ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ

ΒΟΥΛΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ

ΤΡΙΤΗΝ ΣΥΝΟΔΟΝ

ΤΗΣ

ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΤΟΜΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1856.

002
ΠΡΒ
ΠΕΡ.Δ
ΣΥΝ.Γ
1855-1856
Τ.3

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΗ'.

Τῆς 31 Αὐγούστου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ περὶ συστάσεως θεάτρου νομοσχεδίου, ὡς καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ περὶ ἐγκεντρίσεως τῶν ἀγριελαιῶν, ἀνέγνωσαν τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις, ἐχούσας οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ συστάσεως Ἑλλην. θεάτρου, καὶ τὸ προσαρτώμενον ἐν αὐτῷ συμβόλαιον, δι' οὗ ἀναδέχεται ὁ Κ. Γρ. Καμπούρογλους, α') τὴν σύστασιν αὐτοῦ δι' ἰδίων του ἐξόδων, β') τὴν βελτίωσιν τῶν ἰταλικῶν μελοδραμάτων καὶ γ') τὴν ἀνέγερσιν νέου θεάτρου εὐρυχωροτέρου τοῦ ὑπάρχοντος καὶ καταλληλοτέρου, καὶ θεωροῦσα ὅτι αἱ προτάσεις αὐτοῦ εἰσὶ συμφέρουσαι διὰ τὸ δημόσιον, ὅπερ χορηγεῖ ἄχρι τοῦδε τὴν αὐτὴν ἣν ζητεῖ οὗτος ποσότητα, ἄνευ τῆς προσδοκωμένης ἐντεῦθεν ὠφελείας, συνίστησι κατὰ πλειονοψηφίαν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου ὡς ἔχει·

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 27 Αὐγούστου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Δ. Καλλιφρονᾶς — Δ. Στάϊκος
Λ. Ἀβέρωφ — Χρ. Σουμαρίπας.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ μειονοψηφία τῆς εἰσηγητικῆς τῶν τμημάτων ἐπιτροπῆς, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ ὑποβληθὲν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν νομοσχέδιον περὶ συστάσεως ἑλληνικοῦ θεάτρου, φέρει ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις της, ὡς ἑρεξῆς·

Ἐνόσῳ στερούμεθα τῶν πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας καὶ βιομηχανίας πρωτίστων καὶ ἀναγκαιοτέρων μέσων, ἐνόσῳ Βουλευτήριον καὶ ἄλλα δημόσια καταστήματα δὲν ἀνεγείρονται, πᾶς πόρος τοῦ Κράτους περισσεύων εἶναι ἐπάναγκες ἀποκλειστικῶς ν' ἀφιερῶται πρὸς ἀπόκτησιν τούτων· ἑπομένως θεω-

ρούμεν ὅτι αἱ τριακόσιαι ἑξήκοντα χιλιάδες δραχμαί, αἵτινες χορηγοῦνται εἰς τὸν ἐργολάβον Γ. Καμπούρογλουν, δύνανται νὰ λάβωσι κατὰ πολὺ ὠφελιμώτερον προσδιορισμόν. Προσέτι παρατηροῦμεν, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ δεσμεύσωμεν διὰ 10 ἔτη καὶ διὰ συμβολαίου τὰς μελλούσας κυβερνήσεις εἰς τὴν κατ' ἔτος χορήγησιν 36,000 δραχμῶν, διότι ἄλλαι ὠφελιμώτεραι τῶν προτεινομένων σήμερον προτάσεων περὶ συστάσεως ἑλληνικοῦ θεάτρου καὶ περὶ διατηρήσεως ἰταλικοῦ μελοδράματος δύνανται εἰς τὸ μέλλον νὰ καθυποβληθῶσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Πιθανὸν ἑταιρία τις ὑποστηριζομένη ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς πρωτευούσης, τοὺς ἐπιθυμοῦντας τὴν ὕπαρξιν τοῦ θεάτρου, καὶ ἀπὸ τὸ ταμεῖον τοῦ δήμου Ἀθηνῶν, πιθανόν, λέγομεν, νὰ καθυποβάλῃ ἀκολούθως ἑταιρία τοιαύτη ἄλλας ὠφελιμωτέρας προτάσεις, καὶ νὰ ζητήσῃ μικρὰν μόνον ἐπικουρικὴν χρηματικὴν βοήθειαν ἀπὸ τὸ δημόσιον, τὸ ὁποῖον βεβαίως, εὑρισκόμενον τότε εἰς καλλιτέραν οἰκονομικὴν κατάστασιν, θέλει δύνασθαι, ἂν ἐγκρίνῃ, νὰ χορηγήσῃ ταύτην.

Ἕνεκα τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων λόγων προτείνομεν τὴν ἀπόρριψιν τοῦ περὶ συστάσεως ἑλληνικοῦ θεάτρου νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Αὐγούστου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ν. Τσίλιος, Στ. Μήτσας. Ὁ εἰσηγητὴς Ν. Α. Νάζος.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς ἐπιτροπή, εἰς ἣν ἀνετέθη ἡ προεξέτασις τοῦ παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ὑποβληθέντος νομοσχεδίου περὶ καλλιεργείας καὶ ἐξημερώσεως τῶν ἐθνικῶν ἀγριελαιῶν, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐμελέτησεν αὐτὸ μετ' ἐπιστασίας.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐξημέρωσις τοσούτων ἀγριελαιῶν, κατορθουμένη διὰ τῆς ἐγκεντρίσεως, εἶναι πηγὴ παραγωγῆς ἐθνικοῦ πλούτου, πρὸς τὴν δημιουργίαν τοῦ ὁποίου σκοπῶν ἐμφρόνως καὶ ἀξιεπαίνως ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, συνέταξε τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ἡ ἐπιτροπὴ ἠσπάσθη προθύμως τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, καὶ παραδεχομένη ὡς λυσιτελεῖς πρός τε τὴν παραγωγικὴν ἱκανότητα καὶ τὸν σκοπὸν τῆς χρησιμοποιήσεως τῆς ἐθνικῆς ταύτης περιουσίας τὰς ἐμπεριεχομένας διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ

ὡς ἔχει, εὐχομένη ὅπως διὰ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ ἴδῃ ἐν τάχει εὐάρεστα ἀποτελέσματα.

Ἀθῆναι, τῇ 27 Αὐγούστου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ν. Μπούκουρας Δ. Ἀθανασίου Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος
Γ. Π. Γιατράκος Λ. Δεδόπουλος.»

Ἐρωτήσει δὲ τοῦ προέδρου, συναινεσάσης τῆς Βουλῆς εἰς τὸ νὰ ἐπιληφθῇ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ἐγκεντρίσεως τῶν ἐθν. ἀγριελαιῶν νομοσχεδίου, καθ' ὅσον καὶ ἡ ἔκθεσις διενεμήθη καὶ ἡ ἐπιτροπὴ συνίστησι τὴν παραδοχήν του, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Καλαμογδάρτην καὶ Ν. Ματθαίου, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 69 κατὰ 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐξημερώσεως τῶν ἐθνικῶν ἀγριελαιῶν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . .
Λουκᾶς Δόντος	Ἀναγν. Παπαθανασίου . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Γεώργιος Κονδύλης . . . .
Δημήτριος Τσόκρης	Ἐλευθ. Καλογερᾶς . . . . N
Γεώργιος Τσόκρης . . . . N	Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . N
Νικόλαος Ἰατρός	Βασίλειος Νώνης . . . . N
Σκαρλάτος Σούτσος	Σταμάτιος Μήτσας . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Δημήτριος Ζῶτος . . . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . . N
Σταῦρος Βλάχος . . . . N	Ν. Α. Γρανίτσας . . . . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	Αὐσανδρος Βιλαέτης . . . .
Σωτήριος Στράτος . . . N	Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . .
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Δημήτριος Ἀθανασίου . . N
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Γεώργιος Διαμάντης . . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . .	Ν. Δελένδας . . . . .
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Δ. Γαβρᾶς . . . . . N

Ν. Βαρδαρῆγος . . . . . Ν	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος. .
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . Ν	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης .
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . .	Παναγ. Παπατσώνης . . . Ν
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .	Σ. Ἀντωνόπουλος . . . . Ν
Ἠλίας Παπαδαΐας . . . . Ν	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . Ν
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . Ν
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . Ν	Σ. Βαλότσης . . . . . Ν
Πέτρος Καμπάνης . . . . Ν	Χ. Σουμαρίπας . . . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης . . . Ν	Δ. Δημητρακόπουλος . . . Ν
Ἀναγν. Γιαννουλίδης . . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . Ν
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . Ν	Α. Παπαδημητριάδης . . . Ν
Α. Κοντόσταυλος . . . . Ν	Δ. Κοκοτάκης . . . . . Ν
Βελισάριος Νικολαΐδης . . Ν	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπλάφας . . . Ν	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . .
Πέτρος Δελιγιάννης . . .	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . Ν
Κωνστ. Ἀφεντρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . . Ν
Νικόλαος Μπούκαυρας . . Ν	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . . Ν
Π. Κολοκοτρώνης	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Ἐμ. Ἀντίπας	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . Ν
Γ. Πανοπριφτόπουλος . . .	Π. Χριστόπουλος . . . . Ν
Μιχ. Τριανταφυλλόπουλος . .	Π. Καντλλόπουλος . . . .
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . Ν	Νικόλαος Μασχούλας . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . .	Σπ. Πήλλκας . . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Ν. Πανουργιᾶς . . . . . Ν
Νικόλαος Ματθαίου . . . . Ν	Κωνσταντίνος Βλάμης . . Ν
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . . Ν	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . .
Σ. Κοπανίτσας . . . . . Ν	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Ἐμ. Μελετόπουλος . . . Ν	Π. Πατρινός . . . . .
Α. Κορφιωτάκης	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . Ν
Γ. Γιατράκος . . . . . Ν	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . Ν
Λουκᾶς Στεράνου . . . . Ν	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Ν. Α. Μπότασης . . . . .
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Γ. Ν. Ριζελιώτης	Ἰωάννης Σκαλτσῆντσας . . . Ν
Β. Π. Δημητρακόπουλος . Ν	Γ. Νικολάου . . . . . Ν
Ἀναγν. Δεδόπουλος . . . Ν	Γεώργιος Ναούτης . . . . Ν
Α. Μαυροειδής . . . . . Ν	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . Ν
Γ. Κεφάλας . . . . . Ν	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . Ν
Ἀναγν. Τσάκας . . . . Ν	Στ. Δάρας . . . . .

Ἰωάννης Σαγρέδος	Δημήτριος Μπουδούρης . . .
Παναγιώτης Ψαθᾶς	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . Ν
Νικόλαος Νάζος . . . . Ο	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Ἀναγν. Παπατσώρης . . . Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . Ν
Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . Ν
Κυριάκος Πονηρόπουλος . .	Λύγερινὸς Ἀβέρωφ . . . Ν
Δημήτριος Σταΐκος . . . . Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Α. Κιζάνες . . . . . Ν	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν
Παντολέων Κουντουριώτης .	

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 1 ἄρθρου, ἐπρότεινέ τις ἀντὶ τῆς λέξεως τούτου, νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις *ἐθνικὰς γαίας*.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι τοῦτο ἐννοεῖ καὶ τὸ νομοσχέδιον, καθ' ὅσον δὲν εὑρίσκονται ἐθνικαὶ ἐλαῖαι ἐπὶ γαιῶν ἰδιωτικῶν, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 1 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 2 καὶ 3.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 4 ἐπρότεινέ τις νὰ ἐπεκταθῇ εἰς τρία ἔτη ἡ προθεσμία τῶν δύω ἐτῶν.

Συναινέσαντος δὲ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον μὲ τὴν ἀνωτέρω μεταβολήν, ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 5, 6, 7 καὶ 8 κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας ὁμοίας τῇ προηγηθείσῃ, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων 71, ἀρνηθέντος ἑνός, ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐθνικαὶ ἀγριελαῖαι, ἐμπεριεχόμεναι εἰς ἀκαλλιεργήτους τόπους κατὰ δέκα τοὐλάχιστον εἰς ἕκαστον Β. στρέμμα, παραχωροῦνται πρὸς ἐξημέρωσιν εἰς τὸν πρῶτον αἰτήσοντα.

Ἐπὶ συγχρόνων αἰτήσεων ἡ προτίμησις δίδεται διὰ κλήρου.

Ἐπιτρέπεται δὲ νὰ παραχωρηθῶσι πρὸς ἐξημέρωσιν διὰ Β. διατάγματος καὶ ἐκτάσεις γαιῶν περιεχουσαι κατ' ἐλάχιστον ὅρον πέντε ἐλαιοδένδρα κατὰ στρέμμα, ὅπου ὁ τόπος εἶναι

ἀνεπίδεκτος πάσης ἄλλης καλλιεργείας. Δὲν ἐπιτρέπεται ὅμως ἡ παραχώρησις τοιούτων κειμένων σποράδην ἢ συστάδην ἐντὸς δασῶν.

Ἡ παραχώρησις ἐνεργεῖται ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους·

Ἄρθρ. 2. Ὁ ἀριθμὸς τῶν πρὸς ἐξημέρωσιν παραχωρητέων ἀγριελαιῶν προσδιορίζεται κατ' ἐλάχιστον ὅρον εἰς 50 καὶ κατὰ μέγιστον εἰς 1000 δένδρα.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ἀναδεχόμενος τὴν ἐξημέρωσιν ἀγριελαιῶν καλλιεργητὴς ὑποχρεοῦται·

α) Νὰ ἐγκεντρίσῃ τὰ ἐλαιόδενδρα καὶ τὰ τυχὸν μεταξὺ κείμενα μὴ προσδοφόρα δένδρα.

β) Νὰ πληρώσῃ τὰ κενὰ διαστήματα δι' ἐμφυτεύσεως ἐλαιῶν ἢ ἄλλων προσοδοφόρων δένδρων, κατὰ τοὺς περὶ καλλιεργείας τῶν τοιούτου εἴδους φυτειῶν παραδεδεγμένους κανόνας.

γ) Νὰ ἐκχερσώσῃ ἐντελῶς ἐντὸς πέντε ἐτῶν τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως τὰς γαίας, ἐκριζώνων τοὺς θάμνους, θάτους καὶ ἄλλα περιττὰ φυτά.

Ὀφείλει δὲ νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς ἐργασίας τῆς ἐγκεντρίσεως, ἐμφυτεύσεως καὶ ἐκχερσώσεως μέχρις ἐντελοῦς ἐξημερώσεως καὶ καλλιεργείας τοῦ κτήματος.

Ἄρθρ. 4. Ἐὰν μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως βεβαιωθῇ ὅτι ὁ καλλιεργητὴς δὲν ἐνήργησε τὴν ἐγκέντρισιν τῶν ἐπιδεκτικῶν ἐγκεντρίσεως ἀγριελαιῶν ἢ τὴν ἐμφύτευσιν τῶν κενῶν διαστημάτων, ἢ ἐντὸς πέντε ἐτῶν τὴν ἐκχέρωσιν τῆς περιεχούσης αὐτὰς γῆς, τὸ κτῆμα ἐπανέρχεται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ, ἄνευ τινὸς ἀποζημιώσεως πρὸς τὸν καλλιεργητὴν διὰ τὰς τυχὸν παρ' αὐτοῦ γενομένας ἐργασίας καὶ ἄλλα ἔξοδα, πλὴν τῶν οἰκοδομῶν, ὑποχρεωμένου πρὸς τούτοις ν' ἀποζημιώσῃ τὸ δημόσιον διὰ πᾶσαν ἐπιζήμιον ἔκκοπὴν ἢ ἐκρίζωσιν ἀγριελαιῶν καὶ ἄλλων δένδρων ἡμέρων ἢ καὶ ἀγρίων ἐπιδεκτικῶν ἐξημερώσεως.

Ἄρθρ. 5. Ὁ ἐκπληρώσων τὰς ὑποχρεώσεις του καλλιεργητὴς καθίσταται μετὰ παρέλευσιν δώδεκα ἐτῶν ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως αὐτοδικαίως κύριος τοῦ ἡμίσεως τοῦ κτήματος, ἀφοῦ βεβαιωθῇ διὰ πρωτοκόλλου ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεών του· ἡ δὲ διανομὴ πραγματοποιεῖται διὰ κλήρου.

Τὸ ἕτερον ἥμισυ μέρος διατίθεται ὑπὸ τοῦ δημοσίου διὰ δημοπρασίας καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων νόμου.

Ὁ καλλιεργητὴς ὅμως ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προσλάβῃ εἰς τὴν κυριότητά του καὶ τὸ ἕτερον ἥμισυ δι' ἐκτιμήσεως, ἐπιφυλαττομένης τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν· ὀφείλει δὲ οὗτος νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἐπιθυμίαν του πρὸ τῆς διανομῆς τοῦ κτήματος, καὶ νὰ πληρώσῃ τὸ τίμημα ὑπὸ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων νόμου.

Ἄρθρ. 6. Ὁ τρόπος τῆς παραχωρήσεως τῶν ἀγριελαιῶν, τῶν κληρώσεων καὶ τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸ δημόσιον ἡμίσεως μέρους, ἐν περιπτώσει παραχωρήσεως τούτου εἰς τὸν καλλιεργητήν, θέλει κανονισθῇ διὰ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ἐκδοθησομένου Β. διατάγματος.

Ἄρθρ. 7. Διὰ τὰς μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐξημερωθείσας ἐθνικὰς ἀγριελαίας ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων ἄρθρων 5, 6, α) ἐὰν παρῆλθον δώδεκα ἔτη ἀπὸ τῆς ἐγκεντρίσεως, καὶ β) ἐὰν αἱ περιέχουσαι αὐτὰς γαῖαι ἐξεχερσώθησαν ἐντελῶς καὶ συνεπληρώθησαν τὰ κενὰ διαστήματα, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3· ἄλλως, ἐπιτρέπεται εἰς τὸν καλλιεργητὴν νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις του κατὰ μὲν τὴν πρώτην παρίπτωσιν μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῶν δώδεκα ἐτῶν, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, ἐπὶ ἓξ πλήρη ἔτη, ἰσχυουσῶν καὶ ἐνταῦθα τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4.

Ἄρθρ. 8. Τὰ κατὰ τὰ προηγούμενα ἄρθρα παραχωρούμενα δένδρα καὶ γαῖαι ὑποβάλλονται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐξημερώσεως καὶ καλλιεργείας αὐτῶν εἰς μόνον τὸν ἔγγειον φόρον.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐξημερώσεως τῶν ἐθνικῶν ἀγριελαιῶν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Νικόλαος Π. Καΐρης . . . Ν
Λουκᾶς Λόντος	Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . .	Δημήτριος Τσάκρης . . . .
Πέτρος Καμπάνης . . . . Ν	Γεώργιος Τσάκρης . . . . Ν

Νικόλαος Ἰατρός	Βελισάριος Νικολαΐδης . . N
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . N	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Νικόλαος Μπούκουρας . . N
Σωτήριος Στράτος . . . . N	Π. Κολπιδῖνος . . . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . .
Φίλων Φίλωνος . . . . N	Γ. Πανοπριοτόπουλος . . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . .	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Χρῆστος Ῥάγκος . . . . N
Κωνστ. Γριβογεώργης . .	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . .
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . N
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . .	Νικόλαος Ματθαίου . . . N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . N	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . N
Γεώργιος Κονδύλης	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . N	Δ. Κορφιωτάκης . . . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Γ. Γιατράκος . . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N
Δημήτριος Ζῶτος	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .
Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . . N	Ἰωάννης Ν. Ταμπακόπουλος .
Ν. Α. Γρανίτσας . . . . N	Γ. Ῥεβελιώτης . . . . .
Αὐσανδρος Βιλαέτης	Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N
Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . .	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . . N
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Α. Μαυροειδής . . . . . N
Σόλων Κρεστενίτης	Γ. Κεράλας . . . . . N
Δημήτριος Ἀθανασίου . . N	Ἀναγνώστης Τσάκας . . N
Γεώργιος Διαμάντης	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Ν. Δελένδας	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . .
Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . N
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N
Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . . N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . .
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . .	Δ. Δημητρακόπουλος . . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . N	Π. Χρυσοβέργης . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . N
Α. Κοντόστυλος . . . . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N

Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .	Γ. Νικολέου . . . . . N
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Γεώργιος Ναύτης . . . . N
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N
Γεώργιος Μπάνης . . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N
Νικόλαος Πιεράκος . . . . N	Στ. Δάρας . . . . .
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Δημήτριος Πουλικάκος . . .	Παναγιώτης Ψάθης . . . .
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N	Νικόλαος Νάζος . . . . O
Π. Χριστόπουλος . . . . N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N
Π. Κανελλόπουλος	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . .	Κυριάκος Πανκράπουλος . .
Σπ. Πήλληκας . . . . . N	Δημ. Σταΐκος . . . . . N
Ν. Πανουργιᾶς . . . . . N	Α. Κεζάνης . . . . . N
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N	Παντολέων Κουντουριώτης .
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Σιδέρης Πράτσικας	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . . N
Π. Πατρινός	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . .
Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου . .	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Ν. Α. Μπότασης	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Κ. Δαρειώτης	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Ἰω. Σκαβέντσος . . . . . N	

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐκθέσεως. Ἀναγνωσθεισῶν δὲ τῶν ὑπ' ἀριθ. 71 καὶ 72 περιλήψεων, ἐχουσῶν οὕτως·

«Ἀριθ. 71. Ἀναφορὰ τῆς Μαρίας, χήρας τοῦ μακαρίτου Χατσῆ Χρήστου, ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1856, ζητούσης τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως 500 στρεμμάτων γῆς, τὸ ὁποῖον, εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὸ 1849, ἔμεινεν ἐκκρεμές.

«Ἀριθ. 72. Ἀναφορὰ τῆς Ἀγγελικῆς χήρας, τοῦ μακαρίτου Νικηπαρᾶ, ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1856, ζητούσης ὡσαύτως τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου τῆς αὐτῆς φύσεως.»

Καὶ τῆς ἑπομένης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἐπὶ τῆς ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν 71 ἡ ἐπιτροπὴ ἐξετάσασα τὰ πρακτικὰ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, εὗρεν ὅτι ἀληθῶς ἔχουσι τὰ ἀναφερόμενα, καὶ προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν ὅπως διευθύνῃ τὴν

αἴτησιν τῆς ἀναφερομένης πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν, μὲ τὴν παρατήρησιν νὰ ἐπαναλάβῃ κατὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου, ὅπως ἐπιψηφισθῇ καὶ δικαιωθῇ ἡ ἀναφέρουσα.

Ἐπὶ τῆς ὑπὸ τὸν ἀριθ. 72 ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου κατὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον.»

Λαβὼν τὸν λόγον ὁ εἰσηγητὴς διεσάφησεν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος ἀναφορὰς, καὶ ἐξετάσασα τὸ ἀρχεῖον τῆς Βουλῆς, εὗρεν ὅτι εἶχον εἰσαχθῇ ἄλλοτε εἰς αὐτὴν δύω νομοσχέδια ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου, περὶ οὗ πραγματεύονται αἱ ἀναφοραὶ αὗται, καὶ ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων αὐτῶν εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἐσύστησεν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχήν των.

Πρὸς πληροφορίαν δὲ τοῦ Σώματος παρατηρεῖ, ὅτι αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος εἰς τὴν ἀναφορὰν γαῖαι κατείχοντο ὑπὸ τῶν στρατηγῶν Χ. Χρήστου καὶ Νικηταρᾶ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐπαναστάσεως, τὸ δὲ δημόσιον θεωροῦν αὐτὰς ὡς ἰδιοκτησίαν των, ἐλάμβανε μόνον τὸν ἔγγειον φόρον, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις εἰσάγουσα τὰ νομοσχέδια, δὲν ἔπραξεν ἄλλο τι εἰμὴ ν' ἀναγνωρίσῃ καὶ ἐπισήμως τὴν σιωπηλῶς εἰς τοὺς περὶ ὧν ὁ λόγος στρατηγοὺς ἀνεγνωρισμένην ἰδιοκτησίαν. Ταῦτα δὲ πάντα ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπιτροπὴ, ἐνόμισε δίκαιον νὰ παρακαλέσῃ τὸ ὑπουργεῖον νὰ φέρῃ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Σωμάτων τὸ ἀναγκαῖον νομοσχέδιον πρὸς περίθαλψιν τῶν οἰκογενειῶν δύω ἐπισήμων ἀγωνιστῶν τοῦ Ἔθνους. Ἐπειδὴ δὲ περὶ ἀγωνιστῶν ὁ λόγος, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ ὑπομνήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰς ἐπαγγελημένας καὶ ζωηρὰς τῆς Βουλῆς συστάσεις ὑπὲρ τῶν δυστυχούντων ἀγωνιστῶν, διότι καὶ πικρὸν καὶ ἄδικον εἶναι νὰ ἐνταφιάζωμεν μὲν αὐτοὺς δημοσίᾳ δαπάνῃ ἡ συνεισφορᾷ τῶν πολιτῶν, νὰ παραβλέπωμεν δὲ τὰς οἰκογενείας των εἰς τὴν ἐσχάτην ἔνδειαν.

Διαβεβαιώσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐνασχολεῖται ἤδη εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν ὑπὲρ τῶν ἀγωνιστῶν εὐχῶν τῆς Βουλῆς· λαβών τις τὸν λόγον ἐπὶ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς ἐξέθηκεν, ὅτι, ἂν καὶ δὲν εἶναι ποσῶς ἐναντίος εἰς τὴν οὐσίαν, νομίζει ὅμως ὅτι ὅπως ἔχει, ἡ σύστασις τῆς ἐπιτροπῆς, δὲν εἶναι κατὰ τύπους ὀρθὴ, διότι ἡ Βουλὴ οὐδεμίαν δύναται νὰ κάμῃ πρότασιν ἀφορῶσαν αὔξησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπὲρ προσώπου τινος. Ἤδη δὲ ζητοῦντες νὰ φέρῃ τὸ ὑπουργεῖον νομοσχέδιον ὑπὲρ προσώπων, οὐ μόνον

παραβαίνομεν τὸ καθῆκόν μας, ἀλλὰ καὶ προδικάζομεν διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας ζήτημα προσωπικὸν, τὸ ὁποῖον, παρουσιαζομένου τοῦ νομοσχεδίου, θέλομεν κληθῆ νὰ λύσωμεν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας.

Ἀντὶ λοιπὸν συστάσεων προσωπικῶν, νομίζει προτιμότερον νὰ συστήσῃ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ τάχιστα γενικὸν καὶ κατάλληλον ὑπὲρ τῶν ἀγωνιστῶν μέτρον.

Διακοπείσης δ' ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω δύω νομοσχέδια περὶ δανείου 50,000 δραχ. εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν διὰ τὴν καθάρισιν τῶν ὑδραγωγείων, καὶ περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ διατάγματος περὶ τοῦ ἐν Σινάνῳ συνοικισμοῦ, μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεων, ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ πρωτεύουσα πάσχει περιοδικῶς ἀπὸ ἔλλειψιν ποτίμου ὕδατος, ὅπερ εἶναι ἀποχρῶσα ἀπόδειξις ὅτι τὸ μετοχετευόμενον δὲν εἶναι ἀρκετὸν ὄχι μόνον εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν ἐπερχομένων ὡς ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ, ἀλλ' οὔτε εἰς τὰς τῶν παρόντων κατοίκων της. Τὸ ὕδωρ, ἐκτὸς τούτου, εἶναι ἀναγκαῖον διὰ τὰς ἄλλας βελτιώσεις τῆς πρωτευούσης καὶ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἄφθονον πάντοτε. Ἐπὶ τῶν προκατόχων μου εἶχε ληφθῇ ἀποτελεσματικόν τι μέτρον περὶ ἐπαυξήσεως τῶν ὑδάτων τῆς πόλεως διὰ τῆς καθαρίσεως καὶ ἐπισκευῆς τῶν ὑδραγωγείων της, χορηγηθέντος ἐπὶ τούτῳ δανείου παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸν δῆμον δραχ. 75,000. Διὰ τοῦ μέτρου τούτου ἐπῆλθεν αὔξησις τοῦ ὕδατος καὶ ἤθελεν ἐπέλθει σημαντικωτέρα, ἐὰν τὸ ἔργον τῆς καθαρίσεως καὶ ἐπισκευῆς τοῦ μεγάλου λεγομένου ὑδραγωγείου ἐπερατοῦτο, δυστυχῶς ὅμως διεκόπη ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως χρηματικῶν μέσων εἰς τὸν δῆμον. Ἐπομένως ἡ μικρὰ αὕτη αὔξησις διετέθη εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς πόλεως ὡς ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ της, καὶ ἤδη ὑπάρχει ἔλλειψις ὕδατος, ἥτις ἀπαιτεῖ δραστήρια μέτρα.

Πρὸς αὔξησιν τῶν ὑδάτων ἀπαιτεῖται, κατὰ τὰς γενομένας παρ' εἰδημόνων ἐξετάσεις, πρὸ πάντων νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ καθάρισις καὶ ἐπισκευὴ τοῦ μεγάλου ὑδραγωγείου μέχρι τῶν πηγῶν του, καὶ νὰ ἐπισκευασθῶσι τὰ ὑδραγωγεῖα ἐντὸς τῆς πόλεως. Ὁ δῆμος αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην ταύτην, ἀλλ' ἐξαντληθέντων ὅλων τῶν ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως ὑδάτων πόρων του εἰς τὴν ἀπό-

δοσιν τοῦ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως χορηγηθέντος αὐτῷ δανείου, τῶν δὲ ἄλλων πόρων αὐτοῦ μὴ ἐπαρκούντων ποσῶς εἰς τὰς ἄλλας τακτικὰς ἀνάγκας του, ἐζήτησατο νὰ τῷ χορηγηθῇ δάνειον 50 χιλιάδων δραχμῶν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διὰ νὰ μεταχειρισθῇ αὐτὰ πρὸς τὸν ἐκτεθέντα σκοπὸν, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ τὸ ἀποδώσῃ εἰς τὸ δημόσιον εἰς δέκα ἐτησίας δόσεις ἄνευ τόκου διὰ τῆς ἀπ' εὐθείας κρατήσεως τοῦ ἀναλογοῦντος τῷ δήμῳ ποσοῦ ἐκ τοῦ παραχωρουμένου ποσοστοῦ τοῦ φόρου τῶν οἰκοδομῶν καὶ ἐπιτηδευμάτων· ἐφ' ὅσον δὲ τοῦτο δὲν ἤθελεν ἐξαρκεῖ, νὰ λαμβάνῃ τὸ ὑπόλοιπον ἐκ τοῦ ἐνοικίου τῶν ὑδάτων τῆς πόλεως. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συνετάχθη τὸ κατὰ τὴν διαταγὴν τῆς Α. Μ. παρουσιαζόμενον εἰς ὑμᾶς νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ὡς ἀρκετὰ σαφὲς κρίνομεν περιττὸν νὰ συνοδεύσωμεν μ' ἄλλην τινὰ διασάφησιν.

Ἀθήνησι, τὴν 28 Αὐγούστου 1856.

Οἱ ὑπουργοὶ

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν Α. Γ. ΒΟΥΑΓΑΡΗΣ. Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο ΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὑπουργῶν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι, τὴν 28 Αὐγούστου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ

Α. Γ. ΒΟΥΑΓΑΡΗΣ. Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

«Ἠκροασάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Χορηγεῖται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου δάνειον πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν, τὸ ὁποῖον θέλει χρησιμεύσει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν καθαρσιν καὶ ἐπισκευὴν τῶν ὑδραγωγείων ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς πόλεως Ἀθηνῶν.

Ἄρθρον 2. Τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ποσὸν δανείου θέλει ἀποδοθῇ ἄνευ τόκου εἰς τὸ δημόσιον διὰ δέκα ἐτησίων ἴσων δόσεων, πληρωμένης ἑκάστης εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους μετὰ

τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος νόμου. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον τὸ δημόσιον θέλει κρατεῖ τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν ποσὸν ἐκ τῶν εἰσπραττομένων φόρων ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν καὶ ἐπιτηδευμάτων. Ἐφ' ὅσον δὲ τοῦτο δὲν ἤθελεν ἐξαρκεῖ, τὸ ὑπόλοιπον θέλει λαμβάνεσθαι ἐκ τοῦ ἐνοικίου τῶν ὑδάτων.

Ἄρθρον 3. Διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἀνωτέρω δανείου χορηγεῖται πίστωσις πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ὑπὸ τὸν τίτλον «Δάνεια.»

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐγκυκλίου τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ Κυβέρνησις παρακινουμένη ἐκ κατεπειγόντων σκοπῶν καὶ λόγων, τοὺς ὁποίους ἀποβλέπει ἡ σύστασις συνοικισμῶν εἰς κατάλληλα μέρη, εἶχε, μεταξὺ τῶν ἄλλων συνοικισμῶν τοὺς ὁποίους διέταξεν, ἀποφασίσει καὶ περὶ τοῦ ἐν Σινάνῳ τῆς Μεγαλοπόλεως τὰς ἑξῆς παραχωρήσεις, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 30 Ἰουλίου 1837 Β. διατάγματος.

1. Τὴν δωρεὰν παραχώρησιν εἰς ἕκαστον συνοικιζόμενον ἑνὸς γηπέδου ἐκ 500 τετραγωνικῶν Β. πήχεων δι' ἀνέγερσιν οἰκίας ἐντὸς ἑνὸς ἔτους.

2. Τὴν παραχώρησιν εἰς ἕκαστον ἑνὸς στρέμματος γῆς διὰ κῆπον, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ πληρώσῃ τὸ κατ' ἐκτίμησιν ἀντίτιμόν του εἰς δέκα ἐτησίας δόσεις.

Ὁ συνοικισμὸς οὗτος προώδευσεν ἀρκετὰ, διότι ἐντὸς τῆς πολλὰ συντόμου ταύτης προθεσμίας ὑπὲρ τὰς 100 οἰκίας ἀνηγέρθησαν ἐπὶ τοῦ μέρους, καὶ ἄλλαι τόσαι οἰκογένειαι ἀποκατεστάθησαν. Ἐκ τοῦ βραχέως ὅμως τῆς προθεσμίας ἔμειναν ἡμιτελεῖς τινὲς οἰκοδομαὶ, καὶ ἄλλοι, προτιθέμενοι ν' ἀποκατασταθῶσιν, ἐμποδίσθησαν. Ὡς δὲ ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐκθέσεων τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν, ὁ συνοικισμὸς οὗτος ὑπόσχεται περαιτέρω προόδους καὶ συμφέρει νὰ ἐνισχυθῇ.

Πρὸς τὸν σκοπὸν ἑπομένως τοῦτον συνετάχθη τὸ κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. παρουσιαζόμενον νομοσχέδιον, δι' οὗ παρατείνεται ἐπὶ τρία ἔτη ἡ ἰσχὺς τῶν διὰ τοῦ ἄνω μνησθέντος Β. διατάγματος ἐπιτρεπομένων παραχωρήσεων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Αὐγούστου 1856.

Οἱ Ὑπουργοὶ

Ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Δ. Γ. ΒΟΓΑΓΑΡΗΣ. Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.»

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Αὐγούστου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ. Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκυρώσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 30 Ἰουλίου 1837 Β. διατάγματος περὶ τοῦ ἐν Σινάνῳ συνοικισμοῦ, παρατείνεται ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους ἐπὶ τρία ἔτη ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοὶ θέλουσι δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.»

Ὑπέβαλε δ' ἐπίσης καὶ τὰ ὑπὸ τῆς Γερουσίας τροποποιηθέντα δύω νομοσχέδια περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων καὶ ὑπονόμων καὶ περὶ τῆς προκυμαίας Νάξου, πρὸς συζήτησιν τῶν γενομένων τροποποιήσεων.

Ἐρωτήσαντος δὲ τοῦ προέδρου ἐὰν ἡ Βουλὴ ἐπιθυμῆ νὰ προβῆ ἀμέσως εἰς τὴν συζήτησίν των, ἀνέβαλεν αὐτὴν διὰ τὴν αὔριον ἵνα μὴ διακοπῆ ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν συζήτησις.

Οὕτω δὲ ἁπάντων τις εἰς τὸν τελευταῖον ἀγορεύσαντα, παρετήρησεν, ὅτι ἐξ αὐτῆς τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς καταφαίνεται ὅτι ἡ γνώμη αὐτῆς δὲν εἶναι πρότασις, ἀλλ' ἁπλῆ μόναν σύστασις, διὰ τῆς ὁποίας οὐδόλως προδικάζομεν ἐπὶ τῆς οὐσίας, ἐφ' ἧς θέλομεν φέρει τὴν ὁριστικὴν ἡμῶν γνώμην, ὅταν ὑποβληθῆ τὸ ἀνῆκον νομοσχέδιον καὶ σκεφθέντες σχηματίσωμεν τὴν πεποίθησίν μας.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν αὐτὴν μετὰ τῶν ἀναφερομένων κατηγορίαν διατελεῖ καὶ ἡ οἰκογένεια τοῦ μακαρίτου ὑποστρατήγου Γιατράκου, θεωρεῖ δίκαιον νὰ παρακληθῆ ἡ Κυβέρνησις ὅπως λάβῃ καὶ περὶ αὐτῆς τὴν δέουσαν πρόνοιαν, ὡς ἐπίσης καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἀγωνιστῶν.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἕκαστος πολίτης δύναται ν' ἀναφέρῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὰ δικαιώματά του, ἡ δὲ Βουλὴ νὰ συνιστᾷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸν ἀναφερόμενον, καθ' ὅσον ἡ τοιαύτη σύστασις οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν μὲ τὴν διάταξιν τοῦ Συντάγματος, ἧς ἐμνήσθη ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας βουλευτὴς Ἐπιδ. Λιμηρᾶς. Ὅ,τι ὅμως παρατηρεῖ εἶναι ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰς ἀναφορὰς, ὤφειλε ν' ἀποτείνῃ ἄλλως τὴν σύστασίν της, διότι, ὅταν κατὰ τὸ 1848 ἡ Κυβέρνησις ἔφερεν εἰς τὴν Βουλὴν τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος νομοσχέδια, ἔζων ἀμφότεροι οἱ ὑποστράτηγοι, καὶ σκοπὸν τότε εἶχε ν' ἀνταμείψῃ τὰ ζῶντα ἄτομα τῶν ἀγωνιστῶν διὰ παραχωρήσεως γαιῶν. Σήμερον ὅμως ἀναφέρονται αἱ χῆραι αὐτῶν, εἰς δὲ τὰς χήρας δίδεται ἀνάλογος σύνταξις, ὡς καὶ εἰς τὰς θυγατέρας των προίκισις, καὶ ἑπομένως ἡ Βουλὴ, ἀντὶ νὰ ζητῇ παρὰ τοῦ ὑπουργείου νομοσχέδιον περὶ παραχωρήσεως γαιῶν, αἵτινες ἐπρόκειτο νὰ δοθῶσιν ἄλλοτε εἰς τὸν Νικηταρᾶν καὶ Χ. Χρῆστον, προτιμότερον θεωρεῖ νὰ παρακαλέσῃ τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ ταχεῖαν πρόνοιαν ὑπὲρ τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν τῶν ἀγωνιστῶν αὐτῶν.

Μετά τινα δὲ μικρὰν περὶ τοῦ ἀντικειμένου συζήτησιν, ἡ Βουλὴ ἀντὶ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἑπομένην, ὑπὸ πολλῶν ὑποστηριχθεῖσαν.

«Αἱ ὑπ' ἀριθ. 71 καὶ 72 ἀναφοραὶ νὰ διευθυνθῶσι πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν, ὅπως λάβῃ ὅσον τάχιστα τὴν δέουσαν ὑπὲρ τῶν ἀναφερομένων πρόνοιαν ἀναλόγως τῶν ἐκδουλεύσεων τῶν συζύγων των.»

Ἀναγνωσθεισῶν εἶτα τῶν ὑπ' ἀριθ. 73, 74 καὶ 75 περιλήψεων, ἐχουσῶν οὕτως·

«Ἀριθ. 73. Ἀναφορὰ Ἰωάννου Κυριάκου ἀπὸ 13 Ἰουλίου 1856, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτων τὰς κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα στρατιωτικὰς ἐκδουλεύσεις του, ζητεῖ νὰ προσκληθῇ τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν ν' ἀπονείμῃ πρὸς αὐτὸν τὸν πραγματικὸν βαθμόν του καὶ τὸ προικοδοτικόν του γραμμάτιον.

Ἀριθ. 74. Ἀναφορὰ Ἀθανασίου Οἰκονόμου ἀπὸ 3 Ἰουλίου 1856, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτων τὰς πρὸς τὴν πατρίδα στρατιωτικὰς ὑπηρεσίας του, ζητεῖ νὰ τῷ χορηγηθῇ μηνιαῖα τις σύνταξις.

Ἀριθ. 75. Ἀναφορὰ Ἰωάννου Γ. Μπαΐκουρη ἀπὸ 24 Ἰουλίου 1856, ζητοῦντος ν' ἀγορασθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τὸ ἐν Ἀθήναις ὑπάρχον ἰδιόκτητόν του θέατρον ἀντὶ δρ. 50,000.»

Ἡ Βουλὴ ἀναβαλοῦσα διὰ τὴν αὔριον τὴν συζήτησιν τῆς

τελευταίας, ἵνα ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ συστάσεως θεάτρου νομοσχεδίου, παρελέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἐπὶ τῶν δύω πρώτων ἐπομένην γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἀντικαταστήσασα ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 74 τὰς λέξεις «ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν» διὰ τῶν λέξεων «πρὸς τὴν Κυβέρνησιν.»

«Ἐπὶ τῆς ὑπὸ τὸν ἀριθ. 73 ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν ἵνα δικαιώσῃ τὸν ἀναφερόμενον, ἂν ἡ αἴτησίς του ἦναι σύμφωνος μὲ τὸ μνημονευόμενον ἐν τῇ ἀναφορᾷ του ψήφισμα.

Ἐπὶ τῆς ὑπὸ τὸν ἀριθ. 74 ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι εἶναι πλέον καιρὸς νὰ λάβῃ τὸ ὑπουργεῖον ὑπ' ὄψιν του τὰς καθ' ἑκάστην γινομένας παρὰ τῆς Βουλῆς συστάσεις ὑπὲρ τῆς συντάξεως τῶν ἀγωνισθέντων καὶ κατὰ τὸν ἀγῶνα παθόντων, διότι εἶναι λυπηρὸν νὰ βλέπῃ τις περιερχόμενα τὰς ἀγυιὰς καὶ κατερχόμενα εἰς τὸν τάφον τὰ λείψανα τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος γυμνὰ καὶ πενόμενα.»

Ἀναγνωσθείσης δὲ καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 76 περιληψεως, ἐχούσης ὡς ἑξῆς·

«Ἀριθ. 76. Ἀναφορὰ Γ. Α. Ῥάλλη ἀπὸ 26 Ἰουλίου 1856, διὰ τῆς ὁποίας ζητεῖ τὴν συνδρομὴν τῆς Βουλῆς πρὸς ἐκτύπωσιν τοῦ τελευταίου τόμου τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐκδιδομένου ἐκκλησιαστικοῦ Κώδικος.»

Παρετήρησέ τις, ὅτι, ἐπειδὴ δὲν ἀνήκει εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Βουλῆς νὰ ἐνεργῇ τοιαύτης φύσεως συνδρομάς, εἶναι καλὸν νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ ἐν τῇ γνώμῃ τῆς ἐπιτροπῆς λέξις «συνδρομὴν» καὶ ἀντ' αὐτῆς νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις «νὰ λάβῃ ἡ Βουλή.»

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι καὶ ἄλλοτε γενομένου λόγου ἐπὶ τοιούτου ζητήματος, οὐ μόνον ἐξεφράσθη ἡ Βουλὴ τὴν ἐναντίαν ἰδέαν, ἀλλὰ καὶ συνέδραμεν εἰς τὴν ἔκδοσιν πολλῶν βιβλίων. Τὸ προκείμενον δὲ σύγγραμμα δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἐνίοτε συνέδραμεν ἡ Βουλὴ ἐν αὐταπαρνήσει, ἀλλ' εἶναι τὸ Σύνταγμα τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ὁ ἐκκλησιαστικὸς ἡμῶν Κώδιξ. Διὰ νὰ λάβῃ δὲ ἡ Βουλὴ ἰδέαν τίς ἡ ἀξία τοῦ συγγράμματος τούτου, ἀρκεῖ νὰ ἀναγνώσῃ ἀπόσπασμα τῆς περὶ αὐτοῦ κριτικῆς ἀναλύσεως τοῦ Κ. Βίνερ, ἑνὸς τῶν σοφωτέρων καθηγητῶν τῆς Γερμανίας. Οὕτω δὲ ἀναγνοὺς τὰ ἑπόμενα·

Αἱ ἐκδόσεις τῆς (Ἀνατολικῆς) Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας φέρουν ἰδίως τοῦτο τὸ γνώρισμα, ὅτι δι' αὐτῶν σκοπεύεται πρὸ πάντων ἡ ἀποκατάστασις τῆς γνησιότητος τῶν πηγῶν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου, καὶ ἡ συμπλήρωσις αὐτῶν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν μέχρι τοῦδε ἐν τῇ Δύσει γενομένων ἐκδόσεων καὶ τῆς καθημερινῆς πράξεως τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.

Τῆς ἀθηναϊκῆς ἐκδόσεως ἔχομεν ἤδη ἐνώπιόν μας πέντε τόμους, οἵτινες κατὰ τὸ σχέδιον τῶν ἐκδοτῶν περιλαμβάνουσιν ἅπασαν τὴν κανονικὴν συλλογήν, ὑπολείπεται δὲ μόνον ἔτι τὸ Σύνταγμα Ματθαίου τοῦ Βλάσταρη· οὐδὲν σπουδαῖον φαίνεται νὰ παρελείφθη ἐκ τῆς ὕλης ταύτης, ἣν οἱ ἐκδόται κατήρτισαν ἐκδόντες πᾶν ὅ,τι ἐν τῷ Συνοδικῷ τοῦ Βενεργήου, ἐν τῷ Γραικο-Ῥωμαϊκῷ νομίμῳ τοῦ Λεωγκλαυΐου τόμ. α. καὶ ἐν τῷ παρὰ τῇ Ἑλλ. Ἐκκλησίᾳ ἐν χρήσει πηδαλίῳ περιλαμβάνεται. Τὰ κείμενα στηρίζονται ἐπὶ τῶν προτέρων ἐκδόσεων, ἀλλ' ἐγένετο χρῆσις πρὸς διόρθωσιν των καὶ διαφόρων χειρογράφων. Τὸ δὲ χειρόγραφον τῆς Τραπεζοῦντος (ὅπερ ὁ εἷς τῶν ἐκδοτῶν, ὁ Κ. Γ. Α. Ῥάλλης, κέκτηται) ὠφέλησε τὰ μέγιστα εἰς ἀποκατάστασιν τῶν ὀρθῶν κειμένων τῆς ἐν τοῖς τέσσαρσι τόμοις περιεχομένης ὕλης, ὡς τοῦτο μαρτυρεῖται ἐκ τῶν ἐν ὑποσημειώσεσι διαφόρων γραφῶν.

Δι' ἄλλας τινὰς πράξεις ἢ διατάξεις ἐχρησίμευσαν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν διάφορα χειρόγραφα τῆς ἐν Βιέννῃ αὐτοκρατορικῆς βιβλιοθήκης, καὶ ἕτερον χειρόγραφον τοῦ μητροπολίτου Γερασίμου (πρώην Ὕδρας ἐσχάτως δὲ Ἀργολίδος, θείου τοῦ ἑτέρου τῶν ἐκδοτῶν). Ἡ τύπωσις τέλος φαίνεται γενομένη μετ' ἀκριβείας καὶ ἐπιστασίας, ὅσαν κατὰ τὴν ἐμὴν κρίσιν.

Τὸ ὅλον τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης, ἥτις ἤρξατο μετ' ἐπιστασίας καὶ ἐξηκολούθησε μετὰ ζήλου, εἰμπορούμεν νὰ τὸ θεωρήσωμεν ὡς οὐσιωδῶς ἀποπερατωμένον, καθόσον ἐν τοῖς πέντε τόμοις εὑρίσκονται ἅπασαι αἱ ἀνεγνωρισμέναι πηγαὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου τῆς Ἑλλ. Ἐκκλησίας, καὶ ὑπολείπεται μόνος ὁ Βλάσταρης, τὸ εὔχρηστον τοῦτο εὑρετήριον διὰ τὴν πρακτικὴν χρῆσιν μετὰ τοῦ γενικοῦ ἀναλυτικοῦ πίνακος ὅλου τοῦ βιβλίου. Τὸ σύγγραμμα τοῦτο πρέπει νὰ τὸ ἀσπασθῶμεν ὡς ἔντιμον δεῖγμα ζωῆς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ἡ δὲ γενικὴ ὑποδοχή, ἣν ἔλαβεν ἐν τῷ εὐρεῖ κύκλῳ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, χορηγεῖ νέαν τινὰ ὑψηλοτέραν σημασίαν εἰς ταύτην τὴν ἐπιχείρησιν. Βλέπομεν τωόντι συνδράμαντας εἰς τὴν ἔκδοσιν ταύτην τὸ Πατριαρχεῖον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τοὺς Ἡγεμόνας τῆς Βλαχίας καὶ τῆς Μολδαυΐας. Τὸ δὲ σπουδαιότερον ὅλων τῶν πολυαριθμων τεκμηρίων ἐμπιστοσύνης, ἃ ἐκ διαφόρων μερῶν ἐδόθησαν πρὸς τὴν ἔκδοσιν ταύτην, εἶναι ἡ ὑποδοχὴ ἣν εὗρε

καὶ παρὰ τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς Ῥωσσίας, κατὰ πρόσκλησιν τῆς ὁποίας συνέδραμον αἱ ἐκκλησιαστικαὶ ἀκαδημίαι καὶ τὰ ἱερατικὰ σχολεῖα τῆς Αὐτοκρατορίας ταύτης.

Ἡ τοιαύτη ἀπεριόριστος ἀποδοχὴ τοῦ βιβλίου τούτου ἐκ μέρους τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν τῆς Ῥωσσίας, τῆς Τουρκίας, τῆς Μολδαυΐας, τῆς Βλαχίας, καὶ τέλος τῶν ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐκδόσεώς του, τῷ Βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος, αἵτινες τὸ ἐθεώρησαν ὡς ἀληθῆ καὶ γνησίαν συλλογὴν τῶν πηγῶν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἰσοδυναμεῖ μὲ μίαν ἐπικύρωσιν πολλῶν ἐκ τῶν μόνον διὰ τῆς χρήσεως ἄχρι τοῦδε ἰσχυουσῶν παρὰ τῇ Ἐκκλησίᾳ ταύτῃ διατάξεων, καὶ δύναται νὰ συγκριθῇ, ἂν οὐχὶ κατὰ τὸν τύπον, τοὐλάχιστον κατὰ τὸ ἀποτέλεσμα, μὲ τὴν διὰ τοῦ 6'. κανόνος τῆς ἐν Τρούλλῳ συνόδου ἐπικύρωσιν τῶν παρὰ τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτῃ ἰσχυόντων κανόνων.

Ἀλλ' ἐκ τοῦ φαινομένου τούτου συνάγεται καὶ ἕτερον σημαντικὸν τεκμήριον τῆς ἑνότητος τῆς Ἀνατολ. Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ μία σύμφωνος ἔκφρασις περὶ τῶν σωζομένων ἑλληνικῶν πηγῶν ὡς βάσεως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ αὐτῆς δικαίου, ὅπερ τόσῳ πολυτιμότερον εἶναι, ὅσῳ ἡ περὶ τὴν ἱεραρχικὴν καὶ ὡς ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν γλωσσῶν καὶ τῆς ἐθνικότητος διαίρεσιν ὁρισταμένη τάσις τῶν ἐκκλησιῶν τούτων ἐφαίνετο ἐπικίνδυνος εἰς τὴν ἑνότητα αὐτῶν. Δὲν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι ἡ περίστασις αὕτη εἶναι ἱκανὴ νὰ ἀνυψώσῃ τὸ αἴσθημα στενωτέρου δεσμοῦ, καὶ νὰ δώσῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ταύτην μείζονα στερεότητα καὶ αὐτονομίαν τόσον ἐν ταῖς ἰδίαις αὐτῆς χώραις, ὅσον καὶ ἀπέναντι τῶν ἐξωτερικῶν ἐπιρροῶν κτλ. κτλ. κτλ.

Ἐπὶ τέλους ἐκφράζομεν ἔτι τὴν εὐχὴν ὥστε ἡ ἐπιχείρησις αὕτη, ἥτις τιμᾷ τόσον τοὺς ἐκδότας ὅσον καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν, νὰ εὕρῃ τὴν ἀνήκουσαν αὐτῇ ὑποδοχὴν οὐ μόνον παρὰ τῇ Ἐκκλησίᾳ ταύτῃ ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς αὐτῆς. ΒΙΝΕΡ.»

Ἐπέφερεν, ὅτι διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ μὴ ἀρνηθῇ ἡ Βουλὴ τὴν συνδρομήν της, ἵνα μὴ στερηθῶμεν συγγράμματος τοσοῦτον ἐκτιμωμένου ὑπὸ τῶν ξένων.

Προτείναντος δέ τινος νὰ διευθυνθῇ ἡ αἴτησις εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα χορηγήσῃ τὴν δέουσαν συνδρομήν· ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι, προκειμένου περὶ ἐκκλησιαστικοῦ συγγράμματος, ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι ἴσως ἁρμοδία νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ πρὸς τοῖς

ἄλλοις ὁ λόγος, δι' ὃν ἐπρότεινε νὰ ἐκλείψῃ ἡ λέξις «συνδρομή.» Τοὐναντίον ὅμως ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία, ὡς ἔχουσα πᾶν μέσον πρὸς ἐξέτασιν τοῦ βιβλίου καὶ δυναμένη νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐπὶ τούτῳ γνώμην καθηγητῶν, εἶναι ἁρμοδία νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν ἀλήθειαν τοῦ ἔργου ἀξίαν. Ἄλλως τε, ἂν ἡ Βουλὴ καθιερώσῃ τὴν ἀρχὴν τοιούτων συνδρομῶν, εὔκολον εἶναι εἰς ὅ,τιμος αὖριον νὰ ζητήσῃ τὴν συνδρομὴν αὐτῆς διὰ τὴν κατασκευὴν ὁδῶν, εἰς ἄλλος διὰ τὴν κάθαρσιν λιμένος κτλ. Ἐπειδὴ δὲ τὰ τοιαῦτα ἔργα δὲν εἶναι ὀλιγώτερον χρήσιμα τῆς ἐκδόσεως συγγραμμάτων, ἕπεται ὅτι καὶ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην δὲν πρέπει ν' ἀρνηθῇ τὸ Σῶμα τὴν συνδρομήν του· ἂν δὲ τὴν αὐτὴν ἀκολουθήσῃ ἀρχὴν καὶ ἡ Γερουσία, ἀγνοεῖ τότε ποῦ θέλομεν καταντήσει.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι δύω τινὰ ἔφερε πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἰδέας του ὁ προαγορεύσας· α) ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ἔχει τὴν δικαιοδοσίαν νὰ χορηγῇ συνδρομὰς πρὸς ἔκδοσιν συγγραμμάτων, καὶ β') ὅτι δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ κρίνωμεν ἡμεῖς τὴν ἀξίαν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἔργου. Ἀλλ' ὅτι ἡ Βουλὴ ἀποιέμουσα τὴν συνδρομὴν αὐτῆς, πρὸ πολλοῦ ἀπέκτησε τὸ δικαίωμα τοῦτο, οὐδεὶς δύναται νὰ ἀμφισβητήσῃ, καὶ ἐν τῷ ἰδίῳ προϋπολογισμῷ ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ χορηγεῖν τοιαύτης φύσεως συνδρομάς. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ δεύτερον ἐπιχείρημα, ἐκτὸς ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀδικῶμεν τὴν Βουλὴν περιλαμβάνουσαν οὐχὶ μικρὰς ἱκανότητας, ἀλλ' ἔχομεν ἤδη καὶ τὸν εὐρωπαϊκὸν τύπον ἀποφαινόμενον ὑπὲρ τοῦ συγγράμματος, ὡς ἔχομεν καὶ τὴν ἐγνωσμένην ἱκανότητα τοῦ ἐκδότου, ὅστις καὶ ὡς καθηγητὴς καὶ ὡς πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου διαπρέπων, εἶναι ἡ καλλιτέρα τῆς ἀξίας τοῦ ἔργου ἐγγύησις.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι μετὰ τὰ μέχρι τοῦδε ῥηθέντα, ἀμφιβολία δὲν ὑπάρχει ὅτι τὸ συγγραμμα εἶναι ἄξιον συστάσεως, ἀλλὰ πρέπει να προσέξωμεν μὴ ἡ ἐλευθεριότης ἡμῶν ἀποβῇ μέχρι τέλους καταχρησις. Τὸ νομοθετικὸν Σῶμα ἔχει ἕνα τινὰ προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων του, ἀπ' αὐτοῦ δὲ δίδονται καὶ ἔξοδα γραφείων, καὶ μισθοὶ κλητήρων καὶ διάφοροι ἄλλαι βοήθειαι. Πρέπει λοιπὸν νὰ χορηγῶμεν καὶ συνδρομὰς εἰς βιβλία; Φοβεῖται μὴ διὰ τοσούτων δαπανῶν φθάσῃ τὸ πρᾶγμα εἰς ὑπερβολὴν ἄτοπον, οὐδεὶς δὲ πρέπει νὰ ποιῇ κακὴν χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, διότι μέχρι τέλους δύναται νὰ στερηθῇ τῶν δικαιωμάτων του. Διὰ ταῦτα προτείνει νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ὄψιν ἀναφορᾶς ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἐπί τινα προσεχῆ συνεδρίασιν.

Λαβίων μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι εἶναι βεβαία τῷ ὄντι ἡ ἀρχὴ ὅτι ὁ κανονισμὸς δὲν ἐπιτρέπει εἰς τὴν Βουλὴν τὴν χρῆσιν ἐκτάκτων δαπανῶν, καὶ τὴν ἀρχὴν ταύτην γνωρίζομεν πάντες. Ἀλλ' ἀφ' οὗ μέχρι τοῦδε συνέβη τὸ ἐναντίον, ἀφ' οὗ καθ' ὅλας τὰς συνόδους ἐδόθησαν ἄρθονοι συνδρομαὶ διὰ τὴν ἔκδοσιν διαφόρων βιβλίων, τὸ νὰ ἀρνηθῶμεν ἤδη δὲν εἶναι ἔγκαιρον, καθ' ὅσον μεταχειριζόμεθα τὴν ἀρχὴν ἐναντίον τοῦ ἀξιολογωτέρου συγγράμματος. Μὴ νομίσῃ δέ τις ὅτι τὸ προκείμενον σύγγραμμα εἶναι συναξάριόν τι ἐκκλησιαστικόν· ἀπ' ἐναντίας διὰ τῆς ἐλλείψεως τούτου ἔλλειπεν ἀπὸ τὴν φιλολογίαν, ἀπὸ τὴν ἐπιστήμην τοῦ δικαίου καὶ ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ἑλλάδος τὸ ἀναγκαιότερον βιβλίον, διότι οὐ μόνον πραγματεύεται τὰ τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' εἰς πολλὰς περιστάσεις συνδυάζεται μετὰ τοῦ πολιτικοῦ νόμου καὶ συντελεῖ εἰς λύσιν τῶν πλέον σοβαρῶν ζητημάτων. Διὰ ταῦτα ἐν μὲν τῇ Εὐρώπῃ ἐγένοντο πολλαὶ μέχρι τοῦδε ἐκδόσεις ἐκκλησιαστικῶν κωδίκων, παρ' ἡμῖν δὲ κανὲν ἔργον τοιοῦτον δὲν εἶδε τὸ φῶς. Καὶ ὅμως ἔρχεται μετ' ὀλίγον ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἀστυκοῦ δικαίου νομοσχεδίου, ἔρχεται ἡ συζήτησις τοσούτων ἄλλων σοβαρῶν νόμων, καὶ ἡμεῖς δὲν ἔχομεν οὐδὲν τοιούτου εἴδους σύγγραμμα νὰ συμβουλευθῶμεν. Ἐν γένει δὲ τοιαύτη εἶναι ἡ ἀξία τοῦ συγγράμματος, ὥστε καὶ ἄλλος τῆς Γερμανίας σοφὸς, ὁμιλῶν περὶ αὐτοῦ, εἶπεν, ὅτι διὰ τοῦ συγγράμματος τούτου ἐμφαίνεται ἡ ζωὴ καὶ ἡ ὕπαρξις τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Ἐπειδὴ δὲ διὰ τὴν ἔκδοσιν αὐτοῦ ἐγένοντο μεγάλαι θυσίαι, καὶ οἱ ἐκδόται Κ. Κ. Ῥάλλης καὶ Ποτλῆς ἀνέλαβον τὴν δαπάνην 40,000 περίπου δραχμῶν, προτείνει νὰ δοθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς συνδρομὴ δι' 60 σώματα, ἀλλὰ τοῦτο διὰ τελευταίαν φοράν, ταῦ λοιποῦ δὲ νὰ παύσῃ πᾶσα τοιούτου εἴδους συνδρομὴ ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς γινομένη.

Εἰπόντος δὲ καὶ τοῦ μέχρι τοῦδε ἐνισταμένου Βουλευτοῦ Ἐπιδ. Λιμπρᾶς, ὅτι πεισθεὶς ἐκ τῶν λεχθέντων περὶ τῆς χρησιμότητος τοῦ βιβλίου, συμφωνεῖ καὶ αὐτὸς νὰ δοθῇ ἡ δέουσα συνδρομὴ, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ἐκτεθέντα ὅρον τοῦ νὰ παύσῃ πᾶσα τοῦ λοιποῦ τοιαύτης φύσεως συνδρομὴ· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ χορηγηθῇ διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ συγγράμματος συνδρομὴ 40 σωμάτων, ἀλλὰ νὰ σημειωθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς ὅτι παύει τοῦ λοιποῦ ἡ ἀρχὴ τῶν ὑπὸ τῆς Βουλῆς γινομένων τοιούτων συνδρομῶν, οὔτε θέλει ἐπαναληφθῇ πλέον.

Ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα γ'. καὶ ε'. ὅτι ἐξελέξαντο εἰσηγητὰς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προικίσεως τῆς θυγατρὸς τοῦ μακαρίτου Γιατράκου τοὺς Γ. Γιατράκον καὶ Ἐμ. Μελετόπουλον· ἐπίσης ἐπὶ τοῦ περὶ παρατάσεως τῶν συνεδριάσεων τῶν κακουργιοδικείων, τὸ μὲν γ'. τὸν Ἰω. Προβιλέγιον, τὸ δὲ δ'. τὸν Ἰω. Μπαλάφαν, καὶ τὸ ε'. τὸν Ἐλευθέριον Καλογερᾶν· ἐπὶ τοῦ περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξενικῶν ἀρχῶν τὸ γ'. τὸν Γ. Ναύτην, τὸ δ'. τὸν Ἡλ. Παπαδαῖον, καὶ τὸ ε'. τὸν Ἑλ. Καλογερᾶν· ἐπὶ τοῦ περὶ μεταγραφῆς τῶν ἀκινήτων κτημάτων ἐξελέξαντο κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν τὰ τμήματα γ'. δ'. ε'. καὶ ς'. τοὺς Γ. Ναύτην, Ἐμ. Τσοῦχλον, Ἰω. Ζάρκον καὶ Θ. Ζαΐμην· ἐπὶ τοῦ περὶ ἀποδοχῶν τῶν φαλαγγιτῶν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἀ. τοὺς Σ. Στράτον, Π. Καλαμογδάρτην, Γ. Τσάκαν, Β. Δημητρακόπουλον καὶ Ν. Γρανίτσαν· ἐπὶ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Βασιλικοῦ ναυτικοῦ τοὺς Φ. Φίλωνος, Σ. Δοκὸν, Γ. Κεφάλαν, Μ. Σολωμὸν καὶ Ν. Βαρβαρῆγον, καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ τοὺς Σπ. Ἀντωνόπουλον, Σ. Δοκὸν, Α. Ῥενουάρδον, Σ. Βλάχον καὶ Ν. Βαρβαρῆγον.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλας ὅτι ἀντικείμενα τῆς ἐπιούσης θέλουσιν εἶσθαι· α') ἡ συζήτησις τῶν ὑπὸ τῆς Γερουσίας τροποποιηθέντων δύω νομοσχεδίων, β') ἡ τοῦ περὶ συστάσεως θεάτρου καὶ γ') ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῶν ἀναφορῶν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς.
Ν. Καίρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΘ'.
Τῆς 1 Σεπτεμβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ἰω. Ταταράκη καὶ Γ. Κανδύλη κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ προσεχεῖ ἑορτῇ τῆς 3 Σεπτεμβρίου, καθ' ἣν ἔλαχον οἱ ΚΚ. Ἀντ. Γεωργαντᾶς, Ν. Ματθαίου, Α. Τσάκας, Α. Μάντζαρης, Β. Νώνης, Στ. Δάρας, Β. Δημητρακόπουλος, Γ. Τσόκρης, Ν. Ναζὸς καὶ Δ. Σταΐκος.

παρελθών ὁ εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ ἐπεξελθοῦσα τὸ παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ, καὶ θεωροῦσα ὅτι διὰ τοῦ νόμου τούτου κανονίζονται ἐπὶ μᾶλλον τὰ ναυτικὰ καὶ τακτοποιεῖται ἐπωφελέστερον ἡ ὑπηρεσία των, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου ὡς ἔχει.

Ἀθήνησι, τῇ 1 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ν. Βαρδαρῆγος, Μ. Σολωμὸς, Γ. Κεράλας,
Στ. Δουκός, Α. Ῥενουάρδος.

Ὁ εἰσηγητὴς Φ. Φίλωνος.»

Ἀναγνωσθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ θεάτρου νομοσχεδίου, τῶν δύω ὑπὸ τῆς Γερουσίας τροποποιηθέντων περὶ προκυμαίας τῆς Νάξου καὶ περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων καὶ ὑπονόμων, καὶ ἡ ἐπὶ τῶν ὑπολειφθεισῶν χθὲς ἀναφορῶν, ἡ Βουλὴ ἐπλείφθη πρώτων τῆς συζητήσεως τοῦ τροποποιηθέντος ἄρθρου 6 τοῦ περὶ προκυμαίας τῆς Νάξου νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον, ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

«Ἡ εἰσπραξις τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 φόρου θέλει διαρκέσει ἐπὶ πενταετίαν.»

Γενομένης εἶτα καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ τροποποιηθέντος νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Βαρδαρῆγον καὶ Π. Κολποδίνον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 78.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ παρὰ τῆς Γερουσίας τροποποιηθὲν νομοσχέδιον περὶ κατασκευῆς προκυμαίας ἐν Νάξῳ, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν	Λουκᾶς Λόντος	

Ἀντώνιος Βενιζέλος		Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Ν
Δημήτριος Τσόκρης	Ν	Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Γεώργιος Τσόκρης	Ν	Α. Κοντόσταυλος	Ν
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν	Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν
Σκαρλάτος Σούτσος		Ἰωάννης Μπαλάφας	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Κωνστ. Δαμπρινόπουλος	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Σωτήριος Στράτος	Ν	Π. Κολποδίνος	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ἐμ. Ἀντίπας	
Φίλων Φίλωνος	Ν	Γ. Πανοπριστόπουλος	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Χρῆστος Ῥάγκος	Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης		Εὐθ. Καντελλόπουλος	
Α. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	Ν
Γ. Δ. Τσιγκουράκος		Νικόλαος Ματθαίου	
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Σ. Κοπανίτσας	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν	Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν	Α. Κορφιωτάκης	
Βασίλειος Νώνης	Ν	Γ. Γιατράκος	Ν
Σταμάτιος Μάτσας	Ν	Λουκᾶς Στεφάνου	Ν
Δημήτριος Ζῶτος	Ν	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	
Γ. Ι. Γιολδάσης	Ν	Ἰω. Ταμπακόπουλος	
Ν. Α. Γρανίτσας	Ν	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	
Λύσανδρος Βιλαέτης		Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν
Σ. Χ. Στεφανόπουλος		Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Αὐγερινός		Α. Μαυροειδὴς	Ν
Σόλων Κρεστενίτης		Γ. Κεράλας	Ν
Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν	Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν
Γεώργιος Διαμάντης		Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος	
Ν. Δελίνδας		Κωνστ. Κουρκουμέλης	
Α. Γαβρᾶς		Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	
Ν. Βαρβαρῆγος	Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης	Ν
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης		Σπ. Ἀντωνόπουλος	Ν
Α. Ν. Πετιμεζᾶς		Ἰωάν. Προβιλέγιος	Ν

Ἰωάννης Ταταράκης	Ν	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	Ν
Σ. Βαρότσης	Ν	Ν. Α. Μπότασης	
Χ. Σουμαρίπας	Ν	Κ. Δαρειώτης	
Π. Δημητρακόπουλος	Ν	Ἰω. Σκαβέντσος	
Π. Χρυσοβέργης		Γ. Νικολάου	
Α. Παπαδημητριάδης	Ν	Γεώργιος Ναύτης	Ν
Δ. Κοκοτάκης	Ν	Μιχαὴλ Σολωμός	Ν
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης		Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν
Ἰωάννης Εὐσταθίου		Στ. Δάρας	
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης		Ἰωάννης Σαγρέδος	
Γεώργιος Μπάνης	Ν	Παναγιώτης Ψάθης	
Νικόλαος Πιεράκος	Ν	Νικόλαος Νάζος	Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν
Δημήτριος Πουλικάκος		Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν	Κυριάκος Πονηράπουλος	
Π. Χριστόπουλος	Ν	Δημήτριος Στάϊκος	Ν
Π. Κανελλόπουλος		Α. Κιζάνης	Ν
Νικόλαος Μοσχούλας		Παντολέων Κουντουριώτης	
Σπ. Πήλληκας	Ν	Δημ. Μπουδούρης	
Ν. Πανουργιᾶς	Ν	Σταμάτιος Γ. Δοκός	Ν
Κωνστ. Βλάμης	Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν
Σιδέρης Πράτσικας	Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	Ν
Η. Πατρινός	Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	Ν
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν	Α. Μάντσαρης	Ν

Προβάσα εἶτα ἡ Βουλὴ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἑτέρου τροποποιηθέντος νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων καὶ ὑπονόμων, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 7 γενομένην τροποποίησιν. Ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον 7 ὡς ἐτροποποιήθη οὕτω·

«Ἄρθρον 7. Ἐὰν ὁ ἰδιοκτήτης οἰκοπέδου ἢ οἰκοδομήματός τινος, ὑποκειμένου εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τῆς κατασκευῆς πεζοδρομίου, ὑπονόμου, περιτοιχίσματος ἢ δενδροφυτείας, ἦναι ἀπών, ἢ πρὸς αὐτὸν πρόσκλησις, περὶ ἧς διαλαμβάνει ὁ § β' τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ παρόντος νόμου, τοιχοκολλᾶται ἐπὶ καταφανοῦς μέρους τῆς ἰδιοκτησίας του καὶ δημοσιεύεται ἐπιμελείᾳ καὶ δαπάνῃ τῆς ἀρχῆς ἐν μιᾷ τῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Κράτους ἐκδιδομένων ἐφημερίδων. Μετὰ παρέλευσιν δ' ἑξήκοντα ἡμερῶν ἀπὸ

τῆς δημοσιεύσεως ταύτης διὰ τοὺς ἐντὸς τῆς Ἐπικρατείας καὶ τριῶν μηνῶν διὰ τοὺς ἐκτός, ἐὰν ὁ ἰδιοκτήτης δὲν καταβάλῃ τὴν ἐπιβαρύνουσαν αὐτὸν ἀναλογίαν τῆς πρὸς κατασκευὴν τοῦ πεζοδρομίου ἢ τῆς ὑπονόμου δαπάνης, ἢ ἐὰν δὲν περιτοιχίσῃ τὸ οἰκόπεδόν του ἢ δὲν ἐνεργήσῃ τὴν διαταχθεῖσαν δενδροφυτείαν, τὸ δημόσιον ἐκπληροῖ τὴν ὑποχρέωσιν αὐτοῦ, ἐγγράφον ἐπὶ τοῦ κτήματος ὑποθήκην πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ παρ' αὐτοῦ καταβληθέντος ποσοῦ.»

Γενομένης ἀκολούθως καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας ὁμοίας τῇ προηγηθείσῃ ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων ὠσαύτως **78**.

ΟΘΩΝ κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. **1**. Ἡ εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν νομῶν κατασκευὴ πεζοδρομίων ἐπιβαρύνει τοὺς παροδίους ἰδιοκτήτας.

Ὁ Νομάρχης, καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Βασιλείου ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας, ἐν τῇ περὶ ταύτης διατάξει αὐτοῦ, ἀκούων καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου, θέλει προσδιορίζει τὸ πλάτος, τὴν ποιότητα τοῦ ὑλικοῦ καὶ τὸ εἶδος τῆς κατασκευῆς τῶν πεζοδρομίων ἑκάστης ὁδοῦ.

Ἡ αὐτὴ ὑποχρέωσις δύναται νὰ ἐπιβληθῇ δυνάμει Β. διατάγματος καὶ εἰς τοὺς ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν ἐπαρχιῶν παροδίους ἰδιοκτήτας.

Ἄρθρ. **2**. Ἡ ἐν ταῖς πόλεσιν ἐν γένει κατασκευὴ ὑπονόμων ἐνεργεῖται δαπάνῃ τῶν παροδίων ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν δήμων, ἀναδεχομένων τούτων τὸ τεταρτημόριον τῆς δαπάνης. Ἡ κατασκευὴ τῶν εἰς τὰ πλάτη ἐγκαρσίων ὁδῶν ἀντιστοιχούντων τεμαχίων τῆς ὑπονόμου, καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ ὁρίου τῆς πόλεως μέχρι τῆς ἐκβολῆς αὐτοῦ, ἐπιβαρύνει ὁλοσχερῶς τὸν δῆμον.

Ἡ ὑποχρέωσις τῆς κατασκευῆς ὑπονόμου ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς παροδίους ἰδιοκτήτας δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου Νομάρχου, καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Βασιλείου, δι' ἀποφάσεως τῆς διευθύνσεως τῆς ἀστυνομίας.

Ἄρθρ. **3**. Ἡ κατασκευὴ τῶν τε πεζοδρομίων καὶ ὑπονόμων ἐνεργεῖται κατὰ τὰ περὶ ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων κανονισμένα.

Ἡ δαπάνη προκαταβάλλεται ἐπὶ τῇ βάσει ἀναλογισμοῦ, γενησομένου ἐν ἐπὶ τούτῳ πρωτοκόλλῳ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἐπάρχου,

δημάρχου καὶ μηχανικοῦ, ὑπ' ὄψιν ἐχόντων τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μειοδοτικῆς δημοπρασίας καὶ τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἢ πλατείας μῆκος τοῦ προσώπου ἑκάστης οἰκίας ἢ οἰκοπέδου. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο θέλει μένει ἐκτεθειμένον ἐν τῷ δημαρχείῳ, προσκαλουμένων ὀνομαστὶ διὰ προγράμματος τοῦ ἀρμοδίου νομάρχου ἢ ἐπάρχου πάντων τῶν ἐν αὐτῷ ἐγγεγραμμένων ἰδιοκτητῶν, ἵνα λάβωσιν αὐτοῦ γνῶσιν, καὶ ἐπιφέρωσι τὰς ἐνστάσεις των, ἐὰν ἔχωσι τοιαύτας.

Ἄρθρ. **4**. Αἱ ἐνστάσεις αὗται ἐκκαθαρίζονται δικαστικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων **6**, **7**, **8**, **9**, **10** καὶ **11** τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ βαιωτικοῦ πεδίου ΞΗ'. νόμου.

Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ **6** τοῦ νόμου τούτου ἀναφερομένη δεκαπενθήμερος προθεσμία ἄρχεται δι' ἕνα ἕκαστον ἰδιοκτήτην ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ὀνομαστικῆς προσκλήσεως, περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἡ δ' ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς, περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον **7**, γίνεται εἰς τὸν ἁρμόδιον νομάρχην ἢ ἔπαρχον.

Ἄρθρ. **5**. Οἱ ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν νομῶν καὶ ἐπαρχιῶν παρόδιοι ἰδιοκτῆται ἀρείλουν, προσκλήσει τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς, νὰ περιτοιχίσωσι τὰ οἰκόπεδά των κατὰ τὰς οἰκοδομικὰς γραμμὰς τοῦ ἐγκεκριμένου σχεδίου. Τὰ εἰς τὰ περιτοιχίσματα ταῦτα ἀφιέμενα ἀνοίγματα, ἤτοι θῦραι, παράθυρα κλπ. πρέπει νὰ ὦσι διακριῶς κεκλεισμένα. Ἐξήκοντα ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐπὶ ἀποδείξει διοικητικῆς ἐπιδόσεως τῆς προσκλήσεως, ἐν περιπτώσει ἀμελείας τοῦ ἰδιοκτήτου νὰ περιτοιχίσῃ τὸ οἰκόπεδόν του, ἡ ἀνωτέρω ἀρχὴ θέλει φροντίσει περὶ τῆς περιτοιχίσεως, προκαταβάλλουσα τὴν δαπάνην, καὶ καταδιώκουσα πρὸς ἀπότισιν αὐτῆς τὸν ἰδιοκτήτην κατὰ τὰ διατεταγμένα περὶ καταδιώξεως τῶν πρὸς τὸ δημόσιον καθυστερούντων, ἐπιφυλαττομένης καὶ τῆς ποινικῆς καταδιώξεως διὰ τὴν παράβασιν τῆς ἀστυνομικῆς διατάξεως.

Ἄρθρ. **6**. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου **25** τοῦ Ϛ'. περὶ ὁδοποιΐας νόμου ἰσχύει καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν.

Ὁ νομάρχης καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Κράτους, ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας, ἀκούων καὶ τὴν γνώμην τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, προσδιορίζει τὰς δενδροφυτευθησομένας ἀγυιάς, τὸ ποσὸν τῶν εἰς ἑκάστην ἀγυιὰν δενδροστοιχιῶν καὶ τὴν ἀπὸ τῶν γραμμῶν τῶν οἰκιῶν καὶ τὴν ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν αὐτῶν.

Ἄρθρ. **7**. Ἐὰν ὁ ἰδιοκτήτης οἰκοπέδου ἢ οἰκοδομήματός τινος, ὑποκειμένου εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τῆς κατασκευῆς πεζοδρομίου,

ὑπανόμων, περιτοιχίσματος ἢ δενδροφυτείας, ἦναι ἀπών, ἢ πρὸς αὐτὸν πρόσκλησις, περὶ ἧς διαλαμβάνει ὁ § δ' τοῦ ἄρθρου **4** τοῦ παρόντος νόμου, τοιχοκολλᾶται ἐπὶ καταφανοῦς μέρους τῆς ἰδιοκτησίας του καὶ δημοσιεύεται ἐπιμελείᾳ καὶ δαπάνῃ τῆς ἀρχῆς ἐν μιᾷ τῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Κράτους ἐκδιδομένων ἐφημερίδων. Μετὰ παρέλευσιν δὲ ἑξήκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης διὰ τοὺς ἐντὸς τῆς Ἐπικρατείας καὶ τριῶν μηνῶν διὰ τοὺς ἐκτὸς, ἐὰν ὁ ἰδιοκτήτης δὲν καταβάλῃ τὴν ἐπιβαρύνουσαν αὐτὸν ἀναλογίαν τῆς πρὸς κατασκευὴν πεζοδρομίου ἢ τῆς ὑπονόμου δαπάνης, ἢ ἐὰν δὲν περιτοιχίσῃ τὸ οἰκόπεδόν του ἢ δὲν ἐνεργήσῃ τὴν διαταχθεῖσαν δενδροφυτείαν, τὸ δημόσιον ἐκπληροῖ τὴν ὑποχρέωσιν αὐτοῦ, ἐγγράφον ἐπὶ τοῦ κτήματος ὑποθήκην πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ παρ' αὐτοῦ καταβληθέντος ποσοῦ.

Ἄρθρ. **8**. Τὰ ἐξωτερικὰ ἀσβεστώματα καὶ ὁ χρωματισμὸς τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν οἰκιῶν πρέπει νὰ εὑρίσκωνται διαρκῶς εἰς καλὴν κατάστασιν. Ἡ ἀστυνομικὴ ἀρχὴ θέλει προσκαλεῖ τοὺς ἰδιοκτήτας νὰ φροντίζωσι περὶ τούτου, καταδιώκουσα ποινικῶς τοὺς ὀλιγωροῦντας.

Ἄρθρ. **9**. Ἀπαγορεύεται ἡ κατασκευὴ ἐξώστου ἐπὶ πατώματος, οὗ τὸ ὕψος ἄνω τῆς ὁδοῦ δὲν εἶναι τοὐλάχιστον ἐκ τεσσάρων Β. πήχεων. Οἱ ἐξῶστοι κατασκευάζονται ἐπὶ στερεῶν βάσεων. Ἡ ζώνη ἑκάστης πόλεως, ἐφ' ἧς δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀνέγερσις οἰκοδομῶν προσδιορίζεται διὰ Β. διατάγματος. Τὸ βάθος τῆς ἐκτάσεως ταύτης ἀπὸ τῆς ἐσχάτης οἰκοδομικῆς γραμμῆς κατὰ τὸ ἐγκεκριμένον σχέδιον τῆς πόλεως δὲν θέλει εἶσθαι ἀνώτερον τοῦ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως σταδίου.

Ἑκατέρωθεν τῶν λεωφόρων τῶν ἐπὶ τῆς ζώνης ἑκάστης πόλεως διερχομένων ἐπιτρέπεται ἡ ἀνέγερσις μιᾶς συστοιχίας ἀγροτικῶν οἰκοδομῶν. Ἡ ἀποζημίωσις τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ἀπὸ τὰς λεωφόρους ταύτας καταλαμβανομένων γαιῶν γίνεται κατὰ τὸ ἄρθρον **22** καὶ ἑπόμενα τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ σχεδίου Ἀθηνῶν νόμου ἀπὸ **12** Νοεμβρίου **1836**.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ σήμερον παρ' Ἡμῶν κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἐπιλαρθείστης τέλος τῆς Βουλῆς καὶ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ συστάσεως θεάτρου νομοσχεδίου, παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι διὰ οὓς ἐκτίθησιν ἐν τῇ ἐκθέσει λόγους, ἡ μειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς προ-

τείνει τὴν τοῦ νομοσχεδίου ἀπόρριψιν, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ ψηφοφορηθῇ ἡ γνώμη αὐτὴ τῆς μειοψηφίας, ἐὰν ὑποστηρίζηται καὶ ὑπ' ἄλλων βουλευτῶν.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι δὲν εἶναι βέβαια σήμερον ὁ ἁρμόδιος καιρὸς νὰ εἴπῃ τι περὶ συστάσεως θεάτρου, διότι ἡ Βουλὴ πρὸ πολλοῦ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτὴν, πολλάκις ἐπιψηφίσασα τὰς πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ ἀναγκαίας δαπάνας. Ὅτι ὅμως θεωρεῖ σήμερον ἄτοπον εἶναι τὸ μέτρον τῆς πολυετοῦς περὶ θεάτρου συμφωνίας, εἰς τὸ ὁποῖον προέβη ἡ Κυβέρνησις, νομίζουσα ἴσως ὅτι οὕτως ἤθελεν ἐπιτύχει τελειότερον καταρτισμὸν αὐτοῦ. Τὴν ἰδέαν αὐτὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἂν καὶ δὲν τὴν θεωρεῖ ὀρθὴν, δὲν προτίθεται ὅμως νὰ πολεμήσῃ, οὔτε ἐπὶ τῶν προσόντων τοῦ ἐργολάβου νὰ ἐνδιατρίψῃ, παρατηρεῖ δὲ μόνον ὅτι ἔχει λόγους, οἵτινες θέτουσιν αὐτὸν εἰς ἀμφιβολίαν ὡς πρὸς τὴν τῶν ὅρων τοῦ συμβολαίου ἐκπλήρωσιν καὶ τὴν τοῦ σκοποῦ τῆς Κυβερνήσεως πραγματοποίησιν. Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται ἁπλῶς νὰ φέρῃ ἑταιρίαν τραγῳδιστῶν, ἐν ᾧ βεβαίως ἡ τῆς Κυβερνήσεως θέλησις εἶναι νὰ συγκροτῆται αὕτη ἐκ τεχνιτῶν καὶ καταλλήλων προσώπων, ὅπερ ὅμως, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τοσαῦτα προηγούμενα, δὲν δυνάμεθα νὰ πιστεύσωμεν ὅτι θέλει κατορθωθῇ διὰ τοῦ χορηγουμένου ποσοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἐργολάβος ὀφείλει κατὰ τὸ συμβόλαιον νὰ ἐπαρκέσῃ καὶ εἰς τόσας ἄλλας ἀνάγκας, καὶ ἑπομένως καθ' ὅλον τῆς δεκαετίας τὸ διάστημα θέλημεν ἔχει ἑταιρίας ἐκ προσώπων τυχαίων, τὰ ὁποῖα θέλουν εἶσθαι ἠναγκασμένοι ν' ἀκούωσιν οἱ ἐν τῷ θεάτρῳ φοιτῶντες.

Προτείνει διὰ ταῦτα νὰ περιορισθῇ ἡ συμφωνία εἰς δύω μόνον ἔτη, μετὰ παρέλευσιν τῶν ὁποίων ἡ Κυβέρνησις, ὁδηγουμένη ἐκ πείρας, νὰ προβῇ εἰς μίαν τελειοτέραν καὶ διαρκεστέραν συμφωνίαν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐξ ὅσων ὁ προαγορεύσας βουλευτὴς Λακεδαίμονος ἐξέθεσε, φαίνεται ὅτι δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν περὶ συστάσεως θεάτρου ἀρχὴν, καθ' ὅσον καὶ ἄλλοτε παρεδέχθη τὴν ἐπὶ τούτῳ ζητηθεῖσαν δαπάνην, ἀλλ' ἀμφιβάλλει μόνον ὡς πρὸς τὴν τῶν ὅρων ἐκπλήρωσιν, διότι οἱ ὅροι οὗτοι ἐκτίθενται διὰ λέξεων ἀορίστων, τὸ ὁποῖον βεβαίως δὲν ἔπρεπε νὰ τὸν φοβίσῃ πρὸ τῆς τῶν λέξεων πραγματοποιήσεως. Ἡ Κυβέρνησις πεισθεῖσα ἐκ τῶν τοῦ ἐργολάβου προτάσεων, ὅτι διὰ τοῦ αὐτοῦ ποσοῦ, ὅπερ καὶ μέχρι τοῦδε ἐδαπανᾶτο, ἠδύνατο διὰ μιᾶς πολυετοῦς συμφωνίας νὰ κατορθώσῃ οὐ μόνον τὴν βελτίωσιν τῶν ἰταλικῶν παραστάσεων, ἀλλὰ καὶ τὴν μόρ-

φωσιν ὑποκριτῶν πρὸς συγκράτησιν ἑλληνικοῦ θεάτρου, καὶ συγχρόνως ἀνέγερσιν οἰκοδομῆς εὐρυχωροτέρας καὶ καταλληλοτέρας, αὐθόλως ἐδίστασεν εἰς τὴν παραδοχὴν τοσούτων ἐπωφελῶν προτάσεων, ἀφ' οὗ μάλιστα διὰ τῶν συμφωνιῶν αὐτῶν δὲν διακινδυνεύει τίποτε, διότι καθ' ὅσον ὁ ἐργολάβος θέλει ἐκπληροῖ τοῦ συμβολαίου τοὺς ὅρους, κατὰ τοσοῦτον καὶ ἡ Κυβέρνησις θέλει ἐκπληροῖ τὰς χρηματικὰς πρὸς τὸν ἐργολάβον ὑποχρεώσεις της.

Φρονεῖ διὰ ταῦτα ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει παραδεχθῇ ὡς ἔχει τὸ νομοσχέδιον.

Ἐξέθεσεν ἕτερος, ὅτι ἡ μειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς εἶχεν ὑπ' ὄψιν μίαν δαπάνην **360,000** δραχμῶν, διηρημένην μὲν εἰς δέκα δόσεις, πάντοτε ὅμως ἀποτελοῦσαν σημαντικὸν ποσὸν, καὶ δὲν ἦτον βεβαίως παράξενον νὰ σκεφθῇ περὶ καταλληλοτέρας τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ποσοῦ χρήσεως, καὶ διὰ τοῦτο ῥίψασα ἓν βλέμμα εἰς τὰς πρώτας τοῦ ἔθνους ἀνάγκας, τὰς ἀνάγκας τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς γεωργίας, ἦταν φυσικῶς ἐπόμενον νὰ ζητήσῃ κατὰ προτίμησιν τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν τὴν ἐκπλήρωσιν, καὶ κατὰ τοῦτο δὲν ἔχει τίποτε ν' ἀντιτάξῃ εἰς τὴν τῆς μειοψηφίας γνώμην. Ἀλλὰ μετὰ τὰς πρωτίστας αὐτὰς ἀνάγκας ἐπέρχονται αἱ νοεραὶ, τὰς ὁποίας μάλιστα ὀφείλομεν νὰ περιποιηθῶμεν ἐντεῦθα, ἐν τῇ ἑστίᾳ αὐτῇ τοῦ ἀνατολικοῦ πολιτισμοῦ, καὶ διὰ τοῦτο καλῶς ποιοῦντες παρεδέχθημεν μέχρι τοσοῦδε μίαν δαπάνην διὰ τὴν τοῦ θεάτρου συντήρησιν. Ἀλλ' ὁ σκοπὸς αὐτὸς δὲν εἶναι ἆρα δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ δι' ἄλλου μέσου, διότι οὕτω θέλει μείνει πάντοτε ὡς ἀντικείμενον σοβαρᾶς σκέψεως τὸ ποσὸν τῶν **360** χιλιάδων δραχμῶν, τὸ ὁποῖον θέλει καταναλωθῇ εἰς μάτην, ἐπειδὴ μετὰ τὴν δεκαετίαν δὲν θέλει μείνει τίποτε εἰς τὸ δημόσιον; Δὲν ἔχομεν δημόσια καταστήματα καὶ ἡ Κυβέρνησις σκέπτεται διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοιούτων, ἥτις θέλει ἀπαλλάξει τὸ δημόσιον βαρέων ἐνοικίων. Δὲν ἐδύνατο τάχα τὴν αὐτὴν νὰ κάμῃ σκέψιν καὶ περὶ θεάτρου, δαπανῶσα αὐτὴ ἀπ' εὐθείας τὰς **360** χιλ. δραχμὰς πρὸς ἀνέγερσιν θεάτρου, καὶ οὕτω τοὐλάχιστον νὰ ἔχῃ ἰδιόκτητον τὴν οἰκοδομὴν καὶ ν' ἀπαλλαγῇ τῶν κατ' ἔτος διδομένων χιλιάδων δραχμῶν, διότι τότε τὸ θέατρον ἤθελεν ἔχει ἰδίαν πρόσοδον ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν θεωρείων, ἀρκοῦσαν διὰ τὴν πρὸς συντήρησίν του ἀπαιτουμένην δαπάνην; Νομίζει λοιπὸν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔπρεπεν οὕτω νὰ σκεφθῇ, καὶ ἂν δὲν ἠδύνατο νὰ καταβάλῃ εὐθὺς ἀλάκληρον τὸ ποσὸν τῶν **360,000** δραχμῶν, ἐδανείζετο, καὶ διὰ τῶν **36,000**

δραχμῶν, τὰς ὁποίας εἰς μάτην δαπανᾷ σήμερον, ἐξωρλει χρεωλυτικῶς τὸ δάνειον ἐντὸς δεκαετίας μὲ τὴν διαφοράν, ὅτι τὸ οἰκοδόμημα ἤθελεν ἀνήκει εἰς τὸ δημόσιον.

Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἀνελάμβανε τὸ ἔργον, ἤθελεν ἔχει ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς τέχνης, καὶ προκαλοῦσα τὸν συναγωνισμόν, ἤθελε φροντίσει νὰ ἔχῃ ἐν ὡραῖον οἰκοδόμημα, ὡς τὸ ἀστεροσκοπεῖον, τὸ πανεπιστήμιον καὶ ἄλλα, τὸ ὁποῖον ἤθελεν ἐπαυξάνει τὸν στολισμὸν τῆς πόλεως. Τί ὅμως ἤθελε πράξει ἡ Κυβέρνησις, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἄλλην ὑποχρέωσιν, τὴν ὁποίαν ὁ νῦν ἐργολάβος ἀναδέχεται πρὸς μόρφωσιν ὑποκριτῶν δι' ἑλληνικὰς παραστάσεις; Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἠδύνατο καὶ αὐτὸς ν' ἀποτείνῃ πρὸς τὸν ἐργολάβον τὴν ἐρώτησιν τοῦ Σωκράτους, ποῦ δηλ. ἐδιδάχθη αὐτὸς τὴν τέχνην, ἢ ἂν αὐτοδίδακτος ἦναι, ποῖα ἔδωκε μέχρι τοῦδε τῆς τέχνης του δείγματα; Ἀφ' οὗ λοιπὸν οὔτε ἐδιδάχθη ὑπ' ἄλλων, οὔτε αὐτοδίδακτος εἶναι, πῶς δυνάμεθα νὰ πιστεύσωμεν ὅτι εἰς ἄλλους θέλει διδάξει τὴν ὑπόκρισιν; Ἡ Κυβέρνησις ὅμως ἠδύνατο νὰ εὕρῃ πρόσωπα κατάλληλα, τὰ ὁποῖα νὰ μορφώσωσιν ὑποκρι-τὰς πρὸς παράστασιν ἑλληνικῶν τραγῳδιῶν καὶ κωμῳδιῶν.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις δαπανῶσα αὐτὴ τὰς 360 χιλιάδας, ἠδύνατο νὰ ἀνεγείρῃ θέατρον δημόσιον, καὶ ἐπιτυχέστερον νὰ μορφώσῃ προσωπικὸν δι' ἑλληνικὰς παραστάσεις, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ συφωνήσῃ μετὰ τῆς μειοψηφίας κατὰ τὴς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι, ὅταν ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλε τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ συστάσεως θεάτρου νομοσχεδίου, καὶ ἠρώτησεν ἂν τις ζητῇ τὸν λόγον κατὰ τῆς ἀρχῆς, τὸ μειοψηφοῦν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἐπεκαλέσθη τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως, μεθ' ἣν ἀνυπόμονος ἦτον ν' ἀκούσῃ ἀπὸ τοῦ βήματος συναδέλφων του τινὰ ὑποστηρίζοντα ἢ ἀντικρούοντα τὸ νομοσχέδιον, καθ' ὅσον ἐκ τῆς συζητήσεως προκύπτει πάντοτε ἡ ἀλήθεια. Μετὰ τὰ ἐκτεθέντα λοιπὸν παρατηρεῖ καὶ οὗτος, ὅτι, ἐὰν τὸ περὶ θεάτρου ζήτημα παρουσιάζετο πρώτην ἤδη φορὰν εἰς τὴν Βουλήν, ὠφείλομεν βεβαίως τότε νὰ σκεφθῶμεν ἐὰν ἡ σύστασις θεάτρου ἀνταπεκρίνετο πρὸς τὰς ἠθικὰς καὶ ὑλικὰς ἡμῶν ἀνάγκας. Ἀλλὰ περὶ τούτου δὲν πρόκειται σήμερον, διότι τὸ θέατρον ἐν Ἀθήναις μετρεῖ 16 ὅλων ἐτῶν ζωήν, καθ' ὅλον δ' αὐτὸ τὸ διάστημα ἡ Κυβέρνησις εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ χορηγῇ πρὸς ὑποστήριξίν του συνδρομάς. Ἡ ὕπαρξις λοιπὸν θεάτρου καὶ ἡ παράστασις ἰταλικῶν μελοδραμάτων ἐθεωρήθη παρ' ὅλων τῶν Κυβερνήσεων

ἀνάγκη, τὴν χρησιμότητα τῆς ὁποίας δὲν εἶναι καιρὸς νὰ ἐξετάσωμεν σήμερον, μολονότι αὐτὸς ἀναγνωρίζει τὴν ἀνάγκην αὐτὴν ὡς ἐπωφελῆ. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ὠφειλε τέλος νὰ συναισθανθῇ καὶ μίαν ἄλλην ἀνάγκην περὶ κατασκευῆς θεάτρου, μεγάλην ὑποσχομένην ἠθικὴν ὠφέλειαν, τὴν ἀνάγκην ἑλληνικῶν παραστάσεων, αἵτινες θέλουσι μᾶς ἀναμιμνήσκει τοὺς μεγάλους ἡμῶν προγόνους, καὶ εἰς τὰς ὁποίας θέλομεν βλέπει τὰ ἔνδοξα τῆς ἐπαναστάσεώς μας ἔργα, θέλουσι δὲ χορηγεῖ ὡραῖον διὰ τὰ τέκνα ἡμῶν παράδειγμα. Τὴν ἀνάγκην λοιπὸν αὐτὴν ἐκπληροῖ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον. Ἀλλὰ ποία τοῦ νομοσχεδίου ἡ ἔλλειψις; Κατ' αὐτὸν οὐδεμία, διότι διὰ τοῦ αὐτοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον ἐδαπανᾶτο μέχρι τοῦδε διὰ μόνην τὴν ὕπαρξιν ἰταλικῶν παραστάσεων, θέλομεν ἔχει καὶ ἑλληνικὰς παραστάσεις, καὶ ἂν ἐξετάσωμεν μετὰ προσοχῆς τὴν γνώμην τῆς μειοψηφίας, θέλομεν ἴδει ὅτι οὐδ' αὐτὴ εἶναι ἐναντία εἰς τὴν ὕπαρξιν τοῦ θεάτρου. Ἡ μειοψηφία δὲν παραδέχεται τὸ νομοσχέδιον ἀ. διότι, λέγει, ἔχομεν ἄλλας οὐσιωδεστέρας ἀνάγκας, τὰς ὁποίας ὀφείλομεν νὰ ἐκπληρώσωμεν κατὰ προτίμησιν· καὶ β'. διότι διὰ τοῦ συμβολαίου δεσμεύεται ἡ θέλησις τῶν μελλουσῶν κυβερνήσεων. Ἀλλ' ἡ κυβέρνησις συνέλαβεν ἁπλῶς μίαν ἰδέαν, τὴν ὁποίαν φέρει πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους, εἰς οὓς ἀπόκειται νὰ παραδεχθῶσιν ἢ ν' ἀπορρίψωσιν αὐτήν, οὕτω δ' εὐκολύνονται μάλιστα καὶ αἱ μέλλουσαι κυβερνήσεις, αἵτινες θέλουσιν εὕρει ἓν ἔργον τετελεσμένον.

Ὁ προαγορεύσας βουλευτὴς τοῦ πανεπιστημίου ἐθεώρησε συμφερώτερον ν' ἀνεγείρῃ ἡ ἰδία Κυβέρνησις θέατρον, καὶ νὰ φροντίσῃ αὐτὴ διὰ τὴν μόρφωσιν ὑποκριτῶν, ἀλλ' αὐτὸς νομίζει ὅτι τὸ τοιοῦτον δὲν εἶναι ἔργον κυβερνητικόν, καὶ ὅτι καλῶς ποιοῦσα ἀνέθεσε τὸ ἔργον εἰς ἐργολάβον.

Ὅ,τι ὅμως ἐλλείπει τοῦ συμβολαίου εἶναι ἡ εἰς τὸν ἐργολάβον ἐπιβληθησομένη ποινή, καθ' ἣν περίπτωσιν ἀμελήσῃ ἢ δὲν δυνηθῇ νὰ συστήσῃ τὸ ἑλληνικὸν θέατρον εἰς τὴν προσδιορισθεῖσαν ἐποχήν. Περὶ τούτου οὐδεὶς γίνεται ἐν τῷ συμβολαίῳ λόγος, ὡς ἐπίσης οὐδεμία ζητεῖται ἐγγύησις διὰ τὴν τῶν λοιπῶν ὅρων ἐκπλήρωσιν.

Παραδεχόμενος διὰ ταῦτα τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, θεωρεῖ συγχρόνως ἀναγκαῖον νὰ τεθῶσιν ἐντὸς τοῦ συμβολαίου καὶ αἱ πρὸς πραγματοποίησίν του ἀπαιτούμεναι ἐγγυήσεις.

Ἐπανέλαβεν ὁ βουλευτὴς τοῦ πανεπιστημίου, ὅτι δὲν ἐνόησε βέβαια νὰ συστήσῃ ἡ Κυβέρνησις σχολεῖον πρὸς ἐκμάθησιν τῆς

ὑποκρίσεως, ἀλλ' εἶπε μόνον ὅτι δὲν βλέπει σήμερον ἐνταῦθα τὸ κατάλληλον πρόσωπον, καθ' ὅσον ἔχει μεγάλην περὶ τῆς τέχνης ἰδέαν, καὶ ὅτι ἔχουσα ἡ Κυβέρνησις ἴδιον θέατρον, ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ ἀλλαχοῦ καὶ εὕρῃ πρόσωπον, καὶ τότε χορηγοῦσα τὰ μέσα, νὰ μορφώσῃ ὑποκριτὰς δι' ἑλληνικὰς παραστάσεις.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας βουλευτὴς Λακεδαίμονος παραδέχεται μὲν τὴν δαπάνην, διότι ἐχορηγεῖτο αὕτη καὶ πρότερον, δὲν παραδέχεται ὅμως τὴν δεκαετῆ συμφωνίαν. Ἀλλὰ νομίζει ὅτι ἔσφαλεν ὁ βουλευτὴς Λακεδαίμονος εἰς τὰς σκέψεις του, διότι ἐνόμισεν ὅτι ἡ δεκαετὴς συμφωνία ἐγένετο διὰ τὰς ἰταλικὰς παραστάσεις, ἐν ᾧ κύριος τοῦ νομοσχεδίου σκοπὸς εἶναι ἡ σύστασις ἑλληνικοῦ θεάτρου, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ὁποίου ὁ ἀναδεχθεὶς τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην ἐδικαιοῦτο βέβαια νὰ ζητήσῃ ἓν τοιοῦτον προνόμιον, ἀντὶ τοῦ ὁποίου μᾶς ὑπόσχεται οὐ μόνον τὴν βελτίωσιν τῶν ἰταλικῶν παραστάσεων, ἀλλὰ καὶ τὴν μόρφωσιν ὑποκριτῶν δι' ἑλληνικὰς παραστάσεις· καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν τοῦ βουλευτοῦ τοῦ πανεπιστημίου περὶ τοῦ ὠφελιμωτέρου τρόπου τῆς χρήσεως τῶν 360,000 δραχμῶν, νομίζει ὅτι καὶ ἡ ἰδέα αὕτη εἶναι σφαλερά, διότι αἱ δραχμαὶ αὗται δὲν δίδονται διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ θεάτρου, ἀλλὰ διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἰταλικῶν μελοδραμάτων καὶ τὸν σχηματισμὸν προσωπικοῦ δι' ἑλληνικὰς παραστάσεις, ἐκ περισσοῦ δὲ ὁ ἐργολάβος ὑπόσχεται καὶ τὴν ἀνέγερσιν θεάτρου εὐρυχωροτέρου καὶ καταλληλοτέρου.

Συμφωνῶν δὲ μετὰ τῶν παρατηρήσεων τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς, δὲν παραδέχεται μόνον τὴν περὶ ἐγγυήσεων ἰδέαν του, θεωρῶν ἀρκοῦσας τὰς τοῦ συμβολαίου, καθ' ὅσον δὲν πρόκειται βεβαίως νὰ προκαταβληθῇ εἰς τὸν ἐργολάβον ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῶν 360 χιλιάδων, ἀλλὰ κατὰ δόσεις καὶ μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὅρων τοῦ συμβολαίου. Ἐὰν π. χ. ὁ ἐργολάβος δὲν ἀρχίσῃ τὴν οἰκοδομὴν ἐντὸς 6 μηνῶν, ἐπιβάλλεται αὐτῷ πρόστιμον 1000 δραχμῶν κατὰ μῆνα. Ἐὰν δὲ τὴν α. Ὀκτωβρίου τοῦ 6. ἔτους δὲν γενῇ ἔναρξις ἑλληνικῶν παραστάσεων, τότε διαλύεται τὸ συμβόλαιον, ἡ δὲ Κυβέρνησις παύει τοῦ νὰ χορηγῇ εἰς αὐτὸν τὰς συμπεφωνημένας χρηματικὰς συνδρομάς, ὥστε οὐδεμία ζημία ἐπαπειλεῖ τὸ δημόσιον. Καὶ διστάζει μὲν ὡς πρὸς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ συμβολαίου διὰ τοῦ κατ' ἔτος χορηγουμένου ποσοῦ, ὁμολογεῖ ὅμως ὅτι, ἐὰν ὁ ἐργολάβος δυνηθῇ νὰ πραγματοποιήσῃ ὅπως

ἀναλαμβάνει ὑποχρεώσεις, ἡ μετ' αὐτοῦ συμφωνία τῆς Κυβερνήσεως εἶναι λίαν ἐπωφελής.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι ὅ,τε βουλευτὴς Ἐπιδ. Αἰμηρᾶς καὶ ὁ τῆς Ἀττικῆς κακῶς ἐνίησαν τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀγορεύσεώς του, διὰ τῆς ὁποίας οὗτος ἠθέλησε μόνον νὰ δώσῃ ἀφορμὴν πρὸς συζήτησιν. Οὐδεὶς βεβαίως συνέλαβε τὴν ἀποτρόπαιον ἰδέαν τοῦ νὰ παρεμποδίσῃ τὸν σχηματισμὸν ἑλληνικοῦ θεάτρου, ἀλλὰ φίλος ὢν τῆς ἀληθείας, λέγει, ὅτι διὰ τῶν 36,000 δραχμῶν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διατηρηθῶσιν ἰταλικὰ μελοδράματα, νὰ καταρτισθῇ θέατρον ἑλληνικὸν καὶ συγχρόνως νὰ ἀνεγερθῇ οἰκοδόμημα εὐρυχωρότερον τοῦ ὑπάρχοντος. Νομίζει λοιπὸν ἀναγκαῖον ν' αὐξηθῇ ἡ ἐτησία χορήγησις εἰς 50 χιλιάδας δραχμῶν, ἐὰν θέλωμεν τὴν πραγματοποίησιν τῶν ὅρων τοῦ συμβολαίου, ἢ νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἰδέαν τοῦ βουλευτοῦ τοῦ πανεπιστημίου, μεθ' ἧς καὶ οὗτος συμφωνεῖ, περὶ οἰκοδομῆς θεάτρου ὑπὸ τῆς ἰδίας Κυβερνήσεως.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι ὁ προαγορεύσας πολεμῶν τὸ νομοσχέδιον, μετεχειρίσθη ἐπιχειρήματα, ἅτινα ἀποδαίνουσιν ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἀπορεῖ πῶς διὰ τόσου ποσοῦ θέλει δυνηθῇ ὁ ἐργολάβος νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοσούτων ὑποχρεώσεων, ὡς ἀπορεῖ βεβαίως καὶ πᾶς ὅστις δὲν εἶναι εἰδήμων τοιούτων ἐπιχειρήσεων, καὶ ὁμολογεῖ, ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος εὑρίσκετο εἰς τὴν αὐτὴν ἀπορίαν μεχρις οὗ ἐκ τῶν ὑποδειχθέντων αὐτῷ παρ' εἰδημόνων πραγμάτων ἐπείσθη περὶ τοῦ κατορθωτοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἐβεβαιώθη λοιπὸν ὅτι διὰ τοῦ ὑπάρχοντος οἰκοδομήματος θέατρον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ τῆς συνδρομῆς τῆς Κυβερνήσεως, χορηγούσης ἐπὶ τούτῳ κατ' ἔτος χιλιάδας δραχμῶν, διότι ἀ. τὰ θεωρεῖα ὄντα ἰδιόκτητα, στεροῦν τὸν ἐργολάβον σημαντικοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον ἤθελεν εἰσπράττει, ἐὰν τὰ θεωρεῖα ἀνῆκον εἰς τὸ οἰκοδόμημα. β. Διότι ἡ οἰκοδομὴ εἶναι λίαν σμικρά, καὶ ἑπομένως μὴ ἔχουσα πλατεῖαν εὐρύχωρον, περιορίζει τὸ εἰσόδημα εἰς ποσὸν λίαν εὐτελές, ἐν ᾧ μία οἰκοδομὴ εὐρυχωροτέρα θέλει χορηγεῖ εἰς τὸν ἐργολάβον διπλάσιον καθ' ἑσπέραν εἰσόδημα.

καὶ γ'. Διότι ἡ θέσις αὐτοῦ εἶναι ἀπόκεντρος, καὶ δυσκολεύεται ἕκαστος νὰ μεταβαίνῃ τοσοῦτον μακρὰν εἰς νύκτας μάλιστα βροχερὰς. Ἅπασαι δὲ αὗται αἱ ζημίαι προλαμβάνονται διὰ τῆς ἀνεγέρσεως νέου οἰκοδομήματος, τὴν ὁποίαν ὑπόσχεται τὸ προκείμενον νομοσχέδιον.

Οὐχ ἧττον δὲ καὶ ἡ πολυετὴς ἐνοικίασις ὑπόσχεται μεγίστην

εἰς τὰς δαπάνας οἰκονομίαν, διότι ὁ ἐργολάβος εἰξεύρων ὅτι θέλει οὗτος διατηρεῖ τὸ θέατρον δέκα ἔτη, θέλει φροντίζει ἐν καιρῷ καὶ εἰς εὐθηνὰς τιμὰς νὰ προμηθεύηται τὰ ἀναγκαιοῦντα αὐτῷ, ὡς τὸ πρὸς φωτισμὸν ἀπαιτούμενον ἔλαιον καὶ τὰ τοιαῦτα· ἰδίως δὲ τὰ ἐνδύματα τῶν ὑποκριτῶν, διὰ τὰ ὁποῖα ὁ ἐργολάβος ἤδη δαπανᾷ σημαντικὴν ποσότητα, εἰς πολυετῆς ἐργολάβος θέλει φροντίσει νὰ κατασκευάζωνται ἐνταῦθα διὰ πολὺ μικροτέρας δαπάνης. Ὅλοι λοιπὸν οἱ συλλογισμοὶ οὗτοι, καὶ ἄλλοι οἵτινες ὃ ἀφεύγουν τὴν μνήμην του, ἔπεισαν τὸν ἐργολάβον ὅτι δύναται νὰ ἀναλάβῃ τὰς ἐπιβαλλομένας αὐτῷ ὑποχρεώσεις διὰ τοῦ αὐτοῦ ποσοῦ, ὅπερ καὶ μέχρι τοῦδε ἐδίδετο διὰ τὴν ὕπαρξιν ἰταλικοῦ μελοδράματος. Ἐν ᾧ δὲ μέχρι τοῦδε ἐδαπανήθησαν μυριάδες δραχμῶν ἄνευ ἀποτελέσματος, καὶ ἡμεῖς ζητοῦμεν νὰ σταματήσωμεν τὸ κακόν, ὑμεῖς λέγετε σήμερον εἰς τὴν Κυβέρνησιν· «κτίσον σὺ ἡ ἰδία θέατρον ἰδιόκτητον, καὶ γενοῦ ἐργολάβος θεάτρου.» Λησμονεῖτε ὅμως ὅτι αἱ 360.000 δραχμῶν δίδονται οὐχὶ διὰ τὴν οἰκοδομὴν, ἀλλὰ διὰ τὰς πρὸς συντήρησιν τοῦ θεάτρου ἀπαιτουμένας δαπάνας, καὶ ἑπομένως, ἐὰν θέλητε νὰ κτίσῃ ἡ Κυβέρνησις θέατρον δημόσιον, ὀφείλετε νὰ ψηφίσητε ἑτέρας ἴσως 300 χιλ. διὰ τὴν οἰκοδομήν. Ὁ διῃσχυρισμὸς λοιπὸν οὗτος εἶναι ὅλως ἀνυπόστατος, διότι τὸ πρὸς συντήρησιν τοῦ θεάτρου χορηγούμενον ποσὸν ἐθεωρήθη ὡς διδόμενον δι' ἀνέγερσιν τοῦ κτιρίου. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα ποτὲ νὰ καταστήσωμεν τὴν ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἐργολάβον, μέτρον, τὸ ὁποῖον τοσοῦτον πικρῶς κατεκρίθη καὶ κατεδικάσθη ἐντὸς τῆς Βουλῆς εἰς τινα προηγουμένην συνεδρίασιν ὡς πάντῃ ἀσύμφορον, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἐθεωρήθη δικαίως ὡς κακὸς ἰδιοκτήτης, καὶ διὰ τοῦτο ὅπου αἱ Κυβερνήσεις ἠθέλησαν νὰ καταστῶσιν ἐπιχειρηματίαι, τὰ ἔθνη ἐκεῖνα κατεστράφησαν ἐπὶ τέλους. Ἀλλὰ δὲν εἶναι, λέγουσιν, ὁ ἐργολάβος καταλληλος νὰ διδάξῃ τὴν ἑλληνικὴν ὑπόκρισιν. Τίς ὅμως διῃσχυρίσθη τοῦτο, ἢ πῶς θέλετε νὰ ἔχωμεν καλοὺς ὑποκριτὰς πρὶν ἀποκτήσωμεν θέατρον, τὸ ὁποῖον γεννᾷ αὐτούς; Ἠπόρησεν ἀκούσας τὴν ἰδέαν ταύτην, διότι βεβαίως οὐδεὶς ἤθελεν ἀπαιτήσει διηγόρους ἱκανοὺς καὶ ἐπιστήμονας πρὸ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν δικαστηρίων. Ὁμολογεῖ ὅτι δὲν θέλομεν ἔχει ἀμέσως ἓν ἔργον τέλειον, διότι οὐδὲν ἀνθρώπινον ἔργον δύναται νὰ θεωρηθῇ τέλειον· προϊόντος ὅμως τοῦ χρόνου θέλομεν, βεβαίως ἔχει θέατρον ἑλληνικὸν ὅσον τὸ δυνατὸν τελειότερον. Ἄλλως τε οὐδ' ἡ Κυβέρνησις ἔχει τοιαύτην παρὰ τοῦ ἐργολάβου ἀπαίτησιν, διότι τότε δὲν ἠδύ-

νατο ν' ἀναθέσῃ τὴν ἐργολαβίαν εἰμὴ εἰς τινα καθηγητὴν τῆς φιλολογίας, ὅστις μόνος ἠδύνατο νὰ διδάξῃ τήν τε ἀπαγγελίαν καὶ τὴν ὑπόκρισιν.

Ἐζήτησε τέλος πάντων ἐγγυήσεις διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργολάβου. Ἀλλ ἐρωτᾷ τίς ἡ προκύψουσα ζημία ἐκ τῆς μὴ ἐκπληρώσεως αὐτῶν, ἀφ' οὗ μάλιστα οὐδεμία εὐκολία, οὐδὲν χρηματικὸν ποσὸν πρόκειται νὰ χορηγηθῇ ἐκ προκαταβολῆς εἰς τὸν ἐργολάβον; Νομίζει μάλιστα ὅτι αἱ ἐγγυήσεις προσθέτουσι δυσκολίας εἰς τὴν τοῦ ἔργου πραγματοποίησιν, χωρὶς νὰ φέρωσιν οὐδὲν ἀποτέλεσμα. Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργολάβου, εὑρίσκομεν ἐν τῇ νομοθεσίᾳ ἡμῶν ἱκανὰς ἐγγυήσεις, διότι τότε, κατ' αὐτὴν, καὶ τὸ συμβόλαιον διαλύεται καὶ εἰς ἀποζημιώσεις ὑπόκειται ὁ ἐργολάβος. Πρῶτον δὲ παρατηρεῖ, ὅτι ἐξ ἤδη μηνῶν συζητεῖται ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἐν τῇ κοινωνίᾳ, καὶ καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ἁπλᾶ μόνον παρουσιάζονται παράπονα. Ἐπέρχεται ἤδη ἡ πραγματοποίησις καὶ ἐξαίφνης παρουσιάζονται ἀντίθετοι πρότασεις, μηδένα φέρουσαι ἐπίσημον χαρακτῆρα διὰ νὰ ἦναι ὑποχρεωτικαὶ, ἀλλὰ περιστρέφονται εἰς μομφὰς δυσκολευούσας τὴν ἐπιχείρησιν. Μὴ ἐννοῶν δὲ μεταξὺ αὐτῶν τὰς ὑπὸ βουλευτῶν γινομένας παρατηρήσεις, λέγει μόνον, ὅτι ἡ τακτικὴ αὕτη συνεπιφέρει παντὸς ἔργου τὴν καταστροφὴν, καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλομεν σήμερον ν' ἀποκρούσωμεν τὸν τρόπον αὐτὸν τῆς ἐνεργείας, διὰ νὰ καταστήσωμεν τοῖς πᾶσι γνωστὸν ὅτι ἐν τῇ ἑλληνικῇ κοινωνίᾳ πᾶσα ἐπιχείρησις πρέπει νὰ ἐνεργῆται μετὰ σπουδαιότητος.

Παρετήρησέ τις, ὅτι οἱ τελευταῖοι τοῦ ὑπουργοῦ λόγοι τὸν ἀναγκάζουσι νὰ λάβῃ καὶ αὐτὸς τὸν λόγον, διότι εἶναι ἐξ ἐκείνων, οἵτινες ἔκαμαν ἐξ ἀρχῆς ἐναντίας παρατηρήσεις, καὶ ἐπιμένει λέγων, ὅτι οὔτε θέατρον θέλομεν κατορθώσει νὰ ἔχωμεν, οὔτε ἑλληνικὰς παραστάσεις, διότι οὐδεμία ζητεῖται παρὰ τοῦ ἐργολάβου ἐγγύησις, ὁ δὲ ὑπουργὸς, ἀπαντῶν εἰς τὰς περὶ ἐγγυήσεων παρατηρήσεις τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς, εἶπε μόνον, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ στερηθῶμεν τίποτε καθ' ἣν περίπτωσιν ὁ ἐργολάβος δὲν ἐκπληρώσει τὰς ὑποχρεώσεις του, θεωρήσας διὰ τοῦτο περιττὴν πᾶσαν ἐγγύησιν. Ἀλλὰ νομίζει οὗτος ὅτι οὐ μόνον τὸν καιρὸν θέλομεν ἀπολέσει εἰς μάτην, ἀλλὰ συγχρόνως ἀποκλείομεν καὶ τοὺς θέλοντας ἐπωφελῶς ν' ἀναδεχθῶσι τὸ ἔργον.

Ἀπαντῶν δὲ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν, παρετήρησεν ὁ βουλευτὴς πανεπιστημίου, ὅτι οἱ τελευταῖοι αὐτοῦ

λόγοι καὶ ἄνευ ἐπιφυλάξεως δὲν ἠδύναντο ν' ἀφορῶσι τὴν Βουλήν. Ἀλλ' εἶναι ἀρά γε ἀληθὲς ὅτι οὗτος εἰς τὴν ἀγόρευσίν του εἰζήτησε νὰ καταβιβάσῃ τὴν κυβέρνησιν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐργολάβων, ἢ τοὐναντίον ἠθέλησεν, ὡς ἐπὶ τῆς ἐνδόξου ἐποχῆς τοῦ Περικλέους, νὰ ἀναβιβάσῃ αὐτὴν εἰς τὸν βαθμὸν τῆς δόξης ἐκείνης; Ἄλλως τε οὗτος δὲν ἐζήτησε νὰ γίνῃ ἡ Κυβέρνησις ἐργολάβος, ἀλλὰ νὰ ἀνεγείρῃ αὐτὴ τὸ κτίριον, ἢ τοὐλάχιστον ὁ δῆμος, ὡς καὶ εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἰταλίας. Ἀλλ ὑπατεύθη, εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, νομίσας ὅτι τὰ χρήματα δίδονται πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ θεάτρου. Παρατηρεῖ δὲ αὐτῷ, ὅτι γνωρίζει καλῶς πρὸς τίνα σκοπὸν δίδονται τὰ χρήματα καὶ διὰ τοῦτο οὐδόλως ἠθέλησε νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὴν ἐκ μέρους τοῦ ἐργολάβου χρῆσιν αὐτῶν· εἶπε δὲ μόνον, ὅτι προτιμότερον ἦτον ἡ διαίρεσις νὰ ἐγίνετο ὑπ' αὐτῆς τῆς ἰδίας Κυβερνήσεως. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς ὅτι εἰζήτησεν ὑποκριτὰς πρὸ τῆς παρρώσεως ἑλληνικοῦ θεάτρου, ἀλλὰ διϊσχυρίσθη εὐλόγως ὅτι ἡ Κυβέρνησις δύναται εὐκολώτερον νὰ εὕρῃ πρόσωπα καταλληλα διὰ τὴν μόρφωσιν ὑποκριτῶν, ἀναλαμβάνουσα δὲ αὐτὴ τὴν οἰκοδομὴν, θέλει ἔχει ὑπ' ὄψιν τὴν τέχνην, ἐν ᾧ ἤδη ἡ Κυβέρνησις θέλει εἰσθαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ παραλείψηται πᾶν ὅ,τι ὁ ἐργολάβος θέλει ὡς ἰδιοκτήτης τοῦ θεάτρου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὁ προαγορεύσας ἐσύγχυσε δύω διαφόρους πρὸς ἀλλήλας ἐποχὰς, ἀναμνησθεὶς τῆς ἐποχῆς τοῦ Περικλέους, ὅτε τὸ ἄτομον οὐδεμίαν εἶχε σημασίαν, ὡς σήμερον ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, μετὰ τῆς ὁποίας δὲν θέλει βεβαίως νὰ ἐξομοιώσῃ τὴν Ἑλλάδα, ὅπου τὸ ἄτομον δὲν θεωρεῖται ὡς μηδέν. Δὲν ἀποκλείεται δὲ τὸ δημόσιον τοῦ ν' ἀνεγείρῃ θέατρον, καὶ ἂν ἡ Βουλὴ θέλῃ, δύναται νὰ προσθέσῃ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν, διότι τὰ ἤδη διδόμενα θέλουσι χρησιμεύσει πρὸς συντήρησιν τῶν παρασκάσεων μόνον. Εἰς δὲ τὴν ἀνέγερσιν τῆς οἰκοδομῆς θέλει καὶ ἤδε ληφθῆ ὑπ ὄψιν ἡ τέχνη, διότι ἡ Κυβέρνησις θέλει διορίσει τὸν καταλληλον ἀρχιτέκτονα, καὶ θέλει φροντίσει νὰ γίνῃ ὅσον τὸ δυνατὸν τελειοτέρα καὶ ὡραιοτέρα.

Κλεισθείσης δ' ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως κατ' ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοῦ ψηφολέκτας Ν. Βαρβαρῆγον καὶ Γ. Πανοπριστόπουλον, ἐξ ἧς συνῆχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων **61** κατὰ **12**.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως ἑλληνικοῦ θεάτρου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν	Ἀνδρέας Λύγερινός	
Λουκᾶς Λόντος		Σόλων Κρεστενίτης	
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Γεώργιος Ἀσαμάντης	
Νικόλαος Π. Καΐρης		Ν. Δελένδας	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Δ. Γαβρᾶς	Ν
Δημήτριος Τσόκρης		Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Γεώργιος Τσόκρης	Ν	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Ἀεων. Ν. Πετιμεζᾶς	
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Ἀνδρέας Ἴσκης		Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Σωτήριος Στράτος	Ν	Α. Καντόσταυλος	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν
Φίλων Φίλωνος		Ἰωάννης Μπαλάφας	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Πέτρος Δελιγιάννης	
Νικόλαος Τσέλιος	Ο	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Κωνστ. Γριβογεώργης		Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος		Π. Κολποδῖνος	Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν	Ἐμμ. Ἀντίπας	
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Γ. Πανοπριστόπουλος	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ο	Χρῆστος Ράγκος	Ν
Βασίλειος Νώνης	Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος	
Σταμάτιος Μήτσας	Ο	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	Ο
Δημήτριος Ζῶτος	Ο	Νικόλαος Ματθαίου	
Γ. Ι. Γιολιάσης		Ν. Χ. Ναναγιώτου	Ν
Ν. Α. Γρανίτσας	Ν	Σ. Κοπανίτσας	Ο
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ο
Σ. Χ. Στεφανόπουλος		Α. Κορφιωτάκης	

Γ. Γιατράκος . . . . . N	Ν. Πανουργιᾶς . . . . . N
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . .
Ἰω. Παπαλουκόπουλος . . .	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .	Σιδέρης Πράτσικας . . . N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . .	Π. Πατρινός . . . . . N
Β. Π. Δημητρακόπουλος . N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . N
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Α. Μαυροειδὴς . . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου . O
Γ. Κεφάλας . . . . . N	Ν. Α. Μπότσαρης . . . . .
Ἀναγ. Τσάκας . . . . . N	Κ. Δαρτιώτης . . . . .
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος . . .	Ἰω. Σεαβέντσος . . . . N
Κων. Ἰω. Κουρκουμέλης . .	Γ. Νικολάου . . . . .
Παναγ. Παπατσώνης . . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . . .
Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . N
Ἰω. Ταταράκης . . . . . O	Στ. Δάρας . . . . .
Σ. Βαρότσης . . . . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Χ. Σουμαρίπας . . . . . N	Παναγιώτης Ψαθᾶς . . . .
Δ. Δημητρακόπουλος . . . N	Νικόλαος Νάζος . . . . O
Π. Χρυσοβέργης	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N
Α. Παπαδημητριάδης . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . .
Δ. Κοκοτάκης . . . . . N	Κυριάκος Πανηρόπουλος . .
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . .	Δημήτριος Στάϊκος . . . N
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Α. Κιζάνης . . . . . O
Γεώργ. Μαδεμοχωρίτης . .	Παντολέων Κουντουριώτης .
Γεώργ. Μπάνης . . . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Νικόλαος Πιεράκος . . . N	Σταμάτιος Γ. Δουκός . . . N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Δημήτριος Πουλικάκος . . .	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Π. Χριστόπουλος . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Π. Κανελλόπουλος	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . .	Δ. Μάντσαρης . . . . . N
Σπ. Πήλλικας . . . . . O	

Οὕτως ἀναγνωσθὲν, ἐγένετο δεκτὸν τὸ 1 καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου δι' ἀναστάσεως.

Ἐγκριθέντος δὲ καὶ τοῦ τόπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ὁμοία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ψηφοφορία ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη

κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγουμένῳ, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων ἐπίσης 61 κατὰ 12, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον μοναδικόν.

Τὸ κατ' ἐντολὴν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν μεταξὺ τοῦ κυρίου Θεοδώρου Κυριακοῦ καὶ Γρηγ. Καμπούρογλου συνταχθὲν συμβόλαιον τὴν 18 Ἰουλίου 1856 καὶ συνιστάμενον ἐξ ἄρθρων 25 ἐγκρίνεται καὶ θέλει ἔχει πλήρη ἰσχύν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἐγένετο μετὰ ταῦτα ἡ διὰ τὸν ἀρξάμενον μῆνα κλήρωσις τῶν τμημάτων ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Σ. Ἀντωνοπούλου καὶ Χ. Ῥάγκου, ἔλαχον δὲ τὰ ὀνόματα τῶν βουλευτῶν ὡς ἐφεξῆς·

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον 1856.

Α.	Β.	Γ.
Χ. Τσαλαμιδᾶς	Α. Παπαλουκόπουλος	Δ. Κιζάνης
Σ. Στεφανόπουλος	Φ. Φίλωνας	Α. Αὐγερινὸς
Π. Χριστόπουλος	Κ. Γριβογεώργης	Δ. Ζῶτος
Γ. Νικολάου	Σ. Πράτσικας	Ν. Καΐρης
Α. Μαυροκορδάτος	Π. Πατρινὸς	Δ. Πουλικάκος
Π. Παπατσώνης	Β. Νάννης	Α. Τσάκας
Γ. Γιατράκος	Δ. Ἀθανασίου	Μ. Σολωμὸς
Ἑλ. Κολογερᾶς	Γ. Μπάνης	Ἰω. Σκαβέντσος
Ν. Μοσχούλας	Π. Καλλοδῖνος	Εὐθ. Κεχαγιᾶς
Στ. Μήτσης	Α. Βιλαΐτης	Α. Στέφανος
Γ. Διαμάντης	Α. Ῥενουάρδος	Ἐμ. Μελετόπουλος
Ν. Γρανίτσας	Κ. Κουρκουμέλης	Δ. Στάϊκος
Α. Κοντόσταυλος	Ν. Πιεράκος	Α. Κορφιωτάκης
Γ. Κεφάλας	Θ. Ζαΐμης	Α. Μεταξᾶς
Ἰω. Ἀμβροσιάδης	Δ. Τσόκρης	Α. Μαυροειδὴς
Π. Χρυσοβέργης	Δ. Βουδούρης	Ἰω. Μπελέφας
Α. Πετιμεζᾶς	Π. Κανελλόπουλος	Κ. Βλάμης
Α. Γεωργαντᾶς	Ἰω. Εὐσταθίου	Στ. Δουκὸς
Σ. Στράτος.	Γ. Πανουριφτόπουλος.	Χ. Σουμαρίπας.

Δ.

Σ. Κρεατενίτης
Ἰω. Ζάρκος
Ἐμμ. Ἀντίπας
Α. Γρίβας
Γ. Πατριαρχίας
Σ. Ἀντωνόπουλος
Γ. Ἀντωνόπουλος
Ν. Χ. Παναγιώτου
Σ. Βαρότσης
Κ. Δαρειώτης
Σ. Πήλιγκας
Ν. Βουδούρης
Ν. Δελένδας
Κ. Τσουκαλᾶς
Γ. Μαθεμαχωρίτης
Ν. Μπούκουρας
Π. Καμπάνης
Α. Βιλαΐτης
Ν. Βαρβαρῆγος.

Ε.

Γ. Γιωλδάσης
Α. Παπαθανασίου
Μ. Τριανταφυλλόπουλος
Γ. Τσιγκουράκος
Χ. Θεοχαρόπουλος
Ἐμμ. Τσοῦχλος
Γ. Ναύτης
Α. Γιαννουλίδης
Κ. Λαμπρινόπουλος
Γρ. Κορφιωτάκης
Δ. Πολυχρονόπουλος
Σ. Κοπανίτσας
Ν. Χ. Ἀναργύρου
Εὐ. Κοντογιάννης
Ἰω. Προβιλέγιος
Α. Παπατσώρης
Ἰω. Ταμπακόπουλος
Γ. Μαυρομιχάλης
Ν. Μπότσαρης.

Ϛ.

Α. Δεδόπουλος
Ἰω. Ἀποστολίδης
Δ. Κοκοτάκης
Α. Παπαδημητριάδης
Γ. Ῥεβελιώτης
Ν. Τσέλιος
Β. Δημητρακόπουλος
Π. Κουντουριώτης
Σ. Δάρας
Ν. Ματθαίου
Ν. Ἰατρὸς
Σ. Σοῦτσος
Δ. Καλλιφρονᾶς
Α. Μάντζαρης
Ἰω. Ταταράκης
Κ. Πονηρόπουλος
Σ. Βλάχος
Γ. Κουβούλης
Δ. Δημητρακόπουλος.

Ζ.

Γ. Τσόκρης
Δ. Γαβρᾶς
Α. Βενιζέλος
Α. Ἴσκος
Λ. Δόντος
Α. Δανηλόπουλος
Π. Ψάθης

Ν. Νάζος
Α. Ἀβέρωφ
Ν. Πανουριᾶς
Δ. Πετροπουλάκης
Εὐ. Κανελλόπουλος
Ἰω. Σαγρέδος
Ἠλ. Παπαδαῖος

Β. Νικολαΐδης
Γ. Ῥιζόπουλος
Χ. Ῥάγκος
Δ. Ὀρεινὸς
Π. Καλαμογδάρτης.

Τελευταῖον ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ νομοσχεδίου, καὶ ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῶν ὑπολειφθεισῶν ἀναφορῶν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Ν. Πετιμεζᾶς
Ν. Κατρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ρ'.
τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Εἰς τοὺς βουλευτὰς Π. Παπατσώνην καὶ Γ. Τσόκρην ἐχορηγήθη μηνιαία ἄδεια ἀπουσίας.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαρκείας τῶν συνεδριάσεων τῶν κακουργοδικείων εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ ἰδοῦσα τὸ περὶ τροπολογίας τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1837 νόμου ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης νομοσχέδιον περὶ τῆς διαρκείας τῶν συνεδριασεων τῶν κακουργιαδικῶν, καὶ ἐκτιμῶσα τὴν ἀνάγκην τοιούτου μέτρου λυσιτελοῦς πρὸς ταχυτέραν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ ὡς ἔχει.

Ἀθῆναι, τῇ 4 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ἰ. Μπαλάφας — Νικόλ. Χ. Παναγιώτου — Ἰωάν. Προβιλέγιος
Γ. Μπάνης — Δ. Κοκοτάκης — Ἐλ. Καλογερᾶς.»

Ἐπίσης δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν ὡς ἑξῆς·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπή, μελετήσασα αὐτό τε καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν μετ' ἐπιστασίας, καὶ ἀναγνωρίζουσα τὸ εὔλογον καὶ χρήσιμον τοιούτου νόμου·

Γνωμοδοτεῖ ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τοῦ νομοσχεδίου τροποποιουμένου ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρον 1.

«Εἰς περίπτωσιν ὁποιουδήποτε ναυαγίου πλοίου ἐπὶ ἑλληνικῶν παραλίων, ἡ διάσωσις τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πραγμάτων καὶ ἡ διαφύλαξις αὐτῶν ἀνατίθενται, ἐν ἐλλείψει τοῦ πλοιάρχου, τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν τοῦ πλοίου καὶ τοῦ φορτίου ἢ ἀντιπροσώπων των, εἰς ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπὴν συγκειμένην ἐκ τῆς διοικητικῆς καὶ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς, καὶ ἐκ τοῦ εἰρηνοδίκου τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου, ἥτις ἐνεργεῖ ἰδίως κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου. Τῆς δὲ ἐπιτροπῆς ταύτης προεδρεύει ἡ διοικητικὴ ἀρχή.»

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρθρου προστεθήσαν μὲν αἱ λέξεις «καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν,» διότι οὗτοι γίνονται ἰδιοκτῆται τῶν ἠσφαλισμένων, ὅταν ἐγκαταλειφθῶσι ταῦτα.

Ἀπηλείφθησαν δὲ ἡ μὲν λέξις «ναυαγιαίρεσις» ὡς ἐννοουμένη εἰς τὴν λέξιν «διάσωσις» ἡ δὲ λέξις «ἀποκλειστικῶς» ὡς

ἀπάδουσα εἰς ἄλλας διατάξεις ἄλλων ἄρθρων, δι' ὧν ἐπιτρέπεται καὶ εἰς ἄλλα παρὰ τὴν ἐπιτροπὴν πρόσωπα ἡ διάσωσις καὶ διαφύλαξις.

Προστεθήσαν δὲ, ἀπηλείφθησαν, ἐτροποποιήθησαν καὶ μετετέθησαν ἄλλαι τινες λέξεις ἐπὶ τὸ σαφέστερον.

Ὁ εἰσηγητὴς, μειονοψηφῶν, προτείνει καὶ τὴν προσθήκην τῆς λέξεως «ἑλληνικοῦ» μετὰ τὴν λέξιν «ναυαγίου» καὶ πρὸ τῆς λέξεως «πλοίου» πρὸς διάκρισιν τῶν ξένων πλοίων, περὶ ὧν πραγματεύεται εἰδικῶς τὸ τέταρτον κεφάλαιον καὶ τῶν λέξεων «ἢ ἀπουσίᾳ» μετὰ τὴν λέξιν «ἀλλείψει» πρὸς ἀποφυγὴν παρεξηγήσεων δυναμένων νὰ λάβωσι χώραν ἐκ μόνης τῆς λέξεως «ἐλλείψει» δυναμένης νὰ ἐκληφθῇ ἀντὶ τῆς ἀνυπαρξίας καὶ νὰ θέσῃ εἰς ἀμφιβολίαν τὴν ἀναμφισβήτητον καὶ ἐλευθέραν ἐνέργειαν τῶν δικαιωμάτων τῶν παρόντων διαιτούχων.

«Ἄρθρον 2. Ὁ αὐτόπτης ἢ ὁ ὁπωσδήποτε πληροφορηθεὶς περὶ ναυαγίου ὀφείλει ἀμέσως νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν πλησιεστέραν λιμενικὴν ἢ ἄλλην ἀρχὴν ἐπὶ ἀμοιβῇ πρὸς τὸν πρῶτον ἀγγελιαφόρον δραχμῶν τριῶν ἕως δέκα διὰ πάντα σχοῖνον ὁδοιπορίας προσελεύσεως καὶ ἐπανόδου ἀπὸ τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου μέχρι τοῦ καταστήματος τῆς εἰδοποιηθείσης ἀρχῆς, ἡ δὲ ἀμοιβὴ ἐκκαθαρίζεται κατὰ τὸ ἄρθρον 7.»

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἀπηλείφθησαν κατὰ πλειονοψηφίαν αἱ ποιναὶ διατάξεις, διότι τὸ ἔνστικτον τῆς φιλανθρωπίας αἴσθημα καὶ ἡ ἐκ τῆς ἀμοιβῆς προσγινομένη ὠφέλεια, ἱκανὰ ἀμφότερα ἐλατήρια πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ νομοθέτου, ἀποδεικνύουν τὸ ἀνοίκειον τῆς ποινῆς.

Ὁ εἰσηγητὴς μειονοψηφῶν κηρύττεται ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῶν κατὰ πλειονοψηφίαν ἀπαλειφθεισῶν τούτων λέξεων, διότι αἱ ποιναὶ τίθενται διὰ τοὺς ἀναξίους ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀμοιβῆς καὶ διὰ τοὺς ἐναντίον τῆς φιλανθρωπίας καὶ τοῦ καθήκοντος ἀμελοῦντας ἢ ἀποπαιουμένους. Ἄλλως τε συνάδουν αἱ προκείμεναι ποιναὶ μὲ τὰς καθ' ὁμοίας περιπτώσεις ἐπιβαλλομένας διὰ τοῦ αὐτοῦ τούτου νόμου ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 κατὰ τὸν γενικὸν ποινικὸν νόμον.

Ἀπηλείφθησαν ἐπίσης καὶ αἱ λέξεις «καὶ πληρόνεται» διότι ὁ τρόπος τῆς πληρωμῆς τῆς κατὰ τὸ προκείμενον ἄρθρον ἀμοιβῆς κανονίζεται ἐν οἰκειοτέρῳ τόπῳ κατωτέρω καὶ οὐχὶ ἐν τῷ ἄρθρῳ 7.

Ἄρθρον. 4. «Ἐν τῇ πρώτῃ ἀγγελίᾳ τοῦ ναυαγίου ὀφείλουν νὰ σπεύσωσιν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς καὶ

νὰ φροντίσωσι περὶ τῆς διασώσεως καὶ τῆς διαφυλάξεως τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πραγμάτων, ἐνεργοῦντα κατὰ τὰς εἰδικὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου· οὐχ ἧττον ὅμως, ὁποιονδήποτε τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς μεταβῇ πρῶτον ἐπιτοπίως, δύναται καὶ μόνον νὰ ἐνεργήσῃ πᾶν ὅ,τι κατεπείγει, πληροφορούν τὰ λοιπὰ μέλη περὶ τῶν ἐνεργειῶν του μετὰ τὴν προσέλευσιν των.»

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρθρου προσετέθησαν, ἀπηλείφθησαν, ἐτροποποιήθησαν καὶ μετετέθησαν τινες λέξεις διὰ λόγους ἐκτεθειμένους ἀνωτέρω περὶ τοῦ 1 ἄρθρου.

Αἱ λέξεις «ἕκαστον ἐντὸς τῆς ἁρμοδιότητός των, συνδυασμένου μὲν ἀπηλείφθησαν ὡς περιττὰι κατὰ πλειονοψηφίαν, διότι ἡ ἐνέργεια ἑκάστου ἐντὸς τῆς ἁρμοδιότητός του καὶ κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους ἐξυπακούεται, καὶ τοιαῦται περιτταὶ διατάξεις δύνανται νὰ προξενήσωσι διαταγμοὺς καὶ σύγχυσιν εἰς τὴν διάκρισιν τῆς ἁρμοδιότητος ἑκάστου, καὶ προσκόμματα καὶ βραδύτητα εἰς τὴν ἐνέργειαν.

Ὁ εἰσηγητὴς μειονοψηφῶν, κηρύττεται ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῶν κατὰ πλειονοψηφίαν ἀπαλειφθεισῶν τούτων λέξεων, φρονῶν ὅτι ἡ ἀπάλειψις δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὸ ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας ὑπονοούμενον ἀποτέλεσμα, δυνάμενον νὰ προληφθῇ διὰ τῶν κατὰ τὸ νομοσχέδιον ὑπομνησκομένων εἰδικῆς ἁρμοδιότητος ἑκάστου κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους καὶ συνδυασμοῦ τῶν νόμων τούτων μὲ τὰς εἰδικὰς διατάξεις τοῦ προκειμένου νόμου, ἐν ᾧ ἄλλως ἡ ἐπιτροπὴ ἐνδέχεται νὰ ἐκλάβῃ ὅτι ὡς ἔκτακτος ἐνεργεῖ κατὰ ἐκτάκτους περιπτώσεις ἀρχὴ δύναται νὰ ἐργασθῇ κατ' ἔκτακτον ἁρμοδιότητα περιέχουσαν πιθανῶς αὐθαιρέτόν τι, ὅπερ διὰ σαφῶν καὶ ὡρισμένων διατάξεων, οἷαι αἱ τοῦ νομοσχεδίου, προλαμβάνεται.

Ἄρθρον 5.

«Ἡ ἐπιτροπὴ ἀσχολεῖται πρὸ πάντων εἰς τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, χορηγοῦσα πᾶσαν περίθαλψιν καὶ συνδρομὴν καὶ πρυκατεβάλλουσα τὴν κατεπείγουσαν δι' αὐτοὺς καὶ διὰ τὴν ναυαγιαίρεσιν δαπάνην ἐκ τοῦ πλησιεστέρου δημοσίου ταμείου, ἐν ἐλλείψει ἄλλων χρημάτων καὶ μέχρις οὗ λάβῃ ταιαῦτα ἐκ τῶν ὡρισμένων ἐν τοῖς ἄρθροις 18 καὶ 19 πλειοψηφιασμῶν. Διὰ προκαταβολὴν δὲ ἀνωτέρου τῶν δραχμῶν 1000 ποσοῦ πρέπει νὰ ζητῆται ἄδεια τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου. Πᾶσα δὲ δαπάνη, ἐκτὸς τῆς δ'. περιπτώσεως τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, πρέπει νὰ γίνηται συναινέσει τοὐλάχιστον τῶν δύω με-

λών, συντασσομένης ἠτιολογημένης ἐκθέσεως, καὶ νὰ βεβαιοῦται διὰ τῆς προσηκούσης ἀποδείξεως.»

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρθρου προσετέθησαν, ἀπηλείφθησαν, ἐτροποποιήθησαν καὶ μετετέθησάν τινες λέξεις διὰ τοὺς ἐκτεθειμένους ἀνωτέρω καὶ περὶ τοῦ ἄρθρου 1 λόγους· ὁ δὲ προσδιορισμὸς τοῦ ποσοῦ τῆς προκαταβολῆς, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ ἡ ἐπιτροπὴ ἄνευ ὑπουργικῆς ἀδείας, ἐγένετο ὡς ὅριον πρὸς ἐνδεχομένων ἀποσημάτων κατὰ τῆς δημοσίου περιουσίας.

Ἐπὶ τοῦ 6 ἄρθρου μετὰ τὰς λέξεις «περὶ τῶν ἰδιοκτητῶν» ἀπαιτεῖται ἡ προσθήκη «καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν» διὰ τοὺς ἐκτεθειμένους ἀνωτέρω περὶ τῆς λέξεως «ἀσφαλιστῶν» ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου λόγους.

Ἄρθρον 7.

«Πᾶς ναυτικός, ἁμαξηλάτης, ἡνίοχος ἢ ἄλλοι δυνάμενοι νὰ χορηγήσωσιν εἰς περίστασιν ναυαγίου συνδρομὴν πρὸς διάσωσιν ἢ διαφύλαξιν τῶν ναυαγίων, ὀφείλουσι νὰ σπεύσωσιν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ καὶ νὰ συνεργήσουν τὸ καθ' ἑαυτούς, ἅμα καὶ ὅπως προσκληθῶσιν εἴτε παρά τινος μέλους τῆς ἐπιτροπῆς εἴτε παρὰ τοῦ πλοιάρχου ἢ τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ ἀσφαλιστῶν τοῦ πλοίου καὶ φορτίου ἢ τῶν ἀντιπροσώπων των, εἴτε, ἐν ἐλλείψει αὐτῶν, καὶ ἀπρόσκλητοι ἐπὶ ταῖς ἐν τοῖς ἄρθροις 634, 635 καὶ 638 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμέναις ποιναῖς εἰς περίπτωσιν ἀμελείας ἢ ἀρνήσεως. Τὰ δὲ ἔξοδα αὐτῶν καὶ ἡ ἀποζημίωσις τῶν συνίστανται εἰς δραχμὰς δύω ἕως δέκα δι' ἑκάστης ἡμέρας ἐργασίαν καὶ εἰς ἴσον ποσὸν δι' ἕκαστον σχοῖνον ὁδοιπορίας προσελεύσεως καὶ ἐπανόδου ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς ἑκάστου μέχρι τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου. Ἐκκαθαρίζονται δὲ αὐτὰ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἀνεκκλήτως, ἀκουομένου καὶ τοῦ ἀπαιτητοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει ἡμερουσίου καταλόγου τῶν ἐργαζομένων ναυαγιαιρετῶν, καὶ τῶν ζώων, ὀχημάτων, λέμβων καὶ ἐργαλείων των, συνταττομένου ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς.»

Ὁσάκις ἡ ἐπιτροπὴ κρίνει ἀναγκαῖα πρὸς διάσωσιν τῶν ναυαγίων καὶ ἄλλα μέσα μὴ ὑπαγόμενα εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ὡς ἀνωτέρω ἡμερησίας ἀποζημιώσεως, δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῶν ἐπὶ συμφωνίᾳ ὁλικῆς ἀποζημιώσεως τῆς ἀπαιτουμένης ἐργασίας.»

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἡ ἀπάλειψις τῶν λέξεων «ἡ ναυαγιαίρεσιν» καὶ ἡ προσθήκη τῶν λέξεων «ἢ ἀσφαλιστῶν» προεκαλέσθησαν ἐκ τῶν ἐκτεθειμένων ἀνωτέρω περὶ τῶν αὐτῶν λέξεων ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου λόγων.

Ἡ προσθήκη τῶν ἄρθρων 635 καὶ 638 τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐγένετο διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπροσκλήτως ὀφειλομένης καὶ μὴ χορηγουμένης συνδρομῆς.

Ἐπὶ μὲν τὸ ἀσφαλέστερον ἡ ἐκκαθάρισις τῶν ἐξόδων καὶ ἀποζημιώσεων ἀνετέθη εἰς ὁλόκληρον τὴν ἐπιτροπήν, ὡς γνωρίζουσαν τὰς διαφόρους περιστάσεις, ἀκουομένου καὶ τοῦ ἀπαιτητοῦ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀπαιτήσεών του τῶν μὴ τυχὸν περιεχομένων ἢ μὴ ἀκριβῶς περιεχομένων ἐν τῷ ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς συνταχθέντι καταλόγῳ· ἐπὶ δὲ τὸ συνοπτικώτερον καὶ ὑπὲρ τῶν ναυαγίων καὶ τῶν ἀπαιτητῶν ὀλιγοδαπανώτερον ἐδόθη ἀνέκκλητος δικαιοδοσία εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἕνεκα τοῦ ὁπωσδήποτε ἀσημάντου τῶν καθ' ἑκάστην ἀπαιτήσεων· ἐπὶ τούτοις δ' ἅπασιν ἀπηλείφθησαν τὰ λοιπὰ τὰ τὴν ἀνακοπὴν ἀφορῶντα ὡς περιττά.

Λέξεις τινὲς ἐτροποποιήθησαν ἢ μετετέθησαν διὰ τοὺς ἐκτεθειμένους ἀνωτέρω λόγους ἐπὶ ὁμοίων περιπτώσεων τοῦ ἄρθρου 1.

Προσετέθη καὶ δεύτερος παράγραφος τοῦ προκειμένου ἄρθρου, διότι πολλάκις ἀπαιτοῦνται μηχαναὶ διάφοροι πολυδάπανοι, πλοῖα καὶ ἄλλα διάφορα μέσα, τὰ ὁποῖα εἴτε λόγῳ τῶν μεγάλων δαπανῶν των, εἴτε λόγῳ τῆς μὴ εὑρέσεως των ἐν τῷ τόπῳ τοῦ ναυαγίου, εἴτε δι' ἄλλους λόγους δὲν δύνανται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὰς κατὰ τὸ νομοσχέδιον ἐντελεῖ ἀποζημιώσεις.

Ὁ εἰσηγητὴς προτείνει καὶ ἐνταῦθα τὴν προσθήκην καὶ τῶν λέξεων «ἢ ἀπουσίᾳ» ἐν τῷ α. παραγράφῳ δι' οὓς ἐξέθετο λόγους ἐν τῷ 1 ἄρθρῳ.

Ἄρθρον 8.

«Ἐκτὸς τοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 34 καὶ 35 ἁρμοδίου προξένου, οὐδεὶς ἄλλος δύναται ν' ἀναμιχθῇ εἰς τὴν ναυαγιαίρεσιν μετὰ τὴν ἄφιξιν τῆς ἀρχῆς ἢ τοῦ πλοιάρχου, τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν τοῦ πλοίου καὶ τοῦ φορτίου ἢ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν, εἰμὴ κατὰ πρόσκλησιν αὐτῆς ἢ τῶν δικαιούχων ἐπὶ ποινῇ κρατήσεως μιᾶς μέχρι τριῶν ἡμερῶν, ἢ προστίμου δέκα μέχρι τριάκοντα δραχμῶν, ἐπιβαλλομένῃ παραυτίκα παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου κατ' αἴτησιν τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς ἢ τῶν δικαιούχων. Οἱ ναῦται ὅμως τοῦ ναυαγήσαντος πλοίου πρατιμῶνται εἰς τὴν ναυαγιαιρεσιακὴν ἐν γένει ἐργασίαν.»

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἀπηλείφθησαν διάφοροι λέξεις, μετετέθησαν ἄλλαι καὶ προσετέθησαν ἄλλαι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ γενῇ σαφέστερον, ὅτι οἱ ἀπροσκλήτως συνδραμόντες, ἐν ἐλλείψει τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν δικαιούχων, ὀφείλουν ν' ἀπομα-

κρυνθῶσι μετὰ τὴν ἄφιξιν αὐτῶν, ἐκτὸς μόνον ἂν προσκληθῶσιν ὑπ' αὐτῶν εἰς ἐξακολούθησιν τῆς ἐργασίας των, καὶ ὅτι καὶ μόνοι οἱ δικαιοῦχοι ἢ οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτῶν δύνανται καὶ ἄνευ τῆς συμπράξεως τῆς ἀρχῆς, ἂν θέλωσι, νὰ διευθύνωσι κατ' ἰδίαν ἐκυτῶν ἀρέσκειαν τὰ τῆς διασώσεως καὶ διαφυλάξεως καὶ ν' ἀπομακρύνωσι πάντα ἄλλον.

Αἱ δὲ προτίμησις τῶν ναυτῶν τοῦ ναυαγήσαντος πλοίου εἶναι ἀπόρροια τοῦ ἄρθρου **259** τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, καὶ ἔργον δικαιοσύνης καὶ φιλανθρωπίας ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν.

Μετὰ τὸ **9** ἄρθρον εἰσηγήθη ὑπὸ τῆς εἰσαγγελικῆς ἐπιτροπῆς ἀναγκαία ἡ προσθήκη ὡς **10** ἄρθρου τοῦ ἑξῆς·

«Ἄρθρον **10**. Ἐὰν τὰ ἔξοδα τῆς διασώσεως καὶ διαφυλάξεως τῶν ναυαγίων ὑπερβαίνωσι κατὰ πιθανὸν λόγον τὴν ἀξίαν τῶν δυναμένων νὰ διασωθῶσιν, ἡ ναυαγιαιρεσιακὴ ἐπιτροπὴ συντάττουσα περὶ τούτου ἠτιολογημένην ἔκθεσιν, ἐκτίθησιν εἰς μειοδοσίαν κατὰ τοὺς νομίμους τύπους τὴν ἐργολαβίαν τῆς ναυαγιαιρέσεως, ἥτις παραχωρεῖται ἐπὶ ἀμοιβῇ σώστρων εἰς τὸν προσφέροντα ἐπωφελεστέρας ὑπὲρ τῶν δικαιούχων συμφωνίας.»

Ἡ ἀνάγκη τῆς προσθήκης τοῦ ἄρθρου τούτου προῆλθεν ἐκ τοῦ ὅτι δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἡ περίπτωσις τῆς ὑπερβάσεως τῶν δαπανῶν ὑπὲρ τὴν ἀξίαν τῶν διασωθέντων, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχει τὴν ἀφορμήν του καὶ ὁ διὰ τοῦ ἄρθρου **381** τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου προσδιορισμὸς τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῶν ἐπιδικαζομένων ἐξόδων τῆς διασώσεως. Κατὰ συνέπειαν δὲ τῆς προσθήκης τοῦ ἄρθρου τούτου εἶναι περιττὸν πλέον τὸ ἄρθρον **28**.

Ἐπὶ τοῦ **10** ἄρθρου μεταβαλλομένου εἰς **11**, ἀπηλείφθησαν αἱ λέξεις «ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν» διότι ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ὡς πρὸς τὰ μέτρα περὶ τῆς δημοσίου ἀσφαλείας δὲν πρέπει νὰ ἐπηρεάζηται ἀπὸ γνώμας τοῦ εἰρηναδίκου καὶ τοῦ λιμενάρχου.

Ἐπὶ τοῦ **11** ἄρθρου, μεταβαλλομένου εἰς **12**, ἀπηλείφθησαν καὶ προσετέθησάν τινες λέξεις ἐπὶ τὸ καταλληλότερον, οἷον ἀπηλείφθησαν αἱ λέξεις «πάσῃ» μετὰ τὴν λέξιν «ἐν» καὶ δὶς ἡ λέξις «πρὸς» ἀντικαταστᾶθεῖσα διὰ τῶν λέξεων «μὲ» μετὰ τὴν λέξιν «συμφώνως» καὶ «εἰς» μετὰ τὰς λέξεις «ἐργασίας του.»

Τὸ **12** ἄρθρον θεωρεῖται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἀπαλειπτέαν, διότι ὑπάρχουν νόμοι ὑποχρεοῦντες τὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς πολίτας νὰ παρέχωσι συνδρομὴν πρὸς ἀποτροπὴν, καταβίωξιν καὶ κατάπαυσιν τῶν μελετωμένων καὶ πραττομένων ἀδικημάτων, καὶ διότι αἱ διατάξεις τοῦ ἀπαλειπτέου ἄρθρου εἶσί λίαν αὐστηραί,

ἐνοχοποιοῦσαι καὶ τοὺς τὰ ἀδύνατα μὴ δυναμένους νὰ κατορθώσωσιν, ἤτοι καὶ τὴν ἀνωτέραν βίαν νὰ ὑπερνικήσωσι, καὶ δίδουσαι χώραν εἰς ἀδίκους κατὰ τοῦ δήμου ἀπαιτήσεις.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου **15** πρὸς οἰκονομίαν χρόνου καὶ δαπανῶν, ὑπερβαλόντως εἰς δυστυχεῖς ἐπαισθητῶν, καὶ πρὸς πλείονα ἀσφάλειαν τῶν ναυαγίων, ὁ δεύτερος παράγραφος ἀπαλειφόμενος, ἀντικαθίσταται δι' ἄλλου ὡς ἑξῆς·

«Δύνανται δὲ νὰ ἐναποτίθενται τὰ ναυάγια καὶ εἰς τὸ κατάστημα τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς ἢ εἰς ἄλλην δημοσίαν ἀποθήκην ὑπὸ προσωπικὴν εὐθύνην τῶν διευθυντῶν αὐτῶν, ἐὰν ὑπάρχωσι τοιαῦτα καταστήματα ἢ ἀποθῆκαι πλησίον τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου.»

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου **18** ἡ λέξις «ἀποτελεσάντων» ἐτροποποιήθη εἰς ὀρθοτέραν «ἀποτελούντων.»

Ἐπὶ τοῦ **21** ἄρθρου ἐν τῷ § **1** ἐκ τῶν λέξεων «τοῦ εἴδους αὐτοῦ» πρέπει ν' ἀπαλειφθῇ ἡ λέξις «αὐτοῦ» ὡς ἀναφερομένη εἰς τὸ ναυάγιον, ἐν ᾧ ἡ πρὸ αὐτῆς λέξις αὕτη «εἴδους» ἀφορᾷ τὸ πλοῖον, ὡς ἐκ τῶν ἑπομένων λέξεων ἀναδύεται· ἐξάγεται· ἐν δὲ τῷ § **2** ἐδαφ. **1** νὰ διορθωθῇ οὕτω «διὰ καταχωρίσεως εἰς τινα ἐφημερίδα τῆς πρωτευούσης καὶ ἑτέραν τῆς περιφερείας» καθιστάμενης περιττῆς τῆς μνείας τριῶν φύλλων ἕνεκα τῆς κατωτέρω γινομένης μνείας ἐν τῷ τελευταίῳ ἐδαφίῳ περὶ τριπλῆς καταχωρήσεως· ἐν δὲ τῷ ἐδαφ. **2** ν' ἀπαλειφθῇ ἡ λέξις «συγγρόνου» ὡς ἀδυνάτου ἡ δυσχεροῦς οὔσης τῆς συγγρόνου τοιχοκολλήσεως· καὶ ἐν τῷ ἐδαφίῳ **3** ἡ πλειονοψηφία προτείνει τὴν ἀπάλειψιν τῶν λέξεων «τῶν τόπων τοῦ ναυαγίου καὶ,» διότι αὐτὰ τὰ ὑπάρχοντα ἐκεῖ ναυάγια εἶναι κήρυκες τοῦ συμβάματος, καὶ ἀντὶ τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου νὰ προστεθῇ καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν τῷ **2** ἐδαφίῳ ὁ τόπος τοῦ προορισμοῦ τοῦ πλοίου, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι μεγαλείτερον τὸ συμφέρον τῆς γνωστοποιήσεως. Ἡ δὲ προσθήκη νὰ γίνῃ ὡς ἑξῆς· ἐν μὲν τῷ **2** ἐδαφίῳ μετὰ τὴν λέξιν «ναυαγίου» νὰ σημειωθῶσιν αἱ λέξεις «καὶ τοῦ προορισμοῦ τοῦ πλοίου, ἐὰν ἡ γνωστὸς καὶ ἑλληνικὸς» ἐν δὲ τῷ **3** ἐδαφίῳ μετὰ τὴν λέξιν «μέρη» αἱ λέξεις «τοῦ τόπου τοῦ προορισμοῦ τοῦ πλοίου καὶ»· ἀλλ' ὁ εἰσηγητὴς, μειονοψηφῶν, δέχεται μὲν τὴν προσθήκην, ἀντικρούει δὲ τὴν ἀπαλειψιν, διότι τὰ κατὰ τὸν πρῶτον παράγραφον δημοσιευτέα διὰ τοῦ προγράμματος ἀντικείμενα εἶναι ἀπίθανον νὰ εὑρεθῇ τοσοῦτον περίεργος ἄνθρωπος νὰ ἐρευνήσῃ καὶ πληροφορηθῇ μετ' ἀκριβείας, διαβαίνων τυχαίως ἐν τῷ τόπῳ τοῦ ναυαγίου, καὶ εἰς ἐποχὴν

μάλιστα, καθ' ἣν ἐνδέχεται νὰ ἦναι περαιωμένη ἡ ναυαγιαιρεσιακὴ ἐργασία, ἥτις δὲν δύναται νὰ προσπέσῃ εἰς τὰς αἰσθήσεις τοῦ βραδύτερον προσελθόντος, ἐν ᾧ ἀπεναντίας ἡ τρὶς ἐπαναλαμβανομένη προφορικὴ κήρυξις καθίστησι δημοσιώτερα τὰ ἀντικείμενα τοῦ προγράμματος, καὶ ὑπὸ πλειόνων λαμβανόντων οὕτως ἀκριβεστέραν γνῶσιν, δύνανται νὰ εἰδοποιηθῶσιν οἱ ἀλλαχοῦ διατρίβοντες ἐκ τῶν ἐγόντων συμφέρον.

«Ἄρθρον. 22. Πᾶς ἔχων συμφέρον ἐπὶ τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου, χρεωστεῖ νὰ καθυποβάλῃ τὰς ἀπαιτήσεις του μετὰ τῶν νομίμων ἀποδείξεων, ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον καταχωρίσεως τοῦ προγράμματος εἰς τὴν ἐφημερίδα, καὶ ἂν μὲν παρουσιασθῇ πρὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 29 ἀπεπερατώσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς, πρέπει νὰ ἀποταθῇ πρὸς αὐτήν, ἥτις, ἀφ' οὗ βασανίσῃ τὰς ἀπαιτήσεις αὐτοῦ, καὶ τὸ ἐμπρόθεσμον τῆς ἐμφανίσεως, καὶ ἀκούσῃ καὶ τὰς προφορικὰς παρατηρήσεις τοῦ ἀπαιτητοῦ, δέχεται ἢ ἀπορρίπτει αὐτὰς δι' ἀποφάσεως· ἐν περιπτώσει ἀπορρίψεως ὁ ἀπαιτητὴς ὀφείλει νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων δικαστηρίων τοῦ κράτους ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τῆς ἐπιτροπῆς, προστιθεμένης καὶ τῆς νομίμου προθεσμίας τῆς ἀποστάσεως. Ἡ ἀγωγὴ αὕτη κινεῖται κατὰ τοῦ ἀναγνωρισθέντος ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτου, κατὰ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ μετὰ τὴν παῦσιν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, κατὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἄνευ αἰτήσεως θεραπείας· ἡ ἀγωγὴ δὲν εἶναι ἀναστολτικὴ τῶν ναυαγιαιρεσιακῶν ἐργασιῶν. Ὁ ἐμφανισθεὶς μετὰ τὴν λῆξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀναφέρεται πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ὀφείλει ν' ἀποφανθῇ ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεων του ἐντὸς ἓξ ἑβδομάδων, καὶ ἐν περιπτώσει μὴ παραδοχῆς δύναται νὰ τὸ ἐναγάγῃ εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον ἄνευ αἰτήσεως ἄλλης θεραπείας.»

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἀντὶ «εἰς τινα ἐφημερίδα» ἐσημειώθη «εἰς τὴν ἐφημερίδα» τὴν ἐν τῷ προηγουμένῳ δηλονότι ἄρθρῳ μνημονευομένην. Προκειμένου δὲ δικαιώματος ἰδιοκτησίας ἐπὶ τῶν ναυαγίων, ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισε δίκαιον νὰ χορηγήσῃ πλείονας ἀσφαλείας εἰς τοὺς ἀπαιτητὰς διὰ τῆς ὑπαγωγῆς τῶν ἀπαιτήσεών των εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια καὶ εἰς τὴν τακτικὴν διαδικασίαν, καὶ νὰ μὴ φανῇ αὐστηρὰ εἰς τὰς προθεσμίας, ἡ ἀκρίβεια τῶν ὁποίων ἐν τοιαύταις περιπτώσεσι καθίσταται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀδύνατος, ὅταν αὗται ὦσι τόσον βραχεῖαι.

Ἐπὶ τοῦ 23 ἄρθρου ἂς προστεθῶσιν ἐν τῇ ἀρχῇ μετὰ τὴν λέξιν «ἂν» αἱ λέξεις «μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀγωγῆς» διὰ νὰ δηλωθῇ οὕτως ὅτι ἐν τῇ ἐκκρεμοδικίᾳ δὲν δύναται πλέον ἡ ἐπιτροπὴ ν' ἀναγνωρίσῃ ἢ ἀποβάλῃ ἀπαιτήσεις.

Ἐπὶ τοῦ 24 ἄρθρου ἀνάγκη τῆς προσθήκης τῶν λέξεων «μὴ διασωθὲν ἔτι» ἐν τῷ ἐδαφίῳ 2 μετὰ τὰς λέξεις «εἰς μέρος μόνον τῶν ναυαγίων» διότι, ἐὰν τὸ μέρος ἐφ' οὗ ἀναγνωρίσθη τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς ἐμφανισθέντας, ἦναι διασεσωσμένον, πρέπει νὰ παραδοθῇ εὐθὺς εἰς τὸν ἀναγνωρισθέντα κύριον αὐτοῦ, καὶ οὐχὶ νὰ τῷ περιορισθῇ ἐναντίον πάσης ἀρχῆς τοῦ δικαίου ἡ ἐλευθέρα διαχείρισις τῆς ἰδιοκτησίας του.

Ἐπὶ τοῦ 25 ἄρθρου, ἐν μὲν τῷ § 1 ἀπαλειπτέα ἡ λέξις «μὲν» ὡς περιττὴ, καὶ μετὰ τὴν λέξιν «ἐκπλειστηριάσμα» ἀντὶ τῆς ἐσφαλμένης λέξεως «τῶν» ἁρμόζει ἡ λέξις «αὐτῶν.» Ἐν δὲ τῷ § 2 μετὰ τὴν λέξιν «πραγματειῶν» ἀπαιτεῖται ἡ προσθήκη τῶν λέξεων «ἢ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος αὐτῶν» διὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ πλειστηριασμοῦ τῶν πραγματειῶν κτλ. Εἶναι δὲ ἀπαλειπτέαι μετὰ τὴν λέξιν «δασμοὺς» διατηρητέαν, ὅλαι αἱ λοιπαὶ κατόπιν λέξεις τοῦ αὐτοῦ παραγράφου, διότι, ἀφ' οὗ ἡ ἀπόδοσις τοῦ τελωνίου καὶ τῶν ἄλλων δασμῶν κανονίζεται ἀπὸ τοὺς καθεστῶτας νόμους, περὶ ὧν γίνεται μνεία εἰς τὸ μὴ ἀπαλειφθὲν μέρος τοῦ αὐτοῦ παραγράφου, δὲν εἶναι ὀρθὸν ἢ τοὐλάχιστον εἶναι περιττὸν νὰ κανονισθῇ ἤδη ὡς βάσις τὸ τίμημα ἢ τὸ ἐκπλειστηρίασμα τῶν ναυαγίων· καὶ διότι ὡς πρὸς τὸν ναῦλον, ἀνήκοντα εἰς τρίτους, πρὸς οὓς ἀπόκειται ἡ ἀπαίτησις ἢ μὴ ἀπαίτησις αὐτοῦ, δὲν εἶναι ὀρθὴ οὐδὲ δικαία ἡ ἐπέμβασις τῆς ἐξουσίας ἐπὶ ἀλλοτρίων δικαιωμάτων, εἶναι δὲ μάλιστα πολλὰ σκληρόν, ἐὰν ὁ ἀπαιτητὴς τοῦ ναύλου δὲν ἀπαιτήσῃ αὐτόν, νὰ τὸν εἰσπράξῃ ἡ ἐξουσία πρὸς ἴδιόν της ὄφελος ἀπὸ τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν ναυαγίων, ὠφελουμένη ἐκ τῶν ἀλλοτρίων δυστυχημάτων. Πρόσετι δὲ θεωρεῖται ἀναγκαῖον νὰ προστεθῶσιν ἐν τῷ προκειμένῳ ἄρθρῳ ἐν τῷ § 1 μετὰ τὴν λέξιν «ἀμοιβῆς» αἱ λέξεις «καὶ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 31 ἀποζημιώσεων καὶ δικαιωμάτων πορείας» καὶ εἰς τὸ τέλος αἱ λέξεις «καὶ 31» καὶ 4ος καὶ τελευταῖος παράγραφος ὡς ἑξῆς· «Ἐν περιπτώσει μὴ πληρωμῆς ὑπὸ τῶν ἀπαιτητῶν ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς περὶ παραδόσεως διαταγῆς πλειστηριάζονται τὰ ναυάγια, κατὰ τὸ ἄρθρον 19, μέχρις ἐξοφλήσεως τῶν ἐξόδων καὶ τῶν ἀποζημιώσεων καὶ ἀμοιβῶν» διὰ νὰ προληφθῇ ἡ δυστροπία τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ναυαγίων.

Εἰς τοῦ 26 ἄρθρου ἀπαιτεῖται νὰ προστεθῇ καὶ δεύτερος παράγραφος ὡς ἑξῆς·

«Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὰ ὀφειλόμενα ἔξοδα, ἀποζημιώσεις καὶ ἀμοιβαὶ ὑπόκεινται εἰς τὴν ἐκ τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου ὁριζομένην ἐ· ἄρθρῳ παραγραφήν,» διὰ νὰ μὴ μείνῃ ἀμφιβολία τις ὅτι αἱ ἰδιωτικαὶ ὑποχρεώσεις ἀναλαμβάνομεναι ἀπὸ τὸ δημόσιον, ὑποβάλλονται εἰς τοὺς γενικοὺς κανόνας τῶν ὑποχρεώσεων αὐτοῦ.

«Ἄρθρον 27. Ἡ πληρωμὴ τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἀμοιβῶν, ἐξόδων καὶ ἀποζημιώσεων γίνεται ἐκ τοῦ προϊόντος τῶν ναυαγίων παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις ὀφείλει νὰ πληρώνῃ ἅμα λαμβάνῃ χρήματα, προτιμῶσα τὰ καταπίγοντα ἀναλόγως τοῦ ληξιπροθέσμου αὐτῶν. Ἀπὸ τὸ ἐκπλειστηρίασμα πληρώνονται καὶ αἱ γενόμεναι ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου κατὰ τὸ ἄρθρον 5 προκαταβολαί. Ἅπαντα δὲ ἔχουν προνόμιον ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος καὶ κατατάσσονται·

1) Τὰ ἔξοδα τοῦ πλειστηριασμοῦ.

2) Τὰ ἔξοδα τῆς διασώσεως, τῆς ναυαγιαιρέσεως καὶ τῆς διαφυλάξεως τῶν ναυαγίων καὶ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 ἀμοιβῆς· ἅπαντα δὲ ταῦτα πληρώνονται συμμέτρως.

Ἀκολούθως ἔπονται τὰ λοιπὰ προνομιοῦχα κατὰ τὸν ἐμπορικὸν νόμον.»

Διὰ τῶν τροποποιήσεων τοῦ προκειμένου ἄρθρου προτίθεται ἡ ἐπιτροπὴ νὰ καταστήσῃ ταχυτέραν, εὐχερεστέραν καὶ ἀσφαλεστέραν τὴν πληρωμὴν ἐξ ὁπωσδήποτε εἰσπραττομένων ἐκ τῶν ναυαγίων χρημάτων, διότι δὲν εἶναι δίκαιον οὐδὲ συμφέρει εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς διασώσεως καὶ διαφυλάξεως τῶν ναυαγίων προνοητικὸν σκοπὸν νὰ βραδύνῃ καὶ νὰ ἦναι ἀμφίβολος ἡ πληρωμὴ τῶν κοπιασάντων ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ νὰ δίδηται παράδειγμα κακῆς πίστεως, μαραῖνον τὸν ὑπὲρ τοιούτων φιλανθρωπικῶν ἔργων ζῆλον. Ἡ δὲ ἀπάλειψις τῶν λέξεων «καὶ ἐπὶ τοῦ ναύλου τοῦ διασωθέντος φορτίου» προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ναῦλος, καθὸ ἀπαίτησις, δὲν ὑπόκειται εἰς ναυάγιον, καὶ ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὅτι λαμβανόμενος ἀπὸ τὸ φορτίον μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν προνομιακῶν ἀπαιτήσεων, δὲν ὑρίσταται, ἐὰν τὸ φορτίον δὲν ἐξαρκέσῃ εἰς τὴν τῶν προνομιακῶν ἀπαιτήσεων πληρωμήν, καὶ ἐὰν περισσεύσῃ ἐκ τοῦ φορτίου πρὸς πληρωμὴν καὶ τοῦ ναύλου, ἀποσβέννυνται αἱ προνομιακαὶ ἀπαιτήσεις ὡς προπληρονόμεναι τοῦ ναύλου.

Ἡ τρίτη προνομιακὴ σειρὰ συμπεριελήφθη εἰς τὴν δευτέραν, διότι καὶ ἡ ἀμοιβὴ αὕτη ἀφορᾷ πρᾶξιν λίαν συντελεστικὴν εἰς τὴν διάσωσιν τῶν ναυαγίων, ἡ δὲ τετάρτη ἀπηλείφθη ὡς ἐμπεριεχομένη εἰς τὸν ἐμπορικὸν νόμον, περὶ οὗ πραγματεύεται καὶ ὁ τελευταῖος παράγραφος τοῦ προκειμένου ἄρθρου, καὶ εἰς τὸν ὁποῖον δὲν πρόκειται ἤδη τροποποίησίς τις.

Τὸ 28 ἄρθρον πρέπει νὰ ἀπαλειφθῇ καθ' ὁλοκληρίαν, αἱ μὲν λέξεις «καὶ ὁ ναῦλος,» κατὰ συνέπειαν τῶν ὅσων περὶ ναύλου ἐλέχθησαν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ, τὰ δὲ λοιπά, διότι καθίστανται ὅλως διόλου περιττὰ μετὰ τὴν ὡς ἀνωτέρω προσθήκην τοῦ ἄρθρου 10 διὰ τοὺς περὶ τῆς προσθήκης ταύτης ἐκτεθέντας λόγους, καὶ προσέτι διότι ἀντιβαίνει καὶ εἰς τὴν δικαιοσύνην, ὅταν ἀντὶ τοῦ νὰ δυνηθῶσιν οἱ δυστυχήσαντες νὰ μετριάσωσι τὴν ζημίαν των διὰ τῆς διασώσεως τῶν ναυαγίων, ὑποχρεοῦνται καὶ εἰς πλεονάζουσας δαπάνας ὑπὲρ τὴν ἀξίαν τῶν διασωθέντων, ὅθεν καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 381 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου «ἐν περιπτώσει ναυαγίας . . . . ὁ ἀσφαλιστὴς χρεωστεῖ . . . . νὰ ἀποζημιωθῇ εἰς τὴν διάσωσιν τῶν ναυαγησάντων πραγμάτων· ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ δὲ ἐνόρκῳ βεβαιώσει ἐπιδικάζονται τὰ πρὸς διάσωσιν ἔξοδα μέχρι τῆς ἀξίας τῶν διασωθέντων πραγμάτων.» Κατὰ μείζονα δὲ λόγον δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ὑποστῇ τὸ δημόσιον τοιαύτας ζημίας.

«Ἄρθρ. 31. Λόγῳ εἰδικῆς ἀποζημιώσεως λαμβάνει ἕκαστον τῆς ἐπιτροπῆς μέλος εἰς τὸ τέλος τῆς ναυαγιαιρέσεως ἀνὰ 1 τοῖς 100 ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ναυαγίων μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 27 ἀριθ. 1 καὶ 2 ἐξόδων, ἡ δὲ ἀποζημίωσις αὕτη δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 500 δραχμὰς δι' ἕκαστον. Λαμβάνει δὲ συνάμα δικαίωμα πορείας δραχμὰς τρεῖς δι' ἕκαστον σχοῖνον προσελεύσεως καὶ ἐπανόδου. Τὰ δικαιώματα δὲ αὐτὰ ἐκκαθαρίζονται δι' ἐκθέσεως, ἥτις ὑπολογισθεῖσα ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς, δι' ἕκαστον αὐτῆς μέλος ἰδιαιτέρως, καὶ πληρώνονται ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ ναυαγίου, ὑπάγονται δὲ τὰ μὲν τῆς πορείας δικαιώματα εἰς τὴν ε'. προνομιακὴν σειρὰν τοῦ ἄρθρου 27 μετὰ τῶν λοιπῶν ναυαγιαιρεσιακῶν ἐξόδων, ἡ δὲ ἀποζημίωσις εἰς ἀμέσως ἑπομένην γ'. προνομιακὴν σειράν, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἐξελεγχθῇ καὶ κηρυχθῇ ἐκτελεστὴ ἡ ἐκκαθάρισις αὕτη παρὰ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἡ μὲν ἀποζημίωσις ἐκανονίσθη κατὰ ποσοστὸν ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν διασωζομένων ναυαγίων, τεθέντος ἀνωτάτου ὅρου, διότι διὰ τοῦ μέσου τούτου ἀπο-

φεύγεται τὸ αὐθαίρετον τοῦ προσδιορισμοῦ αὐτῆς· αἱ δὲ προνομιακαὶ σειραὶ ἐτέθησαν κατὰ τὴν προτίμησιν τοῦ εἴδους τῶν ἀπαιτήσεων.

Ἐπὶ τοῦ 32 ἄρθρου ἀπηλείφθησαν αἱ λέξεις «καὶ ἀλληλεγγύως,» διότι δὲν συνάδει μὲ τὰς ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης νὰ ἐνέχηται τὸ ἓν μέλος διὰ πράξεις ἢ παραλείψεις τοῦ ἑτέρου, ἐφ' ὧν δὲν συνήργησεν ὁπωσδήποτε.

Ἐπὶ τοῦ 34 ἄρθρου μετὰ τὴν λέξιν «ἰδιοκτήτης» προσετέθησαν καὶ αἱ λέξεις «εἴτε ὁ ἀσφαλιστὴς» διὰ τοὺς πολλάκις ἐπαναληφθέντας ἀνωτέρω περὶ ἀσφαλιστῶν λόγους, ἀπηλείφθησαν δὲ μετὰ τὰς λέξεις «ἀντιπρόσωπος αὐτῶν» αἱ λέξεις «καὶ ζητήσῃ τοῦτο» διότι ἡ παρουσία τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ τῶν ἀντιπροσώπων των ἀποκλείει αὐτοδικαίως πᾶσαν ἀλλοτρίαν ἐνέργειαν ἐπὶ τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, ἄνευ τῆς ῥητῆς συγκαταθέσεώς των· προσετέθησαν δὲ καὶ μετὰ τὴν λέξιν «δικαίωμα» αἱ λέξεις «εἰς αὐτήν» δηλονότι τὴν προξενικὴν ἀρχήν, διότι ἄνευ τῆς τοιαύτης προσθήκης ἡ περὶ συνθηκῶν καὶ ἀμοιβαιότητος διάταξις ἤθελε νομισθῇ ἐπεκτεινομένη καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς, πλοίαρχον, ἰδιοκτήτην, ἀσφαλιστὴν καὶ ἀντιπροσώπους των, ὅπερ ἄτοπον καὶ παράνομον, ὡς περιορίζον τὸ δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας. Παρατηρητέον ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ ἐφοδιάσῃ ἡ Κυβέρνησις τὰς ναυαγιαιρεσιακὰς ἐπιτροπὰς μὲ ὁδηγίας περὶ συνθηκῶν καὶ ἀμοιβαιότητος τῆς Ἑλλάδος μὲ ἄλλας ἐπικρατείας, πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένων δυσχερειῶν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προκειμένου ἄρθρου. Ἐν ταῖς λέξεσι «κατὰ τὰ ἄρθρα 2, 7 καὶ 25» μεταπίθεται ἡ λέξις «καὶ» μετὰ τὸ 25» καὶ μετ' αὐτὴν προστίθεται «31» διὰ νὰ συμπεριληφθῶσι καὶ αἱ ἀπαιτήσεις τῆς ἐπιτροπῆς· ἀπηλείφθησαν ἔτι καὶ αἱ λέξεις «ὡσαύτως δὲ καὶ εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ ναύλου κατὰ τὸ ἄρθρον 25, ὁπότε τὸ πλοῖον ἤθελεν ἀνήκει εἰς ἄλλον μὴ παράντα» διὰ τοὺς περὶ ναύλου ἐκτεθέντας ἀνωτέρω ἐπὶ τοῦ 25 ἄρθρου λόγους.

Ἐπὶ τοῦ 35 ἄρθρου προσετέθησαν μετὰ τὴν λέξιν «φορτίου» αἱ λέξεις «εἰς τὴν προξενικὴν ἀρχὴν» καὶ μετὰ τὴν λέξιν «ἰδιοκτητῶν» αἱ λέξεις «καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου, καὶ ἀντιπροσώπων αὐτῶν» ἀπαλειφθεισῶν μετὰ τὴν λέξιν «πλοιάρχου» τῆς λέξεως «καὶ» καὶ μετὰ τὴν λέξιν «ἰδιοκτητῶν» τῆς λέξεως «αὐτοῦ» ὡς περιττῆς τῆς πρώτης καὶ ἀναρμόστου τῆς δευτέρας· ἐγένοντο δὲ αἱ προσθῆκαι αὗται πρὸς ἁρμονίαν τοῦ προκειμένου ἄρθρου μὲ τὸ προηγούμενον.

Ἐπὶ τοῦ 36 ἄρθρου ἀπηλείφθησαν αἱ λέξεις «προωρισμένου αὐτοῖς τόπου» ἀντικατασταθεῖσαι διὰ τῶν λέξεων «τόπον τῆς ἀφίξεώς του» διότι εἶναι δυσχερὲς καὶ ἄτοπον, πολλάκις δὲ καὶ ἐπικίνδυνον καὶ δαπανηρὸν μέχρις ὑπερβάσεως τῶν ἐλπιζομένων ὠφελειῶν νὰ μεταφέρωνται καὶ παραδίδωνται καὶ εἰς ἀπώτατον καὶ ξένης ἐπικρατείας τόπον τοῦ προορισμοῦ των.

Ἐπὶ τοῦ 37 ἄρθρου ἀπηλείφθησαν ἡ μὲν λέξις «τότε» ὡς περιττὴ, αἱ δὲ λέξεις «λαγιζομένης καὶ τῆς τοῦ ἀποστήματος προθεσμίας» διὰ ν' ἀντικατασταθῶσι διὰ καταλληλοτέρων καὶ διασαφητικωτέρων λέξεων τῶν «προστιθεμένης καὶ τῆς νομίμου προθεσμίας τῆς ἀποστάσεως.»

«Ἄρθρ. 38. Τὰ κατὰ τὰ προηγούμενα δύο ἄρθρα πράγματα παραλαμβάνονται ἀπὸ τὸν λιμενάρχην ἐπὶ ἀποδείξει, καὶ φυλάσσονται ὑπὸ εὐθύνην του.»

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἀπηλείφθησαν τὰ περὶ ἐναποταμιεύσεως, διότι προϊδὲν ἀρκούντως περὶ αὐτῆς τὸ 15 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἐπενεχθεῖσα ἀνωτέρω τροπολογία, καὶ εἶναι ὀρθώτερον ν' ἀφεθῇ ἡ καταλληλοτέρα ἐναποταμίευσις ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ὑπευθύνου λιμενάρχου.

«Ἄρθρ. 39. Ἀμέσως μετὰ τὴν παραλαβὴν ἡ λιμενικὴ ἀρχὴ ὀφείλει νὰ διαβιβάσῃ ἀντίγραφα τῆς δηλώσεως καὶ ἐκθέσεως εἰς τὸν τῆς περιφερείας αὐτῆς εἰσαγγελέα, ὅστις συντάττει ἄνευ ἀναβολῆς πρόγραμμα ἐν ταλαμβάνον ἀκριβῶς τὰ εὑρεθέντα καὶ παραδοθέντα πράγματα, τὴν ἐποχὴν καὶ τὸ μέρος τῆς εὑρέσεως καὶ τῆς παραδόσεως αὐτῶν, τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ εὑρόντος καὶ παραδόσαντος αὐτὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἀναφερόμενα ἐν τῷ ἄρθρῳ 21, ἐπιμελείᾳ δὲ τοῦ εἰσαγγελέως δημοσιεύεται τὸ πρόγραμμα, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 21 ὡρισμένα, μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι αἱ δημοσιεύσεις γίνονται εἰς τὸν τόπον τῆς παραδόσεως τῶν πραγμάτων, ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 21 ἀναφερομένου τόπου τοῦ ναυαγίου, καὶ εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ τοῦ πλοίου, ἐὰν ἦναι γνωστὸς καὶ ἑλληνικός.»

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἀπηλείφθη μὲν ἡ λέξις «ἐρηθείσης» ὡς περιττὴ, καὶ προσετέθησαν αἱ λέξεις «καὶ» καὶ «τὴν» ὡς ἀναγκαῖαι, εἰς δὲ τὴν δημοσίευσιν τοῦ προγράμματος ἀνάγκη νὰ τηρηθῇ καὶ ἐνταῦθα ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 21 ἀκρίβεια μὲ τὰς ἐπενεχθείσας αὐτόθι τροποποιήσεις, καθ' ὅσον καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου αἱ αὐταὶ ἀνάγκαι τῆς δημοσιεύσεως ὑπάρχουν καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τῶν ναυαγίων εἶναι βαρύτεραι· ἡ δὲ ἀντικατάστασις τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου διὰ τοῦ τόπου

τῆς παραδόσεως θεωρεῖται ἀναγκαία ἐκ τοῦ ὅτι ἡ εὕρεσις γίνεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν τῇ θαλάσσῃ μὴ δυναμένῃ νὰ χαρακτηρισθῇ μὲ ὅρια τόπου τῆς ξηρᾶς, εἰς ὃν αἱ δημοσιεύσεις ἀπαιτοῦνται.

Ἐπὶ τοῦ 41 ἄρθρου ἀπηλείφθησαν ἐν μὲν τῷ § 1 μετὰ τὴν λέξιν «καθαροῦ» ἡ λέξις «αὐτοῦ» ὡς περιττή, καὶ αἱ λέξεις «τὰ δύω δέκατα» ἀντικατασταθεῖσαι διὰ τῶν λέξεων «τὸ ἓν τρίτον» ὅπως διὰ τοιαύτης ἀμοιβῆς καταστραθῇ εὐκολωτέρα ἡ φανέρωσις τῶν ἀγνώστων εὑρημάτων, καὶ μεγαλειτέρα ἡ προθυμία τῆς διὰ κόπων καὶ δαπανῶν διασώσεως καὶ διαρυλάξεως αὐτῶν· ὡς καὶ ἡ λέξις «εἰσαγγελέως» ἀντικατασταθεῖσα διὰ τῶν λέξεων «πρόεδρου τῶν πρωτοδικῶν», ὡς ἁρμοδιωτέρου εἰς τὸ ἀκριβέστειν πληρωτέα τὰ δικαιώματα· ἐν δὲ τῷ § 2 ἐπίσης ἡ λέξις «εἰσαγγελέως» ἀντικατασταθεῖσα διὰ τῶν λέξεων «ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν» καὶ διότι ὁ εἰσαγγελεὺς ἔχει κυρίαν ἀποστολὴν τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ νόμου ἐν ταῖς δίκαις καὶ δὲν ἀριθμεῖται εἰς αὐτὸν τὸ τῶν διαδίκων πρόσωπον, καὶ διότι ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν εἶναι ἀντιπρόσωπος ἐν γένει τοῦ ἐκ τῶν ναυαγίων ἐλπίζοντος συμφέρον διὰ ἐνδεχομένας μελλούσης κυριότητος δημοσίου διακατέχοντος καὶ τὰ ἐκπλειστηριάσματα.

Ἐπὶ τοῦ 42 ἄρθρου ἐν μὲν τῷ § 1 ἀπηλείφθησαν μετὰ τὴν λέξιν «λιμενικὴν» αἱ λέξεις «ἀρχὴ, εἴτε» καὶ ἀμέσως μετ' αὐτὰς προσετέθη ἡ λέξις «καὶ» καὶ μετὰ τὰς ἑπομένας λέξεις «ὁποιαδήποτε ἄλλη» προσετέθη ἡ λέξις «ἀρχὴ» καὶ ταῦτα μὲν πρὸς ῥύθμισιν καταλληλοτέραν. Μετὰ δὲ τὰς λέξεις «ἐντὸς δὲ» ἀπηλείφθη ἡ λέξις «τριῶν» ἀντικατασταθεῖσα διὰ τῆς λέξεως «τεσσάρων», καὶ μετὰ τὰς λέξεις «ναυαγιαίρεσιν ἐντὸς» ἀπηλείφθησαν αἱ λέξεις «τριῶν ἄλλων μηνῶν» ἀντικατασταθεῖσαι διὰ τῶν λέξεων «ἑνὸς ἔτους», ἐν δὲ τῷ § 2 ἀπαλειφθεῖσα ἡ λέξις «τριμήνου» ἀντικατεστάθη διὰ τῆς λέξεως «τετραμήνου.» Ἡ δὲ τοιαύτη τῶν προθεσμιῶν αὔξησις ἐγένετο πρὸς πλείονα ἀσφάλειαν τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀπαιτητῶν, διακινδυνευόντων πολλάκις ἐκ τοῦ βραχυπροθέσμου, ἀκαταλλήλου ἐπὶ μακρῶν ἀποστάσεων διαμονῆς τῶν ἀπαιτητῶν καὶ ἐπὶ τῆς διασώσεως βεβυθισμένων ἀντικειμένων, ἅτις δὲν δύναται νὰ γένῃ εἰμὴ ἐν καιρῷ θέρους καὶ οὐχὶ ἐν τρικυμιώδει χειμῶνι.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 4 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Σ. Πήλιγκας, Π. Δελιγιάννης,
Σ. Κοπανίτσας, Ἐλ. Καλογερᾶς.

Ὁ εἰσηγητὴς Ἰω. Ἀποστολίδης.»

ἰσαύτως προσελθὼν καὶ ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προικίσεως τῶν ὀρφανῶν Σοφίας Καρκμουτσάρη καὶ Βασιλικῆς Π. Ζάρκου ἐπιτροπῆς, ἀνέγω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν ὡς ἑπεται·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ ἀναγνοῦσα μετὰ προσοχῆς τὴν ἀπὸ 20 Αὐγούστου τ. ἔ. ἔκθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Κ. ὑπουργοῦ, δι' ἧς δικαιολογεῖ τὴν ἀνάγκην τῆς συντάξεως τοῦ δι' αὐτῆς ὑποβληθέντος νομοσχεδίου περὶ τῆς ἀποφασισθείσης προικίσεως τῶν ὀρφανῶν Σοφίας, θυγατρὸς τοῦ ἐξ Ὕδρας Γ. Καραμουτσάρη, καὶ τῆς Βασιλικῆς, θυγατρὸς τοῦ ἐκ Μεσσήνης Π. Ζάρκου, καὶ εὑρίσκουσα τοὺς ἐκτιθεμένους λόγους ἱκανοὺς πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 25 Φεβρουαρίου 1843 Βασ. Διατάγματος ληφθέντος εὐεργετικοῦ μέτρου, ἵνα παραχωρηθῇ ἡ προίκισις ὑπὲρ τῶν ἀνωτέρω δύω ὀρφανῶν καὶ ὑπὲρ ὅσων κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ διατάγματος εὑρέθησαν ὑπανδροι, συνίστησεν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 4 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ἐμμ. Μαλτέπουλος Γ. Γιατράκος
Γεώργιος Ῥιζόπουλος Λουκᾶς Στέφανος
Δ. Δημητρακόπουλος Α. Τσάκας.»

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ, λαβών τις τὸν λόγον ἐπέφερεν, ὅτι ἡ ἀνάγνωσις τοῦ νομοσχεδίου, ἐφ' οὗ καλεῖται νὰ φέρῃ τὴν ψῆφόν της ἡ Βουλὴ, τὸν ἀναγκάζει ν' ἀπευθύνῃ ὀλίγας πρὸς τὸν Κ. ὑπουργὸν ἐρωτήσεις ἐπί τινων γενομένων νεωτερισμῶν. Τὸ μέχρι τοῦδε προσωπικὸν, ἡ θέσις καὶ ὁ βαθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν εἶναι ἐπακριβῶς σημειωμένα ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1856, ὃν ἐπιψηφίσειν ἡ Βουλή. Ἐν ἐλλείψει δὲ ἄλλης πηγῆς, ἐρευνήσας τοῦτον, εὗρε τίνες οἱ παραδεδεγμένοι σήμερον βαθμοὶ καὶ τίς ἡ ὀνοματοθεσία αὐτῶν. Ἀριθμήσας δὲ τούτους ὡς καὶ τοὺς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ σημειουμένους, παρετήρησεν, ὅτι διὰ τῶν ἐν αὐτῷ τιθεμένων βαθμῶν τοῦ ἀντιναυάρχου, τῶν ναυπηγῶν καὶ ἄλλων παρουσιάζονται νέαι θέσεις. Ἐπειδὴ δὲ διερχόμενος τὴν ὑπουργικὴν ἔκθεσιν, δὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ τοὺς λόγους τῆς προκειμένης διαφορᾶς ὡς πρὸς τὴν μέχρι τοῦδε νομοθετημένην, οὕτως εἰπεῖν, τάξιν, ἐρωτᾷ τὸν Κ. ὑπουργὸν πόθεν ἡ διαφορὰ

αὐτὴ καὶ τίς ἡ ἀνάγκη τῆς νέας ὀνοματοθεσίας. Ἐπίσης δὲ ἐξετάσας ἂν ὁ ἤδη προτεινόμενος ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν ἦναι ὁ αὐτὸς ἢ αὐξάνῃ, εὗρε διὰ τοῦ μνησθέντος προϋπολογισμοῦ ὅτι ἡ Βουλὴ καλεῖται ν' ἀναγνωρίσῃ 45 περιπλέον ἀξιωματικούς· διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ διασαφήσῃ ἂν οἱ διαθέσιμοι ἀξιωματικοὶ ὑπάγωνται διὰ τοῦ νομοσχεδίου εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐνεργείᾳ. Ἐν γένει δὲ παρατηρῶν τις τὴν ὑπουργικὴν ἔκθεσιν, βλέπει ὅτι ὁ ἀναγκαῖος ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν προσδιορίζεται διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ μικροῦ ἡμῶν στόλου, διὰ τὸ γραφεῖον τοῦ ὑπουργείου, διὰ τὸν ναύσταθμον καὶ τὰ λιμεναρχεῖα. Ἀλλ' ἐν ᾧ καὶ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀναφέρονται αἱ αὐταὶ ὡς ἀνωτέρω ἀνάγκαι, διὰ τοῦτον μὲν περιορίζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν εἰς 107, μὴ παραλειπομένων καὶ τῶν δέκα ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτοδικείου, κατὰ δὲ τὸ νομοσχέδιον φθάνει εἰς 174 τακτικοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ 9 ἐκτάκτους. Διὸ παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ δώσῃ ἐξήγησιν ὅλων τῶν παρουσιαζομένων τούτων διαφορῶν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὀνοματοθεσίαν, περὶ ἧς ἀρχόμενος τοῦ λόγου ἐζήτησεν ἐξηγήσεις ὁ προαγορεύσας, ἤθελεν εἶσθαι περιττὸν νὰ φέρῃ τὸν λόγον, διότι τοῦτο δὲν εἶναι ἀντικείμενον νόμου, καὶ εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν ἀπόκειται νὰ δώσῃ οἱαν ὀνομασίαν ἐγκρίνῃ. Ἐπειδὴ ὅμως ἐγένετο λόγος καὶ περὶ τούτου, παρατηρεῖ, ὅτι ἐπιθύμει νὰ καταστήσῃ τὴν ὀνοματοθεσίαν τοῦ ναυτικοῦ σύμφωνον πρὸς τὴν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ξηρᾶς, ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν τοῦτο, καθ' ὅσον ἐν τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς ὁ βαθμὸς συνεπέλκεται καὶ περιλαμβάνει *τὴν τάξιν*· διὸ λέγομεν ὑλοχαγὸς α' τάξεως καὶ ὑλοχαγὸς β'. τάξεως ἐν ᾧ ὁ βαθμὸς αὐτὸς εἶναι πάντοτε ὁ αὐτὸς καὶ μόνη τὸν διακρίνει ἡ διαφορὰ τῆς μισθοδοσίας. Ἀλλ' εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ ναυτικοῦ *ἡ τάξις* ἀποτελεῖ αὐτὸν τὸν βαθμὸν, καὶ ἂν λόγῳ οἰκονομίας ἐπεχειροῦμεν νὰ διαιρέσωμεν τοὺς βαθμοὺς, ἠθέλομεν ὑποδιαιρέσει τὴν *τάξιν* εἰς τάξεις, ἐπαναλέγοντες π. χ. διὰ τὸν πλοίαρχον α' τάξεως, ὅτι εἶναι πλοίαρχος α'. τάξεως ἢ β'. τὸ ὁποῖον δὲν ἤθελε εἶσθαι κατάλληλον. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἡ διαφορὰ τῆς ὀνοματοθεσίας ἥτις ἄλλως δὲν καινοτομεῖ πρὸς τοὺς βαθμοὺς ἢ τὰ δικαιώματα. Ἀλλ' ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς εἶπε προσέτι, ὅτι δὲν εὗρεν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ μόνας τὰς διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀναφερομένας θέσεις, καὶ τοῦτο εἶναι ἀληθὲς, διότι ἐν τῷ προϋπολογισμῷ δὲν περιλαμβάνονται ἢ αἱ ἐνεργοὶ θέσεις.

Καὶ εἶναι μὲν βέβαιον ὅτι διὰ τῆς ἐκθέσεώς του εἶπεν, ὅτι εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν στολίσκον ἡμῶν, τὸ γραφεῖον τοῦ ὑπουργείου, τὸν ναύσταθμον καὶ τὰ λιμεναρχεῖα, δὲν εἶπεν ὅμως ὅτι τὰ λαμβάνει ὑπ' ὄψιν ὡς εὑρίσκονται, καὶ μὲ τὸν ὀργανισμὸν ὃν ἔχουσι σήμερον. Δύναται μάλιστα νὰ προσθέσῃ, ὅτι, ἂν παρεδέχετο ταῦτα ὡς εἶναι, δὲν ἤθελε καταρθώσει τι, διότι ἔχουσι μεγίστην ἀνάγκην νέου ὀργανισμοῦ. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς τῶν ἀξιωματικῶν ἀριθμοὺς, ἐν γένει μὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τοὺς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἀναγκαιοῦντας, δὲν παρέλειψε δὲ καὶ ὅσους ταχέως ἴσως θέλομεν χρειασθῆ, ἂν ὁ στολίσκος ἡμῶν αὐξηθῇ κατὰ δύω πλοῖα. Ἄλλως τε ἐπρόκειτο νὰ νομοθετηθῇ ὁ ἀνώτατος ὅρος, καὶ ὁ ὅρος οὗτος ἐσημειώθη ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ἀλλ' ἐντεῦθεν δὲν ἔπεται καὶ ὅτι πρέπει καὶ νὰ ὑπάρξῃ πλήρης ὁ ἀριθμός. Δὲν πιστεύει δὲ ὅτι ἀπαιτεῖται, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας, νὰ ἦναι νομοθετημένη καὶ ἡ βαθμολογία, διότι οὗτο εἶναι ἀντικείμενον τέχνης καὶ ἐπιστήμης, εἶναι ἔργον Β. διατάγματος. Καὶ μολονοτοῦτο ὁ βαθμὸς τοῦ ἀντιναυάρχου, ὃν ἀνέφερεν ὁ προαγορεύσας, οὐ μόνον ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ καὶ καθιεροῦται εἰς τὰ προσόντα τοῦ γερουσιαστοῦ. Ἄλλως τε δὲν εἶδεν ἡ Βουλὴ τὸ περὶ νέας βαθμολογίας διάταγμα, ἵνα ἐξετάζουσα τὴν ὀνοματοθεσίαν, πεισθῇ ὅτι δὲν ὑπάρχει διαφορὰ εἰς τὸ πραγματικὸν μέρος. Οὕτω π. χ. δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι οἱ ναυπηγικοὶ βαθμοὶ παρουσιάζουσι νέαν θέσιν, διότι ναυπηγοὶ ὑπῆρχον ἀνέκαθεν, ἀλλ' ἐν ἐλλείψει βαθμοῦ συμπεριελαμβάνοντο μεταξὺ τῶν μαχίμων, τὸ ὁποῖον θεωρεῖ ἄτοπον, διότι, διὰ νὰ γίνῃ τις μάχιμος, πρέπει νὰ ὑπηρετήσῃ τέσσαρα κατὰ θάλασσαν ἔτη, ὁ δὲ ναυπηγὸς οὐδέποτε ὑπηρετεῖ κατὰ θάλασσαν.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι αἱ πειστικαὶ διασαφήσεις, εἰς ἃς ὁ Κ. ὑπουργὸς ἐπροκλήθη, δικαιολογοῦσι μάλιστα ὅτι ἦτον ἀνάγκη αὐτῶν, ἀφ' οὗ δὲν ἔλαβον γώραν ἐντὸς τῆς ἐκθέσεως. Δὲν παραδέχεται ὅμως τὴν ἰδέαν, ὅτι ὁ βαθμὸς δὲν εἶναι ἀντικείμενον νομοθετικὸν, διότι τὸ 27 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος λέγει, ὅτι ὁ βασιλεὺς δὲν δύναται νὰ διορίσῃ τινὰ εἰς θέσιν μὴ νομοθετημένην, καὶ ἑπομένως ὁ βαθμὸς πρέπει νὰ λάβῃ ὕπαρξιν διὰ νόμου, καθ' ὅσον ἐννοεῖται ὅτι ὁ τίτλος τοῦ πλοιάρχου δὲν δύναται νὰ δοθῇ ἢ εἰς τὸν διοικήσαντα πλοῖον.

Ἄλλος δέ τις ἐξέθηκεν, ὅτι τὰ φερόμενα ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν νομοσχέδια πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς οἱ

ἀκρογωνιαίοι λίθοι οἰκοδομήματος, τοῦ ὁποίου δὲν εἴδομεν τὴν ὅλην ἁρμονίαν· διὰ τοῦτο ὑπ' ὄψιν ἔχοντες τὸν προκείμενον νόμον, δὲν εἴμεθα ἐν γνώσει τῶν γενικῶν διατάξεων, αἵτινες δύνανται νὰ δώσωσιν ἰδέαν τοῦ ἐκζητουμένου καλοῦ. Καὶ ἦτον μὲν εὐκταῖον νὰ φέρῃ ὁ Κ. ὑπουργὸς γενικήν τινα ἔκθεσιν τῆς ἐνεστώσης τοῦ ναυτικοῦ καταστάσεως, ἀλλὰ τοῦτο ἐμφαίνει προφύλαξιν εὐγενῆ, καθ' ὅσον τοιαύτη τις ἔκθεσις δὲν ἤθελε μᾶς παρουσιάσει εἰμὴ ἀσχημίας. Δὲν ἔπραξε λοιπὸν τοῦτο ἀπὸ υἱικὸν, οὕτως εἰπεῖν, σέβας, καὶ τὸν εὐγνωμονεῖ διὰ τὴν τοιαύτην ἀόρατον, ἄνευ τῆς ὁποίας ἤθελεν ἀποδοθῆ μομφή τις εἰς τὸ παρελθὸν λυπηρά. Μὴ ἔχων δὲ νὰ προθέσῃ τι μεθ' ὅσα ὁ Κ. ὑπουργὸς εἶπε, παρατηρεῖ καὶ αὐτὸς ἐν ὀλίγοις, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἀξιωματικῶν περιλαμβάνει τοὺς ἐν ἀργίᾳ καὶ διαθεσιμότητι διατελοῦντας, ἐν γένει δὲ ἂν σημειῶνται πλειότεροι, τὸ ὅλον τοῦτο τοῦ ἀριθμοῦ εἶναι ὁ κύκλος, ἐξ οὗ θέλει ἐκλέξει ὁ ὑπουργὸς τὰ ἀπαιτούμενα πρόσωπα. Ἂν δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν περιωρίζετο διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1856** εἰς **107**, μὴ λησμονήσωμεν ὅτι δύω τῶν πλοίων ἡμῶν, τὰ μεγαλείτερα, ἐτέθησαν εἰς ἀργίαν, καὶ τοῦτο ἐπομένως συνέτεινεν εἰς τὴν ἐλάττωσιν ταύτην· ἂν δὲ ὑπουργὸς ἐκ μετριοφροσύνης παρέλειψε καὶ ἕτερόν τινα λόγον, ἂς τῷ συγχωρηθῇ νὰ εἴπῃ αὐτὸς, ὅτι διὰ ἐλαττώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἄνευ δαπάνης ἄλλης, προστέθησιν ὁ Κ. ὑπουργὸς εἰς τὴν ναυτικὴν δύναμιν μετ' 4 ἢ 5 ἀτμοκινήτους κανονοφόρους. Ἐντεῦθεν δὲ ἐννοεῖται ὅτι θέλει αὐξήσει ἔτι μᾶλλον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν. Δὲν πρόκειται δὲ περὶ βαθμολογιῶν νέων, τὰς ὁποίας, ὡς εἶπεν ὁ ἔντιμος βουλευτὴς, τὸ Σύνταγμα ἀποκρούει, διότι τὸ νομοσχέδιον οὐδεμίαν φέρον καινοτομίαν, μεταβάλλει τὰ ὀνόματα μόνον τῶν θέσεων. Ἐὰν δὲ παρ' ἡμῖν δὲν ὑπάρχῃ θέσις ἀντιναυάρχου, δὲν εἶναι κώλυμα τοῦτο, ἐπειδὴ καὶ θέσις στρατηγοῦ δὲν ὑπῆρχεν, ἀλλ' ἤρκεσε νὰ εἰσαχθῇ ἐν νομοσχεδίῳ περὶ τούτου, καὶ ἡ Βουλὴ δικαίως τὸ παρεδέχθη. Ἐν γένει δὲ παρακαλεῖ τὸν ἀγορεύσαντα νὰ ὑπομείνῃ ἔτι μικρὸν, διότι, ἐπαναλέγει, τὸ εἰσαχθὲν νομοσχέδιον εἶναι, ἂν δὲν ἀπατᾶται, μέρος ὅλου τινὸς γενναίου καὶ ἀκριβοῦς.

Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ψηφολεκτῶν Γρ. Κορφιωτάκη καὶ Ν. Ματθαίου, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ἤδη προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ

Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ διὰ ψήφων **85**, ἀρνησιψηφούντος ἑνός.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Βασ. ναυτικοῦ, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς . . . . N	Στέφ. Στεφανόπουλος . .
Δουκᾶς Λόντος	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Πέτρος Καμπάνης . . . . N	Δημήτριος Ἀθανασίου . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης . . . N	Γεώργιος Διαμάντης . . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης .	Ν. Δελένδας . . . . .
Δημήτριος Τσάκρης	Δ. Γαβρᾶς . . . . . N
Γεώργιος Τσόκρης . . . N	Ν. Βαρβαρήγος . . . . N
Νικόλαος Ἰατρὸς . . . . N	Θ. Α. Ζαΐμης . . . . . N
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Λεωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Ἠλ. Παπαδαῖος . . . . N
Σταῦρος Βλάχος . . . . N	Ἀθαν. Δανηλόπουλος . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . N
Σωτήριος Στράτος . . . . N	Ἰωάννης Ζάφκος . . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Δ. Κοντόσταυλος . . . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Βελισ. Νικολαΐδης . . . N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N
Νικόλαος Τσέλιος . . . N	Πέτρος Δελιγιάννης . . . N
Κωνστ. Γριβογεώργης . .	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . N	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος . . .	Νικόλαος Μπαύκουρας . . N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου. N	Π. Κολποδῖνος . . . . N
Γεώργιος Κονδύλης . . . N	Βμ. Ἀντίπας . . . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N	Γ. Πανοπριφτόπουλος . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . N	Μ. Τριανταφυλλόπουλος . .
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Χρῆστος Ράγκος . . . . . N
Σταμάτ. Μήτσας . . . N	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . .
Δ. Ζῶτος	Ἐμμανουὴλ Τσουχλος . . . N
Γ. Γιολδάσης . . . . . N	Νικόλαος Ματθαίου . . . N
Ν. Γρανίτσας . . . . . N	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . N
Λύσανδρος Βιλαέτης . . .	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N

Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Σπ. Πήλληκας . . . . . N
Α. Καρφιωτάκης.	Νάκος Παναυργιᾶς . . . .
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Εὐθ. Κεχαγιας . . . . . N
Ἰω. Παπαλουκόπουλος . .	Σιδ. Πράτσικας . . . . . N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .	Π. Πατρινός . . . . . N
Γ. Ν. Ρεβελιώτης	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . N
Β. Π. Δημητρακόπουλος . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης N
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Α. Μαυροειδῆς . . . . . N	Ν. Α. Μπότασης . . . . N
Γ. Κεφάλας . . . . . N	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Ἀναγ. Τσάκας . . . . . N	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . N
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος . .	Γ. Νικολάου . . . . . N
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης .	Γεώργιος Ναύτης . . . N
Παναγ. Παπατσώνης . . . N	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N
Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N	Ἀν. Ρενουάρδος . . . . . N
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N	Στ. Δάρας . . . . .
Ἰω. Ταταράκης . . . . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Σ. Βαρότσης . . . . . N	Παναγ. Ψάθης . . . . . N
Χ. Σουμαρίπας . . . . . N	Νικόλαος Νάζος . . ἀφαιρεῖται .
Δ. Δημητρακόπουλος . . N	Ἀναγ. Παπατσώρης . . N
Π. Χρυσοβέργης	Δημ. Πολυχρονόπουλος . .
Α. Παπαδημητριάδης. . . N	Κ. Πονηρόπουλος . . . .
Δ. Κοκοτάκης. . . . . N	Δημήτριος Στείκος . . . N
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .	Α. Κιζάνης . . . . . N
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Παντολ. Κουντουριώτης . .
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης .	Δημήτριος Βουδούρης . . N
Γεώρ. Μπάνης . . . . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N
Νικόλαος Πιεράκος . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . .
Γερμανός Μαυρομιχάλης . .	Γεώργιος Ριζόπουλος . . . N
Δημήτριος Πουλικάκος . . .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Π. Χριστόπουλος . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . N
Π. Κανελλόπουλος	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Ν. Μοσχούλας	

Οὕτω δὲ ἀναγνωσθέντα ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐγένετο εἶτα καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ὁμοία ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ψηφοφορία, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ἀπαράλ-

λακτον τῷ προαγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 85, ἀρνουμένου ἑνός. Ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίσομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Οἱ ἀριθμοὶ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν τοῦ Βασ. ναυτικοῦ εἰσὶν ἐν καιρῷ εἰρήνης, κατ' ἀνώτατον ὅρον, οἱ ἑξῆς·

Ἀριθμοὶ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ τακτικοῦ ναυτικοῦ.

Τακτικοί	Ἔκτακτοι
Ἀντιναύαρχοι 1	
Ὑποναύαρχοι 2	 1
Πλοίαρχοι 5	 3
Ἀντιπλοίαρχοι 6	 3
Πλωτάρχαι 10	
Ὑποπλοίαρχοι 20	
Ἀνθυποπλοίαρχοι 30	
Δόκιμοι 38	
Ἀρχιατροὶ 1	
Ἰατροὶ 2	
Ὑπιατροὶ 4	
Ἀνθυπιατροὶ 5	
Ἀνώτεροι ἐπιμεληταὶ	 1
Ἀρχιφροντισταὶ 1	 1
Φροντισταὶ. 6	
Ὑποφροντισταὶ 6	
Ἀνθυποφροντισταὶ 4	
Λογισταὶ 25	
Ἀρχιναυπηγοὶ 1	
Ναυπηγοὶ 2	
Ὑποναυπηγοὶ 2	
Ἀνθυποναυπηγοὶ 3	

Ἀριθμοὶ τῶν ἐπιτάκτων ἀξιωματικῶν.

Πλωτάρχαι	4
Ὑποπλοίαρχοι	10
Ἀνθυποπλοίαρχοι	8.

Ἄρθρον 2. Αἱ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς ἔκτακτοι τῶν ἀξιωματικῶν

θέσεις θέλουσι πληρωθῆ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, μετὰ δὲ τὴν ὡς εἴρηται πλήρωσιν αὐτῶν, πᾶσα τοιαύτη θέσις, κενωθεῖσα, καταργεῖται.

Ἄρθρον 3. Πᾶσα καθεστῶσα διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ, καταργεῖται.»

Παρελθόντος μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐξηγοῦσαν τὰς ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐπενεχθείσας δύω τροπολογίας ἐπὶ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθέντος νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθ. 8 καὶ 42 τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νόμου. Ἔχει δὲ ἡ ἔκθεσις οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ Γερουσία, κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησιν, ἐπέτρεψεν ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθέντος νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 8 καὶ 42 τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νόμου τὰς ἑρεξῆς δύω τροπολογίας·

α') Τὸ ἄρθρον 2 μετατέθηκεν ὡς ἄρθρον 1 τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου.

β') Τὸ ἄρθρον 1, ἔχον οὕτως·

«Ἡ ἕδρα τοῦ κατὰ τὴν Αἴγυπτον γενικοῦ προξενείου μετατίθεται ἐκ Καΐρου εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐπομένως τὸ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Βασιλικὸν προξενεῖον μεταβάλλεται εἰς γενικὸν προξενεῖον, μισθοδοτουμένου τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ ὅπως εἶχεν ὁρισθῆ ὅταν ἦτο προξενεῖον· τὸ δὲ μέχρι τοῦδε γενικὸν προξενεῖον ἐν Καΐρῳ μεταβάλλεται εἰς προξενεῖον ὑπαγόμενον εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου 1853 νόμου.»

Ἐτροπολόγησεν ὡς ἀκολούθως·

«Ἡ ἕδρα τοῦ κατὰ τὴν Αἴγυπτον γενικοῦ προξενείου μετατίθεται ἐκ Καΐρου εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐπομένως τὸ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ προξενεῖον μεταβάλλεται εἰς γενικὸν προξενεῖον, καταταττόμενον εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρ. 36 τοῦ ΣΞΒ'. νόμου τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1853. Τὸ δὲ μέχρι τοῦδε γενικὸν προξενεῖον ἐν Καΐρῳ μεταβάλλεται εἰς προξενεῖον καταταττόμενον εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν τοῦ αὐτοῦ νόμου.»

«Ἡ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γενικοῦ Προξενείου κανονίζεται ὡς ὡρίσθη ἐν τῷ ἄρθρῳ 38 τοῦ διαληφθέντος νόμου διὰ τὸ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ προξενεῖον· ἄρχεται δὲ ἀφ' ἧς παύσῃ ἡ ἀναστολὴ τοῦ νόμου ἐκείνου.»

Ἡ πρώτη τροπολογία εἶναι ἁπλῶς τοπικὴ μετάθεσις τῶν ἄρθρων· ἡ δὲ δευτέρα προτίθεται ἵνα καταστήσῃ σαφεστέραν τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τῆς ἀφορώσης τὴν μὴ ἔναρξιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γενικοῦ προξενείου, εἰμὴ ἀφ' ἧς παύσῃ ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νόμου.

Ἐπειδὴ αἱ ἀνωτέρω τροποποιήσεις οὐδόλως μεταβάλλουσι τὴν οὐσίαν τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλὰ καθιστῶσι σαφεστέρας τινὰς διατάξεις αὐτοῦ, εἰσάγω, κατὰ Βασιλικὴν διαταγὴν, ἐκ νέου ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὸ νομοσχέδιον, καὶ ἐξαιτοῦμαι τὴν ἐπιψήφισίν του ὅπως ἐπιψηφισθῇ ἤδη ὑπὸ τῆς Γερουσίας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν Αὐγούστου 1856.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς
Α. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.»

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει δὲ τοῦ προέδρου, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἄμεσον τῶν τροπολογιῶν συζήτησιν, καθ' ὅσον ἡ μὲν μία εἶναι τυπικὴ μετάθεσις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2, ἡ δὲ ἑτέρα συντελεῖ εἰς πλειοτέραν τοῦ ἄρθρου σαφήνειαν.

Ἐπὶ τούτοις, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη ἀμφοτέρας τὰς τροπολογίας δι' ἀναστάσεως, ἐχούσας ὡς ἑπεται·

«Ἡ ἕδρα τοῦ κατὰ τὴν Αἴγυπτον γενικοῦ προξενείου μετατίθεται ἐκ Καΐρου εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐπομένως τὸ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ προξενεῖον μεταβάλλεται εἰς γενικὸν προξενεῖον, καταταττόμενον εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ΣΞΒ' νόμου τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1853. Τὸ δὲ μέχρι τοῦδε γενικὸν προξενεῖον ἐν Καΐρῳ μεταβάλλεται εἰς προξενεῖον καταταττόμενον εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν τοῦ αὐτοῦ νόμου.

«Ἡ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γενικοῦ προξενείου κανονίζεται ὡς ὡρίσθη ἐν τῷ ἄρθρῳ 38 τοῦ διαληφθέντος νόμου διὰ τὸ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ προξενεῖον· ἄρχεται δὲ ἀφ' ἧς παύσῃ ἡ ἀναστολὴ τοῦ νόμου ἐκείνου.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ τροποποιηθέντος νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Γρ. Κορριωτάκην καὶ Ν. Ματθαῖον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον αὐτοῦ ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας παμψηφεὶ διὰ ψήφων 85· ἔχον οὕτως·

ΟΘΩΝ κλπ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Ὁ βαθμὸς γενικοῦ προξένου δύναται ν' ἀπονεμηθῇ ἐπὶ τιμῇ εἰς προϊστάμενον προξενείου, ὅστις κατεῖχεν ἤδη θέσιν γενικοῦ προξένου.

Ὡσαύτως δύναται, καὶ ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων τῶν ὁριζομένων ἐν τῷ 42 ἄρθρῳ τοῦ ΞΕΒ νόμου τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1853, ν' ἀπονεμηθῇ ἐπὶ τιμῇ ὁ βαθμὸς προξένου εἰς προϊστάμενον ὑποπροξενείου, ὡς καὶ ὑποπροξένου εἰς γραμματέα γενικοῦ προξενείου ἢ προξενείου καὶ εἰς προξενικὸν πράκτορα, ὅστις εἰς προξενικὴν ὑπηρεσίαν ἢ ἄλλην εἶχε βαθμὸν ἀνώτερον τῆς ὁποίας κατέχει προξενικῆς θέσεως.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἕδρα τοῦ κατὰ τὴν Αἴγυπτον γενικοῦ προξενείου μετατίθεται ἐκ Καίρου εἰς Ἀλεξάνδρειαν καὶ ἑπομένως τὸ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ προξενεῖον μεταβάλλεται εἰς γενικὸν προξενεῖον, καταταττόμενον εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ΞΕΒ' νόμου τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1853· τὸ δὲ μέχρι τοῦδε γενικὸν προξενεῖον ἐν Καίρῳ μεταβάλλεται εἰς προξενεῖον καταταττόμενον εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν τοῦ αὐτοῦ νόμου.

Ἡ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γενικοῦ προξενείου κανονίζεται, ὡς ὡρίσθη ἐν τῷ ἄρθρῳ 28 τοῦ διαληφθέντος νόμου διὰ τὸ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ προξενεῖον· ἄρχεται δὲ ἀφ' ἧς παύσῃ ἡ ἀναστολὴ ἐκείνου τοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 3. Εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας

καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ ἓξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ τροπολογηθέντος νομοσχεδίου περὶ τῆς ἐν Αἰγύπτῳ ἕδρας τοῦ προξένου, ναὶ ἢ οὒχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . . .	Δύσανδρος Βιλαέτης	. . . .
Λουκᾶς Λόντος	. . . . .	Σ. Χ. Στερανόπουλος	. . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . N	Ἀνδρέας Λύγερινὸς	. . . .
Πέτρος Καμπάνης	. . . . N	Σόλων Κρεστενίτης	. . . .
Νικόλαος Καΐρης	. . . . N	Δημήτριος Ἀθανασίου	. . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. .	Γεώργιος Διαμάντης	. . . N
Δημήτριος Τσάκρης	. . . N	Ν. Δελένδας	. . . . .
Γεώργιος Τσόκρης	. . . N	Δ. Γαβρᾶς	. . . . . N
Νικόλαος Ἰατρός	. . . . N	Ν. Βαρβαρῆγος	. . . . . N
Σκαρλάτος Σοῦτσος	. . . .	Φρασ. Α. Ζαΐμης	. . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. N	Ἀσωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς	. . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .	Χ. Θεοχαρόπουλος	. . . .
Σταῦρος Βλάχος	. . . . N	Ἰλ. Παπαδάτος	. . . . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Ἀθαν. Δανηλόπουλος	. .
Σωτήριος Στράτος	. . . N	Γρηγόριος Κορριωτάκης	. . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . .	Ἰωάννης Ζάρκος	. . . . N
Φίλων Φίλωνος	. . . . . N	Α. Κοντόσταυλος	. . . N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . . .	Βελ. Νικολαΐδης	. . . . N
Νικόλαος Τσέλιος	. . . . N	Ἰωάννης Μπαλάφας	. . . N
Κωνστ. Γριβογεώργης	. . .	Πέτρος Δελιγιάννης	. . . N
Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . N	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	. . .
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	. .	Κωνστ. Δαμπρινόπουλος	. .
Ἀναγνώστης Παπαθαναίου	. N	Νικόλαος Μπούκουρας	. . N
Γεώργιος Κονδύλης	. . . N	Π. Κολποδῖνος	. . . . N
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	. . . N	Ἐμ. Ἀντίπας	. . . . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	. . . N	Γεώρ. Πανοπριοτόπουλος	. N
Βασίλειος Νώνης	. . . . N	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	N
Σταμάτιος Μήτσας	. . . N	Χρῆστος Ράγκος	. . . . N
Δημήτριος Ζῶτος	. . . .	Εὐθ. Κανελλόπουλος	. . .
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	. . N	Ἐμμ. Τσοῦχλος	. . . . N
Νικόλαος Γρανίτσας	. . . N	Νικόλαος Ματθαίου	. . . N

Ν. Χ. Παναγιώτου	. . . N	Νικόλαος Μοσχούλας	. . .
Σ. Κοπανίτσας	. . . . N	Σπ. Πήλληκας	. . . . . N
Ἐμμ. Μελετόπουλος	. . . N	Ν. Πανουργιᾶς	. . . . .
Α. Κορφιωτάκης	. . . . .	Κωνσταντῖνος Βλάμης	. . N
Γ. Γιατράκος	. . . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	. . . . . N
Λουκᾶς Στεφάνου	. . . . N	Σιδέρης Πράτσικας	. . . N
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	.	Π. Πατρινὸς	. . . . . N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	. .	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	. . . . N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	. . . .	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	. N
Β. Π. Δημητρακόπουλος	. . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	.
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	. . N	Ν. Α. Μπότασης	. . . . N
Α. Μαυρειδὴς	. . . . .	Κ. Δαρειώτης	. . . . .
Γ. Κεράλας	. . . . . N	Ἰω. Σκαβέντσος	. . . . N
Ἀναγνώστης Τσάκας	. . . N	Γ. Νικολάου	. . . . . N
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	.	Γεώργιος Ναύτης	. . . . N
Κων. Ἰω. Κουρκουμέλης	.	Μιχαὴλ Σολωμὸς	. . . . N
Παναγιώτης Παπατσώνης	. N	Ἀν. Ῥενουάρδος	. . . . . N
Σπ. Ἀντωνόπουλος	. . . . N	Στ. Δάρας	. . . . .
Ἰω. Προβιλέγιος	. . . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος	. . . .
Ἰω. Τατσάκης	. . . . . N	Παναγιώτης Ψάθης	. . . N
Σ. Βαρότσης	. . . . . N	Νικόλαος Νάζος	. . . . .
Χ. Σουμαρίπας	. . . . . N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης	. N
Δ. Δημητρακόπουλος	. . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	. . .
Π. Χρυσοβέργης	. . . . .	Κυριάκος Πονηρόπουλος	. . .
Α. Παπαδημητριάδης	. . . N	Δημήτριος Σταΐκος	. . . N
Δ. Κοκοτάκης	. . . . . N	Α. Κιζάνης	. . . . . N
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	. . .	Παντολέων Κουντουριώτης	.
Ἰωάννης Εὐσταθίου	. . . .	Δημήτριος Μπουδούρης	. . N
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	. .	Σταμάτιος Γ. Δακὸς	. . . N
Γεώργιος Μπάνης	. . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	. .
Νικόλαος Πιερράκος	. . . . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	. . .
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	. .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	. N
Δημήτριος Πουλικάκος	. . .	Αὐγερινὸς Ἀέρωφ	. . . N
Γρηγόριος Πατριαρχέας	. . N	Νικόλαος Μ. Μπουδούρης	. N
Π. Χριστόπουλος	. . . . N	Α. Μάντσαρης	. . . . N
Π. Κανελλόπουλος	. . . .		

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τῶν νομοσχεδίων, ὧν αἱ ἐκθέσεις ἀνεγνώσθησαν σήμερον, καὶ ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῶν ὑπολειφθεισῶν ἀναφορῶν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Ν. Πετιμεζᾶς
Ν. Καίρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΑ'.

Τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω νομοσχέδιον, δι' οὗ συγχωρεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ πληρώσῃ τὸ τίμημα τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας τοῦ μακαρίτου Χ. Χρήστου, μὴ συμψηφιζομένων τῶν πρὸς τὸ δημόσιον χρεῶν του, ὡς καὶ ἕτερον περὶ συντάξεως τῶν ὑπαλλήλων, καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις, ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

« Μοναδικὸς σκοπὸς τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου ε. ε. νόμου ΤΚ'. ἦτο νὰ χορηγηθῶσι τῇ συζύγῳ καὶ τοῖς τέκνοις τοῦ ἀποβιώσαντος ὑποστρατήγου καὶ γερουσιαστοῦ Χατσῆ Χρήστου τὰ μέσα τοῦ νὰ διατηρήσῃ εἰς ἑαυτὴν τὴν ἐνταῦθα οἰκίαν της, καὶ νὰ μὴ μένῃ ἄστεγος μία τῶν διασημοτέρων οἰκογενειῶν, ἐκπλειστηριαζομένης ἀναγκαστικῶς τῆς οἰκίας της ταύτης διὰ τὰ πρὸς ἰδιώτας πιστωτάς χρέη της.

Τὸν σκοπὸν τοῦτον, εὐκρινέστατα ἐκπερρασμένον ἐν τῇ ἀπὸ 14 Φεβρουαρίου ε. ε. ἐκθέσει τοῦ προκατόχου μου, μετὰ προθυμίας ἀξιεπαίνου ἠσπάσθητε, Κύριοι, ὑπὸ τῶν εὐγενεστέρων αἰσθημάτων ἐμπνεόμενοι.

Ἀλλὰ τοῦ νόμου καταρτισθέντος, ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν ἐφαρμογὴν ἀπήντησε δυσυπέρβλητον κώλυμα, διότι ἡ ἐν Τριπόλει οἰκία τοῦ μακαρίτου Χατσῆ Χρήστου, ἣν προὔκειτο νὰ προσκτήσηται τὸ δημόσιον κατὰ τὸν μνησθέντα νόμον, ὑπάρχει βεβαρυμένη μὲ ὑποθήκας ὑπὲρ τοῦ δημοσίου διὰ τὰ πρὸς αὐτὸ χρέη τοῦ Χατσῆ Χρήστου, ἀνερχόμενα εἰς δραχμὰς 18,963:15, καὶ ὁ ὑποφαινόμενος ἐν τῇ συναισθήσει τῆς εὐθύνης του ἐθεώρει καὶ θεωρεῖ ἀκροσφαλὲς εἰς ἑαυτὸν τὸ νὰ πληρώσῃ τῇ οἰκογενείᾳ

τοῦ Χατσῆ Χρήστου τὸ τίμημα τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας, χωρὶς νὰ συμψηφίσῃ αὐτὸ εἰς τὰ πρὸς τὸ δημόσιον χρέη τοῦ κυρίου αὐτῆς.

Οὕτω λοιπὸν, ἐὰν ἐξεπλήρουν τὸν νόμον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ ν' ἀπαλλαχθῇ ἡ οἰκογένεια αὕτη τῆς εἰς ἄκρον δυσχεροῦς θέσεώς της ὡς ἐκ τῶν πρὸς ἰδιώτας χρεῶν της, εἶπετο νὰ περιβάλω εἰς ἐμαυτὸν εὐθύνην, ὅτι παρέβλεψα τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου· ἐὰν δὲ πάλιν ἐπεδίωκον τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου, ἄγονος ἀπέβαινεν ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου, διότι ἔνθεν μὲν τὸ δημόσιον προσκτώμενον τὴν ἐν Τριπόλει οἰκίαν, ἤθελε συμψηφίσει εἰς τὰ πρὸς ἑαυτὸ χρέη τοῦ Χατσῆ Χρήστου τὸ συντεθειμένον τίμημά της, ἔνθεν δὲ οἱ ἰδιῶται πιστωταὶ ἤθελαν ἐκδιάσει τὸν πλειστηριασμὸν τῆς ἐνταῦθα οἰκίας, καὶ οὕτω μία οἰκογένεια τῶν διασημοτέρων πρωταθλητῶν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας μας, ἤθελε μείνει ἐν τριάδοις ἄστεγος καὶ τετραχηλισμένη.

Εἰς τοιαύτην κατάστασιν πραγμάτων ἡ Κυβέρνησις τῆς Α.Μ. ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον καὶ συνάμα φιλάνθρωπον νὰ προέλθῃ εἰς ἐπιεικέστερόν τι μέτρον, ὅπως θεραπεύσῃ τὰς ἀνάγκας μιᾶς τοιαύτης οἰκογενείας, ἀπαραγράπτα κεκτημένης δικαιώματα εἰς τὴν εὐγνώμονα διάθεσιν τοῦ ἔθνους, ἀναβαλλομένης τῆς ἀπαιτήσεως τῶν ὀφειλομένων τῷ δημοσίῳ, μέχρις οὗ ἐπὶ τὰ κρείττω μεταβληθῇ ἡ τύχη τῆς οἰκογενείας ταύτης ἢ εὑπορήσωσι τὰ εἰς τὰ χρέη ταῦτα κυρίως εὐθυνόμενα πρόσωπα.

Τὸ ἐπιεικὲς αὐτὸ μέτρον ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τοῦ συναπτομένου νομοσχεδίου, ὅπερ κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω.

Ἀσπασάμενοι ἀρχῆθεν τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ τείνητε ἀρωγὸν καὶ ἀντιληπτικὴν χεῖρα εἰς δυσπραγοῦσαν οἰκογένειαν ἑνὸς τῶν διασημοτέρων πρωταθλητῶν τοῦ ἀγῶνος, τελεσιουργήσατε, Κύριοι, τὴν ἀγαθοεργίαν σας διὰ τῆς λευκῆς ψήφου ὑμῶν καὶ ἐπὶ τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου, πράττοντες οὕτως ἐπάξια τῆς τιμῆς καὶ τῆς ὑπολήψεως τοῦ ἔθνους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Σεπτεμβρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.»

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον νομοσχεδίον, ὡς ἔχει, ὑποβληθήτω εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὑποστηρικτέον ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ *Βασίλισσα*

Α Μ Α Λ Ι Α.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον μοναδικόν.

Συγχωρεῖται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ πληρώσῃ πρὸς τοὺς κληρονόμους τοῦ ἀποβιώσαντος ὑποστρατήγου καὶ γερουσιαστοῦ Χατσῆ Χρήστου τὸ ἐκ δραχμῶν δεκαπέντε χιλιάδων τίμημα τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας αὐτοῦ, ἧς ἡ διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου ἀγορὰ ἀπεφασίσθη διὰ τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1856 νόμου ΤΚ'. μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν πρὸς τὸ δημόσιον χρεῶν τοῦ Χατσῆ Χρήστου, διὰ τὰ ὁποῖα ἡ οἰκία αὕτη ὑπάρχει βεβαρυμένη μὲ ὑποθήκας πρὸς τὸ δημόσιον.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Κατὰ διαταγὴν τῆς Βασιλίσσης λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ὑμετέραν ἐπιψήφισιν νομοσχέδιον περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων.

Τὴν ἀνάγκην τοῦ νόμου τούτου πρὸ πολλοῦ κατεῖδεν ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως, ἀλλὰ φρουμένη τὴν ἐπαύξησιν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, ἀνέβαλε τὴν πρότασιν νόμου, ἐπιβάλλοντος τὴν πληρωμὴν τῶν προκειμένων συντάξεων.

Ἐπειδὴ ὅμως παρετήρησεν ὅτι ἡ κατάστασις τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀποβιωσάντων ὑπαλλήλων κατήντησεν οἰκτρά, ἀφ' ἑτέρου δὲ φόβος κατέλαβε τὰς καρδίας τῶν ἐπιζώντων ὑπαλλήλων, ὅτι μετὰ πολυχρόνιον ὑπηρεσίαν ἄλλο κληροδότημα δὲν ἔχουν ν' ἀφήσουν εἰς τὰς οἰκογενείας των εἰμὴ τὴν ἐσχάτην ἔνδειαν, ἐν ᾧ ἄλλως τε εἶναι ὁμολογούμενον, ὅτι μέγα μέρος τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν συνεισέρρεεν εἰς τὰς κακουχίας καὶ τοὺς κινδύνους τοῦ ἱεροῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος· διὰ ταῦτα ἡ

Β. Κυβέρνησις. προνοοῦσα ὑπὲρ τῆς εὐκμερίας τῶν πιστῶν ὑπηρετῶν της, ἀπεφάσισε νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν τύχην αὐτῶν δι' ἀπονομῆς ἰσοβίων συντάξεων. Ἀπήτησεν ὅμως προηγουμένως νὰ εὑρεθῇ τρόπος καταλλήλος, ὥστε καὶ αἱ ἀπαιτήσεις αὗται νὰ δικαιωθῶσι καὶ τὸ ταμεῖον νὰ μὴ ἐπιβαρυνθῇ μὲ ὑπερόγκους δαπάνας.

Ἐκτελεσταὶ τῆς Β. ταύτης ἀποράσεως, ἐλάβομεν εἰς ὥριμον σκέψιν τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἀντικείμενον, καὶ μετὰ μακρὰς μελέτας καὶ συζητήσεις, ἀνεύρομεν τέλος τὸν τρόπον τοῦτον.

Τὸ καθῆκον τοῦτο ἐκπληροῦντες, λογιζόμεθα εὐτυχεῖς ὑποβάλλοντες νόμον, δι' οὗ ἐν ᾧ ἐκπληροῦται ἡ μεγάλη ἐντολὴ τῆς ἀμοιβῆς τῶν πολιτικῶς ὑπηρετησάντων καὶ ὑπηρετούντων τὸ ἔθνος, συνεκπληροῦται συγχρόνως καὶ δευτερεύων ἐπίσης μέγας σκοπός, ἐκεῖνος λέγομεν τῆς ἠθικῆς μορφώσεως τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν.

Ὑπὸ τὴν σπουδαίαν ταύτην ἔποψιν θέλομεν ἐξετάσει προηγουμένως τὸν νόμον τοῦτον, καὶ κατόπιν θέλομεν προβῆ εἰς τὸ ζήτημα, ἂν δύναται οὗτος νὰ ἐκτελεσθῇ ἄνευ ἐπαισθητῆς αὐξήσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους.

Παρατηροῦμεν λοιπὸν ἐν πρώτοις, ὅτι εἰς ὅλα τὰ κράτη τῆς Εὐρώπης, ὅπου ἀπονέμονται εἰς πολιτικοὺς ὑπαλλήλους συντάξεις, ὁ κυριώτερος σκοπὸς ὁ προκαλέσας τὴν ἀπονομὴν τῶν συντάξεων αὐτῶν δὲν ἀπέβλεπε μόνον τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ὑπαλλήλων, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν δημοσίων συμφερόντων· διότι ἐκ μακρᾶς πείρας ἐδιδάχθησαν ὅτι, ἐξασφαλιζομένης οὕτω τῆς μελλούσης τῶν ὑπαλλήλων τύχης, τὸ Κράτος ἔχει τὴν βεβαιότητα ὅτι προσαποκτᾷ ὑπηρέτας πιστοὺς καὶ κηδομένους τὰ μέγιστα τὰ συμφέροντά του. Ἀποτέλεσμα δὲ τῆς ἀκριβοῦς διευθύνσεως καὶ ἐπιτηρήσεως τῶν ἐσόδων του εἶναι ἡ αὔξησις τοῦ δημοσίου πλούτου, ἡ πρόοδος τῆς ὑπηρεσίας καὶ αἱ βελτιώσεις, ὅσας πιστὴ διαχείρισις δύναται νὰ παρέξῃ.

Τὸ συμφέρον ὅθεν τῆς ἐπικρατείας παρεκίνησε πρὸ πάντων τὰς Κυβερνήσεις ταύτας εἰς τὴν ἀπονομὴν τῶν πολιτικῶν συντάξεων· ἄλλως τε ἐθεώρησαν καὶ δίκαιον καὶ φιλάνθρωπον νὰ μὴ ἐγκαταλείψωσι μετὰ πολυετῆ ὑπηρεσίαν ἀπροστατεύτους εἰς τὰ ἔσχατα τοῦ βίου των ὑπαλλήλους, ἀφιερωθέντας ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτὴν καὶ ὡς ἐκ τούτου στερηθέντας πάσης ἄλλης κοινωνικῆς ὠφελείας.

Οἱ αὐτοὶ λόγοι ἔπεισαν τὰς Κυβερνήσεις ταύτας νὰ μὴ περιορίσουν τὰς συντάξεις εἰς μόνα τὰ πρόσωπα τῶν ὑπαλλήλων,

ἀλλ' ἐξέτεινον τὸ πλεονέκτημα τοῦτο κληρονομικῶς καὶ εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ αὐτῶν, διότι ἐθεώρησαν καὶ σκληρὸν καὶ προσβάλλον καὶ αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως τὴν ἀξιοπρέπειαν ν' ἀφεθῶσιν αὐτὰ ἔρημα καὶ κακοτυχίας καὶ δυστυχιῶν.

Ἀφοῦ λοιπὸν παρεδέχθημεν τὸ πλεῖστον μέρος τῶν θεσμοθεσιῶν τῶν προφτισμένων τῆς Εὐρώπης Κυβερνήσεων, πρέπει ἤδη νὰ διστάσωμεν εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ ἐπίσης ἐπωφελοῦς εἰς τὸ ἔθνος καὶ σωτηρίου διὰ τοὺς ὑπαλλήλους νόμου τῶν πολιτικῶν συντάξεων, ἀφ' οὗ μάλιστα δι' αὐτοῦ θέλει τεθῇ φραγμὸς ἀδιάβατος κατὰ τῶν καταχρήσεων, γέννημα πάντοτε τῶν ἀναγκῶν καὶ τῆς ἀβεβαιότητος τῆς μελλούσης τύχης των; Πᾶς περαιτέρω διστάγμὸς πρέπει πλέον νὰ ἐκλείψῃ. Ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ ἔθνους καὶ τὸ συμφέρον τῆς ἐπικρατείας μᾶς ἐπιβάλλουν τὸ καθῆκον τοῦ νὰ ψηφίσωμεν τὸν σωτήριον τοῦτον νόμον, δι' οὗ θέλει τεθῇ ὁ θεμέλιος λίθος τῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ δημοσίου πλούτου καὶ τῆς ἠθικῆς μορφώσεως τῶν ὑπαλλήλων.

Ὁ νόμος οὗτος προνοοῦμεν ὅτι θέλει εἶσθαι τοῦ λοιποῦ τὸ τιμαλφὲς κειμήλιον, εἰς ὃ ἐνατενίζοντες τὰ ἐλλείμματά των οἱ ὑπάλληλοι, θέλουν ἀποκρούει μετ' ἀγανακτήσεως πάντα πειρασμὸν καταχρήσεως, καὶ προϊόντος τοῦ χρόνου, δὲν θέλει εὑρεθῇ, ἐλπίζομεν, ὑπάλληλος τοσοῦτον ἐπιλήσμων καὶ τοῦ ὀφειλομένου εἰς ἑαυτὸν σεβασμοῦ καὶ τῶν προσδοκωμένων ἐκ τοῦ νόμου τούτου πλεονεκτημάτων, ὥστε ν' ἀποφασίσῃ νὰ διακινδυνεύσῃ τὴν μέλλουσαν αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του ὕπαρξιν διὰ πρόσκαιρον καὶ παράνομον ὠφέλειαν.

Μένει ἤδη νὰ ἐξετάσωμεν ἂν καὶ οἰκονομικῶς ὁ νόμος οὗτος δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ ἄνευ ἐπαισθητῆς τῶν ἐξόδων τοῦ κράτους αὐξήσεως.

Τὸ ἀντικείμενον τοῦτο χρήζει μεγίστης σκέψεως καὶ προσοχῆς, διὸ καὶ θέλει πραγματευθῶμεν αὐτὸ μετὰ πλείστης ἀκριβείας.

Φρονοῦμεν λοιπὸν ὅτι, ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ πληρώνωνται αἱ συντάξεις αὗται διὰ παντὸς παρὰ τοῦ δημοσίου ταμείου, βεβαίως αἱ τοιαῦται πληρωμαὶ ἠδύναντο νὰ φέρωσι βάρος ὄχι μικρὸν εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ κράτους ἀναλόγως τῶν ἐσόδων του, καὶ ἐπομένως ἡμεῖς αὐτοὶ ἠθέλομεν διστάσει νὰ προτείνωμεν τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ διὰ τῆς συστάσεως τοῦ ταμείου τῶν κρατήσεων, τὸ ὁποῖον προβλέπει τὸ ἄρθρον 17 τοῦ νόμου, προετοιμάζονται κεφάλαια, ἐξ ὧν θ' ἀρύωνται αἱ πληρωμαὶ αὐταὶ, ὁ κίνδυνος τῆς ἐπαυξήσεως τῶν δημοσίων ἐξόδων ἐκλείπει·

τοῦτο μᾶς διαβεβαιοῖ καὶ ὁ ἑπόμενος ὑπολογισμός, στηριζόμενος εἰς πραγματικὰς ἀληθείας.

Αἱ πληρονόμεναι σήμερον παρὰ τοῦ δημοσίου ταμείου μισθοδοσίαι τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων ἀναβαίνουν εἰς δραχμὰς 3,300,000, ὑποδιαιρούμεναι ὡς ἑξῆς.

Εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν	δραχ.	1,000,000
» » » » Ἐξωτερικῶν	»	350,000
» » » » Δικαιοσύνης	»	650,000
» » » » Ἐσωτερικῶν	»	750,000
» » » » Ἐκκλησιαστικῶν	»	550,000
Τὸ ὅλον	δραχ.	3,300,000.

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 17 τοῦ νόμου ἀφαιροῦνται ἐτησίως 3 0/0 ἐπὶ τῶν μισθοδοσιῶν τῶν ὑπαλλήλων· ἔχομεν ἐτησίως πρόσοδον . . . . . δρ. 99,000

Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο προσθέτοντες τὸ ποσὸν τῶν εἰς τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ νόμου ἀναφερομένων κρατήσεων, αἵτινες ὑπολογίζονται εἰς . . . . . » 16,000

Ἔχομεν κεφάλαιον ἐτήσιον . . . . δραχμῶν 115,000.

Τὰ κεφάλαια ταῦτα θέλουν εἶσθαι ἡ σταθερὰ βάσις τῆς συγκροτήσεως τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων, τὸ ὁποῖον, πιστεύομεν, θέλει ἐνισχυθῆ κατόπιν καὶ ἀπὸ ἐτησίας συνεισφορὰς καὶ κληροδοτήματα, εἰς τρόπον ὥστε ἐντὸς ὀλίγου θέλει ἀποκαταστηθῆ ἱκανὸν νὰ ἐπαρκῆ εἰς τὴν πληρωμὴν ὅλων τῶν πολιτικῶν ἐν γένει συντάξεων, καθόσον μάλιστα ἡ πληρωμὴ τῶν προκειμένων συντάξεων θέλει ἀρχίσει ἀπὸ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1858, ὅτε μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης θέλει ὑπάρχει ἕτοιμον ποσὸν ἀρκετὰ σημαντικὸν διὰ ν' ἀπαντήσῃ τὴν δαπάνην τῶν ἀπονεμηθησομένων κατόπιν συντάξεων, καὶ τῶν ὁποίων τὸ ποσὸν δὲν θέλει εἶναι ὑπέραγκον, διότι τῶν μὲν ἀποβιωσάντων ὑπαλλήλων αἱ οἰκογένειαι εἶναι εὐάριθμοι, οἱ δὲ εἰς ὑπηρεσίαν σήμερον διατελοῦντες ὑπάλληλοι δὲν δύνανται νὰ προτιμήσουν εὐτελῆ σύνταξιν ἀπέναντι τῶν ἀπολαυῶν τῆς σημερινῆς ὑπηρεσίας των.

Ἡ μόνη λοιπὸν ὑποχρέωσις, τὴν ὁποίαν κυρίως ἀπολαμβάνει ἡ Κυβέρνησις ἀπέναντι τῶν ὑπαλλήλων της, εἶναι ἡ συμπλήρωσις τῶν πληρωμῶν τῶν συντάξεων μεχρεστοῦ τὸ ταμεῖον τῶν κρατήσεων δυνηθῆ νὰ ἐπαρκέσῃ ἐκ τῶν ἰδίων πόρων εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ συνόλου τῶν ἐτησίων πολιτικῶν συντάξεων, καὶ ἡ ὑποχρέωσις αὕτη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ εἰμὴ ἀσήμαντος καὶ ἐλαχίστη ἀπέναντι τῆς ὀφειλομένης εἰς τὴν πολυχρόνιον τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων ὑπηρεσίαν ἀμοιβῆς, τῶν πραξικοπημάτων ὡς ἐκ τῆς πιστῆς διαχειρίσεως αὐτῶν, καὶ τῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ δημοσίου ἀπὸ τὰς καθημερινὰς ἀπαιτήσεις των, εἰς τὰς ὁποίας τάχιον ἢ βραδύτερον ἐμελλε νὰ ἐνδώσῃ χάριν δικαιοσύνης.

Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω λόγων, οἵτινες ἐναργῶς ἀποδεικνύουσι πόσον ὁ νόμος οὗτος ἐξασφαλίζει τὰ ἀμοιβαῖα συμφέροντα τῆς τε Κυβερνήσεως καὶ τῶν ὑπαλλήλων, παρουσιάζεται καὶ ἄλλος λόγος ἐπίσης σπουδαῖος, συντείνων τὰ μέγιστα εἰς τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ.

Ὁ λόγος οὗτος εἶναι ὁ ἀκόλουθος·

Ἡ φύσις τῆς δαπάνης ταύτης εἶναι τοιαύτη, ὥστε, ἐν ᾧ ἀφ' ἑνὸς προστίθενται νέαι συντάξεις, ἀφ' ἑτέρου ἐξαλείφεται μεγαλείτερον αὐτῶν ποσὸν, ἐξ αἰτίας τῶν συνεχῶν ἀποβιώσεων τῶν συνταξιούχων καὶ τῆς ἐνηλικιώσεως καὶ ἀποκαταστάσεως τῶν τέκνων των.

Δὲν εἶναι ἄρα δαπάνη μόνιμος καὶ ἐπαπειλοῦσα αὔξησιν ἐπαισθητὴν ἐξόδων· μακρὰν μάλιστα τοῦ νὰ φοβηθῶμεν τοιαύτην, δὲν πρέπει νὰ περιμένωμεν εἰμὴ τὴν καθ' ἡμέραν ἐλάττωσιν αὐτῶν καὶ διότι τὰ πρόσωπα εἰς ἃ θέλουν ἀπονεμηθῆ θέλουσι μετ' οὐ πολὺ ὡς προβεβηκότα ἐκλείψει, καὶ διότι οἱ ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελοῦντες, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, ἀρχαῖοι ὑπάλληλοι θέλουν προκρίνει πάντοτε τὴν ἀπολαυὴν τακτικῆς μισθοδοσίας ἀπὸ τὰς συντάξεις, ἐφ' ὅσον δύνανται νὰ ὑπηρετῶσι τὸ δημόσιον. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὰ κεφάλαια τοῦ ταμείου τῶν κρατήσεων θέλουν αὐξάνεσθαι γιγαντιαίοις βήμασιν, εἰς τρόπον ὥστε ἡ περαιτέρω συνδρομὴ τῆς Κυβερνήσεως θέλει ἀποβῆ περιττή.

Ἀναπτύξαντες, Κύριοι, καθ' ὅλας τὰς ἐπόψεις τοὺς εὐεργετικοὺς σκοποὺς τοῦ ὑποβαλλομένου νόμου διὰ συλλογισμῶν ἰσχυρῶν καὶ πραγματικῶν ὑπολογισμῶν, πειθόμεθα ὅτι καὶ ὑμεῖς παραδεχόμενοι τὰς σκέψεις μας ταύτας, δὲν θέλετε βραδύνει εἰς τὴν ἐπιψήφισιν νόμου τόσον σωτηρίου, ἐξ οὗ περιμένονται ἀγαθὰ ἀνταναπλώντα ἐφ' ὅλης τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας, καὶ ἀποβλέποντα τὴν τύχην δημοσίων λειτουργῶν, τῶν ὁποίων ἡ μόνη καὶ διηνεκὴς μέριμνα, θέλει εἶσθαι ἡ μετ' ἀφοσιώσεως καὶ πίστεως ὑπηρεσία τοῦ ἔθνους.

Περαίνοντες, Κύριοι, τὴν παροῦσαν μας, δὲν δυνάμεθα ν' ἀποσιωπήσωμεν ὅτι ἐναπολείπεται καὶ ἄλλη ὀφειλὴ τοῦ ἔθνους, ἐπίσης ἱερά, ἐπίσης δικαία. Ἡ ὀφειλὴ αὕτη εἶναι ἡ περίθαλψις

τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, οἵτινες, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, διεκρίθησαν μὲν κατὰ τὸν ἀγῶνα, δὲν ὑπάγονται ὅμως εἰς οὐδεμίαν τῶν κατηγοριῶν τῶν περὶ συντάξεων νόμων, ὥστε νὰ συμμεθέξωσιν ἀπὸ τὰ πλεονεκτήματα αὐτῶν.

Εὔχομαι δὲ μετ' εἰλικρινείας ὅπως δυνηθῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ χορηγήσῃ καὶ εἰς αὐτὰς ἀμοιβὰς ἐθνικὰς ἰσοβίους τοιλάχιστον χάριν τῶν ἐκδουλεύσεων καὶ χρηματικῶν θυσιῶν τῶν ἀποθιωσάντων ἀρχηγετῶν των· τοσούτῳ δὲ μᾶλλον, καθόσον καὶ αἱ οἰκογένειαι αὐταὶ εἶναι εὐάριθμοι καὶ ἡ περιβάλψις αὐτῶν δὲν θέλει ἐπιφέρει ἐπαισθητὴν προσθήκην ἐξόδων εἰς τὸ Κράτος, ἀφ' οὗ μάλιστα διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου νόμου μέγα μέρος τοιούτων ἀπαιτήσεων θέλει δικαιωθῆ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Σεπτεμβρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Α ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.»

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ κατὰ τὴν συζήτησιν παρ' αὐτοῦ καὶ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν, δικαιοσύνης, ἐξωτερικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ, Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ, Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ,
Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ, Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ.

»Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ συντάξεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρ. 1. Δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἔχει πᾶς δημόσιος ὑπάλληλος διὰ Β. διατάγματος διοριζόμενος καὶ μισθοδοτούμενος παρὰ τοῦ δημοσίου ταμείου. Ὡσαύτως δικαίωμα συντάξεως ἔχουσι καὶ οἱ ὑπογραμματεῖς καὶ γραφεῖς οἱ εἰς τὰ διάφορα γραφεῖα δυνάμει τῶν κειμένων νόμων διοριζόμενοι.

α') Ὅταν καταστῇ ὑπὲρ τὸ ἔτος ἀνίκανος εἰς ὑπηρεσίαν ἐκ σωματικῆς βλάβης ἡ νόσου προκυψάσης ἐξ αὐτῆς τῆς ὑπηρεσίας, δι' ὅσον χρόνον διαρκέσει ἡ ἀνικανότης αὕτη.

β') Ὅταν μετὰ δεκαετῆ ὑπηρεσίαν καταστῇ ἀνίκανος εἰς ὑπηρεσίαν, ἡ δὲ ἀνικανότης δὲν ἦθελε προκύψει ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, δι' ἓτη ἰσάριθμα πρὸς ὅσα διετέλεσεν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ. Ἐὰν δὲ τὰ ἔτη ταῦτα ὑπερβαίνωσι τὰ εἴκοσι, διὰ βίου.

γ') Ὅταν μετὰ εἰκοσιπενταετῆ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν ζητήσῃ οἰκειοθελῶς ν' ἀποσυρθῇ, θέλει λαμβάνει σύνταξιν ἰσόβιον. Ἂν δὲ ὑπερέβη τὸ πεντηκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του, θέλουσιν ἀρκεῖ ὅπως τῷ χορηγήσωσι τὸ δικαίωμα τοῦτο καὶ μόνα εἴκοσιν ἔτη πραγματικῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας, τὸν χορηγοῦντα δικαίωμα πρὸς σύνταξιν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, καταλογίζονται αἵτε ἐπὶ τῆς Βασ. Κυβερνήσεως καὶ αἱ πρὸ τῆς ἐγκαταστάσεως αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ὑπὲρ τῆς αὐτονομίας ἀγῶνος ὑπηρεσίαι, εἴτε ἐκ διαλειμμάτων εἴτε συνεχεῖς, ἄρχεται δὲ ὁ χρόνος οὗτος ἀπὸ τοῦ 21 ἔτους τῆς ἡλικίας τοιλάχιστον.

Ἄρθρ. 3. Ὡς ἔμμισθος ὑπηρεσία διὰ μὲν τοὺς εἰρηνοδίκας καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῶν θεωρεῖται καὶ ἡ ἐποχή, καθ' ἣν οὗτοι πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ κανονίσαντος τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν νόμου ὑπηρέτουν λαμβάνοντες ἀποδοχάς, διὰ δὲ τοὺς προξένους ἡ ἐποχή, ἀφ' ἧς λαμβάνουσιν ἀντὶ μισθοῦ τὰ προξενικὰ δικαιώματα.

Ἄρθρ. 4. Ἡ σύνταξις στηρίζεται ἐπὶ τοῦ μέσου ὅρου τοῦ μισθοῦ τῶν τριῶν τελευταίων ἐτῶν τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 5. Ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῆς συντάξεως τῶν ὑπηρετησάντων εἰς πρεσβευτικὰς ἢ προξενικὰς θέσεις, εἴτε ἐμμίσθους εἴτε τῶν κανονισμένων προξενικῶν τελῶν ἀπολαμβάνουσαιν ὁ μισθὸς αὐτῶν ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὃν λαμβάνουσιν οἱ ὁμοιόβαθμοι τῶν λοιπῶν κλάδων τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας ὑπάλληλοι.

Ἄρθρ. 6. Ἡ σύνταξις συνίσταται ὡς ἑρεξῆς·

α') Ἐν ταῖς περιπτώσεσι τῶν ἐδαφίων α'. καὶ β'. τοῦ ἄρθρου 1 εἰς δέκα τεσσαρακοστὰ τοῦ ποσοῦ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 μέσου ὅρου τοῦ μισθοῦ τοῦ ὑπαλλήλου. Μετὰ δεκαετῆ δὲ ὑπηρεσίαν αὐξάνει καθ' ἕκαστον ἑπόμενον τῆς ὑπηρεσίας ἔτος ἀνὰ ἓν εἰσέτι τεσσαρακοστόν, μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ τεσσαρακοστοῦ ἔτους τῆς ὑπηρεσίας.

β') Ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἐδαφίου γ'. τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προσδιορίζεται σύνταξις εἰκοσιπέντε τεσσαρακοστὰ διὰ τὸν ἔχοντα εἰκοσιπενταετῆ ὑπηρεσίαν. Εἴκοσι δὲ τεσσαρακοστὰ διὰ τὸν ἔχοντα

ὑπηρεσίαν μὲν εἰκοσαετῆ, ἡλικίαν δὲ πεντηκονταετῆ, τηρουμένων ὡς πρὸς τὴν αὔξησιν τῆς συνταξεως τῶν ὅρων τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου.

Ἄρθρ. 7. Τὸ ἔλαττον τῶν δώδεκα μηνῶν διάστημα, κατώτερον μὲν ἑπτὰ μηνῶν δὲν λογίζεται παντελῶς, ἑπτάμηνον δὲ ἢ ἀνώτερον, λογίζεται ὡς πλῆρες ἔτος.

Ἄρθρ. 8. Οὐδεὶς δύναται νὰ λαμβάνῃ διπλῆν σύνταξιν ἢ σύνταξιν καὶ μισθὸν ἐνταὐτῷ δημοσίου ἢ δημοτικοῦ ὑπαλλήλου, ἢ ἀποζημίωσιν βουλευτικὴν ἢ γερουσιαστικήν· οὐδέποτε δὲ ἡ σύνταξις δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν μισθὸν τοῦ τελευταίου ἔτους τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ συντάξεων τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρ. 9. Δικαίωμα εἰς σύνταξιν, κατὰ τοὺς ἐν τῷ ἑπομένῳ ἄρθρῳ διαλαμβανομένους ὅρους, ἔχουσι μόνον ἐν ταῖς περιπτώσεσι τῶν ἐδαφίων α. καὶ γ'. τοῦ ἄρθρου 1·

α) Ἡ χήρα τοῦ ἀποβιώσαντος συνταξιούχου ἢ τοῦ ἀποκτήσαντος τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα.

β') Τὰ ἀνήλικα νόμιμα τέκνα αὐτοῦ.

γ') Οἱ γονεῖς ἢ ὁ γονεύς, ἐὰν διετρέφοντο παρ' αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 10. Ἡ σύνταξις τῶν μὲν ἐχουσῶν τέκνον ἢ τέκνα ἀνήλικα χηρῶν προσδιορίζεται εἰς τὸ τρίτον τῆς συντάξεως, τὴν ὁποίαν ἐλάμβανεν ἢ εἶχε δικαίωμα νὰ λαμβάνῃ ὁ ἀποβιώσας, τῶν δὲ ἐχουσῶν τέκνον ἢ τέκνα ἐνήλικα, ὡς καὶ τῶν ἄνευ τέκνων χηρῶν, εἰς τὸ τέταρτον αὐτῆς. Τὰ αὐτὰ ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰ ἄνευ μητρὸς τέκνα.

Ἄρθρ. 11. Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον σύνταξις διανέμεται εἰς δύο ἴσα μέρη μεταξὺ τῆς χήρας καὶ τοῦ τέκνου ἢ τῶν τέκνων τοῦ ἀποβιώσαντος. Ἐὰν δὲ ἡ χήρα ἀποθάνῃ ἢ ἀτερηθῇ τοῦ πρὸς σύνταξιν δικαιώματος, τὸ ἐπιβάλλον εἰς αὐτὴν μερίδιον μεταβαίνει εἰς τὸ τέκνον ἢ τὰ τέκνα της· χορηγεῖται δὲ εἰς αὐτὰ μέχρι τῆς ἐνηλικιώσεώς των· ἡ δὲ μερὶς τῶν ἐνηλικιωθέντων ἢ ἀποκατασταθέντων πρὸ τῆς ἐνηλικιώσεως μεταβαίνει εἰς τὰ ἀνήλικα. Ἐνηλικιωθέντων δὲ, ἀποκατασταθέντων ἢ ἀποθανόντων τῶν τέκνων, μένει ἰσοβίως εἰς τὴν χήραν τὸ τέταρτον τῆς συντάξεως τοῦ συζύγου της.

Ἄρθρ. 12. Ἡ διεζευγμένη ἢ κατ' αἴτησιν τοῦ συζύγου της ἀπὸ κοίτης καὶ τραπέζης κεχωρισμένη σύζυγος δὲν ἔχει δικαίωμα συντάξεως.

Ἄρθρ. 13. Δικαίωμα εἰς ἰσόβιον σύνταξιν ἔχουσι καὶ τὰ ἐνήλικα τέκνα τοῦ ἀποβιώσαντος συνταξιούχου ἢ τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως προσκτησαμένου, ἐὰν ἕνεκα σωματικῆς βλάβης ἢ νόσου ἀνάτου ἦναι ἀνίκανα πρὸς πορισμὸν τῶν πρὸς τὸ ζῆν. Ἀλλ' εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν ἔχουν δικαίωμα εἰμὴ ἐπὶ τοῦ τρίτου μόνον τῆς συντάξεως τοῦ ἀποβιώσαντος πατρός των, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς μητρὸς κατὰ τὸ ἄρθρον 11.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ ἀποβολῆς, διακοπῆς καὶ ἀνακτήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς συντάξεως.

Ἄρθρ. 14. Τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα καὶ ἡ σύνταξις ἀποβάλλονται·

α) Ἅμα διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἐπὶ κακουργήματι, ἢ ἐπί τινι τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 22 καὶ 24 τοῦ ποινικοῦ νόμου καὶ ἐν τῷ ἀπὸ 20 Μαΐου 1836 β. διατάγματι ἐνδιαλαμβανομένων πλημμελημάτων καταδικασθῇ τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἐλάμβανεν ἢ εἶχε δικαίωμα νὰ λάβῃ τὴν σύνταξιν.

β') Ἅμα ἀποβάλῃ τὴν ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν.

γ') Ἅμα ἡ χήρα ἔλθῃ εἰς νέον γάμον.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐδαφίου β'. τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως ἀνακτᾶται ἅμα ὁ στερηθεὶς αὐτὸ ἀναλάβῃ τὴν ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν.

Ἄρθρ. 15. Τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα καὶ ἡ σύνταξις διακόπτονται·

α) Ἕνεκα διαμονῆς εἰς ξένον Κράτος, ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, πλέον τῶν τριῶν μηνῶν.

β') Ἅμα ἡ Κυβέρνησις ἀναδεχθῇ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ ὑπὸ σύνταξιν τέκνου.

Ἡ ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ διακοπὴ παύει ἅμα ἐκλείψωσιν οἱ ἐν αὐτῷ ἐνδιαλαμβανόμενοι λόγοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ συστάσεως ταμείου συντάξεων.

Ἄρθρ. 16. Ἰδιαίτερον ταμεῖον θέλει συστηθῇ πρὸς ἀπότισιν τῶν ἀνωτέρω προσδιορισθεισῶν συντάξεων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. Καθόσον δὲ οἱ πόροι τοῦ ταμείου τούτου δὲν ἐπαρκοῦσιν εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν συντάξεων τούτων, θέλει προσδοθῇ τὸ δημόσιον ταμεῖον.

Ἄρθρ. 17. Τὰ κεφάλαια τοῦ ταμείου τούτου ἀποτελοῦνται·

α) Ἐκ τῆς κρατήσεως τριῶν τοῖς 0/0 ἐκ τοῦ μισθοῦ ὅλων τῶν ἐν τῷ παρόντι νόμῳ διαλαμβανομένων ὑπαλλήλων.

β') Ἐκ συνεισφορᾶς τῶν προξενικὰ τέλη ἀπολαμβανόντων προξένων, ἴσης πρὸς τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῶν κρατήσεων τῶν ἀντιστοίχων ἰσοβαθμίων δημοσίων ὑπαλλήλων τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας. Ἐὰν δὲ οἱ προξενικοὶ οὗτοι ὑπάλληλοι δὲν καταβάλωσιν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους τὴν συνεισφοράν ταύτην, στεροῦνται τοῦ δικαιώματος τῆς συντάξεως.

γ') Ἐκ τοῦ ὅλου τοῦ πρώτου μηνιαίου μισθοῦ παντὸς νεοδιοριζομένου ὑπαλλήλου.

δ') Ἐκ τῆς διαφορᾶς τοῦ μισθοῦ τοῦ πρώτου μηνὸς ἐν περιπτώσει προβιβασμοῦ.

ε') Ἐκ τῶν πειθαρχικῶν προστίμων.

ς') Ἐκ τῶν πρὸς ὄρελος τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν διδασκάλων εἰσπραττομένων ἐν τοῖς σχολείοις δικαιωμάτων κατὰ τὸν νόμον.

ζ') Ἐκ τῶν τυχὸν δωρημάτων καὶ κληροδοτημάτων.

η') Ἐκ τῶν τόκων ἢ ἄλλων ὠφελειῶν τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἐνδιαλαμβανομένων κεφαλαίων.

Ἄρθρ. **18.** Αἱ ἐνδιαλαμβανόμεναι εἰς τὸ ἔδάφ. α. β'. γ'. δ'. ε. καὶ ς'. τοῦ προηγουμένου ἄρθρου κρατήσεις καὶ καταβολαὶ ἄρχονται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, κατατίθενται δὲ εἰς τινα ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος τράπεζαν ἐντόκως.

Ἄρθρ. **19.** Οἱ ταμίαι τοῦ Κράτους ὀφείλουν νὰ κρατῶσι τακτικῶς κατὰ μῆνα ἐκ τῶν ὑπ' αὐτῶν πληρονομένων μισθῶν τὰς ἐνδιαλαμβανομένας εἰς τὰ ἐδάφ. α. γ'. δ'. καὶ ε τοῦ ἄρθρ. **17** κρατήσεις καὶ καταβολάς, καὶ ν' ἀποστέλλωσιν αὐτὰς εἰς τὴν τράπεζαν ἐντὸς τοῦ ἑπομένου μηνός· εἶναι δὲ προσωπικῶς ὑπεύθυνοι διὰ πᾶσαν παράλειψιν.

Ἄρθρ. **20.** Διὰ Β. διατάγματος θέλουν κανονισθῆ τὰ περὶ διαχειρίσεως τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων, τὰ περὶ ἐλέγχου τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. **18** εἰσαγομένων εἰς τὴν τράπεζαν κεφαλαίων καὶ αἱ περὶ συντάξεων διατυπώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ ἀπονομῆς τῶν συντάξεων.

Ἄρθρ. **21.** Αἱ συντάξεις προσδιορίζόμεναι διὰ Β. διατάγματος ἢ διὰ τελεσιδίκου δικαστικῆς ἀποφάσεως, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος νόμου, πληρόνονται ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. **16** συστηθησομένου ταμείου καὶ ἄρχονται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς αἰτήσεως. Πᾶσα δὲ αἴτησις περὶ συντάξεως, ἐκτὸς τῶν παρὰ τῶν ἐδάφ. α καὶ β'. τοῦ **1** ἄρθρου προβλεπομένων περιπτώσεων, ἐπιδίδεται εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργόν. Ἐὰν δὲ ἐντὸς

δύω μηνῶν δὲν παραδεχθῇ ὁ ὑπουργὸς τὴν περὶ συντάξεως αἴτησιν ἀλοσχερῶς, δύναται ὁ ἔχων συμφέρον νὰ προσφύγῃ εἰς τὰ δικαστήρια διὰ συνοπτικῆς ἀγωγῆς ἀπευθυνομένης κατὰ τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρ. **22.** Ἐν ταῖς περιπτώσεσι τῶν ἐδ. α. καὶ β'. τοῦ **1** ἄρθρου ἡ περὶ συντάξεως αἴτησις ἐπιδίδεται ἐπίσης εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργόν, ἡ δὲ αἴτησις αὕτη πρέπει ν' ἀναφέρῃ ὅλα τὰ πραγματικὰ περιστατικὰ καὶ τὰ ἀποδεικτικὰ μέσα, δι' ὧν μέλλει ν' ἀποδειχθῇ τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα. Ἐντὸς δέκα ἡμερῶν διευθύνει ὁ ὑπουργὸς τὴν αἴτησιν ταύτην εἰς τὸν παρὰ τῷ πρωτοδικείῳ τῆς περιφερείας καὶ διαμονῆς τοῦ αἰτοῦντος εἰσαγγελέα, ὅστις ὀφείλει ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν μετὰ τὴν παραλαβὴν νὰ τὴν ὑποβάλῃ εἰς τὸ αὐτὸ δικαστήριον, ὁλομελῶς ἐν συμβουλίῳ συνερχόμενον. Τὸ δικαστήριον ἐν συμβουλίῳ ἀκούσαν τὸν εἰσαγγελέα, διατάττει τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀποδείξεων εἴτε ἐνώπιόν του εἴτε ἐνώπιον ἐπὶ τούτῳ διοριζομένου εἰσηγητοῦ, καὶ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἀποδεικτικῆς ταύτης διαδικασίας δι' ἠτιολογημένης ἐκθέσεως γνωμοδοτεῖ ὑπὲρ ἢ κατὰ τῆς περὶ συντάξεως αἰτήσεως· ἡ δὲ διαδικασία αὕτη γίνεται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰσαγγελέως.

Ἄρθρ. **23.** Ἡ γνωμοδότησις τοῦ δικαστικοῦ συμβουλίου διαβιβάζεται εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργόν, καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν αὐτὴ εἶναι ὑπὲρ τῆς αἰτήσεως, προσδιορίζεται διὰ Βασ. διατάγματος, ἐντὸς ἑνὸς μηνός, τὸ χρηματικὸν τῆς συντάξεως ποσόν· ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν ἡ γνωμοδότησις εἶναι κατὰ τῆς περὶ συντάξεως αἰτήσεως, δύναται ὁ ζητήσας τὴν σύνταξιν νὰ προσφύγῃ εἰς τὰ δικαστήρια. Τὸ αὐτὸ δύναται νὰ πράξῃ καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς δὲν παραδέχεται τὴν περὶ συντάξεως αἴτησιν ἢ παραδέχεται αὐτὴν ἐν μέρει.

Ἄρθρ. **24.** Τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις **22** καὶ **23** ἐνεργοῦνται καὶ ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῆς χήρας καὶ τοῦ ὀρφανοῦ ἢ τῶν ὀρφανῶν τοῦ ἀποβιώσαντος διὰ τὴν ἐν τῷ ἐδάφ. α. τοῦ ἄρθρ. **1** προβλεπομένην περίπτωσιν.

Ἄρθρ. **25.** Τῶν συντάξεων δὲν ἐπιτρέπεται παραχώρησις οὐδὲ κατάσχεσις, ἐκτὸς μόνον λόγῳ διατροφῆς συζύγου, τέκνων καὶ γονέων τῶν συνταξιούχων.

Προσωρινὰι διατάξεις.

Ἄρθρ. **26.** Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους ἐκείνους, οἵτινες δὲν διατελοῦν εἰς τὴν

ὑπηρεσίαν, καθὼς καὶ εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου ἀποβιωσάντων ὑπαλλήλων.

Ἄρθρ. 27. Αἱ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἀπονεμηθεῖσαι συντάξεις διατηροῦνται.

Ἄρθρ. 28. Ἡ πλήρωσις τῶν συντάξεων τῶν ἐχόντων πρὸς τοῦτο δικαίωμα ἄρχεται ἀπὸ τὴν 1 Ἰανουαρίου τοῦ 1858 ἔτους.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Παρελθὼν καὶ ὁ εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου προσθέτου συμβάσεως, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Διασκεφθεῖσα ἡ τῶν εἰσηγητῶν ἐπιτροπὴ περὶ τῆς προσθέτου συμβάσεως μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ Βελγίου, παρατηρεῖ ὅτι δὲν τηρεῖται δι' αὐτῆς τὸ σύστημα τῆς πλήρους ἀμοιβαιότητος, ὅπερ ἀνέκαθεν ἐπρέσβευσε καὶ ἐφύλαξεν ἡ Ἑλλάς. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ Βέλγιον παραχωρεῖ εἰς τὸ ἑλληνικὸν ναυτικὸν ἐμπόριον τὰ αὐτὰ δικαιώματα, ἅπερ παρεχώρησεν εἰς τὴν Μεγάλην Βρεταννίαν διὰ τῆς συνθήκης τῆς 27 Ὀκτωβρίου 1851, καὶ πρὸς τὴν Γαλλίαν διὰ τῆς συνθήκης τοῦ 1854, καὶ ἐπειδὴ διὰ τῆς προκειμένης προσθέτου συμβάσεως βελτιοῦται ἡ θέσις τοῦ ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Βελγίου, διὰ ταῦτα συναινεῖ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, δι' οὗ κηρύττεται ὡς κύριος νόμου τοῦ Κράτους ἔχουσα ἡ εἰρημένη σύμβασις.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 5 Σεπτεμβρίου 1856.

Ὁ εἰσηγητὴς
Γ. Α. Νεγρεπόντης.»

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τῶν περὶ παρατάσεως τῶν συνεδριάσεων τῶν κακουργιοδικείων καὶ περὶ προικίσεως τῶν ὀρφανῶν Σοφίας Καραμουτσάρη καὶ Βασιλικῆς Π. Ζάρκου νομοσχεδίων, ἀνεγνώσθη τὸ Ε'. νομοσχέδιον, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἐξέθηκεν, ὅτι ὁ Βασιλεὺς διὰ διατάγματός του ἀπὸ 25 Μαρτίου 1843 ἐπροίκισε διαφόρους ὀρφανάς, ἀλλ' ἡ ἐν τῷ διατάγματι φράσις «μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν

τοῦ γάμου» ἐγέννησεν ἀμφιβολίας τινὰς εἰς τὸ συνέδριον ὡς πρὸς τὰς ὀρφανὰς ἐκείνας, αἵτινες εὑρέθησαν ὕπανδροι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεως τοῦ διατάγματος, διότι, λέγει, ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ὑπάνδρων, ἡ φράσις «μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ γάμου» ἦτον περιττή. Τὸν διϊσχυρισμὸν τοῦτον τοῦ συνεδρίου νομίζει ὅλως ἐσφαλμένον, καθ' ὅσον καὶ ὁ Βασιλεὺς ὅλως πρὸ τοῦ 1843 διὰ διατάγματός του τὴν ἀμφιβολίαν αὐτὴν, θεωρήσας ἰσχυρὰν τὴν προίκισιν, καὶ τοι ὑπάνδρου εὑρεθείσης τῆς προικισθείσης, διότι σκοπὸς τοῦ Βασιλέως ἦτον νὰ προικισθῇ τὸ ἄτομον, ἀδιαφόρου δὲ ἂν ὑπῆρξεν ἄγαμος ἢ ὕπανδρος. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ συνέδριον ἐπιμένει, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ λυθῇ νομοθετικῶς τὸ προκείμενον ζήτημα, καθ' ὅσον πολλαὶ ὀρφαναὶ εὑρίσκονται εἰς τὴν κατηγορίαν αὐτὴν, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἰσήγαγε τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἀποβλέπει ἰδίως δύω ὀρφανὰς, ἐξ ὧν ἡ μία ἐπώλησε τὸ γραμμάτιόν της ἐπὶ συμφωνίᾳ τοῦ νὰ ἐπιστρέψῃ ἐντόκως τὰ χρήματα καθ' ἣν περίπτωσιν δὲν πραγματοποιηθῇ, καὶ ἤθη καταζητεῖται νὰ πληρώσῃ διὰ τόκους πλειότερα παρ' ὅσα ἔλαβε.

Προκειμένου δὲ νὰ γενῇ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐνίστη τις εἶπεν, ὅτι οὕτως ἔχοντος τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ζήτημα εἶναι προσωπικὸν, καὶ κατὰ συνέπειαν πρέπει νὰ γενῇ μυστικὴ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ψηφοφορία.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, ὅτι πρόκειται σήμερον διὰ τοῦ νομοσχεδίου νὰ λυθῇ ἡ ἀρχὴ περὶ τοῦ ἂν ὠφείλοντο ἀποδοτέαι αἱ ἀποφασισθεῖσαι προικίσεις ὑπὲρ ὀρφανῶν, αἵτινες εὑρέθησαν ὕπανδροι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ προικίσεως αὐτῶν διατάγματος, ὡς συνέπεια δὲ τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος αὐτοῦ ἐπέρχεται τὸ 1 ἄρθρον, τὸ ὁποῖον ἀποβλέπει δύω ὀρφανὰς εἰς τὴν κατηγορίαν αὐτὴν εὑρισκομένας, καὶ τὸ ὁποῖον ἔπρεπεν ἴσως νὰ τεθῇ μετὰ τὸ 2 ἄρθρον, τοῦτο δὲ νὰ γενῇ 1 ὡς περιέχον τὴν ἀρχήν.

Παρετήρησεν ὁ βουλευτὴς Καλαβρύτων ὅτι ὡς ἔχει τὸ νομοσχέδιον, οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι προσωπικόν. Νομίζει λοιπὸν ὅτι πρέπει νὰ περιορισθῇ εἰς ἓν μόνον ἄρθρον, δι' οὗ νὰ λύηται ἐν γένει τὸ ζήτημα, καὶ πρὸς τοῦτο προτείνει τὴν ἑπομένην ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τροπολογίαν.

Ἄρθρον μοναδικόν,

«Αἱ διὰ Β. διαταγμάτων ἀπὸ 25 Μαρτίου, 30 Ὀκτωβρίου καὶ 20 Μαΐου 1843 ἀποφασισθεῖσαι προικίσεις ὑπὲρ διαφόρων ὀρφανῶν, εἰσὶν ἀποδοτέαι αὐταῖς καὶ ἂν ἔτυχε νὰ ὦσιν

ὑπανδροι καθ' ὃν χρόνον ἐξεδόθησαν τὰ ἀφορῶντα τὰς προικίσεις αὐτὰς Β. διατάγματα.»

Συμφωνήσαντος δὲ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ μετὰ τῆς ἀνωτέρω τροπολογίας, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Καλαμογδάρτην καὶ Π. Καλποδίνον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 79.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ προικίσεως ὀρφανῶν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	N	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	N
Λουκᾶς Λόντος		Ἰωάννης Ἀποστολίδης	
Ἀντώνιος Βενιζέλος	N	Βασίλειος Νώνης	N
Πέτρος Καμπάνης	N	Σταμάτιος Μήτσας	N
Νικόλαος Π. Καΐρης		Δημήτριος Ζῶτος	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Γ. Ἰω. Γιολδάσης	N
Δημήτριος Τσόκρης		Ν. Α. Γρανίτσας	N
Γεώργιος Τσόκρης	N	Λύσανδρος Βιλαέτης	
Νικόλαος Ἰατρός	N	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ἀνδρέας Αὐγερινός	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N	Σόλων Κρεστενίτης	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Δημήτριος Ἀθανασίου	N
Σταῦρος Βλάχος	N	Γεώργιος Διαμάντης	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ν. Δελένδας	
Σωτήριος Στράτος	N	Δ. Γαβρᾶς	N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ν. Βαρβαρῆγος	N
Φίλων Φίλωνος	N	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς	N
Νικόλαος Τσέλιος	N	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	
Κων. Γριβογεώργης		Ἠλίας Παπαδαῖος	N
Δ. Π. Πετροπουλάκης	N	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	
Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	N	Ἰωάννης Ζάρκος	N
Γεώργιος Κονδύλης	N	Α. Κοντόσταυλος	N

Βελισάριος Νικολαΐδης	N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	
Ἰωάννης Μπαλάφας	N	Ἰωάννης Εὐσταθίου	
Πέτρος Δελιγιάννης	N	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος		Γεώργιος Μπάνης	N
Κων. Λαμπρινόπουλος		Νικόλαος Πιεράκος	N
Νικόλαος Μπούκουρας	N	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	
Π. Καλποδίνος	N	Δημήτριος Πουλικάκος	
Ἐμμ. Ἀντίπας	N	Γρηγόριος Πατριαρχέας	N
Γ. Πανοπριφτόπουλος	N	Π. Χριστόπουλος	N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος		Π. Κανελλόπουλος	
Χρῆστος Ῥάγκος	N	Νικόλαος Μοσχούλας	
Εὐθ. Κανελλόπουλος		Σπ. Πήλληκας	
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	N	Ν. Πανουργιᾶς	N
Νικόλαος Ματθαίου	N	Κωνσταντῖνος Βλάμης	N
Ν. Χ. Παναγιώτου	N	Εὐθ. Κτεγιαγιᾶς	N
Σ. Κοπανίτσας	N	Σιδέρης Πράτσικας	N
Ἐμμ. Μελετόπουλος	N	Π. Πατρινός	N
Α. Κορφιωτάκης		Χ. Τσαλαμιδᾶς	N
Γ. Γιατράκος	N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	N
Λουκᾶς Στεφάνου	N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος		Ν. Α. Μπότασης	
Ἰωάν. Ν. Ταμπακόπουλος		Κ. Δαρειώτης	
Γ. Ν. Ῥιβελιώτης		Ἰω. Σκαβέντσος	N
Β. Π. Δημητρακόπουλος	N	Γ. Νικολάου	N
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	N	Γεώργιος Ναύτης	N
Α. Μαυροειδής		Μιχαὴλ Σολωμὸς	N
Γ. Κεφάλας	N	Ἀν. Γενουάρδος	N
Ἀναγνώστης Τσάκας	N	Σ. Δάρας	
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος		Ἰωάννης Σαγρέδος	
Κων. Ἰω. Κουρκουμέλης		Παναγιώτης Ψάθης	N
Παναγιώτης Παπατσώνης	N	Νικόλαος Νάξος	
Σπ. Ἀντωνόπουλος	N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης	N
Ἰω. Προβιλέγιος	N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Ἰω. Ταταράκης		Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Σ. Βαρότσης	N	Δημ. Στάϊκος	N
Χ. Σουμαρίπας		Α. Κιζάνης	N
Δ. Δημητρακόπουλος		Παντολέων Κουντουριώτης	
Π. Χρυσοβέργης	N	Δημήτριος Βουδούρης	N
Α. Παπαδημητριάδης	N	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς	N
Δ. Κοκοτάκης	N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	

Γεώργιος Ριζόπουλος . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Αὐγερινὸς Λόγερωφ . . . . N	

Παραδεχθείσης δὲ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως τὸ μοναδικὸν τοῦ νομοσχεδίου ἄρθρον, ἐπανελήφθη καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ἡ αὐτὴ ψηφοφορία ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, τὸ αὐτὸ καταδείξασα ἀποτέλεσμα· ἔχει δὲ τὸ σύνολον οὕτως·

ΟΘΩΝ κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Αἱ διὰ Β. διαταγμάτων ἀπὸ 25 Μαρτίου, 30 Ὀκτωβρίου καὶ 20 Μαΐου 1843 ἀποφασισθεῖσαι προικίσεις ὑπὲρ διαφόρων ὁρφανῶν, εἰσὶν ἀποδοτέαι αὐταῖς καὶ ἂν ἔτυχε νὰ ὦσιν ὕπανδροι καθ' ὃν χρόνον ἐξεδόθησαν τὰ ἀφορῶντα τὰς προικίσεις αὐτὰς Β. διατάγματα.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, κυροῦται σήμερον παρ' Ἡμῶν, ὅπως δημοσιευθησόμενος διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἰσχύῃ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προέβη εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν τοῦ ἑτέρου νομοσχεδίου συζήτησιν, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου γενομένης ὁμοίας ψηφοφορίας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸν ἐπίσης διὰ ψήφων 79.

Παραδεχθείσης δὲ δι' ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ νομοσχεδίου, ἐγίνετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ὁμοία ταῖς ἀνωτέρω ψηφοφορία, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 79, ἔχον οὕτως·

ΟΘΩΝ. κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἀκόλουθα.

Ἄρθρ. 1. Τὸ ἄρθρον δεύτερον τοῦ ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1837 περὶ παρατάσεως τῶν συνεδριάσεων τῶν κακουργιοδικείων νόμου τροπολογεῖται ὡς ἑρεξῆς·

Τὰ δικαστήρια τῶν κακουργιοδικῶν δικάζουσι πρόσθετι, ἐκτὸς τῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐνάρξεως τῶν ἑτοίμων δικῶν, καὶ

τὰς κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν ὡρίμους γενομένας ἐπὶ λιποστρατίᾳ ἢ συναργείᾳ λιποστρατίας ἢ καὶ ἄλλας μετ' αὐτῶν συναρτωμένας πράξεις δίκας, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τῆς παραπομπῆς βουλεύματι ἐνδιαλαμβανομένας· δὲν ἀπαιτεῖται δὲ πρὸς τοῦτο οὔτε αἴτησις τοῦ παρὰ κακουργιοδίκαις εἰσαγγελέως, οὔτε συναίνεσις τοῦ προέδρου τῶν συνέδρων καὶ τοῦ κατηγορουμένου.

Ἄρθρ. 2. ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ εἰρημένου νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν τῶν δύω νομοσχεδίων περὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου συνθήκης καὶ περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 1|2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ν. Καίρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΒ'.

τῆς 6 Σεπτεμβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἐν πρώτοις ἐπληρώθησαν τῆς Βουλῆς τῆς συζητήσεως τῶν ὑπολειφθεισῶν ἐκκρεμῶν ἀναφορῶν, ἀνεγνώσθησαν αἱ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83 καὶ 84 ἐπόμεναι περιλήψεις·

«Ἀριθ. 77. Ἀναφορὰ Π. Τουρκοξόγλου ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1856, παραπονουμένου κατὰ τοῦ διευθυντοῦ τῆς διοικητικῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, φυλακίσαντος αὐτὸν παρανόμως.

Ἀριθ. 78. Ἀναφορὰ διαφόρων κατοικαγεωργῶν Ἐξαμιλίων ἀπὸ 5 Αὐγούστου 1856, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτοντες τὴν καταστροφήν, ἥτις ἐπῆλθεν εἰς τὰς ἀμπέλους των ἐκ τῆς νόσου ἐρεσίβης, ζητοῦσι ν' ἀπαλλαγῶσι τῆς πληρωμῆς τῶν φόρων τῶν ἐτῶν 1852—1855.

Ἀριθ. 79. Ἀναφορὰ διαφόρων φορολογουμένων Θήρας, ἀχρονολόγητος, διὰ τῆς ὁποίας ζητοῦσι ν' ἀπαλλαγῶσιν ἀπὸ τὴν πλήρωμὴν ἐγγείου φόρου ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν τῶν ἐντὸς τῶν ἀμπέλων των σπειρομένων.

Ἀριθ. 80. Ἀναφορὰ Ἀναγνώστου Π. Ζητουνιάτου ἀπὸ 13

Ἰουλίου 1856, διὰ τῆς ὁποίας ζητεῖ νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὰς εὐεργετικὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΣΠΗ'. διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους του ἀπὸ ἐκποιήσεις φθαρτῶν κτημάτων ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει παραχωρημένων.

Ἀριθ. 81. Ἀναφορὰ Π. Καλεβρᾶ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1856, ἐξαιτουμένου τὴν συνδρομὴν τῆς Βουλῆς εἰς τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθὲν πονημάτιον ἱστορικῶν συμβάντων τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως.

Ἀριθ. 82. Ἀναφορὰ Α. Ῥομπότση ἀπὸ 11 Αὐγούστου 1856, ζητοῦντος νὰ πληρώσῃ τὸ πρὸς τὸ δημόσιον χρέος του, προερχόμενον ἀπὸ ἀγορὰν ἐθνικοῦ τινος οἰκοπέδου ἐν Πειραιεῖ, διὰ προικοδοτικῶν γραμματίων.

Ἀριθ. 83. Ἀναφορὰ Γεωργίου Γκότση ἀπὸ 17 Αὐγούστου 1856, δι' ἧς ἐκθέτων τὰς ὑπὲρ πατρίδος κατὰ τὸν ἀγῶνα στρατιωτικὰς ἐκδουλεύσεις του, ζητεῖ ἀνταμοιβήν.

Ἀριθ. 84. Ἀναφορὰ Π. Φωτιάδου ἀπὸ 21 Μαΐου 1856, δι' ἧς καθυποβάλλει ὅτι ἐφεῦρε νέον τρόπον θεραπείας τῶν ἐκ τῆς νόσου τοῦ μήκυτος προσβαλλομένων σταφιδαμπέλων, καὶ ἐξαιτεῖται ἀνάλογον ἀμοιβήν.»

Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰς ἐπ' αὐτῶν γνωμοδοτήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσας ὡς ἑρεξῆς·

«Ἐπὶ τῆς ὑπὸ τὸν ἀριθ. 77 ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, ὅπως ἐξετάσῃ καὶ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα.

Ἐπὶ τῆς ὑπὸ τὸν ἀριθ. 78 ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ ἡ ἀναφορὰ αὐτῶν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπως λάβῃ ἓν μέτρον διὰ τὰς προσβληθείσας καὶ ζημειωθείσας ἐν γένει ἀμπέλους.

Ἐπὶ τῆς ὑπὸ τὸν ἀριθ. 79 ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ἤδη ἔχει γνῶσιν τῶν ῥηθέντων παραπόνων, ὅπως ἐπιφέρῃ τὴν δικαίαν θεραπείαν.

Ἐπὶ τῆς ὑπὸ τὸν ἀριθ. 80 ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ ὅτι, ἐπειδὴ ὁ ῥηθεὶς νόμος δὲν ἀφορᾷ τοὺς ἀπὸ δεκαετεῖς πιστώσεις καθυστερουντας, καὶ ἐπειδὴ ὁ περὶ τούτων νόμος εἶναι ἤδη ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, προτείνει νὰ τεθῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη εἰς τὸ ἀρχεῖον.

Ἐπὶ τῆς ὑπὸ τὸν ἀριθ. 81 ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον.

Ἐπὶ τῆς ὑπὸ τὸν ἀριθ. 82 ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευ-

θυνθῇ ἡ ἀναφορὰ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπως λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησίν του καὶ τὸν δικαιώσῃ.

Ἐπὶ τῆς ὑπὸ τὸν ἀριθ. 83, ἡ ἐπιτροπὴ γνωρίζουσα καὶ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως τὴν ἀλήθειαν τῶν ἀναφερομένων, γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ στενῶς ἡ ἀναφορά του πρὸς τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον, καὶ ἐπαναλαμβάνει καὶ αὖθις, ὅτι δὲν πρέπει πλέον νὰ παρατείνηται ἡ οἰκτρὰ αὕτη κατάστασις τῶν ἀγωνιστῶν, καὶ ὅτι ὁ ἀναφερόμενος γέρων, ἄπορος ὤν, ἔχει ἀνάγκην ταχυτάτης βοηθείας, καὶ ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ περιθάλψῃ αὐτὸν εἴτε δι' ἀπονομῆς τοῦ ἀνήκοντος εἰς αὐτὸν βαθμοῦ, εἴτε δι' ἀναλόγου συντάξεως.

Ἐπὶ τῆς ὑπὸ τὸν ἀριθ. 84 ἡ ἐπιτροπὴ συνίστησεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν τὴν ἀναφορὰν ταύτην, ἵνα λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν πρότασιν τοῦ Κ. Φωτιάδου καὶ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα περὶ τῆς τοσοῦτον ἐπωφελοῦς ἀνακαλύψεως αὐτοῦ.»

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως κτλ. τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ Φάλαγγος εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ μελετήσασα τὸ περὶ συντάξεως ἢ προικοδοτήσεως τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ Φάλαγγος νομοσχέδιον, καὶ εὑρίσκουσα ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο ἦτον ἀναγκαῖον πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν λειψάνων τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος, ὑπὲρ οὗ ἡ Βουλὴ πολλάκις ηὐχήθη, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 6 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Σ. Στράτος, Α. Τσάκας,
Β. Δημητρακόπουλος, Ν. Γρανίτσας.

Ὁ εἰσηγητὴς
Π. Καλαμογδάρτης.»

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσθίτου μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου συμβάσεως, λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι, ἂν καὶ ἡ προκειμένη συνθήκη δὲν στηρίζεται εἰς ἐντελῆ ἀμοιβαιότητα, παραδεχόμενος μολαταῦτα αὐτὴν, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι, ἐν ᾧ ἐν τοῖς λοιποῖς ἄρθροις τῆς συνθήκης διαγράφονται ῥητῶς τὰ ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ Βέλγων παραχωρούμενα πλοιοκτήματα, ἐν τῷ 1 αὐτῆς ἄρθρῳ ἁπλῶς μόνον ἀναφέρεται

ὅτι τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν ἀπολαύουσι κατὰ τὴν εἰς τὸ Βέλγιον εἴσοδόν των τῶν εἰς τὴν σημαίαν τῆς Μεγάλης Βρεταννίας χορηγηθέντων δικαιωμάτων καὶ πλεονεκτημάτων, καὶ διὰ τοῦτο ἤθελε νὰ λάβῃ διασαφήσεις τινας παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ.

Ἀπαντῶν δὲ ὁ ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι τὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα παραχωρούμενα ὑπὸ τοῦ Βελγίου πλεονεκτήματα διαγράφονται ἐν τῇ προσαρτωμένῃ μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Βελγίου συνθήκῃ. Παρατηρεῖ δὲ συγχρόνως, ὅτι ὁ τύπος οὗτος τῆς παραπομπῆς εἶναι συνήθης εἰς τὰς συνθήκας, διότι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἀγγλοβελγικῇ γίνεται παραπομπή τις διὰ τοῦ ἄρθρου 7 εἰς τὴν βελγοολλανδικὴν συνθήκην. Εἰς πολλὰς μάλιστα συνθήκας, ὡς εἰς τὴν προσαρτωμένην ἀγγλοβελγικὴν καὶ εἰς τὴν ἄλλοτε ἐπιψηφισθεῖσαν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, ἀναφέρεται ὁ ὅρος, ὅτι τὰ δύω συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουσιν ἢ δίδουσι πρὸς ἄλληλα πᾶν ὅ,τι λαμβάνουσιν ἢ δίδουσιν εἰς ἕν τῶν συμβαλλομένων μερῶν τὰ μᾶλλον εὐνοούμενα ἔθνη, καὶ ὁ ὅρος οὗτος, ὅστις εἶναι λίαν συνήθης, δύναται νὰ παράξῃ πραγματικῶς ἀμφιβολίας τινας καὶ ἀφορμὴν πρὸς ἔρευναν τῶν πλεονεκτημάτων, ὧν ἀπολαύουσι τὰ εὐνοούμενα ἔθνη, ἐν ᾧ ἐνταῦθα διὰ τῆς παραπομπῆς εἰς ῥητὴν συνθήκην εἰσὶ γνωστὰ τὰ πλεονεκτήματα τὰ διὰ τῆς ὑπὸ συζήτησιν συνθήκης χορηγούμενα ἡμῖν, ἅτινα οὕτω δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ βελγικὴ Κυβέρνησις χωρὶς νὰ παραβῇ τὰς μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας συμφωνίας. Ἡ προκειμένη λοιπὸν συνθήκη οὐ μόνον δὲν εἶναι ἐλαττωματική, ἀλλὰ περιέχει καὶ τὸ πλεονέκτημα τοῦ νὰ συνδέῃ τὰ συμφέροντα ἡμῶν μετὰ τῶν συμφερόντων ἑνὸς τοσούτου κραταιοῦ ἔθνους.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν μὴ ἐντελῆ ἀμοιβαιότητα, κάμνει καὶ οὗτος τὴν παρατήρησιν, τὴν ὁποίαν περιέχει ἡ πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσις τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Βέλγων, δι' ἧς συνώδευσε τὸ περὶ τῆς μεταξὺ Βελγίου καὶ Ἀγγλίας συνθήκης νομοσχέδιον, ἐν ᾗ λέγει, ὅτι ἡ ἀμοιβαιότης εἶναι μία λέξις ὡραία, θέλγουσα τὴν φαντασίαν, ἀλλὰ πολλάκις μένουσα λέξις κενή. Τῷ ὄντι, ἐὰν ἓν κράτος π. χ. ἐπρότεινεν ἡμῖν νὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ τὸν εἰσπλουν εἰς ἕνα τῶν ποταμῶν του, ἡμεῖς δὲ νὰ ἐπιτρέψωμεν αὐτῷ τὸν εἰσπλουν εἰς ὅλους ἡμῶν τοὺς ποταμούς, ἂν καὶ εἰς τὴν παραχώρησιν ταύτην δὲν ὑπάρχει ἀμοιβαιότης, μολαταῦτα πιθανὸν νὰ εἴχομεν ἡμεῖς μεγαλείτερα συμφέροντα εἰς τὴν συμφωνίαν ταύτην, καὶ τοι μὴ στηριζομένην εἰς τὴν ἀμοιβαιότητα,

καὶ νὰ παραδεχώμεθα αὐτὴν, ὡς ἐν παραδείγματι ὁ εἰς τὸν Δούναβιν εἴσπλους τῶν πλοίων ἡμῶν παρέχει ἡμῖν πολὺ μεγαλείτερα συμφέροντα παρ' ὁ εἴσπλους τῶν ῥωσσικῶν πλοίων εἰς ὅλους ἡμῶν τοὺς ποταμούς. Παρατηρητέον δὲ ὅτι καὶ ἡ ἀγγλοβελγικὴ συνθήκη, καὶ τοι μὴ στηριζομένη εἰς ἀμοιβαιότητα, ἐγένετο μολαταῦτα δεκτὴ παρὰ τῆς τοσούτου κραταιᾶς Ἀγγλίας. Ἐπίσης δὲ καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας συνθήκας δὲν ὑπάρχει ἡ ἀμοιβαιότης, ὡς π. χ. εἰς τὴν μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Ἑλλάδος, εἰς δύω ἄρθρα τῆς ὁποίας ἡ Ῥωσσία ἐπεφύλαξεν ὑπὲρ ἑαυτῆς δύω πλεονεκτήματα, ἀντὶ τῶν ὁποίων ἡ Ἑλλὰς οὐδὲν ὑπὲρ ἑαυτῆς ἐπεφύλαξεν. Ἐπίσης δὲ καὶ εἰς τὴν μετὰ τῆς Δανίας συνθήκην διὰ τὰς δανικὰς ἀποικίας γίνεται ὑπὲρ τῆς Δανίας ἐξαίρεσις, ἥτις δὲν γίνεται καὶ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος. Τελευτῶν δὲ παρατηρεῖ, ὅτι τὰ διὰ τῆς προκειμένης συνθήκης παραχωρούμενα πλεονεκτήματα εἰσὶ πλειότερα τῶν εἰς τὸ Βέλγιον χορηγουμένων.

Οὕτω δὲ τοῦ βουλευτοῦ Ἀκαιδαίμονος ἀρκεσθέντος εἰς τὰς ἀνωτέρω τοῦ ὑπουργοῦ διασαφήσεις, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Πιεράκον καὶ Ν. Βαρβαρῆγον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ᾧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 82.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἓξ ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσθέτου συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	. . . N	Σταῦρος Βλάχος	. . . . N
Λουκᾶς Λόντος	. . . . .	Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . N	Σωτήριος Στράτος	. . . . N
Πέτρος Καμπάνης	. . . . N	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . .
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . N	Φίλων Φίλωνος	. . . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	.	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . . .
Δημήτριος Τσόκρης	. . . .	Νικόλαος Τσέλιος	. . . . N
Γεώργιος Τσόκρης	. . . N	Κωνστ. Γριβογεώργης	. . .
Νικόλαος Ἰατρὸς	. . . . N	Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . N
Σκαρλάτος Σούτσος	. . .	Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	. .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. N	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	. N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .	Γεώργιος Κυνδύλης	. . N

Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν	Ἐμμ. Μελετόπουλος	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν	Α. Κορφιωτάκης	
Βασίλειος Νώνης	Ν	Γ. Γιατράκος	Ν
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Λουκᾶς Στεφάνου	Ν
Δημήτριος Ζῶτος		Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	Ν
Γ. Ι. Γιολδάσης		Ι. Ν. Ταμπακόπουλος	
Ν. Α. Γρανίτσας		Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	
Αὐσανδρος Βιλαέτης		Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν
Σ. Χ. Στεφανόπουλος		Ἀναγνώστης Διδόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Αὐγερινός		Α. Μαυροειδής	
Σόλων Κρεστενίτης		Γ. Κεφάλας	Ν
Δημήτριος Ἀθανασίου		Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν
Γεώργιος Διαμάντης	Ν	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	
Ν. Δελένδας		Κωνστ. Ι. Κουρκουμέλης	Ν
Δ. Γαβρᾶς	Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης	Ν
Ν. Βαρδαρῆγος	Ν	Σπ. Ἀντωνόπουλος	Ν
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν	Ἰω. Προβιλέγιος	Ν
Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς	Ν	Ἰω. Ταταράκης	
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος		Σ. Βαρότσης	Ν
Ἠλίας Παπαδαῖος		Χ. Σουμαρίπας	Ν
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	Ν	Δ. Δημητρακόπουλος	Ν
Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Ν	Π. Χρυσοβέργης	Ν
Ἰωάννης Ζάρκος	Ν	Α. Παπαδημητριάδης	
Α. Κοντόσταυλος	Ν	Δ. Κοκοτάκης	Ν
Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ν	Ἰωάννης Εὐσταθίου	
Πέτρος Δελιγιάννης	Ν	Γ. Μαδεμοχωρίτης	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος		Γεώργιος Μπάνης	Ν
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος		Νικόλαος Πιεράκος	Ν
Νικόλαος Μπούκουρας	Ν	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	Ν
Π. Κολποδῖνος		Δημήτριος Πουλικάκος	
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν	Γρηγόρ. Πατριαρχέας	Ν
Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν	Π. Χριστόπουλος	Ν
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος		Π. Κανελλόπουλος	
Χρῆστος Ῥάγκος	Ν	Νικόλ. Μοσχούλας	Ν
Εὐθ. Κανελλόπουλος		Σπ. Πηλλήκας	Ν
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	Ν	Νάκος Πανουργιᾶς	
Νικόλαος Ματθαίου	Ν	Κωνστ. Βλάμης	Ν
Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν
Σ. Κοπανίτσας	Ν	Σιδέρης Πράτσικας	Ν

Παν. Πατρινός	Ν	Ἀναγ. Παπατσώρης	
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν	Κυριάκος Πονηράπουλος	
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	Ν	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Ν. Α. Μπότασης		Δ. Στάϊκας	Ν
Κ. Δαρειώτης		Α. Κιζάνης	Ν
Ἰω. Σκαβέντσος	Ν	Παντολέων Κουντουριώτης	
Γ. Νικολάου	Ν	Δημήτριος Βουδούρης	Ν
Γεώργιος Ναΰτης	Ν	Σταμάτιος Γ. Δοκός	Ν
Μιχαὴλ Σολωμὸς	Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν
Στ. Δάρας		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	Ν
Ἰωάννης Σαγρέδος		Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	Ν
Παναγ. Ψάθης	Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Νικόλαος Νάζος		Α. Μάνταρης	Ν

Παραδεχθείσης δὲ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ μοναδικὸν ἄρθρον, ἐπανελήφθη ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἰδίων ψηφολεκτῶν ἡ αὐτὴ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον ἐπίσης διὰ ψήφων 82· ἔχει δ' οὕτως·

ΟΘΩΝ κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ κατὰ τὴν 24 Μαΐου (5 Ἰουνίου) 1856 κλεισθεῖσα μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου πρόσθετος σύμβασις, συνισταμένη ἐκ δέκα ἄρθρων, θέλει ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης ἔσται ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ναυαγίων νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 1|2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ

Οἱ γραμματεῖς
Α. Πετιμεζᾶς
Ν. Καΐρης
Ἰω. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΓ'.

Τῆς 7 Σεπτεμβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Παρελθών ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ εἰσηγητὴς, ἀναγνωσθεῖσαν ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ, μελετήσασα τὸ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ διαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἀρχή του εἶναι συνέπεια τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ προσφάτως ἐπιψηφισθέντος καὶ κυρωθέντος νόμου, ὅστις ἐν τῷ ἄρθρῳ 14 προσδιορίζει μὲν τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἐν ἀργίᾳ, ἀποστρατείᾳ καὶ ἀποτάξει ἀξιωματικῶν, ὁρίζει δὲ ῥητῶς νὰ κανονισθῶσι δι' εἰδικοῦ νόμου αἱ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ διαθεσιμότητι.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐξέτασε μὴ τυχὸν ὁ διὰ τοῦ νομοσχεδίου ὁριζόμενος μισθὸς καὶ τὰ ἐπιμίσθια ἐπιφέρωσι δαπάνην πολλῷ ἀνωτέραν τῆς ἤδη γινομένης, ἐκ δὲ τῶν ὁποίων ἔλαβεν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν ἰδιαιτέρων πληροφοριῶν, συνδυαζομένων μὲ τὰς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργοῦ δοθείσας τῇ Βουλῇ ἐξηγήσεις, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου, περὶ τοῦ κατ' ἀνώτατον ὅρον ἀριθμοῦ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ διαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ ἐν καιρῷ εἰρήνης, ἐπείσθη ὅτι ἡ ἐτησία κατὰ τὸ 1857 δαπάνη δὲν θέλει ὑπερβῆ τὴν μέχρι τοῦδε γινομένην εἰμὴ κατὰ δραχ. 47,208. Ἡ αὔξησις αὐτὴ προέρχεται τὸ πλεῖστον ἐκ τῆς τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν διαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν, ἀρκούντως δικαιολογημένης. Οἱ εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπαγόμενοι, προσεγγίζοντες κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον πρὸς τοὺς ἐν ἀργίᾳ, ὡς οὐδεμίαν ἐκτελοῦντες ὑπηρεσίαν καὶ ἐλεύθεροι ὄντες νὰ μεταβαίνωσιν ὅπου ἐνέκρινον, ἐλάμβανον τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ, κατὰ δὲ τὸν νέον νόμον ἀποποιοῦνται νὰ συμβιβάσῃ τὴν οἰκονομίαν τῆς δημοσίας δαπάνης μὲ τὰς ἐνδεχομένας ἀνάγκας τῆς ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας, οἱ διαθέσιμοι ὀφείλοντες νὰ μένωσιν ἐν πάσῃ ὡρισμένῃ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἀναμένοντες τὰς διαταγάς της καὶ ἕτοιμοι ὄντες νὰ ἐκτελέσωσι ταύτας, προσεγγίζουσι πρὸς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ. Ἐκ τούτου δ' ἕπεται ἀναγκαίως

νὰ προσδιορισθῶσι δι' αὐτοὺς καὶ ἀποδοχαὶ μᾶλλον προσεγγίζουσαι εἰς τὰς χορηγουμένας πρὸς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ ἢ πρὸς τοὺς ἐν ἀργίᾳ.

Ἐπειδὴ πρὸς τούτοις αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ διαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ ὁρίζονται διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἤδη ὡρισμένων πρὸς ὁμοιοβάθμους ἀξιωματικοὺς τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν διστάζει ποσῶς νὰ προτείνῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχήν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Σ. Βλάχος, Στ. Δοκός,
Α. Ῥενουάρδος, Ν. Βαρβαρῆγος.

Ὁ εἰσηγητὴς
Σ. Ἀντωνόπουλος.»

Ἀναγνωσθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων νομοσχεδίου, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἐμμ. Ἀντίπαν καὶ Σ. Ἀντωνόπουλον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 80.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν	Ἀνδρέας Μεταξᾶς	
Λουκᾶς Λόντος		Σταῦρος Βλάχος	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλας		Ἀνδρέας Ἴσκος	
Πέτρος Καμπάνης		Σωτήριος Στράτος	Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Φίλων Φίλωνος	Ν
Δημήτριος Τσόκρης	Ν	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	
Γεώργιος Τσόκρης	Ν	Νικόλαος Τσέλιος	Ν
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Κωνσταντῖνος Γριβογεώργης	
Σκαρλάτος Σούτσος		Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	

Ἀναγνώστης Παπαθανασίου. Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . Ν
Γεώργιος Κονδύλης . . . Ν	Σ. Κοπανίτσας . . . . Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . Ν	Α. Κορφιωτάκης . . . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . Ν	Γ. Γιατράκος . . . . Ν
Σταμάτιος Μήτσας . . . Ν	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . Ν
Δημήτριος Ζῶτος	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος . Ν
Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . Ν	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .
Ν. Α. Γρανίτσας . . . . Ν	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης	Β. Π. Δημητρακόπουλος . .
Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . .	Ἀναγνώστ. Δεδόπουλος . . Ν
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Α. Μαυροειδὴς . . . . .
Σόλων Κρεστενίτης	Γ. Κεφάλας . . . . . Ν
Δημήτριος Ἀθανασίου . . .	Ἀναγνώστης Τσάκας . . . Ν
Γεώργιος Διαμάντης . . Ν	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Ν. Δελένδας	Κωνς. Ἰω. Κουρκουμέλης . Ν
Δ. Γαβρᾶς . . . . . Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης . Ν
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . Ν	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . Ν
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . Ν	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . Ν
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . Ν	Ἰω. Ταταράκης . . . . Ν
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .	Σ. Βαρότσης . . . . . Ν
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . Ν	Χ. Σουμαρίπας . . . . Ν
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . Ν	Δ. Δημητρακόπουλος . . .
Γρηγόριος Κορριωτάκης . Ν	Π. Χρυσοβέργης . . . Ν
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . Ν	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Δ. Κοντόσταυλος . . . . Ν	Δ. Κοκοτάκης . . . . . Ν
Βελισάριος Νικολαΐδης . . Ν	Ἰω. Ἀμβροσιάδης . . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας . . . Ν	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . .
Πέτρος Δελιγιάννης . . . Ν	Γεώργ. Μαδεμαχωρίτης . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . Ν
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . .
Νικόλαος Μπούκουρας . . Ν	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . Ν
Π. Κολποδῖνος . . . . . Ν	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . Ν	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . Ν
Γ. Πανοπριρτόπουλος . . Ν	Π. Χριστόπουλος . . . . Ν
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Χρῆστος Ράγκος . . . . Ν	Νικόλαος Μοσχούλας . . . Ν
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Σπ. Πηλλήκας . . . . . Ν
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . Ν	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . Ν	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . Ν

Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . Ν	Νικόλαος Νάζος . . . . .
Σιδέρης Πράτσικας . . . Ν	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . Ν
Π. Πατρινὸς	Δημ. Πυλυχρονόπουλος . . .
Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος . . .
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . Ν	Δημήτρ. Σταΐκος . . . . Ν
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου Ν	Α. Κιζάνης . . . . . Ν
Ν. Α. Μπότασης	Παντολέων Κουντουριώτης .
Κ. Δαρειώτης	Δημήτρ. Μπουδούρης . . .
Ἰωάν. Σκαβέντσος . . . . Ν	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . Ν
Γ. Νικολάου . . . . . Ν	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Γεώργ. Ναύτης	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Μιχαὴλ Σολωμός . . . . Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . Ν
Ἀν. Ῥενουάρδος	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . Ν
Στ. Δάρας	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . Ν
Ἰωάννης Σαγρέδος	Νικόλαος Δ. Μπουδούρης . .
Παναγιώτης Ψαθης . . . Ν	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν

Ἀναγνωσθέντος οὕτω τοῦ **1** ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου μετὰ τῆς ἑπομένης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

Ἄρθρ. 1. «Εἰς περίπτωσιν ὁποιασδήποτε ναυαγίου πλοίου ἐπὶ »ἑλληνικῶν παραλίων, ἡ διάσωσις τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πραγ»μάτων καὶ ἡ διαφύλαξις αὐτῶν ἀνατίθενται ἐν ἐλλείψει τοῦ »πλοιάρχου, τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν τοῦ πλοίου »καὶ τοῦ φορτίου ἢ ἀντιπροσώπων των, εἰς ἐπὶ τούτῳ ἐπιτρο»πὴν συγκειμένην ἐκ τῆς διοικητικῆς καὶ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς, »καὶ ἐκ τοῦ εἰρηνοδίκου τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου, ἥτις ἐνεργεῖ »ἰδίως κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου. Τῆς δὲ ἐπι»τροπῆς ταύτης προεδρεύει ἡ διοικητικὴ ἀρχή.»

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρθρου προσετέθησαν μὲν αἱ λέξεις «καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν», διότι οὗτοι γίνονται ἰδιοκτῆται τῶν ἀσφαλισμένων, ὅταν ἐγκαταλειφθῶσι ταῦτα.

Ἀπηλείφθησαν δὲ ἡ μὲν λέξις «ναυαγιαίρεσις» ὡς ἐννουμένη εἰς τὴν λέξιν «διάσωσις» ἡ δὲ λέξις «ἀποκλειστικῶς» ὡς ἀπάδουσα εἰς ἄλλας διατάξεις ἄλλων ἄρθρων, δι' ὧν ἐπιτρέπεται καὶ εἰς ἄλλα παρὰ τὴν ἐπιτροπὴν πρόσωπα ἡ διάσωσις καὶ διαφύλαξις.

Προσετέθησαν δὲ, ἀπηλείφθησαν, ἐτροποποιήθησαν καὶ μετετέθησαν ἄλλαι τινες λέξεις ἐπὶ τὸ σαφέστερον.

Ὁ εἰσηγητὴς, μειονοψηφῶν, προτείνει καὶ τὴν προσθήκην τῆς λέξεως «ἑλληνικοῦ» μετὰ τὴν λέξιν «ναυαγίου» καὶ πρὸ τῆς

λέξεως «πλοίου» πρὸς διάκρισιν τῶν ξένων πλοίων, περὶ ὧν πραγματεύεται εἰδικῶς τὸ τέταρτον κεφάλαιον, καὶ τῶν λέξεων «ἡ ἀπουσία» μετὰ τὴν λέξιν «ἐλλείψει» πρὸς ἀποφυγὴν παρεξηγήσεων δυναμένων νὰ λάβωσι χώραν ἐκ μόνης τῆς λέξεως «ἐλλείψει» δυναμένης νὰ ἐκληφθῇ ἀντὶ τῆς ἀνυπαρξίας καὶ νὰ θέσῃ εἰς ἀμφιβολίαν τὴν ἀναμφισβήτητον καὶ ἐλευθέραν ἐνέργειαν τῶν δικαιωμάτων τῶν παρόντων δικαιούχων.»

Λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ νομοσχεδίου περιλαμβάνον τοὺς ἔχοντας δικαίωμα ἐπὶ τοῦ γενησομένου ναυαγίου, ἔπρεπε, κατὰ τὴν ἐπιτροπὴν, νὰ μὴ παραλείψῃ καὶ τοὺς ἀσφαλιστὰς, διότι εἰς αὐτοὺς μεταβαίνουσι τὰ ἐκ τοῦ ναυαγίου περισωθέντα, καὶ ὑποχρεοῦνται νὰ πληρώσωσι τοὺς ἀρχικοὺς ἰδιοκτήτας. Διὰ τὸν λόγον λοιπὸν τοῦτον προσετέθησαν ἐν τῷ ἄρθρῳ καὶ αἱ λέξεις «καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν.» Ἀλλ' ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ὑπάρχει καὶ ἡ λέξις «ναυαγιαίρεσις» ἣν δὲν ἐθεώρησεν ἡ ἐπιτροπὴ ἀναγκαίαν, διότι διὰ τῆς προηγουμένης λέξεως «διάσωσις» δὲν ἐννοεῖται ἡ αὐτὴ ἡ ναυαγιαίρεσις. Ἀπαλείφει δὲ ἡ ἐπιτροπὴ καὶ τὴν λέξιν «ἀποκλειστικῶς» διότι, ἀφ' οὗ διὰ τῶν κατωτέρω διατάξεων συγχωρεῖται εἰς πάντα ναυτικὸν, ἁμαξηλάτην κλπ. νὰ σπεύσωσιν ἄκλητοι εἰς διάσωσιν ναυαγίων, ἤθελεν εἶσθαι ἀσυνεπὲς τὸ νὰ λέγωμεν ἐνταῦθα ὅτι ἐπιτρέπεται τοῦτο εἰς μόνην τὴν συνιστωμένην ἐπιτροπήν. Τελευταῖον δὲ ἐτροποποποιήθησαν καὶ λέξεις τινὲς ἢ ὡς περιττὰι ἢ ἄλλως πως χάριν σαφηνείας τεθεῖσαι. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὡς εἰσηγητὴς εὑρέθη εἰς διαφωνίας τινὰς πρὸς τὰ λοιπὰ τῆς ἐπιτροπῆς μέλη, θεωρήσας ἐπάναγκες πρὸ τῆς λέξεως «πλοίου» νὰ τεθῇ ἡ λέξις «ἑλληνικοῦ» καθ' ὅσον ἐν τῷ δ'. κεφαλαίῳ τοῦ νομοσχεδίου προβλέπονται καὶ αἱ περιστάσεις, καθ' ἃς ἤθελον ναυαγήσει ξένα πλοῖα, καὶ πρέπει ἑπομένως νὰ γίνῃ ἡ διάκρισις ὅτι ἐνταῦθα πρόκειται περὶ ἑλληνικῶν πλοίων. Προσέθηκε δὲ μειονοψηφιῶν μετὰ τὴν λέξιν «ἐλλείψει» καὶ τὰς λέξεις «ἡ ἀπουσία» διότι *ἔλλειψις* μὲν σημαίνει κυρίως τὴν παντελῆ ἀνυπαρξίαν, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου πρέπει νὰ ἐξασφαλισθῇ πᾶν δικαίωμα καὶ ἀπόντων ἁπλῶς τῶν προσώπων.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ νομοσχέδιον εἶναι φύσει μακρὸν, ἐγένοντο δὲ ἄπειροι ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίαι, μεθ' ὧν δὲν συμφωνεῖ τὸ ὑπουργεῖον, φειδόμενος τῶν στιγμῶν τῆς Βουλῆς, θέλει περιορίσει τὸν λόγον του εἰς τὰ ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα. Καὶ πρῶτον παρατηρεῖ, ὅτι ἡ λέξις «ναυαγιαίρεσις» ἐστὶν ἀναγκαιοτάτη, καθ' ὅσον δὲν ἀρκεῖ νὰ

σωθῶσιν ἁπλῶς τὰ ναυάγια, ἀλλὰ πρέπει καὶ νὰ ἀρθῶσιν ἐκ τῆς θαλάσσης καὶ νὰ μετακομισθῶσιν εἰς ἀποθήκας ἵνα διασωθῶσιν ἐν πράγματι, καὶ τοῦτο σημαίνει ἡ λέξις «ναυαγιαίρεσις.» Ἡ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ λοιπὸν διατήρησις τῆς λέξεως ἐστὶν ἀναγκαιοτάτη, καὶ ὡς τοιαύτη ἀπαντᾶται εἰς ὅλα τὰ ἐν Εὐρώπῃ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου νομοθετηθέντα, ὥστε ἡ ἐλλειψις αὐτῆς θέλει εἶσθαι κενόν τι τοῦ νόμου. Περιττὴ δὲ εἶναι ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ γινομένη προσθήκη *καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν*, καὶ οὐδὲν ἄλλο δύναται νὰ παρέξῃ ἢ ἀμφιβολίας καὶ περιπλοκὰς εἰς τὸν τοῦ νομοθέτου σκοπόν. Ἄλλως τε, ἂν οὐ θέλει ὑπάρχει ἐπιτροπὴ ὑπὸ τῆς διοικητικῆς, τῆς λιμενικῆς καὶ τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς συγκειμένη, αὕτη δὲ καὶ εὐθύνας ὀφείλει καὶ εἰς ἀποζημιώσεις δύναται νὰ καταδικασθῇ, δὲν εἶναι ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολία ὅτι δὲν θέλει παραμελήσει τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν της, διὸ δὲν πρέπει νὰ προσθέτωμεν ἄνευ λόγου αἰτίας περιπλοκῶν, ἀφ' οὗ μάλιστα, ὅταν ὁ ἰδιοκτήτης ἐγκαταλείψῃ τὸ πλοῖον, γνωστὸν εἶναι ὅτι παρουσιάζεται ἰδιοκτήτης ὁ ἀσφαλιστής. Δὲν ἀποδέχεται δὲ καὶ τὴν προτεινομένην ἐξάλειψιν τῆς λέξεως «ἀποκλειστικῶς» διότι, ἂν, ὡς ὁ εἰσηγητὴς εἶπεν, ἐκτὸς τῆς συγκροτουμένης ἐπιτροπῆς λαμβάνωσι μέρος καὶ ἄλλα πρόσωπα, τὰ πρόσωπα ταῦτα ἐνεργοῦσι παραγγελίᾳ μόνης τῆς ἐπιτροπῆς, οἱ δὲ φύλακες ἐπιτηροῦσι τὰ πράγματα προσκλήσει αὐτῆς τῆς ἐπιτροπῆς πάλιν, ἐν γένει δὲ ἡ ἐνέργεια τῶν καλουμένων προσώπων περιορίζεται εἰς ἓν εἶδος. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἐξοβελιστέα ἡ λέξις, ἐπειδὴ τότε εἰς πάρεδρος, εἰς ἐνωμοτάρχης ἁπλοῦς δύνανται νὰ ἀναλάβωσι τὴν μεταφορὰν καὶ τὴν ἐν γένει διεύθυνσιν τῶν ναυαγίων. Ἀλλὰ καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐκφράσεως, καθ' ὃν ὁρίζει τὸ νομοσχέδιον τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς, δὲν ἔρεσε, φαίνεται, εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἐπιτροπὴν, ἐντεῦθεν δὲ μεταβάλλει τὴν ἔκφρασιν εἰς τρόπον δυνάμενον νὰ φέρῃ σύγχυσιν μᾶλλον, ἐν ᾧ λέγοντες κατὰ τὸ νομοσχέδιον «ἐπιτροπὴν συγκειμένην ἐκ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ τῆς λιμενικῆς καὶ ἐκ τοῦ εἰρηνοδίκου τοῦ τόπου» ἔχομεν τὴν ἔννοιαν ἡμῶν σαφεστέραν. Περιττὸν δὲ νὰ τεθῇ, κατὰ τὸν μειονοψηφοῦντα εἰσηγητὴν, πρὸ τῆς λέξεως «πλοίου» καὶ ἡ λέξις «ἑλληνικοῦ» καθ' ὅσον τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀρχὰς μὲν προνοεῖ περὶ τῶν ἡμεδαπῶν πλοίων, κατόπιν δὲ ἐν εἰδικῷ κεφαλαίῳ, τῷ δ'. ποιεῖ μνείαν περὶ τῶν ξένων πλοίων· ὥστε ἡ διάκρισις εἶναι καταφανὴς καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκην διασαφήσεως. Ἄλλως τε ἑλληνικὰ πλοῖα θεωροῦνται καὶ τὰ Σημιακὰ καὶ τὰ Ἰόνια καὶ ἄλλα, τὰ ὁποῖα δὲν δυνάμεθα,

ἐννοεῖται, εἰς τὴν αὐτὴν νὰ περιλάβωμεν κατηγορίαν. Τέλος περιττὴν θεωρεῖ ἐπίσης καὶ τὴν προσθήκην τῶν λέξεων «ἡ ἀπουσία» διότι ἡ λέξις «ἔλλειψις» εἶναι γενική, οὐχ ἧττον περιλαμβάνουσα καὶ τὴν βραχεῖαν καὶ τὴν μακρὰν ἀπουσίαν.

Ἐπανέλαβεν ὁ εἰσηγητής, ὅτι, ὡς ὁ ὑπουργὸς εἶπε, διὰ τῆς προσθήκης τῶν ἀσφαλιστῶν ἀντὶ ὠφελείας θέλομεν ἔχει περιπλοκάς, ἐπειδή, ἐγκαταλειφθέντος τοῦ πλοίου, αὐτοδικαίως ἔρχεται ἰδιοκτήτης ὁ ἀσφαλιστής. Ἀλλ' ἀφ' οὗ παραδέχεται τὴν ἀρχὴν ταύτην, διὰ τί ἄρα νὰ μὴ τεθῇ ἐντὸς τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλὰ ν' ἀφήσωμεν νὰ ἐννοηθῇ, ἐν ᾧ πᾶν τὸ τιθέμενον πρὸς σαφήνειαν ποτὲ δὲν εἶναι ἐπιβλαβές; Ἄλλως τε ἡ ζητουμένη προσθήκη δὲν συντελεῖ ἁπλῶς πρὸς σαφήνειαν, ἀλλ' ἔρχεται καὶ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἄρθρου, διότι, κατὰ τὴν διάταξιν αὐτοῦ, ἰδιοκτήτης τοῦ πλοίου λογίζεται μόνος ὁ ἀρχικὸς κύριος. Ἡ ζητουμένη λοιπὸν προσθήκη, περιλαμβάνουσα καὶ τοὺς ἀσφαλιστάς, ἀντὶ συγχύσεως φέρει σαφήνειαν καὶ συμπλήρωσιν. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς θεωρεῖ ἀναγκαίαν καὶ τὴν λέξιν «ναυαγιαίρεσις» διότι, λέγει, δι' αὐτῆς ἐννοεῖται ἡ ἄρσις καὶ μεταφορὰ τῶν ναυαγίων, ἐν ᾧ πρὸς ἔκφρασιν τῆς ἰδέας ταύτης ὑπάρχει ἐν τῷ ἄρθρῳ ἡ λέξις «διαφύλαξις.» Ἄλλως ὅμως δὲν ἐπιμένει εἰς τὴν τῆς λέξεως ἀπάλειψιν, ἂν καὶ ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι δὲν εἶναι ἀναγκαία, ὡς περιεχομένη εἰς τὴν λέξιν «διάσωσις.» Ἄτοπον δὲ θεωρεῖ ὁ Κ. ὑπουργὸς καὶ τὴν γενομένην λεκτικὴν μεταθεσιν περὶ συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἐν ᾧ διὰ τῆς μεταθέσεως ταύτης διακρίνεται σαφέστερον ἡ διοικητικὴ ἀπὸ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς, κατὰ δὲ τὸ νομοσχέδιον ἡ λιμενικὴ μένει ἄνευ ἀποδόσεως. Θεωρεῖ δὲ ἀναγκαίαν ὁ ὑπουργὸς καὶ τὴν διατήρησιν τῆς λέξεως «ἀποκλειστικῶς» καθ' ὅσον, εἶπεν, ἄνευ ταύτης δίδεται εἰς ἕκαστον τὸ δικαίωμα νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὰ τῶν ναυαγίων· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἠκολούθησεν ἢ τὸν νοῦν αὐτὸν τοῦ νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου τὸ 7 ἄρθρον χορηγεῖ τὸ δικαίωμα τῆς συμπράξεως καὶ εἰς ἁμαξηλάτας καὶ ναύτας. Νομίζει δὲ ὁ ὑπουργὸς περιττὴν τὴν προσθήκην τῆς λέξεως «ἑλληνικοῦ» ἀλλὰ τὸ κατ' αὐτὸν, τὴν θεωρεῖ ἀναγκαίαν, διότι, ὡς καὶ ὁ ὑπουργὸς συνεφώνησε, τὸ νομοσχέδιον περιλαμβάνει τὰ ξένα καὶ τὰ ἡμέτερα πλοῖα, καὶ πρεπει ἐπομένως νὰ γίνῃ πλήρης διάκρισις. Ἂν δὲ Ἕλληνες ἦναι κατὰ γένος καὶ οἱ ἔχοντες Σαμιακὰ ἢ ἰόνια πλοῖα, δὲν φέρουσιν ὅμως σημαίαν ἑλληνικὴν οὐδ' εἰς τὴν ἡμετέραν ὑπάγονται ἰθαγένειαν. Ἀντὶ λοιπὸν τῆς λέξεως «ἑλληνικοῦ» δύναται νὰ τεθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ «ἡμεδαποῦ» καὶ τότε ἡ

διάκρισις εἶναι ἀλάνθαστος. Τελευταῖον ἐπρότεινε καὶ τὴν προσθήκην τῶν λέξεων «ἢ απουσία» διότι ἡ λέξις «ἔλλειψις» σημαίνει κυρίως τὴν ἀνυπαρξίαν, ἐν ᾧ ἡ ἀπουσία ἐμφαίνει ὕπαρξιν μὴ παροῦσαν εἰς μέρος τι εἰδικὸν, καὶ διὰ τοῦτο εὑρέθησαν ἀναγκαίαν τὴν προσθήκην, ἵνα μὴ ἀποκλεισθῶσιν οἱ ἔχοντες δικαιώματα.

Παρετήρησεν ἄλλος τις, ὅτι πολλάκις συμβαίνει ὥστε ἓν πλοῖον ὡς καὶ τὸ φορτίον αὐτοῦ νὰ ἀνήκωσιν οὐχὶ εἰς ἕνα, ἀλλ' εἰς πολλοὺς μετόχους, νὰ ἀνετέθη δὲ καὶ ἡ ἀσφάλεια εἰς πολλοὺς ταυτοχρόνως ἀσφαλιστάς. Ἂν περιπτώσει λοιπὸν τοιαύτη τί ἐννοεῖ τὸ νομοσχέδιον; ὅτι ὁ ἔχων μέρος τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου αὐτοῦ δύναται νὰ διαχειρισθῇ τὸ ὅλον ἢ ὄχι; Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἂν ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ πλοίου εὑρίσκηται μόνος, δύναται κατὰ τὸ νομοσχέδιον νὰ διαχειρισθῇ καὶ τὸ φορτίον, ὅπερ ἤθελεν εἶσθαι ἐπιζήμιον διὰ τοὺς φορτωτάς, ἢ ὄχι; Παρακαλεῖ λοιπὸν τὸν Κ. ὑπουργὸν νὰ διώσῃ τὰς ἐπὶ τῶν ἐρωτήσεών του διασαφήσεις.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ὁ πλοίαρχος διαχειρίζεται τὰ συμφέροντα πάντων· ἐπέφερεν ἄλλος τις, ὅτι ὁ πλοίαρχος τῷ ὄντι θεωρεῖται ἀντιπρόσωπεύων ἅπαντας τοὺς μετόχους ὡς ἐπίτροπος αὐτῶν· ὅταν ὅμως ὁ πλοίαρχος ἐλλείπῃ καὶ ὦναι πολλοὶ οἱ συνοδοιπορῶντες, προβλέπει τότε τὸ 24 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ὅτι περιττὴ εἶναι ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ προσθήκη τοῦ δικαιώματος τῶν ἀσφαλιστῶν διὰ τὸν λόγον ὅτι αὐτὸ ἐννοεῖται, παρατηρεῖ, ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν βλάπτει νὰ προστεθῇ ἐν τῷ νόμῳ, ἐπειδὴ ἂν ὄχι ἄλλο, συμβαίνει τὸ ἐκ τῆς σαφηνείας καλὸν, ὅτι δηλ. ἐγκαταλειφθέντος τοῦ πλοίου, ἡ ἰδιοκτησία μεταδιδάζεται ἀπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου εἰς τὸν ἀσφαλιστήν. Ἡς πρὸς τὴν λέξιν δὲ «ναυαγιαίρεσις» ἣν θεωρεῖ ἀναγκαίαν ὁ ὑπουργὸς, εἶναι βεβαίως ἀντικείμενον ἀνάξιον βουλευτικῆς συζητήσεως, ἡ λέξις ὅμως «ναυαγιαίρεσις» δὲν σημαίνει ἢ τὴν διάσωσιν καὶ διαφύλαξιν τῶν πραγμάτων, αἱ δὲ λεξεις αὗται ὑπάρχουσιν ἐντὸς τοῦ νομοσχεδίου. Ἐπὶ τέλους δὲ ὡς πρὸς τὴν λέξιν «ἀποκλειστικῶς» δὲν ἐννοεῖ διὰ τί, ἀφ' οὗ ἔρχονται πρόσωπα ἄλλα καὶ λαμβάνουσι προσωρινῶς τὴν ἐξουσίαν, ἀφ' οὗ κατοπιν ἐπέρχεται καὶ ἡ ἐνέργεια τῶν πρώτων, οἵτινες λαμβάνουσιν οὐχὶ μικρὸν μέρος, δὲν ἐννοεῖ διὰ τί νὰ μὴ ἐξαλειφθῇ χάριν σαφηνείας.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι γνωρίζων ὅλας τὰς δυσκολίας, αἵτινες ἐν περιπτώσει ναυαγίου ἀναφύονται μεταξὺ πλοιάρχων καὶ

ἀσφαλιστῶν, νομίζει ἀναγκαῖον, ὁσάκις οἱ ἀσφαλισταὶ προσέλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦ ναυαγίου, νὰ ἔχωσι πλήρες τὸ ἀνῆκον αὐτοῖς δικαίωμα τῆς συμπράξεως. Εἶναι δὲ καὶ γενικὴ ἀρχὴ τοῦ δικαίου, ὅτι εἰς περιστάσεις ὁμοίας πᾶς ἐπίδοξος δικαιοῦχος ἐπιφυλάττει εἰς ἑαυτὸν ἓν δικαίωμα ἐνεργείας. Ἀλλὰ καὶ ὁ Λίμεριγκιων αὐτὸς πραγματευόμενος περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, οὐ μόνον λέγει, ὅτι οἱ ἀσφαλισταὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει πρέπει νὰ εἰσακούωνται, ἀλλ' ὅτι καὶ εἰς τοὺς προξένους ἀπόκειται τὸ καθῆκον νὰ ὑπερασπίζωσι τὰ δικαιώματα τῶν ἀσφαλιστῶν. Ἡ ἐκ τῆς ἀρχῆς δὲ ταύτης ὠφέλεια δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὑπὲρ μόνου τοῦ ἀσφαλιστικοῦ καταστήματος, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τῶν ἀσφαλιζομένων, ἐπειδή, ὅταν ὁ ἀσφαλιστὴς εἶναι παρὼν, ὅταν αὐτὸς μετέσχεν ὑπὲρ τῆς διασώσεως τῶν πραγμάτων, δὲν δύναται ν' ἀποδώσῃ ὀλιγωρίαν εἰς τοὺς παθόντας, καὶ ν' ἀμφισβητήσῃ διὰ τοσοῦτο μέσον τὴν ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν, ὡς συνεχῶς συμβαίνουσιν ἐν Σύρῳ τοιαῦται διαφωνίαι μεταξὺ ἀσφαλιστῶν καὶ πλοιάρχων. Ἡ προτεινομένη λοιπὸν ὑπὲρ τῶν ἀσφαλιστῶν προσθήκη εἶναι καὶ δίκαιον καὶ συμφέρον νὰ τεθῇ ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου.

Παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον ὁρίζει τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς συνέρχεται καὶ ἐνεργεῖ ἡ ἐπιτροπή. Ἂν ἐπομένως εὑρεθῶσιν εἰς τὸν τόπον τοῦ ναυαγίου ὁ πλοίαρχος ἢ οἱ ἰδιοκτῆται, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐπιλαμβάνεται οὐδεμιᾶς ἐνεργείας, καὶ τότε οὐδεὶς ἐμποδίζει τὸν ἀσφαλιστὴν νὰ προσέλθῃ. Ἀλλ' ὁ βουλευτὴς Παρνασσίδος ἐξέφρασε σπουδαίαν τινὰ ἀλήθειαν εἰπών, ὅτι συμβαίνει πολλάκις νὰ ἐλαβέ τις εἰς τὴν ἀσφάλειαν ἐλάχιστον μέρος. Ἂν λοιπὸν παραδεχθῶμεν τὴν ὑπὲρ τῶν ἀσφαλιστῶν φερομένην προσθήκην, δὲν τρέχομεν τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ ἰδῶμεν ὅτι ὁ ἐλάχιστος οὗτος ἀσφαλιστὴς ἀναλαμβάνει τὴν γενικὴν διαχείρισιν; Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἂν προστεθῶσιν ἐν τῷ ἄρθρῳ οἱ ἀσφαλισταὶ, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον πρέπει νὰ συμπεριληφθῶσι καὶ οἱ δανεισταὶ, καὶ οἱ ναυτοδανεισταὶ καὶ οἱ ναῦται αὐτοὶ, καὶ τότε ἀγνοεῖ ποῦ θέλομεν καταντήσει.

Ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι, ἅμα ὁ ἰδιοκτήτης ἐγκαταλείψῃ τὸ πλοῖον, ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἰδιοκτησία μεταβαίνει εἰς τὸν ἀσφαλιστήν. Διὰ τί λοιπὸν τὸ δικαίωμα, ὅπερ εἶχεν ὁ πρώην ἰδιοκτήτης, νὰ μὴν ἦναι δικαίωμα διὰ τὸν ἀσφαλιστήν; Εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ὑπάρχει τότε ὁ φόβος μὴ προσελθὼν μικρός τις ἀσφαλιστὴς, ἀναλάβῃ τὴν διαχείρισιν ὅλων τῶν πραγμάτων· ἀλλὰ τοιοῦτος φόβος δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, καθ' ὅσον τὸ 24

ἄρθρον τοῦ νόμου ὁρίζει ὅτι ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ ἐνεργεῖ τὴν ναυαγιαίρεσιν ἡ ἐπιτροπή. Ἄλλως τε ὁ αὐτὸς θὰ ὑπῆρχε φόβος καὶ ἂν ἦσαν πολλοὶ ἰδιοκτῆται, ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦτο δὲν τρέχομεν κίνδυνον, ἐπειδὴ, κατὰ τὸ μνησθὲν ἄρθρον, ὁ παρουσιασθεὶς ἰδιοκτήτης ἐνεργεῖ διὰ τὸ ἐπιβάλλον μέρος αὐτοῦ.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι πρὶν ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ ὑπομνήσῃ πρὸς πάντας, ὅτι προκειμένου περὶ καταρτίσεως νόμων, οἵτινες μέλλουν νὰ κανονίσωσι μεγάλα ἰδιωτικὰ συμφέροντα, δὲν πρέπει νὰ ἐπηρεαζώμεθα ἀπὸ πολιτικήν τινα σκέψιν, ἀλλ' ἀγνοὶ τὴν καρδίαν, πρέπει νὰ ἐξετάζωμεν μόνον πῶς δυνάμεθα νὰ ἐξασφαλίσωμεν εὐστοχώτερον τὰ συμφέροντα ταῦτα. Μακρὰν ἀρ' ἡμῶν ἐτομένως πᾶν πείσμα πολιτικὸν, διότι δὲν δυνάμεθα τότε νὰ ὠφεθῶμεν εἰς τὴν περιωπὴν νομοθέτου. Ἀφ' οὗ ἐνταῦθα δὲν πρόκειται εἰμὴ ἡ ἐξασφάλισις ναυαγίων, ἀφ' οὗ σκοπὸς τοῦ νόμου δὲν εἶναι εἰμὴ τὸ συμφέρον τῆς διασώσεως, δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία ὅτι ἔχει τοιοῦτον συμφέρον ὁ τοῦ πλοίου ἀσφαλιστής; Τὸ ζήτημα εἶναι τοσοῦτον ἁπλοῦν, ὥστε οὐδεὶς δύναται νὰ διϊσχυρισθῇ τὸ ἐναντίον. Ἀλλ' ἐάν, λέγουσι, παραδεχθῶμεν τοὺς ἀσφαλιστὰς ἐν τῷ νόμῳ, πρέπει νὰ προσθέσωμεν τότε καὶ ναυτοδανειστάς καὶ πάντας τοὺς δικαιουμένους νὰ λάβωσι μέρος. Ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο θεωρεῖ ἀκριβές, διότι ἐντὸς τοῦ ἀσφαλιζομένου ποσοῦ περιλαμβάνονται καὶ ναυτοδάνεια καὶ μισθοὶ ναυτῶν καὶ ὅ,τι ἄλλο, ὥστε ὅλα τὰ συμφέροντα ταῦτα εἰσὶν ἐξησφαλισμένα. Δὲν εἶναι δὲ οὐδὲ κώλυμα ἡ ἰδέα, ὅτι ὑπάρχει πλῆθος ἀσφαλιστῶν καὶ δύνανται νὰ παρουσιασθῶσιν ὅλοι, ἐπειδὴ προβλέπων περὶ τούτου ὁ ἐμπορικὸς νόμος, λέγει, ὅτι εἷς μόνος ἀσφαλιστὴς πρέπει διὰ τὰ συμφέροντα πάντων. Εἰς τὰ τῆς Κυριόπης ἀσφαλιστικὰ καταστήματα ἐξασφαλίζονται, ὡς γνωστὸν, τὰ πλεῖστα τῶν ἑλληνικῶν πλοίων, ὡς καὶ τῶν εἰς τὰ παράλια ἡμῶν ναυαγούντων ξένων. Παρουσιάζεται αὖριον ὁ αὐστριακὸς πρόξενος, καὶ ἀντιπροσωπεύων τὸ ἐν Βιέννῃ κατάστημα, ζητεῖ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν διάσωσιν. Θέλει τῷ εἰπῇ ἡ ἐπιτροπή σας « μὲ πλησιάζεις; » Παρουσιάζεται ὁ πρόξενος τοῦ Λονδίνου, ὅστις μάλιστα ἐδρεύει ἐν Σύρῳ, καὶ ζητεῖ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον νὰ μεθέξῃ. Θέλομεν τῷ εἰπῇ « ἀπέλθε; » Ἀλλὰ τότε οἱ μὲν ἀνωτέρω πρόξενοι δὲν ἔχουν ἢ νὰ διαμαρτυρηθῶσιν, ἡ δὲ Κυβέρνησις θέλει εὑρεθῇ περιπεπλεγμένη μὲ τὴν Αὐστρίαν καὶ τὸ Λονδίνον. Συμφέρει νὰ προκαλέσωμεν τα τοιαῦτα; . . .

Ἄλλως τε ἔχει πλήρη πεποίθησιν ὅτι καὶ ὁ συνταξας τὸ νομο-

σχέδιον Κ. Πλατὺς συμμερίζεται τὴν ὑπὲρ τῶν ἀσφαλιστῶν φερομένην ἰδέαν, καὶ κατὰ παράδρομὴν, φαίνεται, τὴν παρέλειψε, καθ' ὅσον αὕτη εἶναι ἤδη ἀρχὴ γενικὴ καὶ πανταχοῦ τῆς Εὐρώπης παραδεδεγμένη. Μὴ τὴν ἀρνηθῶμεν ἡμεῖς ἄνευ λόγου. Ἄλλως τε πολὺ καλλίτερον εἶναι ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον νὰ ἀναμιχθῶμεν εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ἐνεργείας, διότι καὶ ἀξιοπρεπέστερον φερόμεθα τότε καὶ εἰς περιπλοκὰς δυσαρέστους δὲν εὑρισκόμεθα. Διὸ συμπεραίνων ὅτι εἶναι σωτήριον νὰ δώσωμεν τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς ἀσφαλιστὰς, ἐπαναλέγει, ὅτι εἰς τοιαύτης φύσεως ζητήματα δὲν πρέπει νὰ δίδωμεν τὴν ἐλαχίστην πολιτικὴν χροιὰν, ἀλλ' ἀπὸ μόνον νὰ ὁδηγώμεθα τὸ δίκαιον καὶ συμφέρον.

Ἁπάντων εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἐλυπήθη διότι ὁ προαγορεύσας καὶ ἐν τῷ προλόγῳ καὶ ἐν τῷ ἐπιλόγῳ αὐτοῦ εἶπεν, ὅτι δὲν πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ δώσῃ πολιτικὸν εἰς τὸ ζήτημα χαρακτῆρα, τοῦτο δὲ εἶναι πλαγία τις προσβολὴ, ἣν πρέπει ν' ἀποκρούσῃ τὸ νομοθετικὸν σῶμα. Ἀνοικείως δ' ἀνέφερεν ὁ ἔντιμος βουλευτὴς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ συντάξαντος τὸ νομοσχέδιον, ἐν ᾧ τοῦτο εἶναι ἔργον ἐπιτροπῆς, ἥτις, ἀφοῦ ἐσκεμμένως τὸ ἐπεξειργάσθη, τὸ ἔδωκε πρὸ πολλοῦ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ μετὰ νέαν μελέτην καὶ συζήτησιν ὑπεβλήθη ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Οὐχ ἧττον δὲ συνεννοήθη καὶ μετὰ τοῦ Κ. Πλατοῦ, ὅστις, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπὲρ τῶν ἀσφαλιστῶν φερομένην ἰδέαν, εἶπεν, ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη τῆς τοιαύτης προσθήκης, ἥτις ἄλλως οὐδὲ ἐντὸς τοῦ γαλλικοῦ νόμου ὑπάρχει. Ἐν γένει δὲ, ἂν ὁ προαγορεύσας ἐπρόκειτο τὸ ἄρθρον, ἤθελεν ἴδει ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν συνέρχεται εἰμὴ ἐν ἐλλείψει τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν. Ἂν δὲ, ὡς ἐρέθη, γίνῃ παρ' αὐτῶν ἐγκατάλειψις, ἔρχεται τότε αὐτοδικαίως ὁ ἀσφαλιστής.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἀρθῶς, νομίζει, ὁ βουλευτὴς Σύρου ἀρχόμενος τοῦ λόγου αὐτοῦ, ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς, διότι κατὰ τὰς περιστάσεις μόνον δύνανται νὰ ὑπάρξωσι συζητήσεις πολιτικὸν ἔχουσαι χαρακτῆρα, ἐν ᾧ τὸ ὑπ' ὄψιν ἡμῶν νομοσχέδιον δὲν ἔχει χαρακτῆρα τοιοῦτον, ὡς καὶ τὸ περὶ ἀστυκοῦ δικαίου καὶ ὅσα ἄλλα ἀνήκουσιν εἰς τὸν κοινὸν νόμον. Περὶ τούτου ἦταν καὶ ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἐντελῶς πεπεισμένη, καὶ τῷ ἐπέτρεψεν ἐπομένως ν' ἀκούσῃ τὰς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου σκέψεις διαφόρων νομομαθῶν, καὶ τὰς μεταδιδάσῃ ἔπειτα εἰς αὐτήν. Διὰ τοῦτο καὶ μετὰ τοῦ Κ. Ποτλῆ συνεννοήθη, ἐπίσης δὲ καὶ μετὰ τοῦ Κ. Πλατοῦ, ὅστις ὑπῆρξε,

φαίνεται, ὁ εἰσηγητὴς τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἀρῶκεν εἰς χεῖρας ἡμῶν τὸ πρωτότυπον. Συνεπεία λοιπὸν τῶν σκέψεών της νομίζει ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ προστεθῇ ἡ περὶ τῶν ἀσφαλιστῶν ἰδέα, ἀλλ' εἰς τὴν πρώτην ἀγόρευσίν του ὁ Κ. ὑπουργὸς ὑπέδειξε περιπλοκὰς καὶ κινδύνους, εἰς δὲ τὴν δευτέραν εἶπεν, ὅτι ἐμπεριέχεται εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ἄρθρου. Ποῖον λοιπὸν ἐκ τῶν δύω εἶναι ἀληθὲς; Γνωστὸν εἶναι ὅτι μετὰ τὴν ἐγκατάλειψιν ἰδιοκτήτης γίνεται ὁ ἀσφαλιστής. Ἀλλὰ διὰ τί συνιστᾶται ἐπιτροπή; διὰ τί ἀναλαμβάνει τόσα ἔργα; καὶ διὰ τί τὸ ἀσθενὲς ἡμῶν ἔθνος, ἀφ' οὗ διῆλθε καὶ ἄλλας δοκιμασίας, ἐκτίθεται χάριν τοῦ νομοσχεδίου; Διότι λείπει ἐκ τοῦ μέρους τοῦ ναυαγίου ὁ ἰδιοκτήτης, καὶ εἶναι κακὸν νὰ ἐγκαταλειφθῇ ἡ ἰδιοκτησία του. Κατὰ γενικὸν δὲ κανόνα, παρὼν ὑπάρχει ὁ πλοίαρχος, ὅστις εἶναι ὁ ἐπίσημος ἐπίτροπος ὅλων, καὶ τότε ἡ ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ. Μετὰ τοῦτον ἔρχεται ὁ ἰδιοκτήτης, καὶ οὐδεμία σύγχυσις συμβαίνει ἐκ τούτου· ἀλλ' ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ὁ πλοίαρχος ἢ ὁ ἰδιοκτήτης ἐγκαταλείπουν τὸ ναυάγιον, ἔρχεται, κατὰ τὸν ἐμπορικὸν νόμον, ὁ ἀσφαλιστής. Τὸ ζήτημα λοιπὸν δὲν ἔχει ἄλλην τινὰ λύσιν, καὶ ἠδύνατο νὰ δεχθῇ τὴν μίαν ἰδέαν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ὅτι ἐννοεῖται ἐντὸς τοῦ ἄρθρου, ἀλλὰ δίκαιον εἶναι νὰ προστεθῇ ἐν αὐτῷ χάριν σαφηνείας. Ὁ ὑπουργὸς ὅμως εἶπεν, ὅτι τότε εἶναι ἀνάγκη νὰ προσθέσωμεν καὶ τὰ ναυτοδάνεια. Ἀλλὰ ποία σχέσις μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ νόμου; Τὰ ναυτοδάνεια δὲν ἔχουσι κυριότητα καὶ εἶναι ἔργον μιᾶς ἁπλῆς ἀγωγῆς. Εἶναι δὲ ἡ περὶ ναυτοδανείων ἀξίωσις καὶ ἐναντία τῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου, διότι ὁ δανειστὴς δὲν ἔχει κυριότητα, δὲν ἔχει ἰδιοκτησίαν. Δὶν συμβαίνει ὅμως τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τοὺς ἀσφαλιστὰς, διότι, ὡς εἶπε, κατὰ τὸν ἐμπορικὸν νόμον, μετὰ τὴν ἐγκατάλειψιν καθίστανται αὐτοὶ οἱ ἰδιοκτῆται.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι δὲν συμφωνεῖ νὰ συμπεριληφθῶσιν ἐν τῷ ἄρθρῳ καὶ οἱ ἀσφαλισταὶ, ἐπειδὴ οὗτοι δὲν εἶναι ἰδιοκτῆται ἢ μετὰ τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ ναυαγίου. Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ, χωρὶς νὰ γίνῃ ἡ ἐγκατάλειψις, καλεῖ τὸν ἀσφαλιστὴν νὰ μεθέξῃ, ἐκεῖνος δὲ ἀπαντᾷ ὅτι δὲν δύναται, ἐντεῦθεν δὲ ἡ ἐκ τῆς προσθήκης γεννηθεῖσα σύγχυσις. Ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ οἱ ἀσφαλισταὶ δὲν προσέρχονται, μὴ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀναλάβωσιν εὐθύνας ἀφ' ἑαυτῶν. Διὰ τοὺς λόγους λοιπὸν τούτους νομίζει ὅτι πρέπει νὰ παραδεχθῇ τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει, ἀφ' οὗ μάλιστα δὲν πρόκειται νὰ σχολιάσῃ ἡ Βουλὴ τὸν ἐμπορικὸν νόμον.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ὁ πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς φερομένην τροπολογίαν περὶ προσθήκης τῶν ἀσφαλιστῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ. Ἀλλὰ μὴ διακριθείσης τῆς δι' ἀνιστάσεως ψηφοφορίας, ἐγένετο αἴτησις πολλῶν ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Κοπανίτσαν καὶ Ἐμμ. Ἀντίπαν, ἐξ ὧν συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς διὰ ψήφων 44 κατὰ 35.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν προσθήκην τῆς λέξεως ἀσφαλιστῶν,» κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ο	Κλευθέριος Καλογερᾶς	Ν
Λουκᾶς Λόντος		Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Βασίλειος Νώνης	Ν
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Σταμάτιος Μήτσας	Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Δημήτριος Ζώτος	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Γ. Ἰω. Γιαλδάσης	
Δημήτριος Τσόκρης		Ν. Α. Γρανίτσας	
Γεώργιος Τσόκρης		Λύσανδρος Βιλαέτης	
Νικόλαος Ἰατρός	Ο	Χ. Χ. Στερανόπουλος	
Σκαρλάτος Σούτσος		Ἀνδρέας Αὐγερινός	
Δημήτριος Καλλιγρονᾶς	Ο	Σόλων Κρεστενίτης	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Δημήτριος Ἀθανασίου	
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Γεώργιος Διαμάντης	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ν. Δελένδας	
Σωτήριος Στράτος	Ο	Δ. Γαβρᾶς	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Θρασύβουλος Ζαΐμης	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς	Ο
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	
Κωνστ. Γριβογεώργης		Ἠλίας Παπαδαῖος	
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ο	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	Ν
Γεώργ Δ. Τσιγκουράκος		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ο	Ἰωάννης Ζάρκος	Ο
Γεώργιος Κονδύλης	Ο	Δ. Κοντόσταυλος	Ν

Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	
Ἰωάννης Μπαλάσης	Ν	Ἰωάννης Εὐσταθίου	
Πέτρος Δελιγιάννης	Ν	Γεώργιος Μαθεμοχωρίτης	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος		Γεώργιος Μπάνης	Ν
Κωνστ. Δαμπρινόπουλος		Νικόλαος Πιτράκος	Ο
Νικόλαος Μπούκουρας	Ν	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	Ν
Π. Κυλποδῖνος		Δημήτριος Πουλικάκος	
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν	Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ο
Γ. Πανοπιρτόπουλος	Ο	Π. Χριστόπουλος	Ο
Μιχαὴλ Τσιανταρλλόπουλος.		Π. Κανελλόπουλος	
Χρῆστος Ράγκος	Ο	Νικόλαος Μοσχούλας	Ο
Εὐθ. Κανελλόπουλος		Σπ. Ηἠλλήκας	Ν
Ἐμμ. Τσοῦχλος	Ν	Ν. Πανουργιᾶς	
Νικόλαος Ματθαίου	Ο	Κωνστ. Βλάμης	Ν
Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ο
Σ. Κοπανίτσας	Ν	Σιδέρης Πράτσικας	Ν
Ἐμμ. Μελετόπουλος		Π. Πατρινός	Ο
Α. Κορφιωτάκης		Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Ο
Γ. Γιατράκος	Ο	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν
Λουκᾶς Στεφάνου	Ο	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	Ν
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	Ο	Ν. Α. Μπότασης	
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος		Κ. Δαρειώτης	
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Ἰω. Σκαβέντσος	Ν
Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ο	Γ. Νικολάου	Ο
Ἀναγνώστης Δεβόπουλος	Ο	Γεώρ. Ναύτης	Ν
Α. Μαυρειδῆς		Μιχαὴλ Σολωμὸς	Ν
Γ. Κεφάλας	Ν	Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν
Ἀναγν. Τσάκος	Ν	Στ. Δάρας	
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος		Ἰωάννης Σαγρέδος	
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	Ο	Παναγιώτης Ψάθης	Ο
Παναγ. Παπατσώνης	Ν	Νικόλαος Νάζος	
Σπ. Αντωνόπουλος	Ο	Ἀναγν. Παπατσώρης	
Ἰωάν. Προβιλέγιας	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Ἰω. Ταταράκης		Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Σ. Βαρότσης	Ν	Γ. Στάϊκος	
Χ. Σουμαΐπας	Ο	Δημ. Στάϊκος	Ο
Δ. Δημητρακόπουλος	Ν	Α. Κιζάνης	Ν
Π. Χρυσοβέργης		Παντολέων Κουντουριώτης	
Α. Παπαβημητριάδης		Δημήτριος Βουδούρης	Ν
Δ. Κοκοτάκης	Ο	Σταμάτιος Δοκός	Ν

Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .	Αὐγερινὸς Ἀδέρφ . . . . Ο
Γεώργιος Ριζόπουλος . . Ο	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . Ο	Α. Μάντσαρης . . . . . Ο

Ἀκολούθως δ' ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον ὡς ἐτροποποιήθη οὕτω·

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων ἐν παραλίοις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ διασώσεως καὶ προφυλάξεως τῶν ναυαγίων.

«Ἄρθρ. 1. Εἰς περίπτωσιν ὁποίου δήποτε ναυαγίου πλοίου ἐπὶ ἑλληνικῶν παραλίων, ἡ διάσωσις τῶν ἀνθρώπων καὶ πραγμάτων, ἡ ναυαγιαίρεσις καὶ ἡ διαφύλαξις αὐτῶν ἀνατίθεται ἀποκλειστικῶς ἐν ἐλλείψει τοῦ πλοιάρχου, τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν τοῦ πλοίου καὶ τοῦ φορτίου ἢ ἄλλου ἀντιπροσώπου των εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπήν, συγκειμένην ἐκ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ τῆς λιμενικῆς, καὶ ἐκ τοῦ εἰρηνοδίκου τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου, ἥτις ἐνεργεῖ ἰδίως κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου. Τῆς δὲ ἐπιτροπῆς ταύτης προεδρεύει ἡ διοικητικὴ ἀρχή.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 2 παρετήρησεν ἓν μέλος τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι εἰς τοιαύτας δυστυχεῖς περιστάσεις ἀνάγκη νὰ εἰδοποιῆται ἡ ἀρχή, καὶ τὸ καθῆκον τοῦτο ἐπιβάλλει εἰς πάντα, ὅστις λάβῃ γνῶσιν τοῦ ναυαγίου, αὐτὸ τὸ ἀνθρώπινον αἴσθημα. Ὁ νομοθέτης ὅμως ἠθέλησε νὰ δίδηται καὶ μία τις ἀμοιβὴ εἰς τὸν οὕτω ἐκπληρώσαντα τὸ καθῆκόν του, διὰ νὰ καταστήσῃ ὅσον ἐνεστιν ἀσφαλεστέραν τοῦ ἀνθρωπίνου αὐτοῦ καθήκοντος τὴν ἐκπλήρωσιν. Ἐκ φόβου δὲ μὴ τυχὸν καὶ τὸ ἀνθρώπινον καὶ χριστιανικὸν αἴσθημα σιγήσῃ, καὶ τῆς ἀμοιβῆς ἡ ὑπόσχεσις δὲν ἀρκέσῃ εἰς τὸ νὰ πείσῃ τὸν λαβόντα γνῶσιν τοῦ ναυαγίου ἵνα δράμῃ πρὸς διακοίνωσιν τοῦ δυστυχήματος, τὸ νομοσχέδιον ἐθεώρησεν ἐπίσης ἀναγκαῖον νὰ ἐπιβάλῃ καὶ ποινὴν εἰς τὸν ἀδιαφορήσαντα νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ καθῆκόν του. Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισεν ὅτι πρᾶξις, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ νόμος ὑπόσχεται ἀμοιβήν, δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀξιόποινος, καὶ διὰ τοῦτο οὔτε ὁ ποιν. νόμος ἐπιβάλλει ποινήν, ἐκτὸς μόνον εἰς ἐκεῖνον, ὅστις προσκληθεὶς ἀρνηθῇ ὁπωσδήποτε τὴν συνδρομήν του. Σύμφωνα λοιπὸν μετὰ τοῦ ποινικοῦ νόμου καὶ διὰ νὰ μὴν ὑποτεθῇ ὅτι ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι ἱκανοὶ νὰ δείξωσι τοσαύτην ἀναλγησίαν εἰς τὰς δυστυχίας τῶν ὁμοίων των, ἐξήλειψε τὸ ποινικὸν μέρος τοῦ ἄρθρου, καθ' ὅσον καὶ οἱ παλαιοὶ γαλλικοὶ

νόμοι δὲν προβλέπουσι τοιαύτην ποινήν. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἀφ' οὗ οὔτε τὸ ἀνθρώπινον αἴσθημα, οὔτε τὸ αἴσθημα τοῦ ἐκ τῆς ἀμοιβῆς συμφέροντος δὲν δυνηθῶσι νὰ πείσωσί τινα εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν ἑνὸς καθήκοντος, ὑποτίθεται ὅτι ἰσχυροὶ λόγοι τὸν ἐμποδίζουσι, τοὺς ὁποίους βεβαίως δὲν δύναται νὰ καταστρέψῃ ὁ φόβος τῆς ποινῆς.

Ἀντιπαρετήρησε τὸ μειονοψηφοῦν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ πλειοψηφία στηριζομένη εἰς τὸ αἴσθημα τῆς φιλανθρωπίας, τὸ ἐνυπάρχον εἰς πάντα ἄνθρωπον, καὶ εἰς τὴν ἀμοιβήν, ἐθεώρησε περιττὴν τὴν ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιβαλλομένην ποινήν, καθ' ὅσον θεωρεῖ ἄδικον τὴν τιμωρίαν πράξεως, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ νόμος ὑπόσχεται ἀμοιβήν. Ἀλλ' ὁ νομοθέτης δὲν προτίθεται νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ἐκπληροῦντας τὸ καθῆκόν των καὶ κατὰ συνέπειαν ἀξίους ἀμοιβῆς, ἀλλ' ἐκείνους, οἵτινες ἀπολέσαντες πᾶν αἴσθημα φιλανθρωπίας, ἀδιαφοροῦσιν εἰς τὰ δυστυχήματα τῶν ἄλλων. Θεωρεῖ λοιπὸν λίαν ἀναγκαῖον τὸ ποινικὸν μέρος τοῦ ἄρθρου διὰ τοὺς ἀρνουμένους τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός των.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἡ ἐπιτροπή, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος βουλευτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου ἐκτεθέντων λόγων, προτείνουσα τὴν ἐξάλειψιν τοῦ ποινικοῦ μέρους τοῦ ἄρθρου, εἶχε προσέτι ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ δύσκολον τοῦ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ποινή, διότι μεταξὺ τῶν λαβόντων γνῶσιν τοῦ ναυαγίου, τῶν ὑποχρεουμένων νὰ εἰδοποιήσωσι τὴν ἀρχήν, οὐδεὶς βεβαίως θέλει μαρτυρήσει κατὰ τοῦ ἄλλου, καὶ ἑπομένως ἡ ἀνακάλυψις ἀποβαίνει σχεδὸν ἀδύνατος. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, ὑπάρχει καὶ ἄλλη τις περίστασις, καθ' ἣν οἱ λαβόντες γνῶσιν τοῦ ναυαγίου δὲν δύνανται νὰ δώσωσι τὴν ἀγγελίαν τοῦ ναυαγίου. Ἡ περίστασις δ' αὕτη προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7, τὸ ὁποῖον ὑποχρεοῖ πάντας τοὺς λαβόντας γνῶσιν νὰ τρέξωσι πρὸς βοήθειαν τῶν ναυαγούντων. Τίνα λοιπὸν τῶν δύω τοῦ νομοσχεδίου διατάξεων θέλουσι προτιμήσει νὰ ἐκπληρώσωσιν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οἱ πρῶτοι λαβόντες γνῶσιν τοῦ ναυαγίου; Διὰ ταῦτα, καὶ διότι ἐθεώρησεν ἱκανὸν ἐλατήριον τὴν ὑποσχομένην ἀμοιβήν, ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισε περιττὴν τὴν ποινήν. Ἐὰν ὅμως ὁ ὑπουργὸς ἐπιμένῃ εἰς τὴν διατήρησίν της ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ἡ ἐπιτροπὴ οὐδεμίαν ἔχει δυσκολίαν νὰ παραδεχθῇ ὡς ἔχει τὸ ἄρθρον.

Οὕτω δὲ τοῦ ὑπουργοῦ μὴ παραδεχομένου τὴν περὶ ἐξαλείψεως τῆς ποινῆς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, συμφωνοῦντος δὲ

μόνον εἰς τὴν ἐξάλειψιν τῶν λέξεων «καὶ πληρόνεται» ὡς περιττῶν.» ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 2 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἐξαλειφθεισῶν τῶν ἀνωτέρω λέξεων, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 3, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 2. Ὁ αὐτόπτης ἢ ὁ ὅπως δήποτε πληροφορηθεὶς περὶ ναυαγίου ὀφείλει ἀμέσως νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν πλησιεστέραν λιμενικὴν ἢ ἄλλην ἀρχήν, ἐπὶ ποινῇ κρατήσεως τριῶν μέχρι πέντε ἡμερῶν, ἢ προστίμου τριάκοντα μέχρι πεντήκοντα δραχμῶν ἐν περιπτώσει ἀμελείας ἢ ἀποποιήσεώς του, καὶ ἐπὶ ἀμοιβῇ πρὸς τὸν πρῶτον ἀγγελιαφόρον δραχμῶν τριῶν ἕως δέκα διὰ πάντα σχοῖνον ὁδοιπορίας, προσελεύσεως καὶ ἐπανόδου ἀπὸ τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου, μέχρι τοῦ καταστήματος τῆς εἰδοποιηθείσης ἀρχῆς, ἡ δὲ ἀμοιβὴ ἐκκαθαρίζεται κατὰ τὸ ἄρθρον 7.

Ἄρθρ. 3. Πᾶσα ἀρχὴ λαβοῦσα ὅπως δήποτε γνῶσιν τοῦ ναυαγίου ὀφείλει ἀμέσως νὰ εἰδοποιήσῃ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, συντάττουσα, ἂν ἔλαβε παρ' ἄλλου τὴν περὶ ναυαγίου ἀγγελίαν, ἔκθεσιν ὑπογραφομένην παρ' αὐτῆς καὶ τοῦ ἀγγελιαφόρου καὶ περιλαμβάνουσαν τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ ἀγγελιαφόρου, τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν τῆς ἀγγελίας, καὶ πᾶσαν ἄλλην οὐσιώδη πληροφορίαν, τὴν δὲ ἔκθεσιν ταύτην διευθύνει εἰς τὴν λιμενικὴν ἀρχήν.»

Ἀναγνωσθέντος εἶτα τοῦ ἄρθρου 4 μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης τὴν ἐξάλειψιν τῶν λέξεων «ἕκαστον ἐντὸς τῆς ἀρμοδιότητός των, κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους συνδυασμένους μὲ» παρετήρησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ μείνῃ ὡς ἔχει τὸ κείμενον τοῦ νομοσχεδίου, διότι ἐκτὸς τῶν κοινῶν καθηκόντων τῆς ἐπιτροπῆς, ἕκαστον αὐτῆς μέλος ἔχει καὶ ἴδια καθήκοντα, καὶ ἐπομένως ἡ λέξις ἀρμοδιότης εἶναι ἀναγκαία, διότι ἄλλως ὁ μὲν λιμενάρχης δύναται νὰ ἐνεργῇ πράξεις ἀναγομένας εἰς τὸν εἰρηνοδίκην, ὁ δὲ εἰρηνοδίκης νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς ἔργα τοῦ λιμενάρχου, καὶ οὕτω νὰ συμβῇ σύγχυσις εἰς τὰς ἐργασίας τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀπήντησεν ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ἐνόμισε σαφέστερον νὰ περιορίσῃ τὰς ἐνεργείας τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὰς διατάξεις μόνον τοῦ παρόντος νόμου, διότι ἡ φράσις «καθεστῶτας νόμους» δύναται νὰ ἐπιφέρῃ σύγχυσιν καὶ νὰ γεννήσῃ ἀμφιβολίαν ὡς πρὸς τὰ καθήκοντα ἑκάστου μέλους. Δὲν ἐπιμένει ὅμως εἰς τὴν ἰδέαν της, ἐὰν ὁ ὑπουργὸς ἀρνῆται τὴν παραδοχὴν αὐτῆς.

Προσέθηκεν ἕτερον μέλος, ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἐμπεριέχει

ὅλας τὰς διατάξεις, καθ' ἃς θέλει ἐνεργεῖσθαι ἡ ναυαγιαίρεσις, διαγράφον ἰδίᾳ τὰ καθήκοντα ἑκάστης τῶν ἀπαρτιζουσῶν τὴν ἐπιτροπὴν ἀρχῶν, καὶ ἐπομένως θεωρεῖ περιττὴν τὴν εἰς ἄλλους νόμους παραπομπήν, καθ' ὅσον μάλιστα ἀντίκειται καὶ εἰς τὸ τελευταῖον ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, κατὰ τὸ ὁποῖον καταργοῦνται ὅλαι αἱ εἰς τὸν παρόντα νόμον ἀντιβαίνουσαι διατάξεις.

Ἀλλ' ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρ. 4 δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον μὲ μόνην τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς γενομένην διόρθωσιν τῆς τελευταίας συλλαβῆς του εἰς των, μεθ' ἧς καὶ ὁ ὑπουργὸς συνεφώνησεν· ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 4. Ἐν τῇ πρώτῃ ἀγγελίᾳ τοῦ ναυαγίου ὀφείλουν νὰ σπεύσωσιν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ τῆς ἐπιτροπῆς τὰ μέλη καὶ νὰ φροντίσωσι περὶ τῆς διασώσεως, τῆς προφυλάξεως τῶν ἀνθρώπων καὶ πραγμάτων καὶ περὶ τῆς ναυαγιαιρέσεως, ἐνεργοῦντα ἕκαστον ἐντὸς τῆς ἀρμοδιότητός των, κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους, συνδυασμένους μὲ τας εἰδικὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου· οὐχ ἧττον ὅμως, ὁποιοσδήποτε τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς μεταβῇ πρῶτον ἐπιτοπίως, δύναται καὶ μόνον νὰ ἐνεργήσῃ πᾶν ὅ,τι κατεπείγει, πληροφορούμενα τὰ λοιπὰ μέλη περὶ τῶν ἐνεργειῶν του μετὰ τὴν προσέλευσίν των.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ ἄρθρου 5 μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ἣν διὰ τὴν προκαταβολὴν πασοῦ ἀνωτέρου τῶν 1000 δραχ. ἀπαιτεῖται ἄδεια τοῦ ὑπουργείου, παρετήρησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν ἰδέαν τῆς ἐπιτροπῆς, διότι τοιαύτη ἀρχὴ καταστρέφει τὸν σκοπὸν τοῦ νομοσχεδίου, σκοπεύοντος τὴν διάσωσιν τῶν πραγμάτων· ὑποθέσατε ὅτι τὸ ναυάγιον συμβαίνει πλησίον τῆς νήσου Ἀμοργοῦ, καὶ ὅτι πρὸς διάσωσιν τῶν πραγμάτων ἀπαιτοῦνται πλέον τῶν 1000 δραχ. Κατὰ τὴν ἐπιτροπὴν, ἀνάγκη νὰ ζητηθῇ ἡ ἄδεια τοῦ ὑπουργείου, καὶ οὕτω νὰ σταματήσῃ ἡ ἐργασία καὶ νὰ καταστῇ ἴσως ἀδύνατος ἡ τῶν πραγμάτων διάσωσις, διότι μεχρισοῦ φθάσῃ ἡ τοῦ ὑπουργείου ἀπάντησις, θέλει παρέλθει πολὺς χρόνος, καθ' ὃν διάφορα περιστατικὰ δύνανται νὰ ματαιώσωσι τὸ ὅλον τοῦ ἔργου. Ἐπομένως, ἂν καὶ ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς φέρᾳ τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου, ἐπειδὴ ὅμως ἀντιβαίνει εἰς τὰ μεγάλα συμφέροντα τῶν πολιτῶν, δὲν δύναται νὰ τὴν παραδεχθῇ.

Ἀπήντησεν ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι τὸ μέρος τοῦτο τοῦ νομοσχεδίου ἐθεώρησεν ἡ ἐπιτροπὴ λίαν σπουδαῖον καὶ σημαντικὸν, ὡς καὶ ἡ ἔκθεσις τοῦ ὑπουργοῦ ὁμολογεῖ.

Νομοθετοῦντες πρώτην ἤδη φορὰν ἡμεῖς τελείαν περὶ ναυαγίων νομοθεσίαν, δίδομεν μέγα φιλανθρωπίας παράδειγμα, ἀλλὰ καὶ ἡ φιλανθρωπία ἔχει τὰ ὅριά της. Ὑπάρχουσιν ἔθνη ἀσυγκρίτως πλουσιώτερα τοῦ ἡμετέρου, καὶ μολαταῦτα οὐδὲν τούτων ἀνοίγει τὰ δημόσια ταμεῖά του ὑπὲρ τῶν ναυαγούντων. Φαινόμεναι λοιπὸν φιλάνθρωποι, ὀφείλομεν συγχρόνως νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν οἰκονομίαν τοῦ δημοσίου πλούτου. Ἐκτὸς δὲ τούτου, εἶναι δίκαιον ἐπὶ τῇ ἁπλῇ ἀγγελίᾳ ἑνὸς ναυαγίου νὰ ζητῆται ἡ ἐκκένωσις ἑνὸς ταμείου; Εὐθέως ἡ ἐπιτροπὴ διὰ ταῦτα ἀναγκαῖον νὰ θέσῃ ὅρον εἰς τὰς δαπάνας, τὸν ὁποῖον ὅμως ἡ Βουλὴ δύναται ν' αὐξήσῃ, ἐὰν θεωρῇ μικρὸν τὸ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ὁριζόμενον ποσὸν τῶν 1000 δρ. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν ἐκ τῆς βραδύτητος φόβον τοῦ ὑπουργοῦ, ἂν καὶ σπανίως δύναται νὰ συμβῇ ναυάγιον εἰς τὴν Ἀμοργόν, ἤδη διὰ τῆς συστάσεως τῶν ἀτμοπλοίων διεκολυνθείσης καὶ τῆς μετὰ τῶν νήσων συγκοινωνίας, ἐκλείπει καὶ ὁ φόβος οὗτος.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι δὲν βλέπει τι ἐπικίνδυνον εἰς τὴν τοῦ νομοσχεδίου διάταξιν, καθ' ὅσον αἱ δαπάναι θέλουν γίνεσθαι ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν ἐπιτροπῆς ἐξ ὑπαλλήλων συγκειμένης, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν πρέπει νὰ δεικνύωμεν τοσαύτην ἀπιστίαν, ἀφ' οὗ ἐμπιστευόμεθα εἰς αὐτὴν τοσοῦτον μεγάλα συμφέροντα ἰδιωτικά.

Ἐπανέλαβεν ὁ ὑπουργός, ὅτι θεωρεῖ συμφερώτερον νὰ μὴ περιορίσωμεν τὰς ἐνεργείας τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐκ δημοσίων συγκειμένη ὑπαλλήλων, μᾶς ἀπαλλάττει πάσης ὑπονοίας καταχρήσεως, ἀφ' οὗ μάλιστα τὸ διὰ τὰς πρώτας ἀνάγκας τῆς ναυαγιαιρέσεως ποσὸν δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀνώτερον τῶν 1000 δραχμῶν. Εὐχαριστεῖ δὲ τὸν βουλευτὴν Πανεπιστημίου διὰ τὰς περὶ τοῦ δημοσίου συμφέροντος συμβουλάς του, αἵτινες ὅμως ἦσαν ὅλως ἀκατάλληλοι ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον εἶναι ἔργον τριῶν συναμα ὑπουργῶν, συζητηθὲν ἐν ὑπουργικῷ συμβουλίῳ, τὸ ὁποῖον ἔλαβε βεβαίως ὑπ' ὄψιν ὅλας τὰς ἐνδεχομένας περιστάσεις, ὑπήκουσε δὲ εἰς τὴν φωνὴν τῆς φιλανθρωπίας.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ βουλευτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, ὅτι δὲν ἐσυνείθισε νὰ δίδῃ συμβουλὰς εἰμὴ ὅταν ζητῆται ἔστω καὶ ὑπὸ ὑπουργοῦ, καὶ ὅτι θεωρεῖ ἀναγκαῖον τὸν περιορισμὸν τοῦ ποσοῦ, διότι, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, τὸ ταμεῖον ὀφείλει νὰ προκαταβάλῃ δέκα χιλιάδας δραχμῶν εἰς τὸ ζητῆσαν αὐτὰς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς· ἐπέμενεν ἕτερος, ὅτι ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου προκαταβολῆς ἐπέρχεται εἰς περίστασιν, καθ' ἣν οὔτε

ὁ ἰδιοκτήτης, οὔτε ὁ πλοίαρχος ὑπάρχουσιν, εἰς περίστασιν δηλ. μεγάλου ναυαγίου, καθ' ὃ ἀπωλέσθησαν ἀμφότερα τὰ πρόσωπα ταῦτα, ὅτε ἀντ' αὐτῶν ἔρχεται ἡ ἐπιτροπή, συγκειμένη ἐξ ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως, τοὺς ὁποίους δὲν δυνάμεθα νὰ ὑποθέτωμεν τοσοῦτον κακοήθεις, ὥστε νὰ ἐπιδιώκωσιν οἰκείους ὠφελείας εἰς τοσοῦτον δυστυχεῖς περιστάσεις. Τὰ συμπεράσματα ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι πιθανὰ καὶ ἀνάλογα πρὸς τὰς περιστάσεις, ἐνταῦθα δὲ οὐδεμία ὑπάρχει πιθανότης καταχρήσεως, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ὁποίας ζητοῦμεν νὰ περιορίσωμεν τὸ ποσόν, ἐν ᾧ ὁ περιορισμὸς οὗτος δύναται νὰ ἐχῃ δυσαρέστους συνεπείας ἐπὶ τῶν ναυαγίων.

Μετά τινα δὲ μικρὰν ἔτι περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν, προτείναντος ἑνὸς μέλους τῆς ἐπιτροπῆς ν' ἀναβιβασθῇ τὸ ποσὸν εἰς 5000 δρ. ἠρώτησεν ὁ πρόεδρος τὴν Βουλὴν ἐὰν παραδέχηται τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, προσδιοριζούσης τὸ ποσὸν τῆς προκαταβολῆς εἰς 5000 δρ., ἀλλὰ μὴ διακριθέντος τοῦ ἀποτελέσματος, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ ἀντιστρόφως ἐὰν δὲν παραδέχηται αὐτήν, ἀπήντησεν ἀπορατικῶς μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 5 ὡς ἐτροποποιήθη, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 5. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀτχολεῖται πρὸ πάντων εἰς τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, χορηγοῦσα πᾶσαν περίθαλψιν καὶ συνδρομὴν καὶ προκαταβάλλουσα τὴν κατεπείγουσαν δι' αὐτοὺς καὶ διὰ τὴν ναυαγιαίρεσιν δαπάνην ἐκ τοῦ πλησιεστέρου δημοσίου ταμείου, ἐν ἐλλείψει ἄλλων χρημάτων καὶ μέχρις οὗ λάβῃ ταῦτα ἐκ τῶν ὡρισμένων ἐν τοῖς ἄρθροις 18 καὶ 19 πλειστηριασμῶν. Διὰ προκαταβολὴν δὲ ἀνωτέρου τῶν δραχμῶν 5000 ποσοῦ πρέπει νὰ ζητῆται ἄδεια τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου. πᾶσα δὲ δαπάνη ἐκτὸς τῆς δ'. περιπτώσεως τοῦ προχγουμένου ἄρθρου, πρέπει νὰ γίνηται συναινέσει τοὐλάχιστον τῶν δύω μελῶν, συντασσομένης ἠτιολογημένης ἐκθέσεως, καὶ νὰ βεβαιοῦται διὰ τῆς πιοσηκούσης ἀποδείξεως.»

Παρελθούσης δὲ τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 1|2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Ἰω. ΖΑΡΚΟΣ

Οἱ γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης
Α. Ν. Πετιμεζᾶς
Ν. Καλογ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΔ'.

Τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἀπό τινων ἐτῶν ἐψηφίσθη ὁ νόμος, ὁ διοργανίσας τὸ ταμεῖον τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πεζοῦ στρατοῦ· ὁ δὲ ναυτικὸς μέχρι τῆς ὥρας κατὰ τοῦτο μειονεκτεῖ.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ δίκαιον εἶναι καὶ συμφέρει νὰ ληφθῇ ἡ αὐτὴ πρόνοια καὶ ὑπὲρ τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν τῶν ναυτικῶν ἀξιωματικῶν, κατ' ἐντολὴν τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν Βουλὴν τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἐπιψήφισιν τὸ νομοσχέδιον, δι' οὗ ὀργανίζεται τὸ ταμεῖον τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ.

Τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον κατά τινα μόνον διαφέρει τοῦ νόμου, τοῦ διέποντος τὰ τοῦ στρατιωτικοῦ ταμείου· ὅθεν εἰς μόνην τὴν ἐξήγησιν τῶν διαφορῶν αὐτῶν περιορίζομαι, διότι τὰ λοιπὰ, οὕτως εἰπεῖν, ἤδη ἐψηφίσθησαν διὰ τῆς ἀποδοχῆς καὶ τῆς κυρώσεως τοῦ ἀντιστοίχου στρατιωτικοῦ νόμου.

Ἐν τοῖς πόροις τοῦ ναυτικοῦ ταμείου (νομοσχεδίου ἄρθρον 3 παράγραφος α') ἐσημείωσα τρία τοῖς ἑκατὸν, ἀντὶ τοῦ ἑνὸς, τὸ ὁποῖον οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ πεζοῦ στρατοῦ καταβάλλουσιν. Ἔπραξα δὲ τοῦτο, διότι οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ναυτικοῦ εἶναι ἀπηλλαγμένοι πολλῶν ἄλλων χρηματικῶν ὑποχρεώσεων, εἰς ἃς ὑποβάλλονται οἱ τοῦ πεζοῦ στρατοῦ ἀξιωματικοί· ἐκτὸς δὲ τούτου, πολλοὶ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ μὲ παρεκάλεσαν νὰ δεχθῶ τὸν ὅρον αὐτὸν, πρὸς τὸ συμφέρον τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν, λέγοντες, ὅτι προθύμως καταβάλλουσι πλείονα ἢ ὅσα οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ πεζοῦ στρατοῦ συνεισφέρουσιν.

Εἰς τὰ περὶ παραγωγικῆς διαχειρίσεως τῶν κεφαλαίων τοῦ ναυτικοῦ ταμείου (νομοσχεδίου ἄρθρον 5) δὲν ἀπεδέχθην εἰμὴ τὴν ἐπὶ τόκῳ εἰς τράπεζαν κατάθεσιν· διότι ἐκ πάσης ἄλλης ἐπιχειρίσεως δύναται μὲν νὰ προκύψῃ καὶ ὄφελος, ἀλλ' ἐν τοῖς πιθανοῖς καὶ τοῖς ἐνδεχομένοις περιλαμβάνεται καὶ ἡ ζημία.

Ὁ περὶ στρατιωτικοῦ ταμείου νόμος δὲν ὁρίζει ποῖον μέρος τοῦ χορηγήματος ἀνήκει εἰς τὴν χήραν καὶ ποῖον εἰς τὰ ὀρφανά. Ἐπειδὴ ὅμως ἐνδέχεται τὰ ὀρφανὰ νὰ μὴν ἦναι ἴδια τῆς χήρας τέκνα, ἢ ὅλα ἢ τινα ἐξ αὐτῶν, ἐνόμισα καλὸν νὰ κανονισθῇ καὶ ἡ περίστασις αὕτη (νομοσχεδίου ἄρθρον 9), ὅπως κανονίζεται διὰ τῶν νόμων τῶν περὶ στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν συντάξεων.

Κατὰ τὸν νόμον τὸν περὶ στρατιωτικοῦ ταμείου, τὸ χορήγημα παύει ἅμα ἡ ἄγαμος κόρη φθάσῃ τὸ 25 τῆς ἡλικίας της ἔτος. Σκληρὸν ὅμως εἶναι ν' ἀφαιρεσῇ τις καὶ τὸν ἄρτον τὸν ἐπιούσιον ἀπὸ τοῦ στόματος παρθένου, διότι δὲν κατώρθωσεν αὕτη, ὀρφανὴ καὶ πτωχὴ οὖσα, ἴσως δὲ χωλὴ, κωφὴ, τυφλὴ ἢ ἀνάπηρος, νὰ εὕρῃ σύζυγον ἐν χρόνῳ ὡρισμένῳ· ὅθεν ἐνόμισα καλὸν καὶ πρέπον ν' ἀκολουθήσω καὶ κατὰ τοῦτο τὰς διατάξεις τῶν περὶ ναυτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων νόμων, καθ' ἃς ἡ ἄγαμος κόρη λαμβάνει σύνταξιν, ἕως οὗ ἔλθῃ εἰς γάμου κοινωνίαν (νομοσχεδίου ἄρθρα 11 καὶ 12, § γ').

Ὁ περὶ στρατιωτικοῦ ταμείου νόμος ἔχει καί τινα διάταξιν, τὴν ὁποίαν παρέλειψα ὡς περιττὴν· ὀνομάζω δὲ αὐτὴν περιττὴν, διότι πρόκειται νὰ ἰσχύσῃ ἴσως αὕτη μετὰ χρόνον πολὺν, ὅτε, ἂν θέλωσι, δύνανται νὰ τὴν νομοθετήσωσιν οἱ τότε ζῶντες.

Κατὰ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος διάταξιν, ἀφ' οὗ, εὐπορούντος καθ' ὑπερβολὴν τοῦ ταμείου, διπλασιασθῶσι τὰ εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ διδόμενα χορηγήματα, καὶ ἔτι πλεονάζουσι χρήματα, ἐκ τῶν χρημάτων αὐτῶν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπανδρεύωνται κόραι ὀρφαναὶ ἢ μὴ, καὶ νὰ ἐκπαιδεύωνται ὀρφανοὶ πατρὸς νεανίαι.

Συμπληρῶν δὲ τὴν περὶ τοῦ προκειμένου ἔκθεσίν μου, παρακαλῶ τὴν Βουλὴν νὰ ἐπιψηφίσῃ ταχέως τὸ ἤδη ὑποβαλλόμενον εἰς αὐτὴν νομοσχέδιον, διότι πᾶσα βραδύτης ἐπηρεάζει οὐκ ὀλίγον τὰς τύχας τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Σεπτεμβρίου 1857.

Ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς
ΑΘ. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ. »

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Παραγγέλλεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς νὰ εἰσάξῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ

ΑΘ. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Συνιστᾶται ταμεῖον πρὸς περίθαλψιν τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ.

Ἄρθρ. 2. Τὸ ταμεῖον αὐτὸ εἶναι ἴδιον καὶ ἀναφαίρετον τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν αὐτῶν κτῆμα· οὐδεμία δὲ ἄλλη ἐπιτρέπεται τῶν κεφαλαίων αὐτοῦ χρῆσις, εἰμὴ ἡ κατωτέρω ὁριζομένη.

Ἄρθρ. 3. Πόροι τοῦ ταμείου αὐτοῦ ὁρίζονται οἱ ἑξῆς.

α') Τὰ τρία ἑκατοστὰ τῆς ὅλης μισθοδοσίας ἢ τῆς συντάξεως παντὸς ναυτικοῦ ἀξιωματικοῦ.

β') Δραχμαὶ διακόσιαι ἀπὸ παντὸς κατωτέρου ναυτικοῦ ἀξιωματικοῦ, ἤδη ἐγγάμου, τριακόσιαι δὲ ἀπὸ παντὸς ἀνωτέρου.

γ') Δραχμαὶ τετρακόσιαι ἀπὸ παντὸς γάμων συναπτοντος κατωτέρου ναυτικοῦ ἀξιωματικοῦ· πεντακόσιαι δὲ ἀπὸ παντὸς ἀνωτέρου.

δ') Τετρακόσιαι δραχμαὶ ἀπὸ παντὸς ἐγγάμου, βαθμὸν ναυτικοῦ ἀξιωματικοῦ κατὰ πρῶτον λαμβάνοντος.

ε') Ἑκατὸν δραχμαὶ ἀπὸ παντὸς ναυτικοῦ ἀξιωματικοῦ ἐγγάμου, προβιβαζομένου ἀπὸ τῆς τάξεως τῶν κατωτέρων ἀξιωματικῶν εἰς τὴν τῶν ἀνωτέρων.

ς') Τὸ πλεονάζον τῆς μισθοδοσίας τῶν προβιβαζομένων ναυτικῶν ἀξιωματικῶν, ἐπὶ τρεῖς μῆνας.

ζ') Τὰ τυχόντα δωρήματα ἢ κληροδοτήματα.

η') Οἱ τόκοι τῶν κεφαλαίων τοῦ ταμείου.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ἤδη ἐν χηρείᾳ ὄντες μετὰ τῶν τέκνων, ἀῤῥένων ἀνηλίκων ἢ θηλέων ἀνυπάνδρων, λογίζονται ὡς ἔγγαμοι καὶ ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ β'. παραγράφου τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

Ἄρθρ. 5. Τὰ κεφάλαια τοῦ ταμείου τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ κατατίθενται εἰς

Τράπεζαν ἐπὶ τόκῳ, διαχειρίζονται δὲ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, κοινοποιοῦντος κατ' ἔτος διὰ τῆς Βασιλ. ἐφημερίδος τοὺς ἰσολογισμοὺς τῆς διαχειρίσεως ταύτης.

Ἄρθρ. 6. Ἀπὸ τοῦ ταμείου αὐτοῦ λαμβάνουσι χορηγήματα αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ, ὅσοι καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀποθάνωσι μετὰ τὴν πρώτην τοῦ ταμείου σύστασιν.

Ἄρθρ. 7. Καθ' ὅλον τὸ πρῶτον ἔτος τῆς συστάσεως τοῦ ταμείου οὐδὲν εἰς οὐδένα δίδεται χορήγημα.

Ἄρθρ. 8. Τὰ μηνιαῖα χορηγήματα τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν, κατὰ μὲν τὰ πρῶτα ἓξ ἔτη ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ταμείου συστάσεως, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβῶσι τὰ δύω τρίτα τῶν συντάξεων τῶν χορηγουμένων εἰς τὰς ἄνευ τέκνων χήρας, κατὰ τὸν περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμον. Κατὰ τὰ ἀκόλουθα δὲ τέσσαρα ἔτη, χρημάτων ὑπαρχόντων, τὰ χορηγήματα αὐτὰ δύνανται νὰ φθάσωσι καὶ μέχρις ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ τῶν εἰρημένων συντάξεων. Τῆς πρώτης δὲ δεκαετίας παρελθούσης, ἀνώτατος τῶν χορηγημάτων ὅρος ὁρίζεται τὸ διπλάσιον τῶν συντάξεων αὐτῶν.

Ἄρθρ. 9. Τὸ ἥμισυ τοῦ χορηγήματος ἀνήκει εἰς τὴν χήραν, τὸ δὲ λοιπὸν ἥμισυ εἰς τὰ ὀρφανά.

Ἄρθρ. 10. Μὴ ὑπαρχούσης χήρας, ἡ ἀποθανούσης, τὸ δικαίωμά της μεταβαίνει εἰς τὰ ὀρφανά.

Ἄρθρ. 11. Τὰ ἐπιζῶντα ὀρφανὰ κληρονομοῦσι τὸ δικαίωμα τῶν ἀποθανόντων, τὰ ἄῤῥενα ἀνήλικα διαδέχονται ἐν τῷ δικαιώματι αὐτῷ τὰ ἐνήλικα καὶ τὰ θήλεα τὰ ἄγαμα, τὰ εἰς γάμου κοινωνίαν ἐλθόντα.

Ἄρθρ. 12. Ἀπέβαλον ὅμως ἢ ἀποβάλλουσι τὸ τοιοῦτον δικαίωμα·

α') Αἱ χῆραι αἱ διεζευγμέναι, καὶ αἱ ἀπὸ κοίτης καὶ τραπέζης κεχωρισμέναι.

β') Αἱ χῆραι αἱ συνάπτουσαι νέον γάμον.

γ') Τὰ ὀρφανά, τὰ μὲν θήλεα ὅταν ὑπανδρα γίνωσι, τὰ δὲ ἄῤῥενα, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου τῆς ἡλικίας των ἔτους, ἢ καὶ πρότερον, ἐὰν ἀποκατασταθέντα λαμβάνωσι μισθόν τινα παρὰ τοῦ δημοσίου.

δ') Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀξιωματικῶν, ὅσοι ἡ βουλὴ οἰκείᾳ παρητήθησαν τοῦ βαθμοῦ των, ἢ δυνάμει διαστικῆς ἀποφάσεως ἐστερήθησαν αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 13. Τὰ χορηγήματα διανέμονται κατὰ τριμηνίαν.

Ἄρθρ. 14. Πρὸς ἀπότισιν τῶν χορηγημάτων, κατὰ μὲν τὰ πρῶτα δέκα ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ ταμείου ἔτη, διορίζεται τὸ εἰκοστὸν τοῦ ἐν αὐτῷ κεφαλαίου· μετὰ δὲ ταῦτα ὁλόκληρον τοῦ κεφαλαίου οἱ τόκοι, τὰ δύο δὲ τρίτα τῶν λοιπῶν εἰσπράξεων.

Τῶν δωρημάτων ὅμως καὶ τῶν κληροδοτημάτων διανέμονται μόνον οἱ τόκοι.

Ἄρθρ. 15. Τὰ εἰρημένα ποσὰ τὰ πρὸς ἀπότισιν τῶν χορηγημάτων ὡρισμένα, ἐὰν δὲν ἀρκέσωσι πρὸς ὁλοσχερῆ πληρωμὴν αὐτῶν, διανέμονται εἰς τοὺς ἔχοντας δικαίωμα ἀναλόγως τῶν συντάξεων τῶν χηρῶν ἄνευ τέκνων.

Ἄρθρ. 16. Τὸ ταμεῖον τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ διοικεῖται ὑπὸ τριμελοῦς ναυτικῶν ἀξιωματικῶν ἐπιτροπῆς· ἔχει δὲ προσέτι τὸ ταμεῖον αὐτὸ ἕνα ἀξιωματικὸν ταμίαν, ἕνα ἀξιωματικὸν γραμματέα, καὶ ἕνα ἀξιωματικὸν βασιλικὸν ἐπίτροπον.

Ἄρθρ. 17. Οἱ διοικηταὶ τοῦ ταμείου, ὁ ταμίας, ὁ γραμματεὺς, καὶ ὁ βασιλικὸς ἐπίτροπος διορίζονται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, κατὰ πρότασιν τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. 18. Πᾶσα τοῦ ταμείου τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ ὑπηρεσία εἶναι ἄμισθος.

Ἄρθρ. 19. Τὰ περὶ εἰσπράξεως καὶ λογιστικοῦ, τὰ περὶ διαχειρίσεως τῶν κεφαλαίων τοῦ ταμείου αὐτοῦ, καὶ τὰ περὶ βεβαιώσεως τῶν ὑπ' αὐτοῦ δικαιωμάτων θέλουσι κανονισθῆ διὰ Β. διατάγματος.

Ἄρθρ. 20. Τὰ κατὰ τὸν παρόντα νόμον εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ χορηγούμενα παντὸς εἴδους χορηγήματα εἶναι ἀκατάσχετα· μηνιαῖα μόνον ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ τοῦ τετάρτου αὐτῶν κράτησις, πρὸς ἀπότισιν τῆς εἰς τὸ ταμεῖον αὐτὸ ἐνδεχομένης ὀφειλῆς τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ συζύγου ἕνεκα τῆς καταβολῆς, ἣν ὤφειλε νὰ καταθέσῃ κατὰ τοὺς περὶ ἐγγάμων ὁρισμοὺς τοῦ νόμου τούτου.

Ἄρθρ. 21. Οἱ κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος νόμου ὑπάρχοντες συνταξιοῦχοι, αἱ χῆραι των καὶ τὰ ὀρφανά των δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 22. Πᾶσα καθεστῶσα διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ, καταργεῖται.»

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταγραφῆς τῶν ἀκινήτων κτημάτων, ἐνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταγραφῆς τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων, συνιστᾷ εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς Βουλῆς τὸ ῥηθὲν νομοσχέδιον μὲ τινας τροποποιήσεις, κριθείσας ἀναγκαίας διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους κατωτέρω ἐκθέτει.

Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο κύριον ἀντικείμενον ἔχει νὰ ἐπεκτείνῃ καὶ στερεώσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰς βάσεις, ἐφ' ὧν ἐρείδεται ἡ τόσον ἀναγκαία διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἰδιωτικοῦ καὶ δημοσίου πλούτου κτηματικὴ πίστις, τὰς ὁποίας ἤδη πρὸ πολλοῦ ἡ νομοθεσία ἡμῶν εἶχε θέσει διὰ τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου.

Ἀλλ', ὡς καὶ αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν αἰτιολογικήν της ἔκθεσιν ἀναγνωρίζει, τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχέδιον δὲν περιλαμβάνει ὅλας τὰς περιπτώσεις, εἰς ὅσας οἱ τρίτοι ἔχουν μέγα συμφέρον πρὸς ἰδίαν ἐντελῆ ἀσφάλειαν νὰ λαμβάνωσιν ἀκριβῆ γνῶσιν τῶν πραγματικῶν δικαιωμάτων τῶν προσώπων, μετὰ τῶν ὁποίων συναλλάττονται.

Ὅλα τὰ πρὸ τοῦ **1857** ἀποκτηθέντα πραγματικὰ δικαιώματα δὲν γίνονται διὰ τῆς μεταγραφῆς φανερὰ εἰς πάντας, ὡς ἐπίσης καὶ ὅλα τὰ δικαιώματα ὅσα καὶ μετὰ τὸ **1857** μεταβιβάζονται ἐκ κληρονομίας. Ἐν ᾧ ὅμως τὸ πρῶτον διὰ τῆς ἁπλῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον δύναται νὰ ἐκλείψῃ διὰ τῆς μεταξὺ ζώντων μεταβιβάσεως ἀπὸ πρόσωπον εἰς πρόσωπον τῶν πραγματικῶν δικαιωμάτων, τὸ δεύτερον θέλει μείνει πάντοτε, εἰσάγον μάλιστα τὴν ἀβεβαιότητα καὶ εἰς αὐτὰ τὰ μετὰ τὸ **1857** μεταγραφησόμενα δικαιώματα, ὁσάκις ἐκ διαθήκης ἢ ἐξ ἀδιαθέτου μεταβιβάζονται ταῦτα εἰς νέα πρόσωπα· ἴσως δὲν εἶναι πραγματικῶς ἀδύνατον νὰ συμπληρωθῇ καὶ κατὰ τοῦτο ἡ νομοθεσία, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ εὔχεται ὥστε ἡ Κυβέρνησις νὰ λάβῃ ἐκ νέου ὑπὸ σκέψιν τὸ περισπούδαστον τοῦτο ἀντικείμενον, διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν, ὅτι διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου αὐξάνεται μὲν ἡ κτηματικὴ πίστις, ἀλλὰ μόνον κατὰ ποσὸν· ἡ ἀβεβαιότης ἐλαττοῦται μέν, δὲν ἐξαλείφεται ὅμως καὶ ἐντελῶς ἐκ τῶν συμβάσεων τῶν πολιτῶν.

Τὸ ἄρθρον **1** τοῦ νομοσχεδίου φαίνεται μὲν ὅτι εἰς τὸν Ε'. αὐτοῦ παράγραφον παραλείπει ὁλόκληρον κατηγορίαν μεταβιβάσεως δικαιωμάτων, τὰς ἐξωδίκους διανομὰς ἀκινήτων, ἀλλ' ἐκ τοῦ **42** ἄρθρου τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου γίνεται φανερὸν, ὅτι

αὗται, ἀναγκαίως ἐνώπιον συμβολαιογράφου συνταττόμεναι, περιέχονται εἰς τὸν ά. παράγραφον αὐτοῦ.

Ἡ ἀκριβολογία ἀπαιτεῖ εἰς τὸ 2 ἄρθρον ν' ἀντικατασταθῶσιν αἱ λέξεις «τὰς ἐκ τῆς παραλείψεως αὐτῆς συνεπείας» ἀπὸ τὰς λέξεις «τὰ ἀποτελέσματα τῆς παραλείψεως αὐτῆς» καὶ ἡ λέξις «διατυπώσεως» ἀπὸ τὴν λέξιν «διατάξεως» καὶ τὸ μὲν ά. εἶναι φανερὸν, τὸ δὲ β'. δικαιολογεῖται ἐκ τοῦ ὅτι βεβαίως ὁ νομοθέτης δὲν διατάττει τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους νὰ ὑπενθυμίζωσιν εἰς τοὺς συμβαλλομένους τὴν περὶ μεταγραφῆς ὑποχρέωσιν ἁπλῶς *διὰ τὸν τύπον*, οὔτε ἡ διὰ τὸν δημόσιον ὑπάλληλον ὑποχρεωτικὴ τοῦ νόμου διαταγὴ εἶναι κυρίως τύπος τοῦ ἐγγράφου.

Τὸ 11 ἄρθρον καταργεῖ ἐν γένει τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως· ἀλλ' ἐὰν ὁ περιορισμὸς οὗτος τῆς ἐλευθέρας διαθέσεως τῆς περιουσίας εἶναι τῷ ὄντι παράλογος εἰς ὅλας τὰς λοιπὰς περιπτώσεις, εἰς τὴν εἰδικὴν περίπτωσιν τῆς συνιδιοκτησίας δικαιολογεῖται ὡς ἐκ τοῦ ἠθικοῦ δεσμοῦ τοῦ συνδέοντος τοὺς κοινωνοὺς ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ δικαιώματος.

Ὅθεν ἀπαντᾶται καὶ εἰς αὐτὰς τὰς νεωτέρας νομοθεσίας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον τοιοῦτον δικαίωμα προτιμήσεως. Ἡ ἐπιτροπὴ ἑπομένως προτείνει νὰ ἐξαιρεθῇ τῆς γενικῆς καταργήσεως ἡ προτίμησις τῶν κοινωνῶν. Δὲν ἠδύνατο ὅμως καὶ νὰ διατηρηθῇ ἡ ἐπὶ δέκα ὁλόκληρα ἔτη διάρκεια τῆς παραγραφῆς εἰς περίπτωσιν μὴ προρωνήσεως, χωρὶς διὰ τόσον μέγα διάστημα καιροῦ ἀδικαιολογήτως νὰ μένῃ ἀβέβαια ἡ τύχη τῶν γενομένων πωλήσεων, νὰ παραλύηται ἑπομένως ἡ κτηματικὴ πίστις καὶ νὰ γεννᾶται οὕτω μέγα πρόσκομμα εἰς πᾶσαν βελτίωσιν τῶν κτημάτων καὶ τῆς καλλιεργείας των. Ἡ προκειμένη περίπτωσις ἔχει τοῦτο τὸ ἴδιον, ὅτι ἕνεκα τῆς συγκοινωνίας ὁ κοινωνὸς ἀναγκαίως λαμβάνει γνῶσιν τῆς γενομένης μεταβολῆς τῶν προσώπων, καὶ κατὰ γενικὸν κανόνα ὄχι πολὺ μετ' αὐτήν. Ὅθεν ἐθεωρήθη ἀρκοῦσα ἡ προθεσμία τῶν 30 ἡμερῶν ἀφ' ἧς ὁ ἕτερος τῶν κοινωνῶν λάβῃ ὁπωσδήποτε γνῶσιν τῆς πωλήσεως. Περὶ τῆς γνώσεως ταύτης, ἐν περιπτώσει διαφιλονεικήσεως, ἀποφαίνονται τὰ δικαστήρια.

Προτείνει λοιπὸν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ συνταχθῇ ὡς ἐξῆς τὸ 11 ἄρθρον.

« Ἐκτὸς τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως τοῦ κοινωνοῦ, αἱ » περὶ προτιμήσεως διατάξεις αἱ περιεχόμεναι εἰς τὸ βιβλίον

» Γ'. τίτλος 3 τῆς ἐξαβίβλου τοῦ Ἁρμενοπούλου καὶ τὰ περὶ » ταύτης ἔθιμα καταργοῦνται. »

« Τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως τοῦ κοινωνοῦ παραγράφεται » μετὰ 30 ἡμέρας, ἀφ' ἧς ὁ κοινωνὸς λάβῃ γνῶσιν τῆς πωλήσεως, » τὰ δὲ λοιπὰ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἀπο» κτηθέντα δικαιώματα προτιμήσεως παραγράφονται, ἂν ἡ ἀγωγὴ » δὲν κινηθῇ ἐντὸς 6 μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος » νόμου. »

Τὸ 12 ἄρθρον δὲν περιλαμβάνει τὸ εἰς τὸν 87 νόμον τῶν Βασιλ. βιβλ. 15 τιτλ. 10 (ἴδε καὶ νόμον 8 κώδηκος βιβλ. 3 τιτλ. 32) ἀναφερόμενον προνόμιον τοῦ στρατιώτου· « λαβών τις, λέγει ὁ νόμος οὗτος, ἀργύρια στρατιώτου, ἠγόρασε τινὰ κτήματα, μᾶλλον δὲ πράγματα, ὀνόματι ἰδίῳ, ἐνταλθεὶς παρὰ τοῦ στρατιώτου ταῦτα ἐκείνῳ ὠνήσασθαι. Ἡ τοίνυν διάταξις ἐπιτρέπει τῷ στρατιώτῃ καὶ τὴν ἐπὶ τῷ πράγματι ἀγωγὴν κινεῖν καὶ τὴν ἐπὶ τῇ ἐντολῇ, ἤτοι ἐπὶ τῇ διοικήσει. »

Τὸ προνόμιον τοῦτο δὲν εἶναι ὀλιγώτερον τῶν ἄλλων ἐγγὺς τῆς κτηματικῆς πίστεως, καὶ διὰ νὰ λείψῃ πᾶσα ἀμφιβολία περὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ νομοθέτου νὰ τὸ καταργήσῃ, ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ συνταχθῇ ὡς ἑξῆς τὸ ά. ἐδάφ. τοῦ 12 ἄρθρου.

« Τὸ δικαίωμα τῶν γυναικῶν, τῶν ἀνηλίκων καὶ τῶν στρα» τιωτικῶν πρὸς διεκδίκησιν τῶν διὰ προικῴων χρημάτων, χρη» μάτων τῶν ἀνηλίκων ἢ τῶν στρατιωτικῶν, ὑπὸ τοῦ συζύγου, » τῶν ἐπιτρόπων ἢ τῶν κηδεμόνων, τῶν διαχειριστῶν ἐν ἰδίῳ » αὐτῶν ὀνόματι ἀποκτηθέντων πραγμάτων. »

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Θ. Λ. Ζαΐμης Γ. Ναύτης
Ἰω. Ζάρκος Σ. Κ. Ἀντωνόπουλος. Ὁ Εἰσηγητὴς
Σ. Ἠλιάδης.»

Ἀναγγείλαντος τοῦ προέδρου ὅτι, κωλυομένου τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ, ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ φαλαγγιτῶν νομοσχεδίου, λαβών τις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τὸν λόγον, ἐξέθηκεν, ὅτι οἱ εἰσιματικοὶ, κατὰ τὰ διάφορα διατάγματα, ἔχουσι τὸ δικαίωμα ἢ νὰ λαβωσι γραμμάτια προικοδοτήσεως ἀπερχόμενοι εἰς τὰς οἰκίας των, ἢ νὰ μενωσιν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ λαμβάνοντες τὸν μισθόν των. Ἐν τοσούτῳ τινὲς λαβόντες γραμμάτια, ἐξακολουθοῦν καὶ νὰ μισθοδοτῶνται. Ἡ ἐθνικὴ ἐν Ἀθήναις Συνέλευσις διὰ τοῦ ε. κυτῆς ψηφίσματος

ἀπεφάσισε τὴν σύστασιν ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐξετάσασα τὰ γενόμενα, οὐ μόνον τοὺς κακῶς καὶ παρ' ἀξίαν δοθέντας βαθμοὺς νὰ ἐξελέγξῃ, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἠδικημένους καὶ μὴ λαβόντας βαθμὸν νὰ δικαιώσῃ. Δυστυχῶς ὅμως ἡ ἀπόφασις αὕτη τῆς Συνελεύσεως ἔμεινεν ἀπραγματοποίητος, καὶ ἐπομένως μία μερὶς ἀγωνιστῶν μένει ἠδικημένη, καὶ ἡ μερὶς αὕτη εἰσὶ τὰ τέκνα τῶν ἀγωνιστῶν ἐκείνων, οἵτινες ἀπεβίωσαν πρὸ τῆς συστάσεως τῆς πρώτης ἐπὶ τῆς διανομῆς τῶν φαλαγγιτικῶν βαθμῶν ἐπιτροπῆς, καὶ τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα ἀναβαίνοντα εἰς **143** περιέχονται εἰς ἓν Β. διάταγμα τοῦ **1850**. Δὲν εἶναι δὲ δίκαιον οἱ λαβόντες ἅπαξ βαθμόν τινα νὰ ἐξακολουθῶσι προβιβαζόμενοι ἐναντίον τοῦ περὶ συστάσεως τῆς Β. Φαλάγγος διατάγματος, τὸ ὁποῖον προσδιώρισε τὸν ἀναλογοῦντα ἑκάστῳ βαθμόν, καὶ τοῦ ὁποίου τὰ ἀδικήματα μόνη ἡ διὰ τοῦ διατάγματος τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως προβλεπομένη ἐπιτροπὴ ἠδύνατο νὰ ἐξελέγξῃ, ἀποδίδουσα βαθμὸν ἀνώτερον εἰς τοὺς ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν ἀδικηθέντας. Ἐκ δὲ τῶν ἐν τῷ μνησθέντι διατάγματι περιεχομένων ὀνομάτων κατονομάζει τὸν Ἀναγνωσταρᾶν, πρῶτον ἀπόστολον τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἴσα πρὸς τὸν Κολοκοτρώνην καὶ τοὺς ἄλλους μεγάλους ἀγωνιστὰς ἔχοντα δικαιώματα, ὡς καὶ τὸν Κεφάλαν, εἰς τὴν πρώτην ἐπίσης ἀνήκοντα τῶν ἀγωνιστῶν τάξιν, τῶν ὁποίων τὰ τέκνα δὲν ἐπροικοδοτήθησαν μέχρι τοῦδε. Θεωρεῖ λοιπὸν ἄδικον ἄλλοι μὲν ν' ἀνταμειφθῶσι μέχρι κόρου, ἄλλοι δὲ νὰ μείνωσιν ἐντελῶς ἠδικημένοι, καθ' ὅσον γνωρίζει ὅτι πολλοὶ λαβόντες ἅπαξ τὸ γραμμάτιον τῶν βαθμῶν των, καὶ προβιβασθέντες ἀκολούθως, ἔλαβον καὶ πάλιν γραμμάτιον διὰ τὸν νέον βαθμόν των. Παρακαλεῖ διὰ ταῦτα τὴν Κυβέρνησιν νὰ καταπαύσῃ τὰ μεγάλα ἀτοπήματα, δικαιοῦσα συγχρόνως οὐ μόνον τὰ τέκνα τῶν ἐν τῷ μνησθέντι διατάγματι ἀγωνιστῶν ὧν τὰ ὀνόματα εὑρίσκονται ἐν τοῖς μητρώοις, ἀλλὰ καὶ ἄλλους ἀγωνιστὰς παραλειφθέντας ἐντελῶς, διότι δὲν εἶχον παρουσιάσει ἐγκαίρως εἰς τὰς ἐπιτροπὰς τὰ διπλώματά των καὶ ἄλλα ἀποδεικτικὰ τῶν ἀγώνων των, οἵτινες ὅμως παρουσίασαν αὐτὰ ἀκολούθως, καὶ περὶ ὧν γίνεται ἐπίσης λόγος ἐν τῷ διατάγματι τοῦ **1850**.

Τελευτῶν δὲ τὰς παρατηρήσεις του, πιστεύει ὅτι ὁ ὑπουργὸς θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν αὐτὰς καὶ ἐπιφέρει τὴν δέουσαν θεραπείαν.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἀπόδειξις τῆς ὑπὲρ τῶν ἀγωνιστῶν προνοίας τῆς Κυβερνήσεως εἶναι τὰ καθ' ἑκάστην ὑπὲρ αὐτῶν παρουσιαζόμενα νομοσχέδια, καὶ δὲν πρέπει ν' ἀμφιβάλλωμεν

ὅτι ἡ αὐτὴ πρόνοια θέλει λησθῆ ὑπὲρ ὅλων ἐν γένει τῶν ἀνδρῶν τοῦ ἀγῶνος. Πρὸς διαβεβαίωσιν δὲ τῆς ἰδέας του ταύτης φέρει τὸ προκείμενον ὑπὲρ τῶν φαλαγγιτῶν νομοσχέδιον, ὑπὲρ ὧν ἡμεῖς αὐτοὶ πολλάκις ὑψώσαμεν φωνήν, καὶ δὲν ἦτον διὰ τοῦτο δίκαιον νὰ ἐπιρρίψωμεν μομφὴν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως δι' ἀντικείμενα ὅλως ἀμφίβολα, καὶ διὰ τὰ ὁποῖα ἠδυνάμεθα ν' ἀποτείνωμεν κατ' ἰδίαν εἰς τὸν ὑπουργὸν παρατηρήσεις, καὶ νὰ ζητήσωμεν τὴν θεραπείαν τῶν τυχὸν λαμβανόντων χώραν ἀδικημάτων, μολονότι ἡ ἐξέλεγξις καὶ διόρθωσις αὐτῶν εἶναι ἔργον, τὸ ὁποῖον ἡ ἐθνικὴ Συνέλευσις ἀνέθηκε διὰ ψηφισμάτος της εἰς ἐπὶ τούτῳ συσταθησομένην ἐπιτροπὴν, τῆς ὁποίας τὴν ταχεῖαν σύστασιν ἠδυνάμεθα μόνον ν' ἀπαιτήσωμεν ἡμεῖς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ οὐχὶ νὰ μαραίνωμεν τὸν ζῆλον αὐτῆς, προκαλοῦντες συζητήσεις ἀκαίρους, ἐν ᾧ πρόκειται νὰ ψηφίσωμεν νόμον τοσοῦτον εὐεργετικὸν ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν αὐτῶν λειψάνων τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος.

Ἐπὶ τούτοις λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ἐξέθηκεν, ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον πρῶτον καὶ κύριον σκοπὸν ἔχει τὴν ἐντελῆ ἀποκατάστασιν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος, οἵτινες μετὰ τοσαύτης αὐταπαρνήσεως καὶ ζήλου ὑπηρέτησαν τὴν πατρίδα κατὰ τὸν πολύμοχθον αὐτῆς ἀγῶνα, καὶ ἰδίως ἐκείνων, οἵτινες ἐκ τῆς ἡλικίας κατέστησαν ἀνίκανοι πλέον δι' ὑπηρεσίαν.

Δεύτερον δὲ ἐπίσης οὐσιώδη σκοπὸν ἔχει τὸ νομοσχέδιον τὸ νὰ μὴ ἐπιβαρύνηται πλέον ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου μὲ δαπάνας μὴ καθαρὰς στρατιωτικὰς, ὡς ἐν παραδείγματι τὸν μισθὸν τῶν ἐν ἀπροσδιορίστῳ ἀδείᾳ ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος, ὅστις τοῦ λοιποῦ διδόμενος ὡς σύνταξις, θέλει πληρώνεσθαι ἐκ τοῦ Κεντρικοῦ ταμείου. Τὸ μέτρον τοῦτο ὑπὸ τὴν ἀληθῆ του ἔποψιν δὲν πρέπει νὰ τρομάξῃ τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς Φάλαγγος, διότι ὁ μισθὸς αὐτῶν θέλει θεωρεῖσθαι ὡς σύνταξις μόνον ἑνὸς διαμένουν ἐν ἀδείᾳ, καὶ ἐπομένως οὐδόλως μεταβάλλεται ἡ πραγματικὴ θέσις των. Ἡ χορήγησις ὁλοκλήρου τοῦ μισθοῦ εἰς τοὺς ἐν ἀδείᾳ εἶναι εὐεργεσία ἀνταξία τῶν ἐκδουλεύσεών των, διότι, ὡς εἶναι ὑμῖν γνωστὸν, ὁ ἀνώτατος ὅρος τῶν συντάξεων δὲν προσδιορίζεται συνήθως ἐξίσου μὲ τὰς ἀποδοχὰς τῆς ἐνεργείας. Ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν ἐνόμισε χρέος της νὰ θέσῃ ὑπ' ὄψιν τῆς Βουλῆς τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἐπιψηφίζουσα, θέλει ἐκπληρώσει μίαν εὐχὴν καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἰδίας καὶ ὑπὸ πολλῶν ἀγωνιστῶν ἐκφρασθεῖσαν.

Επήνεγκεν ὁ βουλευτὴς Ἄργους, ὅτι κηρύττεται κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, διότι σκοπὸν ἔχει τὴν διάλυσιν τοῦ σώματος τῆς Φάλαγγος, εἰς τὴν ὁποίαν δικαίως δύναται νὰ καυχᾶται τὸ ἔθνος ἡμῶν. Οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς Φάλαγγος εἰσὶν οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι, οἵτινες ἔθεσαν τὸν πρῶτον θεμέλιον λίθον τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἔθνους, καὶ ἦτον δίκαιον, χάριν τοὐλάχιστον ἱστορικῆς ἀναμνήσεως, νὰ διατηρῆται ὁ σκελετὸς αὐτὸς τοῦ ἀγῶνος, ὡς διετήρησαν ἐπὶ αἰῶνας οἱ ἔνδοξοι ἡμῶν πρόγονοι τὸ μετακομίσαν εἰς Κρήτην τὸν Θησέα πλοῖον πρὸς ἀνάμνησιν τοῦ μεγάλου ἐκείνου ἀνδραγαθήματός του, ὡς διατηρεῖ ἡ Ἀγγλία καὶ Ἀμερικὴ τοὺς Βελιγκτῶνας καὶ Βασιγκτῶνάς των, καὶ μεγαλαυχοῦσιν ἐπὶ ταῖς ἡρωϊκαῖς αὐτῶν πράξεσιν. Ὥρειλε λοιπὸν καὶ ἡ Ἑλλὰς νὰ διατηρήσῃ τὸ Σῶμα αὐτὸ τῶν ἡρώων της εἰς οἱανδήποτε καὶ ἂν εὑρίσκηται κατάστασιν, μολονότι οἱ ἀξιωματικοὶ δὲν ἔμειναν ποτὲ ἀργοί, διότι αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀπήντησεν εἴκοσι τοιούτους μεθ' ἑνὸς χωροφύλακος στρατεύοντας χάριν ἀσφαλείας· αὐτοὶ εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου ἐπιτηροῦν τὴν τάξιν, αὐτοὶ παντοῦ καὶ πάντοτε προσκληθέντες ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐξεπλήρωσαν τὸ καθῆκόν των μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου, ὡς καὶ ὅταν ἐπολέμουν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ τῆς πατρίδος.

Τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἔκρινε χρέος ὡς στρατιώτης καὶ συστρατιώτης τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἀξιωματικῶν νὰ ὑποβάλῃ ἐνώπιον τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Ἔθνους, καὶ νὰ εἴπῃ αὐτοῖς, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ προέλθωσιν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν περιφρονήσεως κατὰ τῶν ἐπιζώντων ὀλίγων λειψάνων τοῦ ἀγῶνος.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις καὶ ἄνευ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ἠδύνατο νὰ διαλύσῃ τὴν φάλαγγα, δίδουσα εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς αὐτῆς τὸ ἓν τρίτον τοῦ μισθοῦ των, ἐν ᾧ ἤδη τοῖς δίδεται ὁλόκληρος. Δὲν πρέπει δὲ νὰ θεωρηθῇ ὡς πραγματικὴ σύνταξις, διότι τοὺς δυναμένους ἐξ αὐτῶν νὰ ὑπηρετήσωσιν ἡ Κυβέρνησις ἐν ἀνάγκῃ δύναται νὰ μεταφέρῃ εἰς ἐνέργειαν, ἐν ᾧ δὲν συμβαίνει τοῦτο καὶ διὰ τοὺς πραγματικῶς συνταξιούχους.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας βουλευτὴς Λακεδαίμονος, ὅτι ἐλυπήθη πολὺ διὰ τὰς ἐκφράσεις τοῦ μετ' αὐτὸν λαβόντος τὸν λόγον βουλευτοῦ Ἐπιδ. Αἰμηρᾶς, παραγνωρίσαντος διὰ τῆς ἀγορεύσεώς του τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθῆκον μάλιστα τῆς Βουλῆς τοῦ νὰ ἐξελέγχῃ τὰς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως καὶ νὰ φέρῃ ὀρθὰς καὶ δικαίας ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεις πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν κακῶς γινομένων· ὕλαι δὲ αὐτοῦ αἱ παρατηρήσεις ἐστηρίζοντο εἰς πραγματικὰ γεγονότα, γνωστὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἰδίαν Κυβέρνησιν.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, νομίζει ὅτι οὐ μόνον δὲν σκοπεύει τὴν διάλυσιν τῆς Φάλαγγος, ἀλλὰ καὶ εὐεργετεῖ μάλιστα τοὺς ἀξιωματικοὺς αὐτούς. Πιστεύων δὲ ὅτι ἡ Κυβέρνησις προνοεῖ ὑπὲρ τῶν ἀγωνιστῶν, πέποιθε διὰ τοῦτο ὅτι καὶ αἱ παρατηρήσεις αὐτοῦ θέλουσι ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ἵνα ἐπενεχθῇ ἡ δέουσα θεραπεία.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι μετὰ τὴν εἰς τὸν βουλευτὴν Ἄργους ἀπάντησιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν θεωρεῖ περιττὴν πᾶσαν ἄλλην ὑποστήριξιν τοῦ νομοσχεδίου. Παρατηρεῖ δὲ μόνον, ὅτι, ἐὰν προστέξωμεν εἰς τὴν ἐν τῷ 1 τοῦ νομοσχεδίου ἄρθρῳ φράσιν «διαρκούσης τῆς ἀδείας των» ἠθέλομεν ἀδιατάκτως πεισθῆ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ διαλύσεως τῆς Φάλαγγος. Τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἐκφράζεται μάλιστα εἰλικρινῶς, διότι ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν τῶν στρατιωτικῶν ἓν ποσὸν, τὸ ὁποῖον κακῶς μέχρι τοῦδε ἐπεβάρυνε τὸν προϋπολογισμὸν αὐτὸν, ἐν ᾧ δὲν ἐδίδετο διὰ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλ' ὡς σύνταξις εἰς τοὺς ἐν ἀδείᾳ μένοντας φαλαγγίτας.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ βουλευτοῦ Ἄργους, ὅτι αὐτὸς μὲν ἐξέθηκε τὴν ἰδέαν του, ἀπόκειται δὲ εἰς τὸν χρόνον νὰ καταδείξῃ τὸν ἀληθῆ τοῦ νομοσχεδίου σκοπὸν· ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι, ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ μέχρι τοῦδε διέποντος τὰ τῆς μισθοδοσίας τῶν φαλαγγιτῶν Β. διατάγματος καὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, θέλομεν τῷ ὄντι πεισθῆ περὶ τοῦ εὐεργετικοῦ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου. Ὅ,τι ὅμως ἔτρεεν εἰς δισταγμὸν καὶ τὴν Βουλὴν καὶ τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς φάλαγγος, ἦτον ἡ λέξις «σύνταξις» ἀλλὰ καὶ ὁ δισταγμὸς αὐτὸς πιστεύει ὅτι ἐξέλιπε μετὰ τὰς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ δοθείσας ἐξηγήσεις. Μία δὲ μόνον παρατήρησις ἐξακολουθεῖ νὰ γίνηται, ἡ ἑπομένη. Εἰς τὸν περὶ συντάξεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ νόμον ἀναφέρεται, ὅτι εἰδικὸς νόμος θέλει κανονίσει τὰ περὶ συντάξεως τῶν φαλαγγιτῶν, καὶ ὁ ὅρος αὐτὸς εἰσέτι δὲν ἐξεπληρώθη, ἐφ' ᾧ καὶ δικαίως οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς φάλαγγος θεωροῦσιν ἑαυτοὺς ἠδικημένους. Κατὰ τὸν μνησθέντα νόμον, προσδιορίζεται ὡς ἐλάχιστος μὲν ὅρος πρὸς δικαίωμα συντάξεως τὰ 30 ἔτη, ὡς ἀνώτατος δὲ τὰ 40, καὶ ἑπομένως δίκαιον ἦτον νὰ ἀριθμῶνται καὶ διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς φάλαγγος τὰ ἔτη, καθ' ἃ διαμένουσιν ἐν ἀδείᾳ, ὡς ἔτη ὑπηρεσίας πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῆς

συντάξεως, καθ' ὅσον καὶ ὁ ὀργανικὸς περὶ τῆς φάλαγγος νόμος ἐθεώρησε τὸ Σῶμα αὐτὸ ὡς σῶμα ζῶν καὶ ἐνεργόν, καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι δίκαιον νὰ παραγνωρίσωμεν ἡμεῖς τὸν ἀληθῆ καὶ κύριον σκοπὸν τῆς συστάσεως τοῦ Σώματος αὐτοῦ. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι θέλει προκύψει μία τις δυσχέρεια εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, διότι ἄλλως κανονίζονται τὰ ἔτη τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, ἄλλως δὲ τὰ τῆς Φάλαγγος, ἀλλὰ τὴν μικρὰν ταύτην δυσκολίαν ὀφείλομεν νὰ ὑπερπηδήσωμεν χάριν τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος, καὶ νὰ λάβωμεν ὁριστικόν τι καὶ περὶ αὐτῶν μέτρον, προσδιορίζοντες τὸν χρόνον, ἀφ' οὗ θέλει λογίζεσθαι ἡ ὑπηρεσία αὐτῶν, ἀριθμουμένων καὶ τῶν ἐτῶν τῆς ἐν ἀδείᾳ διαμονῆς των ὡς ἐτῶν ὑπηρεσίας. Πιστεύει δὲ ὅτι καὶ ὁ ὑπουργὸς θέλει συμφωνήσει μετ' αὐτοῦ, ἔχων πληρεστάτην διάθεσιν ὑπὲρ τῆς ἀληθοῦς βελτιώσεως τῆς τύχης τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Φάλαγγος.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι συζητοῦντες τὸ προκείμενον περὶ φαλαγγιτῶν νομοσχέδιον, ἐκπληροῦμεν ἓν εὐγενὲς καθῆκον, ὀφειλόμενον εἰς τοὺς ἥρωας τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος· διὰ τοῦτο καὶ ὁ ὑπουργὸς καὶ οἱ ἀγορεύσαντες πάντες συνεφώνησαν καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν βελτίωσιν τῆς τύχης τῶν φαλαγγιτῶν, τῶν ἱερῶν αὐτῶν λειψάνων τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως. Οὐδένα ἐξ ἡμῶν λανθάνει ὅτι μία τῶν πρώτων φροντίδων τοῦ Σ. ἡμῶν Βασιλέως, ἅμα ἐπάτησε τὸ ἑλληνικὸν ἔδαφος, ὑπῆρξεν ἡ σύμφωνος μὲ τὰς ἀποφάσεις τῶν ἐθνικῶν Συνελεύσεων ἀνταμοιβὴ τῶν ἀγωνιστῶν, καὶ ἐντεῦθεν τὸ περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Φάλαγγος ἐκεῖνο διάταγμα, ἐν ᾧ ἀπαντᾷ τις τῷ ὄντι αἴσθημα Βασιλικόν, καρδίαν γενναίαν καὶ πατριωτικήν. Σκοπὸς τοῦ διατάγματος ἐκείνου ἦτον νὰ περιθάλψῃ τοὺς ἄνδρας τοῦ ἀγῶνος, τὰς μεγάλας τῶν ὁποίων ὑπηρεσίας ἱκανὰς θεωρῆσαν, ἀφῆκεν αὐτοὺς ἐλευθέρους νὰ μεταβῶσιν εἰς τὰς ἑστίας των, ὅπου νὰ διανύσωσι τὸ λοιπὸν τῆς ζωῆς των, καλλιεργοῦντες τὸν ἀγρόν των, τὸν ὁποῖον τὸ ἔθνος ἔμελλε νὰ δώσῃ αὐτοῖς εἰς ἀντάλλαγμα τῶν πολυειδῶν θυσιῶν των. Ἐπὶ τῇ βάσει λοιπὸν τῆς διατάξεως ταύτης πολλοὶ λαβόντες τὰ γραμμάτιά των, ἀπῆλθον εἰς τὰς οἰκίας των. Ποία ὅμως ὑπῆρξε δυσπυχῶς ἡ τύχη τῶν γραμματίων αὐτῶν γνωρίζουσι πάντες, ἀρκεῖται δὲ μόνον νὰ εἴπῃ, ὅτι ἠναγκάσθησαν νὰ ἐκποιήσωσιν αὐτὰ ἀντὶ τοῦ τετάρτου τῆς ἀξίας των, ἤτοι πρὸς 25 τοῖς 0/0. Ἄλλοι δέ, μὴ θελήσαντες νὰ λάβωσι γραμμάτια, διέμειναν εἰς τὴν ἐνεργὸν Φάλαγγα, ἐκπληρώσαντες ἀπὸ τοῦ 1835 τὸ καθῆκόν των, ὁσάκις προσεκλήθησαν νὰ ὑπηρετήσωσι τὴν Κυβέρνησιν· ἐν τῷ διαστήματι δὲ τούτῳ ἐγένοντο καὶ τινες προβιβασμοί.

Σήμερον ἡ Κυβέρνησις διὰ τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεώς της ὁμολογοῦσα μίαν ἀλήθειαν, λέγει, ὅτι πολλοὶ τῶν διαμεινάντων εἰς τὴν ἐνεργὸν Φάλαγγα φθάσαντες εἰς βαθὺ γῆρας, δὲν δύνανται πλέον νὰ ὑπηρετήσωσι, καὶ δι' αὐτοὺς ἔπρεπε νὰ ληφθῇ εὐνοϊκόν τι μέτρον, καὶ τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην ἐκπληροῖ σήμερον ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου. Ἀλλ' ἐγεννήθη ἡ ἰδέα, ὅτι, ἐπιψηφιζομένου τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου, παύει ἡ ζωὴ τῆς Φαλαγγος, ἡ ἰδέα δὲ αὕτη θέλει βεβαιωθῆ, ἐὰν πληροφορηθῶμεν ὅτι τὸ μέχρι τοῦδε δαπανώμενον διὰ τὸ σῶμα τῆς Φάλαγγος ποσὸν ἐξαλείφεται τοῦ λοιποῦ ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, διότι τότε ἐννοεῖται ὅτι οἱ συγκροτοῦντες αὐτὸ θέλουν θεωρεῖσθαι ὡς ἁπλοῖ συνταξιοῦχοι, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς στρατιῶται. Ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἀληθὲς ὅτι δὲν ἐξάγεται τοῦτο, ἀλλ' ὁ νοῦς αὐτοῦ σκοπεύει πραγματικῶς τῆς Φάλαγγος τὴν διάλυσιν, διότι ὁ φαλαγγίτης ὁ διαμένων ἐν τῇ πρωτευούσῃ ἢ ἀλλαχοῦ παρὰ τῇ τετραρχίᾳ, εἰς ἣν ἀνήκει, καὶ λαμβάνων 50 ἢ 90 δρ. μακρὰν τῆς οἰκογενείας του, θέλει προτιμᾷ νὰ λαμβάνῃ αὐτὰς διαμένων ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. Ὁ ὑπουργὸς ἐβεβαίωσε μὲν τὴν Βουλήν, ὅτι ἡ Φάλαγξ δὲν διαλύεται, ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ θέλουν θεωρεῖσθαι οὐχὶ ὡς συνταξιοῦχοι, ἀλλ' ὡς ἐν ἀδείᾳ διατελοῦντες, καὶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει ἀνακαλεῖ αὐτοὺς ἐν ἀνάγκῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλ' ἡ προφορικὴ αὐτοῦ ἀνάπτυξις δὲν συνάδει μετὰ τοῦ νομοσχεδίου. Διὰ εἶπεν, ὅτι ὁ μισθὸς τῶν ἐν ἀδείᾳ φαλαγγιτῶν ἐπεβάρυνε μέχρι τοῦδε τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, τοῦ λοιποῦ δὲ θέλει ἐπιβαρύνει τὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ἐπομένως οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι θέλουν θεωρεῖσθαι ὡς συνταξιοῦχοι καὶ σῶμα Φάλαγγος δὲν θέλει ὑπάρχει. Ἐὰν τοῦτο ἦναι ἀληθὲς, νομίζει ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔπρεπε νὰ προέλθῃ σήμερον εἰς τοιοῦτον μέτρον καὶ διὰ πολιτικοὺς λόγους καὶ διὰ τὸ συμφέρον αὐτὸ τῆς Πατρίδος ἡμῶν, ἀλλ' ὤφειλε νὰ διατηρῇ ἑκατὸν γεραιοὺς ἀγωνιστάς, τοὺς ὁποίους ἐπιδεικνύουσα εἰς τὸν περιηγητήν, τοὺς μὲν ἠκρωτηριασμένους, τοὺς δὲ κατατετραυματισμένους ἔχοντας τὸ σῶμα, νὰ ἀνακαλῇ εἰς τὴν μνήμην των τὴν ἔνδοξον ἐκείνην ἐποχὴν τῆς ἐπαναστάσεώς μας, ἥτις δικαίως ἐκίνησε τὸν θαυμασμὸν τῆς Εὐρώπης ἁπάσης. Ὤφειλε νὰ διατηρήσῃ τὰ ἐπιζῶντα αὐτὰ γηραιὰ τέκνα τοῦ ἀγῶνος ἡμῶν, διὰ ν' ἀνακαλῇ εἰς τὴν μνήμην

ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῶν τέκνων ἡμῶν τὰ πρὸς τὴν Πατρίδα καθήκοντά μας, καὶ τὴν ὁποίαν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν ὀφείλομεν εὐγνωμοσύνην. Μιμούμενοι δὲ τοὺς ἀρχαίους ἡμῶν προγόνους, ἂς φροντίζωμεν κάλλιον νὰ περιποιώμεθα τὸ σῶμα αὐτὸ τῆς Φάλαγγος, τὸ πλῆρες ὡραίων ἀναμνήσεων, ὡς ἐκεῖνοι διετήρησαν ἐπὶ αἰῶνας πολλοὺς τὸ μετενεγκὸν εἰς Κρήτην τὸν ἥρωα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης Θησέα, εὐγνωμονοῦντες οὕτω εἰς τὸν σωτῆρα των.

Ἀπήντησε πρὸς ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς εἰπὼν ὅτι, ὕστερον ἀπὸ πολυχρονίους ἀγῶνας, ὕστερον ἀπὸ θυσίας ὑπερανθρωπίνους, ἔπρεπεν ἄρα εἰς τοὺς γηραιοὺς ἀγωνιστάς, τοὺς προσενεγκόντας τῇ Πατρίδι καὶ ζωὴν καὶ περιουσίαν νὰ λέγωμεν «Εἰς τὰ ἔσχατα τοῦ ἱστορικοῦ ὑμῶν βίου δὲν σᾶς δίδομεν ἄρτον, εἰμὴ ἐνόσῳ ὑπηρετεῖτε»; Ὄχι, εἶπεν ἡ Κυβέρνησις· ἡ Πατρὶς, διὰ τὴν ὁποίαν τοσοῦτον ἐμόχθησες, ὀφείλει νὰ σὲ τρέφῃ οὐ μόνον ὑπηρετοῦντα, διότι πλέον τοῦ δέοντος ὑπηρέτησες αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ ἀναπαυόμενον.

Ὑπῆρχε μέχρι τοῦδε εἷς νόμος καὶ ἓν διάταγμα· εἷς νόμος, ὅστις διετήρει τοὺς φαλαγγίτας ἐν ὑπηρεσίᾳ, καὶ ἓν διάταγμα, τὸ ὁποῖον ἐπέτρεπεν αὐτοῖς νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὰς οἰκίας των, λαμβάνοντες ἓν μέρος τοῦ μισθοῦ των ὡς καὶ οἱ τελευταῖοι ὑπηρέται τοῦ δημοσίου. Τὴν ἀδικίαν ταύτην, ἥτις περιεφρόνει τὸν ἀγῶνα, ἠθέλησε νὰ καταπαύσῃ ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον οὐ μόνον δὲν διαγράφει αὐτοὺς ἐκ τῶν στρατιωτικῶν ἐλέγχων, ἀλλὰ καὶ ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν καὶ προβιβασμὸν τοῖς ὑπόσχεται. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἄδικον τὸ νομοσχέδιον, διότι, ἂν τοιοῦτον ἦτον, δὲν ἤθελε βεβαίως τὸ ὑπογράψει.

Ἐνταῦθα τῆς Βουλῆς ἁπάσης ἀρκεσθείσης εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν δοθείσας διασαφήσεις· ἠρώτησέ τις ἂν ὁ φαλαγγίτης, ἀποθανὼν, ἔχῃ δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἢ γραμμάτιον, ἀπήντησε δὲ ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι, κατὰ τὸν περὶ τούτου νόμον τοῦ 1833, αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀποβιωσάντων ἀξιωματικῶν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνωσι σύνταξιν.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἡ δὲν ἐξηγήθη καλῶς ἢ τὸν παρενόησεν ἴσως ὁ βουλευτὴς Λακεδαίμονος, καὶ διὰ τοῦτο τῷ ἀπέδωκεν ὅτι παραγνωρίζει τὰ δικαιώματα τῆς Βουλῆς ἀπέναντι τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλὰ τοιαύτη μομφὴ νομίζει ὅτι δὲν τῷ ἀνήκει, ἐπειδὴ καθ' ὅλην τὴν βουλευτικὴν αὐτοῦ πορείαν οὐδέποτε ἐπεριποιήθη ὑπουργούς, οὐδέποτε ἐδειλίασε νὰ φέρῃ ἐν πλήρει

ἐλευθερίᾳ τὰς παρατηρήσεις του, καὶ ἐπολέμησεν ἀείποτε πᾶν ὅ,τι ἔκρινεν ἡ ἄτοπον ἢ ἐπιβλαβές· ὥστε τὸν ἠδίκησεν ὁ προαγορεύσας, ἀποδιδοὺς ἀνοίκειον εἰς αὐτὸν χαρακτῆρα.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, εἷς τῶν βουλευτῶν Οἰτύλου ἐζήτησε νὰ ἀναγνωσθῇ ἀναφορὰ πολίτου τινὸς, σχέσιν ἔχουσα πρὸς τὸ ἀντικείμενον, ἀλλὰ μὴ θεωρηθείσης ἐγκαίρου τῆς ἀναγνώσεως, ἀπεφασίσθη νὰ διευθυνθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπήν.

Οὕτως ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Ἀντωνόπουλον καὶ Ν. Ματθαῖον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 90.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν	Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	
Λουκᾶς Λόντος		Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Γεώργιος Κονδύλης	Ν
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν
Νικόλαος Π. Κατρης	Ν	Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Βασίλειος Νώνης	Ν
Δημήτριος Τσόκρης	Ν	Σταμάτιος Μήτσας	Ν
Γεώργιος Τσόκρης		Δημήτριος Ζῶτος	
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Γ. Ι. Γιολδάσης	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ν. Α. Γρανίτσας	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Λύσανδρος Βιλαέτης	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Σ. Χ. Στεφανόπουλος	
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Ἀνδρέας Αὐγερινός	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Σόλων Κρεστενίτης	
Σωτήριος Στράτος	Ν	Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Γεώργιος Διαμάντης	
Φίλων Φίλωνος	Ν	Ν. Δελένδας	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Δ. Γαβρᾶς	Ν
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Κωνστ. Γριβαγεώργης		Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν

Χαρ. Θεοχαρόπουλος . . N	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος	Χ. Σουμαρίπας . . . . . N
Ἀθαν. Δανηλόπουλος . . . N	Δ. Δημητρακόπουλος . . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . N	Π. Χρυσοβέργης . . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . N
Α. Κοντόσταυλος . . . . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Βελισ. Νικολαΐδης . . . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . .
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . N
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάντης . . . . N
Κωνσ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . N
Νικόλαος Μπούκουρας . . N	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . . N
Π. Κολποδῖνος . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Γ. Πανοπριφτόπουλος . . N	Π. Χριστόπουλος . . . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . N	Νικόλαος Μασχούλας . . . N
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . N	Σπ. Πήλληκας . . . . . N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . N	Σιδέρης Πράτσικας . . . N
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Π. Πατρινὸς . . . . . N
Α. Κορριωτάκης	Χρ. Τσκλαμιδᾶς . . . . N
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Αναργύρου. .
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος . N	Ν. Α. Μπότασης . . . .
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . N
Β. Π. Δημητρακόπουλος . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . . N	Γεώργ. Ναύτης . . . . . N
Α. Μαυροειδὴς	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N
Γ. Κεφάλας . . . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N
Ἀναγνώστης Τσάκας . . . N	Στ. Δάρας . . . . .
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Κωνστ. Κουρκουμέλης . . N	Παναγιώτης Ψάθης . . . N
Παναγιώτης Παπατσώνης . .	Νικόλαος Νάζος . . . . .
Σ. Ἀντωνόπουλος . . . . N	Ἀναγνώστης Παπατσώσης . N
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Ἰω. Ταταράκης . . . . . N	Κυριάκος Παπηρόπουλος . .

Δημήτριος Στάϊκος . . . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Α. Κιζάνης . . . . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Παντολέων Κουντουριώτης .	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Δημήτριος Μπουδούρης . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . .
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . .	

Ἀναγνωσθέντα ἑπομένως, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐγκριθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας ἡ αὐτὴ κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ψηφοφορία, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων ἐπίσης 90. Ἔχει δ' ὡς ἑφεξῆς·

ΟΘΩΝ κ. τ. λ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τοὺς ἀπερχομένους μὲ ἄδειαν ἀπουσίας εἰς τὰς ἑστίας των ἀξιωματικοὺς τῆς ἐνεργείας Φάλαγγος καὶ εἰς τοὺς πρεσβύτας αὐτῆς χορηγεῖται πλήρης ὁ μισθὸς αὐτῶν ὡς σύνταξις, διαρκούσης τῆς ἀδείας των.

Ἄρθρ. 2. Ὅσοι τῶν εἰς τὸ προλαβὸν ἄρθρον διαλαμβανομένων ἀξιωματικῶν τῆς Φάλαγγος προτιμῶσι ἀντὶ τοῦ μισθοῦ των προικοδότησιν εἰς ἐθνικὴν γῆν ἢ ἐθνικὸν φθαρτὸν κτῆμα, λαμβάνουσι τοιαύτην διὰ πιστωτικοῦ γραμματίου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 1|13 Ἰανουαρίου 1838 νόμου ἐφ' ὅλου τοῦ μισθοῦ των, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἐτησίου μισθοῦ.

Ἄρθρ. 3. Οἱ διατηροῦντες ὑπόλοιπον κανονικοῦ μισθοῦ προικοδοτημένοι ἀξιωματικοὶ τῆς Φάλαγγος ἀπολαμβάνουσι τὸ ὑπόλοιπον τοῦτο ὡς σύνταξιν ἢ ἀνάλογον προικοδότησιν διὰ πιστωτικοῦ γραμματίου εἰς ἐθνικὴν γῆν ἢ ἐθνικὸν φθαρτὸν κτῆμα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἀπὸ 1|13 Ἰανουαρίου 1838 νόμου, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀναφερομένου ἐτησίου μισθοῦ.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ἀπολαμβάνοντες χρηματικὴν περίθαλψιν προικοδοτημένοι ἀξιωματικοὶ τῆς Φάλαγγος καὶ ἀρχαῖοι ὑπαξιωματικοὶ τοῦ ἀγῶνος διατηροῦσι τὴν περίθαλψιν αὐτῶν ὡς σύνταξιν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερου-

σίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προεβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ διαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ. Γενομένης δὲ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Ματθαῖον καὶ Ἐμμ. Ἀντίπαν, συνήχθη, κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 77.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Βασ. ναυτικοῦ, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν	Γεώργιος Κονδύλης	Ν
Λουκᾶς Λόντος		Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν
Πέτρος Καμπάνης		Βασίλειος Νόνης	Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Σταμάτ. Μήτσας	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Δ. Ζώτος	
Δημήτριος Τσάκρης	Ν	Γ. Γιολδάσης	Ν
Γεώργιος Τσάκρης		Ν. Γρανίτσας	
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Σ. Χ. Στεφανόπουλος	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Ἀνδρέας Αὐγερινός	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Σόλων Κρεττενίτης	
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος		Γεώργιος Διαμάντης	Ν
Σωτήριος Στράτος	Ν	Ν. Δελένδας	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Δ. Γαβρᾶς	
Φίλων Φίλωνος	Ν	Ν. Βαρβαρῆγος	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Θρασύβουλος Ζαΐμης	Ν
Νικόλαος Τσίλιος	Ν	Λεωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης		Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Ἠλίας Παπαδαῖος	
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος		Ἀθαν. Δανηλόπουλος	Ν
Ἀναγν. Παπαθανασίου	Ν	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Ν

Ἰωάννης Ζάρκος	Ν	Α. Παπαδημητριάδης	
Α. Κοντόσταυλος		Δ. Κοκοτάκης	
Βελισ. Νικολαΐδης	Ν	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ν	Ἰωάννης Εὐσταθίου	
Πέτρος Δελιγιάννης	Ν	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	Ν
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος		Γεώργιος Μπάνης	Ν
Κων. Λαμπρινόπουλος	Ν	Νικόλαος Πιτράκος	
Νικόλαος Μπούκουρας	Ν	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	Ν
Π. Κολποδῖνος	Ν	Δημήτριος Πουλικάκος	
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν	Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν
Γ. Πανοπριρτόπουλος	Ν	Π. Χριστόπουλος	Ν
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος		Π. Κανελλόπουλος	
Χρῆστος Ράγκος	Ν	Νικόλαος Μοσχούλας	Ν
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν	Σπ. Πήλλικας	Ν
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος		Ν. Πανουργιᾶς	Ν
Νικόλαος Ματθαίου	Ν	Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν
Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν
Σ. Κοπανίτσας		Σιδέρης Πράτσικας	
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν	Π. Πατρινός	Ν
Α. Κορφιωτάκης		Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Ν
Γ. Γιατράκος	Ν	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν
Λουκᾶς Στεφάνου	Ν	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Ἰω. Παπαλουκόπουλος		Ν. Α. Μπότσης	
Ἰω. Ταμπακόπουλος	Ν	Κ. Δαρειώτης	
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Ἰω. Σκαβέντσος	Ν
Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν	Γ. Νικολάου	
Ἀναγ. Δεδόπουλος	Ν	Γεώργιος Ναύτης	Ν
Α. Μαυροειδῆς		Μ. Σολωμὸς	Ν
Γ. Κεφάλας	Ν	Ἀν. Ρενουάρδος	Ν
Ἀναγ. Τσάκας	Ν	Στ. Δάρας	
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος		Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Κων. Κουρκουμέλης	Ν	Παναγιώτης Ψάθης	Ν
Παναγ. Παπατσώνης		Νικόλαος Νάζος	
Σ. Ἀντωνόπουλος		Ἀναγνώστης Παπατσώρης	
Ἰω. Προβιλέγιος	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Ἰω. Ταταράκης	Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Σ. Βαρότσης	Ν	Δημήτριος Στάϊκος	
Χ. Σουμαρίπας	Ν	Α. Κιζάνης	Ν
Α. Δημητρακόπουλος	Ν	Παντολέων Κουντουριώτης	
Π. Χρυσοβέργης	Ν	Δημήτριος Μπουδούρης	Ν

Σταμάτιος Λούζος . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . .	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . .
Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N	

Ἀνεγνώσθησαν οὕτω τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ νομοσχεδίου, τὰ ὁποῖα ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως.

Ἐπὶ δὲ τοῦ 3 ἄρθρου διεσάφησεν ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς, ἐπὶ τῇ προκλήσει τοῦ βουλευτοῦ Παρνασίδος, ὅτι, ἀφ' οὗ ἐν τῷ α § τοῦ ἄρθρου ὁρίζεται ὁ ἀνώτατος ὅρος τοῦ ἐνοικίου, τὸ ἐν τῷ β'. § ἀναφερόμενον ποσὸν δύναται μὲν νὰ ἦναι καὶ ὀλιγώτερον, ἀλλ' οὐδέποτε πλέον τοῦ ἐν τῷ α § τεθειμένου ὅρου.

Ἐπὶ δὲ τῇ διασαφήσει ταύτῃ ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ 3 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 4 ἄρθρου, παρετήρησέ τις, ὅτι ὁ περὶ λογιστικοῦ νόμος ὁρίζει πολὺ ἀκριβῶς τὰ περὶ ἀδείας τῶν ὑπαλλήλων ἐν γένει, καὶ αἱ διαταξεις αὐτοῦ ἠδύναντο νὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ἀλλ' ἐὰν ὁ Κ. ὑπουργὸς θεωρῇ ὅτι ὁ νόμος ἐκεῖνος δὲν εἶναι ἐφαρμοστέος ἐνταῦθα, ἔπρεπε νὰ κανονίσῃ τὰ περὶ ἀδείας τῶν ἀξιωματικῶν διὰ νόμου, καὶ οὐχὶ νὰ ὁρισθῶσι, κατὰ τὸ ὑπ' ὄψιν ἄρθρον, διὰ Β. διατάγματος.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ ἐν γένει δὲν εἶναι ὑπάλληλοι, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναταί τις ν' ἀφαιρέσῃ τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν, ἐν ᾧ γίνεται τοῦτο διὰ τοὺς ὑπαλλήλους. Τοιαύτην ἐξήγησιν ἔλαβε καὶ κατ' αὐτὸν ἐξετελέσθη τὸν τρόπον ὁ περὶ λογιστικοῦ νόμος ἔν τε τῷ στρατῷ καὶ τῷ ναυτικῷ ἡμῶν. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐν ᾧ ὁ περὶ λογιστικοῦ νόμος ἐδημοσιεύθη τὸ 1852, εἰσήχθη τὸ 1853 ὁ τροποποιῶν τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἀξιωματικῶν νόμος, ἐν αὐτῷ δὲ δὲν ὑπάρχουσιν ἀκριβῶς αἱ αὐταὶ τοῦ λογιστικοῦ νόμου διατάξεις.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ 4 ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὸ 5, 6, 7 καὶ 8, δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως.

Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἐμμ. Ἀντίπαν καὶ Ν. Βαρβαρῆγον, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75, ἔχον μετὰ τοῦ πίνακος οὕτως·

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ, διαιρούμεναι εἰς μισθοὺς καὶ ἐπιμίσθια, κανονίζονται διὰ τοῦ προσηρτημένου εἰς τὸν παρόντα νόμον πίνακος.

Ἄρθρ. 2. Τὰ δύο τριτημόρια τοῦ καθαροῦ τῆς ἐνεργείας μισθοῦ καὶ τὸ ἐνοίκιον ἀποτελοῦσι τὰς ἀποδοχὰς τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν.

Ἄρθρ. 3. Τὸ ἐν τῷ πίνακι σημειούμενον ἐνοίκιον παριστάνει τὸν ἀνώτατον τοῦ ἐπιμισθίου τούτου ὅρον. Χορηγεῖται δὲ ἐνοίκιον εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς ὅταν ὑπηρετῶσιν εἰς ὡρισμένους τινὰς τόπους, ἢ διαμένωσιν εἰς αὐτοὺς ὡς διαθέσιμοι.

Οἱ τόποι οὗτοι καὶ τὸ κατὰ τόπους ποσὸν τοῦ ἐνοικίου ὁρίζονται διὰ Β. διατάγματος.

Ἄρθρ. 4. Διὰ Β. διατάγματος ὁρίζονται προσέτι αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἀξιωματικῶν·

α') Τῶν ἐν ἀδείᾳ ἀπουσίας, μὴ ὑπερβαινούσῃ τοὺς ἓξ μῆνας,

β') Τῶν ἐν ὁδοιπορίᾳ, τῶν νοσηλευομένων καὶ τῶν ὑποδίκων.

Ἄρθρ. 5. Οἱ ἀπὸ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς εἰς τὸ ναυτικὸν μετατιθέντες ἀξιωματικοὶ, οἱ τοὺς στρατιωτικοὺς βαθμοὺς διατηροῦντες, μισθοδοτοῦνται κατὰ τὰς στρατιωτικὰς περὶ μισθοδοσίας διατάξεις.

Ἄρθρ. 6. Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 1857.

Ἄρθρ. 7. Ἰδιαίτερος νόμος θέλει κανονίσει τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἐπιτάκτων ἀξιωματικῶν.

Ἄρθρ. 8. Πᾶσα καθεστῶσα διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ, καταργεῖται.

Βαθμοί	Ἀποδοχαὶ ἐνεργείας (κατὰ μῆνα)						
	Μισθοί		Ἐπιμίσθια				
				Κατὰ θάλασσαν			
				Τράπεζα			
	Καθαρὸς μισθὸς ἢ μισθὸς κατὰ ξηράν	Κατὰ θάλασσαν	Κατὰ ξηράν ἐνοίκια	Ἀρχιγῶν(1	Μοιράρχων(2	Κυβερνητῶν	Ἐπιτελῶν(3
Ἀντιναύαρχος	600	720	130	720	600		
Ὑποναύαρχος	500	600	110	600	500		
Πλοίαρχος	400	480	90	.	400	300	
Ἀντιπλοίαρχος	320	484	80	.		200	
Ἀρχιατρός	320	352	80	.			40
Ἀρχιφροντιστής	320	352	80	.			40
Ἀρχιναυπηγός	320		80	.			
Πλωτάρχης	260	312	60	.		100	40
Ἰατρός	260	286	60	.			40
Φροντιστής	260	286	60	.			40
Ναυπηγός	260		60	.			
Ὑποπλοίαρχος	160	192	40	.		80	40
Ὑπιατρός	160	176	40	.			40
Ὑποφροντιστής	160	176	40	.			40
Ὑπεναυπηγός	160		40	.			
Ἀνθυποπλοίαρχος	100	120	20	.		60	40
Ἀνθυπιατρός	100	110	20	.			40
Ἀνθυποφροντιστής	100	110	20	.			40
Ἀνθυπεναυπηγός	100		20	.			
Δόκιμος	80	96	20	.			40
Λογιστής	80	88	20	.			40

1) Commendant en chef.

2) Commendant de division.

3) Οἱ ἐπιτελεῖς (chefs d'état major) λαμβάνουσι τὰς ἀποδοχὰς τῶν κυβερνητῶν.

Σημ. Οἱ ἐπὶ τῶν πλοίων ὑπηρετοῦντες ἀξιωματικοὶ λαμβάνουσι τὴν τροφοδοτικὴν τοῦ ναύτου μερίδα.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγελλει ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ

Οἱ γραμματεῖς

Ν. Καίρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΕ'.

Τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Προστελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ τροποποιηθέντος ὑπὸ τῆς Γερουσίας νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐν Τιμενίῳ τῆς Ἀργολίδος ἱπποφορβίου, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ ἱπποφορβίου νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου ἐπεψηφίσθη παρ' ὑμῶν, ὁρίζει ὅτι τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ καταστήματος τούτου θέλουν καταλογίζεσθαι εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς καὶ ἀπολογισμοὺς τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ὁ δὲ ὅρος οὗτος ἐτέθη πρὸς εὐκολίαν τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὅτι καὶ ἄλλοτε, ὅταν τὸ ἱπποφόρβιον ἦτον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, τὰ ἔσοδα εἰσεπράττοντο παρὰ τοῦ ἰδίου καταστήματος, ἀπέναντι δὲ αὐτῶν ἐνηργοῦντο τὰ ἔξοδα.

Ἡ Γερουσία ὅμως παρετήρησεν εἰς τοὺς ὑποφαινομένους, ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἔσοδα ταῦτα, πρέπει νὰ εἰσπράττωνται ὑπὸ τοὺς ἀριθμοδίους ταμίας καὶ εἰσπράκτορας τοῦ δημοσίου ἐκ συμφώνου μὲ τὸν λογιστικὸν νόμον τοῦ Κράτους, καὶ ἑπομένως ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ τροποποιηθῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου.

Ἐπειδὴ ἄλλον σκοπὸν δὲν ἔχομεν ὡς πρὸς τὴν καταλόγισιν τῶν ἐσόδων εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, εἰμὴ τὴν εὐκολίαν μόνον τῆς ὑπηρεσίας, διὰ τοῦτο παρεδέχθημεν τὴν τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου τούτου, ἀλλ' ἡ τροποποίησις αὕτη ἀπήτησεν, ὡς ἦτον ἑπόμενον, καὶ τὰς ἑφεξῆς τροποποιήσεις, τὰς ὁποίας παρεδέχθημεν ἐπίσης, καθ' ὅσον δὲν ἔχουν οὐδεμίαν ἐπιρροὴν ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Λύται δὲ συνίστανται ὡς ἀκολούθως·

Ἄρθρον 1.

Διεγράφη ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου «καὶ θέλει ἔχει ἰδίαν διεύθυνσιν.»

Προσέτι δὲ «Καὶ τίθεται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν.»

Ἄρθρον 5.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο διεγράφη διὰ τοὺς προεκτεθέντας λόγους ὁλόκληρον, μετετράπη δὲ τὸ 6 εἰς 5.

Ἄρθρον 7.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο διεγράφη ὁλόκληρον, τὸ δὲ 8 μετετράπη εἰς 6 τροποποιηθὲν ὡς ἀκολούθως.

« Διὰ τὴν διοίκησιν τοῦ ἱπποφορβίου τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν θέλει συντάξει τὸν ἀπαιτούμενον κανονισμόν. »

Προσετέθη ἀκολούθως εἰδικὸν ἄρθρον ὑπὸ τὸν ἀριθ. 7, ἔχον οὕτω·

« Διὰ Βασ. διατάγματος, ἐκδοθησομένου ἐπὶ κοινῇ προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν καὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείων, θέλει κανονισθῇ ὁ τρόπος τῆς ἐκτιμήσεως, καθ' ὃν θέλουν παραχωρεῖσθαι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἱπποφορβίου καὶ τοῦ στρατοῦ ὅσα ἐκ τῶν προϊόντων τοῦ καταστήματος εἶναι χρήσιμα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον· ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ δὲ προϊόντα τοῦ αὐτοῦ καταστήματος ἰσχύουσιν αἱ περὶ δημοσίων προσόδων κείμεναι διατάξεις τοῦ Κράτους. »

Κατὰ συνέπειαν τῶν ἀνωτέρω τροποποιήσεων τὸ 9 ἄρθρον τοῦ ἰδίου νομοσχεδίου μετετράπη εἰς 8.

Ὑποβάλλοντες ὅθεν ἐκ νέου ὑπ' ὄψιν ὑμῶν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχέδιον, ἐφ' ὅσον συμφώνου μὲ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ἐπικαλούμεθα τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ.

Ἀθῆναι, τῇ 7 Σεπτεμβρίου 1856.

Οἱ ὑπουργοὶ

ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν — Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν — Λ. ΣΜΟΛΕΝΣΚΗΣ.

Ἡ δὲ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ τυπωθῇ ἡ ἔκθεσις καὶ διανεμηθῇ, ἵνα συζητηθῶσιν οὕτω αἱ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ἐπενεχθεῖσαι τροπολογίαι.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων νομοσχεδίου, ἀνεγνώσθη τὸ 6 ἄρθρον αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως μετὰ τῆς προσθήκης τῶν λέξεων «καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν» τιθεμένων, κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, μετὰ τὰς λέξεις «περὶ τῶν ἰδιοκτητῶν.» Ἔχει δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 6. Ἡ λιμενικὴ ἀρχὴ παραλαμβάνει ὅλα τὰ ἔγγραφα τοῦ πλοίου καὶ συλλέγει πᾶσαν δυνατὴν πληροφορίαν περὶ αὐτοῦ, περὶ τοῦ ναυαγίου, περὶ τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἐπιβατῶν, περὶ τοῦ φορτίου, περὶ τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν, ἐξετάζει τοὺς παρόντας ναύτας καὶ ἐπιβάτας καὶ ἄλλους εἰδήμονας, ἢ βεβαιοῖ τὴν ἀπουσίαν των ἐν τῇ ἐκθέσει· συντάττει δὲ περὶ πάντων καὶ περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ πλοίου ἔκθεσιν,

καὶ ἀντίγραφον αὐτῆς διαβιβάζει ὁμέσως εἰς τὸ κεντρικὸν λιμεναρχεῖον, εἰς ὃ ὑπάγεται τὸ πλοῖον, καὶ εἰς τὸ τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου.

Ταῦτα πάντα δὲν ἀποκλείουν τὴν ὑπὸ τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου διατεταγμένην ἄλλην ἐξέτασιν τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἐπιβατῶν. »

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ 7 ἄρθρον μετὰ τῆς ἐπομένης γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρ. 7. « Πᾶς ναυτικός, ἁμαξηλάτης, ἁλιεὺς ἢ ἄλλος δυνάμενος νὰ χορηγήσωσιν εἰς περίστασιν ναυαγίου συνδρομὴν πρὸς διάσωσιν ἢ διαφύλαξιν τῶν ναυαγίων, ὀφείλουσι νὰ σπεύσωσιν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ καὶ νὰ συνεργήσουν τὸ καθ' ἑαυτούς, ἅμα καὶ ὅπως προσκληθῶσιν εἴτε παρά τινος μέλους τῆς ἐπιτροπῆς, εἴτε παρὰ τοῦ πλοιάρχου, ἢ τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ ἀσφαλιστῶν τοῦ πλοίου καὶ φορτίου ἢ τῶν ἀντιπροσώπων των, εἴτε ἐν ἐλλείψει αὐτῶν καὶ ἀπρόκλητοι ἐπὶ ταῖς ἐν ταῖς ἄρθροις 634. 635 καὶ 638 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμέναις ποιναῖς εἰς περίπτωσιν ἀμελείας ἢ ἀρνήσεως. Τὰ δὲ ἔξοδα αὐτῶν καὶ ἡ ἀποζημίωσίς των συνίστανται εἰς δραχμὰς δύω ἕως δέκα δι' ἑκάστης ἡμέρας ἐργασίαν, καὶ εἰς ἴσον ποσὸν δι' ἕκαστον σχοῖνον ὁδοιπορίας προσελεύσεως καὶ ἐπανόδου ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς ἑκάστου μέχρι τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου. Ἐκκαθαρίζονται δὲ αὐτὰ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἀνεκκλήτως, ἀκουομένου καὶ τοῦ ἀπαιτητοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει ἡμερουσίου καταλόγου τῶν ἐργαζομένων ναυαγιαιρετῶν, καὶ τῶν ζώων, ὀχημάτων, λέμβων καὶ ἐργαλείων των, συνταττομένου ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς.

Ὁσάκις ἡ ἐπιτροπὴ κρίνει ἀναγκαῖα πρὸς διάσωσιν τῶν ναυαγίων καὶ ἄλλα μέσα, μὴ ὑπαγόμενα εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ὡς ἀνωτέρω ἡμερησίας ἀποζημιώσεως, δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῶν ἐπὶ συμφωνίᾳ ὁλικῆς ἀποζημιώσεως τῆς ἀπαιτουμένης ἐργασίας. »

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἡ ἀπάλειψις τῶν λέξεων «ἢ ναυαγιαίρεσιν» καὶ ἡ προσθήκη τῶν λέξεων «ἢ ἀσφαλιστῶν» προεκαλέσθησαν ἐκ τῶν ἐκτεθειμένων ἀνωτέρω περὶ τῶν αὐτῶν λέξεων ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου λόγων.

Ἡ προσθήκη τῶν ἄρθρων 635 καὶ 638 τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐγένετο διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπροσκλήτως ὀφειλομένης καὶ μὴ χορηγουμένης συνδρομῆς.

Ἐπὶ μὲν τὸ ἀσφαλέστερον ἡ ἐκκαθάρισις τῶν ἐξόδων καὶ ἀπο-

ζημιώσεων ἀνατεθῇ εἰς ὁλόκληρον τὴν ἐπιτροπὴν, ὡς γνωρίζουσαν τὰς διαφόρους περιστάσεις, ἀκουομένου καὶ τοῦ ἀπαιτητοῦ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀπαιτήσεών του τῶν μὴ τυχὸν περιεχομένων ἢ μὴ ἀκριβῶς περιεχομένων ἐν τῷ ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς συνταχθησομένῳ καταλόγῳ· ἐπὶ δὲ τὸ συνοπτικώτερον καὶ ὑπὲρ τῶν ναυαγίων καὶ τῶν ἀπαιτητῶν ὀλιγοδαπανώτερον ἐλήφθη ἀνέκλητος δικαιοδοσία εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἕνεκα τοῦ ὑπωσδήποτε ἀσημάντου τῶν καθ' ἑκάστην ἀπαιτήσεων· ἐπὶ τούτοις δ' ἅπασιν ἀπηλείφθησαν τὰ λοιπὰ τὰ τὴν ἀνακοπὴν ἀρρώντα ὡς περιττά.

Λέξεις τινὲς ἐτροποποιήθησαν ἢ μετετέθησαν διὰ τοὺς ἐκτεθειμένους ἀνωτέρω λόγους ἐπὶ ὁμοίων περιπτώσεων τοῦ ἄρθρ. 1.

Προσετέθη καὶ δεύτερος παράγραφος τοῦ πρακειμένου ἄρθρου, διότι πολλάκις ἀπαιτοῦνται μηχαναὶ διάφοροι πολυδάπανοι, πλοῖα καὶ ἄλλα διάφορα μέσα, τὰ ὁποῖα εἴτε λόγῳ τῶν μεγάλων δαπανῶν των, εἴτε λόγῳ τῆς μὴ εὑρέσεώς των ἐν τῷ τόπῳ τοῦ ναυαγίου, εἴτε δι' ἄλλους λόγους δὲν δύνανται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὰς κατὰ τὸ νομοσχέδιον ἐντελεῖς ἀποζημιώσεις.»

Ἐπὶ ταύτῃ λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ἡ τοῦ νομοσχεδίου διάταξις εὐλόγως παραπέμπει εἰς μόνον τὸ **634** ἄρθρον τοῦ ποινικοῦ νόμου, διότι αὐτὸ ὁρίζει τὴν ποινὴν, εἰς ἣν ὑπόκεινται οἱ μὴ χορηγοῦντες εἰς περιστάσεις τοιαύτας τὴν συνδρομήν των. Ἀλλ' ἡ προσθήκη τῶν ἄρθρων **635** καὶ **638**, ἣν συνιστᾷ ἡ ἐπιτροπὴ, οὐ μόνον δὲν εἶναι ἀναγκαία, διότι διὰ τὴν ναυαγιαίρεσιν ἀρκεῖ μόνη ἡ τοῦ ἄρθρου **634** διάταξις, ἀλλὰ καὶ σχέσιν πολλὴν δὲν ἔχουσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου καὶ σύγχυσιν μᾶλλον καὶ περιπλοκὰς δύνανται νὰ φέρωσιν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν ἐξόδων, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, δὲν ἐνεργεῖ ταύτην μόνος ὁ εἰρηνοδίκης, ἀλλὰ συντρέχει καὶ ἡ λιμενικὴ ἀρχὴ διὰ τῆς τοῦ καταλόγου συντάξεως, ὥστε ἡ παρὰ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ζητουμένη ἀσφάλεια εἶναι πληρεστάτη, καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐκκαθάρισις εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ναυαγίων ἐπιτροπήν. Ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον ἐπιτρέπει καὶ τὴν εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον ἀνακοπὴν, τὴν δὲ προνοητικὴν ταύτην διάταξιν δὲν δέχεται ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ, ἐν ᾧ εἶναι καὶ πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἀναγκαιοτάτη, ἐπειδὴ πολλάκις συμβαίνει νὰ γίνωνται καὶ μεγάλα διὰ τὴν ναυαγιαίρεσιν ἔξοδα, ἐν περιπτώσει δὲ τοιαύτῃ εἶναι δίκαιον νὰ ἔχωσιν οἱ ἀπαιτηταὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς. Οὕτω π. χ. ὁ βουλευτὴς Κ. Ἀβέρωφ ἔσωσεν ἄλλοτε σχεδίαν τινὰ τοῦ ἀντι-

βασιλέως τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐδαπάνησε μεγάλην πρὸς σωτηρίαν αὐτῆς ποσότητα· ἀλλά, διὰ νὰ λάβῃ τὴν δέουσαν ἀποζημίωσιν, ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ ἐπανειλημμένως εἰς τὴν δικαιοσύνην τῶν νόμων, καὶ οὕτω κατώρθωσε νὰ λάβῃ τὸ δίκαιόν του. Διὰ τί καὶ ἐνταῦθα νὰ μὴ δώσωμεν ἐν μέσον προσφυγῆς εἰς τοὺς διαδίκους; Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ὑπὸ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς φερομένην προσθήκην δευτέρου ἐν τῷ ἄρθρῳ παραγράφου, δέχεται ταύτην ὡς περιέχουσαν διάταξιν ἀναγκαίαν, ἐπίσης δὲ δέχεται καὶ τὴν προσθήκην τῶν λέξεων «ἢ τῶν ἀσφαλιστῶν» ὡς συνέπειαν τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις παραδεχθέντων.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἡ μεταξὺ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ καὶ τῆς ἐπιτροπῆς παρουσιαζομένη διαφωνία ὡς πρὸς τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν ἐξόδων εἶναι τοιαύτη, ὥστε δὲν θεωρεῖ ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ἀντικείμενον συζητήσεως. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι αἱ περὶ τούτου διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου στηρίζονται εἰς ἀναλόγους ἀρχαίας διατάξεις τῆς Γαλλίας, ἀλλὰ τὰς διατάξεις ταύτας διεδέχθησαν ἐν Εὐρώπῃ νεώτεραι ἄλλαι, καὶ ἐν Πορτογαλλίᾳ μάλιστα, ἐν Ἀμβούργῳ καὶ ἀλλαχοῦ εἰς μόνην ἀνατίθεται τὴν ἀστυνομίαν ν' ἀπορασίζῃ ὁριστικῶς τὰς ἀποζημιώσεις τῶν συντρεχόντων εἰς τὴν διάσωσιν. Ἀλλ' ἔρχεται νὰ ὑποβάλῃ ἑτέραν τινὰ παρατήρησιν εἰς τὸν ὑπουργὸν, ἣν δὲν ἀναφέρει ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἐν τῇ ἐκθέσει της. Τὸ νομοσχέδιον λέγει, ὅτι τὰ ἔξοδα τῶν συντελούντων εἰς τὴν ναυαγιαίρεσιν ὁρίζονται εἰς δύω ἕως δέκα δραχμὰς, ὡσαύτως δὲ εἰς ἴσον ποσὸν ἡ δι' ἕκαστον σχοῖνον ὁδοιπορίας ἀποζημίωσίς των. Ἂν λοιπὸν ὁρίσωμεν δύω δραχμὰς ὑπὲρ τοῦ ἀμαξηλάτου διὰ τὴν ἡμερησίαν αὐτοῦ ἐργασίαν, καὶ τῷ δώσωμεν ἄλλας δύω δραχμὰς διὰ τὸν δρόμον του, ἡ δαπάνη τότε ἔχει καλῶς. Ἀλλ' ἐὰν ὁρισθῶσι δέκα δραχμαὶ διὰ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ, ἀναφιβόλως θὰ ἦναι πολὺ νὰ τῷ χορηγήσωμεν καὶ ἀνὰ δέκα δραχμὰς διὰ τὴν ὁδοιπορίαν ἑκάστου σχοίνου. Νομίζει λοιπὸν ὅτι διορθόνεται τοῦτο, ἂν μετὰ τὸ «καὶ εἰς ἴσον ποσὸν» τεθῶσιν αἱ λέξεις «τὸ πολύ.»

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ὁ ἐλάχιστος τοῦ νομοσχεδίου ὅρος εἶναι δύω δραχμαὶ, καὶ ταύτας λαμβάνει ὁ ὑπὲρ τοῦ ναυαγίου ἐργαζόμενος, ἐὰν ἦναι μόνος· ἂν δὲ συνέβραμε καὶ μετὰ τῆς ἁμάξης αὐτοῦ, λαμβάνει τότε πλειοτέραν ἀποζημίωσιν μέχρι τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῶν δέκα δραχμῶν, καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁρίζει τὸ ἀνάλογον ποσὸν ἡ ἐπιτροπή.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν ἐννοεῖ ποσῶς ὅτι ὁ λαβὼν πέντε δραχμὰς ὡς ἡμερομίσθιον πρέπει νὰ

λάβῃ τὴν ἴσην ποσότητα καὶ δι' ἕκαστον σχοῖνον ὁδοιπορίας, ἀλλ' ἀσχέτως τοῦ διδομένου ἡμερομισθίου, θέλει νὰ ὁρίσῃ τὸν ἐλάχιστον καὶ τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς ἀποζημιώσεως τῆς ὁδοιπορίας, ὡς ἔπραξε τοῦτο καὶ διὰ τὴν ἐργασίαν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ περὶ ἀνακοπῆς ζήτημα, καὶ τοι ἀποτελῶν μέρος τῆς ἐπιτροπῆς, δέχεται τὴν ἰδέαν τοῦ ὑπουργοῦ, διότι, ἀφ' οὗ παρεδέχθη τὸν προτεινόμενον ἐν τῷ ἄρθρῳ Ε'. παράγραφον, πρέπει νὰ ἔχωσιν οἱ ἐργολάβοι τὸ δικαίωμα τῆς εἰς τὸ δικαστήριον προσφυγῆς, προκειμένου νὰ διεκδικήσωσιν οὐχὶ πλέον μηδαμινὰς ἀπαιτήσεις.

Καὶ ἄλλος δέ τις ἐπέφερεν, ὅτι ἀληθῶς παραδεχόμεθα διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἀρχαίας περὶ ναυαγιαιρέσεων διατάξεις, αἵτινες ἐπεκράτησαν ἐν Γαλλίᾳ, ἀλλ' αἱ διατάξεις αὗται ἐξηκολούθησαν βελτιούμεναι καθ' ἑκάστην μέχρι τοῦ 1840. Τότε συνεστήθη ὑπὸ τοῦ Code du Liangeaur μεγάλη ἐν Εὐρώπῃ καὶ εὐεργετικὴ ἑταιρία, ἧτις ἀναγράφει ὡς μέλος της καὶ τὸν Μεγαλειότατον Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἑταιρία αὕτη σκοπὸν ἔχουσα τὴν σωτηρίαν μόνην τοῦ κινδυνεύοντος, ἵδρυσε καταστήματα εἰς ὅλα τοῦ Ἰλιανοῦ τὰ παράλια, ἔχει φύλακας θεωροὺς ἀγγέλλοντας καὶ συντελοῦντας ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν ναυαγούντων, ἔχει πλοῖα, τὰ ὁποῖα πολλάκις κατώρθωσαν νὰ σώσωσι πολλοὺς ἐν μέσῳ τῶν δυσχερεστέρων κινδύνων, καὶ ἔχει πρὸς τοῦτο ὅλας τὰς δυνατὰς εὐκολίας καὶ ὅλα τὰ μέσα. Πᾶσα λοιπὸν ἀρχὴ ἀντίθετος πρὸς τὴν φιλανθρωπίαν ἐξέλιπε, καὶ ὅπου ὑπῆρχεν ἡ βάρβαρος ἐξις τοῦ διαρπάζειν, ἐπῆλθε τὸ σύστημα τοῦ παρηγορεῖν καὶ τοῦ σώζειν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἄρα ταύτην τὸ δικαίωμα τῆς διασώσεως πρέπει νὰ συμβιβάζηται μὲ τὴν δυστυχίαν, καὶ ἀναγνωρίζοντες τὸ δίκαιον τοῦ συνεργοῦντος, νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν συμφορὰν τῶν παθόντων, ἵνα μὴ εἴπωσιν εἰς ἡμᾶς, ὅτι ὠφελούμεθα ἐκ τῆς δυστυχίας τῶν ἄλλων. Τὸ νομοσχέδιον λέγει, ὅτι πάντες οἱ δυνάμενοι νὰ χορηγήσωσι συνδρομὴν ὀφείλουν νὰ σπεύσωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦ ναυαγίου. Πρέπει διὰ τοῦτο, ἐπειδὴ συνέρρευσε πλῆθος καὶ πᾶς τις ἔδειξεν ὅτι συντελεῖ, πάντες οὗτοι νὰ ἔχωσι τὴν ἀξίωσιν καὶ νὰ πληρωθῶσιν; Ὄχι βέβαια. Διὰ τοῦτο δύναται μὲν νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει, εἰς δὲ τὴν σύνεσιν τοῦ ὑπουργείου πείθεται ἡ Βουλὴ ὅτι θέλει κανονίσει ὅλα ταῦτα διὰ Β. διατάγματος σύμφωνα μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ νῦν αἰῶνος.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ 7 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως μὲ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς φερομένην προσθήκην

τοῦ παραγράφου Ε'. καὶ τὴν τῶν λέξεων αἱ τῶν ἀσφαλιστῶν τὰ ὁποῖας ἀπεδέχθη καὶ ὁ ὑπουργός. Ἔχει δὲ ὡς ἐτροποποιήθη τὸ ἄρθρον οὕτως·

«Ἄρθρ. 7. Πᾶς ναυτικὸς, ἁμαξηλάτης, ἠνίοχος ἢ ἄλλοι δυνάμενοι νὰ χορηγήσωσιν εἰς περίστασιν ναυαγίου συνδρομὴν πρὸς διάσωσιν ἢ ναυαγιαίρεσιν ἢ διαφύλαξιν τῶν ναυαγίων, ὀφείλουσι νὰ σπεύσωσιν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ νὰ συνεργήσουν τὸ καθ' ἑαυτοὺς, ἅμα καὶ ὅπως προσκληθῶσιν εἴτε παρά τινος μέλους τῆς ἐπιτροπῆς, εἴτε παρὰ τοῦ πλοιάρχου, ἢ τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ τῶν ἀσφαλιστῶν τοῦ πλοίου καὶ φορτίου ἢ τῶν ἀντιπροσώπων των, εἴτε καὶ ἀπρόσκλητοι, ἐν ἐλλείψει αὐτῶν ὅλων, ἐπὶ τῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ 634 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένῃ ποινῇ εἰς περίπτωσιν ἀμελείας ἢ ἀρνήσεως. Τὰ δὲ ἔξοδα αὐτῶν καὶ ἡ ἀποζημίωσις των συνίστανται εἰς δραχμὰς δύω ἕως δέκα δι' ἑκάστην ἡμέρας ἐργασίαν, καὶ εἰς ἴσον ποσὸν δι' ἕκαστον σχοῖνον ὁδοιπορίας προσελεύσεως, καὶ ἐπανόδου ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς ἑκάστου μέχρι τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου. Ἐκκαθαρίζονται δὲ αὐτὰ παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου, ἐπὶ τῇ βάσει ἡμερουσίου καταλόγου τῶν ἐργαζομένων ναυαγιαιρετῶν, καὶ τῶν ζώων, ὀχημάτων, λέμβων καὶ ἐργαλείων των, συνταττομένου ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς· ὁ δὲ μὴ ἀποδεχόμενος τὴν ἐκκαθάρισιν ταύτην, δύναται ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀφ' ἧς λάβῃ αὐτῆς γνῶσιν, λαγχάνουσης καὶ τῆς νομίμου προθεσμίας τοῦ ἀποστήματος, νὰ τὴν ἀνακόψῃ παρὰ τῷ ἐμποροδικείῳ, τὸ ὁποῖον ἐκκαθαίρει αὐτὴν ἀνεκκλήτως, ἀφοῦ κλητευθῇ, καὶ τῆς ἐπιτροπῆς ὁ πρόεδρος.

Ὁσάκις ἡ ἐπιτροπὴ κρίνει ἀναγκαῖα πρὸς διάσωσιν τῶν ναυαγίων καὶ ἄλλα μέσα, μὴ ὑπαγόμενα εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ὡς ἀνωτέρω ἡμερησίας ἀποζημιώσεως, δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῶν ἐπὶ συμφωνίᾳ ὁλικῆς ἀποζημιώσεως τῆς ἀπαιτουμένης ἐργασίας.»

Ἀναγινώσθη ἔπειτα τὸ 8 ἄρθρον μετὰ τῆς ἀκολούθου γ' ὡμῆς τῆς ἐπιτροπῆς.

«Ἄρθρ. 8. Ἐκτὸς τοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 34 καὶ 35 ἀρμοδίου προξένου, οὐδεὶς ἄλλος δύναται ν' ἀναμιχθῇ εἰς τὴν ναυαγιαίρεσιν μετὰ τὴν ἄρξιν τῆς ἀρχῆς ἢ τοῦ πλοιάρχου, τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν τοῦ πλοίου καὶ τοῦ φορτίου ἢ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν, εἰμὴ κατὰ πρόσκλησιν αὐτῆς ἢ τῶν δικαιούχων ἐπὶ ποινῇ κρατήσεως μιᾶς μέχρι τριῶν ἡμερῶν, ἢ προστίμου δέκα μέχρι τριάκοντα δραχμῶν, ἐπιβαλλομένῃ παραυτίκα παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου κατ' αἴτησιν τῆς λιμενικῆς ἀρ-

χῆς ἢ τῶν δικαιούχων. Οἱ ναῦται ὅμως τοῦ ναυαγήσαντος πλοίου προτιμῶνται εἰς τὴν ναυαγιαιρεσιακὴν ἐν γένει ἐργασίαν.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἀπηλείφθησαν διάφοροι λέξεις, μετετέθησαν ἄλλαι καὶ προσετέθησαν ἄλλαι, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ γενῇ σαφέστερον, ὅτι οἱ ἀπροσκλήτως συνδραμόντες ἐν ἐλλείψει τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν δικαιούχων, ὀφείλουν ν' ἀπομακρυνθῶσι μετὰ τὴν ἄφιξιν αὐτῶν, ἐκτὸς μόναν ἂν προσκληθῶσιν ὑπ' αὐτῶν εἰς ἐξακολούθησιν τῆς ἐργασίας των, καὶ ὅτι καὶ μόνοι οἱ δικαιοῦχοι ἢ οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτῶν δύνανται καὶ ἄνευ τῆς συμπράξεως τῆς ἀρχῆς, ἂν θέλωσι, νὰ διευθύνωσι κατ' ἰδίαν ἑαυτῶν ἀρέσκειαν τὰ τῆς διασώσεως καὶ διαφυλάξεως καὶ ν' ἀπομακρύνωσι πάντα ἄλλον.

Ἡ δὲ προτίμησις τῶν ναυτῶν τοῦ ναυαγήσαντος πλοίου εἶναι ἀπόρροια τοῦ ἄρθρου 259 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου καὶ ἔργον δικαιοσύνης καὶ φιλανθρωπίας ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν.α

Ἐρ' ἧς παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἀρκούντως ἐβασάνισε τὸ νομοσχέδιον, ῥίψασα εἰς βάρος του καὶ αὐτὰ τὰ τυπογραφικὰ λάθη. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ὁρμωμένη, τοιουτοτρόπως μετέβαλε καὶ τὰ 8 ἄρθρον, ὥστε διὰ τῶν ἐξαλείψεων, προσθηκῶν καὶ μεταθέσεων ἃς ἀναφέρει, ἀντὶ νὰ σαφηνίσῃ ἐσκότισε τὸ πνεῦμα τοῦ ἄρθρου.

Ὑπολαβόντος δὲ ἑνὸς τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι, ἂν ὁ ὑπουργὸς δὲν δέχηται καὶ τὰς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου φερομένας τροποποιήσεις, ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἄσκοπον νὰ ἐπιμένῃ· λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι μόνην δέχεται τὴν προσθήκην τῶν λέξεων «καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν» ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὰς ἄλλας μεταβολάς. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ προτιμῶνται εἰς τὴν ναυαγιαίρεσιν οἱ ναῦται τοῦ παθόντος πλοίου, ἐννοεῖται οἰκοθεν ὅτι θέλουσι προτιμᾶσθαι, ὁσάκις δὲν ἔχουσιν ἐργασίαν συμφερωτέραν. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἦναι ὑπόχρεως ἡ ἐπιτροπὴ νὰ προσλαμβάνῃ αὐτοὺς ἐν οἱαδήποτε περιστάσει, ἐπειδὴ συμβαίνουσιν, ὡς γνωστόν, καὶ ναυάγια δόλια, εἰς τὴν διάσωσιν τῶν ὁποίων δὲν πρέπει νὰ ἀναμιχθῶσι ποσῶς οἱ ναῦται. Καὶ εἰς μὲν τὰ ἀνύποπτα ναυάγια ἐννοεῖται ὅτι ἡ φιλανθρωπία τῆς ἐπιτροπῆς θέλει προσλάβει εἰς τὴν ἐργασίαν τοὺς ναύτας, ὅπως ἀνακουφισθῶσι μικρὸν ἐκ τῆς πληρωμῆς. Ἀλλ' ὅταν οἱ ναῦται φονεύωσιν ἀπανθρώπως τὸν πλοίαρχον (ὡς ἐγένετο τοῦτο ἐσχάτως), ὅταν αὐτοὶ ἐνεργῶσι τὸ ναυάγιον ἐξ αἰσχροκερδείας, ἁρμόζει νὰ καλέσωμεν εἰς τὴν ἐργασίαν ἐγκληματίας τοιούτους; Διὸ συμπεραίνει ὅτι καὶ ἡ προσθήκη αὕτη δὲν πρέπει νὰ τεθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ.

Ὑπολαβόντος δὲ ἑνὸς τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ἐπὶ τῇ ἀνωτέρω ὑποθέσει, οἱ ναῦται θὰ διατελῶσι τότε ὑπὸ ἀνάκρισιν καὶ προσωπικὴν φυλάκισιν· ἐπέφερε καὶ ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ὡρμήθη ἐκ τῆς ἰδέας τοῦ νὰ διορθώσῃ τυπογραφικὰ λάθη, ἐπειδὴ, ὡς ἐκφράζεται τὸ νομοσχέδιον, λέγει, ὅτι οἱ πλοίαρχοι καὶ ἰδιοκτῆται δύνανται νὰ ἀναμιχθῶσιν εἰς τὴν ναυαγιαίρεσιν, ὅταν ἦναι παρόντες, ἐν ᾧ ἀφ' ἑαυτοῦ ἐννοεῖται ὅτι ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐπὶ τῆς ἰδίας ἀναλογίας των. Χάριν σαφηνείας λοιπὸν καὶ οὐχὶ πρὸς διόρθωσιν λέξεων μετέβαλε τὴν ἔκφρασιν ἡ ἐπιτροπὴ, καὶ διὰ νὰ πεισθῇ τις, ἀρκεῖ νὰ ῥίψῃ ἓν βλέμμα εἰς τὴν γενομένην ὑπ' αὐτῆς τροποποίησιν, εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ὁποίας αὐτὸς τοὐλάχιστον ἐπιμένει.

Καὶ ἄλλου δέ τινος μέλους προσθέντος, ὅτι καὶ αὐτὸς θεωρεῖ ἀναγκαίας τὰς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου φερομένας τροποποιήσεις, ἀλλὰ δὲν θέλει νὰ παρατείνηται ἄνευ σκοποῦ ἡ συζήτησις· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ 8 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως μὲ μόνην τὴν προσθήκην τῶν λέξεων «καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν.» Ἔχει δ' ὡς ἑπεται·

«Ἄρθρ. 8. Ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἐνδιαλαμβανομένων προσώπων τοῦ πλοιάρχου, τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν τοῦ πλοίου καὶ τοῦ φορτίου, τῶν ἀντιπροσώπων των καὶ τοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 34 καὶ 35 ἀρμοδίου προξένου, οὐδεὶς ἄλλος δύναται νὰ ἀναμιχθῇ εἰς τὴν ναυαγιαίρεσιν, μετὰ τὴν ἄφιξιν τῆς ἀρχῆς, οἱ δὲ λοιποὶ ὀφείλουν ν' ἀπομακρυνθῶσι κατὰ πρόσκλησιν αὐτῆς, ἐπὶ ποινῇ κρατήσεως μιᾶς μέχρι τριάκοντα δραχμῶν, ἐπιβαλλομένῃ παραυτίκα παρὰ τοῦ εἰρηδίκου κατ' αἴτησιν τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς.»

Ἀναγνωσθὲν δὲ ἐγένετο δικτὸν καὶ τὸ 9 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον κατὰ τὸ νομοσχέδιον ὡς ἑρεξῆς·

«Ἄρθρ. 9. Ἐπὶ τῇ αὐτῇ ποινῇ χρεωστοῦν οἱ ναυαγιαιρέται νὰ μεταφέρωσι τὰ ναυάγια εἰς τὸν ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς προσδιορισμένον τόπον, καὶ ν' ἀποῤῥύγωσι πᾶσαν ῥῆξιν, ἄνοιγμα τῶν κιβωτίων καὶ δεσμίδων, καὶ πᾶσαν ἐκκοπὴν τῶν ἱστίων καὶ σχοινίων τοῦ πλοίου.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ παρεμβαλλομένου ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ὡς 10 ἄρθρου, ἔχοντος οὕτως·

«Ἄθρ. 10. Ἐὰν τὰ ἔξοδα τῆς διασώσεως καὶ διαφυλάξεως τῶν ναυαγίων ὑπερβαίνωσι κατὰ πιθανὸν λόγον τὴν ἀξίαν τῶν

δυναμένων νὰ διασωθῶσιν, ἡ ναυαγιαιρετικὴ ἐπιτροπὴ συντάττουσα περὶ τούτου ἱστορημένην ἔκθεσιν, ἐκτίθησιν εἰς μειοδοσίαν κατὰ τοὺς νομίμους τύπους τὴν ἐργολαβίαν τῆς ναυαγιαιρέσεως, ἥτις παραχωρεῖται ἐπὶ ἀμοιβῇ σώστρων εἰς τὸν προσφέροντα ἐπωφελεστέρας ὑπὲρ τῶν δικαιούχων συμφωνίας.»

Ἡ ἀνάγκη τῆς προσθήκης τοῦ ἄρθρου τούτου προῆλθεν ἐκ τοῦ ὅτι δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἡ περίπτωσις τῆς ὑπερβάσεως τῶν δαπανῶν ὑπὲρ τὴν ἀξίαν τῶν διασωθέντων, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχει τὴν ἀρχήν του καὶ ὁ διὰ τοῦ ἄρθρου 381 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου προσδιορισμὸς τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῶν ἐπιδικαζομένων ἐξόδων τῆς διασώσεως. Κατὰ συνέπειαν δὲ τῆς προσθήκης τοῦ ἄρθρου τούτου εἶναι περιττὸν πλέον τὸ 28.»

Ὁ μὲν ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι δὲν δέχεται κατ' οὐδένα λόγον τὴν προσθήκην τοῦ ἄρθρου τούτου. Ὁ δὲ εἰσηγητὴς ὑποστηρίζων αὐτὸ ἐξεθηκεν, ὅτι, ἂν καὶ σπανίως, δὲν εἶναι ὅμως παράδοξον νὰ συμβῇ ὥστε τὰ ἔξοδα τῆς διασώσεως νὰ ὑπερβαίνωσι τὴν ἀξίαν τῶν διασωθησομένων πραγμάτων, ἐκ τούτου δὲ καὶ ἡ ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ταύτης περιστάσεως διάταξις τοῦ ἄρθρου 381 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, ὅστις ἄλλως δὲν ἤθελε προβλέψει περὶ τούτου. Ἐντεῦθεν δὲ ὁρμωμένη καὶ ἡ ἐπιτροπὴ, ἔφερε τὴν προσθήκην τοῦ 10 ἄρθρου, ἐξ οὗ προκύπτει ἡ μὴ ἀπώλεια τῶν διατάξεων τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου καὶ προλαμβάνονται ἐν ταὐτῷ αἱ ζημίαι τῶν δικαιούχων.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι τὴν φερομένην προσθήκην θεωρεῖ λίαν ἐπιζήμιον, καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἀποκρούει. Ἡ ναυαγιαίρεσις δὲν ἔχει σκοπόν τινα ὅλως ὑλικόν· προτίθεται τὴν διάσωσιν τῶν προσώπων καὶ τῶν πραγμάτων. Ὅταν λοιπὸν ναυαγῇ ἓν πλοῖον, ὅταν ὁλόκληροι ὑπάρξεις κινδυνεύωσιν, ἀντίκειται εἰς πάντα λόγον φιλανθρωπίας νὰ ἐγκαταλείψωμεν τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς νὰ πνιγῶσι, καὶ εἰς τοῦτο τὸ ἀποτέλεσμα φέρει τὸ προστιθέμενον ἄρθρον. Ἄλλως τε, ὡς ὁ εἰσηγητὴς αὐτὸς εἶπε, δὲν συμβαίνει ἢ σπανιώτατα νὰ ὑπερβῶσιν αἱ δαπάναι τὴν ἀξίαν τῶν ἐκ τοῦ ναυαγίου πραγμάτων. Καὶ τοῦτο ὅμως ἂν ὑποτεθῇ, ἐννοεῖται ὅτι θέλει διακριθῇ ἡ ὑπέρβασις ἀφ' οὗ περισωθῶσι τὰ πράγματα. Ἀλλὰ τότε τίς θέλει ἀναλάβει τὴν ἐργολαβίαν τῆς ναυαγιαιρέσεως, ὅταν δὲν ἀγνοῇ ὅτι ἡ ἀξία, ἀφ' ἧς θέλει λάβει τὰ σώστρα, εἶναι ὑποδεεστέρα τῶν γενησομένων ἐξόδων; Διὰ τοὺς λόγους λοιπὸν τούτους ἀποκρούει τὴν προσθήκην τοῦ ἄρθρου τούτου.

Ἐπέρασεν ἓν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ὑποβάλλουσα τὸ

ἄρθρον τοῦτο, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν διάσωσιν ἀνθρώπων, ἀλλὰ τῶν πραγμάτων ἐν γένει, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ ναυάγιον εἶναι δυνατὸν νὰ σωθῶσιν. Ὑπάρχουσι δὲ ἄνθρωποι, ὄντες εἰς θέσιν νὰ ἐννοήσωσιν ἐκ πρώτης ἀρχῆς ὅτι ἡ ἐργολαβία τῆς ναυαγιαιρέσεως δύναται νὰ τοὺς ὠφελήσῃ, ὡς ἔχομεν ἀρκετὰ περὶ τούτου παραδείγματα.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι ἐρρέθη μὲν, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπερβῶσιν αἱ δαπάναι τὴν τῶν πραγμάτων ἀξίαν, ἀλλὰ τὸ 28 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου ἀναφέρει ὡς ἐνδεχομένην τὴν τοιαύτην περίστασιν, καὶ προνοεῖ μάλιστα τὸν τρόπον τῆς ἐντελοῦς ἐξοφλήσεως. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, ἡ δι' ἐργολαβίας ναυαγιαίρεσις εἶναι καὶ οἰκονομικωτέρα, διότι ἀντὶ νὰ μεταβῇ ἐπιτοπίως ὁ ἔπαρχος, ὁ λιμενάρχης καὶ λοιπαὶ ἀρχαὶ, ἀντὶ νὰ γίνωσι τοσαῦται διὰ τῶν ἐφημερίδων δημοσιεύσεις καὶ ἐνεργηθῶσι διάφορα ἄλλα ἔξοδα, πολὺ συμφερωτέρα εἶναι διὰ τὰ μικρὰ πλοῖα ἡ δι' ἐργολαβίας ναυαγιαίρεσις, καθ' ὅσον ὡς πρὸς τὴν ἀξίαν αὐτῶν θέλουσιν εἶσθαι δικαιολογίως ἀνώτεραι αἱ δαπάναι.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ἡ προσθήκη τοῦ ἄρθρου καθίσταται περιττὴ, διότι, ἂν ἡ ἀξία τῶν ναυαγίων δὲν καλύπτῃ τὰ ἔξοδα, ἤθελεν εἶσθαι μωρὸς νὰ ἀναλάβῃ τις τὴν ἐργολαβίαν. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἀνοίγομεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν στάδιον ἐπισφαλοῦς ἐνεργείας, διότι ἀρκεῖ νὰ συντάξῃ μίαν ἔκθεσιν ἵνα παραχωρήσῃ τὰ ναυάγια εἰς μειοδοσίαν καὶ διαθέσῃ κατ' ἀρέσκειαν τοσαῦτα συμφέροντα.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι ἀπ' ἐναντίας ἡ κατάχρησις εἶναι εὐκολωτάτη ἂν δὲν προστεθῇ ἡ διάταξις τοῦ προτεινομένου ἄρθρου, ἥτις δύναται νὰ προλάβῃ αὐτὴν· καὶ ὅτι, ἐφ' ὅσον εἶναι ἄδικον νὰ γίνωνται μεγάλαι δαπάναι δι' ἀσήμαντα πράγματα, ἡ διάταξις αὕτη τοῦ ἄρθρου θέλει εἶσθαι ἀναγκαιοτάτη· ἐπέφερον τὰ λοιπὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι δὲν ἐπιμένουσιν, ἂν ὁ ὑπουργὸς ἐξακολουθῇ ἀποκρούων τὸ ἄρθρον.

Οὕτω παρελείφθη τὸ προτεινόμενον ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἄρθρον, καὶ ἀνεγνώσθη τὸ 10 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου μετὰ τῆς ἑπομένης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἐπὶ τοῦ 10 ἄρθρου, μεταβαλλομένου εἰς 11, ἀπηλείφθησαν αἱ λέξεις «ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν» διότι ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ, ὡς πρὸς τὰ μέτρα περὶ τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, δὲν πρέπει νὰ ἐπηρεάζηται ἀπὸ γνώμας τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ τοῦ λιμενάρχου.»

Ἐφ' ἧς παρετήρησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι καλὸν ἦτον νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἡ γνωμοδότησις τῶν λοιπῶν μελῶν, διότι, ἀφ' οὗ ἡ ἐπιτροπὴ ἐργάζεται πρὸς ἕνα σκοπόν, πρέπει καὶ νὰ γνωμοδοτῶσιν ὅλα τὰ μέλη αὐτῆς. Ἀλλ' ἐὰν ἡ εἰσαγγελικὴ ἐπιτροπὴ ἐπιμένῃ, δὲν δυσκολεύεται νὰ δεχθῇ καὶ αὐτός.

Ἐπέφερεν ἐν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνῃ τὰ ἀναγκαῖα μέτρα ἐν περιπτώσει κινδύνων, ἐνόμισε καλὸν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ μὴ τὴν ὑποβάλῃ εἰς τὴν γνωμοδότησιν ἄλλων ἀρχῶν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἀνωτέρω γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς· ἐπίσης δὲ παρεδέχθη καὶ τὸ 11 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 10. Ὁπότε νομίσῃ ἀναγκαῖον ἡ διοικητικὴ ἀρχή, δύναται νὰ προσκαλέσῃ ἐκ τῶν πλησιεστέρων μερῶν τὴν στρατιωτικὴν δύναμιν.

Ἄρθρ. 11. Ἐν πάσῃ περιπτώσει διακοπῆς, ὑπεξαιρέσεως ναυαγίων, ἢ ἄλλης κατοχρήσεως ἢ ἀταξίας, ὁ εἰρηνοδίκης συντάττει ἀμέσως ἔκθεσιν, καὶ ἐνεργεῖ πᾶσαν ἀναγκαίαν προσωρινὴν πρᾶξιν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ποινικῆς δικονομίας, καὶ διευθύνει τὰς ἀνακριτικὰς ἐργασίας του εἰς τὸν ἀρμόδιον εἰσαγγελέα πρὸς περαιτέρω καταδίωξιν.»

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ 12 ἄρθρου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

«Τὸ 12 ἄρθρον θεωρεῖται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἀπαλειπτέον, διότι ὑπάρχουν νόμοι ὑποχρεοῦντες τὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς πολίτας νὰ παρέχωσι συνδρομὴν πρὸς ἀποτροπήν, καταδίωξιν καὶ κατάπαυσιν τῶν μελετωμένων καὶ πραττομένων ἀδικημάτων, καὶ διότι αἱ διατάξεις τοῦ ἀπαλειπτέου ἄρθρου εἰσὶ λίαν αὐστηραί, ἐνοχοποιοῦσαι καὶ τοὺς τὰ ἀδύνατα μὴ δυναμένους νὰ κατορθώσωσιν, ἤτοι καὶ τὴν ἀνωτέραν βίαν νὰ ὑπερνικήσωσι, καὶ δίδουσαι χώραν εἰς ἀδίκους κατὰ τοῦ δήμου ἀπαιτήσεις.»

Ὁ ὑπουργὸς ἐδέχθη τὴν τοῦ ἄρθρου ἐξάλειψιν, εἰπών, ὅτι, ἂν ἡ πεῖρα ὑπαγορεύσῃ τὴν ἀνάγκην αὐτοῦ, δύναται νὰ εἰσαχθῇ περὶ τούτου νόμος.

Οὕτω δὲ παρελείφθη τὸ 12 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, καὶ ἀναγνωσθὲν ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 13 ἄρθρον, μεταβληθὲν εἰς 12. Ἔχει δ' ὡς ἑρεξῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ διατηρήσεως τῶν ναυαγίων.

«Ἄρθρ. 12. Περὶ τῆς ναυαγιαιρέσεως συντάσσεται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἔκθεσις, ὑπογραφομένη παρ' αὐτῆς καὶ διαλαμβάνουσα ἅπαντα τὰ κατ' αὐτὴν, καὶ προσέτι λεπτομερῆ περιγραφὴν τῶν διασωθέντων ναυαγίων κατ' εἶδος, ποιότητα καὶ ποσότητα, σημεῖα, ἀριθμούς. Ἀντίγραφα τῆς ἐκθέσεως ταύτης στέλλονται ἀμέσως ἐπιμελείᾳ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, καὶ εἰς τὸ τελωνεῖον τῆς περιφερείας, ἐν ᾗ συνέβη τὸ ναυάγιον.»

Ἐπίσης δὲ ἀναγνωσθὲν, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 14 ἄρθρον, μεταβληθὲν εἰς 13, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 13. Ὅλα τὰ διασωθέντα κατατίθενται εἰς ἀποθήκην καὶ φυλάττονται διὰ δύω κλειδῶν, ἐξ ὧν τὴν μὲν κρατεῖ ἡ λιμενικὴ, τὴν δὲ ἡ διοικητικὴ ἀρχή· τῆς ἐναποθέσεως δὲ ταύτης, τῆς θέσεως καὶ τοῦ ἰδιοκτήτου τῆς ἀποθήκης γίνεται μνεία ἐν τῇ ἐκθέσει.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 15 ἄρθρου, μεταβαλλομένου εἰς 14, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 14 πρὸς οἰκονομίαν χρόνου καὶ δαπανῶν, ὑπερβαλλόντως εἰς δυστυχεῖς ἐπαισθητῶν, καὶ πρὸς πλείονα ἀσφάλειαν τῶν ναυαγίων, ὁ δεύτερος παράγραφος ἀπαλειφόμενος ἀντικαθίσταται δι' ἄλλου ὡς ἑξῆς·

«Δύνανται δὲ νὰ ἐναποτίθενται τὰ ναυάγια καὶ εἰς τὸ κατάστημα τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς ἢ εἰς ἄλλην δημοσίαν ἀποθήκην ὑπὸ προσωπικὴν εὐθύνην τῶν διευθυντῶν αὐτῶν, ἐὰν ὑπάρχωσι τοιαῦτα καταστήματα ἢ ἀποθῆκαι πλησίον τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου.»

Παρετήρησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι καλὸν εἶναι νὰ μένῃ τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, διότι ὁ φερόμενος ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ε'. παράγραφος ἀντίκειται πρὸς τὸν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ α.

Μὴ ἐπιμενούσης δὲ τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς καὶ τὰ μεταβληθέντα εἰς 15 καὶ 16, δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον. Ἔχουσι δ' ὡς ἔπεται·

«Ἄρθρ. 14. Αἱ ἀποθῆκαι, ἐν αἷς θέλουν φυλάττεσθαι τὰ ναυάγια, δὲν δύνανται νὰ ἦναι κτῆμα μήτε παράρτημα τῆς κατοικίας οὐδενὸς μέλους τῆς ἐπιτροπῆς ἢ ὑπαλλήλου της.

Ἀλλ' ἐὰν τὸ ναυάγιον συνέβη εἰς ἀπόκεντρον μέρος καὶ δὲν ὑπάρχουν ἀποθῆκαι, ἐπιτρέπεται τότε νὰ ἐναποθέτωνται εἰς τὸ

καταστημα τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς ὑπὸ προσωπικὴν εὐθύνην αὐτῆς τῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 15. Ἡ λιμενικὴ ἀρχὴ διοικεῖ ὑπὸ ἰδίαν ἑαυτῆς εὐθύνην καὶ φύλακα τῶν διασωθέντων πιστὸν καὶ ἀξιόχρεων, εἰς τὸν ὁποῖον παραδίδονται ὅλα ταῦτα ἐπὶ ἀποδείξει καταχωρουμένῃ εἰς τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 13 διαλαμβανομένην ἔκθεσιν· ἡ ἔκθεσις δὲ αὕτη ὑπογράφεται καὶ ὑπὸ τοῦ φύλακος, ἢ ἂν οὗτος ἀγνοῇ ἢ ἀδυνατῇ νὰ ὑπογράψῃ, ἀναφέρεται τοῦτο εἰς αὐτήν.

Ἄρθρ. 16. Οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν φύλαξιν τῶν ναυαγίων φροντίζουσιν ὥστε νὰ μὴ ἀναμιγνύωνται αἱ πραγματεῖαι καὶ νὰ μὴ βλάπτωνται τὰ ἐπὶ τῶν κιβωτίων, δεσμίδων καὶ λοιπῶν δεμάτων σημεῖα.»

Ἀναγνωσθὲν δὲ καὶ τὸ γενόμενον 17 ἄρθρον μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ἣν ἡ λέξις «ἀποτελεσάντων» μεταβάλλεται εἰς ἀποτελούντων.»

Συμφωνήσαντος δὲ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ 17 ἄρθρον κατὰ τὴν ἀνωτέρω λεκτικὴν διόρθωσιν, ὡς καὶ τὰ γενόμενα 18 καὶ 19, δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως. Ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 17. Τὰ ὑποκείμενα εἰς ἄμεσον φθορὰν πλειστηριάζονται κατ' ἀπόφασιν τῆς ἐπιτροπῆς, συντασσομένης ἐκθέσεως ἄνευ ἀναβολῆς ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 898 τῆς πολ. δικονομίας. Ὁ πλειστηριασμὸς δὲ γίνεται εἰς τὴν πλησιεστέραν πόλιν, ἂν ἦναι ἐρικτὴ ἡ μεταφορά των, ἢ ἄλλως, εἰς τὸ πλησιέστερον κατάστημα τοῦ ἑνὸς τῶν ἀποτελούντων τὴν ἐπιτροπὴν μελῶν ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς. Τὸ δὲ ἐκπλειστηρίασμα κατατίθεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον κατὰ διαταγὴν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ συμφώνως πρὸς τὸ ἀπὸ 16 Ὀκτωβρίου 1835 Β. διάταγμα περὶ δικαστικῶν παρακαταθηκῶν.

Ἄρθρ. 18. Ἐὰν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας εἰς τὴν ἐφημερίδα καταχωρίσεως τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 21 ἀναφερομένου προγράμματος δὲν ἐμφανισθῶσιν ἀπαιτηταὶ τῶν ναυαγίων ἢ ἐμφανισθῶσι διεκδικηταὶ μέρους μόνον αὐτῶν, τότε κατὰ τὴν διαφορὰν τῶν περιπτώσεων πλειστηριάζονται εἴτε ὅλα εἴτε τὰ μὴ διεκδικηθέντα, καὶ ὁ πλειστηριασμὸς καὶ ἡ παρακατάθεσις τοῦ ἐκπλειστηριάσματος γίνεται κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαγεγραμμένα μὲ τὴν προσθήκην μόνον, ὅτι εἰς τοὺς πλειστηριασμοὺς τούτους φυλάσσονται αἱ περὶ κινητῶν πραγμάτων διατυπώσεις τῆς πολ. δικονομίας.

Τὰ αὐτὰ πράττονται καὶ ἐὰν παρουσιασθῶσι μὲν τοιοῦτοι ἀπαιτηταὶ ἐντὸς τῶν τριῶν μηνῶν, ἀποβλέψωσι δὲ αἱ ἀπαιτήσεις των παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἢ τελεσιδίκως παρὰ τῶν δικαστηρίων κατὰ τὰ ἄρθρα 22 καὶ 23.

Ἄρθρ. 19. Εἰς πάντα πλειστηριασμὸν ναυαγίων οὔτε μέλος τῆς ἐπιτροπῆς οὔτε δημόσιος ὑπηρέτης ἢ ὑπάλληλος αὐτῶν δύνανται νὰ παρουσιασθῶσιν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ὑπερθεματίσται, ἐπὶ ποινῇ ἀπωρύπτου τῆς κατακυρώσεως καὶ ἐπὶ ἀποδόσει τῶν κατακυρωθέντων καὶ ὅλων τῶν ἐξόδων καὶ ζημιῶν, προσέτι δὲ καὶ ἐπὶ παύσει τοῦ παραβάτου ὑπαλλήλου ἢ ὑπηρέτου, ἐπιφυλαττομένης καὶ τῆς ποινικῆς αὐτῶν καταδιώξεως.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 20 μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης διαφόρους ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τροπολογίας, παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἐξ αὐτῶν παραδέχεται μόνον τὴν ἀπάλειψιν τῆς λέξεως «αὐτοῦ» ὡς περιττῆς, καὶ τῆς λέξεως «συγχρόνου» ἀδυνάτου τούτου ὄντος. Συμφώνων δὲ μετὰ τῆς δευτέρας γνώμης τοῦ μειοψηφούντος μέλους, δὲν παραδέχεται τὴν ἀπάλειψιν τῶν λέξεων «τῶν τόπων τοῦ ναυαγίου καὶ», ὡς ἐπίσης δὲν παραδέχεται καὶ τὴν ἐν τῷ ἐδαρ. 2 γενομένην διόρθωσιν «εἰς τινα ἐφημερίδα» ἀντὶ «εἰς τρία φύλλα τῆς ἐφημερίδος» διότι τὸ νομοσχέδιον ἐννοεῖ τρεῖς ἀριθμοὺς μιᾶς ἐφημερίδος, καὶ οὐχὶ τρεῖς διαφορετικὰς ἐφημερίδας.

Ἐρωτηθεὶς δὲ ὁ ὑπουργὸς ἐὰν οὕτω αἱ καταχωρίσεις ἐπαναλαμβάνωνται τρὶς, κατὰ τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ ἄρθρου, καὶ εἰς τρία φύλλα, θέλουν γίνεσθαι ἐννέα φοράς, διεσάφησεν ὅτι τρὶς μόνον θέλουν γίνει εἰς τρεῖς ἀριθμοὺς αὔξοντας μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἐφημερίδος.

Οὕτω δὲ μὴ ἐπιμενούσης τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὰς λοιπὰς παρατηρήσεις της, πρὸς ἃς ὁ ὑπουργὸς διεφώνησεν, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 20 ὡς ἐτροποποιήθη, μεταβληθέντος καὶ τοῦ ἐνταῦθα ἀναφερομένου 22 ἄρθρου εἰς 21 μετὰ τὴν γενομένην ἀπάλειψιν τοῦ ἄρθρου 12· ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 20. Ἅμα ἡ ἐπιτροπὴ μεταβᾶσα εἰς τὸν τόπον τοῦ ναυαγίου, λάβῃ περὶ αὐτοῦ θετικὰς πληροφορίας, ὅπως ὁρίζει τὸ ἄρθρον 6, ὀφείλει νὰ συντάξῃ πρόγραμμα χρονολογημένον, ὑπογεγραμμένον παρ' αὐτῆς, καὶ διαλαμβάνον· 1) περιγραφὴν ὅσον ἐνεστὶν ἀκριβῆ περὶ τῆς ἐποχῆς καὶ τοῦ μέρους τοῦ ναυαγίου, τοῦ εἴδους, τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ἐθνικότητος τοῦ ναυαγήσαντος πλοίου, τοῦ εἴδους τοῦ φορτίου, τοῦ ὀνόματος, ἐπωνύμου καὶ κατοικίας τοῦ πλοιάρχου, τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν

ασφαλιστῶν τοῦ τε πλοίου καὶ φορτίου· 2) πρόσκλησιν πρὸς τοὺς ἔχοντας συμφέρον νὰ παρουσιάσωσιν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἢ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, κατὰ τὰς περιπτώσεις, ἐντὸς τῆς τριετοῦς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 21 τὰς ἀπαιτήσεις αὐτῶν δικαιολογημένας, καὶ 3) εἰδοποίησιν ὅτι, ἐν περιπτώσει ὑπερημερίας, ἐκπίπτουν παντὸς δικαιώματος, περιερχομένων τῶν ναυαγίων εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου.

Τὸ πρόγραμμα τοῦτο δημοσιεύεται 1) διὰ καταχωρίσεως εἰς τρία φύλλα ἐφημερίδος τινὸς τῆς πρωτευούσης, καὶ ἑτέρας τῆς περιφερείας, εἰς ἣν συνέβη τὸ ναυάγιον, ἂν τοιαύτη ὑπάρχῃ, ἐπιμελείᾳ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς· 2) διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς τὰ ἐμποροδικεῖα, ἢ πρωτοδικεῖα ἐν ἐλλείψει τοιούτων, καὶ εἰς τὰ εἰρηνοδικεῖα τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου καὶ τοῦ λιμένος, εἰς ὃν ὑπάγεται τὸ πλοῖον, ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰρηνοδίκου, καὶ δι' ἑτέρας τοιχοκολλήσεως εἰς τὰ λιμεναρχεῖα αὐτῶν τῶν δύω περιφερειῶν, ἐπιμελείᾳ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς, καὶ 3) διὰ προφορικῆς κηρύξεως εἰς τὰ συνήθη μέρη τῶν τόπων τοῦ ναυαγίου καὶ τοῦ λιμένος, εἰς ὃν ὑπάγεται τὸ πλοῖον, ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰρηνοδίκου. Αἱ καταχωρίσεις, τοιχοκολλήσεις καὶ κηρύξεις αὗται ἐπαναλαμβάνονται ἑκάστη τρίς, ἀνὰ πᾶσαν δεκαπενθημερίαν, ἐὰν δὲ τὸ πλοῖον ἦναι ξένον, κοινοποιεῖται τὸ πρόγραμμα ἐπισήμως καὶ πρὸς τὸν ἀρμόδιον πρόξενον.»

Ἀναγνώσθη εἶτα τὸ ἄρθρον 21 καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, ἐφ' ὧν λαβὼν τὸν λόγον ὁ εἰσηγητὴς παρετήρησεν, ὅτι ἅμα συμβῇ τὸ ναυάγιον, συνέρχεται ἡ ναυαγιαιρεσιακὴ ἐπιτροπὴ καὶ ἐπιλαμβάνεται τῶν ἐργασιῶν της. Ἀλλ' αἴφνης παρουσιάζεται ὁ ἰδιοκτήτης, ὁ πλοίαρχος ἢ ὁ ἀσφαλιστής, ἡ δὲ ἐπιτροπὴ δὲν δύναται ν' ἀναγνωρίσῃ αὐτοὺς εἰμὴ ὅταν ἐξετάσασα πληροφορηθῇ περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ προσώπου· καὶ ἂν μὲν ἀνεύρῃ τὸν παρουσιασθέντα ὡς ἀληθῆ ἰδιοκτήτην ἢ πλοίαρχον, ἡ ἐπιτροπὴ παραιτεῖται πάσης περαιτέρω ἐργασίας ὑπὲρ τῆς διασώσεως τῶν ναυαγίων. Ἀλλ' ὑποθέσατε ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν πείθεται περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ παρουσιασθέντος προσώπου πότε, κατὰ μὲν τὸ νομοσχέδιον, ἡ ἐπιτροπὴ ἐκδίδει περὶ τούτου ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν δύναται νὰ ἀνακόψῃ ὁ ἔχων συμφέρον ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν. Ἡ εἰσηγητικὴ ὅμως ἐπιτροπή, διαφωνοῦσα ἐνταῦθα πρὸς τὸ νομοσχέδιον, καὶ μὴ θέλουσα νὰ περιορίσῃ τὰ δικαιώματα τοῦ ἰδιοκτήτου ἢ τοῦ πλοιάρχου, ὅστις ἴσως μετὰ τὸ δυστύχημα τοῦ ναυαγίου δὲν θὰ ἦναι εἰς ἐσχν' ἀνακόψῃ τὴν ἀπόφασιν ἐντὸς τόσον μικροῦ χρονικοῦ

διαστήματος, ἀρίνει αὐτοὺς ἐλευθέρους νὰ προσφύγωσιν εἰς τὰ δικαστήρια πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ δικαιώματός των, χωρὶς νὰ ἀναμίξωμεν τὴν ἐπιτροπὴν εἰς δικαστικὰ καθήκοντα, καὶ τὴν γνώμην αὐτὴν εὕρομεν ἀπαράλλακτον ἀκολούθως καὶ εἰς τὸν ὁλλανδικὸν νόμον, τὸν ὁποῖον δὲν εἶχεν ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπιτροπή, ὅταν συζητήσασα μετέβαλε τὸ προκείμενον ἄρθρον.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι καὶ τὸ νομοσχέδιον καὶ ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, σύμφωνα κατὰ τὰ λοιπὰ αὐτῶν μέρη, διαφωνοῦσι μόνον καθ' ἣν περίπτωσιν ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἀναγνωρίσῃ τὸν ἔχοντα συμφέρον ἐπὶ τοῦ πλοίου ἢ τῶν πραγμάτων, ὅτε, κατὰ τὸ νομοτυπίδιον, ὀφείλει ὁ ἔχων συμφέρον ν' ἀνακόψῃ τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς ἐπιτροπῆς. Ἐπειδὴ δὲ ὁ προαγορεύσας θεωρεῖ μικρὰν τὴν προθεσμίαν τῶν τριῶν ἡμερῶν, ἂν καὶ εἰς αὐτὰς θέλει προστεθῇ καὶ ἡ ἀπὸ τῆς ἕδρας τοῦ δικαστηρίου ἀπόστασις, παραδέχεται ν' ἀναζιβασθῇ εἰς ὀκτὼ ἡμέρας, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἔχει βεβαίως τὸν καιρὸν, συμβουλευόμενος δικηγόρους, ν' ἀνακόψῃ τὴν ἀπόφασιν. Ἵνα δὲ χορηγήσῃ εἰς τὸν ἔχοντα συμφέρον πλειότερα ἐξασφαλίσεως μέσα, παραδέχεται ν' ἀφαιρεθῇ ἡ λέξις «ἀνεκκλήτως» ὑποστηρίζων κατὰ τὰ λοιπὰ τὸ ἄρθρον ὡς κεῖται ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει δέ τινος παραδεχθέντος τοῦ ὑπουργοῦ νὰ αὐξηθῇ ἡ προθεσμία τῆς ἀνακοπῆς εἰς ἕνα μῆνα· ἐπέφερε τὸ μειονοψηφοῦν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἡ ναυαγιαιρεσιακὴ ἐπιτροπὴ ἐπεμβαίνει εἰς καθήκοντα δικαστικά, ἐν ᾧ αὐτὴ ἀντιπροσωπεύει ἁπλῶς τὸ δημόσιον καθ' ἣν περίπτωσιν δὲν ὑπάρχουσιν οἱ ἐπὶ τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου ἔχοντες δικαίωμα. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν ἡ ἐπιτροπὴ δὲν θέλει ν' ἀναγνωρίσῃ τὸν ἰδιοκτήτην ἢ τὸν πλοίαρχον, τότε πρέπει νὰ δώσωμεν εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα νὰ προσφύγωσιν ἀμέσως εἰς τὰ δικαστήρια, καὶ οὕτω νὰ διεξαχθῇ ἐξ ἀρχῆς ἡ ὑπόθεσις, σύμφωνα μὲ τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν, ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, καὶ οὐχὶ ν' ἀφήσωμεν τοὺς ἔχοντας συμφέρον νὰ περιμένωσι μίαν αὐθαίρετον ἀπόφασιν τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ δύνανται ν' ἀνακόψωσιν αὐτήν. Παρατηρεῖ δὲ συγχρόνως, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἀντιφάσκει πρὸς τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ ἄρθρου, κατὰ τὸ ὁποῖον, ὅταν, μὴ ὑπαρχούσης ἐπιτροπῆς, ἐμφανισθῶσιν οἱ ἔχοντες συμφέρον ἐνώπιον τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, καὶ τὸ ὑπουργεῖον δὲν παραδεχθῇ τὴν αἰτησίν των, δύνανται νὰ τὸ ἐνάξωσιν ἀμέσως ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων. Ἔπρεπε λοιπὸν κατὰ μείζονα

λόγον καὶ ὅταν ἡ ἐπιτροπὴ δὲν παραδέχηται τὴν αἴτησιν αὐτῶν, νὰ ἐνάγωσιν ἀμέσως αὐτὴν εἰς τὰ δικαστήρια, καὶ οὐχὶ νὰ περιμένωσι τὴν ἀπόφασίν της.

Ἀλλὰ τοῦ ὑπουργοῦ μὴ ἐνδίδοντος καὶ τῆς ἐπιτροπῆς μὴ ἐπιμενούσης, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως μὲ τὰς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ παρασχεθείσας τροπολογίας, καὶ μεταβληθέντος τοῦ μνημονευομένου ἄρθρου 29 εἰς 28· ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 21. Πᾶς ἔχων συμφέρον ἐπὶ τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου, χρεωστεῖ νὰ καθυποβάλῃ τὰς ἀπαιτήσεις του, μετὰ τῶν νομίμων ἀποδείξεων, ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον καταχωρίσεως τοῦ προγράμματος εἰς τινα ἐφημερίδα· καὶ ἂν μὲν παρουσιασθῇ πρὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 28 ἀποπερατώσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς, πρέπει νὰ ἀποταθῇ πρὸς αὐτὴν, ἥτις, ἀφ' οὗ βασανίσῃ τὰς ἀπαιτήσεις αὐτοῦ καὶ τὸ ἐμπρόθεσμον τῆς ἐμφανίσεως, καὶ ἀκούσῃ καὶ τὰς προφορικὰς παρατηρήσεις τοῦ ἀπαιτητοῦ, δέχεται ἢ ἀποῤῥίπτει αὐτὰς δι' ἀποφάσεως· τὴν ἀπόφασιν δὲ ταύτην δύνανται οὗτοι ν' ἀνακόψωσιν ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της, λογιζομένης καὶ τῆς νομίμου προθεσμίας τοῦ ἀποστόλματος, ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου τῆς περιφερείας, εἰς ἣν συνέβη τὸ ναυάγιον, δικάζονται ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεων αὐτοῦ, ἀφ' οὗ κλητευθῇ ὁ ἐπιτροπὴ διὰ τοῦ προέδρου της, κατὰ τὰς συνήθεις διατυπώσεις, ἀλλ' ἡ ἀνακοπὴ δὲν εἶναι ἀναστατικὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς ναυαγιαιρέσεως. Ἐὰν δὲ ἡ ἐμφάνισις γίνῃ μετὰ τὴν λῆξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ ἐμφανισθεὶς ἀναφέρεται πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ὀφείλει ν' ἀποφανθῇ ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεών του ἐντὸς ἓξ ἑβδομάδων, καὶ ἐν περιπτώσει μὴ παραδοχῆς, δύναται νὰ τὸ ἐναγάγῃ εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον ἄνευ αἰτήσεως ἄλλης θεραπείας.»

Ἐγένετο ἐπίσης δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 22 μὲ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς φερομένην προσθήκην, ἣν καὶ ὁ ὑπουργὸς παρεδέχθη. ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 22. Ἂν μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀγωγῆς ἐμφανισθῶσι καὶ ἄλλοι διεκδικοῦντες τὰ αὐτὰ μὲ τῶν πρώτων, παραπέμπονται εἰς τὸ δικαστήριον, ἀλλ' ἐν τοσούτῳ ἐξακολουθοῦν αἱ ἐργασίαι τῆς ναυαγιαιρέσεως.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 23 μετὰ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης τὴν προσθήκην τῶν λέξεων «μὴ διασωθέν» ἔτι ὁ ὑπουργὸς δὲν παρεδέχθη αὐτὴν ὡς περιττὴν, διότι

καὶ ἂν διασωθῇ μέρος τῶν ναυαγίων, ἐφ' ὧν ἀναγνωρίσθη τὸ δικαίωμα τῶν ἐμφανισθέντων, ἡ ἐπιτροπὴ οὐχ ἧττον ἐξακολουθεῖ τὰς ἐργασίας της.

Προτείναντος δέ τινος νὰ προσδιορισθῇ τὸ μέρος τῶν ναυαγίων, τῶν ὁποίων ἀναγνωρισθέντων ὡς ἰδιοκτησίαν τῶν ἐμφανισθέντων, ἡ ἐπιτροπὴ παύει τὰς ἐργασίας της, διότι ἄλλως καὶ ἂν μόνον δέκα ἐκατοστὰ μείνῃ ἀδέσποτον, πάλιν θὰ ἐξακολουθῇ νὰ ὑφίσταται· ὁ ὑπουργὸς ἀπέκρουσε τὴν πρότασιν ταύτην, εἰπών, ὅτι ἀπαιτεῖται ἡ ὕπαρξις τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἂν ἐλάχιστον μέρος δὲν ἀναγνωρισθῇ ὡς ἰδιοκτησία.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομισχέδιον, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 23. Ἐὰν ἀναγνωρισθῶσι κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαγεγραμμένα τὸ ἐμπρόθεσμον καὶ αἱ ἀξιώσεις ἢ ὁ τίτλος τῶν ἐμφανισθέντων, ἀπέχει ἡ ἐπιτροπὴ, ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτῶν, πάσης περαιτέρω ἐνεργείας, χορηγοῦσα μόνον τὴν ἀναγκαίαν συνδρομὴν ὑπὲρ τῆς διασώσεως καὶ ὑπὲρ τῆς προφυλάξεως τῶν ναυαγίων, καὶ ἐπιτηροῦσα ἀκριβῶς πρὸς ἀποτροπὴν πάσης ἐνδεχομένης καταχρήσεως. Ἀλλ' ἐὰν τὸ ἀναγνωρισθὲν δικαίωμα τῶν ἐμφανισθέντων περιορίζηται εἰς μέρος μόνον τῶν ναυαγίων, ἡ ἐπιτροπὴ οὐχ ἧττον ἀναλαμβάνει ἢ ἐξακολουθεῖ τὴν ναυαγιαίρεσιν ἐπὶ τοῦ ὅλου, συνεργείᾳ μόνον καὶ αὐτῶν καὶ ἐπιφυλαττομένου τοῦ δικαιώματός των εἰς τὸ νὰ παραλάβωσιν ἐν καιρῷ τὸ μέρος των.»

Ἀναγνωσθείσης εἶτα μετὰ τοῦ ἄρθρου 24 καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ ὑπουργὸς παρεδέχθη μόνον κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς τὴν διαγραφὴν τοῦ «μὲν» καὶ τὴν μεταβολὴν τοῦ ἄρθρου «των» εἰς «αὐτῶν», ἐπιφυλαχθεὶς ν' ἀντικρούσῃ τὸ λοιπὸν μέρος τῆς ἐνθέσεως μετὰ τὴν τοῦ εἰσηγητοῦ ἀνάπτυξιν.

Ἐξέθηκεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι τὸ ἀντικείμενον εἶναι λίαν σπουδαῖον, καὶ τὸ σπουδαιότερον ἴσως τῶν ὅσων μέχρι τοῦδε διήλθομεν, ἰδοὺ δὲ τί λέγει τὸ ἄρθρον. Γίνεται ἓν ναυάγιον, καὶ πράκειται νὰ διασωθῶσι καὶ οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ πράγματα. Ἀλλὰ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἐγένοντο διάφορα ἔξοδα, τὰ ὁποῖα πληρώνονται ἐκ τοῦ πλειστηριάσματος τῶν διασωθέντων ναυαγίων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὅμως ὑπάρχουσι διάφοροι ἀπαιτηταί, ὡς οἱ δανεισταὶ τοῦ ἰδιοκτήτου τῶν ἐμπορευμάτων, οἱ ναῦται καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι, περὶ τῶν ἀπαιτήσεων καὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν ὁποίων προβλέπει ὁ ἐμπορικὸς νόμος, καὶ ἐπομένως ἦτον περιττὸν νὰ νομο-

θετήσωμεν ἐνταῦθα νέας περὶ αὐτῶν διατάξεις, καθόσον δὲν πρόκειται νὰ μεταβάλωμεν σήμερον τὸν ἐμπορικὸν νόμον. Ἐπίσης δὲ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς τελωνιακοὺς φόρους, ὑπάρχει ὁ τελωνιακὸς νόμος, καὶ ἦτον ἐπίσης περιττὸν νὰ νομοθετήσωμεν καὶ ἐνταῦθα νέαν διάταξιν. Τὸ νομοσχέδιον ὅμως ἐκ φιλανθρωπίας ἴσως πρὸς τοὺς δυστυχεῖς ἀπαιτητὰς φερόμενον, ἠθέλησε νὰ τοὺς λάβῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν του. Ὁ πλοίαρχος π. χ. κατὰ τὸν ἐμπορικὸν νόμον δικαιοῦται νὰ λάβῃ τὸν ναῦλον του, τὸ δὲ νομοσχέδιον θέλει ὥστε ὁ ναῦλος νὰ κρατῆται ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν ἢ ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος. Ἡ πρόνοια αὕτη τοῦ νομοσχεδίου εἶναι μὲν φιλάνθρωπος, ἀλλὰ καὶ ἄτοπος, διότι περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ πλοιάρχου προβλέπει ὁ ἐμπορικὸς νόμος, καὶ εἰς τὸν πλοίαρχον ἀπόκειται νὰ ἐξασκήσῃ τὰ δικαιώματά του. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, τὸ νομοσχέδιον μακρυνθὲν τοῦ φιλανθρωπικοῦ αἰσθήματος, κατατάσσει τὸν ναῦλον μεταξὺ τῶν ναυαγίων καὶ ἐπομένως δημεύει καὶ αὐτὸν ὡς καὶ τὰ ἐμπορεύματα, ἐν ᾧ ὁ ναῦλος δὲν εἶναι πρᾶγμα, εἶναι μία ἀπαίτησις, καὶ αἱ ἀπαιτήσεις δὲν ὑπόκεινται εἰς δήμευσιν. Παρατηρεῖ δέ, ὅτι, ἂν τὸ νομοσχέδιον ἦτον συνεπὲς εἰς τὸ αἴσθημα τῆς φιλανθρωπίας, ὤφειλεν ἐπίσης νὰ φροντίσῃ καὶ διὰ τὸν μισθὸν τοῦ ναύτου καὶ διὰ πολλὰς ἄλλας ἀπαιτήσεις, αἵτινες μυρίας καὶ ἀδιεξόδους δυσκολίας δύνανται νὰ παρεμβάλωσι, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ὁποίων ἡ ἐπιτροπὴ ἐπρότεινε τὴν ἀπάλειψιν ἑνὸς μέρους τοῦ ἄρθρου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι δὲν δύναται νὰ συμφωνήσῃ μὲ τὸν προαγορεύσαντα, ἐπειδὴ νομίζει ὅτι δὲν πρέπει τὰ πράγματα ὑπὸ τὴν ἀλυθῆ αὐτῶν ἔποψιν. Τὸ νομοσχέδιον ζητεῖ τὴν πληρωμὴν τοῦ ναύλου, ἡ δ' ἐπιτροπὴ ἐξαλείφει τὴν περὶ ναύλου διάταξιν. Ἂς ἐξετάσωμεν ἤδη ἂν ἡ ἐξάλειψις αὕτη ἦναι ὠφέλιμος ἢ οὔ. Ὑποθέσατε ὅτι ἑλληνικὸν πλοῖον ναυλωθὲν ὑπὸ ξένου ἐμπόρου, λαμβάνει φορτίον ἀπὸ ξένην ἐπικράτειαν διὰ ξένον ἐπίσης Κράτος, καὶ ὅτι διερχόμενον τῶν ἑλληνικῶν παραλίων, ναυαγεῖ. Ἀφ' οὗ δὲ κατὰ τὰ ἄρθρα 303 καὶ 307 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου τὰ ἐμπορεύματα εἰσὶν ὑπέγγυα διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ναύλου, δὲν εἶναι προτιμότερον νὰ κρατῇ ἡ ἐπιτροπὴ ἀπὸ τὸ ἐκπλειστηρίασμα τὸν ναῦλον, παρὰ νὰ ὑποχρεώμεν τὸν σύζυγον τοῦ τυχὸν ἀπολεσθέντος πλοιάρχου νὰ μεταβαίνῃ εἰς ξένον Κράτος πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ ἰδιοκτήτου διὰ τὴν ἀπώτισιν τοῦ ναύλου; Συμφωνοῦμεν μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι ὁ ναῦλος εἶναι μία ἀπαίτησις, ἥτις δὲν δημεύεται. Ἀλλὰ, κατὰ

τὸ ἄρθρον 433 τοῦ ἐμπορ. νόμου, ἐὰν ὁ ναῦλος μένῃ εἰς χεῖρας τοῦ ἰδιοκτήτου καὶ δὲν παρουσιασθῇ ἀπαιτητὴς, μετὰ ἓν ἔτος παραγράφεται τὸ δικαίωμά του, ἐν ᾧ, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, μένοντος τοῦ ναύλου εἰς τὸ δημόσιον, παρατείνεται ἡ προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας δύναται νὰ ζητηθῇ ὁ ναῦλος, εἰς τρία ἔτη, καὶ ἰδοὺ τοῦ νομοσχεδίου τὸ εὐεργέτημα. Ἀφ' οὗ δὲ κατὰ τὸν ἐμπορικὸν νόμον μετὰ ἓν ἔτος ὁ ναῦλος μένει εἰς ὄφελος τοῦ ἰδιοκτήτου, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μένῃ ἐπίσης εἰς ὄφελος τοῦ δημοσίου οὐχὶ μετὰ ἓν ἔτος, ἀλλὰ μετὰ τρία, ἀφ' οὗ τὸ δημόσιον ὑποβάλλεται εἰς τόσας δαπάνας; Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ὁ ναῦλος τότε κρατεῖται, ὅταν διασωθῶσι πράγματα, καὶ ἐπομένως ὑποστηρίζει τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει.

Ἐπανέλαβεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι καὶ μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ ὑπουργοῦ ἐπιμένει εἰς ὅ,τι εἶπε, καὶ παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν προσοχήν της πρὸς ἀποφυγὴν ἑνὸς σπαντικοῦ νομικοῦ λάθους, εἰς τὸ ὁποῖον θέλομεν ὑποπέσει παραδιχόμενοι τὸ νομοσχέδιον. Ὁ πλοίαρχος δικαιοῦται βεβαίως νὰ ζητήσῃ τὸν ναῦλόν του, καὶ ἂν μὲν ἦναι παρὼν, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἔχει δικαίωμα ν' ἀντιπροσωπεύσῃ αὐτὸν παρόντα καὶ νὰ ζητήσῃ αὐτὴ τὸν ναῦλον. Ναὶ μὲν, κατὰ γενικὸν κανόνα, παρόντος τοῦ πλοιάρχου, δὲν ὑπάρχει ἐπιτροπὴ ναυαγιαιρέσεως, ἀλλ' ἐνδέχεται ὁ πλοίαρχος νὰ παρήτησε τὸ ναυαγῆσαν πλοῖόν του καὶ νὰ ἐπανῆλθεν ἀφ' οὗ ἡ ἐπιτροπὴ ἐπελήφθη τῆς ναυαγιαιρέσεως. Ἂν δὲ ὁ πλοίαρχος δὲν ἦναι παρὼν, τί θέλει ζητήσει τὸ δημόσιον, ἀφ' οὗ δὲν γνωρίζει οὔτε πόσος εἶναι ὁ συμφωνηθεὶς ναῦλος, οὔτε ἂν ἐπροπληρώθη ἐλόκληρος ἢ μέρος αὐτοῦ; Δὲν εἶναι δὲ, ὡς εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, φιλάνθρωπος ἡ προθεσμία τῶν τριῶν ἐτῶν, διότι μετὰ τὰ τρία ἔτη ὁ ναῦλος μένει ὁριστικῶς εἰς ὄφελος τοῦ δημοσίου, ἐν ᾧ κατὰ τὸν ἐμπορικὸν νόμον ἡ ἐτησία παραγραφὴ παύει καὶ ἄρχεται ἡ τριακονταετὴς, ὅταν ὁ ναῦλος ἀναγνωρισθῇ δι' ἰδιωτικῆς ἢ δημοσίας πράξεως· ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐὰν ἡ ἐπιτροπὴ ἢ τὸ δημόσιον εἰσέπραξε τὸν ναῦλον, ἐνήργησεν ὡς διαχειριστὴς ἀλλοτρίων δικαιωμάτων, καὶ διὰ τῆς εἰς αὐτὴν πληρωμῆς τοῦ ναύλου ἀναγνωρίσθη οὗτος καὶ δὲν χωρεῖ πλέον εἰμὴ ἡ τριακονταετὴς παραγραφή. Ἐὰν δὲ δὲν τὸν εἰσέπραξε, δὲν εἶναι καὶ δυνατὸν νὰ γίνῃ περιουσία τοῦ δημοσίου, διότι δὲν εἶναι ὑλικὸν ἀντικείμενον ἀλλ' ἀπαίτησις ἁπλῆ. Ἐὰν ἐπράκτειτο νὰ συντάξωμεν σήμερον νέαν νομοθεσίαν, ἄλλος ὁ λόγος· ἀφ' οὗ ὅμως περὶ τούτου δὲν πρόκειται, καὶ ἀφ' οὗ ὁ ἐμπορικὸς νόμος μένει ἰσχυρὸς, πῶς θέλετε νὰ παραδεχθῶμεν ἐνταῦθα διατάξεις ἐπὶ

ἀντικειμένων, ἅτινα προβλέπει ὁ ἐμπορικὸς νόμος; Πῶς ζητοῦμεν νὰ δημεύσωμεν τὸν ναῦλον, ὅστις εἶναι μία ἀπαίτησις, ἡ δὲ ἀπαίτησις δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰμὴ στοχασμός, ὅστις ἐνόσῳ δὲν μεταβληθῇ εἰς πρᾶγμα δυνάμει διαστικῆς ἀποφάσεως ἐκτελεστῆς, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δημευθῇ;

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι ὁ προαγορεύσας διὰ πομπωδῶν λέξεων ἐζήτησε νὰ μεταμορφώσῃ τὰ πράγματα. Σᾶς εἶπεν, ὅτι πρόκειται νὰ ὑποπέσητε εἰς μέγα νομικὸν λάθος, μεταβάλλοντες τὸν ἐμπορικὸν νόμον. Ἀλλ' ὁ ἐμπορικὸς νόμος οὐδόλως μεταβάλλεται. Ὑποστηρίζονται δὲ μόνον τὰ δικαιώματα τῶν δυστυχῶν. Εἶπε προηγουμένως, ὅτι κατὰ τὸν ἐμπορικὸν νόμον τὰ ἐμπορεύματα εἶναι ὑπέγγυα διὰ τὴν πλήρωμὴν τοῦ ναύλου, ὁ δὲ ἰδιοκτήτης δὲν δύναται νὰ παραλάβῃ αὐτὰ πρὶν ἢ πληρώσῃ τὸν ναῦλον. Παρόντος τοῦ πλοιάρχου καὶ τοῦ ἰδιοκτήτου, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰ συμφέροντά των. Ἀλλ' ὅταν ὁ πλοίαρχος δὲν εἶναι παρών, ἡ ἐπιτροπὴ ἀντικαθίσταται εἰς τὰ δικαιώματά του, καὶ ἐνεργοῦσα ὑπὲρ αὐτοῦ, ὀφείλει νὰ κρατήσῃ ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τῶν πραγματειῶν τὸν ναῦλον.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀπέρριψε μὲν τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως μὲ τὰς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ παραδεχθείσας δύω λεκτικὰς μεταβολάς, μεταφραπέντων ὡσαύτως καὶ τῶν μνημονευομένων ἄρθρων 22, 24, 18, 19 καὶ 26 ἕνεκα τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ ἄρθρου 12, εἰς 21, 23, 17, 18 καὶ 25 ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον 24 οὕτως·

«Ἄρθρ. 24. Κατὰ τὴν διαφοράν τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 21 καὶ 23 περιπτώσεων παραδίδονται εἰς τοὺς ἀπαιτητὰς διαταγῇ τῆς ἐπιτροπῆς ἡ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, καὶ ἐπὶ ἀποδείξει, εἴτε ὅλα τὰ ναυάγια, εἴτε ἐκεῖνα μόνον εἰς ὅσα περιορίζεται τὸ δικαίωμα των, ἢ τὸ καθαρὸν ἐκπλειστηρίασμα αὐτῶν ἐν ταῖς περιπτώσεσι τῶν ἄρθρων 17 καὶ 18 μετὰ προηγουμένην παρ' αὐτῶν πληρωμὴν ὅλων ἢ τοῦ ἀναλογοῦντος αὐτοῖς μέρους τῶν ἕως τότε γενομένων ἐξόδων, καὶ προσέτι τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 διαλαμβανομένων ἀμοιβῶν, ἅτινα, ἂν δὲν ἐξεκαθαρίσθησαν ἤδη, ἐκκαθαρίζονται συμφώνως μὲ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 7.

Ἰδίως δὲ αἱ παραλήπται τῶν διασωθεισῶν πραγματειῶν ἐνέχονται νὰ πληρώσωσι, κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους, τὸ τελώνιον καὶ τοὺς ἄλλους δασμοὺς αὐτῶν ἐπὶ τοῦ τιμήματος τῶν ναυαγίων ἢ ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος· πληρόνουν δὲ ὡσαύτως καὶ τὸν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου

ὁριζόμενον παρ' αὐτῶν ναῦλον τοῦ διασωθέντος φορτίου· ἡ ἐπιτροπὴ ἢ τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν ὀφείλουν νὰ τὸν παραδώσουν εἰς τοὺς δικαιούχους αὐτῶν, ἢ ἄλλως, ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 25, γίνονται καὶ αὐταὶ περιουσία τοῦ δημοσίου.

Μόνον δὲ ἐπὶ τῇ ἀποδείξει ὅλων αὐτῶν τῶν πληρωμῶν δύναται νὰ γίνῃ ἡ παράδοσις τῶν διασωθέντων εἰς τοὺς δικαιούχους.»

Ὡσαύτως δὲ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 25 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, θεωρηθεὶς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ περιττὸν τῆς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένης προσθήκης, καὶ μεταβληθέντος τοῦ ἄρθρου 22 εἰς 21· ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 25. Ἐὰν δὲν παρουσιασθῶσιν ἐντὸς τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 21 ἀπαιτηταὶ τῶν ναυαγίων ἢ ἀποδιορθωθῶσιν αἱ ἀξιώσεις τῶν ἐμφανισθέντων, καθίστανται τότε αὐτὰ περιουσία τοῦ δημοσίου.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 26 ὁ ὑπουργὸς παρεδέχθη τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς καθ' ὅσον μόνον ἀφορᾷ τὴν σύνταξιν τῶν προνομίων, μεταβληθέντων, καὶ τῶν ἄρθρων 18 καὶ 19 εἰς 17 καὶ 18, ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως ὡς ἐτροποποιήθη, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 26. Ἡ πληρωμὴ τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἐμπαιδεῶν, ἐξόδων καὶ ἀποζημιώσεων γίνεται ἐκ τοῦ προϊόντος τῶν ναυαγίων παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐξαιρεῖ τὰ μὲν ἀληθῶς κατεπείγοντα ἀμέσως μετὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 17 δημοπρασίαν, τὰ δὲ μὴ τοιαῦτα, μετὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 18 διαλαμβανομένην, ἥτις ἐὰν ἤθελον εἰσθαι ληξιπρόθεσμα ἕως τότε, καὶ οὕτω καθεξῆς περὶ τῶν ἄλλων. Εἰς τὸ ἐκπλειστηρίασμα καταλογίζονται καὶ αἱ γενόμεναι ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου κατὰ τὸ ἄρθρον 5 προκαταβολαί. Ἅπαντα δὲ ἔχουν προνόμιον ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος καὶ ἐπὶ τοῦ ναύλου τοῦ διασωθέντος φορτίου, καὶ κατατάσσονται·

1. Τὰ ἔξοδα τοῦ πλειστηριασμοῦ.

2. Τὰ ἔξοδα τῆς διασώσεως, τῆς ναυαγιαιρέσεως, καὶ τῆς διαφυλάξεως τῶν ναυαγίων καὶ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 ἀμοιβῆς· ἅπαντα δὲ ταῦτα πληρόνονται συμμέτρως.

Ἀκολούθως ἵστανται τὰ λοιπὰ προνομιοῦχα κατὰ τὸν ἐμπορικὸν νόμον.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 27 παρετήρησέ τις, ὅτι πρόκειται ἐνταῦθα περὶ διατάξεως κατ' αὐτὸν λίαν σπουδαίας, διότι τὸ δημόσιον ὑπογρεοῦται ν' ἀναλάβῃ τὴν ναυαγιαίρεσιν χωρὶς νὰ σκεφθῇ μὴ τυχὸν τὰ συμβησόμενα ἔξοδα ὑπερβῶσι τὴν ἀξίαν τῶν ναυαγίων,

καὶ ἠκούσατε πρὸ μικροῦ ὅτι δύω ναυαγησάντων πλοίων οἱ ἰδιοκτῆται, καί τοι παράντες, δὲν ἀναλαμβάνουσι τὴν διάσωσιν των, φοβούμενοι τὰς δαπάνας. Νομίζει λοιπὸν ἀναγκαῖον ν' ἀφεθῇ εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἐπιτροπῆς πότε ὀφείλει ν' ἀναλαμβάνῃ τὴν ναυαγιαίρεσιν, διότι ἄλλως, θέλομεν φανῇ οὐχὶ πλέον φιλάνθρωποι, ἀλλ' ἀπερίσκεπτοι καὶ θέλοντες ν' ἀσωτεύσωμεν τὴν περιουσίαν τοῦ δημοσίου.

Παρετήρησεν ἓν μέλος τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι τοὺς φόβους αὐτοὺς ἔχουσα καὶ ἡ ἐπιτροπὴ, ἐπρότεινε τὴν προσθήκην ἄρθρου, τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν ἐγένετο δεκτὸν μετὰ τὰς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ δοθείσας διασαφήσεις.

Ἐπανέλαβεν ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προτιθεμένου ἄρθρου 10 ἠρώτησεν ἂν διὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἀποφάσεώς μας προδικάζωμεν ἐπὶ τοῦ ἤδη συζητουμένου ἄρθρου, ἡ δὲ Βουλὴ καὶ ὁ πρόεδρος ἀπήντησαν ἀποφατικῶς, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ δὲν ἐγένετο δεκτὴ ἡ προσθήκη τοῦ ἄρθρου, διότι ἐθεωρήθη καταλληλότερον νὰ συζητηθῇ τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ, ὅταν ἤθελομεν φθάσει εἰς τὸ προκείμενον ἄρθρον, τὸ ὁποῖον ἡ ἐπιτροπὴ ἀπαλείφει ὡς περιττὸν, νομίζουσα ὅτι ἤθελε γενῇ δεκτὴ ἡ προσθήκη τοῦ ἄρθρου 10. Ἤδη λοιπὸν προτείνει ν' ἀντικατασταθῇ τὸ προκείμενον διὰ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄρθρου τῆς ἐπιτροπῆς.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι τὸ ἄρθρον 10 ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατ' οὐσίαν, καὶ ὅτι ἐπομένως δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ τὸ παραδεχθῶμεν· ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἐπὶ τοῦ συζητουμένου ἄρθρου ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς προτείνει ἐντὸς τοῦ δικαιώματός του τροπολογίαν τινὰ, καὶ ὡς τοιαύτην παρουσιάζει τὸ ἄρθρον 10, τὸ ὁποῖον δὲν ἐνεκρίθη μὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς νὰ τεθῇ ὡς τοιοῦτον ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, δὲν ἀπερρίφθη ὅμως καὶ κατ' οὐσίαν.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, ἀπέρριψε μὲν τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ τὸ ἄρθρον 27 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 27. Ἐὰν τὸ πλειστηρίασμα καὶ ὁ ναῦλος δὲν ἐξαρκέσωσιν εἰς ὁλικὴν ἀπότισιν τῶν ἀνωτέρω ἐξόδων καὶ ἀμοιβῶν, τὸ ὑπόλοιπον πληρόνεται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου· ἂν δὲ παρουσιασθῶσι τῶν ναυαγίων ἰδιοκτῆται καὶ ἀναλάβωσι τὴν ναυαγαίρεσιν, ἐνέχονται οὗτοι ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς ὁλόκληρον αὐτὴν τὴν πληρωμὴν, καὶ ἀπαλάττεται τὸ δημόσιον πάσης πρὸς τοῦτο ὑποχρεώσεως.»

Παρελθούσης δὲ τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν διὰ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Ν. Πετιμεζᾶς.
Ν. Καίρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΓ'.

Τῆς 12 Σεπτεμβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ προταχθῇ ἡ συζήτησις τῶν ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἱπποφορβίου γενομένων τροποποιήσεων.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως ἑκάστην αὐτῶν κατὰ τὴν χθὲς ἀναγνωσθεῖσαν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἰω. Ταμπακόπουλον καὶ Ἐμ. Ἀντίπαν. συνίχθη, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 77· ἔχει δ' οὕτως

ΟΘΩΝ κτλ.

«Ψηφισάμενοι διεξοδικῶς μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον 1. Τὸ δυνάμει τοῦ ΑΖ'. νόμου τῆς 28 Μαΐου 1846 εἰς τὸ ἐν Τίρυνθι γεωργικὸν σχολεῖον συγχωνευθὲν ἱπποφόρβιον ἀποσπᾶται τοῦ σχολείου τούτου, καὶ ἀπαρτίζει χωριστὸν κατάστημα ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «ἱπποφόρβιον κατὰ τὴν Ἀργολίδα,» καὶ τίθεται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν.

Ἄρθρ. 2. Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀνωτέρω καταστήματος προσδιορίζονται αἱ γαῖαι τοῦ αὐτοῦ ἱπποφορβίου κατὰ τὰ ὁποῖα διαλαμβάνει ὅρια ὁ παρὰ τῆς Δ διευθύνσεως τοῦ μηχανικοῦ ἐπεξεργασθεὶς τοπογραφικὸς χάρτης, αἱ ἐπ' αὐτῆς οἰκοδομαὶ, καὶ τὰ ὑπάρχοντα ἐν τῷ ἱπποφορβίῳ κτήνη καὶ ἄλλα λοιπὰ χρήσιμα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ εἴδη.

Ἄρθρ. 3. Τὸ προσωπικὸν τοῦ ἱπποφορβίου θέλει σύγκεισθαι ἀπὸ ἕνα ἔφορον διευθυντήν, ἀπὸ ἕνα καταλυματίαν τάγματος 6ου τάξεως διὰ τὴν οἰκονομικὴν καὶ λογιστικὴν ὑπηρεσίαν, ἀπὸ ἕνα ἱππιατρὸν τάγματος α. ἢ 6ου. τάξεως διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς θεραπείας τῶν κτηνῶν, ἀπὸ ἕνα λοχίαν ἢ ἐπιλοχίαν ὡς ἀρχιαγροφύλακα, καὶ ἀπὸ ἕνα πεταλωτήν.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ἀναγκαῖοι ὑπηρέται τῶν ἱπποστασίων καὶ οἱ ἱπποφορβοὶ θέλουν λαμβάνεσθαι ἀπὸ τὴν μοῖραν τοῦ ἱππικοῦ, εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας θέλουν λογίζεσθαι ὡς ὑπεράριθμοι.

Ἄρθρ. 5. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπηρετῶν τῶν ἱπποστασίων, ὡς καὶ ὁ τῶν ἱπποφορβῶν, θέλει προσδιορίζεσθαι παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ διευθυντοῦ τοῦ καταστήματος. Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν, στρατιωτῶν καὶ ὑπηρετῶν τῶν ἵππων τοῦ ἱπποφορβίου κανονίζονται κατὰ τοὺς ὁριαμοὺς τῶν ἐν ἰσχύϊ οἰκονομικῶν κανονισμῶν τοῦ στρατοῦ.

Ἄρθρ. 6. Διὰ τὴν διοίκησιν τοῦ ἱπποφορβίου τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν θέλει συντάξει τὸν ἀπαιτούμενον κανονισμόν.

Ἄρθρ. 7. Διὰ Βασιλ. διατάγματος, ἐκδοθησομένου ἐπὶ κοινῇ προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν καὶ στρατιωτικῶν ὑπουργείων, θέλει κανονισθῇ ὁ τρόπος τῆς ἐκτιμήσεως, καθ' ὃν θέλουν παραχωρεῖσθαι διά τε τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἱπποφορβίου καὶ τοῦ στρατοῦ ὅσα ἐκ τῶν προϊόντων τοῦ αὐτοῦ καταστήματος εἶναι χρήσιμα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον· ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ δὲ προϊόντα τοῦ αὐτοῦ καταστήματος ἰσχύουσιν αἱ περὶ δημοσίων προσόδων κείμεναι διατάξεις τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 8. Τὰ εἰς τὸ 2 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου διαλαμβανόμενα γαῖαι, κτήνη καὶ σκεύη θέλουν παραδοθῆ εἰς τὸ ἱπποφόρβιον, ἅμα ἐκδοθῇ ὁ παρὼν νόμος.

Τῆς διατάξεως ταύτης ἐξαιροῦνται διακόσια στρέμματα γαιῶν, τρία ζεύγη ροράδων, καὶ ἓν ζεῦγος ἡμιόνων, τὰ ὁποῖα θέλουν παραχωρηθῆ εἰς τὸ γεωργικὸν σχολεῖον ὡς ἀναγκαῖα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ προπολογηθέντος παρὰ τῆς Γερουσίας νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐν Τιμενίῳ ἱπποφορβίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὁρεινὸς	N	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	
Ἀουκᾶς Λόντος		Σόλων Κρεστενίτης	
Ἀντώνιος Βενιζέλος	N	Δημήτριος Ἀθανασίου	N
Πέτρος Καμπάνης	N	Γεώργιος Διαμάντης	
Νικόλαος Καΐρης	N	Ν. Δελένδας	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδας		Δ. Γαβρᾶς	N
Δημήτριος Τσόκρης		Ν. Βαρβαρέγος	N
Γεώργιος Τσόκρης		Θρασ. Α. Ζαΐμης	N
Νικόλαος Ἰατρός	N	Διονυσ. Ν. Πετιμεζᾶς	N
Σκαρλάτος Σούτσος		Χ. Θεοχαρόπουλος	N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N	Ἠλ. Παπαδαῖος	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Ἀθαν. Δανηλόπουλος	N
Σταῦρος Βλάχος	N	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	N
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ἰωάννης Ζάρκος	N
Σωτήριος Στράτος	N	Α. Κοντόσταυλος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Βελ. Νικολαΐδης	N
Φίλων Φίλωνος		Ἰωάννης Μπαλάφας	N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Πέτρος Δελιγιάννης	
Νικόλαος Τσέλιος	N	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Κωνστ. Γριβογεώργης		Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Δ. Π. Πετροπουλάκης	N	Νικόλαος Μπούκουρας	N
Γεώρ. Δ. Ταϊγκουράκος		Π. Κολποδῖνος	
Ἀναγνώστης Παπαβασιλείου	N	Ἐμ. Ἀντίπας	N
Γεώργιος Κονδύλης	N	Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	N
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	N	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Χρῆστος Ράγκος	N
Βασίλειος Νιώνης	N	Εὐθ. Κανελλόπουλος	
Σταμάτιος Μήτσας	N	Ἐμμ. Τσοῦχλος	
Δημήτριος Ζῶτος		Νικόλαος Ματθαίου	N
Γεώργιος Ἰω. Γιαλδάσης	N	Ν. Χ. Παναγιώτου	N
Νικόλαος Γρανίτσας	N	Σ. Κοπανίτσας	
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης		Ἐμμ. Μελετόπουλος	N
Σ. Χ. Στεφανόπουλος		Α. Κορφιωτάκης	

Γ. Γιατράκος	N	Ν. Πανουργιᾶς	
Λουκᾶς Στεφάνου	N	Κωνσταντῖνος Βλάμης	
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	N	Βὺθ. Κεχαγιᾶς	N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	N	Σιδέρης Πράτσικας	N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Π. Πατρινὸς	
Β. Π. Δημητρακόπουλος	N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	N
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	
Α. Μαυροειδὴς		Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Γ. Κεφάλας	N	Ν. Α. Μπότασης	
Ἀναγνώστης Τσάκης	N	Κ. Δαριώτης	
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος		Ἰω. Σκαβέντσος	N
Κων. Ἰω. Κουρκουμέλης	N	Γ. Νικολάου	N
Παναγιώτης Παπατσώνης		Γεώργιος Ναύτης	N
Σπ. Ἀντωνόπουλος	N	Μιχαὴλ Σολωμὸς	N
Ἰω. Πραβιλέγιος	N	Ἀν. Ῥενουάρδος	N
Ἰω. Ταταράκης	N	Στ. Δάρας	
Σ. Βαρότσης		Ἰωάννης Σαγρέδος	N
Χ. Σουμαρίπας	N	Παναγιώτης Ψάθης	N
Δ. Δημητρακόπουλος	N	Νικόλαος Νάζος	
Π. Χρυσοβέργης		Ἀναγνώστης Παπατσώρης	N
Α. Παπαδημητριάδης	N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Δ. Κοκοτάκης	N	Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης		Δημήτριος Στάϊκος	N
Ἰωάννης Εὐσταθίου		Α. Κιζάνης	N
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	N	Παντολέων Κουντουριώτης	
Γεώργιος Μπάνης	N	Δημήτριος Μπουδούρης	N
Νικόλαος Πιεράκος	N	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς	N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Δημήτριος Πουλικάκος		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	N
Γρηγόριος Πατριαρχέας	N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	N
Π. Χριστόπουλος	N	Αὐγερινὸς Ἀδέρωφ	N
Π. Κανελλόπουλος		Νικόλαος Μ. Μπουδούρης	
Νικόλαος Μοσχούλας	N	Α. Μάντσαρης	
Σπ. Ἡλλήνας	N		

Προβάσης εἶτα τῆς Βουλῆς εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ναυαγίων νομοσχεδίου, ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρον 28, τὸ ὁποῖον ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, μεταβληθέντων τῶν ἀριθμῶν τῶν ἄρθρων 18, 19 καὶ 27 εἰς 17, 18 καὶ 26, καὶ προστεθέντος ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ βουλευτοῦ Ἐπιδ. Λιμηρᾶς

συναινέσει καὶ τοῦ ὑπουργοῦ μετὰ τὰς λέξεις «ἄρθρων 26» καὶ 30.» ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 28. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ναυαγιαιρέσεως καὶ τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 17 καὶ 18 πλειστηριασμῶν, καὶ τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 26 καὶ 30 πληρωμῶν, ἡ ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ συντάξῃ ἄνευ ἀναβολῆς ἔκθεσιν περιέχουσαν τὰς ἐργασίας της, καὶ κατάλογον τῶν εἰσπραχθέντων καὶ πληρωθέντων, καὶ νὰ διευθύνῃ ἀμέσως αὐτὴν μεθ' ὅλων τῶν ἀποδείξεων καὶ λοιπῶν ἐγγράφων πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, παρ' οὗ ἐξελέγχονται καὶ κατατίθενται εἰς τὰ ἀρχεῖα του· εἰς πᾶσαν δὲ μετέπειτα ἐμφάνισιν ἀπαιτητῶν καὶ ναυαγίων ἐνεργοῦνται τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 21 καὶ ἑπομένοις ὡρισμένα.»

Οὕτω δ' ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ ἄρθρον 29, προστεθείσης μόνον τῆς λέξεως, ἀσφαλιστῶν, ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 29. Ὀφείλουν προσέτι εἰς τὸ τέλος παντὸς ἔτους οἱ κεντρικοὶ λιμενάρχαι καὶ οἱ νομάρχαι νὰ στέλλωσιν ἕκαστος ἰδιαιτέρως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν περίληψιν χρονολογικὴν τῶν καθ' ὅλον τὸ ἔτος συμβάντων εἰς τὴν περιφέρειάν του ναυαγίων, τοῦ εἴδους, τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ἐθνικότητος τῶν ναυαγησάντων πλοίων, τοῦ εἴδους τοῦ φορτίου, τοῦ ὀνόματος τοῦ πλοιάρχου, τῶν ἀσφαλιστῶν καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ πλοίου καὶ φορτίου, τῆς ἐμφανίσεως ἢ μὴ αὐτῶν, τῆς λήξεως τῆς πρὸς τοῦτο προθεσμίας ἢ τοῦ ὑπολειπομένου δι' αὐτὴν χρόνου, τῆς στάσεως τῶν ἐργασιῶν ἑκάστης ναυαγιαιρέσεως.»

Ἀναγνωσθέντος εἶτα τοῦ ἄρθρου 30 μετὰ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης νὰ προσδιορισθῇ ἡ ἀποζημίωσις τῆς ἐπιτροπῆς εἰς 1 τοῖς 0/0 ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν πραγμάτων, λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἔλαβεν ὡς βάσιν οὐ μόνον τὴν ἀξίαν τοῦ ναυαγίου, ἀλλὰ τὰς τε εὐκολίας καὶ δυσκολίας αὐτοῦ, καὶ τὸν διὰ τὴν ναυαγιαίρεσιν ἀπαιτούμενον χρόνον, ἐν ᾧ ἡ ἐπιτροπὴ περιωρίσθη εἰς μόνην τὴν ἀξίαν. Νομίζει δὲ ὅτι ἡ βάσις τοῦ νομοσχεδίου εἶναι καταλληλοτέρα, ἐπειδὴ ὑποθέσατε ὅτι συμβαίνει ἓν ναυάγιον μεγάλης ἀξίας, καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἡ ἐπιτροπὴ μετὰ τῆς μεγαλειτέρας εὐκολίας ἐνεργεῖ τὴν ναυαγιαίρεσιν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, κατὰ μὲν τὴν ἐπιτροπήν, ἡ ἀποζημίωσις θέλει προσδιορισθῇ ἐν μεγίστῳ ὅρῳ εἰς 500 δρ. κατὰ δὲ τὸ νομοσχέδιον, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ χρόνου καὶ τῆς εὐκολίας, θέλει ληφθῇ μέσος τις ὅρος μεταξὺ τῶν 20 καὶ 500 δραχμῶν. Ἂν δὲ τοὐναντίον τὸ ναυάγιον ἦναι μικρᾶς μὲν ἀξίας

ἀπαντηθῶσι δὲ δυσκολίαι εἰς τὴν ναυαγιαίρεσιν, κατὰ μὲν τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, λαμβανούσης ὡς βάσιν τὴν ἀξίαν μόνον, ἡ ἀποζημίωσις θέλει εἶσθαι ἐλαχίστη, κατὰ δὲ τὸ νομοσχέδιον μεγαλειτέρα, διότι καὶ κόπους πολλοὺς κατέβαλε καὶ χρόνον ἱκανὸν ἐδαπάνησε διὰ τὴν διάσωσιν τοῦ ναυαγίου.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι κατὰ τὴν χθεσινὴν ἀγόρευσίν του ἐξέθηκε τὸ διέπον σήμερον τὴν Εὐρώπην περὶ ναυαγιαιρέσεως σύστημα. Τὸ ναυάγιον εἶναι ἓν δυστύχημα, εἰς δὲ τὰ δυστυχήματα τὰ κράτη δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐπιζητοῦν ὠφελείας, διότι ἡ ἰδέα τῆς ἀποζημιώσεως καταστρέφει τὴν ἀξίαν τῆς φιλανθρωπίας. Σήμερον οἱ λαοὶ δὲν δύνανται νὰ διάγωσι κατὰ βούλησιν εἰμὴ ἐπὶ ποινῇ κοινῆς τοῦ εὐρωπαϊκοῦ κόσμου περιφρονήσεως, καὶ διὰ τοῦτο τρέμει ὁσάκις πρόκειται περὶ ζητημάτων, ἅτινα δύνανται νὰ μᾶς ἀποχωρίσωσι τῆς λοιπῆς Εὐρώπης ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν τοῦ ἐξευγενισμοῦ. Διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον ἤθελεν εὐχηθῆ ὥστε ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὰς ὑπαλλήλους ἀρχάς της τὸ καθῆκον τοῦ νὰ χορηγῶσι τὴν συνδρομήν των εἰς τοὺς ναυαγοῦντας ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως. Ἂν δὲ τοῦτο ἦναι ἀδύνατον, παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῇ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις λαμβάνει ὡς βάσιν τῆς ἀποζημιώσεως τὸ σύστημα τῆς προμηθείας, οὐχὶ ὅμως ποτὲ ν' ἀφήσωμεν τὴν ἐπιτροπὴν ἐλευθέραν νὰ προσδιορίζῃ αὐτὴ τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, διότι τοῦτο θέλει κινήσει καὶ ἐξωτερικὰς κατακρίσεις.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ὁ προαγορεύσας ζητεῖ νὰ μὴ ἀποβλέπῃ εἰς ὑλικὰ συμφέροντα ὁ ἐνεργῶν φιλάνθρωπόν τινα καὶ εὐεργετικὴν πρᾶξιν· ἀλλ' ἐλησμόνησε, φαίνεται, ὅτι νομοθετοῦμεν περὶ ἀνθρώπων καὶ οὐχὶ περὶ ἀγγέλων. Καὶ παραδέχεται μὲν νὰ δίδεται ἀμοιβή τις εἰς τὴν ἐπιτροπὴν διὰ τοὺς κόπους της ἐθεώρησε δὲ αὐτὴν ὡς προμήθειαν, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῇ ἐζήτησε νὰ κανονισθῇ. Ἀλλ' ἀγνοεῖ ὅτι ἡ προμήθεια ἀκολουθεῖ τὸν κίνδυνον τῆς ζημίας ἢ τὴν ὠφέλειαν, καὶ προσδιορίζεται ἀναλόγως τῆς ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων, ἐν ᾧ ἐνταῦθα πρόκειται ἡ ἐπιτροπὴ νὰ προσδιορίσῃ τὴν ἀμοιβὴν ἐντὸς ἑνὸς ὡρισμένου ποσοῦ καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀξίας τοῦ ναυαγίου, χωρὶς νὰ ληφθῇ ἄλλο τι ὑπ' ὄψιν, καὶ ἑπομένως οὐδεμία σχέσις μεταξὺ τοῦ δικαιώματος τῆς προμηθείας καὶ τῆς προκειμένης ἀποζημιώσεως.

Ἐξέθηκεν ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι δὲν σκοπεύει οὔτε τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου νὰ πολεμήσῃ, οὔτε τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς νὰ ὑποστηρίξῃ, διότι τὸ νομοσχέδιον, ὡς ἐψηφίσθη

μέχρι τοῦδε, δὲν εἶναι πλέον ἐπιδεκτικὸν βελτιώσεως καὶ διὰ τοῦτο ἡ ψῆφός του ἔσεται κατ' αὐτοῦ· σκοπὸν δὲ μόνον ἔχει νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἰδέαν τῆς ἐπιτροπῆς. Τὸ νομοσχέδιον, εἶπεν ὁ ὑπουργός, εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τοὺς κόπους καὶ τὸν χρόνον τὸν δι' ἑκάστην ναυαγιαίρεσιν ἀπαιτούμενον. Ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶναι μὲν ὀρθὴ καὶ δικαία, ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ τὴν ἐφαρμόσωμεν προκειμένου περὶ ναυαγησάντων, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ὀφείλομεν ἄνευ τινος ἀπαιτήσεως καὶ κόπους νὰ καταβάλωμεν καὶ χρόνον νὰ θυσιάσωμεν πρὸς διάσωσίν των. Ἡ ἰδέα δ' αὐτὴ δὲν εἶναι ἰδική του, εὑρίσκεται ἐν τῷ ἄρθρῳ 380 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου. Ἐνταῦθα ἐνεργεῖ ἡ φιλανθρωπία καὶ οὐχὶ τὸ συμφέρον, καὶ διὰ τοῦτο ὠφείλεν ἡ Κυβέρνησις, γεννταίως φερομένη, νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους της τὸ καθῆκον νὰ ἐργασθῶσι δωρεὰν ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν ναυαγούντων, καὶ οὐχὶ νὰ λέγῃ εἰς αὐτοὺς «διέσωσα 1500 δρ. πράγματά σου, τὰ ὁποῖα λαμβάνω ἐγὼ διὰ τοὺς κόπους μου.» Δὲν εἶναι λοιπὸν δίκαιον νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν οἱ κόποι, ἀλλ' οἱ καρποὶ τῶν κόπων. Ἐὰν ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τῶν προσπαθειῶν της κατώρθωσε νὰ διασώσῃ πράγματα ἀξίας 2000 δρ, πρέπει νὰ λαμβάνῃ καὶ αὐτὴ ἓν μικρὸν μέρος ὡς ἀμοιβήν, καὶ οὐχὶ νὰ καταβραχθίζῃ τὰ τρία τέταρτα τῆς ἀξίας τῶν διασωθέντων, ὡς λέγει τὸ νομοσχέδιον.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι δὲν θέλει ἀπαντήσει εἰς ὅσα ἐξέθηκαν οἱ προαγορεύσαντες βουλευταὶ Πανεπιστημίου καὶ Σύρου, διότι τὰ θεωρεῖ ὅλως ξένα τοῦ προκειμένου. Ἐζήτησαν νὰ ἐπιδείξωσιν αἴσθημα φιλανθρωπίας καὶ νὰ καταλικάσωσι τὸ νομοσχέδιον ὡς ἄδικον, ἐν ᾧ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι χθὲς καὶ προχθὲς ἐπέκριναν μάλιστα τὸ νομοσχέδιον, διότι ἐκ πολλῆς φιλανθρωπίας ἀνοίγει τὰ ταμεῖα τοῦ δημοσίου ὑπὲρ τῶν ναυαγούντων.

Ἡ ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου προσδιοριζομένη ἀμοιβὴ δὲν εἶναι ἄδικος, διότι ἀπονέμεται σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τῆς νομοθεσίας ἡμῶν. Πάντες γνωρίζουσι, καὶ κάλλιον αὐτοῦ μάλιστα οἱ δύο προαγορεύσαντες, ὅτι ὁ ἀνακριτικὸς ὑπάλληλος μακρυνόμενος τῆς ἕδρας του δι' ὑπηρεσίαν, λαμβάνει ἀποζημίωσιν διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, δι' ὃν πρέπει ν' ἀποζημιωθῇ καὶ ὁ ἔπαρχος, ὅστις ἐγκαταλιμπάνων τὴν οἰκογένειάν του, εἶναι ἠναγκασμένος νὰ τρέξῃ εἰς τὸν πλέον ἴσως ἀπότομον βράχον διὰ νὰ δώσῃ βοήθειαν εἰς τοὺς ναυαγήσαντας. Εἶναι δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν ναυαγούντων εὐεργετικὸν τὸ νομοσχέδιον, διότι,

ἐν ᾧ εἰς τοὺς ἀνακριτικοὺς ὑπαλλήλους δίδομεν 5 δρ. τὴν ἡμέραν, εἰς τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς δίδομεν μόνον δρ. τρεῖς. Ἐν ᾧ δὲ ὁ ἐμπορικὸς νόμος δίδει ἑνὸς μόνον ἔτους προθεσμίαν, τὸ νομοσχέδιον χαρηγεῖ τρία ἔτη, καὶ τοῦτο ἦρκει νὰ πείσῃ τοὺς προαγορεύσαντας ὡς πρὸς τὴν εὐεργετικὴν τοῦ νομοσχεδίου διάθεσιν. Τὸ νομοσχέδιον ἀνοίγει τὰ δημόσια ταμεῖα ὑπὲρ τῶν ναυαγούντων, καὶ διὰ τοῦτο ἐκάκισαν αὐτό, ἐν ᾧ σήμερον τὸ ἐπικρίνουσιν ὡς ἄδικον. Προτείνουν νὰ προσδιορίζηται ἡ ἀποζημίωσις ἐπὶ τῇ βάσει μόνον τῆς ἀξίας τοῦ ναυαγίου, καὶ τὸ ἄτοπον τῆς ἀρχῆς ταύτης ἀρκούντως ἀπέδειξεν εἰς τὴν πρώτην ἀγόρευσίν του, καὶ διὰ ταῦτα ὑποστηρίζει τὸ νομοσχέδιον ὡς ἔχει.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ βουλευτοῦ Ὕδρας, ὅτι, εἰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸν χρόνον, θέλομεν προκαλεῖ ὀλιγωρίαν ἐκ μέρους τῶν ἀρχῶν διὰ νὰ παρέρχηται πολὺς χρόνος· ἐπανέλαβεν ὁ βουλευτὴς Σύρου εἰπών, ὅτι ἅμα τις ἀναγνώσῃ τὸ νομοσχέδιον, ἐπέρχεται εἰς τὴν μνήμην του τὸ ναυάγιον ἑνὸς ὁποιουδήποτε πλοίου, εἴτε ἑλληνικοῦ εἴτε ξένου. Τὸ προκείμενον λοιπὸν νομοσχέδιον δὲν ἀφορᾷ μόνον τὴν Ἑλλάδα, οὔτε τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα· ἀφορᾷ τὸν κόσμον ὅλον, ἀφορᾷ κοινὰ ναυτικὰ καὶ ἐμπορικὰ συμφέροντα. Ποία λοιπὸν ἀρχὴ ἔπρεπε νὰ ὁδηγήσῃ τὸν νομοθέτην εἰς τὴν σύνταξιν τοιούτου νομοσχεδίου; Ὡρίμως ἕκαστος σκεπτόμενος, θέλει πεισθῇ ὅτι ἔπρεπε νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ὅλαι αἱ ἀρχαί, αἵτινες ἠδύναντο νὰ περιποιήσωσιν εἰς τὸ ἔθνος ἡμῶν δόξαν καὶ ὑπόληψιν, καὶ νὰ μᾶς ὠφελήσωσι καὶ ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς.

Εἰπὼν ἐν τῇ πρώτῃ αὐτοῦ ἀγορεύσει, ὅτι τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωσιν οὐδεμίαν ἀποζημίωσιν, δὲν ἔθεσε γενικὴν ἀρχήν, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀποζημιοῦται τις διὰ τοὺς κόπους του, ὡς σοφιστικῶς πως ἐζήτησεν ὁ βουλευτὴς Παρνασσίδος νὰ γενικεύσῃ τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου μόνον ἰδέαν του. Ὅταν λέγωμεν, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ λαμβάνῃ ὁ ἔπαρχος ἀμοιβὴν ἀπὸ τοὺς ναυαγήσαντας, δὲν λέγομεν, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀποζημιοῦται ὁ ὑπάλληλος ἐν γένει διὰ τοὺς κόπους του.

Συνέβη νὰ ναυαγήσωσι διάφορα ἑλληνικὰ πλοῖα, καὶ γνωρίζομεν ὅτι ἔδραμον ἀμέσως πρὸς διάσωσίν των καὶ λέμβοι ξένων πλοίων μετ' ἀνθρώπων, καὶ ἀτμόπλοια ἀκόμη χωρὶς οὐδεμίαν νὰ ζητήσωσι διὰ τοῦτο ἀμοιβήν, καὶ πιστεύει ὅτι τοιαύτη βλάσφημος ἰδέα οὔτε ἐπῆλθεν εἰς τὴν κεφαλήν των. Πῶς λοιπὸν ἡμεῖς σήμερον δυνάμεθα νὰ ζητήσωμεν ἀμοιβὴν ἀπὸ ἕνα δυστυχῆ ξένον, ὅστις ἐναυάγησεν εἰς τὰ παράλιά μας, ἐν ᾧ ὁ ξένος δὲν

ζητεῖ παρ' ἡμῶν τίποτε; Ἐνταῦθα δὲν πρόκειται ν' ἀποζημιώσῃ ἡ Κυβέρνησις τὸν ἀνακριτὴν ἢ ἄλλον ὑπάλληλόν της διὰ τοὺς κόπους του· πρόκειται περὶ ἀμοιβαίων μεταξὺ τῶν ἐθνῶν ἐκδουλεύσεων, καὶ διὰ τοιαύτας ἐκδουλεύσεις εἶναι ἄτοπον νὰ νομοθετῶμεν ἀμοιβάς, παραδεχόμενοι οὕτω ἀρχάς, τὰς ὁποίας καταδικάζει σήμερον ὁλόκληρος ἡ Εὐρώπη. Ἡ Ἑλλὰς κεῖται μεταξὺ τῆς Εὐρώπης, κατατάσσεται μεταξὺ τῶν πεπολισμένων τοῦ κόσμου ἐθνῶν, καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλομεν νὰ ἐξοστρακίζωμεν ἀπὸ τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν διατάξεις, μόνον εἰς ταρταρικὰς φυλὰς ἁρμοζούσας. Ὀφείλομεν λοιπὸν νὰ πράξωμεν ὑπὲρ τῶν ξένων ὅ,τι αὐτοὶ πράττουσι δι' ἡμᾶς, καὶ οὐχὶ νὰ ζητῶμεν νὰ ὠφεληθῶμεν ἀπὸ τὰς δυστυχίας των, διότι τότε δικαίως θέλουν καὶ αὐτοὶ μᾶς θεωρήσει ἀναξίους πάσης συνδρομῆς, ἀναξίους ἴσως ὑποληψεως. Ἀπέναντι δὲ τοσούτων μεγάλων ἐθνικῶν συμφερόντων καὶ ἐναντίων τοιούτων ἀρχῶν ἀμοιβαιότητος εἶναι ἄτοπον νὰ μᾶς προτείνωσιν ὡς δικαιολόγημα ὅτι εἰς εἰρηνοδίκης, ἐπειδὴ μακρύνεται τῆς οἰκογενείας του, πρέπει καὶ ν' ἀποζημιωθῇ. Ἂς σεβασθῶμεν τὰς ἀρχὰς τῆς ἀμοιβαιότητος, ἀφαιροῦντες ἐντελῶς τὴν περὶ ἀποζημιώσεως διάταξιν τοῦ ἄρθρου, ἄλλως, ἂς παραδεχθῶμεν τοὐλάχιστον τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι χρηματίσας λιμενάρχης καὶ πολλάκις ἐργασθεὶς μετὰ τοῦ ἐπάρχου πρὸς διάσωσιν ναυαγίων, οὔτε αὐτὸς οὔτε ὁ ἔπαρχος ἐζήτησαν ἀποζημίωσιν· ὁ πρόεδρος παρετήρησεν, ὅτι δύω ὑπάρχουσι γνῶμαι, ἡ τοῦ βουλευτοῦ Σύρου περὶ ἐντελοῦς ἀπαλείψεως τῆς περὶ ἀποζημιώσεως διατάξεως, καὶ ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς· ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, ἀπέρριψεν ἑκατέρας μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ τὸ ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 30. Λόγῳ εἰδικῆς ἀποζημιώσεως λαμβάνει ἕκαστον τῆς ἐπιτροπῆς μέλος εἰς τὸ τέλος τῆς ναυαγιαιρέσεως δραχ. 20 μέχρι 500, ἀναλόγως πρός τε τὴν ἀξίαν τῶν ναυαγίων καὶ τὸν χρόνον τῶν ἀπαιτουμένων ἐργασιῶν των· λαμβάνει δὲ συνάμα δικαίωμα πορείας δραχμὰς τρεῖς δι' ἕκαστον σχοῖνον προσελεύσεως καὶ ἐπανόδου. Τὰ δικαιώματα δὲ αὐτὰ ἐκκαθαρίζονται δι' ἐκθέσεως αἰτιολογημένης ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς, δι' ἕκαστον αὐτῆς μέλος ἰδιαιτέρως, καὶ πληρώνονται ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ ναυαγίου, ὑπάγονται δὲ εἰς τὴν 2 προνομιακὴν σειρὰν τοῦ ἄρθρου 26 μετὰ τῶν λοιπῶν ναυαγιαιρεσιακῶν ἐξόδων, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἐξελεγχθῇ καὶ κηρυχθῇ ἐκτελεστὴ ἡ ἐκκαθάρισις αὐτὴ παρὰ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν.»

Ἐπίσης δ' ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 31 καὶ 32 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἀφαιρεθείσης ἐκ τοῦ πρώτου τῆς λέξεως «ἀλληλεγγύως» κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, μεθ' ἧς καὶ ὁ ὑπουργός, συνεφώνησε καὶ μεταβληθέντων τῶν ἄρθρων 22 καὶ 23 εἰς 21 καὶ 22. Ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 31. Περὶ πάσης ἐξ ἀμελείας ἢ ἐκ προθέσεως παραβιάσεως τῶν καθηκόντων των τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι προσωπικῶς ὑπεύθυνα πρὸς τοὺς δικαιούχους, ἐπιφυλαττομένης καὶ πειθαρχικῆς ἢ ἄλλης ποινικῆς καταδιώξεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Εἰδικαὶ διατάξεις ἐπὶ ξένων πλοίων ἢ φορτίων.

»Ἄρθρ. 32. Εἰς περίστασιν ναυαγίου ξένου πλοίου ἐπὶ ἑλληνικῶν παραλίων ἡ ἐπιτροπή, ἀφ' οὗ βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἐθνικότητος τοῦ πλοίου, τοῦ φορτίου καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτοῦ, τηρουμένων καὶ ὡς πρὸς αὐτοὺς τῶν ἄρθρων 21 καὶ 22, ὀφείλει, ἄνευ ἀναβολῆς, νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν προξενικὴν ἀρχὴν τῆς ἐπικρατείας, εἰς ἣν ὑπάγονται τό τε πλοῖον καὶ οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ φορτίου.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 33 μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ ὑπουργὸς παρεδέχθη μόνον τὴν προσθήκην τῆς λέξεως «ἀσφαλιστῶν» καὶ ἐπείνην τοῦ ἄρθρου 31 γενομένου 30 μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἄρθρου 12.

Παρετήρησεν ὁ εἰσηγητής, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε περιττὰς τὰς λέξεις «καὶ ζητήσῃ τοῦτο» ἐπειδὴ ἐννοεῖται ὅτι, παόντος τοῦ πλοιάρχου ἢ τοῦ ἰδιοκτήτου, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὰς ἐργασίας τῆς ναυαγιαιρέσεως· προσέθηκε δὲ τὴν λέξιν «εἰς αὐτὴν» χάριν σαφηνείας, ἵνα μὴ τυχὸν ἐννοηθῇ ὅτι ἡ λέξις χορηγοῦσαι» ἀφορᾷ τὸν πλοίαρχον καὶ λοιπούς.

Ἀντιπαρετήρησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι τὸ προκείμενον ἄρθρον πραγματεύεται περὶ ξένων πλοίων, καὶ ἐπειδὴ ἐνδέχεται ὁ πλοίαρχος ἢ ὁ ἰδιοκτήτης, ξένοι ὄντες καὶ μὴ γνωρίζοντες τὰ πρόσωπα, νὰ ἔχωσιν ἀνάγκην τῆς ἐπιτροπῆς, ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ πεθῶσιν αἱ λέξεις «καὶ ζητήσῃ τοῦτο.»

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 33 μὲ μόνας τὰς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ γενομένας δεκτὰς προσθήκας, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον 34 μὲ τὴν προσθήκην τῆς λέξεως «ἀσφαλιστῶν» καὶ τὴν μεταβολὴν τοῦ ἄρθρου 25 εἰς 24· ἔχουσι δ' οὕτως·

»Ἄρθρ. 33. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀποχωρεῖ τῆς ναυαγιαιρέσεως ὡς

πρὸς τὸ ξένον πλοῖον ἢ ὡς πρὸς τὸ ξένον φορτίον, εἴτε καὶ ὡς πρὸς τὰ δύω, ὁπόταν ἀνήκωσιν ἀμφότερα εἰς ἀλλοδαπὸν, ἐὰν ἦναι παρὼν εἴτε ὁ ξένος πλοίαρχος, εἴτε ὁ ἰδιοκτήτης, εἴτε ὁ ἀσφαλιστὴς τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου, εἴτε ἄλλος ἀντιπρόσωπος αὐτῶν, καὶ ζητήσῃ τοῦτο, ἢ ἐὰν ἦναι ἀπόντες, καὶ ἡ προξενικὴ ἀρχὴ ἀντιποιουμένη τὰ ναυάγια καὶ τὴν ναυαγιαίρεσιν, διευθύνῃ τοιαύτην αἴτησιν, ὑπάρχωσι δὲ συνθῆκαι τῆς Ἑλλάδος ἢ ἀμοιβαιότης ἐν ἐνεργείᾳ μετὰ τοῦ ἔθνους, εἰς ὃ ὑπάγεται τὸ πλοῖον ἢ τὸ φορτίον, χορηγοῦσαι τοιοῦτον δικαίωμα· ἀλλὰ καὶ τότε ὀφείλει ἡ ἐπιτροπὴ καὶ πᾶσα ἄλλη ἑλληνικὴ ἀρχὴ νὰ δίδῃ ἐκάστῃ τὴν ἀναγκαίαν συνδρομὴν, ἐντὸς τῆς ἁρμοδιότητός της, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ῥηθέντων.

Χρεωστοῦν ὅμως οἱ ὡς ἀνωτέρω ἐμφανισθέντες καὶ ἀναλαβόντες ἢ ἐξακολουθήσαντες τὴν ναυαγιαίρεσιν δι' ἴδιον λογαριασμὸν, νὰ καταβάλωσι προηγουμένως ὅλα τὰ ὡς τότε γενόμενα ἔξοδα καὶ τὰς ὀφειλομένας ἀμοιβὰς ἢ ἀποζημιώσεις, κατὰ τὰ ἄρθρα 2. 7. 24 καὶ 30· ὑπόκεινται δὲ ἰδίως οἱ ἀπαιτηταὶ τοῦ φορτίου καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ τελωνίου ἢ ἄλλων δασμῶν, κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους, ὡσαύτως δὲ καὶ εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ ναύλου κατὰ τὸ ἄρθρον 24. ὁπότε τὸ πλοῖον ἤθελεν ἀνήκει εἰς ἄλλον μὴ παρόντα.

Ἄρθρ. 34. Ὅταν δὲν ὑπάρχωσι συνθῆκαι τοῦ Κράτους ἢ ἀμοιβαιότης ἐν ἐνεργείᾳ, χορηγοῦσα τοιαῦτα δικαιώματα ὑπὲρ τοῦ ξένου πλοίου ἢ φορτίου, ἐνεργεῖται ἡ ναυαγιαίρεσις, ἐν ἐλλείψει τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ τῶν ἀσφαλιστῶν αὐτοῦ, ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον, ἐπιφυλαττομένου πάντοτε εἰς τὴν ἁρμόδιον προξενικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαιώματος, ὁσάκις τὸ ζητήσει, τοῦ νὰ συνεργῇ ἐκ συμφώνου μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τε τὴν ναυαγιαίρεσιν καὶ τὴν διαφύλαξιν τῶν ναυαγίων, κρατοῦσα, ἂν θέλῃ, μίαν καὶ αὐτὴ κλεῖδα τῆς ἀποθήκης, ἐν ᾗ τὰ ναυάγια ὑπάρχουσιν.»

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ 36 ἄρθρου, γενομένου 35, μετὰ τῆς ἑπομένης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς.

«Ἐπὶ τοῦ 36 ἄρθρου ἀπηλείφθησαν αἱ λέξεις «προωρισμένου αὐτοῖς τόπου» ἀντικατασταθεῖσαι διὰ τῶν λέξεων «τόπον τῆς ἀφίξεώς του» διότι εἶναι δυσχερὲς καὶ ἄτοπον, πολλάκις δὲ καὶ ἐπικίνδυνον καὶ δαπανηρὸν μέχρις ὑπερβάσεως τῶν ἐλπιζομένων ὠφελειῶν, νὰ μεταφέρωνται καὶ παραδίδωνται καὶ εἰς ἀπώτατον καὶ ξένης ἐπικρατείας τόπον τοῦ προορισμοῦ των.»

Ὁ ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι συμφερώτερον εἶναι νὰ τεθῇ εἰς τὸ λιμεναρχεῖον τοῦ τόπου τῆς *προσορμίσεώς* του.»

Συμφωνήσαντος δὲ καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν τροπολογίαν ταύτην, ἔχον οὕτω·

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ ἄλλων εἰδῶν ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων.

«Ἄρθρ. 35. Ὅστις ἀνακαλύψῃ εἰς τὸ πέλαγος ἢ ἐν τῷ μυχῷ τῆς θαλάσσης, καὶ διασώσῃ πλοῖον ναυαγημένον ἢ ἐγκαταλελειμμένον ὑπὸ τοῦ πληρώματος, εἴτε λείψανα αὐτοῦ ἢ τοῦ φορτίου του, ὀφείλει νὰ τὰ διατηρήσῃ, καὶ ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῆς εὐοδώσεώς του νὰ κάμῃ τὴν περὶ τούτου δήλωσιν εἰς τὸ λιμεναρχεῖον τοῦ τόπου τῆς προσορμίσεώς του, καὶ νὰ τὰ παραδώσῃ εἰς αὐτὸ ἀσφαλῶς ἐπὶ τακτικῇ ἐκθέσει· ἄλλως, θεωρεῖται ὡς ἔνοχος ὑπεξαιρέσεως.»

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ γενόμενον 36 ἄρθρον μετὰ τῆς ἐρεξῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἐπὶ τοῦ 37 ἄρθρου ἀπηλείφθησαν ἡ μὲν λέξις «τότε» ὡς περιττὴ, αἱ δὲ λέξεις «λογιζομένης καὶ τῆς τοῦ ἀποστήματος προθεσμίας» διὰ ν' ἀντικατασταθῶσι διὰ καταλληλοτέρων καὶ διασαφηνικωτέρων λέξεων τῶν· «προστιθεμένης καὶ τῆς νομίμου προθεσμίας τῆς ἀποστάσεως.»

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν δέχεται τὰς φερομένας λεκτικὰς μεταβολὰς, καθ' ὅσον καὶ ἑλληνικώτερον καὶ γραμματικώτερον εἶναι ἐκτεθειμένη ἡ διάταξις ἐντὸς τοῦ νομοσχεδίου, καὶ ὅτι ἡ λέξις π. χ. «ἀπόστασις» ἔχει παρὰ τοῖς Ἕλλησι πέντε ἢ ἓξ σημαινόμενα, ἡ δὲ τοῦ νομοσχεδίου «ἀπόστημα» δύω, καὶ εἰς τὴν σύνταξιν νόμων πρέπει χάριν σαφηνείας νὰ προτιμῶνται αἱ μὴ ἔχουσαι πολλὰ σημαινόμενα λέξεις· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον κατὰ τὸ νομοσχέδιον ὡς ἐρεξῆς·

«Ἄρθρ. 36. Τὰ αὐτὰ πράττονται καὶ ὅταν τις εὕρῃ εἰς ὄχθην ναυάγια μεμονωμένα καὶ ἐρριμμένα ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἢ ἐνδύματα ἢ ἄλλα πράγματα ἐπὶ ἀνθρωπίνων πτωμάτων. Ἡ δήλωσις καὶ ἡ παράδοσις γίνονται τότε εἰς τὸ πλησιέστερον λιμεναρχεῖον, καὶ ἡ προθεσμία τῶν εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν ἄρχεται ἀπὸ τῆς εὑρέσεως, λογιζομένης καὶ τῆς τοῦ ἀποστήματος προθεσμίας.»

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθη τὸ γενόμενον 37 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἄρθρ. 38. Τὰ κατὰ τὰ προηγούμενα δύω ἄρθρα πράγματα παραλαμβάνονται ἀπὸ τὸν λιμενάρχην ἐπὶ ἀποδείξει, καὶ φυλάσσονται ὑπὸ εὐθύνην του.»

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἀπηλείφθησαν τὰ περὶ ἐναποταμιεύσεως, διότι προεῖδεν ἀρκούντως περὶ αὐτῆς τὸ 15 ἄρθρον, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἐπενεχθεῖσα ἀνωτέρω τροπολογία, καὶ εἶναι ὀρθώτερον ν' ἀρεθῇ ἡ καταλληλοτέρα ἐναποταμίευσις ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ὑπευθύνου λιμενάρχου.»

Ἀλλ' εἰπόντος τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἐπιμένει εἰς τὸ κείμενον τοῦ νομοσχεδίου, καθ' ὅσον ἄλλο εἶναι τὸ ἀντικείμενον, περὶ οὗ πραγματεύεται τὸ 15 ἄρθρον τοῦ νόμου καὶ ἄλλο τὸ ἤδη ὑπὸ συζήτησιν· ἡ Βουλὴ, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου, δὲν παρεδέχθη τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς μὴ ἀναστᾶσα· παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

«Ἄρθρ. 37. Τὰ παραδοθέντα πράγματα ἐναποτίθενται καὶ φυλάσσονται ὑπὸ εὐθύνην τοῦ λιμενάρχου εἰς τὸ κατάστημα τοῦ λιμεναρχείου, ἢ ἂν ἐν αὐτῷ δὲν ὑπάρχῃ τόπος, εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς διαμετακομίσεως τοῦ τελωνείου.»

Ἀναγνωσθέντος καὶ τοῦ γενομένου 38 ἄρθρου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἄρθρ. 39. Ἀμέσως μετὰ τὴν παραλαβὴν ἡ λιμενικὴ ἀρχὴ ὀφείλει νὰ διαβιβάσῃ ἀντίγραφα τῆς δηλώσεως καὶ ἐκθέσεως εἰς τὸν τῆς περιφερείας αὐτῆς εἰσαγγελέα, ὅστις συντάττει ἄνευ ἀναβολῆς πρόγραμμα ἐνδιαλαμβάνον ἀκριβῶς τὰ εὑρεθέντα καὶ παραδοθέντα πράγματα, τὴν ἐποχὴν καὶ τὸ μέρος τῆς εὑρέσεως καὶ τῆς παραδόσεως αὐτῶν, τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ εὑρόντος καὶ παραδώσαντος αὐτὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἀναφερόμενα ἐν τῷ ἄρθρῳ 21· ἐπιμελείᾳ δὲ τοῦ εἰσαγγελέως δημοσιεύεται τὸ πρόγραμμα, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 21 ὡρισμένα, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι αἱ δημοσιεύσεις γίνονται εἰς τὸν τόπον τῆς παραδόσεως τῶν πραγμάτων ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 21 ἀναφερομένου τόπου τοῦ ναυαγίου, καὶ εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ τοῦ πλοίου, ἐὰν ἦναι γνωστὸς καὶ ἑλληνικός.»

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἀπηλείφθη μὲν ἡ λέξις «ἀρθεῖσης» ὡς περιττὴ, καὶ προσετέθησαν αἱ λέξεις «καὶ» καὶ «τὴν» ὡς ἀναγκαῖαι, εἰς δὲ τὴν δημοσίευσιν τοῦ προγράμματος ἀνάγκη νὰ τηρηθῇ καὶ ἐνταῦθα ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 21 ἀκρίβεια μὲ τὰς ἐπενεχθείσας αὐτόθι τροποποιήσεις, καθ' ὅσον ἐπὶ τοῦ προκειμένου αἱ αὐταὶ ἀνάγκαι τῆς δημοσιεύσεως ὑπάρχουν καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τῶν ναυαγίων εἶναι βαρύτεραι· ἡ δὲ ἀντικατά-

στασις τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου διὰ τοῦ τόπου τῆς παραδόσεως θεωρεῖται ἀναγκαία ἐκ τοῦ ὅτι ἡ εὕρεσις γίνεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν τῇ θαλάσσῃ μὴ δυναμένῃ νὰ χαρακτηρισθῇ μὲ ὅρια τόπου τῆς ξηρᾶς, εἰς ὃν αἱ δημοσιεύσεις ἀπαιτοῦνται.»

Ὁ ὑπουργὸς ὑπεστήριξε τὸ κείμενον τοῦ νομοσχεδίου εἰπών, ὅτι ἡ μὲν λέξις «ρηθείσης» δὲν πλεονάζει, διότι ἀναφέρεται δήλωσις μικρὸν ἀνωτέρω· ὅτι δὲ αἱ τοιχοκολλήσεις γίνονται εἰς τὸν τόπον τῆς παραδόσεως, οὐχ ἧττον ἐννοεῖται τοῦτο καὶ διὰ τοῦ νομοσχεδίου, ἐν ᾧ ἀναφέρεται ὅτι ἡ τοιχοκόλλησις ἐνεργεῖται ἐν τῷ λιμεναρχείῳ, ἔνθα ἐγένετο ἡ παράδοσις.

Οὕτω δὲ, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου, ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη τὴν τροπολογίαν μὴ ἀναστᾶσα· παρεδέχθη δὲ τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ὡς καὶ τὸ μετ' αὐτὸ 39, δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἑξῆς·

«Ἄρθρ. 38 ἀμέσως μετὰ τὴν παραλαβὴν ἡ λιμενικὴ ἀρχὴ ὀφείλει νὰ διαβιβάσῃ ἀντίγραφα τῆς ρηθείσης δηλώσεως καὶ ἐκθέσεως εἰς τὸν τῆς περιφερείας αὐτῆς εἰσαγγελέα, ὅστις συντάττει ἄνευ ἀναβολῆς πρόγραμμα ἐνδιαλαμβάνον ἀκριβῶς τὰ τῆς εὑρέσεως καὶ τῆς παραδόσεως αὐτῶν, τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον καὶ κατοικίαν τοῦ εὑρόντος καὶ παραδώσαντος αὐτὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἀναφερόμενα ἐν τῷ ἄρθρῳ 20· ἐπιμελείᾳ δὲ τοῦ εἰσαγγελέως δημοσιεύεται τὸ πρόγραμμα, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 20 ὡρισμένα, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι αἱ τοιχοκολλήσεις αὐτοῦ γίνονται εἰς τὸ ἀκροατήριον τοῦ ἐμποροδικείου, ἢ τοῦ πρωτοδικείου, ἐν ἐλλείψει τοιούτου, καὶ εἰς τὸ κατάστημα τοῦ λιμεναρχείου, αἱ δὲ κηρύξεις εἰς τὰ συνήθη μέρη τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 35 ἀναφερομένου τόπου.

Ἄρθρ. 39. Ὅσα ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων εἰσὶ φθαρτὰ πλειστηριάζονται ἀμέσως κατὰ τὰς περὶ φθαρτῶν διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τὰ δὲ λοιπὰ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας καταχωρίσεως τοῦ προγράμματος εἴς τινα τῶν ἐκδιδομένων ἐφημερίδων, κατὰ τὰς περὶ κινητῶν διατάξεις τῆς αὐτῆς δικονομίας. Ὁ πλειστηριασμὸς δὲ γίνεται ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου τῆς περιφερείας, κατὰ πρότασιν τοῦ εἰσαγγελέως, καὶ τὸ ἐκπλειστηρίασμα μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων κατατίθεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον.»

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ μεταβληθὲν εἰς 40 ἄρθρον μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχούσης οὕτως·

«Ἐπὶ τοῦ 41 ἄρθρου, ἀπηλείφθησαν ἐν μὲν τῷ § 1 μετὰ τὴν λέξιν «καθαροῦ» ἡ λέξις «αὐτοῦ,» ὡς περιττὴ, καὶ αἱ λέξεις

«τὰ δύο δέκατα» ἀντικατασταθεῖσαι διὰ τῶν λέξεων «τὸ ἓν τρίτον» ὅπως διὰ τοιαύτης ἀμοιβῆς κατασταθῇ εὐκολωτέρα ἡ φανέρωσις τῶν ἀγνώστων εὑρημάτων, καὶ μεγαλειτέρα ἡ προθεσμία τῆς διὰ κόπων καὶ δαπανῶν διασώσεως καὶ διαφυλάξεως αὐτῶν· ὡς καὶ ἡ λέξις «εἰσαγγελέως» ἀντικατασταθεῖσα διὰ τῶν λέξεων «προέδρου τῶν πρωτοδικῶν,» ὡς ἁρμοδιωτέρου εἰς τὸ κηρύττειν πληρωτέα τὰ δικαιώματα· ἐν δὲ τῷ § 2 ἐπίσης ἡ λέξις «εἰσαγγελέως» ἀντικατασταθεῖσα διὰ τῶν λέξεων «ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν» διότι ὁ εἰσαγγελεὺς ἔχει κυρίαν ἀποστολὴν τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ νόμου ἐν ταῖς δίκαις καὶ δὲν ἁρμόζει εἰς αὐτὸν τὸ τῶν διαδίκων πρόσωπον, καὶ διότι ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν εἶναι ἀντιπρόσωπος ἐν γένει τοῦ ἐκ τῶν ναυαγίων ἐλπίζοντος συμφέρον διὰ ἐνδεχομένης μελλούσης κυριότητος δημοσίου διακατέχοντος καὶ τὰ ἐκπλειστηριάσματα.»

Τὴν ὁποίαν δὲν παρεδέχθη ἡ Βουλὴ μὴ ἀναστᾶσα, ἀντ' αὐτῆς δὲ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου δι' ἀναστάσεως, ἔχον ὡς ἕπεται·

«Ἄρθρ. 40. Τὸ ἥμισυ τοῦ καθαροῦ αὐτοῦ ἐκπλειστηριάσματος, ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 35, καὶ τὰ δύω δέκατα, ἐν τῇ τοῦ ἄρθρου 36, δίδονται ἀμέσως κατὰ διαταγὴν τοῦ εἰσαγγελέως, ὡς δικαίωμα σώστρων καὶ εὑρέτρων, εἰς τὸν κατ' αὐτὰ τὰ ἄρθρα ναυαγιαιρέτην, ἄνευ μηδεμιᾶς ἄλλης πληρωμῆς εἰς αὐτὸν ἐφ' ὁποιαδήποτε λόγῳ. Ἂν δὲ πολλοὶ συνέτρεξαν εἰς τὴν εὕρεσιν ἢ διάσωσιν, διανέμονται μεταξὺ αὐτῶν ἀναλόγως, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ ἰδιαιτέρα περὶ τούτου συμφωνία.

Τὸ δὲ λοιπὸν μέρος ἀποδίδοται εἰς τὸν ἰδιοκτήμονα ἢ τοὺς ἀντιπροσώπους του, ἐὰν ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας εἰς τὴν ἐφημερίδα καταχωρίσεως τοῦ προγράμματος παρουσιάσωσι τὰς ἀπαιτήσεις αὐτῶν, μετὰ τῶν νομίμων ἀποδείξεων, εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, καὶ οὕτως ἀναγνωρισθῇ τὸ ἐμπρόθεσμον τῆς παρουσιάσεως καὶ τὸ βάσιμον αὐτῶν διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεώς του, ἐκδιδομένης κατ' ἀντιμωλίαν, τοῦ εἰσαγγελέως κλητευομένου εἰς τὴν δίκην, κατὰ τὰς συνήθεις διατυπώσεις· ἄλλως, περιέρχεται ὁριστικῶς αὐτὸ τὸ ὑπόλοιπον εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου.»

Ἐπίσης ἀνεγνώσθη καὶ τὸ μετατραπὲν εἰς 41 ἄρθρον μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἐπὶ τοῦ 42 ἄρθρου ἐν μὲν τῷ § 1 ἀπηλείφθησαν μετὰ τὴν λέξιν «λιμενικὴ» αἱ λέξεις «ἀρχὴ, εἴτε» καὶ ἀμέσως μετ'

αὐτὰς προσετέθη ἡ λέξις «καὶ» καὶ μετὰ τὰς ἑπομένας λέξεις «ὁποιαδήποτε ἄλλη» προσετέθη ἡ λέξις «ἀρχὴ» καὶ ταῦτα μὲν πρὸς ῥύθμισιν καταλληλοτέραν. Μετὰ δὲ τὰς λέξεις «ἐντὸς δὲ» ἀπηλείφθη ἡ λέξις «τριῶν» ἀντικατασταθεῖσα διὰ τῆς λέξεως «τεσσάρων», καὶ μετὰ τὰς λέξεις «ναυαγιαίρεσιν ἐντὸς» ἀπηλείφθησαν αἱ λέξεις «τριῶν ἄλλων μηνῶν» ἀντικατασταθεῖσαι διὰ τῶν λέξεων «ἑνὸς ἔτους», ἐν δὲ τῷ § 2 ἀπαλειφθεῖσα ἡ λέξις «τριμήνου» ἀντικατεστάθη διὰ τῆς λέξεως «τετραμήνου.» Ἡ δὲ τοιαύτη τῶν προθεσμιῶν αὔξησις ἐγένετο πρὸς πλείονα ἀσφάλειαν τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀπαιτητῶν, διακινδυνευόντων πολλάκις ἐκ τοῦ βραχυπροθέσμου, ἀκαταλλήλου ἐπὶ μακρῶν ἀποστάσεων διαμονῆς τῶν ἀπαιτητῶν καὶ ἐπὶ τῆς διασώσεως βεβυθισμένων ἀντικειμένων, ἥτις δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰμὴ ἐν καιρῷ θέρους καὶ οὐχὶ ἐν τρικυμιώδει χειμῶνι.»

Ἀλλ' ἡ Βουλὴ, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου, δὲν παρεδέχθη ταύτην μὴ ἀναστᾶσα· παρεδέχθη δὲ τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ὡς καὶ τὸ μετ' αὐτὸ γενόμενον **42**, δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἑξῆς·

«Ἄρθρ. **41**. Ἐπὶ πλοίων καταποντισθέντων καὶ κρατουμένων ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς παραλίοις εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης, ἄνευ μονίμου ἴχνους αὐτῶν ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ, ὀφείλει ἡ ἐπιτόπιος λιμενικὴ ἀρχὴ, εἴτε ὁποιαδήποτε ἄλλη, ἥτις λαμβάνει γνῶσιν, νὰ εἰδοποιήσῃ ἀμέσως τὸν εἰσαγγελέα, ὅστις ἐκδίδει καὶ δημοσιεύει, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ **38** ὡρισμένα, περὶ τούτου πρόγραμμα διαλαμβάνον περιγραφὴν τῶν ναυαγίων αὐτῶν καὶ τοῦ τόπου ἔνθα εὑρίσκονται, μνείαν τῆς ἐποχῆς τοῦ ναυαγίου καὶ ὅσας ἄλλας πληροφορίας δυνηθῇ νὰ συλλέξῃ περὶ τοῦ εἴδους, τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ἐθνικότητος τοῦ ναυαγήσαντος πλοίου, περὶ τοῦ ὀνόματος καὶ ἐπωνύμου τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτοῦ· ἐντὸς δὲ τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας εἰς τὴν ἐφημερίδα καταχωρίσεως, χρεωστοῦν οἱ ἀντιποιούμενοι τὰ ναυάγια ἢ οἱ ἀντιπρόσωποί των νὰ παρουσιάσωσι τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τοὺς τίτλους αὐτῶν εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, καὶ ἐὰν δικαιωθῶσι διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἐκδιδομένης κατὰ τὰ περὶ τούτου ὡρισμένα ἐν τῷ ἄρθρῳ **40**, νὰ ἐπιχειρήσωσι πραγματικῶς τὴν ναυαγιαίρεσιν ἐντὸς τριῶν ἄλλων μηνῶν ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας ταύτης.

Ἐὰν δὲ δὲν ἐμφανισθῶσιν ἐντὸς τῆς τριμήνου προθεσμίας, ἢ οἱ ἐμφανισθέντες δὲν ἀναγνωρισθῶσιν ὡς ἀληθεῖς ἰδιοκτῆται, εἴτε δὲν ἐπιχειρήσωσι τὴν ναυαγιαίρεσιν ἐν τῇ μνησθείσῃ ἑτέρᾳ

προθεσμίᾳ, τότε καθίστανται αὐτὰ τὰ ναυάγια περιουσία δημόσιος, καὶ ὀφείλει ὁ εἰσαγγελεὺς νὰ εἰδοποιήσῃ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ναυτικῶν, τὸ ὁποῖον ἐκθέτει εἰς μειοδοσίαν, κατὰ τοὺς νομίμους τύπους, τὴν ἐργολαβίαν τῆς ναυαγιαιρέσεως αὐτῶν, ἥτις παραχωρεῖται ἐπ' ἀμοιβῇ σώστρων εἰς τὸν προσφέροντα ἐπωφελεστέρας διὰ τὸ δημόσιον συμφωνίας.

Ἄρθρ. **42**. Ὅλαι αἱ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον διατάξεις καταργοῦνται.»

Ἐγένετο μετὰ ταῦτα ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γρ. Κορφιωτάκη καὶ Ἰω. Ταμπακοπούλου, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον αὐτοῦ διὰ ψήφων **56** κατὰ **17**. Ἔχει δ' οὕτως.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἀκόλουθα.

ΤΜΗΜΑ Α΄.

Περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων ἐν παραλίοις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ διασώσεως καὶ προφυλάξεως τῶν ναυαγίων.

Ἄρθρ. **1**. Εἰς περίπτωσιν ὁποίου δήποτε ναυαγίου πλοίου ἐπὶ ἑλληνικῶν παραλίων, ἡ διάσωσις τῶν ἀνθρώπων καὶ πραγμάτων, ἡ ναυαγιαίρεσις καὶ ἡ διαφύλαξις αὐτῶν ἀνατίθεται ἀποκλειστικῶς ἐν ἐλλείψει τοῦ πλοιάρχου, τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν τοῦ πλοίου καὶ τοῦ φορτίου ἢ ἄλλου ἀντιπροσώπου των εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπὴν, συγκειμένην ἐκ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ τῆς λιμενικῆς, καὶ ἐκ τοῦ εἰρηνοδίκου τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου, ἥτις ἐνεργεῖ ἰδίως κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου. Τῆς δὲ ἐπιτροπῆς ταύτης προεδρεύει ἡ διοικητικὴ ἀρχή.

Ἄρθρ. **2**. Ὁ αὐτόπτης ἢ ὁ ὅπως δήποτε πληροφορηθεὶς περὶ ναυαγίου ὀφείλει ἀμέσως νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν πλησιεστέραν λιμενικὴν ἢ ἄλλην ἀρχὴν, ἐπὶ ποινῇ κρατήσεως τριῶν μέχρι πέντε ἡμερῶν, ἢ προστίμου τριάκοντα μέχρι πεντήκοντα δραχμῶν ἐν περιπτώσει ἀμελείας ἢ ἀποποιήσεώς του, καὶ ἐπὶ ἀμοιβῇ πρὸς τῶν πρώτων ἀγγελιαφόρων δραχμῶν τριῶν ἕως δέκα διὰ πάντα σχοινὸν ὁδοιπορίας, προσελεύσεως καὶ ἐπανόδου ἀπὸ τοῦ τόπου

τοῦ ναυαγίου μέχρι τοῦ καταστήματος τῆς εἰδοποιηθείσης ἀρχῆς, ἡ δὲ ἀμοιβὴ ἐκκαθαρίζεται κατὰ τὸ ἄρθρον 7.

Ἄρθρ. 3. Πᾶσα ἀρχή, λαβοῦσα ὅπως δήποτε γνῶσιν τοῦ ναυαγίου, ὀφείλει ἀμέσως νὰ εἰδοποιήσῃ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς συντάττουσα, ἂν ἔλαβε παρ' ἄλλου τὴν περὶ ναυαγίου ἀγγελίαν, ἔκθεσιν ὑπογραφομένην παρ' αὐτῆς καὶ τοῦ ἀγγελιοδότου καὶ περιλαμβάνουσαν τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ ἀγγελιοδότου, τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν τῆς ἀγγελίας, καὶ πᾶσαν ἄλλην οὐσιώδη πληροφορίαν, τὴν δὲ ἔκθεσιν ταύτην διευθύνει εἰς τὴν λιμενικὴν ἀρχήν.

Ἄρθρ. 4. Ἐν τῇ πρώτῃ ἀγγελίᾳ τοῦ ναυαγίου ὀφείλουν νὰ σπεύσωσιν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ τῆς ἐπιτροπῆς τὰ μέλη καὶ νὰ φροντίσωσι περὶ τῆς διασώσεως, τῆς προφυλάξεως τῶν ἀνθρώπων καὶ πραγμάτων καὶ περὶ τῆς ναυαγιαιρέσεως, ἐνεργοῦντα ἕκαστον ἐντὸς τῆς ἁρμοδιότητός των, κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους συνδυασμένους μὲ τὰς εἰδικὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου· οὐχ ἧττον ὅμως ὁποιονδήποτε τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς μεταβῇ πρῶτον ἐπιτοπίως, δύναται καὶ μόνον νὰ ἐνεργήσῃ πᾶν ὅ,τι κατεπείγει, πληροφορῶν τὰ λοιπὰ μέλη περὶ τῶν ἐνεργειῶν του μετὰ τὴν προσέλευσίν των.

Ἄρθρ. 5. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀσχολεῖται πρὸ πάντων εἰς τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, χορηγοῦσα πᾶσαν περίθαλψιν καὶ συνδρομὴν καὶ προκαταβάλλουσα τὴν κατεπείγουσαν δι' αὐτοὺς καὶ διὰ τὴν ναυαγιαίρεσιν δαπάνην ἐκ τοῦ πλησιεστέρου δημοσίου ταμείου, ἐν ἐλλείψει ἄλλων χρημάτων καὶ μέχρις οὗ λάβῃ τοιαῦτα ἐκ τῶν ὡρισμένων ἐν τοῖς ἄρθροις **17** καὶ **18** πλειστηριασμῶν· διὰ προκαταβολὴν δὲ ἀνωτέρου τῶν δραχ. **5,000** ποσοῦ πρέπει νὰ ζητῆται ἄδεια τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου. Πᾶσα δὲ δαπάνη ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως τοῦ 6'. εἰδαφίου τοῦ προηγουμένου ἄρθρου πρέπει νὰ γίνηται συναινέσει τοὐλάχιστον τῶν δύο μελῶν, συντασσομένης ἠτιολογημένης ἐκθέσεως, καὶ νὰ βεβαιοῦται διὰ τῆς προσηκούσης ἀποδείξεως.

Ἄρθρ. 6. Ἡ λιμενικὴ ἀρχὴ παραλαμβάνει ὅλα τὰ ἔγγραφα τοῦ πλοίου καὶ συλλέγει πᾶσαν δυνατὴν πληροφορίαν περὶ αὐτοῦ, περὶ τοῦ ναυαγίου, περὶ τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἐπιβατῶν, περὶ τοῦ φορτίου, περὶ τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν, ἐξετάζει τοὺς παρόντας ναύτας καὶ ἐπιβάτας καὶ ἄλλους εἰδήμονας, ἢ βεβαιοῖ τὴν ἀπουσίαν των ἐν τῇ ἐκθέσει· συντάττει δὲ περὶ πάντων καὶ περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ πλοίου ἔκθεσιν, καὶ ἀντίγραφον αὐτῆς διαβιβάζει ἀμέσως εἰς τὸ κεντρικὸν λιμεναρχεῖον, εἰς ὃ ὑπάγεται τὸ πλοῖον, καὶ εἰς τὸ τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου.

Ταῦτα πάντα δὲν ἀποκλείουν τὴν ὑπὸ τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου διαταττομένην ἄλλην ἐξέτασιν τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἐπιβατῶν.

Ἄρθρ. 7. Πᾶς ναυτικός, ἀμαξηλάτης, ἡνίοχος ἢ ἄλλοι δυνάμενοι νὰ χορηγήσωσιν εἰς περίστασιν ναυαγίου συνδρομὴν πρὸς διάσωσιν ἢ ναυαγιαίρεσιν ἢ διαφύλαξιν τῶν ναυαγίων, ὀφείλουσι νὰ σπεύσωσιν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ νὰ συνεργήσουν τὸ καθ' ἑαυτούς, ἅμα καὶ ὅπως προσκληθῶσιν εἴτε παρά τινος μέλους τῆς ἐπιτροπῆς, εἴτε παρὰ τοῦ πλοιάρχου, ἢ τῶν ἰδιοκτητῶν, ἢ τῶν ἀσφαλιστῶν τοῦ πλοίου καὶ φορτίου ἢ τῶν ἀντιπροσώπων των, εἴτε καὶ ἀπρόσκλητοι, ἐν ἐλλείψει αὐτῶν ὅλων, ἐπὶ τῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ **634** τοῦ ποινικοῦ νόμου ἀριθμένῃ ποινῇ εἰς περίπτωσιν ἀμελείας ἢ ἀρνήσεως. Τὰ δὲ ἔξοδα αὐτῶν καὶ ἡ ἀποζημίωσίς των συνίστανται εἰς δραχμὰς δύω ἕως δέκα δι' ἑκάστης ἡμέρας ἐργασίαν, καὶ εἰς ἴσον ποσὸν δι' ἕκαστον σχοῖνον ὁδοιπορίας προσελεύσεως καὶ ἐπανόδου ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς ἑκάστου μέχρι τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου. Ἐκκαθαρίζονται δὲ αὐτὰ παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου ἐπὶ τῇ βάσει ἡμερουσίου καταλόγου τῶν ἐργαζομένων ναυαγιαιρετῶν, καὶ τῶν ζώων, ὀχημάτων, λέμβων καὶ ἐργαλείων των, συνταχθησομένου ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς· ὁ δὲ μὴ ἀποδεχόμενος τὴν ἐκκαθάρισιν ταύτην, δύναται ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀφ' ἧς λάβῃ αὐτῆς γνῶσιν, λογιζομένης καὶ τῆς νομίμου προθεσμίας τοῦ ἀποστήματος, νὰ τὴν ἀνακόψῃ παρὰ τῷ ἐμποροδικείῳ, τὸ ὁποῖον ἐκκαθαρίζει αὐτὴν ἀνεκκλήτως, ἀφοῦ κλητευθῇ καὶ τῆς ἐπιτροπῆς ὁ πρόεδρος.

Ἄρθρ. 8. Ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἐνδιαλαμβανομένων προσώπων τοῦ πλοιάρχου, τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν τοῦ πλοίου καὶ τοῦ φορτίου, τῶν ἀντιπροσώπων των καὶ τοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα **33** καὶ **34** ἁρμοδίου προξένου, οὐδεὶς ἄλλος δύναται νὰ ἀναμιγθῇ εἰς τὴν ναυαγιαίρεσιν μετὰ τὴν ἄρξιν τῆς ἀρχῆς, οἱ δὲ λοιποὶ ὀφείλουν νὰ ἀπομακρυνθῶσι κατὰ πρόσκλησιν αὐτῆς, ἐπὶ ποινῇ κρατήσεως μιᾶς μέχρι τριῶν ἡμερῶν, ἢ προστίμου δέκα μέχρι τριάκοντα δραχμῶν, ἐπιβαλλομένῃ παραυτίκα παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου κατ' αἴτησιν τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 9. Ἐπὶ τῇ αὐτῇ ποινῇ χρεωστοῦν οἱ ναυαγιαιρέται νὰ μεταφέρωσι τὰ ναυάγια εἰς τὸν ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς προσδιωρισμένον τόπον, καὶ ν' ἀποφεύγωσι πᾶσαν βλάβην, ἄνοιγμα τῶν κιβωτίων καὶ δεσμίδων, καὶ πᾶσαν ἐκκοπὴν τῶν ἱστίων καὶ σχοινίων τοῦ πλοίου.

Ἄρθρ. 10. Ὁπόταν νομίσῃ ἀναγκαίων ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ δύναται νὰ προσκαλέσῃ ἐκ τῶν πλησιεστέρων μερῶν τὴν στρατιωτικὴν δύναμιν.

Ἄρθρ. 11. Ἐν πάσῃ περιπτώσει διαρπαγῆς, ὑπεξαιρέσεως ναυαγίων, ἢ ἄλλης καταχρήσεως ἢ ἀταξίας, ὁ εἰρηνοδίκης συντάττει ἀμέσως ἔκθεσιν, καὶ ἐνεργεῖ πᾶσαν ἀναγκαίαν προανακριτικὴν πρᾶξιν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ποινικῆς δικονομίας, καὶ διευθύνει τὰς ἀνακριτικὰς ἐργασίας του εἰς τὸν ἁρμόδιον εἰσαγγελέα πρὸς περαιτέρω καταδίωξιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ διατηρήσεως τῶν ναυαγίων.

Ἄρθρ. 12. Περὶ τῆς ναυαγιαιρέσεως συντάσσεται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἔκθεσις ὑπογραφομένη παρ' αὐτῆς καὶ διαλαμβάνουσα ἅπαντα τὰ κατ' αὐτὴν, καὶ προσέτι λεπτομερῆ περιγραφὴν τῶν διασωθέντων ναυαγίων κατ' εἴδος, ποιότητα, καὶ ποσότητα, σημεῖα, ἀριθμούς. Ἀντίγραφα τῆς ἐκθέσεως ταύτης στέλλονται ἀμέσως ἐπιμελείᾳ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, καὶ εἰς τὸ τελωνεῖον τῆς περιφερείας, ἐν ᾗ συνέβη τὸ ναυάγιον.

Ἄρθρ. 13. Ὅλα τὰ διασωθέντα κατατίθενται εἰς ἀποθήκην καὶ φυλάττονται διὰ δύω κλειδῶν, ἐξ ὧν τὴν μὲν κρατεῖ ἡ λιμενικὴ, τὴν δὲ ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ· τῆς ἐναποθέσεως; δὲ ταύτης, τῆς θέσεως καὶ τοῦ ἰδιοκτήτου τῆς ἀποθήκης γίνεται μνεία ἐν τῇ ἐκθέσει.

Ἄρθρ. 14. Αἱ ἀποθῆκαι, ἐν αἷς θέλουν φυλάττεσθαι τὰ ναυάγια, δὲν δύνανται νὰ ἦναι κτῆμα μήτε παράρτημα τῆς κατοικίας οὐδενὸς μέλους τῆς ἐπιτροπῆς ἢ ὑπαλλήλου της.

Ἀλλ' ἐὰν τὸ ναυάγιον συνέβη εἰς ἀπόκεντρον μέρος καὶ δὲν ὑπάρχουν ἀποθῆκαι, ἐπιτρέπεται τότε νὰ ἐναποθέτωνται εἰς τὸ κατάστημα τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς ὑπὸ προσωπικὴν εὐθύνην αὐτῆς τῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 15. Ἡ λιμενικὴ ἀρχὴ διορίζει ὑπὸ ἰδίαν ἑαυτῆς εὐθύνην καὶ φύλακα τῶν διασωθέντων πιστὸν καὶ ἀξιόχρεων, εἰς τὸν ὁποῖον παραδίδονται ὅλα ταῦτα ἐπὶ ἀποδείξει καταχωρουμένῃ εἰς τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 13 διαλαμβανομένην ἔκθεσιν· ἡ ἔκθεσις δὲ αὕτη ὑπογράφεται καὶ ὑπὸ τοῦ φύλακος, ἢ ἂν οὗτος ἀγνοῇ ἢ ἀδυνατῇ νὰ ὑπογράψῃ, ἀναφέρεται τοῦτο εἰς αὐτήν.

Ἄρθρ. 16. Οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν φύλαξιν τῶν ναυαγίων φροντίζουσιν ὥστε νὰ μὴ ἀναμιγνύωνται αἱ πραγματεῖαι καὶ νὰ

μὴ βλάπτωνται τὰ ἐπὶ τῶν κιβωτίων, δεσμίδων καὶ λοιπῶν δεμάτων σημεῖα.

Ἄρθρ. 17. Τὰ ὑποκείμενα εἰς ἄμεσον φθορὰν πλειστηριάζονται κατ' ἀπόφασιν τῆς ἐπιτροπῆς, συνταχθησομένης ἐκθέσεως ἄνευ ἀναβολῆς ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 898 τῆς πολ. δικονομίας. Ὁ πλειστηριασμὸς δὲ γίνεται εἰς τὴν πλησιεστέραν πόλιν, ἂν ἦναι ἐφικτὴ ἡ μεταφορά των, ἢ ἄλλως, εἰς τὸ πλησιέστερον κατάστημα τοῦ ἑνὸς τῶν ἀποτελούντων τὴν ἐπιτροπὴν μελῶν ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς. Τὸ δὲ ἐκπλειστηρίασμα κατατίθεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον κατὰ διαταγὴν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ συμφώνως πρὸς τὸ ἀπὸ 16 Ὀκτωβρίου 1835 β. διάταγμα περὶ δικαστικῶν παρακαταθηκῶν.

Ἄρθρ. 18. Ἐὰν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας εἰς τὴν ἐφημερίδα καταχωρίσεως τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 20 ἀναφερομένου προγράμματος δὲν ἐμφανισθῶσιν ἀπαιτηταὶ τῶν ναυαγίων ἢ ἐμφανισθῶσι διεκδικηταὶ μέρους μόνον αὐτῶν, τότε κατὰ τὴν διαφορὰν τῶν περιπτώσεων πλειστηριάζονται εἴτε ὅλα, εἴτε τὰ μὴ διεκδικηθέντα, καὶ ὁ πλειστηριασμὸς καὶ ἡ παρακατάθεσις τοῦ ἐκπλειστηριάσματος γίνεται κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαγεγραμμένα μὲ τὴν προσθήκην μόνον, ὅτι εἰς τοὺς πλειστηριασμοὺς τούτους φυλάσσονται αἱ περὶ κινητῶν πραγμάτων διατυπώσεις τῆς πολ. δικονομίας.

Τὰ αὐτὰ πράττονται καὶ ἐὰν παρουσιασθῶσι μὲν διεκδικηταὶ ἀπαιτηταὶ ἐντὸς τῶν τριῶν μηνῶν, ἀποβληθῶσι δὲ αἱ ἀπαιτήσεις των παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἢ τελεσιδίκως παρὰ τῶν δικαστηρίων κατὰ τὰ ἄρθρα 23 καὶ 21.

Ἄρθρ. 19. Εἰς πάντα πλειστηριασμὸν ναυαγίων οὔτε μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, οὔτε δημόσιος ὑπηρέτης ἢ ὑπάλληλος αὐτῶν δύνανται νὰ παρουσιασθῶσιν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ὑπερβιαστικοί, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς κατακυρώσεως καὶ ἐπὶ ἀποβολῇ τῶν κατακυρωθέντων καὶ ὅλων τῶν ἐξόδων καὶ ζημιῶν, προσέτι δὲ καὶ ἐπὶ παύσει τοῦ παραβάτου ὑπαλλήλου ἢ ὑπηρέτου, ἐπιφυλαττομένης καὶ τῆς ποινικῆς αὐτῶν καταδιώξεως.

Ἄρθρ. 20. Ἅμα ἡ ἐπιτροπὴ μεταβᾶσα εἰς τὸν τόπον τοῦ ναυαγίου, λάβῃ περὶ αὐτοῦ θετικὰς πληροφορίας, ὅπως ὁρίζει τὸ ἄρθρον 6, ὀφείλει νὰ συνταξῃ πρόγραμμα χρονολογημένον, ὑπογεγραμμένον παρ' αὐτῆς, καὶ διαλαμβάνον, 1) περιγραφὴν ὅσον ἐνεστιν ἀκριβῆ περὶ τῆς ἐποχῆς καὶ τοῦ μέρους τοῦ ναυαγίου, τοῦ εἴδους, τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ἐθνικότητος τοῦ ναυαγήσαντος

πλοίου, τοῦ εἴδους τοῦ φορτίου, τοῦ ὀνόματος, ἐπωνύμου καὶ κατοικίας τοῦ πλοιάρχου, τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν τοῦ τε πλοίου καὶ φορτίου· 2) πρόσκλησιν πρὸς τοὺς ἔχοντας συμφέρον νὰ παρουσιάσωσιν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἢ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν κατὰ τὰς περιπτώσεις, ἐντὸς τῆς τριετοῦς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου **21**, τὰς ἀπαιτήσεις αὐτῶν δικαιολογημένας, καὶ 3) εἰδοποίησιν ὅτι, ἐν περιπτώσει ὑπερημερίας, ἐκπίπτουν παντὸς δικαιώματος, περιερχομένων τῶν ναυαγίων εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου.

Τὸ πρόγραμμα τοῦτο δημοσιεύεται **1**) διὰ καταχωρίσεως εἰς τρία φύλλα ἐφημερίδος τινὸς τῆς πρωτευούσης, καὶ ἑτέρας τῆς περιφερείας, εἰς ἣν συνέβη τὸ ναυάγιον, ἂν τοιαύτη ὑπάρχῃ, ἐπιμελείᾳ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς· 2) διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς τὰ ἐμποροδικεῖα, ἢ πρωτοδικεῖα ἐν ἐλλείψει τοιούτων, καὶ εἰς τὰ εἰρηνοδικεῖα τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου καὶ τοῦ λιμένος, εἰς ὃν ὑπάγεται τὸ πλοῖον, ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰρηνοδίκου, καὶ δι' ἑτέρας τοιχοκολλήσεως εἰς τὰ λιμεναρχεῖα αὐτῶν τῶν δύω περιφερειῶν, ἐπιμελείᾳ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς, καὶ 3) διὰ προφορικῆς κηρύξεως εἰς τὰ συνήθη μέρη τῶν τόπων τοῦ ναυαγίου καὶ τοῦ λιμένος, εἰς ὃν ὑπάγεται τὸ πλοῖον, ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰρηνοδίκου. Αἱ καταχωρίσεις, τοιχοκολλήσεις καὶ κηρύξεις αὗται ἐπαναλαμβάνονται ἑκάστη τρὶς, ἀνὰ πᾶσαν δεκαπενθημερίαν, ἐὰν δὲ τὸ πλοῖον ἦναι ξένον, κοινοποιεῖται τὸ πρόγραμμα ἐπισήμως καὶ πρὸς τὸν ἁρμόδιον πρόξενον.

Ἄρθρ. **21**. Πᾶς ἔχων συμφέρον ἐπὶ τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου, χρεωστεῖ νὰ καθυποβάλῃ τὰς ἀπαιτήσεις του, μετὰ τῶν νομίμων ἀποδείξεων, ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον καταχωρίσεως τοῦ προγράμματος εἴς τινα ἐφημερίδα, καὶ ἂν μὲν παρουσιασθῇ πρὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον **28** ἀποπερατώσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς, πρέπει νὰ ἀποταθῇ πρὸς αὐτὴν, ἥτις, ἀφ' οὗ ἐξακρίσῃ τὰς ἀπαιτήσεις αὐτοῦ καὶ τὸ ἐμπρόθεσμον τῆς ἐμφανίσεως, καὶ ἀκούσῃ καὶ τὰς προφορικὰς παρατηρήσεις τοῦ ἀπαιτητοῦ, δέχεται ἢ ἀποῤῥίπτει αὐτὰς δι' ἀποφάσεως· τὴν ἀπόφασιν δὲ ταύτην δύνανται οὗτοι ν' ἀνακόψωσιν ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της, λογιζομένης καὶ τῆς νομίμου προθεσμίας τοῦ ἀποστήματος, ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου τῆς περιφερείας, εἰς ἣν συνέβη τὸ ναυάγιον, δικάζονται ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεων αὐτοῦ, ἀφ' οὗ κλητευθῇ ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τοῦ προέδρου της, κατὰ τὰς συνήθεις διατυπώσεις, ἀλλ' ἡ ἀκοπὴ δὲν εἶναι ἀνασταλτικὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς ναυα-

γιαιρέσεως. Ἐὰν δὲ ἡ ἐμφάνισις γίνῃ μετὰ τὴν λῆξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ ἐμφανισθεὶς ἀναφέρεται πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ὀφείλει ν' ἀποφανθῇ ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεών του ἐντὸς ἓξ ἑβδομάδων, καὶ ἐν περιπτώσει μὴ παραδοχῆς, δύναται νὰ τὸ ἐναγάγῃ εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον ἄνευ αἰτήσεως ἄλλης θεραπείας.

Ἄρθρ. **22**. Ἂν μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀγωγῆς ἐμφανισθῶσι καὶ ἄλλοι διεκδικοῦντες τὰ αὐτὰ μὲ τὸν πρῶτον, παραπέμπονται εἰς τὸ δικαστήριον, ἀλλ' ἐντοσούτῳ ἐξακολουθοῦν αἱ ἐργασίαι τῆς ναυαγιαιρέσεως.

Ἄρθρ. **23**. Ἐὰν ἀναγνωρισθῶσι κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαγεγραμμένα τὸ ἐμπρόθεσμον καὶ αἱ ἀξιώσεις ἢ ὁ τίτλος τῶν ἐμφανισθέντων, ἀπέχει ἡ ἐπιτροπὴ, ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτῶν, πάσης περαιτέρω ἐνεργείας, χορηγοῦσα μόνον τὴν ἀναγκαίαν συνδρομὴν ὑπὲρ τῆς διασώσεως καὶ ὑπὲρ τῆς προφυλάξεως τῶν ναυαγίων, καὶ ἐπιτηροῦσα ἀκριβῶς πρὸς ἀποτροπὴν πάσης ἐνδεχομένης καταχρήσεως. Ἀλλ' ἐὰν τὸ ἀναγνωρισθὲν δικαίωμα τῶν ἐμφανισθέντων περιορίζηται εἰς μέρος μόνον τῶν ναυαγίων, ἡ ἐπιτροπὴ οὐχ ἧττον ἀναλαμβάνει ἢ ἐξακολουθεῖ τὴν ναυαγιαίρεσιν ἐπὶ ὅλου, συνεργείᾳ μόνον καὶ αὐτῶν, καὶ ἐπιφυλαττομένου τοῦ δικαιώματός των εἰς τὸ νὰ παραλάβωσιν ἐν καιρῷ τὸ μέρος των.

Ἄρθρ. **24**. Κατὰ τὴν διαφορὰν τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις **21** καὶ **23** περιπτώσεων παραδίδονται εἰς τοὺς ἀπαιτητὰς δαταγῇ τῆς ἐπιτροπῆς ἢ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, καὶ ἐπὶ ἀποδείξει, εἴτε ὅλα τὰ ναυάγια, εἴτε ἐκεῖνα μόνον εἰς ὅσα περιορίζεται τὰ δικαιώματά των, ἢ τὸ καθαρὸν ἐκπλειστηριάσιμα αὐτῶν ἐν ταῖς περιπτώσεσι τῶν ἄρθρων **17** καὶ **18**, μετὰ προαγουμένην παρ' αὐτῶν πληρωμὴν ὅλων ἢ τοῦ ἀναλογοῦντος αὐτοῖς μέρους τῶν ἕως τότε γενομένων ἐξόδων, καὶ προσέτι τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ **2** διαλαμβανομένης ἀμοιβῆς, ἄτινα, ἂν δὲν ἐξεκαθαρίσθησαν ἤδη, ἐκκαθαρίζονται συμφώνως μὲ τὰ ἄρθρα **2** καὶ **7**.

Ἰδίως δὲ οἱ παραλήπται τῶν διασωθεισῶν πραγματειῶν ἐνέχονται νὰ πληρώσωσι, κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους, τὸ τελώνιον καὶ τοὺς ἄλλους δασμοὺς αὐτῶν ἐπὶ τοῦ τιμήματος τῶν ναυαγίων ἢ ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος· πληρόνων δὲ ὡσαύτως καὶ τὸν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ὀφειλόμενον παρ' αὐτῶν ναῦλον τοῦ διασωθέντος φορτίου· ἡ ἐπιτροπὴ ἢ τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν ὀφείλουν νὰ τὸν παραδώσουν εἰς τοὺς δικαιούχους αὐτῶν, ἢ ἄλλως, ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου **25**, γίνονται καὶ αὐταὶ περιουσία τοῦ δημοσίου.

Μόνον δὲ ἐπὶ τῇ ἀποδείξει ὅλων αὐτῶν τῶν πληρωμῶν δύναται νὰ γίνῃ ἡ παράδοσις τῶν διασωθέντων εἰς τοὺς δικαιούχους.

Ἄρθρ. 25. Ἐὰν δὲν παρουσιασθῶσιν ἐντὸς τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 21 ἀπαιτηταὶ τῶν ναυαγίων ἡ ἀποβιβασθῶσιν αἱ ἀξιώσεις τῶν ἐμφανισθέντων, καθίστανται τότε αὐτὰ περιουσία τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρ. 26. Ἡ πληρωμὴ τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἀμοιβῶν, ἐξόδων καὶ ἀποζημιώσεων γίνεται ἐκ τοῦ προϊόντος τῶν ναυαγίων παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐξοφλεῖ, τὰ μὲν ἀληθῶς κατεπείγοντα, ἀμέσως μετὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 17 δημοπρασίαν, τὰ δὲ μὴ τοιαῦτα, μετὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 18 διαλαμβανομένην, ἥτοι ὅτε ἤθελον εἶσθαι ληξιπρόθεσμα ἕως τότε, καὶ οὕτω καθεξῆς περὶ τῶν ἄλλων. Εἰς τὸ ἐκπλειστηριάσμα καταλογίζονται καὶ αἱ γενόμεναι ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου κατὰ τὸ ἄρθρον 5 προκαταβολαί. Ἅπαντα δὲ ἔχουν πρωνόμιον ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος καὶ ἐπὶ τοῦ ναύλου τοῦ διασωθέντος φορτίου, καὶ κατατάσσονται·

1) Τὰ ἔξοδα τοῦ πλειστηριασμοῦ·

2) Τὰ ἔξοδα τῆς διασώσεως, τῆς ναυαγιαιρέσεως καὶ τῆς διαφυλάξεως τῶν ναυαγίων καὶ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 ἀμοιβῆς· ἅπαντα δὲ ταῦτα πληρώνονται συμμέτρως.

Ἀκολούθως ἕπονται τὰ λοιπὰ προνομιοῦχα κατὰ τὸν ἐμπορικὸν νόμον.

Ἄρθρ. 27. Ἐὰν τὸ πλειστηρίασμα καὶ ὁ ναῦλος δὲν ἐξαρκέσωσιν εἰς ὁλικὴν ἀπότισιν τῶν ἀνωτέρω ἐξόδων καὶ ἀμοιβῶν, τὸ ὑπόλοιπον πληρώνεται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου· ἂν δὲ παρουσιασθῶσι τῶν ναυαγίων ἰδιοκτῆται, καὶ ἀναλάβωσι τὴν ναυαγιαίρεσιν, ἐνέχονται οὗτοι ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς ὁλόκληρον αὐτὴν τὴν πληρωμήν, καὶ ἀπαλλάττεται τὸ δημόσιον πάσης πρὸς τοῦτο ὑποχρεώσεως.

Ἄρθρ. 28. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ναυαγιαιρέσεως καὶ τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 17 καὶ 18 πλειστηριασμῶν, καὶ τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 26 καὶ 30 πληρωμῶν, ἡ ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ συντάξῃ ἄνευ ἀναβολῆς ἔκθεσιν περιέχουσαν τὰς ἐργασίας της, καὶ κατάλογον τῶν εἰσπραχθέντων καὶ πληρωθέντων, καὶ νὰ διευθύνῃ ἀμέσως αὐτὴν μετὰ ὅλων τῶν ἀποδείξεων καὶ λοιπῶν ἐγγράφων πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, παρ' οὗ ἐξελέγχονται καὶ κατατίθενται εἰς τὰ ἀρχεῖά του· εἰς πᾶσαν δὲ μετέπειτα ἐμφάνισιν ἀπαιτητῶν τῶν ναυαγίων ἐνεργοῦνται τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 21 καὶ ἑπομένοις ὡρισμένα.

Ἄρθρ. 29. Ὀφείλουν προσέτι εἰς τὸ τέλος παντὸς ἔτους οἱ κεντρικοὶ λιμενάρχαι καὶ οἱ νομάρχαι νὰ στέλλωσιν ἕκαστος ἰδιαιτέρως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν περιληπτικὴν χρονολογικὴν τῶν καθ' ὅλον τὸ ἔτος συμβάντων εἰς τὴν περιφέρειάν των ναυαγίων, τοῦ εἴδους, τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ἐθνικότητος τῶν ναυαγησάντων πλοίων, τοῦ εἴδους τοῦ φορτίου, τοῦ ὀνόματος τοῦ πλοιάρχου τῶν ἀσφαλιστῶν καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ πλοίου καὶ φορτίου, τῆς ἐμφανίσεως ἢ μὴ αὐτῶν, τῆς λήξεως τῆς πρὸς τοῦτο προθεσμίας ἢ τοῦ ὑπολειπομένου δι' αὐτὴν χρόνου, τῆς στάσεως τῶν ἐργασιῶν ἑκάστης ναυαγιαιρέσεως.

Ἄρθρ. 30. Λόγῳ εἰδικῆς ἀποζημιώσεως λαμβάνει ἕκαστον τῆς ἐπιτροπῆς μέλος εἰς τὸ τέλος τῆς ναυαγιαιρέσεως δραχ. 20 μέχρι 500, ἀναλόγως πρός τε τὴν ἀξίαν τῶν ναυαγίων καὶ τὸν χρόνον τῶν ἀπαιτουμένων ἐργασιῶν των· λαμβάνει δὲ συνάμα δικαίωμα πορείας δραχμὰς τρεῖς δι' ἕκαστον σχοῖνον προστελείσεως καὶ ἐπανόδου. Τὰ δικαιώματα δὲ αὐτὰ ἐκκαθαρίζονται δι' ἐκθέσεως ἠτιολογημένης ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς, δι' ἕκαστον αὐτῆς μέλος ἰδιαιτέρως, καὶ πληρώνονται ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ ναυαγίου, ὑπάγονται δὲ εἰς τὴν 2 προνομιακὴν σειρὰν τοῦ ἄρθρου 26 μετὰ τῶν λοιπῶν ναυαγιαιρεσιακῶν ἐξόδων, ἀφοῦ προηγουμένως ἐξελεγχθῇ καὶ κηρυχθῇ ἐκτελεστὴ ἡ ἐκκαθάρισις αὐτὴ παρὰ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν.

Ἄρθρ. 31. Περὶ πάσης ἐξ ἀμελείας ἢ ἐκ προθέσεως παραβιάσεως τῶν καθηκόντων των τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι προσωπικῶς ὑπεύθυνα πρὸς τοὺς δικαιούχους, ἐπιφυλαττομένης καὶ πάσης ποινικῆς ἢ ἄλλης ποινικῆς καταδιώξεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Εἰδικαὶ διατάξεις ἐπὶ ξένων πλοίων ἢ φορτίων.

Ἄρθρ. 32. Εἰς περίστασιν ναυαγίου ξένου πλοίου ἐπὶ ἑλληνικῶν παραλίων ἡ ἐπιτροπή, ἀφοῦ βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἐθνικότητος τοῦ πλοίου, τοῦ φορτίου, καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτοῦ, τηρημένων καὶ ὡς πρὸς αὐτοὺς τῶν ἄρθρων 21 καὶ 22, ὀφείλει ἄνευ ἀναβολῆς νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν προξενικὴν ἀρχὴν τῆς ἐπικρατείας, εἰς ἣν ὑπάγονται τό τε πλοῖον καὶ οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ φορτίου.

Ἄρθρ. 33. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀπογωρεῖ τῆς ναυαγιαιρέσεως ὡς πρὸς τὸ ξένον πλοῖον ἢ ὡς πρὸς τὸ ξένον φορτίον, εἴτε καὶ ὡς πρὸς τὰ δύω, ὁπόταν ἀνήκωσιν ἀμφότερα εἰς ἀλλοδαπόν, ἐὰν ἦναι παρὼν εἴτε ὁ ξένος πλοίαρχος, εἴτε ὁ ἰδιοκτήτης, εἴτε ὁ ἀσφαλιστὴς τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου, εἴτε ἄλλος ἀντιπρόσωπος

αὐτῶν, καὶ ζητήσῃ τοῦτο, ἢ ἐὰν ἦναι ἀπόντες, καὶ ἡ προξενικὴ ἀρχὴ ἀντιποιουμένη τὰ ναυάγια καὶ τὴν ναυαγιαίρεσιν, διευθύνῃ τοιαύτην αἴτησιν, ὑπάρχωσι δὲ συνθῆκαι τῆς Ἑλλάδος, ἢ ἀμοιβαιότης ἐν ἐνεργείᾳ μετὰ τοῦ ἔθνους, εἰς ὃ ὑπάγεται τὸ πλοῖον ἢ τὸ φορτίον, χορηγοῦσαι τοιοῦτον δικαίωμα· ἀλλὰ καὶ τότε ὀφείλει ἡ ἐπιτροπὴ καὶ πᾶσα ἄλλη ἑλληνικὴ ἀρχὴ νὰ δίδῃ ἑκάστην τὴν ἀναγκαίαν συνδρομὴν, ἐντὸς τῆς ἁρμοδιότητός της, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ῥηθέντων.

Χρεωστοῦν ὅμως οἱ ὡς ἀνωτέρω ἐμφανισθέντες καὶ ἀναλαβόντες ἢ ἐξακολουθήσαντες τὴν ναυαγιαίρεσιν δι' ἴδιον λογαριασμὸν, νὰ καταβάλωσι προηγουμένως ὅλα τὰ ἕως τότε γενόμενα ἔξοδα καὶ τὰς ὀφειλομένας ἁμοιβὰς ἢ ἀποζημιώσεις, κατὰ τὰ ἄρθρα **2**, **7**, **24** καὶ **30**· ὑπόκεινται δὲ ἰδίως οἱ ἀπαιτηταὶ τοῦ φορτίου καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ τελωνίου ἢ ἄλλων δασμῶν, κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους, ὡσαύτως δὲ καὶ εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ ναύλου κατὰ τὸ ἄρθρον **24**, ὁπόταν τὸ πλοῖον ἤθελεν ἀνήκει εἰς ἄλλον μὴ παρόντα.

Ἄρθρ. **34**. Ὅταν δὲν ὑπάρχωσι συνθῆκαι τοῦ Κράτους ἢ ἀμοιβαιότης ἐν ἐνεργείᾳ, χορηγοῦσα τοιαῦτα δικαιώματα ὑπὲρ τοῦ ξένου πλοίου ἢ φορτίου, ἐνεργεῖται ἡ ναυαγιαίρεσις, ἐν ἐλλείψει τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ τῶν ἀσφαλιστῶν αὐτοῦ, ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον, ἐπιφυλαττομένου πάντοτε εἰς τὴν ἁμοιβαίαν προξενικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαιώματος, ὁσάκις τὸ ζητήσει, τοῦ νὰ συνεργῇ ἐκ συμφώνου μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς εἴς τε τὴν ναυαγιαίρεσιν καὶ τὴν διαφύλαξιν τῶν ναυαγίων, κρατοῦσα, ἂν θέλῃ, καὶ αὐτὴ μίαν κλεῖδα τῆς ἀποθήκης, ἐν ᾗ τὰ ναυάγια ὑπάρχουσι.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ ἄλλων εἰδῶν ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων.

Ἄρθρ. **35**. Ὅστις ἀνακαλύψει εἰς τὸ πέλαγος ἢ ἐν τῷ μυχῷ τῆς θαλάσσης, καὶ διασώσῃ πλοῖον ναυαγημένον ἢ ἐγκαταλελειμμένον ὑπὸ τοῦ πληρώματος, εἴτε λείψανα αὐτοῦ ἢ τοῦ φορτίου του, ὀφείλει νὰ τὰ διατηρήσῃ, καὶ ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῆς εὐοδώσεώς του νὰ κάμῃ τὴν περὶ τούτου δήλωσιν εἰς τὸ λιμεναρχεῖον τοῦ τόπου τῆς προσορμίσεώς του, καὶ νὰ τὰ παραδώσῃ εἰς αὐτὸ ἀσφαλῶς ἐπὶ ταχτικῇ ἐκθέσει· ἄλλως, θεωρεῖται ὡς ἔνοχος ὑπεξαιρέσεως.

Ἄρθρ. **36**. Τὰ αὐτὰ πράττονται καὶ ὅταν τις εὕρῃ εἰς ὄχθην ναυάγια μεμονωμένα καὶ ἐβρεγμένα ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἢ ἐνδύματα

ἢ ἄλλα πράγματα ἐπὶ ἀνθρωπίνων πτωμάτων. Ἡ δήλωσις καὶ ἡ παράδοσις γίνονται τότε εἰς τὸ πλησιέστερον λιμεναρχεῖον, καὶ ἡ προθεσμία τῶν εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν ἄρχεται ἀπὸ τῆς εὑρέσεως, λογιζομένης καὶ τῆς τοῦ ἀποστήματος προθεσμίας.

Ἄρθρ. **37**. Τὰ παραδοθέντα πράγματα ἐναποτίθενται καὶ φυλάσσονται ὑπὸ εὐθύνην τοῦ λιμενάρχου εἰς τὸ κατάστημα τοῦ λιμεναρχείου, ἢ ἂν ἐν αὐτῷ δὲν ὑπάρχῃ τόπος, εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς διαμεταιωμίσεως τοῦ τελωνείου.

Ἄρθρ. **38**. Ἀμέσως μετὰ τὴν παραλαβὴν ἡ λιμενικὴ ἀρχὴ ὀφείλει νὰ διαβιβάσῃ ἀντίγραφα τῆς ῥηθείσης δηλώσεως καὶ ἐκθέσεως εἰς τὸν τῆς περιφερείας αὐτῆς εἰσαγγελέα, ὅστις συντάττει ἄνευ ἀναβολῆς πρόγραμμα, ἐνδιαλαμβάνων ἀκριβῶς τὰ εὑρεθέντα καὶ παραδοθέντα πράγματα, τὴν ἐποχὴν, τὸ μέρος τῆς εὑρέσεως καὶ τῆς παραδόσεως αὐτῶν, τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον καὶ κατοικίαν τοῦ εὑρόντος καὶ παραδώσαντος αὐτὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἀναφερόμενα ἐν τῷ ἄρθρῳ **20**· ἐπιμελείᾳ δὲ τοῦ εἰσαγγελέως δημοσιεύεται τὸ πρόγραμμα, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ **20** ὡρισμένα, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι αἱ τοιχοκολλήσεις αὐτοῦ γίνονται εἰς τὸ ἀκροατήριον τοῦ ἐμποροδικείου, ἢ τοῦ πρωτοδικείου, ἐν ἐλλείψει τοιούτου, καὶ εἰς τὸ κατάστημα τοῦ λιμεναρχείου, αἱ δὲ κηρύξεις εἰς τὰ συνήθη μέρη τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ **35** ἀναφερομένου τόπου.

Ἄρθρ. **39**. Ὅσα ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων εἰσὶ φθαρτὰ πλειστηριάζονται ἀμέσως κατὰ τὰς περὶ φθαρτῶν διατάξεις τῆς πολ. δικονομίας, τὰ δὲ λοιπὰ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας καταχωρίσεως τοῦ προγράμματος εἰς τινα τῶν ἐκδιδομένων ἐφημερίδων, κατὰ τὰς περὶ κινητῶν διατάξεις τῆς αὐτῆς δικονομίας. Ὁ πλειστηριασμὸς δὲ γίνεται ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου τῆς περιφερείας, κατὰ πρόταση τοῦ εἰσαγγελέως, καὶ τὸ ἐκπλειστηρίασμα μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων κατατίθεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον.

Ἄρθρ. **40**. Τὸ ἥμισυ τοῦ καθαροῦ αὐτοῦ ἐκπλειστηριάσματος, ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου **35**, καὶ τὰ δύο δέκατα, ἐν τῇ τοῦ ἄρθρου **36**, δίδονται ἀμέσως κατὰ διαταγὴν τοῦ εἰσαγγελέως, ὡς δικαίωμα σώστρων καὶ εὑρέτρων, εἰς τὸν κατ' αὐτὰ τὰ ἄρθρα ναυαγιαιρέτην, ἄνευ μηδεμιᾶς ἄλλης πληρωμῆς εἰς αὐτὸν ἐπ' ὁποιῳδήποτε λόγῳ. Ἂν δὲ πολλοὶ συνέτρεξαν εἰς τὴν εὕρεσιν ἢ διάσωσιν, διανέμονται μεταξὺ αὐτῶν ἀναλόγως, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ ἰδιαιτέρα περὶ τούτου συμφωνία.

Τὸ δὲ λοιπὸν μέρος ἀποδίδοται εἰς τὸν ἰδιοκτήμονα ἢ τοὺς ἀντιπροσώπους του, ἐὰν ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας

εἰς τὴν ἐρημερίδα καταχωρίσεως τοῦ προγράμματος παρουσιάσωσι τὰς ἀπαιτήσεις αὐτῶν μετὰ τῶν νομίμων ἀποδείξεων εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, καὶ οὕτως ἀναγνωρισθῇ τὸ ἐμπρόθεσμον τῆς παρουσιάσεως καὶ τὸ βάσιμον αὐτῶν διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεώς του, ἐκδιδομένης κατ' ἀντιμωλίαν, τοῦ εἰσαγγελέως κλητευομένου εἰς τὴν δίκην, κατὰ τὰς συνήθεις διατυπώσεις· ἄλλως, περιέρχεται ὁριστικῶς αὐτὸ τὸ ὑπόλοιπον εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρ. 41. Ἐπὶ πλοίων καταπλεόντων καὶ κρατουμένων ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς παραλίοις εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης, ἄνευ μονίμου ἴχνους αὐτῶν ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ, ὀφείλει ἡ ἐπιτόπιος λιμενικὴ ἀρχή, εἴτε ὁποιαδήποτε ἄλλη, ἥτις λαμβάνει γνῶσιν, νὰ εἰδοποιήσῃ ἀμέσως τὸν εἰσαγγελέα, ὅστις ἐκδίδει καὶ δημοσιεύει, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 38 ὡρισμένα, περὶ τούτου πρόγραμμα, διαλαμβάνον περιγραφὴν τῶν ναυαγίων αὐτῶν καὶ τοῦ τόπου ἔνθα εὑρίσκονται, μνείαν τῆς ἐποχῆς τοῦ ναυαγίου καὶ ὅσας ἄλλας πληροφορίας δυνηθῇ νὰ συλλέξῃ περὶ τοῦ εἴδους, τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ἐθνικότητος τοῦ ναυαγήσαντος πλοίου, περὶ τοῦ ὀνόματος καὶ ἐπωνύμου τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτοῦ· ἐντὸς δὲ τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας εἰς τὴν ἐρημερίδα καταχωρίσεως χρεωστοῦν οἱ ἀντιποιούμενοι τὰ ναυάγια ἢ οἱ ἀντιπρόσωποί των νὰ παρουσιάσωσι τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τοὺς τίτλους αὐτῶν εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, καὶ ἐὰν δικαιωθῶσι διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἐκδιδομένης κατὰ τὰ περὶ τούτου ὡρισμένα ἐν τῷ ἄρθρῳ 40, νὰ ἐπιχειρήσωσι πραγματικῶς τὴν ναυαγιαίρεσιν ἐντὸς τριῶν ἄλλων μηνῶν ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας ταύτης.

Ἐὰν δὲ δὲν ἐμφανισθῶσιν ἐντὸς τῆς τριμήνου προθεσμίας, ἢ οἱ ἐμφανισθέντες δὲν ἀναγνωρισθῶσιν ὡς ἀληθεῖς ἰδιοκτῆται, εἴτε δὲν ἐπιχειρήσωσι τὴν ναυαγιαίρεσιν ἐν τῇ μνησθείσῃ ἑτέρᾳ προθεσμίᾳ, τότε καθίστανται αὐτὰ τὰ ναυάγια περιουσία δημόσιος, καὶ ὀφείλει ὁ εἰσαγγελεὺς νὰ εἰδοποιήσῃ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ναυτικῶν, τὸ ὁποῖον ἐκθέτει εἰς μειοδοσίαν, κατὰ τοὺς νομίμους τύπους, τὴν ἐργολαβίαν τῆς ναυαγιαιρέσεως αὐτῶν, ἥτις παραχωρεῖται ἐπ' ἀμοιβῇ σώστρων εἰς τὸν προσφέροντα ἐπωφελεστέρας διὰ τὸ δημόσιον συμφωνίας.

Ἄρθρ. 42. Ὅλαι αἱ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον διατάξεις καταργοῦνται.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν	Σόλων Κρεστενίτης	
Λουκᾶς Λόντος		Δημήτριος Ἀθανασίου	
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Γεώργιος Διαμάντης	
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Ν. Δελένδας	
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ο	Δ. Γαβρᾶς	Ο
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Ν. Βαρβαρῆγος	Ο
Δημήτριος Τσάκρης		Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ο
Γεώργιος Τσάκρης		Ἀεων. Ν. Πετιμεζᾶς	
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	
Σκαρλάτος Σούτσος		Ἠλίας Παπαδαῖος	Ο
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Ἀθανάσιος Δανελόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γρηγόριος Κορριωτάκης	Ν
Σταῦρος Βλάχος	Ο	Ἰωάννης Ζάρκος	
Ἀνδρέας Ἴσκης		Α. Κοντόσταυλος	Ν
Σωτήριος Στράτος	Ν	Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ἰωάννης Μπαλάφας	Ν
Φίλων Φίλωνος		Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ν	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Νικόλαος Τσίλιος	Ν	Κωνστ. Ἀμπρινόπουλος	
Κωνστ. Γριβογεώργης		Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Π. Καλπαδῖνης	
Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκης		Ἐμμ. Ἀντίπας	Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν	Γ. Πανοπιρτόπουλος	Ν
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Χρῆστος Ράγκος	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ο	Εὐθ. Κανελλόπουλος	
Βασίλειος Νώνης	Ο	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Δημήτριος Ζῶτος		Ν. Χ. Ἀναγιώτου	Ν
Γ. Ι. Γιαλῖσης	Ν	Σ. Κοπανίτσας	Ο
Ν. Α. Γρανίτσας		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης		Α. Κορριωτάκης	
Σ. Χ. Στερανόπουλος		Γ. Γιατράκος	Ν
Ἀνδρέας Λύγερινός		Λουκᾶς Στεφάνου	Ν

Ἰω. Παπαλουκόπουλος	Ν	Κωνσταντῖνος Βλάμης	
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	Ν	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Σιδέρης Πράτσικας	Ν
Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν	Π. Πατρινός	
Ἀναγ. Δεδόπουλος	Ν	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Ν
Α. Μαυροειδής		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	
Γ. Κεφάλας	Ν	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Ἀναγ. Τσάκας	Ν	Ν. Α. Μπότασης	
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος		Κ. Δαρειώτης	
Κωνς. Ἰω. Κουρκουμέλης	Ν	Ἰω. Σκαβέντσος	Ν
Παναγ. Παπατσώνης		Γ. Νικολάου	Ν
Σπ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γεώργιος Ναύτης	Ο
Ἰω. Προβιλέγιος	Ν	Μιχαὴλ Σολωμός	Ν
Ἰω. Ταταράκης	Ο	Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν
Σ. Βαρότσης		Στ. Δάρας	
Χ. Σουμαρίπας	Ν	Ἰωάννης Σαγρέδας	Ν
Δ. Δημητρακόπουλος	Ο	Παναγιώτης Ψάθης	Ν
Π. Χρυσοβέργης		Νικόλαος Νάζος	Ο
Α. Παπαδημητριάδης	Ν	Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν
Δ. Κοκοτάκης	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης		Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Ἰωάννης Εὐσταθίου		Δημήτριος Στάϊκος	Ν
Γεώργ. Μαδεμοχωρίτης		Α. Κιζάνης	Ν
Γεώργ. Μπάνης	Ν	Παντολέων Κουντουριώτης	
Νικόλαος Πιεράκος		Δημήτριος Βουδούρης	Ο
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	Ο	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς	Ο
Δημήτριος Πουλικάκος		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	
Π. Χριστόπουλος	Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	Ν
Π. Κανελλόπουλος		Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	
Νικόλαος Μοσχούλας	Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Σπ. Πήλλκας	Ο	Α. Μάντσαρης	
Ν. Πανουργιᾶς			

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ μεταγραφῆς τῶν ἀκινήτων κτημάτων νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης
Ν. Καίρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΖ'.
τῆς 13 Σεπτεμβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ἐκτὸς τοῦ δ'. καὶ ε. μὴ συμπληρωθέντων, ὅτι ἐξελέξαντο κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν προέδρους μὲν τοὺς Α. Γεωργαντᾶν, Δ. Τσόκρην, Ἐμ. Μελετόπουλον, Στ. Βλάχον καὶ Ν. Πανουργιᾶν· γραμματεῖς δὲ τοὺς Ἑλ. Καλογερᾶν, Κ. Κουρκουμέλην, Ν. Καίρην, Ν. Ματθαίου καὶ Ν. Νάζον· εἰσηγητὰς δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπογραφῆς τῶν ἐμποροναυτῶν τοὺς Π. Χριστόπουλον, Δ. Ἀθανασίου, Στ. Δοκὸν, Ἰω. Ἀποστολίδην καὶ Π. Ψάθην. Ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ διατάγματος περὶ τοῦ ἐν Σινάνῳ συνοικισμοῦ τοὺς Γ. Κεφάλαν, Γ. Παντιφιρτόπουλον, Γ. Τσάκαν, Β. Δημητρακόπουλον καὶ Δ. Ὀρεινόν. Ἐπὶ τοῦ περὶ συντάξεως τῶν πολιτ. ὑπαλλήλων τοὺς Ἑλ. Καλογερᾶν, Θ. Ζαΐμην, Εὐθ. Κεχαγιᾶν, Στ. Βλάχον καὶ Χ. Ῥάγκον. Ἐπὶ τοῦ περὶ πληρωμῆς τοῦ ἀντιτίμου τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας τοῦ Χ. Χρήστου τοὺς Ν. Μοσχούλαν, Π. Κολποδίνον, Κ. Βλάμην, Ν. Ἰατρὸν καὶ Γ. Ῥιζόπουλον. Ἐπὶ τοῦ περὶ χορηγήσεως δανείου εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν τοὺς Γ. Διαμάντην, Φ. Φίλωνος, Ἰω. Μπαλάφαν. Γ. Κονδύλην καὶ Ν. Νάζον, καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ τοὺς Γ. Νικολάου, Δ. Τσόκρην, Ἐμ. Μελετόπουλον, Ἰω. Ταταράκην καὶ Ἰω. Σαγρέδον. Μέλη δὲ τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ἐκτὸς τοῦ ἀ. τοὺς Κ. Κουρκουμέλην, Μ. Σολωμόν, Α. Δεδόπουλον καὶ Δ. Δανηλόπουλον.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπουργικοῦ γραμματέως ἀ. τάξεως εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον, ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἀπαρτίζουσιν, ὡς γνωστὸν, τὰ ἑξῆς τμήματα.

α') Τὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων·
β') Τὸ τῆς ἀνωτέρας καὶ μέσης παιδείας·
γ') Τὸ τῆς δημοτικῆς παιδείας, καὶ
δ') Τὸ τῶν ἀρχαιοτήτων.

Ἕκαστον δὲ αὐτῶν, λαμβάνον βαθμηδὸν ἀνάπτυξιν καὶ ῥύθμισιν ἀνάλογον πρὸς τὰς καθεκάστην παριστανομένας νέας τῆς ὑπηρεσίας ἀνάγκας, ὡς ἔδει, ὑπάρχει ἤδη εἰς τοσαύτην ἔκτασιν, ὡς ἦτον ἐπόμενον, διὰ τὴν ἐθνικὴν πρόοδον, ὥστε ἡ διοίκησίς του ἀπαιτεῖ ἐνασχόλησιν καὶ ἀλληλογραφίαν πλείστην, εἰς ἣν, ὅση καὶ ἂν ὑποτεθῇ φιλοπονία, ὁ τεταγμένος ὑπάλληλος δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ, ὡς ἔτους πεῖρα μὲ ἐδίδαξεν. Ἡ πεῖρα μ' ἐδίδαξε καὶ ἕτερον πλημμέλες ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ὑπάρχον. Ἑνὸς μόνου ὄντος τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ ἐνεργοῦντος καὶ διευθύνοντος τὰς ὑποθέσεις ἑκάστου τμήματος, συμβαίνει ἐν περιπτώσει ἀπουσίας ἢ ἀσθενείας αὐτοῦ, τὰ τῆς ὑπηρεσίας ν' ἀναβάλλωνται ἕνεκεν ἐλλείψεως τοῦ ἀναπληρώσοντος αὐτόν.

Οὐκ ὀλίγον δὲ θέλουσιν αὐξήσει τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὑπουργείου κατὰ τὸν σπουδαιότατον ἐκκλησιαστικὸν κλάδον, καὶ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ περὶ διαιρέσεως τῶν ἐνοριῶν τοῦ Κράτους βασιλικοῦ διατάγματος, καὶ ἡ τοῦ περὶ τῶν ἱερατικῶν σχολείων νόμου, καὶ αἱ προκείμεναι νὰ ἐπενεχθῶσι βελτιώσεις περὶ τῆς διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τῶν διατηρουμένων μοναστηρίων κτλ. Ἡ ὑπηρεσία νοσεῖ, διὰ τὸ ἀνεπαρκὲς ὡσαύτως τοῦ προσωπικοῦ, καὶ κατὰ τὸ ἐξῆς σπουδαιότατον.

Δὲν γίνεται ἐνίοτε ἡ ἀποχρῶσα ἐπιμονὴ πρὸς ἀκριβῆ τῶν ἐνεργειῶν αὐτῆς ἐφαρμογὴν κατὰ τὰς ἐπαρχίας. Οὐδ' ἔτι παρέχεται εἰς τὸν ὑπάλληλον καιρὸς, διὰ τὴν καθημερινὴν ἐπισωρευσιν πολλῆς ἐργασίας, νὰ σκεφθῇ πρὸς διόρθωσιν ἀτελειῶν, αἵτινες ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων ἐγνώσθησαν, ἢ ἄλλως εἰς τὸν κλάδον αὐτοῦ νὰ προτείνῃ βελτιώσεις, ὑπὸ τῶν καθημερινῶν λεπτομερειῶν καθοδηγούμενος.

Ἀφ' ἧς ἀνέλαβον τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου, τὰ πράγματα μ' ἔπεισαν ἐπὶ μᾶλλον, πόσον ἦτον ἀνυπόστατος ἡ ἰδέα τινῶν, περὶ τοῦ ὅτι εὐάριθμον προσωπικὸν ἀρκεῖ εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐργασιῶν τῆς ὑπηρεσίας του. Δύναμαι νὰ βεβαιώσω, Κύριοι, ὅτι τοῦ ὑπουργείου ἡ ὑπηρεσία δὲν εἶναι ὀλίγη κατὰ πασῶν· τοῦτο δὲ εἶ' εὔκολον νὰ τὸ ἐννοήσῃ πᾶς τις, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπισκοπῶν καὶ τῶν μοναστηρίων, πρὸς δὲ καὶ τὸν ὑπὲρ τὰ ἑξακόσια ἐκπαιδευτηρίων πάσης τάξεως, τὰ ὁποῖα πάντα ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητά του. Παρεκτὸς δὲ τούτων, καὶ τὴν ἡμερησίαν ἀλληλογραφίαν μετὰ τῶν νομαρχῶν καὶ τῶν ἐπάρχων, οὐχ ἧττον ἢ καὶ τὴν μετὰ τῶν ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἀρχῶν, καθόσον μάλιστα ἡ τελευταία αὕτη, ἀφορῶσα τὰς δωρεὰς καὶ τὰ κληροδοτήματα, ἀπαιτεῖ μεγίστην ἐπιστασίαν καὶ ἀκρίβειαν εἰς τὴν διεξαγωγήν.

Διὰ ταῦτα κατὰ διαταγὴν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος ὑποβάλλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ παρὸν νομοσχέδιον περὶ προσθήκης, ἐπὶ τοῦ νῦν, ἑνὸς τοὐλάχιστον ἀκόμη ὑπουργικοῦ γραμματέως ἀ. τάξεως ἐν τῷ ὑπουργείῳ.

Πέποιθα δὲ ὅτι ἀναγνωρίζοντες τὴν ἀνάγκην, θέλετε ψηφίσει τὴν ζητουμένην προσθήκην ὑπαλλήλου.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 13 Σεπτεμβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.»

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῇ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ὑπουργὸν τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, καὶ ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι, τῇ 11 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
Α Μ Α Λ Ι Α.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν.

Εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, τὸ διὰ τῶν νόμων ΑΓ'. καὶ ΣΙΕ'. προσδιωρισμένον, προστίθεται εἷ. ὑπουργικὸς γραμματεὺς ἀ. τάξεως.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ μεταγραφῆς τῶν ἀκινήτων κτημάτων νομοσχεδίου, λαβών τις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι σκοπὸς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου εἶναι τὸ νὰ κατασταθῇ ἀδιαφιλονείκητος ἡ ἰδιοκτησία, καὶ ὁ σκοπὸς αὐτὸς κατορθοῦται διὰ

τῶν διατάξεων α) περὶ ἀπογραφῆς πάσης ἀλλοιώσεως καὶ ὑποχρεώσεως τῶν ἀκινήτων κτημάτων, καὶ β) διὰ τῆς παραγραφῆς μυστικῶν δικαιωμάτων, ἅτινα ὑπῆρχον καὶ ὑπάρχουν μέχρι τοῦδε. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι αἱ συνέπειαι τῶν μέτρων τούτων θέλουν εἰσθαι ὠφελιμώτατα, διότι οὕτω θέλει αὐξηθῆ ἡ ἀξία τῶν κτημάτων, ἀφ' οὗ παύσουσι πλέον οἱ κίνδυνοι, τοὺς ὁποίους διατρέχουσι σήμερον οἱ ἀγοράσται, μὴ γνωρίζοντες θετικῶς ἂν τὸ πωλούμενον κτῆμα ἦναι ἰδιοκτησία τοῦ πωλοῦντος αὐτό. Ἐκτὸς δὲ τούτου, θέλει προκύψει καὶ ἄλλη τις μεγαλειτέρα ὠφέλεια, ἡ ἀσφάλεια τῶν δανειστῶν, συνέπεια τῆς ὁποίας θέλει εἶσθαι ἡ τῶν τόκων ἐλάττωσις. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ὑπουργὸς ἀναφέρει εἰς τὴν ἔκθεσίν του, ὅτι σκοπὸν ἔχει νὰ συστήσῃ τὴν κτηματικὴν πίστιν, κρίνει ἀναγκαῖον νὰ τῷ παρατηρήσῃ, ὅτι αὕτη συνδέεται καὶ μὲ ἓν ἄλλο ζήτημα, τὸ τῆς ἐκτελέσεως, διότι δὲν ἀρκεῖ εἰς τὸν δανειστὴν νὰ ἦναι ἀσφαλὴς ὡς πρὸς τὴν κυριότητα τοῦ κτήματος, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι καὶ βέβαιος ὅτι αἱ μετὰ τοῦ ὀφειλέτου του συμφωνίαι θέλουν ἐκπληρωθῆ, ἐκποιουμένου ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει τοῦ κτήματος. Ἡ πρὸς ἐκποίησιν τῶν ἐνυποθήκων κτημάτων διδομένη σήμερον δίμηνος προθεσμία παρατείνεται πολλάκις διὰ διαφόρων μέσων ἐπὶ ὁλόκληρα ἔτη, καὶ τοιαῦτα προσκόμματα ἀπαντᾷ καθ' ἑκάστην ἡ τράπεζα, ἥτις ὡς πρὸς τοῦτο εὑρίσκεται εἰς εἰδικὴν θέσιν, διότι δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὸ νὰ δανείσῃ τὰ κεφάλαιά της, ἀλλὰ καὶ δανείζεται, καὶ ἐπομένως, καθὼς αὐτὴ ὑποχρεοῦται νὰ ἐκπληροῖ τὰς πρὸς τοὺς δανειστάς της συμφωνίας, πρέπει καὶ οἱ ὀφειλέται αὐτῆς νὰ ἐκπληρώσι τὰς ὑποχρεώσεις των. Κατὰ τὸ **1852** ἡ γαλ. Κυβέρνησις ἔδωκεν εἰς τὴν τράπεζαν τὸ δικαίωμα, ἅμα ἐνεργήσῃ κατάσχεσιν, νὰ ἔχῃ καὶ τὴν κατοχήν, καὶ οὕτως ἐματαιοῦτο ἡ πρόθεσις τοῦ ὀφειλέτου, ὅστις θέλων νὰ καρποῦται τὸ κτῆμα, ἀναβάλλει τὴν ἐκποίησιν διὰ διαφόρων στρεψοδικιῶν. Ταῦτα δὲ λέγων συνηγορεῖ μᾶλλον ὑπὲρ τῶν δανειζομένων, διότι οὕτω διευκολύνεται ἡ χορήγησις δανείου ἐπὶ τόκῳ μάλιστα ὀλιγωτέρῳ. Συνίστησι διὰ ταῦτα εἰς τὸν ὑπουργὸν καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀναγκαστικῆς κατασχέσεως, διότι ἄνευ αὐτοῦ οὐδὲν κατωρθώσαμεν.

Οὕτω δὲ γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Καλαμογδάρτην καὶ Σπ. Ἀντωνόπουλον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων **81**.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ μεταγραφῆς ὑποθηκῶν νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν	Σόλων Κρεστενίτης	
Λουκᾶς Λόντος		Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Γεώργιος Διαμάντης	Ν
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Ν. Δελένδας	
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Δ. Γαβρᾶς	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Ν. Βαρβαρήγος	
Δημήτριος Τσόκρης	Ν	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν
Γεώργιος Τσόκρης	Ν	Α. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ἠλίας Παπαδαῖος	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Ἀθανάσιος Δαννλόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Ν
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος		Α. Κοντόσταυλος	
Σωτήριος Στράτος		Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Ἰωάννης Μπαλάφας	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Κωνστ. Γριβογεώργης		Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Π. Κολποδῖνος	Ν
Γ. Α. Τσιγκουράκος		Ἐμ. Ἀντίπας	Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν	Γ. Πανοπριστόπουλος	Ν
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν	Χρῆστος Ράγκος	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν
Βασίλειος Νώνης	Ν	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	
Δημήτριος Ζῶτος		Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν
Γ. Ι. Γιολδάσης	Ν	Σ. Κοπανίτσας	Ν
Ν. Α. Γρανίτσας		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης		Α. Κορφιωτάκης	
Σ. Χ. Στεφανόπουλος		Γ. Γιατράκος	Ν
Ἀνδρέας Λύγερινός		Λουκᾶς Στεφάνου	Ν

Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	N	Ν. Πανουργιᾶς	N
Ἰω. Ταμπακόπουλος		Κωνστ. Βλάμης	N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Εὐθ. Κεχαγιᾶς	N
Β. Π. Δημητρακόπουλος	N	Σιδέρης Πράτσικας	
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	N	Π. Πατρινός	
Α. Μαυροειδής		Χρ. Τσαλαμιδᾶς	N
Γ. Κεφάλας	N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	N
Ἀναγνώστης Τσάκας	N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος		Ν. Α. Μπότασης	
Κωνστ. Κουρκουμέλης	N	Κ. Δαρειώτης	
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος		Ἰω. Σκαβέντσος	N
Παναγιώτης Παπατσώνης		Γ. Νικολάου	N
Σπ. Ἀντωνόπουλος	N	Γεώργιος Ναύτης	N
Ἰωάν. Προβιλέγιος	N	Μιχαὴλ Σολωμός	N
Ἰωάννης Ταταράκης	N	Ἀν. Ῥενουάρδος	N
Σ. Βαρότσης	N	Στ. Δάρας	
Χ. Σουμαρίπας	N	Ἰωάννης Σαγρέδος	N
Π. Δημητρακόπουλος	N	Παναγιώτης Ψάθης	N
Π. Χρυσοβέργης	N	Νικόλαος Νάζος	
Α. Παπαδημητριάδης		Ἀναγνώστης Παπατσιώρης	
Δ. Κοκοτάκης		Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης		Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Ἰωάννης Εὐσταθίου		Δημήτριος Σταΐκος	N
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	N	Α. Κιζάνης	N
Γεώργιος Μπάνης	N	Παντολέων Κουντουριώτης	
Νικόλαος Πιεράκος	N	Δημ. Μπουδούρης	
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	N	Σταμάτιος Γ. Δοκός	N
Δημήτριος Πουλικάκος		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Γρηγόριος Πατριαρχέας	N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	N
Π. Χριστόπουλος	N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	N
Π. Κανελλόπουλος		Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	N
Νικόλαος Μοσχούλας	N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Σπ. Πήλληκας	N	Α. Μάντσαρης	

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 1, λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ἐπὶ νομοσχεδίου καθαρῶς νομικοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὅ,τε ὑπουργὸς καὶ ἡ ἐπιτροπὴ, ἐκ νομομαθῶν συγκειμένη, συνεφώνησαν, τολμηρὸν βέβαια θέλει φανῆ τὸ νὰ ἀναβῇ οὗτος τὸ βῆμα διὰ νὰ ζητήσῃ διασαφήσεις τινάς. Ἀλλὰ καὶ ὡς πατὴρ καὶ ὡς σύζυγος αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην ταύτην. Παρατηρεῖ λοιπὸν,

ὅτι τὸ νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου βάσις εἶναι ἡ κτηματικὴ πίστις, ἀπαιτεῖ ὥστε ὅλαι αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 ἀναφερόμεναι πράξεις νὰ μεταγράφωνται εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ὑποθηκῶν, μεταξὺ δ' αὐτῶν ἀναφέρονται καὶ τὰ προικοσύμφωνα, τὰ ὁποῖα περιέχουσιν ἀκίνητόν τι κτῆμα· τοῦτέστιν, ἐὰν τις δώσῃ προῖκα εἰς τὴν θυγατέρα του ἓν περιβόλιον, ὀφείλει νὰ μεταγράψῃ αὐτό. Ἀλλ' ἡ προῖξ, ὡς γνωρίζετε, δὲν περιορίζεται μόνον εἰς κτήματα· περιέχει μέγαν ἀριθμὸν πολυτίμων πραγμάτων, ἐνδυμάτων καὶ χρήματα. Τὸ προικοσύμφωνον γίνεται ἐπὶ συμβολαιογράφου καὶ ἐκτιμᾶται, κατὰ δὲ τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν, ἡ ἐκτιμημένη προῖξ ἦτον μέχρι τοῦδε εἰς βάρος τοῦ συζύγου. Ἀλλ' ἤδη διὰ τοῦ ἄρθρου 12 § 2 προσκαλούμεθα νὰ νομοθετήσωμεν, ὅτι ἡ γυνὴ δὲν ἔχει δικαίωμα διεκδικήσεως εἰμὴ ἐπὶ τῶν ἀκινήτων μόναν, ἐὰν μετεγράφησαν, ἐπὶ δὲ τῆς ἐκτιμημένης προικὸς δὲν ἔχει κἀνὲν δικαίωμα· οὕτω δὲ, ἂν ὁ σύζυγος κατασωτεύσῃ τὴν περιουσίαν του, ἡ δυστυχὴς σύζυγος καὶ τὰ τέκνα της θέλουν μείνει γυμνὰ καὶ πεινῶντα. Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου λοιπὸν τούτου παρακαλεῖ καὶ τὸν ὑπουργὸν καὶ τὴν ἐπιτροπὴν νὰ δώσωσι τὰς ἀναγκαίας διασαφήσεις.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι, κατὰ τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον, μεταγράφονται αἱ μεταξὺ ζώντων πράξεις, ὅταν ἀποβλέπωσιν ἀκίνητα κτήματα. Ἡ δὲ μεταγραφὴ δὲν γίνεται διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς συζύγου, ἀλλὰ μάλιστα πρὸς εὐκολίαν τοῦ συζύγου, διὰ νὰ δύναται οὗτος νὰ δανείζηται ἐπὶ ὑποθήκῃ τοῦ κτήματος. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀσφάλειαν τῆς συζύγου διὰ τὴν προῖκά της, ὑπάρχουσι νόμοι, οἵτινες βεβαίως δὲν καταργοῦνται διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, καὶ ἑπομένως ἡ σύζυγος ἔχει ὅσα καὶ μέχρι τοῦδε ἀσφαλείας μέσα.

Προσέθηκεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι εἰς τὸ ὄρθρον 12 πρόκειται περὶ διατετιμημένης προικὸς ἐξ ἀκινήτων καὶ οὐχὶ ἐκ χρημάτων καὶ πολυτίμων πραγμάτων, ὡς ἐνόμισεν ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς, ἡ δὲ σύζυγος, κατὰ τοὺς ἰσχύοντας νόμους, δύναται πρὸς ἀσφάλειάν της νὰ ἐγγράψῃ ὑποθήκην καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ προικῴου κτήματος. Τὸ ῥωμαϊκὸν δίκαιον ἐξ ἐπιεικείας χορηγεῖ εἰς τὴν σύζυγον τὸ δικαίωμα νὰ λάβῃ τὸ κτῆμα καὶ ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ τρίτου, εἰς ὃν ὁ σύζυγός της τὸ ἐπώλησεν. Ἀλλὰ τὸ ἐξαιρετικὸν τοῦτο δικαίωμα εἶναι δίκαιον νὰ καταργηθῇ, διότι ἡ σύζυγος ἔχει ὑπὸ τοῦ νόμου ἄπειρα μέσα ἐξασφαλίσεως, καὶ εἶναι ἄδικον νὰ ζημιῶμεν τοὺς τρίτους, καὶ ἑπομένως καλῶς ποιῶν ὁ νομοθέτης καταργεῖ διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τὸ δικαίωμα ἐκεῖνο.

Ἐπανέλαβεν ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς, ὅτι, ἐν ᾧ αὐτὸς ἐνόμιζεν ὅτι μόνον ἡ ἐκ κινητῶν διατετιμημένη προῖξ διατρέχει κίνδυνον, πληροφορεῖται ἤδη ὅτι καὶ τὰ κτήματα αὐτὰ ἀνήκουσιν εἰς τὸν σύζυγον, ὅστις δύναται νὰ τὰ διαθέσῃ κατὰ βούλησιν, καὶ διὰ τοῦτο αἰσθάνεται πλειότερον τὴν ἀνάγκην διασαφήσεων, διὰ νὰ γνωρίζῃ πῶς δύναται ὁ πατὴρ νὰ ἐξασφαλίζῃ τῆς θυγατρός του τὴν προῖκα.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ἡ ἀμφιβολία τοῦ προαγορεύσαντος προέρχεται ἐκ τῆς λέξεως «διατετιμημένων» ἐν ᾧ ἡ ἐν τῷ συμβολαίῳ ἀναφερομένη ἀξία τῆς προικὸς δὲν προέρχεται ἀπὸ διατίμησιν τῆς προικός, ἀλλὰ γίνεται μόνον διὰ τὴν ἐπιβολὴν τοῦ χαρτοσήμου· προσέθηκεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ μὴ ἐκτιμημένη προῖξ ἀνήκει εἰς τὴν σύζυγον· τὸ δὲ κτῆμα πρέπει νὰ μεταγραφῇ, διότι πρότερον μὲν ἀνῆκεν εἰς τὸν Α, ὅστις ὑπανδρεύων τὴν θυγατέρα του τὸ ἔδωσε προῖκα, καὶ οὕτω μετέβαλε κύριον. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν διὰ τὸ χαρτόσημον γενομένην ἐκτίμησιν, ἐν τῷ συμβολαίῳ πρέπει ν' ἀναφέρηται, ὅτι ἡ ἐκτίμησις ἀφορᾷ μόνον τοῦ χαρτοσήμου τὴν ἐπιβολὴν, διὰ νὰ μὴ θεωρῆται ὡς προῖξ διατετιμημένη.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι ἡ μεταγραφὴ δὲν πρόκειται νὰ μεταβάλῃ οὔτε τὰ συμπεφωνημένα, οὔτε τὰ νενομοθετημένα, ἀλλ' ἁπλῶς νὰ δημοσιεύσῃ μίαν συμφωνίαν πρὸς γνῶσιν τῶν τρίτων καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἀτόπων συνεπειῶν, τῶν προερχομένων ἐκ τῆς ἀγνοίας τῶν ἐπὶ τῶν ἀκινήτων γενομένων μεταβολῶν. Ἡ διατετιμημένη προῖξ ἀνῆκε καὶ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους εἰς τὸν σύζυγον, καὶ ἑπομένως οὐδεμίαν καινοτομίαν φέρει τὸ νομοσχέδιον.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι, κατὰ τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον, μόναι αἱ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου πράξεις θέλουν μεταγράφεσθαι, καὶ ἑπομένως ἐκεῖνα τὰ κτήματα θέλουσι παρέχει πίστιν, ὅσα εἰς τὸ μέλλον θέλουν μεταγραφῇ, οὕτω δὲ ἀπαιτεῖται νὰ παρέλθωσιν **100** ἔτη διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ βιβλίον τῆς μεταγραφῆς, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τοῦ παρόντος θέλει εἶσθαι μόνον ἐγγραφῆς βιβλίον. Ἐν τῇ Γαλλίᾳ παρουσιάσθη τὸ ζήτημα ἂν ἦναι δυνατὸν νὰ μεταγραφῶσιν ὅλα τ' ἀκίνητα ἀλλ' ἡ ἰδέα αὐτὴ δὲν ἐγένετο δεκτὴ, διότι ἐπρόκειτο νὰ μεταγραφῶσι 35 σχεδὸν ἑκατομμύρια κτημάτων, καὶ τὸ ἔργον ἀπέβαινεν ὀχληρόν. Ἐνταῦθα ὅμως δὲν παρουσιάζεται ἡ δυσκολία αὐτὴ, διότι οὐ μόνον δὲν ὑπάρχουσι τόσα κτήματα, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ὀλίγα μόνον ἔχουσι τίτλους κυριότητος,

ἐγγραζομένης εἰς δημόσια ἔγγραφα. Προτείνει διὰ τοῦτο νὰ τεθῇ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ διαταξις περὶ ἐγγραφῆς ὅλων ἐκείνων τῶν κτημάτων, διὰ τὰ ὁποῖα ὑπάρχουσι τίτλοι κυριότητος, νὰ τεθῇ δὲ καὶ προθεσμία πρὸ διαρρύλαξιν τῶν ὑπὸ τρίτων κεκτημένων δικαιωμάτων.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ἡ ἰδέα τοῦ προαγορεύσαντος δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ, διότι οὐδεὶς θέλει συμμορφωθῇ μὲ τὴν διάταξιν ταύτην ἐκουσίως ὑποβαλλόμενος εἰς δαπάνης. Ἐκτὸς δὲ τούτου, θέλομεν δώσει τότε εἰς τὸν νόμον καὶ δύναμιν ὀπισθενεργόν, καὶ ἐπειδὴ ὁ παρὼν νόμος καταργεῖ τὰ προνόμια, διὰ τῆς ὀπισθενεργοῦ δυνάμεως θέλει καταργήσει καὶ διὰ τὸ παρελθὸν αὐτὰ, ὅπερ δὲν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν.

Ἐπέφερέ τις τελευταῖον, ὅτι, διὰ νὰ ἐννοήσωμεν καλῶς τὸ νομοσχέδιον, πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι εἶναι νόμος πολιτικὸς, κανονίζων τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντα, καὶ ἑπομένως δὲν ἀφορᾷ μόναν τὴν μεταγραφὴν τῶν ἀκινήτων, δὲν εἶναι δηλ. κτηματολόγιον, ἀλλὰ μέσον καταστροφῆς τῶν δολίων ὑποκρύφων πράξεων. Παρουσιάζεταί τις π. χ. φέρων τίτλους κυριότητος ἐπί τινος κτήματος καὶ ἐπὶ ὑποθήκῃ αὐτοῦ ζητεῖ δάνεια· ὁ κεφαλαιοῦχος ἐμπιστευόμενος εἰς τοὺς τίτλους, καὶ βλέπων ὅτι τὸ κτῆμα εἶναι ἐλεύθερον ὑποθήκης, τῷ δίδει δάνειον, καὶ ἐν τοσούτῳ ἀποδεικνύεται ὕστερον ὅτι τὸ κτῆμα αὐτὸ εἶχεν ἤδη πωληθῇ εἰς ἄλλον. Τοιαῦτα ἄτοπα δὲν θέλουν συμβαίνει τοῦ λοιποῦ, διότι πᾶσα πρᾶξις, ἀφορῶσα τὸ κτῆμα, θέλει φαίνεσθαι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς μεταγραφῆς ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρελέχθη τὸ ἄρθρον **1** δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. **1.** Μεταγράφονται εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ὑποθηκῶν, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖνται τὰ ἀκίνητα·

α) Αἱ μεταξὺ ζώντων πράξεις, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν προικοσυμφώνων, αἱ ἀντικείμενον ἔχουσαι,

1. Μεταβίβασιν κυριότητος ἀκινήτων, ἐμφυτεύσεως ἢ ἐπιφανείας.

2. Σύστασιν πραγματικῆς δουλείας ἢ ἐπικαρπίας.

3. Παραίτησιν τοιούτων δικαιωμάτων.

β) Αἱ παντὸς εἴδους καταχυρώσεις τῶν προειρημένων δικαιωμάτων, καὶ δικαστικαὶ περὶ διανομῆς αὐτῶν ἐκθέσεις.»

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ **2** ἄρθρον μετὰ τῶν ἑπομένων τροπολογιῶν τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἡ ἀκριβολογία ἀπαιτεῖ εἰς τὸ 2 ἄρθρον ν' ἀντικατασταθῶσιν αἱ λέξεις «τὰς ἐκ τῆς παραλείψεως αὐτῆς συνεπείας» ἀπὸ τὰς λέξεις «τὰ ἀποτελέσματα τῆς παραλείψεως αὐτῆς» καὶ ἡ λέξις «διατυπώσεως» ἀπὸ τὴν λέξιν «διατάξεως·» καὶ τὸ μὲν α. εἶναι φανερὸν, τὸ δὲ β'. δικαιολογεῖται ἐκ τοῦ ὅτι βεβαίως ὁ νομοθέτης δὲν διατάττει τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους νὰ ὑπενθυμίζωσιν εἰς τοὺς συμβαλλομένους τὴν περὶ μεταγραφῆς ὑποχρέωσιν ἁπλῶς διὰ τὸν τύπον, οὔτε ἡ διὰ τὸν δημόσιον ὑπάλληλον ὑποχρεωτικὴ τοῦ νόμου διαταγὴ εἶναι κυρίως τύπος τοῦ ἐγγράφου.»

Ἀποδεξαμένου δὲ ταύτας τοῦ ὑπουργοῦ ὡς μὴ διαφερούσας τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη αὐτὸ κατὰ τὰς ἀνωτέρω τροπολογίας. Ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 2. Οἱ συντάττοντες τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένας πράξεις δημόσιοι ὑπάλληλοι ὀφείλουσι νὰ ἐνθυμίζωσιν εἰς τοὺς συμβαλλομένους τὴν περὶ μεταγραφῆς, κατὰ τὸν παρόντα νόμον, ὑποχρέωσιν αὐτῶν, καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς παραλείψεως αὐτῆς, καὶ νὰ μνημονεύωσιν ἐν τῇ πράξει τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς εἰρημένης διατάξεως ἐπὶ χρηματικῇ ποινῇ πεντήκοντα μέχρι διακοσίων δραχμῶν, ἐπιβαλλομένῃ ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου, ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰσαγγελέως ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως.»

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 3, 4, 5, 6, 7, 8 καὶ 9, ἔχοντα ὡς ἑξῆς·

«Ἄρθρ. 3. Πᾶσα ἀπόφασις, δι' ἧς πρᾶξις μεταγεγραμμένη κηρύττεται ἄκυρος, διαλελυμένη ἢ διεῤῥηγμένη, διατάττει νὰ γίνηται αὐτῆς μνεία ἐν τῷ περιθωρίῳ τῆς μεταγεγραμμένης πράξεως ἐντὸς μηνὸς, ἀφ' ἧς κατασταθῇ τελεσίδικος.

Ὁ δικηγόρος τοῦ διαδίκου, ὑπὲρ οὗ ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεδόθη, καὶ μὴ ὑπάρχοντος δικηγόρου, ὁ διάδικος αὐτὸς ὀφείλει, ἐπὶ χρηματικῇ ποινῇ πεντήκοντα μέχρι διακοσίων δραχμῶν, νὰ φροντίζῃ περὶ ἐκτελέσεως τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἐγχειρίζων σημείωσιν περὶ τούτου, ὑπογεγραμμένην παρ' αὐτοῦ, εἰς τὸν ὑποθηκοφύλακα, ὅστις δίδει αὐτῷ ἀπόδειξιν παραλαβῆς.

Ἡ ποινὴ αὕτη ἐπιβάλλεται κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

Ἄρθρ. 4. Μόνη ἡ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου γενομένη μεταγραφὴ ἐπάγεται κατὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ πρώτου ἄρθρου τὴν μεταβίβασιν τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων, καὶ τὴν μεταβίβασιν ἢ σύστασιν τῶν λοιπῶν ἐπ' αὐτῶν πραγματικῶν δικαιωμάτων, μὴ προσαπαιτουμένης ἐπὶ τούτῳ παραδόσεως.

Ἄρθρ. 5. Τὰ βιβλία τῶν μεταγραφῶν εἶναι δημόσια, ὁ δὲ φύλαξ αὐτῶν ὀφείλει νὰ δίδῃ πρὸς τὸν αἰτοῦντα ἀντίγραφα ἢ περιλήψεις ἀκριβεῖς τῶν περιεχομένων, ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ εὐθύνῃ.

Ἄρθρ. 6. Ἐὰν συμπέσῃ συῤῥοὴ πολλῶν μεταγραφῶν, ὁ δὲ φύλαξ τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν δὲν δυνηθῇ ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας νὰ τὰς μεταγράψῃ ὅλας, συντάσσει ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ ἔκθεσιν διὰ τὰς μὴ καταχωρισθείσας, σημειόνων αὐτὰς κατὰ τὴν τάξιν τῆς προσαγωγῆς των.

Ἡ καταχώρισις αὐτῶν εἰς τὸ βιβλίον τῶν μεταγραφῶν γίνεται καθ' ἣν τάξιν ἐνεγράφησαν εἰς τὴν ἔκθεσιν, ὁ δὲ φύλαξ, πρὶν μεταγράψῃ αὐτὰς, δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς ἄλλας μεταγραφάς. Αἱ τοιαῦται μεταγραφαὶ λογίζονται ὡς γενόμεναι ἀπὸ τῆς συντάξεως τῆς εἰρημένης ἐκθέσεως.

Ἄρθρ. 7. Μεταξὺ πολλῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν γενομένων μεταγραφῶν περὶ δικαιωμάτων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀκινήτου, προτιμᾶται ἡ στηριζομένη εἰς τίτλον ἀρχαιότερον.

Ἄρθρ. 8. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 1857.

Ἄρθρ. 9. Τὰ ἄρθρα 1, 3 καὶ 4 δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς πράξεις καὶ τὰς ἀποφάσεις τὰς προγενεστέρας τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 1857, ἡ δὲ ἰσχὺς καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν κρίνονται κατὰ τοὺς νόμους, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων ἐγένοντο. Αἱ ἀποφάσεις ὅμως, δι' ὧν ἀποδαίνουσι διαλελυμέναι, ἄκυροι ἢ διεῤῥηγμέναι αἱ ἀνωτέρω πράξεις, ἐγγράφονται ἐν περιλήψει, φυλαττομένων τῶν διατάξεων τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 10 ἄρθρου, εἰς μὲν ἠρώτησεν ἂν δὲν ἦναι πολὺ τὸ διὰ τὴν μεταγραφὴν ὁριζόμενον δικαίωμα πληρωμῆς, ὁ δὲ ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι, ἂν ἡ πρᾶξις θέλει περιλαμβάνεσθαι εἰς τέσσαρας σελίδας, ὁ ἐνεργῶν τὴν μεταγραφὴν θέλει πληρόνει δύω δραχμάς· ἂν δ' ἐπεκτείνηται καὶ εἰς ἄλλας, θέλει πληρόνει ἀνὰ μίαν δραχμὴν δι' ἕκαστον ἐπόμενον φύλλον· ὥστε ἡ πληρωμὴ αὕτη δὲν εἶναι πολλή.

Ἕτερος δὲ τις ἠρώτησεν ἂν πολλὰ κτήματα, ἐν τῇ περιφερείᾳ κείμενα τοῦ αὐτοῦ ὑποθηκοφύλακος, περιέχωνται εἰς ἓν ἔγγραφον μόνον, θέλει γίνεσθαι μία ἢ πολλαὶ δι' ἕκαστον αὐτῶν πράξεις;

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι δι' ὅλα ταῦτα θέλει γίνεσθαι μία πρᾶξις μεταγραφῆς· ἠρώτησεν ὁ αὐτὸς βουλευτὴς ἂν, γενομένης δωρεᾶς τινος εἰς διάφορα πρόσωπα, ἐν ἐξ

αὐτῶν ἐνεργήσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένην μεταγραφήν, ὑπὲρ μόνης τῆς ἀναλογίας αὐτοῦ πωρεῖται τὸ δικαίωμα τῆς δωρεᾶς ἢ καὶ ὑπὲρ τῶν λοιπῶν, οἵτινες ἠμέλησαν νὰ ἐνεργήσωσι τὴν ἐγγραφήν;

Ὁ δὲ ὑπουργὸς διεσάφησεν, ὅτι τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἐπάγεται καὶ εἰς τοὺς ἀμελήσαντας, ὅταν εἷς ἐξ αὐτῶν ἐνήργησε τὴν μεταγραφήν, ἐν ταύτῃ δὲ ἀναφέρωνται καὶ οἱ λοιποί.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ 10 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον ὡς ἑπεται·

«Ἄρθρ. 10. Διὰ πᾶσαν μεταγραφὴν πληρόνονται εἰς τὸν φύλακα τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν δύω δραχμαί, ἐὰν τὸ πρὸς μεταγραφὴν προσαγόμενον ἔγγραφον δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ ἓν φύλλον· διὰ πᾶν δὲ ἐπόμενον φύλλον, καὶ διὰ πᾶσαν ἐγγραφὴν ἀποφάσεως εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 9 πληρόνεται δραχμὴ μία.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 11 ἄρθρου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

«Τὸ 11 ἄρθρον καταργεῖ ἐν γένει τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως· ἀλλ' ἐὰν ὁ περιορισμὸς οὗτος τῆς ἐλευθέρας διαθέσεως τῆς περιουσίας εἶναι τῷ ὄντι παράλογος εἰς ὅλας τὰς λοιπὰς περιπτώσεις, εἰς τὴν εἰδικὴν περίπτωσιν τῆς συνιδιοκτησίας δικαιολογεῖται ὡς ἐκ τοῦ ἠθικοῦ δεσμοῦ τοῦ συνδέοντος τοὺς κοινωνοὺς ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ δικαιώματος.

Ὅθεν ἀπαντᾶται καὶ εἰς αὐτὰς τὰς νεωτέρας νομοθεσίας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον τοιοῦτον δικαίωμα προτιμήσεως. Ἡ ἐπιτροπὴ ἑπομένως προτείνει νὰ ἐξαιρεθῇ τῆς γενικῆς καταργήσεως ἡ προτίμησις τῶν κοινωνῶν. Δὲν ἠδύνατο ὅμως καὶ νὰ διατηρηθῇ ἡ ἐπὶ δέκα ὁλόκληρα ἔτη διάρκεια τῆς παραγραφῆς εἰς περίπτωσιν μὴ προφωνήσεως, χωρὶς διὰ τόσον μέγα διάστημα καιροῦ ἀδικαιολογήτως νὰ μένῃ ἀβεβαία ἡ τύχη τῶν γενομένων πωλήσεων, νὰ παραλύηται ἑπομένως ἡ κτηματικὴ πίστις καὶ νὰ γεννᾶται οὕτω μέγα πρόσκομμα εἰς πᾶσαν βελτίωσιν τῶν κτημάτων καὶ τῆς καλλιεργίας των. Ἡ προκειμένη περίπτωσις ἔχει τοῦτο τὸ ἴδιον, ὅτι ἕνεκα τῆς συγκοινωνίας ὁ κοινωνὸς ἀναγκαίως λαμβάνει γνῶσιν τῆς γενομένης μεταβολῆς τῶν προσώπων, καὶ κατὰ γενικὸν κανόνα ὄχι πολὺ μετ' αὐτήν. Ὅθεν ἐθεωρήθη ἀρκοῦσα ἡ προθεσμία τῶν 30 ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ὁ ἕτερος τῶν κοινωνῶν λάβῃ ὅπως δήποτε γνῶσιν τῆς πωλήσεως. Περὶ τῆς γνώσεως ταύτης, ἐν περιπτώσει διαφιλονεικήσεως, ἀποφαίνονται τὰ δικαστήρια.

Προτείνει λοιπὸν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ συνταχθῇ ὡς ἑξῆς τὸ 11 ἄρθρον·

«Ἐκτὸς τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως τοῦ κοινωνοῦ, αἱ περὶ προτιμήσεως διατάξεις αἱ περιεχόμεναι εἰς τὸ βιβλίον Γ' κεφάλαιον 3 τῆς ἑξαβίβλου τοῦ Ἁρμενοπούλου καὶ τὰ περὶ ταύτης ἔθιμα καταργοῦνται.

«Τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως τοῦ κοινωνοῦ παραγράφεται μετὰ 30 ἡμέρας, ἀφ' ἧς ὁ κοινωνὸς λάβῃ γνῶσιν τῆς πωλήσεως, τὰ δὲ λοιπὰ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἀποκτηθέντα δικαιώματα προτιμήσεως παραγράφονται, ἂν ἡ ἀγωγὴ δὲν κινηθῇ ἐντὸς 6 μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.»

Ὁ ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι δέχεται τὴν τροπολογίαν, ἀλλὰ μὲ τὴν διαφορὰν τοῦ νὰ τεθῇ μετὰ τὰς 30 ἡμέρας ἡ φράσις «ἀφ' ἧς γίνῃ ἡ ἐγγραφὴ τῆς πωλήσεως» καὶ οὐχὶ «ἀφ' ἧς ὁ κοινωνὸς λάβῃ γνῶσιν τῆς πωλήσεως.»

Ἀποδεχομένης δὲ ταύτην καὶ τῆς ἐπιτροπῆς, παρετήρησέ τις, ὅτι, ἐὰν τὸ ἄρθρον γίνῃ δεκτὸν ὡς προτείνεται, δὲν θέλει εἶσθαι εἰς τοὺς συγκοινωνοὺς εὔκολον νὰ γνωρίζωσιν ὅτι ἔλαβε χώραν μεταγραφή, καὶ πρέπει νὰ ἐρευνῶσι καθ' ἑκάστην ἢ νὰ ἔχωσιν ἐπίτηδες πρόσωπα, τὰ ὁποῖα νὰ τοὺς πληροφορῶσι τί γίνεται εἰς τὰς ἰδιοκτησίας των. Διὸ θεωρεῖ ἀναγκαῖον, ἅμα γίνῃ οἱαδήποτε τοιαύτη ἐγγραφή, νὰ κοινοποιῆται ὑπὸ τῶν ἀγοραστῶν πρὸς τοὺς ἔχοντας συμφέρον εἰς τοῦτο, διότι ἄλλως, τὸ δικαίωμα τοῦ κοινωνοῦ καταστρέφεται.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι, διὰ νὰ λάβῃ χώραν τοιαύτη τις ἐγγραφή, θέλει γίνει γνωστὴ εἴς τε τὸν συμβολαιογράφον καὶ εἰς τοὺς μάρτυρας, κατὰ συνέπειαν δὲ καὶ εἰς ἄλλα πρόσωπα, ὥστε δὲν εἶναι ποσῶς δύσκολον εἰς τοὺς συγκοινωνοὺς νὰ πληροφορηθῶσιν ἐγκαίρως περὶ αὐτῆς· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι τὰ βιβλία τῆς μεταγραφῆς ἔχει συμφέρον νὰ ἐξετάζῃ μόνος ὁ μέλλων ν' ἀγοράσῃ ἓν κτῆμα, ἵνα παρατηρήσῃ μὴν ἦναι πωλημένον εἰς ἄλλον. Ἀλλ' οἱ συγκοινωνοὶ δὲν εὑρίσκονται εἰς αὐτὴν τὴν ἀνάγκην, καὶ ἑπομένως θέλουσι διατελεῖ ἐν ἀγνοίᾳ τῶν πραττομένων. Διὸ ὑποστηρίζων καὶ αὐτὸς τὴν γνώμην τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, νομίζει ἀπαραίτητον νὰ εἰδοποιῶνται οἱ κοινωνοὶ παρὰ τῶν ἀγοραστῶν τοῦ κτήματος ἢ τῶν πωλητῶν.

Ἐπανέλαβεν ὁ βουλευτὴς Λακεδαίμονος, ὅτι μεθ' ὅσα ἐξέθηκεν ἀνωτέρω, προτείνει νὰ τεθῇ εἰς τὸ ἄρθρον ὅτι «ἡ κοινο-

ποίησις τῆς μεταγραφῆς γίνεται διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος.» Τοιουτοτρόπως δὲ, ἂν δὲν γίνῃ ἡ διὰ κλητῆρος κοινοποίησις, ἡ προθεσμία τῶν 30 ἡμερῶν δὲν ἀρχίζει καὶ εἶναι πάντοτε πλήρης. Ἄλλως τε καὶ ὁ ἀγοραστὴς αὐτὸς ἔχει συμφέρον νὰ κοινοποιῇ τὰ περὶ τῆς γενομένης μεταγραφῆς, ὥστε ἡ πρότασίς του καὶ εἰς τοὺς κοινωνοὺς καὶ εἰς τοὺς ἀγοραστὰς ἐξίσου εἶναι συμφέρουσα.

Ἐπέφερεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἅμα ἡ Βουλὴ ζητήσῃ τὴν κοινοποίησιν τῆς μεταγραφῆς, περιπίπτει εἰς τὸ σύστημα τῆς δεκαετίας, τὸ ὁποῖον θέλει νὰ καταργήσῃ ὡς ἄδικον καὶ ἐπιβλαβές. Σκοπὸς τοῦ νόμου τούτου εἶναι κυρίως νὰ στηρίξῃ τὴν κτηματικὴν πίστιν, καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ αὐξήσῃ τὴν περιουσίαν ὁλοκλήρου τῆς κοινωνίας. Πρέπει λοιπὸν νὰ προσέξωμεν μὴ κλονισθῇ ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου, καὶ κλονίζεται οὗτος ὅταν τὰ βιβλία τῶν μεταγραφῶν δὲν παρέχωσι πλήρη πίστιν. Μὲ τὸ σύστημα ὅμως τῆς κοινοποιήσεως, ἅμα παρέλθωσιν αἱ 30 ἡμέραι, ὁ ἀγοραστὴς εὐλόγως δύναται ν' ἀμφιβάλλῃ ἂν ἐγένετο ἡ κοινοποίησις, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπέρχεται ἡ δυσπιστία, ἡ τοσοῦτον ἐπιβλαβὴς εἰς πᾶσαν συναλλαγήν. Ἀλλ' ἐν ταῦθα, ἐκτὸς τοῦ συμβολαιογράφου καὶ τῶν μαρτύρων, δι' ὧν, ὡς εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, γίνεται γνωστὴ ἡ τῆς μεταγραφῆς πρᾶξις, ὑπάρχουσι καὶ τὰ βιβλία ἐκτεθειμένα εἰς μέρη, ὅπου ἕκαστος δύναται νὰ τὰ βλέπῃ, ὡς ἐὰν ἦσαν τοιχοκολλημένα. Εἶναι λοιπὸν εὐκαλώτατον νὰ λαμβάνωσι γνῶσιν οἱ κοινωνοὶ πάσης ἐνεργουμένης μεταγραφῆς. Ἀλλ' ἐὰν ἡ Βουλὴ θέλῃ πλειοτέραν ἀκόμη ἀσφάλειαν, δύναται καὶ ν' αὐξήσῃ τὴν προθεσμίαν ἀπὸ 30 εἰς 60 ἡμέρας, χωρὶς νὰ παραδεχθῇ τὸ σύστημα τῆς κοινοποιήσεως.

Ἀντεῖπεν ὁ βουλευτὴς Λακεδαίμονος, ὅτι δύνανται μὲν νὰ ἦναι τὰ βιβλία ἐλεύθερα καὶ εἰς ὄψιν πάντων, ὅταν ὅμως ὁ κοινωνὸς, ὡς π. χ. οἱ βουλευταὶ πάντες, δὲν διαμένῃ εἰς τὴν ἐπαρχίαν του, πῶς θέλει λάβει γνῶσιν μιᾶς τοιαύτης μεταγραφῆς; Πρέπει νὰ ἔχῃ, ὡς εἶπεν, ἐπίτηδες πρόσωπα, ἵνα ἐξετάζωσι καὶ τὸν εἰδοποιῶσι περὶ τούτου; Καὶ εἶπε μὲν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι δυνάμεθα νὰ αὐξήσωμεν τὴν προθεσμίαν, αὐτὸς ὅμως προτείνει νὰ τὴν ἐλαττώσωμεν μᾶλλον, ἀλλὰ νὰ ἦναι εἰς θέσιν ὁ κοινωνὸς νὰ γνωρίζῃ τί γίνεται ἐπὶ τῶν κτημάτων του. Διὸ ἐπιμένει ὑποστηρίζων τὴν πρότασίν του ὡς ἀναγκαίαν.

Καὶ ἄλλου δὲ ὑποστηρίξαντος τὴν πρότασιν διὰ τῶν αὐτῶν ὡς ἔγγιστα λόγων, ἐπρότεινεν ἕτερος νὰ τεθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ καὶ

ὅτι γίνεται μνεία τῆς κοινοποιήσεως ἐν τῷ περιθωρίῳ τῆς μεταγραφομένης πράξεως.

Ἐπέφερεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου καταργεῖται τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως ὡς περιορίζον τὴν ἐλευθέραν διάθεσιν τῆς περιουσίας καὶ ὡς ἀποκρουσθὲν ἀείποτε ἀπέναντι ὅλων τῶν δικαστηρίων. Καὶ ἡ ἐπιτροπὴ δὲ τῆς Βουλῆς ἐδέχθη τὴν κατάργησιν ταύτην, ἀλλ' ἔφερεν ἐξαίρεσίν τινα ὑπὲρ μόνων τῶν συγκοινωνῶν, διότι ἤθελεν εἶσθαι σκληρὸν νὰ μὴ ἀγοράσῃ τὸ κτῆμα ὁ συνιδιοκτήτης. Ἐπειδὴ δὲ, κατὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς προτιμήσεως, ἡ διάθεσις περιουσίας πωληθείσης μένει ἐκκρεμὴς ἐπὶ δεκαετίαν, ἔφερεν ἐπὶ τῆς τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς ἑτέραν τροπολογίαν, ἣν καὶ ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη. Ἀλλὰ μετὰ τὴν συμβιβαστικὴν ταύτην λύσιν, ζητοῦσιν ἤδη τινὲς νὰ γίνηται καὶ κοινοποίησις τῆς μεταγραφῆς, ἐν ᾧ δὲν πρέπει νὰ περιποιηθῶμεν ἐπὶ τοσοῦτον ἓν δικαίωμα διδόμενον κατ' ἐξαίρεσιν, ἀφ' οὗ μάλιστα τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς προτιμήσεως κατηργήθη παρ' ὅλων τῶν νεωτέρων νομοθεσιῶν. Ἄλλως τε ὑπάρχουσιν, ὡς εἶπε, τὰ μέσα δι' ὧν εὐκόλως δύναται νὰ γίνῃ γνωστὴ ἡ τῆς μεταγραφῆς πρᾶξις.

Εἰπόντος δὲ τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, ὅτι, ἂν ὑπὸ τῶν νεωτέρων νομοθεσιῶν κατηργήθη τὸ τῆς προτιμήσεως δικαίωμα, οὐδαμοῦ ὅμως τῆς Εὐρώπης ὑπάρχει τοιαύτη κτημάτων ἀνωμαλία ὡς παρ' ἡμῖν· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι, διὰ νὰ συμβιβασθῇ πᾶσα διαφορὰ, προτείνει νὰ ἐκλείψῃ ὁλοτελῶς ἡ ὑπὲρ τῶν συγκοινωνῶν φερομένη ἐξαίρεσις, τὸ ὁποῖον θεωρεῖ ὅτι εἶναι πολὺ προτιμότερον.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ἡ Βουλὴ ἠρωτήθη πρῶτον ἂν παραδέχηται τὴν πρότασιν νὰ ἐκλείψῃ ἡ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένη ὑπὲρ τῶν συγκοινωνῶν ἐξαίρεσις, ἣν δὲν παρεδέχθη ἡ Βουλὴ μὴ ἀναστᾶσα.

Συγχωνευθείσης ἀκολούθως τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος μετὰ τῆς τοῦ βουλευτοῦ Ἄνδρου, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη αὐτὴν δι' ἀναστάσεως, καθ' ἣν θέλει κοινοποιεῖσθαι διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος ἡ τῆς μεταγραφῆς πρᾶξις, γινομένης ἐν τῷ περιθωρίῳ αὐτῆς καὶ μνείας τῆς τοιαύτης κοινοποιήσεως.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ 11 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν. Ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 11. Ἐκτὸς τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως τοῦ

κοινωνοῦ, αἱ περὶ προτιμήσεως διατάξεις αἱ περιεχόμεναι εἰς τὸ βιβλίον γ'. τίτλος 3 τῆς ἑξαβίβλου τοῦ Ἁρμενοπούλου καὶ τὰ περὶ ταύτης ἔθιμα καταργοῦνται.

Τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως τοῦ κοινωνοῦ παραγράφεται μετὰ 30 ἡμέρας ἀπὸ τῆς διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος κοινοποιήσεως εἰς τὸν κοινωνόν. Τῆς ἐπιδόσεως ταύτης γίνεται μνεία εἰς τὸ περιθώριον τῆς μεταγραφείσης πράξεως. Τὰ λοιπὰ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἀπακτηθέντα δικαιώματα προτιμήσεως παραγράφονται, ἂν ἡ ἀγωγὴ δὲν κινηθῇ ντὸς 6 μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.»

Ἀνεγνώσθη τέλος τὸ 12 ἄρθρον μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσης ὡς ἑπεται·

«Τὸ 12 ἄρθρον δὲν περιλαμβάνει τὸ εἰς τὸν 87 νόμον τῶν Βασιλ. βιβλ. 15 τιτλ. 10 (ἴδε καὶ νόμον 8 κώδικος βιβλ. 3 τιτλ. 32) ἀναφερόμενον προνόμιον τοῦ στρατιώτου· «λαβών τις, λέγει ὁ νόμος οὗτος, ἀργύρια στρατιώτου, ἠγόρασε τινὰ κτήματα, μᾶλλον δὲ πράγματα, ὀνόματι ἰδίῳ, ἐνταλθεὶς παρὰ τοῦ στρατιώτου ταῦτα ἐκείνῳ ὠνήσασθαι. Ἡ τοίνυν διάταξις ἐπιτρέπει τῷ στρατιώτῃ καὶ τὴν ἐπὶ τῷ πράγματι ἀγωγὴν κινεῖν καὶ τὴν ἐπὶ τῇ ἐντολῇ, ἤτοι ἐπὶ τῇ διοικήσει.»

Τὸ προνόμιον τοῦτο δὲν εἶναι ὀλιγώτερον τῶν ἄλλων ἐχθρὸν τῆς κτηματικῆς πίστεως, καὶ διὰ νὰ λείψῃ πᾶσα ἀμφιβολία περὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ νομοθέτου νὰ τὸ καταργήσῃ, ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ συνταχθῇ ὡς ἑξῆς τὸ ἀ. ἐδάφ. τοῦ 12 ἄρθρου.

«Τὸ δικαίωμα τῶν γυναικῶν, τῶν ἀνηλίκων καὶ τῶν στρατιωτῶν πρὸς διεκδίκησιν τῶν διὰ προικώων χρημάτων, χρημάτων τῶν ἀνηλίκων ἢ τῶν στρατιωτικῶν, τοῦ συζύγου, τῶν ἐπιτρόπων ἢ τῶν κηδεμόνων, τῶν διαχειριστῶν ἐν ἰδίῳ αὐτῶν ὀνόματι ἀποκτηθέντων πραγμάτων.»

Παρετήρησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι δέχεται τὴν τροπολογίαν ταύτην τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ὅσον εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος προνόμιον τοῦ στρατιώτου, ἀλλὰ παρέλειψεν αὐτὸ ἐν γνώσει, καθ' ὅσον ποτὲ δὲν παρουσιάσθη εἰς τὰ δικαστήρια τοιαύτη ὑπόθεσις.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 12. Καταργοῦνται προσέτι· 1. Τὸ δικαίωμα τῶν γυναικῶν, τῶν ἀνηλίκων καὶ τῶν στρατιωτῶν πρὸς διεκδίκησιν τῶν διὰ προικώων χρημάτων, χρημάτων τῶν ἀνηλίκων ἢ τῶν στρατιωτικῶν, τοῦ συζύγου, τῶν ἐπιτρόπων ἢ τῶν

κηδεμόνων, τῶν διαχειριστῶν ἐν ἰδίῳ αὐτῶν ὀνόματι ἀποκτηθέντων πραγμάτων.

2. Τὸ δικαίωμα τῆς γυναικὸς πρὸς διεκδίκησιν τῶν διατεθειμένων πραγμάτων τῆς προικός.

3. Τὸ δικαίωμα τῶν συζύγων πρὸς διεκδίκησιν τῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ὁ εἷς ἀπέκτησεν ἐκ χρημάτων δωρηθέντων αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἑτέρου.

4. Τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 940, ἀριθ. 7, τῆς πολιτ. δικονομίας προνόμιον τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῶν ἀκινήτων κτημάτων διὰ τὰς ἀπαιτήσεις ἐμμέσων φόρων μεταγενεστέρων τῆς ἐπὶ τῶν μεταγεγραμμένων κτημάτων ἐγγραφῆς ὑποθήκης.»

Γενομένης ἔπειτα καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Κοπανίτσαν καὶ Ν. Ματθαῖον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον αὐτοῦ διὰ ψήφων 74 κατὰ 3. Ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Μεταγράφονται εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ὑποθηκῶν, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖνται τὰ ἀκίνητα·

α') Αἱ μεταξὺ ζώντων πράξεις, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν προικοσυμφώνων, αἱ ἀντικείμενον ἔχουσαι,

1. Μεταβίβασιν κυριότητος ἀκινήτων, ἐμφυτεύσεως ἢ ἐπιφανείας,

2. Σύστασιν οἱασδήποτε δουλείας.

3. Παραίτησιν τοιούτων δικαιωμάτων.

β') Αἱ παντὸς εἴδους κατακυρώσεις τῶν προειρημένων δικαιωμάτων, καὶ αἱ δικαστικαὶ περὶ διανομῆς αὐτῶν ἐκθέσεις.

Ἄρθρ. 2. Οἱ συντάττοντες τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένας πράξεις δημόσιοι ὑπάλληλοι ὀφείλουσι νὰ ἐνθυμίζωσιν εἰς τοὺς συμβαλλομένους τὴν περὶ μεταγραφῆς, κατὰ τὸν παρόντα νόμον, ὑποχρέωσιν αὐτῶν καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς παραλείψεως αὐτῆς, καὶ νὰ μνημονεύωσιν ἐν τῇ πράξει τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς εἰρημένης διατάξεως ἐπὶ χρηματικῇ ποινῇ πεντήκοντα μέχρι διακοσίων δραχμῶν, ἐπιβαλλομένῃ ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου, ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰσαγγελέως ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως.

Ἄρθρ. 3. Πᾶσα ἀπόφασις, δι' ἧς πρᾶξις μεταγεγραμμένη κηρύττεται ἄκυρος, διαλελυμένη ἢ διεῤῥυγμένη, διατάττει νὰ γίνηται αὐτῆς μνεία ἐν τῷ περιθωρίῳ τῆς μεταγεγραμμένης πράξεως ἐντὸς μηνὸς, ἀφ' ἧς κατασταθῇ τελεσίδικος.

Ὁ δικηγόρος τοῦ διαδίκου, ὑπὲρ οὗ ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεδόθη, καὶ μὴ ὑπάρχοντος δικηγόρου, ὁ διάδικος αὐτὸς ὀφείλει ἐπὶ χρηματικῇ ποινῇ πεντήκοντα μέχρι διακοσίων δραχμῶν, νὰ φροντίζῃ περὶ ἐκτελέσεως τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἐγχειρίζων σημείωσιν περὶ τούτου, ὑπογεγραμμένην παρ' αὐτοῦ, εἰς τὸν ὑποθηκοφύλακα, ὅστις δίδει αὐτῷ ἀπόδειξιν παραλαβῆς.

Ἡ ποινὴ αὕτη ἐπιβάλλεται κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

Ἄρθρ. 4. Μόνη ἡ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου γενομένη μεταγραφὴ ἐπάγεται κατὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ πρώτου ἄρθρου τὴν μεταβίβασιν τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων, καὶ τὴν μεταβίβασιν ἢ σύστασιν τῶν λοιπῶν ἐπ' αὐτῶν πραγματικῶν δικαιωμάτων, μὴ προσαπαιτουμένης ἐπὶ τούτῳ παραδόσεως.

Ἄρθρ. 5. Τὰ βιβλία τῶν μεταγραφῶν εἰσὶ δημόσια, ὁ δὲ φύλαξ αὐτῶν ὀφείλει νὰ δίδῃ πρὸς τὸν αἰτοῦντα ἀντίγραφα ἢ περιλήψεις ἀκριβεῖς τῶν περιεχομένων, ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ εὐθύνῃ.

Ἄρθρ. 6. Ἐὰν συμπέσῃ συῤῥοὴ πολλῶν μεταγραφῶν, ὁ δὲ φύλαξ τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν δὲν δυνηθῇ ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας νὰ τὰς μεταγράψῃ ὅλας, συντάσσει ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ ἔκθεσιν διὰ τὰς μὴ καταχωρισθείσας, σημειώνων αὐτὰς κατὰ τὴν τάξιν τῆς προσαγωγῆς των.

Ἡ καταχώρισις αὐτῶν εἰς τὸ βιβλίον τῶν μεταγραφῶν γίνεται καθ' ἣν τάξιν ἐνεγράφησαν εἰς τὴν ἔκθεσιν, ὁ δὲ φύλαξ, πρὶν μεταγράψῃ αὐτὰς, δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς ἄλλας μεταγραφάς. Αἱ τοιαῦται μεταγραφαὶ λογίζονται ὡς γενόμεναι ἀπὸ τῆς συντάξεως τῆς εἰρημένης ἐκθέσεως.

Ἄρθρ. 7. Μεταξὺ πολλῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν γενομένων μεταγραφῶν περὶ δικαιωμάτων ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου, προτιμᾶται ἡ στηριζομένη εἰς τίτλον ἀρχαιότερον.

Ἄρθρ. 8. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 1857.

Ἄρθρ. 9. Τὰ ἄρθρα 1, 3 καὶ 4 δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς πράξεις τὰς προγενεστέρας τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 1857, ἡ δὲ ἰσχὺς καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν κρίνονται κατὰ τοὺς νόμους, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων ἐγένοντο. Αἱ μετὰ τὴν πρώτην ὅμως Ἰανουαρίου 1857 ἀποφάσεις, δι' ὧν ἀποβαίνουσι διαλελυμέναι

ἄκυροι ἢ διεῤῥυγμέναι αἱ ἀνωτέρω πράξεις, ἐγγράφονται ἐν περιλήψει, φυλαττομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 10. Διὰ πᾶσαν μεταγραφὴν πληρόνονται εἰς τὸν φύλακα τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν δύω δραχμαὶ, ἐὰν τὸ πρὸς μεταγραφὴν προσαγόμενον ἔγγραφον δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ ἓν φύλλον· διὰ πᾶν δὲ ἑπόμενον φύλλον, καὶ διὰ πᾶσαν ἐγγραφὴν ἀποφάσεως εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 9 πληρόνεται δρ. μία.»

Ἄρθρ. 11. Ἐντὸς τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως τοῦ κοινωνοῦ, αἱ περὶ προτιμήσεως διατάξεις αἱ περιεχόμεναι εἰς τὸ βιβλίον γ'. τίτλον 3 τῆς ἐξαβίβλου τοῦ Ἀρμενοπούλου, καὶ τὰ περὶ ταύτης ἔθιμα καταργοῦνται.

Τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως τοῦ κοινωνοῦ παραγράφεται μετὰ 30 ἡμέρας ἀπὸ τῆς διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος κοινοποιήσεως εἰς τὸν κοινωνόν. Τῆς ἐπιδόσεως ταύτης γίνεται μνεία εἰς τὸ περιθώριον τῆς μεταγραφείσης πράξεως. Τὰ λοιπὰ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἀποκτηθέντα δικαιώματα προτιμήσεως παραγράφονται, ἂν ἡ ἀγωγὴ δὲν κινηθῇ ἐντὸς 6 μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 12. Καταργοῦνται προσέτι, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου·

1. Τὸ δικαίωμα τῶν γυναικῶν, τῶν ἀνηλίκων καὶ τῶν στρατιωτῶν πρὸς διεκδίκησιν τῶν διὰ προικῴων χρημάτων, χρημάτων τῶν ἀνηλίκων ἢ τῶν στρατιωτικῶν, τοῦ συζύγου, τῶν ἐπιτρόπων ἢ τῶν κηδεμόνων, τῶν διαχειριστῶν ἐν ἰδίῳ αὐτῶν ὀνόματι ἀποκτηθέντων πραγμάτων.

2. Τὸ δικαίωμα τῆς γυναικὸς πρὸς διεκδίκησιν τῶν διατεθειμένων πραγμάτων τῆς προικός.

3. Τὸ δικαίωμα τῶν συζύγων πρὸς διεκδίκησιν τῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ὁ εἷς ἀπέκτησεν ἐκ χρημάτων δωρηθέντων αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἑτέρου.

4. Τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 940. ἀριθ. 7, τῆς πολιτ. δικονομίας προνόμιον τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῶν ἀκινήτων κτημάτων διὰ τὰς ἀπαιτήσεις ἐμμέσων φόρων μεταγενεστέρων τῆς ἐπὶ τῶν μεταγεγραμμένων κτημάτων ἐγγραφῆς ὑποθήκης.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταγραφῆς ὑποθηκῶν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . . . N	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Λουκᾶς Λόντος	Δημήτριος Ἀθανασίου . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Γεώργιος Διαμάντης . . . N
Πέτρος Καμπάνης	Ν. Δελένδας . . . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης . . . N	Δ. Γαβρᾶς . . . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης .	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . .
Δημήτριος Τσόκρης	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N
Γεώργιος Τσόκρης . . . . O	Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . . N
Νικόλαος Ἰατρὸς	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Ἠλίας Παπαδαῖος . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . N
Σταῦρος Βλάχος . . . . O	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	Α. Κοντόσταυλος . . . .
Σωτήριος Στράτος . . . . N	Βελισάριος Νικολαΐδης . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . N	Πέτρος Δελιγιάννης . . . N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . .	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . . .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . .	Νικόλαος Μπούκουρας . . N
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . N	Π. Κολπσδίνος . . . . . N
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . .	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . N	Γ. Πανοπριφτόπουλος . . . N
Γεώργιος Κονδύλης . . . N	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος. .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . . N	Χρῆστος Ῥάγκος . . . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . O	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Νικόλαος Ματθαίου . . . N
Δημήτριος Ζῶτος	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . N
Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . . N	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N
Ν. Α. Γρανίτσας	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N
Λύσανδρος Βιλαέτης	Α. Κορφιωτάκης . . . . .
Σ. Χ. Στερνόπουλος . . .	Γ. Γιατράκος . . . . . N
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N

Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Ἰωάννης Ν. Ταμπακόπουλος. N	Κύθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Γ. Ῥεβελιώτης	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N	Π. Πατρινός . . . . . N
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . N
Α. Μαυροειδὴς	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Γ. Κεράλας . . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου . .
Ἀναγνώστης Τσάκας . . N	Ν. Α. Μπότασης . . . . .
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . N	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . . N
Παναγιώτης Παπατσώνης . .	Γ. Νικολάου . . . . .
Σπ. Ἀντωνόπουλος	Γεώργιος Ναύτης . . . . N
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N
Ἰω. Ταταράκης . . . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N
Σ. Βαράτσης . . . . . N	Στ. Δάρας . . . . .
Χ. Σουμαρίπας . . . . . N	Ἰωάννης Σαχτούρης . . . . N
Δ. Δημητρακόπουλος . . . N	Παναγιώτης Ψάθης . . . N
Π. Χρυσοβέργης . . . . N	Νικόλαος Νάζος . . . . .
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . .
Δ. Κοκοτάκης	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .	Κυριάκος Πονηράπουλος . .
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Δημ. Σταΐκος . . . . . N
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . N	Α. Κιζάνης . . . . .
Γεώργιος Μπάνης . . . . N	Παντολέων Κουτσουριώτης .
Νικόλαος Πιεράκος	Δημήτριος Βουδούρης . . . N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . . N
Δημήτριος Πουλικάκος . . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . .
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Π. Χριστόπουλος . . . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Π. Κανελλόπουλος	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Σπ. Πηλλήκας . . . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . .
Ν. Πανουργιᾶς . . . . . N	

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ

Οἱ γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης
Ν. Καΐρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΗ'.

Τῆς 15 Σεπτεμβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Προελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ πληρωμῆς τοῦ τιμήματος τῆς οἰκίας τοῦ μακαρίτου Χ. Χρήστου εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον περὶ πληρωμῆς τοῦ τιμήματος τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας τοῦ μακαρίτου Χατσῆ Χρήστου εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ μέτρον, ὅπερ ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου προτίθεται νὰ λάβῃ πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τῆς οἰκογενείας τοῦ μακαρίτου Χατσῆ Χρήστου, ἑνὸς τῶν προμάχων τῆς πατρίδος, ἀνταποκρίνεται εἰς τὰ αἰσθήματα ὁλοκλήρου τῆς Βουλῆς, δούσης ἑκάστοτε χεῖρα ἀρωγὸν εἰς τὰς δυσπραγούσας οἰκογενείας τῶν πρωταθλητῶν τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος, ἡ ἐπιτροπή σας δὲν ἔχει νὰ φέρῃ ἀντίρρησίν τινα ἐπὶ τοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου, ἀλλὰ συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ, ὅπως πληρωθῇ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος τίμημα τῶν δραχμῶν δεκαπέντε χιλιάδων, καὶ ἀνακουφισθῇ ἡ οἰκογένεια τοῦ ἀποβιώσαντος ὑποστρατήγου καὶ γερουσιαστοῦ Χατσῆ Χρήστου ἀπὸ τὰς καταδιώξεις τῶν πιστωτῶν αὐτῆς.

Ἀθήνησι, τῇ 15 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Κ. Δ. Βλάμης, Ν. Μοσχούλας,
Ν. Ἰατρὸς, Γ. Ῥιζόπουλος, Π. Κολοκοτρώνης.»

Ἐπίσης προσελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ παραστάσεως τοῦ περὶ συνοικισμοῦ τοῦ Σινάνου Βασ. διατάγματος εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ θεωροῦσα ὅτι ἡ παράστασις τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 30 Ἰουλίου 1837 Βασ. διατάγματος περὶ τοῦ ἐν Σινάνῳ τῆς Μεγαλοπόλεως συνοικισμοῦ ὑπόσχεται τὴν πραγματοποίησιν τοῦ συνοικισμοῦ

τούτου καὶ συντελεῖ εἰς τὴν πρόοδον αὐτοῦ, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου ὑπὸ τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν, ἀφορῶντος τὸν προκείμενον συνοικισμόν.

Ἀθῆναι, τῇ 15 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Α. Δ. Τσάκας, Γ. Παναγιωτόπουλος,
Β. Π. Δημητρακόπουλος, Γ. Κεφάλας. Ὁ εἰσηγητὴς
Δ. Ὀρφανός.»

Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως δανείου εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἐκτιμῶσα τὴν ἀνάγκην, ἥτις ὑπηγόρευσεν εἰς τὴν Βασ. Κυβέρνησιν τὸ νὰ χορηγήσῃ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηνῶν δάνειον δραχμῶν πεντήκοντα χιλιάδων πρὸς κάθαρσιν καὶ ἐπισκευὴν τῶν ὑδραγωγείων τῆς πόλεως, καὶ θεωροῦσα ὅτι οἱ ἐκτιθέμενοι πρὸς δικαιολόγησιν αὐτοῦ λόγοι συνιστῶσιν ἀποχρώντως τὴν χορηγίαν τοῦ δανείου, γνωμοδοτεῖ εἰς τὴν Βουλὴν περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ν. Α. Νάζος, Γεώργ. Κονδύλης,
Ἰω. Μπαλάφας, Γ. Διαμάντης. Ὁ εἰσηγητὴς
Φ. Φίλωνος.»

Προσελθὼν τελευταῖον καὶ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 269,777:83 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐκθέσεως, ὡς ἐπίσης καὶ τὸ ὑπὸ τῆς Γερουσίας τροπολογηθὲν περὶ κατασκευῆς προκυμαίας ἐν Ναυπλίῳ· ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Μετὰ τὴν σύνταξιν τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, νέαι ἀπρόβλεπτοι καὶ συγχρόνως ἀναπόφευκτοι ἐπαρουσιάσθησαν δαπάναι.

Ἐὰν τὰ ἔξοδα ταῦτα ἀπέβλεπον συνήθειαν τῆς ὑπηρεσίας δα-

σάκας, τῶν ὁποίων ἡ πλήρωμὴ ἠδύνατο ἄνευ βλάβης τῆς ὑπηρεσίας ν' ἀναβληθῇ, βεβαίως ἤθελα διστάσει νὰ προκαλέσω τὴν ἐπ' αὐτῶν ἔγκρισίν σας. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ αὐτὰ ἀφορῶσι τὴν πληρωμὴν χρεῶν ἐκκαθαρισμένων καὶ ἀναμφισβητήτων τοῦ δημοσίου, τὰ ὁποῖα ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ πληρώσῃ ἐμπροθέσμως διὰ ν' ἀποφύγῃ τὴν πληρωμὴν τόκων ὑπερημερίας πρὸς 12 0|0 καὶ τὰ παράπονα τῶν πιστωτῶν τοῦ δημοσίου· οἱ λόγοι οὗτοι μὲ ἔπεισαν νὰ προκαλέσω ἀναπληρωτικὴν διὰ τὰ ἔξοδα ταῦτα πίστωσιν ἐκ δραχ. 269,777:83, τὴν ὁποίαν τὸ νομοσχέδιον λαμβάνω τὴν τιμὴν, κατὰ διαταγὴν τῆς Βασιλίσσης, νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ὑμετέραν ἐπιψήφισιν.

Διὰ νὰ πεισθῆτε ὅμως, Κύριοι, περὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας, αἵτινες ἐπροκάλεσαν τὴν προσθήκην ταύτην τῶν ἐξόδων, σπεύδω νὰ σᾶς ἐκθέσω ἐν συντόμῳ τὰ καθέκαστα αὐτῶν.

Διὰ τοῦ ἀπὸ 9 Ἰουλίου ε. ε. νόμου ἀπενεμήθη μηνιαία σύνταξις ἐκ δραχ. 1200 εἰς τὸν Κ. Α. Μαυροκορδάτον. Διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς συντάξεως ταύτης δὲν ὑπάρχει ἡ ἀπαιτουμένη πίστωσις, καθόσον ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1856, καθ' ἣν ἐποχὴν συνετάχθη, δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ προΐδῃ τὴν δαπάνην ταύτην, ὥστε καὶ νὰ σημειωθῇ τὸ ἀναγκαῖον δι' αὐτὴν ποσόν. Τοιαύτης φύσεως εἶναι καὶ ἡ σύνταξις ἡ ἀποδιδομένη εἰς τὴν χήραν καὶ τὰ ὀρφανὰ τοῦ ἀποβιώσαντος γερουσιαστοῦ Γ. Πλαράκη. Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν πληρωμῶν τούτων, παρουσιάζεται ἡ ἀνάγκη προσθήκης πιστώσεως τόσων εἰς τὰς στρατιωτικὰς καθὼς καὶ εἰς τὰς ναυτικὰς συντάξεις, δι' ἃς τὰ προϋπολογισθέντα ποσὰ δὲν ἐπαρκοῦν εἰς ἀποπληρωμὴν ὅλων αὐτῶν. Δι' ὅλας λοιπὸν ταύτας τὰς ἀνάγκας ἐνόμισα καλὸν νὰ ἐπαναφέρω εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1856 τὴν εἰς τοὺς προγενεστέρους προϋπολογισμοὺς σημειουμένην προσθήκην ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τῶν συντάξεων ὡς πίστωσιν ἐπιβοηθητικὴν τῶν διαφόρων ἄρθρων τοῦ κεφαλαίου τῶν συντάξεων, καὶ τὸ ποσὸν αὐτῆς προσδιώρισα εἰς δραχ. 50,000, ἐλπίζων δι' αὐτοῦ ν' ἀπαντήσω τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας ταύτης.

Ἐπρόσθεσα πρὸς τούτοις δραχ. 45,777:83 εἰς τὸ κεφάλαιον τῶν κλεισμένων χρήσεων, ὀφειλομένας, κατὰ τὸ ἐπισυνημμένον ἐξηγητικὸν ψήφισμα, εἰς χήρας καὶ ὀρφανὰ στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν συνταξιούχων διὰ τὰς μὴ πληρωθείσας συντάξεις των τῶν χρήσεων 1853 καὶ 1854, διότι, ὡς δὲν ἀγνοεῖτε, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1852 καὶ 6 Μαρτίου 1853 νόμου τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν συντάξεων, ἡ σύνταξις

αὐτῶν τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν πληρώνεται ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν νόμων αὐτῶν, ἐκτὸς ἂν οἱ σύζυγοί των ἀπεβίωσαν μετὰ ταῦτα.

Ἡ πληρωμὴ ὅλων τῶν συντάξεων αὐτῶν, ὀφειλομένων εἰς οἰκογενείας ἐνδεεῖς, τῶν ὁποίων ὁ μόνος πόρος ζωῆς εἶναι αὐτὴ ἡ σύνταξις των, δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀναβληθῇ, διὸ καὶ ἔσπευσα νὰ συμπεριλάβω αὐτὰς εἰς τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως 1856.

Ἡ ἀποπεράτωσις τοῦ δημοσίου καταστήματος τοῦ τελωνείου Πειραιῶς, ἐκτὸς τῶν πολυειδῶν ζημιῶν τὰς ὁποίας ἐπροξένησεν, ἠνάγκασε τὸ δημόσιον νὰ ἐνοικιάσῃ ἰδιωτικὰς ἀποθήκας πρὸς ἀποταμίευσιν τῶν εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων. Διὰ τὰ ἐνοίκια ταῦτα καθὼς καὶ ἄλλα τινὰ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ τελωνείου Πειραιῶς ἀναγκαῖα ἀντικείμενα ὑπελόγισα δραχμὰς 4,000.

Ἡ ἐπισυμβᾶσα εἰς τὸ Κεντρικὸν ταμεῖον πυρκαϊὰ, ἥτις ἐπρολήφθη εὐτυχῶς, μ' ἠνάγκασε νὰ λάβω δραστήρια ἐξασφαλιστικὰ μέτρα. Ἐπ' αὐτῷ τῷ σκοπῷ διέταξα τὴν μετάθεσίν του εἰς τὴν ἀπέναντι ἰσόγειον θολωτὴν πλευρὰν τοῦ καταστήματος, καὶ ἐπιδιόρθωσιν ὅλου τοῦ καταστήματος τοῦ ὑπουργείου, καὶ τὴν προμήθειαν ἀλεξικεραύνων τόσον διὰ τὸ κατάστημα τοῦτο, καθὼς καὶ δι' ἐκεῖνο τοῦ συνεδρίου. Δι' ὅλα ταῦτα τὰ ἔξοδα ἀπαιτεῖται πίστωσις δραχ. 10,000. Ἀλλὰ τὴν δαπάνην ταύτην δὲν ἐδιστασα ποσῶς νὰ διατάξω ἀμέσως, διότι πάντα ἀναβολὴ ἠδύνατο ν' ἀποβῇ ἐπιζήμιος εἰς τὸ δημόσιον.

Δι' ὑλικὸν τοῦ χαρτοσήμου εἶχον προϋπολογισθῇ διὰ τὸ 1856 δραχ. 20,265. Ἀλλ' ἡ μεγάλη κατανάλωσις αὐτοῦ ἠνάγκασε τὸ ὑπουργεῖον νὰ προμηθευθῇ καὶ ἄλλον χάρτην μὲ ὑδατίνων σημείων, εἰς τρόπον ὥστε πρὸς ἀποπληρωμὴν αὐτοῦ ἀπαιτεῖται πίστωσις εἰσέτι δρ. 10,000· ἄλλως τε φρονῶ συμφέρον τοῦ δημοσίου νὰ ὑπάρχῃ τοιοῦτος χάρτης διαθέσιμος εἰς τὸ Βασ. ταμιευτήριον, διὰ νὰ μὴ εὑρεθῇ καὶ αὐθις ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκτυπώσῃ χαρτόσημον εἰς λευκὸν χάρτην.

Τελευταία προσθήκη παρουσιάζεται ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τῶν δικαστικῶν ἀποζημιώσεων, διὰ τὰς ὁποίας προσδιώρισεν ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1856 τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 140,000· ἀλλὰ τὸ ποσὸν τοῦτο πλησιάζει ἤδη νὰ ἐξαντληθῇ εἰς πληρωμὴν τῶν ἐκδοθεισῶν ἐτέρωθεν κατὰ τοῦ δημοσίου δικαστικῶν ἀποφάσεων, καὶ ἐν τοσούτῳ ὀφείλονται εἰσέτι ὑπὲρ τὰς δραχ. 150,000.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω θέλετε πεισθῆ, Κύριοι, περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς προσθήκης ταύτης ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ οἰκονομικοῦ

χλαδου, καὶ ἐλπίζομαι ὅτι θέλετε προθυμοποιηθῆ νὰ τὴν ἐπιψηφίσητε.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.»

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 269,777:83 νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθῆναι, τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Η Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν διακοσίων ἑξήκοντα ἐννέα χιλιάδων, ἑπτακοσίων ἑβδομήκοντα ἑπτὰ καὶ λεπτῶν ὀγδοήκοντα τριῶν, δραχ. 269,777: 83/00, ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1856, καταλογιζομένων ὡς ἑξῆς.

Εἰς χρέος δημόσιον	δραχ.	50,000
Εἰς γενικὴν ὑπηρεσίαν	»	45,777:83
Εἰς ἔξοδα διοικήσεως	»	24,000
Εἰς διαφόρους πληρωμάς	»	150,000
Τὸ ὅλον	δρ.	269,777:83.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναπληρωματικὴ πίστωσις θέλει διανεμηθῆ εἰς τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως 1856, κατὰ τὸν ὧδε προσηρτημένον πίνακα.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ἔξοδα, δι' ἃ χορηγεῖται ἡ ἀνωτέρω πίστωσις, θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1856.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει κοινοποιηθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

ΠΙΝΑΞ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως 1856.

Προϋπολογ. Κεφάλ.	Προϋπολογ. Ἄρθρον	Ὑπηρεσία		Ποσὸν Κατ' ἄρθρον		Ποσὸν Κατὰ κεφάλαιον	
3	1-3	Συντάξεις	Προσθήκη ἐφ' ὅλων τῶν ἄρθρων τῶν συντάξεων	50000		50000	
10		Ἔξοδ. κλεισιμ. χρήσεων	. . . . .	45777	83	45777	83
15	2	Τελωνεῖα	Ὑλικῶν κτλ.	4000			
16	2	Χαρτόσημον . . .	Ὁμ.	10000			
22	4	Διοίκησις κτημάτων.	Ἐπισκευαὶ	10000		24000	
24	1	Ἀποζημιώσεις . .	Ἐκτέλεσις δικαστικῶν ἀποφάσεων	150000		150000	
			Τὸ ὅλον . .	δραχ.		269777	83

Ἀνακεφαλαίωσις.

Μέρος	Υ π η ρ ε σ ί α	Πίστωσις	
Α.	Χρέος δημόσιον	50000	
Δ.	Γενικὴ ὑπηρεσία	45777	83
Ε.	Ἔξοδα διοικήσεως	24000	
Ζ.	Διάφοροι πληρωμαί	150000	
	Τὸ ὅλον . .	269777	83

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Ὡς ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐτροποποιήθη, περὶ κατασκευῆς προκυμαίας ἐν Ναυπλίῳ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Πρὸς κάθαρσιν τοῦ λιμένος Ναυπλίου, ἐπισκευὴν τῆς παλαιᾶς προκυμαίας, κατασκευὴν αἰμασιᾶς καὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἄλλων κοινωφελῶν τοῦ δήμου ἔργων, κατὰ τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου Ναυπλιέων, ἐπιβάλλονται τὰ ἑξῆς τέλη καὶ φόροι.

α') Ἐν τοῖς ἑκατὸν ἐρ' ὅλων ἐν γένει τῶν ἐξαγομένων ἐκ τοῦ λιμένος Ναυπλίου διὰ τὰ ἐκτὸς τοῦ κράτους μέρη προϊόντων, ὑπαγομένων ἢ μὴ εἰς τέλος.

β') Ἐν τοῖς ἑκατὸν ὡσαύτως ἐρ ὅλων ἐν γένει τῶν εἰσαγομένων εἰς Ναύπλιον ἐμπορευμάτων καὶ προϊόντων ἐκ τῶν ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας μερῶν.

γ') Δραχμαὶ εἴκοσι τὸν Β. πῆχυν ἐρ' ἑκάστου τῶν παραλίων οἰκοπέδων, οἰκοδομημένων ἢ μή, καὶ ἀναλόγως τοῦ μήκους τοῦ ἐπὶ τῆς παραλίας προσώπου των, τὰς ὁποίας θέλουν πληρώσει οἱ ἰδιοκτῆται ἀταξεὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 2. Ἡ εἰσπραξις τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ μνημονευομένων φόρων καὶ τελῶν θέλει ἐνεργεῖσθαι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐν τῷ τελωνείῳ εἰσπραττομένους παρὰ τοῦ ἐπιστάτου τοῦ τελωνείου Ναυπλίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τελωνιακῆς διατιμήσεως, καὶ κατὰ τὰς αὐτὰς διατάξεις τὰς ἰσχυούσας καὶ διὰ τὴν εἰσπραξιν τοῦ δημοσίου τέλους. Ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν θέλει εἰσπράττεσθαι τὸ τέλος ἐπὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν, προσδιοριζομένης παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νόμων περὶ τελωνείων νόμου καὶ τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων.

Ἄρθρ. 3. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἔργων θέλει ἐνεργεῖθαι κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ἔργων διατεταγμένα, θέλει δὲ ἐφορεύει αὐτὴν ἐπιτροπὴ συγκειμένη ὑπὸ τοῦ νομάρχου Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας ὡς προέδρου, ὑφ' ἑνὸς μέλους διοριζομένου παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἑνὸς ἑτέρου παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Ναυπλιέων ἐκλεγομένου.

Ἄρθρ. 4. Τὰ ἐπὶ τῆς παραλίας γραμμῆς ἀπέναντι τῆς εἰς Ναύπλιον κατασκευασθησομένης αἰμαπιᾶς ὑπάρχοντα τυχὸν ἐθνικὰ οἰκόπεδα θέλουν ἐκποιηθῆ ἐπὶ πλειοδοσίᾳ τοῖς μετρηταῖς, καὶ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν θέλει διατεθῆ πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν εἰρημένων ἔργων.

Ἄρθρ. 5. Ἡ εἰσπραξις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 φόρων θέλει διαρκέσει ἐπὶ πενταετίαν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἀκολούθως μετὰ ταῦτα τὸν λόγον παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι μικρὸν ἀνωτέρω ἀνεγνώσθη ἔκθεσις ἀριθμοῦσα συνδρομήν τινα, ἣν πρόκειται νὰ κάμωμεν εἰς τὴν οἰκο-

γένειαν τοῦ μακαρίτου Χ. Χρήστου. Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο κατεπείγει, διότι σπεύδοντες οἱ δανεισταὶ νὰ λάβωσι τὰ χρηματά των, θέλουσιν ἐκποιήσει αὔριον τὴν οἰκίαν, καὶ οὕτω θέλει μείνει ἐν ὑπαίθρῳ καὶ ἄνευ στέγης ἡ οἰκογένεια ἑνὸς πρωταγωνιστοῦ. Διὸ παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ θεωρήσῃ τὸ νομοσχέδιον κατεπείγον καὶ νὰ ἐπιληφθῇ σήμερον τῆς συζητήσεως αὐτοῦ.

Ἀποδεξαμένης δὲ τῆς Βουλῆς τὴν πρότασιν, ἐνέστη τις εἶπεν, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ψῆφισις πρέπει νὰ γίνῃ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας.

Ἐρωτηθεῖσα δὲ ἡ Βουλὴ, δὲν παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην μὴ ἀναστᾶσα.

Οὕτως ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Πιτράκον καὶ Γ. Κονδύλην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἀξίης ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ πληρωμῆς τοῦ τιμήματος τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας τοῦ Χ. Χρήστου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς . . . . Ν	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . . .
Λουκᾶς Λόντος	Νικόλαος Τσέλιος . . . . Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . Ν	Κωνστ. Γριβογεώργης . . .
Πέτρος Καμπάνης . . . . Ν	Δ. Π. Πετροπουλάκης . . . Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης	Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . Ν	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . Ν
Δημήτριος Τσόκρης	Γεώργιος Κονδύλης . . . Ν
Γεώργιος Τσόκρης	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . Ν
Νικόλαος Ἰατρός . . . . Ν	Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .
Σκαρλάτος Σούτσος . . .	Βασίλειος Νώνης . . . . Ν
Δημήτριος Καλλιρρονᾶς . . Ν	Σταμάτιος Μήτσας . . . Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Δημήτριος Ζῶτος . . . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . Ν	Γ. Ι. Γιαλδάσης . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ν. Α. Γρανίτσας . . . .
Σωτήριος Στράτος . . . . Ν	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . Ν	Σ. Χ. Στορανόπουλος . . .
Φίλων Φίλωνος . . . . . Ν	Ἀνδρέας Λύγερινός . . . .

Σόλων Κρεστενίτης	Γ. Κεφάλας . . . . . N
Δημήτριος Ἀθανασίου . . N	Ἀναγνώστης Τσάκας . . . N
Γεώργιος Διαμάντης . . . N	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Ν. Δελένδας	Κωνστ. Κουρκουμέλης . . .
Δ. Γαΐρᾶς . . . . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Σ. Ἀντωνόπουλος . . . . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . .	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . . N
Χαρ. Θεοχαρόπουλος . . N	Σ. Βαρότσης . . . . .
Ἠλίας Παπαδαΐος . . . . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . . N
Ἀθαν. Δανηλόπουλος . . . N	Δ. Δημητρακόπουλος . . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . .
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Α. Κοντόσταυλος	Δ. Κακοτάκης . . . . .
Βελισ. Νικολαΐδης . . . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . .
Πέτρος Δελιγιάννης	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . N
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . N
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . N
Νικόλαος Μπαΐκουρας . . N	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Π. Κολποδῖνος . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Γ. Πανοπιρτότουλος . . N	Π. Χριστόπουλος . . . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . . N
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . N	Σπ. Ἠλλήνας . . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Ν. Παναυργιᾶς . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . N	Σιδέρης Πράτσικας . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Π. Πατρινός . . . . . N
Α. Κορφιωτάκης	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Λουκᾶς Στεράνου	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου. .
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος . N	Ν. Α. Μποτσαρης . . . .
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . N	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . . N	Ἰω. Σκαβίντσος . . . . . N
Β. Π. Δημητρακόπουλος . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . . N	Γεώργ. Ναύτης . . . . .
Α. Μαυροειδῆς	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N

Ἀν. Ῥενουάρδος	Παπολέων Κουντουριώτης .
Στ. Δάρας	Δημήτριος Μπουδούρης . . N
Ἰωάννης Σαγρέδος	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N
Παναγιώτης Ψάθης . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Νικόλαος Νάζος	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Κυριάκος Πανηρόπουλος . .	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Δημήτριος Στάϊκος . . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . .
Α. Κιζάνης	

Ἀναγνωσθὲν ἐπομένως, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον.

Γενομένης δὲ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ὁμοίας καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ἀνωτέρω ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70. Ἔχει δ' οὕτως·

ΟΘΩΝ κλπ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Συγχωρεῖται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ πληρώσῃ πρὸς τοὺς κληρονόμους τοῦ ἀποβιώσαντος ὑποστρατήγου καὶ γερουσιαστοῦ Χατσῆ Χρήστου τὸ ἓν δραχμῶν δεκαπέντε χιλιάδων τίμημα τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας αὐτοῦ, ἣν ἡ διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου ἀγορὰ ἀπεφασίσθη διὰ τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1856 νόμου ΤΚ'. μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν πρὸς τὸ δημόσιον χρεῶν τοῦ Χατσῆ Χρήστου, διὰ τὰ ὁποῖα ἡ οἰκία αὕτη ὑπάρχει βεβαρυμένη μὲ ὑποθήκας πρὸς τὸ δημόσιον.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος της Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Παρεδέχθη ἐπίσης ἡ Βουλὴ τὴν προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, νὰ ἐπιληφθῇ τῆς συζητήσεως καὶ τῶν δύω ἄλλων νομοσχεδίων, ἐφ' ὧν ἀνεγνώσθησαν σήμερον αἱ ἐκθέσεις.

Γενομένης δὲ πρώτον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ

τοῦ ἐν Σινάνῳ συνοικισμοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Πιτσάκον καὶ Γ. Κυνδύλην, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Παραδεχθείσης δὲ τῆς Βουλῆς καὶ τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον, ἐπανελήφθη καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ἡ αὐτὴ ψηφοφορία ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, κατεδείχθησαν τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα· ἔχει δὲ τὸ σύνολον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 30 Ἰουλίου 1837 Β. διατάγματος περὶ τοῦ ἐν Σινάνῳ συνοικισμοῦ, παρατείνεται ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους ἐπὶ τρία ἔτη ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοὶ θέλουσι δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.»

Προέβη τελευταῖον ἡ Βουλὴ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ χορηγίας δανείου εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν νομοσχεδίου, καὶ γενομένης ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Ἑπομένως ἀναγνωσθέντα, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ νομοσχεδίου.

Γενομένης δὲ ὁμοίως καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον διὰ ψήφων ἑπτὰς 70, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου δάνειον πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν, τὸ ὁποῖον θέλει χρησιμεύσει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν κάθαρσιν καὶ ἐπισκευὴν τῶν ὑδραγωγείων ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς πόλεως Ἀθηνῶν.

Ἄρθρ. 2. Τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ποσὸν δανείου θέλει ἀποδοθῆ ἄνευ τόκου εἰς τὸ δημόσιον διὰ δίκα ἐτησίων ἴσων δόσεων, πληρονομένης ἑκάστης εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος νόμου. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον τὸ δημόσιον θέλει κρατεῖ τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν ποσὸν ἐκ τῶν εἰσπραττομένων φόρων ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν καὶ ἐπιτηδευμάτων. Ἐφ' ὅσον δὲ τοῦτο δὲν ἤθελεν ἐξαρκεῖ, τὸ ὑπόλοιπον θέλει λαμβάνεσθαι ἐκ τοῦ ἐνοικίου τῶν ὑδάτων.

Ἄρθρ. 3. Διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἀνωτέρω δανείου χορηγεῖται πίστωσις πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ὑπὸ τὸν τίτλον «Δάνεια.»

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἀναγνωσθεῖσαι μετὰ ταῦτα αἱ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπισκευῆς τοῦ λιμένος Ναυπλίου ἐπενεχθεῖσαι ὑπὸ τῆς Γερουσίας τροπολογίαι, ἐγένοντο δεκταὶ δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἐπ' αὐτοῦ εἰσαχθεῖσαν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ τροπολογηθέντος νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70, ἔχον ὡς ἀνωτέρω ἐν σελίδι 935 ἐτέθη.

Ἐγένετο μετὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Ν. Βαρβαρήγου καὶ Ν. Ματθαίου κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ προσεχεῖ ἑορτῇ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ἔλαχον δὲ οἱ ΚΚ. Γ. Ριζόπουλος, Σ. Βλάχος, Α. Μαυροκορδάτος, Ν. Πανουργιᾶς, Ἰω. Σαγρέδος, Χ. Θεοχαρόπουλος, Α. Ῥενουάρδος, Β. Νώνης, Ἐλ. Καλογερᾶς καὶ Κύαγ. Κοντογιάννης.

Ἀναγνωσθέντα ἀκολούθως τὰ π α ρ ά, ἐπεκυρώθησαν προσηκόντως.

Ὁ Πρόεδρος
ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΑΡΚΟΣ

Οἱ γραμματεῖς
Ν. Κ α ί ρ η ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΘ'.

Τῆς 19 Σεπτεμβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν καὶ τῶν πρακτικῶν ἐπικυρωθέντων ἀπὸ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως, προετέλθοντες οἱ εἰσηγηταὶ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων· ἀ) περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, β') περὶ ἀστυκοῦ δικαίου, καὶ γ') περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ, ἀνέγνωσαν τὰς ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων τούτων ἐκθέσεις των, ἐχούσας οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Τὸ εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν νομοσχέδιον περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξενικῶν ἀρχῶν πλήρωσι κενόν τι ὑφιστάμενον εἰς τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν. Οἱ Πρόξενοι, ὑπάλληλοι καταστάντες εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν συμφερόντων τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας, ἀπολαμβάνουσι, κατὰ τὰς μὴ χριστιανικὰς χώρας ἰδίως, προνόμια δικαιοδοσίας πολιτικῆς καὶ ποινικῆς, ἥτις μέχρι τοῦδε δὲν ἦτον προσηκόντως κανονισμένη, καθόσον αἱ προξενικαὶ ὁδηγίαι εἰσὶ λίαν ἀτελεῖς. Τὸ προκείμενον νομοσχέδιον περιέχει διατάξεις ἀκριβεῖς καὶ περιλαμβάνει ἐγγυήσεις ὑπὲρ τῶν ἐν μὴ χριστιανικαῖς χώραις διαδίκων Ἑλλήνων. Καθιερώνον δὲ τὸ δικαίωμα τῆς ἐφέσεως κατὰ τῶν ὑπὸ τῶν προξενικῶν δικαστηρίων ἐκδιδομένων ἀποφάσεων ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, παρέχει εἰς τοὺς διαδίκους ἀξιόλογον ἐγγύησιν, ὅτι ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου τὰ δικαιώματα αὐτῶν θέλουσιν εὕρει τὴν προσήκουσαν προστασίαν. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ ἐπιτροπὴ ὑμῶν, Κύριοι, προτείνει τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου μετὰ τῶν μικρῶν τροπολογιῶν τῶν περιεχομένων εἰς ἕκαστον ἄρθρον.

Ἄρθρον 1.

Ἐπὶ τοῦ ἐδαφ. 1 ἡ ἐπιτροπὴ διερώτησε. Τινὰ μέλη ἐθεώρησαν ἐπικίνδυνον τὴν καθιερουμένην ἀρχὴν διὰ τοῦ ἐδαφίου τούτου, καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἀπάλειψιν αὐτοῦ ἐζήτησαν. Ἡ πλειοψηφία ὅμως μὴ βλέπουσα τὸ ἄτοπον καὶ ἐπικίνδυνον τῆς ἀρχῆς ταύτης, παραδεδεγμένης καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς Βελγίας, παρεδέχθη ταύτην.

Εἰς τὸ ῥηθὲν ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου μεταξὺ τῶν γενικῶν προξένων κτλ. ἀναφέρονται καὶ οἱ *λοιποὶ προξενικοὶ ὑπάλληλοι*. Ὑπὸ τὴν τελευταίαν δὲ κατηγορίαν δύνανται νὰ ταχθῶσι καὶ

οἱ πράκτορες· ἀλλ' οὗτοι, ἁπλοῖ ἐντολοδόχοι τῶν Προξένων, δὲν ἔχουσι τὰ καθήκοντα τ' ἀριθμούμενα ἐν τοῖς ἑπομένοις ἐδαφίοις τοῦ ἄρθρου τούτου. Καλὸν εἶναι διὰ τοῦτο ἀπὸ τοῦ § 2 νὰ ταχθῇ ἴδιον ἄρθρον, εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ὁποίου νὰ ἐπαναληφθῶσιν αἱ λέξεις, γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι καὶ ὑποπρόξενοι, οὕτω δὲ ὁ νόμος καθίσταται ἀκριβής. Ἐπὶ τοῦ § 4 ἡ ἐπιτροπὴ ὁρονεῖ ὅτι αἱ λέξεις *ἰδίως γενομένης ἐγκαταλείψεως* πρέπει ν' ἀπαλειφθῶσιν.

Ἐν τῷ τελευταίῳ ἐδαφίῳ ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ προστεθῇ ἡ λέξις *δέχονται* μετὰ τὴν λέξιν συντάττουν· διότι οἱ Πρόξενοι δύνανται νὰ δέχωνται ἁπλῶς πράξεις τῶν ὑπηκόων Ἑλλήνων χωρὶς νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς τὴν σύνταξιν τούτων, π. χ. διαθήκας κτλ.

Ἄρθρον 2 (3 κατὰ τὴν τροπολογίαν).

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει ν' ἀντικατασταθῇ ἡ λέξις *ἰσχύουσι* διὰ τῶν λέξεων *ἔχουσι κῦρος*· καθόσον αἱ τελευταῖαι λέξεις ἐκφράζουσι κυρίως τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου, ἐνῷ ἡ λέξις *ἰσχύουσι* δύναται νὰ ἐμφαίνῃ ὅτι τὰ συντασσόμενα παρὰ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν ἔγγραφα εἰσὶν ἰσχυρὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν. Τοιαύτη δὲ δὲν εἶναι τοῦ ἄρθρου ἡ ἔννοια.

Ἄρθρον 3 (4).

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου, ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ προστεθῇ τὸ ἑξῆς ἐδάφιον πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν δικαιωμάτων τῶν διαδίκων «τὸ περὶ τούτου συνυποσχετικὸν πρέπει νὰ γίνηται ἐγγράφως.» Προσέτι εἰς τὴν προτελευταίαν γραμμὴν τοῦ ἄρθρου εἶναι καλὸν νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις *καὶ εἰσαγγελέων* μετὰ τὴν λέξιν *δικαστηρίων*.

Ἄρθρον 4 (5).

Ἡ ἐπιτροπὴ ἀποδέχεται ὅτι τὰ παρὰ τῶν Προξένων συντασσόμενα ἔγγραφα καὶ αἱ ἐκδιδόμεναι παρ' αὐτῶν ἀποφάσεις εἰσὶν ἐκτελεσταὶ ἐν τῷ τόπῳ, ἔνθα ἐξεδόθησαν ἢ συνετάχθησαν, ἄνευ τοῦ δικαστικοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, διότι τοῦτο καθίσταται ἀδύνατον. Ἐν Ἑλλάδι ὅμως, ὅπου τοῦτο εἶναι δυνατόν, πρέπει ὁ δικαστικὸς τύπος τῆς ἐκτελέσεως νὰ ὑπάρχῃ· διὰ τοῦτο προτείνει αἱ λέξεις *ἐν Ἑλλάδι* νὰ μετατεθῶσι πρὸ τῶν λέξεων *ἐν τῷ τόπῳ* καὶ νὰ προστεθῶσι μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἐδαφίου τὰ ἑξῆς «ἐν Ἑλλάδι ὅμως πρέπει νὰ περιβάλληται ὁ δικαστικὸς τύπος τῆς ἐκτελέσεως» ὥστε τὸ ἄρθρον τοῦτο τροπολογούμενον θέλει ἔχει οὕτω. «Τὰ παρὰ τῶν Γενικῶν Προ-

ξένων κτλ. (ὡς ἐν τῷ ἄρθρῳ) εἰσὶν ἐκτελεστὰ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν τῷ τόπῳ, ἔνθα ἐξεδόθησαν ἢ συνετάχθησαν, ἐὰν συνθῆκαι ἢ οἱ νόμοι τοῦ τόπου ἐπιτρέπωσι τοῦτο, ἄνευ δικαστικοῦ τύπου ἐκτελέσεως δυνάμει ἀπογράφων ταχτικῶν ἐκδεδομένων καὶ ἐπικυρωμένων. Ἐν Ἑλλάδι ὅμως πρέπει νὰ περιβάλληται ὁ δικαστικὸς τύπος τῆς ἐκτελέσεως.

Ἄρθρον 9 (10).

Τοῦ ἄρθρου τούτου προτείνει τὴν ἀπάλειψιν ἡ ἐπιτροπή, διότι θεωρεῖ ὅτι ἡ καθιέρωσις τῆς ἀρχῆς τοῦ ἄρθρου τούτου ἀπάδει πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἄλλοτε εἰδική τις περίστασις ὑπηγόρευσεν εἰς τὴν Β. Κυβέρνησιν τὴν ἔκδοσιν τοῦ διατάγματος τῆς **19** Ἰουνίου **1836**, τὸ ὁποῖον ἐκήρυξεν ἀκατάσχετον τὸ μέρος τῆς μισθοδοσίας τῶν Πρέσβεων, τὸ χρησιμεῦον δι' ἔξοδα παραστάσεως, καὶ ὑπέβαλεν ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ἄρθρ. **885** § **2** καὶ **920** § **5** τῆς πολιτ. δικονομίας μόνον ἑξακισχίλιον ποσὸν ἐκ τοῦ μισθοῦ τούτου· ἀλλὰ ῥητῶς τὸ διάταγμα τοῦτο λέγει, ὅτι οἱ ὑπάλληλοι τῶν Πρέσβεων κτλ. καὶ οἱ *Πρόξενοι* ὑπόκεινται ὁλοκλήρως εἰς τὰς διατάξεις τῶν εἰρημένων ἄρθρων τῆς πολιτ. δικονομίας. Ὥστε καὶ ὁ νομοθέτης τοῦ **1836** δημιουργήσας ἐξαίρεσιν ὑπὲρ τῶν Πρέσβεων, δὲν ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ ἐκτείνῃ ταύτην καὶ ὑπὲρ τῶν Προξένων.

Ἄρθρον 12.

Μετὰ τὴν λέξιν « ἀπορασίζουσι » εἶναι ἀναγκαῖον νὰ προστεθῇ ἡ λέξις *ἀνεκκλήτως*, ἥτις παρελήφθη ἐκ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος ἄρθρου τοῦ νόμου τῆς Βελγίας.

Ἄρθρον 19

Τοῦ ἄρθρου τούτου προτείνεται ἡ ἐξῆς τροπολογία· « ὁσάκις ὁ νόμος ἐπιβάλλει ποινὴν κρατήσεως, τὰ προξενικὰ δικαστήρια δύνανται ν' ἀντικαταστήσωσιν αὐτὴν διὰ προστίμου μέχρι διακοσίων δραχμῶν· » ὁ λόγος τῆς τροπολογίας ταύτης εἶναι ἁπλούστατος. Ἡ ἀντικατάστασις τῆς κρατήσεως διὰ προστίμου νομοθετεῖται ἕνεκα τῆς δυναμένης νὰ ὑπάρξῃ δυσκολίας εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πρὸς πραγματικὴν ἐφαρμογὴν ταύτης τῆς ποινῆς· ἀλλὰ τὸ ν' ἀντικατασταθῇ ἐν Ἑλλάδι ἡ ποινὴ τῆς φυλακίσεως διὰ χρηματικῆς ποινῆς ἀντίκειται εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ποινικῆς νομοθεσίας ἡμῶν.

Ἄρθρ. 29.

Ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι ὁ διορισμὸς καὶ πληρεξουσίου καὶ ἀντικλήτου συνάμα δύνανται νὰ συνεπιφέρῃ μεγάλας δυσκολίας

εἰς τοὺς ἕλληνας διαδίκους, καὶ νομίζει ἀρκοῦντα τὸν διορισμὸν ἢ πληρεξουσίου ἢ ἀντικλήτου· διὰ τοῦτο προτείνει νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις ἢ *πληρεξούσιον* μετὰ τὴν λέξιν *ἀντίκλητον* εἰς τὴν **5** γραμμὴν τοῦ ἄρθρου. Ἐπειδὴ δὲ πρῶτον ἤδη εἰσάγονται τοιαῦται διατάξεις, ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι εἶναι καλὸν νὰ λῃφθῶσι μέτρα, ὥστε νὰ ὑπομιμνήσκηται ὁ διορισμὸς πληρεξουσίου ἢ ἀντικλήτου· διὸ προτείνει μετὰ τὸ τέλος τοῦ πρώτου ἐδαφίου νὰ προστεθῶσι τὰ ἑξῆς « περὶ τοῦ διορισμοῦ ἀντικλήτου ἢ πληρεξουσίου ὁ πρόξενος ὑπομιμνήσκει τοὐλάχιστον κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου παράστασιν.

Ἐπὶ τοῦ § **2** τοῦ ἄρθρου τούτου ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει ν' ἀντικατασταθῇ ἡ λέξις *γίνονται* διὰ τῆς λέξεως *τοιχολλῶνται*.

Ἄρθρ. 34.

Τὸ χορηγούμενον τοῖς προξένοις δικαίωμα νὰ διορίζωσιν αὐτεπαγγέλτως δευτέραν πραγματογνωμοσύνην εἰς περίστασιν, καθ' ἣν δὲν εὕρωσιν ἀποχρώσας τὰς ἐν τῇ πρώτῃ πληροφορίας, ἀντίκειται εἰς τοὺς γενικοὺς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου κανόνας, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ἀναγκαῖον ν' ἀντικατασταθῇ ἡ λέξις αὐτεπαγγέλτως διὰ τῶν λέξεων *ἐπὶ τῇ αἰτήσει ἑνὸς τῶν διαδίκων*.

Ἄρθρ. 35.

Τοῦ ἄρθρου τούτου προτείνεται ἡ ἀκόλουθος σύνταξις· « αἱ ἐκθέσεις δὲν ἐπιδίδονται εἰς τοὺς διαδίκους· δύνανται δὲ οὗτοι νὰ λάβωσι γνῶσιν καὶ ἀντίγραφα αὐτῶν. »

Ἄρθρ. 42.

Ἡ ἀκρίβεια περὶ τὴν χρῆσιν τῶν ἐπιστημονικῶν ὅρων ἀπαιτεῖ ὥστε αἱ λέξεις *τῆς ὅλης συζητήσεως* ν' ἀντικατασταθῶσι διὰ τῶν λέξεων *τῆς περὶ ἀποδείξεως διαδικασίας*.

Ἄρθρ. 56.

Κατὰ συνέπειαν τῶν γενομένων παρατηρήσεων ἐν τῷ ἄρθρῳ **29** πρέπει καὶ ἐνταῦθα μετὰ τὴν λέξιν *πληρεξουσίου* νὰ προστεθῇ ἡ λέξις ἢ *ἀντικλήτου*.

Ἄρθρ. 57

Καὶ ἐνταῦθα πρέπει μετὰ τὴν λέξιν *διορισμὸν* νὰ τεθῇ ἡ λέξις *πληρεξουσίου* ἢ. Πρὸς ἐξασφάλισιν δὲ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐκκαλοῦντος ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι εἶναι καλὸν νὰ προσποιηθῇ οὕτω τὸ ἄρθρον « Τὸ ἐφετήριον συντάσσεται εἰς διπλοῦν καὶ πρέπει νὰ παρέχῃ διορισμὸν ἀντικλήτου ἢ πληρε-

ξουσίαν ἐν Ἀθήναις. Μὴ γενομένου τούτου αἱ πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα κοινοποιήσεις δύνανται νὰ γίνωσιν εἰς τὴν οἰκίαν του, ἂν αὕτη κεῖται ἐντὸς τοῦ Κράτους· ἄλλως, εἰς τὸν εἰσαγγελέα τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.»

Ἀρθρ. 38.

Καὶ ἐνταῦθα πρέπει νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις π λ ὴ ρ ε ξ ο ύ σ ι ο ν ἢ μὴ, μετὰ τὴν λέξιν ἀ ν τ ί κ λ η τ ο ν.

Ἀθῆναι, τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Γ. Α. Ναύτης. Ν. Καλὰς.
Ἠλ. Παπαδαῖος. Ἐλ. Καλογερᾶς.

Ὁ εἰσηγητὴς Θ. Α. Ζαΐμης.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Δὲν δυνάμεθα, Κύριοι, εἰμὴ νὰ εὐλογήσωμεν τὴν ἔναρξιν τῆς συζητήσεως καὶ ἐπιψηφίσεως τοῦ ἀστυκοῦ ἑλληνικοῦ νόμου.

Ἅμα ἡ Ἑλλὰς συνετάχθη ὡς ἐλεύθερον Κράτος, ἀναγνώρισε τὴν ἄρευκτον ἀνάγκην τοιούτου Κώδηκος, καὶ τὸ ἐν Ἄστρει πολιτικὸν σύνταγμα τῶν 1823 διέταξεν ἐν τῷ ἄρθρῳ Π΄. τὰ ἑξῆς: «Τὸ Βουλευτικὸν Σῶμα νὰ διορίσῃ ἐπιτροπὴν συγκειμένην ἀπὸ τὰ ἐκλεκτότερα καὶ σοφώτερα μέλη τῆς Ἑλλάδος, ἀτῶν ὁποίων ἡ ἀρετὴ νὰ ἦναι ἐγνωσμένη, διὰ νὰ συνθέσωσι »Κώδηκας νόμων πολιτικῶν, ἐγκληματικῶν καὶ ἐμπορικῶν.» Ἡ δὲ ἀπόφασις αὕτη ἐπανελήφθη πολλάκις, καὶ ἅπασαι αἱ Κυβερνήσεις τῆς Ἑλλάδος ἐπέμενον εἰς αὐτὴν, προσωρινῶς συγχωροῦσαι τὴν χρῆσιν τῶν Βυζαντινῶν νόμων.

Αἱ ἄπειροι καὶ φοβεραὶ πολιτικαὶ περιπέτειαι τῆς πατρίδος ἐπὶ μικρὸν ἐπέτρεψαν τὴν σπουδαίαν σκέψιν καὶ ἐπιχείρησιν συντάξεως πολιτ. νόμων μέχρι τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς Βασιλείας.

Ἀπὸ ταύτης ἄρχεται ἐν τῇ Ἑλλάδι ἡ τακτικωτέρα τοῦ κανονισμοῦ καὶ τῶν συμφερόντων τοῦ κοινωνικοῦ βίου νομοθέτησις. Ἐπὶ τῆς Βασιλείας ἐγένετο ὁ ὀργανισμὸς τῶν δικαστηρίων μας ἐπὶ τῶν βάσεων τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, εἰσήχθη τὸ σύστημα τῶν ἐφέσεων, συνετάχθησαν ἡ πολιτικὴ, ἡ ποινικὴ δικονομία καὶ ὁ ποινικὸς νόμος, καὶ περὶ τῶν πολιτικῶν νόμων ἀφ' ἑνὸς μὲν διετάχθη ἡ χρῆσις τῶν ἐν τῇ ἑξαβίβλῳ τοῦ Ἁρμενοπούλου Βυζαντινῶν νόμων καὶ τῶν ἀποδεδειγμένων τοπικῶν ἐθίμων, καὶ ἀφ' ἑτέρου συνετάττοντο οἱ διὰ τὴν

κατάστασιν τῆς κοινωνίας ἀναγκαῖοι καὶ ἄφευκτοι πολιτικοὶ νόμοι, οἷος ὁ περὶ ἐμφυτεύσεως, ὁ περὶ ὑποθηκῶν, ὁ περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων, ὁ περὶ κτημάτων, ὁ περὶ ἐνεχύρου καὶ ἄλλοι. Συγχρόνως δὲ προητοίμαζεν ἡ Κυβέρνησις τὴν σύνταξιν ἀστυκοῦ Νόμου, συμφώνου μὲ τὰς νεωτέρας προόδους τῆς νομοθεσίας ἐν τῇ Εὐρώπῃ.

Τὸ πρῶτον παράδειγμα τῆς νεωτέρας πολιτικῆς Κωδηκοποιήσεως, ἤτοι τῆς ἐν μιᾷ βίβλῳ συλλογῆς τῶν πολιτικῶν ἢ ἀστυκῶν νόμων, ἔδωκεν εἰς τὴν Εὐρώπην ἡ Βαυαρία, δημοσιεύσασα κατὰ τὰ 1756 πολιτικὸν ἢ ἀστυκὸν Κώδηκα. Ἡ Πρωσία ἤρξατο μὲν κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου καιρὸν τὴν σύνταξιν τοιούτου Κώδηκος, ἀλλ' ἐκ διαφόρων πολιτικῶν περιστάσεων καὶ πολέμων, καὶ ἐκ τῶν πολλάκις γενομένων ἐπιθεωρήσεων καὶ διορθώσεων πρὸς τὸν τελειότερον καταρτισμὸν τοῦ νόμου, μόλις ἐδημοσίευσε κατὰ τὰ 1794 τὸν Κώδηκα αὐτῆς, ἐπὶ τοῦ Βασιλέως Φριδερίκου Γουλιέλμου.

Οὗτοι εἰσὶν οἱ δύω ἀρχαιότεροι τῶν νεωτέρων ἀστυκῶν ἢ πολιτικῶν Κωδήκων.

Ὁ Μέγας Ναπολέων ὑπὸ τὰς δάφνας τῆς στρατιωτικῆς δόξης ἐσκέφθη περὶ τῆς γενικῆς βελτιώσεως καὶ διεθύνσεως τοῦ κοινωνικοῦ βίου τῶν Γάλλων, καὶ οὐ μόνον διέταξε τὴν σύνταξιν νέων Κωδήκων τῆς Γαλλίας, ἀλλὰ καὶ ἐσυζήτησεν αὐτοὺς καὶ ὁ ἴδιος διώρθωσεν ὅσα συμφώνως μὲ τὸ νομοθετικὸν αὐτοῦ πνεῦμα δὲν ἦσαν συντεταγμένα· ὁποίαν ἀμάραντον δόξαν περιεποίησαν οἱ Ναπολεόντιοι ὀνομασθέντες Κώδηκες εἰς τὸν Αὐτοκράτορα ἐκεῖνον! Ἡ στρατιωτικὴ δόξα του εὑρίσκετο εἰς τὰς σελίδας τῆς ἱστορίας, ὅτε ἡ νομοθετικὴ αὐτοῦ δόξα ἐταυτίζετο μὲ τὴν ζωὴν καὶ τὴν καθημερινὴν ὕπαρξιν ὅλων τῶν τάξεων καὶ ὅλων τῶν ἀτόμων τῆς κοινωνίας. Ὁ πολιτικὸς ἢ ἀστυκὸς Κώδηξ τῆς Γαλλίας ἀνέτειλεν ὡς νέος ἀστὴρ τῆς νομοθεσίας ἐν ἁπάσῃ σχεδὸν τῇ Εὐρώπῃ, καὶ ὅ, τι ὁ ἀρχιγραμματεὺς Δαγγεσσὼ εἶπε μετὰ πολιτικοῦ θαυμασμοῦ περὶ τοῦ κράτους τῶν ῥωμαϊκῶν νόμων ἐπὶ τῆς Εὐρώπης, ἐπέτυχε διὰ τὸν νέον πολιτικὸν Κώδηκα τῆς πατρίδος του, γενόμενον παράδειγμα καὶ τύπον τῶν Κωδήκων ἄλλων εὐρωπαϊκῶν ἐπικρατειῶν.

Ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν τοῦ Βασιλέως διέταξε τὴν μετάφρασιν τοῦ πολιτικοῦ Γαλλικοῦ Κώδηκος, ἥτις ἐγένετο καὶ διενεμήθη πρὸ δεκαέξ ἐτῶν εἰς τὰ δικαστήρια καὶ τοὺς εἰσαγγελεῖς τοῦ Κράτους, ὅπως φέρωσι τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις των. Εἰσήγαγε δὲ καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ πολιτικοῦ Γαλλι-

καῦ δικαίου, διορίσασα καθηγητὴν αὐτοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ὄθωνος.

Ὑπῆρξε, Κύριοι, ἐξ ἀρχῆς ἡ πρὸς τὴν γαλλικὴν νομοθεσίαν τάσις μας, καὶ τινες ἐπιπολαίως κρίναντες, ἀπέδωκαν αὐτὴν εἰς τὴν εὐκολίαν τῆς εὑρέσεως τῶν νομικῶν γαλλικῶν συγγραμμάτων, καὶ εἰς τὴν γενικωτέραν γνῶσιν τῆς γαλλικῆς γλώσσης ἐν τῇ Ἑλλάδι. Ἀλλὰ τὸ ἀληθὲς αἴτιον τῆς τοιαύτης ἐκλογῆς μας ὑπάρχει εἰς τὴν ταυτότητα τοῦ πνεύματος τῆς γαλλικῆς νομοθεσίας καὶ τοῦ πνεύματος τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἰσότης ἐνώπιον τῶν νόμων, ἰσότης τοῦ δικαίου πρὸς πάντα πολίτην, ἐξαφάνισις ἐπαχθῶν προνομίων, ἀφαίρεσις δυσκόλων καὶ περιττῶν διατυπώσεων, καὶ πλεῖστα ἄλλα προτερήματα τῆς γαλλικῆς νομοθεσίας εἵλκυσαν τὴν ὑπὲρ αὐτῆς προτίμησίν μας. Συνάμεθα μάλιστα νὰ βεβαιώσωμεν ὅτι εὑρίσκομεν ἐν αὐτῇ πολὺ μέρος τοῦ πνεύματος καὶ τῶν δογμάτων τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, οἵτινες ἐπέτυχον νὰ καταστήσωσι μυστηριώδη τέχνην τὴν ἐμπνέουσαν καὶ σφραγίζουσαν τῶν νόμων.

Ἀλλὰ μετὰ τὴν Γαλλίαν, πολλὰ ἄλλα Κράτη τῆς Εὐρώπης συνέταξαν ἀστυκοὺς ἢ πολιτικοὺς Κώδηκας, καὶ ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων τῆς Γαλλίας ἀπέδειξεν ὅτι τινὲς διατάξεις τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος συνεπληροῦντο δι' ἄλλων μὴ περιεχομένων εἰς αὐτῷ νόμων, ἄλλαι ἔδωκαν ἀφορμὰς ἀσαφείας εἰς τὴν ἑρμηνείαν των, καὶ ἄλλαι ἀπεδείχθησαν ἐλλιπεῖς. Ἀνεφύη ἄρα ἡ ἀνάγκη νὰ λειφθῶσιν ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἑλληνικοῦ ἀστυκοῦ Νόμου ὅλοι οἱ νεώτεροι Κώδηκες καὶ αἱ ἐξηγήσεις καὶ συμπληρώσεις τοῦ Γαλλικοῦ, πρὸς δὲ τούτοις, νὰ ληφθῶσιν ὑπὸ ὄψιν αἱ τοπικαὶ περιστάσεις, τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τῶν Ἑλλήνων, ὥστε συμφώνως πρὸς ταῦτα νὰ κατασταθῇ κατάλληλος διὰ τὴν Ἑλλάδα ὁ Κώδηξ. Ἐπὶ τούτῳ διωρίσθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἡ γνωστὴ νομοθετικὴ ἐπιτροπὴ ἐξ ἀνωτέρων δικαστικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐμπείρων νομικῶν, ἥτις ἐπὶ δέκα ἤδη ἔτη εἰργάσθη ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ Κώδηκος, εἰς τοῦ ὁποίου τὸ πρῶτον βιβλίον ἀνήκει τὸ προκείμενον νομοσχέδιον.

Συγχωρήσατέ μοι, Κύριοι, νὰ παρατηρήσω ὅτι, ἐνῷ κοινὴ εὐχὴ ἐπιζητεῖται τὴν ταχυτέραν δημοσίευσιν τοῦ ἀστυκοῦ νόμου, ἠκούσαμεν ἐκφραζομένην καὶ τὴν γνώμην, ἥτις ἀπήτει τὴν διὰ μακροχρονίου νομολογίας τῶν δικαστηρίων προετοιμασίαν τῆς πολιτικῆς νομοθεσίας μας, καὶ ἐθεώρει ὡς μὴ ὥριμον ἔτι τὴν ἐποχὴν διὰ τὸ ἔργον τοῦτο.

Ἡ γνώμη αὕτη, ἡ ἐν τῇ Εὐρώπῃ ὑπὸ τοῦ Κ. Σαβινὺ καὶ τινων ἄλλων ἐκφρασθεῖσα, εὗρε τοὺς πλείστους ἀντιφωνοῦντας εἰς τὰ διάφορα τῆς Εὐρώπης Κράτη. Ἀλλ' εἰς τὴν Ἑλλάδα ἴσως δὲν δύναται νὰ ἔχῃ οὐδεμίαν ὑπόστασιν, διότι δὲν ὑπάρχουσι τὰ αἴτια ἐκεῖνα, ἐφ' ὧν ἐστήριζον αὐτὴν οἱ διὰ τὰ εὐρωπαϊκὰ Κράτη κηρυχθέντες ὑπὲρ αὐτῆς. Ὅπου ὑπῆρχον νόμοι, ἔθιμα καὶ ἀρχαῖα κληρονομικὰ συστήματα, τὰ ὁποῖα οἱ νεώτεροι Κώδηκες ἔμελλον νὰ καταργήσωσιν ἢ τροποποιήσωσιν, εἴτε προσθάλλοντες ἐκκρεμῆ τινα δικαιώματα, εἴτε ἀνατρέποντες τὰς ἐλπίδας δικαιωμάτων, αἵτινες ἔδωκαν ἀφορμὰς εἰς πλείστας πράξεις καὶ συμφωνίας· ὅπου ὑπῆρχον δικασταί, ὑπάλληλοι καὶ πλεῖστοι ἄλλοι φέροντες ἐν συνειδήσει τὴν πρὸς τοὺς ἀρχαίους νόμους λατρείαν καὶ πίστιν, καὶ οἵτινες δὲν ἐδύναντο διὰ μιᾶς νὰ παραδεχθῶσι καὶ ἐκτελέσωσιν εὐσυνειδότως τοὺς μεταβάλλοντας τὴν ἀρχαίαν τάξιν νεωτέρους νόμους· ἐκεῖ χρήσιμον νὰ ἔχῃ τὴν ἀξίαν της ἡ γνώμη τοῦ νὰ προπαρασκευασθῇ βαθμηδὸν καὶ ὀλίγον καὶ κατ' ὀλίγον ἡ εἰσαγωγὴ τῆς νέας νομοθεσίας. Ἀλλ' ἡ Ἑλλὰς εὑρίσκεται εἰς ὅλως διάφορον θέσιν, ὁμοίαν σχεδὸν μὲ τὴν τῆς πρώτης συστάσεως τῶν κοινωνιῶν. Εὑρίσκεται εἰς τοιαύτην ἐποχὴν ἐθνικοῦ βίου, καθ' ἣν οἱ πολῖται ἐκλέγουσι καὶ παραδέχονται ὁποίους κρίνουσι μᾶλλον συμφέροντας καὶ ἀγαθοὺς νόμους· πρὸς δὲ τούτοις, καὶ τὸ πολιτικὸν αὐτῆς σύνταγμα, οἱ διοικητικοὶ αὐτῆς νόμοι, αἱ δικονομίαι καὶ ἅπασα ἡ λοιπὴ νομοθεσία αὐτῆς ὄχι μόνον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀστυκοῦ νόμου, ἀλλ' ἀπαιτοῦσιν αὐτὰς ὡς ἀναγκαίαν βάσιν τοῦ ὑψηλοτέρου οἰκοδομήματος. Οὐδεμία ἄλλη ἐπικράτεια τῆς Εὐρώπης εὑρέθη εἰς τοσοῦτον κατάλληλον ἐποχὴν διὰ τὴν νομοθέτησιν τοῦ ἀστυκοῦ Κώδηκός της, καὶ πᾶσα ἀναβολὴ τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐπιψήφισεως τοῦ ἡμετέρου Κώδηκος δὲν δύναται νὰ δικαιολογηθῇ ἐπαξίως, εἰμὴ ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς ὅσον ἐνεστι τελειοποιήσεως τοῦ ἔργου.

Ἂς ἔλθωμεν ἤδη εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ νομοσχεδίου· καὶ πρῶτον, Κύριοι, περὶ τοῦ ὀνόματος *αστυκὸς νόμος*.

Οἱ νόμοι λαμβάνουσι τὴν ὀνομασίαν αὐτῶν εἴτε ἐκ τοῦ πραγματικοῦ ἀντικειμένου ὅπερ ἀφορῶσιν, ὡς νόμοι δασῶν, φορολογίας κλπ, εἴτε ἐκ τῆς τάξεως τῶν προσώπων, τὰ καθήκοντα καὶ συμφέροντα τῶν ὁποίων κανονίζουσιν, ὡς νόμοι στρατιωτικοί, ναυτικοί, δημοτικοὶ κλπ. Ἐδυνάμεθα ἄρα νὰ ὀνομάσωμεν πολιτικὸν νόμον τὸν ἀφορῶντα καὶ διέποντα τὸν πολίτην ἐν τῷ ἰδιωτικῷ αὐτοῦ βίῳ, καὶ ἰδιωτικὰ ἢ κοινὰ δίκαια τοῦ πολίτου, ἐκεῖνα

ἅπερ ἕκαστος πολίτης καὶ ὡς ἰδιώτης ἀπολαμβάνει, πρὸς διάκρισιν τῶν πολιτικῶν δικαίων, ἅπερ οἱ συνταγματικοὶ καὶ διοικητικοὶ νόμοι ὁρίζουσιν ὡς ἀναγκαῖα προσόντα, διὰ τὴν μετοχὴν τοῦ πολίτου εἰς τὰ τῆς πολιτείας πράγματα. Οἱ μεταφρασταὶ τοῦ Γαλλ. Κώδηκος ὠνόμασαν αὐτὸν πολιτικὸν, ὁ δὲ ὀργανισμὸς τῶν δικαστηρίων ὠνόμασε πολιτικὰ τὰ δικαστήρια, ἅπερ ἐφαρμόζουσι τοὺς ἀφορῶντας τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντα νόμους· πολιτικὴ δὲ δικανομία ὠνομάσθη ἡ συλλογὴ τῶν νόμων, καθ' οὓς διεξάγονται αἱ ἰδιωτικαὶ δίκαι. Ὁ δὲ Κοραῆς εἰς τὰς σημειώσεις του ἐπὶ τοῦ Δ' βιβλίου τῶν πολιτικῶν τοῦ Ἀριστοτέλους γνωμοδοτεῖ νὰ ὀνομάζωμεν πολιτικοὺς νόμους τοὺς ὑπὸ τῶν Γάλλων καλουμένους Lois civiles· «τοὺς δὲ καλουμένους » γαλλιστὶ μὲν lois civiles, τὸν βουλόμενον ἑλληνίζειν, νόμους » πολιτικοὺς λέγειν.» (ἐκδοσ. Κορ. σελ. 290.) Ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον προτιθέμενον νὰ διακρίνῃ δι' ἰδίας λέξεως τὸν Κώδηκα τῶν ἰδιωτικῶν νόμων καὶ τὰ τοῦ πολίτου ἰδιωτικὰ δικαιώματα, ἐξελέξατο τὴν ὀνομασίαν ἀστυκοῦ νόμου καὶ ἀστυκῶν δικαιωμάτων, τὴν ὁποίαν ἀπαντῶμεν εἰς τὸν περὶ ἰθαγενείας νόμον, εἴς τινα ἄρθρα τοῦ ποινικοῦ νόμου, καὶ ἰδίως εἰς τὴν παράγραφον 3 τοῦ 72 ἄρθρου τοῦ συντάγματος, ὅπερ διακρίνει τὰ ἀστυκὰ καὶ πολιτικὰ δικαιώματα καθ' ὃν τρόπον διακρίνει αὐτὰ καὶ τὸ νομοσχέδιον. Προτείνομεν δια τοῦτο νὰ διατηρηθῇ ἡ ὀνομασία τοῦ ἀστυκοῦ νόμου καὶ τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων.

Ὁ ἡμέτερος ἀστυκὸς νόμος προστάττει τὰς περὶ τῆς δημοσιεύσεως τῶν νόμων, καί τινας γενικὰς περὶ τῆς ἰσχύος αὐτῶν διατάξεις.

Κατὰ τὸ 1 ἄρθρον, ὁ νόμος δὲν ἰσχύει εἰμὴ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ, ἥτις ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως κατὰ τὸ 29 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Ἐπειδὴ δέ, κατὰ γενικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, ἡ ἄγνοια τοῦ νόμου δὲν συγχωρεῖται ὡς δικαιολογία τῆς παραβάσεως αὐτοῦ, ὁρίζει τὸ ἄρθρον τίνι τρόπῳ πρέπει νὰ γίνηται ἀσφαλεστέρα καὶ κοινοτέρα ἡ δημοσίευσις, ὡς ἡ εἰσαγωγικὴ ἔκθεσις τοῦ νομοσχεδίου διαλαμβάνει. Ἐπροτιμήθη δὲ ἡ τοιχοκόλλησις τοῦ περιέχοντος τὸν νόμον φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰ νομαρχεῖα, ἐπαρχεῖα καὶ δημαρχεῖα, ὡς (λέγει ἡ ἔκθεσις τοῦ νομοσχεδίου) γίνεται εἰς τὴν Σαρδηνίαν. Ἔχομεν ὅμως τὴν εὐχαρίστησιν νὰ διεκδικήσωμεν τὸν τρόπον τοῦτον ὡς τὸν συνήθη τρόπον τῆς δημοσιεύσεως τῶν νόμων εἰς τὰς ἀρχαίας Ἀθήνας, ὡς ἀποδεικνύει τὸ τῆς ἐπιχειροτονίας τῶν νόμων ψήφισμα·

« τοὺς δὲ κυρουμένους τῶν νόμων ἀναγράφειν εἰς τὸν τοῖχον » ἵνα περ πρότερον ἀναγράψησαν σκοπεῖν τῷ βουλομένῳ.»

Ὅπως δὲ καταστήσωμεν ἀναμφισβήτητον τὴν ἡμέραν, ἀφ' ἧς ἄρχεται ἡ τῶν νόμων ἰσχὺς, προτείνομεν νὰ τεθῶσιν εἰς τὸν 1 παράγραφον τοῦ 1 ἄρθρου ἀντὶ τῶν λέξεων « μετὰ μίαν ἡμέραν» αἱ λέξεις «τὴν τρίτην ἡμέραν,» καὶ οὕτως ἀφαιροῦμεν πᾶσαν ἀφορμὴν εἰς τὸ νὰ ἐκλαβῇ τις, ὅτι ὁ νόμος ἰσχύει τὴν ἐπιοῦσαν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

Θεωροῦμεν ὡς ἀφεύκτως ἀναγκαῖον νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἐν τῇ Ἑλλάδι εἰς ὡρισμένος χρόνος, κατ' ὃν ἐκλαμβάνεται ὡς τετελεσμένη ἡ δημοσίευσις τοῦ νόμου κατὰ πᾶσαν τὴν ἐπικράτειαν καὶ ἀπαγορεύεται δυνάμει τοιούτου τεκμηρίου πᾶσα περὶ τῆς μὴ δημοσιεύσεως ἀπόδειξις. Ἀλλ' ὅπως ἔχει ὁ Β'. παράγραφος τοῦ 1 ἄρθρου δὲν φέρει τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο, διότι δὲν παραδέχεται ἓν γενικὸν τεκμήριον τῆς γενικῆς ἐν τῇ Ἑλλάδι δημοσιεύσεως, ἀλλὰ ἓν τεκμήριον διὰ τὴν ἐν μιᾷ ἑκάστῃ ἐπαρχίᾳ δημοσίευσιν. Ἐνῷ δὲ ἀπαγορεύει τὴν περὶ τῆς μὴ δημοσιεύσεως τῶν νόμων ἐν τινι τῶν δήμων τῆς ἐπαρχίας ἀπόδειξιν, ἀφίνει ἀνεωγμένην τὴν θύραν τῆς στρεβλοκλίας εἰς τὸν θέλοντα νὰ προσβάλῃ ὡς μὴ γενομένην τὴν τοιχοκόλλησιν τοῦ φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Προτείνομεν διὰ ταῦτα νὰ τεθῇ ἐν τῷ δευτέρῳ παραγράφῳ, ἀντὶ τῆς διαταξεως «ἕνα δὲ μῆνα κτλ.» ἡ ἐνταῦθα ἑπομένη διάταξις.

«Τεσσαράκοντα δὲ ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐν τῷ νομαρχείῳ » τῆς πρωτευούσης τοιχοκολλήσεως τοῦ δημοσιεύοντος τὸν νό» μον φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, δὲν ἐπιτρέπε» ται ἡ ἀπόδειξις ὅτι ἐν τινι δήμῳ τοῦ Κράτους δὲν ἐδη» μοσιεύθη ὁ νόμος· ἡ δὲ ἔκθεσις τῆς ἐν τῷ νομαρχείῳ τῆς » πρωτευούσης τοιχοκολλήσεως καταχωρεῖται ἐν τῇ ἐφημεριδι » τῆς Κυβερνήσεως. »

Τὸ 2 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου καθιεροῖ τὴν ἀρχὴν τῆς διαρκείας τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου, μέχρι τῆς διὰ νόμου καταργήσεως αὐτοῦ. Ἡ ἀρχὴ αὕτη συνάδει μὲ τὸ 15 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, ὅπερ ἀναθέτον τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν εἰς τὸν Βασιλέα, τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, ἐμπεριέχει τὴν ἀρχὴν, ὅτι οὐδεὶς ἄλλος δύναται νὰ νομοθετήσῃ ἢ νὰ καταργήσῃ τὸν ἰσχύοντα νόμον. Ὁμοίαν εἶχον οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι διάταξιν «Τῶν δὲ νόμων τῶν κειμένων μὴ ἐξεῖναι λύσαι μηδένα ἐὰν μὴ ἐν νομοθέταις.»

Τὸ 3 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου περιέχει τὴν γενικὴν διάταξιν περὶ τῆς ἰσχύος τῶν νόμων τῆς δημοσίας τάξεως ἐπί τε

τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀλλοδαπῶν· διὰ δὲ τῶν ἑπομένων αὐτοῦ ἄρθρων ἐπεκτείνεται ἡ ἰσχὺς τῶν περὶ τῆς προσωπικῆς καταστάσεως καὶ ἱκανότητος ἑλληνικῶν νόμων ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Ἕλληνος, καὶ περιστέλλεται ἡ ἰσχὺς τῶν τοιούτων ἑλληνικῶν νόμων ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀλλοδαποῦ. Δὲν ἀνέχεται δὲ ὁ ἑλληνικὸς νόμος τὴν λόγῳ προσωπικῆς ἀνικανότητος, κατὰ τοὺς πατρίους τοῦ ἀλλοδαποῦ νόμους, ἀνατροπὴν τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι συνισταμένων ἐνοχῶν μεταξὺ ἀλλοδαποῦ καὶ Ἕλληνος, ὅταν ὁ ἀλλοδαπὸς ἔχῃ τὴν προσωπικὴν ἱκανότητα κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους. Συγχωρεῖ δὲ ὁ ἑλληνικὸς νόμος τὴν κατὰ τοὺς πατρίους νόμους τοῦ ἀλλοδαποῦ διαδοχὴν τῆς ἐν τῇ Ἑλλάδι κινητῆς περιουσίας αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν ἀνέχεται κατὰ τὸ ἐν γένει ἐπικρατοῦν ἐν τῇ Εὐρώπῃ σύστημα τὴν τῶν ξένων νόμων ἐφαρμογὴν περὶ τῆ. διαδοχῆς τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀκινήτων κτημάτων τοῦ ἀλλοδαποῦ, οὔτε περὶ τῆς νομῆς ἢ κυριότητος καὶ τῶν ἀπὸ τούτων πηγαζόντων ἀπολύτων δικαιωμάτων ἐπὶ τῆς ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀκινήτου ἢ κινητῆς περιουσίας τοῦ ἀλλοδαποῦ. Ἀναγνωρίζω δὲ τὴν περὶ τὰς ἐνοχὰς ἰδιωτικὴν αὐτονομίαν, ἐπιτρέπει εἰς τοὺς συμβαλλομένους νὰ ἐκλέξωσι τὸν νόμον, καθ' ὃν θέλουσι νὰ ἐκτελεσθῶσιν αἱ ἐνοχαὶ αὐτῶν, καὶ ἐν ἐλλείψει τοιαύτης ῥητῆς ἢ ἀῤῥάστως φανερᾶς οὔσης συμφωνίας, παραδέχεται, κατὰ τὴν κρείττονα γνώμην τῶν νομολόγων, τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τοῦ τόπου, ὅπου αἱ ἐνοχαὶ πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῶσιν. Ἀλλ' ἐκ τῆς ἰδιωτικῆς περὶ τὰς ἐνοχὰς αὐτονομίας δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ οὐδαμῶς ἡ δημοσία τάξις τῆς Ἑλλάδος, ῥητῶς ἀπαγορεύοντος τοῦ ὀγδόου ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου τὴν ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν δικαστηρίων ἐφαρμογὴν νόμων ἀντιβαινόντων εἰς τοὺς νόμους τῆς τάξεως ταύτης ἢ μὴ ἀναγνωριζομένων ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων.

Αἱ περὶ ἀπολαύσεως, ἀποβολῆς καὶ ἀνακτήσεως τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου εἰσὶν ἐξαίρετοι καὶ σύμφωνοι μὲ τὰς περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου μᾶλλον ἐπαινουμένας διατάξεις τῶν νεωτέρων ἀστυκῶν νόμων. Δύω δὲ διαφέρουσαι ἀπὸ τὰς ἐν τῷ νόμῳ τῆς ἑλληνικῆς ἰθαγενείας θέλουσιν ἐπιτύχει τῆς ἰδιαζούσης εὐχαριστήσεώς σας, διὰ τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύουσι φιλόξενον καὶ γενναῖον φρόνημα τῆς Ἑλλάδος· ἡ τοῦ 13 ἄρθρου, παραχωροῦσα εἰς τὸν ἀλλοδαπὸν τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων, πλὴν ἐκείνων, ἅπερ οἱ νόμοι διατηροῦσιν εἰς μόνους τοὺς πολίτας Ἕλληνας, καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου

15, καθ' ἣν ὁ πολιτογραφούμενος ὁμογενὴς καθίσταται πολίτης μετὰ δύω ἔτῶν διαμονὴν ἐν τῇ Ἑλλάδι· ἡ διάταξις αὕτη δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ὅτι εἰσάγει τὸ τῆς ὁμογενείας εὐεργέτημα ἐπὶ τῆς πολιτογραφήσεως.

Ἐπὶ ὅλων τῶν ἄρθρων, ἀπὸ τοῦ 9 μέχρι τοῦ 29, δὲν ἔχομεν νὰ προτείνωμεν οὐδεμίαν μεταβολὴν ἢ τροποποίησιν. Μόνον δὲ ἐν τῷ ἄρθρῳ 29 προτείνομεν ν' ἀφαιρεθῇ ἡ λέξις «μερικὴ» καθότι ὁ ποινικὸς νόμος, ὁ ἐξαιρέτως καὶ κυρίως προστατεύων τὴν δημοσίαν τάξιν τῆς πολιτείας διὰ τῶν ποινῶν, δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ οὐ μόνον τὴν μερικὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν γενικὴν στέρησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, καὶ ὡς πρὸς τοῦτο δὲν πρέπει νὰ περιορίζηται ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ νόμου. Ἀντὶ δὲ τῆς λέξεως «ἀποβολὴ» προτείνομεν ν' ἀντικατασταθῇ ἡ λέξις «στέρησις» διότι αὐτὴν μεταχειρίζεται ὁ ποινικὸς νόμος, καὶ κατὰ νομοθετικὸν κανόνα, αἱ αὐταὶ λέξεις τῶν νόμων πρέπει νὰ χρησιμεύωσι διὰ τὴν ἔκφρασιν τῶν αὐτῶν πραγμάτων, καὶ διότι ἡ λέξις «ἀποβολὴ» σημαίνει τὴν ἐκουσίαν ἢ ἐνεργητικὴν παραίτησιν τῶν δικαιωμάτων, καὶ τοιαύτη δὲν εἶναι βεβαίως ἡ ποινικὴ ἀφαίρεσις αὐτῶν, ἥτις ἀκριβέστερον ἐξηγεῖται διὰ τῆς λέξεως «ἡ στέρησις.»

Αἱ περὶ τῶν ληξιάρχων καὶ ληξιαρχικῶν πράξεων διατάξεις ἀπὸ τοῦ ἄρθρ. 30 μέχρι τοῦ 90 εἰσάγουσιν ἐντελέστερον καὶ πληρέστερον σύστημα τῆς βεβαιώσεως τῶν γάμων, τῶν γεννήσεων καὶ ἀποβιώσεων, παρὰ τὸ ἤδη νομοθετημένον ὑπάρχον, ἀλλὰ μὴ ἐφαρμοσθέν. Ἐν τῇ εἰσηγητικῇ τοῦ νομοσχεδίου ἐκθέσει αἰτιολογοῦνται ἀποχρώντως ἅπασαι αἱ διατάξεις αὐταὶ, καὶ οὐδεμίαν ἔχομεν νὰ προτείνωμεν οὐσιαστικὴν αὐτῶν μεταβολὴν ἢ τροποποίησιν. Περιττὰς δὲ καὶ ἐξαλειπτέας θεωροῦμεν ἐν μὲν τῷ ἄρθρῳ 31 τὰς λέξεις «καθὸ δημάρχου» ἐν δὲ τῷ ἄρθρῳ 34 τὰς λέξεις «ὡς τοιοῦτοι.»

Αἱ περὶ κατοικίας διατάξεις τῶν τελευταίων τεσσάρων ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου εἰσὶ σύμφωνοι μὲ τὰς ἐν γένει παραδεδεγμένας νομικὰς ἀρχὰς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ δὲν ἀντίκεινται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ δημοτικοῦ νόμου. Τὸ ἄρθρον 91 τροποποιεῖ καὶ καταργεῖ ἐν μέρει τὴν διάταξιν τοῦ 18 ἄρθρου τῆς ἡμετέρας πολιτ. δικονομίας, ὑπάγον τοὺς ὑπὸ ἐπιτροπίαν, κηδεμονίαν ἢ ἀντίληψιν ἀνηλίκας καὶ ἀπηγορευμένους εἰς τὴν γενικὴν δικαιοδοσίαν τῆς κατοικίας τῶν ἐπιτρόπων καὶ κηδεμόνων, συμφώνως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ 108 ἄρθρου τοῦ γαλλικοῦ Ἀστυκοῦ νόμου.

Ὑπαγόμενοι οἱ ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν ἄλλων διατελοῦντες διὰ τὰς προσωπικὰς αὐτῶν δίκας εἰς ἄλλο δικαστήριον καὶ οὐχὶ εἰς τὸ τῆς ἀληθοῦς κατοικίας αὐτῶν, ἀφαιροῦνται τῶν φυσικῶν αὐτῶν δικαστῶν ἐναντίον τῆς καθιερουμένης διὰ τοῦ ἄρθ. 14 τῆς πολιτικῆς δικονομίας γενικῆς ἀρχῆς, μεθ' ἧς συμφωνεῖ τὸ 18 ἄρθρον αὐτῆς. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἐξαίρεσις αὕτη τῆς γεν. περὶ τῆς δικαστικῆς δικαιοδοσίας ἀρχῆς τοῦ 14 ἄρθρου τῆς πολ. δικονομίας γίνεται πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ὑπὸ ἐπιμέλειαν διατελούντων, καὶ ἐπειδὴ σπανίως θέλει ἐφαρμοσθῆ, καθότι οἱ ἐπίτροποι καὶ κηδεμόνες ἐκλέγονται πάντοτε σχεδὸν ἐκ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ τῆς κατοικίας τῶν ἀνικάνων εὑρισκομένων προσώπων, ὁ δὲ ἀστυκὸς νόμος δύναται νὰ χορηγήσῃ, συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τῶν Ρωμαϊκῶν καὶ ἄλλων νεωτέρων πολιτικῶν νόμων, τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν καὶ κηδεμονίαν, διὰ τὴν ἀπόστασιν ἢ μεταβολὴν τῆς κατοικίας τῶν εἰς ταύτας καλουμένων, διὰ ταῦτα παραδεχόμεθα τὸ 94 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου ὡς ἔχει.

Ἐκθέσαντες ταῦτα, προτείνομεν, Κύριοι, νὰ ψηφίσητε τὰ ἄρθρα τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου μετὰ τῶν ἐν τῇ παρούσῃ ἐκθέσει διαλαμβανομένων ὀλίγων τροποποιήσεων καὶ διορθώσεων, εὐχόμενοι νὰ ἐξακολουθήσῃ εἰς τὴν προσεχῆ νομοθετικὴν περίοδον ἡ συζήτησις τῶν λοιπῶν ἄρθρων τοῦ ἀστυκοῦ Ἑλληνικοῦ Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Σεπτεμβρίου 1856.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Γ. Α. Νάκης.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ, παραδέχεται αὐτὸ καὶ συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχήν του ὡς ἔχει.

Ἀθῆναι, 19 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Δ. Τσόκρης, Ἰ. Π. Ταταράκης,
Ἐμμ. Μελετόπουλος, Ἰω. Σχορδός.

Ὁ εἰσηγητὴς
Σ. Κοπανίτσας.»

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου, ἀνήγγειλαν τὸ δ'. καὶ ε. τμῆμα, ὅτι ἐξελέξαντο προέδρους μὲν τοὺς Ἰω. Ζάρκον καὶ Ἰω. Προβιλέγιον, γραμματεῖς δὲ τοὺς Σ. Ἀντωνόπουλον καὶ Α. Γιαννουλιδην. Εἰσηγητὰς δ' ἐπὶ μὲν τοῦ περὶ ἀπογραφῆς τῶν ἐμπορανταυτῶν νομοσχεδίου τοὺς Ν. Βαρβαρῆγον καὶ Γ. Ναύτην, ἐπὶ τοῦ περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων τοὺς Σ. Ἀντωνόπουλον καὶ Ἰω. Ταμπακόπουλον, ἐπὶ τοῦ περὶ συντάξεως τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ τὸν Σ. Ἡλλήκαν καὶ Σ. Κοπανίτσαν, ἐπὶ τοῦ περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπουργικοῦ γραμματέως ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐκκλησιαστικῶν τοὺς Ἐμμ. Ἀντίπαν καὶ Α. Γιαννουλίδην, ἐπὶ τοῦ περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου τοὺς Π. Καμπάνην καὶ Γρ. Κορφιωτάκην καὶ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τοὺς Ν. Βούκουραν καὶ Σ. Κοπανίτσαν.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 19 Ἰουνίου εἶχε συζητηθῆ ἀναφορὰ τῶν δημοτικῶν συμβούλων Καρθίου, παραπονουμένων κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, διατάττουσης νὰ ἐξέλθῃ κατὰ τὴν ἐνεργηθησομένην δημοτικὴν ἐκλογὴν ἐν τριτημόριον μεταξὺ ἑτέρων, ἐν ᾧ ὑπάρχει προκγούμενον ἄλλο. Ἐπὶ δὲ τῇ αἰτήσει αὐτοῦ, ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ παρουσιασθῇ ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἵνα δώσῃ πληροφορίας. Ἐπειδὴ δὲ μέχρι σήμερον ἡ ἀπόφασις αὕτη τῆς Βουλῆς δὲν ἐξετελέσθη, καὶ κατεπείγει νὰ λάβῃ λύσιν τὸ ζήτημα, παρακαλεῖ ὅπως ὁρίσῃ ἡ Βουλὴ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν θέλει προσέλθει ὁ ὑπουργὸς ἵνα δώσῃ πληροφορίας, καὶ φέρῃ τὸ Σῶμα τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀπόφασίν του.

Ἡ δὲ Βουλὴ ὥρισεν ὡς ἡμέραν, καθ' ἣν θέλει προσέλθει ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἵνα δώσῃ πληροφορίας, τὴν ἐρχομένην Δευτέραν.

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Καΐρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙ'.

Τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν προσηκόντως.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀστυκοῦ νόμου, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Παπαδημητριάδην καὶ Π. Παπαδαῖον, ἐξ ὧν συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ Ἀστυκοῦ νόμου νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν
Λουκᾶς Λόντος		Γεώργιος Κονδύλης	
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Ἰωάννης Ἀποστολίδης	
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Βασίλειος Νώνης	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	Ν	Σταμάτιος Μήτσας	Ν
Δημήτριος Τσόκρης	Ν	Δημήτριος Ζῶτος	
Γεώργιος Τσόκρης		Γ. Ἰω. Γιαλδάσης	Ν
Νικόλαος Ἰατρός		Ν. Α. Γρανίτσας	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Ἀνδρέας Αὐγερινός	
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Σόλων Κρεστενίτης	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν
Σωτήριος Στράτος		Γεώργιος Διαμάντης	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ν. Δελένδας	
Φίλων Φίλωνος	Ν	Δ. Γαβρᾶς	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Χαρίλαος Θεοχαράπουλος	Ν
Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν

Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	Ν	Δ. Δημητρακόπουλος	Ν
Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Ν	Π. Χρυσοβέργης	
Ἰωάννης Ζάρκος	Ν	Α. Παπαδημητριάδης	Ν
Α. Κοντόσταυλος		Δ. Κοκοτάκης	Ν
Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	
Ἰωάννης Μπαλάρας	Ν	Ἰωάννης Εὐσταθίου	
Πέτρος Δελιγιάννης	Ν	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	Ν
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος		Γεώργιος Μπάνης	
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος		Νικόλαος Πιερράκος	
Νικόλαος Μπούκουρας	Ν	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	
Π. Κολποδῖνος	Ν	Δημήτριος Πουλικάκος	
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν	Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν
Γ. Πανοπριστόπουλος	Ν	Π. Χριστόπουλος	Ν
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος.		Π. Κανελλόπουλος	
Χρῆστος Ράγκος	Ν	Νικόλαος Μοσχούλας	Ν
Εὐθ. Κανελλόπουλος		Σπ. Πηλλήκας	
Ἐμμ. Τσοῦχλος		Ν. Παναργιᾶς	Ν
Νικόλαος Ματθαίου	Ν	Κωνστ. Βλάμης	Ν
Ν. Χ. Παναγιώτου		Εὐθ. Κεχαγιᾶς	
Σ. Κοπανίτσας	Ν	Σιδέρης Πράτσικας	
Ἐμμ. Μελετόπουλος		Π. Πατρινὸς	
Α. Κορφιωτάκης		Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Ν
Γ. Γιατράκος	Ν	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν
Λουκᾶς Στεφάνου	Ν	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	Ν	Ν. Α. Μπότασης	
Ἰω. Ν. Τσιμπακόπουλος	Ν	Κ. Δαρειώτης	
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Ἰω. Σκαβέντσος	Ν
Β. Π. Δημητρακόπουλος		Γ. Νικολάου	Ν
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	Ν	Γεώρ. Ναύτης	Ν
Α. Μαυροειδῆς	Ν	Μιχαὴλ Σολωμὸς	Ν
Γ. Κεφάλας	Ν	Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν
Ἀναγν. Τσάκας	Ν	Στ. Δάρας	
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος		Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	Ν	Παναγιώτης Ψάθης	Ν
Παναγ. Παπατσώνης		Νικόλαος Νάζος	
Σπ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Ἀναγν. Παπατσώρης	Ν
Ἰωάν. Προβιλέγιος	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Ἰω. Ταταράκης	Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Σ. Βαρότσης	Ν	Δημ. Στάϊκος	Ν
Χ. Σουμπρίπας	Ν	Α. Κιζάνης	

Παντολέων Κουντουριώτης	.	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	. N
Δημήτριος Βουδούρης	. . .	Λύγερινὸς Λὲρωφ	. . . . N
Σταμάτιος Γ. Δοκὸς	. . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	. .
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	. . .	Α. Μάντσαρης	. . . . . N
Γεώργιος Ριζόπουλος	. . .		

Ἀναγνωσθέντος εἶτα τοῦ ἄρθρου 1 μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης νὰ τεθῶσιν εἰς τὸν 1 § ἀντὶ τῶν λέξεων «μετὰ μίαν ἡμέραν» αἱ λέξεις τὴν τρίτην ἡμέραν, νὰ μεταβληθῇ δὲ καὶ ὁλόκληρος ὁ § 2, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, μεθ' ἧς καὶ ὁ ὑπουργὸς συνεφώνησεν· ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 1. Οἱ νόμοι ἔχουσιν ὑποχρεωτικὴν ἰσχύν, ἅμα δημοσιευθῶσι· θεωροῦνται δὲ δημοσιευόμενοι ἐν μὲν τοῖς δήμοις τῶν πρωτευουσῶν τῶν νομῶν καὶ τῶν ἐπαρχιῶν τὴν τρίτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἐν τῷ νομαρχείῳ ἢ ἐν τῷ ἐπαρχείῳ τοιχοκολλήσεως τοῦ περιέχοντος αὐτοὺς φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς δήμοις τοῦ βασιλείου μετὰ μίαν ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἐν τῷ δημαρχείῳ τοιχοκολλήσεως αὐτοῦ. Περὶ τῶν εἰρημένων τοιχοκολλήσεων συντάσσονται ἐκθέσεις, ὑπογραφόμεναι παρὰ τοῦ νομάρχου, ἢ τοῦ ἐπάρχου ἢ τοῦ δημάρχου· τεσσαράκοντα δὲ ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐν τῷ νομαρχείῳ τῆς πρωτευούσης τοιχοκολλήσεως τοῦ δημοσιεύοντος τὸν νόμον φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόδειξις ὅτι ἐν τινι δήμῳ τοῦ Κράτους δὲν ἐδημοσιεύθη ὁ νόμος· ἡ δὲ ἔκθεσις τῆς ἐν τῷ νομαρχείῳ τῆς πρωτευούσης τοιχοκολλήσεως καταχωρεῖται ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.»

Ἀναγνωσθέντα εἶτα τὰ ἄρθρα 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 καὶ 28, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Ἐπὶ δὲ τοῦ 29 ἄρθρου, ἐφ' οὗ ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ ν' ἀφαιρεθῇ μὲν ἡ λέξις «μερικὴ» ν' ἀντικατασταθῇ δὲ ἡ λέξις «στέρησις» ἀντὶ τῆς λέξεως «ἀποβολὴ» λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι δέχεται μὲν τὴν ἀντικατάστασιν τῆς λέξεως «ἀποβολὴ» οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς λέξεως «μερικὴ» διότι, κυρουμένου τοῦ ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ψηφισθέντος περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτ. θανάτου νομοσχεδίου, οἱ καταδικαζόμενοι εἰς ἰσόβια δεσμὰ δὲν θέλουν στερεῖσθαι τῶν

ἀστυκῶν δικαιωμάτων, καὶ τότε ἡ λέξις «μερικὴ» καθίσταται ἀναγκαία.

Ἀντεῖπεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι, ἐὰν ἀφήσωμεν τὴν λέξιν «μερικὴ» θέλει ὑποτίθεσθαι ὅτι ὑπάρχει καὶ γενικὴ ἀποβολή, περὶ ἧς ἄλλοι πραγματεύονται νόμοι, τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν εἶναι ἀληθές. Ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἐτέθη ἡ λέξις «μερικὴ» διότι, φαίνεται, ἐθεωρήθη κατηργημένος ὁ πολιτ. θάνατος, ἐν ᾧ τὸ περὶ αὐτοῦ νομοσχέδιον δὲν ἐκυρώθη εἰσέτι ὑπὸ τοῦ Βασιλέως. Ἀλλὰ καὶ τούτου δοθέντος, πάλιν ἡ λέξις «μερικὴ» καθίσταται περιττὴ, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει τὴν ἐξάλειψίν της.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι καὶ κατ' οὐσίαν διαφωνεῖ μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος, διότι, ἐὰν, ὡς εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, κυρωθῇ ὁ περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτ. θανάτου νόμος, παύουν πλέον τ' ἀποτελέσματα τῆς ποινῆς, ἐφ' ὅσον διατηρηθήσεται τῷ καταδικασθέντι ἡ ἰδιότης τοῦ προσώπου καὶ τὰ ἀπὸ ταύτης πηγάζοντα δικαιώματα· συμφωνεῖ ὅμως ὡς πρὸς τὴν ἐξάλειψιν τῆς λέξεως, καθόσον οὐδεμία θέλει προκύψει βλάβη, διότι ἡ ἀπόφασις θέλει ὁρίζει τὴν ἀποβολὴν, ἐὰν θὰ ἦναι γενικὴ ἢ μερική.

Δὲν παραδέχεται δὲ τὴν ἀντικατάστασιν τῆς λέξεως «ἀποβολὴ» διότι τὸ κεφάλαιον ἐπιγράφεται περὶ ἀποβολῆς κτλ, τὰ πρῶτα δὲ ἄρθρα ἀπὸ τοῦ 22 μέχρι τοῦ 28 πραγματεύονται περὶ τῆς ἐκουσίας ἀποβολῆς, ἐνταῦθα δὲ πρόκειται περὶ τῆς καταναγκαστικῆς ἀποβολῆς, τὴν ὁποίαν χαρακτηρίζει τὸ ἄρθρον διὰ τῶν λέξεων «ὡς ἀποτέλεσμα κτλ, καὶ τὴν ὁποίαν ὁ ποιν. νόμος ὀνομάζει στέρησιν. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ κεφάλαιον ἐπιγράφεται περὶ ἀποβολῆς καὶ οὐχὶ περὶ στερήσεως, καὶ ἐπειδὴ ἐν τῷ ἄρθρῳ ὑπάρχει ὁ ὁρισμὸς τῆς καταναγκαστικῆς ἀποβολῆς, χάριν ταυτότητος νομίζει καλὸν νὰ μείνῃ ἡ λέξις «ἀποβολή.» Ἂν ὅμως ἡ Βουλὴ παραδεχθῇ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, τότε πρέπει νὰ ἐξαλειφθῶσιν ὡς περιττοὶ αἱ λέξεις ἕως ἀποτέλεσμα κτλ, διότι αὐταὶ περιέχονται ἐν τῇ λέξει «στέρησις».

Ἀλλὰ τοῦ ὑπουργοῦ συμφωνήσαντος καθ' ὁλοκληρίαν μετὰ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως μετὰ τῶν προτεινομένων μεταβολῶν, ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 29. Ἡ στέρησις τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων, ὡς ἀποτέλεσμα ποινικῆς καταδίκης, ὁρίζεται ὑπὸ τῆς ποινικῆς νομοθεσίας.»

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθησαν καὶ ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον ἄνευ οὐδεμιᾶς τροποποιήσεως τὰ ἄρθρα 30 μέχρι τοῦ 94.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Καλαμογδάρτην καὶ Α. Παπαδημητριάδην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ ψηφισθὲν διὰ ψήφων 81· ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Οἱ νόμοι ἔχουσιν ὑποχρεωτικὴν ἰσχύν, ἅμα δημοσιευθῶσι· θεωροῦνται δὲ δημοσιευμένοι ἐν μὲν τοῖς δήμοις τῶν πρωτευουσῶν τῶν νομῶν καὶ τῶν ἐπαρχιῶν τὴν τρίτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἐν τῷ νομαρχείῳ ἢ ἐν τῷ ἐπαρχείῳ τοιχοκολλήσεως τοῦ περιέχοντος αὐτοὺς φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς δήμοις τοῦ Βασιλείου, μετὰ μίαν ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἐν τῷ δημαρχείῳ τοιχοκολλήσεως αὐτοῦ.

Περὶ τῶν εἰρημένων τοιχοκολλήσεων συντάσσονται ἐκθέσεις, ὑπογραφόμεναι παρὰ τοῦ νομάρχου, ἢ τοῦ ἐπάρχου ἢ τοῦ δημάρχου· τεσσαράκοντα δὲ ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐν τῷ νομαρχείῳ τῆς πρωτευούσης τοιχοκολλήσεως τοῦ δημοσιεύοντος τὸν νόμον φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόδειξις ὅτι ἔν τινι δήμῳ τοῦ Κράτους δὲν ἐδημοσιεύθη ὁ νόμος· ἡ δὲ ἔκθεσις τῆς ἐν τῷ νομαρχείῳ τῆς πρωτευούσης τοιχοκολλήσεως καταχωρεῖται ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 2. Ὁ νόμος ὁρίζει περὶ τοῦ μέλλοντος μόνον καὶ δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν· διατηρεῖ δὲ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, ἐν ὅσῳ ἕτερος νόμος δὲν καταργήσει αὐτὸν ῥητῶς ἢ σιωπηλῶς.

Ἄρθρον 3. Οἱ τὴν δημοσίαν τάξιν ἀφορῶντες νόμοι ὑποχρεοῦσι πάντας τοὺς ἐν Ἑλλάδι.

Ἄρθρον 4. Οἱ νόμοι, οἱ περὶ ἱκανότητος πρὸς κτῆσιν δικαιωμάτων ἢ πρὸς ἐπιχείρησιν νομικῶν πράξεων, διέπουσι τοὺς Ἕλληνας καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.

Οἱ ἀλλοδαποὶ διέπονται ὑπὸ τῶν περὶ τῆς ἱκανότητος ταύτης νόμων τῆς πολιτείας, εἰς ἣν ἀνήκουσιν· ἀλλ' ἐπὶ τῶν μεταξὺ ἀλλοδαπῶν καὶ Ἑλλήνων ἐν Ἑλλάδι συνισταμένων ἑνώσεων, οἱ ἀλλοδαποί, οἱ ἔχοντες τὴν κατὰ τὸν ἑλληνικὸν νόμον πρὸς σύστασιν αὐτῶν ἀπαιτουμένην ἱκανότητα, λογίζονται ἱκανοί, ἂν καὶ κατὰ τοὺς νόμους τῆς πατρίδος των ἤθελον θεωρεῖσθαι ἀνίκανοι.

Ὁ γάμος, αἱ μεταξὺ γονέων καὶ τέκνων σχέσεις, ἡ ἐπιτροπεία καὶ κηδεμονία ῥυθμίζονται, καὶ ὡς πρὸς τὸν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατρίβοντα Ἕλληνα, ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων· αἱ αὐταὶ δὲ σχέσεις τοῦ ἀλλοδαποῦ, ὑπὸ νόμων τῆς πολιτείας, εἰς ἣν ἀνήκει.

Ἄρθρον 5. Ἡ νομὴ, ἡ κυριότης καὶ τὰ ἀπ' αὐτῆς ἀποσπώμενα ἀπόλυτα δικαιώματα ἐπὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι κειμένων κινητῶν ἢ ἀκινήτων, ῥυθμίζονται ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων.

Ἡ ἐκ διαθήκης ἢ ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχὴ διέπεται ὑπὸ τῶν νόμων τῆς πολιτείας, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ κληρονομούμενος, ἐκτὸς ἂν πρόκειται περὶ ἀκινήτων κειμένων ἐν Ἑλλάδι, τὰ ὁποῖα ὡς πρὸς τοῦτο διέπονται ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 6. Αἱ ἑνοχαὶ ῥυθμίζονται ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ τόπου, ἐν ᾧ, κατὰ τὴν ῥητὴν ἢ σιωπηλὴν θέλησιν τῶν ἐνεχομένων, πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῶσιν, ἐκτὸς ἂν ὥρισαν οὗτοι τὸν νόμον, εἰς ὃν θέλουσι νὰ ὑποβληθῶσιν.

Αἱ ἐξ ἀδικημάτων ὁμοίως ἑνοχαὶ διέπονται πάντοτε ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 7. Αἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπὸ Ἑλλήνων ἐπιχειρούμεναι νομικαὶ πράξεις ἔχουσι κατὰ τὸν τύπον αὐτῶν κῦρος ἐν Ἑλλάδι, καταρτιζόμεναι εἴτε κατὰ τὸν ἑλληνικὸν νόμον, εἴτε κατὰ τὰς ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτῶν ἰσχυούσας διατυπώσεις.

Ἄρθρον 8. Κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ὑπὸ ἑλληνικῶν δικαστηρίων ἀλλοδαποὶ νόμοι, ἀντιβαίνοντες εἰς ἡμεδαποὺς νόμους τῆς δημοσίας τάξεως, ἢ ἀφορῶντες θεσμοθεσίας μὴ ἀναγνωριζομένας ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ προσώπων.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ ἀπολαύσεως, ἀποβολῆς καὶ ἀνακτήσεως τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

Περὶ ἀπολαύσεως τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων.

Ἄρθρον 9. Ἡ ἀπόλαυσις τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων εἶναι ἀνεξάρτητος τῆς τῶν πολιτικῶν, ἅτινα ἀποκτῶνται καὶ διατηροῦνται μόναν κατὰ τὸ δημόσιον δίκαιον.

Ἄρθρον 10. Πᾶς Ἕλλην ἀπολαύει ἁπάντων τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων.

Ἄρθρον 11. Τὸ κυοφορούμενον λογίζεται γεννηθέν, ὡς πρὸς τὰ εἰς αὐτὸ ἐπαγόμενα ἀστυκὰ δικαιώματα, ἂν τεχθῇ ζῶν· ἐν ἀμφιβόλίᾳ δέ, ἂν ἐγεννήθη ζῶν ἢ νεκρόν, ὑποτίθεται τὸ πρῶτον.

Ἄρθρον 12. Τὰ κατὰ τὸν νόμον συνεστηκότα νομικὰ πρόσωπα ἀπολαύουσι τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων, καθόσον δὲν τροποποιοῦσι τὴν ἀπόλαυσιν αὐτῶν ἰδιαίτεροι νόμοι.

Ἄρθρον 13. Ὁ ἀλλοδαπὸς ἀπολαύει ἐπίσης ἐν Ἑλλάδι τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων, ἐκτὸς ἂν νόμοι τοῦ Κράτους, μὴ τροποποιούμενοι διὰ συνθηκῶν, ἀποδίδωσιν ἀστυκόν τι δικαίωμα εἰς μόνους τοὺς ἡμεδαπούς.

Ἄρθρον 14. Ἕλλην εἶναι·

α.) Ὁ ἐξ Ἕλληνος πατρὸς γεννηθείς·

β.) Ὁ ἐξ Ἑλληνίδος καὶ ἐκ πατρὸς μὴ νομίμου·

γ.) Ὁ ἐξ ἀδήλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐν Ἑλλάδι γεννηθείς·

δ.) Ὁ ἐξ ἀλλοδαπῆς μητρὸς καὶ ἐκ μὴ νομίμου πατρὸς Ἕλληνος γεννηθείς, ἂν νομίμως ἀναγνωρισθῇ ὑπ' αὐτοῦ.

Ἄρθρον 15. Ὁ ἀλλοδαπός, ὁ κατὰ τὸν νόμον τῆς πολιτείας, εἰς ἣν ἀνήκει, ἐνήλικος, γίνεται Ἕλλην διὰ πολιτογραφήσεως.

Πᾶς δὲ ὁ θέλων νὰ πολιτογραφηθῇ ὀφείλει νὰ δηλώσῃ τὴν περὶ τούτου θέλησίν του εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ θέλει νὰ καταστήσῃ τὴν κατοικίαν του, καὶ μετὰ τὴν δήλωσιν νὰ κατοικήσῃ ἐν Ἑλλάδι, ἐὰν μὲν ἦναι ὁμογενὴς ἐπὶ δύο, ἐὰν δὲ ἦναι ἀλλογενής, ἐπὶ τρία ἔτη· μετὰ παρέλευσιν δὲ τῶν προθεσμιῶν τούτων, καὶ πιστοποιήσαντος τοῦ ἀρμοδίου εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν, ὅτι δὲν ὑπέπεσεν εἰς κακούργημα ἢ πλημμέλημα ἐκ τῶν διαλαμβανομένων εἰς τὸ 22 ἄρθρον τοῦ ποινικοῦ νόμου, ὀφείλει νὰ δώσῃ ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου νομάρχου τὸν ὅρκον τοῦ Ἕλληνος.

Ἄρθρον 16. Ὁ Βασιλεὺς δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν πρὸς πολιτογράφησιν ἐγκατασταθέντα ἀλλοδαπὸν πλήρη τὴν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πρὸς πολιτογράφησιν ἀπαιτουμένου χρόνου ἀπόλαυσιν τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἅπασαι αἱ νομικαὶ σχέσεις αὐτοῦ ῥυθμίζονται κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους.

Ἄρθρον 17. Τὰ γεννηθέντα τέκνα πρὸ τῆς περὶ πολιτογραφήσεως δηλώσεως καὶ ἡ σύζυγος τοῦ ἤδη πολιτογραφηθέντος μένουσιν ἀλλοδαποί· ἂν δὲ κατὰ τὸν χρόνον τῆς πολιτογραφήσεως ἡ σύζυγος ἢ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἦσαν ἀνήλικοι, δύνανται ν' ἀποκτήσωσι τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα, ἐὰν, ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἐνηλικιότητός των, δηλώσωσι τὴν περὶ τούτου θέλησίν των εἰς τὴν

δημοτικὴν ἀρχὴν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ θέλουσι νὰ καταστήσωσι τὴν κατοικίαν των, κατοικήσωσιν ἐν Ἑλλάδι, καὶ δώσωσιν ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου νομάρχου τὸν ὅρκον τοῦ Ἕλληνος.

Ἄρθρον 18. Τὰ ἐν τῇ διετίᾳ ἢ τριετίᾳ γεννώμενα τέκνα τῶν ἐν τῷ 15 ἄρθρῳ ἀναφερομένων καθίστανται Ἕλληνες διὰ τῆς πολιτογραφήσεως τοῦ πατρός.

Ἄρθρον 19. Ὁ ἐξ Ἑλληνίδος καὶ μὴ νομίμου πατρὸς ἀλλοδαποῦ γεννηθείς, ἀναγνωρισθεὶς δὲ ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ὁ ἐν Ἑλλάδι ἐξ ἀλλοδαποῦ γεννηθείς, δύνανται ν' ἀποκτήσωσι τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ 17 ἄρθρου.

Ἄρθρον 20. Ὁ ἐκ γονέων ἀποβαλόντων τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα γεννηθεὶς δύναται πάντοτε ν' ἀποκτήσῃ τὴν ἰδιότητα τοῦ Ἕλληνος, ἐκπληρῶν τὰς διατάξεις τοῦ 17 ἄρθρου.

Ἄρθρον 21. Ἀλλοδαπὴ μετ' Ἕλληνος συζευχθεῖσα γίνεται Ἑλληνίς.

Ἄρθρον 22. Ἀλλοδαπὸς προσενεγκὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα μεγάλας ἐκδουλεύσεις, εἰσαγαγὼν ἀξιόλογον ἐφεύρεσιν ἢ βιομηχανίαν, καθιδρύσας καταστήματα κοινωφελῆ, ἢ ἐπ' ἐξόχῳ διανοητικῇ ἱκανότητι διακρινόμενος, δύναται, ἅμα κατοικήσας ἐν Ἑλλάδι, νὰ πολιτογραφηθῇ δι' ἀποφάσεως τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ ἀποβολῆς καὶ ἀνακτήσεως τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων.

Ἄρθρον 23. Ἀποβάλλει τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα·

α.) Ὁ ἐν ἀλλοδαπῇ πολιτογραφηθείς·

β.) Ὁ ἄνευ βασιλικῆς ἀδείας ἀναδεχθεὶς δημοσίαν ὑπηρεσίαν παρὰ ξένῃ Κυβερνήσει.

Ἄρθρον 24. Ἡ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα τοῦ ἀποβαλόντος τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα διαμένουσιν Ἕλληνες.

Ἄρθρον 25. Ἡ μετ' ἀλλοδαποῦ συζευχθεῖσα Ἑλληνὶς ἀποβάλλει τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα· ἂν δὲ ὁ σύζυγός της πολιτογραφηθῇ Ἕλλην, ἢ αὐτὴ χηρεύσῃ ἢ διαζευχθῇ, δύναται νὰ ἀνακτήσῃ τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα, ἀφ' οὗ, εἴτε διαμένουσα ἐν Ἑλλάδι, εἴτε ἐπανελθοῦσα ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, δηλώσῃ εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ θέλει νὰ κατοικήσῃ, τὴν περὶ ἀνακτήσεως τῆς ἰδιότητος ταύτης θέλησίν της.

Ἄρθρον 26. Ὁ διὰ Βασιλικῆς ἀδείας εἰς ξένον κράτος πολιτογραφηθεὶς ἀνακτᾶται τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα, ἂν ἅμα ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα, δηλώσῃ εἰς τὴν ἀρμοδίαν δημοτικὴν ἀρχὴν τὴν

περὶ ἀνακτήσεως τῆς ἰδιότητος ταύτης θέλησίν του, καὶ κατοικήσῃ ἐν Ἑλλάδι.

Ἄρθρον 27. Ὁ ἀποβαλὼν τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα δύναται πάντοτε νὰ τὴν ἀνακτήσῃ, ἂν, ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα, δηλώσῃ εἰς τὴν ἀρμοδίαν δημοτικὴν ἀρχὴν τὴν περὶ τούτου θέλησίν του, κατοικήσῃ ἐν αὐτῇ ἐπὶ ἓξ μῆνας, καὶ δώσῃ ἐνώπιον τοῦ νομάρχου τὸν ὅρκον τοῦ Ἕλληνος.

Ἄρθρον 28. Ὁ ἄνευ Βασιλικῆς ἀδείας ἀναδεχθεὶς ξένην στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν δύναται νὰ ἀνακτήσῃ τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα, ἂν ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκπληρώσῃ, κατὰ προηγουμένην Βασιλικὴν ἄδειαν, τὰς εἰς τὸν θέλοντα νὰ πολιτογραφηθῇ ἀλλοδαπὸν ἐπιβαλλομένας ὑποχρεώσεις.

Ἄρθρον 29. Ἡ στέρησις τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων, ὡς ἀποτέλεσμα ποινικῆς καταδίκης, ὁρίζεται ὑπὸ τῆς ποινικῆς νομοθεσίας.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 30. Ληξίαρχοι εἰσί· 1) ὁ δήμαρχος καθ' ὅλην τὴν περιφέρειαν τοῦ δήμου, ἐξαιρουμένων τῶν ἐχόντων εἰδικὸν πάρεδρον χωρίων· 2) ὁ εἰδικὸς πάρεδρος εἰς τὰ χωρία ἔνθα ὑπάρχει τοιοῦτος.

Ἂν τις τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ δὲν γινώσκῃ γράμματα, διορίζεται ἄλλος ληξίαρχος διὰ Β. διατάγματος ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ.

Εἰς δήμους, ἢ χωρία, μεγάλης ἐκτάσεως, δύναται νὰ διορισθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἕτερος ληξίαρχος, προσδιοριζομένης τῆς περιφερείας αὐτοῦ.

Ἄρθρον 31. Ἐλλείποντος, ἐξαιρουμένου ἢ κωλυομένου τοῦ δημάρχου, ἐκπληροῖ τὰ ληξιαρχικὰ χρέη ὁ νόμιμος αὐτοῦ, καθὸ δημάρχου, ἀναπληρωτής.

Διὰ τὴν περίπτωσιν ἐλλείψεως, ἐξαιρέσεως ἢ κωλύματος τῶν λοιπῶν ληξιάρχων, ἡ Κυβέρνησις διορίζει ἀναπληρωτικοὺς ληξιάρχους.

Ἐὰν ἐντὸς ληξιαρχικῆς τινος περιφερείας δὲν ὑπάρχῃ ληξίαρχος, οὔτε ὁ ἀναπληρώσων αὐτόν, τὰ μέρη προσέρχονται εἰς τινα τῶν πλησιεστέρων ληξιάρχων, ὅστις θέλει ἐνεργεῖ τὴν ληξιαρ-

γικὴν πρᾶξιν, ποιούμενος ἐν αὐτῇ μνείαν τῆς αἰτίας, δι' ἣν κατ' ἐξαίρεσιν τὴν ἐκτελεῖ αὐτός.

Ἄρθρον 32. Ἡ ἁρμοδιότης ἑκάστου ληξιάρχου περιορίζεται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς περιφερείας του, ἐξαιρουμένης τῆς ἐν τῷ τελευταίῳ ἐδαφίῳ τοῦ 31 ἄρθρου περιπτώσεως.

Ἄρθρον 33. Ὁ ληξίαρχος δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ληξιαρχικὴν πρᾶξιν, ἀφορῶσαν ἑαυτόν, τὴν σύζυγον, τοὺς ἀνιόντας καὶ κατιόντας, καὶ τοὺς ἐκ πλαγίου συγγενεῖς ἢ ἀγχιστεῖς αὐτοῦ μέχρι τοῦ δευτέρου βαθμοῦ.

Ἄρθρον 34. Οἱ ληξίαρχοι ὑπάγονται, ὡς τοιοῦτοι, εἰς τὸ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργεῖον, ὑποκείμενοι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ληξιαρχικῶν αὐτῶν καθηκόντων, εἰς τὰς περὶ τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων πειθαρχικὰς διατάξεις.

Ἄρθρον 35. Ὁ ληξίαρχος κρατεῖ βιβλία, ἐν οἷς καταγράφει τὰς ἐν τῇ περιφερείᾳ του γεννήσεις, γάμους, ἀποβιώσεις, μεταβολὰς ἢ προσθήκας ὀνομάτων, ἀναγνωρίσεις νόθων τέκνων, υἱοθεσίας καὶ διαζύγια.

Ἄρθρον 36. Αἱ ληξιαρχικαὶ πράξεις ἐγγράφονται, ἀναλόγως τῆς πληθύος τῶν κατοίκων, ἢ εἰς ἓν βιβλίον διηρημένον εἰς τρία μέρη, ἢ εἰς τρία βιβλία· καὶ εἰς μὲν τὸ ἓν μέρος ἢ βιβλίον καταχωρίζονται αἱ γεννήσεις, μεταβολαὶ ἢ προσθῆκαι ὀνομάτων, ἀναγνωρίσεις νόθων τέκνων καὶ υἱοθεσίαι, εἰς τὸ ἄλλο οἱ γάμοι καὶ τὰ διαζύγια, καὶ εἰς ἄλλο, τὸ τρίτον, αἱ ἀποβιώσεις. Τὰ βιβλία ταῦτα θέλουσι κρατεῖσθαι διπλᾶ.

Ἄρθρον 37. Τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία ἀπαιτεῖται, πρὶν ἔτι γίνῃ χρῆσις αὐτῶν, νὰ ὦσι δεδεμένα, κατὰ σελίδα ἠριθμημένα, καὶ καθ' ἕκαστον φύλλον μονογραφημένα παρὰ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν ἢ τοῦ παρὰ τούτου ἐπιτετραμμένου δικαστοῦ, καὶ νὰ φέρωσιν ἐπὶ τοῦ τελευταίου φύλλου τὴν περὶ τούτου μαρτυρίαν, συναναφερομένου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σελίδων, καὶ παρατιθεμένου τοῦ ἔτους, τοῦ μηνός, τῆς ἡμέρας, καὶ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ προέδρου ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτὸν δικαστοῦ.

Ἄρθρον 38. Κατ' ἔτος οἱ παρὰ πρωτοδίκαις εἰσαγγελεῖς ὀφείλουσι νὰ διευθύνωσι πρὸς τοὺς ληξιάρχους τῆς περιφερείας των τὰ ἀναγκαῖα πρὸς καταχώρισιν τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων βιβλία, ἠριθμημένα καὶ μονογραφημένα ὡς ἀνωτέρω.

Ἂν πρὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους τὰ βιβλία γραφῶσιν ὁλόκληρα, ὁ ληξίαρχος ὀφείλει νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἁρμοδίου εἰσαγγελέως τῶν πρωτοδικῶν ἄλλα συμπληρωτικά, συμμορφούμενος μὲ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 48 τοῦ παρόντος νόμου διατεταγμένα.

Ἄρθρον 39. Ὁσάκις ἕνεκα προσβολῆς ἐπὶ πλαστογραφίᾳ ἢ νοθεύσει διατάσσεται παρὰ τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς ἡ προσαγωγὴ ληξιαρχικοῦ βιβλίου, ὄντος ἐν χρήσει, ὁ ληξίαρχος ὀφείλει νὰ ζητήσῃ ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἄλλο συμπληρωτικόν, καὶ ἀφοῦ τὸ λάβῃ, νὰ περατώσῃ τὸ ζητούμενον, ποιούμενος μνείαν τῆς αἰτίας, δι' ἣν ἔγινεν ἡ περάτωσις πρὶν τοῦ τέλους τοῦ ἔτους, καὶ νὰ πέμψῃ αὐτό.

Ἄρθρον 40. Πᾶσα ληξιαρχικὴ πρᾶξις πρέπει νὰ φέρῃ αὔξοντα ἀριθμόν· εἰς δὲ τὸ περιθώριον πρέπει νὰ γράφηται τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμον ἐκείνου, ἢ ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἀφορᾷ.

Ἄρθρον 41. Αἱ ληξιαρχικαὶ πράξεις πρέπει νὰ γράφωνται εἰς τὰ βιβλία κατὰ συνέχειαν καὶ χωρὶς νὰ ἀφίνηται κενὸς τόπος· περὶ τῶν διαγραφῶν γίνεται μνεία εἰς τὸ περιθώριον ἢ κάτωθι τῆς πράξεως· ἡ δὲ μνεία αὕτη, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ εἰς τὸ περιθώριον ἢ κάτωθι τῆς πράξεως παραπομπαὶ ὑπογράφονται καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ πρᾶξις αὐτή· αἱ συγκοπαὶ ἀπαγορεύονται, οἱ δὲ ἀριθμοὶ καὶ αἱ χρονολογίαι τίθενται ὁλόγραφοι.

Ἄρθρον 42. Εἰς τὰς ληξιαρχικὰς πράξεις σημειοῦνται τὸ ἔτος, ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ὥρα τῆς συνταξεώς των, τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, ἡ ἡλικία, τὸ ἐπάγγελμα καὶ ἡ κατοικία τῶν ἐν αὐταῖς ἀναφερομένων.

Ἄρθρον 43. Οἱ ληξίαρχοι δὲν δύνανται νὰ καταχωρίσωσιν εἰς τὰς παρ' αὐτῶν συντασσομένας ληξιαρχικὰς πράξεις, οὔτε λόγῳ σημειώσεως, οὔτε καθ' ὁποιονδήποτε ἄλλον τρόπον, ἄλλο τι ἐκτὸς τῶν δηλώσεων, ὅσαι συγχωρεῖται κατὰ νόμον νὰ γίνωνται ὑπὸ τῶν ἐμφανιζομένων.

Ἄρθρον 44. Τὰ μέρη δύνανται ν' ἀντιπροσωπεύωσι διὰ πληρεξουσίου, φέροντος εἰδικὴν καὶ ἐπίσημον πληρεξουσιότητος αὐτῶν ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον, προσυπογραφόμενον παρὰ τοῦ ληξιάρχου καὶ τοῦ πληρεξουσίου, θέλει μένει παρὰ τῷ ληξιάρχῳ.

Ἐὰν ὁ φέρων τὸ πληρεξούσιον δὲν εἰξεύρῃ ἢ δὲν δύναται νὰ ὑπογράψῃ, θέλει γίνεσθαι μνεία τούτου.

Ἄρθρον 45. Οἱ πρὸς βεβαίωσιν τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων προσλαμβανόμενοι μάρτυρες πρέπει νὰ ὦσι ἄρρενες, ἔνηλικοι, πολῖται Ἕλληνες, συγγενεῖς ἢ μὴ τῶν μερῶν, ἐκλέγονται δὲ παρὰ τούτων, ἢ, ἐν ἐλλείψει, παρὰ τοῦ ἰδίου ληξιάρχου.

Ἄρθρον 46. Ὁ ληξίαρχος ἀναγινώσκει τὴν συνταχθεῖσαν πρᾶξιν εἰς τὰ μέρη, παρόντων τῶν μαρτύρων, μνείαν ποιούμενος τῆς ἀναγνώσεως ταύτης εἰς τὸ τέλος τῆς πράξεως.

Ἐὰν οἱ ἐμφανιζόμενοι ἢ οἱ μάρτυρες ἀγνοῶσι τὴν ἑλληνικήν,

προσλαμβάνεται ἑρμηνεύς, ὑποβαλλόμενος εἰς ὅρκον· καὶ τούτου γίνεται ὡσαύτως μνεία.

Ἄρθρον 47. Αἱ ληξιαρχικαὶ πράξεις ὑπογράφονται ἀμέσως ὑπὸ τοῦ ληξιάρχου, τῶν μερῶν, τῶν μαρτύρων καὶ τοῦ τυχὸν προσληφθέντος ἑρμηνέως, ἢ γίνεται μνεία τῆς αἰτίας, δι' ἣν δὲν ὑπέγραψαν τὰ μέρη, οἱ μάρτυρες ἢ ὁ ἑρμηνεύς.

Ἄρθρον 48. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία περατοῦνται παρὰ τοῦ ληξιάρχου, καὶ, ἐντὸς τοῦ ἑπομένου μηνός, τὸ μὲν τῶν διπλῶν παρακατατίθεται εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ δήμου, τὸ δὲ εἰς τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάγεται ὁ ληξίαρχος. Μετὰ τοῦ δευτέρου ἐναποτίθενται τὰ πληρεξούσια καὶ ὅσα ἄλλα ἔγγραφα παράπονται ἑκάστῳ ληξιαρχικῷ βιβλίῳ.

Ἄρθρον 49. Ὁσάκις εἰς τὸ περιθώριον ληξιαρχικῆς πράξεως ἀπαιτεῖται κατὰ τὸν νόμον νὰ γίνῃ σημείωσις, αὕτη ἐγγράφεται, κατ' αἴτησιν τῶν μερῶν, παρὰ μὲν τοῦ ληξιάρχου εἰς τὰ ἐν χρήσει βιβλία, παρὰ δὲ τοῦ δημάρχου εἰς τὰ ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ δημαρχείου, καὶ παρὰ τοῦ γραμματέως τῶν πρωτοδικῶν, εἰς τὰ ἐν τῷ δικαστικῷ γραφείῳ κατατεθειμένα. Ὁ δήμαρχος καὶ ὁ γραμματεὺς τῶν πρωτοδικῶν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ὀφείλουσι νὰ γνωστοποιῶσι τὴν γενομένην παρ' αὐτῶν σημείωσιν εἰς τὸν παρὰ πρωτοδίκαις ἀμισθὶ εἰσαγγελέα, ὅστις θέλει φροντίζει νὰ γίνηται ἡ σημείωσις αὕτη ἀπαραλλάκτως ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν βιβλίων.

Ἄρθρον 50. Ἕκαστος δύναται νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸν ληξίαρχον καὶ τοὺς λοιποὺς φύλακας τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων, ἀντίγραφον τῶν παρ' αὐτοῖς φυλαττομένων ληξιαρχικῶν πράξεων.

Τὰ ἀντίγραφα ταῦτα, βεβαιούμενα παρὰ τοῦ ἐκδόντος ὅτι ἀπαράλλακτα τῷ πρωτοτύπῳ, καὶ φέροντα τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ὑπαλλήλου τούτου, ἐπικυρουμένην παρὰ τοῦ ἀρμοδίου προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, ἔχουσι πλήρη ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν περὶ τῆς πρὸς τὸ πρωτότυπον ἐντελοῦς ὁμοιότητός των, μεχρισοῦ ἀποδειχθῶσι πλαστὰ ἢ νοθευμένα.

Ἄρθρον 51. Αἱ παραβάσεις τῶν περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων διατεταγμένων συνεπάγονται τὴν ἐν τῷ 362 ἄρθρῳ τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένην ποινήν.

Ἄρθρον 52. Πᾶς ληξίαρχος καὶ πᾶς ἄλλος φύλαξ ληξιαρχικῶν βιβλίων εἶναι ὑπεύθυνος εἰς ἀποζημίωσιν, διὰ τὰς ἐπιγενομένας τυχὸν ἀλλοιώσεις, ἐπιφυλαττομένου αὐτῷ τοῦ δικαιώματος τῆς κατὰ τῶν αὐτουργῶν τῆς ἀλλοιώσεως ἀναγωγῆς.

Ἄρθρον 53. Οἱ παρὰ πρωτοδίκαις εἰσαγγελεῖς ὀφείλουσι νὰ ἐπιθεωρῶσι τὰ βιβλία, ὅταν ἐναποτίθενται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, νὰ συντάττωσι περὶ τούτου ἔκθεσιν, καὶ, ἂν ἀνακαλύψωσιν εἰς αὐτὰ παραβάσεις ἢ αξιόποινον πρᾶξιν τῶν ληξιάρχων, νὰ προκαλῶσι τὴν κατὰ τοὺς νόμους τιμωρίαν των.

Ἄρθρον 54. Πᾶσα διόρθωσις ληξιαρχικῆς πράξεως γίνεται δυναμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ἐχόντων ἔννομον συμφέρον ἰδιωτῶν, καὶ ὁσάκις ἡ δημοσία τάξις τὸ ἀπαιτεῖ, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ εἰσαγγελέως.

Ἁρμόδιον δικαστήριον εἶναι, ἐπὶ κυρίᾳ μὲν αἰτήσει, τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάγεται ὁ συντάξας τὴν διορθωτέαν πρᾶξιν ληξίαρχος, ἐπὶ δὲ παρεμπιπτούσῃ, τὸ δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου εἶναι ἐκκρεμὴς ἡ κυρία δίκη.

Ἄρθρον 55. Ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἡ διόρθωσις τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως ζητεῖται παρεμπιπτόντως, ὅτε ἐφαρμόζονται αἱ περὶ παρεμπιπτουσῶν δικῶν διατάξεις τῆς πολ. δικονομίας, ἡ περὶ διορθώσεως διαδικασία γίνεται ἐπὶ ἀναφορᾷ, κατὰ τὰ ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ διατεταγμένα.

Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἐκδίδεται ἡ ἀπόφασις, ἀγορεύσαντος τοῦ εἰσαγγελέως, καὶ ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις **673** καὶ **674** τῆς πολ. δικονομίας ὡρισμένα.

Ἡ περὶ διορθώσεως ἀπόφασις δὲν δύναται ποτὲ ν' ἀντιταχθῇ πρὸς τοὺς μὴ ζητήσαντας τὴν διόρθωσιν ἢ μὴ προσκληθέντας εἰς τὴν περὶ αὐτῆς δίκην.

Ἄρθρον 56. Ὁσάκις τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ἀποφασίσῃ περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων, ἡ ἀπόφασις δύναται νὰ προσβληθῇ διὰ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως.

Ἄρθρον 57. Ἡ ἐν τοῖς ἄρθροις 54—56 διαγεγραμμένη διαδικασία ἐφαρμόζεται καὶ ὅταν ζητῆται ἡ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως πιστοποίησις γεννήσεως, γάμου ἢ ἀποβιώσεως, μὴ ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία.

Ἄρθρον 58. Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δύνανται νὰ ἐνεργῶσι τὰς ληξιαρχικὰς πράξεις, τὰς ἀγορώσας Ἕλληνας, οἱ ἑλληνικοὶ διπλωματικοὶ πράκτορες ἢ πρόξενοι.

Ἄρθρον 59. Ἐκ τῶν δύο διπλῶν βιβλίων, τὰ ὁποῖα ὀφείλουσι νὰ κρατῶσιν οἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμενοι ληξίαρχοι, τὸ μὲν μένει εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ ληξιάρχου, τὸ δὲ ἀποστέλλεται ἕνα παρακατιτζῆς εἰς τὸ ἐν τῇ πρωτευούσῃ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν.

Ἐὰν κατ' αἴτησίν τινος γενῇ εἰς τὰ παρὰ τῷ ληξιάρχῳ τούτῳ μένοντα βιβλία σημείωσις κατὰ τὸ ἄρθρον **49**, ὁ ληξίαρχος ὀφείλει, ὡς τάχιστα, νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὸν εἰσαγγελέα τῶν πρωτοδικῶν τῆς πρωτευούσης, ὅπως οὗτος φροντίσῃ νὰ γενῇ ἡ σημείωσις αὕτη ἀπαραλλάκτως καὶ εἰς τὰ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ κατατεθειμένα βιβλία.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται ἅπασαι αἱ ἐν τῷ παρόντι νόμῳ διατάξεις.

Ἄρθρον **60**. Αἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν καὶ κατὰ τοὺς αὐτόθι εἰθισμένους τύπους συντεταγμέναι ληξιαρχικαὶ πράξεις ἔχουσιν ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν καὶ ἐν τῇ Ἑλλάδι.

Ἄρθρον **61**. Ἐὰν γέννησις, γάμος ἢ ἀποβίωσις δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῇ διὰ τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων, τὸ παραδεκτὸν ἄλλων ἀποδεικτικῶν μέσων, καὶ ἰδίως τῶν μαρτύρων, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῶν εἰς τὰς γεννήσεις ἀναγομένων ληξιαρχικῶν πράξεων.

Ἄρθρον **62**. Πᾶσα γέννησις δηλοῦται εἰς τὸν ληξίαρχον τοῦ τόπου, ἔνθα ἐγεννήθη τὸ παιδίον, ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ τοκετοῦ.

Ἄρθρον **63**. Ἡ ἀνωτέρω δήλωσις γίνεται, ἐπὶ τῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ **644** τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένῃ ποινῇ, ὑπὸ τῶν ἑξῆς προσώπων· α') ὑπὸ τοῦ πατρός· β') ἐὰν ἡ μήτηρ ἔτεκεν ἐκτὸς τῆς οἰκίας της, ὑπὸ τοῦ οἰκοδεσπότου τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ συνέβη ὁ τοκετός· γ') ὑπὸ τῆς μαίας, τοῦ ἰατροῦ ἢ τοῦ χειρούργου· καὶ δ') ὑπὸ παντὸς ἄλλου παρευρεθέντος εἰς τὴν γέννησιν. Ἀλλὰ τὰ ἐν ἑκάστῳ τῶν ἀνωτέρω ἑδαφίων ἀναφερόμενα πρόσωπα ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν δήλωσιν, μόνον ἐν περιπτώσει κωλύματος, ἢ ἐλλείψεως τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἑδαφίῳ ἀναφερομένων.

Ἄρθρον **64**. Ἡ περὶ γεννήσεως ληξιαρχικὴ πρᾶξις συντάσσεται ἀμέσως ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν δηλούντων καὶ δύο μαρτύρων· σημειοῦνται δ' ἐν αὐτῇ τὸ ἔτος, ὁ μήν, ἡ ἡμέρα, ἡ ὥρα καὶ ὁ τόπος τῆς γεννήσεως, τὸ γένος τοῦ παιδίου, καὶ τὸ ὄνομά του, ἐὰν τῷ ἐδόθη ἤδη, τὰ ὀνόματα καὶ ἐπώνυμα, τὸ ἐπάγγελμα καὶ ἡ κατοικία τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρός.

Ὁ ληξίαρχος δύναται ν' ἀπαιτήσῃ νὰ τῷ ἐπιδειχθῇ τὸ παιδίον. Περὶ τούτου γίνεται μνεία ἐν τῇ ληξιαρχικῇ πράξει.

Ἂν εἰς τὸ παιδίον δὲν ἦτο δεδομένον ὄνομα καθ' ὃν χρόνον συνετάχθη ἡ περὶ γεννήσεως ληξιαρχικὴ πρᾶξις, προστίθεται

τοῦτο μετὰ τὴν βάπτισίν του παρὰ τοῦ ληξιάρχου ἢ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 49 ἀναφερομένων λοιπῶν φυλάκων τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων, διὰ μεταγενεστέρας πράξεως, γραφομένης εἰς τὸ περιθώριον τῆς περὶ γεννήσεως πράξεως, παρόντων δύω μαρτύρων, ἐπὶ τῇ δηλοποιήσει τοῦ πατρός, τῆς μητρὸς καὶ τοῦ ἀναδόχου, οἵτινες ὑπόκεινται εἰς τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 644 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένην ποινήν, ἐὰν δὲν ποινήσωσι τὴν δήλωσιν ταύτην ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀφ' ἧς ἐδόθη τὸ ὄνομα.

Ἄρθρον 65. Ἐὰν τὸ παιδίον δὲν ἐγεννήθη ἐν γάμῳ, τὸ ὄνομα τῶν γονέων σημειοῦται μόνον ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτῶν, καὶ τοῦτο ἐὰν ἡ ἀναγνώρισις ἐπιτρέπηται ἀπὸ τὸν νόμον.

Ἄρθρον 66. Ἐν περιπτώσει γεννήσεως διδύμων, σημειοῦται ἐν ἑκάστῃ τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων ἡ τάξις, καθ' ἣν ταῦτα ἐγεννήθησαν.

Ἄρθρον 67. Ἐὰν τὸ τεχθὲν ἦναι παρὰ φύσιν γέννημα, ὁ ληξίαρχος ὀφείλει νὰ διορίσῃ ἐμπειροτέχνας, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῶν ὁποίων συντάττει τὴν περὶ γεννήσεως ληξιαρχικὴν πρᾶξιν, ἢ ἀναφέρει ἐν ἰδιαιτέρᾳ ἐκθέσει τοὺς λόγους, δι' οὓς ὠρνήθη τὴν σύνταξιν τῆς πράξεως.

Ἄρθρον 68. Ὅστις εὕρῃ νεογέννητον παιδίον ὀφείλει, ἐπὶ τῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ 638 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένῃ ποινῇ, νὰ δηλώσῃ τοῦτο ἐντὸς 24 ὡρῶν εἰς τὸν ληξίαρχον τοῦ τόπου ἔνθα τὸ παιδίον εὑρέθη, νὰ ἐπιδείξῃ εἰς αὐτὸν τὸ παιδίον καὶ τὰ σὺν αὐτῷ τυχὸν εὑρεθέντα ἐνδύματα καὶ ἄλλα πράγματα, καὶ νὰ φανερώσῃ ὅλα τὰ περιστατικά, τὰ περὶ τὸν χρόνον καὶ τὸν τόπον τῆς εὑρέσεως· περὶ τῶν ἀνωτέρω γίνεται λεπτομερὴς μνεία ἐν τῇ συνταττομένῃ ληξιαρχικῇ πράξει, σημειουμένων προσέτι ἐν αὐτῇ καὶ τῆς κατ' εἰκασίαν ἡλικίας τοῦ παιδίου, τοῦ γένους του, τοῦ δοθησομένου αὐτῷ ὀνόματος, τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς ἢ τοῦ ἰδιώτου, εἰς οὓς παρεδόθη ἢ θέλει παραδοθῇ.

Ἄρθρον 69. Ὅταν ἐν θαλασσοπλοΐᾳ γεννηθῇ παιδίον, ἡ περὶ γεννήσεως αὐτοῦ ληξιαρχικὴ πρᾶξις συντάσσεται ἐντὸς 24 ὡρῶν, ἐν μὲν τοῖς πολεμικοῖς πλοίοις παρὰ τοῦ φροντιστοῦ, ἐν δὲ τοῖς ἐμπορικοῖς παρὰ τοῦ πλοιάρχου, ἐπὶ παρουσίᾳ δύω μαρτύρων ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πλοίου, ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιούτων, ἐκ τοῦ πληρώματος.

Ἡ πρᾶξις αὕτη ἐγγράφεται εἰς τὸ ναυτολόγιον.

Ἄρθρον 70. Ἐν ἐλλείψει φροντιστοῦ ἐν τοῖς πολεμικοῖς πλοίοις καὶ πλοιάρχου ἐν τοῖς ἐμπορικοῖς, ἢ κωλυομένων αὐτῶν, ἡ ληξιαρχικὴ περὶ γεννήσεως πρᾶξις συντάσσεται παρὰ τῶν νομίμως αὐτοὺς ἀναπληρούντων.

Ἄρθρον 71. Εἰς τὸν πρῶτον λιμένα, ὅπου τὸ πλοῖον καταπλεύσῃ δι' ὁποιανδήποτε ἄλλην αἰτίαν, παρὰ τὴν τοῦ ἀφοπλισμοῦ, ὁ φροντιστής, ὁ πλοίαρχος, ἢ οἱ ἀναπληροῦντες αὐτοὺς ὀφείλουσι νὰ ἀποθέσωσι δύω παρ' αὐτῶν ἐπικυρωμένα ἀντίγραφα τῆς συνταχθείσης ληξιαρχικῆς περὶ γεννήσεως πράξεως εἰς τὸ λιμεναρχεῖον, ἂν ὁ λιμὴν ἦναι ἑλληνικός, ἢ εἰς τὸ προξενεῖον, ἂν ὁ λιμὴν ἦναι ξένος.

Ἐκ τῶν ἀντιγράφων τούτων τὸ ἓν μένει εἰς τὸ λιμεναρχεῖον ἢ εἰς τὸ προξενεῖον, τὸ δὲ ἄλλο πέμπεται παρὰ τοῦ λιμενάρχου ἢ τοῦ προξένου εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργόν, ὅστις πέμπει ἀντίγραφον παρ' αὐτοῦ ἐπικυρωμένον εἰς τὸν ληξίαρχον τῆς κατοικίας ἢ τῆς διαμονῆς τοῦ πατρὸς τοῦ παιδίου, ἢ τῆς μητρός, ἐὰν ὁ πατὴρ ἦναι ἄγνωστος, τὸ δὲ ἀντίγραφον τοῦτο καταχωρίζεται ἀμέσως εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία.

Ἄρθρον 72. Ὅταν τὸ πλοῖον καταπλεύσῃ δι' ἀφοπλισμόν, τὸ ναυτολόγιον ἀποτίθεται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ λιμενάρχου, ὅστις πέμπει ἀντίγραφον παρ' αὐτοῦ ἐπικυρωμένον τῆς ληξιαρχικῆς περὶ γεννήσεως πράξεως εἰς τὸν ληξίαρχον τῆς κατοικίας ἢ τῆς διαμονῆς τοῦ πατρὸς τοῦ παιδίου, ἢ τῆς μητρός, ἂν ὁ πατὴρ ἦναι ἄγνωστος· τὸ ἀντίγραφον τοῦτο καταχωρίζεται ἀμέσως εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία, ἐὰν δὲν ἦναι ἤδη καταχωρισμένον, κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὡρισμένα.

Ἄρθρον 73. Διὰ τὰς ἐν τοῖς λοιμοκαθαρτηρίοις γεννήσεις συντάσσεται ληξιαρχικὴ πρᾶξις ἐν τοῖς ὑγειονομικοῖς βιβλίοις παρὰ τοῦ ὑγειονόμου, ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτὸν ὑπαλλήλου, ἐπὶ παρουσίᾳ δύω μαρτύρων· ἀντίγραφον δὲ ἐπικυρωμένον τῆς πράξεως ταύτης πέμπεται ἐντὸς 24 ὡρῶν πρὸς τὸν ληξίαρχον τῆς κατοικίας ἢ τῆς διαμονῆς τοῦ πατρός, ἢ, ἂν ὁ πατὴρ ἦναι ἄγνωστος, πρὸς τὸν ληξίαρχον τῆς κατοικίας ἢ τῆς διαμονῆς τῆς μητρός, διὰ νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τῶν εἰς τοὺς γάμους ἀναγομένων ληξιαρχικῶν πράξεων.

Ἄρθρον 74. Ὁσάκις τελεσθῇ γάμος, οἱ σύζυγοι καὶ ὁ ἱερεύς, ὁ τελέσας τὸν γάμον, ὀφείλουσι νὰ τὸν φανερώσωσιν ἐντὸς 10 ἡμερῶν εἰς τὸν ληξίαρχον, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ἐτελέσθη ὁ γάμος· οὗτος δὲ συντάττει ἀμέσως τὴν περὶ γάμου ληξιαρχικὴν πρᾶξιν, παρόντων τῶν δύω συζύγων, τοῦ τελέσαντος τὸν γάμον

ἱερέως, καὶ δύο μαρτύρων, εἰ δυνατόν, ἐκ τῶν παρευρεθέντων εἰς τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου.

Ἄρθρον **75.** Ἡ περὶ γάμου ληξιαρχικὴ πρᾶξις θέλει περιέχει α') τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα, τὴν ἡλικίαν, τὸν τόπον τῆς γεννήσεως καὶ τὴν κατοικίαν τῶν συζύγων, β') τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν τῶν γονέων, γ') τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν, τὸ ἐπάγγελμα, τὴν κατοικίαν τῶν μαρτύρων, καὶ ἂν ἦναι συγγενεῖς τῶν συζύγων, κατὰ τίνα βαθμὸν καὶ τίνος, δ') τὴν γενομένην παρὰ τοῦ ἱερέως τέλεσιν τοῦ γάμου, τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ ἱερέως τούτου, καὶ τὴν ἡμέραν, ὥραν καὶ τόπον τῆς τελέσεως τοῦ γάμου.

Ἄρθρον **76.** Ὁσάκις διὰ δικαστικῆς ἀποράσεως βεβαιωθῇ γάμος, τοῦ ὁποίου ἡ εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία ἐγγραφὴ παρελείφθη δι' ἔλλειψιν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον **74** δηλώσεως τῆς τελέσεως αὐτοῦ, τὸ δικαστήριον δύναται διὰ τῆς αὐτῆς ἀποράσεως νὰ ἐπιβάλῃ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν **20—100** εἰς ἕκαστον τῶν παραμεληπάντων τὴν δήλωσιν συζύγων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τῶν εἰς τὰς ἀποβιώσεις ἀναγομένων ληξιαρχικῶν πράξεων.

Ἄρθρον **77.** Οὐδεμία πρὸς ἐνταφιασμὸν ἄδεια δίδεται παρὰ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς, πρὶν ἡ συνταχθῇ ἡ περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικὴ πρᾶξις.

Ἄρθρον **78.** Ἡ περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικὴ πρᾶξις συντάσσεται παρὰ τοῦ ληξιάρχου ἐπὶ παρουσίᾳ δύο μαρτύρων.

Τὴν ἀποβίωσιν ὀφείλουσιν, ἐπὶ τῇ ἐν τῷ **644** ἄρθρῳ τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένῃ ποινῇ, νὰ δηλώσωσιν ἄνευ ἀναβολῆς, α') οἱ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ διαμένοντες πλησιέστεροι τοῦ ἀποβιώσαντος συγγενεῖς, καὶ β') οἱ κατὰ τὴν ἀποβίωσιν παρευρεθέντες.

Ὁ ληξίαρχος ἐπισκέπτεται αὐτοπροσώπως τὸν νεκρόν, ἐὰν κρίνῃ τοῦτο ἀναγκαῖον. Τῆς ἐπισκέψεως δὲ ταύτης γίνεται μνεία ἐν τῇ ληξιαρχικῇ πράξει.

Ἄρθρον **79.** Ἡ περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικὴ πρᾶξις θέλει περιέχει τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ ἀποβιώσαντος, τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν τοῦ θανάτου αὐτοῦ, πρὸς τούτοις δὲ, τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν τῶν δηλωσάντων τὴν ἀποβίωσιν, καὶ, ἐὰν οὗτοι ἦναι συγγενεῖς τοῦ ἀποβιώντος, τὸν βαθμὸν τῆς συγγενείας.

Ἡ αὐτὴ ληξιαρχικὴ πρᾶξις θέλει περιέχει τὸ ὄνομα καὶ ἐπώ-

νυμον τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων, ἐὰν ὁ ἀποβιώσας ἦτον ἔγγαμος ἢ ἐν χηρείᾳ, καὶ τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα, τὴν κατοικίαν τῶν γονέων τοῦ ἀποβιώσαντος καὶ τὸν τόπον τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, καθόσον ταῦτα εἰσὶ γνωστά.

Ἄρθρον **80.** Ὁ ληξίαρχος, εἰς ὃν ἐπιδεικνύεται νεκρὸν νεογέννητον παιδίον, τοῦ ὁποίου ἡ γέννησις δὲν ἐπιστοποιήθη ἐν τοῖς ληξιαρχικοῖς βιβλίοις, ὀφείλει νὰ μὴ ἀναφέρῃ ὅτι ἀπέθανεν, ἀλλὰ μόνον, ὅτι τῷ ἐπεδείχθη νεκρόν. Θέλει δὲ σημειώσει εἰς τὴν περὶ τούτου συνταττομένην ληξιαρχικὴν πρᾶξιν ἐπὶ παρουσίᾳ δύο μαρτύρων κατὰ τὰς δηλώσεις τῶν ἐμφανιζομένων τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν τῶν γονέων τοῦ παιδίου, καὶ τὸ ἔτος, τὴν ἡμερομηνίαν, καὶ τὴν ὥραν, καθ' ἣν ἐξῆλθεν ἐκ τῆς κοιλίας τῆς μητρός του.

Ἡ ληξιαρχικὴ αὕτη πρᾶξις ἐγγράφεται ἐν τοῖς τῶν ἀποβιώσεων βιβλίοις, χωρὶς νὰ προδικάζηται δι' αὐτῆς τὸ ζήτημα, ἂν ἐγεννήθη ζῶν ἢ νεκρὸν τὸ παιδίον.

Ἄρθρον **81.** Ὅταν ὑπάρχουν σημεῖα ἢ ἐνδείξεις βιαίου θανάτου, ἢ ἄλλαι περιστάσεις, δίδουσαι ὑπόνοιαν περὶ αὐτοῦ, ὁ ἀνακριτικὸς ὑπάλληλος, ἐνεργήσας αὐτοψίαν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου **157** τῆς ποινικῆς δικονομίας, καὶ συντάξας ἔκθεσιν περὶ αὐτῆς, ὀφείλει νὰ πέμψῃ ἀμέσως πρὸς τὸν ληξίαρχον τοῦ τόπου, ἔνθα συνέβη ἡ ἀποβίωσις, ἀντίγραφον τῆς ἐκθέσεως ταύτης καὶ ὅλας τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον **79** τοῦ παρόντος νόμου ἀναγκαίας πληροφορίας, τὰς ὁποίας ἠδυνήθη νὰ συλλέξῃ διὰ τῆς ἀνακρίσεως. Κατὰ τὰς πληροφορίας ταύτας ὁ ληξίαρχος συντάσσει τὴν περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικὴν πρᾶξιν.

Ἄρθρον **82.** Οἱ γραμματεῖς τῶν ποινικῶν δικαστηρίων ὀφείλουσιν ἐντὸς **24** ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποράσεων, δι' ὧν καταψηφίζεται θανατικὴ ποινή, νὰ πέμψωσι πρὸς τὸν ληξίαρχον τοῦ τόπου, ἔνθα ἐγένετο ἡ ἐκτέλεσις, ὅλας τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ **79** τοῦ παρόντος νόμου διαλαμβανομένας πληροφορίας, κατὰ τὰς ὁποίας συντάσσεται ἡ περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικὴ πρᾶξις.

Ἄρθρον **83.** Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν βιαίου θανάτου, ἀποβιώσεως ἐν φυλακῇ ἢ θανατικῆς ἐκτελέσεως, οὐδεμία γίνεται μνεία τῶν περιστάσεων τούτων ἐν ταῖς ληξιαρχικαῖς πράξεσιν.

Ἄρθρον **84.** Ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως κατὰ τὴν θαλασσοπλοΐαν ἢ ἐν τοῖς λοιμοκαθαρτηρίοις, ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις **69—73** τοῦ παρόντος νόμου διατεταγμένα. Ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπομοιρὸς κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου **71**, καὶ ὁ

λιμεναρχης, κατὰ τὴν τοῦ ἄρθρου 72 τοῦ παρόντος νόμου, πέμπουσιν ἀντίγραφον τῆς περὶ ἀποβιώσεως πράξεως, παρ' αὐτῶν ἐπικυρωμένον, πρὸς τὸν ληξίαρχον τῆς κατοικίας τοῦ ἀποβιώσαντος.

Ἄρθρον 85. Ἐὰν συμβῇ θάνατος διὰ πυρκαϊᾶς, πλημμύρας ἐν ὑπονόμοις, ἢ δι' ἄλλων παρομοίων ἐκτάκτων δυστυχημάτων, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἀποβιώσαντος δὲν δύναται νὰ εὑρεθῇ, ἢ εὑρεθὲν δυσγνώριστον, ὁ δήμαρχος τοῦ τόπου, ἔνθα συνέβη τὸ δυστύχημα, ὀφείλει νὰ συντάξῃ ἔκθεσιν βεβαιοῦσαν τὸ γεγονὸς καὶ διαλαμβάνουσαν ἁπάσας τὰς πρὸς σύνταξιν τῆς περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικῆς πράξεως ἀναγκαίας πληροφορίας, καὶ νὰ πέμψῃ τὴν ἔκθεσιν ταύτην πρὸς τὸν ἁρμόδιον παρὰ πρωτοδίκαις εἰσαγγελέα, ὅστις ὀφείλει, ἀδείᾳ τοῦ παρ' ᾧ διατελεῖ δικαστηρίου, νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία καταχωρίσεώς της. Τὸ πρωτότυπον τῆς ἐκθέσεως θέλει μείνει συνημμένον τοῖς βιβλίοις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν προσθήκην ἢ μεταβολὴν ὀνόματος εἰς τὰς ἀναγνωρίσεις νόθων τέκνων, τὰς υἱοθεσίας, καὶ τὰ διαζύγια.

Ἄρθρον 86. Ἡ κατ' ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως γενομένη προσθήκη ἢ μεταβολὴ ὀνόματος ἢ ἐπωνύμου ἐγγράφεται ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ζητήσαντος τὴν προσθήκην ἢ τὴν μεταβολήν, εἰς τὰ ληξιαρχικὰ τῶν γεννήσεων βιβλία, καὶ σημειοῦται εἰς τὸ περιθώριον τῆς περὶ γεννήσεως πράξεως, ἂν ὑπάρχῃ τοιαύτη.

Ἄρθρον 87. Ἐὰν ἡ ἀναγνώρισις νόθου τέκνου γίνηται ἐνώπιον ληξιάρχου, ἡ περὶ ταύτης ληξιαρχικὴ πρᾶξις συντάσσεται ἐπὶ παρουσίᾳ δύω μαρτύρων.

Ἐὰν ἡ ἀναγνώρισις γίνῃ ἐνώπιον ἄλλου ληξιάρχου παρὰ τὸν τοῦ τόπου, ἔνθα ἐγεννήθη τὸ παιδίον, ἢ ἐνώπιον ἄλλης ἁρμοδίας ἀρχῆς, ἡ περὶ αὐτῆς συνταχθεῖσα πρᾶξις καταχωρίζεται ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς χρονολογίας της εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως τοῦ παιδίου.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει γίνεται μνεία τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ περιθώριον τῆς περὶ γεννήσεως ληξιαρχικῆς πράξεως, ἐὰν ὑπάρχῃ τοιαύτη.

Ἄρθρον 88. Ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς περὶ υἱοθεσίας τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἐγγράφεται αὕτη, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ υἱοθετοῦντος ἢ τοῦ υἱοθετουμένου, εἰς τὰ ληξιαρχικὰ

βιβλία τοῦ τόπου, ἔνθα κατοικεῖ ὁ υἱοθετῶν. Ἡ ἐγγραφὴ γίνεται ἐπιδειχθέντος εἰς τὸν ληξίαρχον ἀντιγράφου προσηκόντως ἐπικυρωμένου τῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 89. Ἡ περὶ διαζυξεως τελεσίδικος ἀπόφασις ἐγγράφεται, ἐπιμελείᾳ τῶν διαζευχθέντων, ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας της, εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τοῦ τόπου, ἔνθα ἐνεγράφη ἡ περὶ τελέσεως τοῦ γάμου ληξιαρχικὴ πρᾶξις.

Ἄρθρον 90. Οἱ παραμελοῦντες τὴν κατὰ τὰ ἄρθρα 86—89 τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλομένην αὐτοῖς δήλωσιν τιμωροῦνται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 644 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

Περὶ κατοικίας.

Ἄρθρον 91. Κατοικίαν ἔχει τις ἐν ᾧ τόπῳ κυρίως καὶ μονίμως ἐγκατέστη.

Ἄρθρον 92. Ἡ κατοικία μεταβάλλεται διὰ τῆς εἰς ἄλλον τόπον μετοικήσεως ἐπὶ προθέσει κυρίας καὶ μονίμου αὐτόθι ἐγκαταστάσεως.

Ἡ πρόθεσις αὕτη ἀποδεικνύεται διὰ ῥητῆς δηλώσεως, γινομένης πρὸς τὰ δημαρχεῖα τοῦ τε καταλειπομένου τόπου καὶ τοῦ εἰς ὃν ἡ μετοίκησις γίνεται. Ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτων δηλώσεων, ἡ ἀπόδειξις αὕτη συνάγεται ἐκ τῶν περιστάσεων.

Ἄρθρον 93. Οἱ ἀναδεχθέντες ὑπηρεσίαν ἰσόβιον καὶ συνεχῆ ἔχουσι τὴν κατοικίαν αὐτῶν ἐν ᾧ τόπῳ ἐνεργοῦσι τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην.

Ἄρθρον 94. Οἱ ἀχειράφετοι ἀνήλικοι ἔχουσι κατοικίαν τὴν τῶν γονέων, ἐὰν δὲ διατελῶσιν ὑπὸ ἐπιτροπείαν, τὴν τῶν ἐπιτρόπων· οἱ ἀπηγορευμένοι, τὴν τῶν ἐπιτρόπων, αἱ δὲ σύζυγοι τὴν τῶν συζύγων.

Ὁ παρὼν Νόμος, ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ ἀστυκοῦ νόμου νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . . . N	Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N
Λουκᾶς Δόντος	Πέτρος Καμπάνης . . . . N

Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Άθαν. Δανηλόπουλος	Ν
Αναγνώστης Γιανναυλίδης	Ν	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Ν
Δημήτριος Τσόκρης	Ν	Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Γεώργιος Τσόκρης		Α. Κοντόσταυλος	
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Βελισ. Νικολαΐδης	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ἰωάννης Μπαλάφας	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Σωτήριος Στράτος		Π. Καλποδῖτος	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ἐμ. Ἀντίπας	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Γ. Πανοπιρτόπουλος	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Μιχ. Τριανταφυλλόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Χρῆστος Ῥάγκος	Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος	
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	
Γ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Ἀναγν. Παπαθανασίου	Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου	
Γεώργιος Κονδύλης		Σ. Κοπανίτσας	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν	Α. Κορφιωτάκης	Ν
Βασίλειος Νώνης	Ν	Γ. Γιατράκος	Ν
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Λουκᾶς Στεράνου	
Δ. Ζῶτος		Ἰω. Παπαλουκόπουλος	Ν
Γ. Γιολδάσης	Ν	Ἰω Ν. Ταμπακόπουλος	Ν
Ν. Γρανίτσας		Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	
Ἀύσανδρος Βιλαέτης		Β. Π. Δημητρακόπουλος	
Σ. Χ. Στεφανόπουλος		Ἀναγν. Δεδόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Αὐγερινός		Α. Μαυροειδής	Ν
Σόλων Κρεστενίτης		Γ. Κεφάλας	Ν
Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν	Ἀναγν. Τσάκας	Ν
Γεώργιος Διαμάντης	Ν	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	
Ν. Δελένδας		Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	Ν
Δ. Γαβρᾶς		Παναγ. Παπατσώνης	
Ν. Βαρβαρῆγος	Ν	Σπ. Ἀντωνόπουλος	Ν
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν	Ἰωάννης Προβιλέγιος	Ν
Α. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν	Ἰωάννης Ταταράκης	Ν
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν	Σ. Βαρότσης	Ν
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν	Χ. Σουμαρίπας	Ν

Α. Δημητρακόπουλος	Ν	Κ. Δαρειώτης	
Π. Χρυσοβέργης		Ἰω. Σκαβέντσος	Ν
Α. Παπαδημητριάδης	Ν	Γ. Νικολάου	Ν
Δ. Κοκοτάκης		Γεώργ. Ναύτης	Ν
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης		Μιχαὴλ Σολωμὸς	Ν
Ἰωάν. Εὐσταθίου		Ἀντ. Ρενουάρδος	Ν
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	Ν	Σταμ. Δάρας	
Γεώργιος Μπάνης	Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Νικόλαος Πιερράκος		Παναγιώτης Ψάθης	Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Νικόλαος Νάζος	
Δημήτριος Πουλικάκος		Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν
Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Π. Χριστόπουλος	Ν	Κυριάκος Πεντρόπουλος	
Π. Κανελλόπουλος		Δημήτρ. Στάϊκος	Ν
Νικόλαος Μοσχοῦλας	Ν	Α. Κιζάνης	
Σπ. Πήλληκας		Παντολέων Κουντουριώτης	
Ν. Παναγιᾶς	Ν	Δημήτριος Μπουδούρης	Ν
Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς	Ν
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν	Μ. Χουρμούζης	
Σιδέρης Πράτσικας		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Π. Πατρινὸς	Ν	Γεώργ. Ριζόπουλος	
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	Ν
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	Ν
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Ν. Α. Μιλόταση		Α. Μάντσαρης	Ν

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τῶν νομοσχεδίων περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ, καὶ περὶ ἀρμοδιότητος τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ν. Καΐρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΑ'.

Τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Παρελθών ὁ εἰσηγητὴς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπογραφῆς τῶν ἐμποροναυτῶν, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ ἀπογραφῆς τῶν ἐμποροναυτῶν ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν νομοσχέδιον, καὶ μελετήσασα τὰ καθέκαστα αὐτοῦ μετ' ἐπιστασίας, εὗρε τοὺς ἐπ' αὐτοῦ ἐκτεθέντας λόγους τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ ἰσχυροὺς, διότι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἀναπληροῖ τὰς ἐλλείψεις τοῦ ἀπὸ 1836 περὶ Ἀστυνομίας τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας ἐκδοθέντος νόμου, καὶ κανονίζει τὰς σχέσεις μεταξὺ πλοιάρχου καὶ ναύτου· ὅθεν συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ ὡς ἔχει.

Ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ τέλος τῶν 25 λεπτῶν τοῦ 2 παραγράφου ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισεν ἐπιεικὲς νὰ ὁριοθῇ ἡ εἴσπραξις αὐτὴ πρὸς ὄφελος τοῦ ἀπομαχικοῦ ταμείου, τοῦ ὁποίου τὸ χρήσιμον πάντες ὁμολογοῦσι, καὶ ἐπιθυμοῦν τὴν ταχεῖαν αὐτοῦ σύστασιν καὶ πρόοδον, καὶ πρὸς τοῦτο προτείνει τὴν ἑξῆς προσθήκην εἰς τὸ τέλος τοῦ 2 παραγράφου· «τὸ τέλος τοῦτο τοῦ χαρτοσήμου εἰσπράττεται πρὸς ὄφελος τοῦ ἀπομαχικοῦ ταμείου.»

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Π. Χριστόπουλος, Π. Ψάθας, Γ. Ναύτης,
Δ. Ἀθανασίου, Ἰωάννης Ἀποστολίδης.

Ὁ εἰσηγητὴς Στ. Δοκός.»

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Δανηλόπουλον καὶ Ν. Ματθαίου, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 80.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν	Ἀντώνιος Βενιζέλος	
Λουκᾶς Λόντος	Ν	Πέτρος Καμπάνης	Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Ἀθαν. Δανηλόπουλος	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	Ν	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Δημήτριος Τσόκρης	Ν	Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Γεώργιος Τσόκρης		Α. Κοντόσταυλος	Ν
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν	Βελισ. Νικολαΐδης	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ἰωάννης Μπαλάφας	Ν
Δημήτριος Καλλιῤῥονᾶς		Πέτρος Δελιγιάννης	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Κων. Ἀμπρινόπουλος	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Σωτήριος Στράτος	Ν	Π. Κολποδίνος	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Βμ. Ἀντίπας	
Φίλων Φίλωνος	Ν	Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Μ. Τριανταφυλλόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Χρῆστος Ράγκος	Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος	
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Ἐμμανουὴλ Τσόχλης	
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν
Γεώργιος Κανδύλης	Ν	Σ. Κοπανίτσας	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν	Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν	Α. Κορφιωτάκης	Ν
Βασίλειος Νώνης	Ν	Γ. Γιατράκος	Ν
Σταμάτ. Μήτσας	Ν	Λουκᾶς Στεφάνου	Ν
Δ. Ζῶτος	Ν	Ἰω. Παπαλουκόπουλος	Ν
Γ. Γιολδάσης	Ν	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	Ν
Ν. Γρανίτσας	Ν	Γ. Ν. Ῥιβελιώτης	Ν
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης		Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν
Στέρ. Στεφανόπουλος		Ἀναγ. Δεδόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Αὐγερινός		Α. Μαυροειδὴς	Ν
Σόλων Κρεστενίτης		Γ. Κεφάλας	
Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν	Ἀναγ. Τσάκας	Ν
Γεώργιος Διαμάντης	Ν	Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος	
Ν. Δελένδας		Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	Ν
Α. Γαβρᾶς		Παναγ. Παπατσώνης	
Ν. Βαρβαρῆγος		Σπ. Ἀντωνόπουλος	Ν
Θ. Α. Ζαΐμης	Ν	Ἰω. Προβιλέγιος	Ν
Λεωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν	Ἰω. Ταταράκης	Ν
Χ. Θεοχαράπουλος	Ν	Σ. Βαρώτσης	
Πλ. Παπαδρῆς	Ν	Χ. Σουμαρίπας	

Α. Δημητρακόπουλος		Κ. Δαρειώτης	
Π. Χρυσοβέργης	Ν	Ἰω. Σκαβέντζος	Ν
Α. Παπαδημητριάδης	Ν	Γ. Νικολάου	Ν
Δ. Κοκοτάκης	Ν	Γεώργιος Ναύτης	Ν
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης		Μιχαὴλ Σολωμὸς	Ν
Ἰωάννης Εὐσταθίου		Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	Ν	Στ. Δάρας	
Γεώρ. Μπάνης		Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Νικόλαος Πιερράκος		Παναγ. Ψάθης	Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Νικόλαος Νάζος	
Δημήτριος Πουλικάκος		Ἀναγ. Παπατσώρης	Ν
Γρηγόριος Πατριαρχέας		Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Π. Χριστόπουλος	Ν	Κ. Πονηρόπουλος	Ν
Π. Καλλίπουλος		Δημήτριος Στάϊκος	Ν
Ν. Μοσχούλας	Ν	Α. Κιζάνης	
Σπ. Πηλίκκας	Ν	Παντολ. Κουντουριώτης	
Νάκος Παπουργιάς		Δημήτριος Βουδούρης	Ν
Κωνσταντῖνος Βιάμης	Ν	Σταμάτιος Γ. Δοκός	Ν
Εὐθ. Κεχαγιας		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Σιδ. Πράτσικας		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν
Π. Πατρινός	Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου		Α. Μάντσαρης	
Ν. Α. Μπότασης			

Ἀναγνωσθέντος εἶτα τοῦ ἄρθρου 1 μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, λαβὸν τὸν λόγον ἐν τῶν μειοψηφούντων μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐξέθηκεν, ὅτι οἱ ἀναγνώσαντες τὸ ἐδάφιον ἀπὸ τοῦ ἄρθρου ἀπέδωκαν αὐτῷ ἰδίαν ἕκαστος ἔννοιαν, ἡ δὲ ἀσάφεια αὕτη μόνη ἤρκει νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς τὴν ἀπάλειψιν αὐτοῦ ἢ εἰς τὴν διόρθωσίν του εἰς τρόπον ὥστε, σαφέστερον γινόμενον, νὰ μὴ δίδῃ ἀφορμὰς εἰς παρεξήγησιν. Καὶ αὐτὸς δὲ ἀναγινώσκων τὸ ἐδάφιον σκέπτεται ἂν σκοπὸν ἔχῃ νὰ καθιερώσῃ πρανόμια ὑπὲρ τῶν προξένων εἰς τὰ ξένα Κράτη, ἀλλὰ τοιοῦτόν τι δὲν ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἄρθρου, διότι δὲν πρόκειται ἐν τῷ ἐδαφίῳ περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξένων, ἀλλὰ περὶ τῶν νόμων, εἰς οὓς οὗτοι ὑπόκεινται. Ποίους ὅμως νόμους ἐννοεῖ τὸ ἐδάφιον; Ἐὰν μὲν τοὺς νόμους, οἵτινες διέπουσι τὰς ἰδιωτικὰς τοῦ πολίτου πράξεις, γνωρίζομεν ὅτι ἐν Εὐρώπῃ ἰσχύουσιν οἱ

ἐγχώριοι νόμοι, ὥστε καὶ ὁ Ἕλλην πρόξενος, συναλλαττόμενος ἐν Γαλλίᾳ ἢ ἀλλαχοῦ, ὑπόκειται εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους ἐκείνου. Ἐὰν δὲ πρόκειται περὶ τῶν νόμων τῶν ἀφορώντων τὴν προξενικὴν ὑπηρεσίαν, τὰς εὐθύνας καὶ ὑποχρεώσεις αὐτοῦ ὡς προξένου, οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι ὁ πρόξενος ὑπάγεται εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους, καὶ οὐδεμία ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν τοῦτο ἐν τῷ νόμῳ. Ἀλλὰ τὸ ἐδάφιον ἀφορᾷ τοὺς ἀλλοδαποὺς, οἵτινες δέχονται ἑλληνικὴν προξενικὴν ὑπηρεσίαν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, εἰ μὲν ὁ ἀλλοδαπὸς ἐδέχθη τὴν ἑλληνικὴν ὑπηρεσίαν ἄνευ συγκαταθέσεως τῆς Κυβερνήσεώς του, ἀποβάλλει τὴν ἐθνικότητά του καὶ θεωρεῖται ὡς Ἕλλην· εἰ δὲ ἐδέχθη τὴν ὑπηρεσίαν συγκαταθέσει τῆς Κυβερνήσεώς του, ἐξακολουθεῖ νὰ διατηρῇ τὴν ἐθνικότητά του καὶ νὰ ὑπόκειται εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, εἰς ὃ ἀνήκει· ὥστε καὶ οὕτω πάλιν καθίσταται περιττὸν τὸ ἐδάφιον ἀ. Ὁ νομοθέτης παρέλαβε τὴν προκειμένην διάταξιν ἀπὸ τὸν βελγικὸν νόμον, χωρὶς νὰ σκιφθῇ ὅτι τὸ ἔθνος ἡμῶν ὡς ἀρτιγένητον δὲν δύναται νὰ ἔχῃ διπλωματικὰ ἔθιμα παλαιά, καὶ ἑπομένως, ἐν ᾧ οἱ πρόξενοι ἡμῶν θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐδρεύουσιν, οἱ παρ' ἡμῖν ξένοι πρόξενοι θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς τοὺς νόμους τῆς πατρίδος των, διότι δὲν θέλουσιν εὑρίσκει ἐνταῦθα ἔθιμα ἀντικείμενα εἰς τοὺς νόμους ἐκείνους, καὶ ἑπομένως, ἀφ' οὗ οὐδεμίαν ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης θέλομεν ἔχει ἡμεῖς ὠφέλειαν, θέλομεν ἴσως εὑρεθῇ πολλάκις καὶ εἰς δυσάρεστον μετὰ τῆς γείτονος ἐπικρατείας θέσιν, δίδοντες ἀφορμὴν εἰς συζητήσεις περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἐν ᾧ ὀφείλομεν ν' ἀποφεύγωμεν πᾶσαν παρίστασιν δυναμένην νὰ δώσῃ χώραν εἰς συζητήσεις καὶ διενέξεις.

Καὶ διὰ τὸν λόγον λοιπὸν αὐτὸν, καὶ διότι, ὡς ἀπέδειξε, καθίσταται ὅλως περιττὸν τὸ ἐδάφιον, μέλη τινὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐνόμισαν καλὸν νὰ προτείνωσι τὴν ἐξάλειψίν του.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὁ προαγορεύσας βουλευτὴς Σύρου ἐν τῷ τέλει τῆς ἀγορεύσεώς του εὗρε τὸν προκαλέσαντα τὸ συζητούμενον ἐδάφιον λόγον, εἰπὼν, ὅτι πιθανὸν ν' ἀφορᾷ ἀλλοδαποὺς δεχομένους ἑλληνικὴν πρόξενικὴν ὑπηρεσίαν. Καὶ ἂν μὲν εἰς ἓν Κράτος, εἰς τὸ ὁποῖον διατελεῖ πρόξενός τις Ἕλλην, ὑπάρχωσι καθιερωμένα ἔθιμα ἀντικείμενα εἰς ἕνα νόμον ἑλληνικὸν, ἢ ἔχωμεν μετ' αὐτοῦ συνθήκας ἐναντίας, ὁ πρόξενος βεβαίως θέλει ὑπόκεισθαι εἰς τὰ ἔθιμα ἢ εἰς τὰς ὑπὸ τῆς συνθήκης παραδεδεγμένας συμφωνίας καὶ χωρὶς νὰ εἴπωμεν τοῦτο ἐν τῷ νόμῳ. Ἐὰν ὅμως οὔτε ἔθιμα ἐναντία ὑπάρχωσιν

οὔτε συνθῆκαι, τότε καλὸν εἶναι νὰ γνωρίζωσι καὶ τὰ ξένα Κράτη καὶ οἱ θέλοντες νὰ διχθῶσι προξενικὴν ὑπηρεσίαν ἀλλοδαποί, ὅτι οἱ πρόξενοι καὶ λοιποὶ θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους. Δὲν ἐπιβάλλομεν λοιπὸν ἡμεῖς σύδεμίαν ὑποχρέωσιν οὔτε εἰς τὰ Κράτη οὔτε εἰς τὰ πρόσωπα, ἀλλ' ἁπλῆν κάμνομεν εἰδοποίησιν. Ὅτι δὲ τὸ ἐδάφιον ἐννοεῖ τοὺς ἀλλοδαποὺς, τοὺς δεχομένους ἑλληνικὴν ὑπηρεσίαν, δὲν εἶναι, νομίζει, ἀνάγκη νὰ τὸ εἰπῶμεν ἐν τῷ νόμῳ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ λέξις *ἔθιμα* πιθανὸν νὰ φαίνηται εὐρεῖα καὶ νὰ δίδῃ διὰ τοῦτο χώραν εἰς παρεξηγήσεις, συγκατατίθεται νὰ προστεθῇ πρὸ αὐτῆς ἡ λέξις *διπλωματικά*.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι εὐτυχῶς κατὰ τὸ τέλος τῆς παρούσης συνόδου ἐνασχολοῦνται τὰ νομοθετικὰ σώματα εἰς τὴν συζήτησιν σπουδαίων καὶ οὐσιωδῶν νόμων. Χθὲς ἀκόμη ἐψηφίσαμεν τὸν ἀστυκὸν νόμον τοῦ Κράτους, θέλοντες δι' αὐτοῦ νὰ στηρίξωμεν ὁλόκληρον τὸν ἰδιωτικόν μας βίον εἰς γραπτοὺς νόμους καὶ οὐχὶ πλέον εἰς ἔθιμα. Συνεπὴς λοιπὸν εἰς ὅσα χθὲς ἐψήφισεν ἡ Βουλὴ, ὀφείλει νὰ σκεφθῇ πολὺ ἐφ' ἑνὸς νομοσχεδίου τοσοῦτον συχνὰ ἀναφέροντος τὴν λέξιν *ἔθιμα*, καὶ ἔθιμα μάλιστα ξένων ἐθνῶν. Κατὰ τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἐδάφιον, ἐὰν τὰ ἔθιμα τοῦ Κράτους, εἰς ὃ διατελεῖ τις πρόξενος, ἀντιβαίνωσιν εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους, ὁ ἕλλην πρόξενος θέλει ἀκολουθεῖ τὰ ἔθιμα καὶ οὐχὶ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους. Συνδυάζοντες δὲ τὸ ἀ ἐδάφιον μετὰ τοῦ τετάρτου, παρατηροῦμεν ἐπίσης, ὅτι ἐν περιπτώσει ναυαγίου ἢ ἀποβιώσεως Ἕλληνος, ὁ πρόξενος ὑποχρεοῦται νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου, ὅπου συνέβη τὸ ναυάγιον ἢ ἡ ἀποβίωσις, καὶ οὐχὶ κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους. Παρακαλεῖ λοιπὸν τὸν ὑπουργὸν νὰ διασαφήσῃ ποῖα ἔθιμα ἐννοεῖ, διότι ἄλλως δὲν ἀνέχεται νὰ ὑπάρχῃ τοιαύτη λέξις ἐν τῷ νόμῳ.

Ἐπήνεγκεν ἕτερον μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι συμφωνεῖ μετὰ τοῦ βουλευτοῦ Σύρου τοῦ προτείναντος τὴν τοῦ ἐδαφίου ἐξάλειψιν. Νομίζει ὅμως ὅτι δυνάμεθα εἰς τὸν αὐτὸν νὰ καταντήσωμεν σκοπὸν, ἐὰν μεταβάλωμεν μίαν λέξιν τοῦ ἐδαφίου. Ἐκ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ ὑπουργοῦ κατενοήσαμεν ὅτι τὸ ἐδάφιον δὲν ἀφορᾷ τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ἰδιωτικὰς ὑποχρεώσεις τοῦ προξένου, ἀλλὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν προξενικῶν αὐτοῦ καθηκόντων, διότι καὶ ὁλόκληρον τὸ νομοσχέδιον τὴν προξενικὴν ὑπηρεσίαν ἔχει ὑπ' ὄψιν, καὶ ὄχι τὸν ἰδιωτικὸν βίον τοῦ προξένου. Διὰ τῆς λέξεως ὅμως «ὑπόκειται» ἐννοοῦμεν τὴν παθητικὴν κατάστασιν τοῦ ἀτόμου, καὶ ἑπομένως, ἐὰν ὁ πρόξενος ὑποπέσῃ εἰς πταῖσμά

τι, πλημμέλημα ἢ ἔγκλημα, ὑπόκειται εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους, ὁσάκις οἱ νόμοι ἢ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου ἐκείνου δὲν ἀντίκεινται κτλ. Ἐν τῷ ἄρθρῳ 18 βλέπομεν ὅτι τὰ παρ' Ἑλλήνων πολιτῶν πραττόμενα εἰς ξένην χώραν πταίσματα κτλ. τιμωροῦνται κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους, ἄρα καὶ οἱ πρόξενοι εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς ὑπόκεινται νόμους διὰ τὰ πταίσματα καὶ λοιπά. Δὲν ἐννοεῖ λοιπὸν τοῦτο τὸ ἐδάφιον καὶ κατὰ συνέπειαν κακῶς ἐτέθη ἡ λέξις «ὑπόκεινται» ἐκ τῆς ὁποίας προέρχονται αἱ ἀμφιβολίαι. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ἄρθρου ἐδάφια προβλέπουν εἰδικώτερον τὰς ἐνεργείας τοῦ προξένου, νομίζει ὅτι ἂν ἀντὶ τῆς λέξεως *ὑπόκεινται* μεταχειρισθῶμεν τὴν λέξιν *ἐνεργοῦν*, καθιστῶμεν σαφῆ τοῦ ἄρθρου τὴν ἔννοιαν καὶ ἀποφεύγομεν πᾶσαν πιθανὴν παρεξήγησιν.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς περὶ ἐθίμων παρατηρήσεις τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς, νομίζει ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν ἠδύνατο νὰ κανονίσῃ ἄλλως τὴν προξενικὴν δικαιοδοσίαν. Πρὸ μικροῦ ἐψηφίσαμεν νόμον περὶ ναυαγίων, περιέχοντα διαφόρους διατάξεις, αἵτινες ὅμως ἀφοροῦν τὸ κράτος ἡμῶν. Ἀλλ' ἐὰν συμβῇ ναυάγιόν τι εἰς ξένον Κράτος, τὸ ὁποῖον ἔχει νόμον ἐναντίον ἢ ἔθιμα ἐναντία, ὁ πρόξενος ἡμῶν δὲν δύναται βεβαίως νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον, ἀλλὰ κατὰ τὸν νόμον ἢ τὰ ἔθιμα τοῦ μέρους ἐκείνου.

Ἐπήνεγκεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι κατ' ἀρχὰς ἀναγινώσκων τις τὸ ἐδάφιον, ἠδύνατο νὰ μὴ λάβῃ σαφῆ περὶ αὐτοῦ γνῶσιν καὶ νὰ νομίσῃ ὅτι τὸ ἄρθρον θέλει νὰ καθιερώσῃ τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν προξενικῶν καὶ διπλωματικῶν ὑπαλλήλων. Ἀλλὰ μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ δοθεῖσαν ἐξήγησιν, νομίζει ὅτι ἀφῃρέθη πᾶσα ἀμφιβολία. Ὁ ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι τὸ ἐδάφιον δὲν κανονίζει ἄλλο τι εἰμὴ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἀλλοδαπῶν προξένων ἀπέναντι τῶν ἑλλην. νόμων. Πρὸς πλειοτέραν λοιπὸν σαφήνειαν δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν τὰς λέξεις «καίτοι ἀλλοδαποὶ» καὶ οὕτω καθίσταται καθαρωτέρα ἡ ἔννοια, τὴν ὁποίαν ὁ ὑπουργὸς ἀποδίδει εἰς τὸ ἐδάφιον.

Ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς παρετήρησεν, ὅτι συνεχῶς ἀναφέρεται ἡ λέξις ἔθιμα, ἐνῷ ἡμεῖς ζητοῦμεν νὰ καταργήσωμεν ταῦτα. Ἀλλὰ παρατηρεῖ, ὅτι ἐντὸς ἑνὸς Κράτους ἡ ἐξουσία δύναται νὰ πράξῃ ὅ,τι θέλει, δὲν δύναται ὅμως νὰ καταργήσῃ καὶ τὰ ἔθιμα, τὰ ὁποῖα διέπουν τὰς προξενικὰς ἀρχὰς εἰς ξένα μέρη. Ἡ λέξις λοιπὸν ἔθιμα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐλλείψῃ, διότι, ἀφ' οὗ ὅλα τὰ ἔθνη ὑπόκεινται εἰς αὐτὰ, ἡμεῖς βεβαίως δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ ὑποκύψωμεν.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι καθ' ὅσον γνωρίζει, μόνος ὁ ἐσχάτως ἐκδοθεὶς βελγικὸς νόμος ἔχει ἀπαράλλακτον τὸ ἐδάφιον τοῦτο ἐκτὸς μιᾶς λεκτικῆς διαφορᾶς, τὴν ὁποίαν ὅμως πρέπει νὰ διορθώσωμεν διὰ νὰ ἦναι πιστὴ τοῦ βελγικοῦ νόμου ἀντιγραφή, διότι ἡμεῖς δὲν εἴμεθα εἰσέτι εἰς θέσιν νὰ τεκτοίνωμεν πρωτοτύπους νομικὰς διατάξεις. Ἀντὶ λοιπὸν τῆς λέξεως «μὴ ἀντιβαίνουσι» νὰ θέσωμεν τὰς λέξεις «δὲν φέρουσι πρόσκομμα» τὰς ὁποίας περιέχει καὶ ὁ βελγικὸς νόμος· οὕτω δὲ ἀποδίδεται καὶ εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους μία τις ἀξία, διότι ἐννοεῖ ὅτι οἱ ἑλληνικοὶ νόμοι θέλουσιν ἰσχύει, ἐνόσῳ δὲν ἀπαντήσωσι πρόσκομμα (obstacle) εἰς ξένον νόμον. Τὸ κατ' αὐτὸν ὅμως, ἤθελε παρακαλέσει τὸν ὑπουργὸν νὰ συναινέσῃ εἰς τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ἐδαφίου, καθ' ὅσον οὐδεὶς ἄλλος νόμος περιέχει τοιαύτην ἀρχήν· πολλῷ δὲ μᾶλλον ὀφείλομεν νὰ μὴ παραδεχθῶμεν αὐτὴν ἡμεῖς, τῶν ὁποίων τὰ μεγαλείτερα συμφέροντα συνδέονται μὲ κράτη οὐχὶ τοσοῦτον ἐξευγενισμένα. Ἐν τῷ βελγικῷ νόμῳ ἁρμόζει ἴσως τοιαύτη ἀρχή, διότι τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου σχετίζονται μὲ κράτη εὐρωπαϊκά, τῶν ὁποίων τὰ ἔθιμα εἰσὶν ἄξια μιμήσεως. Ἀλλὰ ποίους νόμους ἐννοεῖ τὸ ἐδάφιον ἀφ' οὗ ὁ πρόξενος ἐνεργεῖ καὶ ὡς ἄτομον; Ἐὰν ἐννοῇ τοὺς ἀφορῶντας τὴν προξενικὴν ὑπηρεσίαν, ἦτον περιττὸν νὰ εἴπωμεν, ὅτι ὁ πρόξενος ἀκολουθεῖ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους, ὁσάκις δὲν ἀντίκεινται εἰς τοὺς νόμους καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐδρεύει ὁ πρόξενος, διότι τοῦτο γίνεται καὶ χωρὶς νὰ τεθῇ ἐν τῷ νόμῳ. Ἐὰν δὲ πρόκειται περὶ τῶν ἰδιωτικῶν τοῦ προξένου πράξεων, ἐπίσης καὶ τότε περιττὸν καθίσταται τὸ ἐδάφιον, διότι καὶ Ἕλλην ἂν ἦναι ὁ πρόξενος θέλει ὑπόκεισθαι εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ὅπου διατελεῖ ὡς πρόξενος, πολὺ δὴ μᾶλλον ἐὰν ἦναι ἀλλοδαπός. Ἡ πατρικὴ ἐξουσία π. χ. κατὰ μὲν τὸν ἑλληνικὸν νόμον παύει εἰς τὸ 21 ἔτος τοῦ τέκνου, κατ' ἄλλους δὲ εἰς τὸ 17, ἑπομένως τὸν ἀλλοδαπὸν πρόξενον δὲν δυνάμεθα νὰ τὸν ὑποχρεώσωμεν ν' ἀκολουθήσῃ κατὰ τοῦτο τὸν ἑλληνικὸν νόμον. Ἐπαναλαμβάνει διὰ ταῦτα νὰ παρακαλέσῃ τὸν ὑπουργὸν νὰ παραδεχθῇ τοῦ ἐδαφίου τὴν ἐξάλειψιν. Ἐὰν ὅμως ἡ Βουλὴ παραδεχθῇ αὐτό, νὰ μὴ φέρῃ οὐδένα νεωτερισμὸν ἐκτὸς τῆς μεταβολῆς τῆς λέξεως «ἀντιβαίνουσιν.»

Ἐπέφερεν ἕτερος, ὅτι οὐδεμία ἐκ τῆς τοῦ ἐδαφίου ἀπαλείψεως θέλει προκύψει βλάβη, ἐν ᾧ, ἂν μείνῃ ὡς ἔχει, θέλει πολλὰς ἀφήσει ἀμφιβολίας. Ἐπειδὴ δὲ, ὡς ἐβεβαίωσε καὶ ὁ ὑπουργὸς, τὸ ἐδάφιον ἀφορᾷ τοὺς ἀλλοδαποὺς, ὅσοι δέχονται ἑλληνικὴν προ-

ξενικὴν ὑπηρεσίαν, θεωρεῖ ἀναγκαῖον χάριν σαφηνείας μετὰ τὴν λέξιν *νόμους* νὰ προσθέσωμεν τὰς λέξεις «μὴ ἐξαιρουμένων τῶν ἀλλοδαπῶν» καὶ οὕτως ἀφαιρεῖται πᾶσα ἀμφιβολία, καθ' ὅσον δὲν παραδέχεται καὶ τὴν ἰδέαν τοῦ προαγορεύσαντος βουλευτοῦ τοῦ πανεπιστημίου, ὅτι ὀφείλομεν τυφλῶς ν' ἀντιγράφωμεν τοὺς ξένους νόμους, χωρὶς τοὐλάχιστον νὰ σαφηνίζωμεν τ' ἀσαφῆ αὐτῶν μέρη.

Ἐπὶ τούτοις ὁ εἰσηγητὴς συνδυάζων τὴν διὰ τῆς πρώτης ἀγορεύσεως πρότασίν του μετὰ τῆς τοῦ προαγορεύσαντος βουλευτοῦ Καρυταίνης καὶ τῆς τοῦ βουλευτοῦ Πανεπιστημίου, ἐπρότεινε μετὰ τὴν λέξιν «νόμους» νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις «καὶ ἂν ὦσιν ἀλλοδαποὶ» ἀντὶ δὲ τῶν λέξεων «δὲν ἀντιβαίνουσι» νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις «δὲν φέρουσι πρόσκομμα.»

Τὴν πρότασιν δὲ ταύτην παραδεχθέντος καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀ. ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Σύρου περὶ ἀπαλείψεως τοῦ ἐδαφίου, καὶ ὑπ' ἄλλων ὑποστηριχθείσης, ἀπέρριψεν αὐτὴν μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὸ ἐδάφιον κατὰ τὴν ἀνωτέρω τροποποίησιν, ἔχον οὕτως.

«Ἄρθρ. 1. Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι καὶ ὑποπρόξενοι, καὶ οἱ λοιποὶ προξενικοὶ ὑπάλληλοι ὑπόκεινται εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους, καὶ ἂν ὦσιν ἀλλοδαποί, ὁσάκις οἱ νόμοι ἢ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἐδρεύουσιν, ἢ αἱ διπλωματικαὶ συμβάσεις δὲν φέρουσι πρόσκομμα εἰς τοῦτο.»

Παραδεχθέντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ καὶ τὰς λοιπὰς τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρήσεις, τὸ μὲν ἀνωτέρω ἐδάφιον ἀπετέλεσεν ἓν ἄρθρον, τὰ δὲ λοιπὰ ἐδάφια ἀπήρτισαν δεύτερον, τὸ ὁποῖον ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχει δὲ οὕτως·

«Ἄρθρ. 2. Οἱ γεν. πρόξενοι, πρόξενοι καὶ ὑποπρόξενοι ἐκπληροῦσι καθήκοντα ληξιάρχου καὶ συμβολαιογράφου συμμορφούμενοι μὲ τὰς περὶ τούτων διατάξεις τῶν νόμων.

Συντάσσουν καὶ δέχονται τὰ παρὰ τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ὁριζόμενα ναυτικὰ συμβόλαια ἐνώπιον δύω μαρτύρων, οἵτινες συνυπογράφουσι μετ' αὐτῶν.

Ἐνεργοῦσι, καθ' ὅσον ἐπιτρέπεται τοῦτο παρὰ τῶν ἐθίμων ἢ τῶν διπλωματικῶν συμβάσεων, ὅλα τὰ νόμιμα συντηρητικὰ μέτρα, ἐν περιπτώσει ἀπουσίας ἢ ἀπιβιώσεως Ἕλληνος ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἢ ναυαγίου ἑλληνικοῦ πλοίου.

Ἐπικυροῦσι τὰ ἔγγραφα, ἅτινα ἐκδιδόμενα ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας των, μέλλουσι νὰ προσαχθῶσιν ἀλλαχοῦ.

Συντάττουσι καὶ δέχονται πάντα τὰ λοιπὰ ἔγγραφα, τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν νόμων, τῶν ἐθίμων καὶ τῶν διπλωματικῶν συμβάσεων.»

Ἐπίσης δὲ παραδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3, μεταβληθέντα εἰς 3 καὶ 4, κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, μεθ' ἧς καὶ ὁ ὑπουργὸς συνεφώνησεν· ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 3. Τὰ παρὰ τῶν ἀνωτέρω προξενικῶν ἀρχῶν ἢ τῶν γραμματέων αὐτῶν συντασσόμενα ἔγγραφα ἔχουσι κῦρος, ὁσάκις καθίστανται ἀδύνατον νὰ περιβληθῶσι τοὺς ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων διαγραφομένους τύπους, ἐὰν γίνηται ἐν αὐτοῖς ῥητὴ περὶ τούτου μνεία.

Ἄρθρ. 4. Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι ἢ ὑποπρόξενοι δικάζουσιν ὡς διαιτηταί, ὁσάκις οἱ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν των διαφερόμενοι Ἕλληνες συμφωνήσουσι ν' ἀναθέσωσιν εἰς αὐτοὺς τῶν διενέξεών των τὴν διάλυσιν· τὸ περὶ τούτου συνυποσχετικὸν πρέπει νὰ γίνηται ἐγγράφως.

Ἔχουσι δὲ τὸ δικαίωμα τοῦ δικάζειν ἀνεκκλήτως τὰς ἑξῆς διαφοράς.

α) Περὶ μισθῶν τῶν εἰς τὰ πληρώματα τῶν ἑλληνικῶν πλοίων ἀνηκόντων ναυτῶν.

β') Περὶ ἐκπληρώσεως τῶν ἀμοιβαίων ὑποχρεώσεων μεταξὺ τῶν ναυτῶν, τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν τοῦ πληρώματος, ὡς καὶ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἐπιβατῶν, ὁσάκις αἱ ὑποχρεώσεις ἀνάγονται εἰς τὰς ἀνωτέρω ἰδιότητος, ἢ τρίτος τις δὲν ἐνέχεται.

Ἀποφασίζουσι περὶ τῶν παραβάσεων τῆς ναυτικῆς πειθαρχίας, ἀπαγγέλλουσι τὰς πειθαρχικὰς ποινάς, καὶ ἀνακρίνουσιν, ἄνευ παραγγελίας τοῦ εἰσαγγελέως, κατὰ τὴν ἐν ἰσχύϊ νομοθεσίαν, τὰς ἐντὸς τῶν ἑλληνικῶν πλοίων γινομένας ἀξιοποίνους πράξεις, ἐνεργοῦσι πᾶσαν αἴτησιν ἢ παραγγελίαν τῶν ἐν Ἑλλάδι δικαστηρίων καὶ εἰσαγγελέων, καθόσον ἐπιτρέπεται τοῦτο ὑπὸ τῶν συμβάσεων, τῶν ἐθίμων καὶ τῆς ἐγχωρίου νομοθεσίας.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 5 μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, λαβὼν ἐπὶ ταύτης τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι, κατὰ τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον, ἡ ἀπόφασις τοῦ ἑλληνικοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ ἐν Ἑλλάδι καὶ χωρὶς νὰ περιαψῇ τὸ ἐνταῦθα δικαστήριον τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως, ὅπερ ἀπαιτεῖται μόνον διὰ τὰς

ἀποφάσεις τῶν ξένων δικαστηρίων, καὶ διὰ τοῦτο δὲν παραδέχεται τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀντιπαρετήρησέ τις, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἀπαιτεῖ νὰ περιβάλῃ τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως εἰς τὰς ἀποφάσεις τῶν προξενικῶν δικαστηρίων τὸ ἐν Ἑλλάδι δικαστήριον, ἀλλ' αὐτὸς ὁ ἴδιος πρόξενος, διότι ἄνευ τοῦ τύπου αὐτοῦ μία ἀπόφασις εἶναι ἁπλοῦς χάρτης. Προτείνει διὰ τοῦτο σαφηνείας χάριν νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, αἱ λέξεις «ὑπὸ τοῦ ἐκδώσαντος τὴν ἀπόφασιν προξένου.»

Προσθέντος δὲ ἄλλου ὅτι ὁ τύπος τῆς ἐκτελέσεως πρέπει νὰ περιβάλληται καὶ εἰς τὰς ἀποφάσεις ἐκείνας, αἵτινες πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἐντὸς τοῦ ξένου Κράτους, διὰ νὰ ἦναι γνωστὸν ἐὰν ἡ ἀπόφασις ἦναι ἐκτελεστὴ ἢ ἐφέσιμος· ἀντιπαρετήρησεν ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσας, ὅτι τοῦτο εἶναι ἀδύνατον νὰ γίνῃ, διότι ὁ πρόξενος δὲν δύναται νὰ διατάξῃ τὴν ξένην ἔνοπλον δύναμιν νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀπόφασιν, οὔτε νὰ εἴπῃ «ἐντέλλεται κτλ.» Τὸ τοιοῦτον ἤθελεν εἶσθαι εἰς νεωτερισμούς, παρ' ἡμῶν εἰσαγόμενος καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἐφαρμοσθῇ.

Προτείναντος δέ τινος νὰ τεθῇ τοὐλάχιστον εἰς τὰς τοιαύτας ἀποφάσεις ἡ λέξις «ἐκτελεστὴ» καὶ ἄλλου παρατηρήσαντος, ὅτι τοῦτο γίνεται καὶ σήμερον· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 5 κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς καὶ μὲ τὴν προταθεῖσαν προσθήκην, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρον 5. Τὰ παρὰ τῶν γενικῶν προξένων προξένων ἢ ὑποπροξένων, ἢ τῶν γραμματέων των συντασσόμενα ἔγγραφα καὶ αἱ παρ' αὐτῶν ἢ τῶν προξενικῶν δικαστηρίων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς προξενικῆς ἀρμοδιότητος καὶ δικαιοδοσίας, εἰσὶν ἐκτελεσταὶ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν τῷ τόπῳ, ἔνθα ἐξεδόθησαν ἢ συνετάχθησαν, ἐὰν αἱ συνθῆκαι ἢ οἱ νόμοι τοῦ τόπου ἐπιτρέπωσι τοῦτο, ἄνευ δικαστικοῦ τύπου ἐκτελέσεως δυνάμει ἀπογράφων τακτικῶν ἐκδεδομένων καὶ ἐπικυρωμένων. Ἐν Ἑλλάδι ὅμως πρέπει νὰ περιβάλληται ὁ δικαστικὸς τύπος τῆς ἐκτελέσεως ὑπὸ τοῦ ἐκδώσαντος τὴν ἀπόφασιν προξένου.»

Ἐπίσης δὲ παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον τὰ ἄρθρα 6, 7, 8 καὶ 9, μεταβληθέντων μόνον ἐπὶ τῇ παρατηρήσει τινος τῶν μελλόντων χρόνων «προσαγάγῃ καὶ ὠφελήσῃ» εἰς ἐνεστῶτα· ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 6. Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι ἢ ὑποπρόξενοι, ἐξαιρούμενοι ἢ κωλυόμενοι, ἀναπληροῦνται, ὡς πρὸς τὰ δικαστικὰ αὐτῶν καθήκοντα, ὑπὸ τοῦ γραμματέως, ἐὰν ὑπάρχῃ τοιοῦτος

διωρισμένος παρὰ τῆς κυβερνήσεως· ἐν ἐλλείψει δ' αὐτοῦ, τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν προσδιορίζει τὸν ἀναπληρωτὴν τοῦ κωλυομένου ὡς πρὸς τὰ τοιαῦτα καθήκοντα.

Τὰ ἀνακριτικὰ καθήκοντα, ἐν μὲν τῇ Κωνσταντινουπόλει, δύνανται ν' ἀνατεθῶσιν ὑπὸ τοῦ προξένου διευθυντοῦ τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου, εἰς ἕνα τῶν παρ' αὐτῷ γραμματέων, ἀλλαχοῦ δὲ, ἐὰν ὑπάρχῃ ἀνάγκη, εἰς τινα διορισθησόμενον παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν, κατ' αἴτησιν τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρον 7. Ὁσάκις δὲν ὑπάρχει γραμματεὺς διωρισμένος παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὁ προϊστάμενος τῆς προξενικῆς ἀρχῆς δύναται ν' ἀναθέτῃ, ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, τὰ καθήκοντα τοῦ δικαστικοῦ γραμματέως καὶ διαιτητικοῦ κλητῆρος εἰς ὃν τινα ἐγκρίνῃ.

Ἄρθρον 8. Οἱ εἰς προξενικὰς θέσεις ἢ ὑπηρεσίας διοριζόμενοι, ἐὰν μὲν ὦσιν Ἕλληνες, ὀμνύουσι τὸν τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ὅρκον, ἐὰν δὲ ἀλλοδαποὶ τὸν ἑξῆς·

«Ὀρκίζομαι νὰ ἐκπληρῶ πιστῶς καὶ κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους τὰ καθήκοντά μου, συντελῶν πάσαις δυνάμεσιν εἰς πᾶν ὅ τι δύναται νὰ προάγῃ καὶ ὠφελῇ τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρον 9. Ὁ παρὰ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ὁριζόμενος ὅρκος δύναται νὰ δίδηται δι' ἐνθέσεως ἰδιογράφου, χρονολογουμένης καὶ ὑπογεγραμμένης, ἥτις διαβιβάζεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 10 ἐξήνεγκεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι πρόκειται αἱ ἐπιχορηγήσεις καὶ τὸ περιπλέον τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ των νὰ ἦναι ἀκατάσχετα. Ἡ ἐξαίρεσις αὕτη γίνεται ὑπὲρ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, διότι χάριν τῶν συμφερόντων τοῦ ἔθνους ἀπαιτεῖται νὰ διατηρῶσιν ἀνάλογον ἀξιοπρέπειαν. Ἐὰν λοιπὸν ἐπιτρέψωμεν νὰ κατάσχηται πᾶν ὅ,τι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τοῖς δίδεται, τότε θέλομεν φέρει τοὺς προξένους ἡμῶν εἰς τὴν πλέον δυσάρεστον θέσιν. Παρ' ἡμῖν οἱ προξενικοὶ μισθοὶ εἶναι λίαν εὐτελεῖς, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις χάριν τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας καὶ τῶν συμφερόντων τοῦ ἔθνους ἀναγκάζεται νὰ δίδῃ εἰς τινας ἐξ αὐτῶν ποσόν τι πλέον τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ των.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡμεῖς, ὡς ἔθνος ἀρτισύστατον, ὀφείλομεν ν' ἀκολουθῶμεν τοὺς νόμους τῶν ξένων ἐθνῶν, τοιαύτη δέ τις ἐπιφύλαξις δὲν ὑπάρχει εἰς ἄλλας νομοθεσίας διὰ τοὺς προξένους, ἀλλὰ μόνον διὰ τοὺς διπλωματικοὺς ὑπαλλήλους, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ λεγόμενα ἔξοδα παραστάσεως, καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτὴν

παρεδέχθημεν καὶ ἡμεῖς κατὰ τὸ 1836. Ἤδη δὲ πρόκειται νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἐξαίρεσιν καὶ ὑπὲρ τῶν προξένων διὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ μισθοῦ των, τὸ ὁποῖον τοῖς δίδεται πρὸς διατήρησιν τῆς ἀπαιτουμένης ἀξιοπρεπείας των. Εἰς τ' ἄλλα ἔθνη ὁ μισθὸς τῶν προξένων εἶναι κατασχετὸς, διότι ὁ πρόξενος ἔχει βαθμὸν ἀντιναυάρχου, καὶ κατὰ συνέπειαν μισθὸν στρατιωτικὸν καὶ δυνάμενον ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ἀνάγκας του, ἐν ᾧ ὁ Ἕλλην πρόξενος ἔχει βαθμὸν καὶ μισθὸν εὐτελέστατον. Χάριν λοιπὸν τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων καθιεροῖ τὸ ἄρθρον μίαν ἐξαίρεσιν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν παραδέχεται τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι λυπεῖται διότι ὁ ὑπουργὸς δὲν συμφωνεῖ εἰς τὸ μέρος τοῦτο μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις δὲν εὗρε λόγους ἀποχρῶντας πρὸς καθιέρωσιν μιᾶς ἐξαιρέσεως εἰς τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν, ἥτις ἐπιτρέπει νὰ κατάσχωνται ὅλων ἐν γένει τῶν ὑπαλλήλων οἱ μισθοί. Κατὰ τὸ 1836 ἐπῆλθεν ἓν διάταγμα, τὸ ὁποῖον ἠθέλησε νὰ ἐξαιρῶνται τοῦ γενικοῦ τούτου κανόνος τὰ εἰς τοὺς πρέσβεις διδόμενα ἔξοδα παραστάσεως, περιορίσαν τὸν μισθὸν εἰς ἓξ χιλιάδας δραχμῶν ἐπροκαλέσθη δὲ ἀπὸ εἰδικήν τινα περίστασιν, τὴν ἑπομένην. Διετέλει τότε ὡς πρέσβυς παρά τινι τῶν μεγάλων δυνάμεων εἷς διάσημος πολίτης Ἕλλην, τοῦ ὁποίου ἠθέλησαν νὰ κατάσχωσι τὸν μισθὸν διὰ χρέη, ἅτινα εἶχεν ἄλλοτε, ὅτε ἡγεμὼν διετέλει. Ἠναγκάσθη λοιπὸν τότε ἡ Κυβέρνησις νὰ προκαλέσῃ τὸ διάταγμα ἐκεῖνο, δι' οὗ περιωρίζομένου τοῦ μισθοῦ τῶν πρέσβεων εἰς ἓξ χιλιάδας δρ. τὸ λοιπὸν ἔμενεν ἀκατάσχετον. Ἀλλὰ σήμερον διατί θέλομεν νὰ καθιερώσωμεν τὴν ἀρχὴν αὐτὴν καὶ εἰς τοὺς προξένους; Ὁ ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι κατὰ τὸ 1836 ἐγένετο ἡ ἐξαίρεσις διὰ τὰ ἔξοδα τῆς παραστάσεως, καὶ ὅτι, ἐπειδὴ καὶ οἱ πρόξενοι ἔχουσι τοιαῦτα, πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς αὐτοὺς ἡ αὐτὴ διάταξις. Ἀλλὰ ποῖος νόμος διακρίνει τὸν μισθὸν τοῦ προξένου εἰς μισθὸν βαθμοῦ καὶ ἔξοδα παραστάσεως; Ὁ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενείων νόμος λέγει μέν, ὅτι ὁ πρόξενος ἔχει βαθμὸν τμηματάρχου, ἀλλὰ προσδιορίζει καὶ τὸν μισθὸν αὐτοῦ ἀδιακρίτως, ὥστε, ἂν σήμερον παραδεχθῶμεν τὴν προκειμένην ἐξαίρεσιν, ὀφείλομεν νὰ νομοθετήσωμεν καὶ τὴν διαίρεσιν τοῦ μισθοῦ τῶν προξένων.

Ἡ προτεινομένη ἐξαίρεσις ἠδύνατο νὰ γενῇ δεκτὴ διὰ μόνας τὰς ἐπιχορηγήσεις, αἵτινες εἶναι λίαν εὐτελεῖς· διὰ δὲ τοὺς μισθοὺς ἡ ἐπιτροπὴ νομίζει ὅτι πρέπει νὰ μείνωσιν ὑπὸ τὸ Κράτος τῆς γενικῆς ἡμῶν νομοθεσίας.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι καὶ πάλιν ἀναγκάζεται νὰ παρακαλέτῃ τὸν ὑπουργὸν νὰ δεχθῇ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς. Ὁμολογεῖ καὶ οὗτος μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ ἑλληνικὸν Κράτος πρέπει νὰ παρίσταται καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἀξιοπρεπῶς. Ἀλλὰ δι' ἡμᾶς, Κράτος τοσοῦτον μικρὸν καὶ πτωχὸν, ἡ ἀξιοπρέπεια δὲν συνίσταται εἰς τὰς ἐπιδείξεις, ἀλλ' εἰς τὴν ἀρετὴν, τὴν τιμιότητα καὶ τὴν ἱκανότητα τῶν προσώπων. Ὁ Ἕλλην πρόξενος ἀρκεῖ νὰ ἦναι ἀνὴρ τίμιος καὶ πεπαιδευμένος, καὶ ἰδοὺ ἡ ἀληθὴς ἀξιοπρεπὴς ἀντιπροσωπεία τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους. Δὲν ἐπιτρέπει εἰς τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς Ἑλλάδος νὰ ἐνοικιάζῃ παλάτια, νὰ ἔχῃ ἁμάξας καὶ θεραπείαν πολυτελῆ, καὶ νὰ μὴ πληρόνῃ οὔτε τὸ ἐνοίκιον, οὔτε τοὺς μισθοὺς τῶν ὑπηρετῶν, διότι τοιαύτη ἀξιοπρέπεια εἶναι ὀλεθρία, ἐγκληματική. Ἔπειτα ποία ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ νόμου τούτου καὶ τῆς πολιτικῆς δικονομίας; Ἐὰν ὁ μισθὸς τοῦ προξένου εἶναι 600 δρ, κατὰ τὴν δικονομίαν ἡ κατάσχεσις θέλει περιορισθῆ εἰς 200 δρ, ἐν ᾧ κατὰ τὸν νόμον κατάσχεται ὁλόκληρος ὁ μισθὸς τοῦ βαθμοῦ, συνισταμένος ἐκ 300 δρ. Ἀλλ' ἂν, κατὰ τὴν ἰδέαν τινῶν, ὁ νόμος ἐννοῇ νὰ κατάσχεται μόνον τὸ 1|4 τῶν 300 δραχ, τότε πάλιν ἐπανερχόμεθα εἰς τὰς διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τὴν ὁποίαν ἡμεῖς σήμερον προσκαλούμεθα νὰ καταργήσωμεν. Ἔπειτα εἶναι δίκαιον διὰ μίαν τόσον ἀσήμαντον διαφορὰν 100 δραχμῶν νὰ καταργήσωμεν τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν, νομοθετοῦντες τὴν διαφθοράν, διότι τί ἄλλο λέγομεν εἰς τοὺς προξένους ἡμῶν, ἢ ὅτι κατασωτεύσατε τὸν μισθόν σας, δανεισθῆτε χρήματα ξένα, καὶ ἡμεῖς σᾶς ἀπαλλάττομεν τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ νὰ ἐξοφλήσητε τὰ χρέη σας. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ καθιερώσωμεν ὑπὲρ τῶν προξένων ἀρχὴν, τὴν ὁποίαν κανὲν ἄλλο ἔθνος δὲν καθιέρωσεν, ἀφ' οὗ μάλιστα ἡ ἀρχὴ εἶναι τοσοῦτον ὀλεθρία. Ἐν Γαλλίᾳ ἐγένετο ἄλλοτε τοιαύτη τις πρότασις, ἀλλ' ἀπερρίφθη ὑπὸ τῶν Βουλῶν. Ἐὰν τὰ μέσα ἡμῶν δὲν ἐπιτρέπωσι νὰ διατηρῶμεν προξένους, ἂς μὴ διορίζωμεν, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ τοὺς ἀπαλλάττωμεν τῆς πληρωμῆς τῶν χρεῶν των, εἰς τὰ ὁποῖα ἴσως ἐξ ἀσωτείας ὑπέκυψαν. Τοιοῦτος νόμος οὔτε ἐν τῇ Ἀλγερίᾳ ἴσως ὑπάρχει.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι εἷς τῶν προαγορευσάντων εἶπεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ νομοθετῶμεν ἐξαιρέσεις εἰς τὴν γενικὴν ἡμῶν νομοθεσίαν. Ἀλλ' ἐνταῦθα δὲν πρόκειται νὰ καθιερώσωμεν ἐξαίρεσιν, διότι τὸ 1|4 τοῦ μισθοῦ ὑπόκειται εἰς κατάσχεσιν, ἐξαιρεῖται δὲ τὸ μέρος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δὲν δίδεται λόγῳ ἀμοιβῆς τῶν κόπων τοῦ προξένου,

ἀλλὰ διὰ λόγους ἐνδιαφέροντας μάλιστα τὸ ἐθνικὸν συμφέρον. Ῥήθη πρὸσέτι, ὅτι διὰ τῆς προκειμένης διατάξεως ἐνισχύομεν τὴν διαφθοράν, ἀλλὰ παρατηρεῖ, ὅτι δὲν προφυλάττομεν τῆς κατασχέσεως ὅ,τι ἀνήκει εἰς τὸν πρόξενον καὶ δύναται νὰ διαθέσῃ διὰ τὰς ἀτομικάς του ἀνάγκας, ἀλλ' ὅ,τι ἀνήκει εἰς τὸ ἔθνος καὶ διὰ τὸ συμφέρον αὐτοῦ δαπανᾶται.

Δὲν πρέπει δὲ νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν τὰ λοιπὰ Κράτη, διότι ἡ θέσις ἡμῶν ὡς πρὸς τὴν γείτονα ἐπικράτειαν εἶναι ἐξαιρετικὴ, καὶ ὀφείλομεν νὰ ἐπιδεικνυώμεθα ἐν ἀξιοπρεπείᾳ διὰ νὰ εἴμεθα καὶ σεβαστοί.

Ἀντεῖπε τελευταῖον ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἡμῶν στηριζομένη εἰς τὴν νομοθεσίαν, γνωμοδοτεῖ νὰ μὴ παραδεχθῶμεν τὸ ἀκατάσχετον τοῦ μισθοῦ τῶν προξένων, ὁ δὲ ὑπουργὸς ἀναγωρίζων τὸ εὐτελὲς τοῦ μισθοῦ τῶν προξένων, καὶ προβλέπων ὅτι θέλουν ὑποκύψει εἰς χρέη, ἀπαιτεῖ ὥστε ὁ δανειστὴς αὐτῶν νὰ μὴ δύναται νὰ ἐξασφαλίζηται ἐκ τοῦ μισθοῦ των. Ἀλλ' ὑποθέσατε ὅτι πρόξενός τις Ἕλλην ὀφείλει εἰς ξένον ὑπήκοον 10000 δρ, ἡ δὲ Κυβέρνησίς του ἀπαιτεῖ παρὰ τῆς ἡμετέρας τὴν πληρωμὴν τοῦ πρὸς τὸν ὑπήκοόν της χρέους τοῦ προξένου ἡμῶν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐὰν διατελῇ ὡς ὑπουργὸς ὁ νῦν τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν διευθύνων, τί θέλει πράξει; Χάριν βέβαια τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ ἔθνους θέλει ἔλθει ἐνώπιόν μας καὶ ζητήσει παρ' ἡμῶν τὰς 10000 δρ. διὰ νὰ πληρώσῃ τὸν ξένον ὑπήκοον. Προτιμότερον λοιπὸν εἶναι νὰ ζητηθῇ αὔξησις τοῦ μισθοῦ τῶν προξένων, παρὰ νὰ δεχθῶμεν σήμερον τὴν προτεινομένην διάταξιν.

Ἐπὶ τούτοις, τοῦ ὑπουργοῦ συναινέσαντος νὰ περιορισθῇ ἡ ἐξαίρεσις εἰς μόνας τὰς ἐπιχορηγήσεις, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 10 ὡς ἐτροποποιήθη, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρον 10. Αἱ ἐπιχορηγήσεις τῶν προξενικῶν ἀρχῶν εἶναι ἀκατάσχετοι.»

Μετὰ ταῦτα, παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν τὴν ἐξακολούθησιν ἐπὶ τὴν αὔριον, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ

Οἱ γραμματεῖς
Ν. Καίρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΒ'.

Τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα ἀ. γ', καὶ ζ'. ὅτι ἐξελέξαντο εἰσηγητὰς ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπαλλήλου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον καὶ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1856**. ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου τοὺς Χ. Τσαλαμιδᾶν, Ν. Καΐρην καὶ Π. Καλαμογδάρτην, ἐπὶ δὲ τοῦ ἑτέρου τοὺς Ἐλ. Καλογερᾶν, Δ. Στάϊκον καὶ Α. Βενιζέλον.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπουργικοῦ γραμματέως εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἣν ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ ἐκτιμῶσα τοὺς ἐν τῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἐκτιθεμένους λόγους περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς προσθήκης ἑνὸς ὑπουργικοῦ γραμματέως παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐκκλησιαστικῶν, χάριν τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ δυσχερῶς διεξαγομένης ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως ταύτης, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου.

Ἀθῆναι, τῇ 22 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Α. Γιαννουλίδης,	Π. Καλαμογδάρτης
Ἐμ. Ἀντίπας,	Χ. Τσαλαμιδᾶς.

Ὁ εἰσηγητὴς Ν. Καΐρης.»

Συνανεσάσης δὲ τῆς Βουλῆς εἰς τὴν ἄμεσον τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου συζήτησιν, ὡς συντόμου, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Γρ. Καρριωτάκην καὶ Ν. Ματθαίου, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ᾧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 79.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπουργ. γραμματέως εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον, ναὶ ἢ ὄχι ;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν	Ἀνδρέας Αὐγερινός	
Λουκᾶς Λόντος	Ν	Σόλων Κρεστενίτης	
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Δημήτριος Ἀθανασίου	
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Γεώργιος Διαμάντης	Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Ν. Δελένδας	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	Ν	Δ. Γαβρᾶς	Ν
Δημήτριος Τσόκρης		Ν. Βαρβαρῆγος	
Γεώργιος Τσόκρης		Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	Ν
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Σωτήριος Στράτος	Ν	Δ. Κοντόσταυλος	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Ἰωάν. Μπαλάφας	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Πέτρος Δελιγιάννης	Ν
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Κωνστ. Ἀμπρινόπουλος	
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Γεωρ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Π. Κολποδῖνος	
Ἀναγνώσ. Παπαθανασίου	Ν	Ἐμ. Ἀντίπας	
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν	Χρῆστος Ῥάγκος	Ν
Βασίλειος Νώνης	Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος	
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	
Δημήτριος Ζῶτος		Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν
Ν. Α. Γρανίτσας	Ν	Σ. Κοπανίτσας	Ν
Λύσανδρος Βιλαέτης		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν	Α. Καρριωτάκης	Ν

Γ. Γιατράκος	N	Ν. Πανουργιάς	
Λουκᾶς Στεφάνου	N	Κωνσταντῖνος Βλάμης	
Ἰωάννης Παπαλοκόπουλος		Εὐθ. Κεχαγιᾶς	N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	N	Σιδέρης Πράτσικας	
Γ. Ν. Φελιώτης		Π. Πατρινός	N
Β. Π. Δημητρακόπουλος	N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	N
Ἀναγνώστης Διδόπουλος		Περικλῆς Καλαμογδάρτης.	N
Α. Μαυροειδής	N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Γ. Κεφάλας	N	Ν. Α. Μπότασης	
Ἀναγνώστης Τσάκας	N	Κ. Δαρειώτης	
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος		Ἰωάν. Σκαβέντσος	
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	N	Γ. Νικολάου	N
Παναγιώτης Παπατσώνης		Γεώργιος Ναύτης	N
Σπ. Ἀντωνόπουλος		Μιχαὴλ Σολωμὸς.	
Ἰω. Προβιλέγιος		Ἀν. Ρενουάρδος	N
Ἰω. Ταταράκης	N	Στ. Δάρας	
Σ. Βαρότσης	N	Ἰωάννης Σαγρέδος	
Χ. Σουμαρίπας	N	Παναγ. Φάθης	N
Δ. Δημητρακόπουλος		Νικόλαος Νάζος	
Π. Χρυσοβέργης	N	Ἀναγν. Παπατσώρης	
Α. Παπαδημητριάδης	N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Δ. Κοκοτάκης	N	Κυριάκος Πανηρόπουλος	
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης		Δημ. Στάϊκος	N
Ἰωάννης Εὐσταθίου		Α. Κιζάνης	
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	N	Παντελ. Κουντουριώτης	
Γεώργιος Μπάνης		Δημήτριος Βουδούρης	
Νικόλαος Πιεράκος		Σταμάτιος Γ. Δοκός	N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	N
Δημήτριος Πουλικάκος		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	N
Γρηγόριος Πατριαρχέας	N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	N
Π. Χριστόπουλος	N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	N
Π. Κανελλόπουλος		Νικόλαος Β. Μπουδούρης	N
Νικόλαος Μοσχούλας	N	Α. Μάντσαρης	N
Σπ. Πήλλικας	N		

Δεκτοῦ δὲ γενομένου καὶ τοῦ μοναδικοῦ ἄρθρου, ἐπαναλήφθη καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ἡ αὐτὴ ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας ψηφοφορία, τὸ αὐτὸ καταδείξασα ἀποτέλεσμα· ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάσσομεν.

Εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, τὸ διὰ τῶν νόμων ΑΓ'. καὶ ΣΙΕ. προσδιωρισμένον, προστίθεται εἰς ὑπουργικὸς γραμματεὺς ἀ. τάξεως.

Ὁ παρὼν νόμος ὑπηρισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προσθήκη εἰτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς διακοπείσης συζητήσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξεν. ἀρχῶν, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον τὰ ἄρθρα 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 καὶ 19, προστεθείσης μόνον εἰς τὸ ἄρθρον 13, κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, μετὰ τὴν λέξιν «ἀποφασίζουσιν» τῆς λέξεως «ἀνεκκλήτως» καὶ μεταβληθέντος προτάσει τινος τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 15 διαζευκτικοῦ συνδέσμου «ἢ» εἰς «καὶ». Ἔχουσι δὲ τὰ ἄρθρα 13 καὶ 15 οὕτως·

«Ἄρθρ. 13. Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι ἢ ὑποπρόξενοι ἀποφασίζουσιν ἀνεκκλήτως περὶ ὅλων τῶν διαφορῶν, αἵτινες ἀναφύονται μεταξὺ ἑλλήνων ἐντὸς τῆς περιφερείας των, μέχρι τῆς ἀξίας τῶν 100 δραχμῶν.

Δικάζουσιν ἀνεκκλήτως ὅλα τὰ ὑπὸ τῶν ἑλλήνων πραττόμενα ἐντὸς τῆς περιφερείας των πταίσματα, συμμορφούμενοι μὲ τὸ ἄρθρον 330 καὶ ἑπόμενα τῆς ποινικῆς δικονομίας, ἐξαιρέσει τῶν περὶ δημοσίου κατηγόρου ὁριζομένων.

Ἀποφασίζουσι μετὰ δύω παρέδρων δικαστῶν περὶ ὅλων τῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας των ἀναφυομένων μεταξὺ ἑλλήνων διαφορῶν, οἱασδήποτε φύσεως καὶ ἂν ὦσιν, ἐξαιρέσει τῶν περὶ διαζεύξεως, ἀνεκκλήτως μὲν μέχρις ὀκτακοσίων δραχμῶν, ἐκκλητῶς δὲ καὶ ἐπέκεινα τοῦ ποσοῦ τούτου.

Ἄρθρον 15. Ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔτους συντάσσεται κατάλογος τῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας ἑκάστης προξενικῆς ἀρχῆς διαμενόντων ἐπισημοτέρων ἑλλήνων καὶ ἀλλοδαπῶν, ὅστις ἐκτίθεται δημοσίως εἰς τὸ κατάστημα τοῦ προξενείου. Ἀντίγραφον δὲ αὐτοῦ ὑποβάλλεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν.»

Ἀναγνωσθέντος εἶτα τοῦ ἄρθρου 20 μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι, ὅταν συνετάττετο τὸ ἄρθρον, γνωστὸν ἦτον ὅτι ἀντίκειται εἰς τὴν ποινικὴν ἡμῶν νομοθεσίαν, ἀλλ' ἐγένετο δεκτὸν πρὸς εὐκολίαν τῶν ἔξωθεν ἐρχομένων Ἑλλήνων, τῶν ὁποίων τὰ συμφέροντα δύναται οὐσιωδῶς νὰ παραβλάψῃ ἡ κράτησις. Οὐχ ἧττον ὅμως ἀναγνω-

ρίζει τὸ ὀρθὸν τῆς ἐκθέσεως, καὶ παραδέχεται τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς γενομένην μεταβολήν.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 20 κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 20. Ὁσάκις ὁ νόμος ἐπιβάλλει ποινὴν κρατήσεως, τὰ προξενικὰ δικαστήρια δύνανται ν' ἀντικαταστήσωσιν αὐτὴν διὰ προστίμου μέχρι διακοσίων δραχμῶν.»

Παρεδέχθη εἶτα δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον τὰ ἄρθρα 21 καὶ 22.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 23 ἐξέθηκεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι οὐσιώδης παρατήρησις διέφυγε τὴν προσοχὴν καὶ τοῦ νομοθέτου καὶ τῆς ἐπιτροπῆς. Πρώτην ἤδη φορὰν ἀναφέρεται ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἡ λέξις *πληρεξούσιος*, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 54, οἱ πρόξενοι ὀφείλουν νὰ συμμορφῶνται μὲ τὰς διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἐπίσης δὲ καὶ ὡς πρὸς τοὺς διορισμοὺς τῶν πληρεξουσίων οἱ ὑπήκοοι Ἕλληνες ὀφείλουν νὰ συμμορφῶνται μὲ τὰς διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καθ' ἃς ὁ πληρεξούσιος πρέπει νὰ ἦναι ἢ συγγενὴς ἢ δικηγόρος. Ἀλλ' εἰς τοὺς ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἀποβαίνει δύσκολον τὸ τοιοῦτον, διότι πιθανὸν νὰ μὴν ἔχωσιν οὔτε συγγενῆ οὔτε δικηγόρον γνωστόν. Προτείνει διὰ τοῦτο νὰ προστεθῇ ἐν τῷ τέλει ὁ ἑξῆς παράγραφος·

«Πληρεξούσιος δύναται νὰ διορισθῇ πᾶς ἐνήλιξ Ἕλλην ἢ ἀλλοδαπός.»

Συναινέσαντος δὲ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον μετὰ τῆς προταθείσης προσθήκης· ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρον 23. Πᾶσα αἴτησις εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου δι' ἀναφορᾶς παρουσιαζομένης εἰς διπλοῦν ὑπὸ τοῦ διαδίκου αὐτοῦ ἢ τοῦ πληρεξουσίου του.

Ἡ ἀναφορὰ περιέχει τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν ἢ τὴν διαμονὴν τοῦ αἰτοῦντος καὶ τοῦ καθ' οὗ ἡ αἴτησις, τὸ ἀντικείμενον τῆς αἰτήσεως καὶ περιληπτικὴν ἔκθεσιν τῶν λόγων ἐφ' ὧν στηρίζεται.

Ἡ αἴτησις δύναται νὰ γίνῃ καὶ προφορικῶς ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ προξενείου, συντασσομένης περὶ τούτου ἐκθέσεως. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει, δύο ἀντίγραφα τῆς ἐκθέσεως παρουσιάζονται ὑπὸ τοῦ διαδίκου αὐτοῦ ἢ τοῦ πληρεξουσίου του εἰς τὸν γενικὸν πρόξενον, πρόξενον ἢ ὑποπρόξενον.

Πληρεξούσιος δύναται νὰ διορισθῇ πᾶς ἐνήλιξ Ἕλλην ἢ ἀλλοδαπός.»

Παρεδέχθη εἶτα δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον τὰ ἄρθρα 24 καὶ 25.

Ἐπὶ δὲ τοῦ 26 παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ ἀρμοδιότης τῶν δικαστηρίων κανονίζεται ἐκ τῆς κατοικίας τῶν διαδίκων. Πῶς λοιπὸν θέλει γίνει ἡ ἀγωγὴ, ὅταν ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου ἦναι ἄγνωστος; Κατὰ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου, τοιχοκολλᾶται εἰς τὴν θύραν τοῦ προξενείου· ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη δύναται νὰ ἔχῃ ἀληθρίας συνεπείας, ἐπειδὴ ὑποθέσατε ὅτι μεταβάς τις εἰς Κωνσταντινούπολιν, συναλλάττεται μεθ' ἑνὸς τῶν ἐκεῖ ἐμπόρων καὶ ἀναχωρεῖ. Μετά τινα χρόνον ὁ κάτοικος τῆς Κωνσταντινουπόλεως κινεῖ κατὰ τοῦ ἑτέρου ἀγωγὴν, καὶ ἐπειδὴ ἡ κατοικία του εἶναι ἄγνωστος, τοιχοκολλᾷ αὐτὴν εἰς τὴν θύραν τοῦ προξενείου, δικάζεται ἡ ὑπόθεσις καὶ ἐκδίδεται ἀπόφασις κατ' αὐτοῦ. Ὁ κάτοικος τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοιχοκολλᾷ πάλιν τὴν ἀπόφασιν εἰς τὸ προξενεῖον, καὶ οὕτω καθίσταται ἐκτελεστὴ, χωρὶς ὁ ἐναγόμενος νὰ λάβῃ γνῶσιν καὶ ὑπερασπισθῇ τὰ δικαιώματά του. Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν τοιούτων ἐνδεχομένων ἀληθρίων συνεπειῶν, ἀνάγκη νὰ σκεφθῇ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου ὡριμώτερον καὶ ἐπιφέρῃ τὴν ἀνήκουσαν διόρθωσιν.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ὁ φόβος τοῦ προαγορεύσαντος εἶναι ὑπερβολικὸς, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 13, οἱ πρόξενοι ἀποφασίζουσιν ἐπὶ ὑποθέσεων, αἵτινες ἀναφύονται μεταξὺ ἑλλήνων ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας των, καὶ τότε μόνον λαμβάνει χώραν ἡ προκειμένη διάταξις, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ κατοικία ἑνὸς τῶν διαδίκων εἶναι ἄγνωστος, ὅπερ συμβαίνει πολλάκις καὶ ἐνταῦθα. Ἐὰν ὅμως ὁ εἷς τῶν διαδίκων δὲν διαμένῃ ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ προξένου, ἀλλ' εἶναι ἁπλοῦς διαβάτης, τότε ὁ πρόξενος δὲν δύναται νὰ δικάσῃ, καὶ ἐπομένως οὔτε ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφίου δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἡ παρατήρησις τοῦ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσαντος εἶναι πραγματικῶς σοβαρὰ, ἀλλ' ἄνευ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου ἣθέλομεν ἔχει τὸ ἄλλο ἄτοπον τοῦ νὰ κρύπτηται ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων, καὶ οὕτως ὁ ἄλλος νὰ μὴ δύναται νὰ διεκδικῇ δικαστικῶς τὰ δικαιώματά του, μὴ δυνάμενος νὰ κοινοποιῇ τὴν ἀγωγήν. Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν ἀμφοτέρων τῶν ἀτοπημάτων προτείνει νὰ προστεθῶσι μετὰ τὴν λέξιν «οἰτίνες» αἱ λέξεις «διαμένοντες ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς προξενικῆς ἀρχῆς.»

Οὕτω δὲ, καὶ τοῦ ὑπουργοῦ συναινέσαντος, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον μετὰ τῆς ἀνωτέρω

προσθήκης, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 27 μὲ τὴν προσθήκην τῶν λέξεων «ἡ ἡ τοιχοκόλλησις» μετὰ τὴν λέξιν «ἐπίδοσις» διὰ νὰ γίνηται καὶ ἡ τοιχοκόλλησις ἐνώπιον δύο μαρτύρων πρὸς πλειοτέραν ἀσφάλειαν τῶν διαδίκων. Ἔχουσι δ' ἀμφότερα τ' ἄρθρα οὕτως·

«Ἄρθρ. 26. Τὰ δικόγραφα ἐπιδίδονται συνήθως εἰς τὰς χεῖρας τοῦ διαδίκου αὐτοῦ ἢ τοῦ πληρεξουσίου του. Ἂν δ' οὗτοι δὲν ἦναι παρόντες, εἰς τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ κατοικοῦντας συγγενεῖς ἢ ὑπηρέτας αὐτοῦ, ἐν ἀπουσίᾳ ἢ ἐλλείψει καὶ τούτων, εἰς τοὺς λοιποὺς συνοίκους.

Ἐὰν δὲν εὑρεθῇ οὐδεὶς εἰς τὸν οἶκον, τὸ διάγραφον τοιχοκολλᾶται ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ γραφείου τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Τὸ αὐτὸ ἐνεργεῖται καὶ ὡς πρὸς ἐκείνους, οἵτινες, διαμένοντες ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς προξενικῆς ἀρχῆς, δὲν ἔχουσι γνωστὴν κατοικίαν ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 27. Περὶ τῆς ἐπιδόσεως συντάσσεται, ὑπὸ τοῦ ἐνεργοῦντος αὐτὴν ὑπαλλήλου, ἀποδεικτικὸν περιγράφον ἀκριβῶς·

α') Τὸ ἐπιδοθὲν ἔγγραφον·

β') Τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς ἐπιδόσεως, τὸν ἄνθρωπον εἰς ὃν παρεδόθη, καὶ τὸν τόπον τῆς ἐπιδόσεως ἢ τοιχοκολλήσεως τοῦ ἐγγράφου.

Τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦτο ὑπογράφεται παρὰ τοῦ ἐπιδίδοντος καὶ παραλαμβάνοντος. Ἐὰν δὲ οὗτος δὲν δύναται ἢ δὲν θέλῃ νὰ ὑπογράψῃ, ἡ ἐπίδοσις ἢ ἡ τοιχοκόλλησις ἐνεργεῖται ἐνώπιον δύο μαρτύρων ἢ τοὐλάχιστον ἑνὸς, οἵτινες προσυπογράφουσι μετ' αὐτοῦ τὸ ἐπιδοτήριον.»

Ἐγένοντο μετὰ ταῦτα δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ μὲν ἄρθρα 28, 29, 31, 32, 33 καὶ 34 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, μεταβληθέντων μόνον τῶν ἐν τῷ 33 μνημονευομένων ἄρθρων 25, 26 καὶ 27 εἰς 26 27 καὶ 28, καὶ ἀριθμηθέντος τοῦ 2 § ἐδαφ. ὡς δὶς ἐπαναλαμβανομένου κατὰ τυπογραφικὸν λάθος, τὸ δὲ ἄρθρον 30 κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς· ἔχουσι δὲ τὰ ἄρθρα 30 καὶ 33 οὕτως·

«Ἄρθρ. 30. Οἱ διάδικοι, ἐὰν διαμένωσιν ἐκτὸς τῆς ἕδρας τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς, ὀφείλουσιν, ὁ μὲν ἐναγόμενος ἐν τῇ ἀναφορᾷ ἢ ἐκθέσει του, ὁ δὲ ἐναγόμενος δι' ἰδιαιτέρου ἐγγράφου, τὸ βραδύτερον, κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου παράστασιν, νὰ διορίσωσιν ἀντίκλητον ἢ πληρεξούσιον, κατοικοῦντα εἰς τὴν καθέδραν τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς, εἰς τὸν ὁποῖον πρέπει

νὰ γίνωνται ὅλαι αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαδικασίας κοινοποιήσεις καὶ ἄλλαι ἐπιδόσεις, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἐφέσεως. Περὶ τοῦ διορισμοῦ ἀντικλήτου ἢ πληρεξουσίου ὁ πρόξενος ὑπομιμνήσκει τοὐλάχιστον κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου παράστασιν.

Ἐὰν παρελείφθη ὁ διορισμὸς ἀντικλήτου, αἱ ἐπιδόσεις τοιχοκολλῶνται εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 33. Ἐὰν κριθῇ ἀναγκαῖον νὰ γίνῃ αὐτοψία ἐπὶ τόπου ἢ ἐπὶ πλοίου, ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος ἢ τὸ προξενικὸν δικαστήριον δύναται νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἐκείσε μεταβάσεώς του, ἢ νὰ διορίσῃ εἰσαγγελέα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

Ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος ἢ τὸ προξενικὸν δικαστήριον προσδιορίζει διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τὸν τόπον, τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς αὐτοψίας, ἥτις ἐνεργεῖται ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν διαδίκων ἢ ἀφοῦ οὗτοι προσκληθῶσι νὰ παρευρεθῶσι διὰ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὸν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 26, 27 καὶ 28 ὁριζόμενον τύπον.

Περὶ ὅλων τῶν ἀνωτέρω συντάσσεται ἔκθεσις.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 35, προτεινούσης τῆς ἐπιτροπῆς τὴν ἀντικατάστασιν τῆς λέξεως «αὐτεπαγγέλτως» διὰ τῶν λέξεων «ἐπὶ τῇ αἰτήσει ἑνὸς τῶν διαδίκων» παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι, ἀφ' οὗ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἐπετρέψαμεν εἰς τὸν πρόξενον νὰ διορίζῃ ἐξ ἐπαγγέλματος πραγματογνώμονας, δὲν βλέπει τὸν λόγον, διὰ τὸν ὁποῖον νὰ μὴ παραδεχθῶμεν τοῦτο καὶ εἰς τὴν περίστασιν, καθ' ἣν ὁ πρόξενος θελήσῃ νὰ ἐνεργήσῃ νέαν δικιμασίαν, ἀφ' οὗ ἡ διάταξις αὕτη ὑπάρχει καὶ ἐν τῷ βελγικῷ νόμῳ.

Ἐπήνεγκεν ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι, ἐὰν τὸ αὐτεπαγγέλτως περιορίζηται εἰς μόνας ἐκείνας τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς καὶ τὴν πρώτην φορὰν ὁ πρόξενος διώρισεν αὐτεπαγγέλτως τοὺς πραγματογνώμονας κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐπιμένει εἰς τὴν ἰδέαν της, μολονότι ἡ ἀρχὴ αὕτη δὲν συμφωνεῖ μὲ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς νομοθεσίας ἡμῶν, ἀλλὰ δύναται νὰ δικαιολογηθῇ ἕνεκα τῶν ἐξωτερικῶν περιστάσεων.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὰ μὲν ἄρθρα 35, 37, 38, 39, 40, 41 καὶ 42 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, μεταβληθέντος τοῦ ἐν τῷ τελευταίῳ ἀναφερομένου ἄρθρου 39 εἰς 40, τὸ δὲ 36 κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς,

μεθ' ἧς καὶ ὁ ὑπουργὸς συνεφώνησεν· ἔχουσι δὲ τὰ ἄρθρα 36 καὶ 42 οὕτως·

Ἄρθρον 36. Αἱ ἐκθέσεις δὲν ἐπιδίδονται εἰς τοὺς διαδίκους· δύνανται δὲ οὗτοι νὰ λάβωσι γνῶσιν καὶ ἀντίγραφα αὐτῶν.»

«Ἄρθρον 42. Ὅταν ὑπάρξῃ ἀνάγκη διερμηνέως, οὗτος, πρὸ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων του, δίδει ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 40 ἐνώπιον τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου τὸν ἑξῆς ὅρκον·

«Ὀρκίζομαι νὰ ἐκπληρώσω πιστῶς τὰ ἔργα τοῦ διερμηνέως.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ ἄρθρου 43 μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης τὴν ἀντικατάστασιν τῶν λέξεων «τῆς ὅλης συζητήσεως» διὰ τῶν «τῆς περὶ ἀποδείξεως διαδικασίας» παρετήρησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι διὰ τῆς φράσεως τοῦ νομοσχεδίου ἐννοεῖται ἡ καθεκάστην γινομένη συζήτησις, καὶ ἑπομένως νομίζει προτιμότερον νὰ συντάσσηται ἡ ἔκθεσις εἰς τὸ τέλος αὐτῆς παρὰ εἰς τὸ τέλος τῆς περὶ ἀποδείξεως διαδικασίας, ἥτις διαρκεῖ πλειότερον χρόνον. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἡ φράσις αὕτη θεωρεῖται καὶ ἐπιστημονικωτέρα, διότι ἀναφέρεται καὶ ἐν τῷ ἄρθρῳ 339 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Μὴ ἐπιμενούσης δὲ τῆς ἐπιτροπῆς, ἂν καὶ ἡ γνώμη αὐτῆς θεωρεῖται ὡς ὀρθωτέρα, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 43 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55 καὶ 56, ἀφαιρεθείσης μόνον ἐκ τοῦ ἄρθρου 44 τῆς πρὸ τῆς λέξεως *ἐρήμην* «κατὰ» προθέσεως ὡς περιττῆς, καὶ μεταβληθέντων τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων ἄρθρων εἰς 26, 27 καὶ 28 ἀντὶ 25, 26 καὶ 27· ἔχει δ' οὕτως.

«Ἄρθρ. 44. Μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ ἑνὸς τῶν διαδίκων, ἡ ὑπόθεσις δικάζεται ἐρήμην.

Αἱ κατ' ἐρήμην ἀποφάσεις ἐπιδίδονται, κατὰ τὸν ἐν τοῖς ἄρθροις 26, 27 καὶ 28 ὁριζόμενον τύπον, διὰ τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ τοῦ ἀντ' αὐτοῦ διορισθέντος προσώπου, ὑπὸ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου, ὅστις ὁρίζει ἑνταυτῷ, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὰς ἀποστάσεις τῶν μερῶν καὶ τὰς περιστάσεις, τὴν προθεσμίαν τῆς ἀνακοπῆς, ἥτις ὅμως ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν δύναται νὰ ἦναι βραχυτέρα τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν.

Ἡ ἀνακοπὴ γίνεται δι' αἰτήσεως πρὸς τὸν γενικὸν πρόξενον, πρόξενον ἢ ὑποπρόξενον.»

Ἐγένετο δ' ἐπίσης δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 57 μὲ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένην προσθήκην, ἣν καὶ ὁ

ὑπουργὸς παρεδέχθη, μεταβληθέντων καὶ τῶν ἐν αὐτῷ μνημονευομένων ἄρθρων· ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 57. Ἡ πρὸς τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον τῶν ἐρετῶν ἔφεσις παραδίδεται εἴτε παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος αὐτοπροσώπως, εἴτε παρὰ τοῦ πληρεξουσίου ἢ ἀντικλήτου του εἰς τὸν πρόξενον τοῦ τόπου, ἔνθα ἐξεδόθη ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις, ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως. Ἡ προθεσμία αὕτη παρατείνεται ἀναλόγως τῶν ἀποστάσεων.

Διαρκούσης τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας ἢ γενομένης ἐφέσεως, ἀναστέλλεται ἡ ἐκτέλεσις τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐξαιρουμένων τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 46, 47, 48 καὶ 49.

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ ἄρθρου 58 μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι δέχεται μόνον τὴν προσθήκην τῶν λέξεων «πληρεξουσίου ἢ» οὐχὶ δὲ καὶ τὰς ἄλλας ἐπὶ τοῦ ἄρθρου μεταβολάς, αἵτινες θέλουσι γεννήσει πολλὰς δυσκολίας εἰς τοὺς διαδίκους· ὁ γραμματεὺς δέ, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει τὸ νομοσχέδιον, μνημονεύεται ἐπίσης καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 150 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὥστε τὸ νομοσχέδιον εἶναι καὶ συνεπέστερον.

Ἀπήντησεν ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς ἐξασφαλίζει πλειότερον τὰ συμφέροντα τῶν διαδίκων, διότι, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἕνεκα μικρᾶς τινος παραλείψεως ἐξ ἀγνοίας δύνανται νὰ καταστραφῶσι τὰ συμφέροντά των. Αὐτὸς μάλιστα ἤθελε προτιμήσει καὶ ἀντὶ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις «γίνονται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας.»

Οὕτω δὲ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ συμφωνήσαντος, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 58 μὲ τὴν προσθήκην τῶν λέξεων «πληρεξουσίου ἢ» καὶ ἐκείνην τοῦ προταχθέντος βουλευτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου· ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 58. Τὸ ἐφετήριον συντάσσεται εἰς διπλοῦν καὶ πρέπει νὰ περιέχῃ διορισμὸν πληρεξουσίου ἢ ἀντικλήτου ἐν Ἀθήναις. Μὴ γενομένου τούτου, αἱ πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα κοινοποιήσεις γίνονται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας.»

Ἐπίσης δ' ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὸ ἄρθρα 59 καὶ 60, προστεθεισῶν εἰς τὸ ά. τῶν λέξεων «πληρεξούσιον ἢ» καὶ μεταβληθέντων τῶν ἐν αὐτῷ ἄρθρων· ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 59. Τὸ ἓν τῶν πρωτοτύπων τῆς ἐφέσεως ἐπιδίδεται ἐπιμελείᾳ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου, ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν, εἰς τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 30 ἀντίκλητον ἢ πληρε-

ξούσιον τοῦ ἐφεσιβλήτου, συμφώνως μὲ τὸν ἐν τοῖς ἄρθροις 26, 27 καὶ 28 ὁριζόμενον τύπον. Τὸ δὲ ἕτερον μετὰ τοῦ ἐπιδοτηρίου ἐγχειρίζεται εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ἐπὶ ἀπλῇ ἀποδείξει.

Ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος, ὁ παραλείψας τὴν κοινοποίησιν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας, ὑποβάλλεται παρὰ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν εἰς χρηματικὴν ποινὴν πεντήκοντα μέχρι διακοσίων δραχμῶν, ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης ὀφειλομένης τυχὸν ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρον 60. Μετὰ παρέλευσιν δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐφέσεως δύναται νὰ συζητηθῇ ἡ ὑπόθεσις, ἐφαρμοζομένης τῆς διαδικασίας περὶ συνοπτικῶν ὑποθέσεων.»

Γενομένης τελευταίου καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ τὸ ᾧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 82· ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

ΚΕΦΑΛ. Α'. *Γενικαὶ διατάξεις.*

Ἄρθρον 1. Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι καὶ ὑποπρόξενοι, καὶ οἱ λοιποὶ προξενικοὶ ὑπάλληλοι ὑπόκεινται εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους, καὶ ἂν ὦσιν ἀλλοδαποί, ὁσάκις οἱ νόμοι ἢ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἐδρεύουσιν, ἢ αἱ διπλωματικαὶ συμβάσεις δὲν φέρουσι πρόσκομμα εἰς τοῦτο.

Ἄρθρον 2. Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι καὶ ὑποπρόξενοι ἐκπληροῦσι καθήκοντα ληξιάρχου καὶ συμβολαιογράφου, συμμορφούμενοι μὲ τὰς περὶ τούτων διατάξεις τῶν νόμων.

Συντάσσουν καὶ δέχονται τὰ παρὰ τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ὁριζόμενα ναυτικὰ συμβόλαια ἐνώπιον δύω μαρτύρων, οἵτινες συνυπογράφουσι μετ' αὐτῶν.

Ἐνεργοῦσι, καθ' ὅσον ἐπιτρέπεται τοῦτο παρὰ τῶν ἐθίμων, τῶν διπλωματικῶν συμβάσεων, ὅλα τὰ νόμιμα συντηρητικὰ μέτρα, ἐν περιπτώσει ἀπουσίας ἢ ἀποβιώσεως Ἕλληνος ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἢ ναυαγίου ἑλληνικοῦ πλοίου.

Ἐπικυροῦσι τὰ ἔγγραφα, ἅτινα ἐκδιδόμενα ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας των, μέλλουσι νὰ προσαχθῶσιν ἀλλαχοῦ.

Συντάττουσι καὶ δέχονται πάντα τὰ λοιπὰ ἔγγραφα, τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν νόμων, τῶν ἐθίμων καὶ τῶν διπλωματικῶν συμβάσεων.

Ἄρθρον 3. Τὰ παρὰ τῶν ἀνωτέρω προξενικῶν ἀρχῶν ἢ τῶν γραμματέων αὐτῶν συντασσόμενα ἔγγραφα ἔχουσι κῦρος, ὁσάκις καθίστανται ἀδύνατον νὰ περιβληθῶσι τοὺς ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων διαγραφομένους τύπους, ἐὰν γίνηται ἐν αὐτοῖς ῥητὴ περὶ τούτου μνεία.

Ἄρθρον 4. Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι ἢ ὑποπρόξενοι δικάζουσιν ὡς διαιτηταί, ὁσάκις οἱ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν των διαφερόμενοι Ἕλληνες συμφωνήσωσι ν' ἀναθέσωσιν εἰς αὐτοὺς τῶν διενέξεών των τὴν διάλυσιν. Τὸ περὶ τούτου συνυποσχετικὸν πρέπει νὰ γίνηται ἐγγράφως.

Ἔχουσι δὲ τὸ δικαίωμα τοῦ δικάζειν ἀνεκκλήτως τὰς ἑξῆς διαφοράς.

α) Περὶ μισθῶν τῶν εἰς τὰ πληρώματα τῶν ἑλληνικῶν πλοίων ἀνηκόντων ναυτῶν.

β') Περὶ ἐκπληρώσεως τῶν ἀμοιβαίων ὑποχρεώσεων μεταξὺ τῶν ναυτῶν, τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν τοῦ πληρώματος, ὡς καὶ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἐπιβατῶν, ὁσάκις αἱ ὑποχρεώσεις ἀνάγονται εἰς τὰς ἀνωτέρω ἰδιότητας, ἢ τρίτος τις δὲν ἐνέχεται.

Ἀποφασίζουσι περὶ τῶν παραβάσεων τῆς ναυτικῆς πειθαρχίας· ἀπαγγέλλουσι τὰς πειθαρχικὰς ποινὰς, καὶ ἀνακρίνουσιν, ἄνευ παραγγελίας τοῦ εἰσαγγελέως, κατὰ τὴν ἐν ἰσχύϊ νομοθεσίαν, τὰς ἐντὸς τῶν ἑλληνικῶν πλοίων γινομένας ἀξιοποίνους πράξεις, ἐνεργοῦσι πᾶσαν αἴτησιν ἢ παραγγελίαν τῶν ἐν Ἑλλάδι δικαστηρίων καὶ Εἰσαγγελέων, καθόσον ἐπιτρέπεται τοῦτο ὑπὸ τῶν συμβάσεων, τῶν ἐθίμων καὶ τῆς ἐγχωρίου νομοθεσίας.

Ἄρθρον 5. Τὰ παρὰ τῶν γενικῶν προξένων, προξένων ἢ ὑποπροξένων ἢ τῶν γραμματέων των συντασσόμενα ἔγγραφα καὶ αἱ παρ' αὐτῶν ἢ τῶν προξενικῶν δικαστηρίων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς προξενικῆς ἁρμοδιότητος καὶ δικαιοδοσίας, εἰσὶν ἐκτελεστὰ ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἐν τῷ τόπῳ, ἔνθα ἐξεδόθησαν ἢ συνετάχθησαν, ἐὰν αἱ συνθῆκαι ἢ οἱ νόμοι τοῦ τόπου ἐπιτρέπωσι τοῦτο, ἄνευ δικαστικοῦ τύπου ἐκτελέσεως, δυνάμει ἀπογράφων τακτικῶν ἐκδεδομένων καὶ ἐπικυρωμένων. Ἐν Ἑλλάδι ὅμως πρέπει νὰ περιβάλληται ὁ δικαστικὸς τύπος τῆς ἐκτελέσεως ὑπὸ τοῦ ἐκδόσαντος τὴν ἀπόφασιν προξένου.

Ἄρθρον 6. Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι ἢ ὑποπρόξενοι, ἐξαιρούμενοι ἢ κωλυόμενοι, ἀναπληροῦνται, ὡς πρὸς τὰ δικαστικὰ αὐτῶν καθήκοντα, ὑπὸ τοῦ γραμματέως, ἐὰν ὑπάρχῃ τοιοῦτος διωρισμένος παρὰ τῆς κυβερνήσεως· ἐν ἐλλείψει δ' αὐτοῦ, τὸ

ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν προσδιορίζει τὸν ἀναπληρωτὴν τοῦ κωλυομένου ὡς πρὸς τὰ τοιαῦτα καθήκοντα.

Τὰ ἀνακριτικὰ καθήκοντα, ἐν μὲν τῇ Κωνσταντινουπόλει δύνανται ν' ἀνατεθῶσιν ὑπὸ τοῦ πρόξενου, διευθυντοῦ τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου, εἰς ἕνα τῶν παρ' αὐτῷ γραμματέων, ἀλλαχοῦ δὲ, ἐὰν ὑπάρχῃ ἀνάγκη, εἰς τινα διορισθησόμενον παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν, κατ' αἴτησιν τῆς ἀρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρον **7.** Ὁσάκις δὲν ὑπάρχει γραμματεὺς διωρισμένος παρὰ τῆς κυβερνήσεως, ὁ προϊστάμενος τῆς προξενικῆς ἀρχῆς δύναται ν' ἀναθέτῃ, ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, τὰ καθήκοντα τοῦ δικαστικοῦ γραμματέως καὶ δικαστικοῦ κλητῆρος εἰς ὃν τινα ἐγκρίνῃ.

Ἄρθρον **8.** Οἱ εἰς προξενικὰς θέσεις ἢ ὑπηρεσίας διοριζόμενοι, ἐὰν μὲν ὦσιν Ἕλληνες, ὀμνύουσι τὸν τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ὅρκον, ἐὰν δὲ ἀλλοδαποὶ, τὸν ἑξῆς·

«Ὀρκίζομαι νὰ ἐκπληρῶ πιστῶς καὶ κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς »νόμους τὰ καθήκοντά μου, συντελῶν πάσαις δυνάμεσιν εἰς πᾶν »ὅ,τι δύναται νὰ προάγῃ καὶ ὠφελῇ τὸ ἐμπόριον καὶ ναυτιλίαν »τῆς Ἑλλάδος. »

Ἄρθρον **9.** Ὁ παρὰ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ὁριζόμενος ὅρκος δύναται νὰ δοθῇ δι' ἐκθέσεως ἰδιογράφου, χρονολογουμένης καὶ ὑπογεγραμμένης, ἥτις διαβιβάζεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν.

Ἄρθρον **10.** Αἱ ἐπιχορηγήσεις τῶν προξενικῶν ἀρχῶν εἶναι ἀκατάσχετοι.

ΚΕΦΑΛ. Β'. *Εἰδικαὶ διατάξεις.*

Περὶ τῆς προξενικῆς δικαιοδοσίας κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος καὶ τὰς μὴ χριστιανικὰς χώρας ἐπὶ πολιτικῶν ὑποθέσεων.

Ἄρθρον **11.** Αἱ κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος ἢ ἐν χώραις μὴ χριστιανικαῖς μεταξὺ ἑλλήνων καὶ ἐγχωρίων ἀναφυόμεναι διαφοραὶ, δικάζονται κατὰ τοὺς ἐν αὐταῖς κειμένους νόμους, τὰ ἐπικρατοῦντα ἔθιμα καὶ τὰς διπλωματικὰς συμβάσεις.

Ἄρθρον **12.** Αἱ μεταξὺ ἑλλήνων καὶ ὑπηκόων ἄλλων Δυνάμεων, ἐν ταῖς αὐταῖς χώραις, ἀναφυόμεναι διαφοραὶ, ἐν αἷς οἱ πρῶτοι εἰσὶν ἐναγόμενοι, δικάζονται κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους καὶ τὸν κατωτέρω ὁριζόμενον τρόπον, διὰ τὰς μεταξὺ ἑλλήνων διαφοράς, καθ' ὅσον τὰ ἔθιμα ἢ αἱ διπλωματικαὶ συμβάσεις δὲν ἀντίκεινται εἰς τοῦτο.

Ἄρθρον **13.** Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι ἢ ὑποπρόξενοι

ἀποφασίζουσιν ἀνεκκλήτως περὶ ὅλων τῶν διαφορῶν, αἵτινες ἀναφύονται μεταξὺ ἑλλήνων ἐντὸς τῆς περιφερείας των, μέχρι τῆς ἀξίας τῶν **100** δραχμῶν.

Δικάζουσιν ἀνεκκλήτως ὅλα τὰ ὑπὸ τῶν ἑλλήνων πραττόμενα ἐντὸς τῆς περιφερείας των πταίσματα, συμμορφούμενοι μὲ τὸ ἄρθρον **330** καὶ ἑπόμενα τῆς ποινικῆς δικονομίας, ἐξαιρέσει τῶν περὶ δημοσίου κατηγόρου ὁριζομένων.

Ἀποφασίζουσι μετὰ δύω παρέδρων δικαστῶν περὶ ὅλων τῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας των ἀναφυομένων μεταξὺ ἑλλήνων διαφορῶν, οἱασδήποτε φύσεως καὶ ἂν ὦσιν, ἐξαιρέσει τῶν περὶ διαζυξεως, ἀνεκκλήτως μὲν μέχρις ὀκτακοσίων δραχμῶν, ἐκκλητῶς δὲ καὶ ἐπέκεινα τοῦ ποσοῦ τούτου.

Ἄρθρον **14.** Οἱ πάρεδροι ἐκλέγονται ἐπὶ ἑκάστης διαφορᾶς, ἐν μὲν τῇ Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ πρέσβεως, ἀλλαχοῦ δὲ ὑπὸ τῶν γενικῶν προξένων, προξένων ἢ ὑποπροξένων ἢ τῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν μεταξὺ τῶν ἐπισημοτέρων ἑλλήνων, καὶ ἐν ἐλλείψει τοιούτων, μεταξὺ τῶν ἐπισημοτέρων ἀλλοδαπῶν, τῶν διαμενόντων ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ προξενείου. Δύναται ὅμως ἡ κυβέρνησις νὰ διορίσῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει δύο τακτικοὺς παρέδρους καὶ νὰ μισθοδοτῇ αὐτούς. Κωλυομένων τῶν τοιούτων παρέδρων, παραλαμβάνονται οἱ ἀναπληρωταὶ αὐτῶν ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων ἑλλήνων.

Ἄρθρον **15.** Ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔτους συντάσσεται κατάλογος τῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας ἑκάστης προξενικῆς ἀρχῆς διαμενόντων ἐπισημοτέρων ἑλλήνων καὶ ἀλλοδαπῶν, ὅστις ἐκτίθεται δημοσίως εἰς τὸ κατάστημα τοῦ προξενείου. Ἀντίγραφον δὲ αὐτοῦ ὑποβάλλεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν.

Ἄρθρον **16.** Οἱ πάρεδροι δίδουσιν ἐφάπαξ ἐνώπιον τοῦ γενικοῦ πρόξενου, πρόξενου ἢ ὑποπροξένου αὐτοπροσώπως τὸν ἑρξῆς ὅρκον·

«Ὀρκίζομαι νὰ ἐκπληρώσω πιστῶς τὰ καθήκοντά μου, κατὰ »τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους, ὡς τίμιος καὶ εὐσυνείδητος δικαστής. »

Συντάσσεται περὶ τῆς ὁρκοδοσίας ἔκθεσις, ἥτις κατατίθεται ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ γραφείου.

Ἄρθρον **17.** Αἱ ὑπὸ τῶν προξενικῶν δικαστηρίων ἐκδιδόμεναι πολιτικαὶ καὶ ἐμπορικαὶ ἀποφάσεις ἐκκαλοῦνται ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Ἄρθρον **18.** Τὰ παρ' ἑλλήνων κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος ἢ ἐν χώραις μὴ χριστιανικαῖς πραττόμενα πλημμελήματα ἢ κακουργήματα, ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἐν τοῖς

ἄρθροις 29 καὶ 30 τῆς ποινικῆς δικονομίας διαλαμβανομένων ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων καὶ δικαστηρίων. Ἐὰν δὲ ἦναι ἄγνωστος ὁ τόπος τῆς τελευταίας ἐν τῇ ἡμεδαπῇ κατοικίας ἢ ἐφημέρου διαμονῆς τοῦ κατηγορουμένου, ἢ δὲν ὑπάρχῃ τοιαύτη παντάπασιν, ἁρμόδιοι εἶναι οἱ ἐν Σύρῳ ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ δικασταί. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς ναυταπάτας καὶ πειρατείας, ἁρμόδιοι εἶναι οἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 12 τοῦ ἀπὸ 30 Μαρτίου 1845 νόμου ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ τὰ δικαστήρια τῶν ἑρετῶν.

Ἄρθρον 19. Τὰ παρ' Ἑλλήνων πραττόμενα πταίσματα, πλημμελήματα καὶ κακουργήματα κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος, ἢ ἐν χώρᾳ μὴ χριστιανικῇ, τιμωροῦνται μὲ τὰς παρὰ τῶν ἑλληνικῶν νόμων ἐπιβαλλομένας ποινάς.

Ἄρθρον 20. Ὁσάκις ὁ νόμος ἐπιβάλῃ ποινὴν κρατήσεως, τὰ προξενικὰ δικαστήρια δύνανται ν' ἀντικαταστήσωσιν αὐτὴν διὰ προστίμου μέχρι διακοσίων δραχμῶν.

Ἄρθρον 21. Αἱ παραβάσεις τῶν ὑπὸ τῶν γενικῶν προξένων, προξένων ἢ ὑποπροξένων ἐκδιδομένων ἀστυνομικῶν διαταξέων, κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος ἢ ἐν χώρᾳ μὴ χριστιανικῇ, τιμωροῦνται μὲ κράτησιν οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν δεκατεσσάρων ἡμερῶν, καὶ μὲ πρόστιμον οὐχὶ ἀνώτερον τῶν πεντήκοντα δραχμῶν.

Αἱ ποιναὶ αὗται δύνανται νὰ ἐπιβληθῶσι συναμα.

Ἄρθρον 22. Αἱ παρὰ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν ἢ τῶν προξενικῶν δικαστηρίων ἐκδιδόμεναι ἀπαράσεις δύνανται νὰ προσβληθῶσι δι' αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, κατὰ τὰς παρὰ τῶν νόμων προβλεπομένας περιπτώσεις, ἐπί τε πολιτικῶν καὶ ποινικῶν ὑποθέσεων.

ΚΕΦΑΛ. ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ διαδικασίας.

Ἄρθρ. 23. Πᾶσα αἴτησις εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου δι' ἀναφορᾶς παρουσιαζομένης εἰς διπλοῦν ὑπὸ τοῦ διαδίκου αὐτοῦ ἢ τοῦ πληρεξουσίου του.

Ἡ ἀναφορὰ περιέχει τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν ἢ τὴν διαμονὴν τοῦ αἰτοῦντος καὶ τοῦ καθ' οὗ ἡ αἴτησις, τὸ ἀντικείμενον τῆς αἰτήσεως καὶ περιληπτικὴν ἔκθεσιν τῶν λόγων ἐφ' ὧν στηρίζεται.

Ἡ αἴτησις δύναται νὰ γίνῃ καὶ προφορικῶς ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ προξενείου, συντασσομένης περὶ τούτου ἐκθέσεως. Ἐν ταιαύτῃ δὲ περιπτώσει, δύο ἀντίγραφα τῆς ἐκθέσεως παρουσιάζονται ὑπὸ τοῦ διαδίκου αὐτοῦ ἢ τοῦ πληρεξουσίου του εἰς τὸν γενικὸν

πρόξενον, πρόξενον ἢ ὑποπρόξενον. Πληρεξούσιος δύναται νὰ διορισθῇ πᾶς ἐνήλιξ Ἕλλην ἢ ἀλλοδαπός.

Ἄρθρον. 24. Ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος διατάττει τὴν ἐμφάνισιν τῶν διαδίκων, προσδιορίζων συναμα τὸν τόπον, τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς ἐμφανίσεως, κατὰ τὴν ἀπόστασιν, τὸν τόπον καὶ τὰς περιστάσεις· δύναται μάλιστα, ἐν περιπτώσει κατεπειγούσης ἀνάγκης, νὰ προσδιορίσῃ ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας τὴν ὥραν τῆς ἐμφανίσεως.

Ἡ πρὸς ἐμφάνισιν διαταγὴ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου γράφεται ἐφ' ἑκατέρου τῶν πρωτοτύπων τῆς ἀναφορᾶς ἢ τῶν ἀντιγράφων τῆς ἐκθέσεως· δὲν ὑπόκειται δὲ εἰς ἀνακοπὴν ἢ εἰς ἔφεσιν.

Ἄρθρον 25. Τὸ ἓν τῶν πρωτοτύπων τῆς ἀναφορᾶς ἢ τῶν ἀντιγράφων τῆς ἐκθέσεως, μετὰ τῆς πρὸς ἐμφάνισιν διαταγῆς, ἐπιδίδονται ὁμοῦ μὲ ἀντίγραφον τῶν πρὸς ὑποστήριξιν ἐγγράφων, ὑπὸ τοῦ ἐκπληροῦντος τὰ καθήκοντα τοῦ γραμματέως ὑπαλλήλου. Ἐὰν τὰ πρὸς ὑποστήριξιν ἔγγραφα ὦσι λίαν ἐκτεταμένα, δύνανται νὰ κατατεθῶσιν ἐν τῷ γραφείῳ, ὅπου λαμβάνει γνῶσιν ὁ ἐναγόμενος, ἄνευ μετατοπίσεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 26. Τὰ δικόγραφα ἐπιδίδονται συνήθως εἰς τὰς χεῖρας τοῦ διαδίκου αὐτοῦ ἢ τοῦ πληρεξουσίου του· ἂν δὲ οὗτοι δὲν ἦναι παρόντες, εἰς τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικοῦντας συγγενεῖς ἢ ὑπηρέτας αὐτοῦ· ἐν ἀπουσίᾳ ἢ ἐλλείψει καὶ τούτων, εἰς τοὺς λοιποὺς συνοίκους.

Ἐὰν δὲν εὑρεθῇ οὐδεὶς εἰς τὸν οἶκον, τὸ δικόγραφον τοιχοκολλᾶται ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ γραφείου τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Τὸ αὐτὸ ἐνεργεῖται καὶ ὡς πρὸς ἐκείνους, οἵτινες διαμένοντες ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς προξενικῆς ἀρχῆς, δὲν ἔχουσι γνωστὴν κατοικίαν ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρον 27. Περὶ τῆς ἐπιδόσεως συντάσσεται, ὑπὸ τοῦ ἐνεργοῦντος αὐτὴν ὑπαλλήλου, ἀποδεικτικὸν περιγράφον ἀκριβῶς·

α) Τὸ ἐπιδοθὲν ἔγγραφον·

β) Τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς ἐπιδόσεως, τὸν ἄνθρωπον, εἰς ὃν παρεδόθη, καὶ τὸν τόπον τῆς ἐπιδόσεως ἢ τοιχοκολλήσεως τοῦ ἐγγράφου.

Τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦτο ὑπογράφεται παρὰ τοῦ ἐπιδίδοντος ἢ παραλαμβάνοντος. Ἐὰν δὲ οὗτος δὲν δύναται ἢ δὲν θέλῃ νὰ ὑπογράψῃ, ἡ ἐπίδοσις ἢ ἡ τοιχοκόλλησις ἐνεργεῖται ἐνώπιον δύο μαρτύρων ἢ τοὐλάχιστον ἑνὸς, οἵτινες προσυπογράφουσι μετ' αὐτοῦ τὸ ἐπιδοτήριον.

Ἄρθρον **28.** Οἱ ναυτιλλόμενοι καὶ οἱ ἐπιβάται, οἵτινες δὲν ἔχουσιν ἄλλην κατοικίαν, εἰμὴ τὸ πλοῖον, κλητεύονται ἐπὶ τοῦ πλοίου, κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ὁριζόμενον τύπον.

Ἄρθρον **29.** Οἱ διάδικοι ἐμφανίζονται αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου των ἐνώπιον τοῦ γενικοῦ πρόξενου, πρόξενου ἢ ὑποπρόξενου ἢ τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου, κατὰ τὴν ὁριζομένην ἐν τῇ διαταγῇ ἡμέραν, ὥραν καὶ τόπον.

Δύνανται ὅμως, χωρὶς νὰ ἐμφανισθῶσι, νὰ ὑποβάλλωσιν ἁπλῶς ὑπομνήματα, παρ' αὐτῶν ὑπογεγραμμένα καὶ περιέχοντα τὰς αἰτήσεις τοῦ ἐνάγοντος ἢ τὴν ἀπολογίαν τοῦ ἐναγομένου, μετὰ τῶν πρὸς ὑποστήριξιν ἐγγράφων. Τὰ πληρεξούσια ἢ τὰ ὑπομνήματα παρακατατίθενται εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἀρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος ἢ τὸ προξενικὸν δικαστήριον ἔχει πάντοτε τὸ δικαίωμα νὰ διατάξῃ τὴν αὐτοπρόσωπον ἐμφάνισιν τῶν διαδίκων.

Ἄρθρον **30.** Οἱ διάδικοι, ἐὰν διαμένωσιν ἐκτὸς τῆς ἕδρας τῆς ἀρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς, ὀφείλουσιν, ὁ μὲν ἐνάγων ἐν τῇ ἀναφορᾷ ἢ ἐκθέσει του, ὁ δὲ ἐναγόμενος δι' ἰδιαιτέρου ἐγγράφου, τὸ ὁραδύτερον, κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου παράστασιν, νὰ διορίσωσιν ἀντίκλητον ἢ πληρεξούσιον, κατοικοῦντα εἰς τὴν καθέδραν τῆς ἀρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς, εἰς τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ γίνωνται ὅλαι αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαδικασίας κοινοποιήσεις καὶ ἄλλαι ἐπιδόσεις, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἐφέσεως. Περὶ τοῦ διορισμοῦ ἀντικλήτου ἢ πληρεξουσίου ὁ πρόξενος ὑπομιμνήσκει τοὐλάχιστον κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου παράστασιν.

Ἐὰν παρελείφθη ὁ διορισμὸς ἀντικλήτου, αἱ ἐπιδόσεις γίνονται εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἀρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. **31.** Κατὰ τὴν δικάσιμον, ἐμφανισθέντων τῶν διαδίκων ἢ ὑποβληθέντων τῶν ὑπομνημάτων, ἐκδίδεται παραχρῆμα ἡ ἀπόφασις παρὰ τοῦ γενικοῦ πρόξενου, πρόξενου ἢ ὑποπρόξενου ἢ τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου, ἐὰν νομίζῃ τὴν ὑπόθεσιν ἀρκούντως ἀνεπτυχθεῖσαν· ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἀναβάλλεται εἰς περαιτέρω διάσκεψιν.

Ἄρθρ. **32.** Ὅταν κριθῇ ἀναγκαῖον νὰ ἐξηγηθῇ τις τῶν διαδίκων προφορικῶς, μὴ δυνάμενος, ἕνεκα νομίμου κωλύματος, νὰ ἐμφανισθῇ αὐτοπροσώπως, ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος μεταβαίνει παρ' αὐτῷ ἢ διορίζει πρὸς ἐξέτασίν του ἕνα τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς, ἢ ἕτερόν τι

αὐτόπτην πρόσωπον, ὅπερ ὑποβάλλεται προηγουμένως εἰς τὸν ἑξῆς ὅρκον.

«Ὁρκίζομαι νὰ ἐκπληρώσω πιστῶς τὰ ἀνατεθέντα μοι καθήκοντα.»

Τὸν γενικὸν πρόξενον, πρόξενον ἢ ὑποπρόξενον ἢ τὸν εἰσηγητὴν συνοδεύει ὁ ἐκπληρῶν τὰ καθήκοντα τοῦ γραμματέως ὑπάλληλος, ὅστις συντάττει ἔκθεσιν τῆς ἐξετάσεως καὶ τὴν ὑπογράφει μετὰ τοῦ γενικοῦ πρόξενου, πρόξενου ἢ ὑποπρόξενου ἢ τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ τοῦ διαδίκου· ἐὰν οὗτος δὲν δύναται ἢ δὲν θέλῃ νὰ ὑπογράψῃ, γίνεται περὶ τούτου μνεία.

Ἄρθρον **33.** Ἐὰν κριθῇ ἀναγκαῖον νὰ γίνῃ αὐτοψία ἐπὶ τόπου ἢ ἐπὶ πλοίου, ὁ γενικὸς πρόξενος πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος, ἢ τὸ προξενικὸν δικαστήριον δύναται νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἐκείσε μεταβάσεώς του, ἢ νὰ διορίσῃ εἰσηγητὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

Ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος ἢ τὸ προξενικὸν δικαστήριον προσδιορίζει διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τὸν τόπον, τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς αὐτοψίας, ἥτις ἐνεργεῖται ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν διαδίκων ἢ ἀφοῦ οὗτοι προσκληθῶσι νὰ παρευρεθῶσι διὰ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὸν ὑπὸ τῶν ἄρθρων **26, 27** καὶ **28** ὁριζόμενον τύπον.

Περὶ ὅλων τῶν ἀνωτέρω συντάσσεται ἔκθεσις.

Ἄρθρον. **34.** Ἐὰν πρόκειται μόνον νὰ βεβαιωθῇ ἡ κατάστασις ἢ ἡ ἀξία πλοίου, ἐξαρτίων, ἀποσκευῆς, πραγμάτων ἢ ἐμπορευμάτων, ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος δύναται νὰ διορίσῃ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος πραγματογνώμονας, οἵτινες ἐνεργοῦσιν, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν διαδίκων ἢ ἀφοῦ οὗτοι προσκληθῶσι προσηκόντως, τὰς τυχὸν διαταχθείσας ἐπισκέψεις καὶ ἐκτιμήσεις, συντάσσοντες περὶ αὐτῶν ἔκθεσιν παρακατατιθεμένην εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἀρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Πρὶν ἢ προβῶσιν εἰς τὴν δοκιμασίαν, οἱ πραγματογνώμονες δίδουσι τὸν ἑξῆς ὅρκον·

«Ὁρκίζομαι νὰ ἐκπληρώσω πιστῶς τὴν ἀνατεθεῖσαν μοι ἐντολήν.»

Ἐὰν τὸ θρησκευτικὸν δόγμα πραγματογνώμονός τινος ἀντίκειται εἰς τὴν ὁρκωμοσίαν αὐτοῦ ἢ εἰς οἱανδήποτε διαβεβαίωσιν, ἡ ἔκθεσις ποιεῖ περὶ τούτου μνείαν, καὶ μετὰ τοῦτο ἐνεργεῖται ἡ δοκιμασία.

Ἄρθρον **35.** Ἐὰν ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος ἢ τὸ προξενικὸν δικαστήριον δὲν εὕρῃ ἀποχρώσας τὰς ἐν τῇ

ἐκθέσει τῶν πραγματογνωμόνων διαλαμβανομένας πληροφορίας, ἔχει καὶ αὐτεπαγγέλτως τὸ δικαίωμα νὰ διατάξῃ νέαν δοκιμασίαν δι' ἑνὸς ἢ πλειόνων πραγματογνωμόνων, οἵτινες δύνανται νὰ ζητήσωσιν ἀπὸ τοὺς προγενεστέρους πραγματογνώμονας ὅσας νομίσωσιν ἀναγκαίας πληροφορίας.

Ἄρθρον **36.** Αἱ ἐκθέσεις δὲν ἐπιδίδονται εἰς τοὺς διαδίκους, δύνανται δὲ οὗτοι νὰ λάβωσι γνῶσιν καὶ ἀντίγραφα αὐτῶν.

Ἄρθρον **37.** Ὁσάκις ἐπιτραπῇ παρὰ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου ἢ τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις, ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος, κατ' αἴτησιν ἑνὸς τῶν διαδίκων, διατάσσει τὴν κλήτευσιν τῶν μαρτύρων ἐνώπιον αὐτοῦ ἢ τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου, ἐν ὡρισμένῳ τόπῳ, ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ.

Ἄρθρον **38.** Οἱ διάδικοι καὶ οἱ ἕλληνες μάρτυρες κλητεύονται, δυνάμει τῆς διαταγῆς τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου, ὑπὸ τοῦ γραμματέως ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτόν.

Ἄρθρον **39.** Οἱ ὡς μάρτυρες κλητευόμενοι ἕλληνες καὶ μὴ ἐμφανιζόμενοι ἄνευ νομίμου κωλύματος, ὑποβάλλονται ὑπὸ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου ἢ τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου εἰς χρηματικὴν ποινὴν τριάκοντα μέχρις ἑκατὸν δραχμῶν. Πρὸς τούτοις δὲ ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος δύναται νὰ διατάξῃ τὴν διὰ βίας προσαγωγήν των, ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται εἰμὴ εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη, ἔνθα οἱ πρόξενοι διὰ τῶν συνθηκῶν ἢ ἐθίμων εἰσὶ περιβεβλημένοι τὴν ἀναγκαίαν πρὸς τοῦτο ἐξουσίαν.

Ἄρθρον **40.** Πρὸ τῆς ὁρκίσεως ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος ἐρωτᾷ τὸν μάρτυρα περὶ τοῦ ὀνόματος, τοῦ ἐπωνύμου, τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως καὶ τῆς κατοικίας του, τῆς θρησκείας, τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ ἐπιτηδεύματός του, τῆς συγγενείας ἢ τῶν ἄλλων πρὸς τοὺς διαδίκους σχέσεών του. Μετὰ ταῦτα δὲ ὁ μάρτυς ὁρκίζεται ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὸν ἑξῆς ὅρκον·

«Ὀμνύω, συνειδὼς τὰς ἐπικειμένας εἰς τὴν ψευδομαρτυρίαν »ποινάς, ὅτι θέλω εἰπεῖ τὴν ἀλήθειαν καὶ μόνην τὴν ἀλήθειαν· »οὕτως εἴη μοι ὁ Θεὸς βοηθὸς καὶ τὸ Ἱερὸν αὐτοῦ Εὐαγγέλιον. »

Μετὰ τὴν ὁρκωμοσίαν ὁ πρόεδρος προβαίνει εἰς τὰς περὶ τοῦ πράγματος ἐρωτήσεις.

Κατὰ τὴν ὁρκωμοσίαν πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ἡ θρησκεία τῶν ὀμνυόντων, καὶ ἐπομένως νὰ τίθηται ὡς βάσις,

δι' ἕκαστον αὐτῶν, ὁ εἰς τὴν θρησκείαν αὐτοῦ εἰθισμένος τύπος τοῦ ὅρκου ἢ τῆς διαβεβαιώσεως.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ θρησκεία τοῦ μάρτυρος ἤθελε τῷ ἀπαγορεύει νὰ ὁρκισθῇ ἢ νὰ κάμῃ οἱανδήποτε διαβεβαίωσιν, ἡ ἔνθεσις ἀναφέρει τοῦτο καὶ ὁ μάρτυς ἐξετάζεται.

Ἄρθρον **41.** Ἐὰν οἱ μάρτυρες δὲν ὦσι ἕλληνες, ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος κάμνει χρῆσιν τῶν ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἕδρας του εἰθισμένων μέσων, ὅπως κατορθωθῇ, εἰ δυνατόν, ἡ ἐμφάνισις των.

Ἄρθρ. **42.** Ὅταν ὑπάρξῃ ἀνάγκη διερμηνέως, οὗτος, πρὸ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων του, δίδει ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρ. **40** ἐνώπιον τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου τὸν ἑξῆς ὅρκον·

«Ὁρκίζομαι νὰ ἐκπληρώσω πιστῶς τὰ ἔργα τοῦ διερμηνέως.»

Ἄρθρον **43.** Περὶ τῆς ὁρκίσεως καὶ ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων συντάσσεται ἔνθεσις, ἥτις περιέχει τὰ οὐσιωδέστερα τῶν μαρτυριῶν, καὶ ὑπογράφεται παρ' ἑκάστου μὲν μάρτυρος, ἐν τῷ τέλει τῆς ἐξετάσεώς του, παρὰ δὲ τῶν διαδίκων, τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου καὶ τοῦ γραμματέως ἐν τῷ τέλει τῆς ὅλης συζητήσεως. Κατὰ τὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἐξέτασιν χρησιμεύουσι πρὸς τοῦτο τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων.

Ἄρθρον **44.** Μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ ἑνὸς τῶν διαδίκων, ἡ ὑπόθεσις δικάζεται ἐρήμην.

Αἱ κατ' ἐρήμην ἀποφάσεις ἐπιδίδονται, κατὰ τὸν ἐν τοῖς ἄρθροις **26**, **27** καὶ **28** ὁριζόμενον τύπον, διὰ τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ τοῦ ἀντ' αὐτοῦ διορισθέντος προσώπου, ὑπὸ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου, ὅστις ὁρίζει ἐνταυτῷ, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὰς ἀποστάσεις τῶν μερῶν καὶ τὰς περιστάσεις τὴν προθεσμίαν τῆς ἀνακοπῆς, ἥτις ὅμως ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν δύναται ἀ ἦναι βραχυτέρα τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν.

Ἡ ἀνακοπὴ γίνεται δι' αἰτήσεως πρὸς τὸν γενικὸν πρόξενον, πρόξενον ἢ ὑποπρόξενον.

Ἄρθρον **45.** Αἱ κατ' ἀνακοπὴν δίκαι διεξάγονται κατὰ τὰς ἀνωτέρω μνημονευθείσας διατυπώσεις.

Ἄρθρον **46.** Αἱ ὑπὸ τῶν προξενικῶν δικαστηρίων ἐκδιδόμεναι ὁριστικαὶ ἀποφάσεις, αἱ ἀρρώστωσι συναλλαγματικὰ γραμμάτια, λογαριασμοὺς παραδεδεγμένους, ἐπίσημα ἢ ἀνεγνωρισμένα ἔγγραφα, εἶναι προσωρινῶς ἐκτελεσταί, μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς τυχὸν γεννησομένης ἀνακοπῆς ἢ ἐφέσεως.

Ἄρθρον **47.** Ἐπὶ ὑποθέσεων περὶ προπορικῶν συμφωνιῶν, περὶ

ἐγγράφων ὑποχρεώσεων ἢ ἀνοικτῶν λογαριασμῶν, μὴ παραδεδεγμένων, τὰ προξενικὰ δικαστήρια δύνανται νὰ διατάξωσι τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς τυχὸν γεννωμένης ἀνακοπῆς ἢ ἐφέσεως, ἐπὶ τῇ προσφορᾷ ἐγγυητοῦ.

Ἄρθρον **48.** Ὁ διάδικος ὁ αἰτῶν, δυνάμει τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, ὑποβάλλει εἰς τὸν γενικὸν πρόξενον, πρόξενον ἢ ὑποπρόξενον ἀναφορὰν ὁρίζουσαν τὸν ἐγγυητήν.

Ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος διατάσσει τοὺς διαδίκους νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ὡρισμένῳ χρόνῳ καὶ τόπῳ, ὅπως συζητηθῇ τὸ παραδεκτὸν τοῦ ἐγγυητοῦ.

Ἡ ἀναφορὰ καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς διαταγὴ ἐπιδίδονται εἰς τὸν ἐναγόμενον κατὰ τὸν ἐν τοῖς ἄρθροις **26**, **27** καὶ **28** ὁριζόμενον τύπον.

Ἄρθρον **49.** Ἀντὶ ἐγγυητοῦ, δύναται νὰ παρακατατεθῇ τὸ ποσὸν τῆς ἀποφάσεως ἐν τῷ γραφείῳ τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς, αἱ δὲ ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται ἅμα κοινοποιηθέντος τοῦ πιστοποιητικοῦ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου περὶ παρακαταθέσεως τῆς ἐγγυήσεως.

Ἄρθρον **50.** Μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῶν ἐκτελεστῶν ἀποφάσεών τε καὶ δικαιογράφων, μετ' ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν ἢ ἐκτέλεσιν, καὶ παρελθούσης τῆς νομίμου προθεσμίας, αἱ ἀποφάσεις καὶ τὰ δικαιόγραφα ἐκτελοῦνται διὰ τῶν ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ ὁριζομένων καταναγκαστικῶν μέσων.

Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν μέσων τούτων, καθόσον δὲν προνοεῖται ἀπὸ τὸν παρόντα νόμον, θέλει γίνεσθαι κατὰ τὸν ἐν τῷ τόπῳ, ἔνθα χρήζει νὰ γένῃ ἡ ἐκτέλεσις, εἰθισμένον τρόπον.

Ἄρθρον **51.** Τὰ προξενικὰ δικαστήρια ἀπαγγέλλουσι τὴν προσωπικὴν κράτησιν καθ' ὅλας τὰς παρὰ τῶν ἑλληνικῶν νόμων προβλεπομένας καὶ ὁριζομένας περιπτώσεις· ἐνεργεῖται δὲ αὕτη κατὰ τὸν ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς εἰθισμένον τρόπον.

Ἄρθρον **52.** Ἡ ἀναγκαστικὴ κατάσχεσις παρὰ τῷ ὀφειλέτῃ ἐκτελεῖται, κατὰ παραγγελίαν τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου, ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου, ὃν ἤθελεν ὁρίσει ἐπὶ τούτῳ.

Αἱ κοινοποιήσεις τῶν πλειστηριασμῶν τοιχοκολλῶνται, κατὰ τὰς ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ ὡρισμένας προθεσμίας, μόνον ἐν ᾧ καταστήματι τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Ὅσάκις ἀπαιτεῖται καταχώρισις τῆς κοινοποιήσεως τοῦ πλειστ[illegible] εἰς δημόσιον φύλλον, δημοσιεύεται περιληπτικὴ μό[illegible]δία αὐτῆς, καὶ τοῦτο ἐὰν ἐκδίδηται δημόσιον φύλλον ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Τὰ κατασχεθέντα κινητὰ πράγματα φυλάττονται ἐν τῷ προξενείῳ ἢ παρὰ τρίτῳ, ὑπ' εὐθύνην τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου.

Ἄρθρον **53.** Ὅσα ὁρίζονται ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ περὶ προέδρων τῶν πρωτοδικῶν ἢ ἐμποροδικῶν καὶ τῆς ἐνώπιον αὐτῶν διαδικασίας, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς γενικοὺς προξένους, προξένους καὶ ὑποπροξένους, ἢ ἄλλους προεδρεύοντας τὰ προξενικὰ δικαστήρια, καθόσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὸν παρόντα νόμον.

Ἄρθρον **54.** Κατὰ τὰ ἄλλα, ὅσα δὲν προνοοῦνται ἰδίως ἐν τῷ παρόντι νόμῳ, οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι ἢ ὑποπρόξενοι καὶ τὰ προξενικὰ δικαστήρια ὀφείλουσι νὰ συμμορφῶνται μὲ τὰς διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὁσάκις οἱ νόμοι ἢ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου, ἔνθα ἐδρεύουσιν, αἱ διπλωματικαὶ συμβάσεις, ἢ ὁ ὀργανισμὸς τῶν προξενικῶν δικαστηρίων δὲν ἀντίκεινται εἰς τοῦτο.

Ἄρθρον **55.** Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι ἢ ὑποπρόξενοι δύνανται νὰ ἐξαιρέσωσιν ἑαυτοὺς ἢ νὰ ἐξαιρεθῶσιν ὑπὸ τῶν διαδίκων εἰς τὰς ἑξῆς περιπτώσεις·

α) Ἐὰν ἔχωσιν ἄμεσον ἰδιωτικὸν συμφέρον.

β) Ἐὰν μετά τινος τῶν διαδίκων ὦσι συγγενεῖς κατ' εὐθεῖαν γραμμήν, κηδεσταὶ ἢ συνδεδεμένοι δι' υἱοθεσίας, ἐὰν ἦναι συγγενεῖς ἐκ πλαγίου μέχρι τετάρτου βαθμοῦ, ἢ ἐκ κηδεστίας μέχρι δευτέρου· ἐὰν ἦναι σύζυγοι, ἂν καὶ διεζευγμένοι, ἢ μνηστῆρες.

Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι καὶ ὑποπρόξενοι, ἐξαιροῦντες ἑαυτοὺς ἢ ἐξαιρούμενοι ὑπὸ τῶν διαδίκων, ἀντικαθίστανται ὑπὸ τῶν ἀναπληρωτῶν των. Οἱ ἀναπληρωταὶ οὗτοι δὲν ὑπόκεινται εἰς καμμίαν ἐξαίρεσιν.

Ὁσάκις, προταθείσης ἐξαιρέσεως κατὰ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου, οἱ λόγοι εὑρεθῶσι ψευδεῖς ἢ παράλογοι, ὁ προτείνας τὴν ἐξαίρεσιν διάδικος καταδικάζεται εἰς πρόστιμον ἑκατὸν μέχρι πεντακοσίων δραχμῶν, ἐπιφυλαττομένων ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου **45** τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Ἄρθρον **56.** Αἱ περὶ κακοδικείου ἀγωγαὶ κατὰ γενικῶν προξένων, προξένων ἢ ὑποπροξένων, ἀναπληρωτῶν αὐτῶν, γραμματέων ἢ παρέδρων τῶν προξενικῶν δικαστηρίων, ὑπάγονται εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Ἄρθρον 57. Ἡ πρὸς τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον τῶν ἐρετῶν ἔφεσις παραδίδεται εἴτε παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος αὐτοπροσώπως, εἴτε παρὰ τοῦ πληρεξουσίου ἢ ἀντικλήτου του εἰς τὸν πρόξενον τοῦ τόπου, ἔνθα ἐξεδόθη ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις, ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως. Ἡ προθεσμία αὕτη παρατείνεται ἀναλόγως τῶν ἀποστάσεων.

Διαρκούσης τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας ἢ γενομένης ἐφέσεως, ἀναστέλλεται ἡ ἐκτέλεσις τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐξαιρουμένων τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 46, 47, 48 καὶ 49.

Ἄρθρον 58. Τὸ ἐφετήριον συντάσσεται εἰς ὑπλοῦν, καὶ πρέπει νὰ περιέχῃ διορισμὸν πληρεξουσίου ἢ ἀντικλήτου ἐν Ἀθήναις. Μὴ γενομένου τούτου, αἱ πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα κοινοποιήσεις γίνονται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Ἄρθρον 59. Τὸ ἓν τῶν πρωτοτύπων τῆς ἐφέσεως ἐπιδίδεται ἐπιμελείᾳ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου, ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν, εἰς τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 30 ἀντίκλητον ἢ πληρεξούσιον τοῦ ἐφεσιβλήτου, συμφώνως μὲ τὸν ἐν τοῖς ἄρθροις 26, 27 καὶ 28 ὁριζόμενον τόπον. Τὸ δὲ ἕτερον μετὰ τοῦ ἐπιδοτηρίου ἐγχειρίζεται εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ἐπὶ ἁπλῇ ἀποδείξει.

Ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος, ὁ παρακλείσας τὴν κοινοποίησιν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας, ὑποβάλλεται παρὰ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐρετῶν εἰς χρηματικὴν ποινὴν πεντήκοντα μέχρι διακοσίων δραχμῶν, ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης ὀφειλομένης τυχὸν ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρον 60. Μετὰ παρέλευσιν δύω μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐφέσεως δύναται νὰ συζητηθῇ ἡ ὑπόθεσις, ἐφαρμοζομένης τῆς διαδικασίας περὶ συνοπτικῶν ὑποθέσεων.

Ἄρθρον 61. Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν	Πέτρος Καππάνης	Ν
Λευκᾶς Λόντος	Ν	Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	Ν

Δημήτριος Τσάκρης		Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Γεώργιος Τσάκρης		Α. Κοντόσταυλος	Ν
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ἰωάννης Μπαλάφας	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Σωτήριος Στράτος	Ν	Π. Κολποδῖνος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ἐμ. Ἀντίπας	
Φίλων Φίλωνος	Ν	Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Χρῆστος Ράγκος	
Κωνσταντῖνος Γριβογεώργης	Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος	
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Σ. Κοπανίτσας	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν	Δ. Κορφιωτάκης	Ν
Βασίλειος Νώνης	Ν	Γ. Γιατράκος	Ν
Σταμάτιος Μήτσης	Ν	Λευκᾶς Στεφάνου	Ν
Δημήτριος Ζώτος		Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	
Γ. Ἰω. Γκολδάστης	Ν	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	Ν
Ν. Α. Γρανίτσας		Γ. Ν. Ρεβελιώτης	Ν
Λύσανδρος Βιλαέτης		Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν	Ἀναγνώστ. Δεδόπουλος	
Ἀνδρέας Αὐγερινός		Α. Μαυρομιδῆς	Ν
Σόλων Κρεστενίτης		Γ. Κεράλας	Ν
Δημήτριος Ἀθανασίου		Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν
Γεώργιος Διαμάντης	Ν	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	
Ν. Δελένδας		Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	Ν
Δ. Γαβρᾶς	Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης	
Ν. Βαρβαρῆγος	Ν	Σπ. Ἀντωνόπουλος	
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν	Ἰω. Προβιλέγιος	Ν
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν	Ἰω. Ταταράκης	Ν
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν	Σ. Βαρότσης	
Ἠλίας Παπαδᾶτος	Ν	Χ. Σουμαρίπας	Ν
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	Ν	Δ. Δημητρακόπουλος	Ν
Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Ν	Π. Χρυσοβέργης	Ν

Α. Παπαδημητριάδης . . N	Ἰωάν. Σκαβέντσος . . . . N
Δ. Κοκοτάκης . . . . . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Ἰω. Ἀμβροσιάδης	Γεώργ. Ναύτης . . . . . N
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . .
Γεώργ. Μαδεμοχωρίτης . . N	Ἀν. Ρενουάρδος . . . . N
Γεώργιος Μπάνης	Στ. Δάρας . . . . .
Νικόλαος Πιεράκος	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Παναγιώτης Ψαθᾶς . . . N
Δημήτριος Πουλικάκος . . .	Νικόλαος Νάζος . . . . .
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης .
Π. Χριστόπουλος . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Π. Κανελλόπουλος	Κυριάκος Πονηρόπουλος . . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . . N	Δημήτρ. Στάϊκος . . . . N
Σπ. Πηλλήκας . . . . . N	Δ. Κιζάνης . . . . .
Ν. Πανουργιᾶς	Παντολέων Κουντουριώτης .
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . .	Δημήτρ. Μπουδούρης . . . N
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N
Σιδέρης Πράτσικας	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Π. Πατρινὸς . . . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Χρ. Τσκλαμιδᾶς . . . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . N
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Ν. Α. Μπότασης	Νικόλαος Δ. Μπουδούρης . N
Κ. Δαρειώτης	Α. Μάντσαρης . . . . . N

Ὁ δὲ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τῶν δύω νομοσχεδίων περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ, καὶ περὶ ἀπογραφῆς τῶν ἐμποροναυτῶν, ἐπίσης δὲ καὶ ἡ ἐκλογὴ συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Βασιλίσσης, ἐδύλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2. μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Καίρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΓ'.

Τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Χ. Θεοχαροπούλου καὶ Ν. Βαρβαρήγου ἡ κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ ὀνόματος τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης, καθ' ἣν ἔλαχον οἱ Κ. Κ. Σ. Στεφανόπουλος, Ν. Μοσχούλας, Π. Ψάθης, Ἰω. Μπαλάφας, Α. Παπαθανασίου, Ν. Μπότασης, Καλ. Τσουκαλᾶς, Α. Γιαννουλίδης, Ν. Βουδούρης καὶ Στ. Μήτσας.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τῶν δύω νομοσχεδίων περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ, καὶ περὶ ἀπογραφῆς τῶν ἐμποροναυτῶν, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ δευτέρου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἰλ. Παπαδαῖον καὶ Γ. Κονδύλην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παραδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπογραφῆς τῶν ἐμπορναυτῶν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὁρεινός	Κωνστ. Γριβογεώργης . . N
Λουκᾶς Λόντος . . . . . N	Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . .	Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . . N
Πέτρος Καμπάνης . . . . N	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . N
Νικόλαος Π. Καΐρης . . . N	Γεώργιος Κονδύλης . . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . N	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .
Δημήτριος Τσάκρης	Ἰωάννης Ἀποστολιδης . . .
Γεώργιος Τσάκρης	Βασίλειος Νώνης . . . . N
Νικόλαος Ἰατρός . . . . N	Σταμάτιος Μήτσας . . . . N
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Δημήτριος Ζῶτος . . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Ν. Α. Γρανίτσας . . . . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . N	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . N
Σωτήριος Στράτος . . . N	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Δημήτριος Ἀθανασίου . . . N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Γεώργιος Διαμάντης . . .
Νικόλαος Τσέλιος	Ν. Δελένδας . . . . .

Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . N	Σπ. Αντωνόπουλος . . . N
Θρασύβουλος Ζαΐμης . . . N	Ἰω. Προβελέγιος . . . .
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . . N	Ἰω. Ταταράκης . . . . N
Χαρίλαος Θεοχαράπουλος . N	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . . N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N	Δ. Δημητρακόπουλος . . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . N
Α. Κοντόσταυλος . . . . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . .
Βελισάριος Νικολαΐδης . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . .
Πέτρος Δελιγιάννης	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . N
Γ. Α. Αντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . .
Κωνς. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . .
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Π. Κολποδίνος . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Ἠμμ. Ἀντίπας	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Γ. Πανοπιφτόπουλος . . N	Π. Χριστόπουλος . . . . .
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Χρῆστος Ράγκος . . . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Σπ. Πήλληκας . . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Κωνσταντίνος Βλάμης . . .
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Π. Πατρινός . . . . . N
Α. Κορφιωτάκης . . . . N	Χ. Τσαλαμιδᾶς . . . . N
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .
Λουκᾶς Στεράνου . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Αναργύρου .
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος . N	Ν. Α. Μπότασης . . . . .
Ἰωάν. Ν. Ταμπακόπουλος . N	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Γ. Ν. Ρεβελιώτης . . N	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . . N
Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Ἀναγνώστης Δεβόπουλος . N	Γεώργιος Ναύτης . . . . .
Α. Μαυροειδής . . . . . N	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N
Γ. Κεφάλας	Ἀν. Ρενουάρδος . . . . . N
Ἀναγνώστης Τσάκας . . .	Σ. Δάρας . . . . .
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Κωνς. Ἰω. Κουρκουμέλης . N	Παναγιώτης Ψάθης . . . N

Νικόλαος Νάζος	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . . N
Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Κυριάκος Πανηρόπουλος . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Δημ. Στάϊκος . . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . N
Α. Κιζάνης . . . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Παντολέων Κουντουριώτης .	Α. Μάντσαρης . . . . .
Δημήτριος Βουδούρης . . . N	

Ἀνεγνώσθη οὕτω τὸ 1 ἄρθρον αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 2 ἄρθρου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ἣν προστίθεται ὅτι τὸ τέλος τοῦ χαρτοσήμου, ἐφ' οὗ συντάσσεται τὸ δίπλωμα τοῦ ἀπογραφομένου ναύτου, θέλει εἰσπράττεσθαι πρὸς ὄφελος τοῦ ἀπομαχικοῦ ταμείου· ἀντέκρουσέ τις τὴν γνώμην ταύτην τῆς ἐπιτροπῆς εἰπών, ὅτι δὲν θεωρεῖ αὐτὴν παραδεκτέαν· α') διότι δὲν δύναται νὰ κρατηθῇ λογαριασμὸς τοῦ χρησιμεύοντος πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον χαρτοσήμου, καὶ β') διότι παραχωροῦντες τὸ ἐξ αὐτοῦ τέλος ὑπὲρ τοῦ ἀπομαχικοῦ ταμείου, εἰσάγομεν νέαν διάταξιν εἰς τὸν περὶ χαρτοσήμου κείμενον νόμον.

Εἰπόντος δὲ ἄλλου, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει εἶσθαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ πόσον χαρτόσημον ἐδαπανήθη, διότι αὐτὸ θέλει διανέμει τὸ χαρτόσημον καὶ κρατεῖ διπλότυπον ἐπὶ τούτῳ· ἀντέλεξεν ἕτερος, ὅτι ὑποστηρίζει καὶ αὐτὸς τὴν κατὰ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς ἰδέαν τοῦ βουλευτοῦ Παρνασίδος, καθ' ὅσον ἡ μὲν τοῦ ἀπομαχικοῦ ταμείου ὠφέλεια θέλει εἶσθαι ἐλαχίστη, αἱ δὲ ἐντεῦθεν περιπλοκαὶ μεγάλαι, ἐν ᾧ συγχρόνως ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς ἀντίκειται, ὡς ἐρέθη, πρὸς τὸν περὶ χαρτοσήμου νόμον.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὁμιλήσας, ὅτι, ἀφ' οὗ δὲν πρόκειται νὰ χρησιμεύσῃ τὸ ἐκ τοῦ χαρτοσήμου τέλος ὑπὲρ τοῦ ἀπομαχικοῦ ταμείου, ταὐτόλιγιστον πρέπει νὰ τεθῇ τότε ὅτι τὸ ναυτικὸν δίπλωμα συντάσσεται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἐπὶ τούτοις ἡ μὲν ἐπιτροπὴ ἀπεσύρθη τῆς γνώμης αὐτῆς, ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ 2 ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὰ μετ' αὐτὸ 3 καὶ 4, δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως.

Ἐπὶ δὲ τοῦ 5 ἄρθρου εἷς μὲν ἠρώτησεν ἂν τὰ ἑλληνικὰ προξενεῖα θέλουσι δίδει τὸ νέον δίπλωμα ἐπὶ χαρτοσήμου, ὅταν ἀπολεσθῇ τὸ ἀρχικὸν δίπλωμα τοῦ ναύτου· ἕτερος δέ τις ἀπήν-

τησεν, ὅτι θέλει δίδεσθαι ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου, καθ' ὅσον εἰς τὰ προξενεῖα δὲν ἀποστέλλεται χαρτόσημον, καὶ μόνον πᾶσα πρᾶξις αὐτῶν ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ τιμῇ τοῦ ἀναλογοῦντος χάρτου.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι ὁ ναύτης ἀπολέσας τὸ ἀρχικὸν αὐτοῦ δίπλωμα, δὲν ζημιοῦται εἰμὴ 25 λεπτά, ὥστε θεωρεῖ ὅτι δὲν ἀξίζει νὰ γίνηται περὶ τούτου λόγος· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 6 καὶ 7, δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 8 ἄρθρου, ἐζήτησεν ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἓν μέλος τῆς ἐπιθεωρησάσης τὸ νομοσχέδιον ἐπιτροπῆς παρετήρησεν, ὅτι ὁ περὶ ἀστυνομίας τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας νόμος προβλέπει ἐνταῦθα καὶ ἄλλας ποινὰς, αἵτινες παραλείπονται ὑπὸ τοῦ προκειμένου ἄρθρου. Αὗται δὲ εἶναι, α') ὅτι ὁ ναυτολογήσας εἰς τὸ πλοῖον αὐτοῦ ναύτην μὴ φέροντα δίπλωμα, καταδικάζεται περιπλέον καὶ εἰς ἀποζημίωσιν διὰ τὰς ὁποίας ὁ ναύτης εἶχε τυχὸν ὑποχρεώσεις πρὸς ἕτερον πλοίαρχον, καὶ β') ὅτι, ἐὰν μετεχειρίσθη πρὸς τοῦτο μέσα διαφθορᾶς, καταδικάζεται καὶ εἰς τὴν στέρησιν τοῦ διπλώματος τῆς πλοιαρχίας ἐπὶ ἓν ἕως τρία ἔτη. Ἐπειδὴ δὲ σκεφθεῖσα εὗρεν ὀρθὰς τὰς παρατηρήσεις ταύτας, προτείνει νὰ τροποποιηθῇ τὸ ἄρθρον ὡς ἀκολούθως, ἵνα συμφωνῇ μὲ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου περὶ ἀστυνομίας τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας διατασσόμενα·

«Ἄρθρ. 8. Μετὰ μῆνας ἐξ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου διὰ τοὺς ἐν τῇ ἠμεδαπῇ Ἕλληνας ναύτας, μετὰ ἐνιαυτὸν δὲ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, οὐδεὶς μὴ φέρων ὁμοιοτικὸν ἢ προσωρινὸν δίπλωμα ἐπιτρέπεται νὰ καταταχθῇ εἰς πλήρωμα ἑλληνικόν.

Ὁ δὲ πλοίαρχος ἢ ὁ κυβερνήτης ὁ μετὰ παρέλευσιν τοῦ εἰρημένου χρόνου ναυτολογήσας ναύτην, μὴ φέροντα τοιοῦτον δίπλωμα, καταδικάζεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν πεντήκοντα ἕως πεντακοσίων δραχμῶν, εἰσπραττομένων πρὸς ὄφελος τοῦ ἀπομαχικοῦ ταμείου, καὶ εἰς ἀποζημίωσιν διὰ τὰς ὁποίας ὁ ναύτης εἶχε τυχὸν ὑποχρεώσεις πρὸς ἄλλον πλοίαρχον ἢ κυβερνήτην.

Ἐὰν δὲ μετεχειρίσθη μέσα διαφθορᾶς διὰ νὰ ἀποσπάσῃ τὸν ναύτην ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἄλλου πλοίου, καταδικάζεται πρὸς τοῖς εἰρημένοις, καὶ εἰς τὴν στέρησιν τοῦ διπλώματος τῆς πλοιαρχίας ἢ κυβερνήσεως ἐπὶ ἓν ἕως τρία ἔτη.»

Προτείναντος δέ τινος νὰ τεθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ καὶ ὅτι, κατὰ τὸν περὶ ἀστυνομίας τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας νόμον, τὸ 1/3 τῶν ναυτῶν δύνανται νὰ ὦσι καὶ ἀλλοδαποί· ἀπήντησεν ὁ

ὑπουργὸς, ὅτι ἐννοεῖται οἰκόθεν τοῦτο, καθ' ὅσον ὁ προκείμενος νόμος μὴ καταργῶν τὸν περὶ ἀστυνομίας τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας ὑπάρχοντα, ἔρχεται εἰς συμπλήρωσιν μόνον αὐτοῦ.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ 8 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τροπολογίαν, ἔχον ὡς ἀνωτέρω ἐσημειώθη.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 9 ἐρωτήσαντός τινος τὸν ὑπουργὸν τί ἐννοεῖ διὰ τῶν λέξεων «ἀπομαχικῶν ταμείων», ἀπήντησεν οὗτος, ὅτι διάταγμα Βασιλικὸν ὁρίζει νὰ καταβάλλωσιν οἱ ἐμπορικοὶ πλοίαρχοι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ ὡρισμένον τι ποσὸν, ἵνα χρησιμεύσῃ εἰς σύστασιν ἀπομαχικοῦ ταμείου, εἰς τὴν κατηγορίαν δὲ ταύτην δὲν ὑπάγονται καὶ οἱ πλοίαρχοι τοῦ Β. ναυτικοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῶν καταβολῶν τούτων συνήχθησαν μέχρι τοῦδε 150,000 δραχμῶν, θέλει ἐνεργήσει ταχέως τὴν σύστασιν τοῦ ταμείου, εἰσάγων τὸ περὶ τούτου νομοσχέδιον ἐντὸς τῆς ἐπερχομένης συνόδου.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη κατὰ τὸ νομοσχέδιον καὶ τὸ 9 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 10 ἄρθρου, λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι καὶ ἐνταῦθα ἡ ἐπιθεωρήσασα τὸ νομοσχέδιον ἐπιτροπὴ ἔρριψεν ὀρθὸν τινα παρατήρησιν, ὅτι πρέπει νὰ διακριθῇ ἂν ἐν γνώσει ἢ ἐν ἀγνοίᾳ παρεχώρησεν ὁ ναύτης τὸ δίπλωμά του εἰς ἕτερον. Πρὸς διάκρισιν λοιπὸν τούτου καὶ πρὸς πλειοτέραν τῆς διατάξεως συμπλήρωσιν προτείνει νὰ τροπολογηθῇ τὸ ἄρθρον ὡς ἑρμηνεύει·

«Ἄρθρ. 10. Ὁ πλοίαρχος ἢ ὁ κυβερνήτης ὁ τὸ δίπλωμα τοῦ ναύτου εἰς ἕτερον ἄτομον παραχωρῶν, καὶ ὁ ναύτης ὁ παραχωρῶν τὸ ἴδιον αὐτοῦ δίπλωμα εἰς ἄλλον, καταδικάζονται εἰς φυλάκισιν ἓξ μηνῶν, ἐπιτεινομένην μέχρις ἑνὸς ἔτους ἐὰν τὸ δίπλωμα αὐτὸ ἐχρησίμευσε πρὸς φυγάδευσιν καταδίκου ἢ ὑποδίκου, ἢ λειποταξίαν στρατευομένου κατὰ γῆν ἢ κατὰ θάλασσαν.

Ἐπὶ δὲ τῆς ἐν γνώσει συνεργείας εἰς τὴν εἰρημένην φυγάδευσιν ἢ λειποταξίαν, ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῶν ποινικῶν νόμων.»

Ἀλλ' ἐνταῦθα παρατηρηθέντος, ὅτι, κατὰ τὴν τροπολογίαν ταύτην, ἡ ἐν γνώσει συμπραξις ὑποβάλλεται εἰς ποινὴν μικροτέραν τῆς ἐν ἀγνοίᾳ γενομένης συμπράξεως, καὶ ὅτι τὰ τῆς ποινῆς πρέπει νὰ ὁρισθῶσι ῥητῶς σύμφωνα μὲ τὰ ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ νόμου διατασσόμενα· ἡ Βουλὴ, συνκινέσει καὶ τοῦ ὑπουργοῦ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν μέχρι τῆς αὔριον ἀναβολὴν τῆς ἐπι-

ψηφίσεως τοῦ ἄρθρου, ἵνα συνταχθῇ προσηκόντως ἡ ἐν αὐτῷ κειμένη διάταξις. Οὕτω δὲ ἀνεβλήθη τὸ ἄρθρον, ὡς καὶ τὰ μετ' αὐτὸ 11 καὶ 12.

Παρελθὼν ἐνταῦθα ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τῆς Γερουσίας τροπολογηθέντος νομοσχεδίου περὶ παρατάσεως τῆς διαρκείας τῶν κακουργιοδικείων, ζητήσας παρὰ τῆς Βουλῆς τὴν ἄμεσον αὐτοῦ ἐπιψήφισιν ὡς λίαν κατεπείγοντος.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει δὲ τοῦ προέδρου ἀποδεξαμένη ἡ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως τὴν ἄμεσον αὐτοῦ συζήτησιν, παρεδέχθη ὡσαύτως τὴν γενομένην τροπολογίαν, καθ' ἣν τὸ δεύτερον ἄρθρον μετεβλήθη εἰς 2 ἐδάφιον τοῦ 1 ἄρθρου, ἀντὶ δὲ τῆς λέξεως *νόμων* ἐτέθησαν αἱ λέξεις «δευτέρου ἄρθρου.»

Ἐγένετο εἶτα ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Γρ. Κορφιωτάκην καὶ Στήλιον Ἀντωνόπουλον, ἐξ ὧν συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76· ἔχει δὲ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κ. τ. λ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὸ ἄρθρον δεύτερον τοῦ ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1857 περὶ παρατάσεως τῶν συνεδριάσεων τῶν κακουργιοδικείων νόμου τροπολογεῖται ὡς ἑρεξῆς.

Τὰ δικαστήρια τῶν κακουργιοδικῶν δικάζουσι προσέτι, ἐκτὸς τῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐνάρξεώς των ἑτοίμων δικῶν, καὶ τὰς κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν ὡρίμους γενομένας ἐπὶ ληστείᾳ ἢ συνεργείᾳ ληστείας ἢ καὶ ἄλλαις μετ' αὐτῶν συναφέσι πράξεσι δίκας, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τῆς παραπομπῆς βουλεύματι ἐνδιαλαμβανομένας· δὲν ἀπαιτεῖται δὲ πρὸς τοῦτο οὔτε αἴτησις τοῦ παρὰ κακουργιοδίκαις εἰσαγγελέως, οὔτε συναίνεσις τοῦ προέδρου τῶν συνέδρων καὶ τοῦ κατηγορουμένου. Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ εἰρημένου δευτέρου ἄρθρου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ συνεδριάσεως τῶν κακουργιοδικείων νομοσχεδίου ὡς ὑπὸ Γερουσίας ἐτροποποιήθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρτινός . . . . N	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . .
Λουκᾶς Λόντος . . . . . N	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Δημήτριος Ἀθανασίου . . N
Πέτρος Καιμπάνης . . . . N	Γεώργιος Διαμάντης . . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης . . . N	Ν. Δελένδας . . . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . N	Δ. Γαβρᾶς . . . . .
Δημήτριος Τσόκρης	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N
Γεώργιος Τσόκρης	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N
Νικόλαος Ἰατρός . . . . . N	Δεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . .
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . N	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . N
Σωτήριος Στράτος . . . N	Α. Κοντόσταυλος . . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N	Βελισάριος Νικολαΐδης . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Πέτρος Δεληγιάννης . . . .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . . N	Νικόλαος Μπούκουρας . . .
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . N	Π. Καλπαδῖνος . . . . . N
Ἀναγν. Παπαθανασίου . . N	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . .
Γεώργιος Κονδύλης . . . N	Γ. Πανοπριφτόπουλος . . N
Ἐλευθ. Καλογερᾶς . . . . N	Μιχ. Τριανταφυλλόπουλος . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .	Χρῆστος Ράγκος . . . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .
Δημήτριος Ζῶτος	Νικόλαος Ματθαίου . . . N
Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . . N	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . . N
Ν. Α. Γρανίτσας	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N
Αὐσανδρος Βιλαέτης	Ἐμ. Μελετόπουλος . . . N
Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . N	Α. Κορφιωτάκης . . . . N

Γ. Γιατράκος . . . . . N	Ν. Πανουργιᾶς . . . . . N
Λουκᾶς Στεράνου . . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . .
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . N	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Γ. Ν. Ρεβελιώτης . . . . N	Π. Πατρινός . . . . . N
Β. Π. Δημητρακόπουλος . N	Χρ. Τσελαμιδᾶς . . . . N
Ἀναγν. Δεβόπουλος . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Α. Μαυρομιχάλης . . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναγνώστου .
Γ. Κεπάλας	Ν. Α. Μπότασης . . . . .
Ἀναγν. Τσάκας	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Ἰωάννης Σκαβέτσας . . . N
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Παναγ. Παπαγιάννης . .	Γεώργιος Ναύτης . . . . .
Σ. Ἀντωνόπουλος . . . . N	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N
Ἰω. Ρηγόπουλος . . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . N
Ἰω. Ταταράκης	Στ. Δάρας . . . . .
Σ. Βασιλόπουλος . . . . . N	Ἰωάννης Σαμψέλης . . . . N
Χ. Σουμαρίπας . . . . . N	Παναγιώτης Ψάθας . . . . N
Δ. Δημητρακόπουλος . . .	Νικόλαος Νάζος . . . . .
Π. Χρυσοβέργης . . . . N	Ἀναγν. Παπατσώρης . . . N
Α. Παπαδημητριάδης . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Δ. Κουρτάκης	Κυριάκος Πανηρόπουλος . . N
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .	Δημήτριος Στάϊκος . . . N
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Α. Κιζάνης . . . . .
Γεώργιος Μαδεμογλωρίτης . N	Παντολέων Κουντουριώτης .
Γεώργιος Μπάνης	Δημήτριος Μπουλούρης . . N
Νικόλαος Πιερράκος	Σταμάτιος Γ. Δακός . . . N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . .
Δημήτριος Πυλιώτης . . .	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιέννης . N
Π. Χριστόπουλος	Ἀνδρέας Λεβέσης . . . .
Π. Κανελλόπουλος	Νικόλαος Β. Μπουβούρης . N
Νικόλαος Μοσχούλας . . .	Α. Μάντσαρης . . . . .
Σπ. Πήλλικας	

Ἀναγνωσθὲν δὲ διὰ τὸ κατεπεῖγον τὸ μέρος τοῦτο τῶν πρακτικῶν, ἐπεκυρώθη προσηκόντως.

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ. Γενομένης δὲ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς

αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Γρ. Κορφιωτάκην καὶ Σ. Ἀντωνόπουλον, συνήχθη, κατὰ τὸ ᾧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 80.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . . N	Ν. Δ. Γρανίτσας . . . . .
Λουκᾶς Λόντος . . . . . N	Αὐξέντιος Βιλαέτης . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Σ. Χ. Στεργανόπουλος . . . N
Πέτρος Καμπάνης . . . . N	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης . . .	Σόλων Κρεατσινίτης . . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . N	Δημήτριος Ἀθανασίου . . . N
Δημήτριος Τσόκρης	Γεώργιος Διαμάντης . . . N
Γεώργιος Τσόκρης	Ν. Δελένδας . . . . .
Νικόλαος Ἰατρὸς . . . . N	Δ. Γαβρᾶς . . . . . N
Σκαρλάτος Σούτσος . . .	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . N	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . . N
Σταῦρος Βλάχος . . . . N	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N
Σωτήριος Στράτος	Ἀθανάσιος Δαγκλόπουλος . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N
Ἀγτώνιος Φ. Γρίβας	Α. Κοντόσταυλος . . . . N
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Βελισάριος Νικολαΐδης . . N
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . N	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . . N	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . N	Κωνστ. Ἀμπριτόπουλος . .
Γεώργιος Κονδύλης . . N	Νικόλαος Μπούκουρας . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N	Π. Κολποδῖνος . . . . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .	Βμ. Ἀντίπας . . . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Γ. Πανοπριφτόπουλος . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .
Δημήτριος Ζῶτος	Χρῆστος Ῥάγκος . . . . .
Γ. Ι. Γιολδάσης . . . . . N	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . .

Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	Π. Κανελλόπουλος
Νικόλαος Ματθαίου N	Νικόλ. Μοσχούλας
Ν. Χ. Παναγιώτου N	Σπ. Πήλληκας
Σ. Κοπανίτσας N	Νάκος Πανουργιᾶς N
Ἐμμ. Μελετόπουλος N	Κωνς. Βλάμης N
Α. Κορφιωτάκης N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς N
Γ. Γιατράκος N	Σιδέρης Πράτσικας
Λουκᾶς Στεφάνου N	Παν. Πατρινός N
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς N
Ι. Ν. Ταμπακόπουλος N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου
Β. Π. Δημητρακόπουλος N	Ν. Α. Μπότασης
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος N	Κ. Δαρειώτης
Α. Μαυροειδὴς N	Ἰω. Σκαβέντσος N
Γ. Κεφάλας	Γ. Νικολάου N
Ἀναγνώστης Τσάκας	Γεώργιος Ναύτης
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	Μιχαὴλ Σολωμὸς N
Κωνστ. Ι. Κουρκουμέλης N	Ἀν. Ῥενουάρδος N
Παναγιώτης Παπατσώνης	Στ. Δάρας
Σπ. Ἀντωνόπουλος N	Ἰωάννης Σαγρέδος N
Ἰω. Προβιλέγιος N	Παναγ. Ψάθης N
Ἰω. Ταταράκης N	Νικόλαος Νάζος
Σ. Βαρότσης N	Ἀναγ. Παπατσώρης N
Χ. Σουμαρίπας N	Δημ. Πολυχρονόπουλος
Δ. Δημητρακόπουλος	Κυριάκος Πονηρόπουλος N
Π. Χρυσοβέργης N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος
Α. Παπαδημητριάδης N	Δ. Στάϊκος N
Δ. Κοκοτάκης N	Α. Κιζάνης N
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	Παντολέων Κουντουριώτης
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Δημήτριος Βουδούρης N
Γ. Μαδεμοχωρίτης	Σταμάτιος Γ. Δοκός N
Γεώργιος Μπάνης	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς N
Νικόλαος Πιεράκος	Γεώργιος Ῥιζόπουλος N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης N
Δημήτριος Πουλικάκος	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ N
Γρηγόρ. Πατριαρχέας N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης N
Π. Χριστόπουλος	Α. Μάνσταρης

Οὕτω δὲ ἀναγνωσθέντα ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 καὶ 9 κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 10 ἄρθρου, ὁ ὑπουργὸς ἐπρότεινε νὰ τροπολογηθῇ τοῦτο τε καὶ τὰ ἄρθρα 11 καὶ 12 ὡς ἀκολούθως·

«Ἄρθρ. 10. Μὴ ὑπαρχούσης χήρας ἢ ἀποθανούσης, τὸ δικαίωμά της μεταβαίνει εἰς τὰ ὀρφανά.

Ἐν ἐλλείψει ὀρφανῶν λαμβάνει ὁλόκληρον τὸ χορήγημα ἡ χήρα.

Ἄρθρ. 11. Ἀπέβαλον ἢ ἀποβάλλουσι πᾶν πρὸς ἀπαίτησιν χορηγήματος δικαίωμα·

α) Αἱ χῆραι αἱ διεζευγμέναι, καὶ αἱ ἀπὸ κοίτης καὶ τραπέζης κεχωρισμέναι.

β) Αἱ χῆραι αἱ συνάπτουσαι νέον γάμον.

γ) Τὰ ὀρφανά, τὰ μὲν θήλεα, ὅταν ὑπανδρα γίνωσι, τὰ δὲ ἄρρενα, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου τῆς ἡλικίας των ἔτους, ἢ καὶ πρότερον, ἐὰν ἀποκατασταθέντα λαμβάνωσι μισθόν τινα παρὰ τοῦ δημοσίου.

Τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποβαλλόμενον δικαίωμα μεταβαίνει ἀπὸ τῶν ἀποβαλόντων αὐτὸ εἰς τὰ λοιπὰ τῆς ὀρφανῆς οἰκογενείας μέλη.

Ἄρθρ. 12. Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀξιωματικῶν, ὅσοι ἡ βουλὴ οἰκεία παρητήθησαν τοῦ βαθμοῦ των, ἢ δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐστερήθησαν αὐτοῦ, οὐδὲν ἔχουσι χορηγήματος δικαίωμα.»

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη ἕκαστον τούτων δι' ἀναστάσεως ὡς ἔχουσιν ἐν τῇ ἀνωτέρω τροπολογίᾳ.

Τέλος ἀναγνωσθέντα καὶ τὰ ἄρθρα 13—22, ἐγένοντο δεκτὰ κατὰ τὸ νομοσχέδιον δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Γρ. Κορφιωτάκην καὶ Ν. Ματθαῖον, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον σχεδὸν ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 79, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Συνιστᾶται ταμεῖον πρὸς περίθαλψιν τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ.

Ἄρθρ. 2. Τὸ ταμεῖον αὐτὸ εἶναι ἴδιον καὶ ἀναφαίρετον τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν αὐτῶν κτῆμα· οὐδεμία δὲ ἄλλη ἐπιτρέπεται τῶν κεφαλαίων αὐτοῦ χρῆσις, εἰμὴ ἡ κατωτέρω ῥιζομένη·

Ἄρθρ. 3. Πόροι τοῦ ταμείου αὐτοῦ ὁρίζονται οἱ ἑξῆς·

α') Τὰ τρία ἑκατοστὰ τῆς ὅλης μισθοδοσίας ἢ τῆς συντάξεως παντὸς ναυτικοῦ ἀξιωματικοῦ.

β') Δραχμαὶ διακόσιαι ἀπὸ παντὸς κατωτέρου ναυτικοῦ ἀξιωματικοῦ, ἤδη ἐγγάμου, τριακόσιαι δὲ ἀπὸ παντὸς ἀνωτέρου.

γ') Δραχμαὶ τετρακόσιαι ἀπὸ παντὸς γάμον συνάπτοντος κατωτέρου ναυτικοῦ ἀξιωματικοῦ· πεντακόσιαι δὲ ἀπὸ παντὸς ἀνωτέρου.

δ') Τετρακόσιαι δραχμαὶ ἀπὸ παντὸς ἐγγάμου, βαθμὸν ναυτικοῦ ἀξιωματικοῦ κατὰ πρῶτον λαμβάνοντος.

ε) Ἑκατὸν δραχμαὶ ἀπὸ παντὸς ναυτικοῦ ἀξιωματικοῦ ἐγγάμου, προβιβαζομένου ἀπὸ τῆς τάξεως τῶν κατωτέρων ἀξιωματικῶν εἰς τὴν τῶν ἀνωτέρων.

ς') Τὸ πλεονάζον τῆς μισθοδοσίας τῶν προβιβαζομένων ναυτικῶν ἀξιωματικῶν, ἐπὶ τρεῖς μῆνας.

ζ') Τὰ τυχόντα δωρήματα ἢ κληροδοτήματα.

η) Οἱ τόκοι τῶν κεφαλαίων τοῦ ταμείου.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ἤδη ἐν χηρείᾳ ὄντες μετὰ τῶν τέκνων, ἀρρένων ἀνηλίκων ἢ θηλέων ἀνυπάνδρων, λογίζονται ὡς ἔγγαμοι καὶ ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ϛ'. παραγράφου τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

Ἄρθρ. 5. Τὰ κεφάλαια τοῦ ταμείου τῶν χηρ[illegible] τῶν ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ κατατίθενται εἰς Τράπεζαν ἐπὶ τόκῳ, διαχειρίζονται δὲ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, κοινοποιοῦντος κατ' ἔτος διὰ τῆς Βασιλ. ἐφημερίδος τοὺς ἰσολογισμοὺς τῆς διαχειρίσεως ταύτης.

Ἄρθρ. 6. Ἀπὸ τοῦ ταμείου αὐτοῦ λαμβάνουσι χορηγήματα αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ, ὅσοι καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀποθάνωσι μετὰ τὴν πρώτην τοῦ ταμείου σύστασιν.

Ἄρθρ. 7. Καθ' ὅλον τὸ πρῶτον ἔτος τῆς συστάσεως τοῦ ταμείου οὐδὲν εἰς οὐδένα δίδεται χορήγημα.

Ἄρθρ. 8. Τὰ μηνιαῖα χορηγήματα τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν, κατὰ μὲν τὰ πρῶτα ἓξ ἔτη ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ταμείου συστάσεως, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβῶσι τὰ δύω τρίτα τῶν συντάξεων τῶν χορηγουμένων εἰς τὰς ἄνευ τέκνων χήρας, κατὰ τὸν περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμον. Κατὰ τὰ ἀκόλουθα δὲ τέσσαρα ἔτη, χρημάτων ὑπαρχόντων, τὰ χορηγήματα αὐτὰ δύνανται νὰ φθάσωσι καὶ μέχρις ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ τῶν εἰρημένων συντάξεων. Τῆς πρώτης δὲ δεκαετίας παρελθούσης,

ἀνώτατος τῶν χορηγημάτων ὅρος ὁρίζεται τὸ διπλάσιον τῶν συντάξεων αὐτῶν.

Ἄρθρ. 9. Τὸ ἥμισυ τοῦ χορηγήματος ἀνήκει εἰς τὴν χήραν, τὸ δὲ λοιπὸν ἥμισυ εἰς τὰ ὀρφανά.

Ἄρθρ. 10. Μὴ ὑπαρχούσης χήρας ἢ ἀποθανούσης, τὸ δικαίωμά της μεταβαίνει εἰς τὰ ὀρφανά.

Ἐν ἐλλείψει ὀρφανῶν λαμβάνει ὁλόκληρον τὸ χορήγημα ἡ χήρα.

Ἄρθρ. 11. Ἀπέβαλον ἢ ἀποβάλλουσι πᾶν πρὸς ἀπαίτησιν χορηγήματος δικαίωμα·

α) Αἱ χῆραι αἱ διεζευγμέναι, καὶ αἱ ἀπὸ κοίτης καὶ τραπέζης κεχωρισμέναι.

β') Αἱ χῆραι αἱ συνάπτουσαι νέον γάμον.

γ') Τὰ ὀρφανά, τὰ μὲν θήλεα ὅταν ὑπανδρα γίνωσι, τὰ δὲ ἄρρενα, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου τῆς ἡλικίας των ἔτους, ἢ καὶ πρότερον, ἐὰν ἀποκατασταθέντα λαμβάνωσι μισθόν τινα παρὰ τοῦ δημοσίου.

Τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποβαλλόμενον δικαίωμα μεταβαίνει ἀπὸ τῶν ἀποβαλόντων αὐτὸ εἰς τὰ λοιπὰ τῆς ὀρφανῆς οἰκογενείας μέλη.

Ἄρθρ. 12. Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀξιωματικῶν, ὅσοι ἡ βουλὴ οἰκείᾳ παρητήθησαν τοῦ βαθμοῦ των, ἢ δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐστερήθησαν αὐτοῦ, οὐδὲν ἔχουσι χορηγήματος δικαίωμα.

Ἄρθρ. 13. Τὰ χορηγήματα διανέμονται κατὰ τριμηνίαν.

Ἄρθρ. 14. Πρὸς ἀπότισιν τῶν χορηγημάτων, κατὰ μὲν τὰ πρῶτα [illegible] ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ ταμείου ἔτη, διορίζεται τὸ εἰσοστὸν τοῦ ἐν αὐτῷ κεφαλαίου· μετὰ δὲ ταῦτα ὁλόκληροι τοῦ κεφαλαίου οἱ τόκοι, τὰ δύο δὲ τρίτα τῶν λοιπῶν εἰσπράξεων.

Τῶν δωρημάτων ὅμως καὶ τῶν κληροδοτημάτων διανέμονται μόνον οἱ τόκοι.

Ἄρθρ. 15. Τὰ εἰρημένα ποσὰ τὰ πρὸς ἀπότισιν τῶν χορηγημάτων ὡρισμένα, ἐὰν δὲν ἀρκέσωσι πρὸς ὁλοσχερῆ πληρωμὴν αὐτῶν, διανέμονται εἰς τοὺς ἔχοντας δικαίωμα ἀναλόγως τῶν συντάξεων τῶν χηρῶν ἄνευ τέκνων.

Ἄρθρ. 16. Τὸ ταμεῖον τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ διοικεῖται ὑπὸ τριμελοῦς ναυτικῶν ἀξιωματικῶν ἐπιτροπῆς· ἔχει δὲ προσέτι τὸ ταμεῖον αὐτὸ ἕνα ἀξιωματικὸν ταμίαν, ἕνα ἀξιωματικὸν γραμματέα καὶ ἕνα ἀξιωματικὸν βασιλικὸν ἐπίτροπον.

Ἄρθρ. 17. Οἱ διοικηταὶ τοῦ ταμείου, ὁ ταμίας, ὁ γραμμα-

τεὺς καὶ ὁ βασιλικὸς ἐπίτροπος διορίζονται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, κατὰ πρότασιν τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. 18. Πᾶσα τοῦ ταμείου τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ ὑπηρεσία εἶναι ἄμισθος.

Ἄρθρ. 19. Τὰ περὶ εἰσπράξεως καὶ λογιστικοῦ, τὰ περὶ διαχειρίσεως τῶν κεφαλαίων τοῦ ταμείου αὐτοῦ, καὶ τὰ περὶ βεβαιώσεως τῶν ὑπ' αὐτοῦ δικαιωμάτων θέλουσι κανονισθῆ διὰ Β. διατάγματος.

Ἄρθρ. 20. Τὰ κατὰ τὸν παρόντα νόμον εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ χορηγούμενα παντὸς εἴδους χορηγήματα εἶναι ἀκατάσχετα· μηνιαία μόνον ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ τοῦ τετάρτου αὐτῶν κράτησις, πρὸς ἀπότισιν τῆς εἰς τὸ ταμεῖον αὐτὸ ἐνδεχομένης ὀφειλῆς τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ συζύγου ἕνεκα τῆς καταβολῆς, ἣν ὤφειλε νὰ καταθέσῃ κατὰ τοὺς περὶ ἐγγάμων ὁρισμοὺς τοῦ νόμου ταύτου.

Ἄρθρ. 21. Οἱ κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος νόμου ὑπάρχοντες συνταξιοῦχοι, αἱ χῆραι των καὶ τὰ ὀρφανά των δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 22. Πᾶσα καθεστῶσα διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ, καταργεῖται.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Δ. Ν. Πετιμεζᾶς

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΔ'.

Τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ περὶ ἀπογραφῆς ἐμποροναυτῶν νομοσχεδίου ἀναβληθεῖσα προχθὲς συζήτησις, λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι εἰς τρεῖς περιστάσεις πρόκειται νὰ ἐπιβληθῇ ἡ ποινή· α) δι' ἁπλῆν παραχώρησιν τοῦ διπλώματος εἰς πρόσωπον ἀδιάφορον· β) διὰ παραχώρησιν τοῦ διπλώματος χρησιμεύσαντος εἰς τὴν φυγάδευσιν καταδίκου κτλ. καὶ γ') διὰ τὴν ἐν γνώσει συνέργειαν εἰς τὴν φυγάδευσιν ἢ λειποταξίαν. Τὴν τελευταίαν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος τριῶν περιστάσεων ὀφείλομεν βεβαίως νὰ τιμωρήσωμεν μετὰ πλειοτέρας αὐστηρότητος, καὶ τοῦτο, νομίζει, κατορθοῦται ὅταν διὰ τὰς δύω πρώτας περιστάσεις δὲν προσδιορίσωμεν τὸν χρόνον τῆς ποινῆς, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ ἐλαττώσῃ ἢ ν' αὐξήσῃ ὁ δικαστὴς, ἀλλὰ μόνον τὸν ἀνώτατον ὅρον, ἀφίνοντες οὕτως ἐλεύθερον τὸν δικαστὴν νὰ ἐπιβάλῃ τὴν ἀνάλογον πρὸς τὰς σχετικὰς μετὰ τοῦ ἐγκλήματος περιστάσεις ποινήν. Ἐπὶ τούτῳ δὲ ὑποβάλλει τὴν ἑπομένην τροπολογίαν πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἄρθρου 10.

«Ἄρθρ. 10. Ὁ πλοίαρχος ἢ κυβερνήτης, ὁ τὸ δίπλωμα τοῦ ναύτου, ἢ ὁ ναύτης, ὁ τὸ ἴδιον αὐτοῦ δίπλωμα εἰς ἄλλο πρόσωπον παραχωρῶν, καταδικάζεται εἰς φυλάκισιν ἐξ τὸ πολὺ μηνῶν, ἐπεκτεινομένην μέχρις ἑνὸς ἔτους, ἐὰν τὸ δίπλωμα αὐτὸ ἐχρησίμευσε πρὸς φυγάδευσιν καταδίκου ἢ ὑποδίκου, ἢ λειποταξίαν στρατευομένου κατὰ γῆν ἢ κατὰ θάλασσαν.

Περὶ δὲ τῆς ἐν γνώσει συνεργείας εἰς τὴν εἰρημένην φυγάδευσιν ἢ λειποταξίαν ἰσχύουν αἱ διατάξεις τῶν ποινικῶν νόμων, ὅταν ἐπιβάλλωσι ποινὴν μακροτέραν τοῦ ἔτους.»

Κατὰ τῆς ἀνωτέρω τροπολογίας λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν ὁ βουλευτὴς Σύρου, ὅτι σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου κυρίως εἶναι τὸ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν κανονικὴν ὑπηρεσίαν τῶν ναυτῶν καὶ τὰς σχέσεις αὐτῶν μὲ τὸν πλοίαρχον· ἡ δ' ἐπιβαλλομένη ποινὴ χρησιμεύει πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῶν. Τιμωρεῖ λοιπὸν τὸ νομοσχέδιον τὸν ναύτην ἢ τὸν πλοίαρχον, ὅταν δώσῃ εἰς ἄλλον τὸ δίπλωμά του, ὅταν τὸ δίπλωμα χρησιμεύσῃ πρὸς φυγάδευσιν ὑποδίκων κτλ. καὶ ὅταν ἡ τοιαύτη παραχώρησις ἐγένετο ἐν γνώσει. Ἐκ τῶν τριῶν τούτων διακεκριμένων περιπτώσεων ἡ μὲν πρώτη οὐδεμίαν παρέχει ἀφορμὴν πρὸς ἐπίκρισιν, εἰμὴ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ μέτρον τῆς ποινῆς, περὶ τοῦ ὁποίου θέλει παρακατιὼν ἐκφράσει τὴν γνώμην του. Ὡς πρὸς δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν παρατηρεῖ, ὅτι δὲν δύναταί τις ποινικῶς νὰ τιμωρηθῇ διὰ πρᾶξιν τρίτου ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ γενομένην, διότι εἶναι ἀκαταλόγιστος ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ πρᾶξις εἰς τὸν πάντῃ αὐτῆς ἀμέτοχον· δύναται ὅμως ὡς ἐκ τοῦ πιθανοῦ ἀποτελέσματος τῆς πράξεως νὰ ἐπιβληθῇ βαρυτέρα ποινὴ, καθ' ἣν περίπτωσιν τὸ ἀποτέλεσμα πραγματοποιηθῇ, καὶ τοῦτο πρὸς μείζονα ἀπαγόρευσιν τῆς πράξεως· ὡς π. χ. ἐπὶ τῶν ἐγγράφων πρὸς στάσιν προκλήσεων ὁ νόμος τιμωρεῖ αὐστηρότερον τὸν ἔνοχον τῆς προκλήσεως, ἐὰν ἐξ αὐτῆς ἐπέλθῃ πραγματικῶς στάσις· δυνάμεθα ἄρα ἐξ ἀναλογίας νὰ παραδεχθῶμεν

καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου αὐστηροτέραν ποινήν, ἐὰν ἐκ τῆς παραχωρήσεως τοῦ διπλώματος προκύψῃ μία τῶν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἀναφερομένων περιπτώσεων ἀποδράσεως.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν τρίτην περίπτωσιν παρατηρεῖ, ὅτι τὸ νομοσχέδιον ὑπάγει αὐτὴν εἰς τὰς γενικὰς περὶ τῶν συνεργῶν εἰς ἀξιοποίνους πράξεις διατάξεις τοῦ ποιν. νόμου· ἀλλ' ἡ γενικὴ αὕτη ὑπαγωγὴ δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν, διότι ὡς ὅλοι οἱ ποινικοὶ νόμοι τῶν εὐνομουμένων ἐθνῶν, οὕτω καὶ ὁ ἡμέτερος ἔχει εἰδικὴν διάταξιν περὶ τῆς τιμωρίας τῶν συντελούντων εἰς ἐλευθέρωσιν φυλακισμένου τινος, καὶ ἡ ποινὴ εἶναι ἀναλόγως πολὺ ἐλαφροτέρα τῆς ἐπιβαλλομένης κατὰ τοῦ συνεργοῦ τῆς πράξεως τοῦ ἐλευθερωθέντος φυλακισμένου. Οὕτω π. χ. κατὰ τὸ ἄρθρ. **187** τοῦ ποιν. νόμου, ἐὰν ἐλευθερώσῃ τις ἄνευ χρήσεως βίας τὸν ἐπὶ φόνῳ εἰς θάνατον καταδικασθέντα, δύναται νὰ τιμωρηθῇ μὲ τριῶν μηνῶν φυλάκισιν, ἐν ᾧ ὁ συνεργὸς τοῦ φόνου τιμωρεῖται τοὐλάχιστον μὲ πρόσκαιρα δεσμά. Συγκρίνοντες λοιπὸν τὰς διατάξεις ταύτας τοῦ κοινοῦ ποιν. νόμου πρὸς τὰς τοῦ νομοσχεδίου, εὑρίσκομεν τὰς τελευταίας ὑπερβαινούσας τὸ ὑπὸ τοῦ ποιν. νόμου παραδεδεγμένον ὅριον τῆς τιμωρίας, τὸ δὲ τελευταῖον μέρος τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ παρουσιασθείσης τροπολογίας, καθ' ἣ αἱ διατάξεις τοῦ ποιν. νόμου δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὴν συνέργειαν πρὸς ἀπόδρασιν καταδίκου κτλ. διὰ τῆς ἐν γνώσει παραδόσεως τοῦ διπλώματος εἰμὴ μόνον καθ' ἣν περίπτωσιν ἐπιβάλλουσι ποινὴν μακροτέραν τῆς φυλακίσεως ἑνὸς ἔτους, εἶναι καὶ ἐναντίον τῶν γεν. ἀρχῶν τῆς ποιν. δικαιοσύνης καὶ παράδοξον θέλει εἶσθαι εἰς τὴν ἐφαρμογήν του, διότι ἡ συνέργεια τιμωρεῖται κατὰ τοὺς ποιν. νόμους ὡς ἀπόπειρα τῆς πράξεως, καὶ κατ' αὐτῆς δὲν ἐπιβάλλεται εἰμὴ ποινὴ ἐλάσσων τῆς εἰς τὸν αὐτουργὸν ἐπιβαλλομένης, ὥστε, ἐὰν διὰ τῆς παραδόσεως τοῦ διπλώματος ἀποδράσῃ ὁ καταδικασθεὶς ἕνεκα αὐτοδικίας εἰς ἑνὸς μηνὸς φυλάκισιν, ὁ συνεργήσας εἰς τὴν φυγάδευσιν διὰ τῆς παραχωρήσεως τοῦ διπλώματος δύναται νὰ τιμωρηθῇ καὶ μὲ ἑνὸς ἔτους φυλάκισιν. Θεωρεῖ διὰ τοῦτο ἀναγκαῖον, ἵνα μὴ ἐπέλθῃ διὰ τοῦ νομοσχεδίου οὐδεμία σύγχυσις καὶ ἀνατροπὴ τῶν ὅρων τοῦ ποινικοῦ νόμου, ν' ἀφαιρεθῇ ὁ δεύτερος παράγραφος τῆς τροπολογίας, καὶ μάλιστα ἡ τελευταία περίοδος, καθ' ἣν, ὡς προεῤῥέθη, δὲν ἐφαρμόζεται ὁ ποιν. νόμος εἰμὴ ὅταν ἐπιβάλλῃ ποινὴν ἀνωτέραν τοῦ ἔτους ἐπὶ τοῦ συνεργοῦ, ἐπειδὴ ἐκ τῆς περιόδου ταύτης ἐμφαίνεται ὅτι ὁ κοινὸς ποιν. νόμος δὲν ἐφαρμόζεται καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς

διατάξεις ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου προβλεπομένου εἴδους τῶν ἀσημάντων συνεργῶν ἀποδράσεως.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι τὸ νομοσχέδιον δύω προβλέπει περιστάσεις· α') τὴν ἁπλῆν τοῦ διπλώματος παραχώρησιν καὶ β') ὅταν αὕτη ἐπιφέρῃ τὴν φυγάδευσιν ὑποδίκου κτλ, εἰς δὲ τὴν β'. ταύτην περίπτωσιν ἡ ποινὴ δύναται νὰ ἐπεκταθῇ μέχρις ἑνὸς ἔτους, καὶ κατὰ τοῦτο συμφωνεῖ καὶ ὁ προαγορεύσας, ἐναντιούμενος μόνον κατὰ τῆς τελευταίας περιόδου τῆς τροπολογίας. Ἀλλὰ παρατηρεῖ εἰς αὐτὸν, ὅτι ἐνδέχεται νὰ ὑπάρξῃ φυγάδευσις συνεπάγουσα κατὰ τοῦ συνεργοῦ ποινὴν ἀνωτέραν τοῦ ἑνὸς ἔτους, καὶ ἑπομένως ἄνευ τῆς περιόδου ταύτης ὁ δικαστὴς δὲν δύναται νὰ ἐπιβάλῃ ποινὴν ἀνωτέραν, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον **12** τοῦ νομοσχεδίου, καταργεῖται πᾶσα ἐναντία εἰς αὐτὸ διάταξις. Θεωρεῖ διὰ τοῦτο ἀναγκαίαν τὴν φράσιν «ὅταν ἐπιβάλλωσι κτλ.» καὶ ὑποστηρίζει ὡς ἔχει τὴν τροπολογίαν.

Ἐπέρρεεν ἕτερος, ὅτι ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας παρεδέχθη τὴν ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιβαλλομένην ποινὴν τῶν ἓξ μηνῶν, ἥτις δύναται νὰ παραταθῇ μέχρις ἑνὸς ἔτους, ὅταν ὑπάρχωσιν ἐπιβαρυντικαὶ περιπτώσεις. Ἐπὶ δὲ τῆς τρίτης περιπτώσεως τῆς ἐν γνώσει συνεργείας ὁ βουλευτὴς Σύρου παρετήρησεν, ὅτι ἡ μὲν ἄγνοια δὲν τιμωρεῖται εἰμὴ κατὰ τὸ ἀποτέλεσμα, ἡ δὲ γνῶσις τιμωρεῖται αὐστηρότερον. Ἐὰν ὅμως ἀφαιρέσωμεν ἐκ τῆς τροπολογίας τὸ τελευταῖον μέρος, τότε ὁ μὲν παραχωρήσας τὸ δίπλωμά του εἰς ἀθῶον τινα θέλει τιμωρηθῇ μὲ ἓξ μηνῶν φυλάκισιν, ὁ δὲ παραχωρήσας αὐτὸ εἰς κακοῦργον, μὲ τριῶν μηνῶν, διότι θέλει τιμωρηθῇ κατὰ τὸν ποιν. νόμον.

Μετά τινα δὲ μικρὰν ἔτι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου περιστραφεῖσαν συζήτησιν, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ ἐὰν παραδέχηται τὴν γνώμην τοῦ βουλευτοῦ Σύρου περὶ ἀφαιρέσεως τῆς τελευταίας περιόδου «ὅταν κτλ.» ἀπέῤῥιψεν αὐτὴν μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ παρουσιασθεῖσαν τροπολογίαν, πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἄρθρου **10**, ὡς ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν πρακτικῶν κατεχωρίσθη.

Παραδεχθείσης δὲ τῆς Βουλῆς καὶ τὰ ἄρθρα **11** καὶ **12** κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Θεοχαρόπουλον καὶ Σπῆλιον Ἀντωνόπουλον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ πλειψηφεῖ διὰ ψήφων **72**, ἔχον οὕτως·

ΟΘΩΝ κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Οἱ πρὸς καταρτισμὸν ἑλληνικῶν ἐμπορικῶν πληρωμάτων ναυτολογούμενοι πολῖται Ἕλληνες ἀπογράφονται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἐλλιμενίων ἀρχῶν εἰς βιβλίον ἐπὶ τούτῳ ὡρισμένον.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐλλιμένιος ἀρχὴ, ἡ ἀπογράψασα τὸν ναύτην, συντάττει πάραυτα ἐπὶ χαρτοσήμου τάξεως εἴκοσι πέντε λεπτῶν τὸ ναυτικὸν δίπλωμα τοῦ ἀπογεγραμμένου, καὶ παραδίδει αὐτὸ εἰς αὐτόν.

Ἄρθρ. 3. Διὰ νὰ λάβῃ τις ἀπογεγραμμένου ναύτου δίπλωμα πρέπει ν' ἀποδείξῃ·

α') Ὅτι ἀνήκει εἴς τινα τῶν δήμων τοῦ Βασιλείου.

β') Ὅτι συνεπλήρωσε τὸ δέκατον ἕκτον τῆς ἡλικίας του ἔτος.

γ') Ὅτι ἐναυτίλλετο τοὐλάχιστον ἔτη δύο.

Ἄρθρ. 4. Ναυτολογούμενός τις ἐκ τῶν ἀπογεγραμμένων ναυτῶν παραδίδει τὸ δίπλωμά του εἰς τὸν πλοίαρχον ἢ τὸν κυβερνήτην τοῦ πλοίου, ἐφ' οὗ ὡς ναύτης ἐπιβαίνει. Περατωθέντος δὲ τοῦ πλοῦ, δι' ὃν ἐναυτολογήθη, ἀποβαίνων, ἀναλαμβάνει αὐτό.

Καθ' ἃς ὅμως περιπτώσεις ἡ τῆς μισθώσεως τοῦ ναύτου σύμβασις λύεται καὶ πρὸ τῆς περατώσεως τοῦ πλοῦ (ἄρθρ 252—270 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, καὶ ἄρθρα 45 καὶ 61 τοῦ περὶ ἀστυνομίας τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας) ὁ ναύτης ἀναλαμβάνει τὸ δίπλωμα αὐτοῦ, ἅμα λυθείσης τῆς συμβάσεως.

Ἄρθρ. 5. α) Ἐὰν ὁ πλοίαρχος ἢ ὁ κυβερνήτης ἀπολέσῃ τὸ παραδοθὲν αὐτῷ δίπλωμα, ἐκδίδεται ἐπὶ τῇ ἐγγράφῳ αὐτοῦ αἰτήσει, ἐν μὲν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς προξενικῆς ἀρχῆς, ἐν δὲ τῇ ἡμεδαπῇ ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ λιμένος, ἔνθα εὑρίσκεται τὸ πλοῖον, δίπλωμα προσωρινόν.

Ἐὰν δὲ ἡ ἀρχὴ τοῦ λιμένος, ἔνθα εὑρίσκεται τὸ πλοῖον, ἦναι αὐτὴ ἡ ἀπογράψασα τὸν ναύτην, ἐκδίδεται παρ' αὐτῆς νέον ὁριστικὸν δίπλωμα.

β') Ἀπολέσαντος τοῦ ναύτου τὸ δίπλωμα, ἐκδίδεται ἐπὶ τῇ ἐγγράφῳ αὐτοῦ αἰτήσει ὑπὸ τῆς προξενικῆς ἢ τῆς ἐλλιμενίου ἀρχῆς τοῦ τόπου, ἔνθα εὑρίσκεται, προσωρινὸν δίπλωμα, ἢ, ἐὰν ἡ αὐτὴ ἀρχὴ εἶχεν ἀπογράψει τὸν ναύτην, νέον ὁριστικόν· ἀλλ' ἀπαιτεῖται προηγουμένως·

1. Νὰ μὴ συνάγηται ἐκ τῶν ὑπ' ὄψιν τῆς ἐκδιδούσης τὸ δίπλωμα ἀρχῆς ναυτιλιακῶν ἐγγράφων, ὅτι ὁ ἀναφερόμενος ἀνήκει εἰς πλήρωμα ὡρισμένου πλοίου.

2. Νὰ βεβαιώσῃ οὗτος ἐνόρκως ἐνώπιον τῆς εἰρημένης ἀρχῆς, ὅτι ἀπώλεσε τὸ δίπλωμά του.

γ') Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐφαρμόζονται καὶ ἐν περιπτώσει ἀπωλείας διπλώματος προσωρινοῦ.

Ἄρθρ. 6. Ὁσάκις ἐκδίδεται κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον προσωρινὸν δίπλωμα, εἰδοποιεῖται περὶ τούτου ὑπὸ μὲν τῆς προξενικῆς ἀρχῆς τὸ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργεῖον, ὑπὸ δὲ τῆς ἐλλιμενίου, ἡ ἀπογράψασα τὸν ναύτην ἀρχή.

Ἄρθρ. 7. Τὸ προσωρινὸν δίπλωμα ἰσχύει ἐπὶ ἓν μόνον ἔτος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ. Ἐντὸς δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης ὀφείλει ὁ ἔχων τοιοῦτον δίπλωμα ναύτης ν' ἀναφερθῇ, εἴτε διὰ τῆς προξενικῆς, εἴτε διὰ τῆς ἐλλιμενίου ἀρχῆς τοῦ τόπου, ἔνθα εὑρίσκεται, εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ λιμένος, ἥτις ἀπέγραψεν αὐτόν, ἵνα λάβῃ παρ' αὐτῆς νέον ὁριστικὸν δίπλωμα.

Ἄρθρ. 8. α) Μετὰ μῆνας ἓξ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου, διὰ τοὺς ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἕλληνας ναύτας, μετὰ ἐνιαυτὸν δὲ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, οὐδεὶς μὴ φέρων ὁριστικὸν ἢ προσωρινὸν δίπλωμα ἐπιτρέπεται νὰ καταταχθῇ εἰς πλήρωμα ἑλληνικόν.

β') Ὁ δὲ πλοίαρχος ἢ ὁ κυβερνήτης, ὁ μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ εἰρημένου χρόνου ναυτολογήσας ναύτην μὴ φέροντα τοιοῦτον δίπλωμα, καταδικάζεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν πεντήκοντα ἕως πεντακοσίων δραχμῶν, εἰσπραττομένων πρὸς ὄφελος τοῦ ἀπομαχικοῦ ταμείου, καὶ εἰς ἀποζημίωσιν διὰ τὰς ὁποίας ὁ ναύτης εἶχε τυχὸν ὑποχρεώσεις πρὸς ἄλλον πλοίαρχον ἢ κυβερνήτην. Ἐὰν δὲ μετεχειρίσθη μέσα διαφθορᾶς, διὰ ν' ἀποσπάσῃ τὸν ναύτην ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἄλλου πλοίου, καταδικάζεται πρὸς τοῖς εἰρημένοις καὶ εἰς τὴν στέρησιν τοῦ διπλώματος τῆς πλοιαρχίας ἢ κυβερνήσεως ἐπὶ ἓν ἕως τρία ἔτη.

Ἄρθρ. 9. Ὁ πλοίαρχος ἢ ὁ κυβερνήτης, ὁ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ συμπερωνημένου πλοῦ, ἢ μετὰ τὴν νόμιμον λύσιν τῆς μετὰ τοῦ ναύτου συμβάσεως (ἄρθρ. 4) μὴ ἀποδίδων εἰς τὸν ναύτην τὸ δίπλωμά του, τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον εἴκοσιν ἕως διακοσίων δραχμῶν πρὸς ὄφελος τοῦ ἀπομαχικοῦ ταμείου. Μὲ τὴν αὐτὴν τιμωρίαν καὶ πρὸς ὄφελος τοῦ αὐτοῦ ταμείου τιμωρεῖται καὶ ὁ πλοίαρχος ἢ ὁ κυβερνήτης, ὅστις, ἀπολέσας τὸ εἰς αὐτὸν παραδοθὲν δίπλωμα τοῦ ναύτου, δὲν προκαλεῖ κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 ὡρισμένα τὴν ἔκδοσιν προσωρινοῦ ἢ νέου ὁριστικοῦ διπλώματος.

Ἄρθρον 10. Ὁ πλοίαρχος ἢ κυβερνήτης, ὁ τὸ δίπλωμα τοῦ

ναύτου, ἢ ὁ ναύτης ὁ τὸ ἴδιον αὐτοῦ δίπλωμα εἰς ἄλλο πρόσωπον παραχωρῶν, καταδικάζεται εἰς φυλάκισιν ἓξ τὸ πολὺ μηνῶν, ἐπεκτεινομένην μέχρις ἑνὸς ἔτους, ἐὰν τὸ δίπλωμα αὐτὸ ἐχρησιμευσε πρὸς φυγάδευσιν καταδίκου ἢ ὑποδίκου, ἢ λειποταξίαν στρατευομένου κατὰ γῆν ἢ κατὰ θάλασσαν.

Περὶ δὲ τῆς ἐν γνώσει συνεργείας εἰς τὴν εἰρημένην φυγάδευσιν ἢ λειποταξίαν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῶν ποιν. νόμων, ὅταν ἐπιβάλλωσι ποινὴν μακροτέραν τοῦ ἔτους.

Ἄρθρ. **11.** Οἱ ὡς παῖδες ναυτολογούμενοι δὲν ὑπόκεινται εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. **12.** Πᾶσα καθεστῶσα διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ, καταργεῖται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεῖσθαι ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπογραφῆς τῶν ἐμποροναυτῶν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . . .	Νικόλαος Τσέλιος	. . . . N
Λουκᾶς Λόντος	. . . . N	Κωνστ. Γριβογεώργης	. . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . .	Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . .
Πέτρος Καμπάνης	. . . . N	Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	. . N
Νικόλαος Π. Κατσης	. . . N	Ἀναγν. Παπαθανασίου	. . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. N	Γεώργιος Κανδύλης	. . . N
Δημήτριος Τσόκρης	. . . .	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. .
Γεώργιος Τσόκρης	. . . .	Ἰωάννης Ἀποστολίδης	. . .
Νικόλαος Ἰατρός	. . . . N	Βασίλειος Νώνης	. . . . N
Σκαρλάτος Σούτσος	. . . .	Σταμάτ. Μήτσας	. . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. .	Δ. Ζῶτος	. . . . .
Ἀνδρέης Μεταξᾶς	. . . . .	Γ. Γιολδάσης	. . . . .
Σταῦρος Βλάχος	. . . . N	Ν. Γρανίτσας	. . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Λύσανδρος Βιλαέτης	. . .
Σωτήριος Στράτος	. . . . N	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	. . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . .	Ἀνδρέας Λύγερινός	. . .
Φίλων Φίλωνος	. . . . . N	Σόλων Κρεστενίτης	. . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . . .	Δημήτριος Ἀθανασίου	. . N

Γεώργιος Διαμάντης	. . .	Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος	. . .
Ν. Δελένδας	. . . . .	Κωνς. Κουρκουμέλης	. . N
Δ. Γαβρᾶς	. . . . . N	Παναγ. Παπατσώνης	. . .
Ν. Βαρβαρῆγος	. . . . N	Σ. Ἀντωνόπουλος	. . . N
Θρασύβουλος Ζαΐμης	. . . N	Ἰω. Προβιλέγιος	. . . . .
Λεωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς	. . N	Ἰω. Ταταράκης	. . . . . N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	. N	Σ. Βαρότσης	. . . . .
Ἠλίας Παπαδαῖος	. . . N	Χ. Σουμαρίπας	. . . . .
Ἀθαν. Δανηλόπουλος	. . . N	Δ. Δημητρακόπουλος	. . N
Γρηγόριος Κορριωτάκης	. .	Π. Χρυσοβέργης	. . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος	. . . . N	Α. Παπαδημητριάδης	. . N
Α. Κοντόσταυλος	. . . N	Δ. Κοκοτάκης	. . . . . N
Βελισ. Νικολαΐδης	. . . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	. . .
Ἰωάννης Μπαλάφας	. . . N	Ἰωάννης Εὐσταθίου	. . . .
Πέτρος Δελιγιάννης	. . . .	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	. N
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	. . .	Γεώργιος Μπάνης	. . . . N
Κωνς. Λαμπρινόπουλος	. .	Νικόλαος Πιεράκος	. . . .
Νικόλαος Μπούκουρας	. . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	. .
Π. Κολποδῖνος	. . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος	. . .
Ἐμ. Ἀντίπας	. . . . .	Γρηγόριος Πατριαρχέας	. . N
Γ. Πανοπριφτόπουλος	. . N	Π. Χριστόπουλος	. . . .
Μιχαὴλ Τριανταρυλλόπουλος	.	Π. Κανελλόπουλος	. . . .
Χρῆστος Ράγκος	. . . .	Νικόλαος Μοσχούλας	. . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος	. . .	Σπ. Πηλληκας	. . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	. . .	Ν. Πανουργιᾶς	. . . . N
Νικόλαος Ματθαίου	. . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης	. . N
Ν. Χ. Παναγιώτου	. . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	. . . . . N
Σ. Κοπανίτσας	. . . . N	Σιδέρης Πράτσικας	. . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος	. . . N	Π. Πατρινός	. . . . . N
Α. Κορφιωτάκης	. . . .	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	. . . . N
Γ. Γιατράκος	. . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	. N
Λουκᾶς Στεράνου	. . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	. .
Ἰω. Παπαλουκόπουλος	. . N	Ν. Α. Μπότασης	. . . . .
Ἰω. Ταμπακόπουλος	. . . N	Κ. Δαρειώτης	. . . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	. . . N	Ἰω. Σκαβέντσος	. . . . . N
Β. Π. Δημητρακόπουλος	. N	Γ. Νικολάου	. . . . . N
Ἀναγ. Δεδόπουλος	. . . . N	Γεώργιος Ναύτης	. . . . .
Α. Μαυρειδῆς	. . . . . N	Μ. Σολωμὸς	. . . . . N
Γ. Κεφάλας	. . . . .	Ἀν. Ῥενουάρδος	. . . . .
Ἀναγ. Τσάκας	. . . . N	Στ. Δάρας	. . . . .

Ἰωάννης Σαγρέδος	. . . N	Δημήτριος Μπουδούρης	. . N
Παναγιώτης Ψάθης	. . . N	Σταμάτιος Δακός	. . . . N
Νικόλαος Νάζος	. . . . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	. . N
Ἀναγνώστης Παπατσώρης	. N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	. . . N
Δημ. Πολυχρονόπουλος	. . .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	. N
Κυριάκος Πονηρόπουλος	. . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	. . . N
Δημήτριος Στάϊκος	. . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	. .
Α. Κιζάνης	. . . . .	Α. Μάντσαρης	. . . . .
Παντολέων Κουντουριώτης	.		

Παρετήρησεν ἀκολούθως ὁ πρόεδρος, ὅτι ἐκκρεμοῦς μένοντος τοῦ περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἀσθενήσαντος βουλευτοῦ Μαντινείας ζητήματος, ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἀπόφασίν της.

Ἀλλὰ τινῶν μὲν προτεινόντων νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ ἐὰν παραδέχηται τὴν καθ' ὁλοκληρίαν πληρωμὴν τῆς ἀποζημιώσεως δι' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας τοῦ βουλευτοῦ, ἄλλων δὲ διϊσχυριζομένων, ὅτι ἡ Βουλὴ εἶχεν ἀποφασίσει ἄλλοτε νὰ τῷ δοθῶσι 1500 μόνον δρ, καὶ ὅτι ἐπὶ τούτῳ ἐγένετο μυστικὴ ψηφοφορία, ἐξ ἧς κατεδείχθη ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης, καὶ διὰ τοῦτο ἀνεβλήθη· προσήχθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς συζητήσεως καὶ ἀνεγνώσθησαν, ἐξ ὧν ἀπεδείχθη τὸ ἀληθὲς τοῦ τελευταίου διϊσχυρισμοῦ. Ἐπιμενόντων ὅμως τινῶν εἰς τὸ νὰ ἐπαναληφθῇ ἐκ νέου ἡ συζήτησις, καθ' ὅσον ἤδη ἡ διάρκεια τῆς ἀπουσίας τοῦ βουλευτοῦ κατήντησε μακροτέρα, ὁ πρόεδρος συναινέσει τῆς Βουλῆς ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου συζήτησιν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2. μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ

Οἱ γραμματεῖς
Ν. Καίρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΕ'.

Τῆς 28 Σεπτεμβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν 1 μ. μ. ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ὑπεγράφησαν.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ δασῶν, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Ἡ διατήρησις τῶν δασῶν οὖσα μία τῶν πρωτίστων ἀναγκῶν τῆς κοινωνίας, εἶναι συνάμα ἓν τῶν κυριωτέρων καθηκόντων πατρικῆς Κυβερνήσεως. Ἅπασαι τοῦ βίου αἱ ἀνάγκαι, ἡ γεωργία, ὅλοι σχεδὸν οἱ κλάδοι τῆς βιομηχανίας συνδέονται στενῶς μὲ τὴν διατήρησιν αὐτῶν.

Ὡς τοῖς πᾶσι γνωστὸν, τὰ δάση διὰ τῆς ἐπιῤῥοῆς τὴν ὁποίαν ἐξασκοῦσιν ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαίρας, ὄχι μόνον καθιστῶσιν εὐκραέστερον τὸ κλίμα τόπου τινος, ἀλλὰ προξενοῦσι καὶ τὴν εὐφορίαν αὐτοῦ. Διὰ τῆς ἠλεκτρομαγνητικῆς δυνάμεώς των ἐπέρχονται αἱ βροχαὶ, αἵτινες δὲν ὁμοιάζουσι μὲ τὰς συμβαινούσας εἰς τὴν χώραν ἡμῶν, καταπιπτούσας ὡς καταῤῥάκται, ἐκπλυνούσας τὰ ἐδάφη καὶ ἐπιφερούσας τὰς καταστροφὰς, τὰς ὁποίας οἱ στερούμενοι δασῶν τόποι ὑποφέρουσιν. Αἱ διὰ τῆς ἐπιῤῥοῆς τῶν δασῶν βροχαὶ ἀπ' ἐναντίας οὖσαι διαρκεῖς καὶ σιγαλαὶ, εἶναι ὠφέλιμοι, διότι αὗται ποτίζουσι τὰς γαίας καὶ κατασταίνουσι αὐτὰς γονίμους διὰ τὰς γεωργικὰς ἐργασίας καὶ τὴν κτηνοτροφίαν. Τῶν δασῶν ἐκλειπόντων, ἡ μὲν ἀτμοσφαῖρα ἀλλοιοῦται, ἡ δὲ χώρα γίνεται ξηρὰ καὶ ἄσχημος, παριστάνουσα τὴν φύσιν ὡς νὰ ἐξήντλησε διὰ παντὸς τὰς δυνάμεις της.

Τὰ δάση εἶναι πρὸς τούτοις ὠφέλιμα εἰς τὸν ἄνθρωπον, διότι χορηγοῦσιν αὐτῷ τὴν καύσιμον ξυλείαν, ἀναπόφευκτον αὐτοῦ ἀνάγκην, χορηγοῦσι τὴν ἀπαιτουμένην ὕλην, χρήσιμον διὰ τὰς τέχνας καὶ τὴν βιομηχανίαν, τὰς οἰκοδομὰς καὶ τὴν ναυπηγίαν.

Εἰς τὰς λεπτομερείας ταύτας τῆς χρησιμότητος τῶν δασῶν κρίνομεν περιττὸν ὡς ἀπὸ καθέδρας νὰ χρονοτριβήσωμεν, διότι ἕκαστος ἐξ ἡμῶν ἀναντιῤῥήτως συναισθάνεται αὐτάς. Ἀλλ' ὅμως αἱ διὰ τὸν βίον αὗται ὠφέλειαι, διὰ νὰ μὴν ἦναι μερικαὶ πρὸς βλάβην τῶν ἄλλων, οὐδὲ ἐφήμεροι πρὸς βλάβην τῶν ἐπελευσομένων γενεῶν, ἤτοι νὰ ἦναι μόνιμοι καὶ διαρκεῖς, ἅπασαι αἱ κυβερνήσεις τῶν εὐνομουμένων ἐθνῶν ἐφρόντισαν καὶ φροντίζουσιν ἀκαταπαύστως διὰ τὴν διατήρησιν καὶ βελτίωσιν τῶν δασῶν, καὶ διὰ τεχνικῆς οἰκονομίας κατέστησαν αὐτὰ ὠφέλιμα εἰς τὴν χώραν των, πηγὴν ἀνεξάντλητον, προμηθεύουσαν πᾶν εἶδος ὕλης διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν κατοίκων, καὶ συγχρόνως πηγὴν δημοσίου πλούτου.

Οὕτω καὶ τὰ δάση ἡμῶν διατηρούμενα καὶ βελτιούμενα ἠδύναντο νὰ παρέξωσι τὰ αὐτὰ, ὁποῖα ἀνωτέρω εἴπομεν ἀγαθὰ· εὐμεθόδως δὲ διοικούμενα νὰ δώσωσιν ἀναλόγως τοιαύτας ὠφελείας, ὁποίας δίδουσιν εἰς τὰς Κυβερνήσεις τῆς Εὐρώπης,

Βεβαίως πρὸς τὸ παρὸν δὲν εἴμεθα εἰς κατάστασιν νὰ εἰσάξωμεν ἀμέσως τακτικὴν καὶ ἐν γένει, ὡς ἐν τῇ Εὐρώπῃ, τῶν δασῶν οἰκονομίαν, ἀλλ' οὐχ ἧττον δυνάμεθα νὰ προφυλάξωμεν αὐτὰ ἀπὸ τὴν καταστροφήν, εἰς ἣν ὑπόκεινται ἕνεκα τῆς ἀπεριορίστου ὑλοτομίας, τῆς βοσκῆς καὶ πρὸ πάντων τῶν πυρκαϊῶν. Τὸν σκοπὸν τοῦτον εἶχεν ἐξ ὀρχῆς πρὸ ὀφθαλμῶν ἡ κυβέρνησις· διὰ τοῦτο διὰ τοῦ περὶ δασῶν νόμου τοῦ **1836** ἔθεσε τὰς πρώτας βάσεις ἀξιολόγων διατάξεων. Ἀλλ' ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ ἰδιαίτερον κακῶς ἐνοούμενον συμφέρον, εὑρισκόμενον εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸ μέγα καὶ κοινωφελὲς συμφέρον, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰ μέχρι τοῦδε ἀτελῆ ληφθέντα μέτρα πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτοῦ καὶ ἡ κακῶς ἐννοουμένη διὰ τὸν κλάδον τοῦτον οἰκονομία παρέλυσαν αὐτόν.

Ὑπὸ τὴν ἔποψιν λοιπὸν τῆς ἀναπτύξεως τοῦ οὐσιώδους τούτου κλάδου τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας συνετάχθη τὸ ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον συγκείμενον 1) ἀπὸ τὸ περὶ δασονομικῆς διοικήσεως μέρος· 2) περὶ τῶν θέσεων καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς δασονομικῆς ὑπηρεσίας· 3) Τῶν δημοσίων δασῶν· 4) Τῶν δασῶν τῶν δήμων, κοινοτήτων ἢ σωματείων· 5) Τῶν ἰδιοκτήτων δασῶν· 6) περὶ διαχειρίσεως, καὶ 7) Ἀπὸ τὸ ποινικὸν μέρος, ἀπαρτίζει πλήρη δασονομικὸν κώδικα.

Μεταβαίνοντες ἤδη εἰς τὴν ἐξέτασιν ἑνὸς ἑκάστου τῶν μερῶν τούτων, παρατηροῦμεν, ὅτι διὰ τῶν ἄρθρων **1**, **2** καὶ **3** ὁρίζονται ποῖα δάση ὑπάγονται εἰς τὴν δασονομικὴν διοίκησιν. Κατὰ πόσον δὲ τὸ δημόσιον ἐπεμβαίνει εἰς τὴν οἰκονομίαν τῶν δασῶν τῶν δήμων, κοινοτήτων, δημοσίων ἀγαθοεργῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, τῶν μονῶν καὶ τῶν ἰδιωτῶν, τοῦτο θέλομεν ἐξετάσει ἀκολούθως ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ **2** μέρος, ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε δύο ἐπιθεωρητῶν, **10** δασαρχῶν, **44** δασονόμων καὶ **105** δασοφυλάκων, παραδέχθημεν κατὰ τοὺς νομοὺς τῆς **Στερεᾶς** καὶ τῆς **Πελοποννήσου** 9 δασάρχας, **34** δασονόμους, ἐξ ὧν ἀναλογεῖ εἰς δι' ἑκάστην ἐπαρχίαν, **22** δασονομικοὺς ἀρχιφύλακας καὶ **300** δασοφύλακας, ἐξ ὧν οἱ **50** ἱππεῖς.

Ὡς παρατηρεῖτε, ἐγένετο ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐλάττωσις τῶν ἀνωτέρων δασονομικῶν ὑπαλλήλων, ἀφ' ἑτέρου δὲ αὔξησις τῆς δασοφυλακῆς, διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους.

Ὅταν τὰ δάση διοικῶνται μεθ' ἁπάσης τῆς ἐπιστημονικῆς ἀκριβείας, θεωρεῖται τὸ πολυάριθμον τῶν ἀνωτέρων ἐπὶ τῆς δα-

σικῆς οἰκονομίας ὑπαλλήλων λίαν ἀναγκαῖον, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν δασοφυλάκων σταθμίζεται μὲ τὴν τῶν κατοίκων ἀνάπτυξιν καὶ τὸ πρὸς τὴν κοινὴν ἰδιοκτησίαν αὐτῶν σέβας. Εἰς τὴν χώραν ὅμως ἡμῶν, ὅπου κατὰ τὸ παρὸν ἕνεκα ἐλλείψεως ἐμπείρων δασονομικῶν ὑπαλλήλων διὰ νὰ καθέξωσιν ἁπάσας τὰς δασονομικὰς θέσεις, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἰσαχθῇ ἐπιστημονικὴ τῶν δασῶν οἰκονομία, καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ σκοπὸς περιορίζεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν διατήρησιν καὶ προφύλαξιν αὐτῶν, ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαῖον τὴν μὲν δασοφυλακὴν νὰ αὐξήσωμεν ὡς τὸ ἐκτελεστικὸν ἄμεσον ὄργανον καὶ τὸ μόνον ἐπιτήδειον διὰ τὴν φύλαξιν τῶν δασῶν, τὸ δὲ ἀνώτερον προσωπικόν, ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ὑπηρεσίας καὶ τὴν διεύθυνσιν τῆς δασοφυλακῆς, νὰ περιορίσωμεν συμφώνως μὲ τὴν ἐπαρχιακὴν μας τοῦ Κράτους διαίρεσιν εἰς **34**, δόσαντες συγχρόνως ἑκάστῳ ἀνάλογα μέσα πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του. Τὴν σήμερον ὅμως, ἂν καὶ ἀνώτερος ὁ ἀριθμὸς τῶν δασονόμων, ὁ εὐτελὴς μισθός των ἔθεσεν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν λίαν δύσκολον θέσιν πρὸς ἀνεύρεσιν καταλλήλων προσώπων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἠνάγκασε τοὺς ὑπαλλήλους τούτους νὰ κλεισθῶσιν εἰς τὰς οἰκίας των καὶ νὰ περιορίσωσι τὴν δασονομικὴν ὑπηρεσίαν, ἥτις εἶναι πρὸ πάντων ἐξωτερική, εἰς τὴν ἁπλῆν ἔκδοσιν ἀδειῶν ὑλοτομίας, ἡ δὲ προφύλαξις τῶν δασῶν ἀπὸ τὰς παρανόμους ὑλοτομίας καὶ καταστρεπτικὰς πυρκαϊὰς ἦτον καὶ εἶναι ἀνατεθειμένη εἰς τοὺς ὀλίγους ὄντως ἐπιτηρήσεως δασοφύλακας.

Ἐκ τούτων ἐναργῶς φαίνεται ἡ ἀβλέπτως τῆς ὑπηρεσίας ταύτης κατάστασις, καὶ ἄπορον εἶναι πῶς εἰσεπράττοντο καὶ αὐξάνονται αἱ βεβαιούμεναι ἐτήσιαι πρόσοδοι, ἀναβαίνουσαι εἰς **240** χιλιάδας δραχμάς.

Τὸν δασάρχην διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, ὡς τὸ ἄμεσον ὄργανον τῆς ἐπιτοπίου διοικήσεως τῶν δασῶν καὶ ἐπιθεωρήσεως τῆς ὑπηρεσίας τῶν ὑπ' αὐτὸν ὑπαγομένων δασονόμων, ἀπαλλάττομεν τῆς εἰδικῆς διευθύνσεως δασονομείου, ὡς μέχρι τοῦδε ἐγένετο. Ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι ὁ δασάρχης, διευθύνων εἰδικῶς καὶ τὸ δασονομεῖον, εἰς ὃ ἐδρεύει, δὲν ἐδύνατο νὰ ἔχῃ τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν διὰ νὰ ἐπιτηρῇ προσηκόντως τοὺς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του δασονόμους, οὐδὲ νὰ δίδῃ αὐταῖς ἐπιτοπίως ὁδηγίας περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων των, ἐν ᾧ συνάμα ὁ νόμος τὸν καθιστᾷ ὑπεύθυνον διὰ πᾶσαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἀντιβαίνουσαν πρᾶξιν, ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ δασαρχείου λαμβάνουσαν χώραν.

Διά τοῦ νομοσχεδίου τούτου ὁ δασάρχης ἀναλαμβάνων τὰ τῆς θέσεώς του κύρια καθήκοντα, δύναται νὰ συμπράττῃ μετὰ τῶν δασονόμων του εἰς τὴν εἰδικὴν οἰκονομίαν τῶν δασῶν τῆς περιφερείας του, νὰ ἐπιτηρῇ ἐκ τοῦ πλησίον αὐτοὺς καὶ νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὰς ἀναγκαίας παρατηρήσεις, ὅσας ἐπιτοπίως καὶ καινῶς μετὰ τοῦ ἁρμοδίου δασονόμου διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν δασῶν ἤθελε νομίσει ἀναγκαίας. Τέλος ὁ δασάρχης καθίσταται ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς δικαιοδοσίας του ἐπιθεωρητὴς ὑπεύθυνος εἰς τὴν ἐνεργουμένην ὑπηρεσίαν, ἐν ᾧ τὴν σήμερον τοῦ δασάρχου ἐξομοιουμένου κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ὑπηρεσίας μετὰ τῶν δασονόμων, μὴ διαφέροντος δὲ τούτων εἰμὴ κατὰ τὴν μισθοδοσίαν, ὑπῆρχον τοιοῦτοι δασονόμοι, οἵτινες διεχειρίζοντο τὴν δημόσιον τῶν δασῶν περιουσίαν ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἐπιτηρήσεως.

Πρὸς τούτοις παρεδέχθημεν δύο τάξεις δασονόμων καὶ δασονομικῶν ἀρχιφυλάκων, ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὴν κατὰ βαθμὸν πρόοδον τῶν ὑπαλλήλων καὶ τὴν διαφορὰν τῆς βαρύτητος τῶν δασονομικῶν θέσεων. Οἱ δὲ 22 δασονομικοὶ ἀρχιφύλακες θέλουν τοποθετηθῆ εἰς ἐπαρχίας, ὡς ἐκ τῆς μεγάλης ἐκτάσεως τῶν ὁποίων εἶναι ἀδύνατος ἡ ἀκριβὴς παρὰ μόνου τοῦ δασονόμου ἐπιτήρησις τῶν δασῶν.

Ἐπὶ τέλους εἰσηγάγομεν καὶ ἱππεῖς δασοφύλακας, λίαν ἀναγκαίους διὰ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν δασικῶν σταθμῶν, καὶ πρὸ πάντων εἰς κατεπειγούσας περιστάσεις τῶν πυρκαϊῶν, νὰ εἰδοποιῶσι ταχέως τοὺς προϊσταμένους των, καὶ ἐπικαλῶνται ἀμέσως τὴν συνδρομὴν τῶν δημοτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν. Βεβαίως ὁ ἀριθμὸς τῶν ἱππέων τούτων εἶναι μικρός, ἀλλ' ἐπειδὴ εἰσάγεται ἤδη κατὰ πρῶτον, τὸ ὑπουργεῖον θέλει ζητήσει ἀκολούθως τὴν αὔξησιν αὐτῶν, κατὰ τὴν ὠφέλειαν, τὴν ὁποίαν ἤθελεν ἰδῆ προερχομένην ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦτο.

Ἡ ὑπηρεσία αὕτη, οὖσα τεχνικὴ καὶ ἀπαιτοῦσα ἐπομένως εἰδικὰς τῆς δασονομικῆς ἐπιστήμης γνώσεις, πρέπει νὰ διευθύνηται ἀπὸ πρόσωπον ἀποτελοῦν μέρος τῆς ὑπαλληλίας τοῦ κλάδου τούτου· διὰ τοῦτο κατὰ τὸ ἄρθρον 7 εἰς δασάρχης μετ' ἑνὸς δασονόμου βοηθοῦ αὐτοῦ ἐνεργεῖ τὰ τῆς εἰσηγήσεως παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν οἰκονομικῶν.

Τῶν ἄρθρων 8, 9, 10 καὶ 11 μὴ χρῃζόντων οὐδεμιᾶς ἀναπτύξεως, μεταβαίνομεν εἰς τὸ 12, τὸ ὁποῖον προσδιορίζει θητείαν πενταετῆ διὰ τοὺς δασοφύλακας, καθόσον διὰ τῆς διαρκείας ταύτης καὶ τὰς ἀναγκαίας γνώσεις διὰ τὴν ὑπηρεσίαν των

δύνανται νὰ προσκτήσωσι, καὶ ἀσφάλειαν διὰ τὴν ὑπαρξίν των δύνανται νὰ ἔχωσι.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 13, αἱ ἀφέσεις δίδονται παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν κατὰ τὴν λῆξιν τῆς θητείας, διότι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι οἱ δασοφύλακες κατατάσσονται παρ' αὐτοῦ, ἀλλ' εἶναι καὶ ἐν γνώσει τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο περὶ τῆς καλῆς ἢ κακῆς διαγωγῆς, ἣν ἔδειξεν ὁ δασοφύλαξ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας του, ἥτις θέλει σημειοῦσθαι εἰς τὴν ἄφεσιν.

Ἐπειδὴ δὲ μετὰ τὴν πρώτην συμπλήρωσιν τοῦ προσωπικοῦ, εἶναι ἄφευκτον νὰ κανονισθῇ τὸ στάδιον καὶ δοθῇ βεβαία ἐλπὶς προαγωγῆς εἰς τοὺς ἱκανοὺς καὶ καλῶς ὑπηρετήσαντας, διὰ τοῦ ἄρθρου 16 αἱ κεναὶ θέσεις νὰ ἀναπληρῶνται συνήθως διὰ προβιβασμοῦ ἐντὸς τοῦ σώματος, προτιμωμένης τῆς ἀρχαιότητος καὶ ἱκανότητος.

Συγχρόνως δὲ ἐπειδὴ ὁ σκοπὸς τῆς δασονομίας δὲν εἶναι μόναν ἡ προφύλαξις τῶν δασῶν, ἀλλ' ἡ ἐφαρμογὴ τεχνικῆς οἰκονομίας, δι' ἧς ἀποκαταστατοῦνται τὰ δάση πόρος δημοσίου πλούτου, πρὸς τοῦτο δὲ ἀπαιτοῦνται ἐπιστημονικαὶ τοῦ κλάδου τούτου γνώσεις, καὶ ἡ Κυβέρνησις σκοπὸν ἔχουσα ν' ἀποστείλῃ νέους ὑποτρόφους εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν πρὸς ἐκμάθησιν τῆς δασονομίας, ἐλήφθη φροντὶς, ὥστε οἱ νέοι οὗτοι νὰ δύνανται ἀμέσως νὰ διορίζωνται δασονόμοι, προτιμώμενοι εἰς τὸν τοῦ δασάρχου προβιβασμόν.

Διὰ τῶν ἄρθρων 20 καὶ 21 κανονίζεται ἡ μισθοδοσία καὶ ἡ ἐπιχορήγησις ἑκάστου ἀναλόγως τῶν τάξεων καὶ τῶν καθηκόντων. Ἡ μικρὰ αὕτη αὔξησις τῆς μισθοδοσίας παρουσιαζομένη ἐπὶ τοῦ συνημμένου πίνακος, θέλει χορηγήσει ὑπωσοῦν ἀνάλογα μέσα ὑπάρξεως εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, οἵτινες ἐνασχολούμενοι μὲ ζῆλον καὶ τιμιότητα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, δύνανται νὰ ὦσι χρήσιμοι εἰς αὐτήν.

Ἡ αὔξησις αὕτη τῆς δασοφυλακῆς καὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων θέλει ἐπιφέρει φυσικῷ τῷ λόγῳ καὶ αὔξησιν τῶν ἐξόδων· ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὅτι μορφώνομεν πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας ἐντελῆ ὀργανικὸν νόμον, δι' οὗ τριπλασιάζεται τὸ προσωπικὸν, καὶ δίδονται αὐτῷ ἀνάλογα μέσα πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του, βεβαίων συγχρόνως εἶναι ὅτι διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῆς ὑπηρεσίας, καὶ διὰ τῆς αὐστηρᾶς ἐπιτηρήσεως αἱ καταστροφαὶ τῶν δασῶν καὶ αἱ καταχρήσεις θέλουν προλαμβάνεσθαι καὶ οἱ ἐκ τοῦ κλάδου τούτου πόροι σημαντικῶς θέλουν αὐξήσει.

Τὸ τμῆμα III ἐμπεριέχει διατάξεις ἀφορώσας τὰ δημόσια δάση, καὶ ἀ. περὶ ὁροθετήσεως.

Ἡ ὁροθέτησις καὶ χωρογράφησις τῶν δασῶν, συνοδευομένη μὲ λεπτομερεῖς περιγραφὰς αὐτῶν, εἶναι ἡ πρωτίστη βάσις ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται τὸ εἶδος τῆς τεχνικῆς οἰκονομίας, τὸ ὁποῖον θέλομεν νὰ ἐφαρμώσωμεν εἰς τοῦτο ἢ εἰς ἐκεῖνο τὸ δάσος, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ μέγεθος αὐτοῦ, τὸ εἶδος τῶν συνιστώντων αὐτὸ δένδρων, τὸ ἔδαφος καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς καταναλώσεως.

Τὰ ἄρθρα τοῦ κεφαλαίου τούτου 23, 24, 25, 26, 27, 28 καὶ 29 περιέχουσιν ὅλας τὰς εὐκολίας καὶ τὰ ἐγγύησα εἰς τοὺς ὁμόρους ἰδιοκτήτας διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἰδιοκτησίας των, καὶ παρέχουσιν αὐτοῖς προθεσμίας διὰ νὰ ὑποβάλωσι τὰς ἀντιρρήσεις των, καὶ διεκδικήσωσιν αὐτὰς, ἐὰν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ, ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, καὶ ἐλήφθησαν ἀπὸ τὸν γαλλικὸν δασονομικὸν κώδικα.

Ὁ νόμος διὰ τοῦ ἄρθρου 30 λέγει, ὅτι τὰ δημόσια δάση ὑπάγονται εἰς τεχνικὴν οἰκονομίαν, τὴν ὁποίαν ὅμως δὲν κανονίζει, ὡς ἔργον διοικητικὸν κανονισθησόμενον διὰ Β. διατάγματος.

Ἡ τεχνικὴ οἰκονομία τῶν δασῶν εἶναι τὸ οὐσιωδέστερον τῆς διοικήσεώς των ἀντικείμενον. Τί δ' ἐστὶν αὐτὴ, ὁ § Β'. τοῦ ἄρθρου τούτου ἐξηγεῖ σαφῶς· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ τρόπος αὐτῆς ποικίλλεται καὶ μεταβάλλεται, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν, κατὰ τὸ εἶδος τῶν δένδρων, τοῦ ἐδάφους καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς καταναλώσεως, διὰ τοῦτο καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῆς τεχνικῆς οἰκονομίας τῶν δασῶν εἶναι ἔργον διοικητικὸν, καὶ ὡς τοιοῦτον προσδιορίζεται διὰ Β. διατάγματος.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 31 ἔκτακτον ὑλοτομίαν ἐννοοῦμεν πᾶσαν ὑλοτομίαν ἀντιβαίνουσαν εἰς τὴν κανονικὴν ὑλοτομίαν, τὴν προσδιορισθεῖσαν διὰ τῆς τεχνικῆς οἰκονομίας. Κἂν, φέρ' εἰπεῖν, ἡ τεχνικὴ οἰκονομία προσδιώρισε πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς διατηρήσεως τοῦ δάσους, ὅτι ἡ ἐτήσιος παραγωγὴ αὐτοῦ εἶναι 25,000 κυβικῶν μέτρων, ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ὑλοτομίαν ὑπερβαίνουσαν τὸ ποσὸν τοῦτο, ἄνευ τῆς Β. ἐγκρίσεως, καὶ νὰ αἰτιολογήσῃ τοῦτο ἐγκαίρως εἰς τὰς Βουλάς.

Ἡ τεχνικὴ οἰκονομία τῶν δασῶν ὁμοιάζουσα τὴν διαχείρισιν τῶν χρηματικῶν κεφαλαίων, δὲν ἐπιτρέπει μεγαλειτέραν κατανάλωσιν, εἰμὴ ἐκείνην τῶν παραγομένων ἐξ αὐτοῦ τοῦ κεφαλαίου τόκων.

Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ὁ νόμος δίδει ἐγγύησιν εἰς τὰς Βουλὰς περὶ τῆς διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς τῶν δασῶν περιουσίας.

Τὸ ἄρθρ. 32 προνοεῖ περὶ τῆς ἀνανεώσεως τῶν ὑλοτομουμένων δασῶν, περὶ δασικῆς καλλιεργείας τῶν ἐθνικῶν ἐκείνων γαιῶν εἰς ἐπαρχίας, αἵτινες στεροῦνται δασῶν.

Αἱ διατάξεις αὗται τῶν κεφ. ἀ. καὶ Β'. τοῦ τμήματος τούτου βεβαίως εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐφαρμοσθῶσι καθ' ὅλον τὸ Κράτος, οὐδὲ συμφέρουν πρὸς τὸ παρὸν εἶναι. Αὗται θέλουν ἐφαρμοσθῆ κατ' ἀρχὰς καὶ βαθμηδὸν εἰς δάση, ἕνεκα τῆς παραλίου ἢ παραποταμίου θέσεως τῶν ὁποίων χρήζουσι τὴν ἰδιαιτέραν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως.

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 33—45 τῶν κεφαλ. γ'. δ'. καὶ ε. ἐλήφθησαν ἀπὸ τὸν περὶ ὑλοτομίας καὶ φόρου ξυλείας νόμον τοῦ 1836. τὸν περὶ βοτκῆς τοῦ ἰδίου ἔτους, καὶ ἐν μέρει ἀπὸ ὁδηγίας, αἵτινες ἐκρίθη ὀρθὸν πρὸς τὸ συμφέρον τῆς διατηρήσεως τῶν δασῶν νὰ ἀπαρτίσωσι μέρος τοῦ νόμου.

Ἄνευ τῶν διατάξεων τούτων, διὰ τῶν ὁποίων περιορίζεται ἡ αὐθαίρετος ὑλοτομία καὶ ἡ βοτκή, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐλπίσωμεν διατήρησιν δασῶν. Αἱ παραβάσεις αὐτῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις εὐνομουμένοις ἔθνεσι τῆς Εὐρώπης τιμωροῦνται μὲ αὐστηροτάτας ποινάς, αἵτινες ἤθελον φανῆ παρ' ἡμῖν δρακόντειοι.

Μεταβαίνοντες ἤδη εἰς τὸ περὶ δασῶν τῶν δήμων, τῶν κοινοτήτων, τῶν δημοσίων ἀγαθοεργῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, καὶ τῶν μοναστηρίων πραγματευόμενον IV τμῆμα, παρατηροῦμεν, ὅτι τὰ δάση ταῦτα, ὅσα ἤθελον ἀναγνωρισθῆ παρὰ τῆς δασονομικῆς ἀρχῆς ἐπιδεκτικὰ τεχνικῆς οἰκονομίας, ὑπάγονται καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὴν διοίκησιν τῶν δημοσίων δασῶν. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὰ δάση τὰ ὑπαχθησόμενα εἰς τὴν τεχνικὴν οἰκονομίαν, ἀποφασίζεται τοῦτο διὰ Β. διατάγματος, καθ' ὅσον δὲ τὴν μεταβολὴν τῆς εἰσαχθείσης δασικῆς οἰκονομίας ἢ τὸν τρόπον τῆς ὑλοτομίας, δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως. Ταῦτα πάντα μὲ τὴν γνωμοδότησιν καὶ μὲ τὴν σύμπραξιν τῶν ἐμμέσων δημοτικῶν συμβουλίων καὶ τῶν προϊσταμένων τῶν σωματείων.

Ἐν περιπτώσει δὲ διενέξεως μεταξὺ τῆς δασονομικῆς ἀρχῆς καὶ τῶν προϊσταμένων τῶν δήμων, τῆς κοινότητος καὶ τῶν σωματείων, ὁ νομάρχης ἀποφασίζει, ἐπιφυλαττομένης καὶ ἐρέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ νομάρχου ἐνώπιον τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν.

Διὰ τοῦ ἄρθρ. 54 ὑπαγορεύονται οἱ δῆμοι, αἱ κοινότητες, τὰ δημόσια ἀγαθοεργὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα, αἱ Μοναί, νὰ διατηρῶσιν ἰδίᾳ δαπάνῃ τοὺς ἀναγκαιοῦντας φύλακας διὰ τὰ δάση των. Τῆς δὲ Κυβερνήσεως ἀναγνωριζούσης διὰ τῆς ἐγκρίσεώς της τοὺς διοριζομένους δασοφύλακας, ἐξομοιοῦνται οὗτοι, ἀφοῦ προηγουμένως δώσωσι τὸν ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας ἐνώπιον τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, μὲ τοὺς βασιλικοὺς δασοφύλακας. Τοιουτοτρόπως αἱ ἐκθέσεις αὐτῶν περὶ ἀνοιγμάτων κατὰ τὰ δάση, μέχρις ὅτου δὲν ἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίον, ἔχουσι κῦρος ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, σύμφωνα μὲ τὸν νόμον.

Ἐξ ὅλων τούτων παρατηρεῖται, ὅτι τὰ δάση ταῦτα, ἅμα ἀναγνωρισθῶσι καὶ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν τεχνικὴν τῶν δασῶν οἰκονομίαν, ὑπάγονται καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὴν διοίκησιν τῶν δημοσίων δασῶν, καθότι ταῦτα ὡς καὶ ἐκεῖνα μὴ ἀνήκοντα εἰς ἰδιαίτερα πρόσωπα, ἀλλὰ προωρισμένα νὰ χρησιμεύωσι διὰ τὰς ἀνάγκας ἁπάσης τῆς κοινωνίας, πρέπει νὰ διατηρῶνται διὰ μεθοδικῆς τινὸς οἰκονομίας. Αἱ διατάξεις αὗται εἰς τὴν Γαλλίαν, Βέλγιον, καὶ Ἀγγλίαν, ὅπου ἂν καὶ τὸ τῶν δήμων σύστημα εἶναι ἕνεκα τοῦ πολιτισμοῦ πολλῷ μᾶλλον ἀνεπτυγμένον ἢ παρ' ἡμῖν, εἶναι ἀσυγκρίτῳ λόγῳ αὐστηρότεραι· αἱ δὲ Κυβερνήσεις τῶν μερῶν ἐκείνων, λαμβάνουσι τὸ τῶν δασῶν ζήτημα ὑπὸ τὴν ἀληθῆ σπουδαίαν αὐτοῦ ἔποψιν, ἐπεμβαίνουσι μᾶλλον ὡς κύριοι ἢ ὡς κηδεμόνες, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν τεχνικὴν τῶν δασῶν οἰκονομίαν. Ἡ Γαλλία πρὸ πάντων δοκιμαζει ἀκόμη μέχρι σήμερον τὰ κακὰ ἐπακόλουθα τῆς καταστροφῆς τῶν δασῶν, ἂν καὶ αὕτη συνέβη πρὸ 70 περίπου ἐτῶν, καὶ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο μεγάλαι προσπάθειαι κατεβλήθησαν πρὸς ἐπανόρθωσιν τοῦ κακοῦ. Τὴν αὐτὴν καταστροφὴν τῶν δασῶν ἐτησίως βλέπομεν καὶ παρ' ἡμῖν διὰ τῶν πυρκαϊῶν, ὥστε ἐὰν δὲν λάβωμεν, κύριοι, σύντονα μέτρα, χωρὶς νὰ ἐμβλέψωμεν πρὸς τὸ παρὸν εἰς τὰ ἔξοδα ἢ εἰς τὰ τοῦ κλάδου τούτου προσδοκώμενα ἔσοδα, ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν διατήρησιν καὶ βελτίωσιν τῶν δασῶν, φόβος εἶναι ὅτι ἡ ὡραία χώρα θ' ἡμῶν, ἀποκατασταθῇ πέτρα ξηρά, ὀδυνηρὰν καταστασίνουσα τὴν κατοικίαν τοῦ ἀνθρώπου.

Τὸ ἄρθρον 56. Οἱ ἰδιῶται ἰδιοκτῆται δασῶν, συμφώνως μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευθέρας χρήσεως τῆς ἰδιοκτησίας, εἶναι κύριοι περὶ τοῦ τρόπου τῆς οἰκονομίας τῶν δασῶν των, περιορίζονται ὅμως καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν καταστροφὴν ἢ τὴν ἐκχέρ-

σωσιν τοῦ δάσους, ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως τῆς Κυβερνήσεως. Ἂν καὶ ἀναγνωρίζομεν, κύριοι, ἅπαντες ὅτι τὸ δίκαιον τῆς ἰδιοκτησίας ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτοῦ εἶναι τὸ ἱερώτερον, μ' ὅλα ταῦτα ὑπάρχουν περιστάσεις, ὡς δὲν ἀγνοεῖτε, κατὰ τὰς ὁποίας τὸ ἰδιωτικὸν συμφέρον πρέπει νὰ ὑποκύψῃ ἀπέναντι τῆς κοινωνικῆς ἀνάγκης καὶ τῆς κοινῆς συντηρήσεως. Ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦτον ἡ κοινωνία ἐγγυᾶται εἰς τὰ μέλη της τὴν ἀσφάλειάν των καὶ τὴν ἰδιοκτησίαν των.

Οἱ νόμοι ἁπάντων τῶν εὐνομουμένων ἐθνῶν περιέχουσι πλείστας τοιαύτης φύσεως ἐπὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ συμφέροντος ὑποχρεώσεις, ἄνευ τῶν ὁποίων κινδυνεύει ἡ κοινὴ εὐμοιρία καὶ ἀσφάλεια.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου δύνανται ἀκολούθως νὰ καταχθῶσιν ὡς προσωρινὰ μέτρα, ὅταν τὰ ἐθνικὰ δάση ἐκάστης ἐπαρχίας φθάσουν εἰς τὴν εὐάρεστον κατάστασιν τοῦ νὰ ἐπαρκῶσιν εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν κατοίκων.

ΤΜΗΜΑ VI.

Περὶ διαχειρίσεως.

Μέχρι τοῦδε ἡ ὑλοτομουμένη ξυλεία ἐφορολογεῖτο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατιμήσεως, συντασσομένης κατὰ τὴν τρέχουσαν ἀγοραίαν τιμήν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ εἶδος τοῦτο τῆς φορολογίας ὄχι μόνον ἐπεβάρυνε πολὺ τοὺς ὑλοτόμους, καὶ μάλιστα τοὺς ἰδιοκτήτας δασῶν, διότι κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἐφορολογεῖτο ἡ ὕλη ἐπὶ τῆς ἀξίας, τὴν ὁποίαν προσεκτήσατο αὕτη ἕνεκα τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ συγχρόνως ἐν ᾧ εἶναι ἐπιζήμιον διὰ τὸ δημόσιον, ἀντίκειται εἰς τὴν μεθοδικὴν τῶν δασῶν οἰκονομίαν.

Τὸ σύστημα ὅμως τοῦτο τῆς φορολογίας θέλει ἰσχύει ἕως ὅτου περαιωθῶσιν αἱ ἀπαιτούμεναι προπαρασκευαστικαὶ ἐργασίαι, πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀξίας τῶν δένδρων ἐντὸς τοῦ δάσους, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ποιότητος καὶ τῆς περιφερείας αὐτῶν.

Κατὰ τὸ προτεινόμενον σύστημα τοῦ ἄρθρου 60 καὶ 61, τὸ ὑπουργεῖον πρὸς τοῖς ἄλλοις δύναται μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους νὰ γνωρίζῃ μετ' ἀκριβείας πόση ξυλεία ὑλοτομήθη, καὶ ταυτοτρόπως κατὰ τὸ ποσὸν τῆς καταναλώσεως νὰ ῥυθμίζῃ τὸ κεφάλαιον, καὶ τὸ ἀνάπαλιν, ἀφοῦ γνωρίσῃ τὸ κεφάλαιον, νὰ κανονίσῃ τὸ ἀπολύτως ὑλοτομητέον ἐτησίως ποσὸν, πρὸς τὴν διατήρησιν τοῦ δάσους. Τὴν σήμερον ἀπ' ἐναντίας τὸ ὑπουργεῖον δὲν γνωρίζει ἄλλο, εἰμὴ πόσαι σανίδες, πάτερα, σκαφίδια καὶ τὰ παρόμοια κατεσκευάσθησαν, γνώσεις, αἵτινες οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσι πρὸς τὸ ὑλοτομηθὲν ποσὸν τῆς ξυλείας,

καθότι διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν εἰδῶν τούτων ὑλοτομεῖται εἰκοσάκις μεγαλειτέρα ποσότης ξυλείας, πρὸς βλάβην τοῦ δημοσίου καὶ τῶν δασῶν.

Εἰς φορολογίαν πρὸς τούτοις ὑπεβλήθησαν διὰ τοῦ § 4 τοῦ ἄρθρου 62 καὶ τὰ καυσόξυλα τὰ δι' ἐμπόριον ὑλοτομούμενα, ἅτινα μέχρι τοῦδε ἦσαν ἐλεύθερα παντὸς φόρου δυνάμει τοῦ ἀπὸ 14 Φεβρουαρίου 1844 νόμου.

Τῆς ἀτελείας ταύτης περιοριζομένης μόνον διὰ τοὺς δι' ἰδίαν χρῆσιν ὑλοτομοῦντας καυσοξυλείαν, ἐκπληροῦται ἐπὶ τὸ δικαιότερον τὸ εὐεργετικὸν πνεῦμα τοῦ νόμου. Ἀφοῦ ἡ φορολογία ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα διὰ τῆς ἐργασίας καὶ τῶν ἐξόδων ἀπέκτησαν ἀξίαν τινά, θεωρεῖται δικαιοτάτη, καὶ ὡς τοιαύτη εἶναι παραδεδεγμένη, πολλῷ μᾶλλον εἶναι δικαιοτάτη καὶ στηρίζεται εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον ἡ φορολογία ἐπὶ τῆς καυσοξυλείας δημοσίου περιουσίας, διὰ τὴν ὁποίαν οἱ ἐμπορευόμενοι αὐτὴν ὑλοτόμοι οὐδ' μίαν φροντίδα, οὐδὲν ἔξοδον καταβάλλουσιν.

Τὸ τμῆμα VII τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου συναρμολογεῖ τὰς διατάξεις, ὅσας ἡ Κυβέρνησις καθιέρωσε μέχρι τοῦδε πρὸς διατήρησιν τῶν δασῶν, καὶ συμπληροῖ τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου νομοθεσίαν μας. Δι' αὐτῆς προλαμβάνονται τοῦ λοιποῦ πολλὰ αἴτια καταστροφῆς τῶν δασῶν, καὶ ἡ καταδίωξις τῶν δι' αὐτὰ γινομένων κολασίμων πράξεων καὶ τῶν δασονομικῶν ἀσυνομ. παραβάσεων καθίστανται εὐχερεστέρα. Διὰ καταλλήλων δὲ ποινικῶν ὁρισμῶν κατὰ τῶν καταδαλιευομένων τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου ἐξασφαλίζεται ἡ εἰσπραξις τῶν εἰς αὐτὸ ἀνηκόντων δικαιωμάτων καὶ φόρων ἐπὶ τῶν δασικῶν προϊόντων καὶ τῆς ὑλοτομίας.

Ὡς πρὸς τὰ ἐν τῷ τμήματι τούτῳ διαλαμβανόμενα πρόστιμα παρατηροῦμεν, ὅτι ἐπροσπαθήσαμεν ν' ἀποφύγωμεν εἰς τὸν προσδιορισμὸν αὐτῶν πᾶσαν ὑπερβολήν, ῥυθμίσαντες αὐτὰ κατὰ λόγον τῆς σπουδαιότητος τῶν περιπτώσεων, τὰς ὁποίας ὁ νόμος προβλέπει, καὶ τῆς καταστάσεως τῶν συνήθως εἰς αὐτὰς ὑποπιπτόντων προσώπων, καὶ, ὡς θέλομεν παρατηρήσει κατωτέρω, ὁ ὁριζόμενος ὡς μέγιστος ὅρος τοῦ προστίμου εἶναι πολλάκις πολὺ κατώτερος τοῦ ἐν τῷ γαλλικῷ δασονομικῷ κώδηκι ἐπιβαλλομένου.

Ἐπροσδιορίσαμεν δὲ τὰ πρόστιμα κατ' ἐλάχιστον καὶ μέγιστον ὅρον συμφώνως μὲ τὴν ἐν τῇ ποινικῇ νομοθεσίᾳ μας ὡρισμένην ἀρχήν, ἀναφερόμενοι εἰς τὴν φρόνησιν καὶ τὴν δικαιοσύνην τοῦ δικαστοῦ.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 66 τοῦ νομοσχεδίου ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 16 Ἰουλίου 1836 νόμου περὶ τῶν εἰς τὰ δάση πραττομένων ἀνομημάτων. Ἐπειδὴ δὲ ὁ αἴτιος τοῦ ἐμπρησμοῦ ἐξ ἀπροσεξίας ἢ ἀμελείας τιμωρεῖται κατὰ τὴν ποινικὴν νομοθεσίαν μας μὲ φυλάκισιν ἓξ μηνῶν τὸ πολύ, καὶ ἡ ποινὴ αὕτη ἀπεδείχθη ἀνεπαρκὴς πρὸς περιστολὴν τῶν εἰς τὰ δάση συμβαινουσῶν πυρκαϊῶν, προσετέθη εἰς τὸ μνησθὲν ἄρθρον 66 ὁ τελευταῖος αὐτοῦ παράγραφος, ὁ ἐπαυξάνων κατὰ τὸ διπλάσιον τὴν ποινὴν τοῦ ἐξ ἀμελείας ἢ ἐξ ἀπροσεξίας ἐμπρησμοῦ τῶν δασῶν.

Ὁ τρίτος παράγραφος τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ ἤδη μνησθέντος νόμου τῆς 16 Ἰουλίου 1836 θεωρεῖ ὡς ἐπιβαρυντικὴν περίστασιν, ἐὰν τὰ δάση, ἐν οἷς ἔλαβε χώραν ἡ κολάσιμος πρᾶξις, ὦσι δημόσια. Διὰ τοῦ ἄρθρου 67 τοῦ νομοσχεδίου ἐπαυξάνεται ὁ κύκλος τῶν ἐπιβαρυντικῶν περιπτώσεων, καθόσον ἡ πεῖρα ἀπέδειξε τοῦτο ἀναγκαῖον. Ἡ διάταξις αὕτη ἠρανίσθη ἐν μέρει ἐκ τοῦ γαλλικοῦ δασονομικοῦ κώδηκος, ἀλλ' ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα τῶν προειμένων ἐπιβαρυντικῶν περιπτώσεων, τὸ νομοσχέδιον δὲν παραδέχεται τὴν αὐστηρότητα τούτου, καθ' ὃν (ἄρθρ. 200 καὶ 201) πᾶσα ἐπιβαρυντικὴ αἰτία ἐπιφέρει τὸν διπλασιασμὸν τῆς ποινῆς.

Τὴν πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ δάσους ὑποχρέωσιν τῶν ἐνόχων τῆς εἰς αὐτὰ προστιμουμένης ζημίας προσδιορίζει ὁ 1 § τοῦ ἄρθρου 68 ἀκριβέστερον ἢ αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ μνησθέντος νόμου ἀπὸ 16 Ἰουλίου 1836. Ὁ δεύτερος παράγραφος τοῦ προκειμένου ἄρθρου, καθ' ὃν δημεύονται τὰ χρησιμεύοντα εἰς τὴν κολάσιμον πρᾶξιν ἐργαλεῖα, ἠρανίσθη ἐκ τοῦ γαλλικοῦ δασονομικοῦ κώδηκος.

Διὰ τοῦ τελευταίου παραγράφου καθιεροῦται ἡ ἀρχὴ ὅτι δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ εἰς τὰ δικαστήρια ἡ πραγματογνωμοσύνη εἰς τὰ δάση συμβαινουσῶν ζημιῶν, ὥστε τὰ δικαστήρια νὰ μὴ ὦσι δεσμευμένα ἐκ ταύτης καὶ νὰ δύνανται νὰ στηρίζωσι τὴν ἀποφασίν των εἰς τὰς ἐκθέσεις τῶν δασονομικῶν ὑπαλλήλων, ὁσάκις προσδιορίζεται ἀκριβῶς εἰς αὐτὰς ἡ ζημία καὶ τῆς πραγματογνωμοσύνης τὸ ἀποτέλεσμα καθίσταται ἀμφίβολον.

Τὸ ἄρθρον 69 θεωρεῖ πολιτικῶς ὑπευθύνους τοὺς προϊσταμένους δι' τὰς ἐπιζημίους πράξεις τῶν αὐτοῖς ὑποκειμένων ἐπειδὴ οἱ πρῶτοι ἢ παρημελοῦσι τὴν ὀφειλομένην ἐπιτήρησιν τῆς δικα-

γωγῆς τῶν ὑποκειμένων αὐτοῖς, ἢ δὲν προσπαθοῦν νὰ προλάβωσι τὰς πράξεις των αὐτάς· καὶ ἐπειδὴ ἡ διάταξις αὕτη, μὴ ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, συντελεῖ πολὺ εἰς τὸν περιορισμὸν τῶν αἰτίων τῆς καταστροφῆς τῶν δασῶν, καὶ καθόσον μάλιστα, ὡς παρετηρήθη, οἱ προϊσταμένοι διὰ τῶν αὐτοῖς ὑποκειμένων ἀνηλίκων προσώπων ἐπιτρέπουν πολλάκις τὴν καταστροφήν, ὠφελούμενοι ἀπὸ τὴν διάταξιν τοῦ ποιν. νόμου, καθ' ἣν δὲν καταλογίζεται ἡ κολάσιμος πρᾶξις εἰς τοὺς μὴ συμπληρώσαντας τὰ δέκα ἕτη παῖδας. Παρομοίαν διάταξιν περιλαμβάνει καὶ τὸ ἄρθρον **256** τοῦ γαλλικοῦ δασονομικοῦ κώδηκος, ὅστις ἐπεκτείνει μάλιστα τὴν εὐθύνην τῶν προϊσταμένων ἐν ταῖς περιπτώσεσι, περὶ ὧν διαλαμβάνουν τὰ ἄρθρα **28**, **46**, **147** καὶ **199** αὐτοῦ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον **70** τοῦ νομοσχεδίου, τὰ πρόστιμα εἰσέρχονται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον καὶ οὐχὶ εἰς τὸ δημοτικόν, κατ' ἐξαίρεσιν τοῦ ἄρθρου **501** τοῦ ποιν. νόμου, ἐπειδὴ, ἀφ' οὗ ἡ ἀνακάλυψις καὶ καταδίωξις τῶν δασονομικῶν παραβάσεων ἐνεργεῖται ὑπὸ ὑπαλλήλων μισθοδοτουμένων ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου, τὰ πρόστιμα ταῦτα πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀποζημίωσίς τις τοῦ δημοσίου διὰ τὴν δαπάνην εἰς ἣν ὑποβάλλεται πρὸς ἀνακάλυψιν καὶ καταγγελίαν τῶν ἐνόχων τῶν διὰ προστίμων τιμωρουμένων παραβάσεων.

Τὸ ἄρθρον **71** ἀντιστοιχεῖ ἀκριβῶς εἰς τὸ ά. ἄρθρον τοῦ ἀπὸ **10** Ἰουλίου **1836** νόμου, καθόσον ἀφορᾷ τὰς ποινάς. Τὰ δὲ ἑπόμενα ἄρθρα **72** καὶ **73**, συνδυαζόμενα μὲ τὸ ἄρθρον **95** τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου, προβλέπουν περὶ τῆς ἄνευ δασονομικῆς ἀδείας ὑλοτομίας καὶ συλλογῆς δασικῶν προϊόντων, γενομένης εἰς τὰ δάση εἴτε τοῦ δημοσίου εἴτε ἄλλων προσώπων, καὶ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὰ ἄρθρα **11**, **12** καὶ **14** τοῦ περὶ ὑλοτομίας νόμου ἀπὸ **4** Δεκεμβρίου **1836**.

Τὸ ἄρθρον **74**, δι' οὗ διαγράφεται ὁ τρόπος τῆς ἐξαγωγῆς τῆς ῥητίνης, προτίθεται τὴν κατάπαυσιν καταχρήσεων κατὰ τὴν συλλογὴν τῆς ῥητίνης λαμβανουσῶν χώραν, τὰς ὁποίας αἱ πρὸς τὰς δασονομικὰς ἀρχὰς κατὰ τὸ **1836** ἐκδοθεῖσαι ὁδηγίαι δὲν δύνανται νὰ προλάβωσι, καθὸ στερημέναι ποινικῆς κυρώσεως, ἑπομένως συντελεῖ εἰς τὴν διατήρησιν τῶν ῥητινοφόρων δένδρων.

Τὸ ἄρθρον **75**, δι' οὗ ἀπαγορεύεται ἡ ἐκκοπὴ κλάδων πρὸς τροφὴν τῶν ποιμνίων, ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ ἄρθρον **10** τοῦ διατάγματος περὶ κανονισμοῦ τῆς βοσκῆς εἰς τὰ δάση.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου **76** ἡ ἀπαγορεύουσα τὴν σύστασιν καμίνων πλησίον εἰς τὰ δάση ἠρανίσθη μὲ ἠλαττωμένην ποινὴν ἐν μέρει ἐκ τοῦ γαλ. δασονομικοῦ κώδηκος, ἄρθρον **151**, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ἀπομακρυνθῶσι τὰ αἴτια τῶν πυρκαϊῶν, λίαν συνεχῶς συμβαινουσῶν, καὶ νὰ προληφθῇ πᾶσα καταβολίευσις τῶν δικαιωμάτων τοῦ δημοσίου ταμείου.

Τὸ ῥήγισμα εἶναι μία ἐκ τῶν ἀπηρχαιωμένων ἕξεων τῶν γεωργῶν μας, τὰς ὁποίας δὲν δύναταί τις νὰ ἐξαλείψῃ, καθὼ βαθέως ἐῤῥιζωμένας. Μέχρις οὗ ἡ πρόοδος τῆς γεωργίας καὶ τῆς ἐπιστήμης διδάξῃ εἰς αὐτοὺς ποῖα εἶναι τὰ εἰς μεγαλειτέραν παραγωγὴν ἀληθῶς συντείνοντα μέσα, ἀνάγκη νὰ προσδιορίσῃ ὁ νόμος τὸν τρόπον καὶ τὸν χρόνον, καθ' ὃν τὸ ῥήγισμα δύναται νὰ ἐνεργῆται ἄνευ καταστρεπτικῶν διὰ τὰ δάση μας ἀποτελεσμάτων, ὁποῖα συνήθως παρακολουθοῦν τὴν ἀνωτέρω πρὸς λιπασμὸν τῶν ἀγρῶν ἐκτελουμένην πρᾶξιν. Τὴν ἀνάγκην ταύτην ἔρχεται νὰ θεραπεύσῃ τὸ ἄρθρον **76** τοῦ νομοσχεδίου μας.

Κατὰ τὰ ἄρθρα **4** καὶ **11** τοῦ εἰρημένου διατάγματος περὶ κανονισμοῦ τῆς βοσκῆς εἰς τὰ δάση, ἡ βοσκὴ εἰς ἀπηγορευμένα μέρη ἐτιμωρεῖτο μὲ τὰς ἐν τοῖς ἄρθροις **1** καὶ **2** τοῦ νόμου περὶ τῶν εἰς τὰ δάση γινομένων ἀνομημάτων ὡρισμένας ποινὰς διὰ τὰς ἀστυνομικὰς τῶν δασῶν παραβάσεις.

Τὸ Ὑπουργεῖον ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ ἀντικαταστήσῃ τὰς διατάξεις τῶν εἰρημένων ἄρθρων **4** καὶ **11** διὰ τοῦ ά. παραγράφου τοῦ ἄρθρου **78**, ἐρανισθέντος ἐκ τοῦ γαλλικοῦ δασονομικοῦ κώδηκος· περιώρισεν ὅμως τὸ μέγεθος τῶν προστίμων, καθότι ἡ ἐν τῷ εἰρημένῳ παραγράφῳ ὁριζομένη ἀνωτέρω προστίμου ποινὴ ἐκ δραχμῶν μιᾶς, εἶναι κατωτέρα τοῦ προστίμου, τὸ ὁποῖον ὁ εἰρημένος κώδηξ ὁρίζει ὡς ἐλάχιστον ἐν τῷ ἄρθρῳ **199**.

Εἰς τὸν β'. παράγραφον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου διπλασιάζεται τὸ πρόστιμον καὶ ἡ ποινὴ τῆς προσωπικῆς κρατήσεως, καθότι ἡ βοσκὴ ζώων εἰς μέρη εἰς ἀναρυὴν εὑρισκόμενα ματαιόνει πᾶσαν προσπάθειαν εἰς ἀποκατάστασιν τοῦ καταστραφέντος δάσους καταβαλλομένην ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ αὐτὸς λόγος τῆς ταχείας ἀποκαταστάσεως τοῦ δάσους ὑπηγόρευσε τὴν διάταξιν τοῦ γ'. παραγράφου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου.

Ἐκτὸς τούτου, ἐπειδὴ οἱ γεωργοί μας, ἀποβλέποντες εἰς τὴν ὠφέλειαν, τὴν ὁποίαν εὐχερῶς καὶ ἀφθόνως παρέχει ἐπί τινα ὅμως χρόνον τὸ λίπασμα τῆς γῆς ὑπὸ τῆς τέφρας τοῦ πυροπολουμένου δάσους, ἐπιδιώκουν τὴν προσωρινὴν ταύτην ὠφέλειαν

μὲ τὴν καταστροφὴν ὁλοκλήρου δάσους· διότι δὲν δύνανται νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι ἡ ὕπαρξις τῶν δασῶν παρέχει πολὺ μείζονα καὶ διαρκῆ ὠφέλειαν εἰς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους ὡς ἄτομα καὶ ὡς μέλη τῆς κοινωνίας, ἐδέησε ν' ἀπαγορευθῇ αὐστηρῶς ὑπὸ τοῦ νόμου πᾶσα οἱαδήποτε καλλιέργεια ἐντὸς δάσους πυρποληθέντος, ὥστε οἱ γεωργοὶ ν' ἀπέχουν ἐξ ἀνάγκης ἀπὸ πράξεις, δι' ὧν δὲν δύνανται ν' ἀπολαύσωσι τὴν ὠφέλειαν, τὴν ὁποίαν μέχρι τοῦδε αἱ πράξεις αὗται ὑπέσχοντο εἰς αὐτούς.

Τὸ ἄρθρον 79 ἔλαβε τὴν γέννησίν του ἐκ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ εἰρημένου διατάγματος περὶ κανονισμοῦ τῆς βοσκῆς εἰς τὰ δάση. Κατηρτίσαμεν δ' αὐτὸ ὅπως ἔχει, βοηθούμενοι ἐκ διατάξεων ἄλλων εὐρωπαϊκῶν ἐπιμελητειῶν καὶ ἐκ τῶν ὁδηγιῶν, αἵτινες ἐδόθησαν, ὡς εἴρηται, κατὰ τὸ 1836 εἰς τοὺς δασονομικοὺς ὑπαλλήλους. Ἐπροσπαθήσαμεν δὲ νὰ συμβιβάσωμεν τὸ μέγα συμφέρον, ὅπερ ἔχει ἡ ἐπικράτεια διὰ τὴν διατήρησιν τῶν δασῶν, μὲ τὴν ἀναπόφευκτον ἀνάγκην νὰ διημερεύωσιν εἰς τὰ δάση τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ μνημονευόμενα πρόσωπα.

Τὸ ἄρθρον 80 τοῦ νομοσχεδίου ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸν τελευταῖον § τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ διατάγματος περὶ κανονισμοῦ τῆς βοσκῆς εἰς τὰ δάση. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου ἐπιβαλλομένη ὑποχρέωσις δὲν εἶναι ἀπόλυτος.

Τὸ ἄρθρον 81 προτίθεται νὰ προλάβῃ τὴν διάδοσιν τῆς πυρκαϊᾶς διὰ τῆς ταχείας συνδρομῆς τῶν ἐν αὐτῷ διαλαμβανομένων προσώπων πρὸς κατάσβεσιν τοῦ πυρὸς ἅμα τοῦτο ἐκραγῇ. Ἡ διάταξις περιλαμβάνει τοὺς δημοτικοὺς ὑπαλλήλους, τοὺς ὑλοτόμους καὶ τοὺς δημότας. Ἐπειδὴ δὲ ἅπαντα τὰ πρόσωπα ταῦτα ἐγένοντο αἴτια καταστροφῆς τῶν δασῶν διὰ τῆς ἀξιοκατακρίτου ἀναλγησίας των, ἐδέησεν ὁ νόμος νὰ προβλέψῃ περὶ τῆς ὑποχρεώσεως ὅλων αὐτῶν τῶν προσώπων ῥητῶς.

Ἡ παράλειψις τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ὑποχρεώσεώς των πρὸς χορήγησιν ταχείας συνδρομῆς καθίσταται ἀξιοκατάκριτος τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον ἡ Κυβέρνησις καταβάλλει πολλὰς προσπαθείας εἰς διατήρησιν τῶν δασῶν, ἐκ τῶν ὁποίων αὐτοὶ πρῶτοι ὠφελοῦνται θεραπεύοντες τὰς ἀνάγκας των, καὶ εὑρίσκουσιν οὐχὶ εὐκαταφρόνητον πορισμόν.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 82 τοῦ νομοσχεδίου ἠρανίσθη ἐκ τοῦ ἄρθρου 219 καὶ 220 τοῦ γαλλικοῦ δασονομικοῦ κώδικος.

Ἐπίσης ἠρανίσθη ἐκ τοῦ ἄρθρου 153 αὐτοῦ ἡ διάταξις τοῦ ἡμετέρου ἄρθρου 82, μὲ ἠλαττωμένον ὅμως προστιμον, καθότι,

ἐνῷ ὁ μέγιστος ὅρος τοῦ γαλλικοῦ συνίσταται εἰς 500 φράγκα, ὁ τοῦ ἡμετέρου ἄρθρου συνίσταται εἰς 200 δραχμάς.

Τὰ ἄρθρα 84, 85, 86 καὶ 87 ἠρανίσθησαν ἐπίσης ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 153, 154, 155, 156 καὶ 157 τοῦ εἰρημένου κώδικος μὲ μικράς τινας τροποποιήσεις, αἵτινες ἐθεωρήθησαν ἀναγκαῖαι.

Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων 82—88 τοῦ νομοσχεδίου περιοριζόμεθα μόνον εἰς τὸ νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι ἡ πεῖρα κατέδειξε τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ καθιερωθῶσιν αὗται καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν περὶ δασῶν νομοθεσίαν, ὡς συντελοῦσαι εἰς ἐπιτυχίαν τῆς περιστολῆς τῶν αἰτιῶν τῆς καταστροφῆς τῶν δασῶν.

Εἰς τὸ κεφάλ. Δ', ὅπερ ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἤδη μνησθέντων ἄρθρων 83—87, συμπεριλαμβάνονται τὰ δάση τῶν δήμων, τῶν κοινοτήτων κτλ. λόγῳ τῆς ἐποπτείας, τὴν ὁποίαν ἐξασκεῖ ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς ἰδιοκτησίας τῶν ἠθικῶν τούτων προσώπων. Δὲν συμπεριλαμβάνονται δὲ καὶ τὰ δάση τῶν ἰδιωτῶν, ὅπως μένῃ εἰς αὐτοὺς ἡ ἀπεριόριστος διάθεσις τῆς ἰδιοκτησίας των, ἐκτὸς τῆς εἰς τὸ ἄρθρον 82 ἐνδιαλαμβανομένης περιπτώσεως.

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 88 καὶ 89, ἅτινα μόνα ἀποτελοῦσι τὸ κεφάλαιον Ε'. τοῦ παρόντος τμήματος τοῦ νομοσχεδίου, δὲν ἔχουν ἄλλον σκοπὸν εἰμὴ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν νομίμων συμφερόντων καὶ δικαιωμάτων τοῦ δημοσίου διὰ τῆς τιμωρίας τῶν προσβαλλόντων αὐτά.

Στηριζόμεναι δὲ εἰς τὴν καθιερωμένην ἐν τῇ ποινικῇ νομοθεσίᾳ μας ἀρχὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 403 τοῦ ποινικοῦ νόμου, καὶ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου ἀπὸ 10 Ἰουλίου 1836 περὶ ὑλοτομίας, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς καινοτομία τις, καὶ καθὸ παρέχουσαι προφανῶς τὸν νόμιμον λόγον, δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην ἀναπτύξεώς τινος.

Τὸ Κεφ. Γ'. περὶ καταδιώξεως τῶν περὶ τὰ δάση κολασίμων πράξεων δὲν ἀπαιτεῖ οὐσιώδη τινὰ ἀνάπτυξιν, καθότι ἀποτελεῖται κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος αὐτοῦ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ μέχρι τοῦδε ἐν ἰσχύϊ νόμου τῆς 10 Ἰουλίου 1836.

Τὰ ἄρθρα 90, 91 93 καὶ 94 ἀντιστοιχοῦν πληρέστατα εἰς τὰ ἄρθρα 3, 4 καὶ 5 τοῦ νόμου τούτου. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 92, καθ' ἣν αἱ ἐκθέσεις τῶν δασονομικῶν ὑπαλλήλων ὡς ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων, ἔχουν ἰσχὺν μέχρις οὗ ἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίον, εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν ἀρχὴν αὐτὴν τῆς νομοθεσίας μας, τὴν ὁποίαν καθιεροῖ τὸ ἄρθρον 134 τῆς ποινικῆς δικονομίας.

Τὸ ἄρθρον 95 ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου περὶ ὑλοτομίας. Διὰ δὲ τοῦ τελευταίου § τοῦ ἄρθρου 95 τοῦ νομοσχεδίου, τοῦτο προτίθεται νὰ προλάβῃ ἀδίκους κατὰ τοῦ δημοσίου ἀπαιτήσεις ἐπὶ ἀποζημιώσει, καὶ δίκας, αἵτινες καὶ ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν ἀποβαίνουν ὑπὲρ τῶν ἰδιωτῶν δὲν εἶναι εἰμὴ ἐπιβλαβεῖς εἰς τὰ συμφέροντά των, καθὸ προκαλοῦσαι χρονοτριβὰς καὶ ἀντιμισθίας, διὰ τὰς ὁποίας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἱκανοποιηθῇ ἐντελῶς ὁ ἰδιώτης ἀπὸ τὴν ἐπιδικαζομένην ἀποζημίωσιν, οὖσαν συνήθως μικροῦ λόγου ἀξίας.

Τὸ ἄρθρον 96 τοῦ νομοσχεδίου ἐξομοιοῖ τοὺς δασονομικοὺς φύλακας τῶν δήμων κτλ. μὲ τοὺς δασοφύλακας τοῦ δημοσίου, καθόσον ἀφορᾷ τὴν βεβαίωσιν καὶ καταδίωξιν τῶν κατὰ τὰ δάση πραττομένων κολασίμων πράξεων, καθότι τόσον οἱ ὑπὸ τῶν εἰρημένων ἠθικῶν προσώπων, ὅσον καὶ οἱ ὑπὸ ἰδιωτῶν διοριζόμενοι δασοφύλακες διορίζονται μὲ τὴν συγκατάθεσιν τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ὁρκίζωνται τὸν ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας πρὶν ἢ ἀναλάβωσι τὰ καθήκοντά των. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ διὰ τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον ἔχει ἡ Κυβέρνησις δυνάμει τοῦ ἄρθρου 54 ν' ἀποπέμπῃ τοὺς ἀνικάνους καὶ κακῆς διαγωγῆς, ἐξασφαλίζεται ἡ καλὴ ἐκλογὴ αὐτῶν, καὶ καθότι ἐκτὸς τούτων ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ βεβαιῶται δι' ἐκθέσεως πᾶσα κολάσιμος πρᾶξις καὶ παράβασις τῶν δασονομικῶν διατάξεων εἴς τε τὰ δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ δάση δὲν θεραπεύεται ἀποχρώντως, ἐὰν οἱ εἰς τὰ ἰδιωτικὰ δάση διημερεύοντες δασοφύλακες δὲν εἶχον τὸ δικαίωμα καὶ αὐτοὶ τοῦ συντάττειν ἐκθέσεις.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Σεπτεμβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Λ. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.»

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ παρὸν νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Λ. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

«Ἠρεσμένοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΤΜΗΜΑ Ι

Περὶ δασονομικῆς διοικήσεως.

Ἄρθρ. 1. Ἡ δασονομικὴ διοίκησις τοῦ Κράτους μεταῤῥυθμίζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 2. Ὑπάγονται εἰς τὴν δασονομικὴν διοίκησιν·

1) Τὰ δάση τοῦ δημοσίου.

2) Τὰ δάση τῶν δήμων, κοινοτήτων, δημοσίων ἀγαθοεργῶν καταστημάτων καὶ μοναστηρίων.

Ἄρθρ. 3. Οἱ ἰδιῶται ἰδιοκτῆται δασῶν ἐξασκοῦσιν ἐπ' αὐτῶν ἅπαντα τὰ ἐκ τῆς ἰδιοκτησίας ἀπορῥέοντα δικαιώματα, ἐκτὸς τινων ἐξαιρέσεων, ὁριζομένων εἰς τὸν παρόντα νόμον.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ

Περὶ τῶν θέσεων καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς δασονομικῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 4. Καθίστανται καθ' ὅλον τὸ βασίλειον·

α) Ἐννέα δασαρχεῖα.

β) Τριάκοντα τέσσαρα δασονομεῖα, ἐξ ὧν τὰ μὲν 15 α'ης τάξεως, τὰ δὲ 19 β'ας

γ) Δασονομικὰ τμήματα 22 α καὶ β' τάξεως.

Ἄρθρ. 5. Εἰς ἕκαστον δασαρχεῖον προΐσταται εἷς δασάρχης, εἰς ἕκαστον δασονομεῖον εἷς δασονόμος, καὶ εἰς ἕκαστον δασονομικὸν τμῆμα εἷς ἀρχιφύλαξ, ὑποκείμενος εἰς τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ ἀμοδίου δασονόμου.

Ἄρθρ. 6. Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν δασαρχείων, δασονομείων καὶ δασονομικῶν τμημάτων προσδιορίζονται δασοφύλακες 300, ἐξ ὧν 250 πεζοὶ καὶ 50 ἔφιπποι, διανεμόμενοι ἅπαντες κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 7. Εἷς ὑπεράριθμος δασάρχης μεθ' ἑνὸς ὑπεραριθμου δασονόμου α ἢ β' τάξεως, ὡς βοηθοῦ αὐτοῦ, ἐνεργεῖ ὡς τμηματάρχης παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν τὰ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ δασονομικοῦ κλάδου.

Ἄρθρ. 8. Αἱ περιφέρειαι τῶν δασαρχείων, τῶν δασονομείων καὶ τῶν δασονομικῶν τμημάτων, ὡς καὶ αἱ ἕδραι αὐτῶν, προσδιορίζονται διὰ Β. διατάγματος.

Ἄρθρ. 9. Οἱ δασάρχαι, δασονόμοι καὶ δασονομικοὶ ἀρχιφύλακες διορίζονται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, οἱ δὲ δασοφύλακες κατατάσσονται κατ' ἔγκρισιν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ,

Ἄρθρ. 10. Ἡ κατάταξις εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς δασοφυλακῆς εἶναι προαιρετική. Γίνονται δὲ δεκτοὶ ὡς δασοφύλακες·

α) Οἱ ἔχοντες ἡλικίαν 25 ἐτῶν.

β) Οἱ ἔχοντες ὑγιᾶ κρᾶσιν καὶ δυνατὴν κατασκευὴν σώματος, ἄνευ ἐλαττώματός τινος, καθιστῶντος αὐτοὺς ἀνικάνους εἰς τὴν ὑπηρεσίαν.

γ) Οἱ φέροντες πιστοποιητικὸν περὶ τῆς καλῆς των διαγωγῆς παρὰ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν, ἐὰν ὑπηρέτησαν εἰς τὸν στρατὸν ἢ εἰς ἄλλην τινὰ πολιτικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ παρὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, ἐὰν ἦναι ἰδιῶται.

Προτιμῶνται οἱ ὑπηρετήσαντες εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν, ἢ εἰς τὴν χωροφυλακὴν καὶ ὁρεφυλακὴν, καὶ λαβόντες ἔντιμον ἄφεσιν, καθὼς καὶ οἱ διατελέσαντες ὡς ὑγειονομικοὶ ἢ τελωνιακοὶ φύλακες καὶ ὑπηρετήσαντες ἐντίμως.

Πρὸ πάντων δὲ οἱ ἔχοντες γραφικήν τινα ἱκανότητα.

Ἄρθρ. 11. Τὰ ἀφορῶντα ἐν γένει τὴν κατάταξιν ἐνεργοῦνται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν. Ὁ δὲ τρόπος τῆς κατατάξεως κανονίζεται διὰ Β. διατάγματος.

Ἄρθρ. 12. Ἡ ὑπηρεσία τῶν ἅπαξ καταταχθέντων δασοφυλάκων εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἐπὶ πέντε συμπεπληρωμένα ἔτη.

Οἱ ὑπηρετήσαντες καλῶς καὶ ἐντίμως καὶ ἔχοντες τὴν ἀπαιτουμένην σωματικὴν ἱκανότητα, δύνανται νὰ ἀνακατατάττωνται καὶ διὰ νέαν θητείαν.

Ἄρθρ. 13. Αἱ ἀρέσεις δίδονται παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς θητείας.

Ἄρθρ. 14. Ἀποβάλλονται τῆς ὑπηρεσίας οἱ δασοφύλακες·

α) Ὅταν καταδικασθῶσι διὰ κακούργημα ἢ πλημμέλημα, περὶ ὧν προβλέπουσι τὰ ἄρθρα 22 καὶ 23 τοῦ ποινικοῦ νόμου, τροποποιηθέντα διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου 1836 νόμου.

β) Ἕνεκα καταδίκης διὰ πράξεις ἀναγομένας εἰς τὴν δημόσιον ὑπηρεσίαν των καὶ τιμωρουμένας ὡς πλημμελήματα ἀπὸ τῶν ποινικῶν νόμων.

γ) Ἕνεκα ἐγκαταλείψεως τῆς θέσεώς των ἄνευ διαταγῆς ἢ ἀδείας τοῦ προϊσταμένου των.

δ) Ἕνεκα σωματικῆς ἀνικανότητος προερχομένης ἐκ χρονίου νοσήματος, καὶ καθιστώσης αὐτοὺς ἀνικάνους εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ

ε) Ὅταν μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν ὅλων τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν, δὲν κατορθωθῇ ὁ σωφρονισμὸς τοῦ ἀτόμου καὶ ἡ ἀποπομπή του καθίσταται ἀναπόφευκτος.

Ἡ ἀποβολὴ τῶν δασοφυλάκων ἐνεργεῖται δι' αἰτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. 15. Πειθαρχικαὶ ποιναὶ εἶναι·

α) Ἐπίπληξις.

β) Πρόστιμον.

γ) Πρόσκαιρος παῦσις.

Τὸ πρόστιμον δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ 1/4 τῆς μηνιαίας μισθοδοσίας.

Ἡ πρόσκαιρος παῦσις συνεπιφέρει τὴν στέρησιν τῆς μισθοδοσίας· δὲν ὑπερβαίνει δὲ τὰς τέσσαρας ἑβδομάδας.

Ἡ πρόσκαιρος παῦσις ἐνεργεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς δασονόμους, ἀρχιφύλακας καὶ δασοφύλακας, ἀπαιτεῖται δὲ ἡ ἀπόφασις τοῦ Βασιλέως, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς δασάρχας.

Ἡ ἐπίπληξις καὶ τὸ χρηματικὸν πρόστιμον δύναται νὰ ἐπιβληθῇ ὑπὸ τῶν δασαρχῶν εἰς τοὺς δασονόμους, εἰς δὲ τοὺς ἀρχιφύλακας καὶ δασοφύλακας, ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν δασονόμων.

Κατὰ τῶν πειθαρχικῶν ἀποφάσεων τῶν δασαρχῶν ἐπιτρέπεται ἔφεσις ἐνώπιον τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον παραδέχεται, τροποποιεῖ ἢ ἀπορρίπτει τὴν ἀπόφασιν.

Ἄρθρ. 16. Εἰς τὰς χηρευούσας θέσεις οἱ προβιβασμοὶ γίνονται συνήθως, ἐντὸς τοῦ σώματος ἐκ τῶν διακρινομένων ἐπὶ ἱκανότητι καὶ τιμιότητι, καὶ διατελεσάντων δύω τοὐλάχιστον ἔτη εἰς τὴν ἀμέσως κατωτέραν θέσιν, προτιμωμένων πάντοτε τῶν ἐχόντων εἰδικὰς γνώσεις.

Οἱ σπουδάσαντες τὴν δασονομίαν καὶ ἐπιστημονικῶς μορφωθέντες δύνανται νὰ διορισθῶσιν ἀμέσως δασονόμοι.

Ἄρθρ. 17. Οἱ δασάρχαι, δασονόμοι, ἀρχιφύλακες καὶ δασοφύλακες δίδουσι τὸν ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας ἐνώπιον τοῦ προέδρου τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν.

Ἄρθρ. 18. Ὀφείλει ἕκαστος δασάρχης, δασονόμος, ἀρχιδασοφύλαξ καὶ ἔφιππος δασοφύλαξ νὰ προμηθευθῶσιν ἰδίᾳ δαπάνῃ ἕνα ἵππον τῆς ὑπηρεσίας.

Τὸ διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ ἵππου ἀπαιτούμενον ποσὸν δύναται νὰ χορηγηθῇ ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἐκ προκαταβολῆς μόνον εἰς τοὺς ἀρχιφύλακας καὶ φύλακας.

Ἡ ἀπόδοσις τῆς προκαταβολῆς ἐνεργεῖται δι' ἀναλόγου κρατήσεως ἐκ τῆς μηνιαίας μισθοδοσίας των. Ἡ κράτησις δὲν ὑπερβαίνει τὸ 1/4 τῆς μισθοδοσίας.

Ἄρθρ. 19. Ὁ δασάρχης ἔχει βαθμὸν ὑπουργικοῦ τμηματάρχου β' τάξεως.

Ὁ δασονόμος ἀ τάξεως, ὑπουργικοῦ γραμματέως ἀ.

Ὁ δασονόμος β', ὑπουργικοῦ γραμματέως β' τάξεως.

Ἄρθρ. 20. Ἡ μισθοδοσία τῶν δασονομικῶν ὑπαλλήλων προσδιορίζεται ὡς ἑπεται·

Τοῦ δασάρχου εἰς δραχ.	200
» δασονόμου ἀ τάξεως.	140
» » β' »	120
Δασον. ἀρχιφύλακος ἀ »	70
» » β' »	60
Ἐφίππου δασοφύλακος	45
Πεζοῦ »	40
Τοῦ δασάρχου τμηματάρχου παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν εἰς δραχ.	250

Ἄρθρ. 21. Δι' ἔξοδα γραφείου καὶ ἐνοικίου προσδιορίζεται σταθερὰ μηνιαία ἐπιχορήγησις ἄνευ λογαδοσίας.

Διὰ τὸν δασάρχην δραχ.	30
» » δασονόμων »	20

Προσδιορίζονται ὡσαύτως δι' ἀντίτιμον ἱπποφορβῆς,

Τοῦ δασάρχου δραχ.	20
» δασονόμου »	20
» ἀρχιδασοφύλακος καὶ » Φύλακος ἱππέως.	15

Ἄρθρ. 22. Διὰ Β. διατάγματος θείλουν κανονισθῇ ὁ ἱματισμός, ὁ ὁπλισμός, τὰ καθήκοντα καὶ αἱ σχέσεις τῶν δασονομικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ

Περὶ δημοσίων δασῶν.

Κεφ. Α'.

Περὶ ὁροθετήσεως.

Ἄρθρ. 23. Ἡ ὁροθέτησις τῶν δημοσίων δασῶν γίνεται δι' ὅρων, περιφραγμάτων ἢ διὰ τάφρων προκαλεῖται δὲ εἴτε παρὰ τοῦ δημοσίου εἴτε παρὰ τῶν ὁμόρων ἰδιοκτητῶν.

Ἄρθρ. 24. Δύο μῆνας πρὸ τῆς ἐνάρξεως πάσης ὁροθετήσεως ὁ νομάρχης δημοσιεύει τοῦτο διὰ προγράμματός του διὰ τῶν ἁρμοδίων ἐπάρχων, δημάρχων καὶ παρέδρων εἰς τοὺς ὁμόρους δήμους καὶ κοινότητας, καὶ εἰδοποιεῖ ἐγγράφως ἕνα ἕκαστον τῶν γειτνιαζόντων ἰδιοκτητῶν.

Ἡ κοινοποίησις γίνεται εἰς τὴν κατοικίαν τῶν ἰδιοκτητῶν, τῶν κολλήγων ἢ τῶν ἐπιστατῶν αὐτῶν διὰ τῶν ἁρμοδίων δημάρχων καὶ παρέδρων.

Παρελθούσης τῆς δημοσίου προθεσμίας, οἱ ἁρμόδιοι δασονομικοὶ ὑπάλληλοι προβαίνουν εἰς τὴν σχεδιαγραφὴν τῆς ὁροθετήσεως παρόντων ἢ καὶ ἀπόντων τῶν ὁμόρων ἰδιοκτητῶν.

Ἄρθρ. 25. Περὶ τῆς ὁροθετικῆς σχεδιαγραφήσεως συντάσσονται δύο ὅμοια πρωτόκολλα, ὑπογραφόμενα παρά τε τῶν ἐνεργησάντων καὶ παρευρεθέντων εἰς τὴν ἐργασίαν. Ἐξ αὐτῶν τὸ μὲν ἓν ὑποβάλλεται ἀμέσως εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, τὸ δὲ ἕτερον παρακατατίθεται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἁρμοδίου νομάρχου. Ἀντίγραφον δ' αὐτοῦ παρακατατίθεται ὡσαύτως εἰς τὸ ἁρμόδιον ἔπαρχεῖον.

Περὶ τῆς καταθέσεως τοῦ πρωτοκόλλου ὁ νομάρχης ἐκδίδει πρόγραμμα δημοσιευόμενον καὶ τοιχοκολλούμενον εἰς τοὺς ὁμόρους δήμους καὶ κοινότητας διὰ τῶν ἁρμοδίων δημοτικῶν ἀρχῶν.

Οἱ ἔχοντες συμφέρον δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν τούτου εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ νομάρχου ἢ ἐπάρχου, καὶ νὰ ὑποβάλωσι τὰς ἀντιρρήσεις των, ἐὰν ἔχωσι τοιαύτας, ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ τελευταίου νομαρχικοῦ προγράμματος.

Μετὰ παρέλευσιν τῶν ἓξ μηνῶν ὁ νομάρχης ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον τὰς τυχὸν γενομένας ἀντιρρήσεις, τὸ δὲ ὑπουργεῖον, ἀκούσαν τὴν γνώμην τοῦ παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν δασάρχου τμηματάρχου καὶ δύω ἐκ τῶν παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ δικηγόρων, ἐκδίδει ἀπόφασιν, διὰ τῆς ὁποίας ἀπορρίπτει ἢ ἐγκρίνει καθ' ὁλοκληρίαν ἢ ἐν μέρει τὸ πρωτόκολλον τῆς ὁροθετικῆς σχεδιαγραφήσεως ἐντὸς ἓξ μηνῶν.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ ὑπουργείου δημοσιεύεται καὶ τοιχοκολλᾶται εἰς τοὺς ὁμόρους δήμους καθ' ὃν τρόπον δημοσιεύεται ὡς ἀνωτέρω καὶ τὸ περὶ ὁροθετικῆς σχεδιαγραφήσεως πρωτόκολλον. Ἐὰν ὅμως ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις φέρῃ τροποποιήσεις εἰς τὸ πρωτόκολλον, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει γνωστοποιεῖται εἰς τὸν γειτνιάζοντα ἰδιοκτήτην εἰς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ, ἢ τοῦ κολλήγου ἢ τοῦ ἐπιστάτου αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 26. Ἐὰν τρεῖς μῆνας ἀπὸ τῆς εἰς τοὺς δήμους δημοσιεύσεως τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἢ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῆς πρὸς τοὺς γειτνιάζοντας ἰδιοκτήτας δὲν ἐγένετο κάμμία ἀντίρρησις ἐκ μέρους αὐτῶν, καὶ ἐὰν ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις παρεδέ-

χθη ὁλοσχερῶς τὸ πρωτόκολλον τῆς ὁροθετικῆς σχεδιαγραφήσεως, θεωρεῖται αὕτη ὁριστικὴ καὶ ἀπρόσβλητος.

Κατασταθείσης ὁριστικῆς τῆς ὁροθετικῆς διαγραφήσεως, εἰδοποιοῦνται οἱ γειτνιάζοντες ἰδιοκτῆται διὰ τοῦ ἁρμοδίου νομάρχου κατὰ τὸ ἄρθρ. 24, καὶ μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς μηνὸς αἱ ἁρμόδιαι δασονομικαὶ ἀρχαὶ προβαίνουν εἰς τὴν ὁροθέτησιν παρόντων ἢ καὶ ἀπόντων τῶν γειτνιαζόντων ἰδιοκτητῶν.

Ἄρθρ. 27. Ἐν περιστάσει, καθ' ἣν ἤθελον ἐγερθῆ ἀντιρρήσεις πρὸ τῆς ὁριστικότητος τοῦ πρωτοκόλλου τῆς ὁροθετικῆς διαγραφήσεως, τὰ τακτικὰ δικαστήρια ἀποφασίζουσι περὶ αὐτῶν, ἡ δὲ ὁροθέτησις ἀναβάλλεται μέχρι τῆς ὁριστικῆς αὐτῶν ἀποφάσεως.

Ἄρθρ. 28. Ἔχουσιν ἐπίσης οἱ ἰδιοκτῆται δικαίωμα προσφυγῆς ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἐὰν αἱ δασονομικαὶ ἀρχαὶ ἀναβάλωσι τὴν ὁροθέτησιν πέραν τῆς ταχθείσης ἐν τῷ ἄρθρῳ 26 προθεσμίας.

Ἄρθρ. 29. Ἐὰν ἡ ὁροθέτησις ἐνεργηθῆ δι' ἁπλῶν ὁροσήμων, τὰ ἔξοδα καταβάλλονται ἐξ ἡμισείας παρὰ τοῦ δημοσίου καὶ τῶν γειτνιαζόντων ἰδιοκτητῶν. Ἐὰν διὰ περιφραγμάτων, ὁλόκληρος ἡ δαπάνη βαρύνει τὸν προκαλοῦντα τὴν τοιαύτην ὁροθέτησιν, καὶ ἐὰν διὰ τάφρων, τὰ ἔξοδα ἐπίσης βαρύνουν αὐτὸν καὶ ὁ ἀπαιτούμενος τόπος λαμβάνεται καθ' ὁλοκληρίαν ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας του.

Κεφ. Β'.

Περὶ τεχνικῆς τῶν δασῶν οἰκονομίας.

Ἄρθρ. 30. Ἅπαντα τὰ δημόσια δάση θέλουν ὑπαχθῆ βαθμηδὸν εἰς τεχνικὴν οἰκονομίαν, κανονιζομένην ἑκάστοτε διὰ Β. διατάγματος.

Ἡ τεχνικὴ οἰκονομία συνίσταται εἰς τὴν διαίρεσιν τῶν δασῶν εἰς περιοδικὰς ἀλληλοδιαδόχους ἐκκοπὰς καὶ ἀναβλαστήσεις, εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἐκτάσεως ἢ τῆς ἡλικίας τῶν ἐτησίων κανονικῶν ὑλοτομιῶν καὶ εἰς τὸν καταρτισμὸν δασῶν μεγάλων ἐκ δένδρων. Τὰ πάντα πρὸς τὸ συμφέρον τῆς καταναλώσεως, τῆς διατηρήσεως καὶ ἀναπτύξεως τῶν δασῶν.

Ἄρθρ. 31. Οὐδεμία ἔκτακτος ὑλοτομία ἐπιτρέπεται εἰς δάση ὑπαχθέντα ἤδη εἰς τεχνικὴν οἰκονομίαν καὶ εἰς δάση ἢ μέρη δασῶν, προσδιωρισμένα πρὸς καταρτισμὸν μεγάλων δένδρων, ἄνευ Β. διατάγματος· ὀφείλει δὲ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς νὰ ἀναφέρῃ ἐγκαίρως τοὺς λόγους εἰς τὰς Βουλάς.

Ἄρθρ. 32. Ἡ κανονικὴ καλλιέργεια πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀνανεώσεως τῶν ὑλοτομηθέντων δασῶν πρέπει νὰ ἐφαρμόζηται

οὐ μόνον εἰς τὰ δάση τῆς τεχνικῆς οἰκονομίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ δάση, ἅτινα ἔπαθον ἐκ πυρκαϊᾶς, καὶ ἄλλας θέσεις ἐπιδεκτικὰς ἀναδάσεως μεγάλων δένδρων, καὶ δύνανται ὡς ἐκ τῆς γειτνιάσεώς των εἰς κώμας καὶ χωρία νὰ ἦναι χρήσιμα διά τε τὴν βιομηχανίαν καὶ τὰς ἄλλας ἀνάγκας τῶν κατοίκων.

Τὸ μέτρον τοῦτο πρὸ πάντων θέλει ἐφαρμοσθῆ εἰς τὰς περιστοιχούσας τὴν καθέδραν ὀρεινὰς ἢ πεδινὰς καταλλήλους θέσεις.

Ἡ περὶ τούτου ἀναγκαία δαπάνη θέλει καταλογίζεσθαι ἐτησίως εἰς τὸν γενικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους.

Κεφ. Γ'.

Περὶ ὑλοτομίας.

Ἄρθρ. 33. Εἰς τὰ δάση τὰ ὑπαχθέντα εἰς τεχνικὴν οἰκονομίαν, κατὰ τὸ ἄρθρον 30, ἡ κανονισθεῖσα ὑλοτομία ἐνεργεῖται δι' ἐργολάβων ἢ διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου.

Ἡ δι' ἐργολάβων ὑλοτομία παραχωρεῖται διὰ δημοπρασίας, τηρουμένων τῶν περὶ δημοπρασίας δημοσίων προσόδων ἀναλόγων διατυπώσεων. Τὰ ἔξοδα τῆς διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου ἐνεργουμένης ὑλοτομίας καταχωροῦνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους, ἡ δὲ ἐξαγομένη ξυλεία ἐκποιεῖται διὰ δημοπρασίας.

Ἄρθρ. 34. Εἰς τὰ δάση τὰ μὴ ὑπαχθέντα εἰς τεχνικὴν οἰκονομίαν ἡ ὑλοτομία ἐνεργεῖται συνήθως παρ' ἰδιωτῶν ὑλοτόμων.

Ἄρθρ. 35. Ὁ θέλων νὰ ὑλοτομήσῃ ὁποιονδήποτε εἶδος ξυλείας, ὀφείλει νὰ ἐφοδιασθῆ πρότερον μὲ ἔγγραφον ἄδειαν τῆς ἁρμοδίας δασονομικῆς ἀρχῆς.

Ὁσάκις πρόκειται περὶ ὑλοτομίας ναυπηγησίμου ξυλείας, ἡ δασονομικὴ ἀρχὴ δὲν δύναται νὰ ἐκδώσῃ τὴν αἰτηθεῖσαν ἄδειαν πρὶν ἡ προκαλέσῃ καὶ ἐκδοθῆ ἡ ἔγκρισις τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. 36. Ἡ ὑλοτομία κατὰ τὰς ἐπιτρεπομένας δασικὰς θέσεις περιορίζεται εἰς τὰ δένδρα, τὰ ὁποῖα ἐπὶ τούτῳ σφραγίζει ἑκάστοτε ἐπὶ τῆς ῥίζης ὁ ἁρμόδιος δασονόμος διὰ τοῦ δασικοῦ σφυροῦ.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον θέλει ἐφοδιασθῆ ἕκαστος δασονόμος μὲ δασικὸν σφυρὸν, φέροντα ἐν τῷ μέσῳ ἐγκεχαραγμένον τὸ Βασ. στέμμα καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς δασονομικῆς περιφερείας του.

Ἀλλ' ἐὰν ἡ ὑλοτομία γίνεται δι' ἐργολάβων ἐπὶ δασικῶν τμημάτων δημοπρατηθέντων, σφραγίζονται τὰ τελευταῖα μόνον δένδρα τοῦ ὑπολειπομένου δάσους, τὰ ὁριζοντα τὸ δημοπρατηθέν.

Ἄρθρ. 37. Ἡ ὑλοτομία συγχωρεῖται ἐν γένει κατὰ τοὺς μῆνας Ὀκτώβριον, Νοέμβριον, Δεκέμβριον καὶ Ἰανουάριον, ἐν μέρει δὲ καὶ κατὰ τὸν Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον.

Ἡ πρὸς καυσόξυλείαν ὑλοτομία, ὅταν πρόκειται νὰ γένῃ εἰς δάση συνιστάμενα ἐκ θάμνων, δύναται νὰ ἐπιτραπῇ καὶ εἰς ἄλλας ὥρας τοῦ ἔτους.

Ἄρθρ. 38. Πᾶσα ξυλεία ὑλοτομηθεῖσα δὲν μετατοπίζεται εἰμὴ ἀφοῦ σφραγισθῶσι καθ' ἕκαστον ὅλα τὰ ἐκκοπέντα ξύλα διὰ τοῦ σφυροῦ τοῦ δασονόμου καὶ βεβαιωθῇ παρ' αὐτοῦ ἡ ἐγγρησις τῶν ὅρων τῶν διαγεγραμμένων εἰς τὴν ἄδειαν.

Περὶ τῆς σφραγίσεως συντάσσεται πρωτόκολλον, ἐν ᾧ καταγράφονται, ἐπὶ ποινῇ παύσεως καὶ ποινικῆς καταδιώξεως τῆς δασονομικῆς ἀρχῆς, τὸ ποσὸν καὶ εἶδος τῶν ἐκ σπάντων δένδρων, ὡς καὶ αἱ ἀνακαλυφθεῖσαι παραβάσεις τοῦ ὑλοτόμου, ἢ τοῦ ἐργολάβου καὶ τῶν ἐπιστατῶν αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 39. Δὲν ἐπιτρέπεται μετὰ τὴν δημοπρασίαν διὰ οἱανδήποτε πρόφασιν κάμμία ἀνταλλαγὴ ἢ προσθήκη δένδρων εἰς τὸ ἤδη δημοπρατηθὲν τεμάχιον τοῦ δάσους, ἐπὶ χρηματικῇ ποινῇ κατὰ τοῦ ἐργολάβου ἴσῃ μὲ τὸ τριπλοῦν τῆς ἀξίας τῶν ἀνταλλαχθέντων ἢ προστεθέντων δένδρων καὶ τῇ ἀποβολῇ τῶν ἰδίων δένδρων ἢ τῆς ἀξίας αὐτῶν.

Εἰς τὴν αὐτὴν χρηματικὴν ποινὴν ὑπόκεινται καὶ οἱ δασονομικοὶ ὑπάλληλοι καὶ δασοφύλακες, οἵτινες ἐθέλουν συγχωρήσει ἢ ἀνεχθῇ τοιαύτην ἀνταλλαγὴν ἢ προσθήκην δένδρων, ἐπιφυλαττομένης καὶ τῆς ποινικῆς καταδιώξεως.

Κεφ. Δ'.

Περὶ ἰδιαιτέρων δασικῶν προϊόντων.

Ἄρθρ. 40. Τὰ ἰδιαίτερα δασικὰ προϊόντα συλλέγονται ἢ κατασκευάζονται μόνον εἰς ὡρισμένας ὥρας τοῦ ἔτους, θέσεις, ἀποστάσεις καὶ κατ' ἰδιαίτερον τρόπον κατὰ τὰς περὶ τούτου παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐκδοθησομένας λεπτομερεῖς ὁδηγίας.

Ἄρθρ. 41. Ὡς ἰδιαίτερα δασικὰ προϊόντα λογίζονται:

α) Οἱ βάλανοι, ῥητίνη, πρινοκόκκιον, τερέβινθος, ῥοῦς, κόμμι, κοκκουνάρια, ξυλοκέρατα, κάστανα, ἀγριοβάλανα, πιτρινοκόκκιον, χρυσόξυλον, δαδί, τετράγκανθον, καλύξ, σπινόκιον κτλ. καὶ

β) Οἱ ἄνθρακες, ἡ ἄσβεστος, πότασσα, κατράμη, κέραμοι, πλίνθοι ὀπτοί (τοῦβλα), πήλινα ἀγγεῖα κτλ.

Ἄρθρ. 42. Συμφώνως μὲ τὰς περὶ τούτου ὑπουργικὰς διατάξεις ὁ ἀρμόδιος δασάρχης δημοσιεύει κατ' ἔτος διὰ πράξεώς του τὴν ὥραν τοῦ χρόνου, τὰς θέσεις καὶ τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἐπιτρέπεται ἡ συλλογὴ τῶν ὑπὸ τὸν § α τοῦ προηγουμένου ἄρθρου δασικῶν προϊόντων.

Ὁ θέλων νὰ συλλέξῃ ὀφείλει νὰ ἐφοδιασθῇ προηγουμένως μὲ ἔγγραφον ἄδειαν τοῦ ἀρμοδίου δασονόμου. Εἰς τὴν ἄδειαν πρέπει νὰ σημειοῦνται ῥητῶς ἡ θέσις καὶ τὰ ὅρια, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐπιτρέπεται ἡ συλλογή.

Ἐὰν πρόκειται περὶ συλλογῆς βαλανοκιδίων, αἱ ἄδειαι χωρηγοῦνται κατὰ πρωτίμησιν εἰς τὰς γειτνιαζούσας τοῦ δάσους κοινότητας, αἵτινες ἐκ πολλοῦ χρόνου ἐνασχολοῦνται εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς συλλογῆς, περιοριζομένου ὅμως τοῦ ποσοῦ τῶν πρὸς συλλογὴν δένδρων ἀναλόγως μὲ τὸν πληθυσμὸν τῶν κατοίκων.

Ἄρθρ. 43. Ὁ θέλων νὰ κατασκευάσῃ ἐν ἢ πλειότερα τῶν κατὰ τὸν § β'. τοῦ ἄρθρου 41 ἰδιαιτέρων δασικῶν προϊόντων ὀφείλει νὰ ἐφοδιασθῇ μὲ ἔγγραφον ἄδειαν τοῦ ἀρμοδίου δασονόμου, ἐκδιδομένην κατὰ τὸν ὁριοθησόμενον τύπον.

Κεφ. Ε'.

Περὶ βοσκῆς.

Ἄρθρ. 44. Ἀπαγορεύεται ἡ βοσκὴ μικρῶν καὶ μεγάλων ζώων εἰς τὰ δάση τὰ ὑπαχθέντα εἰς τεχνικὴν οἰκονομίαν, ὡσαύτως δὲ καὶ εἰς τὰ δάση καὶ θέσεις εἰς τὰς ὁποίας ἐφαρμόζεται οἱονδήποτε εἶδος δασικῆς καλλιεργείας.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ μήπω ὑπαχθέντα εἰς τεχνικὴν οἰκονομίαν δάση ἐπιτρέπεται ἡ βοσκὴ εἰς ἐκείνας τὰς θέσεις, τὰς ὁποίας ἤθελε προσδιορίσει ὁ ἀρμόδιος δασάρχης.

Ἄρθρ. 45. Συμφώνως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ὁ δασονόμος καὶ ὁ ἀρμόδιος δήμαρχος ἐνεργοῦσι τὴν διανομὴν τῶν βοσκησίμων θέσεων εἰς τοὺς κτηνοτρόφους, καὶ καταδεικνύουν αὐτοῖς τὰ ὅρια τῆς θέσεως, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται οἱ ποιμένες νὰ ὑπερβῶσιν.

ΤΜΗΜΑ IV.

Περὶ τῶν δασῶν τῶν δήμων, τῶν κοινοτήτων, τῶν δημοσίων ἀγαθοεργιῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων καὶ τῶν Μοναστηρίων.

Ἄρθρ. 46. Ὑπάγονται εἰς τὴν δασονομικὴν διοίκησιν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος νόμου τὰ δάση τῶν δήμων, τῶν κοι-

νοτήτων, τῶν δημοσίων ἀγαθοεργῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων καὶ τῶν Μοναστηρίων, ὅσα ἤθελον ἀναγνωρισθῆ παρὰ τῆς δασονομικῆς ἀρχῆς ὡς ἐπιδεκτικὰ τεχνικῆς οἰκονομίας καὶ τακτικῆς ὑλοτομίας, καὶ ἤθελον κηρυχθῆ ὡς τοιαῦτα ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῶν ἁρμοδίων δημοτικῶν συμβουλίων καὶ τῶν προϊσταμένων τῶν σωματείων διὰ Β. διατάγματος καὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ἐὰν πρόκειται περὶ μεταβολῆς, ἥτις ἤθελε ζητηθῆ εἴτε ὡς πρὸς τὴν εἰσαχθεῖσαν τεχνικὴν οἰκονομίαν, εἴτε ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ὑλοτομίας.

Κατὰ συνέπειαν τὰ κεφ. ά. β' καὶ γ' τοῦ τμήματος ΙΙΙ ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰ δάση ταῦτα ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους:

Ἄρθρ. 47. Οἱ δῆμοι, αἱ κοινότητες, τὰ δημόσια ἀγαθοεργὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα, τὰ Μοναστήρια δὲν δύνανται νὰ ἐκχερσώσωσιν ἢ ἐκριζώσωσι τὰ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀνήκοντα αὐτοῖς δάση πρὶν ἢ ζητήσωσι καὶ λάβωσι τὴν ἄδειαν τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ ἄδεια ἐκδίδεται διὰ Β. διατάγματος, ἀφοῦ προηγηθῆ ἡ γνώμη τοῦ ἁρμοδίου δασάρχου.

Ἄρθρ. 48. Δὲν ἐπιτρέπεται πώποτε νὰ διαμοιρασθῶσι τὰ δημοτικὰ δάση μεταξὺ τῶν δημοτῶν. Ὅταν δύω ἢ πλειότεροι δῆμοι ἢ κοινότητες κατέχουν ἐξ ἀδιαιρέτου δάση, ἕκαστος δῆμος ἢ κοινότης ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προκαλέσῃ τὴν διανομήν.

Ἄρθρ. 49. Εἰς τὰ δάση τῶν δήμων, κοινοτήτων, δημοσίων ἀγαθοεργῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων καὶ Μονῶν ἡ ὑλοτομία ἐνεργεῖται δι' ἀδείας τοῦ ἁρμοδίου δασονόμου ἐπὶ αἰτήσει τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς καὶ τῶν προϊσταμένων τῶν σωματείων.

Ὁπόταν πρόκειται περὶ ὑλοτομίας δι' ἐργολάβων, ἡ δημοπρασία ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δασονόμου, παρόντος τοῦ ἀνήκοντος δημάρχου, παρέδρου ἢ προϊσταμένου τῶν σωματείων. Ἡ δημοπρασία οὐχ ἧττον ἐνεργεῖται καὶ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτῶν, ἀρκεῖ νὰ προσεκλήθησαν προσηκόντως. Πᾶσα ὅμως τοιαύτη δημοπρασία, γενομένη ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ δασονόμου, εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος, καὶ ὁ ἐνεργήσας αὐτὴν τιμωρεῖται μὲ χρηματικὴν ποινὴν ἀπὸ 200 μέχρι 500 δραχμῶν, ὑποκείμενος καὶ εἰς πᾶσαν πολιτικὴν ἐνδεχομένην ἀποζημίωσιν πρὸς ὄφελος τῶν δήμων, κοινοτήτων καὶ σωματείων.

Ἄρθρ. 50. Ἐπὶ πάσης ὑλοτομίας τακτικῆς ἢ ἐκτάκτου εἰς τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος δάση τὸ τέταρτον τοὐλάχιστον αὐτῶν πρέπει νὰ μένῃ ἀδιάθετον διὰ νὰ χρησιμεύσῃ τακτικῶς καὶ μέχρις ἀναβλαστήσεως τῶν ὑλοτομηθέντων δασῶν εἰς τὰς βιωτικὰς

καὶ βιομηχανικὰς ἀνάγκας τῶν κατοίκων καὶ τῶν σωματείων. Ὁ ἄλλως ἐνεργήσας ἢ διατάξας τὴν διάθεσιν τοῦ τετάρτου τιμωρεῖται μὲ χρηματικὴν ποινὴν 200—1000 δραχμῶν, ὑποβαλλόμενος καὶ κατὰ τὰς περιστάσεις εἰς πολιτικὴν ἀποζημίωσιν πρὸς τοὺς δήμους, τὰς κοινότητας ἢ σωματεῖα, ἡ δὲ πρᾶξις τῆς ἀπαλλοτριώσεως, καθ' ὁποιονδήποτε τρόπον γενομένη, εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος.

Ἄρθρ. 51. Πρὸς συλλογὴν ἢ κατασκευὴν ἰδιαιτέρων δασικῶν προϊόντων εἰς τὰ προμνησθέντα δάση ἀπαιτεῖται πρὸς τοῖς προδιατεταγμένοις ἡ αἴτησις τοῦ προϊσταμένου τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς ἢ τοῦ σωματείου. Πᾶσα ὅμως συλλογὴ ἢ κατασκευὴ τοιούτων προϊόντων ἄνευ ἐγγράφου ἀδείας τῆς δασονομικῆς ἀρχῆς ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρ. 52. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν βοσκὴν εἰς τὰς προσδιοριζομένας παρὰ τῆς δασονομικῆς ἀρχῆς θέσεις, ἡ τοποθέτησις τῶν ποιμνίων ἐνεργεῖται ἐπὶ τῇ αἰτήσει καὶ καταλόγῳ τοῦ προϊσταμένου τοῦ δήμου ἢ τοῦ σωματείου.

Ἄρθρ. 53. Ὁσάκις ἐγείρεται διένεξις μεταξὺ τῆς δασονομικῆς ἀρχῆς καὶ τῶν προϊσταμένων τοῦ δήμου, τῆς κοινότητος ἢ τῶν σωματείων, ἀποφαίνεται ὁ νομάρχης ἐπὶ τῇ προσφυγῇ τῶν μερῶν. Ἐπιτρέπεται δὲ καὶ ἔφεσις κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ νομάρχου ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ἀποφασίζοντος ὁριστικῶς.

Ἄρθρ. 54. Οἱ δῆμοι, αἱ κοινότητες καὶ τὰ προσημειωθέντα σωματεῖα ὀφείλουσι νὰ μισθώσωσιν ἰδίᾳ δαπάνῃ διὰ τὴν φύλαξιν τῶν δασῶν τοὺς ἀναγκαίους δασοφύλακας. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν προσδιορίζεται ὑπὸ τῶν προϊσταμένων τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς καὶ τῶν σωματείων, καὶ ἐγκρίνεται ὑπὸ τοῦ νομάρχου ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῆς ἁρμοδίας δασονομικῆς ἀρχῆς.

Οἱ ἐκλεχθέντες δασοφύλακες δὲν δύνανται νὰ ἀναλάβωσι τὴν ὑπηρεσίαν των εἰμὴ ἀφοῦ ὁρκισθῶσιν ἐνώπιον τοῦ προέδρου τοῦ ἁρμοδίου πρωτοδικείου, διατελοῦσι δὲ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς ἁρμοδίας δασονομικῆς ἀρχῆς, ἐξομοιούμενοι ὡς πρὸς τὴν ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων των μὲ τοὺς δασοφύλακας τῶν δημοσίων δασῶν.

Ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως ἢ ὑπὲρ τὸν μῆνα ἀναβολῆς προτάσεως περὶ διορισμοῦ τῶν ἀπαιτουμένων δασοφυλάκων εἰς τὰς κενὰς θέσεις ἐκ μέρους τῶν προϊσταμένων ἀρχῶν, ὁ νομάρχης μετὰ τῆς δασονομικῆς ἀρχῆς προτείνουσι καὶ ὁ Ὑπουργὸς διορί-

ζει αὐτοὺς εἰς βάρος τῆς ἀνηκούσης δημοτικῆς ἀρχῆς ἢ τοῦ σωματείου.

Ἐπὶ ἠτιολογημένῃ γνωμοδοτήσει τοῦ ἀρμοδίου δασονόμου οἱ εἰρημένοι δασοφύλακες παύονται ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ἀντικαθιστάμενοι παρ' ἄλλων, τοὺς ὁποίους ὀφείλουν νὰ προτείνωσιν αἱ ῥηθεῖσαι δημοτικαὶ ἀρχαὶ καὶ σωματεῖα, ἀρνουμένων δὲ τούτων ἢ ἀναβαλλόντων, διορίζονται οὗτοι ὡς ἀνωτέρω παρὰ τοῦ Ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 55. Τὸ δημόσιον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ὑλοτομῇ εἰς τὰ προμνησθέντα δάση ναυπηγήσιμον ἢ οἰκοδομήσιμον ξυλείαν διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Β. ναυστάθμου καὶ ὁπλοστασίου ἢ δι' ἄλλας δημοσίους ἀνάγκας ἐπὶ πληρωμῇ τοῦ ἀντιτίμου, πρακτ. διοριζομένου ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἰσχυούσης δι' τὰ δημόσια δάση διατιμήσεως, ἀφοῦ ἐκπεσθῇ ὁ νόμιμος φόρος.

Τὰ πρὸς τὸν εἰρημένον σκοπὸν χρήσιμα δένδρα σημειούμενα διὰ τοῦ σφυροῦ παρὰ τῆς δασονομικῆς ἀρχῆς, δὲν μεταβάλλουσι προορισμόν, εἰμὴ ἐὰν τρεῖς μῆνας μετὰ τὴν ἔγγραφον αἴτησιν τῶν κυρίων αὐτῶν τὸ δημόσιον δὲν ἀγοράσῃ αὐτά.

ΤΜΗΜΑ V.

Περὶ ἰδιοκτήτων δασῶν.

Ἄρθρ. 56. Τὰ ἰδιωτικὰ δάση δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν κατὰ τὰ προηγούμενα κεφάλαια δασονομικὴν διοίκησιν, εἰμὴ καθόσον ἀφορᾷ τὴν καταστροφὴν ἢ τὴν ἐκχέρσωσιν τοῦ δάσους.

Ὁσάκις ὁ ἰδιοκτήτης προτίθεται τὴν ἐκχέρσωσιν ἢ τὴν καταστροφὴν δάσους, ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ τὴν περὶ τούτου αἴτησίν του εἰς τὸν ἀρμόδιον νομάρχην. Ὁ νομάρχης διαβιβάζει αὐτὴν ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὸν ἐπάρχην, ὅστις, ἀφοῦ ἐξετάσει, ὀφείλει νὰ γνωμοδοτήσῃ ὑπὲρ ἢ κατὰ τῆς αἰτήσεως ἐντὸς τριῶν μηνῶν.

Ὁ νομάρχης, ἀφοῦ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν γνωμοδότησιν τοῦ δασάρχου, ἐκδίδει ἐντὸς δύο μηνῶν ἠτιολογημένην ἀπόφασιν, ἥτις κοινοποιεῖται ἐπὶ ἀποδείξει εἴς τε τὸν ἰδιοκτήτην καὶ τὸν δασάρχην.

Ἐναντίον τῆς ἀποφάσεως τοῦ νομάρχου ἐπιτρέπεται εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ἀποφασίζει ὁριστικῶς ἐντὸς τριῶν μηνῶν, λογιζομένων ἀφ' ἧς ὑπεβλήθη ἡ προσφυγή. Ἐὰν ἐντὸς τῆς τεθείσης προθεσμίας δὲν ἐκδοθῇ ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις καὶ κοινοποιηθῇ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην, δύναται οὗτος νὰ προβῇ εἰς τὴν καταστροφὴν ἢ τὴν ἐκχέρσωσιν τοῦ δάσους του.

Δὲν ὑπάγονται δὲ εἰς τὴν ἀνωτέρω ὑποχρέωσιν οἱ ἰδιοκτῆται, ὅταν πρόκειται α') περὶ τῶν ἐντὸς κήπων περιπεφραγμένων συνδενδρίων, συνεχομένων μὲ κατοικίας, καὶ β') περὶ ἀπεριφράκτων δασῶν ἐκτάσεως κατωτέρας τῶν 3 στρεμμάτων, ὁπόταν ταῦτα δὲν συνέχωνται μὲ ἄλλα δάση, καὶ ὁπόταν δὲν κεῖνται εἰς κορυφὰς ἢ πλευρὰς ὀρέων.

Ἄρθρ. 57. Οἱ ἰδιοκτῆται δάσους ἰδίως ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ διορίζουν ἐγκρίσει τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ τοὺς ἀναγκαιοῦντας διὰ τὰ δάση των δασοφύλακας, ὁριζομένους καὶ τούτους ἐνώπιον τοῦ προέδρου τοῦ ἀρμεδίου πρωτοδικείου. Ἐπιφυλάττεται δὲ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον τὸ δικαίωμα, ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς ἀρμοδίας δασονομικῆς ἀρχῆς, νὰ παύῃ τοὺς μεταξὺ αὐτῶν ἀνικάνους καὶ κακῶς διαγωγοῦς.

Ἄρθρ. 58. Τὸ δημόσιον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ὑλοτομῇ καὶ εἰς τὰ ἰδιωτικὰ δάση διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Β. ναυστάθμου κτλ. ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 55.

Ἄρθρ. 59. Ἡ πρὸς ὑλοτομίαν, συλλογὴν ἢ κατασκευὴν δασικῶν προϊόντων ἀπαιτουμένη ἄδεια τῆς δασονομικῆς ἀρχῆς ἐκδίδεται μόνον ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἰδιοκτήτου.

ΤΜΗΜΑ VI.

Περὶ διαχειρίσεως.

Ἄρθρ. 60. Ἡ ἀξία τῶν εἰς δημόσια δάση ὑλοτομουμένων δένδρων δι' ἐργολάβων κατὰ τὸ ἄρθρον 33 προσδιορίζεται δι' ἐκτιμήσεως, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας ἐνεργεῖται ἡ δημοπρασία ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου. Ἐὰν δὲ τὸ ἀποτέλεσμα ἦναι κατώτερον τῆς ἐκτιμήσεως, ἡ δὲ προτεραία θεωρηθῇ συμφέρουσα, ἐγκρίνεται διὰ Β. διατάγματος.

Ἡ ἀξία τῶν ὑλοτομουμένων παρ' ἰδιωτῶν ὑλοτόμων δένδρων προσδιορίζεται ἀναλόγως τοῦ μεγέθους τῆς περιμέτρου καὶ ποιότητος αὐτῶν, ἀφαιρουμένων τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν κατεργασίαν, μεταφορὰν κλπ. ἐξόδων. Μέχρις οὗ εἰσαχθῇ ἐν ἑκάστῃ ἐπαρχίᾳ τὸ σύστημα τοῦτο, ἐφαρμόζεται τὸ μέχρι τοῦδε ἐν ἰσχύϊ μέτρον τῆς κατ' ἐπαρχίαν συνηθισμένης διατιμήσεως.

Ἄρθρ. 61. Τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 41 ἰδιαίτερα δασικὰ προϊόντα, περὶ ὧν δὲν προνοοῦσιν ἄλλως ἰδιαίτεροι φορολογικοὶ νόμοι τοῦ Κράτους, διακίνηται δι' ἐνημερώσεως ἐπὶ δημοπρασίας, ἢ ἐκποιοῦνται διὰ λογαριασμοῦ τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρ. 62. Πᾶς συλλέγων ἢ κατασκευάζων δασικὰ προϊόντα, ἐὰν ἄλλως δὲν κανονίζηται εἰς τοὺς φορολογικοὺς νόμους τοῦ

Κράτους, ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ εἰς τὸ δημόσιον 25 τοῖς 0/0 ἐπὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς τῶν συλλεγέντων, καὶ 20 τοῖς 0/0 ἐπὶ τῶν κατασκευασθέντων προϊόντων.

Διὰ δασικὰ προϊόντα, κατασκευαζόμενα ἐκ δένδρων, τὰ ὁποῖα διετέθησαν κατὰ τὸ ἄρθρον 60 § 2, δὲν ἀποδίδεται εἰς τὸ δημόσιον κἀνὲν ἄλλο δικαίωμα.

Εἰς τὰ διὰ θαλάσσης χάριν ἐμπορίου μεταφερόμενα καυσόξυλα ἐπιβάλλεται δικαίωμα καὶ φόρος 20 τοῖς 0/0, εἰσπρατόμενος παρὰ τῶν τελωνείων.

Εἰς τὸ αὐτὸ δικαίωμα καὶ φόρον ὑποβάλλονται καὶ τὰ καυσόξυλα τὰ διὰ τὰς πρωτευούσας τῶν νομῶν, τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς χάριν ἐμπορίου μεταφερόμενα.

Τὰ δι' ἰδιαιτέραν χρῆσιν καυσόξυλα εἶναι ἐλεύθερα παντὸς δικαιώματος ἢ φόρου.

Ἄρθρ. 63. Τὰ ὑλοτομούμενα δένδρα ὡς καὶ τὰ συλλεγόμενα ἢ κατασκευαζόμενα ἰδιαίτερα δασικὰ προϊόντα εἰς τὰ δάση τῶν δήμων, κοινοτήτων, σωματείων καὶ ἰδιωτῶν, ἐὰν ἄλλως δὲν κανονίζηται εἰς ἰδιαιτέρους φορολογικοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ὑποβάλλονται εἰς φόρον 10 τοῖς 0/0· τὰ μὲν δένδρα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀξίας αὐτῶν ἢ τῆς ἐν ἰσχύϊ διατιμήσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 60 § 2, τὰ δὲ δασικὰ προϊόντα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τρεχούσης τιμῆς.

Ἄρθρ. 64. Ἡ ἀξία τῶν δένδρων, ἡ τρέχουσα τιμὴ τῶν δασικῶν προϊόντων, περὶ ὧν γίνεται λόγος ἐν τοῖς ἄρθροις 60, 61 καὶ 62, προσδιορίζεται καθ' ἕκαστον ἔτος διὰ πρωτοκόλλου, συντασσομένου παρὰ τῶν ἁρμοδίων δαταρχῶν, νομάρχων ἢ ἐπάρχων καὶ τῶνέν ταῖς πρωτευούσαις τῶν ἐπαρχιῶν δημάρχων. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο δὲν ἔχει ἰσχύν, εἰμὴ μετὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Μέχρι δὲ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νέου πρωτοκόλλου, ἰσχύει τὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Ἄρθρ. 65. Τὰ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος τιμήματος δικαιώματα καὶ φόροι εἰσπράττονται συμφώνως μὲ τὰ περὶ εἰσπράξεως δημοσίων φόρων διατεταγμένα.

ΤΜΗΜΑ VII

Περὶ ἀξιοποίνων κατὰ τὰ δάση ἐκτελουμένων πράξεων καὶ περὶ τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς τοὺς ἐνόχους ποινῶν.

Κεφ. Α'.

Γενικοὶ ὁρισμοί.

Ἄρθρ. 66. Αἱ παραβάσεις τῶν κατὰ τὰ δάση ἀστυνομικῶν

διατάξεων, καθόσον δὲν προβλέπονται ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου, τιμωροῦνται μὲ πρόστιμον ἢ μὲ κράτησιν κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 14 καὶ 15 τοῦ ποιν. νόμου.

Κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ποινικοῦ νόμου τιμωροῦνται καὶ αἱ λοιπαὶ ἀξιόποινοι πράξεις κατὰ τὰ δάση, αἵτινες χαρακτηρίζονται παρ' αὐτοῦ ὡς πλημμελήματα ἢ κακουργήματα, δὲν προβλέπονται δὲ ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου. Ἐν περιπτώσει ὅμως, καθ' ἣν ἐξ ἀπροσεξίας ἢ ἀμελείας ἐγένετό τις αἴτιος ἐμπρησμοῦ, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν οὐχὶ ἀνωτέραν τοῦ ἑνὸς ἔτους.

Ἄρθρ. 67. Ὡς ἐπιβαρυντικὴ αἰτία τῶν κατὰ τὰ δάση ἀξιοποίνων πράξεων θεωρεῖται, ἐὰν αἱ πράξεις ἐξετελέσθησαν ἐν καιρῷ νυκτὸς ὑπὸ ὑλοτόμου, ποιμένος, ἐνοικιαστοῦ δασικῶν προϊόντων, ἢ ἄλλου οἱουδήποτε προσώπου ἔχοντος τὸ δικαίωμα τοῦ διαμένειν ἐντὸς ἢ πλησίον τῶν δασικῶν περιφερειῶν, ἢ ἐὰν οἱ ἔνοχοι μετεχειρίσθησαν πρίονα πρὸς ἐκκοπὴν τῶν δένδρων.

Ἄρθρ. 68. Οἱ ἔνοχοι κολασίμων πράξεων κατὰ τὰ δάση ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ δάσους ἀπόδοσιν τῆς ἄνευ ἀδείας ὑλοτομηθείσης ξυλείας ἢ τῶν συλλεχθέντων δασικῶν προϊόντων. Ἐὰν δὲ ταῦτα δὲν ἦναι δυνατὸν νὰ ἀποδοθῶσιν αὐτουσίως, οἱ ἔνοχοι ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ἀξίας αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ἐπανόρθωσιν πάσης ἄλλης παρ' αὐτῶν προξενηθείσης ζημίας.

Τὰ κατασχεθέντα ἐργαλεῖα δημεύονται πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου.

Τὰ δικαστήρια ἀποφαίνονται περὶ τοῦ μεγέθους τῆς ζημίας ἐπὶ τῶν ὑποβαλλομένων εἰς αὐτὰ ἀποδεικτικῶν μέσων, χωρὶς νὰ ἦναι ὑποχρεωτικὴ δι' αὐτὰ ἡ τῶν πραγματογνωμόνων ἐκτίμησις.

Ἄρθρ. 69. Ὁ πατήρ, ὁ σύζυγος, ὁ ἐπίτροπος, ὁ ἰδιοκτήτης ποιμνίων καὶ ἐν γένει ἅπαντες οἱ προϊστάμενοι εἶναι πολιτικῶς ὑπεύθυνοι διὰ τὰς γενομένας εἰς τὰ δάση ἀξιοποίνους πράξεις τῶν τέκνων, τῆς συζύγου, τῶν ἀνηλίκων ἢ ἀγάμων παίδων ἢ ὀρφανῶν, διαμενόντων παρ' αὐτοῖς, τῶν ἐργατῶν, τῶν ἀμαξηλατῶν, ποιμένων καὶ ἄλλων αὐτοῖς ὑποκειμένων.

Ἄρθρ. 70. Τὰ καταγινωσκόμενα πρόστιμα διὰ δασονομικὰ παραπτώματα ἀνήκουν εἰς τὸ δημόσιον.

Κεφ. Β'.

Περὶ τῆς ἄνευ δασονομικῆς ἀδείας ὑλοτομίας, κατασκευῆς ἢ συλλογῆς δασικῶν προϊόντων εἰς τὰ δάση ἐν γένει.

Ἄρθρ. 71. Ὅστις ὑλοτομήσει, κατασκευάσει ἢ συλλέξει δασικὰ προϊόντα ἄνευ ἀδείας τῆς δασονομικῆς ἀρχῆς, ἢ ὅπως δήποτε

ποτε βλάψει τὰ δάση, τιμωρεῖται, ἐὰν ἡ ὑλοτομηθεῖσα ξυλεία, τὰ κατασκευασθέντα ἢ συλλεχθέντα προϊόντα δὲν ὑπερβαίνουν τὴν ἀξίαν τῶν δραχμῶν 20, ἢ ἐὰν ἡ βλάβη δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τοῦτο, μὲ πρόστιμον δραχμὰς 30—200 ἢ μὲ κράτησιν μιᾶς μέχρις ὀκτὼ ἑβδομάδων. Ἐὰν ἡ ἀξία τῶν ὑλοτομηθέντων ἢ ἡ βλάβη ἦναι ἀνωτέρα τῶν δραχμῶν 20, ὁ παραβάτης τιμωρεῖται κατὰ τὰς περὶ κλοπῆς ἢ βλάβης ξένης ἰδιοκτησίας διατάξεις τοῦ ποιν. νόμου.

Ἄρθρ. 72. Ὅστις ὑλοτομήσει ξυλείαν ἐκ δένδρων ἄλλων παρὰ τὰ προσδιορισθέντα διὰ τῆς δασονομικῆς ἀδείας, καθὼς καὶ ὅστις συλλέξει ἢ κατασκευάσει δασικὰ προϊόντα εἰς θέσιν ἄλλην παρὰ τὴν ὁρισθεῖσαν εἰς τὴν ἄδειάν του, ἢ ὅστις ὑπερβήσει τὰς ἀνωτέρω ποσότητας μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας τῆς ἀδείας του ἢ δι' ἀδείας ἐκδοθείσης ἐπ' ὀνόματι ἄλλου, θεωρεῖται ὡς ἐνεργήσας τὴν ὑλοτομίαν, τὴν κατασκευὴν ἢ τὴν συλλογὴν τῶν δασικῶν προϊόντων ἄνευ δασονομικῆς ἀδείας.

Ἐὰν γίνῃ ὑλοτομία εἰς δένδρα περισσότερα τῶν ἐν τῇ ἀδείᾳ ἐνδιαλαμβανομένων, συλλογὴ ἢ κατασκευὴ μείζονος ποσότητος προϊόντων, τὸ καθ' ὑπέρβασιν τῆς ἀδείας θεωρεῖται ὡς ὑλοτομηθέν, κατασκευασθὲν ἢ συλλεχθὲν ἄνευ ἀδείας δασονομικῆς.

Ἄρθρ. 73. Ἡ ἐντὸς τοῦ δάσους ὑλοτομηθεῖσα ἢ ἐκτὸς αὐτοῦ μετακομισθεῖσα ξυλεία πρὶν ἢ σφραγισθῇ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου δασονομικοῦ ὑπαλλήλου, ὅταν ὑπόκειται κατὰ νόμον εἰς σφράγισιν, θεωρεῖται ἐπίσης ὡς ἄνευ ἀδείας ὑλοτομηθεῖσα.

Κεφ. Γ'.

Περὶ παραβάσεως ἀστυνομικῶν διατάξεων ἀφορωσῶν ἐν γένει τὰ δάση.

Ἄρθρ. 74. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐξαγωγὴ ῥητίνης δι' ἀξεστοκοπίας, δι' ἐντομῆς βαθείας ἢ διὰ κύκλου τοῦ κορμοῦ τῶν δένδρων ἐκφλοιώσεως, ἐπὶ ποινῇ προστίμου δραχ. 2—5 δι' ἕκαστον δένδρον.

Ἄρθρ. 75. Ἡ πρὸς τροφὴν τῶν ποιμνίων ἐκκοπὴ κλάδων ἢ νέων δένδρων τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον δραχμῶν 10—200.

Ἄρθρ. 76. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ σύστασις καμίνων πρὸς κατασκευὴν ἀσβέστου, κεράμων, πλίνθων ὀπτῶν, πηλίνων ἀγγείων, ἀνθράκων καὶ ἄλλων τοιούτων, εἰμὴ ἀδεία τῆς δασονομικῆς ἀρχῆς καὶ εἰς ἀπόστασιν 500 μέτρων ἀπὸ τοῦ δάσους, ἐπὶ ποινῇ προστίμου δραχμ. 10—100 καὶ κατεδαφίσεως τῆς οἰκοδομῆς. Ἐὰν δὲ κατεσκευάσθησαν καὶ δασικὰ προϊόντα, ἐφαρμόζονται κατὰ τοῦ παραβάτου καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 71 τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 77. Τὸ ῥύγγισμα εἰς γαίας συνεχομένας μὲ δάση ἐπιτρέπεται μόνον μετὰ τὴν δεκάτην Σεπτεμβρίου, προηγουμένης πάντοτε δασονομικῆς ἀδείας, εἰς ἀπόστασιν μέτρων 300 τοὐλάχιστον ἀπὸ τοῦ δάσους καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον προηγουμένης ἐκριζώσεως παντὸς φυτοῦ ἢ χόρτου ἐπὶ ἐκτάσεως ἑτέρων δέκα μέτρων γῆς, κειμένης μεταξὺ τῆς ἀνωτέρω ἀποστάσεως τῶν 300 μέτρων καὶ τοῦ ἀγροῦ, ἔνθα πρόκειται νὰ γίνῃ τὸ ῥύγγισμα.

Ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἐκριζώσεως ἐπιβάλλεται καὶ εἰς μακροτέραν ἀπόστασιν ἐφ' ὅσον δὲν διακόπτεται ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς ἀπὸ δημοσίους ὁδούς, ῥύακας ἢ χάνδακας ὀκτὼ τοὐλάχιστον μέτρων πλάτους. Ὁ παραβάτης τῆς διατάξεως ταύτης τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν μιᾶς ἑβδομάδος μέχρι τριῶν μηνῶν καὶ μὲ χρηματικὴν ποινὴν 20 μέχρι 300 δραχμῶν.

Ἄρθρ. 78. Ἀπαγορεύεται ἡ βοσκὴ εἰς τὰ δάση, εἰς τὰ ὁποῖα εἶναι δασονομικῶς ἀπηγορευμένη. Οἱ ἐκ προθέσεως ἢ ἐξ ἀπροσεξίας παραβαίνοντες τὴν διάταξιν ταύτην τιμωροῦνται μὲ πρόστιμον ἢ μὲ χρηματικὴν ποινὴν ἡμισείας δραχμῆς δι' ἕκαστον τῶν μικρῶν ζώων καὶ μιᾶς δραχμῆς δι' ἕκαστον τῶν μεγάλων.

Ἀπαγορεύεται ὡσαύτως ἡ βοσκὴ εἰς κεκαυμένα δάση ἐπὶ δεκαπέντε ἔτη. Οἱ ἐκ προθέσεως ἢ ἐξ ἀπροσεξίας ἀφίνοντες νὰ εἰσέλθωσι τὰ ζῶα των εἰς τοιαῦτα μέρη δασῶν τιμωροῦνται μὲ πρόστιμον ἢ μὲ χρηματικὴν ποινὴν μιᾶς δραχμῆς δι' ἕκαστον τῶν μικρῶν ζώων καὶ δύω δραχμῶν δι' ἕκαστον τῶν μεγάλων καὶ μὲ κράτησιν 2—8 ἑβδομάδων.

Τιμωρεῖται μὲ χρηματικὴν ποινὴν ἀπὸ 200—1000 δραχμῶν καὶ μὲ κράτησιν 2—8 ἑβδομάδων πᾶς, ὅστις ἤθελεν ἐπιχειρίσει ὁπωσονδήποτε εἶδος καλλιεργείας ἐντὸς δάσους καταστραφέντος ἢ καὶ παθόντος ἐκ πυρκαϊᾶς, δημευομένου καὶ τοῦ ἐκ τῆς καλλιεργείας προκύψαντος προϊόντος.

Ἄρθρ. 79. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀνάπτηται πῦρ ἐντὸς τῶν δασῶν ὑπὸ ποιμένων, φυλάκων ζώων, ὑλοτόμων ἢ ἄλλων οἱωνδήποτε προσώπων εἰμὴ κατὰ τοὺς μῆνας Νοέμβριον, Δεκέμβριον, Ἰανουάριον καὶ Φεβρουάριον· κατὰ δὲ τοὺς λοιποὺς μῆνας δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀνάπτηται πῦρ εἰμὴ εἰς τὰς μάνδρας, σκηνὰς ἢ καλύβας καὶ εἰς τὰς αὐλὰς αὐτῶν. Ἀλλ' οἱ ἀνάπτοντες τὸ πῦρ ὀφείλουν πάντοτε νὰ στεγάζουν αὐτὸ πρὸς τὸν ἄνεμον καὶ νὰ σβύνουν αὐτό, ὅταν ἀναχωρῶσιν. Ὁ παραβάτης τῶν διατάξεων αὐτῶν τιμωρεῖται μὲ κράτησιν ἡμερῶν τριῶν μέχρις ἑνὸς μηνὸς καὶ μὲ πρόστιμον δρ. 10—100, ἐὰν ἡ παράβασις γίνῃ ἐντὸς τῶν μηνῶν Νοεμβρίου, Δεκεμβρίου, Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουαρίου·

μὲ κράτησιν δὲ μιᾶς ἑβδομάδος μέχρι δύω μηνῶν καὶ μὲ πρόστιμον δραχ. 20—200, ἐὰν ἡ παράβασις γίνῃ κατὰ τοὺς λοιποὺς μῆνας.

Ἄρθρ. 80. Οἱ ποιμένες εἶναι ὑπεύθυνοι μὲ ὅλην των τὴν περιουσίαν διὰ πᾶσαν πυρκαϊὰν συμβᾶσαν ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς τοποθετήσεώς των, μέχρις ὅτου δὲν ἀποδειχθῇ ὁ ἔνοχος.

Ἄρθρ. 81. Ὅστις τῶν δημάρχων, παρέδρων καὶ δημοτικῶν ἀστυνόμων, εἰδοποιηθείς ὅτι ἐξερράγη πυρκαϊὰ ἐντὸς ἢ πλησίον δάσους, κειμένου κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ οἰκείου δήμου, δὲν σπεύσει προσωπικῶς αὐτὸς εἰς κατάσβεσιν τοῦ πυρὸς καὶ δὲν προσκαλέσει ἀνηκόντως καὶ τοὺς συνδημότας του πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν, τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον δραχ. 60—600 καὶ κατὰ τὰς περιστάσεις γίνεται ἔκπτωτος τῆς θέσεώς του. Πᾶς ὑλοτόμος, ὅστις παρευρισκόμενος εἰς τὸ δάσος ἐν καιρῷ πυρκαϊᾶς, ἀρνηθῇ τὴν συνδρομήν του πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ πυρός, τιμωρεῖται μὲ κράτησιν μιᾶς ἑβδομάδος μέχρι δύω μηνῶν καὶ μὲ πρόστιμον δραχ. 10—100. Ὅστις τῶν δημοτῶν, προσκληθεὶς ὑπὸ τῆς δασονομικῆς, δημοτικῆς ἢ διοικητικῆς ἀρχῆς, δὲν τρέξει πρὸς κατάσβεσιν τοῦ πυρός, τιμωρεῖται μὲ κράτησιν ἡμερῶν τριῶν μέχρις ἑνὸς μηνὸς ἢ μὲ πρόστιμον δραχ. 10—100.

Ἄρθρ. 82. Ὅστις ἐξαφανίσει ἢ ἐκχερσώσει τὸ εἰς αὐτὸν ἀνῆκον δάσος ἄνευ ἀδείας τῆς δασονομικῆς ἀρχῆς, τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 10—50 δι' ἕκαστον ἐκχερσωθὲν στρέμμα, καὶ ὑποχρεοῦται νὰ ἐνεργήσῃ νέαν φυτείαν δασικῶν δένδρων εἰς τὸ καταστραφὲν δάσος· νὰ μὴν ἐπιχειρίσῃ δὲ οὐδὲν εἶδος γεωργικῆς καλλιεργείας ἐντὸς τοῦ ἐκχερσωθέντος μέρους.

Κεφ. Δ'.

Περὶ παραβάσεως ἀστυνομικῶν διατάξεων ἀφορωσῶν ἰδίως τὰ δάση τοῦ δημοσίου, τῶν δήμων, κοινοτήτων, τῶν δημοσίων ἀγαθοεργῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων καὶ τῶν Μοναστηρίων.

Ἄρθρ. 83. Ὁ συστήσας ὑδροπρίονα ἐντὸς τῶν δασῶν ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον δραχμῶν 20—200, δημευομένης συγχρόνως τῆς μηχανῆς καὶ ὅλων τῶν ἐργαλείων.

Ἄρθρ. 84. Ἀπαγορεύεται ἡ ἀνέγερσις οἰκίας, καλύβης ἢ ἄλλης οἱασδήποτε οἰκοδομῆς ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐντὸς τοῦ δάσους, ἢ ἐπὶ γαιῶν κειμένων εἰς ἀπόστασιν 500 μέτρων ἀπὸ τοῦ δάσους, ἐπὶ ποινῇ κατεδαφίσεως τῆς οἰκοδομῆς καὶ δημεύσεως τοῦ ὑλικοῦ, καταγινωσκομένου εἰς τὸν παραβάτην καὶ προστίμου δραχ. 10—100.

Πᾶσα περὶ ἀνεγέρσεως τοιαύτης οἰκοδομῆς αἴτησις ὑποβάλλεται εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου. Ἐὰν δὲ τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο δὲν ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του ἐντὸς τριῶν μηνῶν, ἡ οἰκοδομὴ ἀνεγείρεται καὶ ἄνευ ἀδείας.

Ἄρθρ. 85. Εἰς τὰς ὑπαρχούσας ἢ δυνάμει ὑπουργικῆς ἀδείας εἰς τὸ μέλλον ἀνεγειρομένας οἰκοδομὰς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συστηθῇ ἐργοστάσιον πρὸς κατεργασίαν ξυλείας ἢ ἀποθήκη πρὸς ἐναποταμίευσιν ξυλείας ἢ δασικῶν προϊόντων, ἄνευ τῆς περὶ τούτου ἀδείας τῆς δασονομικῆς ἀρχῆς. Ὁ παραβάτης τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον δρ. 20—200 καὶ μὲ τὴν δήμευσιν τῆς ξυλείας ἢ τῶν προϊόντων.

Ἄρθρ. 86. Ἐξαιροῦνται τῶν διαταξέων τῶν προηγουμένων ἄρθρων 84 καὶ 85 αἱ οἰκοδομαί, τὰ ἐργοστάσια καὶ ἀποθῆκαι, τὰ ὁποῖα ἀνεγείρονται ἢ ὑπάρχουν ἤδη ἐντὸς πόλεων, κωμοπόλεων ἢ χωρίων.

Ἄρθρ. 87. Εἰς τὰς οἰκοδομάς, περὶ ὧν διέλαβον τὰ προηγούμενα ἄρθρα 84 καὶ 85, δύνανται νὰ εἰσέρχωνται πρὸς ἔρευναν οἱ δασονομικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ἄνευ τῆς παρουσίας ἑνὸς τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 91 τοῦ παρόντος νόμου μνημονευομένων προσώπων, ὁσάκις ἡ ἔρευνα ἐνεργεῖται ὑπὸ δύο δασονομικῶν ὑπαλλήλων, ἢ ὑφ' ἑνὸς μὲν, συνοδευομένου δὲ παρὰ δύω μαρτύρων, κατοίκων τοῦ δήμου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖνται αἱ οἰκοδομαί.

Κεφ. Ε.

Περὶ τῆς δι' ἁπάτης μειώσεως τοῦ εἰς τὸ δημόσιον ἀνήκοντος δικαιώματος ἢ φόρου.

Ἄρθρ. 88. Ὅστις ὑλοτομήσας καυσόξυλα δι' ἰδίαν του χρῆσιν φωραθῇ μεταφέρων αὐτὰ πρὸς πώλησιν ἢ ἀποδειχθῇ ὅτι ἐπώλησε ταῦτα, εἰ μὲν τὰ ξύλα κατεσχέθησαν, δημεύονται ταῦτα πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου καὶ προσέτι καταγινώσκεται εἰς τὸν παραβάτην πρόστιμον ἡ χρηματικὴ ποινὴ ἴση μὲ τὸ τετραπλοῦν τοῦ νομίμου δικαιώματος· ἄλλως, ἐπιβάλλεται εἰς αὐτὸν πρόστιμον ἡ χρηματικὴ ποινὴ ἴση μὲ τὸ ὀκταπλοῦν τοῦ εἰρημένου δικαιώματος.

Ἄρθρ. 89. Ὁ ἰδιοκτήτης δάσους, ἐὰν ὑλοτομήσῃ, συλλέξῃ ἢ κατασκευάσῃ ἐν αὐτῷ δασικὰ προϊόντα ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας δασονομικῆς ἀρχῆς, τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον ἢ χρηματι-

κὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὸ τετραπλοῦν τοῦ νομίμου φόρου. Τὸ τέταρτον τῆς ποινῆς ταύτης δίδεται εἰς τὸν καταμηνυτήν.

ΚΕΦ. Ϛ'.

Περὶ καταδιώξεως τῶν κατὰ τὰ δάση πραττομένων ἀξιοποίνων πράξεων.

Ἄρθρ. 90. Οἱ δασονομικοὶ ὑπάλληλοι ὡς πρὸς τὴν καταδίωξιν τῶν κατὰ δάση ἀξιοποίνων πράξεων θεωροῦνται ὡς ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι, καὶ ὡς τοιοῦτοι διατελοῦν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἁρμοδίου παρὰ πλημμελειοδίκαις εἰσαγγελέως.

Ἄρθρ. 91. Οἱ δασονομικοὶ ὑπάλληλοι ὀφείλουν ν' ἀνερευνῶσι καὶ νὰ βεβαιῶσι δι' ἐκθέσεων πᾶσαν παράβασιν τῶν περὶ δασῶν διατάξεων, πραχθεῖσαν ἐντὸς τῆς περιφερείας των. Βεβαιοῦν δὲ ἰδίως τὸ εἶδος καὶ τὴν ἀξίαν τῶν ὑλοτομηθέντων ἢ ὑφαιρεθέντων ξύλων, τῶν συλλεχθέντων ἢ κατασκευασθέντων δασικῶν προϊόντων, καθὼς καὶ ὅσα περιστατικὰ ἔχουν ἐπιρροὴν εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ποινῆς προσγενηθείσης εἰς τὸ δάσος βλάβης. Ὀφείλουν δὲ νὰ ἐπιδιώκωσι τὰ ἀφαιρεθέντα πράγματα μέχρι τοῦ τόπου, ὅπου μετεφέρθησαν, καὶ νὰ ἐνεργῶσι τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν. Δὲν ἐπιτρέπεται ὅμως εἰς αὐτοὺς νὰ εἰσέρχωνται εἰς οἴκους, εἰς ἐργοστάσια, εἰς κτίρια καὶ παρακειμένας περιφράκτους αὐλὰς εἰμὴ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ εἰρηνοδίκου ἢ τοῦ παρέδρου αὐτοῦ, τοῦ ἀστυνόμου, τοῦ δημάρχου ἢ δημαρχικοῦ παρέδρου, ὅστις ὀφείλει νὰ συνυπογράφῃ εἰς τὴν ἔκθεσιν. Ἐὰν τις τῶν εἰρημένων ἀποποιηθῇ νὰ συνοδεύσῃ τὸν δασονομικὸν ὑπάλληλον, ἀναφέρεται οὗτος παραχρῆμα εἰς τὸν ἁρμόδιον εἰσαγγελέα. Ἐὰν δὲ παρευρεθεὶς εἰς τὴν ἔρευναν, ἀποποιηθῇ νὰ ὑπογράψῃ τὴν ἔκθεσιν, γίνεται τούτου μνεία.

Ἄρθρ. 92. Αἱ ἐκθέσεις τῶν δασονομικῶν ὑπαλλήλων ἔχουν ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενόν των ἰσχὺν ἀποδείξεως μέχρις οὗ ἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίον.

Ἄρθρ. 93. Οἱ δασονομικοὶ ὑπάλληλοι ἀποστέλλουσιν ἐντὸς ἑπτὰ ἡμερῶν τὰς ἐκθέσεις τῶν παρ' αὐτῶν ἀνακαλυπτομένων ἀξιοποίνων πράξεων, διὰ μὲν τὰ πταίσματα εἰς τὸν παρὰ τῷ ἁρμοδίῳ πταισματοδικείῳ δημόσιον κατήγορον, διὰ δὲ τὰ πλημμελήματα καὶ κακουργήματα εἰς τὸν παρὰ πλημμελειοδίκαις ἁρμόδιον εἰσαγγελέα.

Ἐκτὸς δὲ τούτου, εἰσὶν ὑπόχρεοι νὰ κοινοποιῶσιν ἐγγράφως ἢ προφορικῶς πρὸς αὐτοὺς ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ὅλα τὰ πταίσματα, ἐγκλήματα καὶ κακουργήματα, περὶ τῶν ὁποίων ὁ λόγος

ἐν τῷ παρόντι νόμῳ, καὶ τὰ ὁποῖα αὐτοὶ ὡς ἀνακριτικοὶ ἢ δασονομικοὶ ὑπάλληλοι κατέμαθον.

Ἄρθρ. 94. Οἱ δασονομικοὶ ὑπάλληλοι συλλαμβάνουσι τὸν ἐπ' αὐτοφώρῳ καταλαμβανόμενον παραγομοῦντα, ἀλλ' ὀφείλουν νὰ φέρωσιν αὐτὸν ἐντὸς 24 τὸ πολὺ ὡρῶν ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου, τοῦ δημάρχου, δημοτικοῦ παρέδρου ἢ ἀστυνόμου τοῦ τόπου· δύνανται δὲ νὰ ζητῶσι, χρείας τυχούσης, τὴν συνδρομὴν τῆς ἐνόπλου δυνάμεως.

Ἄρθρ. 95. Ἐὰν ἡ ξυλεία καὶ τὰ δασικὰ προϊόντα, περὶ ὧν προβλέπουσι τὰ ἄρθρα 71, 72 καὶ 73 τοῦ παρόντος νόμου, κατεσχέθησαν, παραλαμβάνονται καὶ διαχειρίζονται ὑπὸ τῆς δασονομικῆς ἀρχῆς. Τὸ τέταρτον τοῦ ἐκπλειστηριάσματος μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς καταδικαστικῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως δίδεται εἰς τὸν καταμηνυτήν, εἴτε ἰδιώτης, εἴτε χωροφύλαξ ἢ δασοφύλαξ εἶναι οὗτος, τὸ δὲ ὑπόλοιπον εἰσάγεται εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Κράτους. Ἐὰν δὲ πρόκειται περὶ ἰδιωτικοῦ δάσους, δίδεται εἰς τὸν ἰδιοκτήτην αὐτοῦ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ νομίμου φόρου.

Ἐὰν τὰ καταμηνυθέντα δὲν κατεσχέθησαν, ὁ καταμηνυτὴς ἔχει δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ἑνὸς τετάρτου τῆς ἐπιδικασθείσης ἀξίας.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις ἦθελεν εἶσθαι ἀθωωτική, ὁ ἀθωωθεὶς δικαιοῦται νὰ λάβῃ μόνον τὸ ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τῶν κατασχεθέντων εἰδῶν χρηματικὸν ποσόν.

Ἄρθρ. 96. Οἱ δασοφύλακες τῶν δήμων, τῶν κοινοτήτων, τῶν δημοσίων ἀγαθοεργῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, τῶν μοναστηρίων καὶ τῶν ἰδιωτῶν ἐξομοιοῦνται ὡς πρὸς τὴν καταδίωξιν καὶ βεβαίωσιν τῶν κατὰ τὰ δάση ἀξιοποίνων πράξεων μὲ τοὺς δασοφύλακας τοῦ δημοσίου καὶ ὑπάγονται κατὰ τοῦτο εἰς τὴν αὐτὴν δικαστικὴν ἀρχήν.

Ἄρθρ. 97. Οἱ περὶ δασῶν νόμοι καὶ τὰ διατάγματα ἀπὸ 10 Ἰουλίου, 4 Σεπτεμβρίου, 4 Δεκεμβρίου 1836, 18 Ἰουλίου 1843 καὶ 14 Φεβρουαρίου 1844 ἀκυροῦνται, καθόσον ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸν παρόντα νόμον.»

Ἀνέγνω ἐπίσης ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ νομοσχέδιον καὶ ἔκθεσιν περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 16,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ζητουμένη πίστωσις ἀναφέρεται εἰς τὰ ἐφεξῆς κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Κεφάλ. IV.	Ἔξοδα μεταβλητέα.	
Ἄρθρον 2.	Ἔξοδα ἀπρόβλεπτα . . . . δρ.	12,000
Κεφάλ. VI.	Προξενικὴ ὑπηρεσία.	
Ἄρθρον 1.	Προσωπικὸν προξενείων . . . »	4,000
	Τὸ ὅλον δρ.	16,000.

Ἡ πρώτη προσθήκη εἶναι ἀναγκαία, διότι τὸ ἐν τῷ ἐπιψηφισθέντι ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς προϋπολογισμῷ σημειωθὲν ποσὸν ἐκ δραχμῶν δέκα χιλιάδων (10,000) δὲν θέλει βεβαίως ἐξαρκέσει διὰ τὰ ἀπρόβλεπτα ἔξοδα τοῦ ὑπουργείου· διότι ἡ πίστωσις ἐκείνη πρὸ πολλοῦ ἐξηντλήθη, ἐν ᾧ ἀκόμη πολλοὶ ἐκ τῶν κατὰ τὴν Τουρκίαν προξενικῶν ὑπαλλήλων δὲν εἶχον μεταβῆ εἰς τὰς θέσεις των.

Ἐκτὸς δὲ τούτου, προσετέθησαν κατὰ τὸ τρέχον ἔτος καὶ τὰ ἔξοδα τῶν τηλεγραφικῶν εἰδήσεων, τῶν ὁποίων οὐδεμία ἢ ἐλαχίστη ἐγίνετο χρῆσις μέχρι τοῦδε.

Ἡ δευτέρα προσθήκη ἀφορᾷ ἐπιχορηγήσεις ὑποπροξενείων τινῶν, ἃ κατὰ πρῶτον διδομένας ἢ αὐξανομένας, ὡς λεπτομερῶς φαίνεται ἐν τῷ συνημμένῳ ἐξηγηματικῷ φύλλῳ.

Αἱ ἐπιχορηγήσεις αὗται ἢ αἱ αὐξήσεις ἐπιχορηγήσεων εἶναι ἀναγκαῖαι, διότι ἄλλως ἡ διατήρησις ἐκείνων τῶν ὑποπροξενείων ἀποβαίνει δυσχερεστάτη.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Σεπτεμβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς
Α. ΡΑΓΚΑΒΗΣ. »

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ κατὰ τὴν συζήτησιν παρά τε αὐτοῦ καὶ παρὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Ἡμῶν Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ, Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν δεκαέξ χιλιάδων (16,000) καταλογιζομένη εἰς τὰ ἐφεξῆς κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ τῆς χρήσεως 1856.

Κεφάλ. IV.	Ἔξοδα μεταβλητέα.	
Ἄρθρον 2.	Ἔξοδα ἀπρόβλεπτα . . . . δρ.	12,000
Κεφάλ. VI.	Προξενικὴ ὑπηρεσία.	
Ἄρθρον 1.	Προσωπικὸν προξενείων . . . »	4,000
	Τὸ ὅλον δρ.	16,000.

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἔξοδα, δι' ἃ χορηγεῖται ἡ ἀνωτέρω ἀναπληρωτικὴ πίστωσις, θέλουσι πληρωθῆ ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1856.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα ὅτι ἐξελέξαντο κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν εἰσηγητὰς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων τοὺς Χ. Τσαλαμιδᾶν, Δ. Βαυδούρην, Ν. Καΐρην, Σ. Πηλλήκαν, Χ. Θεοχαρόπουλον, Στ. Βλάχον καὶ Α. Δανηλόπουλον· προσέθηκε δὲ τὸ Βον ὅτι ἐξελέξατο καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν τὸν Φ. Φίλωνος.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τῆς ἀνωτέρω πιστώσεως νομοσχεδίου ὡς κατεπείγοντος, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 2. Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ν. Καΐρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΖ'.

Τῆς 2 Ὀκτωβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν 1|2 ὥραν μ. μ. ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Κατὰ διαταγὴν τῆς Βασιλίσσης, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισίν σας νομοσχέδιον περὶ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους εὑρισκομένων καρπῶν.

Τὴν Βασιλικὴν ταύτην ἀπόφασιν ἐκπληρῶν, σπεύδω συγχρόνως νὰ σᾶς ἐκθέσω τοὺς λόγους, οἵτινες παρεκίνησαν τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ τὸ μέτρον τοῦτο.

Καὶ ἐν πρώτοις, Κύριοι, δύναμαι νὰ σᾶς διαβεβαιώσω, κατὰ τὰς ὁποίας ἔλαβον θετικὰς πληροφορίας, ὅτι ἀρκετὰ πλοῖα ἀποσταλέντα εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Δουνάβεως, διὰ νὰ φορτώσωσι σῖτον, ἐπέστρεψαν ἄπρακτα, διότι ἡ Ρωσσικὴ Αὐτοκρατορία δυσκολεύεται νὰ ἐπιτρέψῃ, ὡς καὶ ἄλλοτε, τὴν ἐξαγωγὴν αὐτοῦ, καθ' ὅσον ἡ συγκομιδὴ τῶν καρπῶν τοῦ **1856** δὲν ὑπῆρξεν εὐτυχὴς ἕνεκα τῆς ἐπικρατησάσης ἀφέτου εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα ἀνομβρίας. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἡ ἐξαγωγὴ ἤθελεν εἶσθαι ἐλευθέρα, θέλει προτιμηθοῦν τὰ λοιπὰ Εὐρωπαϊκὰ κράτη, τῶν ὁποίων ἡ συγκομιδὴ τῶν καρπῶν δὲν ὑπῆρξεν ἐπίσης εὐτυχὴς, καὶ ἅτινα καὶ μεγαλειτέρας ἀπὸ ἡμᾶς ἀνάγκας ἔχουσι καὶ περισσότερα μέσα, νὰ ὑποστῶσι θυσίας προερχομένας ἀπὸ τὴν ὑπερτίμησιν τῶν καρπῶν.

Ἐκ τούτων ἐξάγεται προφανῶς, ὅτι δὲν ἔχομεν ἐλπίδας μεγάλας περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι συγκεντρώσεως ξένων ἀγοραστικῶν καρπῶν.

Εἰς τὴν σπουδαίαν ταύτην περίπτωσιν, τὸ ὑπουργεῖον ἐσκέφθη περὶ τοῦ καταλληλοτέρου μέσου, διὰ νὰ ἀπομακρυνθῇ ὅσον τὸ δυνατὸν ἡ σιτοδεία καὶ νὰ μὴ ἐπέλθῃ σημαντικὴ ὑπερτίμησις εἰς τοὺς καρπούς.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν του τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐνοικιάσεως τῶν δημοσίων καρπῶν, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ κρίνῃ ὡς ἐξ αὐτῶν περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ὅλης συγκομιδῆς τοῦ **1856**. Ἀλλ' ἂν καὶ ἐβεβαιώθη ἐξ αὐτῶν ὅτι ἡ συγκομιδὴ αὕτη ὑπῆρξεν ἀνωτέρα τῶν δύο παρελθόντων ἐτῶν, καὶ τοι βλαφθέντων τῶν ὑψίλων καρπῶν ἐξ αἰτίας τῆς ἀνομβρίας, μολαταῦτα δὲν ὑπάρχει τελεία βεβαιότης ὅτι τὸ ἐρετιζὸν περίσσευμα αὐτῶν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου, καθ' ὅσον καὶ κατὰ τὸ **1854** καὶ

κατὰ τὸ **1855** ἠναγκάσθημεν νὰ προμηθευθῶμεν κατ' ἔτος ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ὑπὲρ τὸ ἓν **1,000,000** κοιλῶν διαφόρων καρπῶν.

Διὰ ν' ἀποφύγωμεν λοιπὸν τὴν ἀνάγκην ταύτην τοῦ νὰ προμηθευθῶμεν ἔξωθεν καρποὺς, μόνον συντελεστικὸν καὶ κατάλληλον μέσον ἐθεώρησα τὴν ταχεῖαν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ἐν Ἑλλάδι δημητριακῶν καρπῶν, διὰ νὰ προλάβωμεν πᾶσαν ἐξαγωγὴν αὐτῶν, ἥτις ἤθελεν ἀποβῇ ἐπιβλαβεστάτη, καὶ οὕτω νὰ δυνηθῶμεν, εἰ δυνατὸν, ἐκ τῶν ὑπαρχόντων εἰς τὸ κράτος καρπῶν νὰ ἐπαρκέσωμεν εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν κατοίκων, χωρὶς ἄλλως τε νὰ ὑποχρεωθῶσιν οὗτοι ν' ἀγοράσωσιν αὐτοὺς εἰς τιμὰς ὑψωμένας.

Ἰδοὺ, Κύριοι, ὁ διπλοῦς σκοπὸς, τὸν ὁποῖον προτίθεται τὸ ὑποβαλλόμενον εἰς τὴν ἐπιψήφισίν σας νομοσχέδιον, καὶ εὐελπίζομαι ὅτι καὶ ὑμεῖς ἐκτιμῶντες δεόντως τὰς ὠφελείας τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης, θέλετε ἐπισπεύσει τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, διὰ νὰ προληφθῶσιν, εἰ δυνατὸν, τῆς σιτοδείας τὰ δεινά.

Ἀθῆναι, τὴν **1** Ὀκτωβρίου **1856**.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.»

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ παρὰ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ **29** Σεπτεμβρίου **1856**.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ

Α. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ. Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ Γερουσίας, ἀποφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἀρθρ. **1**. Ἀπαγορεύεται πᾶσα ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴ δημητριακῶν καρπῶν, οἷον σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, παλαμβοκίου καὶ σικάλεως, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀλεύρων, παξιμαδίων καὶ γαλετῶν, μέχρι τῆς **30** Ἰουνίου **1857**.

Διὰ Βασ. διατάγματος δύναται νὰ παραταθῇ ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη καὶ πέραν τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας ἢ καὶ νὰ καταργηθῇ πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης, καθὼς καὶ νὰ ἐπιτραπῇ εἰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις ὡρισμένης ποσότητος ἡ ἐξαγωγή, διαρκούσης τῆς ἀπαγορεύσεως.

Ἡ ἀπαγόρευσις ὅμως αὕτη δὲν ἐπεκτείνεται καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς λιμένας προσορμιζομένων πολεμικῶν πλοίων· εἰς δὲ τὰ ἐμπορικὰ ἐπιτρέπεται νὰ ἐφοδιάζωνται μὲ τὰς ἀναγκαίας τροφὰς μέχρις ἑνὸς μηνὸς τὸ πολύ, ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως τοῦ τόπου, ἔνθα πρόκειται νὰ πλεύσωσι, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ πληρώματος.

Ἄρθρ. 2. Ὁ παραβάτης τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διατάξεως ὑποβάλλεται παρὰ τῆς ἀρμοδίας τελωνιακῆς ἀρχῆς εἰς πρόστιμον λεπτῶν μὲν 50 ἐφ' ἑκάστης ὀκᾶς τῶν ἀπαγορευομένων δημητριακῶν καρπῶν καὶ ἀλεύρων, δραχμῆς δὲ μιᾶς ἐφ' ἑκάστης ὀκᾶς παξιμαδίων καὶ γαλετῶν· ὁ δὲ πλοίαρχος ἰδίως τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου 1836 περὶ ἀστυνομίας τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας Βασ. διατάγματος.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἄμεσον τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου συζήτησιν ὡς κατεπείγοντος.

Παρελθὼν ἐνταῦθα ὁ εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἐχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως νομοσχέδιον τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1856 ἔτους, συμποσούμενον εἰς δραχ. 269,777:83 καὶ ὑποδιαιρούμενον εἰς τέσσαρα κεφάλαια, καὶ ἐκτιμήσασα δεόντως τοὺς ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ἐπὶ ἑκάστου τῶν κεφαλαίων ἀναφερομένους λόγους, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπή

Δ. Ν. Στάϊκος	Γρ. Ν. Κορφιωτάκης
Π. Δ. Καμπάνης	Ἐλ. Καλογερᾶς.

Ὁ εἰσηγητὴς Α. Βενιζέλος.»

Ἐγένετο ἐπομένως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ σήμερον ὑποβληθέντος νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Φ. Φίλωνος καὶ Γ. Μαδεμοχωρίτην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν ψηφίσασα διὰ ψήφων 78.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	. . . .	Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . N
Λευκᾶς Λόντος	. . . . N	Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	. . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . N	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	. N
Πέτρος Καμπάνης	. . . . N	Γεώργιος Κονδύλης	. . . N
Νικόλαος Καΐρης	. . . N	Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	. . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. N	Ἰωάννης Ἀποστολίδης	. . .
Δημήτριος Τσάκρης	. . . .	Βασίλειος Νώνης	. . . . .
Γεώργιος Τσάκρης	. . . .	Σταμάτιος Μήτσας	. . . N
Νικόλαος Ἰατρός	. . . . N	Δημήτριος Ζῶτος	. . . .
Σκαρλάτος Σοῦτσος	. . . .	Γεώργιος Ἰω. Γιαλδάσης	. . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. N	Νικόλαος Γρανίτσας	. . . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	. . . .
Σταῦρος Βλάχος	. . . . N	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	. . . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Ἀνδρέας Λύγερινὸς	. . . .
Σωτήριος Στράτος	. . . .	Σόλων Κρεστενίτης	. . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . N	Δημήτριος Ἀθανασίου	. . N
Φίλων Φίλωνος	. . . . . N	Γεώργιος Διαμάντης	. . . N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . . .	Ν. Δελένδας	. . . . .
Νικόλαος Τσέλιος	. . . . N	Δ. Γαβρᾶς	. . . . . N
Κωνστ. Γριβογεώργης	. . N	Ν. Βαρβαρέγος	. . . . .

Θρασ. Α. Ζαΐμης	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N
Λεωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς . . N	Ἰω. Ταταράκης . . . . . N
Χ. Θεοχαρόπουλος	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἠλ. Παπαδαῖος	Χ. Σουμαρίπας . . . . . N
Ἀθαν. Δανηλόπουλος . . N	Δ. Δημητρακόπουλος . . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . N	Π. Χρυσοβέργης . . . . .
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . . N
Α. Κοντόσταυλος . . . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Βελ. Νικολαΐδης . . . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . N
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . N
Κωνστ. Δαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιτράκος . . . .
Νικόλαος Μπούκουρας . . N	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Π. Κολποδῖνος . . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος . N	Π. Χριστόπουλος . . . . .
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Χρῆστος Ράγκος	Νικόλαος Μοσχούλας . . N
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . .	Σπ. Πηλληκας . . . . . N
Ἐμμ. Τσοῦχλος . . . . . N	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Π. Πατρινὸς . . . . .
Α. Κορφιωτάκης . . . . N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . N
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Λουκᾶς Στεφάνου	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος . N	Ν. Α. Μπότασης . . . . .
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . N	Κ. Δαρτιώτης . . . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . . N	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . .	Γ. Νικολάου . . . . .
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . . N
Α. Μαυροειδής	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N
Γ. Κεφάλας . . . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N
Ἀναγνώστης Τσάκας . . . N	Στ. Δάρας . . . . .
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Κωνς. Ἰω. Κουρκουμέλης . N	Παναγιώτης Ψάθης . . . N
Παναγιώτης Παπατσώνης . .	Νικόλαος Νάζος . . . . .
Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . . N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N

Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Κυριάκος Πονηρόπουλος . . .	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . N
Δημήτριος Στάϊκος . . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Α. Κιζάνης	Αὐγερινὸς Ἀδέρωφ . . . N
Παντολέων Καυντουριώτης .	Νικόλαος Π. Μπουδούρης . N
Δημήτριος Μπουδούρης . . .	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Σταμάτιος Γ. Δοκὸς	

Ἀναγνωσθέντα δὲ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, προστεθείσης εἰς τὸ 1 ἄρθρον καὶ τῆς λέξεως «σμιγῆς» προτάσει τοῦ βουλευτοῦ Καλαμῶν, ἂν καὶ ὁ ὑπουργὸς παρεδέχθη.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ὁμοίας ψηφοφορίας ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Γ. Μαδεμοχωρίτην καὶ Γ. Κονδύλην, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 80, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Ἀπαγορεύεται πᾶσα ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴ δημητριακῶν καρπῶν, οἷον σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, καλαμποκίου, σικάλεως καὶ ὀμιγοῦ, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀλεύρων, παξιμαδίων καὶ γαλετῶν, μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1857.

Διὰ Β. διατάγματος δύναται νὰ παραταθῇ ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη καὶ πέραν τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας ἢ καὶ νὰ καταργηθῇ πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης, καθὼς καὶ νὰ ἐπιτραπῇ εἰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις ὡρισμένης ποσότητος ἡ ἐξαγωγή, διαρκούσης τῆς ἀπαγορεύσεως.

Ἡ ἀπαγόρευσις ὅμως αὕτη δὲν ἐπεκτείνεται καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς λιμένας προσορμιζομένων πολεμικῶν πλοίων, εἰς ἃ τὰ ἐμπορικὰ ἐπιτρέπεται νὰ ἐφοδιάζωνται μὲ τὰς ἀναγκαίας τροφὰς μέχρις ἑνὸς μηνὸς τὸ πολύ, ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως τοῦ τόπου, ἔνθα πρόκειται νὰ πλεύσωσι, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ πληρώματος.

Ἄρθρ. 2. Ὁ παραβάτης τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διατάξεως ὑποβάλλεται παρὰ τῆς ἀρμοδίας τελωνιακῆς ἀρχῆς εἰς πρόστιμον λεπτῶν μὲν 50 ἐφ' ἑκάστης ὀκᾶς τῶν ἀπαγορευομένων δημητριακῶν καρπῶν καὶ ἀλεύρου, δραχμῆς δὲ μιᾶς ἐφ' ἑκάστης ὀκᾶς παξιμαδίων καὶ γαλετῶν· ὁ δὲ πλοίαρχος ἰδίως τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ ἀπὸ

15 Δεκεμβρίου 1836 περὶ ἀστυνομίας τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας Βασιλικοῦ διατάγματος.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἐγένετο τελευταῖον ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Πονηροπούλου καὶ Ν. Μπουδούρη ἡ διὰ τὸν ἀρξάμενον μῆνα κλήρωσις τῶν τμημάτων, ἔλαχον δὲ τὰ ὀνόματα τῶν βουλευτῶν ὡς ἀκολούθως·

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον 1856.

Α.	Β.	Γ.
Ν. Πιεράκος	Δ. Στεφάνου	Ν. Βουδούρης
Ἀντ. Γρίβας	Β. Νώνης	Β. Δημητρακόπουλος
Σ. Βαρότσης	Σ. Στράτος	Α. Μαυροειδής
Σ. Ἀντωνόπουλος	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ι. Ν. Ταμπακόπουλος
Γ. Γιολδάσης	Γρ. Κορφιωτάκης	Δ. Γαβρᾶς
Χ. Τσαλαμιδᾶς	Μ. Τριανταφυλλόπουλος	Γ. Τσόκρης
Σ. Κοπανίτσας	Σ. Κρεστενίτης	Ν. Γρανίτσας
Π. Παπατσώνης	Θ. Α. Ζαΐμης	Δ. Ἀθανασίου
Α. Λόντος	Ν. Μοσχούλας	Κ. Τσουκαλᾶς
Γ. Πανοπριφτόπουλος	Σ. Πράτσικας	Ἐμ. Μελετόπουλος
Π. Δηλιγιάννης	Π. Χριστόπουλος	Ἰω. Ζάρκος
Α. Γιαννουλίδης	Π. Ψάθης	Α. Μαυροκορδάτος
Δ. Ζῶτος	Δ. Κοκοτάκης	Π. Δημητρακόπουλος
Α. Δεδόπουλος	Γ. Ναύτης	Γ. Ριζόπουλος
Ν. Καΐρης	Στ. Μήτσας	Ν. Χ. Παναγιώτου
Χ. Σουμπρίπας	Γ. Μαδεμοχωρίτης	Α. Ν. Πετιμεζᾶς
Ἐμ. Τσοῦχλος	Α. Παπαδημητριάδης	Γ. Κονδύλης
Βελ. Νικολαΐδης	Δ. Τσόκρης	Ν. Μπούκουρας
Δ. Πουλικάκος.	Σ. Σαΰτσος.	Γ. Κεφάλας.

Δ.	Ε.	Ϛ.
Ἰω. Ἀμβροσιάδης	Α. Ἰσκός	Ἰω. Ταταράκης
Α. Μεταξᾶς	Γ. Ῥεβελιώτης	Δ. Στάϊκος
Ι. Σαγρέδος	Α. Παπαθανασίου	Ι. Εὐσταθίου
Π. Καμπάνης	Ι. Ἀποστολίδης	Φ. Φίλωνος
Δ. Καλλιφρονᾶς	Σ. Ἡλλήνας	Ν. Ἰατρὸς
Α. Κορφιωτάκης	Ἐμ. Ἀντίπας	Α. Ἀδέρωφ
Ν. Νάζος	Ε. Κεχαγιᾶς	Α. Τσάκας
Α. Γεωργαντᾶς	Ν. Ματθαίου	Ἰω. Παπαλουκόπουλος
Δ. Πετροπουλάκης	Σ. Βλάχος	Χ. Ῥάγκος

Α. Βιλαΐτης	Δ. Πολυχρονόπουλος	Γ. Μπάνης
Α. Βενιζέλος	Δ. Ὀρεινὸς	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος
Γ. Νικολάου	Κ. Γριβογεώργης	Κ. Δαμπρινάπουλος
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ἰω. Σκαβέντσος	Κ. Κουρκουμέλης
Π. Κολποδῖνος	Ν. Α. Βαρβαρῆγος	Π. Κουντουριώτης
Α. Δανηλόπουλος	Π. Πατρινὸς	Ἠλ. Παπαδαῖος
Α. Λύγερινος	Α. Παπατσώρης	Γ. Τσιγκουράκος
Δημ. Βουδούρης	Στ. Δάρας	Π. Καλαμογδάρτης
Κ. Δαρειώτης	Α. Κιζάνης	Α. Κοντόσταυλος
Α. Μάντσαρης.	Ἀν. Ῥενουάρδος.	Γρ. Πατριαρχέας.

Ζ.

Ν. Δελίνδας	Ν. Α. Χ. Ἀναργύρου	Ε. Καλογερᾶς
Γ. Διαμάντης	Εὐ. Κοντογιάννης	Κ. Βλάμης
Ν. Τσέλιος	Κ. Πονηρόπουλος	Ν. Μπότσης
Ν. Πανουργιᾶς	Π. Κανελλόπουλος	Γ. Γιατράκος
Ι. Μπαλάφας	Μ. Σολωμός	Γ. Μαυρομιχάλης
Ι. Προβιλέγιος	Χ. Θεοχαρόπουλος	Σ. Γ. Δοσίος.
Π. Χρυσοβέργης		

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθησαν ἀμέσως τὰ πρακτικὰ διὰ τὸ κατεπεῖγον, καὶ ἐπεκυρώθησαν προσηκόντως, ὁ δὲ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 μ. μ. ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1856.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος
ΕΥΘ. ΚΕΧΑΓΙΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Ν. Πετιμεζᾶς

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΖ'.

Τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀνήγγειλεν ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως εἰς λογαριασμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου.

Γενομένης δὲ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Ματθαῖον καὶ Ἐμ. Ἀντίπαν, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπλ. πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . .	Σόλων Κρεστενίτης	. . .
Λουκᾶς Λόντος	. . . .	Δημήτριος Ἀθαναίου	. . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . N	Γεώργιος Διαμάντης	. . . N
Πέτρος Καμπάνης	. . . .	Ν. Δελένδας	. . . . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . .	Δ. Γαβρᾶς	. . . . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. N	Ν. Βαρβαρῆγος	. . . . .
Δημήτριος Τρόκρης	. . . .	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	. .
Γεώργιος Τρόκρης	. . . .	Ἀεων. Ν. Πετιμεζᾶς	. . .
Νικόλαος Ἰατρός	. . . . N	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	. .
Σκαρλάτος Σοῦτσος	. . . N	Ἠλίας Παπαδαῖος	. . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . N	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	. N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .	Γρηγόριος Κορριωτάκης	. . N
Σταῦρος Βλάχος	. . . .	Ἰωάννης Ζάρκος	. . . .
Ἀνδρέας Ἴσκης	. . . . .	Δ. Κοντόσταυλος	. . . . N
Σωτήριος Στράτος	. . . .	Βελισάριος Νικολαΐδης	. . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . .	Ἰωάννης Μπαλάφας	. . .
Φίλων Φίλωνος	. . . . . N	Πέτρος Δελιγιάννης	. . . N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . . .	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	. . .
Νικόλαος Τσέλιος	. . . . N	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	. .
Κωνστ. Γριβογεώργης	. . N	Νικόλαος Μπούκουρας	. . N
Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . N	Π. Κολποδῖνος	. . . . . N
Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος	. N	Ἐμμ. Ἀντίπας	. . . . . N
Ἀναγνώστης Παπαθαναασίου	N	Γ. Πανοπριρτόπουλος	. . N
Γεώργιος Κονδύλης	. . . N	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. . .	Χρῆστος Ράγκος	. . . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	. . N	Εὐθ. Κανελλόπουλος	. . . .
Βασίλειος Νώνης	. . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	. . . N
Σταμάτιος Μήτσας	. . . N	Νικόλαος Ματθαίου	. . . N
Δημήτριος Ζῶτος	. . . .	Ν. Χ. Ναναγιώτου	. . N
Γ. Ι. Γιολδάσης	. . . . .	Σ. Κοπανίτσας	. . . . .
Ν. Α. Γρανίτσας	. . . .	Ἐμμ. Μελετόπουλος	. . . N
Λύσανδρος Βιλαέτης	. . .	Α. Κορριωτάκης	. . . . N
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	. . N	Γ. Γιατράκος	. . . . .
Ἀνδρέας Λύγερινός	. . .	Λουκᾶς Στεφάνου	. . . . N

Ἰω. Παπαλουκόπουλος	. . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης	. . N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	. N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	. . . . . N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	. . .	Σιδέρης Πράτσικας	. . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος	. .	Π. Πατρινὸς	. . . . .
Ἀναγ. Δεδόπουλος	. . . . N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	. . . .
Α. Μαυροειδὴς	. . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	. N
Γ. Κεφάλας	. . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	.
Ἀναγ. Τσάκας	. . . . .	Ν. Α. Μπότασης	. . . . .
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος	. . .	Κ. Δαρειώτης	. . . . .
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	. N	Ἰω. Σκαβέντσος	. . . . .
Παναγ. Παπατσώνης	. . .	Γ. Νικολάου	. . . . .
Σπ. Ἀντωνόπουλος	. . . N	Γεώργιος Ναότης	. . . . N
Ἰω. Προβιλέγιος	. . . . N	Μιχαὴλ Σολωμὸς	. . . . N
Ἰω. Ταταράκης	. . . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος	. . . . N
Σ. Βαρότσης	. . . . . N	Στ. Δάρας	. . . . .
Χ. Σουμαρίπας	. . . . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος	. . . N
Δ. Δημητρακόπουλος	. . .	Παναγιώτης Ψάθης	. . . .
Π. Χρυσοβέργης	. . . . N	Νικόλαος Νάζος	. . . . N
Α. Παπαδημητριάδης	. . .	Ἀναγνώστης Παπατσώρης	. N
Δ. Κοκοτάκης	. . . . .	Δημ. Πολυχρονόπουλος	. .
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	. .	Κυριάκος Πονηρόπουλος	. .
Ἰωάννης Εὐσταθίου	. . . N	Δημήτριος Στάϊκος	. . . N
Γεώργ. Μαδεμοχωρίτης	. . N	Α. Κιζάνης	. . . . . N
Γεώργ. Μπάνης	. . . .	Παντολέων Κουντουριώτης	.
Νικόλαος Πιεράκος	. . . .	Δημήτριος Βουδούρης	. . .
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	. .	Σταμάτιος Γ. Δρικὸς	. . . N
Δημήτριος Πουλικάκος	. . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	. . N
Γρηγόριος Πατριαρχέας	. . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	. . . N
Π. Χριστόπουλος	. . . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	. N
Π. Κανελλόπουλος	. . . .	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	. . . N
Νικόλαος Μασχούλας	. . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	. N
Σπ. Πήλικας	. . . . . N	Α. Μάντσαρης	. . . . .
Ν. Πανουργιᾶς	. . . . . N		

Ἀναγνωσθέντα οὕτω, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ὁμοίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ψηφοφορίας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων ἐπίσης 70, ἔχον ὡς ἑξῆς·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμαρῶνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον **1.** Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν διακοσίων ἑξήκοντα ἐννέα χιλιάδων, ἑπτακοσίων ἑβδομήκοντα ἑπτὰ καὶ λεπτῶν ὀγδοήκοντα τριῶν, δραχ. **269,777: 83/00,** ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως **1856,** καταλογιζομένων ὡς ἑξῆς·

Εἰς χρέη δημόσιον	δραχ.	**50,000**
Εἰς γενικὴν ὑπηρεσίαν	»	**45,777:83**
Εἰς ἔξοδα διοικήσεως	»	**24,000**
Εἰς διαφόρους πληρωμάς	»	**150,000**
Τὸ ὅλον	δρ.	**269,777:83.**

Ἄρθρ. **2.** Ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναπληρωματικὴ πίστωσις θέλει διανεμηθῆ εἰς τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως **1856,** κατὰ τὸν ὧδε προσηρτημένον πίνακα.

Ἄρθρ. **3.** Τὰ ἔξοδα, δι' ἃ χορηγεῖται ἡ ἀνωτέρω πίστωσις, θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως **1856.**

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει κοινοποιηθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

ΠΙΝΑΞ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως 1856.

Προϋπολογ. Κεφ.	Προϋπολογ. Ἄρθρ.	Ὑπηρεσία	Ποσά Κατ' ἄρθρον		Ποσά Κατὰ κεφάλαιον	
3	1-5	Συντάξεις	Προσθήκη ἐφ' ὅλων τῶν ἄρθρων τῶν συντάξεων	50000		50000
10		Ἔξοδ. κλεισμ. χρήσεων	. . . . .	45777	83	45777 83
15	12	Τελωνεῖα	Ὑλικὸν κτλ.	4000		
16	12	Χαρτόσημον . . .	Ὁμ.	10000		
22	4	Διοίκησις κτημάτων.	Ἐπισκευαὶ	10000		24000
24	4	Ἀποζημιώσεις . .	Ἐκτέλεσις δικαστικῶν ἀποφάσεων	150000		150000
			Τὸ ὅλον . .	δραχ.		269777 83

Ἀνακεφαλαίωσις.

Μέρος	Ὑπηρεσία	Πίστωσις	
Α.	Χρέος δημόσιον	50000	
Δ.	Γενικὴ ὑπηρεσία	45777	83
Ε.	Ἔξοδα διοικήσεως	24000	
Ζ.	Διάφοροι πληρωμαί	150000	
	Τὸ ὅλον . .	269777	83

Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν **1** μ. μ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος
ΕΥΘ. ΚΕΧΑΓΙΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Πετιμεζάς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΗ'.
Τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προελθούσης καὶ ἐπικυρώθησαν.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω νομοσχέδιον ἀ. περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τοῦ ἔτους **1857.** β'. περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ αὐτοῦ ἔτους· γ'. περὶ νέου τελωνιακοῦ δασμολογίου, καὶ δ'. περὶ κυρώσεως τοῦ μεταξὺ τῆς κυβερνήσεως καὶ τοῦ Πέτρου Δημάκη συμβολαίου περὶ παραχωρήσεως τῆς οἰκίας του εἰς τὸ δημόσιον, καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις· ἔχουσι δὲ οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Τὰς διαταγὰς τῆς Α. Μ. λαβὼν σπεύδω νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ὑμετέραν συζήτησιν καὶ ψήφισιν τὸν γενικὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ **1857** ἔτος.

Ἐπιλαμβανόμενος ἔργου τοιούτου, συνησθάνθην ἐν ἐμαυτῷ τὴν ἀνάγκην, διά τε τὸ μέγεθος καὶ τὴν σοβαρότητα αὐτοῦ, νὰ σπουδάσω προηγουμένως κατὰ βάθος τὴν ὑλικὴν κατάστασιν τῶν δημοσίων πόρων, τὸ φορολογικὸν ἐν γένει σύστημα, καὶ τὸν τρόπον τῆς διοικήσεως τῶν δημοσίων ἐσόδων καὶ κτη-

μάτων, ὅπως καταρτίσω τὴν πεποίθησίν μου ἐπὶ μιᾶς τοσοῦτον σοβαρᾶς ἐργασίας, εἰς τὴν ὁποίαν, ὡς βάσιν τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας, ἀπεικάζεται ἡ ἐν γένει κατάστασις τοῦ πολιτικοῦ οἰκοδομήματος, καὶ ἀναπτύσσεται κατ' ἔντασιν ἡ ζωτικὴ ἐπιρροὴ καὶ ὁ ἔλεγχος τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων. Ἀλλὰ τὸ βιαχὺ τοῦ χρονικοῦ διαστήματος, ἀφ' ἧς ἡ Α. Μ. ἐνεπιστεύθη μοι τὴν διοίκησιν τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους, δὲν ἤρκει ὁμολογουμένως ἵνα, εἰσδύων εἰς τὰ ἔγκατα τῆς πολυπλόκου καὶ λίαν ἐκτεταμένης ταύτης ὑπηρεσίας, ἐγκύψω καὶ εἰς τὰς λεπτομερείας αὐτῆς, οὐδὲ τὸ πλημμελὲς τοῦ ἐν ἰσχύϊ φορολογικοῦ συστήματος μοὶ ἐπέτρεψε τὰς ἀναγκαίας στατιστικὰς πληροφορίας, ἐφ' ὧν ἠδυνάμην νὰ ἱδρύσω τὸ οἰκοδόμημα τοιούτου σπουδαίου ἔργου.

Ἀναντιῤῥήτως, Κύριοι, ὁ βαθμὸς τῆς δημοσίας παραγωγῆς εἶναι ὁ γνώμων τῶν συνετῶν καὶ πεφροντισμένων κυβερνήσεων εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν δημοσίων δαπανῶν, καὶ τὴν ἀρχὴν ταύτην πρέπει ἀναγκαίως νὰ ἔχωμεν ὡς ὑπογραμμὸν εἰς τοὺς προϋπολογισμούς μας, ἵνα μὴ ἐρχώμεθα εἰς οἰκονομικὰς ἀποπλανήσεις. Ἀλλ' ἐφ' ὅσον τὴν τύχην τῶν σημαντικωτέρων πόρων τοῦ Κράτους διέπει τὸ ἐν ἰσχύϊ φορολογικὸν σύστημα, ἡ διάγνωσις τῶν δημοσίων ἐτῴδων ἐξηκριβωμένως καθίσταται ἀνέφικτος, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπέρχεται ἡ ἀναπόδραστος ἀνάγκη, κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν προϋπολογισμῶν, νὰ λαμβάνωμεν ὡς βάσιν τ' ἀποτελέσματα τῆς εἰς τὰ παρελθόντα ἔτη θετικῆς παραγωγῆς, περιστρεφόμενοι οὕτως ἐντὸς τοῦ ἀχανοῦς κύκλου τῶν ὑποθέσεων, καὶ ἀπαρτώμενοι τῆς εὐμενείας ἢ δυσμενείας τῶν φυσικῶν καὶ πολιτικῶν περιστάσεων, οὐσιαστικῶς ἐπηρεαζουσῶν τὴν παραγωγὴν καὶ ἐντεῦθεν τοὺς προϋπολογισμούς μας.

Ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεώς της ἡ Β. Κυβέρνησις ἐθεώρησε τὸ πλημμελὲς τοῦ φορολογικοῦ μας συστήματος, τὸ ὁποῖον φέρον ἐν ἑαυτῷ στοιχεῖα ὅλως ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνός μας, παρεντίθεται διάφραγμα μεταξὺ λαοῦ καὶ Κυβερνήσεως, καθίσταται μέσον καταβλίψεως τοῦ πολίτου, γεννᾷ δικαίους γογγυσμούς, καὶ ἀποβαίνει ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς ἀλυσιτελὲς εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Τούτων ἕνεκα διηνεκοῦς μερίμνης της ἀντικείμενον ἔσχε τὴν μεταβολὴν τοῦ τοιούτου ἐλαττωματικοῦ συστήματος, καὶ αἱ προσπάθειαί της ἦσαν πάντοτε νὰ φέρῃ εἰς ἄμεσον συνάφειαν τὸν φορολογούμενον μὲ τὸ δημόσιον, καὶ νὰ μονιμοποιήσῃ τὴν τε φοροδοσίαν τοῦ λαοῦ καὶ τὰ ἔσοδα τοῦ Κράτους, συμφώνως πρὸς τὸ σύστημα, ὅπερ ἠσπάσαντο

τὰ σοφώτερα ἔθνη τῆς Εὐρώπης. Ἐναργεστάτη ἀπόδειξις τοῦ πνεύματος τούτου τῆς Κυβερνήσεως εἶναι οἱ ἀπὸ τοῦ **1844** καὶ ἐντεῦθεν ψηφισθέντες νόμοι περὶ φορολογίας τῶν ἀμπέλων, τῶν ζώων καὶ τῶν πρότερον δι' ἐκτιμήσεως φορολογουμένων προϊόντων. Ἀλλὰ καταφανέστατος γίνεται ὁ σκοπὸς οὗτος εἰς τὸν ἀπὸ **26** Μαΐου **1835** νόμον περὶ προικοδοτήσεως τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν. Ἐὰν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ἐνυπῆρχε πλείων εὐρύτης τῶν εὐκολιῶν εἰς ἀποκατάστασιν τοῦ πολίτου, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν κατάστασιν, καθ' ἣν ἐξῆλθε τοῦ αἱματηροῦ καὶ μοναδικοῦ εἰς τὰς ἱστορίας τῶν ἐθνῶν ἀγῶνος, ἐὰν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου διεῖπεν ἧττον ταμιευτικὸν πνεῦμα καὶ δὲν προέκυπτον ἀντιδράσεις, ἠθέλομεν ἔχει, Κύριοι, τὸ ὅλον σχεδὸν τῆς ὕλης εἰς ἀνέγερσιν μονίμου καὶ κανονικοῦ οἰκοδομήματος φορολογίας. Συνάγεται ἐντεῦθεν ὅτι τὸ φορολογικόν μας σύστημα δὲν δύναται νὰ τεθῇ ἐπὶ τῶν βάσεων τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς μονιμότητος, εἰμὴ μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς δημοσίου περιουσίας ὁμοιομόρφου, ἐκδιδομένης εἰς κτῆσιν τοῦ πολίτου. Ἔμφρων καὶ πατρικὴ Κυβέρνησις ἱερώτατον καὶ ἀναπόδραστον καθῆκόν της θεωρεῖ τὸ νὰ μεριμνᾷ διηνεκῶς περὶ τῆς τοῦ πολίτου ἀποκαταστάσεως, διότι ἡ τύχη τῶν Κυβερνήσεων στενῶς καὶ ἀδιαῤῥήκτως συνδέεται μὲ τὴν τύχην τῶν λαῶν. Ποτὲ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἦναι εὐδαίμων, τοῦ λαοῦ δυσπραγοῦντος, οὐδ' εὐπορία αὐτῆς θεωρεῖται ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ ὀβολοῦ τῶν πολιτῶν. Ἀνεκτίμητα καὶ ἄπειρα εἰσὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς τοιαύτης ἀποκαταστάσεως, μέγιστα δὲ τὰ ἐντεῦθεν συμφέροντα τῶν Κυβερνήσεων, καὶ δύναταί τις θαῤῥαλέως νὰ εἴπῃ ἐν ὀλίγοις, ὅτι πᾶσα Κυβέρνησις ἀποκαθιστῶσα τὸν πολίτην, ἐξασφαλίζει τὸ ἐνεστὼς, ἀναπτεροῖ τὰς ἐλπίδας τοῦ μέλλοντος, κραταιοῖ τὴν τάξιν καὶ ἀκράδαντον καθίστησι τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους.

Ῥίπτοντες περίεργον ὄμμα ἐπὶ τῶν μερῶν, ἔνθα ἡ προικοδότησις τῶν πολιτῶν, μ' ὅλην τὴν ἐνυπαρχουσαν αὐτῇ φειδὼ πρὸς τὰς δικαίας καὶ λυσιτελεῖς εὐκολίας, ἔλαβεν ἔντασίν τινα, καὶ ἱκανὸς ἀριθμὸς τῶν πολιτῶν ἔσχεν ἀποκατάστασιν, ἔχομεν τὰ εὐχαριστώτερα ἀποτελέσματα. Ἐκεῖ βλέπομεν τὸν πολίτην μεταβεβλημένον ἀπὸ ἀνεστίου εἰς ἐγκτήμονα, καὶ δυνάμενον νὰ ἐπιβοηθῇ ἐν ἀνάγκαις τὴν Κυβέρνησιν. Κυρίσκομεν ἀφθονίαν τροφῆς τοῦ τ' ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου, ἔκτασιν τῆς ναυτιλίας καὶ τῆς βιομηχανίας, παντελῆ ἔκλειψιν τῶν καταβλίψεων, ἀκραίφνειαν πατριωτισμοῦ, θρησκευτικὴν εὐλα-

θειαν πρὸς τὴν κοινὴν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν, καὶ ἐξαισίαν αὔξησιν καὶ μονιμότητα τῶν δημοσίων ἐσόδων· ἔχομεν ἐν ἑνὶ λόγῳ ὅλας τὰς λαμπροτέρας κατακτήσεις τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ τῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς ἀναπτύξεως τοῦ πολίτου. Τοιαύτη δὲ εὐάρεστος κατάστασις δὲν ἀπαντᾶται εἰς μέρη, ἔνθα ὁ πολίτης, ἀκτήμων, ἐπείγεται δουλοπαροίκου δίκην νὰ καλλιεργῇ ὑπὸ κανόνα γαίας ἀλλοτρίας, ἔστω καὶ τοῦ δημοσίου, διότι ἐλλείπει πάντοτε ἡ γλυκεῖα καὶ σωτήριος ἰδέα τῆς ἰδιοκτησίας. Ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν κατὰ τὸ ἱερώτερον τῶν καθηκόντων της ἔσπευσε νὰ μεριμνήσῃ περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν πολιτῶν, εὐρύτερον καὶ ὁμαλώτερον τὸ στάδιον τῶν κτήσεων καθιστῶσα, καὶ πλείους τὰς πρὸς τοῦτο εὐκολίας παρέχουσα. Τὰ ὑποβληθέντα εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων νομοσχέδια περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων, περὶ ἐγκεντρίσεως τῶν ἐθνικῶν ἀγριελαιῶν, περὶ τῶν εἰς ἐθνικὰς γαίας γενομένων φυτειῶν, καὶ ἰδίως τὸ παρασκευαζόμενον νομοσχέδιον περὶ προικοδοτήσεως, αὐτὸν καὶ μόνον τὸν σκοπὸν ἔχουσι. Καταρτιζομένων εἰς νόμους ὅλων αὐτῶν τῶν νομοσχεδίων, συντέμνεται ἐπὶ πολὺ ὁ βίος τοῦ καθεστῶτος φορολογικοῦ συστήματός μας, διότι θέλομεν δυνηθῆ νὰ γνωρίσωμεν τὸ ὅλον σχεδὸν τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων, ὅτε καὶ δυνάμεθα πολὺ ταχέως καὶ εὐκόλως νὰ κάμωμεν βήματα γοργὰ πρὸς ἓν τακτικὸν, μόνιμον καὶ δίκαιον σύστημα φορολογίας.

Φρονῶ, Κύριοι, ὅτι τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, προσάγοντος τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν, καθῆκον ἀπαραίτητον εἶναι, νὰ παραστήσῃ μετὰ παῤῥησίας τὴν κατάστασιν τῶν δημοσίων πόρων, καὶ τὰ πρὸς διαῤῥύθμισιν τῆς διοικήσεως ἢ διαχειρίσεως αὐτῶν ληφθέντα ἢ σκοπούμενα μέτρα, διότι οὕτως εὑρίσκεσθε εἰς θέσιν νὰ σχηματίσητε ἀνενδοίαστον πεποίθησιν ἐὰν οἱ δημόσιοι πόροι ἀναπτύσσωνται κατὰ λόγον τῶν παρεχομένων πρὸς τοῦτο μέσων, καὶ ἐὰν αἱ δαπάναι τοῦ Κράτους ἐπιμετρῶνται πρὸς τὰ ἔσοδα καὶ δὲν προκύπτῃ ἀνάγκη νὰ προστεθῶσι νέα βάρη εἰς τὸν λαόν. Κρίνω λοιπὸν ἀναγκαῖον, πραγματευθεὶς ἀνωτέρω περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν πολιτῶν καὶ τῆς δημοσίας περιουσίας, καὶ περὶ φορολογικοῦ ἐν γένει συστήματος, νὰ μὴ παρατρέξω τὰ μέτρα, ἅτινα ἐλήφθησαν καὶ πρόκεινται νὰ ληφθῶσιν ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς κλάδους τοῦ δημοσίου πλούτου.

Δὲν ἔλλει μὲ ἀρνηθῇ τις βεβαίως, ὅτι τὸ ἐμπόριον εἶναι μία τῶν πρωτίστων πηγῶν τοῦ ἰδιωτικοῦ καὶ δημοσίου πλούτου.

Τοῦτο γαλουχεῖ τὰς δύο ἄλλας πηγὰς, τὴν γεωργίαν καὶ τὴν βιομηχανίαν. Αὐτὸ ἀποτελεῖ τὰς μεταξὺ τῶν ἐθνῶν συναλλαγὰς καὶ κρατύνει τὴν δημοσίαν πίστιν· τέλος ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς συμφυοῦς αὐτῷ ναυτιλίας ἐπαναπαύονται αἱ περὶ μεγαλείου χρηστότεραι ἐλπίδες τῆς Ἑλλάδος, διὰ τὴν γεωγραφικὴν θέσιν της. Ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις ἐπέστησε θεόντως τὴν ἄγρυπνον προσοχήν της, καὶ ἔσπευσε νὰ παράσχῃ τὰς ἐφικτὰς εὐκολίας πρὸς τὴν ἀνάπτυξίν του. Ἐπὶ τούτῳ κατηρτίσθη νέον τιμολόγιον, στηριζόμενον εἰς τὰς νεωτέρας φιλελευθέρους ἀρχὰς, τὰς ὑπὸ τῶν σοφωτέρων ἐθνῶν παραδεχθείσας, καὶ αἴρον τὰς προλαβούσας δυσχερείας, ἃς τὸ ἐμπόριον ἀπήντα. Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἤχθη ἤδη εἰς τὴν δοκιμασίαν ὑμῶν.

Τὸ νομισματικὸν σύστημα οὐσιωδῶς ἐπενεργεῖ ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς συναλλαγῆς ἑκάστου Κράτους. Εἰς ὅλα τὰ καλῶς ἐκτιμῶντα τὸ συμφέρον των ἔθνη ἡ χρηπὶς καὶ τὸ μέσον τῶν συναλλαγῶν εἶναι τὸ ἐγχώριον νόμισμα, τὰ δὲ ἀλλοδαπὰ δὲν θεωροῦνται, εἰμὴ ὡς ἁπλᾶ ἐμπορεύματα. Δυστυχῶς ἐν Ἑλλάδι τὰ ἀλλοδαπὰ, πολιτογραφηθέντα καὶ παρ' ἀξίαν τιμηθέντα, ἐφυγάδευσαν τὰ ἐγχώρια. Ἐντεῦθεν προσεγένατο ζημία ὄχι εὐκαταῤῥόντος εἰς τε τοὺς πολίτας καὶ τὸ δημόσιον, πολλὴ δὲ ἡ ἀπαντωμένη εἰς τὰς ἐσωτερικὰς συναλλαγὰς δυσχέρεια ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως αὐτῶν, καὶ τῆς ὑπερτιμήσεως, ἣν τὸ ἐμπόριον συνήθως δίδωσιν εἰς τὰ νομίσματα, ὡς ἀντικείμενα κύτου, καὶ συμβαίνει νὰ δικαιοῦνται κατά τινα τρόπον τὰ δίκαια τοῦ πολίτου.

Διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν τὴν διαῤῥύθμισιν τοῦ νομισματικοῦ συστήματος τοῦ Κράτους. Παρασκευάζεται δὲ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου νομοσχέδιον, καθ' ὃ ἐξασφαλίζονται τὰ ἐγχώρια νομίσματα, θεωρουμένων τῶν ἀλλοδαπῶν ὡς ἁπλῶν ἐμπορευμάτων. Ἐλήφθη δὲ συνάμα τὸ μέτρον ἐκτυπώσεως ἐγχωρίων νομισμάτων, ὅπως ἐκλείψῃ ἡ περὶ τὰς συναλλαγὰς δυσχέρεια.

Τὸ ἀντικείμενον τῆς δημοσίας ὑγείας ἀποτελεῖ ἓν τῶν πρωτίστων καὶ λίαν περισπουδάστων ἀντικειμένων τῶν Κυβερνήσεων. Πᾶν μέτρον, συντελεστικὸν εἰς τὸ νὰ καθιστᾷ εὐκρατέστερον τὸ κλίμα τοῦ τόπου, καὶ νὰ ἐξασφαλίζῃ τὴν ὑγείαν καὶ εὐεξίαν τῶν πολιτῶν, λαμβάνεται ἀπανταχοῦ ὑπὸ τὸν σοβαρώτερον χαρακτῆρα καὶ ὑπὸ τὴν σπουδαιοτέραν σκέψιν. Τὰ δάση καθωραΐζοντα τὰ διάφορα μέρη, ἔνθα περιμένα τυγχάνουσιν, ὄχι μόνον παρέχουσιν ἄφθονον ὕλην εἰς τὸ ἐμπόριον, καὶ εἶναι τὰ

ἀπολύτως ἀναγκαῖα στοιχεῖα εἰς τὰς βιωτικὰς ἀνάγκας καὶ εἰς τὴν ναυτιλίαν, τὸν ἀξιόλογον τοῦτον κλάδον τῆς ἐθνικῆς ἐνεργητικότητος, ἀλλὰ καὶ φυσιολογικῶς μεγίστην καὶ σύσιωδεστάτην ἐξασκοῦσιν ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ φυσικοῦ κλίματος καὶ τῆς ὑγείας ἑκάστου τόπου, διότι ἔχοντα τὴν φυσικὴν ἰδιότητα τῆς ἕλξεως, προφυλάττουσι τὸν τόπον ἀπὸ τῶν κακῶν τῆς ἀνυδρίας· ἕλκοντα πρὸς ἑαυτὰ τὰ νέφη, καὶ προκαλοῦντα τοὺς ἀρδεύοντας τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων ἡσύχους ὄμβρους (ἐν ᾧ ἐξ ἄλλου ἀπωθοῦσι τοὺς βιαίους), συντελοῦσι τὰ μέγιστα εἰς τὴν ὑγείαν καὶ εὐεξίαν τῶν ἀνθρώπων. Ἡ Ἑλλὰς, ναυτικοῦ προορισμοῦ, ὡς ἐκ τῆς φυσικῆς θέτεώς της κέκτηται τὸ σπάνιον πλεονέκτημα κατάφυτος νὰ ἦναι ὑπὸ δασῶν, δύναται ὅμως μετ' οὐ μακρὰν παράδοσιν χρόνου νὰ καταστῇ φαλακρὰ, καὶ νὰ συναισθανθῇ μετὰ πλείστης πικρίας τὰ πολλὰ καὶ μεγάλα κακὰ τῆς ἀποστερήσεως αὐτῶν, ἐὰν δὲν ἐπιστήσῃ ἰδιαζούσαν προσοχὴν καὶ δὲν καταθῇ σύντονον προσπάθειαν εἰς τὴν διατήρησιν καὶ βελτίωσιν αὐτῶν. Τὰ μέτρα, ἅτινα ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἡ Β. Κυβέρνησις ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεώς της ἔλαβεν, ὁμολογῶ, ὅτι καὶ πατρικὰ καὶ συνετὰ ἦσαν. Ἀλλ' ἡ μακρὰ πεῖρα ἀνεπαρκῆ ἀπέδειξε ταῦτα, καὶ οὕτω καθ' ἕκαστον θέρος βλέπομεν καταστρεφόμενα ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἀνεκτίμητα δάση, πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ χρησιμεύσῃ μικρόν τι μέρος τῆς ὑπ' αὐτῶν καλυπτομένης γῆς εἰς σποράν καρπῶν ἢ εἰς νομὴν κτηνῶν, ἐν ᾧ κατ' εὐτυχίαν ἔχομεν ἀπεράντους τὰς λοιπὰς χρησίμους πρὸς τὰ δύο ταῦτα γαίας. Δὲν ἠδυνάμην λοιπὸν οὐδ' ἐδικαιούμην νὰ θεωρῶ παρέργως τὸ τῶν δασῶν ἀντικείμενον. Τὸ ὑποβληθὲν ὑμῖν νομοσχέδιον περὶ διοικήσεως αὐτῶν τιθησιν ἐντὸς ἀσφαλεστάτου κύκλου τὴν δημόσιον ταύτην περιουσίαν καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς ἀπορρέοντα κοινὰ ἀγαθά.

Εἰς πᾶν ἔθνος ἡ πρωτίστη τῶν φροντίδων πρέπει νὰ ἦναι ἡ ἐξασφάλισις τοῦ ἐνεστῶτος, ἡ συντήρησις δηλονότι, κατόπιν δὲ ταύτης ἔρχεται ἡ περὶ βελτίονος τύχης μέριμνα· κατὰ πρῶτιστον δὲ λόγον ἡ συντήρησις ἑκάστου ἔθνους ὑφίσταται εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐσωτερικῆς παραγωγῆς, καθ' ὅσον ἄνευ ταύτης ἐξαντλοῦνται ὅλοι οἱ πόροι τοῦ Κράτους, καὶ χρηματικὴ κρίσις παρέπεται, τὰ βάθρα τῶν κοινωνιῶν ἀνατρέπουσα. Ἀναγκαίως λοιπὸν ὀφείλομεν κατὰ πρῶτιστον λόγον νὰ μεριμνήσωμεν σπουδαιώτατα περὶ τῆς ἐσωτερικῆς παραγωγῆς μας, δι' ἧς συντηρούμεθα ἤδη· καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐγχώριος βιομηχανία μας εἰς νηπιώδη εὑρίσκεται κατάστασιν, τὴν προσοχήν μας ἐπὶ τοῦ

παρόντος πρέπει νὰ ἐπιστήσωμεν ἐπὶ τῆς γεωπονικῆς τάξεως, ὅπως ἐνισχύσωμεν τὴν ἐσωτερικὴν παραγωγήν μας· ἐνισχύομεν δὲ καὶ μεγεθύνομεν αὐτὴν, ἀποκαθιστάντες ἰδιοκτήτας τοὺς πολίτας. Ἐν τοῖς προικτεθεῖσι παρετηρήσατε, Κύριοι, ὁποῖα καὶ ὁπόσα μέτρα πρὸς τοῦτο ἐλήφθησαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, εἰς τὰ ὁποῖα εὗρε πρόθυμον τὴν συνδρομὴν καὶ ὑποστήριξιν ὑμῶν. Ἀλλὰ διὰ μόνης τῆς χορηγίας γαιῶν ἢ κτημάτων δὲν ἐτελεσιουργεῖτο ὁ μέγας οὗτος σκοπὸς, διότι αἱ γαῖαι ἢ τὰ κτήματα ἔχουσιν ἀνάγκην λίαν ἐκτεταμένης καλλιεργείας, ἵνα κατασταθῶσι γόνιμα· πρὸς τοῦτο δ' ἀπαιτοῦνται προκαταβλητικὰ κεφάλαια, τῶν ὁποίων ὁ τόπος ἔχει σπάνιν· ἡ δὲ Κυβέρνησις ἐμερίμνησε καὶ περὶ τούτου διὰ τοῦ παρασκευασθέντος περὶ ἀγροτικῶν τραπεζῶν νομοσχεδίου.

Πραγματευομένῳ περὶ τῶν μέτρων τῆς τῶν δημοσίων πόρων ἀναπτύξεως καὶ περὶ βελτιώσεως τοῦ φορολογικοῦ ἐν γένει συστήματος, ἴσως τις ἤθελε μοὶ φέρει τὴν παρατήρησιν, ὅτι ἡ πρόνοια καὶ ἡ μέριμνα συνετῆς Κυβερνήσεως δὲν περιστέλλεται εἰς μόνην τὴν αὔξησιν τῶν πηγῶν τοῦ δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ πλούτου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀκριβῆ βεβαίωσιν καὶ διατήρησιν τῶν δημοσίων εἰσόδων· διότι πολλὰ μὲν δυνάμεθα ν' ἀπολαμβάνωμεν, καὶ δι' αὐτῶν νὰ ἐπαρκῶμεν εἴς τε τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους καὶ εἰς τὴν ἀρωγὴν, ἣν ὀφείλομεν ταῖς διαπόροις κοινωνικαῖς κλάσεσιν, ὀλίγα ὅμως εἰσέρχονται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, δι' ἐπισυμβαινούσας καταχρήσεις. Πιθανὸν νὰ συμβαίνωσι περὶ τὴν διαχείρισιν τῶν δημοσίων νοσηρίσεις τινες, τὴν δημόσιον περιουσίαν μειοῦσαι. Ἂς μοὶ ἐπιτραπῇ ὅμως ν' ἀντιπαρατηρήσω, ὅτι αἱ καταχρήσεις αὗται δὲν εἶναι εἰμὴ ἐν αἰτιατικὸν τῆς ἀκροσφαλοῦς θέσεως καὶ τοῦ ἀβεβαίου τῆς τύχης τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. Δὲν θέλω κάμει τὸ ἄδικον, ἀποδίδων τὴν κατάχρησιν εἰς ῥοπὴν τοῦ ὑπαλλήλου. Ὁ Ἕλλην εἶναι φιλότιμος, γενναιόφρων, πατριωτικώτατος, καὶ ἀπόδειξις ἐναργὴς καὶ πρόχειρος τῶν αἰσθημάτων καὶ ἀρετῶν του αὐτῶν εἶναι ὁ ἔνδοξος ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγών. Ἂς μονιμοποιήσωμεν τὴν θέσιν τοῦ ὑπαλλήλου, ἂς ἐξασφαλίσωμεν τὸ μέλλον του, τὴν τύχην τῶν τέκνων του, καὶ θέλομεν ἰδῆ ἐν ἀκαρεῖ ἐκλείπουσαν τὴν κατάχρησιν, καὶ μ' ὅλην τὴν ἀνεπάρκειαν τῶν ἀποδοχῶν του, διότι ὁ Ἕλλην εἶναι συνάμα καὶ ὀλιγαρκής. Τὸ ὑποβεβλημένον εἰς τὴν ψῆφισιν ὑμῶν νομοσχέδιον περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων ἀποδείκνυσι τὴν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐπὶ

τοῦ οὐσιώδους τούτου ζητήματος, καὶ παρέχει τὰ ἐχέγγυα τῆς εἰς τὸ μέλλον πιστῆς διαχειρίσεως τῶν δημοσίων.

Ἐκθέτις ταῦτα, Κύριοι, ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα ἐν γένει τοῦ Κράτους, μακρὰν εἰμὶ τοῦ νὰ ἔχω τὴν ἰδέαν ὅτι τὸ ὅλον ἐτελειοποιήθη. Πολλοὶ μὲν καὶ διάφοροι οἱ προικίζοντες τὸ δημόσιον τῆς Ἑλλάδος πόροι, πολλοὺς δὲ ἄλλους δύναται ν' ἀποφέρῃ ἡ διηνεκὴς μελέτη τοῦ τόπου. Τοὺς ὑπάρχοντας ὀφείλομεν νὰ εὐρύνωμεν, τοὺς μηκέτι ἐγνωσμένους ἐνδιαφερόμεθα νὰ ἐξεύρωμεν. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα δὲν εἶναι μήτ' εὐθὺς δυνατὸν νὰ διαπραχθῶσι, μήτε τῶν δυνάμεων ἑνὸς· καὶ χρόνος ἱκανὸς δεῖται, καὶ ὅλων ὁμοῦ ἡ προσπάθεια καὶ ἡ θέλησις ἀπαιτεῖται νὰ ὦσιν ἀδιάλειπτοι καὶ συνηνωμέναι. Ἱκανῶς προβαίνομεν εἰς τὰ πρόσω. Καρτερικῶς δὲ ἂς ἐξακολουθῶμεν τὴν ὁδὸν τῆς προόδου καὶ τῶν συνετῶν καὶ ἐπωφελῶν μεταῤῥυθμίσεων, μηδόλως ἀπαυδίζοντες, οὐδ' εἰς τὰς δυσχερείας ἀποδειλιῶντες, διότι ἡ προαγωγὴ τῶν ἐθνῶν διὰ μόχθων καὶ θυσιῶν κατορθοῦται, ταῦτα δὲ πάντα ὀφείλομεν ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τοῦ ἔθνους.

Ἐντούτοις κατὰ λόγον τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως τῶν πόρων τοῦ Κράτους, τὰς πικρὰς δοκιμασίας, ἃς ἐπὶ συνεχῆ ἔτη μία τῶν παραγωγικωτέρων κλάσεων τῆς κοινωνίας μας ὑπέστη, καὶ τῆς πλημμελείας τοῦ καθεστῶτος φορολογικοῦ συστήματός μας, δυνάμεθα νὰ λογιζώμεθα ὅπωσοῦν εὐτυχεῖς, διότι τὰ ἔσοδά μας ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος προβαίνουσιν αὐξάνοντα. Τοιουτοτρόπως ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1857**, περιλαμβανομένων τῶν προκαταβολῶν τῶν τριῶν Δυνάμεων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν ἐξωτερικοῦ δανείου,

ἀναβαίνει εἰς δραχ.	22,920,277:81
ἐν ᾧ ὁ τοῦ **1856** ἐφθανεν εἰς δραχ. . . .	22,502,452:49
ὥστε κατὰ τὸ **1857** ἔχομεν αὔξησιν ἐσόδων κατὰ δραχ.	417,825:32.

Δύναμαι δὲ μετὰ πεποιθήσεως καὶ θάῤῥους νὰ σᾶς διαβεβαιώσω, Κύριοι, ὅτι, ἐὰν ἀπροσδόκητα συμβάματα δὲν ἐπενεργήσωσιν εἰς τὴν ἐπὶ τὸ χεῖρον μεταβολὴν τῆς παραγωγῆς μας, δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν ὅλας τὰς ὁροδρὰς πιθανότητας, ὅτι τὰ βεβαιωθησόμενα ἔσοδα θέλουσιν ἱκανῶς ὑπερτερήσει τὰ προϋπολογιζόμενα.

Μεταβαίνω ἤδη εἰς τὸ τῶν ἐξόδων μέρος.

Καθ' ἃ παρατηρεῖτε εἰς τὸ συνυποβαλλόμενον νομοσχέδιον περὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ **1857**, ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1856**, ὅπως παρ' ὑμῶν ἐψηφίσθη, ἰσχύει καὶ διὰ τὸ προ-

κείμενον ἔτος, μὲ τὴν προσθήκην τῶν αὐξομειώσεων, αἵτινες φαίνονται εἰς τοὺς εἰδικοὺς καθ' ὑπουργεῖον προϋπολογισμοὺς ἐξόδων.

Ἡ Κυβέρνησις ἠγήσατο, ὅτι ἤθελε προκαλέσει μίαν ματαιοπονίαν, ἐπανάγουσα ὑμᾶς εἰς τὴν συζήτησιν τῶν αὐτῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν διετρανώσατε ἄρτι τὴν πρὸς αὐτὴν ἐμπιστοσύνην σας, ἐπιψηφίσαντες τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1856**. Οὐχ ἧττον ὅμως ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον καὶ καθῆκόν της νὰ φέρῃ εἰς τὴν δοκιμασίαν καὶ ἐπίκρισίν σας ὅλας τὰς καινοτομίας, ἤτοι τὰς ἐπὶ πλέον ἢ ἔλαττον μεταβολάς, ἃς, ἀπαρεγκλίτως ἀκολουθοῦσα τὰς ἀρχὰς τῆς ὑγιῶς ἐννοουμένης οἰκονομίας, ἥτις διέπει πάντοτε τὰς σκέψεις καὶ τὰς πράξεις της, ἐθεώρησεν ἀναγκαίας εἰς τὰς διὰ τὸ **1857** πιστώσεις. Ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος παραβαλλόμενος πρὸς τὸν ὑφ' ὑμῶν ψηφισθέντα διὰ τὸ **1856**, παρουσιάζει αὔξησιν ἐξόδων κατὰ δραχ. **1,319,673:22**. Ἀλλ' ἐὰν ἀπὸ τοῦ ποσοῦ τούτου ἀφέλητε τὰς μέχρι τοῦδε αἰτηθείσας ἀναπληρωτικὰς πιστώσεις ἀπέναντι τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκείνου, ἀνερχομένας εἰς δραχ. **447,327:83**, ἔξετε ὑπόλοιπον ὑπερβάσεως δραχ. **827,345:39**.

Διερχόμενοι τοὺς εἰδικοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ὑπουργείων, θ' ἀπαντήσητε ὅτι ἡ ὑπέρβασις αὕτη προκύπτει ἐκ πιστώσεων ζητουμένων,

α') Διὰ κατασκευὴν δημοσίων οἰκοδομῶν, ἤτοι τοῦ Βουλευτηρίου, τῶν τελωνιακῶν καταστημάτων Σύρου, Πειραιῶς, Πατρῶν καὶ Καλαμῶν, τῶν ἀποθηκῶν τοῦ ἅλατος, στρατῶνος τῆς χωροφυλακῆς ἐν Θήβαις, καὶ οἰκοδομῶν τοῦ Βασ. ναυτικοῦ . . . . . Δρ.	367,000
β') Δι' ἔργα παραγωγικὰ καὶ κοινωφελῆ, ἤτοι δι' ἀποξήρανσιν τῶν διαφόρων ἑλῶν καὶ τῆς Κωπαΐδος, δι' ἐπισκευὴν καὶ κατασκευὴν δημοσίων ὁδῶν, καὶ δι' ὑδραυλικὰ ἔργα τῆς ἁλικῆς Θερμησίας. »	252,000
γ') Δι' ἔξοδα ἐκτυπώσεως νομισμάτων, ἐπανερχόμενα ἐν προσθήκῃ εἰς τὸ δημόσιον διὰ τῆς ἀξίας τῶν ἐκτυπωθησομένων . . . . . »	67,800
δ') Διὰ κατασκευὴν ἀτμοπλοίων τοῦ Β. στόλου, ἐπισκευὴν τῶν Β. πλοίων, καὶ ἀγορὰν ὅπλων καὶ μερῶν αὐτῶν διά τε τὸν στρατὸν καὶ τὸν στόλον »	404,600
	1,091,400

Ἐντεῦθεν διὰ τῶν πραγμάτων πείθεσθε ὅτι ἡ ὑπέρβασις αὐτὴ δὲν εἶναι εἰμὴ ἓν πραγματικὸν ἀποτελέσμα, διότι ἡ κατασκευὴ δημοσίων καταστημάτων εἶναι ἓν θετικὸν καὶ ἀμεταβλητον κεφάλαιον, ἡ δὲ καταβολὴ εἰς παραγωγικὰ ἔργα εἶναι ὁ σπόρος ἑβδαίων καὶ διηνεκῶν θησαυρισμάτων. Ἀλλὰ, Κύριοι, καὶ ἐὰν ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος δὲν ἤθελε μὲν περιλαμβάνει τὰς δι' οἰκοδομὰς δημοσίων καταστημάτων, καὶ διὰ παραγωγικὰ καὶ κοινωφελῆ ἔργα πιστώσεις, ἐπαρουσίαζε δὲ ὑπέρβασιν, ἠδύνατο ποτὲ νὰ ἐκληφθῇ αὕτη ὡς προϊὸν σπατάλης, καὶ νὰ θεωρηθῇ ἡ Κυβέρνησις ὡς ἀκηδὴς τῶν δημοσίων; Ὁμολογῶ ἀνενδοιάστως, ὅτι ἀπαθὴς, δίκαιος, ἐχέφρων καὶ κάτοχος τῆς τοπικῆς μας καταστάσεως δικαστὴς ποτὲ δὲν ἤθελε συλλάβει ἰδέαν τοιαύτην, ποτὲ δὲν ἤθελεν ἐκφέρει τοιαύτην καταδικαστικὴν γνώμην. Ἡ αὔξησις τῶν δαπανῶν τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου εἶναι μία φυσικὴ καὶ ἀναπόδραστος συνέπεια τῆς προόδου τοῦ χρόνου καὶ τοῦ εἰς αὔξησιν προβαίνοντος εὐτυχῶς πληθυσμοῦ τοῦ Κράτους. Οἱ ἀρχῆθεν ὑπηρετοῦντες εἰς τὸν Β. στρατὸν καὶ τὸν στόλον διὰ τῆς προόδου τοῦ χρόνου καθίστανται πλέον ἀνίκανοι δι' ὑπηρεσίαν, καὶ κτῶνται ὡς ἐκ τῶν κειμένων νόμων καὶ κατὰ δίκαιον λόγον τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα. Ἐντεῦθεν αὐξάνουσι κατ' ἔτος αἱ διὰ συντάξεις πιστώσεις χωρὶς ἐκ τούτου νὰ μειωθῶσι τὰ ἔξοδα τοῦ στρατιωτικοῦ ἢ ναυτικοῦ κλάδου, διότι ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς συνταξιούχους μετατιθεμένων ἀναπληροῦται παραχρῆμα, λόγῳ τῶν ἀναγκῶν τῆς γενικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους. Ἐξ ἄλλου ὁ ἀριθμὸς τῆς δημοσίας δυνάμεως κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν δὲν δύναται νὰ ἐλαττωθῇ, ἀλλ' εἶναι μᾶλιστα καὶ κατώτερος τοῦ δέοντος κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, καὶ ἐν τῷ στρατῷ μας τὸ τακτικὸν στοιχεῖον, τὸ στοιχεῖον ἐκεῖνο, ὅπερ ἐξασφαλίζει τὴν τάξιν καὶ τὴν αὐτονομίαν τῶν ἐθνῶν, καὶ καθιστᾷ ἔνδοξα αὐτὰ ἐν ἀνάγκαις, δικδέχεται τὸ ἄτακτον καὶ δύσχρηστον, ὡς ἡ πεῖρα τοῦ αἰῶνος μας ἀπέδειξε. Δὲν θέλει μὲ ἀρνηθῆ τις ὅτι, αὐξομένου τοῦ πληθυσμοῦ τῶν κατοίκων, συνεπάγεται ἡ ἐπέκτασις τῆς ὑπηρισίας, ἥτις δεῖται χειρῶν καὶ σωμάτων· ἡ αὐτὴ αἰτία ἐπενεργεῖ καὶ εἰς τὸ νὰ ἐπεκτείνωνται κατ' ἔτος καὶ τῶν λοιπῶν τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας αἱ ἀνάγκαι· καὶ μ' ὅλα ταῦτα δύνασθε εἰς τοὺς οἰκείους εἰδικοὺς προϋπολογισμοὺς νὰ παρατηρήσητε μετὰ πόσων ἐνδοιασμῶν καὶ μεθ' ὁπόσης φειδοῦς προέρχεται ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν θεραπείαν αὐτῶν. Ἠθέλομεν δικαίως καταδικασθῆ ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν τῶν σοφῶν καὶ πεπολιτισμένων

ἐθνῶν, ἐὰν λόγῳ οἰκονομίας παρωρῶμεν τὴν δημόσιον ἐκπαίδευσιν, δι' ἧς τὰ ἔθνη ἀνάγονται εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς εὐκλείας, καὶ ἀποκαθίστανται ἔργῳ εὐδαίμονα.

Ἀπτεράμιλλος, μοναδικὸς εἶναι ὁ πρὸς τὴν παιδείαν ὀργασμὸς τοῦ Ἕλληνος· ἡ Κυβέρνησις ἔσπευσε νὰ τῷ εὐκολύνῃ τὸ στάδιον, νὰ τῷ παράσχῃ ἄρθονα κατὰ λόγον τῶν δυνάμεών της τὰ μέσα τῆς κτήσεως· καὶ ἰδοὺ τὸ ἐξαίσιον καὶ εὐάρεστον ἀποτέλεσμα, ὅπερ μὲ ὄχι ἀπερίεργον ἀλλ' ἐκθαμβον ὄμμα ἀπαντᾷ τις εἰς τὴν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος στατιστικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐπὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργοῦ. Ἐφ' ὅσον δὲ προβαίνει τὸ ἔθνος πρὸς τὰ φῶτα, ἐφ' ὅσον τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ ναυτιλία μας λαμβάνουσι τὴν ἐξαισίαν ἀνάπτυξιν, κατὰ τοσοῦτον αἱ μετὰ τῶν ἄλλων ἐθνῶν σχέσεις μας ἐκτείνονται καὶ ἡ Κυβέρνησις εὑρίσκει ἄπειρον τὸ ἐνδιαφέρον εἰς τὸ νὰ συνδέῃ καὶ διπλωματικῶς τὰς σχέσεις μας. Διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις ἔκρινεν ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ καταστήσῃ εὐρυτέρας τὰς διπλωματικὰς σχέσεις της, καὶ ἐντεῦθεν προκύπτει ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἡ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων ὑπουργείου ἐμφαινομένη αὔξησις τῶν ἐξόδων.

Πολλάκις ἀπὸ τοῦ βήματος ὑμῶν ἐξῆλθον βροντώδεις καὶ δίκαιαι φωναὶ περὶ τῆς στασιμότητος, εἰς ἣν καταδικασμένον ἦτο τὸ πολεμικὸν ναυτικὸν μας, ἡ δύναμίς μας ἐκείνη, εἰς ἣν μέγιστον μέρος τοῦ ἐξαισίου ἔργου τῆς ἐθνικῆς μας παλιγγενεσίας καὶ δόξης ὀφείλεται, πολλὰ δὲ περὶ τούτου ἐλήχθησαν εἰς τὸν ἕτερον κοινοβουλευτικὸν περίβολον. Ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐδίστασε νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς εὐχὰς ταύτας τοῦ ἔθνους· διὰ τοῦτο εἴδατε εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1856** αἴτησιν πιστώσεως δραχμῶν **405,000** διὰ κατασκευὴν ἀτμοκινήτων τοῦ στόλου. Ἀλλὰ τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι μέγα, καὶ αἱ δυνάμεις ἡμῶν δὲν ἐπιτρέπουσι νὰ τὸ πραιώσωμεν διὰ μιᾶς, καθ' ἃ καὶ εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1856** ἐγένετο λόγος. Ἐκ τούτου εἰς τὸν προκείμενον προϋπολογισμὸν ἐσημειώθη πίστωσις **300,000** διὰ τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ ἔργου. Ἐπειδὴ δὲ τὰ ἀτμόπλοια ταῦτα θέλουσι κατασκευάζεσθαι βαθμηδὸν, καὶ κατὰ τὸ **1857** θέλομεν ἔχει ἡτοιμασμένα τινὰ τούτων, δι' αὐτὸν τὸν λόγον αὔξησεν ὁ ἀριθμὸς τῆς δημοσίας ναυτικῆς δυνάμεώς μας διὰ τὸ **1857**, ὡς εἰς τὸν περὶ αὐτῆς νόμον φαίνεται, καὶ ἐντεῦθεν προκύπτει ἡ κατὰ τὸ ὅλον αὔξησις τῶν δαπανῶν τοῦ ναυτικοῦ κλάδου.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ἔξοδα τοῦ ὁποίου ἔχω τὴν τιμὴν νὰ διευθύνω ὑπουργείου, ἀφίνω ὑμῖν νὰ σταθμίσητε τὰς προτεινομένας ἀνάγκας, ὡς ἐκ τῶν ὁποίων προκύπτει ἡ αὔξησις τῶν ἐξόδων, καὶ νὰ κρίνητε ἐὰν συμφέρῃ εἰς τὸ δημόσιον καὶ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους νὰ μένωσιν αὗται ἀθεράπευτοι, καὶ ἐὰν ἡ ἐντεῦθεν ζημία δὲν θέλει εἶσθαι πολλαπλασία τῆς δαπάνης. Ὀφείλω δὲ νὰ προσθίσω, ὅτι ἡ αὔξησις αὕτη δὲν ἀφορᾷ τὸ προσωπικὸν τῆς κανονικῆς ὑπηρεσίας, ἀλλὰ τὴν ἐξακρίβωσιν καὶ βεβαίωσιν τῶν ἐπὶ ἀνωμάλου καὶ ἀκανονίστου φορολογικοῦ συστήματος στηριζομένων ἐσόδων.

Πρὶν ἢ περάνω τὰς περὶ ἐξόδων παρατηρήσεις μου, φρονῶ δίκαιον καὶ οὐχὶ τοῦ καθήκοντός μου ἀλλότριον νὰ παρασημειώσω τῇ παρούσῃ μου, ὅτι οἱ νόμοι ἀποτελοῦσι τοὺς ὅρους ἑκάστης κοινωνίας, εἰσὶν οἱ φραγμοὶ οἱ ἀσφαλίζοντες αὐτὴν, καὶ τοὺς ὁποίους ἕκαστος δὲν δύναται ἀζημιώτως νὰ ὑπερπηδᾷ καὶ παραβιάζῃ. Πρέπει λοιπὸν ὁ πολίτης νὰ εὑρίσκηται ἐν γνώσει αὐτῶν, ἵνα μὴ ἔρχηται εἰς παρεκβάσεις καὶ ἀποπλανήσεις, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἔχει τὸ καθῆκον καὶ τὸ συμφέρον νὰ τὸν χειραγωγῇ πρὸς τοῦτο. Ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν πραγμάτων τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον κανονίζει τὰς μεταξὺ τῶν πολιτῶν ἐνοχὰς καὶ ἀξιώσεις ἐπικρατούντων τῶν ἐθίμων, ἅτινα πολυχρόνιος χρῆσις καὶ δικαστικαὶ ἀποφάσεις εἶχον καθιερώσει. Ἀλλ' ἡ γέννησις καὶ ἡ δικαστικὴ κύρωσις τῶν ἐθίμων ἀνατρέχει εἰς ἐποχὰς σκότους καὶ πολλῷ μεμακρυσμένας, δὲν εἶναι δὲ δυνατὸν ν' ἀπαντηθῇ τις συρραφὴ αὐτῶν, καὶ εἰς μόνην τὴν παράδοσιν ὑρίσταται ἡ διατήρησις καὶ μάθησίς των. Τοιουτοτρόπως ὁ πολίτης καὶ εἰς αὐτὸν τὸν τόπον τῆς γεννήσεως καὶ τῆς μονίμου διαμονῆς του εὑρίσκεται συχνάκις εἰς παντελῆ ἄγνοιαν τῶν περισσοτέρων καὶ οὐσιωδεστέρων ἐθίμων, ἅτινα, τῶν νόμων ἐπικρατοῦντα, δεσπόζουσιν, οὕτως εἰπεῖν, τῆς τύχης τῶν δικαίων του. Πάντοτε εἶχεν ὑπ' ὄψιν ἡ Κυβέρνησις τὴν ἀνάγκην συντάξεως πολιτικοῦ κώδηκος, ὅπως ἐκλείψῃ πλέον τὸ ἐκ τῶν ἐθίμων σκάνδαλον καὶ ἡ πλεκὴ, εἰς ἣν ὁ πολίτης ἐμπίπτει ὡς ἐκ τῆς πληθύος καὶ τῆς πολλαχοῦ ἀντιφάσεως τῶν νόμων, νεαρῶν καὶ ἄλλων διατάξεων, αἵτινες κατατρίζουσι τὸ σύνολον τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου. Τούτου ἕνεκα ἐζητεῖτο ἑκάστοτε διὰ τῶν ἐτησίων προϋπολογισμῶν πίστωσις πρὸς ἀντιμισθίαν τῶν εἰς τὸ σοβαρὸν καὶ σπουδαῖον τοῦτο ἔργον καλουμένων νομομαθῶν. Ἀλλ' ἡ ἀνάγκη αὕτη μὲ τὴν πρόοδον τοῦ χρόνου καθίσταται σπουδαιοτέρα, καὶ δὲν τιμᾷ ἔθνος, γιγαντιαῖα βήματα κά-

μνον πρὸς τὰ φῶτα, ν' ἀποστερῆται πολιτικοῦ κώδηκός του. Διὰ ὃ ἡ Κυβέρνησις ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ κάμῃ γοργώτερα πρὸς τελεσιουργίαν αὐτοῦ βήματα, καὶ ἐπὶ τοῦτο ζητεῖται ἡ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργείου καταφαινομένη πίστωσις τῶν δρ. 12.000, ἵνα χρησιμεύσῃ πρὸς ἀντιμισθίαν τῶν νομομαθῶν, διαρκίστερον καὶ ἐμμενέστερον ἐπασχοληθησομένων.

Ταῦτα ἐνόμισα δέον νὰ παρατηρήσω περὶ τῶν ἐξόδων ἐν γένει τοῦ Κράτους. Ἴσως ἤθελέ τις ἀντιτάξει πρὸς ταῦτα πάντα, ὅτι μὴ ἔχοντες θετικότητα παραγωγῆς καὶ ἐσόδων, συνετώτερον ἤθελεν εἶσθαι νὰ μὴ ἐπεκτείνωμεν τὰς δαπάνας μας, μήποτε αὗται φθάσωσι πέραν τῶν ὑλικῶν δυνάμεών μας καὶ μᾶς φέρωσιν οὕτως εἰς οἰκονομικὰς ἀποπλανήσεις, ἀλλὰ ν' ἀκολουθῶμεν σύστημα στενωτέρας οἰκονομίας. Ἐπιτρέψατέ μοι ὅμως, Κύριοι, νὰ φρονῶ καὶ μετὰ παῤῥησίας νὰ ἐκθέσω, ὅτι ἡ ὑγιῶς ἐννοουμένη οἰκονομία τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν Κυβερνήσεων δὲν ὑφίσταται εἰς τὴν περιστολὴν τῶν δαπανῶν τῆς κυρίως ὑπηρεσίας, διότι οὕτω παραλύει ἡ ὑπηρεσία, ἀλλ' εἰς τὴν μέριμναν καὶ τὰ μέτρα, ἅτινα λαμβάνονται εἰς ἀνάπτυξιν τοῦ ἰδιωτικοῦ πλούτου, ὑφ' οὗ καταρτίζεται ὁ δημόσιος. Κυβέρνησις δαπανῶσα εἰς τὰ μέσα, δι' ὧν ἀναπτύσσεται τὸ ἐμπόριον, ἡ βιομηχανία καὶ ἡ ἐγχώριος παραγωγὴ, καὶ ἐξασφαλίζεται ἡ εὐτυχὴς ἔκβασις τῶν μεγάλα καὶ ἀσφαλῆ συμφέροντα περιλαμβανουσῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, δὲν δύναται ἐλλόγως καὶ δικαίως νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ἀσκοπον ἢ ἀφειδῆ ποιεῖται χρῆσιν τῶν δημοσίων· διότι εὐρύνουσα τὰς πηγὰς τοῦ ἰδιωτικοῦ, αὐξάνει τὰ κεφάλαια τοῦ δημοσίου πλούτου· ἐν ἄλλαις λέξεσι, διὰ τῆς τοιαύτης δαπάνης ἀποταμιεύει κεφάλαια ὑπὲρ τοῦ πολίτου καὶ τοῦ δημοσίου. Θεωρητικῶς καὶ ἐκτὸς τῶν πραγμάτων εὑρισκόμενός τις, δύναται νὰ σχηματίζῃ ἰδέαν περὶ τοῦ ἐφικτοῦ τῆς περιστολῆς τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν δαπανῶν μας. Ἐγκύπτων ὅμως εἰς τὰ πράγματα, ἀνεστραμμένην θέλει εὕρει τὴν θεωρίαν του, καὶ δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ συμβιβάσῃ μὲ αὐτὴν τὰς πράξεις του, ἐκτὸς ἐὰν πρὸς μίαν καλῶς ἐννοουμένην οἰκονομίαν ἀποφασίσῃ νὰ καταστρίψῃ ἢ οὐσιωδῶς νὰ κολοβώσῃ τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους, καὶ ὅλως ν' ἀδιαφορήσῃ περὶ τῶν συντελούντων πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἔθνους μέσων.

Ἔρχομαι ἤδη νὰ ἐνδιατρίψω κατά τι περὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ χρέους μας. Ἀφ' οὗ τὸ δημόσιον τῆς Ἑλλάδος μ' ὅλας τὰς προσπαθείας δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἐτησίων

χρεωλύτρων καὶ τόκων τοῦ δανείου Ῥοδσχίλδ, αἱ τρεῖς προστάτιδες Δυνάμεις, ἐπιδαψιλεύουσαι τὰς εὐεργεσίας των πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ἀνεδέξαντο τὴν πληρωμήν. Τὸ ποσὸν τῆς ἐτησίας ταύτης προκαταβολῆς ἀναβαίνει εἰς δρ. 3,848,871:81. Περιοδικῶς εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς ἐσημειοῦτο ποσόν τι ὁτὲ μὲν ἴσον, ὁτὲ δὲ ἔλαττον τοῦ τριτημορίου τῆς ποσότητος ταύτης· ἀλλὰ διὰ τὴν ἀναπάρκειαν τοῦ δημοσίου, ἀπραγματοποίητος ἔμενεν ἡ πληρωμὴ τῶν ψηφιζομένων. Αἱ προστάτιδες δυνάμεις ἔχουσι τὰς ἀκριβεστέρας γνώσεις καὶ τὰς μᾶλλον ἐμπεριστατωμένας στατιστικωτέρας πληροφορίας περὶ τοῦ βαθμοῦ καὶ τῆς προόδου τῶν δημοσίων πόρων μας. Ἀλλ' ἀείποτε γενναῖα καὶ φιλάνθρωπα πρὸς τὴν Ἑλλάδα τρέφουσαι αἰσθήματα, ἐννοοῦσαι δὲ ὅτι ἡ ἐκβίασις τῆς περὶ ἧς πρόκειται ὀφειλῆς δύναται οὐ μόνον εἰς ἐσχάτην ἀμηχανίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐντελῆ καταστροφὴν νὰ φέρῃ τὸ δημιούργημά των, ἀπέτισαν μέχρι τοῦδε πάντοτε μετ' εὐγενοῦς ἐλευθεριότητος τὸ ἐτησίως ἐπιβάλλον μέρος τῶν τόκων καὶ τοῦ χρεωλυσίου. Οὐχ ἧττον ὅμως ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, καὶ τοι ὁμολογοῦσα τῶν πόρων αὐτῆς τὴν σμικρότητα, καὶ τὸ ἀνεπαρκὲς αὐτῶν πρὸς ἐπίτευξιν πάσης τῆς ποθουμένης ὑλικῆς ἀναπτύξεως καὶ προόδου, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου τὴν ἱερότητα συναισθανομένη τῆς πρὸς τοὺς εὐεργέτας αὐτῆς ὀφειλομένης εὐγνωμοσύνης, ἐπιθυμεῖ παντὶ σθένει, περικόπτουσα πᾶν ὅ,τι δύναται, χωρὶς ν' ἀφαιρέσῃ τὰς ζωτικὰς πρὸς θεραπείαν τῶν ἐσωτερικῶν αὐτῆς ἀναγκῶν χορηγίας, ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς γενναιόφρονας τῶν δυνάμεων ταύτας διαθέσεις, καὶ νὰ συνεισφέρῃ τὸ ἐφ' ἑαυτῇ εἰς ἀπότισιν τοῦ ἰδίου αὐτῆς ὀφλήματος. Ἀλλὰ διὰ τὸ εἰσέτι ἀκανόνιστον τῆς τοιαύτης ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος καταβολῆς, ἐτάχθη καὶ διὰ τὸ ἐπιὸν ἔτος εἰς μὲν τὰ ἔξοδα ἡ ἀπαιτητὴ ποσότης τῶν δραχ. 3,848,871:81, ὅπως ἀναγνωρίζηται καὶ κυροῦται ὡς δημόσιον χρέος, εἰς δὲ τὰ ἔσοδα ἡ αὐτή, συνήθως ὑπὸ τῶν ἐγγυητριῶν δυνάμεων καταβαλλομένη ποσότης, ὅπως ὑπάρχῃ ἰσοσταθμία τούτων πρὸς τὰ ἔξοδα.

Περαίνω, Κύριοι, τὴν παροῦσαν ἔκθεσίν μου, πλήρη τὴν πεποίθησιν ἔχων, ὅτι εὐσυνειδότως παρέστησα εἰς ὑμᾶς ἐν ὅλῃ τῇ ἐρικτῇ ἀκριβείᾳ τὴν κατάστασιν τῶν πόρων καὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ Κράτους. Δύναμαι δὲ νὰ σᾶς διαβεβαιώσω, ὅτι εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἐξόδων προέδρευεν ἡ αὐστηρὰ μὲν, ἀλλὰ καλῶς ἐννοουμένη οἰκονομία, καὶ ὅτι εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ψηφισθησομένων ἐξόδων ἡ Κυβέρνησις θέλει βαδίζει μετὰ περισκέψεως, ἀδιάσπαστον σύμβουλον ἔχουσα τὸ αὐτὸ οἰκονομικὸν σύστημα,

καὶ πρὸς μόνην τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἔθνους τὰς σκέψεις καὶ τὰς ἐνεργείας της τείνουσα. Ἀπόκειται δὲ εἰς τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὴν σύνεσιν ὑμῶν νὰ τὴν συντρέξητε, ὅπως ἀκολουθήσῃ ἀπροσκόπτως τὴν πρὸς τὸν μέγαν τοῦτον σκοπὸν πορείαν της.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Ὀκτωβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.»

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ὡς ἔχει, ὑποβληθήτω εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθήτω ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως·
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἀρθρ. 1. Κατὰ τὸ ἔτος 1857 ἡ εἴσπραξις τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων, τῶν ἀπὸ δημοσίων κτημάτων καὶ νομισμάτων προσόδων, καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν δημοσίων εἰσοδημάτων, ἅτινα εἰδικώτερον ἀπαριθμοῦνται εἰς τὸν συνημμένον πίνακα τῶν δημοσίων ἐσόδων καὶ τὰ εἰς αὐτὸν προσηρτημένα ἀναλυτικὰ φύλλα, θέλει ἐξακολουθήσει δυνάμει τῶν ὑπαρχόντων νόμων καὶ διαταγμάτων, καὶ τῶν περί τινων ἐσόδων ἐκδοθησομένων νόμων.

Ἀρθρ. 2. Τὰ ἔσοδα τῆς χρήσεως 1857 ὑπολογίζονται εἰς δραχμὰς δέκα ἐννέα ἑκατομμύρια, ἑβδομήκοντα μίαν χιλιάδας, τετρακοσίας τρεῖς, ἀριθμὸς 19,071,403. Προστίθενται δ' εἰς ταῦτα αἱ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου προκαταβολαὶ τῶν τριῶν δυνάμεων ἐκ δραχμῶν τριῶν ἑκατομμυρίων, ὀκτακοσίων τεσσαράκοντα ὀκτὼ χιλιάδων, ὀκτακοσίων ἑβδομήκοντα τεσσάρων καὶ λεπτῶν ὀγδοήκοντα ἑνὸς, ἀριθμὸς 3,848,874: 81, κατὰ τὰ ἐν τῷ πίνακι τῶν ἐσόδων εἰδικώτερον ἐνδιαλαμβανόμενα.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ὥσπερ ἔχει, ὑποβληθήτω εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθήτω ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐπεράσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ὁ διὰ τὸ 1856 ἔτος προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους ἰσχύει καὶ διὰ τὸ ἔτος 1857, προστιθεμένων εἰς αὐτὸν καὶ τῶν αὐξομειώσεων, αἵτινες κατὰ τὸν συναπτόμενον πίνακα φέρονται εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ 1857. Οὕτω δὲ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1857 ἔτος προσδιορίζονται εἰς δραχμὰς εἴκοσι δύο ἑκατομμύρια, πεντακοσίας τεσσαράκοντα δύο χιλιάδας, ὀκτακοσίας ὀγδοήκοντα τρεῖς καὶ λεπτὰ ἑξήκοντα δύο ἀριθ. 22,542,883:62, καὶ διὰ τὴν ποσότητα ταύτην χορηγοῦνται εἰς τοὺς ὑπουργοὺς πιστώσεις, καταλογιζόμεναι, κατὰ τὸν συναπτόμενον γενικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων καὶ κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν ἑκάστου ὑπουργείου, ὡς ἑφεξῆς·

Μέρος Α'.	Εἰς χρέος δημόσιον, ἤτοι εἰς χρεώλυτρον καὶ τόκους τοῦ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων δανείου . . .	Δραχ.	3,835,473:58
	Εἰς προμήθειαν καὶ ἄλλα ἔξοδα αὐτοῦ	»	50,376:22
	Εἰς τόκους ἐσωτερικοῦ χρέους, χορηγήματα τῶν ναυτικῶν νήσων κλ.		251,500
	Εἰς συντάξεις	»	1,319,544:72.
»	Β'. Εἰς τὴν Βασιλικὴν χορήγησιν .	»	1,000,000
»	Γ'. Εἰς ἀποζημιώσεις τῶν βουλευτικῶν Σωμάτων	»	595,000
»	Δ'. Εἰς τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὑπουργείων, ἤτοι τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερ. κλ. δρ. 637,476:66		
	Δικαιοσύνης . . » 1470,246:97		

	Ἐσωτερικῶν . . »	2,610,307:99	
	Ἐκκλησιαστ. κλ. »	1,049,520:33	
	Στρατιωτικῶν . »	5,337,428:90	
	Ναυτικῶν . . »	1,571,975:64	
	Οἰκονομικῶν . . »	902,515:61	
			13,579,472:10
»	Ε'. Εἰς ἔξοδα διοικήσεως, ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως φόρων κλπ. . .		1,700,917
»	ΣΤ'. Εἰς διαφόρους πληρωμάς . . .		215,000
	Τὸ ὅλον δραχμ.		22,549,283:62

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἔξοδα πληρωθήσονται ἐκ τῶν κυρωθέντων ἐσόδων τῆς χρήσεως 1857, ἀναπληρούμενα κατὰ τὴν ἐτησίαν διαχείρισιν διὰ τῶν ὑπολοίπων ἐσόδων τῶν προλαβουσῶν χρήσεων, ἅτινα δὲν διετέθησαν εἰς πληρωμὴν ἐξόδων τῶν αὐτῶν χρήσεων.

Ἄρθρ. 3. Ἐκτὸς τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου χορηγουμένων πιστώσεων, ἐὰν αὗται ἄνευ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπηρεσίας δὲν ἐπαρκέσωσι διὰ τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως 1857, ἐπιτρέπεται νὰ δοθῶσιν ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν διὰ Β. διαταγμάτων, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις ἐπὶ τῶν ἓξ ἄρθρων τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργείων,

Τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης

Διὰ τὴν διατροφὴν ὑποδίκων,
Δι' ἀποζημιώσεις μαρτύρων,
Δι' ἔξοδα μεταφορᾶς ὑποδίκων,
Δι' ἔξοδα ἐκτελέσεως θανατικῶν ἀποφάσεων.

Τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν

Διὰ γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας,
Διὰ διατροφὴν καταδίκων.

Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν

Διὰ ποσοστὰ ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων,
Διὰ δικαιώματα καὶ προμήθειας χαρτοσήμου,
Διὰ παραχωρήσεις εἰς τοὺς δήμους ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τῶν φόρων ἐπὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ τῶν οἰκοδομῶν.
Δι' ἔξοδα καλλιεργείας τῶν ὁρυκτῶν καὶ ἁλικῶν, καὶ μεταφορᾶς ἁλάτων·
Δι' ἔξοδα ἐκτυπώσεως νομισμάτων.
Δι' ἔξοδα ἐκποιήσεως κτημάτων·

Δι' ἔξοδα διοικήσεως δασῶν.

'Ο παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Κατὰ διαταγὴν τῆς Βασιλίσσης λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν νομοσχέδιον νέου τελωνιακοῦ δασμολογίου.

Πρὸ πολλοῦ, Κύριοι, τὸ Ἑλληνικὸν ἐμπόριον ἠσθάνετο τὴν ἀνάγκην τῆς ἀναπλάσεως τῆς ἐν ἰσχύϊ τελωνιακῆς διατιμήσεως, ἥτις, ἐκτὸς ὀλίγων τινῶν ἐμπορευμάτων, τῶν ὁποίων κανονίζει τὸν φόρον, παραδέχεται δι' ὅλα τὰ λοιπὰ τὸ ἐπισφαλὲς τῆς ἐκτιμήσεως σύστημα. Συνταχθεῖσα αὕτη κατὰ τὸ **1830** ὅτε αἱ ἐμπορικαὶ τῆς πατρίδος μας σχέσεις μετὰ τῶν ξένων ἐπικρατειῶν ἦσαν περιωρισμέναι, ἡ γεωργία εὑρίσκετο εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν καὶ βιομηχανίας οὐδὲ ἴχνη ὑπῆρχον εἰσέτι παρ' ἡμῖν, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μὴν εἶναι ἀτελὴς κατά τε τὸν ἀριθμὸν τῶν κατονομαζομένων ἐμπορευμάτων καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς καὶ τὸ σύστημα ἐφ' ὧν ἐστηρίζετο. Προσθετέον, ὅτι, οὐδεμιᾶς ἀναθεωρήσεως γενομένης ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς συντάξεώς της, ἡ ἀξία καὶ τῶν ὀλίγων ἐν αὐτῇ κατονομαζομένων ἐμπορευμάτων ἠλλοιώθη ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἡ ὑπολογισθεῖσα ἀξία, καθ' ἣν ἐποχὴν ἐκανονίσθη καὶ ἐπετέθη ὁ δασμός, δὲν ἀνταποκρίνεται οὐδόλως μὲ τὴν σημερινὴν ἐν ταῖς ἀγοραῖς τρέχουσαν ἀξίαν τῶν ἐμπορευμάτων τούτων. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ ἀνάγκη τῆς συντάξεως νέου τελωνιακοῦ δασμολογίου εἶχε πρὸ πολλοῦ καταστῆ καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν λίαν ἐπαισθητή.

Εἰς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, στηριζόμενον εἰς τὰς ἐργασίας τῶν διαφόρων ἐπὶ τούτῳ κατὰ καιροὺς διορισθεισῶν ἐπιτροπῶν καὶ εἰς τὰς γνώμας τῶν ἐμπορικῶν τοῦ Κράτους ἐπιμελητηρίων, ἐπήνεγκα διαφόρους τροποποιήσεις, τὰς ὁποίας ἐθεώρησα λίαν ἀναγκαίας πρὸς εὐκολίαν τοῦ ἐμπορίου καὶ ἁπλοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας.

Ὑποβάλλων ἤδη αὐτὸ ὑπὸ τὴν ὑμετέραν συζήτησιν ὀφείλω νὰ ἐκθέσω ἐν συνόψει τὰς ἀρχὰς καὶ τὸ σύστημα, τὰ ὁποῖα παρεδέχθη τὸ Ὑπουργεῖον κατὰ τὴν σύνταξίν του διά τε τὴν ἐξαγωγὴν καὶ εἰσαγωγήν.

Α'. Περὶ ἐξαγωγῆς.

Εἶναι ὁμολογούμενον, ὅτι ὅσον ὀλιγώτερον ἐπιβαρύνονται τὰ ἐγχώρια προϊόντα κατὰ τὴν ἐξαγωγήν, ἐπὶ τοσοῦτον ἐκτείνε-

ται αὐτῶν ἡ κατανάλωσις ὡς δυναμένων εὐκολώτερον νὰ ὑποστῶσι τὸν διαγωνισμὸν εἰς τὰς ξένας ἀγορὰς μὲ τὰ ὁμοειδῆ προϊόντα των. Τὴν ἀρχὴν ταύτην καθιερωθεῖσαν ἀπὸ τὴν τελωνιακὴν νομοθεσίαν τῶν πλείστων βιομηχανικῶν λαῶν παρεδέχθημεν πληρέστατα, δι' ὅλα ἐν γένει τὰ προϊόντα. Διότι, ὡς γνωρίζετε, Κύριοι, τὰ πλεῖστα μόνον τῶν ἐντελῶν προϊόντων τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας ἀπελάμβανον μέχρι τοῦδε κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν ἀτέλειαν· τὰ τῆς γεωργίας ὅμως, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσι κυρίως τὸ ἐξαγωγικὸν τῆς Ἑλλάδος ἐμπόριον, ὑπεβάλλοντο ἀνελλιπῶς εἰς πληρωμὴν ἐξαγ. τέλους 6 τοῖς $^0/_0$. Τὴν δασμολογίαν ταύτην ἐθεωρήσαμεν τὸ καθ' ἡμᾶς πάντοτε οὐχὶ μόνον ἐπιβλαβῆ εἰς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα δι' ὃν ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν οἰκονομικῶν λόγον, ἀλλὰ καὶ ἄδικον κατ' οὐσίαν, διότι ἀντὶ ἐμψυχώσεως, τιμωρεῖτε τρόπον τινὰ τὴν πλεονάζουσαν παραγωγήν, ὑποβάλλοντες ἐκτὸς τῆς πληρωμῆς τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ εἰς πληρωμὴν ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐκεῖνα τῶν γεωργικῶν προϊόντων, τὰ ὁποῖα ἐξέρχονται τοῦ Κράτους. Ἐνῷ ὅσα καταναλίσκονται ἐντὸς τῆς ἐπαρχείας δὲν ὑπεβλήθησαν εἰ μὴ μόναν εἰς τὴν πλημμύραν τοῦ ἐγγείου φόρου. Ἐγενικεύσαμεν ἐπομένως τὴν ἀτέλειαν ἐφ' ὅλων τῶν ἐντελῶν προϊόντων καὶ παρεδέχθημεν συνάμα καὶ διὰ τὰ γεωργικὰ προϊόντα τὴν ἀρχὴν τῆς καταργήσεως τοῦ ἐξαγωγικοῦ τέλους, ἀλλὰ βαθμηδὸν καὶ ἐντὸς δεκαετίας· ἀμέσως μὲν καὶ ἐκ τοῦ προχείρου κατεβιβάσαμεν τὸ τέλος εἰς 5 ἀντὶ 6 τοῖς $^0/_0$, ἀνὰ διετίαν δὲ, ἀφ' ἧς τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ὁ νόμος οὗτος, θέλει γίνεσθαι ἔκπτωσις 1 τοῖς $^0/_0$, εἰς τρόπον ὥστε μετὰ δεκαετίαν νὰ καταργηθῇ ὁλοτελῶς τὸ ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τέλος.

Β'. Περὶ εἰσαγωγῆς.

Καθόσον ἀφορᾷ τοὺς ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς δασμοὺς ἀπεκρούσθη τὸ ἀπαγορευτικὸν σύστημα ὡς ἐπιζήμιον καὶ εἰς τοὺς ἀναλωτὰς καὶ εἰς τοὺς προστατευομένους διὰ τῶν ἀπαγορεύσεων βιομηχάνους· εἰς μὲν τοὺς ἀναλωτὰς ὡς ἀναγκαζομένους νὰ ἀγοραζωσιν ἀκριβὰ ὅ,τι ἠδύναντο νὰ ἀγοράζωσιν εὐθηνὰ, εἰς δὲ τοὺς προστατευομένους βιομηχάνους, διότι ἡ ἔλλειψις τῆς ἀμίλλης καὶ τοῦ συναγωνισμοῦ νεκρόνει ἀντὶ νὰ ἐμψυχώνῃ τὸν ἐπὶ τὰ κρείττω ζῆλόν των. Αἱ ἀπαγορεύσεις καθ' ἡμᾶς εἰσὶ πάντοτε ἐπιβλαβεῖς, καὶ μόνον λογικὴ βαθμολογία προστασίας δύναται νὰ καταστῇ ἐπωφελὴς εἰς βιομηχανίαν τινὰ, ἔχουσαν ἐν ἑαυτῇ στοιχεῖα ζωῆς καὶ ἀναπτύξεως.

Τῆς ἀρχῆς ταύτης τεθείσης, ὅλα τὰ εἰσαγόμενα διηρέθησαν εἰς τέσσαρας τάξεις·

α') Εἰς ἐμπορεύματα χρησιμεύοντα ὡς πρώτη ὕλη, ἢ ὡς ὄργανα παραγωγῆς·

β') Εἰς προϊόντα καὶ τεχνουργήματα τῶν ὁποίων ὁμοειδῆ παράγει ἡ Ἑλλάς.

γ') Εἰς προϊόντα ἢ τεχνουργήματα, τὰ ὁποῖα δὲν παράγει ἢ δὲν δύναται νὰ παράξῃ ἡ ἑλληνικὴ χώρα.

δ') Εἰς εἴδη θεωρούμενα ὡς ἀντικείμενα πολυτελείας.

Τὰ μὲν πρῶτα ὑπεβλήθησαν εἰς ἐλάχιστον τέλος εἰσαγωγῆς 5 τοῖς ἑκατόν, καὶ τινα ἐξ αὐτῶν, τὰ ὁποῖα ἐθεωρήθησαν ὡς ὄργανα παραγωγῆς ἀρέθησαν πάντη ἐλεύθερα τέλους.

Τὰ τῆς τρίτης κατηγορίας ἐνεκρίθη νὰ ὑποβληθῶσιν ὡς καὶ σήμερον εἰς ἁπλοῦν καταναλώσεως δασμὸν 10 τοῖς ἑκατόν, ἐκτὸς μόνων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ὡς ἀντικείμενον πολυτελείας, ἢ δι' ἰδιαίτερόν τινα λόγον ὑγιεινῆς δύνανται νὰ δασμολογηθῶσι βαρύτερον, καὶ ὡς ἐπιπίπτοντος τοῦ δασμοῦ ἐπὶ τῶν εὐπορουσῶν τάξεων καὶ ὡς μὴ παραβλαπτούσης τῆς μικροτέρας αὐτῶν καταναλώσεως σπουδαῖόν τι συμφέρον τοῦ Κράτους ἢ τῶν ἰδιωτῶν· καὶ ταῦτα ἀποτελοῦσι τὴν δ'. κατηγορίαν.

Ἡ βάσις ἐπομένως τοῦ εἰσαγωγικοῦ τέλους εἶναι ὁ ὅρος 10 τοῖς 0/0, διότι ἡ γ'. τάξις τῶν ἐμπορευμάτων ἀποτελεῖ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ τῆς εἰσαγωγῆς ἐμπορίου. Ἡ ἐπὶ πλέον τοῦ ὅρου τούτου δια τὰ τῆς δ'. κατηγορίας καὶ ἐπὶ ἔλαττον διὰ τὰ τῆς α'. δασμολογίας, θεωρεῖται ὡς ἐξαίρεσις τοῦ κανόνος τούτου ὑπαγορευθεῖσα ἀπὸ τὰς ὑγιεῖς ἀρχὰς τῆς οἰκονομίας.

Οἱ λόγοι δὲ οἵτινες ἐπροκάλεσαν τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην καθωδήγησαν τὸ ὑπουργεῖον καὶ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ τέλους διὰ τὰ προϊόντα καὶ τεχνουργήματα ἐκεῖνα τῶν ὁποίων ὁμοειδῆ παράγει καὶ ἡ Ἑλλὰς καὶ τὰ ὁποῖα ἀνωτέρω κατετάχθησαν εἰς τὴν δ'. κατηγορίαν.

Τὰ ἐμπορεύματα ταῦτα εἰσαγόμενα ἔπρεπε βεβαίως κατά τι νὰ ἐπιβαρύνωνται εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύναται οἱ ἐγχώριοι παραγωγοὶ νὰ ὑποστῶσι κατ' ἀρχὰς οἱανδήποτε συναγωνισμόν. Ἀλλὰ κατὰ ποῖον μέτρον κατὰ ποῖον κανόνα ἔπρεπε νὰ χορηγηθῇ ἡ προτασία αὕτη; Τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἦτον ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων, διὸ ἐβάδισε τὸ ὑπουργεῖον μετὰ πολλῆς προφυλάξεως, παραδεχόμενον, ὅτι προστασία τις ὀφείλεται εἰς τοὺς ἐγχωρίους παραγωγοὺς, ἀλλ' οὐχὶ εἰς τρόπον ῥαρτικὸν καὶ ἐπιζήμιον διὰ τοὺς καταναλωτὰς, ἐπ' ἐλπίδι τῆς διὰ παντὸς μέσου ἀναπτύξεως βιομηχανίας τινός· Φρονοῦμεν ἀπ' ἐναντίας ὅτι, ἐπιζητοῦντες δι' ἐπιπλάστων μέσων τὴν ἀνάπτυξιν βιομηχανιῶν τινῶν αἵτινες εἰκόλως δὲν δύνανται νὰ ζήσωσι καὶ νὰ κρατωθῶσι παρ' ἡμῖν, παραβλάπτομεν ἐπὶ μακρὸν οὐσιωδῆ τῶν καταναλωτῶν συμφέροντα. Παραδεχθὲν ὅθεν τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὰ ὁμοειδῆ ξένα προϊόντα καὶ τεχνουργήματα τέλος εἰσαγωγῆς 12 τοῖς ἑκατὸν ἐν γένει θεωρουμένου τοῦ τέλους τούτου ὡς μέσον προστασίας ἐπαρκὲς διὰ πᾶσαν παραγωγὴν, ἔχουσαν ἐν ἑαυτῇ στοιχεῖα ζωῆς καὶ ἀναπτύξεως.

Ὑπὸ τοιαύτας ἀρχὰς κατετάχθησαν Κύριοι, τὰ ἐμπορεύματα, ἐπιτεθέντος κατ' ἀναλογίαν τοῦ εἰσαγωγικοῦ τέλους ἐπ' αὐτῶν.

Ἐξ τινας μόνον περιπτώσεις ἠναγκάσθη τὸ Ὑπουργεῖον νὰ παρεκκλίνῃ τῶν ἄνω τεθεισῶν ἀρχῶν πρὸς ὄρελος καὶ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ ἐμπορίου. Οὕτω λ. χ. τὰ κατειργασμένα ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου εἴδη καὶ οἱ πολύτιμοι λίθοι, τὰ ὁποῖα δικαίως ἔπρεπε νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐξόχως ἀντικείμενα πολυτελείας καὶ νὰ ὑποβληθῶσιν ἐπομένως εἰς τὸν ἀνώτατον τοῦ εἰσαγωγικοῦ τέλους ὅρον, ἤτοι 15 τοῖς ἑκατὸν, ὑπεβλήθησαν μόνον εἰς 3 τοῖς ἑκατὸν· ἡ ἐξαίρεσις αὕτη ὑπηγορεύθη λόγῳ ἠθικότητος καὶ δημοσίου συμφέροντος, πρὸς ἀπορυγὴν δηλονότι καταχρήσεων καὶ λαθρεμπορίων, διότι πιστεύομεν, ὅτι δὲν θέλει εὑρεθῇ ἔμπορος νὰ ἀναδεχθῇ τὴν μεγάλην εὐθύνην τῆς ἀποκρύψεως τοσούτων ἐμπορευμάτων πρὸς ἀπορυγὴν τῆς πληρωμῆς εὐτελοῦς τέλους, ἐν ᾧ ἡ ὑπερβολὴ τοῦ κέρδους, ἐὰν τὸ τέλος ἤθελε προσδιορισθῇ εἰς 15 τοῖς ἑκατὸν, ἤθελεν ὠθήσει εἰς τὸ ἄτοπον τοῦ λαθρεμπορίου καὶ τοὺς τιμιωτέρους ἐκ τῶν ἐμπορευομένων, τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον ἡ λαθραία τῶν τοιούτων εἰδῶν εἰσαγωγὴ καθίσταται πρόχειρος καὶ ἐριστὴ ὡς ἐκ τοῦ μικροῦ αὐτῶν ὄγκου.

Ἐπὶ τῶν φαρμάκων ὡρίσθη τέλος μόνον 5 καὶ οὐχὶ 10 τοῖς ἑκατὸν διὰ δύω λόγους, τὸ μὲν πρὸς τὸ συμφέρον τῶν πολιτῶν, καθόσον τὰ φάρμακα δικαίως πρέπει νὰ θεωρηθῶσι τῆς πρωτίστης ἀνάγκης πράγματα, τὸ δὲ πρὸς ἀπορυγὴν καταχρήσεων, διότι ἐπὶ τῶν εἰδῶν τούτων τῶν ὁποίων τὴν ποιότητα καὶ τὴν ἀξίαν οὐδὲ ὁ ἐμπειρότερος τελώνης δύναται νὰ διακρίνῃ, αἱ καταχρήσεις εἰσὶν εὔκολοι καὶ μένουσι διὰ παντὸς ἀνεξέλεγκτοι.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν ἀρχῶν, αἱ ὁποῖαι διέπουσι τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν καὶ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ τέλους.

Ὡς πρὸς τὸ σύστημα δὲ τῶν μέτρων παρεδέχθη τὸ Ὑπουργεῖον τὸν ἐπὶ τοῦ βάρους τελωνισμὸν ἀντὶ τοῦ ὁρεστῶτος μετρικοῦ συστήματος, παρεμβάλλοντος πλείστας δυσκολίας εἰς τὴν ἐλευθέραν τοῦ ἐμπορίου κίνησιν, καὶ ζημίας πολλάκις ἀνεπανορθώτους εἰς δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ συμφέροντα. Δὲν ἀνι-

σταλή δὲ ἀπὸ τὰς ποικιλίας τῶν ἀποσταθμίσεων (ταρὰ) εἰς τὴν ἀποδοχὴν τοῦ συστήματος τούτου, τὸ ὁποῖον θέλει ἐπ' ἄπειρον ἁπλοποιήσει τὰς μεταξὺ ἐμπόρων καὶ τελωνείων σχέσεις, ἐπ' ἐλπίδι νὰ νικηθῶσιν αὐταὶ δι' αὐστηρῶν κανόνων καὶ διὰ τῆς καλῆς τῶν ἐμπορευομένων πίστεως, τὴν ὁποίαν ἐπιεικὴς τελωνιακὸν σύστημα ἀναγκαίως προκαλεῖ καὶ ἀναπτύσσει.

Ἡ ἐπωφελεστέρα ὅμως μεταβολή, τὴν ὁποίαν πιστεύομεν ἀδιστάκτως, ὅτι θέλει φέρει ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νέου τελωνιακοῦ δασμολογίου εἶναι ὁ περιορισμὸς τοῦ ἐπικρατοῦντος μέχρι τοῦδε τῆς ἐκτιμήσεως συστήματος, τὸ ὁποῖον πολυειδῶς κατέτρεφε καὶ τὰ δημόσια καὶ τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντα, διότι, ἐκτὸς τῶν καθημερινῶν διαπληκτισμῶν ἐμπόρων καὶ τελωνιακῶν ὑπαλλήλων, χρονοτριβῶν ματαίων καὶ τοσούτων ἄλλων δυσχερειῶν, ἑνὸς καὶ μόνου ὑπαλλήλου ἡ ἀμάθεια, ἢ ἡ κακὴ πίστις ἤρκει νὰ παραβλάψῃ τὴν ὡρισταμένην ἰσότητα καὶ ἰσορροπίαν τῶν ἐμπορικῶν ἐπιχειρίσεων εἰς πολλὰς ἐμπορικὰς πόλεις. Τῶν δημοσίων συμφερόντων ἡ διηνεκὴς διακύβευσις διὰ τοῦ ἰσχύοντος ἐκτιμητικοῦ συστήματος θεωρεῖται καθ' ἡμᾶς ὡς δευτέρου λόγου ἀξία ἀπέναντι τοσούτων ἰδιωτικῶν συμφερόντων παραβλαπτομένων.

Ἤδη δὲν ἔχομεν νὰ προσθέσωμεν εἰμὴ συντόμους τινὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ κειμένου τοῦ συνοδεύοντος τὸ δασμολόγιον νομοσχεδίου, μολονότι εἶναι λίαν σαφὲς καὶ σύντομον.

Ἄρθρον 1. Τὸ τέλος κατὰ γενικὸν κανόνα ἐπιτίθεται ἐπὶ τοῦ καθαροῦ βάρους. Εἰς τινας μόνον περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ διαχώρισις τοῦ καθαροῦ ἀπὸ τοῦ ἀκαθαρίστου βάρους καθίσταται δύσκολος, τὸ τέλος ὡρίσθη ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου βάρους· ἀλλ' αἱ τοιαῦται περιπτώσεις ῥητῶς ὁρίζονται ἐν τῷ δασμολογίῳ.

Ἄρθρον 2. Ὅσα εἴδη παρελείφθησαν νὰ σημειωθῶσιν εἰς τὸ δασμολόγιον, καὶ δὲν δύνανται κατ' ἀναλογίαν νὰ ὑπαχθῶσιν εἴς τινα τῶν γενικῶν κατηγοριῶν, ἐκτιμῶνται καὶ ὑποβάλλονται εἰς τὸ σύνηθες εἰσαγωγῆς τέλος **10** τοῖς ἑκατόν. Εἰς τὸν παράγραφον τοῦτον περιέχεται οὐσιωδῶς τις καινοτομία διὰ τὴν ἐξαγωγήν, διότι, ἐκτὸς τῆς ἀτελείας τῶν προϊόντων τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας, ἥτις ὑπάρχει καθιερωμένη, ὁ νόμος ἐπεκτείνει ἀπὸ τοῦδε τὴν ἀτέλειαν ταύτην καὶ διὰ τὰ προϊόντα τῆς γεωργίας, ὅσα ῥητῶς δὲν κατονομάζονται εἰς τὸν πίνακα ἐξαγωγῆς.

Εἰς τὸν § **2** τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου εἰσήχθη διάταξις περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκτιμήσεως ἐν περιπτώσει διενέξεως, τροποποιοῦσα ἐπὶ τὸ βέλτιον τὰ ἄρθρα **29**, **30** καὶ **31** τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν τελωνείων τοῦ κράτους νόμου.

Ἄρθρ. **3.** Ἀναγνωρίζομεν, Κύριοι, ὅτι διὰ τὴν γεωγραφικὴν θέσιν της ἡ Ἑλλὰς δύναται καὶ πρέπει ν' ἀποκαταστάθῃ ἡ μεγάλη ἀποθήκη τοῦ ἐμπορίου. Τὸ δικαίωμα τῆς ἀποταμιεύσεως, ἑπομένως τὸ διὰ τοῦ ἰσχύοντος τελωνιακοῦ νόμου κανονιζόμενον εἰς **1** τοῖς **0**|**0** ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἐναποταμιευομένων ἐμπορευμάτων, κατὰ τετραμηνίαν, καὶ **2** τοῖς **0**|**0** διὰ τὰ ὀγκώδη καὶ ἐλαφρά, ἔπρεπε νὰ ἐλαττωθῇ ἐπαισθητῶς. Ἀλλὰ κατόπιν τῶν μεγάλων μεταῤῥυθμίσεων, τὰς ὁποίας παρεδέχθημεν, ἰδίως καθόσον ἀφορᾷ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐξαγωγῆς, ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαῖον νὰ περιορισθῶμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀποταμιεύσεως, κατὰ τὸ ἥμισυ μόνον τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἐπιφυλαττόμενοι νὰ ὁδηγηθῶμεν εἰς τὸ μέλλον ἀπὸ τὴν πεῖραν τῆς ἐφαρμογῆς.

Ἄρθρον **4.** Τὸ ἄρθρον τοῦτο καταργεῖ τὴν πληρωμὴν τέλους διὰ τὴν ἀπὸ πλοῖον εἰς πλοῖον μεταφοράν. Ἡ συνήθεια αὕτη, Κύριοι, λείψανον τῶν προλήψεων τοῦ ἀπαρχαιωτικοῦ συστήματος, ἐπικρατοῦντος εἰσέτι εἰς τὴν τελωνιακὴν νομοθεσίαν πολλῶν ἐθνῶν, εἰσήχθη παρ' ἡμῖν λάθρα οὕτως εἰπεῖν καὶ καταχρηστικῶς, ἐπειδὴ ὁ νόμος τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος, ὅστις καθιέρωσε τὴν διάταξιν ταύτην, δὲν ἐννόησε νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ τέλους τούτου, εἰμὴ τὰ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀποστελλόμενα ἐμπορεύματα καὶ διὰ τὴν ἀλλοδαπὴν ἐπίσης προωρισμένα, οὐχὶ δὲ τὰ ἀπὸ πλοῖον εἰς πλοῖον ἐντὸς λιμένος τινὸς τῆς ἐπικρατείας μεταβιβαζόμενα καὶ προωρισμένα διὰ τὸ ἐσωτερικόν. Μολαταῦτα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ διάταξις αὕτη ἐφηρμόσθη ἀνεξαιρέτως εἰς ὅλα τὰ ἐμπορεύματα, εἴτε διὰ τὸ ἐξωτερικὸν ἦσαν προωρισμένα, εἴτε πρὸς ἐσωτερικὴν ἀναλωσιν. Ἀπέναντι δὲ τῶν ἀπείρων δυσχερειῶν, τὰς ὁποίας τὸ σύστημα τοῦτο παρεμβάλλει, μὴ νομίσητε, Κύριοι, ὅτι αἱ ἐξ αὐτοῦ εἰσπράξεις εἰσὶ σημαντικαί, καθότι μόλις ἀναβαίνουσιν αὐταὶ ἐνιαυσίως εἰς **5** ἕως **7** χιλιάδ. δραχμῶν. Διὰ τὴν εὐημερίαν τοῦ ἐμπορίου, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ὀφείλομεν πᾶσαν εὐκολίαν καὶ προστασίαν, νομίζω, ὅτι τοιαύτη θυσία καὶ ἔτι μεγαλητέρα, ἐὰν ἐπρόκειτο, δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἀξία λόγου.

Ἐκτὸς τῶν σκέψεων τούτων, αἵτινες καθωδήγησαν τὸ Ὑπουργεῖον εἰς μέτρον τοιοῦτον, καὶ ἄλλοι λόγοι ἐπίσης σπουδαῖοι ἐνεθάῤῥυνον αὐτὸ εἰς τὴν ἀπόφασίν του ταύτην. Τὸ ἐπὶ μεταφορᾷ ἐμπόριον ἑνὸς τῶν σημαντικωτέρων τῆς ἐπικρατείας ἐμπορικῶν κέντρων, τῆς Ἐρμουπόλεως, θέλει βεβαίως λάβει ὅλα τὰς μιαρὰς μὲν ταύτης ἀλλὰ δικαιοτάτης παραγωρήσεως, οὐσιώδη ἀνάπτυξιν.

Ἄρθρον **5.** Ἡ ἀνάγκη τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου τούτου εἶναι

προφανὴς καὶ δὲν χρήζει ἀναπτύξεων· ὁμοία διάταξις ὑπάρχει καθιερωμένη καὶ εἰς τὴν Γαλλικὴν τελωνιακὴν νομοθεσίαν καὶ εἰς ἄλλων πολλῶν ἐπικρατειῶν.

Ἄρθρον 6. Τὰ περὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. τούτου ἐξεθέσαμεν ἀνωτέρω εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς ἐξαγωγῆς. Φρονοῦμεν δὲ ἐν πεποιθήσει, Κύριοι, ὅτι ἡ τολμηρὰ μὲν ἀλλὰ δικαιοτάτη αὕτη μεταρρύθμισις τῆς βαθμιαίας καταργήσεως τοῦ ἐξαγωγικοῦ τέλους θέλει παρέξει νέαν ζωὴν καὶ εἰς τὴν νηπιάζουσαν γεωργίαν μας καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριόν μας.

Ἄρθρον 7. Τὰ περὶ ἀποσταθμίσεως (τάρας) δὲν ἦτο δυνατὸν, πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἐμπόρων, νὰ κανονίζωνται ἀλλως ἢ διὰ Βασ. Διαταγμάτων. Αἱ ἀλλοιώσεις τῆς βιομηχανίας εἰσὶ τοσοῦτον συνεχεῖς καὶ ἰδιότροποι, ὥστε δὲν ἦτο κατάλληλον νομοθετικῶς καὶ ἀμεταβλήτως νὰ κανονίζωνται τὰ περὶ τούτου, ὡς ἐπερχομένων συνεχῶν μεταβολῶν, ὁτὲ μὲν πρὸς βλάβην τοῦ ἐμπορίου, ὁτὲ δὲ πρὸς ζημίαν τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου, τὰς ὁποίας εὐκόλως ἤδη, διὰ τοῦ συστήματος τούτου, δυνάμεθα νὰ παρακολουθῶμεν καὶ νὰ ῥυθμίζωμεν.

Πιστεύομεν ἀδιστάκτως, Κύριοι, ὅτι μεριμνῶντες ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ ἐμπορίου, θέλετε ἐπιδοκιμάσει τὰς ἄνω ἐκτεθείσας σκέψεις, καὶ εὐαρεστηθῆ νὰ ἐπιταχύνητε τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου, διευκολύνοντες τὴν πρόθεσιν τῆς Κυβερνήσεως τοῦ νὰ καταστίσῃ τὸν νόμον τοῦτον, τὸν ὁποῖον πρὸ τοσούτου χρόνου ἐπιζητεῖ περιπαθῶς τὸ ἐμπόριον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Ὀκτωβρίου 1856. Ὁ Ὑπουργὸς

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθήσεται παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἀν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

Α Μ Α Λ Ι Α.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὰ εἰσαγόμενα εἰς τὴν ἐπικράτειαν ἐμπορεύματα καὶ τὰ διὰ τὴν ἀλλοδαπὴν ἐξαγόμενα ὑποβάλλονται εἰς τέλος κατὰ τὸν τεθέντα ἐν τῷ κατωτέρῳ Τελων. Δασμολογίῳ προσδιορισμόν.

ΤΕΛΩΝΙΑΚΟΝ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟΝ.

ΚΕΦΑΛ. Α'. Ἐξαγωγή.

Ὄνομα καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Ἐξαγόμενον τέλος. Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
Α.				Ἐπιβάλλεται τέλος.
ἌΛΑΣ, θαλάσσιον, ἐξαγόμενον ἀδείᾳ τῆς Κυβερνήσεως . . .	ἐλεύθερον ἢ ὅλα		6	
ἌΛΕΙΜΜΑ (Στάχ) κοινὸν	τὸ κανταρι		12	
ἈΝΘΡΑΚΕΣ, κοινοὶ	»		15	
ἌΣΒΕΣΤΟΣ, ἐν γένει	»		25	
ΑὐΤΟΤΑΡΙΧΟΝ, ἐν γένει ἄνευ διακρίσεως ποιότητος . . .	ἐλεύθερον ἢ ὅλα			
ἈΦΙΟΝΙ, ὃ ἔστιν				
Β.				
ΒΑΛΑΝΟΙ, (βαλανίδι) ἐν γένει, κατὰ τὸν ἐπικύρουν ἡμῶν Νόμον.	τὸ κανταρι	1	50	
ΒΑΜΒΑΞ (βαμπάκι) ἐν γένει	»		25	
ΒΑΜΒΑΚΟΣΠΟΡΟΣ, σωμάτιον	»			
ΒΑΣΕΛΑΙ, ἐν γένει	ἢ ὅλα	12		
ΒΟΥΤΥΡΟΝ, ὑγρὸν	»		10	
Γ.				
ΓΑΙΟΜΗΛΑ, ὑγρὸν	τὸ κανταρι		25	
ΓΑΓΚΥΡΙΖΑ, ὑγρὸν	ἢ ὅλα		2	
ΓΑΓΚΑΝΙΣΟΝ, (ζάνσον)	»		5	
ΓΥΨΟΣ, διὰ χρῆσιν οἰκίων ἢ γλεύκους (μούστου) . . .	τὸ κανταρι		15	

Ὄνομα καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Ἐξαγωγ. τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
Δ.				
ΔΕΡΜΑΤΑ, ἀκατέργαστα αἰγιδοπροβάτων	ἡ ὀκὰ		8	
» » λαγωῶν ἢ κουνελλων (κουνελίων)	»		30	
Ε.				
ΕΛΑΪΑΙ, ἐν γένει	»		1	
ΕΛΑΙΟΝ, ἄνευ διακρίσεως ποιότητος	»		5	
Ζ.				
ΖΩΑ, ἀγελάδες καὶ βόες, ἄνευ διακρίσεως γένους	κατὰ κεφαλὴν	6		
» Μόσχοι αὐτῶν ἄχρι δύο ἐτῶν συμπεπληρωμένων	»	3		
» Αἰγιδοπρόβατα	»		40	
» Ἀρνία καὶ ἐρίφια μέχρις 8 μηνῶν	»		25	
» Ἡμίονοι καὶ ἵπποι ἀδιακρίτως	»	12		
» » Πῶλοι αὐτῶν ἀδάμαστοι	»	3		
» Ὄνοι	»	2		
» » Πῶλοι αὐτῶν	»	1		
» Χοῖροι ἐν γένει	»	1	50	
» » τὰ θηλάζοντα αὐτῶν	»		10	
Κ.				
ΚΑΠΝΟΣ, ἄνευ διακρίσεως ποιότητος	ἡ ὀκὰ		4	
ΚΑΤΡΑΜΙ, (ὑγρόπισσα)	τὸ καντάρι		50	
ΚΕΡΑΤΑ, ἐν γένει παντὸς ζώου	»		75	
ΚΕΧΡΙ, (Κέγχρος) ἐν γένει	ἡ ὀκὰ		2	
ΚΗΚΙΔΕΣ, (κηκίδι) κατὰ τὸν ἐνταῦθα φορολογικὸν Νόμον				
ΚΗΡΙΟΝ, κοινὸν εἰς τυπάρια	»		25	
ΚΟΚΚΑΛΑ, ἀκατέργαστα παντὸς ζώου	τὸ καντάρι		30	
ΚΟΚΚΑΡΙ, ἐν γένει	ἡ ὀκὰ		2	
ΚΟΥΚΚΟΥΑΙΑ, (πηνία) μετάξης, ἄνευ διακρίσεως ποιότητος καὶ νωπότητος	»		70	
ΚΟΥΚΚΟΥΛΟΣΠΟΡΟΣ,	τὸ δράμι		1½	
ΚΡΟΚΟΣ, (σαφρᾶς)	ἡ ὀκὰ		40	
ΚΡΟΜΜΥΑ, (κρομμύδια) ξηρὰ	τὸ καντάρι		15	
Λ.				
ΛΑΤΖΟΧΕΡΙ, ἢ ΛΑΤΖΟΧΕΡΙ, (ξαμνίδες) ξαμνόσπορος κοινὸς	ἡ ὀκὰ		5	
ΛΙΝΑΡΙ, (λίνον) ἐν γένει	»		6	
ΛΙΝΑΡΟΣΠΟΡΟΣ, (λίνου σπέρμα) ἐν γένει	»		2	
Μ.				
ΜΑΛΑΪΟΝ, (ἔρια) αἰγιδοπροβάτων, ἐν γένει πλυμένα ἢ ἄπλυτα.	τὸ καντάρι	2	20	
ΜΑΡΜΑΡΑ, ἀκατέργαστα δι' ἕκαστον γαλλικὸν κυβικὸν μέτρον (βάρος 2500 ὀκάδων	τὸ κυβ: μέτρον ἡ ὀκὰ.		2	
ΜΕΛΙ, ἄνευ διακρίσεως ποιότητος	ἡ ὀκὰ		3	
ΜΠΡΟΥΝΤΖΟΣ, ἴδε « Ἠρίγαλκος »				
Ν.				
ΝΑΦΘΑ, νέφτι κοινὸν	»		7	

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Ἐξαγωγ. τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
Ξ.				
ΞΥΛΑ, καύσιμα	τὸ καντάρι		4	
ΞΥΛΙΚΗ, παντὸς εἴδους, οἰκοδομήσιμος, ἢ ναυπηγήσιμος	κατ' ἐκτίμ.			Κατ' ἐκτίμησιν 3 τοῖς 0|0
ΞΥΛΟΚΕΡΑΤΑ, χαρούπια	τὸ καντάρι		15	
Ο.				
ΟἼΝΟΣ, τῆς Θήρας ἄνευ διακρίσεως ποιότητος	ἡ βαρ. 48ὀκ.		75	
» τῆς Κύμης ὁμοίως	»		25	
» ἄλλων τῶν λοιπῶν μερῶν τοῦ Κράτους	»		35	
ΟΚΤΑΠΟΔΙΟΝ, ξηρόν	ἡ ὀκὰ		10	
ΟΞΕΙΔΙΟΝ, (ὄξος)	ἡ βαρ. 48ὀκ.		20	
ΟΠΙΟΝ, ἀριόνι	ἡ ὀκὰ	1	50	
ΟΠΩΡΑΙ, ξηραί: ἀμύγδαλα, καρύδια, κάστανα, κουκκουνάρια λεπτοκάρυα κλπ.	»		2	
» » ψύχα αὐτῶν (λελεπισμέναι)	»		10	
» » Σταφὶς Κορινθιακὴ κατὰ τὸν ἐνιαύσιον φορολογικὸν Νόμον.				
» » » παντὸς ἄλλου εἴδους	»		»	
» » Σῦκα ἐν γένει κατὰ τὸν ἐνιαύσιον φορολογικὸν Νόμον.				
» Νωπαί: ἤτοι Κίτρα καὶ λεμονοπορτόκαλλα καὶ τὰ τούτων ὅμοια κατὰ τὸν ἐνιαύσιον φορολογικὸν Νόμον.				
ΟΡΥΖΑ, ὀρύζιον ἐν γένει	»		2	
ΟΣΠΡΙΑ, παντὸς εἴδους	τὸ καντάρι		60	
Π.				
ΠΑΤΑΤΑΙ, ἴδε « Γαυλιπλα. »				
ΠΙΣΣΑ, ἴδε « Κατράμι » ὑγρόπισσα				
ΠΟΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΩΔΗ, οἷον ῥακὴ κλπ.	ἐλεύθερα			
» » πρωτόρακον (σοῦμα)	ἡ ὀκὰ		2	
ΠΡΙΝΟΚΟΚΚΙ, (κόκκος ἡ βαφικὴ) ἐν γένει κατὰ τὸν ἐνιαύσιον φορολογικὸν Νόμον.				
Ρ.				
ΡΑΚΗ καὶ ΡΑΚΙΑ, παλαιόπανα ἄχρηστα παντὸς εἴδους	τὸ καντάρι		10	
ΡΙΖΑΡΙ, (ἐρυθρόδανον) ἐν γένει κατὰ τὸν ἐνιαύσ. φορολ. Νόμον.		2		
ΡΙΖΑΡΟΣΠΟΡΟΣ, ἐν γένει	»			
ΡΙΤΣΙΝΗ, κοινὴ	»		50	
ΡΥΖΙ, ἴδε « Ὄρυζα »				
Σ.				
ΣΗΣΑΜΟΝ, (σουσάμι) ἄνευ διακρίσεως ποιότητος	ἡ ὀκὰ		3	
ΣΙΔΗΡΑ, συντετριμμένα καὶ ἄχρηστα	τὸ καντάρι		10	
ΣΙΤΗΡΑ, κατὰ τὸν Νόμον τῆς 8 (20) Ἀπριλίου 1843		1		

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Ἐξαγωγ. τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
ΣΚΌΡΔΑ, ξηρὰ	τὸ καντάρι			
ΣΜΥΡΙΣ, οἱουδήποτε μέρους, ἐξαγομένη τοῦ Κράτους ἄνευ ἐγκύρου συμφωνίας τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὸν ἰδικώτερον περὶ τούτου νόμον				
ΣΠΟΓΓΟΣ, λεπτὸς, ἐν γένει, τυλιγμένος ἢ μή	ἢ ὀκὰ		60	
» γονδρὸς, ὁμοίως	»		20	
ΣΤΑΦΙΣ, ἴδε « Ὀπῶραι »				
ΣΥ̃ΚΑ, ἴδε « Ὀπῶραι »				
Τ.				
ΤΡΑΓΑΚΑΝΘΑ, (τετράγκαθον), κόμμι τραγακάνθης . . .	»		40	
ΤΡΙΧΕΣ, ἐκ τῆς βυρσοδεψίας	τὸ καντάρι		60	
ΤΥΡῸΣ, ἐν γένει, πάσης κατασκευῆς, δηλ. κεφαλοτύρια, εἰς ἀσκία, ἢ κάδους	»	1	20	
Υ.				
ΥΑΛΟΣ, ὑαλιὰ συντετριμμένα καὶ ἄχρηστα	»		10	
Χ				
ΧΑΛΚῸΣ, παλαιὸς ἢ τετριμμένος	»		60	
ΧΡΥΣΌΞΥΛΟΝ, ἀκατέργαστον (ξύλον ἐξ οὗ τὸ κοτίνου) . .	»		15	
Ω				
ΩΡΙΓΑΝΟΣ, ὑποσυρτ.			60	

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγ. τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
Α.				
ΑΓΙΌΞΥΛΟΝ, ἀκατέργαστον εἰς τεμάχια	τὸ καντάρι	1	50	
ΑΓΓΕΙΑ ἢ ΑΓΓΗ, ὅρα τὸ στοιχεῖον τῆς ὕλης, ἐξ ἧς εἰσὶ κατασκευασμέναι, οἷον « Πορκελλάνη, Σίδηρος, Ὑαλί γαλκος » κτλ.				
» Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὰ ἐπάργυρα ἢ ἀργυρόπλαστα argenton, plaqué, packlong)· ἴδε στοιχ. « Σκεύη »				
ΑΓΚΙΣΤΡΑ, δι' ἁλιείαν ἐν γένει· ὅρα « Χαλύψ »				
ΑΓΚΥΡΑΙ, ὅρα στοιχ. « Σίδηρος »				
ΑΕΡΙΣΤΉΡΙΑ, (μπίπιδια) ζωγραφιστὰ, μὲ λαβὴν ἐλεφαντίνην, ἢ ἐκ Χελωνείου (μπαγᾶ), ἢ ἐκ πτερῶν ἐκλεκτῶν τῆς Αἰγύπτου	ἢ δωδεκὰς	12		
» κοινὰ παντὸς μέρους	»	2		
» Ψιάθινα τῆς Μελίτης, ἢ ἐκ πτερῶν κοινῶν τῆς Αἰγύπτου.	»		30	
ΑΚΌΝΑΙ, ἀκονόπετραι διὰ ξυράφια, Ὁλλανδίας καὶ ἄλλων μερῶν.	ἢ ὀκὰ		50	
» » ἐλαιάκονα δι' ἐμβαδοποιοὺς, λεπτουργοὺς κλ.	»		15	
» τροχοὶ διὰ ξυράφια ἢ μαχαίρια	τὸ καντάρι	3		
ΑΚΟΝΙΑ, δερμάτινα ἐπὶ ξύλου, διὰ ξυράφια	ἢ δωδεκὰς	1		
» » τῆς Τουρκίας, δερμάτινα ἐξ ὁλοκλήρου .	»	2		

Ὀνομασία καὶ ἐπιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Ἐξαγωγικὸν τέλος Δ.	Ἐξαγωγικὸν τέλος Α.	Παρατηρήσεις
ΑΑΆΒΑΣΤΡΟΣ, ἀκατέργαστος.	τὸ καντάρι	1		
» κατειργασμένος εἰς διάφορα σκεύη	ἡ ὀκὰ		60	
ΑΛΑΣ, ἀμμωνιακὸν (νισατίρι).	»		16	
» θαλάσσιον ἢ ὀρυκτὸν ἀπαγορεύεται ἡ εἰσαγωγή . .	ἀπαγόρευσις			Ἀπαγορεύεται
ΑΛΕΙΜΜΑ, κοινὸν Ῥωσσοτουρκίας.	ἡ ὀκὰ		12	
ΑΛΥΣΕΙΣ, ἐν γένει· ὅρα «Σίδηρος «Ψιλίχαλκος».				
ΑΜΑΞΑΙ, καινουργεῖς ἢ μεταχειρισμέναι μὲ 4 τροχοὺς (τετράκυκλοι) καὶ διὰ 4 ἀνθρώπους ὁμοῦ μὲ τὰ ἔπιπλά των.	ἑκάστη	200		
» Ὁμοιαι μικρότεραι διὰ δύω ἀνθρώπους (δίφροι) .	»	150		
» μὲ δύω τροχοὺς (δίτροχοι, καμπριόλαι).	»	80		
» φορτηγοὶ (κάῤῥα) μὲ τέσσαρας τροχούς	»	25		
» » » δίτροχοι	»	15		
Σκεύη ἁμάξης (λέπαδνα, χάμουρα) δι' ἓν ζεῦγος ἵππων, πάσης ποιότητος	τὸ ζεῦγος	20		
ΑΜΥΛΟΝ, (καταστατὸν) κόλλα ἢ νισεστές	ἡ ὀκὰ		15	
ΑΝΘΗ, μιγνύτα ἢ χειροποίητα γυναικείου στολισμοῦ ἀπὸ ἐξάμιτον (βελοῦδον), σενίλιαν (κάμπην, chenille) ἢ ὑφάσματα μεταξωτὰ καὶ μὲ διάφορα ἄλλα ποικίλματα καὶ καρπούς	ἡ ὀκὰ	40	24	
» ὕμνια ἀπὸ ὑφάσματα τσιμπανηρά	»	15		
» ἑκάστην χρυσοκεντημένον	»			

ΑΝΘΡΑΚΕΣ, κοινοί.	τὸ καντάρι		30	
ΑΝΤΑΙΑΙ, ὅρα «Ξυλικὰ, Σίδηρος»				
ΑΡΓΥΡΟΣ, εἰς ἐλάσματα (λάμας) καὶ εἰς τριάχια συντετριμμένα	ἐλεύθερος			Ἐλευθ. τέλους
» εἰς σύρμα (τέλλι) οἱουδήποτε πάχους	τὸ δράμι		4	
» εἰς σκεύη οἰκιακὰ καὶ πᾶσης ἄλλης χρήσεως καινουργῆ ἢ μεταχειρισμένα	»		5	
ΑΡΓΥΡΟΣ (συνέχεια) εἰς στολίδια διάφορα, οἷον δακτυλίδια, ἐνώτια, ψέλλια (βραχιόλια) κτλ.	τὸ δράμι		5	
» Εἰς σκεύη καὶ λοιπὰ εἴδη ἐπίχρυσα.	»		6	
» Εἰς κλωστὴν (χρυσάρι), σειστὸν (τιρτίρι), χρυσὴλατον (μπριλλιαν τρὰν), κέγχρους (πούλιες), βωράκιον, σειράδιον (γκαλὼνι) λευκά	»		4	
» Περὶ τῶν ἐξ ἄλλων μετάλλων συγκειμένων (μιγμάτων) καὶ μόνον ἐπαργύρων ἢ ἐπιχρύσων εἰδῶν τούτων, ὅρα «Χρυσός»				
» Σκεύη ἐκ λευκοχρύσου (Πλατίνας)	»		40	
ΑΡΟΤΡΑ, πρὸς γεωργίαν ἐν γένει	ἐλεύθερα			Ἐλεύθερα τέλους
ΑΡΩΜΑΤΑ, ἴδε «Μύρα καὶ Μυρωδικά»				
ΑΣΒΕΣΤΟΣ, δι' οἰκοδομάς	τὸ καντάρι		10	
ΑΣΚΟΙ, καινοὶ, δι' οἶνον καὶ ἔλαιον	»	10		
» μεταχειρισμένοι· »	»	5		
» Βόειοι (γεντέκια), δι' ἔλαιον ἢ βούτυρον, καινοὶ .	τὸ καντάρι	12		
» » μεταχειρισμένοι	»	6		
ΑΤΑΑΝΤΕΣ, ναυτικῶν καὶ λοιπῶν· ὅρα «Χάρται»				
ΑΤΣΑΔΙ, ὅρα «Χάλυψ»				
ΑΥΤΟΤΑΡΙΧΑ, ἐν γένει	ἡ ὀκὰ			
ΑΦΙΟΝΙ, ἴδε «Ὄπιον»			50	

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγ. τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
Β.				
ΒΆΖΑ, ἴδε «ἀγγεῖα ἢ ἄγγη»				
ΒΑΛΑΊΓΚΑΙ, ἴδε «Κιβώτια»				
ΒΑΜΒΑΞ, (βαμπάκι) ἐν γένει	τὸ καντάρι			
ΒΑΜΒΑΚΟΣΠΟΡΟΣ	»	3		
ΒΑΝΊΛΙΑΗ, πάσης ποιότητος	ἡ ὀκᾶ			
ΒΑΡΈΛΛΙΑ, ἢ Βυκία (βουτσιὰ) μὲ στεφάνια σιδηρᾶ) οἱασδήποτε χω-	ἑκάς. βαρέλ.	12	50	
» » » μὲ στεφάνια ξύλινα) ρητικότητος.	»			
ΒΑΡΕΛΛΟΣΑΝΙΔΑ, (Δούγιαι), πρὸς κατασκευὴν βυκίων. Τοῦ			75	
Εὐξείνου Πόντου ἢ τῆς Προποντίδος, παντὸς με-			50	
γέθους.	αἱ 100			
» Τῶν ἄλλων μερῶν παντὸς μεγέθους ἐπίσης	»	3		
ΒΑΡΟΜΕΤΡΑ, κοινὰ παντὸς μεγέθους	ἐλεύθερα	2		Ἐλεύθερα τέλους
ΒΆΤΑΙ, (Ναυτὰ), ἤτοι βαμβάκι εἰς φύλλα μὲ κόμμι . . .	ἡ ὀκᾶ			
ΒΑΦΑΊ, (Βαφικαὶ ὕλαι) ἐν γένει· ἤτοι				
» Ἁλατσοχέρι (βαμνὶς, βαμνόσπορος) πάσης ποιότητος			60	
καὶ τόπου	ἡ ὀκᾶ			
» Ἀσφαίριον (κνῆκος ὁ βαφικὸς)	τὸ καντάρι			
» Ἀρσενίκειον, (Ζερνίκι), χρῶμα κίτρινον	ἡ ὀκᾶ	5	20	
» Βαλανίδιον λεπτὸν καὶ χονδρόν.	τὸ καντάρι			
» Βερενίκειον, (Βερνίκι) ἐν γένει	»	1	15	

» *Βιτριόλι, (Χαλκάνθου) κυανοῦν, ἤτοι γαλαζία πέτρα.*	»	*4*	*20*	
» » » *πράσινον*	»	*1*	*50*	
» *Ἰνδικὸν (Λουλάκι) τῶν ἀποικιῶν, ἐκλεκτὸν, ἐντὸς δερ-*			*75*	
μάτων	ἡ ὀκᾶ	3		
» » κατώτερον ἐντὸς κιβωτίων	»	2		
» Καρμήνιον (ἐρυθρόχρουν)	»	10		
ΒΑΦΑΊ, (συνέχεια) Κηλὶς, (Κηκίδιον) ἐν γένει	ἡ ὀκᾶ		20	
» Κινναβάρι ἀσημοβαφῆ.	»	1	50	
» Νοκκινιλία, ἢ Κερμέζιον οἱασδήποτε ποιότητος . .	»	2		
» Κόκκινον Ἀγγλίας (terra rosa)	τὸ καντάρι	1		
» Κόμμις Λάκα καὶ Κόμμις Γκάουτα	ἡ ὀκᾶ		50	
» Κρόκος (σαφρᾶς) ἐν γένει	»	1		
» Κυανοῦν Πρωσσίας (ἀφροαλούλακον τὸ ἀγοραῖον) . .	»		40	
» Λευκὸν μολύβδου (στουμπέτι)	τὸ καντάρι	4		
» Μολυβδόχρωμα (σουλιγένι) διὰ τοὺς πλουσίους . .	»	2	50	
» Μπακάμι, κόκκινον, φερναμβούκειον.	»	4		
» » ὑπέρυθρον (Σάντα Μάρθας). τετριμμένον ἢ εἰς				
κομμάτια	»	1	50	
» » Μαῦρον, Καμπέχειον	»	1		
» » Ἐρυθρὸν τετριμμένον (Σάνταλι)	»	3		
» Νεγροπρούμο (αἰθάλη) ἐν γένει.	»	2	50	
» Πέτυκα ς, (ῥοὺς πεύκης, πίτυος) διὰ βυρσοδέψας. .	»		20	
» Πράσινον, ἐν γένει, ἀκατέργαστον	»	6		
» Πρινοκόκκιον	ἡ ὀκᾶ	2	50	
» Ῥιζάρι, (ἐρυθρόδανον)	τὸ καντάρι	3	20	
» Ῥοῦδι ἢ σουμάκι, ῥοὺς ὁ βυρσοδεψικὸς	»		25	
» Στυπτηρία (στύψις) ἐν γένει, διὰ τοὺς βαφεῖς . . .	»	1	50	

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγ. τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
» Τουραμπί, διὰ τὸ πορτογάλλινον χρῶμα	ἡ ὀκὰ		50	
» *Ἀναλελυμένα διὰ τοῦ ἐλαίου εἰς βαρέλια ἢ τενεκέδες.*	»		15	ἄνευ ἐκπεσμοῦ τάρας
» *Εἰς κόνιν διὰ ζωγράφους ἢ χρωματιστὰς, μὴ σημειωθεῖσαι*	»	1	50	
» Εἰς μικρὰ τεμάχια, ἐντὸς κιστίδων (κασσετάκια), διὰ τοὺς παῖδας	τὰ 12 κασσετάκια τῶν 12 κομματίων		50	Σημ. Τὰ ἐπὶ πλέον ἢ ἔλαττον κατ' ἀναλογίαν.
» Διὰ τὸ στίλβωμα τῶν ὑποδημάτων, κοιναὶ εἰς μικρὰ ἢ μεγάλα δοχεῖα	ἡ ὀκὰ		25	
» » εἰς μεγάλα δοχεῖα ἐκ λευκοπαφύλλου, κατειργασμέναι μὲ κόμμι ἢ βερενίκειον	»		50	ἄνευ ἐκπεσμοῦ τάρας
» Χλωρὸν χαλκοῦ	»		25	
» Ψιμμύθιον, λευκὸν καὶ ἐρυθροῦν, ἀδιακρίτως . . .	»	6		
» Ὤχρα (ὤκρια) πρασίνη καὶ παντὸς ἄλλου χρώματος .	τὸ καντάρι		80	ἐλεύθ.
ΒΑΣΕΛΑΙ, ἐν γένει	ἐλεύθεραι			
ΒΕΛΟΝΑΙ, *ῥαψίματος*, Ἀγγλικαὶ καὶ παντὸς ἄλλου μέρους ἀδιακρίτως	ἡ ὀκὰ	3	50	
» δι' ἐμβαδοποιούς	»	1	25	
» διὰ σάκκους (σακκοῤῥάφαι), καθὼς καὶ τρίκογχοι πρὸς χρῆσιν τῶν πλοίων, ὁμοίως καὶ διὰ πλέξιμον .	»		50	ἄνευ ἐκπεσμοῦ τάρας τῶν ἐπιτυλιγμάτων.
» Μὲ κεφαλήν, ἤτοι καρφίτσαι, καρφοβελόναι ὡς καὶ φουφάτσαι (διγκλίδες)	»		60	
» » τῆς κεφαλῆς ἢ τοῦ στήθους ἐξ ὠριχάλκου μετάλλου ἁπλοῦ κλπ. μὲ κεφαλὴν ὑαλίνην, λιθίνην, μεταλλίνην κλπ.	»		70	ἄνευ ἐκπεσμοῦ τάρας τῶν ἐπιτυλιγμάτων.
ΒΕΡΕΝΙΚΕΙΟΝ, (Βερνίκι)· ἴδε «Βαφαί.»				
ΒΙΒΛΙΑ, λευκὰ, ἄγραφα ἢ διεγραμμισμένα (χαρακωμένα), δεμένα ἢ ἄδετα (κατάστιχα).	»		50	
» Τὰ ἔντυπα ἐν γένει	ἐλ. τέλους			Ἐλεύθ. τέλους.
ΒΟΥΑΛΙΝΙΑ, (ὄστιαι) εἰς κουτιὰ ἢ ῥακέλλους (πάκα) παντὸς εἴδους	ἡ ὀκὰ	2		Ἄνευ ἐκπεσμοῦ τάρας τῶν κουτιῶν.
ΒΟΥΑΛΟΚΙΡΙΟΝ, (καρὶ Ἱσπανίας), ἄνευ διακρίσεως χρώματος ἢ ποιότητος.	ἡ ὀκὰ		80	
ΒΟΥΡΤΣΑΙ, (ψῆκτραι) διὰ φορέματα ἢ διὰ τὴν κόμην, ἐν γένει.	ἡ δωδεκὰς	2		
» δι' ἵππους, διὰ πλύσιμον, σάρωμα καὶ ξεσκόνισμα οἰκιῶν καὶ τραπεζῶν, τρίχιναι ἢ πτέριναι, καὶ δι' ἀσβέστωμα ἢ χρωματισμόν	»	2		
» διὰ τὰ ὑποδήματα (στιλβωτῆρα), ὡς καὶ τῆς Μελίτης ἐκ χόρτου διὰ πλύσιμον οἰκιῶν	»		30	
» μικραὶ (ψηκτρίδες) τῶν ὀδόντων, τῶν ὀνύχων, τοῦ ξυρίσματος, τῶν κτενίων κτλ.	»		75	
ΒΟΥΤΥΡΟΝ, κοινὸν Ῥωσσο-Τουρκίας.	ἡ ὀκὰ		20	
Γ.				
ΓΑΙΑΝΘΡΑΚΕΣ, ἐν γένει	τὸ καντάρι		10	
ΓΑΙΟΜΙΛΑ, (πατάται)	»		50	
ΓΑΕΤΑΝΕΙΑ, καὶ κορδόνια μεταξωτὰ ἐν γένει, μὲ βυσσινους ἢ κυανᾶ	ἡ ὀκὰ	6		
» ψιμέταξα ἢ καθαρῶς μάλλινα	»	3		
» Βαμβακερά	»	1		
	ἡ δωδεκὰς		25	

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγ. τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
ΤΑΡΟΪΦΑΛΑΑ, ἡ Μασχοκάρφια.	ἡ ὀκὰ		75	
ΓΕΝΤΕΚΙΑ, ὄρα «Ἀσκοί.»				
ΓΑΥΚΑΝΙΣΟΣ, (Ἄνισον)	»		10	
ΓΑΪΣΣΑΙ, καπνισταί	»		30	
ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ, Κατειργασμένα πάσης ποιότητος καὶ χρίσεως κατ' ἐκτίμησιν	15 τοῖς 0/0			
» Ἀκατέργαστα ὁμ. » »	10 τοῖς 0/0			
ΓΥΨΟΣ, ἐν γένει	τὸ καντάρι		30	
Δ.				
ΔΑΓΚΕΡΙΤΥΠΑ, ἐλεύθερα τέλους	ἐλεύθερα			
ΔΑΜΙΤΖΑΝΑΙ, (Ποτίνια). χωρητικότητος 1—8 ὀκάδων . .	ἑκάστη		25	
» πλέον τῶν 8 ὀκάδων	»		50	
ΔΕΜΑΤΑ, διὰ τοὺς πάσχοντας ἐντεροκήλην, ἐλεύθερα τέλους .				
ΔΕΝΔΡΑ, καὶ φυτὰ παντὸς εἴδους, ἐλεύθερα τέλους				
ΔΕΡΜΑΤΑ, *Ἀκατέργαστα. Ξηρὰ βόεια*, οἱουδήποτε τόπου, ὡς καὶ καμήλου καὶ βουβάλων	ἡ ὀκὰ		14	
» » Ὅμοια τούτων *ὑγρὰ ὑλατισμένα* .	»		8	
» » Μόσχων (Βοιδέλων) Ξηρά . . .	»		25	
» » » » Ὑγρά . . .	»		18	
» » Προβατοδέρμ. (κώδια) ἢ τράγων (τραγίσια)	»		20	
» » *Χοίρων (φορκαί)*	»		8	
» » *Ἀρνίων, αἰλούρων ἢ γαλῶν, κουνίκλων.*	»		60	
» » Θώων (Τσακαλίων), λύκων καὶ ἀλωπέκων (ἀλωπεκαί)	»	3		
» *Κατειργασμένα*: Τομάρια ἢ πέλματα δι' ἐμβάδας (δι' ἀγνάρια)	»		50	
» » Μόσχεια (βοιδέλλα) χρωματισμένα . .	»	1	25	
» » » Βερνικωτὰ (λουστρίνια) . . .	»	3		
ΔΕΡΜΑΤΑ (τυάχεια) *Κατειργασμένα* Μαροκινα, ἤτοι δέρματα κριαρίων καὶ αἰγῶν . . .	ἡ ὀκὰ	2	60	
» » » Ἀγελάδων (vachetta)	»		50	
» » Τελατίνια χρωματισμένα ἢ μή . . .	»		25	
» » Καστόρια λευκὰ καὶ χρωματισμένα .	»	2		
» » Προβεῖαι λευκαὶ δι' ὑπενδύματα (φόδρας)	»	1		
» » » (Βελανιδεραὶ) βαλανουργεῖς . .	»		75	
» » Τομάρια χωρισμένα εἰς ἰχνάρια (πέλματα) ἐμβαδίων	»		60	
» » Μόσχεια ὁμ. εἰς τσαγία δι' ὑποδήματα.	»	1	50	
» » Βερνικωτὰ » διὰ τὴν αὐτὴν χρῆσιν.	»	3	50	
» » Ἐκ Μαροκινοῦ » » . . .	»	2	25	
ΔΙΚΤΥΑ, πρὸς ἁλιείαν: μεταξωτά	»	4		
» » Λινᾶ	»	1		
ΔΙΣΑΚΚΙΑ, δερματίνα ὁδοιπορικὰ τραγοδέρματος . . .	ἕκαστον	2		
» » ἐκ τελατινείου	»	3		
ΔΙΣΚΟΙ, παντὸς μεγάθους καὶ πάσης κατασκευῆς, ἐκτὸς τῶν ἐκ πολυτίμων μετάλλων	ἡ ὀκὰ	1	25	
ΔΟΜΙΝΑ, διὰ παίγνιον, παντὸς εἴδους	ἡ δωδεκὰς	3		

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγ. τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
ΔΟΥΓΑΙ, ἴδε «Βαρελλοσάνιδα»				
ΔΟΥΛΑΕΤΤΑΙ, (Κομμοθῆκαι) παντὸς εἴδους, κατ' ἐκτίμησιν .	10 τοῖς 0/0			
ΔΟΧΕΙΑ, Ὅρα στοιχ. «Πορκελλάνη, ὕαλος, ὠρίχαλκος, σκεύη.»				
Ε.				
ΕΒΕΝΟΣ, (Ἀμπανόζι) ἀκατέργαστος, ἴδε «Ξυλικά»				
ΕΙΚΟΝΕΣ, παντὸς εἴδους κατ' ἐκτίμησιν	10 τοῖς 0/0			
» Ἐκκλησιαστικαί. Ἐλεύθεραι τέλους	ἐλεύθεραι			
ΕΛΑΙΟΝ, κοινὸν εἰς δοχεῖα	ἡ ὀκὰ		15	Σημ. Διὰ τὰ λοιπὰ ἔλαια ἴδε «φάρμακα καὶ μυρωδικά.»
» Ἐκλεκτὸν εἰς φιάλας ἢ φλασκία (μποτίλιας, φιάσκα) 1/2 ὀκᾶς	ἑκάστη		30	
» Αἰνέλαιον διὰ βαφὰς καὶ ὀψαρέλαιον	ἡ ὀκὰ		15	
« Σησαμέλαιον	»		20	
ΕΠΙΠΛΑ, Ὅλα τὰ ἐπιπλα ἐκτὸς τῶν κάτωθι σημειουμένων, κατ' ἐκτίμησιν	15 τοῖς 0/0			
» Καθέδραι (Καρέγλαι) τῆς Μελίτης κοιναὶ ἐκ ξύλου χρωματισμένου, μὲ ψιάθωμα ἁπλοῦν . . .	ἡ δωδεκὰς	1	20	
» Ὁμοιαι τελειότεραι, μὲ στρῶσιν ἀπὸ κάλαμον Ἰνδικόν.	»	2		
» ὁμ. (καρέγλαι) Γαλλίας κοιναὶ ἐκ ξύλου χρωματισμένου καὶ μὲ ψιάθωμα κοινόν	»	2	50	
» » Ἐστιλβωμέναι (λουστράται) ἐκ καρύας κλπ. μὲ ψιάθωμα λευκὸν ἢ χρωματισμένον, παντὸς εἴδους.	»	3		
ΕΠΟΜΙΔΕΣ, δι' ἀξιωματικοὺς ἐκ σειστοῦ χρυσοῦ (τιρτίρι) .	ἡ ὀκὰ	20		
» » Ἐκ σειστοῦ ἀργυροῦ (ἄσπρον τιρτίρι) .	»	15		
» » Ἀργυραῖ ἢ ἐπίχρυσοι	»	15		
» » Ἀργυρόπλαστοι (πλακὲ) ἢ ὁπωσδήποτε ἐπίχρυσοι	»	5		
ΕΡΓΑΛΕΙΑ, Ἐπιστημονικὰ καὶ γεωργικά	ἐλεύθερα			Ἐλεύθερα τέλους.
» Τὰ λοιπὰ κατετάχθησαν εἰς τὸ στοιχ. τῆς ὕλης ἐξ ἧς εἰσὶ κατεσκευασμένα				
ΕΦΙΠΠΙΑ, (σέλλαι) χωρὶς τὴν λοιπὴν σκευὴν	ἑκάστη	4		
ΕΦΙΠΠΙΑ, (συνέχεια) Ἡ λοιπὴ σκευή, οἷον χαλινοί, ἀναβολεῖς (σκάλαι), φιλέτα κλπ.	δι' ἑκ. σέλλαν	3		
Ζ.				
ΖΑΚΧΑΡΙ, Εἰς κώνους ἀκεραίους ἢ συντεθλασμένους	ἡ ὀκὰ		25	
» Εἰς κόνιν ἐν γένει ἄνευ διακρίσεως ποιότητος	»		15	
» Μαύρη ἀκαθάριστος	»		8	
ΖΑΚΧΑΡΟΠΛΑΣΤΑ, (Ζαχαρικά), οἷον κουφέτα παντὸς εἴδους, ὡς καὶ κονδῖτα (καρποὶ κρυσταλλωμένοι) καὶ τὰ ὅμοια	»	1		
» γλυκύσματα, οἷον κομπόσται (βεστέλια) γλυκὰ τοῦ κουταλιοῦ, λουκούμια καὶ πάστα μὲ ζάχαριν ἢ μέλι	»		50	
ΖΕΜΠΙΛΙΑ (Σπυρίδες), κοιναὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ ἄλλων μερῶν, αἱ ἐπονομαζόμεναι ῥόμπαις, διὰ τὰ φορέματα .	ἕκαστον		12	
» Ὀρυζίου μεγάλα (φορμοί), ζάρραι καὶ παντὸς ἄλλου μεγέθους	»		5	
ΖΙΓΚΟΣ, ἴδε «ψευδάργυρος»				

Ψ 1128 Α

Ψ 1129 Α

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγ. τέλος Δ.	Εἰσαγωγ. τέλος Λ.	Παρατηρήσεις
ΖΥΜΑΡΙΚΑ, ἤτοι πολφὸς (φιδὲς), μακαρόνια, φύστη (πάστα) κλ.	ἡ ὀκὰ		12	
ΖΥΓΟΛΟΥΡΙΑ, (χάμουρα) Λέπαδνα· ὅρα στοιχ. «Ἁμαξαι»				
ΖΥΘΟΒΟΤΑΝΟΝ, (μπιρόχορτον) σπέρμα λουπούλλου πρὸς κατασκευὴν ζύθου	»		30	
ΖΩΑ, Βουβάλια. Βόες καὶ Ἀγελάδες	κατὰκεφαλ.	10		
» Μόσχοι τούτων ἕως 2 ἐτῶν συμπεπληρωμένων . . .	»	5		
» Ἡμίονοι	»	15		
» Πῶλοι αὐτῶν ἀδάμαστοι	»	6		
» Ἵπποι ἐν γένει	»	15		
» » Πῶλοι αὐτῶν ἀδάμαστοι	»	5		
» Ὄνοι	»	6		
» » Πῶλοι αὐτῶν ὁμοίως	»	2		
» Χοῖροι	»	3		
» » Τὰ θηλάζοντα αὐτῶν	»		80	
» Αἰγιδοπρόβατα	»		80	
» » Ἀρνία καὶ ἐρίφια μέχρις 8 μηνῶν	»		40	
Η.				
ΗΛΕΚΤΡΟΝ, ἀκατέργαστον	ἡ ὀκὰ	10		
» Κατειργασμένον εἰς διάφορα εἴδη, οἷον περιστόμια (ἱμαμάδες), κομβολόγια κλπ	τὸ δράμι		12	
Θ.				
ΘΕΠΚΟΝ ὄξυ, *Πνεῦμα βιτριολίου*	ἡ ὀκὰ		15	
ΘΕΙΟΝ, (θειάφι), ἐκκαθαρισμένον· Ἄνθος θειαφίου	»		10	
» εἰς μασούρια	τὸ καντάρι	1	50	
» Εἰς κομμάτια, κοινόν	»		50	
ΘΕΡΜΑΣΤΡΑΙ, ἁπλαῖ πλιναι τῆς Εὐρώπης λευκαὶ καὶ χρωματισμέναι, ὕψους ἄχρις 1/2 Γαλλικοῦ μέτρου. ἁπλαῖ μέχρις ἑνὸς γαλ-	ἑκάστη		4	
» λικοῦ μέτρου	»		7	
» » πλέον τοῦ γαλλικοῦ μέτρου	»		12	
» Σιδηραῖ, ἢ ἐκ μεταλλικοῦ μίγματος	τὸ καντάρι		6	
ΘΕΡΜΑΣΤΡΑΙ (συνέχεια) ἐκ σιδηροφύλλου ἁπλοῦ (Λαμαρίνας)	τὸ καντάρι		8	
» Πολυτελεῖς ἐκ πορκελλάνης ἐκλεκτῆς, ἢ μὲ κοσμήματα ἐξ ὡριχάλκου καὶ παντὸς εἴδους. κατ' ἐκτίμησιν . . .	15 τοῖς 0/0			
ΘΕΡΜΟΜΕΤΡΑ, ἐν γένει, ἐλεύθερα τέλους	ἐλεύθερα			
ΘΗΚΑΙ, δι' ὀμματοθήκια (δίοπτρα), ξυράφια, κηγάρα κλπ. ἐκ παφύλλου, ξύλου ἢ δέρματος, κοιναὶ καὶ χρωματισμέναι	ἡ δωδεκάς		30	
» Ὅμοιαι τῶν ἀνωτέρω, καλλιτέρας ποιότητος, ὡς καὶ ἐν γένει πορτοφόλια, θῆκαι πάσης ἄλλης χρήσεως καὶ κατασκευῆς, διὰ χρήματα, στολίδια κλπ. κατ' ἐκτίμησιν	15 τοῖς 0/0			
ΘΗΛΥΚΩΜΑΤΑ, ἢ θηλυκωτήρια (κόπιτσαι), σιδηρᾶ ἢ κασσιτερωμένα, ἢ ὡριχάλκινα	ἡ ὀκὰ	1	25	
» Χαλύβινα (ἀτσαλένια) διὰ λαιμοδέτας καὶ περισκελίδια (πανταλόνια).	»		80	
Ι.				
ΙΣΚΑ, καὶ Ἴσκα ἐν γένει	»		50	
Κ.				
ΚΑΚΑΟ, ἐν γένει	»		25	
ΚΑΘΡΕΠΤΑΙ, ἴδε «Κάτοπτρα»				

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγ. τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ, ἢ Καλαμαρίαι· ὅρα στοιχ. τῆς ὕλης, ἐξ ἧς εἰσὶ κατεσκευασμέναι, οἷον «Κόκκαλα, Πορκελλάνη Ὀρείχαλκος» κλπ				
ΚΑΛΙΑ, τῆς Εὐρώπης καὶ Τουρκίας διὰ βαρὰς	τὸ καντάρι	1	25	
» Κοινὴ εἰς λατρόνι καὶ τζοράκι (στάκτην) διὰ τὴν κατασκευὴν σαπωνίων	»		60	
ΚΑΛΤΣΑΙ, (καλτιοὶ ἢ πέλυθρα) μεταξωταί.	ἡ ὀκὰ	16		
» μάλλιναι τῆς Εὐρώπης, λεπταὶ ἐκλεκταί, ὡς καὶ αἱ λιναῖ. . .	»	6		
» μάλλιναι καὶ λιναῖ, Εὐρώπης καὶ Τουρκίας, κοιναί, χονδραί. .	»	2		
» Βαμβακηραὶ ἐν γένει	»	3		
ΚΑΛΤΙΟΔΕΤΑΙ, (καλτσοδέται) ἐκ μεταξης παντὸς χρώματος	»	12		
» μικταὶ ἐκ μεταξης	»	6		
» Βαμβακηραί	»	1	50	
ΚΑΜΙΤΣΙΚΙΑ, (Μάστιγες) ἐν γένει πάσης ποιότητος	ἡ δωδεκὰς	2	50	
ΚΑΜΒΑΣ ἢ ΚΑΝΝΑΒΑΣ, (Καννάβειον) διὰ κέντημα, μεταξωτός . . .	ἡ ὀκὰ	15		
» » Λινός	»	3		
» » Βαμβακηρός	»	2		
» » Χάρτινος καὶ ψιάθινος διὰ σκιάδια . . .	ἡ δωδεκὰς	1	25	
Σημ. Μεταξωτὸς, λινοῦς, βαμβακηρὸς, κεντημένος ὅλος ἢ μὲ ἁπλοῦν δεῖγμα καὶ μὲ τὴν ἀναγκαίαν πρὸς συμπλήρωσιν ὕλην, κατ' ἐκτίμησιν.	15 τοῖς 0|0			
ΚΑΝΔΗΛΕΡΙΑ, ἴδε «Κηροπήγια, Λάμπαι»				
ΚΑΝΙΣΤΡΑ, ἴσια παναιρέικα, καλαθάκια, κόφινα κλπ. ἀπὸ βάριας ἢ καλάμια				

ΚΑΝΙΣΤΡΙΑ, παναιρέικα καὶ καλαθάκια διὰ τὰς Κυρίας κλπ. ἀπὸ φλοιὸν ἢ ἄχυρον ἢ ἰνδοκάλαμον, καθὼς καὶ ἀπὸ χάνδρας	*ἡ ὀκὰ*	*2*		
ΚΑΝΝΑΒΙΣ, (Καννάβι) τῆς Εὐρώπης εἰς κυκλία (θηλειὰς)	τὸ καντάρι	6		
» » τῆς Τουρκίας	»	4		
» « χονδρὸν διὰ σχοινία	»	2		
ΚΑΝΝΑΒΟΣΠΟΡΟΣ, (Κανναβοῦρι)	ἡ ὀκὰ		5	
ΚΑΝΝΕΛΛΑ, (Κιννάμωμον), πάσης ποιότητος	»	1		
ΚΑΝΝΕΛΛΟΠΙΠΕΡΟΝ, μπαχάρι (ἄμωμον)· ἴδε «πιπέρι»				
ΚΑΝΟΥΛΑΙ, (κρουνοὶ, μαστάρια) ὅρα τὴν ὕλην στοιχ. «Σίδηρος, Ὀρείχαλκος.»				
ΚΑΠΕΛΛΑ, *ἀνδρῶν* ὑψηλὰ: Καστόρεια, μεταξωτὰ, μάλλινα, σύμμικτα κλ.	ἕκαστον	1	50	
» » χαμηλὰ: πάσης ποιότητος ὁμοίως	»		80	
» » ψιάθινα: τῆς Εὐρώπης, μονὰ, πάσης ποιότητος . . .	»		35	
» » » » διπλᾶ » »	»		70	
» » » τῆς Μελίτης, ὡς καὶ χονδρὰ δι' ἐργάτας . .	ἡ δωδεκὰς	2		Κατ' ἐκτίμ.
» *Τὰ γυναικεῖα* ἐν γένει, τὰ τῶν κορασίων καὶ τὰ τῶν παίδων μὲ στολίδια ἢ χωρὶς τοιούτων, κατ' ἐκτίμησιν	10 τοῖς 0|0			
ΚΑΠΝΟΣ, εἰς φύλλα ἢ κομμένος	ἡ ὀκὰ		60	
» εἰς κυλίνδρους (βόλλους) καὶ τῶν ἀποικιῶν εἰς φύλλα ἢ κυλίνδρους (βόλλους)	»	1	50	
» εἰς κηγάρα ἐν γένει παντὸς τόπου	»	2		
» κοπανιστὸς (τομπεκὶ) ἐν γένει	»	1		
ΚΑΠΝΟΣΥΡΙΓΓΕΣ, (ταιμπούκια) ἐν γένει πάσης ποιότητος	ἑκαστη		50	
ΚΑΠΝΟΣΥΡΙΓΓΩΝ, σιφώνια (ζιβανέδες) ἐν γένει	ἡ δωδεκὰς		30	
ΚΑΡΔΑΜΩΜΟΝ, κοινὸν (Κακουλὲς) ἴδε «Κύμινον»				
ΚΑΡΦΙΑ, ἐν γένει· ὅρα «Σίδηρος ἢ Ὀρείχαλκος»				
ΚΑΡΦΙΔΕΣ ἢ ΚΑΡΦΙΤΣΑΙ, (Καρφοβελόναι), ἴδε « Βελόναι »				

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγικὸν τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
ΚΑΣΚΕΤΤΑ, (Πετάσια) Ἀνδρῶν καὶ παίδων (ἐκ τζόχας) ἐξ ἐρέας καὶ ἄλλων ὑφασμάτων	»	6		
» » δερμάτινα	»	2		
ΚΑΣΣΙΤΕΡΟΣ, (Καλάϊ) εἰς ῥαβδία (βέργαις)	τὸ καντάρι	10		
» » Εἰς φύλλα	ἡ ὀκὰ		50	
» » Κατειργασμένος εἰς ἀγγεῖα, δοχεῖα, σκεύη κλπ. κλπ.	»		75	
ΚΑΤΟΠΤΡΑ, (Καθρέπται) Τοῦ τοίχου, ἄνευ κορωνίδος· ὕψους ἄχρις 1/2 Γαλ. μέτρου	τὸ καντάρι	20		
» » πλέον τοῦ 1/2 Γαλ. μέτρου	»	40		
» » μὲ κορωνίδας: ὕψους πλέον τοῦ γαλ. μέτρου	»	60		
» » ἐλάττονες τοῦ γαλ. μέτρου μέχρι τοῦ ἡμίσεος	»	30		
» » κάτω τοῦ ἡμίσεος, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν μὲ χαρτίνας κορωνίδας	»	15		
Σημ. Πάσης ἄλλης κατασκευῆς καὶ διαφόρων σχημάτων, καθὼς καὶ οἱ πρὸς χρῆσιν τῶν κουρέων, ὑποβάλλονται εἰς ἐκτίμησιν	10 τοῖς 0/0			Κατ' ἐκτίμ.
ΚΑΤΡΑΜΙ, (Ὑγρόπισσα) καθὼς καὶ Μπλὰκ (ἀγγλικὸν κατράμι) καὶ Πίσσα ξηρά	τὸ καντάρι		90	
ΚΑΦΦΕΣ, ἐν γένει ἄνευ διακρίσεως ποιότητος	ἡ ὀκὰ		25	
ΚΑΨΟΥΛΙΑ, δι' ὅπλα	»	2		
» δι' ἐμβαδοποιοὺς ἢ ῥάπτας	»	1		
ΚΕΓΧΡΟΣ ἢ ΚΕΧΡΙ, κονιόν	»			

ΚΕΡΑΜΙΔΕΣ ἢ ΚΕΡΑΜΙΔΙΑ, διὰ σκέπασμα οἰκιῶν συνήθη	*ἑ χιλιὰς*	5		
» » Βερνικωμένα	»	10		
ΚΕΡΑΤΑ, ὅρα «Κόκκαλα»				
ΚΗΡΟΠΑΝΙΟΝ, (Μουσαμμᾶς) χρωματισμένον δι' ἐπικαλύμματα τραπεζῶν μὲ φλανέλλαν	ἡ ὀκὰ	2		
» » ἄνευ φλανέλλας	»	1	50	
» » Κίτρινον δι' ὑπενδύματα σκιαδίων (φόδραις καπέλλων)	»	3		
ΚΗΡΟΣ ἢ ΚΗΡΙΟΝ, Κοινὸν κίτρινον εἰς τυπάρια	»		60	
» Χυμένον εἰς λαμπάδας λευκὰς ἢ κιτρίνους	»	1		
» Κήτειον (σπερματσέττο) εἰς τυπάρια	»		30	
» » » εἰς κηρία	»		40	
» Εἰς λαμπάδας ἐκ κοινοῦ στέατος (ἀλειμματοκέρια)	»		20	
ΚΗΡΟΠΗΓΙΑ, (Σαμδάνια, κανδηλέρια) ὅρα τὴν ὕλην, ἐξ ἧς εἰσὶ κατεσκευασμένα· Περὶ δὲ τῶν ἀργυροπλάστων (plaqués) κλπ. τὴν λέξιν «Σκεύη»				
ΚΙΒΩΤΙΑ, (Βαλίγκαι) μόσχεια (Βουδέλλα), τελαπίνεια καὶ ἐξ ἄλλων δερμάτων.	ἕκαστον	3		
ΚΙΝΚΑΛΙΕΡΙΑΙ, ὅρα τὰ διάφορα στοιχεῖα τῶν ὁποίων φέρουσιν ὀνόματων, καὶ ἐν ἐλλείψει ἴδε στοιχ. ὕλης, ἐξ ἧς εἰσὶ κατεσκευασμέναι.				
ΚΛΕΙΘΡΑ ἢ ΚΛΕΙΔΑΡΙΑΙ, ὡς καὶ κλειδία συνήθη ἢ κλειδία ὡρολογίων. ὅρα στοιχ. «Σίδηρος, Χάλυψ, Ὀρείχαλκος».				
ΚΑΩΣΤΙΝ, Μαλλίνη ἐν γένει διὰ κέντημα, παντὸς χρώματος	ἡ ὀκὰ	2	50	
» Λινῆ ἢ κανναβίνη ἀλεύκαστος	»		50	
» » λευκασμένη ἢ χρωματισμένη	»	1		
» Λινῆ λεπτὴ διὰ κέντημα	»	4		
» » Τῆς Τραπεζοῦντος διὰ δίκτυα, καὶ τῶν λοιπῶν μερῶν τῆς Τουρκίας διὰ ῥάψιμον	»	1		
» » κιτρίνη εἰς κουβαρίδας δι' ἐμβαδοποιοὺς κλπ. ἢ εἰς κυκλία.	»		60	

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος.	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγ. τέλος Δ.	Α.	Παρατηρήσεις
ΚΑΩΣΤΙΗ, Ἐλαιοβαφὴς (τοῦ λαδιοῦ) διὰ σημάδευμα ὑφασμάτων (μάρκας) ·	»	2	50	
» Βαμβακερὴ τῆς Ἀγγλίας εἰς κουβαρίδας, λευκὴ ἢ χρωματισμένη ἀριθ. 20—120 · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	»		60	
» » Γερμανίας χρωματισμένη, τελειοτέρα, εἰς κουβαρίδας · ·	»		80	
» » Ἀγγλίας εἰς βοτσέλας, λευκὴ, παντὸς ἀριθμοῦ καὶ χρώματος κυανοῦ καὶ ἐρυθροῦ · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	»	2	25	Μὲ ἐπιπλέον τῶν βοτσέλων 50 τοῖς 0|0.
» Μεταξωτὴ εἰς κυκλία, χρωματισμένη, λεπτὴ ὡς καὶ στριμμένη (ἰμπρισίμι) ·	»	10		
» » κλωστὴ ἐκ κάμπης (σενέλιας) · · · · · · · · · ·	τὸ δράμι		12	
ΚΝΑ, (ξάνθιον) πρὸς βαφὴν ἐν γένει · · · · · · · · · · · · · ·	τὸ καντάρι	5		
ΚΟΚΚΑΛΑ, ἐλεφάντινον ἀκατέργαστον · · · · · · · · · · · · · ·	ἡ ὀκὰ	2		
» » κατειργασμένον πάσης ἐργασίας, οἷον κτένια κλπ. εἴδη ·	τὸ δράμι		1	
» χελώνειον (μπαγὰς, ταρταροῦγα), ἀκατέργαστον · · · · · ·	ἡ ὀκὰ	4		
» » » κατειργασμένον εἰς οἱαδήποτε εἴδη, οἷον διαλυστήρια (τσατσάρας), ξάνια (κτένας) κτενάκια, ταμπακοθήκας καὶ τὰ παρόμοια ·	τὸ δράμι		2	
» ἀκατέργαστα ὅλων τῶν λοιπῶν ζώων καὶ ἰχθύων κόκκαλα καὶ κέρατα ·	τὸ καντάρι	1		
» κατειργασμένα διὰ λεπτῆς ἐργασίας, οἷον κτένια σκαλισταὶ καὶ διαστυλτικὰ, κτενάκια τῶν περικεφαλαίων, διαλυστήρια (τσατσάρας), δακτυλήθρας, βελονοθῆκας, καμβία κτλ. · ·	ἡ ὀκὰ	4		
» ὁμ. ἁπλουστέρας ἐργασίας, οἷον κουτάλια, καλαμάρια, κτένια, καὶ διαλυστήρια κοινὰ, ὡς καὶ ξάνια (κτένας τῆς κεφαλῆς) πρόστυχα, κόκκαλα τῶν ἐμβάδων, φλαΐνεια (βέργαις μπαλαίνας) πρὸς διαφόρους χρήσεις, καὶ τὰ παρόμοια εἴδη ·	»	1	4	
ΚΟΚΚΑΡΙ, ἐν γένει ·	»			
ΚΟΛΛΑ, ὑποκαμίσων· ὅρα «Ἄμυλον.»				
ΚΟΜΒΙΑ, μεταξωτὰ, ἡμιμέταξα, μάλλινα καὶ βαμβακερὰ ὧδε ς. «Γαϊτάνεια»				
» κοκκάλινα καὶ ὠριχάλκινα ὅρα «κόκκαλα, Ὠρίχαλκος»				
» σαδεφένια (μαργαροκόγχινα) ἢ καὶ ἐξ ἄλλης ὕλης δι' ὑποκάμισα, ὡς καὶ λινὰ διὰ τὴν αὐτὴν χρῆσιν · · · · · · · · · · · ·	»	4		
» κοκκάλινα ἢ μετάλλινα διὰ γαλέκια καὶ προσηθια τῶν ὑποκαμίσων.	»	10		
ΚΟΜΒΟΛΟΓΙΑ, ἀπὸ ἤλεκτρον, κοράλιον, γιούσουρι, ἀγάλαγον (οὐδαάται) καὶ λοιπὰ ·	τὸ δράμι		10	
» ἐκ μαργαροκόγχης (σαδεφίου) καὶ κοκκάλου ἐν γένει · ·	ἡ ὀκὰ	2	50	
» ἐκ φοινίκων καὶ ἄλλων καρπῶν καὶ ξύλων · · · · · · ·	»	1		
ΚΟΜΜΙ, ἀραβικὸν ἐν γένει, ὡς καὶ κόμμι ἐλαστικὸν καὶ τῆς λάκας · ·	»		30	
ΚΟΜΜΟΘΗΚΑΙ, ὅρα στοιχ. «Δουλεύεται.»				
ΚΟΝΔΥΛΙΑ, πτέρινα ·	»		2	
» Χαλύβδινα (ἀτσαλένια) ἢ ἁπλῶς μετάλλινα · · · · · · ·	»		4	
» » » ἐπίχρυσα · · · · · · · ·	»		6	
» Μολύβδινα (μολυβοκόνδυλα) κόκκινα καὶ μαῦρα ἐν γένει · ·	»			80
» Πέτρινα δι' ἀβάκια (πετροκόνδυλα) · · · · · · · · · · ·	»			10
» Ἀπὸ πεμπεσίρι (ἐκ κρητίδος) λευκῆς ἢ χρωματισμένης κλπ · ·	»			20
ΚΟΝΔΥΛΟΦΟΡΟΙ, παντὸς εἴδους, ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ὕλης, ἐξ ἧς εἰσὶ κατεσκευασμένοι.				

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος.	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγ. τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
ΚΟΝΔΥΛΟΜΑΧΑΙΡΑ, ὅρα στοιχ. «Μάχαιραι»				
ΚΟΠΙΤΣΑΙ, ἴδε στοιχ. «Θηλυκώματα»				
ΚΟΡΑΛΛΙΟΝ, ἀκατέργαστον	»	15		
» Κατειργασμένον εἰς διάφορα εἴδη, οἷον κομβολόγια, κομβιὰ κλπ.	τὸ δράμι		12	
ΚΟΡΔΕΛΛΑΙ (Ταινίαι) Μεταξωταὶ ἐν γένει: Βελουδένιαι, ἀτλαζωταὶ γαζωταὶ κλπ. οἱουδήποτε πλάτους χρώματος κλπ .	ἡ ὀκὰ	30		
» » Ἁπλαῖ κοιναὶ διαφόρων χρωμάτων, πλάτους ἑνὸς δακτύλου ὡς αἱ πρὸς χρῆσιν τῶν ἐμβαδοποιῶν κλπ .	»	16		Ἄνευ ἐκπεσμοῦ τάρας τῶν ἔσω τυλιγμάτων.
» Μάλλιναι καὶ μικταί	»	3		
» Λιναῖ ἢ μικταί	»	2		
Βαμβακεραὶ λευκαὶ ἢ χρωματισμέναι	»	1	20	
ΚΟΡΔΟΝΙΑ, ὅρα στοιχ. «Γαετάνια»				
ΚΟΣΚΙΝΟΪΥΡΟΙ, κοινοὶ τῆς Εὐρώπης ἀνὰ 18 – 20 τὸ ὁμάδιον (μάτσον.)	τὸ μάτσον		30	
» μεγάλοι διὰ δερμόνια	ἕκαστος		5	
ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ, χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ παντὸς εἴδους, ὅρα στοιχ. «Ἄργυρος, Χρυσός»				
» ὅμοια μὲ πολυτίμους λίθους: Διὰ τούτους ἰδίως ὅρα «Λίθοι πολύτιμοι»				
» Δακτυλίδια, ἐνώτια, βραχιόλια, περιδέρια, ἁλυσίδες, καρφίδες, καμβία, σταυροειδάκια καὶ τὰ παρόμοια, ἐκ διαφόρων μιγμάτων συγκείμενα ἐπίχρυσα ἢ μή, μὲ λίθους μιμητοὺς ἢ ἄνευ λίθων κατ' ἐκτίμησιν	10 τοῖς 0/0			

ΚΟΣΜΗΤΙΚΑ, παιπάλη (πούδρα), σαπώνια, κόνις εὐώδης κλ. ἴδε «Μυροδικά».				
ΚΟΥΚΚΟΥΛΙΑ, (Πηνία), ἐν γένει.	ἡ ὀκὰ		5	
» ὁ σπόρος αὐτῶν ἐλεύθερος τέλους.	ἐλεύθερ.			
ΚΟΪΚΑΛΙ, Γωνιαί, ὅρα «Ξυλικὴ» αἱ δὲ ἐνδυμέναι, κατ' ἐκτίμησιν . .	15 τοῖς 0/0			
ΚΟΥΤΙΑ, (πυξίδες) διὰ ζαχαρικὰ καὶ ἄλλας χρήσεις, χάρτινα μὲ εἰκονογραφίας ἢ καὶ ἄλλους στολισμούς	ἡ ὀκὰ	6		
» Χάρτινα ἁπλᾶ διὰ βουλλίνια ἢ φάρμακα κλπ.	»		80	
» Ἀπὸ σανίδι λεπτὸν διὰ λουκούμια καὶ τὰ παρόμοια, χρωματισμένα	»		20	
» » ἀχρωμάτιστα ἀπὸ χονδρότερον ξύλον· ὅρα «Ξυλικά».	»		4	
ΚΡΕΑΣ ἢ ΚΡΕΑΤΑ, εἰς ἅλμην	»		8	
» Παστὸν (μπαστιρμὰ) ἢ εἰς ἀλλᾶντας (λουκάνικα, σουτζούκια)	»		40	
» Χοιρομέρια καὶ σαλσιτσόττα (χορδεύματα)	»	15		
ΚΡΗΣΑΡΟΠΑΝΑ, μεταξωτά	ἡ ὀκὰ	10		
» τρίχινα	»		50	
ΚΡΟΜΜΥΑ, (Κρομμύδια) ξηρά.	τὸ καντάρι			
ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΣ, σκεύη παντὸς τόπου, οἷον φιάλαι (μποτίλιαι), ποτήρια, πιατικὰ, ἀγγεῖα καὶ δοχεῖα παντὸς μεγέθους καὶ πάσης χρήσεως.				
1) χυτὰ, λευκὰ ἢ χρωματισμένα	ἡ ὀκὰ		40	
» » 2) Τορευτὰ (τοῦ τόρνου) ἢ πελεκητὰ, λευκὰ εἴτε χρωματισμένα ἢ καὶ μὲ χρυσώματα	»	1		
ΚΤΕΝΙΑ, ὑφαντικὰ, ἐκ φλοιοῦ κάνναβης καὶ κοινότερα	ἡ ὀκὰ	1	20	
» Περὶ τῶν λοιπῶν· ὅρα στοιχ. Κόκκαλα»				
ΚΥΜΙΝΟΝ, κοινὸν, ὡς καὶ Κόλιανδρος	»		15	
ΚΩΔΩΝΕΣ, ὅρα στοιχ. «Κρύσταλλος,» «ὑαλίκαλκος» κλπ.				
Λ.				
ΛΑΙΜΟΔΕΤΑΙ, (Κολλάρα) ἕτοιμοι: Μεταξωτοί	»	15		

Φ 1138 Α

Φ 1139 Α

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγικὰ τέλη Δ.	Α.	Παρατηρήσεις
ΑΑΙΜΟΔΕΤΑΙ Ἐκ τουλπανίου καὶ βαττίστας	»	6		
» Τρίχινοι (ἀπὸ κρίνων)	»	4	50	
» Βαμβακηροὶ καὶ μαλλινοβάμβακοι	»	1		
ΑΑΜΠΑΙ, (Αὔχνοι) τῆς Τραπέζης παντὸς εἴδους καὶ οἱαςδήποτε κατασκευῆς ἐκτὸς τῶν ἐκ παφύλλου ἢ λευκοπαφύλλου (τενεκὲ) περὶ ὧν ὅρα» Σίδηρος καὶ ὡρίχαλκος» ὑποβάλλονται εἰς ἐκτίμησιν.	10 τοῖς 0/0			Κατ' ἐκτίμ.
ΑΑΝΑΡΑΙ, (Λανάρια) Σάνια, διὰ τὸ ἄνοιγμα τῶν μαλλίων	τὸ ζεῦγος		25	
ΑΙΒΑΝΙ, Λιβανωτὸς κοινὸς ἐν γένει	ἡ ὀκὰ		10	
» Μαστιχολίβανον	»		60	
ΑΙΘΟΙ ΠΟΛΥΤΙΜΟΙ, Ἀδάμαντες, Λυγνίδες (ρουμπίνια), Σάπφειροι, σμάραγδοι κλπ. κλπ. ὑποβάλλονται εἰς ἐκτίμησιν ἐπὶ τῇ βάσει.	4 τοῖς 0/0			Κατ' ἐκτίμ.
ΑΙΝΟΝ, (Λιναρι) ἐν γένει εἰς τυλύπας	τὸ καντάρι	6		
» » Εἰς κυκλία ἢ σκόλλους (σκουλλία)	»	8		
ΑΙΝΟΣΠΟΡΟΣ, ἐν γένει	ἡ ὀκὰ		4	
ΑΟΥΚΑΝΙΚΑ, ὅρα στοιχ. «Κρέας»				
ΑΟΥΚΟΥΜΙΑ, ὅρα στοιχ. «Ζαχαρόπλαστα»				
ΑΟΥΜΙΝΙΑ, (Θρυαλλίδες), ἐλλύχνια διὰ τὰς καντήλας	»		50	Ἄνευ ἐκτιμήσεως τάρας τῶν κουτιῶν.
ΑΟΥΛΑΔΕΣ, (Χοάνια) χρυσωμένοι ἐν γένει, ὡς καὶ ξύλινοι μὲ πάφυλλον	οἱ 100	2		
» Ἁπλοῖ πήλινοι καὶ ξύλινοι	»		50	
ΑΥΧΝΟΙ, ὅρα «Λάμπαι»				

ΑΩΡΙΑ, (ἱμάντες) ἐκ βερνικωτοῦ διὰ ξίφη, μὲ θηλυκωτήρια ὡρίχαλκινα	ἡ δωδεκὰς	6		
» » Χρυσοΰφαντα ἢ πλεκτὰ μὲ θηλυκωτήρια ἀργυρᾶ	»	20		
» » Ἐκ βερνικωτοῦ (λουστρινίου) διὰ κασκέτταις καὶ διὰ ζώνας	ἡ ὀκὰ	3	50	Ὅρα «Δέρματα»
» » Διὰ τὰ ἔσωθεν τῶν σκιαδίων ἐκ μαρροκινείου, ὡς καὶ δερμάτινα ἐκ μοσχείου (βοιδέλλου) διὰ λωρίδας ὅπλων καὶ ἀναβολεῖς (σιάλας)	»	2	25	
ΑΑΑΑΙΑ, τῆς κεραλῆς ἀκατέργαστα	τὸ δράμι		4	
» » Κατειργασμένα εἰς φενάκας (περούκας) βραχιόλια, ἐνώτια κλπ.	»		8	
» Προβάτων (ἔρια) ἐν γένει, ἄνευ διακρίσεως ποιότητος κλπ.	τὸ καντάρι	6		
» Καστόρων καὶ λαγωῶν πρὸς κατασκευὴν πίλων	ἡ ὀκὰ		75	
» Τρίχες λευκαὶ δι' ὁρμιὰς (διὰ τοὺς ἁλιεῖς) ἀπεστονιὰς, βόλτας	»	4		
» » Ἵππων διὰ στρώματα (κρίνα)	»		35	
» » Χοίρων, Τράγων καὶ λοιπῶν ζώων	»		6	
ΜΑΝΝΑ, τῆς Αἰγύπτου (Κύπειρος ὁ εὐώδιμος) χαμπουλ-λεζίζ	»		6	
ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ, ἀληθεῖς κατ' ἐκτίμησιν	4 τοῖς 0/0			
» Μιμητοὶ ἢ τεχνητοὶ αἱ κοινῶς λεγόμεναι πάστται	τὸ δράμι		5	
ΜΑΡΜΑΡΑ, Ἀκατέργαστα	τὸ κυβ. μέτ.	4		
» Κατειργασμέναι διὰ παντοειδεῖς Τραπέζας καὶ διάφορα σκεύη, διὰ βαθμίδας κλιμάκων, θερμάστρας, κρήνας καὶ λοιπὰς χρήσεις, διαφόρων σχημάτων καὶ χρωμάτων.	ὁ τετραγ. πούς		50	
» » Εἰς πλάκας διὰ στρώσιμον, μήκους 8 — 10 δακτύλων	αἱ 100	10		
» » μήκους 11—16 δακτύλων ὁμ. εἰς πλάκας	»	15		
ΜΑΡΠΟΥΤΣΙΑ, σωλῆνες διὰ ναργκελίδες	ἡ ὀκὰ		75	
ΜΑΣΤΙΧΗ, ἐν γένει	»		1 50	
» εἰς κόνιν χωματωδῆ, ῥλοιὸν κλπ	»		30	

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος.	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγ. τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
ΜΑΧΑΙΡΑΙ, Τῆς Τουρκίας διὰ τὸ μαγειρεῖον, διὰ κρεοπώλας, καπνοκόπτας.	»		50	
» Τῆς Εὐρώπης πρὸς χρῆσιν τοῦ μαγειρείου, παντοπωλῶν, ἐριπτεσουργῶν κλπ	»	1	50	
ΜΑΧΑΙΡΟΚΟΝΤΑΑ, παντὸς τόπου καὶ πάσης κατασκευῆς	ἡ δωδεκάς	1	50	
ΜΑΧΑΙΡΟΠΕΙΡΟΥΝΑ, τῆς τραπέζης μὲ λαβὴν ἐλεφαντίνην ἢ ἀργυρόπλαστον (πλακέ)	»	4		
» » μικρὰ δι' ὀπώρας ὁμοίως	»	3		
» » Μὲ λαβὴν κοκκαλίνην μαύρην, ἢ λευκὴν ἐστιλβωμένην	»	1	20	
» » » Ἐκ κοκκάλου κοινοῦ	»		60	
» » » σιδηρᾶν ἢ ξυλίνην	»		30	
Σημ. Τὰ μεγάλα (Γριτσάνται), ὑποβάλλονται εἰς τέλος κατὰ ζεῦγος, τὸ 1/4 τοῦ τέλους εἰς ὅπερ ὑποβάλλεται κατὰ δωδεκάδα ἑκάστη κατηγορία, ἤτοι 1. δραχ. τὸ ζεῦγος διὰ τὰ τῆς πρώτης κατηγορίας καὶ 30 λεπτὰ διὰ τὰ τῆς Β'ας				
ΜΕΛΑΝΗ, ἐν γένει, ἐλεύθερα τέλους	ἐλευθέρα			
» Χρωματιστὴ, ὡς καὶ διὰ σημάδευμα ἐνδυμάτων	ἡ ὀκὰ	1		
ΜΕΛΑΝΟΔΟΧΕΙΑ, (Καλαμαριαι) ὅρα τὸ στοιχ. τῆς Ὕλης, ἐξ ἧς εἶσι κατεσκευασμένα.				
ΜΕΛΙ, ἐν γένει	»		16	
ΜΕΤΑΞΑ, ὡμὴ καὶ ἀκατέργαστος	»	6		
» Χρωματιστὴ εἰς μικρὰς θηλειὰς Κωνσταντινουπόλεως καὶ Εὐρώπης.	»	13		
» » τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ ἄλλων μερῶν, καθὼς καὶ στημμένη (ἰμπρισίμι)	»	10		
ΜΕΤΖΑΡΟΛΙΑ, (Κλεψύδραι) χρονόμετρα μικρὰ καὶ μεγάλα	ἐλεύθερα			
ΜΗΝΟΛΟΓΙΑ, διὰ γραφεῖα: κοινὰ χάρτινα	ἡ δωδεκάς	1		
» » Τὰ ἄλλως κατεσκευασμένα κατ' ἐκτίμησιν	10 τοῖς 0/0			
ΜΗΧΑΝΑΙ, Γεωργίας ἐν γένει, καὶ ὁποιαι σύνθετοι πρὸς χρῆσιν ἐργοστασίων βιομηχανικῶν	ἐλεύθεραι			*Ἐλ. τέλους
ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΑ, μικρὰ δι' ὠφελιμοποιοὺς ἢ χρυσοχόους, ὡς καὶ τὰ πρὸς χρῆσιν ἐπιστημόνων	ἐλεύθερα			
ΜΟΛΥΒΔΟΣ, Ἀκατέργαστος, εἰς ἐλάσματα ἢ χελώνας	τὸ κανταρι	2		
» » εἰς κυλίνδρους (βόλλους) καὶ σωλῆνας	»	3		
» » εἰς βόλια καὶ βολίδας (σκάγια ἐν γένει)	ἡ ὀκὰ		10	
» Κατειργασμένος εἰς διάφορα εἴδη, καθαρὸς ἢ καὶ σύμμικτος μὲ ἄλλας ὕλας	»		40	
ΜΟΛΥΒΔΟΣ, κατειργασμένος εἰς κονδύλια (μολυβοκόνδυλα) ἴδε στοιχ. «Κονδύλια.»				
ΜΟΥΣΑΜΑΔΕΣ, ὅρα στοιχ. «Κηροπάνια»	ἡ ὀκὰ		30	
ΜΟΥΣΤΑΡΔΑ, (σινάπεως) εἰς οἱαδήποτε ἀγγεῖα				
ΜΟΣΧΟΚΑΡΦΙΑ, ὅρα στοιχ. «Γαρυφαλλα»				
ΜΟΣΧΟΣ, ὅρα «Φάρμακα»				
ΜΟΣΧΟΚΑΡΔΑ, ἐν γένει	»		2	
ΜΠΑΓΑΣ, ὅρα στοιχ. «Κόκκαλα» χελώνειον »				
ΜΠΑΛΑΪΝΑΙ, σαλπίνεια ὅρα στοιχ. «Κόκκαλα»				
ΜΠΑΟΥΔΑ, (ζύγαστρα) Βαλίγκαι (μάρσιπποι), ὅρα στοιχ. «Κιβώτια».				
ΜΠΑΝΤΟΥΝΙΑ λαβίδιν ἐν γένει κατ' ἐκτίμησιν	10 τοῖς 0/0			

Ε 112 Α

Ε 113 Α

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγ. τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
ΜΠΙΛΙΑΡΔΑ, ἐν γένει	ἕκαστον	40		
ΜΠΛΑΚ, ἤτοι κατράμι ἀγγλικὸν ὁρα στοιχ. « Κατράμι »				
ΜΠΟΥΛΙΝΙΑ, ὁρα «Βουλλίνια».				
ΜΠΟΥΡΡΑ, (βόραξ), ὕλη γαιώδης πρὸς χρῆσιν τῶν χρυσοχόων	ἡ ὀκὰ	1		
ΜΠΡΟΥΝΤΖΟΣ, ὁρα στοιχ. « Ὀρίχαλκος »				
ΜΥΡΩΔΙΚΑ ἢ ΜΥΡΑ, 1) *πνευματώδη ἢ στακτά*: κολώνεια, Λαβάντινα κλπ.	»	2	50	Ἄνευ ἐκπεσμοῦ τάρας.
» » Ἀνθόνερον καὶ ῥοδοσταγμα.	»		30	
» 2) *ἐλαιώδη*: ἐν γένει τῆς Εὐρώπης	»	8		
» » ῥοδέλαιον (τριανταφυλλέλαδον) . . .	τὸ δράμι	1		Καθαρὸν βάρος.
» 3) *στεατώδη*: (πομμάδες κλ.) εἰς διάφορα ἐκλεκτὰ ἄγγη.	ἡ ὀκὰ	2	50	
» » κοιναὶ πομμάδες εἰς συνήθη πράστυχα δοχεῖα	»		50	Ἄνευ ἐκπεσμοῦ τάρας.
» 4) *εἰς κόνιν* παντὸς εἴδους, διὰ τοὺς ὀδόντας κλπ. .	»	3	50	
» » παιπάλη (πούδρα)	»	1	50	
» 5) *εἰς σαπώνια*: πάσης ποιότητος	»	2	50	
» 6) *εἰς ξύλα* εὐώδη, ἢ ὁσφράδια, οἷον οὐδαγάτσι, τεγσούχια, κούρσια κλπ.	τὸ δράμι		2	
Σημ. Περὶ μόσχου ὁρα « Φάρμακα. »				

Ν.

ΝΈΦΤΙ, (Νάφθα), ἐν γένει.	ἡ ὀκὰ		15	
ΝΗΜΑΤΑ, *Πλεξικαστα*: Ἀγγλίας καὶ λοιπῶν μερῶν παντὸς ἀριθμοῦ, ἐσχηματισμένα ἢ οὔ	»		20	
» *Λευκασμένα*: ὁμ.	»		30	
» *Χρωματισμένα*: διὰ τοῦ νεροῦ (ὑδατοβαφῆ)	»		50	
» » διὰ τοῦ ἐλαίου (ἐλαιοβαφῆ)	»		90	
» *Τριπλίκι*: ὑπὸ οἱονδήποτε ἀριθμὸν	»		50	
ΝΙΣΕΣΤΕΣ, κοινῶς, ὁρα στοιχ. « Ἀμυλον. »				
ΝΙΤΡΟΝ, ἅλας (γκιουβερτσελὲς)	»		20	
ΝΥΣΤΕΡΙΑ, (φλεβοτόμα)	ἡ δωδεκὰς	1		

Ξ.

ΞΗΡΟΠΙΣΣΙΟΝ, ἢ σφαρτσί, ἀσφάλτιον, διὰ τὰς ἀμπέλους	ἐλεύθερον			Ἐλ. τέλους.
ΞΥΔΙ, ὅδε στοιχ. « Ὄξος ἢ ὀξείδιον »				
ΞΥΛΑΚΙΑ, ξύλα καύσιμα ἐν γένει	τὸ καντάρι		10	
» ξυλεῖα *οἰκοδομῆς*, κατ' ἐκτίμησιν	10 τοῖς 0/0			Κατ' ἐκτίμησιν.
» » *ναυπηγίας* »	5 τοῖς 0/0			
» Α'. *ἐκλεκτὴ* πρὸς κατασκευὴν ἐπίπλων, ὡς ἀκολούθως				
» » 1) Μαώνιον εἰς κομμάτια	τὸ καντάρι	3		
» » 2) Ἔβενος (ἀμπανόζι) καὶ πύξος (τσιμισίρι) .	»	1	50	
» » 3) Καρύα εἰς κομμάτια καὶ σανίδας . . .	»		50	
» » 4) Εἰς φύλλα (καπλαμᾶς) τῶν ἀνωτέρω καὶ ἄλλων.	»	8	50	
Β'. *εἰς σκεύη* κλπ. ἐκ τῶν ἀνωτέρω ξύλων καὶ ἄλλων κοινοτέρων κατειργασμένα, διὰ λεπτῆς ὁπωσοῦν ἐργασίας, οἷον καλαμάρια, δοχεῖα καὶ ἄγγεῖα παντὸς εἴδους καὶ χρήσεως, παιγνίδια διάφορα τῶν παίδων, κοῦκλαι γυμναὶ (αἱ δὲ ἐνδυμέναι κατ' ἐκτίμησιν), ζῶα, ὁπωρικά, ἀδράκτια, κτένια κλπ. ἐκ πύξου κλπ. κλπ.	ἡ ὀκὰ	1	50	

Ὄνο ασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγικὸν τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
ΞΥΛΙΚΗ, (συνέχεια)				
» Γ. ὁμ. ἀπὸ ἁπλοῦν ξύλον, χονδρῆς ἐργασίας, οἷον κώθωνας (γαβάθας) καὶ πελίδας (ξυλοπίνακα) παντὸς εἴδους, ἰγδία, πυελίδας (μαστέλλα), σκαφίδια, ἀντλίας ξυλίνας τῶν πλοίων, κουτία, κίστας (κασσελάκια), καλαπόδια, βομβύλας (τσύρας ἢ πλόσκας), κτένια ἵππων, καχλιάρια, τόρνους ξυλίνους τῶν λειτουργῶν καὶ τὰ ὅμοια.	»		10	
ΞΥΛΟΚΕΡΑΤΑ, ὅρα «Χαρούπια.»				
ΞΥΛΟΣΟΥΓΙΑΔΕΣ, (κολοκοτρώνεια) καὶ λοιποὶ ξύλινοι καὶ κοκκάλινοι . .	»		30	
ΞΥΡΑΦΙΑ, Πρώτης ποιότητος, μὲ θήκας ἢ χωρὶς	τὸ ζεῦγος		50	
» Κοινότερα, τὰ συνήθη πρὸς χρῆσιν τῶν κουρέων	ἡ δωδεκὰς		60	
» Κοινὰ ἑβραϊκὰ εἰς φακέλλους (πάκα)	»		15	
Ο.				
ΟΚΤΑΠΟΔΙ, ξηρόν.	ἡ ὀκὰ		20	
ΟΜΜΑΤΟΫΑΔΙΑ, (Διόπτραι ἢ Δίοπτρα), μὲ δέρμα ἀργυροῦν ἄνευ θήκης . .	ἡ δωδεκὰς	12		
» » μὲ δέρματα παντὸς ἄλλου εἴδους . .	»	2		
» » κοινὰ ἑβραϊκὰ ἄνευ κεραιῶν	»		20	
» » τῆς χειρὸς μὲ δύο ὑαλιὰ, πάσης κατασκευῆς καὶ ποιότητος	»	8		
» » δι' ὧν ἕνα ὀφθαλμὸν, κρυστάλλινα, μὲ [illegible]	»	»		

ΟΜΠΡΕΛΛΑΙ, (Θολίαι) Ἀνδρῶν, μεταξωταί, ἓν γένει	ἑκάστη	1	50	
» » λιναῖ ἢ βαμβακεραί	»		30	
» » Γυναικῶν, μεταξωταί παντὸς εἴδους	»	1	20	
» » βαμβακεραὶ κλπ. γυναικῶν καὶ κορασίων .	»		15	
ΟΠΙΟΝ, (ἀφιόνι)	ἡ ὀκὰ	5		
ΟΠΛΑ, Κάνναι τουρκείων κοιναὶ μοναί	ἑκαστη	1	20	
» » » » » διπλαῖ	»	2	40	
» » πιστολῶν τῆς ἱππασίας μεγάλαι	τὸ ζεῦγος	1	50	
» Τουρέκια ἁπλᾶ μονόκαννα	ἕκαστον	2		
» » πολύγωνα (σεχσαννέ)	»	4		
» » δίκαννα τοῦ κυνηγίου, κοινά	»	6		
» Πιστόλια ἱππασίας	τὸ ζεῦγος	3		
» » » πολύγωνα (σεχσανέ)	»	5		
» » μικρὰ τοῦ κόλπου σιδηρᾶ ἢ ὡρειχάλκινα, διαφόρου μεγέθους.	»	1		
» » » πολύγωνα μὲ αὐλάκια	»	2		
» Τουρέκια καὶ πιστόλια εἰς κιβώτια μὲ τὰ ἀναγκαῖα των κατ' ἐκτίμησιν	10 τοῖς 0/0			Κατ' ἐκτίμ.
» Φωτιαὶ τουρκείων καὶ πιστολίων	τὸ ζεῦγος	1	50	
» Σπάθαι, εὐρωπαϊκαὶ δι' ἀξιωματικοὺς τοῦ στρατοῦ ἐν γένει . . .	ἑκάστη	2		
» » » τῶν στρατιωτῶν	»	1		
» » » τοῦ γυμνασίου (τῆς ξιφομαχίας)	τὸ ζεῦγος	1		
» Σπάθαι τῆς Τουρκίας ἐκλεκταὶ παντὸς εἴδους, οἷον δαμασκηνὰ (δεμεσκιὰ) ταμπάνια, Καραγορασάνια κλπ	ἑκάστη	20		
» » » Πάλαι κοιναί	»	3		
» Μαχαίρια τῆς μέσης· ἤτοι γιαταγάνια (παραξιφίδες), ἀκινάκαι (γαντσέρια) καὶ τὰ τούτων ὅμοια	ἕκαστον	2		

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγ. τέλος Δ.	Εἰσαγωγ. τέλος Λ.	Παρατηρήσεις
ΟΠΑΑ, (συνέχεια) Λάζοι (δόλωνες) καὶ ἐγχειρίδια (στυλέττα)	ἡ δωδεκὰς	5		
» » Λαζάκια (δολώνια), ἤτοι μικρὰ μαχαίρια μὲ θήκην . .	»	1		
ΟΠΩΡΑΙ, *Ξηραὶ μὶ φλοιούς*· ἤτοι ἀμύγδαλα, κοκκωνάρια (πιτυΐδες), κάρυα, κάστανα, λεπτοκάρυα καὶ τερμενθίδες (κύκκουδα)	ἡ ὀκὰ		4	
» » Ἀμύγδαλα εὐθραστα, πιστάκια καὶ γλυκοπύρηνα βερίκοκκα (καϊσιά)	»		15	
» » Δαμάσκηνα, φοίνικες (χουρμάδες)	»		7	
» » Σῦκα τῆς Σμύρνης εἰς κουτία, καθὼς καὶ Σταφὶς ῥοδακνῆ, καὶ ἀπύρηνος (τσεκερδεκσιζικη).	»		10	Ἄνευ ἐκπεσμοῦ τάρας τῶν κουτίων
» » » ξανθὴ καὶ μαύρη κοινὴ, καθὼς καὶ σῦκα οἱασδήποτε ἄλλης ποιότητος .	»		5	
» » » δι' ἐξαγωγὴν ῥακῆς	τὸ καντάρι		10	
» » *Ἄνευ φλοιῶν*, ἤτοι ψύχα τῶν ἄνω ὀπωρῶν, ὑποβαλλονται εἰς πληρωμὴν τοῦ τετραπλοῦ τοῦ ἄνω ὁρισθέντος τέλους				
» *Νωπαὶ*, ἤτοι πορτοκάλλια, λεμόνια, νεράντζια, μανδαρίνια κλπ.	ἡ χιλιὰς	3		
» » Κίτρα καὶ Περγαμινὰ (περγαμόττα)	τὸ καντάρι	1		
» » Μῆλα καὶ ἄπιοι (ἀχλάδια) τῆς Τουρκίας . . .	ἡ ὀκὰ		2	
» » » » Εἰρώπης . . .	»		3	
ΟΡΥΚΤΑ, γενικῶς ἐν γένει καὶ ἐκάστου ἰδικῶς τοῦ εἴδους	10 τοῖς ο/ο			

ΟΡΕΓΚΑΛΚΟΣ, (μπρούντσος) *Ὅρα στοιχ. «Χαλκὸς»*				
ΟΡΥΖΑ, ΟΡΥΖΙΟΝ, Τῆς Εὐρώπης, πάσης ποιότητος	ἡ ὀκὰ		7	
» Τῆς Τουρκίας, ἐν γένει	»		5	
ΟΣΠΡΙΑ, ἤτοι φασόλια (φασούλια), ἐρέβινθοι, κύαμοι (κουκκία) φακαί Λαθύρια, ἔτνος (φάβα), ἄρακος, ὦχρος (ψανός) κλπ . . .	»			
ΟΣΤΙΑΙ, ὄρα στοιχ. «Βουλλίνια»				
ΟΣΤΡΑΚΑ, ὀστρακόδερμα ἐν γένει	»		3	

II.

ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ, ἁπλᾶ διὰ παιδία· ὅρα τὴν ὕλην ἐξ ἧς κυρίως εἶνε κατεσκευασμένα, οἷον, «Χάρτης, Τενεκὲς, Βυλικὴ κλπ.» Εἰς τὰ ξύλινα ὑπάγονται καὶ τινα μικτὰ, ὡς τύμπανα, τουφεκάκια κλπ.			1	
ΠΑΙΓΝΙΟΧΑΡΤΙΑ, ἡ χαρτία τοῦ παιγνιδίου ἐν γένει, παντὸς τόπου, καταργουμένου τοῦ τέλους τοῦ χαρτοσήμου καὶ διὰ τὰ εἰσαγόμενα καὶ διὰ τὰ ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας κατασκευαζόμενα	ἡ ὀκὰ	4		
ΠΑΞΙΜΑΔΙ, (δίπυρον) κοινὸν, γαλέττα, πρὸς χρῆσιν τῶν πλοίων	τὸ καντάρι	4		
» λεπτὸν (εἰς μπισκοτάκια, γαλετάκια, κουλουράκια) ἄνευ ζαχάρεως	ἡ ὀκὰ		20	
» ὁμ. μὲ ζάχαριν	»		40	
ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ, (ἐμβάδες) *Γυναικεῖα* ἐν γένει: Μεταξωτὰ παντὸς μεγέθους .	»	12		
» » Καραμάνδουλας καὶ λοιπῶν μαλλίνων ὑφασμάτων	»	6		
» Ἐκ μαροκινοῦ καὶ ἄλλων δερμάτων .	»	4		
» *Ἀνδρῶν*: Ἐκ βερενικωτοῦ, καστορείου, λινοῦ, μαροκινοῦ καὶ βοιδέλλου	ἡ ὀκὰ	3		

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγ. τέλος Δ.	Εἰσαγωγ. τέλος Λ.	Παρατηρήσεις
ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ, (συνέχεια) *Ἀνδρῶν* Ἐκ δερμάτων κοινῶν Εὐρώπης καὶ Τουρκίας χονδρὰ δι' ἐργάτας, ναύτας κυνηγούς κλπ. . . .	»	1		
» » Ἐξωπάπουτσα ἀδιάβροχα ἐκ κόμμεως ἐλαστικοῦ (πιλοβατίδες) . .	τὸ ζεῦγος	1		
» Παντόφλαι (σμαρίδες) ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν μάλλιναι . .	ἡ ὀκὰ	5		
» » κεντημέναι μὲ μέταξαν ἢ χάνδρας	»	10		
» Συρτὰ (πέδιλα) γυναικεῖα τῆς Τουρκίας, ἁπλᾶ ἢ χρυσοκέντητα	τὸ ζεῦγος	1		
ΠΑΣΤΑ, ὅρα στοιχ: «Ψαρικά.» Κρέατα.»				
ΠΑΦΥΛΛΟΣ, Κίτρινος, ὅρα «Ὠρίγκανος». λευκὸς, ὅρα «Σίδηρος»				
ΠΑΧΟΚΑΡΥΔΑ, (Κάρυα Ἰνδικά): καρποὶ τοῦ Κοκκοφοίνικος	ἡ ὀκὰ		30	
ΠΕΠΕΡΙ, Μαῦρον τῶν ἀποικιῶν, ὡς καὶ Κανελλοπίπερον (μπαχάρι), πιπερόρριζα (ζιντζεφύλλι (Γιγγίβερις)	»		20	
» Κόκκινον ἐν γένει	»		7	
ΠΕΤΜΕΖΙ, (ἔψημα) κοινὸν	»		6	
ΠΕΤΡΑΙ, ῥαστικόπετραι	»		40	
» Πυρίται (στερνάρια, ἀτσαλόπετραι) δι' ὅπλα	»		20	
» Δακτυλιόλιθοι μιμητοὶ (δακτυλιόπετραι ψευδεῖς)	»	5		
» Μυλόπετραι κυλινδρεῖς	ἑκάστη	5		
» » Ἐκ τεμαχίων διαφόρων ὄγκου	ἑκατ. τεμ.		80	

Φ 1150

*ΠΙΔΑΝΑ, Σκεύη ἐν γένει ἐκ πηλοῦ (ἀργιλλόπλαστα, fatence) ἤτοι πιατικὰ πρὸς συσκευὴν τραπέζης, καφὲ κλπ. καθὼς ἀγγεῖα καὶ δοχεῖα παντὸς εἴδους καὶ μεγέθους, ἄνευ διακρίσεως ποιότητος καὶ χρώματος	τὸ καντάρι	3		
» » Τῆς ἑπτανήσου, Νεαπόλεως (Ῥένου), Σαρδηνίας καὶ τῆς Μασσαλίας τὸ κόκκινα	τὸ κομμάτι		5	
» » Τῆς Τουρκίας (Λαϊνικά)	»		5	
» Πίθοι (Πιθάρια) ἐπὶ ἑκάστης ὀκᾶς χωρητικότητος			2	
Σημ. Περὶ τῶν ἐκ Πορκελλανῆς κατεσκευασμένων ὅρα στοιχ. «Πορκελλανῆ».				
ΠΙΔΟΣ, ἐν γένει	τὸ καντάρι		50	
ΠΙΕΣΤΗΡΙΑ, Τυπογραφικὰ πάσης κατασκευῆς καὶ παντὸς μεγέθους . . .	ἐλεύθερα			Ἐλεύθ. τέλους
» δι' ἐμπορικὰ γραφεῖα, δι' ἀντίγραφα ἐπιστολῶν	ἕκαστον	5		
ΠΙΘΟΙ, ὅρα «Πήλινα.»				
ΠΙΠΕΡΙ, ὅρα στοιχ. «Πέπερι»				
ΠΙΣΣΑ, ὅρα στοιχ. «Κατράμι»				
ΠΙΝΕΛΛΑ, (γραφίδες) λεπτὰ ζωγραφικῆς	ἡ δωδεκὰς		10	
» χονδρὰ παντὸς μεγέθους διὰ χρωματιστάς . .	ἡ ὀκὰ	2		
ΠΛΑΚΕ, ὅρα στοιχ. «Σκεύη»				
ΠΛΑΚΕΣ, Λιθογραφίας, ὡς καὶ αἱ πρὸς χρῆσιν τῶν διδασκομένων τὴν γραφὴν παίδων (ἀβάκια), καὶ αἱ χαρτόπλακες (σχέδαι) .	ἐλεύθεραι			
» Κοιναὶ κίτριναι τῆς Γενούης καὶ Μελίττης, πελεκημέναι ἢ μή.	αἱ 100	2	50	
» τῆς Γενούης μεγάλαι, δακτύλων 30—35	»	12		
» Μαρμάριναι, ὅρα στοιχ. «Μάρμαρα»				
ΠΛΑΣΤΙΓΓΕΣ, δεκαδικαὶ μὲ τὰ βάρη αὐτῶν, ζυγίζουσαι μέχρι 500 ὀκάδ.	ἑκάστη	25		
» διὰ παντοπώλας, φαρμακοπώλας, καπνοπώλας κλπ. . . .	τὸ καντάρι	20		

Φ 1151

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγ. τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
ΠΟΡΣΕΛΑΝΗ ἢ ΠΟΡΚΕΛΑΝΗ, (Πορτσελλάνα) Εἰς σκεύη, ἀγγεῖα καὶ δοχεῖα διαφόρου μεγέθους, κατασκευῆς καὶ χρήσεως, εἴτε ἁπλᾶ, εἴτε καὶ μὲ χρυσώματα, ζωγραφήματα ἢ ἔγκαυστον (σμάλτον), οἷον ἄγγη (βάζα), συσκευὴ τραπέζης, καφὲ, τεϊοῦ κλπ. μελανοδοχεῖα, καὶ λοιπὰ μικρὰ εἴδη πάσης χρήσεως καὶ κατασκευῆς, συμπεριλαμβανομένων καὶ ὅλων τῶν λεγομένων φραφουρίων καὶ Σινικῶν σκευῶν	ἡ ὀκὰ	2	50	
Σημ. Περὶ τῶν Πηλίνων ὅρα στοιχ. «Πήλινα»				
ΠΟΡΤΕΦΟΥΑΙΑ, ὅρα στοιχ. «Θῆκαι §. 2.»				
ΠΟΤΑ, πνευματώδη ἐν γένει, εἰς ἀγγεῖα ἢ φιάλας (μποτίλλιαις) ἀδιακρίτως.	»		40	
» Οἶνος τῆς Εὐρώπης πάσης ποιότητος εἰς ἀγγεῖα ἢ φιάλας (μποτίλλιαις) ἀδιακρίτως	»	1		
» » τῆς Τουρκίας ἐν γένει καθὼς καὶ μοῦστος (γλεῦκος) .	»		10	
» Ζῦθος (μπίρα) ἐν γένει εἰς ἀγγεῖα ἢ φιάλας	»		20	
» Οἰνόπνευμα (σπίρτον) οἱουδήποτε βαθμοῦ	»		60	
» Σοῦμα βακῆς (πρωτόβρακον) ἐν γένει	»		10	
» Σεμάτα (ἀμυγδάλινον) ἐν γένει, πηγμένη ἢ ῥευστή	»		60	
» Σιρόπια (σεράπια) εἰς φιαλίδας, καπιλιέρας	αἱ 100	5		
ΠΟΤΑΣΣΑ, κοινὴ, ἡ ἅλας ἀλκαλικὸν διὰ τὴν ὑαλοποιΐαν	ἡ ὀκὰ		15	
ΠΡΟΚΑΙ, ὅρα στοιχ. «Σίδηρος καὶ Ὀρείχαλκος»				
ΠΟΥΠΟΥΛΑ, (πτῆνα) διὰ στρώματα	»	2		

ΠΤΕΡΑ, *διὰ στολισμὸν γυναικῶν, ἢ πρὸς χρῆσιν τῶν ἐξωματικῶν κλπ. Μαρκιποῦ ἐκ στρουθοκαμήλων κλπ. κατ' ἐκτίμησιν* . . .	10 τοῖς 0/0			Κατ' ἐκτίμ.
ΠΡΟΣΩΠΙΔΕΣ, Ἐκ χαρτίου Βερνικωμένου, ἢ ἐκ κηροπανίου (μουσαμᾶ) . .	ἡ δωδεκὰς		60	
ΠΥΞΙΔΕΣ, ΝΑΥΤΙΚΑΙ (πούσουλαι)	ἐλεύθεραι			ἐλ. τέλους.
ΠΥΡΙΤΙΣ (Κόνις) μπαρούτι ἐν γένει πάσης ποιότητος	ἡ ὀκὰ		45	
Ρ.				
ΡΙΖΑΡΟΣΠΟΡΟΣ, (σπέρμα ἐρύθροδάνου) ἐν γένει	»		15	
ΡΗΤΙΝΗ, Κοινὴ	τὸ καντάρι	1	50	
ΡΙΖΑΙ, Χαλβαδόῤῥιζα (τζογένι) διὰ καθάρισμα ἐνδυμάτων (στρούθιον) .	ἡ ὀκὰ		8	
ΡΥΖΙ, ὅρα στοιχ. «Ὄρυζα.»				
Σ				
ΣΑΛΑΕΠΙΟΝ, εἰς ῥίζας ἢ τριμμένον	»		40	
ΣΑΑΤΣΙΤΖΙΑ, (χρδεύματα) ὅρα στοιχ. «Κρέατα»				
ΣΑΜΔΑΝΙΑ, ὅρα στοιχ. «Κηροπήγια.»				
Σημ. Ὅσα ἐξ αὐτῶν ἔχουν εἰς τὴν βάσιν πρόσθετον βάρος ἐκπίπτεται ἀναλόγως ἡ τάρα.				
ΣΑΠΩΝΙΟΝ, Κοινὸν διὰ τὴν πλύσιν, τῆς Τουρκίας ἢ τῶν Ἰονίων νήσων.	τὸ καντάρι	6		
» » τῆς Εὐρώπης λευκὸν ἢ χρωματισμένον . . .	»	7		
» Κοσμητικὸν (τῆς τουαλέττας), ὅρα στοιχ. «Μυρωδικά».				
ΣΑΡΩΘΡΑ, (Σκοῦπαι) ἐν γένει	ἑκάστη		3	
ΣΗΣΑΜΟΝ, (ΣΟΥΣΑΜΙ) κοινὸν καὶ μελάνθιον (μαυροκοῦκκι)	ἡ ὀκὰ		12	
ΣΗΠΙΑΙ, (σουπίαι) ξηραί	»		40	
ΣΕΛΛΑΙ, ὅρα στοιχ. «Ἐφίππεια.»				
ΣΕΝΙΑΔΙΑ, (κάμπη) εἰς κλωστὴν διὰ κέντημα ἢ εἰς φουντάκια, ὅρα στοιχ. «Κλωστή.»				
ΣΙΔΗΡΟΣ, *Ἀκατέργαστος: παντὸς τόπου, εἰς μικρὰ καὶ μεγάλα ἐλάσματα (λάμας καὶ λαμάκια), πλάκας, εἰς ῥάβδους στρογγύλας ἢ τετραγώνους (βέργας), εἰς στύλας διατόρου πάσης (κολώνας) εἰς δέματα.*	τὸ καντάρι	1		

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγικὸν τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
ΣΙΔΗΡΟΣ, (συνέχεια) *Ἀκατέργαστος*, εἰς στεφάνια διαφόρου πάχους (τσάρκια ἢ μάτσα), ῥουζέλλεια, καὶ εἰς λαμαρίναν (σιδηρόφυλλα) παντὸς εἴδους. . . .	τὸ καντάρι	1	80	
» » Εἰς κολλούρας (σύρμα πολλὰ χονδρόν) . . .	»	3	50	
» » Εἰς σύρμα οἱουδήποτε πάχους	»	6	50	
» » Εἰς τέλι λεπτὸν (σιδηρόνημα) διὰ μουσικὰ ὄργανα, καθὼς καὶ τὸ λευκὸν διὰ πᾶσαν ἄλλην λεπτὴν χρῆσιν	ἡ ὀκὰ		50	
» » *Κασσιτερωμένος εἰς φύλλα* (Τενεκὲς, λευκοπάφυλλος)	τὸ καντάρι	3	60	
» » *Ἀκασσιτέρωτα σιδηρόφυλλα* (μαῦρος τενεκὲς εἰς φύλλα)	»	2	80	
» Σημ. Τὰ ἐκ τοῦ Τενεκὲ κατειργασμένα σκεύη, οἷον λυχνίαι, μελανοδοχεῖα, ἀγγεῖα καὶ δοχεῖα, παιγνίδια τῶν παίδων (σάλπιγγες κλπ)	ἡ ὀκὰ		50	
» *Κατειργασμένος*: Α. Εἰς ἀγκύρας, εἰς ὄκκια τῶν πλοίων, κρίκους, μολινέλλα (πρὸς ἄρσιν τῆς ἀγκύρας), ἄκμονας, πτυάρια, σίδηρα σιδηρώματος, φώγανα (φοβοῦδαις) τοῦ μαγειρείου χυτὰ, ἀλύσεις τῶν πλοίων ἐν γένει, ἀντλίας μεταλλίνας πρὸς χρῆσιν τῶν πλοίων κλπ. (πλὴν τῶν ὑπερκειμένων ἄρθρ. §. Α') . . .	τὸ καντάρι	2	50	
» » §. Β. Εἰς ἀλύσεις διὰ τὰ ζῶα καὶ διὰ πᾶσαν ἄλλην χρῆσιν. Ἀντλίας μηχανικὰς διὰ φρέατα, τὰς πυρκαϊὰς κλπ. καὶ τὰ παρόμοια . .	»	7		
» » §. Γ'. Εἰς κοπίδας διὰ τὸ κρέας (σατήρια) σφυρία, ἀγκύλας (γάντζους) βαρδαμάνους διὰ τὰ πλοῖα (παραῤῥύμματα) κτλ.	»	8		
» » §. Δ'. Εἰς καρφία ἐν γένει παντὸς μεγέθους, τόπου καὶ χρήσεως. Εἰς πρόκαις δι' ἐμβαδοποιοὺς καὶ λοιποὺς μετὰ καὶ ἄνευ κεφαλῆς, καθὼς καὶ κασσιτερωμένας. Εἰς κιβώτια σιδηρᾶ, κλίνας, ἐξώστας, κιγκλίδας (κάγκελλα) καὶ τὰ ὅμοια τούτων, σιδηρᾶ	»	4	50	
» » §. Ε'. Κλίναι ἐξώσται, κιγκλίδες, ἐντελῶς εἰργασμένα, ἤτοι βερνικωμένα ἢ καὶ χρυσωμένα.		11		
» » §. Ϛ'. Εἰς ἐργαλεῖα καὶ σκεύη ἐκ σιδήρου ἢ σιδηροφύλλου (λαμαρίνας), ἁπλῆς ἐργασίας, πρὸς χρῆσιν πλοίων καὶ οἰκοδομῶν, μὴ κατονομασθέντα. Εἰς ῥίνας (ἀρνάρια, λίμας) κοινὰς ἢ τριγώνους πάσης χρήσεως	»	7	50	Σημ. Διὰ τὰς λίμας ἐκ χάλυβδος· ὅρα « Χάλυψ. »
» » §. Ζ'. Εἰς κλεῖθρα κρεμαστὰ (λουκέτα) ἐκ λαμαρίνης. Εἰς σκεπάρνας καὶ σκέπαρνα (σκεπαρνιαῖς καὶ σκεπάρνια). Εἰς τόρνους διὰ σιδηρουργοὺς ἢ βαναυσουργούς. Εἰς κοπίδια (σαμούτσαις) διὰ λεπτουργοὺς ἢ ὑποδηματοποιοὺς (σουρμέδες). Εἰς τρυπάνια ἴσα ἢ κυρτὰ, παντὸς μεγέθους καὶ πάσης κατα-				

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγ. τέλος Δ.	Α.	Παρατηρήσεις
ΣΙΔΗΡΟΣ, (συνέχεια) *Κατειργασμένος* σκευῆς ὡς καὶ μὲ γλωσσίδας. Εἰς διαβήτας. Εἰς ξυστρία διὰ τοὺς ἵππους. Εἰς ζυγοὺς διὰ ζυγαρίας ἑτοίμους. Εἰς σκεύη καὶ λοιπὰ ἐκ Λαμαρίνης, λεπτῆς ἐργασίας, μὴ κατονομασθέντα	τὸ καντάρι	15		
» » » §. Η'. Εἰς πυράγρας (μασιὰς) καὶ λοιπὰ ἀναγκαῖα διὰ θερμάστρας. Εἰς ρεζέδες (στρόφιγγας) θυρῶν καὶ παραθύρων καὶ λοιπὰ ὅμοια. Εἰς βίδαις (ἕλικας) σιδηρᾶς πάσης κατασκευῆς, ὡς καὶ ἑλικοτόμους (διδολόγους) πρὸς χρῆσιν τῶν τεχνιτῶν. Εἰς πριόνας παντὸς μεγέθους μὲ λαβὴν ἢ ἄνευ λαβῆς. Εἰς μαχαιροπείρουνα σιδηρᾶ. Εἰς ἐργαλεῖα καὶ σκεύη πρὸς χρῆσιν τῶν ἐπαυσουργῶν καὶ ὄμνια τῶν πλοίων καὶ οἰκοδομῶν, τελειοτέρας τῆς τῶν προσημειωθέντων ἐργασίας, ἐστιλβωμένα, ἢ βρινισμένα.	»	22		
» » §. Θ'. Εἰς κλειθρα θυρῶν, ἁρμαρίων καὶ συρταρίων παντὸς μεγέθους σιδηρᾶ ἢ καὶ σύμμικτα μὲ ὠρίχαλκον. Εἰς κρεμαστὰ (λουκέτα) σι				

δηρᾶ ἁπλᾶ ἢ ὠρίχαλκομιγῆ. Εἰς τανάλιαις μικρὰς (διλάβια), μόρσαις (ὀχεῖς). Ἐργαλεῖα χρυσοχόων καὶ ὡρολογοποιῶν. Διαβήτας ὠρίχαλκομιγεῖς, καρούλια (τροχιλίας), λυχνίας, μπλανδοχεῖα καὶ λοιπὰ εἴδη σιδηρουργημάτων (κινκαλλιερίας) ἁπλᾶ ἢ σύμμικτα μὴ κατονομασθέντα	τὸ καντάρι	32		
Σημ. Δι' ἐργαλεῖα καὶ ἄλλα εἴδη ἐκ τῶν ἄνω ἔχοντα λαβὴν ξυλίνην, δὲν ἐκπίπτεται οὐδεμία τάρα				
ΣΙΤΗΡΑ, Κατὰ τὸν νόμον περὶ δημητριακῶν καρπῶν τῆς 8/20 Ἀπριλίου 1843.				
ΣΚΕΥΗ, ξύλινα, πήλινα, σιδηρᾶ· ὅρα στοιχ. «ξυλικὰ, πήλινα, σίδηρος».				
» Παντὸς εἴδους ἐπαργυρωμένα (plaqué), ἐκ Packfong ἢ argenton.	ἡ ὀκὰ	4		
ΣΚΟΡΔΑ, ξηρά	τὸ καντάρι	2	50	
ΣΟΥΓΙΑΔΕΣ, (μαχαιρίδια) ὅρα στοιχ. «Μάχαιραι» κτλ.				
» Ξύλιναι κοιναὶ δι' ἐργάτας καὶ διὰ ναύτας κοκκάλιναι· ὅρα «ξυλοσουγιάδες»				
ΣΚΟΥΠΑΙ, ὅρα «Σάρωθρα.»				
ΣΟΥΤΖΟΥΚΙΑ, ὅρα στοιχ. «Κρέατα».				
ΣΠΑΓΓΟΣ, ἐν γένει· ὅρα στοιχ. «Σχοινία»				
ΣΠΕΡΜΑΤΣΕΤΑ, κήτειον· ὅρα στοιχ. «Κήτειον.»				
ΣΠΟΓΓΟΣ, ψιλὸς ἐν γένει, τηγανιζόμενος ἢ μή	ἡ ὀκὰ	1	50	
» Χονδρὸς· Ὁμοίως	»		75	
ΣΤΑΤΗΡΕΣ, (καντάρια) σιδηροῖ, δι' ὅσας ὀκάδας ἔχουσι βάρος ζυγίζουσι . . .	δι' ἑκάστ. ὀκ.		4	
» » » μὲ δίσκον	ἕκαστος	2		
ΣΤΑΦΙΣ, παντὸς τόπου· ὅρα στοιχ. «Ὀπῶραι».				
ΣΤΕΦΑΝΙΑ, Ξύλινα (τσάρκια) τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ἀνὰ 60 μέχρις 150 εἰς ἕκαστον δεκάτιον (μάτσον) ἐν γένει . . .	τὸ μάτσον		80	

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγικὸν τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
ΣΤΙΒΑΛΕΤΤΑ, ἢ ΣΤΙΒΑΛΙΑ, ὅρα στοιχ. «παπούτσια.»				
ΣΤΟΙΧΕΙΑ, τυπογραφικά	ἡ ὀκά		40	
ΣΤΟΪΚΟΣ, τῆς Εὐρώπης ἐν γένει	τὸ καντάρι	1	25	
» τῆς Τουρκίας »	»		75	
ΣΤΡΑΓΑΛΙΑ, (τρωγάλια) ἐρεβίνθοι ψημένοι	ἡ ὀκά		5	
ΣΤΥΠΠΙΟΝ, (στουππί) λευκὸν πρὸς χρῆσιν τῶν πλοίων ἢ καὶ κατραμωμένον.	τὸ καντάρι	1		Νέον ἢ μεταχειρισμένον ἀ διακρίτως.
ΣΤΥΨΙΣ, (στυπτηρία)· ὅρα στοιχ. «Βαφαί.»				
ΣΤΟΜΠΕΤΣΙ, (λευκὸν μολύβδου), ὅρα στοιχ. «Βαφαί»				
ΣΥΚΑ, ἐν γένει ὅρα στοιχ. «ὀπῶραι»				
ΣΥΡΜΑ, ὅρα στοιχ. «Σίδηρος καὶ Ὀρείχαλκος».				
ΣΧΟΙΝΙΑ, παντὸς τόπου, ἐν γένει λευκὰ ἢ κατραμωμένα	»	4		
» » ἐκ σπάρτου (σπαρτία), ἤτοι τσίβαι	»	1		
» Παραγάδι, κομμάντον, ἀφορτσάτον, λιγαδούρα παρκέτας καὶ σπάγγος ἐν γένει	ἑκά		25	
T				
ΤΑΒΑΚΟΣ, Εὐρώπης καὶ ἀποικιῶν	»	2		
» Τῆς Ῥωσσίας καὶ Τουρκίας κοινότερος	»	1		
ΤΑΒΑΚΟΘΗΚΑΙ, ὅρα στοιχ. ὕλης ἐξ ἧς εἰσὶ κατεσκευασμέναι				
» Αἱ μὲ μουσικὴν πληρόνουσι κατ' ἐκτίμησιν	15 τοῖς 0/0			
ΤΑΠΗΤΕΣ, ὅρα «ὑφάσματα»				
ΤΑΠΙΣΣΕΡΙΑΙ, ὅρα στοιχ. «Χαρτίον».				
ΤΑΧΙΝΙ, ἐν γένει	ἡ ὀκά		10	

ΤΕΪΟΝ, (τσαΐ) ἐν γένει πάσης ποιότητος	»	3		
ΤΕΑΙ, (σύρμα) ὅρα στοιχ. «Σίδηρος, ὠρείχαλκος».				
ΤΕΜΠΕΣΙΡΙ, (κρητὶς) κοινὸν λευκὸν εἰς τεμάχια	τὸ καντάρι	2		
ΤΕΝΕΚΕΣ, ὅρα στοιχ. «Σίδηρος»				
ΤΕΡΜΙΝΘΙΝΗ (Τρεμεντίνα) ἐν γένει	ἡ ὀκά		15	
ΤΗΓΑΝΙΑ, σιδηρᾶ ἢ χαλύβινα· ὅρα στοιχ. «Σίδηρος καὶ Χάλυψ.»				
ΤΗΛΕΣΚΟΠΙΑ, ἐν γένει ὡς καὶ τὰ τοῦ Θεάτρου, κατ' ἐκτίμησιν ἐπὶ τῆς ἀξίας	10 τοῖς 0/0 ἡ ὀκά		30	
ΤΙΡΑΝΤΑΙ, (ἀορτῆρες) βαμβακηροὶ κοινοί	»		50	
» μὲ δέρμα εἰς τὰ ἄκρα	»	2	50	
» ἐλαστικοὶ ἁπλοῖ ἢ μὲ κεντήματα	»	10		
» μεταξωτοὶ ἢ ἡμιμέταξοι				
ΤΟΡΝΟΙ, ξύλινοι καὶ σιδηροῖ ὅρα στοιχ. «Ξυλικὴ καὶ Σίδηρος».				
ΤΟΥΑΛΕΤΤΑΙ, ἤτοι κομμοθῆκαι, ὅρα στοιχ. «Δουλέττα».				
ΤΟΥΒΟΥΛΑ, (Πλίνθοι ὀπταὶ) Κοινάτῆς Εὐρώπης καὶ τῶν Ἰονίων νήσων ·	ἡ χιλιὰς	4		
» » τῆς Γαλλίας ἢ Ἰταλίας χρωματισμένα	»	8		
ΤΟΥΡΣΑ, (ἄλμια) ἐν γένει	ἡ ὀκά		50	
ΤΡΙΧΕΣ, ὅρα στοιχ. «Μαλλία»				
ΤΣΑΪ, ὅρα «Τέϊον.»				
ΤΣΑΚΜΑΚΟΠΕΤΡΑΙ, (πυρῖται), ὅρα στοιχ. «πέτραι»				
ΤΣΙΓΚΟΣ, ὅρα «ψευδάργυρος.»	»		10	
ΤΣΙΡΙΣΙ, (ἀφροδάλειον), κοινὸν				
ΤΣΟΓΕΝΙ, (Στρούθιον)· ὅρα στοιχ. «ρίζαι.»	τὰ 12 ζεύγ.	1	20	
ΤΣΟΚΚΑΡΑ, (Κρόπεζαι) κοιναὶ ξύλιναι	»	3	60	
» κεντηταὶ, ὡς καὶ τῆς Εὐρώπης μὲ λουστρίνια	ἡ ὀκά		50	
ΤΣΟΚΚΟΛΑΤΑ, ἐν γένει	»		30	
ΤΥΡΟΣ, τῆς Εὐρώπης ἐν γένει	»		15	

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγικὰ τέλη Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
Γ				
ΓΑΛΟΣ, ἐν γένει, ἤτοι ὑαλικὰ παντὸς τόπου, ἐξ ἁπλῆς ὑάλου λευκῆς ἢ χρωματισμένης, εἰργασμένης εἰς φιάλας, ποτήρια, ἀλατοδοχεῖα, κανδύλας καὶ λοιπὰ ἀγγεῖα καὶ σκεύη πάσης χρήσεως	τὸ καντάρι	4	50	Σχμ. Περὶ κρυσταλλίνων ἐν γένει ὅρα στοιχ. «Κρύσταλλος»
» Ὑαλία τῶν παραθύρων (τζάμια)	»	2	50	
» Φιάλαι μαῦραι κοιναὶ (μπουκάλια) χωρητικότητος 1/2 ὀκᾶς . . .	αἱ 100	2		
» » » 1. ὀκᾶς . . .	»	3		
» » » ἀπὸ 1 ὀκᾶν καὶ ἐπέκεινα .	»	5		
ΥΓΡΟΠΗΣΣΑ, (κατράμι), ὡς καὶ πίσσα ξηρὰ καὶ μπλὰκ (κατράμι ἀγγλικὸν)· ὅρα στοιχ. «Κατράμι».				
ΥΔΡΑΡΓΥΡΟΣ, ἐν γένει	ἡ ὀκὰ	1	50	
ΥΦΑΣΜΑΤΑ, καὶ χειροτεχνήματα ποικίλα				
» Α'. *Βαμβακηρά. Μανταπολάμια* ἐν γένει	»		55	
» » » παρακοπαὶ αὐτῶν	»		30	
» » » ἄνευ κόλλας, διπλωμένα ραβδοειδῶς (à bastone) καθὼς καὶ χασσίδες ἄνευ κόλλας, Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας, καὶ τὰ μούλια .	»	1		
» » *Ἀμερικανικὰ* ἐν γένει πανία, καθὼς καὶ τὰ καλούμενα μονόριγα, δίριγα, τρίριγα, ἀσπαρλίνια κτλ. . . .	»		36	
» » » *Παρακοπαὶ αὐτῶν*	»		20	
» » *Καμπρία* (καμπρίνεια) λευκὰ ἢ χρωματισμένα ἄνευ κόλλας. Μερμέρια. Λάπαι Εὐρώπης ἐν γένει	»	2		
» » *Μουσελίνια* λεπτὰ διὰ γυναικεῖα φορέματα, ἢ μὲ ὑφαντὰ χρώματα. Βατίστα. Πλουμισσαί. Ζακωνέτα παντὸς τόπου, λευκὰ καὶ χρωματισμένα	»	5		
» » *Σαρκουλιὰ*, ταρλατάνια, τουλπάνια, ἐν γένει λευκὰ ἢ χρωματισμένα . .	»	7		
» » *Γκίγκαι* ἐν γένει· κουαδριλλιάτα Σκωτίας δαμάτα ἐν γένει. Φινέτα. Ναγκίνεια μονόχροα διὰ παντελόνια, καθὼς καὶ Δόκ	»	2		
» » *Ναγκίνεια* κοινὰ παντὸς χρώματος. Ἀλατζάδες καὶ σαντίδες τῆς Τουρκίας, λευκοὶ ἢ χρωματισμένοι . .	»	1	25	
» » *Δίμιτα* λευκὰ ἐν γένει, ἀλεύκαστα καὶ λευκασμένα	»	1		
» » » χρωματισμένα	»	1	25	
» » *Πικέττα* ἢ πικέδες ἐν γένει, παντὸς εἴδους καὶ χρώματος	»	3		
» » *Δρίλλιαι* χρωματισμέναι μὲ στιρὰς. Τελλέται διὰ γυναικεῖα φορέματα. Μπαζέδες ἐν γένει. Μπογασία χρωματισμένα διὰ τοῦ ἐλαίου.	»	1	50	

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθυται τὸ τέλος	Εἰσαγωγ. τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
ΥΦΑΣΜΑΤΑ, (συνέχεια)				
» Α'. *Βαμβακηρά.* Τραπεζομάνδυλα τῆς Εὐρώπης ἐν γένει λευκά.	ὁ ὀκὰ	1	50	
» » » Εὐρώπης καὶ Τουρκίας ἀπὸ δίμιτον.	»	1		
» » Τενσίπια λευκὰ ἢ χρωματισμένα	»		50	
» » Τουλπανερὰ συνήθη πρόστυχα Ἀγγλίας (μουσουλίναι κοινότατοι)	»	2		
» » Τσήτια Ἀγγλικὰ ἐν γένει	»		80	
» » ὁμ. τῆς Γαλλίας καὶ Ἑλβετίας, καθὼς καὶ σπινάτα καὶ ἐλαιοβαφῆ	»	1	60	
» » ὁμ. Παρακοπαὶ τσητίων, τὰ λεγόμενα τοπάκια.	»		60	
» » Φέλπαι ἐν γένει	»	1	50	
» » *Στρωματόπανα.*	»		80	
» » *Πανία* κοινὰ πρὸς χρῆσιν τῶν πλοίων ἐν γένει	»		25	
Σημ. *Τὰ χρωματισμένα μανταπολάμια* καὶ τὰ παρακόμματα αὐτῶν, τὰ χρωματισμένα ἀμερικανικὰ καὶ λοιπὰ πανία τοῦ ἄρθρου τούτου, ὡς καὶ τὰ παρακόμματα τῶν ἀμερικανικῶν, πληρώνουσι πλέον τοῦ κανονισθέντος εἰδικοῦ τέλους, διὰ τὸν χρωματισμόν, 20 λεπτὰ τὴν ὀκᾶν.	»			
» Β'. *Λινᾶ καὶ καννάβινα:* ἤτοι *πανία* ἐνγένει δι' ὑποκάμισα, σινδόνια καὶ λοιπὰς χρήσεις. *Τραπεζομάντηλα διαβάστε*				
πουάτσας· διαφόρα ἐνγένει· Χρησιμεύοντα εἰς σκεπάσματα σκηνῶν καὶ σκεπάσματα ἀμαξῶν καὶ σκηνῶν διὰ φορέματα κλπ. ἐν γένει	»	2	50	Σημ. *Τὰ λινοβάμβακα* ὑπάγονται εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν τῶν λινῶν καὶ οὐδεμία διάκρισις γίνεται.
» » *Λινὸν λεπτότατον* (βατίστα) ἐν γένει	»	8		
» » *Πανία κοινὰ* (κανναβάτσα) σκουπίσματος, δι' ὑπενδύματα (φόδρας), διὰ σάκκους χρημάτων καὶ λοιπὰς χρήσεις, καθὼς καὶ μουσαμικάδες πρὸς χρῆσιν τῶν πλοίων (λουνέττας καὶ μετζολουνέττας)	»		35	
» » *Ῥιβεττόπανα* (πανία χονδρὰ) διὰ πανταλόνια ναυτῶν, στρατιωτῶν καὶ λοιπὰς χρήσεις· δρίλλια παντὸς χρώματος καὶ ποιότητος. *Δόε* κλπ.	»	1		
» » *Στρωματόπανα*, ἐν γένει πάσης ποιότητος	»	1	50	
» Γ'. *Μεταξωτὰ: ὡμομέταξι* (σέττα-κρούδα). *Πανία* τῆς Τουρκίας δι' ὑποκάμισα γυναικεῖα κλπ.	»	10		Σημ. Οὐδεμία διάκρισις γίνεται, λόγῳ ὅτι εἰς τὸ ὕφασμα περιέχεται βαμβάκιον.
» » *Μαρσελίναι. Γσαρφέσια. Ἀτλάζια. Μουαρέδες. Γκάζαι. Δαμάσκα, Γρὸ-δὲ-Νάπλ.* κλπ. καὶ ἐν γένει πᾶν μεταξωτὸν ὕφασμα διὰ γυναικεῖα φορέματα καὶ λοιπὰς χρήσεις, ἁπλοῦν ἢ μὲ ποικίλματα, παντὸς χρώματος πάσης κατασκευῆς καὶ ποιότητος	»	20		
» » *Βελοῦδα* (ἑξάμιτα) ἐν γένει. *Πλοῦσαι* καὶ *Βέλα* . . .	»	30		
» Δ'. *Μάλλινα*, ἤτοι *Ἀμπάδες, σάγοι* (σαγιάκια), *ἀσμάνια, σαγάκια*, σκουτιὰ διὰ καπότας ἐν γένει, ἅπαντα λευκὰ ἢ χρωματισμένα, ἀδιακρίτως	»		50	Σημ. Οὐδεμία διάκρισις γίνεται, λόγῳ ὅτι εἰς τὸ μάλλινον ὕφασμα περιέχεται βαμβάκιον.
» » *Μπαρέζια, μερινόλ, μωσολίναι, γκάζαι, σαλιὰ ἀγκύρας* κλ.	»	6		
» » *Δαμάσκα, σαλία* ἁπλᾶ ἢ μὲ ποικίλματα, *ὁρλεὰνς* παντὸς χρώματος, *σκώτια* Ἀγγλίας (*κουβριλλιάτα*) ἐν γένει, *σάφεια* παντὸς χρώματος, *κραμάντουλα* (*κορομανδέλεια*) καὶ τὰ ὅμοια	»	2	50	

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγικὸν τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
ΥΦΑΣΜΑΤΑ, (συνέχεια).				
» Δ'. *Μάλλινα: Τσόχαι* ἐν γένει παντὸς τόπου καὶ πάσης ποιότητος, καθὼς καὶ *καστόρια, δρὰ-δὲ-δὰμ, κυζιμέρια* κλπ. ἅπαντα ἄνευ διακρίσεως ποιότητος ·	ἡ ὀκὰ	2	50	
» » *Καλμούκια* καὶ *πιλοτὰ*, κλπ · · · · · · · · · ·	»		50	
» » *Φλαντέλλαι χρωματισμέναι* παντὸς τόπου καὶ πάσης ποιότητος ἐν γένει · · · · · · · · · ·	α	3	25	
» » » *Λευκαὶ* εἰς κομμάτια ἢ εἰς ἐνδύματα ὡς καὶ αἱ πλεκταί · · · · · · · · · ·	»	2		
» » » » κατωτάτης ποιότητος, εἰς κομμάτια ἢ φορέματα, πρὸς χρῆσιν ναυτῶν, ἐργατῶν καὶ κλπ · · · · · · · ·	»	1		
» Ε'. *Πλεκτὰ ἢ ποικίλα* (κατ' ἀλφαβητ. τάξιν) ἤτοι *Γεμενιὰ ἢ Τσεμπέρια* (μαντίλια τῆς κεφαλῆς) τῆς Τουρκίας ἐν γένει καὶ τῆς Εὐρώπης τυπωτά.	»	5		
» » » Τουρκίας τὰ κοινῶς λεγόμενα *χονδροτσέμπερα*.	»	2		
» » *Δαντέλλαι* (ὀδοντωτὰ, παρυφαὶ διαφανεῖς) Μεταξωταὶ καὶ λιναῖ ἐν γένει · · · · · ·	τὸ δράμι	1		
» » » *Βαμβακηραὶ*, κατ' ἀπομίμησιν τῶν λινῶν (imitation) καθὼς καὶ μάλλιναι.	»		15	
» » *Ζωνάρια* ἀνδρῶν μεταξωτὰ (πλεκτὰ ἢ ὑφαντὰ) ·	ἡ δκὰ	12		
» » » » *ἡμιμέταξα* · · · · · · ·	»	6		
» » » » *Μάλλινα* ἐν γένει · · · · ·	»	5		
» » » » *Βαμβακηρὰ* ἢ μικτὰ κοινά · ·	»	1	50	
» » *Κειζέδες* (πιλήματα) λευκοὶ ἢ χρωματισμένοι, χονδροί · · · · · · · ·	»		50	
» » *Μαντήλια* βαμβακηρὰ κοινὰ, μὲ τύπους καὶ λευκὰ ἐν γένει · · · · · · · ·	»	1	50	
» » » » μὲ ὑφαντὰ χρώματα (Μαδρᾶς) ὡς καὶ ἐλαιοβαφῆ · · · · ·	»	2	20	
» » » *Λινᾶ* ἢ *Καναβίνα* συνήθη · · · · ·	»	3		
» » » *Λινᾶ* λεπτὰ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν · ·	»	8		
» » » *Μεταξωτὰ* τῆς χειρὸς, καὶ σύνθετα ἐκ μεταξης καὶ πάσης ἄλλης ὕλης ·	»	12		
» » » » *Διὰ λαιμοδέτας* καὶ λοιπὰς χρήσεις παντὸς χρώματος, μεγέθους καὶ πάσης ποιότητος.	»	25		
» » » » *Γυναικεῖα κεντημένα* (διὰ μετάξης ἢ σενίλλης · · · · ·	»	35		
Σημ. Τὰ γυναικεῖα ἐκ βατίσας λινῆς μὲ κεντήματα καὶ δαντέλλας κατ' ἐκτίμησιν.	15 τοῖς 0/0 τὸ ζεῦγος	1	20	Κατ' ἐκτίμ.
» » *Μανικέτια* γυναικεῖα μὲ κεντήματα ἢ δαντέλλας ·				
» » » » ἁπλα ἀπὸ τοῦλι, βαττίστα, σανακούλι, καμπρίον καὶ τὰ ὅμοια · · · · · ·	»		40	
» » *Μπεβέτοι*, (θωράκια) μεταξωτοὶ πάσης ποιότητος.	ἡ δωδεκὰς	20		
» » » *Λινοὶ* »	»	10		
» » » *Βαμβακηροὶ* »	»	4		

Ψ 1164 Α

Ψ 1165 Α

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγ. τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
ΥΦΑΣΜΑΤΑ, (συνέχεια)				
» Ε'. *Πλεκτὰ ἢ ποικίλα.*				
» » *Παραπετάσματα* (περτέδες, κορτίναι) παραθύρων, ἀπὸ τοῦλι βαβακηρὸν μὲ κεντήματα τῆς χειρὸς ἢ ὑφαντά	τὸ ζεῦγος	5		Τὸ ζεῦγος ἐννοεῖται δίφυλλον παράθυρον.
» » ὁμ. ἀπὸ σαντουλὶ κλπ. . .	»	2		
» » *Πασμαντερίαι*, καθὼς καὶ Πουσκιούλια, μερλέτα, σατζάκια, σειρήτια ἢ φράντζαι μεταξωτὰ παντὸς χρώματος	ἢ ὀκὰ	20		
» » ὁμ. τῶν ἄνω μεταξωτὰ ἢ μάλλινα μικτὰ μὲ χρυσάφι		30		
» » » μεταξωτὰ μικτὰ μὲ μαλλίον ἢ βαμβάκιον	ἢ ὀκὰ	10		
» » » » μάλλινα ἢ τρίχινα (κρίνα) . .	»	6		
» » » » βαμβακηρὰ ἢ μαλλινοβάμβακα.	»	3		
» » *Παρυφαὶ* (Κενάρια ἢ οὐλεμάδες) Βαμβακηραί .	»	4		
» » » » Μάλλιναι	»	8		
» » » » Μεταξομάλλιναι .	»	15		
» » » » Μεταξωταὶ ἢ Βελουδέναι .	»	30		
» » *Προσύψια* Αἰνᾶ τῆς Εὐρώπης καὶ Τουρκίας . .	»	3		
» » » Βαμβακηρὰ ἐν γένει	»	1	50	

Φ 1166 Ω

» » *Σακκοῦλαι γυναικεῖαι πάσης ποιότητος καὶ κατασκευῆς*, καθὼς καὶ αἱ πρὸς χρῆσιν ἀνδρῶν ἐξ ὑράσματος, κατ' ἐκτίμησιν.	15 τοῖς 0/0			Κατ' ἐκτίμ.
» » *Σάκκοι*, τρίχινοι ἁπλοῖ, μάλλινοι καὶ καννάβινοι .	ἢ ὀκὰ		30	
» » » ὁδοιπορικοί, κατεσκευασμένοι ἀπὸ τάπητας, καθὼς καὶ κυνηγετικοί	ἕκαστος	1		
» » *Σάλια, Μποχτσάδες, Σπαλέττα καὶ Σάρπαι τῆς Εὐρώπης*: Ἐκ μαλλίου λεπτοῦ, ἢ καὶ σύμμικτα ἐκ μαλλίου καὶ μετάξης καθὼς καὶ Βαρεζένια.	ἢ ὀκὰ	10		
» » » Μάλλινα χονδρὰ παντὸς μεγέθους καὶ μαλλινοβάμβακα.	»	4		
» » » Μεταξωτὰ παντὸς εἴδους καὶ πάσης ποιότητος (τῶν ἄνω), ἀτλαζένια, βελουδένια, κρεπώνια, φιλέτα καὶ τὰ ὅμοια.	»	30		
» » » Βαμβακηρὰ σπινάτα παντὸς χρώματος, καθὼς καὶ τὰ λεγόμενα λαχουράκια Ἀγγλίας	»	1	50	
» » ὁμ. (τῶν ἄνω) ἐκ μπλόνδας	τὸ δράμι	1	50	
Σημ. Τὰ σάλια τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Περσίας (λαχούρια), καθὼς καὶ σπαλέτα, σάλπαι, μποχτσάδες μὲ κεντήματα ἐκλεκτὰ ὑποβάλλονται εἰς ἐκτίμησιν	15 τοῖς 0/0			
» » *Σκούφιαι γυναικεῖαι χρυσοκέντητοι*, ἐν γένει . .	ἑκάστη	7		
» » » » ἀπὸ τοῦλι, τουλπάνι, καμπρίον κλπ.	»		50	
» » » » μὲ μπλόνδας, λινᾶς δαντέλας, ἢ καὶ μιμητὰ ἄνθη (coiffures), πάσης κατασκευῆς κατ' ἐκτίμησιν . . .	15 τοῖς 0/0			
» » *Σκουφάκια* ἀνδρῶν μεταξωτά, ἢ σύμμικτα ἐκ τριτῶν καὶ χουρασίου	ἢ ὀκὰ	10		

Φ 1167 Ω

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος.	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγ. τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
ὑφάσματα, (συνέχεια)				
» Ε'. *Πλεκτὰ ἢ ποικίλα.*				
» » *Σκουφάκια* Μικτὰ ἐκ μετάξης καὶ χρυσαφίου, ἢ βελουδένια ἁπλῶς	ἡ ὀκὰ	20		
» » » Ἐκ φέλτρας, λινᾶ ἢ μικτά	»	3		
» » » Ἀπὸ κοινὰ ὑφάσματα βαμβακηρά . . .	»	1	50	
» » » Βαμβακηρὰ πλεκτὰ ἐν γένει	ἡ δωδεκὰς		70	
» » » Μικρὰ τῶν παίδων πλεκτὰ	»		30	
» » » Τῆς Βενετίας μάλλιναι σκούφιαι κόκκιναι	»	3		
» » » Πρὸς χρῆσιν τῶν ναυτῶν καὶ διὰ τοὺς κληρικούς	ἡ ὀκὰ	1		
» » *Σκέπαι* παντὸς χρώματος	»	15		
» » *Σκεπάσματα* τῆς κλίνης μάλλινα (χράμια, μπατανίαι), ὡς καὶ βαμβακηρά, παντὸς τόπου.	»	2		
» » » Ἀνδραχίδαι λευκαὶ ἢ χρωματισμέναι . .	»		50	
» » » Βελέντζαι ἐν γένει	»		50	
» » » Παπλώματα ἀπὸ βαμβακηρὸν ὕφασμα .	»		50	
» » » π ἐξ ἄλλων ὑφασμάτων . . .	15 τοῖς 0/0			
» » *Τάπητες* Περσικοὶ ἐκ μαλλίου λεπτοῦ, καθὼς καὶ σεζαντέδες (ἐπενύχια) Περσίας καὶ Γεωργίας ἐκλεκτοὶ	ἡ ὀκὰ	3		
» » » τῆς Ἀνατολῆς μὲ χνοῦδι καὶ τῆς Εὐρώπης ἐκλεκτοὶ δι' αἰθούσας, καθὼς καὶ σεζαντέδες ἐν γένει	»	1		
» » » Εὐρώπης καὶ Τουρκίας κοινότεροι, οἷον κιλίμια, γενοὶ τάπητες διὰ κλίμακας κλπ.	»			
» » *Τσιμοῦσαι* τζοχῶν (παρυφαὶ ἐρέας)	»			
» » *Ταῖλι*, μεταξωτὸν ἁπλοῦν ἢ μὲ κεντήματα . .	»	45	50	
» » » Μεταξοβάμβακον	»	20	30	
» » » Βαμβακηρόν	»	6		
» » *Τραχηλιαὶ* γυναικεῖαι καὶ καμιζέτα	15 τοῖς 0/0			Κατ' ἐκτίμ.
» » *Φορέματα ἕτοιμα ἀνδρῶν*, ἐκ τσόχας, κασμιρίου, δρὰ-δὲ-δάμ, καστορίου κλπ. καθὼς καὶ λινᾶ, μεταξωτά, βελουδένια, μάλλινα, βαμβακηρά, μικτά, καὶ παντὸς εἴδους, πληρώνουσι τὸ εἰσαγωγικὸν τέλος κατ' ὀκάν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κανονισθείσης τιμῆς διὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν ὕλην, ἐξ ἧς εἶναι κατεσκευασμένα, προστιθεμένου ἑνὸς τεταρτου τοῦ ἐπὶ τῆς ὀκᾶς κανονισθέντος εἰδικοῦ τέλους.				† Εἰς τὸ βάρος περιλαμβάνονται ὅλα τὰ ἀπαρτίζοντα τὸ φόρεμα.
» » ὧν. *Γυναικεῖα* ἐν γένει ἐξ οἱουδήποτε ὑφάσματος, ἀκολουθοῦσι τὸν αὐτὸν κανόνα				
Σημ. Φορέματα γυναικεῖα μὲ στολίσματα μπλόνδας καὶ δαντέλας, καθὼς καὶ τὰ χρυσοκέντητα καὶ χρυσοΰφαντα ὑποβάλλονται εἰς ἐκτίμησιν . .	15 τοῖς 0/0			
» » *Φορέματα ἕτοιμα* διὰ παῖδας κλπ. πλεκτά, μάλλινα ἢ μικτά, οἷον πόλκαι, ταμπαράκια, σαλπάκια, σκουφάκια, τζουραπάκια, περιτυλίγματα τοῦ λαιμοῦ κλπ . . .	ἡ ὀκὰ	4		

Φ 1168 Α

Παράστ-ασις	Μονάς ἐφ' ἧς ἐπιστάτει τὸ τέρας	Ἐτησία τέλος Δ.	Α.
	Ὀνομάσια καὶ πίναξ τῶν ἐπιστατούντων		
	ΥΦΑΣΜΑΤΑ, (συνέχεια)		
	Ε'. *Πλεκτὰ ἢ ποικίλα*		
	Μαυρούζι, χαλί, χαλάκι, χαλιτσάκι	κιλὸ ἢ τεμάχιο	10 3
	Ῥόμπα	»	
	Τσουβάλι	»	
	Ἀμπάρι	»	
	Ἀμπαρόσακκο	»	
	Ἀμπαρόσακκος μεγάλος	»	
	Ἀμπαρόσακκος μικρός	»	
	Ἀμπαρόσακκος μικρότερος	»	
	*Ἀμπαρόσακκος μικρότατ

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγ. τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
Χ				
ΧΑΒΙΑΡΙ, μαῦρον ἐν γένει.	ἡ ὀκὰ		60	
» κόκκινον »	»		6	
ΧΑΛΒΑΔΟΡΡΙΖΑ, ὅρα στοιχ. «Ρίζαι».				
ΧΑΛΒΑΣ, εἰς καυτία ἐν γένει.	»		10	ἄνευ ἐκπεσμοῦ τάρας τῶν καυτίων.
ΧΑΛΚΟΣ, παλαιός.	»		15	
» νέος εἰς ἐλάσματα (λάμας) καὶ φύλλα, ὡς καὶ εἰς πάτους λεβήτων (καζανίων), ἢ ἄλλων ἀγγείων ἡμιεργῶν	»		35	
» εἰς σκεύη μαγειρείου καὶ ἄλλα εἴδη (χαλκώματα) ἐν γένει, ὡς καὶ μὲ ἕνωσιν σιδήρου	»		60	
ΧΑΛΥΨ, ἀτσάλι εἰς βέργας	τὸ καντάρι	2		
» Εἰς φύλλα	»	10		
» Εἰς λεπτὰ εἴδη, ἤτοι στόμια σακκούλων καὶ φουρνιμέντα, φιούμπαις, θηλυκωτήρια, σπειρούνια, κλειδία ὡρολογίων καὶ λοιπὰ τοιαῦτα εἴδη, ἐστιλβωμένα ἢ βερνικωμένα	ἡ ὀκὰ	1	50	
» Εἰς ἀγκίστρια δι' ἁλιείαν, χονδρά, ἀπὸ 1 νούλαν ἕως 15 νούλας	»		75	
» » » λεπτὰ ἀπὸ ἀριθμὸν 1—15 ἀρ.	»	3		
» Εἰς ξύνας (λίμας) χονδρὰς διὰ θηκαστηρίους	»		35	

ΧΑΜΟΥΡΑ, (ζυγολούρια, λεπίδνα), ὅρα στοιχ. «Ἀμπέλια».				
ΧΑΝΔΡΑΙ, κοιναὶ εἰς μάτσα	»		50	
» λεπταὶ τοῦ κεντήματος	»	1		
» χρυσαῖ ἢ χαλύβιναι	»	4		
ΧΑΡΟΥΠΙΑ, ἤτοι ξυλακέρατα	τὸ καντάρι		50	
ΧΑΡΤΑΙ, ἄτλαντες γεωγραφικοί, πίνακες ναυτικῆς, χειρουργίας, ἀνατομίας, μηχανικῆς, καὶ λοιποὶ ἐπιστημονικοί	ἐλεύθεροι			βλ. τέλους
ΧΑΡΤΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΓΝΙΔΙΟΥ, ὅρα στοιχ. «Παιγνιόχαρτα»				
ΧΑΡΤΙΟΝ, ἐν γένει ἤτοι, *Χαρτοσήμον* (δι' ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως) *Ὑπογραφικόν. Γραφικὸν* ἔτος ἐν γένει λευκὸν, κυανοῦν κλπ. καθὼς καὶ τὸ διὰ κατάστιχα. *Χαρτὶον κηγάρου. Χρωματισμένον* διαφόρων χρωμάτων δι' ἐξώφυλλα, ἢ τύπωσιν. *Χαρτὶ τοῦ στεγνώματος* (suga carta).	ἡ ὀκὰ		25	
» *Ταχυδρομικὸν* (τῆς πόστας). Τοῦ γραμμάτος *ἐκλεκτὸν ἐπίχρυσον. Τὸ ἐν χρήσει διὰ τοὺς βιβλιοδέτας*, ποικίλων χρωμάτων, στιλπνὸν ἢ μὲ τύπους	»		60	
» *Λευκὸν δι' ἰχνογραφίαν. Διὰ γραμμάτια ἐπισκέψεων* (ἐπισκεπτήρια). *Φακελλοι δι' ἐπιστολὰς κλπ.*	»	1	50	
» *Χρυσόχαρτον*, αἱ κοινῶς λεγόμεναι χρυσόκολλαι	»		70	
» *Στράτσον* (στύππεινον) παντὸς χρώματος καὶ *χαρτώνιον* (καρτόνι)	»		6	
» *Κυανοῦν λεπτὸν δι' ἐξώφυλλα*	»		12	
» *Χαρτὶ διὰ τοὺς τοίχους* (ταπητοειδῆ) ἐν γένει	»	1		
» *Παιγνίδια χάρτινα* τῶν παίδων παντοειδῆ	»	2		
ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΑ, (Πορτεφύλλια) ἐν γένει· ὅρα στοιχ. «Θῆκαι».				
ΧΕΙΡΟΚΤΙΑ, μεταξωτὰ	τὸ δράμι		8	
» Μάλλινα, ἐσὲ (τσόγινα) ἢ καζιμίρεια	ἡ ὀκὰ	3		

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγ. τέλος Δ.	Εἰσαγωγ. τέλος Λ.	Παρατηρήσεις
ΧΕΙΡΟΚΤΙΑ Βαμβακηρὰ ἢ τιριπλίκινα, λευκὰ ἢ χρωματισμένα	ἡ ὀκὰ	2		
» Δερμάτινα ἐν γένει, πάσης ποιότητος, κατασκευῆς καὶ χρώματος.	τὸ ζεῦγος		25	
ΧΟΙΡΟΜΕΡΙΑ καὶ χοιρινὰ ἐν γένει, ὅρα στοιχ. «Κρέατα».				
ΧΟΡΔΑΙ, ἐκ νεύρων (νευραὶ) διὰ τύμπανα βαμβακίου	ἡ ὀκὰ	10		
» » δι' ὄργανα μουσικὰ	»	5		
ΧΟΥΡΜΑΔΕΣ, (φοίνικες) ὅρα στοιχ. «Ὀπῶραι».				
ΧΡΥΣΟΞΥΛΟΝ, Ἀκατέργαστον εἰς τορνάρια	τὸ καντάρι		50	
» Κατειργασμένον εἰς ἔπιπλα ἢ σκεύη	»	5		
ΧΡΥΣΟΣ, *Ἀκατέργαστος* εἰς βέργας, τορνάρια παλαιὰ ἢ συντετριμμένα	ἐλεύθερος			Ἰδ. τέλους
» *Κατειργασμένος*: Εἰς σκεύη οἰκιακὰ καὶ ἄλλης χρήσεως νέα ἢ μεταχειρισμένα, εἰς διάφορα στολίδια, οἷον δακτυλίδια, ἐνώτια (σκουλαρίκια), ψέλλια (βραχιόλια), περιδέραια, ἁλυσίδια καὶ λοιπὰ κλπ. ἀδιακρίτως, στερεὰ (massifs) ἢ παραγεμισμένα.	τὸ δράμι		30	
» » Εἰς *χρυσόνημα* (χρυσάφι εἰς κλωστὴν), *σειστὸν* (τιρτίρι), *κέγχρους* (τρέμουσαι) *χρυσήλατον* (τρᾶν ἢ μπρίλλιαν), *βαράκιον* εἰς φύλλα (ἄνευ ἐκπεσμοῦ τάρας) *σιρμάδια* (γκαλόνια) ἐν γένει.	»		5	
» » Ὅλα τὰ εἴδη ταῦτα ἐξ ἄλλων μετάλλων, χρυσομίμητα (ψεύτικα)	ἡ ὀκὰ	2	50	
ΧΡΩΜΑΤΑ, Ὅρα στοιχ. «Βαφαί»				
[illegible]	[illegible]			Ἰδ. τέλους

ΧΩΝΙΑ, *ἢ χωνευτήρια (χόανα ἢ χοάνοι) ἐκ μίγματος διὰ χρυσοχόους ἢ ἄλλους βαναυσουργοὺς ὑπ' ἀριθ. 3*	τὰ *100*		4	
» » ὑπ' ἀριθ. 4	»		5	
» » ὑπ' ἀριθ. 5	»		10	
» Πήλινα μικρὰ διὰ χρυσοχόους ἢ ὡρολογοποιούς	»			50
Ψ				
ΨΑΛΙΔΙΑ, (ψαλίδες) κοινὰ διὰ παιμένας καὶ χυτὰ διὰ λυχνίας	ἡ ὀκὰ			25
» » Ὅλα τὰ λοιπὰ πρὸς χρῆσιν γραφείων, ραπτῶν, γυναικεῖα καὶ κηροψάλιδα καλά	»		1	25
ΨΑΡΙΚΑ, (ἰχθυηρὰ) ταριχευτά:				
» 1) Καπνιστὰ καὶ ξηρὰ ἐν γένει	»			15
» 2) Ἁλατισμένα ἐν γένει	»			10
» 3) Μπακαλάος (ὀνίσκος ἢ γάδος)	»			5
ΨΑΡΟΚΟΛΛΑ, Κοινὴ διὰ λεπτουργοὺς (Πετσόκολλα)	»			30
ΨΕΥΔΑΡΓΥΡΟΣ, (Ζίνγκος) *Ἀκατέργαστος* εἰς ἐλάσματα (λάμιες) ἢ φύλλα	τὸ καντάρι		3	50
» » *Κατειργασμένος*: Εἰς χονδρὰ σκεύη	ἡ ὀκὰ			50
» » » Εἰς λεπτὰ σκεύη	»			75
ΨΙΛΘΟΙ, (ψάθαι) Βαρβαρίας καὶ Αἰγύπτου, μεγάλαι μὲ χρωματισμοὺς, καθὼς καὶ ψαθάκια τῆς Εὐρώπης ὁμοίως	τὸ καντάρι		8	
» Κοιναὶ ἄνευ χρωμάτων, παντὸς τόπου καὶ μεγέθους.	»		4	
Ω				
ΩΡΙΧΑΛΚΟΣ. *ἀκατέργαστος* (μπρούντζος)	ἡ ὀκὰ			20
» *κατειργασμένος* 1) Χονδρῆς ἐργασίας, οἷον εἰς κώδωνας ἐκκλησιῶν, θυρῶν καὶ ζώων, ἰγδία (χα-				

Ἄρθρ. 2.

Ὅσα ἐμπορεύματα δὲν κατονομάζονται εἰς τὸν πίνακα εἰσαγωγῆς ἐπὶ ὡρισμένῳ τέλει, ἢ δὲν δύνανται κατ' ἀναλογίαν νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τινα τῶν γενικῶν κατηγοριῶν, ὑποβάλλονται κατ' ἐκτίμησιν εἰς εἰσαγωγικὸν τέλος **10** τοῖς **0/0** ἐπὶ τῆς τρεχούσης αὐτῶν ἀξίας. Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ἐξαγωγήν, ὅλα τὰ μὴ κατονομαζόμενα εἰς τὸν πίνακα ἐξαγωγῆς εἴδη, μένουσιν ἀπὸ τοῦδε πάντῃ ἐλεύθερα τέλους.

Ἐν περιπτώσει διενέξεως μεταξὺ ἐμπόρου καὶ τελωνιακῆς ἀρχῆς εἴτε ὡς πρὸς τὴν κατάταξιν τοῦ ἐμπορεύματος εἰς τινα τῶν γενικῶν κατηγοριῶν, εἴτε ὡς πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τῶν κατὰ τὸ δασμολόγιον ὑποκειμένων εἰς ἐκτίμησιν ἐμπορευμάτων, διορίζονται δύο πραγματογνώμονες εἷς ἐκ μέρους τοῦ ἐμπόρου καὶ ὁ ἕτερος ἐκ μέρους τοῦ τελωνείου, οἵτινες ἀποφασίζουσιν· ἐν δὲ διχοψηφίᾳ διορίζεται παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, καὶ ἐν ἐλλείψει ταύτης, παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου, ἐπιδιαιτητὴς, τοῦ ὁποίου ἡ ἀπόφασις εἶναι ὁριστική.

Ἄρθρ. 3.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἀποταμιεύσεως, τῶν δημητριακῶν καρπῶν καταβιβάζεται εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ ὁρισθέντος διὰ τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Τελωνείων τοῦ Κράτους νόμου.

Ἄρθρ. 4.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἀπὸ πλοίου εἰς πλοῖον μεταφορᾶς καταργεῖται, τηρουμένων ὅμως τῶν περὶ δηλώσεων καὶ διασαφήσεων τελωνιακῶν διατάξεων.

Ἄρθρ. 5.

Ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλευτικῶν σωμάτων, τυχούσης ἀνάγκης, τὸ τέλος εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς δύναται νὰ τροποποιηθῇ ἐπὶ πλέον ἢ ἔλαττον, ἢ καὶ νὰ καταργηθῇ διά τινα ἐμπορεύματα, διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν προσεχῆ Σύνοδον μεταποιούμενα εἰς Νομοσχέδια, ὑποβάλλονται ἀνυπερθέτως εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐπιψήφισιν.

Ἄρθρ. 6.

Μετὰ διετίαν, ἀφ' ἧς τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ὁ νόμος οὗτος, τὸ τέλος τῆς ἐξαγωγῆς ἐλαττοῦται κατὰ ἓν πέμπτον. Κατὰ πᾶσαν δὲ διετίαν θέλει γίνεσθαι ἀνάλογος ἔκπτωσις, εἰς τρόπον ὥστε

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐμπορεύματος	Μονὰς ἐφ' ἧς ἐπιτίθεται τὸ τέλος	Εἰσαγωγικὸν τέλος Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
Ὁμοίως (ταῖνια)	ἕκαστον	2		
Ὁμοίως (καπέλλα)	»	2		
Ὁμοίως (κάλτσαι)	»	8		
Ὁμοίως (πολυέλαιοι, χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ)	»	21		
Ὁμοίως (πλουμιστὰ)	»	2		
Ὁμοίως (καπέλλα)	»	2		
Ὁμοίως (ταῖνια)	»	6		
Ὑφάσματα πάσης φύσεως καὶ εἴδους, ἐκτὸς τῶν ἐπομένως ἀναφερομένων, ἐκ μεταξωτῶν νημάτων ἢ μεμιγμένων μετ' ἄλλων ὑλῶν, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, ἐν γένει				
Τοῦ κόπου ἀργυρᾶ				
Τῆς τραπεζῆς				
Τοῦ τοίχου ἐν γένει				
ΩΡΟΛΟΓΙΑ, ἐπίχρυσα	ἕκαστον	150		
Ἐπίχρυσα	»	2		
Ἐπάργυρα	»	2		
Ἐπίχαλκα	»	2		
Ἐπίσης ἐπιχαλκωμένα ἐξ ὑέλου	»	2		
Ἐπίσης ἐπιχαλκωμένα ἐξ ὑέλου (ὑάλινα)	»	2		
Ἐπίσης ἐπιχαλκωμένα ἐξ ὑέλου (σφαιρικὰ) εἰς φῶτα	»	2		
Τὰ ἐκ τούτων εἴδη ἐπίχρυσα	»	2		
Τὰ ἐκ τούτων εἴδη ἐπάργυρα	»	2		
Τὰ ἐκ τούτων εἴδη ἐπίχαλκα	»	2		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐξ ὑέλου (ὑάλινα)	»	2		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐξ ὑέλου (σφαιρικὰ) εἰς φῶτα	»	2		
Τὰ ἐκ τούτων εἴδη ἐπίχρυσα	»	2		
Τὰ ἐκ τούτων εἴδη ἐπάργυρα	»	2		
Τὰ ἐκ τούτων εἴδη ἐπίχαλκα	»	2		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	30		
Ἐπάργυρα	»	30		
Ἐπίχαλκα	»	30		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	60		
Ἐπάργυρα	»	60		
Ἐπίχαλκα	»	60		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	70		
Ἐπάργυρα	»	70		
Ἐπίχαλκα	»	70		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	80		
Ἐπάργυρα	»	80		
Ἐπίχαλκα	»	80		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	90		
Ἐπάργυρα	»	90		
Ἐπίχαλκα	»	90		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	100		
Ἐπάργυρα	»	100		
Ἐπίχαλκα	»	100		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	120		
Ἐπάργυρα	»	120		
Ἐπίχαλκα	»	120		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	150		
Ἐπάργυρα	»	150		
Ἐπίχαλκα	»	150		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	200		
Ἐπάργυρα	»	200		
Ἐπίχαλκα	»	200		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	250		
Ἐπάργυρα	»	250		
Ἐπίχαλκα	»	250		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	300		
Ἐπάργυρα	»	300		
Ἐπίχαλκα	»	300		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	400		
Ἐπάργυρα	»	400		
Ἐπίχαλκα	»	400		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	500		
Ἐπάργυρα	»	500		
Ἐπίχαλκα	»	500		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	600		
Ἐπάργυρα	»	600		
Ἐπίχαλκα	»	600		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	700		
Ἐπάργυρα	»	700		
Ἐπίχαλκα	»	700		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	800		
Ἐπάργυρα	»	800		
Ἐπίχαλκα	»	800		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	900		
Ἐπάργυρα	»	900		
Ἐπίχαλκα	»	900		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	1000		
Ἐπάργυρα	»	1000		
Ἐπίχαλκα	»	1000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	1200		
Ἐπάργυρα	»	1200		
Ἐπίχαλκα	»	1200		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	1500		
Ἐπάργυρα	»	1500		
Ἐπίχαλκα	»	1500		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	2000		
Ἐπάργυρα	»	2000		
Ἐπίχαλκα	»	2000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	2500		
Ἐπάργυρα	»	2500		
Ἐπίχαλκα	»	2500		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	3000		
Ἐπάργυρα	»	3000		
Ἐπίχαλκα	»	3000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	4000		
Ἐπάργυρα	»	4000		
Ἐπίχαλκα	»	4000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	5000		
Ἐπάργυρα	»	5000		
Ἐπίχαλκα	»	5000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	6000		
Ἐπάργυρα	»	6000		
Ἐπίχαλκα	»	6000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	7000		
Ἐπάργυρα	»	7000		
Ἐπίχαλκα	»	7000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	8000		
Ἐπάργυρα	»	8000		
Ἐπίχαλκα	»	8000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	9000		
Ἐπάργυρα	»	9000		
Ἐπίχαλκα	»	9000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	10000		
Ἐπάργυρα	»	10000		
Ἐπίχαλκα	»	10000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	12000		
Ἐπάργυρα	»	12000		
Ἐπίχαλκα	»	12000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	15000		
Ἐπάργυρα	»	15000		
Ἐπίχαλκα	»	15000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	20000		
Ἐπάργυρα	»	20000		
Ἐπίχαλκα	»	20000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	25000		
Ἐπάργυρα	»	25000		
Ἐπίχαλκα	»	25000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	30000		
Ἐπάργυρα	»	30000		
Ἐπίχαλκα	»	30000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	40000		
Ἐπάργυρα	»	40000		
Ἐπίχαλκα	»	40000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	50000		
Ἐπάργυρα	»	50000		
Ἐπίχαλκα	»	50000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	60000		
Ἐπάργυρα	»	60000		
Ἐπίχαλκα	»	60000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	70000		
Ἐπάργυρα	»	70000		
Ἐπίχαλκα	»	70000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	80000		
Ἐπάργυρα	»	80000		
Ἐπίχαλκα	»	80000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	90000		
Ἐπάργυρα	»	90000		
Ἐπίχαλκα	»	90000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	100000		
Ἐπάργυρα	»	100000		
Ἐπίχαλκα	»	100000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	120000		
Ἐπάργυρα	»	120000		
Ἐπίχαλκα	»	120000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	150000		
Ἐπάργυρα	»	150000		
Ἐπίχαλκα	»	150000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ἐπίσης καὶ ἐκ πορσελάνης, ἐκ τερρακόττας καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης, ἐκτὸς τοῦ βάμβακος, καὶ τὰ ἐκ τούτων εἴδη, ἐπίχρυσα	»	200000		
Ἐπάργυρα	»	200000		
Ἐπίχαλκα	»	200000		
Ἐπιτραπέζια ὡρολόγια ἐκ μαρμάρου, ὀνύχων, ἀλαβάστρου, ἐβένου, ἐλεφαντοστοῦ, ἀχάτου καὶ ἄλλ

μετὰ δεκαετίαν νὰ καταργηθῇ ὁλοτελῶς τὸ ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τέλος.

Ἡ αὐτὴ διάταξις ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰ προϊόντα, τῶν ὁποίων τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος κανονίζεται διὰ τοῦ ἐνιαυσίου φορολογικοῦ Νόμου.

Ἑκάστοτε ὅμως θέλουν προσδιορίζεσθαι διὰ Β. διατάγματος τὰ προϊόντα ἐκεῖνα τῶν ὁποίων δὲν ἐλαττοῦται ὁ ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς δασμός.

Ἄρθρ. 7.

Ὁ δασμὸς τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς, δι' ὅσα εἴδη τελωνίζονται κατὰ τὸ βάρος, ἐπιβάλλεται ἐπὶ τοῦ καθαροῦ βάρους, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων, περὶ ὧν ῥητῶς γίνεται μνεία ἐν τῷ δασμολογίῳ.

Τὰ περὶ ἀποσταθμίσεων (τάρας) κανονίζονται ἐν γένει διὰ Β. Διαταγμάτων.

Ἄρθρ. 8.

Ὁ παρὼν Νόμος ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν τρεῖς μῆνας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καταργουμένης τῆς ἐν ἰσχύϊ διατάξεως τῆς 25 Μαρτίου 1830 καὶ λοιπῶν Νόμων καὶ τελωνιακῶν διατάξεων εἰς αὐτὸν ἀντιθαινουσῶν.

Ψηφισθεὶς δὲ ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

ΦΑΡΜΑΚΑ

Παράρτημα τοῦ Δασμολογίου

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ φαρμάκου.	Ποσότης	Τέλος Δ.	Τέλος λ.	Παρατηρήσεις
Α.				
Αἰθὴρ θειϊκὸς, Etere Zolforico	ἡ ὀκὰ		40	
» ὀξικὸς, » Acetico	»		60	
Αἷμα δρακόντιον, Sangue di drago	»		25	
Ἄμβαρ, Ambra grisa	τὸ δράμι		10	
Ἀμμωνία ὑγρὰ, Amoniaca liquida	ἡ ὀκὰ		15	
Ἄμυλον γαιομήλων, Fecola di patata ὅρα στοιχ. Δασμολ. « Ἄμυλον. »	»		8	
» μαράντης, Ἀραρούτ	»		10	
Ἀλόη, Aloe	»		4	
Ἀρσενικὸν, (φαντικοφάρμακον) Λευκὸν ἢ κίτρινον	»		4	
Ἀνθόνερον, σύγκ. δὲ τὸ μυρόνερον	»		40	
Ἄνθος κασίας, (Κανέλλας) Fiori di cassia	»		60	
» μοσχοκαρύδου » di macis	»		8	
Φαύρας, Φλαμούρι ἢ Τίλιον Εὐρώπης τε καὶ Τουρκίας	»		25	
Θηλείας ΦΑΟΜΟΥ, fiori di verbasco	»			
Θείου, fiori di Zolfo, ἴδε στοιχ. Δασμολογ. « Θείον, »	»			
Ἅλας ἀμμωνιακὸν, Nocentini· ὅρα στοιχ. Δασμολ. « Ἅλας. »	»		3	
» ἀγγλικὸν, Sal Aglico	»		3	
» γλαουβέρου, Sal minerale Glauber; solfato di soda	»		10	
» κρόνου στὰ συνήθειον, sal saturno	»			

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ φαρμάκου.	Ποσότης.	τέλος εἰσαγωγῆς Δ.	Δ.	Παρατηρήσεις.
ἌΡΓΥΡΟΣ ΝΙΤΡΙΚΟΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΩΜΕΝΟΣ, Nitrato d'argento cristalizzato.	τὸ δράμι		10	
» » ΧΥΤΟΣ, πέτρα τῆς κολάσεως	»		10	
ἈΒΡΟΤΟΝΊΝΗ, Σαντονίνη, Santonina	»		8	
ἈΚΑΛΛΙΑ ΦΥΤΙΚΑ, μὴ περιεχόμενα εἰς τὴν διατίμησιν ταύτην . . .	»		10	
ἈΡΚΕΥΘΊΔΕΣ, bache di ginepro	ἡ ὀκὰ		2	
Β.				
ΒΆΛΣΑΜΟΝ ΚΟΠΑΪΚΌΝ, Balsamo Copaive	»		50	
» ΠΕΡΟΥΒΙΑΝΌΝ, » Peruviano	»	1	20	
» ΤΟΛΟΥΤΑΪΚΌΝ » Tolutano	»		70	
» ΜΈΚΚΑΣ » di Mecca	»	1	20	
ΒΑΝΙΛΛΗ, πάσης ποιότητος ὅρα στοιχ. δασμ. « Βανίλλη. »				
ΒΌΡΑΞ, (Μποράζο) Borace	»	12	20	
ΒΙΣΜΟΥΘΟΝ ΜΕΤΑΛΛΙΚΌΝ	»		60	
» ΥΠΟΝΙΤΡΙΚΌΝ, Magesterio di Bismutho	»	1	20	
ΒΩΛΟΣ ΑΡΜΕΝΙΚΉ, Bol Armeno	»		3	
ΒΟΎΤΥΡΟΝ ΚΑΚΑΟΥ, Butirro di Cacao	»		80	
Γ				
ΓΡΑΦΊΤΗΣ, Grafite	»		3	
Ε				
ἘΚΧΥΛΊΣΜΑΤΑ ΠΑΝΤΟΔΑ, Estrati di ogni pianta	»		80	

Ψ 1180 Α

ἜΛΑΙΟΝ ΑΝΊΣΟΥ, *Oglio di anici (Γλυκάνισόλαδον)*	»		2 80	
» ΠΟΡΤΟΓΑΛΛΑΊΟΥ » di arancio	»		1 20	
» ΠΕΡΓΑΜΗΝΟΝ » di Bergamotto	»		1 50	
» ΛΕΥΚΟΔΕΝΔΡΟΥ » di Cajeput	»		1 60	
» ΚΑΣΣΊΑΣ » di Cassia (Κανελλόλαδον)	»		2 80	
» ΚΙΤΡΟΥ, » di Cedro	»		1 50	
» ΜΑΡΑΘΡΟΥ » di Finochio	»		1 60	
» ΚΑΡΥΟΦΥΛΛΩΝ » di garofani	»		1 60	
» ΔΆΦΝΗΣ, » di Lauro	»		20	
ἜΛΑΙΟΝ ΤΙΦΥΟΥ, (Λεβάντας) Oglio di Lavanda	ἡ ὀκὰ	1		
» ΑΜΥΓΔΑΛΩΝ » di mandolle	»		25	
» ΗΔΥΟΣΜΟΥ τοῦ ΟΥΛΟΦΥΛΛΟΥ Oglio di menta crispa . . .	»	2		
» » τοῦ ΠΕΠΕΡΩΔΟΥΣ » di menta peperita . .	»	4	50	
» ΆΝΘΟΥΣ τῆς ΝΕΡΑΝΤΖΙΆΣ	τὸ δράμι		8	
» ΜΟΣΧΟΚΑΡΥΩΝ, Oglio di noce moschate	ἡ ὀκὰ		30	
» ΟΡΙΓΆΝΟΥ » di Origano	»	1	80	
» ΚΙΚΙΝΟΝ, (ρισινόλαδον) » di Ricino	»		10	
» ΘΥΜΟΥ, » di Thimo	»		50	
» ΤΕΡΜΙΝΘΟΊΝΗΣ, » di Trementina	»		10	
» ΗΠΑΤΟΣ τοῦ ΟΝΙΣΚΟΥ, λάδι τῆς Μουρούνας· ἴδε στοιχ. Δασμ. « Ἔλαιον » ψαρέλαιον				
» ΡΌΔΩΝ, Τριανταφυλλόλαδον· ἴδε στοιχ. Δασμολ. « Μυρωδικά. »				
ἘΛΥΤΡΊΝΗ, digitalina	τὸ δράμι	1		
ἜΜΠΛΑΣΤΡΟΝ ΑΝΑΚΟΛΛΑΤΙΚΌΝ Ἀγγλικόν, Taffeta d' Ingliterra . .	τὸ τεμάχιον		2	
Θ				
ΘΡΙΔΑΚΙΟΝ, Lattucario	τὸ δράμι		1	
ΘΗΚΑΙ ἢ ΚΥΣΤΕΙΣ ΔΥΣΩΔΩΝ ἜΛΑΙΩΝ, Capsule di balsamo copaive etc.	τὸ κυτίον		6	

Ψ 1181 Α

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ φαρμάκου	Ποσότης	τέλος εἰσαγωγῆς Δ.	τέλος εἰσαγωγῆς Λ.	Παρατηρήσεις
Ι				
ΙΩΕΙΔΕΣ, Jodio	ἡ ὀκὰ	3	2	
ΙΤΕΙΝΗ, Salicina	τὸ δράμι		30	
Κ			25	
ΚΑΛΙΟΝ ΑΛΥΚΟΝ ΩΞΥΓΟΝΟΜΕΝΟΝ. Chlorato di potassa	ἡ ὀκὰ			
» ΑΝΘΡΑΚΙΚΟΝ ΥΠΟΞΥΝΟΝ, Bicarbonato di »	»			
» ΥΠΑΝΘΡΑΚΙΚΟΝ ΑΓΟΡΑΙΟΝ, Πότασσα. ἴδε στοιχ. Δασμολ. « Πότασσα. »			6 40	
» ΘΕΙΙΚΟΝ, Solfato di Potassa	»			
» ΚΑΥΣΤΙΚΟΝ, Potassa caustica	»		25	
» ΝΙΤΡΙΚΟΝ, (Νίτρον ἢ Γκιουμπερτσιλὲς) ἴδε στοιχ. Δασμολ. « Νίτρον. »			50	
» ΒΟΡΟΥΣΙΚΟΝ ΣΙΔΗΡΙΖΟΝ, Prussiato di Potassa	»			
» ΥΔΡΟΪΩΔΙΚΟΝ, Idriodato di Potassa	»	2		
» ΥΔΡΟΒΡΩΜΙΚΟΝ, Idrobromato di Potassa	»	2		
ΚΑΔΜΙΟΝ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟΝ, Cadmio metallico	»	2	60	
ΚΑΔΜΙΟΥ ΑΛΑΤΑ, Sali di Cadmio	»	2		
ΚΑΛΟΜΕΛΑΣ εἰς ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΥΣ, Calomelano, o mercurio dolce	»		60	
» εἰς κόνιν δι' ἀτμοῦ, » a vapore	»	1	4	
ΚΑΝΘΑΡΙΔΕΣ, Cantaridi	»	1	13	
ΚΑΡΥΑ ΕΜΕΤΙΚΑ, Noce vomice (φόλλαι)	»			
ΚΑΣΣΙΑ ἡ ΣΥΡΙΓΓΩΔΗΣ, Cassia fistule	»			

ΚΑΣΤΟΡΙΟΝ ΡΩΣΣΙΚΟΝ, *Castorio Moscovitico*	τὸ δράμι		13	
» τοῦ Καναδᾶ, » *di Canada*	»		4	
ΚΑΦΟΥΡΑ, Camfora	ἡ ὀκὰ		40	
ΚΙΝΙΝΗ ΘΕΙΙΚΗ, Solfato di chinino	τὸ δράμι		8	
» ΣΚΥΤΟΔΕΨΙΚΗ, Tannato di chinino	»		8	
» ΒΑΛΕΡΙΑΝΙΚΗ, Valerianato di chinino	»		15	
» ΥΔΡΟΧΛΩΡΙΚΗ, Muriato di chinino	»		10	
» Ἡνωμένη μὲ πᾶν ἄλλο ὀξύ· (ὅλα τὰ λοιπὰ ἅλατα τῆς κινίνης)	»		10	
ΚΟΛΟΚΥΝΘΙΔΕΣ, Pomoquinto	ἡ ὀκὰ		20	
ΚΟΜΜΙ ΑΜΜΩΝΙΑΚΟΝ, Gomma Ammoniaca	»		8	
ΚΟΜΜΙ ΣΙΑΦΙΟΥ, Gomma Assafetida	ἡ ὀκὰ		10	
» ΒΕΝΖΟΪΝ, » Benzoe	»		40	
» ΚΟΠΑΛΑΕ, » Copale	»		40	
» ΕΛΕΜΙ, » Elemi	»		10	
» ΧΑΛΒΑΝΗΣ, (Κασνὶ) » Galbano	»		40	
» ΧΡΥΣΩΠΟΝ, » Gutta	»		60	
» ΙΕΡΟΥ ΞΥΛΟΥ, » Guajaco	»		20	
» ΚΙΝΟΝ, » Kino	»		13	
» ΛΑΔΑΝΟΝ(ἀλάδανος) » laudano	»		8	
» ΑΡΑΒΙΚΟΝ, πάσης ποιότητος· ἴδε στοιχ. Δασμολ. « Βαφαί »				
» ΣΑΝΔΑΡΑΧΗ (Σανδράκα)· Sandaraca	»		15	
» ΛΙΒΑΝΟΣ, Σμύρνα, Μαστίχη κλπ. ἴδε στοιχ. Δασμολ. « Λιβάνι, Μαστίχη. »				
» ΤΡΑΓΑΚΑΝΘΗ, Tragante	»	4	40	
ΚΡΟΚΟΣ, τῆς Εὐρώπης. Zaffrano di aquila – di Spagna	»			
» τῆς Μακεδονίας (σαφράς)· ἴδε στοιχ. Δασμολ. « Βαφαί. »				
ΚΙΝΟΕΙΔΙΝΗ. Chinoidina	τὸ δράμι		3	

Ψ 1183 Α

Ψ 1183 Β

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ φαρμάκου.	Ποσότης	τέλος εἰσαγωγῆς Δ.	τέλος εἰσαγωγῆς Α.	Παρατηρήσεις
ΚΙΝΙΔΙΝΗ, Chinidina	»		15	
ΚΑΤΑΠΟΤΙΑ τοῦ Μορισῶνος	»		2	
» (Γερμανικὰ) τοῦ Ραδλιγγέρου	»		2	
Λ				
ΛΕΙΧΗΝ ΙΣΛΑΝΔΙΚΟΣ, Lichine Islandico	ἡ ὀκὰ		4	
ΛΙΘΑΡΓΥΡΟΣ, Litargirio (Μουρτασάγγι)	»		8	
ΛΙΘΟΥΡΙΑ ΚΑΡΚΙΝΩΝ, (Καραβιδόμματα) Ochi di gambero	»	1		
ΛΙΚΥΟΝ, (Κατεχοῦ) terra catechu	»		8	
ΛΥΚΟΠΟΔΙΟΝ, Licopodio	»		40	
Μ				
ΜΑΓΝΗΣΙΑ ΑΝΘΡΑΚΙΚΗ. Magnesia Carbonica	»		13	
» ΚΙΤΡΙΚΗ, » Citrica	»	1	50	
ΜΑΝΝΑ ΟΛΚΩΤΟΝ, συριγγώδες Manna Cannellata	»		50	
» ΚΑΛΑΒΡΙΚΟΝ καὶ ΚΟΙΝΟΝ, Calabrese, commone	»		20	
ΜΟΡΦΙΝΗ καὶ τὰ ἅλατα αὐτῆς	τὸ δράμι		10	
ΜΟΣΧΟΚΑΡΥΑ, ὅρα στοιχ. Ἀσμολ. « Μοσχοκάρυα. »				
ΜΟΣΧΟΣ ἐν τῇ κύστει, Muschio nella vessica	»		40	
» ἄνευ τῆς κύστεως	»	1		
ΜΕΛΙΣΣΟΠΝΕΥΜΑ καὶ πάντα τὰ πνευματώδη στάγματα	ἡ ὀκὰ		40	
ΜΥΡΤΙΔΑΝΟΝ, Cubebe (κουμπέμπε)	»		30	
ΜΟΤΟΣ, ξαντὸν	»		20	

Ν				
ΝΑΤΡΟΝ ΑΝΘΡΑΚΙΚΟΝ, *Soda Cristallizata*	»		2	
» ΔΙΣΑΝΘΡΑΚΙΚΟΝ, *Bicarbonato di Soda*	»		6	
» ΘΕΙΙΚΟΝ, *Solfato di soda* ἴδε ἀνωτέρω « Ἅλας Γλαουβέρου »				
Ξ				
ΞΥΛΟΝ ΚΑΣΙΟΝ, Legno quassia	»		6	
» ΣΑΣΑΦΡΙΝΟΝ » Sassafrasso	»		9	
» ΙΕΡΟΝ, » Santo ἢ quajaco	»		2	
Ο				
ΟΞΥ ΑΛΥΚΟΝ, Acido muriatico	»		4	
» ΘΕΙΙΚΟΝ, ὅρα στοιχ. Ἀσμολ. « Θειϊκὸν ὀξύ. »				
ΟΞΥ ΣΚΥΤΟΔΕΨΙΚΟΝ, acido tannico ἢ tannino	ἡ ὀκὰ	1	60	
» ΝΙΤΡΙΚΟΝ, (ἄκουα φόρτε ἢ ἀσημόνερον)	»		9	
» ΟΞΙΚΟΝ, acido acetico	»		20	
» ΟΞΑΛΙΚΟΝ, » ossalico	»		50	
» ΤΡΥΓΙΚΟΝ, » tartarico	»		50	
» ΚΙΤΡΙΚΟΝ, » citrico	»		20	
ΟΞΥΦΟΙΝΙΚΕΣ τῆς ΑΙΓΥΠΤΟΥ, Tamarindi di Egitto o in pani	»	1	10	
» τῆς ΑΜΕΡΙΚΗΣ, » di America o in pasta	»		5	
ΟΠΙΟΝ, ἴδε στοιχ. Ἀσμολ. « Ὄπιον »				
ΟΡΧΙΣ, Σαλέπι· ἴδε στοιχ. Ἀσμολ. « Σαλέπι. »				
Π				
ΠΕΠΕΡΙΝΗ, Peperina	τὸ δράμι		5	
ΠΟΑ ΕΛΥΤΡΟΥ, Erba di digitale	ἡ ὀκὰ		10	
» ΜΥΡΙΟΦΥΛΛΟΥ » di millefoglio	»		10	
» ΙΟΥ τοῦ ΤΡΙΧΡΟΟΥ » di viola tricolore	»		10	

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ φαρμάκου.	Ποσότης	τέλος εἰσαγωγῆς Δ.	Λ.	Παρατηρήσεις
» ΚΩΝΕΙΟΥ » cicuta	»		10	
» ΜΗΝΥΑΝΘΟΪΣ » trifoglio	»		5	
» ΥΟΣΚΥΑΜΟΥ, » Giuschiamo	»		5	
» ΠΟΛΥΓΑΛΟΥ, Poligala amara· ἴδε κατωτέρω « Ῥίζαι. »				
Ρ				
ΡΙΖΑ ΑΛΘΑΙΑΣ, κομμένη λευκή	»		9	
» » ἄκοπος.	»		4	
» ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ, Radice di angelica	»		9	
» ΑΡΚΕΙΟΥ, » di Bardana	»		8	
» ΑΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΚΑΛΑΜΟΥ, » di calamo aromatico	»		7	
» ΑΜΜΟΦΥΤΟΥ, » di carice arenaria	»		4	
» ΚΙΝΑΣ, » di Cina	»		8	
» ΚΡΟΚΟΡΡΙΖΗΣ, » di Curcuma (Ζερδεσάρι)	»		3	
» ΕΛΛΕΒΟΡΟΥ τοῦ ΜΕΛΑΝΟΣ, » di Elleboro nero	»		4	
» ΓΑΛΑΓΚΗΣ, » di galanga	»		8	
» ΓΕΝΤΙΑΝΗΣ, » di genziana	»		4	
» ΑΓΡΩΣΤΙΔΟΣ, (ἀγριάδας) » di gramigna	»		2	
» ΙΠΠΕΚΑΚΟΥΑΝΗΣ, » di ipecacuana	»	2	50	
» ΙΡΙΔΟΣ (κοινὴ ῥίζα), » di iride	»		5	
» ΟΝΙΝΙΔΟΣ, » di ononide	»		4	
» ΠΥΡΕΘΡΟΥ, (νουσλόχορτον) » di piretro	»		8	
» ΠΟΛΥΓΑΛΟΥ τοῦ ΠΙΚΡΟΥ, » di poligala amare	»	1	4	
» » τοῦ ΒΙΡΓΙΝΙΑΝΟΥ, » » virginiana	»			
» ΡΑΤΑΝΙΑΣ, » di ratania	»		30	
» ΡΗΟΥ (ῥαβέντι) τοῦ Ῥωσσικοῦ καὶ Περσικοῦ	»	1	60	
» » τοῦ Σινικοῦ Rabarbaro Chinese	»		30	
» » τοῦ ποντικοῦ (ῥαπόντικον)	»		15	
» ΣΑΛΣΑΠΑΡΙΛΛΗΣ, πάσης ποιότητος	»		50	
» ΦΟΥ, (Βαλεριάνης) radice di valeriana	»		9	
» ΖΑΔΕΡΑΣ (τσεδουάρια) » di Zedoaria	»		3	
» ΓΙΓΓΙΒΕΡΕΩΣ (Ἰσπιρβήριζα) ἴδε στοιχ. Ἀκαμπ. « Πέπερι. »				
Σ				
ΣΠΕΡΜΑ ΚΗΤΟΥΣ, Spermaceti Inglese	ἡ ὀκὰ		40	
ΣΕΡΑΠΙΟΝ τῆς ΣΑΛΣΑΠΑΡΙΛΛΗΣ	»		60	
» τῶν καρπῶν, sirroppi di frutti	»		40	
ΣΠΟΔΙΟΝ, (ῥίλδισι καμένον: νέρο δι' ἀσβόλιο.)	»		3	
ΣΑΓΟΝ. Sago	»		8	
ΣΑΚΧΑΡΙ τοῦ ΓΑΛΑΚΤΟΣ, Zucchero di latte	»		15	
ΣΚΑΜΩΝΙΑ, (Μαμουτιά) Scammonea	»	1	60	
ΣΩΣΙΚΡΕΑΣ (Κρεοζότον), Creosoto	τὸ δραμι		1	
ΣΤΡΟΝΤΙΑΝΗΣ ΑΛΑΤΑ, Sali di stronziana	ἡ ὀκὰ		30	
ΣΤΑΛΑΓΜΑ ΔΑΦΝΟΚΕΡΑΣΟΥ, Acqua di laura ceraso	»		10	
» ΡΟΔΩΝ, (ῥοδόσταγμα) acqua di rosa	»		5	
» ΚΙΤΡΟΦΥΛΛΩΝ (μυτόνερον)	»		2	
ΣΤΙΜΜΙ ΕΝΘΕΙΟΝ ΜΕΛΑΝ, antimonio crudo	»		5	
» » ΚΟΚΚΙΝΟΝ, (κέρμες μινεράλε)	»	1		

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ φαρμάκου	Ποσότης	τέλος εἰσαγωγῆς Δ.	τέλος εἰσαγωγῆς Α.	Παρατηρήσεις
ΣΤΡΥΧΝΊΟΥ ἅλατα, sali di strichnina	τὸ δράμι		10	
ΣΠΈΡΜΑ ΑΝΊΣΟΥ ΑΣΤΕΡΕΙΟΥ, seme anici stellate	ἡ ὀκὰ		30	
» ΚΆΡΟΥ (Γερμανικὸν κύμινον), seme carvi	»		6	
» ΚΥΔΩΝΙΩΝ, » di cidegno	»		80	
» ΜΑΡΑΘΡΟΥ, » di fenochio	»		4	
» ΑΒΡΟΤΟΝΟΥ, τοῦ ΑΡΡΕΝΟΣ, (σέμε σάντο)	»		12	
» ΚΟΡΙΑΝΔΡΟΥ, (Κόλιανδρος)				
» ΚΥΜΙΝΟΥ. (Κύμινον)	Ὅρα στοιχ. Δασμολ. «Κύμινον» καὶ			
» ΑΝΊΝΟΥ, (Ἀνισόσπορος)	« Ἀνισόσπορος »			
» ΦΗΛΑΝΔΡΙΟΥ, Seme di felandro	»		13	
» ΜΥΡΤΙΔΑΝΟΥ ἴδε Μυρτιδανον	»		30	
» ΣΙΝΑΠΕΩΣ Seme di senape	»		3	
» ΚΑΡΔΑΜΩΜΟΥ (Καρδαμώδες) » di cardamomo	»		60	
» ΚΟΛΧΙΚΟΥ, » di Colchico	»		10	
» ΑΓΡΙΑΣ ΣΤΑΦΙΔΟΣ, (πικροστάφιδα)	»		8	
» ΑΝΙΣΟΥ (γλυκάνισον)· ὅρα στοιχ. Δασμολ. « Γλυκάνισον. »				
ΣΙΔΗΡΟΣ ΑΝΘΡΑΚΙΚΟΣ, carbonato di ferro	»		40	
» ΓΑΛΑΚΤΙΚΟΣ, lattato di ferro	»	1	20	
» ΥΔΡΟΚΥΑΝΙΚΟΣ cianuro di ferro, ἤτοι ἀρραλουλάκιον τὸ ἀγο				
ραῖον ὅρα Δασμολ. στοιχ. « Βαφαί »				
» ΧΛΩΡΙΟΥΧΟΣ, Cloruro di ferro	τὸ δράμι			»
» ΘΕΙΙΚΟΣ, solfato di ferro, ἤτοι πυριτόλιον, ὅρα Δασμολογ. στοιχ. « Βαφαί. »				

Τ

ΤΕΡΜΙΝΘΙΝΗ, (ἡ λάριξ) τῆς Βενετίας· ὅρα στοιχ. Δασμολ. « Τερμινθίνη. »				
ΤΙΤΑΝΟΣ ΕΓΧΛΩΡΟΣ, Cloruro di calce	ἡ ὀκὰ		5	
ΤΡΥΞ ΑΚΑΘΑΡΤΟΣ, tartaro crudo	»		13	
» ΕΝΣΤΙΜΜΙΟΣ, » emetico (τάρταρο ἐμέτικο)	»		80	
» ΚΕΚΑΘΑΡΜΕΝΗ, (κρεμόριον) cremore di tartaro	»		20	

Υ

ΥΔΡΑΡΓΥΡΟΣ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟΣ, argento vivo· ὅρα στοιχ. Δασμολογ. « Ὑδράργυρος. »				
» ΟΞΥΔΩΜΕΝΟΣ, (πριτσιπιτὸ) precipitato rosso	»		80	
» ΕΝΘΕΙΟΣ ΚΟΚΚΙΝΟΣ, (Κινναβάρι)	Ὅρα δασμ. στοιχ. « Βαφαί » Κινναβάρι καὶ ψιμύθιον			
» ΔΙΤΤΕΓΧΛΩΡΟΣ, (σουλουμιὰς) sulbimato corrosivo				
» ΠΡΩΤΕΓΧΛΩΡΟΣ (Καλομελάνο)· ἴδε ἀνωτέρω « Καλομέλας. »				
» Τὰ λοιπὰ ἅλατα τοῦ ὑδραργύρου	ἡ ὀκὰ		60	
ΥΔΑΤΑ ΙΑΜΑΤΙΚΑ (ἀρὰ μετταλλικά) παντὸς εἴδους	»		5	

Φ

ΦΛΟΙΟΣ ΔΑΦΝΟΕΙΔΟΥΣ	»		10	
» ΑΓΓΟΣΤΥΡΑΣ	»		13	
» ΚΑΣΚΑΡΙΛΛΗΣ	»		10	
» ΣΙΜΑΡΟΥΒΗΣ	»		80	
» ΚΙΝΑΣ ΚΑΛΙΣΑΪΚΗΣ	»	1		
» » ΠΕΡΟΥΒΙΑΝΗΣ	»		40	
ΦΩΣΦΟΡΟΣ, Fosforo	ἡ ὀκὰ	2		

ΦΑΡΜΑΚΑ

Παράρτημα τοῦ Δασμολογίου

Ὀνομασία καὶ περιγραφὴ τοῦ φαρμάκου	Ποσότης	Δασμολογία Δ.	Δασμολογία Α.	Παρατηρήσεις
Χ				
ΧΑΡΤΙΣ ΒΟΘΡΙΩΝ. (Τῆς ρουντανέλλας)	τὰ 100 φύλλα		2	
ΧΑΛΚΟΣ ΘΕΙΪΚΟΣ, γαλαζόπετρα, solfato di rame, o vitriolo di Cipro. ἴδε στοιχ. Δασμολογ. «Βαρεῖα Βιτριόλ.	ἡ ὀκὰ		20	
ΧΛΩΡΟΦΟΡΜΙΟΝ, Clorofformio	»	1	20	
ΧΡΥΣΟΣ ΛΑΤΑ, Sali d'oro	τὸ δράμι		20	
Ψ				
ΨΕΥΔΑΡΓΥΡΟΣ ΒΑΛΕΡΙΑΝΙΚΟΣ, valeriano di zinco καὶ λοιπὰ ἅλατα τοῦ ψευδαργύρου μὲ ὀξυγονικὰ ὀξέα	»		10	
» ΘΕΙΪΚΟΣ, bianco di zinco	ἡ ὀκὰ		10	
» ΘΕΙΪΚΟΣ, solfato di zinco	»		10	

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ὁ ἐξ Ἀλαγωνίας Πέτρος Δημάκης τὴν Πατρίδα αὐτοῦ φιλοτιμούμενος νὰ εὐεργετήσῃ, ἐστύτησεν ἐν Καλάμαις ἐν τῷ ὁμωνύμῳ αὐτοῦ δήμῳ, ἐξ οὗ κατάγεται, ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα ἰδιοσυντήρητα, ἤτοι ἐν ἀλληλοδιδακτικὸν σχολεῖον καὶ ἓν ἑλληνικόν, ἡ δὲ Κυβέρνησις συνέδραμεν αὐτόν, καθὰ μετ' αὐτοῦ καὶ διὰ νόμου ἐκύρωσε, παραχωρήσασα αὐτῷ τὴν χρῆσιν καὶ νομὴν τῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ αὐτοῦ δήμου τῆς ἐπαρχίας Καλαμῶν τριῶν διαλελυμένων μοναστηρίων τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου Μελέ, τῆς Παναγίας Σιδηροπόρτας, καὶ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων μετὰ τῶν κτημάτων αὐτῶν πρὸς σύστασιν καὶ συντήρησιν τῶν εἰρημένων σχολείων. Μετὰ δὲ τοῦτο ὁ Δημάκης, εἰς τὸ μέλλον ἀποβλέπων πρὸς συντήρησιν καὶ ἐξασφάλισιν τῶν σχολείων αὐτῶν, ἐπρότεινε ν' ἀφιερώσῃ δι' αὐτὰ καὶ τὴν ἀπὸ τῆς οἰκίας του τῆς ἐπὶ τῆς Ἑρμαϊκῆς ὁδοῦ κειμένης πρόσοδον. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει συνεφώνησε μεθ' ἡμῶν, τῇ προηγουμένῃ ἐγκρίσει τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἵνα παραχωρήσῃ εἰς τὸ δημόσιον εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν τούτου τὴν μνησθεῖσαν οἰκίαν του ἀντὶ πέντε χιλιάδων δραχμῶν, πληρονομένων αὐτῷ κατ' ἔτος, καὶ τὰς ὁποίας ὑποχρεοῦται νὰ δαπανᾷ εἰς διδασκάλους, οὓς θέλει διατηρεῖ εἰς τὰ σχολεῖα του αὐτά. Τοιουτοτρόπως τὸ μὲν δημόσιον κύριον διὰ παντὸς γενόμενον τῆς οἰκίας του ταύτης θέλει ἐξακολουθεῖ νὰ τῷ πληρίνῃ κατ' ἔτος πέντε χιλιάδας δραχμὰς ἀντὶ ἓξ χιλιάδων; ὡς πληρόωσι νῦν δι' ἐνοίκιον τὰ ὑπουργεῖα τῶν ναυτικῶν καὶ τῆς δικαιοσύνης. τὸ δὲ ποσὸν αὐτὸ θέλει μεταχειρίζεσθαι ὁ ἀφιερωτὴς εἰς πληρωμὴν μισθῶν διδασκάλων. Τὸ περὶ τούτου συνταχθὲν συμβόλαιον διὰ νὰ ἔχῃ τὸ νόμιμον αὐτοῦ κύρος πρέπει νὰ κυρωθῇ διὰ νόμου, διὸ καὶ ὑποβάλλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ προσῆκον νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Ὀκτωβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 4 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

«Ψηφισάμενοι δμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Οἱ περιεχόμενοι εἰς τὸ ἀπὸ 8 Σεπτεμβρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 12,778 συμβόλαιον ὅροι ἰσχύουσι καὶ ἐπομένως ἐκτελεσθήσονται ὁλοκλήρως καὶ ἀκριβῶς. Τὸ συμβόλαιον δὲ τοῦτο προσαρτᾶται εἰς τὸν παρόντα νόμον.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἀριθ. 12,778.

Παραχωρητήριον.

Ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ συμβολαιογράφου Καλαμῶν Παναγ. Λινάρδου Στραβοσκιαδῆ κατοίκου Καλαμῶν ἐνεφανίσθησαν αὐτοπροσώπως οἱ Κύριοι Χρῆστος Οἰκονομίδης, οἰκονομικὸς ἔφορος Καλαμῶν, κάτοικος Καλαμῶν ἐνεργῶν ὡς πληρεξούσιος τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, δυνάμει τῶν ὑπ' ἀριθμὸν τριάκοντα ἐννέα χιλιάδες πεντακόσια ἐννενῆντα τέσσαρα ἀπὸ δέκα ὀκτὼ Λύγουστου τρέχοντος ἔτους, καὶ σαράντα δύο χιλιάδες τριακόσια ἑβδομῆντα τέσσαρα ἀπὸ τριάντα μίαν τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους διαταγῶν του, ὧν ἀντίγραφα παραρτῶνται ἐν τῷ παρόντι, καὶ Πέτρος Γ. Δημάκης κτηματίας κάτοικος Ἀθηνῶν ἀμφότεροι γνωστοί μου καὶ μὴ ἔχοντες συγγένειαν μετ' ἐμοῦ οἵτινες ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μαρτύρων Κυρίων Γεωργίου Μονάχου καὶ Παναγιώτου Μούζαλου κτηματιῶν κατοίκων τοῦ μὲν εἰς Γιαννιτσάνικα, τοῦ δὲ εἰς Γιάννιτσαν ἐνηλίκων πολιτῶν ἑλλήνων γνωστῶν μοι καὶ μὴ ὑπαγομένων εἰς ἐξαίρεσιν ὡμολόγησαν ὅτι, προαιρούμενος ὁ Κύριος Πέτρος Γ. Δημάκης νὰ ἐξασφαλίσῃ ζῶν ἔτι καὶ ἀπὸ τοῦδε τὴν συντήρησιν τοῦ παρ' αὐτοῦ συστηθέντος ἐν Ἀλαγωνίᾳ σχολείου περὶ οὗ ἐγένετο ἀπὸ ἐννέα Μαΐου χίλια ὀκτακόσια πενῆντα πέντε ὑπ' ἀριθμὸν ΣΠΕ. νόμος, καὶ τὸ δι' αὐτοῦ ἐγκριθὲν συμβόλαιον, συνερώνησε μετὰ τοῦ δημοσίου τὰ ἑξῆς·

Πρῶτον ὁ Πέτρος Γ. Δημάκης ἔχων εἰς τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητά του μίαν οἰκίαν μὲ τὴν περιοχήν της κειμένην εἰς Ἀθήνας πρωτεύουσαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου ἐπὶ τῆς Ἑρμαϊκῆς

ὁδοῦ, τὴν ὁποίαν ἠγόρασεν ἀπὸ τὸν πρώην ἰδιοκτήτην αὐτῆς Ἰωάννην Μπούκουραν δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν ἐννέα χιλιάδες πεντακόσια ἑξῆντα ἓν συμβολαίου συνταχθέντος εἰς Ἀθήνας τὴν δεκάτην ἑβδόμην Λύγουστου χίλια ὀκτακόσια πενῆντα ἓν, καὶ ἐν ᾗ ὑπάρχουσι τὰ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν καὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργεῖα, ὅρια τῆς ὁποίας εἶναι ἀνατολικῶς ἡ οἰκία τοῦ Μιχαὴλ Πατρικίου, πρὸς δυσμὰς οἰκόπεδον Ἀντωνίου Κωνσταντίνου Ζώτου, πρὸς μεσημβρίαν οἰκία Βασιλείου Ἀποστόλου καὶ Ἀντωνίου Μπουρίτζη, καὶ ἀρκτικῶς ὁδὸς Ἑρμοῦ, παρεχώρησεν αὐτὴν οἰκειοθελῶς εἰς τελείαν καὶ πλήρη ἰδιοκτησίαν τοῦ δημοσίου ἐγγυώμενος αὐτὴν ἐλευθέραν πάσης ὑποθήκης καὶ πάσης ὑποχρεώσεως δουλείας, ἢ ἄλλου βάρους, ἢ λόγου τινὸς ἀπαιτήσεως ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ πληρώνῃ τὸ δημόσιον πέντε χιλιάδας δραχμὰς κατ' ἔτος πρὸς συντήρησιν ἑνὸς ἀλλαλοδιδακτικοῦ καὶ ἑνὸς ἑλληνοδιδασκάλου ὑπηρετούντων εἰς τὰ ἐν Ἀλαγωνίᾳ σχολεῖα, καὶ ἑνὸς προσέτι κληρικοῦ διδασκάλου Ἱερῶν μαθημάτων, ἐὰν τὸ εἰρημένον ποσὸν ἐξαρκῇ πρὸς συντήρησιν καὶ αὐτοῦ. Δεύτερον, τὸ δημόσιον παραδέχεται τὴν παραχώρησιν τῆς εἰρημένης οἰκίας ὑπογρεούμενον νὰ ἐκπληροῖ τὸν εἰρημένον ὅρον ὡς ἀντάλλαγμα ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως τῶν ἐνθένδε ἐν Ἀλαγωνίᾳ σχολείων, ὡς εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρον ἐρρέθη. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἡ πληρωμὴ τῶν πέντε χιλιάδων δραχμῶν θέλει γίνεσθαι κατευθείαν πρὸς τοὺς διδασκάλους του διὰ τῶν ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης αὐτοῦ, ἡ δ' ἐποπτεία ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὅρου τούτου ἀνήκει εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργεῖον, εἰς ὃ ἀνάγονται τὰ περὶ διδασκάλων οὓς ὑποχρεοῦται ὁ Π. Δημάκης νὰ διατηρῇ. Τρίτον, ἐφ' ὅσον ζῇ ὁ Πέτρος Γ. Δημάκης τὸ δημόσιον δύναται ν' ἀφήσῃ αὐτὸν (χωρὶς ὅμως πρὸς τοῦτο νὰ θεωρῆται ὑπόχρεων) νὰ ἐγκατοικῇ εἰς δύο δωμάτια τῆς ὡς εἴρηται οἰκίας, τὰ ὁποῖα τὸ δημόσιον ἐκλέγει, καὶ ἐφ' ὧν εἰς οὐδένα ἄλλον, μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ εἰρημένου Πέτρου Γ. Δημάκη, θέλει ἐπιτραπεῖ τοιοῦτον δικαίωμα οἰκήσεως. Τέταρτον, ἡ ἐκτέλεσις τῆς συμφωνίας τῆς πληρωμῆς τῶν πέντε χιλιάδων δραχμῶν ἄρχεται ἀπὸ τὴν πρώτην Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ ἑβδόμου, μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης θέλει εἰσπράττει ὁ Πέτρος Γ. Δημάκης τὰ ἐνοίκια τῶν τε ἀποθηκῶν καὶ τῆς παραχωρουμένης οἰκίας, καὶ τὰ ὀφειλόμενα ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἐνοίκια αὐτῆς, διὰ τὴν ἐν αὐτῇ διαμονὴν τῶν ὑπουργείων τῆς δικαιοσύνης καὶ τῶν ναυτικῶν. Πέμπτον τὸ ὑπ' ἀριθμὸν ὀκτακόσια δέκα ὀκτὼ συμ-

βόλαιον συνταχθὲν τὴν εἰκοστὴν πρώτην Αὐγούστου τρέχοντος ἔτους ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Κωνσταντίνου Πιτάρη ἀκυροῦται. Ἕκτον εἰς τὸ δημόσιον ἐπιρυλάσσεται τὸ δικαίωμα τῆς ἐγκρίσεως ἢ μὴ τοῦ παρόντος συμβολαίου.

Εἰς πίστωσιν συνετάχθη τὸ παρὸν, τὸ ὁποῖον ἀναγνωσθὲν εὐκρινῶς καὶ μεγαλοφώνως εἰς ἐπήκοον πάντων ὑπογράφεται παρ' ὅλων καὶ ἐμοῦ τοῦ συμβολαιογράφου.

Ἐγένετο ἐν Καλάμαις τὴν ὀγδόην Σεπτεμβρίου, ἡμέραν Σάββατον ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς Μονῆς Βουλκάνου κειμένῃ εἰς τὴν πλατείαν ὅπου ὑπάρχει τὸ γραφεῖον μου ἐν ἔτει χιλιαστῷ ὀκτακοσιοστῷ πεντηκοστῷ ἕκτῳ.

Χρ. Οἰκονομίδης,	Πέτρος Γ. Δημάκης,
Γ. Μονάχου,	Π. Μούζαλος.

(Τ. Σ.) Ὁ συμβολαιογράφος Καλαμῶν
Π. Α. ΣΤΡΑΒΟΣΚΙΑΔΗΣ.

Ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ δοθὲν εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον Καλαμῶν πρὸς χρῆσιν τῆς ὑπηρεσίας.

Ἐν Καλάμαις αὐθημερόν.

Ὁ συμβολαιογράφος Καλαμῶν
Π. Α. ΣΤΡΑΒΟΣΚΙΑΔΗΣ.

Ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἀπεφάσισε δι' ἀναστάσεως νὰ παραπεμφθῇ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1857 εἰς τὴν ὁρισταμένην ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ κράτους ἐπιτροπήν.

Συνεπισάσης δὲ καὶ εἰς τὴν ἄμεσον τοῦ ἑτέρου νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως τῆς οἰκίας τοῦ Δημάκη εἰς τὸ δημόσιον συζήτησιν, λαβὼν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τὸν λόγον διεσάφησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι ὁ Πέτρος Ἀλαγώνιος θέλων νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐν Ἀλαγωνίᾳ διατήρησιν τοῦ σχολείου καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του, ἐπρότεινε εἰς τὴν κυβέρνησιν νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸ δημόσιον τὴν οἰκίαν του, ἐν ᾗ ὑπάρχουσιν ἤδη τὰ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργεῖα, τὸ δὲ δημόσιον νὰ πληρώνῃ κατ' ἔτος 5000 δρ. αἵτινες νὰ δαπανῶνται εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος σχολείου. Τὴν πρότασιν ταύτην ἡ κυβέρνησις οὐδόλως ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ ὡς λίαν συμφέρουσαν, καὶ ἐπὶ τούτῳ συνετάχθη τὸ διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίον εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Βουλῆς ὑποβαλλόμενον συμβόλαιον· ἐρωτηθεὶς δὲ προσέθηκεν, ὅτι τὰ ἐνοίκια τῶν ἀποθηκῶν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος οἰκίας θέλει ἀπολαμβάνει ἀπὸ τοῦ ἔτους 1857 τὸ δημόσιον.

Οὕτω δὲ γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Γ. Διαμάντην καὶ Χ. Θεοχαρόπουλον, συνέχθη κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 79.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Πέτρου Δημάκη συμβολαίου ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Σταμάτ. Μήτσας	Ν
Λουκᾶς Λόντος	Ν	Δ. Ζώτος	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Γ. Γιολδάσης	Ν
Πέτρος Καμπάνης		Ν. Γρανίτσας	
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Λύσανδρος Βιλαέτης	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	Ν	Σ. Χ. Στερανόπουλος	
Δημήτριος Τσόκρης		Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	
Γεώργιος Τσόκρης		Σόλων Κρεστενίτης	
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Δημήτριος Ἀθανασίου	
Σκαρλάτος Σούτσος	Ν	Γεώργιος Διαμάντης	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Ν. Δελένδας	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Δ. Γαβρᾶς	Ν
Σταῦρος Βλάχος		Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος		Θρασύβουλος Ζαΐμης	
Σωτήριος Στράτος	Ν	Λεωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Ἀθαν. Δανηλόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Α. Κοντόσταυλος	Ν
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Βελισ. Νικολαΐδης	Ν
Ἀναγν. Παπαθανασίου	Ν	Ἰωάννης Μπαλάφας	Ν
Γεώργιος Κανδύλης	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Βασίλειος Νώνης	Ν	Νικόλαος Μπούκουρας	

Π. Κολποδίνος		Δημήτριος Πουλικάκος	
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν	Γρηγόριος Πατριαρχέας	
Γ. Πανοπιρτόπουλος	Ν	Π. Χριστόπουλος	
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος		Π. Κανελλόπουλος	
Χρῆστος Ράγκος	Ν	Νικόλαος Μοσχούλας	Ν
Εὐθ. Κανελλόπουλος		Σπ. Ηφλληκας	Ν
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	Ν	Ν. Πανουργιᾶς	Ν
Νικόλαος Ματθαίου	Ν	Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν
Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν
Σ. Κοπανίτσας	Ν	Σιδέρης Πράτσικας	
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν	Π. Πατρινός	
Α. Κορφιωτάκης	Ν	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Ν
Γ. Γιατράκος	Ν	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	
Λουκᾶς Στεράνου	Ν	Νικόλαος Α. Χ. Αναργύρου	
Ἰω. Παπαλουκόπουλος	Ν	Ν. Α. Μπότασης	
Ἰω. Ταμπακόπουλος	Ν	Κ. Δαρειώτης	
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Ν	Ἰω. Σκαθέντσος	Ν
Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν	Γ. Νικολάου	Ν
Ἀναγ. Δεβότουλος	Ν	Γεώργιος Ναύτης	Ν
Α. Μαυροειδῆς		Μ. Σολωμός	Ν
Γ. Κεράλας	Ν	Ἀν. Ῥενουάρδος	
Ἀναγ. Τσάκας	Ν	Στ. Δάρας	Ν
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος		Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Κων. Κουρκουμέλης	Ν	Παναγιώτης Ψαθᾶς	Ν
Παναγ. Παπατσώνης	Ν	Νικόλαος Νάζος	
Σ. Ἀντωνόπουλος		Ἀναγνώστης Παπατσώρης	
Ἰω. Προβιλέγιος		Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Ἰω. Ταταράκης	Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος	Ν
Σ. Βαρότσης	Ν	Δημήτριος Στάϊκος	Ν
Χ. Σουμαρίπας	Ν	Α. Κιζάνης	Ν
Δ. Δημητρακόπουλος		Παντολέων Κουντουριώτης	
Π. Χρυσοβέργης	Ν	Δημήτριος Μπουδούρης	
Α. Παπαδημητριάδης	Ν	Σταμάτιος Δοκός	
Δ. Κοκοτάκης	Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	Ν
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν
Ἰωάννης Εὐσταθίου		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	Ν
Γεώργιος Μαβρομιχωρίτης	Ν	Λύγερινὸς Ἀβέρωφ	Ν
Γεώργιος Μπάνης		Νικόλαος Β. Μπουδούρης	Ν
Νικόλαος Πιτράκος	Ν	Α. Μάντσαρης	Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης			

Παραδεχθεὶς δὲ τῆς Βουλῆς δι' ἀναττάσεως τὸ μοναδικὸν τοῦ νομοσχεδίου ἄρθρον, ἐτανεγνώσθη ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ἡ αὐτὴ ψηφορηρία, τὸ αὐτὸ καταδείξασα ἀποτέλεσμα· ἔχει δὲ τὸ σύνολον οὕτω·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ἐμφρόνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον μοναδικόν.

Οἱ περιτυγχάνοντες εἰς τὸ ἀπὸ 8 Σεπτεμβρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 12,778 συμβόλαιον ὅροι ἰσχύουσι καὶ ἐπομένως ἐκτελεσθήσονται ὁλοκλήρως καὶ ἀκριβῶς. Τὸ συμβόλαιον τοῦτο προσαρτᾶται εἰς τὸν παρόντα νόμον.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

(Ὅρα τὸ συμβόλαιον ἐν σελίδι 1192—1194.)

Ἀνέγνωσαν μετὰ ταῦτα τὰ τμήματα, ἐκτὸς τοῦ δ', μὴ συμπληρωθέντος, ὅτι ἐξελέξαντο κατὰ ἀλφαβητικὴν τάξιν προέδρους μὲν τοὺς Π. Δελιγιάννην, Σ. Σοῦτσον, Δ. Ἀθανασίου, Π. Πατρινόν, Ἀλ. Κοντόσταυλον καὶ Ν. Πανουριάν· γραμματεῖς δὲ τοὺς Α. Γιαννουλίδην, Γ. Μαβρομιχωρίτην, Γ. Ῥιζόπουλον, Ἰω. Ἀποστολίδην, Γ. Τσιγκουράκον καὶ Χ. Θεοχαρόπουλον· καὶ εἰσηγητὰς ἐπὶ μὲν τοῦ νομοσχεδίου περὶ δασῶν τοὺς Σπ. Κοπανίτσαν, Σ. Σοῦτσον, Ἰω. Ταμπακόπουλον, Γ. Ῥεβελιώτην, Γ. Τσιγκουράκον, καὶ Π. Χρυσοβέργην· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, ἐκτὸς τοῦ δ'. καὶ γ'. τοὺς Α. Γιαννουλίδην, Ν. Βαρβαρῆγον, Φ. Φίλωνος καὶ Κ. Βλάμην· καὶ μέλη τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς τοὺς Α. Γιαννουλίδην, Γ. Μαβρομιχωρίτην, Ἐμ. Μελετόπουλον, Ἰω. Ἀποστολίδην, Ἰω. Ταταράκην, καὶ Γ. Γιατράκον.

Τέλος ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἑτοιμασθησομένων ἐκθέσεων, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 1 ὥραν μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Ι. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Α. Πετιμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΘ'.

Τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1836.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἐν πρώτοις διεκοίνωσεν ὁ πρόεδρος ὅτι ἀποβιώσαντος τοῦ βουλευτοῦ Οἰτύλου Δ. Πουλικάκου, ἀνήγγειλε τὴν τελευτὴν αὐτοῦ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπερ θέλει κανονίσει τὰ τῆς κηδείας του· εἰδοποιεῖ δὲ καὶ τοὺς ΚΚ. βουλευτὰς, ἵνα παρευρεθῶσιν εἰς τὴν κηδείαν τοῦ θανόντος κατὰ τὴν ὁρισθησομένην ὥραν.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Δύω ἀλλεπάλληλα ὑπουργεῖα εἰς διαφόρους πολιτικὰς περιστάσεις ἀναδεχθέντα τὴν τῶν δημοσίων πραγμάτων διεύθυνσιν, ἀναγνωρίσαντα τὴν καὶ ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης πρὸ πολλοῦ ἐκφρασθεῖσαν ἀνάγκην τοῦ περιορισμοῦ τῆς διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων, συνέταξαν καὶ ἕτερον ἐνώπιον ἡμῶν ἴδιον ἕκαστον ἐπὶ τούτῳ νομοσχέδιον. Ἀμφότερα δὲ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος νομοσχέδια πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν τείνοντα, ἂν καὶ οὐσιωδῶς πρὸς ἄλληλα διαφέροντα εἰσὶ γνωστὰ εἰς πάντας ἡμᾶς.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ ὑποβληθὲν ἡμῖν νομοσχέδιον καὶ ὡρίμως αὐτὸ μελετήσασα ἀνεῦρεν ὅτι τρεῖς κυρίως περιέχονται ἐν αὐτῷ ἀρχαί·

Α'. Ἡ περὶ διαρκείας τῶν βουλευτικῶν Συνόδων.

Β'. Ἡ περὶ συντάξεως τοῦ σώματος τῆς Γερουσίας.

Γ'. Ἡ κανονιστικάς τινας τῶν Σωμάτων διατάξεις ἀφορῶσα.

Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὴν πρώτην, μετά τινας ὑπὸ μελῶν τινων ἐκφρασθέντας διοσταγμοὺς, παρεδέχθη αὐτὴν ὁλόκληρος ἡ ἐπιτροπὴ, ἂν καὶ συνεφώνησεν ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου ἠδύνατο ἐπίσης ἴσως νὰ ἐπιτευχθῇ καὶ δι' ἄλλων μέσων οὐχὶ νομοθετικῶν. Ἀλλ' ἐνταῦθα παρατηρήσαντος τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς κυρίου Βλάχου, ὅτι μετὰ τὴν λῆξιν τῆς τρίτης συνόδου τῆς βουλευτικῆς περιόδου, ὁ Βασιλεὺς δὲν θέλει δύνασθαι νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς συγκλήσεως ἐκτάκτου συνόδου, καθότι ἡ λῆξις τῆς Γ'. συνόδου συνεπάγει καὶ τὴν τῆς περιόδου καὶ ἑπομένως οἱ βουλευταὶ ἀπεκδύονται πλέον τὴν βουλευτικὴν ἰδιότητά των, ἀπήντησαν τὰ λοιπὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι οἱ βουλευταὶ κατὰ τριετίαν

ἐκλεγόμενοι διατελοῦσι τοιοῦτοι μέχρι τέλους τοῦ τρίτου ἔτους καὶ δύνανται νὰ συγκαλεσθῶσιν ἐκτάκτως ἐντὸς τῆς δίμηνος τριετίας, ἤτοι καὶ ἐντὸς τῆς ἕκτης ἐξαμηνίας. Ἐπειδὴ δὲ ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς ἐπέμεινε νὰ προστεθῇ εἰς τὸ τέλος τοῦ ά. παραγράφου τοῦ πρώτου ἄρθρου ἡ ἑπομένη διάταξις «ἐκτὸς ἐὰν ὁ Βασιλεὺς ἤθελε κρίνει ἀναγκαίαν τὴν παράτασιν τῆς συνόδου καὶ ἐπὶ πλέον τοῦ ἀνωτέρω χρόνου τῶν ἓξ μηνῶν», καὶ τοῦτο πρὸς πλήρη διαφύλαξιν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ Συντάγματος καθιερωμένου δικαιώματος τοῦ Βασιλέως, ἡ πλειονοψηφία τεσσάρων μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἐθεώρησεν, ὅτι οὐδόλως παραβλάπτεται ἐκ τούτου τὸ Βασιλικὸν δικαίωμα καὶ ὅτι ἡ προκειμένη προσθήκη δύναται μάλιστα νὰ ἐξασθενήσῃ τὸν σκοπὸν τῆς διατάξεως τοῦ νομοσχεδίου.

Μετὰ ταῦτα παρετήρησεν ἕτερον μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ βουλευτὴς Ἄνδρου, ὅτι καλὸν ἴσως ἤθελεν εἶσθαι, ἐὰν ἐθέτομεν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ παρουσιάζῃ εἰς τὰς Βουλὰς ἐντὸς τῶν δύο πρώτων μηνῶν ἑκάστης συνόδου τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τοὺς φοροδογικοὺς νόμους. Τὴν ἰδέαν αὐτὴν ὑπεστήριξε κατ' ἀρχὰς καὶ ὁ βουλευτὴς Ὕδρας, πιστεύων, ὅτι τὸ Σύνταγμα ὁρίσαν τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῆς διαρκείας ἑκάστης συνόδου εἰς δύο μῆνας, ἐννόει ἴσως νὰ περαιῶνται ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ χρονικοῦ διαστήματος αἱ κυριώτεραι κοινοβουλευτικαὶ ἐργασίαι, αἵτινες εἰσὶ βεβαίως ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν φοροδογικῶν νόμων ἐπιψήφισις. Ἀλλ' ἀντιτάξαντος τοῦ βουλευτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, ὅτι διὰ τοιούτων φραγμῶν καθιστῶμεν μηχανικὴν, οὕτως εἰπεῖν, τὴν κοινοβουλευτικὴν ἐνέργειαν, ἐν ᾧ τοὐναντίον ὀφείλομεν ν' ἀφήσωμεν εἰς αὐτὴν ἐλαστικότητά τινα καὶ ἐλευθερίαν, καθ' ὅσον αὕτη συνδέεται καὶ μετὰ τῶν πολιτικῶν περιστάσεων, τὰς ὁποίας βεβαίως ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα ἀπὸ τοῦδε, οὔτε νὰ προϊδωμεν, οὔτε νὰ προσδιορίσωμεν, ὅτε πρωτείνας τὴν ἀνωτέρω ἰδέαν βουλευτὴς Ἄνδρου καὶ ὁ ὑποστηρίξας αὐτὴν βουλευτὴς Ὕδρας ἀπεσύρθησαν, ἐνδίδοντες εἰς τὴν ὀρθότητα τῶν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου γενομένων παρατηρήσεων.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 2 ὁ βουλευτὴς Ὕδρας θεωρῶν, ὅτι ἐντὸς τῆς ἰδίας συνόδου εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπέλθῃ ἐκλογὴ ἢ διορισμὸς νέου προέδρου, κρίνει ἀναγκαῖον νὰ δίδηται κατὰ μηνιαίας δόσεις ἡ διὰ τοὺς προέδρους ὁριζομένη πρόσθετος ἀποζημίωσις τῶν ἐκτάκτων ἐξόδων, μεριζομένη εἰς ἓξ ἴσας δόσεις.

Ἡ ἐπιτροπὴ παμψηφεὶ παραδεχθεῖσα τὴν ἰδέαν ταύτην προ-

τείνει μετὰ τὴν λέξιν, χορηγεῖται. ν' ἀπαλειφθῶσιν αἱ λέξεις *κατὰ τὴν λῆξιν τῆς συνόδου*, ἐν δὲ τῷ τέλει τοῦ ἄρθρου νὰ προστεθῶσι τὰ ἑξῆς· *ἡ ἀποζημίωσις αὕτη πληρώνεται κατὰ μῆνα μεριζομένη εἰς ἴσας δόσεις.*

Οὕτω δὲ πρεβᾶσα ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ νομοσχεδίου περιεχομένης δευτέρας ἀρχῆς περὶ συντάξεως τοῦ σώματος τῆς Γερουσίας, διηρέθη εἰς τέσσαρας γνώμας, τὰς ἑπομένας·

Καὶ πρῶτος μὲν ὁ βουλευτὴς Ἄνδρου ὑπεστήριξε τὸ ἀδύνατον τοῦ νὰ δοθῇ σύνταξις εἰς τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας· α') διότι ἡ σύνταξις πάντοτε δίδεται δι' ἐκδουλεύσεις καὶ πράξεις τετελεσμένας, οὐχὶ δὲ ποτὲ καὶ δι' ὑπηρεσίαν ἐνεργουμένην· β') διότι ἡ σύνταξις δίδεται πάντοτε εἰς ἄτομα, οὐχὶ δὲ ποτὲ εἰς Σώματα ἢ ἠθικὰ ὄντα· γ') διότι κατ' αὐτὸν, ἡ περὶ συντάξεως τοῦ σώματος τῆς Γερουσίας διάταξις τοῦ νομοσχεδίου ἀντίκειται εἰς τὰς ἐν τῇ ἐθνοσυνελεύσει ἀναφυείσας περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν γερουσιαστῶν συζητήσεις, ζητήματος, ὅπερ ἐλύθη καὶ διὰ τῆς μὴ παραδοχῆς τῆς ἐν τῷ διαγγέλματι περὶ τούτου διατάξεως.

Μετὰ τὸν βουλευτὴν Ἄνδρου ἐπελθὼν ὁ τοῦ Πανεπιστημίου παρετήρησεν, ὅτι ἡ περὶ συντάξεως διάταξις τοῦ νομοσχεδίου δὲν ἀντίκειται, κατ' αὐτὸν, εἰς τὰς ἐν τῇ ἐθνοσυλεύσει περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν γερουσιαστῶν γενομένας συζητήσεις, διότι νῦν πρόκειται περὶ ἄλλου τινὸς μέτρου, ἤτοι περὶ συντάξεως, ἥτις διὰ νὰ ἦναι σύμφωνος μὲ τὴν φύσιν αὐτῆς πρέπει νὰ δίδηται εἰς ἄτομα, καὶ διὰ τοῦτο παραλέγεται τὴν περὶ συντάξεως τοῦ νομοσχεδίου ἀρχὴν, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ χορηγηθῇ αὕτη εἰς ἐκείνους μόνον τῶν γερουσιαστῶν, οἵτινες ἔχουσι τὰ ἐκ τοῦ ἀγῶνος πηγάζοντα προσόντα, τὴν ἱερὰν καὶ ἔνδοξον ἡμῶν ἐπανάστασιν καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτῆς ἔχων ὑπ' ὄψιν καὶ οὐχὶ τὸ Σῶμα ὅλον τῆς Γερουσίας.

Τρίτος ὁ Βουλευτὴς Ἀττικῆς μετὰ προηγηθεῖσαν ἀνάπτυξιν ἐζήτησε ν' ἀντικατασταθῇ τὸ τρίτον τοῦ νομοσχεδίου ἄρθρον διὰ τῆς ἑπομένης τροπολογίας·

Ἄρθρ. 3. «Καθ' ὃν χρόνον οἱ γερουσιασταὶ δὲν ἐκτελοῦσι τὰ »γερουσιαστικὰ καθήκοντά των, ὡς μὴ συγκεκλημένης τῆς »Γερουσίας, ἡ Κυβέρνησις διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος, προ»τάσει τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, δύναται νὰ χορηγῇ πρὸς »αὐτοὺς εἰς πραγματικὴν ἀνάγκην εὑρισκομένους, ὡς ἐκ τῶν »θυσιῶν καὶ ἐκδουλεύσεών των, κατὰ τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτη»σίας πόλεμον, μηνιαίαν περίθαλψιν μέχρι τῶν 400 δραχμῶν,

»καὶ ταῦτα μέχρι τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν γερουσιαστικῶν προ»σόντων, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 72 τοῦ Συντάγματος.»

Ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς θέλει δι' αὐτῆς τῆς τροπολογίας νὰ μὴ θεωρῆται ἡ σύνταξις ὡς ἐξακολούθησις τῆς διδομένης εἰς τοὺς γερουσιαστὰς ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἐκπλήρωσιν, ἀλλ' ὡς πραγματικὴ περίθαλψις τῶν ἀνδρῶν τοῦ ἀγῶνος, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν ὅλων τῶν ἰδιαιτέρων περιστάσεων τοῦ συνταξιοδοτουμένου, ἤτοι τῆς οἰκονομικῆς αὐτοῦ καταστάσεως καὶ τῶν ἀναγκῶν εἰς ἃς εὑρίσκεται.

Τελευταῖον ὁ βουλευτὴς Ὕδρας ὑποστηρίζων ὡς ἔχει τὸ νομοσχέδιον, παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἀλήθεια ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπαντᾶται εἰς τὰς δύω ὅλως ἀντιθέτους ἰδέας, τὴν τοῦ βουλευτοῦ Ἄνδρου οὐδόλως παραδεχομένου τὴν περὶ συντάξεως τοῦ νομοσχεδίου ἀρχὴν, καὶ τὴν τοῦ νομοσχεδίου, τὴν ὁποίαν καὶ μετὰ θάρρους ὑποστηρίζει, διότι φρονεῖ, ὅτι ὁλόκληρον τὸ προκείμενον νομοσχέδιον εἰς ἓν μόνον λήγει προφανὲς ἀποτέλεσμα, τὸ νὰ καταστήσῃ μᾶλλον ἀξιοπρεπῆ καὶ ἀνεξάρτητα ἀμφότερα τὰ νομοθετικὰ Σώματα. Καὶ ἡ ἐθνοσυνέλευσις, καθιεροῦσα τὸ ἰσόβιον τῶν γερουσιαστῶν, σκοπὸν εἶχε νὰ καταστήσῃ ἀνεξάρτητον τῆς Γερουσίας τὸ Σῶμα, οὐχ ἧττον ὅμως καὶ ἡ διαρκὴς ἀπολαυὴ ἀναλόγου ποσοῦ πρὸς τὴν θέσιν τοῦ γερουσιαστοῦ θέλει τὰ μέγιστα συντελέσει εἰς ἐντελῆ πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ τῆς ἐθνοσυνελεύσεως· θεωρεῖ δ' ἐσφαλμένην τὴν περὶ ἰσότητος ἀμροτέρων τῶν σωμάτων ἰδέαν τινῶν, διότι ὁ μὲν βουλευτὴς εἶναι περιβεβλημένος ἀξίωμα πρόσκαιρον, ὁ δὲ γερουριαστὴς διαμένει ἰσοβίως τοιοῦτος. Τὰ δύω δὲ ταῦτα σώματα ἔχουσι πάντῃ διάφορον τὴν καταγωγήν των, καὶ πρὸς ἀπόκτησιν τῶν *προσόντων* τοῦ *γερουσιαστοῦ* ἀνάγκη νὰ ὑποστῇ τις τοὐλάχιστον δὶς τὰς δοκιμασίας τῆς βουλευτικῆς θέσεως.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἄλλην θεωρητικὴν τῶν βουλευτῶν Ἄνδρου καὶ Πανεπιστημίου ἔνστασιν, ὅτι ἡ σύνταξις δίδοται εἰς ἄτομα καὶ οὐχὶ εἰς σώματα, παρατηρεῖ, ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου σύνταξις τοιαύτη, *κατ' αὐτὸν*, *δύναται* νὰ δοθῇ εἰς σύνολον ἀτόμων, εἰς μίαν τινὰ τάξιν ὑπαγομένων.

Δὲν δύναται δὲ νὰ συμφωνήσῃ μετὰ τῆς γνώμης τοῦ βουλευτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου διαιροῦντος τὴν Γερουσίαν εἰς δύω τάξεις, πολὺ δὲ μᾶλλον μετ' ἐκείνης τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς, ἥτις δὲν εἶναι εἰμὴ ἡ τοῦ βουλευτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, πλειοτέρας περιέχουσα ὑποδιαιρέσεις, διότι δὲν πρόκειται σήμερον περὶ ἀγωνιστῶν, ἀλλὰ περὶ Γερουσίας. Τὸ δὲ Σῶμα τῆς Γερου-

είας πρέπει νὰ μένῃ πάντοτε ἓν, ἀνεπίδεκτον διαιρέσεων καὶ διακρίσεων. Σχετικῶς δὲ μὲ τὸ τελευταῖον μέρος τῆς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς παρουσιασθείσης τροπολογίας ἐπροτάθη νὰ προστεθῶσιν ἐν τῷ τέλει τοῦ α παραγράφου τοῦ 3 ἄρθρου τὰ ἑξῆς·

«Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει μέχρι τῆς ἐν τῷ τελευταίῳ ἐδαφίῳ τοῦ ἄρθρου 72 τοῦ Συντάγματος ὁριζομένης ἀναθεωρήσεως τῶν προσόντων τοῦ γερουσιαστοῦ, ὅτε διὰ νόμου θέλουν κανονισθῆ ὁριστικῶς καὶ τὰ περὶ τῆς εἰρημένης διατάξεως.»

Τὴν προσθήκην δὲ ταύτην ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη κατὰ πλειονοψηφίαν, θεωροῦσα παμψηφεὶ *ὑποχρεωτικὴν* τὴν μετὰ δεκαπενταετίαν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ὁριζομένην ἀναθεώρησιν.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν τρίτην τοῦ νομοσχεδίου ἀρχὴν, τὴν ἀφορῶσαν κανονιστικάς τινας τῶν σωμάτων διατάξεις, περιεχομένας ἐν τοῖς ἄρθροις 4, 5 καὶ 6, ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς δὲν παρεδέχθη τὴν γνώμην τῶν μειοψηφούντων βουλευτῶν Πανεπιστημίου καὶ Ὕδρας, ὑποστηριζόντων αὐτάς, γνωμοδοτοῦσα νὰ παραπεμφθῶσιν αἱ διατάξεις αὗται κατεπειγόντως εἰς ἐπὶ τούτῳ σχηματισθησομένην ἐπιτροπὴν, διὰ ν' ἀποτελέσωσι μέρος τοῦ κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.

Οὕτω δὲ καταρτισθὲν τὸ νομοσχέδιον, μετατεθέντων ἐναλλὰξ τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 καὶ ἀφαιρεθέντων τῶν ἄρθρων 4, 5 καὶ 6 συνιστᾶται ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 8 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Σταῦρος Βλάχος, Ν. Καΐρης,
Χ. Θεοχαρόπουλος, Χ. Τσαλαμιδᾶς,
Σ. Ψύλλακας, Α. Δανηλόπουλος.

Ὁ εἰσηγητὴς
Δημήτριος Στ. Μπουντούρης.»

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς.

«Ἄρθρ. 1. Ἡ διάρκεια ἑκάστης βουλευτικῆς συνόδου, ἥτις κατὰ τὸ ἄρθρ. 47 τοῦ Συντάγματος δὲν δύναται νὰ ἦναι βραχυτέρα τῶν δύω μηνῶν, δὲν θέλει ἐπεκτείνεσθαι πέραν τῶν ἓξ μηνῶν.

Ἄρθρ. 2. Ἕκαστος γερουσιαστὴς λαμβάνει σύνταξιν δραχμῶν

500 κατὰ μῆνα καθ' ὃν χρόνον δὲν εἶναι, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του, συγκεκλημένη ἡ Γερουσία.

Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει μέχρι τῆς ἐν τῷ τελευταίῳ ἐδαφίῳ τοῦ ἄρθρ. 72 τοῦ Συντάγματος ὁριζομένης ἀναθεωρήσεως τῶν προσόντων τοῦ γερουσιαστοῦ, ὅτε διὰ νόμου θέλουν κανονισθῆ ὁριστικῶς καὶ τὰ περὶ τῆς εἰρημένης διατάξεως.

Ἐὰν γερουσιαστής τις διατελῇ ἐν ἐμμίσθῳ ὑπηρεσίᾳ ἢ λαμβάνῃ ἤδη ἄλλην σύνταξιν, ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 126 τοῦ νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ.

Ἄρθρ. 3. Εἰς ἑκάτερον τῶν προέδρων τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκτὸς τῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 67 καὶ 79 τοῦ Συντάγματος ἀποζημιώσεως αὐτῶν ὡς μελῶν τῶν Νομοθετικῶν σωμάτων, χορηγεῖται καὶ ποσὸν δραχμῶν δύω χιλιάδων πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτῶν διὰ τὰ ἔκτακτα ἔξοδα, εἰς ἃ, ἕνεκεν τῆς θέσεώς των κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνόδου, ὑποβάλλονται. Ἡ ἀποζημίωσις δ' αὕτη πληρώνεται κατὰ μῆνα, μεριζομένη εἰς ἓξ ἴσας δόσεις.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆναι ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἡ δὲ Βουλὴ ἀπεράσισεν, ἁφοῦ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ ἡ ἔκθεσις αὕτη, νὰ συζητηθῇ τὸ ἀνωτέρω νομοσχέδιον κατὰ τὴν ἐρχομένην τετάρτην.

Ἐπὶ τούτοις δὲ ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς τετάρτης τὴν συζήτησιν τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν αὐτὴν ὥραν.

Ὁ πρόεδρος
Ι. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚ'.

Τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν 1 μ. μ. ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ὑπεγράφησαν.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 160,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου ἀγενικὰ μέτρα ἀσφαλείας» ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν ὑμῶν τὸ συναπτόμενον νομοσχέδιον, δι' οὗ ζητεῖται ἀναπληρωτικὴ πίστωσις δραχ. 160,000 ἐπὶ τοῦ κεφ. γ'. ἄρθρ. 1 τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου.

Λογίζομαι περιττεύοντα τὸν περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς πιστώσεως ταύτης λόγον, καθόσον διὰ τῆς συναπτομένης ἐκθέσεώς του ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς ἐκτενῶς πραγματεύεται περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ τὴν ἀνάγκην αὐτὴν ἐξετίμησε δεόντως τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον κατὰ τὴν συνυποβαλλομένην πρᾶξιν του. Πέποιθα δὲ ἀδιστάκτως ὅτι καὶ ὑμεῖς, Κύριοι, τὴν αὐτὴν θέλετε κάμει ἐκτίμησιν, καὶ περιβάλει διὰ τῆς λευκῆς ψήφου σας τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, καθ' ὅσον χωρὶς κίνδυνον τῆς γενικῆς ἀσφαλείας δὲν δυνάμεθα νὰ παραιτήσωμεν ἀνοικονομήτους τὰς ἀνάγκας, ἃς ἡ πίστωσις αὕτη ἔρχεται νὰ θεραπεύσῃ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον, ὡς ἔχει, ὑποβληθήτω εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθήτω ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
Α Μ Α Λ Ι Α

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον ἀναπληρωματικὴ πίστωσις δραχμῶν 160,000, καταλογιστέα εἰς τὸ κεφ. γ'. ἄρθρ. 1. «Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας» τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1856 τοῦ ὑπουργείου αὐτοῦ.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Παρελθὼν καὶ ὁ εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἓν τῶν περισπουδάστων μελημάτων τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς Συνελεύσεως ὑπῆρξε τὸ ζήτημα περὶ συντάξεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἐπικρατείας. Ἡ συνέλευσις ἐκείνη, ἥτις τόσον συντόνως ἐπεμελήθη περὶ ὅλων τῶν οὐσιωδῶν ζητημάτων, δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ λάβῃ πρόνοιαν περὶ τῆς τύχης τῶν ὑπαλλήλων. Διὰ τοῦτο τὸ Σύνταγμα ἐν ἄρθρῳ 105 ἐνομοθέτησεν ὅτι πρέπει *ὅσον ἔνεστι ταχύτερον νὰ ληφθῇ* πρόνοια περὶ ὁριστικῶν συντάξεων τῶν πολιτικῶν, στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν ὑπαλλήλων. Καὶ περὶ μὲν τῶν δύω τελευταίων κατηγοριῶν ἐλήφθη ἡ δέουσα πρόνοια, καὶ πρὸ καιροῦ νόμοι περὶ συντάξεων αὐτῶν καθιερώθησαν· περὶ δὲ τῶν πρώτων, ἤτοι τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων, προνοεῖ τὸ εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον, τὸ ἀνατεθὲν παρὰ τῶν τμημάτων εἰς τὴν προεξέτασιν ἡμῶν.

Καὶ ἡ μὲν ἀρχὴ αὐτοῦ παρεδέχθη ἄνευ ἀμφισβητήσεως παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς. Ἓν μόνον δὲ μέλος αὐτῆς, ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς, καὶ τοι ἀναγνωρίζων τὸ ὀρθὸν καὶ δίκαιον τῆς ἀρχῆς ταύτης, ἀλλ' ἐπηρεαζόμενος ὑπὸ οἰκονομικῶν σκέψεων περὶ αὐξήσεως τῶν δαπανῶν τῆς ἐπικρατείας, ἐξέφρασεν ἰδέας τεινούσας εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς ἀρχῆς ταύτης. Κατὰ τὰς ἰδέας τούτου, «ἡ ἀρχὴ τῆς ἀπονομῆς συντάξεως πρέπει νὰ καθιερωθῇ μόνον διὰ τοὺς καταστάντας ἀνικάνους ἕνεκα τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλους, καὶ διὰ τὰς χήρας καὶ ὀρφανὰ αὐτῶν ἐν γένει· ἡ ἀλλ' ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ὁρμωμένη ἐκ τῆς ἀρχῆς, ὅτι ἡ πολιτεία ὀφείλει ν' ἀμείβῃ τὰς προσενεχθείσας αὐτῇ ὑπηρεσίας, δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τοὺς οἰκονομικοὺς λόγους τοὺς ἀντιτασσομένους κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου. Ἀλλὰ νομοσχέδιον ἐπὶ τοσοῦτον οὐσιῶδες ἦτον ἐπόμενον ὅτι ἤθελε γεννήσει ἐντὸς τῆς ἐπιτροπῆς διαφορὰν μεγίστην γνωμῶν ὡς πρὸς τὰς διαφόρους αὐτοῦ διατάξεις, καὶ διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖ ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ περιλάβῃ ἡ ἔκθεσις ἡμῶν καὶ ἔκθεσιν τῶν διαφόρων ἰδεῶν, αἵτινες διήρεσαν εἴς τινα ἀντικείμενα τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ὑμῶν.

Ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ πρώτου ἄρθρου, περιλαμβάνοντος τὰς τάξεις τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐχόντων πρὸς σύνταξιν δικαίωμα, παρατηροῦμεν, ὅτι ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς προτείνει ἐν τῷ

πρώτῳ ἄρθρῳ νὰ μὴ καθιερωθῇ ὡς *δικαίωμα* ἡ σύνταξις, ἀλλὰ ν' ἀρεθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ ἐλευθερία τοῦ νὰ χορηγῇ συντάξεις εἰς τὰ πρόσωπα τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ κατηγορίας, ὡς ὑπάρχει νομοθετημένον εἰς τὸν νόμον τῆς Βελγίας.

Ἀλλ' ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς θεωροῦσα, ὅτι ὁ ὑπάλληλος ἀπέναντι τῶν προσενεχθεισῶν εἰς τὴν πολιτείαν ὑπηρεσιῶν του ἀποκτᾷ ἀληθὲς *δικαίωμα* διὰ νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτῆς ἀμοιβὴν διὰ τὰς πολυχρονίους ὑπηρεσίας του, δὲν ἠδύνατο νὰ δεχθῇ τοῦ μέλους τούτου τὴν ἰδέαν, ἥτις πολὺ χαλαρόνει τὸ δίκαιον τῶν ὑπαλλήλων, καὶ χορηγεῖ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐξουσίαν μεγάλην καὶ κύκλον ἐνεργείας εὐρύτατον. Ἐπρόκρινε δὲ διὰ τοῦτο τοῦ νομοσχεδίου τὴν διάταξιν, ὑφ' ὁποίαν εἰς δικαίωμα τοῦ ὑπαλλήλου τὴν ἀπαίτησιν περὶ ἀμοιβῆς μετὰ πολυχρόνιον ὑπηρεσίαν ἢ ἐν περιστάσει ἀνικανότητος αὐτοῦ.

Τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου ὁρίζων τὰς τάξεις τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐχόντων πρὸς σύνταξιν δικαίωμα, παραλείπει τοὺς ἀνωτέρους ὑπαλλήλους τῶν γραφείων τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων. Ἀφοῦ εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐχόντων πρὸς σύνταξιν δικαίωμα ὑπαλλήλων ὑπάγονται καὶ οἱ γραφεῖς καὶ οἱ ὑπογραμματεῖς οἱ εἰς τὰ διάφορα γραφεῖα δυνάμει νόμων διοριζόμενοι, ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε δικαιότατον νὰ συμπεριληφθῶσι καὶ οἱ ῥηθέντες ὑπάλληλοι, οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰ γραφεῖα τῶν πρώτων τοῦ Κράτους Σωμάτων· διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ τροπολογηθῇ οὕτω τὸ ἐδάφ. 2 τοῦ ἄρθρ. 1. «Ὡσαύτως δικαίωμα συντάξεως ἔχουσι καὶ οἱ ὑπογραμματεῖς καὶ γραφεῖς οἱ εἰς τὰ διάφορα γραφεῖα δυνάμει τῶν κειμένων νόμων διοριζόμενοι, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τῶν γραφείων τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων.» Ὡς ἀνώτεροι δὲ ὑπάλληλοι αὐτῶν θεωροῦνται ἐκτὸς τοῦ ἀρχειοφύλακος καὶ βιβλιοφύλακος, οἱ πρωτοκολλισταὶ, οἱ συντάκται καὶ οἱ λαμβάνοντες μισθὸν ἀνώτερον τῶν 100 δραχμ. κατὰ μῆνα γραφεῖς.

Κατὰ τὸ ἐδάφ. 2 τοῦ ἄρθρου 1, δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἔχει πᾶς ὑπάλληλος, ὅταν μετὰ δεκαετῆ ὑπηρεσίαν καταστῇ ἀνίκανος εἰς ὑπηρεσίαν, ἡ δὲ ἀνικανότης δὲν ἤθελε προκύψει ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, δι' ἣν ἴσον ἀριθμὸν πρὸς ὅσα διετέλεσεν ἐν αὐτῇ.

Ἡ μειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς προτείνει, τὸ δικαίωμα πρὸς σύνταξιν νὰ ὑφίσταται οὐχὶ δι' ἴσον ἀριθμὸν πρὸς ὅσα διετέλεσεν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, *ἀλλ' ἐφ' ὅσον διαρκέσει ἡ ἀνικανότης*.

Ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἐμμένει εἰς τοῦ νομοσχεδίου τὴν

διάταξιν, ἣν εὑρίσκει λίαν γενναίαν καὶ γενναιοτέραν ἄλλων ἀντιστοιχουσῶν διατάξεων εὐρωπαϊκῶν νομοθεσιῶν.

Τῷ ὄντι, Κύριοι, ἡ πολιτεία ὀφείλει περιθάλψειν πρὸς τὸν καταστάντα ἀνίκανον ὑπάλληλον· ἀλλὰ τὸ καθῆκον τοῦτο τῆς πολιτείας πρέπει νὰ ἔχῃ μέτρον τι συμβιβαζόμενον οὐ μόνον μὲ τὴν δικαιοσύνην, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν οἰκονομικὴν τοῦ Κράτους κατάστασιν. Ἡ διάταξις δὲ τοῦ νομοσχεδίου, κατὰ τὴν γνώμην τῆς πλειοψηφίας, ἐστὶ σύμφωνος μὲ τὴν ἀνωτέρω τεθεῖσαν ἀρχήν.

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ § 2 ἑτέρα τῆς ἐπιτροπῆς πλειοψηφία προτείνει νὰ τεθῇ § 3 διὰ νὰ καθιερωθῇ δι' αὐτοῦ, ὅτι δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἔχει πᾶς ὑπάλληλος, ὅστις μετὰ δεκαετῆ ὑπηρεσίαν ἀπολυθῇ ἄνευ ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐφ' ὅσον μὲν διαρκεῖ ἡ ἀτέλωσις κατὰ τὰ πλειότερα τῆς πλειοψηφίας ταύτης μέλη, ἐπὶ ἰσαρίθμῳ δὲ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὸ ἓν τῆς πλειοψηφίας ταύτης μέλος. Ἡ ἐμφαινομένη εἰς τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν διαφορὰ τῶν γνωμῶν περιίσταται καὶ ἐπὶ τοῦ § 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νομοσχεδίου. Δύο γνῶμαι προετάθησαν. Κατὰ τὴν πρώτην ὁ § γ'. πρέπει νὰ τροτολογηθῇ οὕτως· «Ὁ μετὰ εἰκοσαετῆ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν ζητήσας αἰτιοθέλως ν ἀποσυρθῇ καὶ ἔχει συμπεπληρωμένον τὸ ἑξηκοστὸν τῆς ἡλικίας ἔτος, θέλει λαμβάνει σύνταξιν ἰσόβιον.» Κατὰ τὴν δευτέραν, πρέπει νὰ διατηρηθῇ τοῦ νομοσχεδίου ἡ διάταξις.

Ἄρθρον 2.

Κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας, ὁ χορηγῶν δικαίωμα πρὸς σύνταξιν, περιλαμβάνει τὰς ἐπὶ τῆς Βασιλικῆς Κυβερνήσεως ὑπηρεσίας καὶ τὰς πρὸ τῆς ἐγκαταστάσεως αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ὑπὲρ τῆς αὐτονομίας ἀγῶνος, ἄρχεται δὲ ὁ χρόνος οὗτος ἀπὸ τοῦ 21 ἔτους τῆς ἡλικίας τοὐλάχιστον. Ἡ ἐπιτροπὴ, ἐκτὸς ἑνὸς μέλους, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ὅτι πολλοὶ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι ὑπηρετήσαντες στρατιωτικῶς κατὰ τὸν ἀγῶνα, δὲν ἔλαβον ἀμοιβήν τινα στρατιωτικὴν διὰ τοὺς ἀγῶνας πων τούτους, θεωρεῖ δίκαιον, ὥστε εἰς τὸν χρόνον τῶν πολιτικῶν ὑπηρεσιῶν των νὰ ὑπολογισθῶσι καὶ αἱ ὑπηρεσίαι αὗται. Διὸ προτείνει νὰ προστεθῇ εἰς τὸ προκείμενον ἄρθρον § 2, ἔχον οὕτως· «Εἰς τὸν χρόνον τῆς κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ὑπηρεσίας ὑπολογίζεται καὶ ἡ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον στρατιωτικὴ ὑπηρεσία τῶν μὴ λαβόντων στρατιωτικὸν βαθμὸν πολιτικῶν ὑπαλλήλων.»

Ἡ διάταξις, καθ' ἣν ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας ὁ χορηγῶν δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 21 ἔτους τῆς ἡλικίας, ἐφάνη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν μὴ ὁριζομένη ἐπὶ ἀρχῆς τινὸς ἀναγ-

ριοδοτήτου. Ἐθεώρησε μάλιστα, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη θέλει ἀδικήσει πολλοὺς ὑπαλλήλους τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνος, οἵτινες πρὸ τοῦ 21 ἔτους τῆς ἡλικίας των εἰσῆλθον εἰς τὸ πολιτικὸν τῆς ὑπηρεσίας στάδιον καὶ προσήνεγκον μάλιστα ἐκδουλεύσεις ἀξίας λόγου· διὰ τοῦτο προτείνει ὁμοφώνως, ἐκτὸς ἑνὸς μέλους, τὴν ἀπάλειψιν τῆς διατάξεως ταύτης.

Ἄρθρον 4.

Καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου ἀνεφάνη διαφορὰ γνωμῶν. Καὶ πρῶτον μέν, κατὰ τὴν γνώμην δύο τῆς ἐπιτροπῆς μελῶν, ἡ σύνταξις πρέπει νὰ στηρίζηται ἐπὶ τοῦ μέσου ὅρου τοῦ μισθοῦ τῶν τριῶν πρώτων καὶ τριῶν τελευταίων ἐτῶν τῆς ὑπηρεσίας· δεύτερον δέ, κατὰ τὴν γνώμην ἑνὸς μέλους, ἡ σύνταξις πρέπει νὰ στηρίζηται ἐπὶ τοῦ μέσου ὅρου τοῦ μισθοῦ τῶν πέντε τελευταίων ἐτῶν. Ἀλλ' ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς, ἀπαρτιζομένη ἀπὸ τὰ λοιπὰ τέσσαρα μέλη, ἔμεινε εἰς τοῦ νομοσχεδίου τὴν διάταξιν.

Ἄρθρον 6.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου ἡ ἐπιτροπὴ διεχρέθη, ἀλλ' εὐτυχῶς εἰς δύο μόνον γνώμας. Καὶ ἡ μὲν μειοψηφία αὐτῆς προτείνει νὰ παραδεχθῇ ὡς βάσιν τῆς συντάξεως τὰ πεντήκοστὰ τοῦ μέσου ὅρου τοῦ μισθοῦ τοῦ ὑπαλλήλου. Διὰ νὰ ἐξηγηθῶμεν καλλίτερον, ἀνάγκη ν' ἀναπτύξωμεν τὸ ζήτημα. Κατὰ τὸ νομοσχέδιον, τὸ ποσὸν τοῦ μέσου ὅρου τοῦ μισθοῦ τοῦ ὑπαλλήλου διαιρεῖται εἰς τεσσαρακοστά, καὶ κατὰ τὰς περιστάσεις προσδιορίζεται ὡς σύνταξις, ἄλλοτε μὲν $\frac{1}{40}$, ἄλλοτε δὲ $\frac{1}{50}$. Οὕτω π. χ. ὑποτιθεμένου ὅτι ὁ μέσος ὅρος τοῦ μισθοῦ ὑπαλλήλου τινος εἶναι διακόσιαι δραχμαί, τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 200 πρέπει νὰ διαιρεθῇ εἰς τεσσαρακοστά, ἤτοι διὰ τῶν 40. Οὕτω λοιπὸν ὁ δικαιούμενος νὰ λάβῃ σύνταξιν ὑπάλληλος θέλει λαμβάνει ὡς σύνταξιν ἢ $\frac{1}{40}$ δηλ. 50 δραχ. ἢ $\frac{2.5}{40}$ τουτέστι δρ. 125. Ἡ μειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς προτείνει ν' ἀντικατασταθῶσι πεντηκοστὰ ἀντὶ τεσσαρακοστῶν. Τότε δὲ ὁ λαμβάνων 200δρ. μισθὸν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου θέλει λαμβάνει, εἰς μὲν τὴν πρώτην περίστασιν ἀντὶ 50 δρ. 40 μόνον, εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἀντὶ 125 μόνον 100. Στηρίζει δὲ τὴν γνώμην αὐτῆς ἐπὶ τοῦ παραδείγματος ἄλλων εὐρωπαϊκῶν νομοθεσιῶν, αἵτινες εἰσὶν αὐστηρότεραι καὶ αὐτῆς τῆς προτεινομένης τροπολογίας, καὶ ἐπὶ οἰκονομικῶν λόγων. Κατὰ τὴν ἰδέαν τῆς μειοψηφίας, ἂν γίνῃ δεκτὴ ἡ βάσις τοῦ νομοσχεδίου, εἶναι φόβος, ὅτι αἱ χορηγηθησόμεναι δυνάμει τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου συντάξεις θέλουσι προσθέσει δαπάνην μεγάλην, τὴν ὁποίαν ὁ μικρὸς ἡμῶν προϋπολογισμὸς δυσκόλως θέλει ὑποφέρει. Πρέπει λοιπὸν νὰ προσπαθήσωμεν νὰ ἐλαττωθῇ τὸ βάρος τοῦτο, καθιστωμένων μικροτέρων τῶν συντάξεων κατὰ τὴν τροπολογίαν ταύτην.

Ἡ πλειοψηφία ὅμως τῆς ἐπιτροπῆς εὑρίσκει ἰσχυροφανεῖς μὲν οὐχὶ ὅμως ἰσχυροὺς τῆς μειοψηφίας τοὺς λόγους. Ὁμολογεῖ καὶ αὕτη, ὅτι ἄλλαι εὐρωπαϊκαὶ περὶ συντάξεων νομοθεσίαι, εἰσὶν ὀλιγώτερον γενναῖαι τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου· ἀλλὰ παρατηρεῖ, ὅτι τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν γνώμην ἡμῶν· διότι, καθὼς εἰς πᾶν νομοθέτημα, οὕτω καὶ ἐνταῦθα πρέπει νὰ λησθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ εἰδικαὶ ἑκάστου τόπου περιστάσεις. Ἂν οἱ νόμοι τῆς Γαλλίας καὶ Βελγίας εἰσὶν αὐστηροί, δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν ὅτι ἐκεῖ κατὰ γενικὸν κανόνα οἱ ὑπάλληλοι δὲν ἔχουσι πόρον ζωῆς τὸν μισθὸν μόνον· ἔχουσι περιουσίαν ἰδίαν, ἔχουσι δὲ καὶ μονιμότητα· ὁ μισθὸς λοιπὸν ἢ ἡ σύνταξις ἔρχεται ὡς προσθοθητικὸν μέσον, ἀλλὰ παρ' ἡμῖν οἱ ὑπάλληλοι ἐν γένει, ἐκτὸς μικρῶν ἐξαιρέσεων, περιουσίας δὲν ἔχουσι, καὶ περιμένουσι ν' ἀποζήσωσιν ἀπὸ τοῦ μισθοῦ αὐτῶν. Πρέπει λοιπὸν νὰ εἴμεθα γενναιότεροι πρὸς αὐτούς, καὶ διὰ τοῦτο τὴν βάσιν τοῦ νομοσχεδίου ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς παραδέχεται ἄνευ μεταβολῆς. Τοὺς φόβους δὲ τῆς μειοψηφίας περὶ μεγάλης τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐξήσεως ἡ πλειοψηφία εὑρίσκει ὑπερβολικούς, καθόσον μάλιστα ἡ ἐπιτροπὴ ἐτρόντισεν, ὡς φαίνεται ἐν οἰκείῳ τόπῳ, ν' αὐξήσῃ τοὺς πόρους τοῦ συσταινομένου κατὰ τὸ ἄρθρ. 16 ταμείου, πρὸς ἀποφυγὴν μεγάλης τοῦ δημοσίου δαπάνης.

Ἄρθρον 8.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀποῤῥέον ἀπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 126 τοῦ λογιστικοῦ νόμου ὁρίζει ἐν τῷ πρώτῳ αὐτοῦ μέρει, ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ λαμβάνῃ διπλῆν σύνταξιν ἢ σύνταξιν καὶ μισθὸν ἐν ταυτῷ δημοσίου ἢ δημοτικοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἀποζημίωσιν βουλευτικὴν ἢ γερουσιαστικήν. Ὁμοίως ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει ν' ἀπαλειφθῇ ἡ λέξις δημοτικοῦ, ὥστε εἷς νὰ δύναται νὰ λαμβάνῃ συνάμα καὶ σύνταξιν καὶ μισθὸν δημοτικοῦ ὑπαλλήλου, ἂν ἡ ἐμπιστοσύνη τῶν συνδημοτῶν του καλέσῃ αὐτὸν εἰς θέσιν ταιαύτην· ἡ πλειοψηφία δὲ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκτείνει τὴν ἀπάλειψιν καὶ εἰς τὴν βουλευτικὴν καὶ γερουσιαστικὴν ἀποζημίωσιν· διότι, κατὰ τὰς ἰδέας αὐτῆς, ἡ ἀποζημίωσις αὕτη δὲν θεωρεῖται ὡς μισθός, ἑπομένως εἶναι ἀδιάφορον ἂν πληρώνηται ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου. Κατὰ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ ἄρθρου τούτου, ἡ σύνταξις οὐδέποτε δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν μισθὸν τοῦ τελευταίου ἔτους τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου.

Ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι εἶναι καλὸν νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ ἡ σύνταξις τὰς δραχ. 6,000 ἐτησίως, ἐκτὸς ἂν εἰδικὸς νόμος ἀποτείμῃ ἀνώτερον τούτου ποσὸν εἰς ὡρισμένα πρόσωπα. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἡ προσθήκη αὕτη ἀποβλέπει ἰδίως τὸν προσδιορισμὸν τῶν συντάξεων τῶν ὑπηρετησάντων εἰς πρεσβευτικὰς ἢ ὑπουργικὰς θέσεις. Καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ ὑπουργικῶν θέσεων, εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ μνεία, ὅτι ἀνεφάνη γνώμη τις ἐν τῇ ἐπιτροπῇ, καθ' ἣν οἱ ὑπουργοὶ δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, ἀλλ' οἱ ὑπουργοὶ κατὰ τὴν πλειοψηφίαν δὲν δύνανται νὰ μὴ ὑπάγωνται ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου τούτου. Οἱ Ὑπουργοὶ εἶναι οἱ πρῶτοι καὶ ἀνώτατοι τοῦ Κράτους ὑπάλληλοι, προκαθήμενοι παντὸς ἄλλου, καὶ διὰ τοῦτο βεβαίως ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ προκειμένου νόμου.

Ἄρθρον 9.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ὁρίζον τὰ πρόσωπα τὰ ἔχοντα δικαίωμα συντάξεως, ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως τοῦ δικαιούχου, ἀναφέρει, ὅτι ἡ χήρα, τὰ ἀνήλικα τέκνα κτλ. ἔχουσι δικαίωμα εἰς σύνταξιν εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἐδαφίων ά. καὶ γ'. τοῦ ἄρθρου 1, τουτέστιν, ὅταν ἡ σύνταξις ἐχορηγήθη ἢ ἀπεκτήθη δυνάμει ἀνικανότητος προκυψάσης ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἢ δυνάμει εἰκοσιπενταετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας. Ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς γνωματεύει νὰ χορηγηθῇ δικαίωμα πρὸς σύνταξιν εἰς τὴν χήραν ἢ τὰ ἀνήλικα τέκνα κτλ. τοῦ ἀποκτήσαντος τὸ δικαίωμα πρὸς σύνταξιν, δυνάμει τοῦ § β'. τοῦ ἄρθρου 1, τουτέστιν τοῦ καταστάντος ἀνικάνου μετὰ δεκαετῆ ὑπηρεσίαν καὶ ἔχοντος δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἰσαρίθμων ἐτῶν τῆς ὑπηρεσίας. Ἐπεκτείνει δὲ τὸ δικαίωμα τοῦτο καὶ εἰς τὴν χήραν καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ἀπολυθέντος μετὰ δεκαετῆ ὑπηρεσίαν ὑπαλλήλου, καὶ καταταχθέντος κατὰ τὴν γνώμην τῆς πλειοψηφίας εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐχόντων δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ὑπαλλήλων, ὡς ἐκτενέστερον ἐρρέθη ἐν τῷ 1 ἄρθρῳ.

Κατὰ τὸ ἐδ. β'. τοῦ προκειμένου ἄρθρου, δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἔχουσι τὰ ἀνήλικα νόμιμα τέκνα τοῦ ἀποβιώσαντος συνταξιούχου ἢ τοῦ προσκτησαμένου τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα. Ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς προτείνει νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις « φυσικὰ », διὰ νὰ ἐξαιρεθῶσι τοῦ δικαιώματος τούτου τὰ θετὰ τέκνα. Καὶ ἄνευ τῆς προσθήκης ταύτης ἡ πλειοψηφία φρονεῖ, ὅτι τὰ θετὰ τέκνα οὐδέποτε δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀπολαμβάνοντα τὸ δικαίωμα τοῦτο πρὸς σύνταξιν. Ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ ὁμοιότης τῶν θετῶν τέκνων πρὸς

τὰ φυσικὰ νόμιμα, καὶ ὁποῖα καὶ ἂν ἦναι τὰ περὶ τούτου αἰτιώματα τοῦ δικαίου, οἱ περὶ συντάξεων νόμοι οὐδέποτε προέθεντο ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῶν νὰ ἐπεκτείνωσι τὴν πρόνοιαν αὐτῶν εἰς τὰ θετὰ τέκνα τῶν ὑπαλλήλων. Οἱ νόμοι οὗτοι προέθεντο σκοπὸν νὰ μὴ ἀφήσωσιν ἔρμαιον τῆς δυστυχίας τὰ τέκνα, τὰ ὁποῖα ἡ φύσις ἐδώρησεν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς πολιτείας· φρονεῖ λοιπὸν ὅτι πᾶσα προσθήκη εἶναι περιττή, διότι ἡ διάνοια τοῦ νομοθέτου εἶναι σαφὴς, καθαρά. Ἐπειδὴ ὅμως παρ' ἐλπίδα κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων, νομολογία τις ἐθεώρησεν ὡς ἔχοντα δικαίωμα πρὸς σύνταξιν καὶ τὰ θετὰ τῶν ἀξιωματικῶν τέκνα, ἡ ἐπιτροπὴ πρὸς ἀπορυγὴν τοιούτων ἐρμηνειῶν καὶ πρὸς ἐμπέδωσιν τῆς ἀληθοῦς διανοίας τῶν περὶ συντάξεων νόμων, προτείνει νὰ γίνῃ ἡ προσθήκη τῆς λέξεως « φυσικὰ, » ἐν τῷ § 2.

Ἄρθρον 10.

Κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἡ σύνταξις τῆς χήρας, τῆς μὲν ἐχούσης τέκνων ἢ τέκνα ἀνήλικα, ὁρίζεται εἰς τὸ τρίτον τῆς συντάξεως, τὴν ὁποίαν ἐλάμβανεν ἢ εἶχε δικαίωμα νὰ λαμβάνῃ ὁ ἀποβιώσας· τῆς δὲ ἐχούσης τέκνα ἀνήλικα ἢ μὴ ἐχούσης οὐδόλως προσδιορίζεται εἰς τὸ τέταρτον. Ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰς εἰδικὰς τοῦ τόπου περιστάσεις, φρονεῖ ὅτι ἡ ἡμετέρα νομοθεσία πρέπει νὰ φανῇ ὡς πρὸς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ὑπαλλήλων γενναιοτέρα ἄλλων εὐρωπαϊκῶν νομοθεσιῶν, διὸ προτείνει ἡ σύνταξις τῆς χήρας τῆς ἐχούσης ἀνήλικον ἢ ἀνήλικα τέκνα νὰ ὁρισθῇ εἰς τὸ ἥμισυ τῆς συντάξεως, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε δικαίωμα ὁ ἀποβιώσας· ἡ δὲ τῆς χήρας τῆς μὴ ἐχούσης τέκνα ἢ ἐχούσης ἀνήλικα τοιαῦτα, εἰς τὸ τρίτον.

Ἄρθρ. 11.

Κατὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ γνώμην τῆς πλειονοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς πρέπει νὰ τροποποιηθῇ τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ ἄρθρου τούτου οὕτως « ἐνηλικιωθέντων δὲ, ἀποκατασταθέντων ἢ ἀποθανόντων τῶν τέκνων, μένει ἰσοβίως εἰς τὴν χήραν τὸ τρίτον τῆς συντάξεως τοῦ συζύγου της ».

Ἄρθρ. 12.

Μειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς φρονεῖ ὅτι εἶναι καλὸν νὰ προστεθῇ ἐνταῦθα ἡ ἑξῆς τροπολογία· « ἐπίσης δικαίωμα πρὸς σύνταξιν δὲν ἔχει ἡ σύζυγος ἢ εἰς γάμον συνελθοῦσα μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ πρὸς σύνταξιν δικαιώματος τοῦ συζύγου της ».

Τὴν διάταξιν ταύτην στηριζομένην ἐπὶ ἠθικῆς βάσεως ἐρανίσθη ἐκ τοῦ γαλλικοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 14.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρ. μετὰ τὰς λέξεις «ἀνακτήσῃ τὴν ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν» ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις «κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀστυκοῦ νόμου.»

Ἄρθρ. 17.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου πραγματευομένου περὶ τῶν κεφαλαίων τοῦ πρὸς ἀπόκτησιν τῶν συντάξεων συσταινομένου ταμείου ἀνεφάνη ἡ πολλάκις ἀναδειχθεῖσα διαφορὰ γνωμῶν. Κατά τρία τῆς ἐπιτροπῆς μέλη, ἡ κράτησις τῶν 3 0/0 ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων τῶν διαλαμβανομένων ἐν τῷ παρόντι νόμῳ πρέπει νὰ αὐξηθῇ εἰς 4 0/0· ἕτερα τρία μέλη προτείνουσι, νὰ τροποποιηθῇ τὸ § 1 τοῦ ἄρθρου τούτου ὡς ἑρμῆς· «ἐκ τῆς κρατήσεως 3 0/0 ἐκ τοῦ μισθοῦ ὅλων τῶν ἐν τῷ παρόντι νόμῳ διαλαμβανομένων ὑπαλλήλων, οἵτινες ἔχουσι μισθὸν μηνιαῖον μέχρι 200 δραχμῶν, 4 0/0 δὲ ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν μηνιαίως λαμβανόντων ἐπέκεινα τῶν δραχμῶν 200—300· καὶ οὕτω καθεξῆς, αὐξανομένης τῆς κρατήσεως κατὰ μίαν δραχμὴν εἰς πᾶσαν ὑπέρβασιν ἑκατοντάδος.» Ἓν δὲ μέλος ἐμμένει εἰς τὸ νομοσχέδιον. Τὸ § γ'. φρονεῖ ἡ ἐπιτροπὴ καλὸν νὰ τροποποιηθῇ οὕτως «ἐκ τοῦ ἡμίσεως τῶν δύω πρώτων μηνιαίων μισθῶν.» Ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς προτείνει νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἐδαφίου γ'. καὶ οἱ ἤδη διατελοῦντες ὑπάλληλοι.

Εἰς τὸν § ε. μειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς προτείνει νὰ προστεθῶσι τὰ ἑξῆς· «καὶ ἐκ τοῦ μὴ πληρονομένου μισθοῦ τῶν ἐν ἀδείᾳ ὑπαλλήλων.»

Τέλος ἓν τῆς ἐπιτροπῆς μέλος προτείνει νὰ τεθῇ ὡς τελευταῖα τοῦ ἄρθρου διάταξις ἡ ἑξῆς· «οἱ ὑπάλληλοι, οἵτινες ὑπολογίζουσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν χρόνον παρελθούσης ὑπηρεσίας, ὅταν δικαιωθῶσι νὰ λάβωσι σύνταξιν, θέλουσι καταβάλλει κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τῆς πληρωμῆς αὐτῆς ποσὸν ἀνάλογον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον ἤθελον καταβάλλει ἐὰν ἐνηργεῖτο ἡ κράτησις ἀπαρχῆς τῆς ὑπηρεσίας των.»

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἐλ. Κεχαγιᾶς — Σταῦρος Βλάχος
Ι. Ν. Ταμπακόπουλος — Χρῆστος Ῥάγκος
Σ. Κ. Ἀντωνόπουλος.

Ὁ Εἰσηγητὴς Θ. Α. Ζαΐμης.»

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων νομοσχεδίου, λαβὼν τὸν λόγον ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἵνα ἀναπτύξῃ τοὺς λόγους τῆς ἐκθέσεως, ἐξέθηκεν, ὅτι ἐπιφορτισθεὶς ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς τὸ δύσκολον ἔργον τῆς εἰσηγήσεως, εὑρίσκεται κατὰ συνέπειαν καὶ εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ νομοσχέδιον. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἔργον εἶναι ἀνώτερον τῶν δυνάμεών του, ἐπικαλεῖται οὐ μόνον τὴν προσοχὴν καὶ ὑπομονὴν τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν συνδρομὴν ἐκείνων ἐκ τῶν συναδέλφων του, οἵτινες ὑποστηρίζουσι τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἰδέας του.

Τὸ προκείμενον νομοσχέδιον εἶναι μᾶλλον ἀπόρροια τῆς κοινῆς γνώμης ἢ ὑπουργικὴ ὥθησις. Ἐπαρουσιάσθη πρῶτον παρὰ τοῦ παρελθόντος ὑπουργείου, ὅπερ διεύθυνε διακεκριμένος πολίτης, καὶ γενικὴ τότε ὑψώθη κατ' αὐτοῦ κατακραυγὴ ἐντὸς τοῦ περιβόλου τούτου, τὴν ὁποίαν πρῶτος αὐτὸς συνεμερίσθη, κηρυχθεὶς κατὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐκείνου. Ἀλλ' ἡ ἀνάγκη τοῦ περιορισμοῦ τῶν βουλευτικῶν συνόδων κατέστη τοσοῦτον κοινή, ὥστε καὶ τὸ παρὸν ὑπουργεῖον ἠναγκάσθη νὰ φέρῃ καὶ πάλιν ἐνώπιον ἡμῶν νομοσχέδιον περὶ διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐπολέμησεν, ὡς καὶ τοσοῦτοι ἄλλοι τῶν συναδέλφων του, διότι περιεῖχε μίαν ἀρχὴν προσβάλλουσαν τὴν ἀξιοπρέπειαν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ἀρχήν, τὴν ὁποίαν ὀρθῶς τότε ἐχαρακτήρισεν ὁ εὐφυὴς βουλευτὴς Λακεδαίμονος ὡς ἐργολαβίαν, διότι ἔλεγεν εἰς ἡμᾶς «ἐλάβετε δέκα μηνῶν ἀποζημίωσιν καὶ ἂν δύο ἢ τρεῖς μόνον μῆνας ἠθέλατε ἐκπληρώσει τὸ καθῆκόν σας.» Ὑποστηρίζει δὲ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, διότι δὲν περιέχεται πλέον ἐν αὐτῷ ἡ ἐξευτελιστικὴ ἐκείνη ἀρχὴ τῆς *ἐργολαβίας* τῶν νομοθετικῶν ἐργασιῶν, ἀρχή, ἥτις ἀντέκειτο εἰς τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ Συντάγματος περὶ ἀποζημιώσεως τῶν βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν ἐφόσον ἐργάζονται.

Ὑπῆρξε μέλος τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως, καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τῶν συζητήσεων ἐκείνης προστρέχων, παρατηρεῖ, ὅτι διὰ τῆς ἰσοβιότητος, ἣν καὶ οὗτος ὑπεστήριξεν, ἡ ἐθν. Συνέλευσις ἤθελησε νὰ καταστήσῃ τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας ἀνεξάρτητον, πρὸς τὸν σκοπὸν δ' αὐτὸν συντελεῖ καὶ τὸ νὰ δίδηται διαρκὴς καὶ σταθερὸς πόρος, ὅστις καθιεροῦται διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ἐν ᾧ τὸ ὑπὸ τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περιεῖχε δυστυχῶς τὴν ἀρχὴν ἐκείνην τῶν ἀμοιβῶν, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ ἐκηρύχθη ἐναντίος τοῦ νομοσχεδίου, καθ' ὅσον ἄλλως

οὔτε τότε ἦτον ἐναντίος τῆς κυρίας ἀρχῆς τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς διαρκείας τῶν συνόδων, καὶ διὰ τοῦτο οὐδεμία δύναται ν' ἀποδοθῇ εἰς αὐτὸν σήμερον παλιμβουλία, διότι ὑποστηρίζει τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ὅπερ οὐσιωδῶς διαφέρει ἐκείνου.

Ὡς πρὸς δὲ τὰ λοιπὰ αὐτοῦ μέρη τὸ νομοσχέδιον δὲν εἶναι ἔργον τοῦ παρόντος ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον δικαίως δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἁπλοῦς ὑπεύθυνος συντάκτης, οὕτως εἰπεῖν, τῆς κοινῆς γνώμης.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἔκθεσιν, προκειμένου περὶ τοσούτων σπουδαίου ἀντικειμένου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου διάφοροι ἐξετέθησαν καὶ ἀνεπτύχθησαν γνῶμαι, ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ ἐκθέσῃ καθαρῶς καὶ εἰλικρινῶς ἁπάσας αὐτάς, ὡς καὶ τοὺς λόγους, οὓς ἐπέφερεν ἕκαστος πρὸς ὑποστήριξιν ἑκάστης τῶν γνωμῶν αὐτῶν καὶ τὰς ἐναντίον αὐτῶν ἐκτεθείσας ἰδίας. Ὁμολογεῖ δὲ, ὅτι μεγίστη ὑπῆρξε μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς πολιτικὴ εὐσυνειδησία, ἕκαστον δὲ αὐτῶν ἐν πεποιθήσει ὑποστήριξε τὴν ἰδέαν του. Εὔχεται δὲ ὥστε καὶ εἰς τὴν σημερινὴν δημοσίαν συζήτησιν ἡ αὐτὴ ἁρμονία καὶ τὸ ἴδιον νὰ ἐπικρατήσῃ πνεῦμα.

Ἐπειδὴ δέ τινες εἰλικρινῶς πιστεύουσιν ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον προσβάλλει καιρίως τὸ Σύνταγμα, σέβεται τὴν γνώμην αὐτῶν, ἂν καὶ ἀπατηλήν. Ἐκείνους δέ, οἵτινες διϊσχυρίζονται ὅτι ἐγγίζει τὸ Σύνταγμα, προκαλεῖ νὰ τῷ ἀποδείξωσι τὸν διϊσχυρισμόν των. Ἀλλ' εἰς τοὺς ἰησουϊτικῶς καὶ ὑποκριτικῶς διαδίδοντας, ὅτι πλησιάζει νὰ ἐγγίξῃ τὸ Σύνταγμα, παρατηρεῖ, ὅτι ὁ ἱκανὸς καὶ ἐπιτήδειος κυβερνήτης ἐν ὥρᾳ τρικυμίας τολμηρῶς πλησιάζει μὲν τὴν ὕραλον χωρὶς ὅμως νὰ τὴν ἐγγίξῃ, καὶ οὕτω συντόμευων τὴν ποντοπορίαν εἰσέρχεται ἀσφαλὴς ἐντὸς τοῦ λιμένος. Ἄλλως τε εἶναι βέβαιος ὅτι ἐντελῶς θέλουσι ψευσθῇ αἱ προφητεῖαι τῶν ἐλπιζόντων, ὅτι ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους διακριθέντες ὡς οἱ πληρεξούσιοι τῆς ἐθνοσυνελεύσεως ἐπὶ τοῦ περὶ ἰσοβιότητος καὶ δικαιοτίας ζητήματος, θέλουσιν ἐπανέλθει μὲ τὴν δᾶδα τῆς διχονοίας ἵνα πάλιν διαιρέσωσι τὸ ἔθνος εἰς δύο πολέμια στρατόπεδα.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς περὶ συντάξεως τῶν γερουσιαστῶν μέσας γνώμας τῶν βουλευτῶν Πανεπιστημίου καὶ Ἀττικῆς, θεωρεῖ αὐτὰς ὡς ἀπαραδέκτους. Ὁ βουλευτὴς Πανεπιστημίου δὲν παραδέχεται τὴν ἀρχὴν, ὅτι δύναται νὰ δοθῇ σύνταξις εἰς μίαν τάξιν ἀνθρώπων, ἀλλὰ τί ἄλλο εἶναι εἰμὴ μία τάξις οἱ ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἀγωνισταὶ, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ὁ βουλευτὴς Πανεπιστημίου παραδέχεται καὶ ἐπικαλεῖται μάλιστα σύνταξιν χάριν

τῶν ἐκ τοῦ ἀγῶνος ἐκπηγαζόντων γερουσιαστικῶν προσόντων των; Τὸν δὲ βουλευτὴν Ἀττικῆς ἐπιφυλάσσεται ν' ἀντικρούσῃ, ὅταν μετὰ τῆς συνήθους αὐτῷ δεινότητος καὶ τοῦ ἀναλυτικοῦ πνεύματος ὑποστηρίξῃ τὴν γνώμην του. Ἡ δὲ τετάρτη ἰδέα, τὴν ὁποίαν περιέχει τὸ νομοσχέδιον καὶ τὴν ὁποίαν αὐτὸς μετὰ τῆς πλειοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς ὑποστηρίζει, συμφωνεῖ πληρέστατα, ὡς καὶ πρὸ μικροῦ ἀπέδειξεν, ἂν ὄχι μὲ τὸ γράμμα, μὲ τὸ πνεῦμα τοὐλάχιστον τοῦ Συντάγματος, ὅπερ ἀνεξάρτητον ἤθέλησε τῆς Γερουσίας τὸ Σῶμα.

Μετὰ δὲ τὸν εἰσηγητὴν λαβὼν κατὰ τῆς ἀρχῆς τὸν λόγον ὁ βουλευτὴς Ἄνδρου, ἔλεξε τάδε·

«Ὅπου ἤμην μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκτεταμένης μὲν ἀλλ' ἄνευ συμπεράσματος τῆς ἐπιτροπῆς ἐκθέσεως, ἐκεῖ εὑρίσκομαι καὶ μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ ἁρμοδίου εἰσηγητοῦ.

Δὲν θέλω βεβαίως παρακολουθήσει αὐτὸν οὐδ' εἰς τὰ μεσαῖα, οὐδ' εἰς τὰ ἄνω ἢ κάτω πατώματα Μακιαβελικῆς οἰκίας, ἀλλὰ θέλω μόνον προσπαθήσει ν' ἀνασκευάσω τὴν παρ' αὐτοῦ προταθεῖσαν ἐργολαβίαν τῆς Βουλῆς καὶ τὸ ἰσόβιον τῆς Γερουσίας ὡς πρὸς τὴν μισθοδοσίαν αὐτῆς.

Ἡ ἔλλειψις τῆς ἕξεως τοῦ ἀγορεύειν μὲ ἀναγκάζει νὰ ζητήσω τὴν συγγνώμην σας εἰς τὸ νὰ συμβουλεύωμαι ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν τὰς γραπτάς μου σημειώσεις, διὰ νὰ μὴν ἤθελα χάσει τὴν σειρὰν τοῦ λόγου μου, καὶ εἰς τοῦτο εἶμαι βέβαιος ὅτι θέλω τύχει τῆς φιλικῆς σας συγκαταθέσεως.

Ἡ βεβαία, Κύριοι, σωτηρὶ καὶ κατάφεια, ἥτις κυριεύει τοὺς πάντας, προεικονίζει τὸ σοβαρὸν καὶ σπουδαῖον ἀντικείμενον, τὸ ὁποῖον ἐπασχολεῖ τὰς παλλούσας καρδίας ὅλων ὑμῶν. Δὲν θέλετε παραξενευθῇ, Κύριοι, ἂν εἰς τὴν σοβαρὰν ταύτην στιγμὴν, καθ' ἣν ἅπαντες συνήλθομεν ἐνταῦθα βουλευταὶ, καὶ γερουσιασταὶ, καὶ πολῖται, διὰ νὰ ἴδωμεν τὴν τύχην, ἥτις ἀναμένει τὸ ἔθνος, ἂν ἐγὼ πρῶτος λαμβάνω τὸν λόγον ἐπὶ ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀνώτερον καὶ τῶν δυνάμεών μου καὶ τῆς δικαιοδοσίας μας αὐτῆς. Ὑπακούω εἰς τὴν φωνὴν τῆς καρδίας μου, ὑποκύπτω εἰς τὴν πεποίθησιν καὶ τὸ αἴσθημά μου, καὶ παρακαλῶ νὰ μὴ παρεξηγηθῶ εἰς τοῦτο, διότι ὁ ὑλικὸν συμφέρον, οὐδὲ φατρίας λόγος οὐδὲ ματαία φιλοδοξία μὲ κινοῦσιν εἰς τοῦτο, διότι προγνωρίζω καὶ τὴν τύχην τῶν παρατηρήσεών μου καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπιθυμῶ τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου τούτου, οὐχὶ δὲ καὶ τὸν τύπον αὐτοῦ. Ἐπιθυμῶ τὴν Βουλὴν τρίμηνον μόνον, ἵνα δοθῇ ἡ ἀπαιτουμένη ἐνίσχυσις εἰς τὸ Σύνταγμα, ἡ ἀναγκαία ἠθικὴ εἰς τὸ ἔθνος καὶ διὰ νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς κάλπης ἡ ἱκανότης, ἡ ἀρετὴ καὶ ὁ πατριωτισμός.

Δὲν δειλιῶ, κύριοι, νὰ παρεξηγηθῶ, διότι πολλοὶ εἶναι μάρτυρες τῆ εἰλικρινείας καὶ τῆς ὑποταγῆς μου εἰς τὸ αἴσθημα τῆς καρδίας μου. Εἰς τὸν κίνδυνον ἄλλοτε τῆς πατρίδος δὲν ἐδίστασα καὶ ἐγὼ νὰ συγκινδυνεύσω καὶ νὰ προσφερθῶ θῦμα ὑπὲρ τῶν ὅλων, θρησκευτικὴν δὲ συνδρομὴν νὰ χορηγήσω εἰς τὴν κυβέρνησιν αὐτὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλω ἂν ὄχι κυβερνητικὴν πρὸς τὸ ἀτομόν μου ὑποχρέωσιν, εὐγνωμοσύνην ὅμως, διότι τὰς μεγίστας πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸν θρόνον ὑπηρεσίας προσήνεγκεν αὕτη καὶ ἀπέκρουσε διὰ τῆς παρουσίας της τοὺς κινδύνους ἐκείνους, οἵτινες τὸ πᾶν μᾶς διεφιλονείκουν.

Τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ, κύριοι, κατεκρίναμεν ἅπαντες εἰσαχθὲν παρὰ τοῦ πεπτωκότος ὑπουργείου.

Ἦτον αὐτὸ τότε κακὸν καὶ καλῶς ἐπράξαμεν νὰ τὸ πολεμήσωμεν, καὶ ἤδη πρέπει νὰ εἴμεθα συνεπεῖς, ἢ καλὸν ἦτον καὶ κακῶς ἐπράξαμεν νὰ τὸ ἀποκρούσωμεν, καὶ πάλιν πρέπει νὰ εἴμεθα συνεπεῖς. Δὲν συγχωρῶ τὸν ὀπισθοδρομοῦντα καὶ τὸν ὡς δικαιολόγημά του φέροντα, ὅτι, ἐπειδὴ καὶ φιλικὸν ὑπουργεῖον παρουσιάζει αὐτὸ, πρέπει καὶ νὰ τὸ παραδεχθῶμεν· εἶς πρέπει νὰ ἦναι ὁ ἄνθρωπος, ὡς εἷς καὶ ὁ Θεός· ἐὰν δὲν καθιερώσωμεν ἀρχάς τινας, τὰς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος ὡς μόνον του γνώμονα νὰ ἔχῃ καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ κοινωνία νὰ στηρίζηται διὰ τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ, κοινωνία καὶ πολιτεία δὲν δύνανται νὰ ὑπάρξωσιν, οὐδὲ δρακόντειοι νόμοι τὴν παραμικρὰν ἰσχὺν νὰ ἔχωσι. Ναὶ, κύριοι, θέλετε μὲ ἐνθυμηθῆ αὔριον, διότι θέλετε ἰδεῖ ὅτι ὁ παρὼν νόμος δὲν θέλει ἔχει τὴν παραμικρὰν ἰσχύν, παραταθησομένων τῶν συνόδων καὶ πέραν τοῦ ὁρίου τῶν ἓξ μηνῶν. Ἠθοποιήσατε τὴν κοινωνίαν, ἃς ἠθοποιήσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς, καὶ τότε οἱ δρακόντειοι νόμοι εἶναι ὅλως περιττοί.

Ἀλλ' ἐπέπρωτο τάχα εἰς τὴν κρίσιμον αὐτὴν περίστασιν σήμερον νὰ λησμονηθῇ πᾶν ὅ,τι ἡ παροῦσα Βουλὴ θεῖος πως προσέφερεν εἰς τε τὸ ἔθνος καὶ τὴν κυβέρνησιν, καὶ νὰ ἀποδίδεται ἡ πρόκλησις τοῦ παρόντος νόμου εἰς τὴν ἔλλειψιν τῆς Βουλῆς, εἰς τὴν διαφθορὰν αὐτῆς, εἰς τὴν μέχρι ἐξουθενώσεως ἀποδιδομένην εἰς αὐτὴν καταχρηστικὴν τάσιν;

Θέλω ἔχει, κύριοι, τὴν συγγνώμην σας, ἂν παρεξετράπην εἰς ἀντικείμενον ἄλλης ἐποχῆς· ὁ φόβος μὴ παρεξηγηθῶσιν αἱ ἰδέαι μου μὲ παρέσυρεν εἰς τοῦτο, καὶ ἔρχομαι, ἤδη ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου.

Ἢ ἔχομεν σύνταγμα ἢ δὲν ἔχομεν· ἐὰν ἔχωμεν τοιοῦτον, θρησκευτικὴν ἐφαρμογὴν ὀφείλομεν νὰ κάμωμεν αὐτοῦ, διότι καὶ ἡ βασιλεία καὶ τὸ ἔθνος μέγιστον συμφέρον εἰς τὴν ὕπαρξιν τοῦ συντάγματος ἔχουσιν.

Διὰ τοῦ συντάγματος ἔρχονται αἱ ἐθνικαὶ δυνάμεις εἰς φῶς, ἔρχεται ἡ ἀρετὴ, ἡ ἱκανότης, ὁ πατριωτισμὸς καὶ διώκεται τὸ ψεῦδος καὶ ἡ ἀπάτη, οἱ δὲ ψευδοσοφισταὶ καὶ ψευδαριστείδαι τοῦ σκότους, ἐκλείπουσι τῆς σκηνῆς.

Ἔχομεν, κύριοι, ἓν πολιτικὸν Εὐαγγέλιον, τὸ σύνταγμα, τὸ ὁποῖον τὴν γέννησίν του ἔχει οὐχὶ ἀπὸ τὴν χθεσινὴν ἑσπέραν, ἀλλ' αἰώνων ζωὴν μετρᾷ, εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους ἐκυοφόρει αὐτὸ, καὶ αἱ στιβαραὶ τοῦ Περικλέους χεῖρες ἐδῶ εἰς τὰς Ἀθήνας, εἰς τὴν ἀνατολὴν καὶ Δύσιν ἐφύτρωσαν αὐτὸ τὸ πάλαι, καὶ ἡμεῖς διαδεχθέντες αὐτὸ διὰ τῆς διαδοχῆς τῶν χρόνων, προωρίσθημεν νὰ τὸ διαβιβάσωμεν εἰς τὴν Ἀνατολήν.

Ναὶ, Κύριοι, τὸ Σύνταγμα εἶναι τὸ πολιτικὸν εὐαγγέλιον, τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο σύμβολον καὶ ὁ δεσμός, τὰ ὁποῖα εἰς ἓν ἀδιάσπαστον σημεῖον ἄπασαν τὴν ἑλληνικὴν διάνοιαν ἑνώνουσιν. Ἡ χθεσινὴ ἱστορία μαρτυρεῖ τὴν ἀλήθειαν τοῦ διϊσχυρισμοῦ μου.

Ἂν καὶ πρὸς καιρὸν διεκόπη ἡ ἰσχὺς αὕτη τοῦ ἔργου τῶν προγόνων μας ἀπὸ τοὺς πολιτικοὺς κατακλυσμοὺς καὶ τὰς εἰσβολὰς τῶν βαρβάρων φυλῶν ἐπὶ τῆς ἐλευθέρας γῆς τῆς Πατρίδος ἡμῶν, ἡ ὑπὸ τὴν δουλείαν ἐνέργεια τῶν γονέων μας ἀνέκτησε κατὰ τὰ 1821 τὴν ἀπωλεσθεῖσαν αὐτὴν πολιτικὴν κληρονομίαν μας. Ἐσταυρώνοντο οἱ ἱεραπόστολοι τῆς ἐπαναστάσεώς μας, ἀλλ' ἐκατήχουν! Ἀπηγχονίζοντο οἱ συνεργάται τῆς ἐλευθερίας μας, ἀλλὰ τὸ Σύνταγμα ἐζήτουν! ἐσύροντο εἰς τὰς φυλακὰς καὶ εἰς τὰ μαρτύρια τῆς τυραννίας οἱ πρόκριτοι τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ τὸ Σύνταγμα ἐζήτουν! Ἀπηγχονίζοντο, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀγχόνης αὐτῆς οἱ Πατριάρχαι καὶ οἱ πρωτομάρτυρές μας κηλίδωνον τοὺς τὸν σταυρὸν καὶ τὸ ὅπλον δράττοντας ἀδελφούς μας!

Ποῦ λοιπὸν οἱ ἐγκαθιδρυταὶ ἐκεῖνοι τοῦ Συντάγματος; Ποῦ ὁ ζῆλος αὐτῶν; Ποῦ οἱ πρωταθληταὶ καὶ θιασῶται τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ οἰκοδομήματος; Ὅλοι τάχα κατεβλήθησαν ἢ ἀπέκαμον ἀγωνιζόμενοι; Ἀλλ' ἡμεῖς οἱ νεώτεροι δὲν εἴμεθα τὰ τέ-

κνα τῶν ὑπὲρ τοῦ Συντάγματος μαρτυρησάντων; Διατί ἐμαράνθημεν πρὶν ἀνθήσωμεν εἰσέτι; Λύπη, Κύριοι, λύπη ἐξ ἀπελπισίας μὲ κυριεύει, ὅταν καὶ τοὺς πρωταθλητὰς καὶ τοὺς νεωτέρους ἡμῶν ἀποκαμωμένους καὶ ὑψοῦντας τοὺς ὤμους παρατηρῶ, διότι ὄχι μόνον τὸ μέλλον λαμπρὸν δὲν βλέπω, ἀλλὰ καὶ τὸ παρὸν νεφελῶδες ἀνακαλύπτω.

Τὸ πολίτευμα τῆς Τροιζῆνος εἶναι αὐτὸ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον οἱ γονεῖς μας καθιέρωσαν διὰ τοσούτων θυσιῶν καὶ ἡμεῖς σήμερον πρόκειται ἀταράχως νὰ τροποποιήσωμεν, ἐν ᾧ ἡ ἀποστολὴ ἡμῶν δὲν εἶναι ἵνα καταργήσωμεν τὸν νόμον τῶν πατέρων μας, ἀλλ' ἵνα παραδώσωμεν αὐτὸν, ὡς ἄλλην κιβωτὸν εἰς τὰς γενεὰς τῶν γενεῶν.

Τὸ προκείμενον νομοσχέδιον δύω διατρόρους καὶ ἀντιθέτους ἀρχὰς ἔχει· τὸν περιορισμὸν τῶν Βασιλικῶν δικαιωμάτων διὰ τοῦ περιορισμοῦ τῆς διαρκείας τῶν συνόδων, καὶ τὴν διαρκῆ μισθοδοσίαν τῶν γερουσιαστῶν· ἀρχὰς ὅλως ἀντιθέτους πρὸς ἀλλήλας, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ συνυπάρξωσιν εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν νόμον. Διὰ νὰ κατανοήσητε τὸ τραγελαφικὸν τοῦ νόμου τούτου ἀρκεῖ νὰ συμβουλευθῆτε τὴν συνταγματικὴν ἱστορίαν τῶν ἄλλων ἐθνῶν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν θέλετε ἀπαντήσει τοιοῦτον νόμον πώποτε ὑπάρξαντα. Ἐστὶ δὲ βέβαιοι ὅτι γενομένου τοῦ νόμου τούτου δεκτοῦ σήμερον, ἡ Εὐρώπη ἅπασα θέλει κατανοήσει καλλίτερα καὶ τὴν κατάστασίν μας καὶ τὴν συνταγματικήν μας ἀμάθειαν. Ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς καταδεικνύει τὸ ἀνοικονόμητον τοῦ νόμου τούτου, διότι εἰς κανὲν ἀποτέλεσμα οὐδὲ συμπέρασμα ἠδυνήθη νὰ φθάσῃ.

Τὸ Σύνταγμα καθιέρωσε καὶ δικαιώματα καὶ καθήκοντα, πέραν τῶν ὁποίων οὐδεμία τοῦ Κράτους δύναμις δύναται νὰ ἐξέλθῃ χωρὶς νὰ ἐπιφέρῃ τὴν βλάβην τῆς ἑτέρας. Διὰ νὰ τροποποιηθῶσι δὲ διατάξεις τοῦ Συντάγματος ἢ νὰ πληρωθῶσι κεναὶ ἄλλαι αὐτοῦ, τοῦτο δὲν εἶναι τῆς ἁρμοδιότητος ἡμῶν, ἀλλ' εἶναι ὅλως ἄλλου Σώματος καθῆκον καὶ ἡ ἰδιότης μας αὐτὴ δὲν δύναται νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως. Παραδέχομαι, κύριοι, ὡς πολιτικὴν ἀνάγκην τὴν κατάπαυσιν τῆς συνεχείας τῶν συνόδων, ἀλλὰ διὰ νὰ κατορθώσητε τοῦτο ἐξαντλήσατε τὰ κυβερνητικὰ μέσα, ἅπερ τὸ Σύνταγμα χορηγεῖ καὶ ἂν ταῦτα δὲν ἀρκέσωσι, συγκαλέσατε ἐθνικὴν Συνέλευσιν, ἵνα θεραπεύσητε τὴν ἔλλειψιν αὐτὴν, καὶ τότε ὁ νόμος ἐκεῖνος θέλει εἶναι σεβαστός. Τὸ 47 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἐκανόνισε τὸν ἐλάχιστον τῆς διαρκείας πάσης ἐπ-

σίας συνόδου χρόνον ὄχι ἄνευ σκοποῦ, τὸν δὲ ἀνώτατον ὅρον αὐτῆς ἄφησεν ἀπροσδιόριστον εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Βασιλέως, ἵνα προσδιορίζῃ αὐτὸν κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους καὶ τῆς ὑπηρεσίας τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ λειτουργία ὅθεν ἅπασα τῆς συνταγματικῆς μηχανῆς παρέχει εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸν μοχλὸν ἐκεῖνον, διὰ τοῦ ὁποίου δύναται νὰ δώσῃ πᾶσαν ὥθησιν εἰς τὰς διαφόρους κινήσεις τῶν σωμάτων καὶ νὰ σταματήσῃ τὰς παρεκτροπὰς αὐτῶν· τὸ δικαίωμα, ὅπερ ἔχει ὁ Βασιλεὺς παρὰ τοῦ Συντάγματος τοῦ νὰ κηρύττῃ τὴν λῆξιν καὶ νὰ διαλύῃ τὰ σώματα, κανονίζει ἀρκούντως καὶ τὴν διάρκειαν αὐτῶν. Τὸ νὰ ὁρίσωμεν ἡμεῖς σήμερον διὰ τοῦ παρόντος νόμου τὸν ἀνώτατον τῆς διαρκείας τῶν Σωμάτων χρόνον μικρότερον ἢ μεγαλείτερον τῶν ἀναγκῶν τοῦ Κράτους, τί ἄλλο ἐμφαίνει, κύριοι, παρ' ὅτι περιοριζόμεν τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος, τὰ ὁποῖα ἀπρόσβλητα οἱ νομοθέται ἠθέλησαν νὰ καθιερώσωσιν; Ὑπὲρ τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ ὑψόνων καὶ ἐγὼ σήμερον τὴν φωνὴν, ἐπιθυμῶ τὰ Βασιλικὰ καὶ Ἐθνικὰ αὐτὰ δικαιώματα ἱερὰ νὰ διατηρήσω, διότι διὰ μόνης τῆς ἱερότητος τῶν δικαιωμάτων του ἀποκαθίσταται ἰσχυρὸς ὁ ἀνώτατος ἄρχων, καὶ ἡ μόνη μου ἐπιθυμία εἶναι ἡ ἐνίσχυσις τῆς Βασιλείας, ἥτις πρέπει νὰ ἦναι τὸ μόνον σύμβολον πάσης ἑλληνικῆς καρδίας, τὸ μόνον ἐγγύησις τῆς ὑπάρξεως καὶ αὐτονομίας μας, ἡ μόνη ἄγκυρα παντὸς συντηρητικοῦ πνεύματος.

Ἐὰν ὅμως διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἐν γνώσει ἢ ἐν ἀγνοίᾳ προσβάλωμεν τὰ Βασιλικὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα εἶναι καὶ ἐθνικά, δὲν χορηγοῦμεν διὰ τοῦ παραδείγματος ἡμῶν τὸ δικαίωμα, ἵνα καὶ ἡ Κυβέρνησις ἔλθῃ καὶ ἀπαιτήσῃ παρ' ἡμῶν τὴν παραβίασιν τῶν ἐθνικῶν δικαιωμάτων; καὶ τότε δὲν δύνασθε ν' ἀρνηθῆτε τοῦτο εἰς αὐτὴν, συνεπεῖς ὄντες ἅμα τὸν νόμον αὐτὸν δεχθῆτε.

Πᾶν καθῆκον καὶ δικαίωμα ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ νόμου πρέπει νὰ ἦναι σεβαστὸν, ἄλλως κοινωνία καὶ πολιτεία δὲν δύνανται νὰ ὑπάρξωσι, προσβαλλομένων τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων αὗται στηρίζονται.

Ἐὰν ὁ κύριος σκοπὸς τῆς Κυβερνήσεως ἦναι ὁ περιορισμὸς τῆς διαρκείας τῶν Σωμάτων, οὗτος δὲν ἀπαιτᾶται ποσῶς διὰ τοῦ παρόντος νόμου· διότι ἓν ἐκ τῶν δύω, ἢ ἀνώτερος τῶν ἀναγκῶν θέλει προσδιορισθῆ, ἢ κατώτερος. Ἐὰν ὁ προσδιορισθῆ-

σόμενος χρόνος τοῦ ἀνωτάτου ὅρου δὲν ἐπαρκέσῃ πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν νομοθετικῶν ἔργων, τί θέλει γίνει εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, καὶ μάλιστα ὅταν τὸ πρόσκομμα ἐκ τῶν Σωμάτων προέλθῃ, ἢ ἐκ τῆς Κυβερνήσεως αὐτῆς πρὸς ἄλλον τινὰ σκοπόν; Διότι, ἐὰν ἀνώτερος τῆς ὑπηρεσίας προσδιορισθῇ, ἡ διὰ τοῦ νόμου τούτου ἀποδιδομένη ἀποζημίωσις εἶναι καὶ ἄδικος καὶ αντισυνταγματική· ἐὰν δὲ κατώτερος τῶν ἀναγκῶν τοῦ Κράτους, ἡ ὑπηρεσία θέλει ὑποφέρει, καὶ τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα θέλουσι προσβληθῇ, καθ' ὅσον ληξάσης τῆς ἐξαμήνου προθεσμίας ἡ ἐτησία σύνοδος αὐτοδικαίως θέλει λήξει, καὶ ὁ Βασιλεὺς δὲν δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τῆς λήξεως, οὐδὲ νὰ συγκαλέσῃ τακτικὴν ἄλλην οὐδ' ἔκτακτον σύνοδον, ἐκτὸς τῆς ἐκπνευσάσης δι' ἓξ μῆνας ἐτησίας συνόδου. Τὰ μέσα ὅμως ἅπερ ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἔχει παρὰ τοῦ Συντάγματος, εἶναι ἱκανὰ διὰ νὰ φθάσῃ ἡ Κυβέρνησις ἐν παντὶ καιρῷ εἰς τὸν σκοπόν της, καθ' ὅσον ὑποτίθεται, ὅτι πᾶσα Κυβέρνησις πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν πλειοψηφίαν τῶν Σωμάτων· ἐν τοιαύτῃ ὅθεν περιπτώσει ἐρωδιασμένη αὕτη μὲ ὅλην τὴν διὰ τὸ ἔτος ἀναγκαίαν ἐργασίαν ἐμφανίζεται εἰς τὰς Βουλάς, ζητεῖ τὴν ἔγκρισιν τῶν ἀναγκαίων ἔργων ἀποτεινομένη εἰς τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὴν φιλικὴν σύμπραξιν τῶν Σωμάτων. Εἰς περίστασιν δὲ καθ' ἣν ἤθελεν ἀποτύχει αὕτη, ὀφείλει νὰ προβῇ εἰς τὰ παρὰ τοῦ Συντάγματος διακελευόμενα, διαλύουσα τὰς Βουλὰς καὶ συγκαλοῦσα νέας πρὸς ἐπιδοκιμασίαν τῶν πράξεών της.

Ἀδίκως δ' ἀπέδωκαν εἰς τὰς Βουλὰς τὴν πρόθεσιν τῆς συνεχείας τῶν συνόδων. Ἡ ἔλλειψις αὕτη, ἢ ἡ συνταγματικὴ αὕτη ἀσθένεια κακῶς ἀπεδόθη εἰς τοὺς βουλευτὰς καὶ κάκιστα ὡς τινὲς ἰατρικῶς ἐκφραζόμενοι ἐπενοήθη τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ὡς ἰατρικὴ συνταγὴ τῆς πολιτικῆς τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων ἀσθενείας, διότι πώποτε καμμία Βουλὴ δὲν ἠσθένησε πολιτικῶς, διὰ νὰ γίνῃ ἀνάγκη τῆς θεραπείας της, μάλιστα δύναμαι νὰ εἰπω, ὅτι ἡ Βουλὴ προέβη πέραν τοῦ ὑπουργικοῦ ζήλου της.

Διατί, κύριοι, τόσον ἄδικοι καὶ σκληροὶ ἐπιχειρεῖτε νὰ εἶμεθα κατὰ τοῦ ἀτυχοῦς ἡμῶν ἔθνους, καὶ νὰ μὴ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν μας, ὅτι χθὲς εἰσέτι ἐξήλθομεν ἀπὸ τὴν βάρβαρον ἐκείνην δουλείαν, ἀπὸ τὴν ἀμάθειαν, ἀπὸ τὸν καταστρεπτικὸν ἐκεῖνον πόλεμον, καὶ ἀπαιτεῖτε ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς χθὲς εἰσέτι συνειθισαντας συλλαβιστὰ τὸ Σύνταγμα ν' ἀναγινώσκωμεν ὅ,τι δὲν δύναται κανεὶς ν' ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν Γάλλον ἢ Ἄγγλον;

Μετατρέπατε τὴν ἐξαιρετικὴν κατάστασιν εἰς ἣν εὑρέθη τὸ ἔθνος πρὸ ἑνὸς καὶ δύο ἐτῶν εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ Γαλλίαν, εἰσάξατε εἰς τὴν Ἀγγλικὴν ἢ Γαλλικὴν Βουλὴν τρεῖς μῆνας μετὰ τὴν ἔναρξιν τῶν Βουλῶν τοὺς προϋπολογισμούς, χύσατε ὡς ῥαγδαίαν χάλαζαν διὰ μιᾶς πεντήκοντα ἢ ἑξήκοντα ὀργανικοὺς νόμους, ἀστυκοὺς κώδηκας, προξενικοὺς καὶ ἄλλα, καὶ τότε παρουσιασθῆτε μὲ τὸν παρόντα νόμον εἰς τὰς Ἀγγλικὰς καὶ Γαλλικὰς Βουλὰς, καὶ εἴπατε α σᾶς τιμωρῶ διὰ τοῦτο, διότι δέκα μῆνας τὰς συνόδους κάμνετε, » καὶ θ' ἀκούσητε μίαν γενικὴν φωνὴν « εἴσθε ἄδικοι, διότι δὲν βλέπετε τὴν ἐργασίαν μας, ἀλλὰ τὴν ἔλλειψιν ἄλλων ἀποδίδετε ὡς ἰδίαν μας ἀσθένειαν. »

Τάχα ἐλησμονήθη ἡ μοναδικὴ διαγωγὴ τῆς Βουλῆς, ὁ χθὲς ἀκίμητα παραδείγματικὸς αὐτῆς ζῆλος καὶ πατριωτισμός της, ἡ μέχρις αὐταπαρνήσεως καὶ αὐτῆς τῆς φυσικῆς της ζωῆς συνδρομὴ πρὸς τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἐπέρπρωτο ν' ἀνταμειφθῇ μὲ τὸ παρὸν νομοτεχέδιον τὸ εὐγενὲς αὐτῆς αἴσθημα; Τὸ κατ' ἐμὲ, ἀπέχω ὅλως τοῦ νὰ ἐκφράσω τὴν γνώμην μου ἐπὶ τῆς τοιαύτης τύχης, ἥτις ἀνέμενε τὴν Βουλὴν, ἀρίνω εἰς τὴν κρίσιν σας καὶ εἰς ἐκείνην τῆς κυβερνήσεως, ἵνα ἐκτιμήσητε τὸ δίκαιον τοῦ τοιούτου μέτρου.

Ἡ σύντομος συνταγματικὴ ἱστορία μας εἶναι ὁ καλλίτερος τῆς ἀληθείας μάρτυς, καὶ ὁ ἐνθερμότερος ὑπερασπιστὴς αὐτῆς, διότι ἡ Βουλὴ πολλάκις κατεκρίθη διὰ τὴν αὐταπάρνησίν της αὐτὴν καὶ ἀπεμακρύνθη τοῦ προορισμοῦ της.

Τὸ Σύνταγμα διὰ ῥητῆς αὐτοῦ διατάξεως προσδιώρισε τὴν βουλευτικὴν καὶ γερουσιαστικὴν ἀποζημίωσιν, καθ' ὅσον χρόνον μόνον ἡ διάρκεια τῶν ἐργασιῶν τῶν Σωμάτων ἐξακολουθεῖ. Πᾶσα τροποποίησις τῆς διατάξεως αὐτῆς εἶναι ῥητὴ τοῦ Συντάγματος παραβίασις, καὶ τοιαύτην δικαιοδοσίαν δὲν ἔχομεν ἡμεῖς. Οὐδὲ μιᾶς δραχμῆς ἀποζημίωσιν πέραν τῆς διαρκείας τῶν Σωμάτων δὲν δύναται βουλευτὴς ἢ γερουσιαστὴς ν' ἀπολαύσῃ οὐδὲ λόγῳ ἀποζημιώσεως, οὐδὲ λόγῳ συντάξεως, οὐδὲ λόγῳ ἐξόδων ἐπανόδου.

Δὲν δύναται δὲ εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον νὰ συνυπάρξῃ ἐξάμηνος μισθὸς ἐνεργείας καὶ ἐξάμηνος μισθὸς συντάξεως, οὐδὲ ἐξάμηνος σύνταξις δύναταί ποτε νὰ δοθῇ εἰς ἐργαζόμενον πρόσωπον. Ἡ σύνταξις ὑποθέτει ὑπάλληλον ἐν ἀργίᾳ διατελοῦντα καὶ ὄχι Σωματεῖον. Ἡ πρέπει δὲ νὰ ἦναι διαρκὴς, ν' ἀποδίδηται εἰς

ώρισμένον πρόσωπον καὶ διὰ παρελθούσας μόνον ἐκδουλεύσεις, ποτὲ δὲ δι' ἐνεργουμένας ἢ μελλούσας ὑπηρεσίας.

Διὰ τοῦ παρόντος νόμου ὁρισμὸς τῆς διαρκείας τῶν συνόδων, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι περιοριστικὸς διὰ τὰ ἡγεμονικὰ δικαιώματα, εἶναι καὶ προσβλητικὸς διὰ τὴν ὑπόληψιν καὶ ἀνεξαρτησίαν τῶν Σωμάτων, ἐν ᾧ ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὸ μέγιστον συμφέρον εἰς τὴν ἠθικὴν ἐνίσχυσιν αὐτῶν τὴν μεγίστην δὲ βλάβην εἰς τὴν ἐξασθένησίν των. Τρεῖς εἶναι αἱ δυνάμεις μιᾶς συνταγματικῆς πολιτείας, ἡ Βασιλεία, ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία· Ἐὰν τὰς δύω τελευταίας δυνάμεις ἐξασθενήσωμεν, ἐξασθενεῖται βεβαίως καὶ ἡ Βασιλεία, ἐν ᾧ ἐὰν ἐνισχύσωμεν αὐτάς, ἡ Βασιλεία ἐξέρχεται διὰ τῆς ἐνισχύσεως τῶν δύω ἄλλων δυνάμεων ἰσχυροτέρα καὶ ὑπερηφανωτέρα. Ἔχετε πρόσφατα παραδείγματα, τὰ ὁποῖα σᾶς λύουσι τὸ ἀπλούστατον αὐτὸ ζήτημα.

Ἡ Βουλὴ εἶναι κυρίαρχον σῶμα καὶ μόνη ἁρμοδία νὰ κανονίσῃ τὸν τρόπον τῆς ἐργασίας αὐτῆς· οὐδεμία δὲ ἄλλη δύναμις δύναται νὰ χαράξῃ τὸν τρόπον τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐργασιῶν της, οὐδὲ τὸν χρόνον τῆς ἐργασίας της, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον νὰ ἐπιβάλῃ καὶ ποινὰς εἰς αὐτήν.

Ὁ παρὼν νόμος ἐκτὸς τοῦ ὅτι προσβάλλει τὰ ἡγεμονικὰ δικαιώματα τοῦ Βασιλέως, καταστρέφει καὶ τὴν ὑπόληψιν τοῦ ἔθνους, ἀποδεικνυομένου ἀνικάνου ἐλευθέρων θεσμῶν, διότι ἐγένετο χρεία τοῦ νόμου τούτου, διὰ νὰ περιορίσῃ τοὺς ἀρίστους τοῦ ἔθνους εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑψηλῶν αὐτῶν καθηκόντων, ἀφ' οὗ τὸ Σύνταγμα δὲν ἠδύνατο νὰ τοὺς προσκαλῇ εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν των. Τοιαύτη ὕβρις, κύριοι, συμφέρει τάχα ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸ ἔθνος, καὶ μάλιστα κατὰ τὰς ἐξαιρετικὰς αὐτὰς περιστάσεις, εἰς ἃς εὑρίσκεται;

Δὲν ἀρνοῦμαι, κύριοι, ὅτι ἡ συνέχεια τῆς διαρκείας τῶν Σωμάτων, εἶναι καταστρεπτικὴ καὶ ὀλεθρία διά τε τὰ Σώματα καὶ τὴν κυβέρνησιν αὐτήν· διότι οὕτω καὶ ἡ κυβέρνησις παραλύει καὶ τὰ Σώματα ἐξασθενοῦσι καὶ ἐκπίπτουσι τῆς θέσεως καὶ ἀξίας των, καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους δὲν ἔχουν τὸν ὁλικὸν χρόνον, οὐδὲ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐπαρχιωτῶν των νὰ ἀπουδάσωσιν οὐδὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν νόμων ἐκ τοῦ σύνεγγυς νὰ ἴδωσιν, οὐδὲ εἰς τὰς ἰδιαιτέρας των ὑποθέσεις ν' ἀσχοληθῶσι καὶ ὠφέλιμοι καὶ παραγωγοὶ νὰ φανῶσι πρός τε τας οἰκογενείας των, τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν Κυβέρνησιν.

Ἀλλὰ δὲν κάμνω τὸ ἄδικον εἰς οὐδένα τῶν βουλευτῶν, ὅτι ἐκ προθέσεως παρατείνει τὴν διάρκειαν τῶν Συνόδων διὰ τὴν εὐτελῆ ἀπόκτησιν 250 δραχμῶν, τὰς ὁποίας ἀφίνει εἰς Ἀθήνας, ἐν ᾧ δεκαπλασίας τοιαύτας ὠφελείας ἠδύνατο ν' ἀποκτήσῃ ἀσχολούμενος εἰς τὰς ἰδιαιτέρας του ὑποθέσεις.

Δὲν εἶναι λοιπὸν τὰ Σώματα αἴτια τῆς συνεχείας τῶν συνόδων· οἱ κατὰ καιροὺς κυβερνήσεις, αἵτινες εἰσάγουσι παρακαίρως τὰς νομοθετικὰς ἐργασίας, φέρουν μόναι τὴν εὐθύνην αὐτὴν καὶ ἐπροκάλεσαν τὴν τοιαύτην τῶν Σωμάτων χαλάρωσιν. Δὲν κίνηται ὁ βουλευτὴς ἐνταῦθα διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ μισθοῦ, διότι τοιαῦται πικρίαι, ἂς ὁ βουλευτὴς ἀπαντᾷ εἰς παν βῆμα του, ἐπειδὴ εἶχε τὸ ἀμάρτημα νὰ γίνῃ βουλευτής, δὲν ἀνταμείβονται μὲ τοιαύτας ὠφελείας.

Ἡ κυβέρνησις λοιπὸν καὶ μόνη κατέχει εἰς χεῖράς της ὅλα τὰ καταλλήλα μέσα διὰ νὰ δώσῃ τὴν ὥθησιν πάντοτε εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων.

Ὁ ζῆλος τῆς πλειοψηφίας τῶν Βουλῶν, οἱ πρόεδροι αὐτῶν καὶ ἄλλα διάφορα μέσα εἶναι τ' ἀσφαλέστερα πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ τοιούτου σκοποῦ. Ἀφ' οὗ δὲ ἡ κυβέρνησις δύναται νὰ λάβῃ τὸν νόμον αὐτὸν, τὸν ὁποῖον ἅπαντες κατεδικάσαμεν, δὲν δύναται τάχα νὰ λάβῃ ἄνευ τοῦ νόμου τούτου πᾶσαν ἄλλην τακτικὴν καὶ νόμιμον ἐργασίαν;

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀνάγκην τῆς Γερουσίας, ὡς τινες διισχυρίζονται, ὅτι πρὸς οἰκονομίαν μόνον τοῦ Σώματος τούτου ἐπενοήθη τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ἀπαντᾷ ὅτι ἡ πολιτεία δὲν πρέπει ποτὲ νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἀτομικότητα καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ ἀτόμου, καθ' ὅσον πολιτεῖαι δὲν ὑρίστανται διὰ τὰ ἄτομα, ἀλλὰ τὰ ἄτομα πρέπει νὰ συντρέχωσιν εἰς τὴν ὕπαρξιν τῆς πολιτείας.

Πρὶν λοιπὸν προβῶμεν εἰς τὸν νόμον αὐτὸν, ἐὰν ὁ σκοπὸς τῆς Κυβερνήσεως ἦτο ὁ περιορισμὸς τῆς συνεχείας τῶν συνόδων, διὰ τὸ ὁποῖον δὲν ἀμφιβάλλω, ὤφειλε νὰ προβῇ εἰς ἄλλας τινὰς ἀποπείρας, τὰς ὁποίας τῇ χορηγεῖ τὸ Σύνταγμα.

Ὁ προορισμὸς τῆς Γερουσίας δὲν εἶναι σώματος συνταξιούχου, οὐδὲ γηροκομείου εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἀναπαύωνται αἱ ζωτικαὶ δυνάμεις αὐτοῦ, ἀλλ' εἶναι σώματος ἀνεξαρτήτου, παρέχοντος ἐγγύαν ζωῆς, ἱκανότητος, πατριωτισμοῦ, διὰ τῶν ὁποίων νὰ δύνανται ἱστάμενοι ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐξουσίας καὶ τοῦ ἔθνους νὰ

ἦναι τὸ μεσόστιχον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ συντριβῶνται αἱ παρεκτροπαὶ τῶν χρόνων.

Διὰ τοῦ νόμου τούτου ὅμως ἀφαιροῦμεν ἀπὸ τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας τὸν ἀληθῆ καὶ ἀρχαῖον αὐτοῦ χαρακτῆρα καὶ προορισμόν, καὶ τὸ ἀποκαθιστῶμεν συνταξιοῦχον, εὐκαταφρόνητον καὶ χορηγοῦμεν εἰς αὐτὸ τὰ μέσα τοῦ νὰ ἴσταται πολέμιον καὶ πρὸς τὴν πολιτείαν καὶ κοινωνίαν, ἀπορροφοῦν εἰς ἑαυτὸ μὲ τὸν χρόνον καὶ αὐτὴν ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, καὶ τὴν λοιπὴν δύσμιεν τῆς κοινωνίας, καὶ ἀποκαθιστάμενον τυραννικὸν καὶ ἀνοικονόμητον Σῶμα πρός τε τὴν δυναστείαν καὶ τὸ ἔθνος.

Ὁ ἔχων ἀνάγκην βοηθείας ζητεῖ τὴν βοήθειαν, καὶ οὕτω χορηγεῖται ἡ συνδρομή. Ἀλλὰ διὰ νὰ δώσω σύνταξιν εἰς τὸν μὴ ζητοῦντα, αὐτὴ εἶναι καθαρὰ προσβολή. Πῶς δύναμαι, κύριοι, νὰ τολμήσω νὰ δώσω βοήθειαν συντάξεως εἰς τόσα ἔντιμα πρόσωπα καὶ εὔπορα, εἰς ἄλλους σημαντικοὺς ἀνθρώπους καὶ βαθυπλούτους, οἵτινες θέλουσι καθέξει τὴν γερουσιαστικὴν θέσιν, χωρὶς νὰ τοὺς προσβάλω, καὶ νὰ φανῶ γελοῖος ὡς βοηθῶν τὸν μὴ αἰτοῦντα;

Δὲν εἶμαι ἐναντίος εἰς τὸ νὰ ἀνταμειφθῶσι τέλος αἱ ἐκδουλεύσεις τῶν γερουσιαστῶν καὶ νὰ θεραπευθῶσιν αἱ ἀνάγκαι αὐτῶν καὶ ὅλων τῶν παραμεληθέντων ἀγωνιστῶν. Ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ δικαιοσύνην εἰς τοὺς ἀδικηθέντας, χορηγοῦσα εἰς τοὺς γερουσιαστὰς ἐκείνους, οἵτινες εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπηρέτησαν, τοὺς καταλλήλους στρατιωτικοὺς βαθμοὺς καὶ συντάξεις διὰ νὰ ζῶσιν ἐν ἀνέσει, ἀφ' οὗ καὶ ἐθυσίασαν καὶ ἠγωνίσθησαν, τοὺς δὲ νεωτέρους καὶ ἱκανωτέρους ἐξ αὐτῶν νὰ διορίσῃ εἰς τὰς ἀνωτέρας θέσεις τοῦ Κράτους διὰ νὰ δώσῃ καὶ βαρύτητα εἰς τὰς θέσεις ἐκείνας, τὰς ὁποίας ἄλλοτε οἱ Ζαΐμαι καὶ ἄλλοι ὅμοιοί του κατεῖχον, καὶ ἐχέγγυα διὰ τῆς παρουσίας τῶν τοιούτων προσώπων εἰς τὴν κοινωνίαν νὰ δώσῃ· ἄλλους δὲ ἐκ τῶν Γερουσιαστῶν νὰ διορίσῃ εἰς ἐπιτροπάς, ἵνα προεπεξεργάζωνται τοὺς νόμους καὶ τοιουτοτρόπως τὰ πάντα δύνανται νὰ οἰκονομηθῶσι.

Διὰ τοῦ τρόπου τούτου καὶ ὁ σκοπὸς τῆς Κυβερνήσεως ἀποκτᾶται, καὶ τὸ Σύνταγμα δὲν παραβιάζεται, καὶ τὸ ἔθνος δὲν ἐξευτελίζεται, καὶ οἱ βουλευταὶ δὲν ἀνταμείβονται πικρῶς, καὶ μεγίστη ὑλικὴ ὠφέλεια καὶ οἰκονομία εἰς τὸ Δημόσιον προσγίνεται.

Μὲ τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιον εἰς τὰς χεῖρας ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἐκκλησίας ἔσωσε τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τὴν δυστυχίαν καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς τὴν εὐτυχίαν τῆς ἰσότητος καὶ τῆς ἐλευθερίας.

Μὲ τὸ ἐλεύθερον καὶ ἡμεῖς πολίτευμά μας θέλομεν ἀπαλλάξει τοὺς δυστυχεῖς ἀδελφούς μας ἀπὸ τὰ μαρτύρια τῆς δουλείας καὶ θέλομεν ἀποκαταστήσει αὐτοὺς ἐλευθέρους ἀποδίδοντες τὰ ἴσα. Ἰδοὺ, κύριοι, ὁ λόγος δι' ὃν ἀπροσβλητον θέλω τὸ Σύνταγμα, διότι διὰ τῆς ἱερότητος αὐτοῦ νομίζω ὅτι καὶ τὸ παρὸν σώζω καὶ τὸ μέλλον ἀποκτῶ.

Ὀλίγοι μὲν καὶ ἡμεῖς σήμερον, ὡς ἄλλοτε οἱ Ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ, ἀσθενεῖς καὶ μάρτυρες ὡς ἐκεῖνοι, καταδιωκόμενοι πανταχοῦ ὡς οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ πιστοὶ εἰς τὴν ἀποστολήν μας, φέροντες τὸ Σύνταγμα ὡς σύμβολον, θέλομεν κατισχύσει βεβαίως διὰ τῆς ἐπιμονῆς μας καὶ φθάσει εἰς τὸ σημεῖον, τὸ ὁποῖον ἡ θεία πρόνοια ἐχάραξεν εἰς ἡμᾶς.

Γενομένου τοῦ νόμου τούτου δεκτοῦ γρήγορα θέλει ἐπέλθει ἡ μετάνοια καὶ εἰς τοὺς προκαλοῦντας καὶ εἰς τοὺς παραδεχομένους αὐτὸν, κατ' αὐτὴν μάλιστα τὴν ἐποχὴν, κατ' αὐτὸν τὸν ἐσπευσμένον τρόπον, ἐν ᾧ δὲν ἔχομεν πλέον συνταγματικὴν ζωὴν, θέλει ἴσως χάσει οὗτος καὶ τὴν ὑθικὴν δύναμιν τῶν νόμων, διότι θέλει ἀποδειχθῆ, ὅτι δὲν ἀπορρέει ἴσως ἀπὸ τὴν ἐλευθέραν θέλησιν ἡμῶν, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἀνάγκην.

Δὲν εἶναι, κύριοι, ἡ ἀντιμισθία, ἥτις μὲ ὠθεῖ εἰς τοῦτο, ἐπιθυμῶ τὴν βουλευτικὴν θέσιν ἄνευ μισθοῦ, ὡς οἱ γονεῖς μας τὰς θέσεις αὐτὰς ἄλλοτε ἐλάμβανον.

Ἰδέτε, κύριοι, τὸ παράδειγμα τῶν Ἀμερικανῶν· ἀσθενεῖς καὶ αὐτοὶ καὶ ἐξελθόντες ἀπὸ καταστρεπτικὸν πόλεμον, ἰσχυρώτατοι, πλουσιώτατοι ἀπεκατεστάθησαν ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ. Τὸ πολίτευμα αὐτῶν ἐπροκάλει εἰς τὴν Πατρίδα των πᾶσαν ἐλευθέραν καρδίαν, πᾶσαν ἀνεξάρτητον διάνοιαν καὶ ἑκατομμυρίων μεταναστεύσεις ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ἐνηργήθησαν εἰς τὴν ἐλευθέραν αὐτῶν γῆν, διότι ἡ μεγάλη διάνοια, ἡ μεγάλη καρδία, ἡ ἱκανότης καὶ ἡ ἐπιστήμη δὲν δέχονται δεσμούς, δὲν ἀνέχονται φραγμούς, ζητοῦσιν ἐλεύθερον ὁρίζοντα.

Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν εὑρισκόμεθα καὶ ἡμεῖς, οἵτινες ἔχομεν πλείονα πλεονεκτήματα τῶν Ἀμερικανῶν· τὴν θέσιν μας, ἥτις εἶναι ἡ γέφυρα τῆς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως· τὴν καταγωγήν μας, ἥτις εἶναι τὸ σύνθημα τῶν ἐλευθέρων θεσμῶν καὶ ἄλλα, ὅσα πάντες γνωρίζετε. Ἔχομεν τὴν ἀποστολὴν καὶ τὸ καθῆκον, ὡς

ἄλλοτε οἱ πρόγονοί μας τὰ φῶτα καὶ τὰς ἐλευθερίας πρὸς τὴν Δύσιν μετήνεγκον, νὰ φέρωμεν καὶ ἡμεῖς οἱ ἀπόγονοί των πρὸς τὴν Ἀνατολὴν τὰ φῶτα, τὸν πολιτισμὸν καὶ τὰς ἐλευθερίας. Διατηρήσατε ἱερὸν τὸ Σύνταγμα, ἐὰν θέλητε ν' ἀποκαταστήσητε πλουσίαν καὶ ἰσχυρὰν τὴν Πατρίδα, εὐτυχεῖς δὲ τοὺς ὑπὸ τὴν δουλείαν στενάζοντας ἀδελφούς μας.

Διατηρήσατε ἀσύλητον τὸ φῶς αὐτὸ τῶν ἐλευθεριῶν, ἐὰν θέλητε ν' ἀποκαταστήσητε τὸν τόπον αὐτὸν νέαν ἑστίαν τῶν φώτων καὶ τῶν ἐλευθεριῶν τῆς ἀρχαιότητος ἢ νέαν Παλαιστίνην, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἀνατολικοὶ καὶ δυτικοὶ προσερχόμενοι, νὰ κλίνωσι γόνυ καὶ νὰ προσκυνῶσι τὰ ἅγια αὐτὰ χώματα.

Γενομένου τοῦ νόμου τούτου δεκτοῦ, καὶ προσβαλλομένης, κατὰ διάνοιαν ἔστω, τῆς ἱερότητος τοῦ Συντάγματος, ἡ ἐπερχομένη γενεὰ θέλει στενάζει καθ' ἡμῶν, διότι μὴ ἔχουσα, ὡς σεῖς τὸ στάδιον τοῦ ἀγῶνος διὰ νὰ δοξασθῇ, δύναται μὲ τὸν χρόνον νὰ τῆς ἐλλείψῃ καὶ τὸ στάδιον τὸ πολιτικόν, εἰς τὸ ὁποῖον ἤθελε ζητήσει τὴν ἀνάδειξίν της.

Δὲν ἄφησαν, κύριοι, οἱ γονεῖς τοῦ Γκιζώτου μεγάλας εἰς αὐτὸν περιουσίας, οὐδὲ ἐκεῖνοι τοῦ Θιέρσου. Τὸ ἐλεύθερον μόνον πολίτευμα ἄφησαν εἰς αὐτούς, ὡς μόνην κληρονομίαν των καὶ οὗτοι ἀνεδείχθησαν οἱ πρῶτοι λειτουργοὶ τῆς πολιτείας τῶν Γάλλων.

Μᾶς ἐκατηγόρησεν ὁ προλαλήσας ὅτι τινὲς θέλοντες νὰ διαιτρέσωσι τὸ ἔθνος, διαβιβάσουσιν ἱεραποκρύφως καὶ ἰησουϊτικῶς, ὅτι πρόκειται νὰ καταστραφῇ τὸ Σύνταγμα. Τοιαύτην συκοφαντίαν ἀποκρούω μὲ ὅλην τὴν ἀγανάκτησιν τῆς ψυχῆς μου, διότι ποῖον θέλω ὑποθέσει ὡς μέλλοντα νὰ προκαλέσῃ τὴν τοιαύτην κατὰ τοῦ ἔθνους βλασφημίαν; τὸν προκριτώτερον τῶν πρωτοκοκκυρέων τοῦ τόπου, τὸν ἔντιμον πρωθυπουργὸν Κ. Βούλγαρην, τὸν προσενεγκόντα μεγάλας ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἔθνους καὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ Συντάγματος θυσίας, μετὰ τῶν ἀπείρων καὶ μεγάλων θυσιῶν τῶν πολυαρίθμων συγγενῶν του, τὸν διακριθέντα καὶ ἄλλοτε καὶ γθὲς διὰ τὰ ἀνεξάρτητα καὶ πατριωτικὰ αὐτοῦ φρονήματα καὶ διὰ τὴν πρὸς τὴν Βασιλείαν καὶ τὸ ἔθνος εἰλικρινῆ ἀφοσίωσίν του, ἢ τὰ τέκνα αὐτὰ τοῦ Συντάγματος, τὸν Κουμουνδοῦρον καὶ Χριστόπουλον;

Οἱ τὴν πολιτικὴν ἀνάγκην ὡς δικαιολόγημά των φέροντες ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τοῦ νόμου ἢ δὲν λέγουσι τὴν ἀλήθειαν, ἢ θέλουσι νὰ καλύψωσι τὴν ἀτομικὴν των ἀνάγκην. Τὸ κατ' ἐμὲ θεωρῶ ὡς πολιτικὴν ἀνάγκην τὴν μὴ παραδοχὴν τοῦ νόμου

τούτου καὶ ἀπὸ εἰλικρινῆ ἀφοσίωσιν πρὸς τὸν Θρόνον, ἀπὸ εἰλικρινῆ ἀγάπην πρὸς τοὺς ὑπουργοὺς ἀποκρούω τὸν νόμον αὐτόν, διότι ἂν εἶμην ἐχθρὸς των ἤθελον χειροκροτεῖ εἰς τὴν ἐμφάνισιν τοῦ νόμου αὐτοῦ κατὰ τὰς φοβερὰς αὐτὰς στιγμὰς, εἰς ἃς τὸ ἔθνος εὑρίσκεται.

Προγνωρίζω, κύριοι, τὴν τύχην, ἥτις μὲ ἀναμένει, ἀλλὰ τὸν λαχνὸν αὐτὸν μόνος ἐξελεξάμην δι' ἐμαυτὸν, διότι ἔπρεπε εἷς νὰ πέσῃ ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ τῶν ἡγεμονικῶν καὶ ἐθνικῶν δικαιωμάτων, ὑπὲρ τῆς ἱερότητος αὐτῆς τοῦ Συντάγματος.

Ἔχομεν, κύριοι, πολλοὺς καὶ πολυειδεῖς ἐχθρούς, οἵτινες πολυτρόπως ἐσυκοφάντησαν τὸ ἀτυχὲς αὐτὸ ἔθνος, διὰ τοῦ νόμου αὐτοῦ τοῖς δίδομεν τὰ μέσα διὰ νὰ πολλαπλασιάσωσι τὰς καθ' ἡμῶν ἀδίκους κατηγορίας των, διότι ἀποδεικνύομεν, ὅτι ἅπαν τὸ ἔθνος ἐξηχρειώθη καὶ γίνεται ἀνάγκη τοῦ νόμου τούτου διὰ νὰ περιορίσῃ αὐτὸ εἰς τὰ καθήκοντά του τὰ συνταγματικά. Οἱ νόμοι γίνονται διὰ τοὺς κακοὺς μόνον, καὶ ὁ ἔχων ἀνάγκην νόμου διὰ νὰ μὴ κλέπτῃ ἢ νὰ μὴ φονεύῃ εἶναι φονεὺς καὶ λῃστής.

Ἀντεῖπεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ὁ προαγορεύσας πολεμῶν τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου ἠπείλησεν ἡμᾶς διὰ τῶν στεναγμῶν τῶν τέκνων ἡμῶν, ἐν τούτοις καὶ αὐτὸς συγκινηθεὶς ἐστέναξε.

Διϊσχυρίσθη ὅτι παραδεχόμενοι τὸ νομοσχέδιον, ἀκρωτηριάζομεν τὰ δικαιώματα τοῦ Βασιλέως, τὰ ὁποῖα τὸ Σύνταγμα τῷ ἐχορήγησεν, ἐν ᾧ διὰ τοῦ § 2 τοῦ 1 ἄρθρου ἐπεφυλάτσεται πλήρεις εἰς τὸν Βασιλέα τὸ δικαίωμα τῆς συγκλέσεως ἐκτάκτων συνόδων, καὶ τὴν ἰδέαν αὐτὴν σαφῶς ἀνέπτυξεν ἡ ἐπιτροπὴ ἐν τῇ ἐκθέσει. Ἀλλὰ τίς δύναται νὰ συλλάβῃ τοιοῦτον φόβον, ἀφ' οὗ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον παρουσιάζεται ἀπὸ ὑπουργεῖον, πληρεστάτην καὶ ἀκριβεστάτην ἔχον ἰδέαν τῶν δικαιωμάτων τοῦ Βασιλέως; καὶ ἀφ' οὗ τὸ νομοσχέδιον, περὶ οὗ ὁ λόγος, πηγάζει ἀπὸ τὸ αἴσθημα Βασιλέως καὶ Κυβερνήσεως, οἵτινες ἔχουσι τὴν ἐνδόμυχον πεποίθησιν περὶ τῆς πρὸς αὐτὸν ἀγάπης τοῦ ἔθνους; Ἡ αὐτὴ περὶ περιορισμοῦ τῶν δικαιωμάτων τοῦ Βασιλέως ἰδέα ἐξετέθη καὶ ἐν τῇ ἐπιτροπῇ, ἀλλ' ἀπεκρούσθη ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου διὰ δεινῶν καὶ ἀκαταμαχήτων λόγων. Ἐπαναλαμβάνει δὲ νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον εἶναι ἀπόρροια τῆς κοινῆς γνώμης καὶ μιᾶς πολιτικῆς ἀνάγκης, διότι ἡ καθ' ὅλον τὸ ἔτος διάρκεια τῶν βουλευτικῶν συνόδων παραβλάπτει οὐσιωδῶς τὰς κυβερνητικὰς ἐνεργείας.

Πολλάκις ἤκουσεν ἐπαναλαμβανομένας ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος τὰς λέξεις « δυστυχὲς ἔθνος, ἀτυχὲς ἔθνος. » Ἀλλ' εἶναι

δυστυχὲς ἓν ἔθνος, τὸ ὁποῖον τοσοῦτον μέγα ἀνεδείχθη, ἠθικῶς τοὐλάχιστον, διὰ τὴν ὁποίαν ἔδειξε καρτερίαν καὶ φρόνησιν ἐν τῷ μέσῳ τοσούτων δυσκόλων καὶ σοβαρῶν περιστάσεων; εἶναι ἀτυχὲς ἓν ἔθνος, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς διαγωγῆς του ἐφείλκυσεν ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὴν κοινὴν ἀγάπην; Δυνάμεθα ἀτιμωρητὶ ν' ἀποκαλῶμεν δυστυχὲς τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος σήμερον, ὅτε διὰ τῆς φρονήσεώς του καὶ τῆς πρὸς τὸν Βασιλέα ἀφοσιώσεώς του εἵλκυσε τοσοῦτον τὴν ἀγάπην ὅλων τῶν ἔξω ἡμῶν ὁμογενῶν, ὥστε νὰ προσηλώσωσιν εἰς αὐτὸ ὅλην τὴν προσοχήν των, ὡς τὸ κέντρον τοῦ μέλλοντος καὶ τῆς δόξης ἁπάσης τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς;

Ἂν δὲ καλῶς ἐνόησε τὸν προαγορεύσαντα, νομίζει, ὅτι ἡ λέξις σύνταξις ἠνόχλησε τὴν εὐαισθησίαν του. Ἀλλὰ θέλει τάχα ὁ βουλευτὴς ἀντὶ τῆς ὡρισμένης συντάξεως νὰ προτιμήσωμεν τὰ ἐλέη, τὰ ὁποῖα τοσοῦτον ἐξευτελίζουσι τοῦ γερουσιαστοῦ τὴν θέσιν, ἢ θέλει νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ Γερουσίας καὶ Κυβερνήσεως *ἀνοικτὸς λογαριασμός*, ἐν ᾧ δίδοντες σήμερον εἰς τὸν γερουσιαστὴν ἕνα διαρκῆ πόρον ὑπάρξεως τὸν ἀναβιβάζομεν εἰς τὴν θέσιν, εἰς ἣν πρωΐτερον αὐτὸν τὸ Σύνταγμα;

Ἀποκρούων τελευταῖον ὡς φαντασιώδη τὴν περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς Ἑλλάδος λυπηρὰν τοῦ προαγορεύσαντος περιγραφὴν ἐπιφυλάσσεται νὰ λάβῃ καὶ πάλιν ἐν ἀνάγκῃ τὸν λόγον.

Μετὰ τοῦτον λαβὼν κατὰ τῆς ἀρχῆς τὸν λόγον ὁ βουλευτὴς Λακεδαίμονος, ἔλεξε τάδε·

«Ἀυποῦμαι, κύριοι, διότι καὶ μετὰ τὴν δευτέραν ἀγόρευσιν τοῦ ἀξιοτίμου φίλου μου Κ. Βουδούρη δὲν δύναμαι νὰ συναντηθῶ μετ' αὐτοῦ εἰς κανὲν σημεῖον, διότι μᾶς διαιροῦν ἀρχαὶ καὶ ἰδέαι. Εἶμαι ἐπίσης μέλος τῆς συντακτικῆς συνελεύσεως, ἀλλ' ἀντελήφθην ὅλως διαφορετικὰ καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ μεγάλου ἐκείνου σώματος κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην.

Εἶμαι κατὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ὄχι διότι δὲν παραδέχομαι τὴν προτεινομένην διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ἀλλὰ τὴν καθιερουμένην ἀρχὴν, ἀλλὰ τὸν τρόπον διὰ τοῦ ὁποίου αὕτη ζητεῖται. Οὐδεὶς τῶν κυρίων βουλευτῶν ἐπεθύμησε νὰ μένῃ τρία ἔτη διαρκῶς μακρὰν τῆς πατρίδος του καὶ τῶν ὑποθέσεών του, καὶ ἀδικοῦν τοὺς βουλευτὰς οἱ πιστεύοντες τοῦτο. Ἡ καινὴ δὲ γνώμη καὶ ἔκφρασις, ἥτις κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀξιοτίμου φίλου μου προεκάλεσε τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, καὶ τὴν ὁποίαν ἄλλως ἀναγνωρίζω, ἐξῆλθεν ἀνέκαθεν ἐκ τοῦ Βουλευτηρίου, ἐξεφράσθη καὶ ἐπανελήφθη πάντοτε

ἀπὸ τοὺς βουλευτὰς, καὶ πρὸς τοῦτο ἀπαιτῶ δικαιοσύνην ἀπὸ τὸν Κ. εἰσηγητήν. Διὰ νὰ βοηθήσω δὲ τὴν συνείδησιν παντὸς ἀμφιβάλλοντος θέτω ὑπ' ὄψιν σας αὐτὴν τὴν ἀργίαν τῆς Βουλῆς κατὰ διαφόρους ἐποχὰς τοῦ ἔτους, διότι δὲν ἐσυμπληροῦτο, ἕνεκα τῆς ἀπουσίας τῶν βουλευτῶν, καὶ περὶ τῆς εἰλικρινείας τῆς ἀπουσίας αὐτῆς ἐπενθυμίζω εἰς ὅλους τὸ ἄρθρον 110 τοῦ κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς. Τρανωτάτη λοιπὸν ἀπόδειξις ὅτι οὐδέποτε ἀντήλλαξεν ὁ βουλευτὴς τὴν εὐχρίστησιν του νὰ ζῇ μεταξὺ τῆς οἰκογενείας του καὶ τῶν φίλων του, μὲ τὴν διαμονήν του εἰς Ἀθήνας, οὐδὲ τὰ συμφέροντά του μὲ τὰς ὑποτιθεμένας παρά τινων βουλευτικὰς ὠφελείας..

Τὸ κατ' ἐμὲ ἀπ' αὐτῆς τῆς συστάσεως τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων ἠχθην τὴν βραχύτητα τῆς διαρκείας τῶν ἐργασιῶν των, οὐχὶ ἐπιρρεαζόμενος ἀπὸ πολιτικοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους πολλοὶ προτείνουσι πολλάκις μὲ ἀφῃρημένας ἐκφράσεις πρὸς δικαιολόγησιν τῶν ἰδεῶν των, ἀλλὰ διότι ἐπεθύμησα πάντοτε νὰ μὴ λησμονῶσιν οἱ βουλευταὶ τὰς ἐπαρχίας των καὶ τοὺς ἐντολεῖς των διὰ τῆς πολυχρονίου εἰς τὴν πρωτεύουσαν διαμονῆς των, διότι ἐπιθυμῶ οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους νὰ συνδιαιτῶνται ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον μὲ τοὺς δυνατοὺς τῆς ἡμέρας· ὡς πολιτικὴν ἀνάγκην μὲ ἐπαρουσίασαν ὅμως τὴν ἐτησίαν αὐτὴν διάρκειαν, καὶ ὡς τοιαύτην τὴν παραδέχθην, διότι ἡ Ἑλλὰς, βασίλειον ἀρτισύστατον εἶχεν ἀνάγκην ὀργανισμοῦ, εἶχεν ἀνάγκην ὀργανικῶν νόμων καὶ τὸ ἔθνος ὤφειλε τὴν συνδρομήν του εἰς τὴν Κυβέρνησιν, καὶ ἡ Κυβέρνησις ἐδικαιοῦτο ν' ἀπαιτήσῃ, ὥστε καὶ αὐτὸ τὸ ἔθνος νὰ συμμερισθῇ τὴν εὐθύνην της, καθ' ὅσον αἱ περιστάσεις δὲν ἦσαν δυστυχῶς πάντοτε ὁμαλαί. Χαίρω δὲ ἤδη καὶ μετ' ἀγαλλιάσεως βλέπω τὴν κυβέρνησιν παρουσιαζομένην ἐνώπιον ἡμῶν καὶ δημοσίως κηρύττουσαν ὅτι ἡ ἀνάγκη αὕτη παρῆλθεν, καὶ ὅτι εἰς ἄλλο στάδιον ἐνεργείας προτίθεται ἤδη νὰ εἰσέλθῃ καὶ προσκαλεῖ τὸ ἔθνος νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ.

Δὲν δέχομαι ὅμως τὸ νομοσχέδιον, διότι ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα, διότι προσβάλλει τὸ Σύνταγμα καὶ μετὰ βάρους θέλω ὑποστηρίξει τὴν πεποίθησίν μου αὐτὴν, χωρὶς νὰ προτίθεμαι οὔτε κατ' ἰδέαν κἂν νὰ θέσω εἰς ἀμφιβολίαν τὰς συνταγματικὰς ἀρχὰς τῆς Κυβερνήσεως, οὔτε τῶν συμμεριζομένων αὐτὰς βουλευτῶν, οὔτε τῶν μελλόντων νὰ τὰς παραδεχθῶσι κατόπιν. Σέβομαι τὰς πεποιθήσεις πάντων, διότι τὸ μυστήριον τῆς πεποιθήσεως ἑκάστου ἀνήκει εἰς τὸν Θεὸν καὶ αὐτὸς μόνος δύναται νὰ δικάσῃ τὴν συνείδησιν.

Ὅπως ὁ ἀξιότιμος φίλος μου Κ. Βουδούρης, εἶμην καὶ ἐγὼ μέλος τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως τῆς 3 7βρίου, ἐτυζήτησα καὶ ἐψηφοφόρησα κατ' ἄρθρον τὸ Σύνταγμα καὶ ἐπ' αὐτοῦ ὡρκίσθην ἐντὸς τοῦ ἀποτερρωθέντος Βουλευτηρίου, ἐνώπιον τῆς ζώσης Ἑλλάδος, παριστανομένης διὰ τῶν ἀντιπροσώπων της καὶ τῆς μεγάλης ἐκείνης γενεᾶς τῶν ἡρώων, παιστανμένης σοβαρᾶς διὰ τῶν δαφνοστερῶν ὀνομάτων της, τὰ ὁποῖα τέφρα ἤδη ὑπὸ τέφραν κεῖνται καὶ ὁ βορρᾶς τῶν ἐτῶν διασκορπίζει αὐτὴν καθ' ἑκάστην καὶ μετ' ὀλίγον οὔτε ἡ θέσις των, οὔτε ἡ ἐνθύμισίς των θέλει ὑπάρχει.

Τὸ ἔθνος συνελθὸν τότε ὑπὸ τὸ σκῆπτρον σεβαστοῦ καὶ ἀγαπητοῦ Μονάρχου μίαν μόνην ἰδίαν, μίαν μόνην ἀρχὴν εἶχεν, Πατρίδα καὶ Θρόνον. Ἐπὶ τοῦ εὐγενοῦς δὲ τούτου προγράμματος ἔχουσα σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ ἐρμάνῃ οὔτε διενοήθη, οὔτε ἐπρότεινε νεωτερισμόν τινα θέτουσα εἰς ἀμφιβολίαν τὴν εἰλικρίνειάν του. Ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀναγνωρισθεισῶν βάσεων τῶν συνταγματικῶν μοναρχιῶν στηριχθὲν παρεδέχθη τὸ πρὸ αἰώνων παρὰ τοῦ συνταγματικοῦ κόσμου καθιερωθὲν σύστημα, καὶ συμβουλευόμενον τὰ τότε καὶ ἤδη κατὰ μέρος ζῶντα συντάγματα, ἀντέγραψε σχεδὸν κατὰ γράμμα Σύνταγμα νεώτατον καὶ περιωτισμένου κράτους, φέρον ἀνθρωπίνην τελειότητα. Ἡ ἁρμονία δὲ καὶ τὸ ἀμοιβαῖον σέβας κατ' ἐκείνην τὴν μεγάλην καὶ παραδειγματικὴν ἐποχὴν μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἦτο τοσαύτη, ὥστε ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Βασιλεία της διέλαμψαν ὡς ἀστὴρ φωτοβόλος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ περιωτισμένου κόσμου καὶ εἵλκυσαν τὴν ἀγάπην καὶ τὸ σέβας καὶ αὐτῶν τῶν ἀπολύτων Μοναρχῶν διὰ τὴν εἰλικρινῆ πρὸς τὸν ἡγεμόνα του ἀφοσίωσιν, διὰ τὴν ἀληθῆ πρὸς τὴν τάξιν καὶ τὸν πολιτισμὸν καθαρὰν ἐπιθυμίαν του. Τὰ δικαιώματα δὲ τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ ἔθνους μὲ τοσαύτην ἀκρίβειαν διεχωρίσθησαν καὶ ἐκανονίσθησαν πρὸς εὐδαιμονίαν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ὥστε καὶ τὰ δύω μέρη μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας ὡρκίσθησαν τὸν ὅρκον τῆς πίστεως ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ τούτου πολιτικοῦ εὐαγγελίου, τοῦ Συντάγματος, καταχάντος ἔκτοτε δεσμοῦ ἀδιαρρήκτου ἀγάπης τοῦ Σ. Βασιλέως πρὸς τὸ ἔθνος, καὶ εἰλικρινοῦς ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως τοῦ ἔθνους πρὸς τὸν ἀγαπητὸν Βασιλέα του. Ἐν ᾧ δὲ ἔκτοτε οὐδὲν κενὸν ἐπαρουσιάσθη, οὔτε παράπονον στερήσεως δικαιώματος οὐδενὸς τῶν μερῶν ἠκούσθη, αἴφνης σήμερον παρουσιάζεται κενόν τι (ἀπόλυτον δικαίωμα), καὶ ἡ κυβέρνησις διὰ νόμου ἔρχεται νὰ τὸ συμπληρώσῃ, καὶ τὴν συμπλήρωσιν ζητεῖ δι' ἡμῶν τῶν βουλευτῶν, ὡς νὰ ἐμπεριλαμβάνῃ τὸ ἀξίωμα τοῦ βουλευτοῦ καὶ τὸ τοῦ πληρεξουσίου, καὶ τὸ κενὸν τοῦτο ἀναφαίνεται εἰς τὰ ἡγεμονικὰ δικαιώματα.

Ἐπειδὴ τὸ Σύνταγμα, λέγει ὁ νόμος, προσδιώρισε τὸν ἐλάχιστον τῆς διαρκείας τῶν ἐργασιῶν τῶν βουλευτικῶν σωμάτων ὅρον, δυνάμεθα ἡμεῖς νὰ προσδορίσωμεν διὰ νόμου τὸν ἀνώτατον προσθέτοντες νέον ὅρον εἰς τὰ ἄρθρα 30 καὶ 31 τοῦ Συντάγματος. Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 38 δὲν ἐκανόνισε καλῶς τὰ τῆς ὑπηρεσίας τῆς Βουλῆς δυνάμεθα νὰ τὰ κανονίσωμεν ἡμεῖς διὰ νόμου· ἐπειδὴ τὰ ἄρθρα 79 καὶ 97 τοῦ Συντάγματος δὲν ὥρισαν καλῶς τὰ περὶ τῆς Γερουσίας, δυνάμεθα ἡμεῖς διὰ νόμου νὰ τὰ ὁρίσωμεν, ἡμεῖς οἱ κατ' ἐντολὴν καὶ δυνάμει τοῦ μεγάλου τούτου νόμου ζῶντες καὶ ὑπάρχοντες. Ἀλλὰ τὸ καινοφανὲς δικαίωμα, μὲ τὸ ὁποῖον περιβαλλόμεθα ἡμεῖς σήμερον, ἐρωτῶ πόθεν ἀπορρέει; ἀπὸ ῥητήν τινα διάταξιν τοῦ Συντάγματος, ἀπὸ συνταγματικὴν ἕξιν, ἢ ἀπὸ νομολογίαν συνταγματικῶν ἐθνῶν, ἐχόντων τὰς αὐτὰς μὲ ἡμᾶς ὑποχρεώσεις διὰ ῥητοῦ νόμου καὶ ἄρθρου ἐπιβαλλομένας; ἐρωτῶ τοὺς ἐν τῇ Βουλῇ νομομαθεῖς, καὶ παρακαλῶ τοὺς πάντας νὰ μὲ τὸ εἴπωσι, διὰ νὰ συμβιβάσω τὴν συνείδησίν μου, ἥτις μὲ λέγει, ὅτι ἐνδύομαι ἔνδυμα, τὸ ὁποῖον δὲν μὲ ἀνήκει καὶ σφετερίζομαι ἐξουσίαν, ἥτις δύναται νὰ μεταβάλῃ τὰς βάσεις τῆς κοινωνίας μας. Ἂς ἀναγνωρίσῃ ὅστις θέλει εἰς τὸν ἑαυτόν του τὸ δικαίωμα αὐτό, ἐγὼ δὲ ἀρκοῦμαι εἰς μόνην τὴν ἐξέτασιν τῶν ἄρθρων τοῦ Συντάγματος, τῶν προσβαλλομένων κατὰ τὴν πεποίθησίν μου.

Ὁ ἀξιότιμος εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς καὶ κατὰ τὴν πρώτην ὁμιλίαν του, δι' ἧς ἀνέπτυξε τοὺς λόγους, οἵτινες ἔπεισαν τὴν ἐπιτροπὴν νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, καὶ κατὰ τὴν δευτέραν ἀπαντῶν εἰς τὸν ἀξιότιμον πρὸ ἐμοῦ λαλήσαντα βουλευτὴν Ἄνδρου, ἐξέφρασε τὴν πεποίθησίν του, ὅτι τὸ Σύνταγμα δὲν προσβάλλεται. Σεβόμενος τὴν πεποίθησίν του φέρω καὶ ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν τὴν ἰδικήν μου, ἐκπηγάζουσαν καὶ ἀπὸ τὸ ῥητὸν γράμμα τοῦ νόμου, καὶ ἀπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ, καὶ ἐπικαλοῦμαι τὴν κρίσιν σας ἐπὶ τῶν δύω τούτων ἀντιθέτων πεποιθήσεων.

Τὸ Σύνταγμα διαχωρίσαν καὶ κανονίσαν τὰ δικαιώματα τοῦ τε Βασιλέως καὶ τοῦ Ἔθνους, ἐξησφάλισεν αὐτὰ διὰ τῶν ἄρθρων 30, 31 καὶ 47 τοῦ Συντάγματος. Καὶ διὰ μὲν τῶν ἄρθρων 30 καὶ 31 παρήτησε τὴν τύχην τῆς Βουλῆς εἰς τὴν ἐλευθέραν θέλησιν τοῦ Βασιλέως, ὡς ὀχύρωμα δὲ κατὰ τῆς ἐπιθέσεως τῆς Κυ-

βερνήσεως κατὰ τοῦ ἔθνους ἔθεσε τὸ ἄρθρον 47. Ἡ ἔννοια λοιπὸν καὶ τὸ γράμμα τοῦ ἄρθρου 30 καὶ 31 εἶναι, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Βασιλεὺς εἶναι μόνος εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμᾷ τὰς ἐν τῇ κοινωνίᾳ ὑπαρχούσας πολιτικὰς ἀνάγκας, ὁ μόνος, ὅστις δύναται νὰ προβλέπῃ περιστάσεις ἀπροβλέπτους δι' ἡμᾶς καὶ νὰ προλαμβάνῃ δυστυχήματα, τὰ ὁποῖα μόνον εἰς αὐτὸν εἶναι καταληπτά, νὰ δύναται νὰ κηρύττῃ τὴν λῆξιν τῶν ἐργασιῶν τῶν Βουλῶν, νὰ συγκαλῇ ἐκτάκτως αὐτάς, νὰ ἀναβάλλῃ τὴν ἔναρξιν νὰ διακόπτῃ τὰς ἐργασίας των, νὰ διαλύῃ τὴν Βουλὴν καὶ λοιπά. Εἰς δὲ τὰς Βουλὰς ἐπέτρεψε νὰ συνέρχωνται αὐτοδικαίως, ἂν δὲν τὰς συγκαλέσωσι καὶ νὰ ζῶσιν ὡρισμένον χρόνον ἀκόμη δυνάμει τῶν δικαιωμάτων των, ἂν δὲν τὰς διαλύσωσιν. Ἐντὸς λοιπὸν τῆς γενικότητος τῶν τριῶν τούτων ἄρθρων, δὲν διεγράφη ὁ ἐλάχιστος καὶ ὁ ἀνώτατος ὅρος τῆς διαρκείας; Καὶ εἶναι τάχα ἀνάγκη νὰ προσδιορισθῇ εἰς μεταγενέστερον ἄρθρον τὸ 47, ὁ ἐλάχιστος ὅρος, ἂν δὲν ἦτον προσδιωρισμένος εἰς προηγούμενον ὁ ἀνώτατος; Καὶ ὑπῆρχεν ἀφορμὴ ν' ἀναφερθῇ κἂν ἡ λῆξις ἐλάχιστος, ἂν καθαρῶς καὶ ἀπολύτως δὲν διεγράφετο ὁ ἀνώτατος εἰς τὰ ἄρθρα 30 καὶ 31;

Ἀλλ' ἂν τὸ ἄρθρον 47 δὲν ἀρκῇ νὰ πείσῃ τοὺς ἀμφιβάλλοντας, ὅτι ἐτέθη ὡς φραγμὸς τοῦ διαγραφομένου ἀνωτάτου ὅρου ἐν τοῖς ἄρθροις 30 καὶ 31, ἀναλύω καὶ τὰ τρία ἄρθρα ὁμοῦ, καὶ ὁ μὴ θέλων μόνος δύναται νὰ μὴν ἀρκεσθῇ εἰς τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν τῶν ἰδίων ἄρθρων.

« Ἄρθρον 30. Ὁ Βασιλεὺς συγκαλεῖ τακτικῶς ἅπαξ τοῦ ἔτους » τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, ἐκτάκτως δὲ ὁσάκις τὸ κρίνει » εὔλογον. Κηρύττει αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου τὴν » ἔναρξιν καὶ λῆξιν ἑκάστης βουλευτικῆς Συνόδου, καὶ ἔχει τὸ » δικαίωμα νὰ διαλύῃ τὴν Βουλήν. » (ἀνώτατος ὅρος καὶ ἀπόλυτον τοῦ Βασιλέως δικαίωμα)· « ἀλλὰ τὸ περὶ διαλύσεως διά- » ταγμα πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ συγχρόνως καὶ τὴν συγκάλεσιν » τῶν μὲν ἐκλογέων ἐντὸς δύο, τῆς δὲ Βουλῆς ἐντὸς τριῶν μη- » νῶν (περιορισμὸς δικαιώματος καὶ ἐλάχιστος ὅρος.) »

« Ἄρθρον 31. Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀναβάλλῃ » τὴν ἔναρξιν, ἢ νὰ διακόπτῃ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐτησίας » βουλευτικῆς Συνόδου· » (ἀπόλυτος καὶ ἀνώτατος ὅρος θελήσεως.) « Ἡ ἀναβολὴ ἢ ἡ διακοπὴ δὲν δύνανται νὰ διαρκέσωσιν ὑπὲρ τὰς » τεσσαράκοντα ἡμέρας, οὐδὲ νὰ ἀνανεωθῶσιν ἐντὸς τῆς αὐτῆς » βουλευτικῆς Συνόδου, ἄνευ τῆς συναινέσεως τῆς Βουλῆς καὶ

» τῆς Γερουσίας· » (περιορισμὸς θελήσεως καὶ ἐλάχιστος καὶ ἀνώτατος ὅρος δικαιώματος.)

« Ἄρθρον 47. Ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία συνέρχονται αὐτοδι- » καίως κατ' ἔτος τὴν πρώτην Νοεμβρίου μηνὸς, ἐκτὸς ἂν ὁ » Βασιλεὺς τὰς συγκαλέσῃ πρότερον, ἢ ἀναβάλῃ τὴν ἔναρξίν » των κατὰ τὸ ἄρθρον 30 καὶ 31 τοῦ παρόντος Συντάγματος. » παραχώρησις δικαιώματος πρὸς τὸ ἔθνος ματαιουμένου ὅμως ὑπὸ τοῦ διαγραφομένου εἰς τὰ ἄρθρα 30 καὶ 31 βασιλικοῦ δικαιώματος. « Ἡ διάρκεια ἑκάστης Συνόδου δὲν δύναται νὰ ᾖναι » βραχυτέρα τῶν δύο μηνῶν. » περιορισμὸς τοῦ δικαιώματος καὶ ὑποχρέωσις κατὰ τῆς ἐλευθέρας θελήσεως τοῦ Μονάρχου, ἀνώτατος καὶ ἐλάχιστος ὅρος.

Τρία λοιπὸν κατὰ συνέχειαν ἄρθρα, τὰ ὁποῖα καὶ κατὰ σύνολον καὶ κατὰ καθέκαστα ἐξεταζόμενα, δεικνύουσιν ἡλίου φαεινότερον τὴν ὕπαρξιν καὶ τοῦ ἀνωτάτου καὶ τοῦ ἐλαχίστου ὅρου, καὶ ἀναμὶξ διαγράφουσι τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν συμβαλλομένων μερῶν, δὲν ἀρκοῦσι νὰ πείσωσι τοὺς ἀμφιβάλλοντας, ὅτι εἶναι περιττὸν νὰ νομοθετῶμεν ἡμεῖς ἀναρμοδίως ὅ,τι ἀρμοδίως ἐνομοθετήθη; ἀλλὰ, κύριοι, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἐρωτήσω, ὁ νεωτερισμὸς οὗτος ὑπὲρ τίνος γίνεται, ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἢ ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως; ὑπὲρ τοῦ ἔθνους; ἀλλὰ δὲν ἔχει ἀνάγκην, διότι αὐτοπροσώπως συνέταξε τὸ συμβολαιόν του καὶ εἶχε παν ὅ,τι ἀπῃτεῖτο διὰ νὰ διεκδικήσῃ τὰ δικαιώματά του καὶ νὰ τὰ ὑποστηρίξῃ, δὲν ἔχει δὲ ἀνάγκην σήμερον προσθέτου δικαιώματος, διότι ἔχει τὸν Βασιλέα του, ὅστις τῷ ἔδωκε τρανώτατα καὶ ἀδιαφιλονείκητα δείγματα πατρικῆς στοργῆς καὶ εἰλικρινοῦς ἀγάπης πρὸς τὰς ἐλευθερίας καὶ τὰ συμφέροντά του. Ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως; Ἔχει τὸ δικαίωμά του, τὴν ἰσχύν του, περιβάλλεται ἀπὸ τὴν εἰλικρινῆ ἀγάπην τοῦ ἔθνους του καὶ τὴν παραδειγματικὴν ἀφοσίωσιν τῶν ὑπηκόων του. Ὁ νόμος λοιπὸν γίνεται ὑπὲρ οὐδενὸς καὶ κατὰ πάντων, διότι διαταράττει τὴν ἁρμονίαν τῶν δικαιωμάτων, διότι μεταβάλλει τὸ βέβαιον εἰς δίλλημα, καὶ διότι θέλει φέρει πρόσκομμα εἰς τὴν ἐνέργειαν καὶ αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ κυβερνᾷ κατὰ τὸ Σύνταγμα.

Εὐχαριστῶ τὰ ἀξιότιμα τῆς ἐπιτροπῆς μέλη, διότι διέγραψαν ἀπὸ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον τὰς περὶ Βουλῆς κανονιστικὰς διατάξεις καὶ τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον, ὡς πληροφοροῦμαι παρεδέχθη τὴν διαγραφὴν αὐτὴν, διότι μὲ ἀπήλλαξαν τῆς ἀνάγκης νὰ ἐπικαλῶμαι τὴν χάριν ὑπὲρ τοῦ 38 ἄρθρου τοῦ

Συντάγματος, καθ' ὅσον αὐται ἐμπεριεῖχον καὶ σκάνδαλόν τι ἄλλο, τὸν διαχωρισμὸν τῆς Γερουσίας ἀπὸ τὴν Βουλήν, διότι εἰς μὲν τὴν Γερουσίαν ἀρίνετο πλήρες τὸ δικαίωμα τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ διαγραφόμενον, ἡ δὲ Βουλὴ ἐκηρύττετο ἀνίκανος καὶ ἐτίθετο ὑπὸ κηδεμονίαν. Νέα ἀπόδειξις ἀπὸ μέρους τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῆς κυβερνήσεως ὅτι ποτὲ δὲν διενοήθησαν τὴν προσβολὴν οὐδενὸς ἄρθρου τοῦ Συντάγματος.

Μεταβαίνω λοιπὸν, κύριοι, εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς τελευταίας διατάξεως τοῦ νομοσχεδίου, ἤτοι εἰς τὸ δεύτερον νομοσχέδιον περὶ συντάξεως τῶν γερουσιαστῶν, τὸ ὁποῖον δὲν ἐννοῶ πῶς ἐφέρθη ὡς ἄρθρον ἁπλοῦν τοῦ νομοσχεδίου, ἐν ᾧ εἶναι εἰδικὸς νόμος.

Ὁ κύριος εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἁπάντων πρὸς τὸν προλαλήσαντα Βουλευτὴν εἶπεν, ὅτι ὁ νόμος οὗτος μακρὰν τοῦ νὰ προσβάλῃ τὸ Σύνταγμα, παρακολουθεῖ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ἔκφρασιν τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἥτις διακεκριμένως διεχώρισε κατὰ πλειονοψηφίαν τὴν Γερουσίαν τῆς Βουλῆς, καθιερώσασα τὴν διάκρισιν διὰ τῆς ἰσοβιότητος, ἥτις ἤθελεν εἶσθαι ἰδανική, ἂν δὲν ἐνισχύετο διὰ τῆς παραχωρήσεως τῶν μέσων πρὸς διατήρησιν τῆς ἀπαιτουμένης εἰς τὴν ἰσόβιον θέσιν αξιοπρεπείας, ἀναγκαίας ἄλλως τε καὶ δι' αὐτὴν τὴν ἀνεξαρτησίαν της.

Διαφωνῶν καὶ πάλιν μετὰ τοῦ ἀξιοτίμου φίλου μου Κ. Βουδούρη βιάζομαι ν' ἀναιρέσω τοὺς ἰσχυρισμούς του. Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος θέσαν ἀκρογωνιαίων λίθων τῆς συνταξεώς του ἀπ' αὐτῆς τῆς ἐπαναστάσεως τὴν μεταξὺ ἀτόμων ἰσότητα καὶ ἀναγνωρίσαν διανοητικὴν μόνον ἀνισότητα ὑπὲρ τῆς προόδου τῆς Πατρίδος, δὲν ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ μεταβάλῃ ποτὲ τὴν βάσιν αὐτὴν, καὶ ἡ τελευταία Συνέλευσις ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς βαδίζουσα καὶ δι' αὐτῆς συνελθοῦσα ἐκανόνισεν αὐτὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος καὶ ἀπηγόρευσε τὴν διάκρισιν διὰ τοῦ ἄρθρου 33, οὐδέποτε δὲ ἀνεφάνη ἰδέα διακρίσεως ἐν τῇ ἐθνικῇ συνελεύσει καὶ οἱ ὑποστηρίζαντες τὴν ἰσοβιότητα διεμαρτυρήθησαν ἐπισήμως κατὰ τῆς διαιρέσεως καὶ μόνον ὡς μέσον ἀνεξαρτησίας τοῦ Σώματος ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ ἔθνους εἰζήτησαν αὐτὴν, καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἡ Συνέλευσις καὶ αὐτὴν τὴν ἰσοβιότητα ἀπέκρουσε καὶ διὰ μικρᾶς καὶ ἀδυνάτου πλειονοψηφίας παρεδέχθη αὐτήν.

Προσθέτοντες δὲ ἤδη εἰς τὴν ἰσοβιότητα καὶ σύνταξιν, καθιεροῦμεν νέαν κοινωνικὴν κατάστασιν, τὴν ὁποίαν οὔτε ἡ τελευταία Συνέλευσις ὑπηνίχθη ποτὲ, οὔτε οὐδεμία τῶν πρὸ αὐτῆς

ἐπέτρεψε. Ἂς μένουν αἱ κοινωνίαι εἰς τὸ σημεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς τὰς προώρισε καὶ ἂς μὴ ζητῶμεν νεωτερισμοὺς, οἵτινες ποτὲ δὲν ὠφέλησαν τὰ ἔθνη, διότι ὁ Θεὸς εἰς μόνους τοὺς Ἀποστόλους ἐνέπνευσε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. Ἀποκρούων λοιπὸν τὴν περὶ τοῦ πνεύματος τῆς Συνελεύσεως ἰδέαν τοῦ φίλου μου, ἀνακαλῶ εἰς τὴν μνήμην του τὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζητήσεις καὶ θέτω ὑπ' ὄψιν του τὴν τάξιν τῶν ζητημάτων, ὅπως τότε ἐτέθησαν, διὰ νὰ λύσω τὰς ἀμφιβολίας του. Μία ἢ δύω Βουλαὶ ἦτον τὸ πρῶτον ζήτημα. Δύω παρεδέχθη ἡ πλειονοψηφία.

Ἐκλεκτικὴ ἢ παρὰ τοῦ Βασιλέως διοριζομένη; Τὸ δεύτερον ζήτημα. Παρὰ τοῦ Βασιλέως διοριζομένη παρεδέχθη ἡ Συνέλευσις.

Δεκαετὴς ἢ ἰσόβιος; Τὸ τρίτον ζήτημα. Ἰσόβιος παρεδέχθη ἡ πλειονοψηφία.

Ποίαν ἀποζημίωσιν νὰ λαμβάνῃ, ἴσην μὲ τὴν Βουλὴν ἢ ἀνωτέραν; Τὸ τέταρτον ζήτημα. Πεντακοσίας δραχμὰς παρεδέχθη ἡ πλειονοψηφία.

Δι' ὅλον τὸ ἔτος ἢ ἐφ' ὅσον ἐργάζεται; Τὸ τελευταῖον ζήτημα. Ἐφ' ὅσον ἐργάζεται, εἶπεν ἡ Συνέλευσις, καὶ συνετάχθη τὸ ἄρθρον 79 τοῦ Συντάγματος. Τὸ πνεῦμα ἄρα καὶ ἡ καθαρὰ ἔκφρασις τοῦ Συνελεύσεως εἶναι τὸ ἄρθρον 79 τοῦ Συντάγματος· μακρὰν λοιπὸν τοῦ ν' ἀρήσῃ ἡ Συνέλευσις κενόν τι ὡς πρὸς τὸ διέπον αὐτὴν πνεῦμα, ἦρε πάντα διατάγματον κανονίζουσα διὰ δύω ἄρθρων, τοῦ 79 καὶ 97, τὴν ἰσότητα τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων.

Ἀπέναντι λοιπὸν ῥητῶν ἄρθρων ἐρχόμεθα ἡμεῖς νὰ νομοθετήσωμεν καὶ δι' ἐπιχειρημάτων, ἀπομακρυνομένων τῆς ἀληθείας, ζητοῦμεν νὰ καθιερώσωμεν ἀρχὴν, τὴν ὁποίαν ἡ τελευταία Συνέλευσις ῥητῶς καὶ διακεκριμένως ἀπηγόρευσεν. Οἱ γερουσιασταὶ δύνανται διὰ νόμου νὰ λάβωσι σύνταξιν, ἀλλ' εἰς τὴν παρὰ τοῦ ἄρθρου 79 προβλεφθεῖσαν μίαν καὶ μόνην περίστασιν. Ἐρωτῶ λοιπὸν τώρα, ἡ Κυβέρνησις προτίθεται νὰ κηρύξῃ αὐτοὺς ἀνικάνους διὰ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ νὰ τοὺς θέσῃ, οὕτως εἰπεῖν, εἰς ἀποστρατείαν; Ἂς τὸ ἐξετάσωσιν οἱ κύριοι γερουσιασταὶ, ἂν ἡ Βουλὴ νομίζῃ ὅτι δὲν ἔχει ἁρμοδιότητα, προκειμένου περὶ μιᾶς τοσοῦτον μεγάλης δαπάνης· ἄλλως ἂν πρόκειται νὰ μένωσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των, σύνταξις καὶ ἐνέργεια ἀντίκεινται τοσοῦτον μεταξύ των, ὥστε εἶναι σολοικισμὸς ἡ παραδοχὴ τοιαύτης ἰδέας.

Οἱ ὑποστηρίζοντες τὸν νόμον τοῦτον ἔφερον ὡς ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῆς συντάξεως τῶν γερουσιαστῶν τὸν ἀγῶνα καὶ τὰ ἐκ τούτου δικαιώματα· πράκειται καθαρῶς περὶ Γερουσίας, καὶ ρονῶ, ὅτι εἰς τοῦτο μόνον τὸ ζήτημα πρέπει νὰ περιορισθῶμεν· τὸ κατ' ἐμέ, ἂν εἶμην γερουσιαστὴς δὲν ἤθελον ἀνεχθῇ ν' ἀντιπροσωπεύσῃ ἡ Γερουσία τὸν ἀγῶνα, οὔτε ἤθελον δεχθῇ σύνταξιν ὡς ἀγωνιστὴς τοιοῦτος, ἀφ' οὗ ἀπέθανον καὶ ἀποθνήσκουσι καθ' ἑκάστην ἐπὶ τῆς ψάθης οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἀγῶνος, καὶ τέσσαρες ῥακένδυτοι, ὡς αὐτούς, ἀχθοφόροι ἀποτελοῦσι τὴν πομπώδη προπομπὴν τῶν ἡρώων καὶ μαρτύρων τῆς ἐπαναστάσεως· ἂς ἀφήσωμεν τὰ ὀστᾶ των ν' ἀναπαύωνται καὶ ἂς καλύψωμεν μὲ τὸν μαῦρον τῆς λήθης πέπλον τοὺς ἀφανεῖς τάφους τῶν ἐνδόξων.!!

Ὁ ἀξιότιμος εἰσηγητὴς ἁπάντων εἰς τὸν προλαλήσαντα καὶ ὑποστηρίζων τὸν ἰσχυρισμόν του, ὅτι καὶ ἂν προσεγγίζῃ τὸ Σύνταγμα ὁ νόμος οὗτος, δὲν θὰ εἰπῇ ὅτι τὸ προσβάλλει, ἔφερε πνευματωδεστάτην παρομοίωσιν· « πολλάκις, εἶπεν, ὁ πλοίαρχος ζητῶν τὸν λιμένα, διέρχεται πλησίον βράχου· » μὴ παραδεχόμενος διόλου τὴν ἰδέαν τῆς προσεγγίσεως, τὸν παρακαλῶ νὰ μοὶ ἐπιτρέψῃ νὰ μὴν ἀγαπῶ τὰ ναυτικὰ στρατηγήματα, διότι εἶμαι ἄνθρωπος τῆς ξηρᾶς καὶ διόλου δὲν παραδέχομαι τὰς διὰ βράχων δοκιμασίας.

Συμφωνῶ ἐν τούτοις πληρέστατα μετὰ τοῦ Κ. εἰσηγητοῦ ὅτι δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἀφορμὴ διὰ νὰ ὀνομάσωμεν δυστυχῆ τὴν Ἑλλάδα. Ἡ Ἑλλὰς ζῶσα καὶ κραταιουμένη ὑπὸ σκῆπτρον **Βασιλέως Ἕλληνος**, παριστανομένη ἀπὸ περάτων ἕως περάτων διὰ τῶν ἀγαπητῶν τέκνων της, ἑλκυόντων τὴν ὑπόληψιν καὶ τὸν θαυμασμὸν τοῦ ἐξευγενισμένου κόσμου, διασχίζουσα διὰ τῶν πλοίων της καὶ τὰ δύο ἡμισφαίρια, φέρουσα ἐν ἑαυτῇ πᾶν στοιχεῖον ἀναπτύξεως καὶ προόδου καὶ καθ' ἑκάστην ἀναπτυσσομένη καὶ προοδεύουσα, εὐτυχὴς εἶναι καὶ εὐδαίμων ἔσται.

Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι πολλάκις καὶ φωναὶ δυσάρεστοι κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἠκούσθησαν, ἀλλὰ φωναὶ προερχόμεναι ἀπὸ ἐπιθυμίαν καλλιτερεύσεως· ἐλυπήθην μὲν καὶ ἠθύμησα τὴν πικρίαν τῶν προλήψεων, προερχομένην ἀπὸ ἄγνοιαν πραγμάτων ἢ παρεξήγησιν γεγονότων, ἀλλὰ μετὰ θάρρους ὁμολογῶ, ὅτι οὔτε ἡ πεποίθησίς μου ὑπὲρ τῆς πατρίδος μου μὲ ἐγκατέλειψεν, οὔτε ἡ ἐλπίς μου ἐματαιώθη, ὅτι ἡ ἀλήθεια θέλει διαλάμψει, καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος θέλει ἀποδόσει τὴν ἀπαιτουμένην εἰς αὐτὴν δικαιοσύνην. Ἡ Ἑλλὰς μειράκιον ἔτι τὸ σῶμα καὶ τὴν ἡλικίαν, τρέχει τὸ στάδιον τῆς προόδου μὲ δυνάμεις ἀνδρὸς, καὶ ἡ μεγάλη διάνοια παλαίει μὲ τὸ ἀσθενὲς καὶ δυσανάλογον σῶμα. Ὁ κόσμος ὅλος μετρᾷ αἰώνων ὕπαξιν καὶ ζωὴν καὶ ἡ Ἑλλὰς, ἐτῶν μόλις. Ἀπ' αὐτῆς δὲ τῆς γεννήσεώς της ἔβλεπε τὸ πλοῖον της εἰς τὸν ὠκεανὸν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ μετὰ θάρρους καὶ ἐπιτυχίας διαπλέει δυσανάλογον πρὸς τὸ σκάφος της θάλασσαν. Ἂς λάβουν τὴν θέσιν μας καὶ ἂς μᾶς κρίνωσιν! Ἡ σύγκρισις γενομένη πρὸς ὅμοιον εἶναι δικαιοσύνη, ἄλλως τε εἶναι ἀδικία καὶ τὴν ἀδικίαν δὲν ροβοῦμαι.

Κατεχράσθην τῆς ὑπομονῆς σας, ἀλλ' ἀπ' ἀρχῆς ἤλπισα εἰς τὴν δικαιοσύνην σας. Τὸ ζήτημα εἶναι σπουδαῖον καὶ ἡ πεποίθησίς μου ἀκλόνητος, ὅτι ὁ νόμος οὗτος προσβάλλει τὸ Σύνταγμα καὶ φέρει καινοτομίας, αἵτινες δὲν εἶναι τῆς ἁρμοδιότητός μας· ἔχων δὲ πλήρη τὴν πεποίθησίν μου πρὸς τοῦτο, δὲν φέρω οὐδένα διαταγμὸν εἰς τὰς συνταγματικὰς ἀρχὰς τῶν ἐχόντων τὴν ἐναντίαν ἐμοῦ ἰδέαν· ποῖον ἤθελα ὑποπτεύσει ἐχθρικὴν κατὰ τοῦ Συντάγματος ἔχοντα διάθεσιν; τοὺς Κ. Ὑπουργοὺς, τὴν εἰσηγητικὴν ἐπιτροπὴν, ἢ τοὺς συμμεριζομένους τὴν ἰδέαν αὐτῶν βουλευτάς; Ἤθελον ἀδικήσει τὸν ἑαυτόν μου καὶ καταδικάσει τὴν Πατρίδα μου. Ὅλοι ὑπὲρ αὐτῆς εἰλικρινῶς ἀγωνιζόμεθα καὶ ἕκαστος ἐξ ἡμῶν καταβάλλει τὴν συνδρομήν του καὶ τὴν ἰδίαν του· ἡ συζήτησις φέρει εἰς φῶς τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ διαφορὰ τῶν ἰδεῶν δὲν εἶναι ἔγκλημα.

Περαίνων λοιπὸν τὸν λόγον μου ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν, προτείνω τὴν ἀπόρριψιν τοῦ νομοσχεδίου, ἐπιφυλασσόμενος νὰ ἐπαναλάβω αὐτὸν, ἂν παραδεχθῇ ἡ ἀρχὴ, εἰς τὰ καθέκαστα, ἂν ἡ θέσις τῶν ζητημάτων μὲ φέρῃ εἰς τὸ σημεῖον ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀναχωρῶ. »

Ἐπὶ τούτοις λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ἐξέθηκεν ὅτι οὐδόλως ἀμφιβάλλει ὡς πρὸς τὴν ὁμοφωνίαν τοῦ νομοσχεδίου παιδοχὴν, οὐ μόνον διότι ἐκ τῆς ἐκθέσεως ἐξάγεται τοῦτο, ἀλλὰ διότι καὶ ἐκ τῶν ἀγορευσάντων τινὲς ὡς πρὸς τὰ καθέκαστα μόναν διαφωνοῦσι. Χαίρεται δὲ τὴν ὁμοφωνίαν ταύτην βλέπων, οὐχὶ διότι οὕτω θέλει γενῇ δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον, ἀλλὰ διότι ὁμοφώνως τὸ ἔθνος θέλει ἀντικρούσει καὶ καταστρέψει τὰς ἀδίκως κατ' αὐτοῦ ἐπιῤῥιπτομένας μομφὰς, ὡς ἀναξίου ὄντος συνταγματικοῦ πολιτεύματος. Ἀλλ' ἠρώτησέ τις τῶν προαγορευσάντων ποία ἡ ἀφορμὴ τῆς ἐπὶ τοσοῦτον παρατάσεως τῶν συνόδων, ἡ Βουλὴ ἢ τὸ ὑπουργεῖον; Ἡμεῖς βεβαίως

δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ Βουλὴ πταίει, διότι ἡ Βουλὴ μετ' ἀξιεπαίνου ζήλου καὶ προθυμίας ἐπιψηφίζει τὰ μέχρι σήμερον ἀκόμη ὑποβαλλόμενα αὐτῇ νομοσχέδια, ἐνῷ ἴσως πολλάκις ἡ Κυβέρνησις ἀμελεῖ, καὶ ἐπομένως διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ἐπιβάλλεται εἰς αὐτὴν ἡ ὑποχρέωσις νὰ προπαρασκευάζῃ καὶ ὑποβάλλῃ εἰς τὰς Βουλὰς ἐγκαίρως τὰ νομοσχέδια.

Ἐπειδὴ δ' ἐγένετο λόγος, ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον εἶναι ἀντισυνταγματικόν, ὀφείλομεν πρὸ παντὸς νὰ ἐξετάσωμεν τὴν σημασίαν τῆς λέξεως. Τὸ Σύνταγμα ῥητῶς ὁρίζει ὡς ἐλάχιστον ὅρον διαρκείας τῶν συνόδων τοὺς δύω μῆνας· ἂν λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις θελήσῃ νὰ διαλύσῃ τὰς Βουλὰς πρὸ τῶν δύω μηνῶν, ἡ πρᾶξις αὕτη εἶναι τῷ ὄντι ἀντισυνταγματική, διότι ἀντίκειται εἰς ῥητὴν τοῦ Συντάγματος διάταξιν. Ἀλλὰ τὸ Σύνταγμα χορηγεῖ εἰς τὸν Βασιλέα τὸ δικαίωμα νὰ διαλύῃ τὰς Βουλὰς ὅταν θέλῃ μετὰ τὴν τῶν δύω μηνῶν παρέλευσιν. Οὕτω δ' ἐρχομένη ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία λέγει ὑμῖν, ὅτι ὁπωσδήποτε συμβαίνει τὸ ἄτοπον τῆς ἐπὶ ὁλόκληρον ἔτος παρατάσεως τῶν συνόδων, ἐγὼ δ' ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ σᾶς διαλύω ὅταν θέλω, ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἐξασκήσω τὸ δικαίωμά μου, θέλω μεθ' ὑμῶν νὰ προσδιορίσω τὸν χρόνον τῶν ἐργασιῶν σας. Τοῦτο δὲ πράττουσα ἡ Κυβέρνησις, οὐδεμίαν τοῦ Συντάγματος διάταξιν παραβλάπτει. Ἀλλὰ δυνάμεθα, ἠρώτησάν τινες, νὰ πράξωμεν τοῦτο, ἐπεμβαίνοντες εἰς ἔργα συντακτικῆς Συνελεύσεως; ἡ Ἐθνοσυνέλευσις ἐκανόνισε τ' ἀμοιβαῖα δικαιώματα τῆς ὑπερτάτης ἐξουσίας καὶ τοῦ ἔθνους, ἐν ᾧ σήμερον δὲν πρόκειται περὶ τοιούτων δικαιωμάτων, ἀλλὰ περὶ ἑνὸς δικαιώματος τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἔργον τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως.

Ἀντιπαρετήρησέ τις, ὅτι τὸ περὶ διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων ζήτημα κατέστη πέτρα σκανδάλου.

Ὑπὸ τῶν ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου προλαληησάντων κατεκρίθη οὐστηρότατα ἡ μακρὰ διάρκεια ὡς καθιστῶσα ἀδύνατον τὴν ὕπαρξιν τοῦ Συντάγματος καὶ ὡς συνέπεια προεμβαλλομένων προσκομμάτων, ὧν τοὺς αἰτίους δὲν πρέπει κατὰ τὸν ἔντιμον βουλευτὴν Καλαβρύτων Κύριον Ζαΐμην νὰ εἴπωμεν ἀπὸ τοῦ βήματος, ἀλλὰ νὰ ἐροντίσωμεν εἰς θεραπείαν τοῦ κακοῦ διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, ἀφ' οὗ οὔτε τὸ Σύνταγμα οὐδ' ἄλλος τις νόμος ἐκανόνισε

μέχρι τοῦδε τὴν διάρκειαν. Ὁ δ' ἔντιμος βουλευτὴς Ἀττικῆς Κύριος Βλάχος ἀναγνωρίζων ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον προσβάλλει ὁπωσδήποτε τὸ Σύνταγμα, συνίστησι μολονοτοῦτο τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ περὶ διαρκείας ὡς πολιτικὴν ἀνάγκην, καθ' ὅσον μάλιστα πολλοὶ λέγει, ἀποδίδουν εἰς πρόθεσιν τῶν βουλευτικῶν σωμάτων τὴν μακρὰν διάρκειαν.

Ἡ ἀληθὴς αἰτία τῆς μακρᾶς διαρκείας, ὑπῆρξεν ἑκάστοτε μόνη ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας καὶ οὐδέποτε ἄλλη τις πλαγία ἐνέργεια ἢ σκέψις· τοῦτο ἐπιμαρτυροῦσιν ὁ ὄγκος καὶ ἡ σπουδαιότης τῆς κατεργασθείσης ὑπὸ τῶν βουλευτικῶν σωμάτων καθ' ὅλας τὰς συνόδους ὕλης, ἡ δὲ κατὰ τὸν κύριον Βλάχον ἀποδιδομένη ἀπό τινος πρόθεσις εἰς τὰ βουλευτικὰ σώματα ἐξελέγχεται ἀναιδὴς συκοφαντία ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων τῆς Βουλῆς, ἥτις τοσοῦτον σπουδαίως, τοσοῦτον προθύμως ἐργάζεται, ὥστε κατὰ τὴν λήγουσαν ἤδη σύνοδον ὀγδοήκοντα περίπου νομοσχέδια, ἐν οἷς πολλὰ σπουδαῖα καὶ σοβαρὰ καὶ ὀγκώδη ἐπεψηφίσθησαν μέχρι τοῦδε ἐν μεγίστῃ ταχύτητι καὶ εὐρυθμίᾳ. Ἐξελέγχεται πολυειδῶς, ἐξελέγχεται πολυτρόπως 1) διότι ὁ βουλευτὴς μένων ἐνταῦθα πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν βουλευτικῶν του καθηκόντων καὶ λαμβάνων εὐτελεστάτην διακοσιοπεντηκοντάδραχμον ἀποζημίωσιν καθ' ἕκαστον μῆνα τῆς ἐκπληρώσεως τῶν βουλευτικῶν του καθηκόντων, ἀναγκάζεται, διὰ νὰ ζήσῃ ἀξιοπρεπῶς καὶ ὑγιεινῶς ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Βασιλείου, νὰ ἐξοδεύῃ ἐνταῦθα μόνος, ἐκτὸς τῶν ἐν τῇ πατρίδι του καταναλισκομένων πρὸς συντήρησιν τῆς οἰκογενείας του, ὁλόκληρον τὴν ἀποζημίωσίν του, νὰ ζημιοῦται οὐσιωδῶς ἐκ τῆς παραμελήσεως τῶν οἰκιακῶν του ὑποθέσεων καὶ νὰ στερῆται τῶν ἀναπαύσεων, τὰς ὁποίας πᾶς τις εἰς τοὺς κόλπους τῆς οἰκογενείας του ἀπολαμβάνει, ἐνῶ λόγῳ νὰ καστρέφηται οἰκονομικῶς καὶ νὰ βασανίζηται ἠθικῶς κατὰ πολλοὺς λόγους· 2) διότι οἱ πλεῖστοι τῶν βουλευτῶν κατεπειγόμενοι ἀπὸ οἰκιακὰς των ὑποθέσεις ἀπέρχονται εἰς τὰς πατρίδας των καὶ διαμένουν τὸν πλεῖστον χρόνον, ὥστε ἡ συμπλήρωσις τῆς Βουλῆς καταστᾶσα πολλάκις δυσχερεστάτη, ἐπέφερε τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπισήμου καὶ ἐντόνου προσκλήσεως τῶν βουλευτῶν πρὸς ἐπάνοδόν των εἰς τὴν βουλευτικήν των ἕδραν καὶ 3) διότι ἀποδειχθέντος ἐκ τῶν λεχθέντων, ὅτι ἡ εὐτελὴς μηνιαία ἀποζημίωσις δὲν ἐπαρκεῖ εἰς τὰς ἐνταῦθα ἀνάγκας τοῦ βουλευτοῦ, ὅτι ὁ βουλευτὴς, ἐκτὸς τῆς καταναλώσεως τῆς ἀποζημιώσεώς του εἰς τὰς ἑαυτοῦ προσωπικὰς ἐνταῦθα ἀνάγκας, ζημιοῦται καὶ ἐκ τῆς παραμελήσεως τῶν οἰκια-

κῶν του ὑποθέσεων καὶ ἄλλα χωριστὰ ἔξοδα ἀναγκάζεται νὰ ὑποφέρῃ εἰς τὴν πατρίδα του διὰ τὴν οἰκογένειάν του καὶ ὅτι δυσανασχετῶν εἰς τὰς μεγάλας του δαπάνας καὶ ζημίας ἀναγκάζεται πολλάκις νὰ ἐγκαταλείπῃ τὴν θέσιν του, ἀποβάλλων τὴν ἐν τῇ μακρᾷ ἀπουσίᾳ του διακοπτομένην βουλευτικὴν ἀποζημίωσίν του· δὲν ὑφίσταται ἐλαχίστη ἀφορμὴ δυναμένη νὰ δώσῃ χώραν εἰς τὴν οὐτιδανὴν ὑπόθεσιν τοῦ ὅτι οἱ βουλευταὶ παρατείνουσι τὰς συνόδους πρὸς ἀπόλαυσιν τῆς ἀποζημιώσεως καθ' ὅλον τὸ ἔτος· καὶ δὲν ὑφίσταται τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον πέρυσιν ἐπὶ τῆς πρωθυπουργείας τοῦ κυρίου Μαυροκορδάτου εἰσαχθὲν ὅμοιον περὶ διαρκείας τῶν συνόδων νομοσχέδιον, καθ' ὃ καὶ δύω μῆνας ἂν εἰργάζοντο οἱ βουλευταί, ἤθελον λαμβάνει δέκα μηνῶν ἀποζημίωσιν, ἀπεδοκιμάσθη ὑπερηφάνως καὶ ἀξιοπρεπῶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐκ προοιμίων ἐν ταῖς τμηματικαῖς συζητήσεσιν καθὸ ἀντισυνταγματικόν, καὶ διὰ τοῦτο τὸ τότε ὑπουργεῖον ἠναγκάσθη νὰ ὑποχωρήσῃ ἐγκαταλιπὸν αὐτό.

Ἀλλ' ἡ ἀποδειχθεῖσα ἤδη, δι' ὅσων μέχρι τοῦδε ἐλάλησεν, ἀπροκάλυπτος συκοφαντία κατὰ τῆς Βουλῆς θέλει ἐκληφθῇ ὡς ἀλήθεια, ἐὰν ἐπιψηφίσωμεν ὅπως δήποτε τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον θέλει εἶσθαι καταδίκη ἡμῶν, τὸ ὅπλον τῆς δολοφονίας τῆς τιμῆς ἡμῶν, διότι οὕτω θέλομεν ἀναγνωρίσει ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐν ἡμῖν οὐδὲ ἴχνος τιμῆς καὶ πατριωτισμοῦ σκεπτομένοις πλαγίως περὶ μακροτέρας διαρκείας τῶν συνόδων χάριν τῆς ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως ἡμῶν ἀθεμίτου ὠφελείας καὶ ὅτι πρὸς ἐπανόρθωσιν τῆς ἐγκληματικῆς διαγωγῆς ἡμῶν ἀπαιτεῖται διὰ νόμου κατανεγκασμός, δυνάμενος νὰ μᾶς ἀποτρέψῃ ἀπὸ τὰ ἄτοπα εἰς ἃ παρεξεκλίναμεν καὶ ἀπὸ τὰ ὁποῖα δὲν δύναται νὰ μᾶς ἀποσύρῃ ἡ ἠθικὴ ὡς ἀπολιποῦσα ἡμᾶς ἀνεπιστρεπτί. Καὶ ταῦτα ὡς πρὸς τὴν προτεινομένην ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς πολιτικὴν ἀνάγκην, ἥτις κατ' αὐτὸν πρέπει νὰ στρέψῃ κατὰ τοῦ νομοσχεδίου πρὸς σωτηρίαν τῆς βουλευτικῆς τιμῆς. Ἀλλ' ὑφίστανται πολλῷ μείζονες λόγοι, λόγοι σοβαροί, ἀναγκάζοντες ἡμᾶς ν' ἀποκρούσωμεν, ν' ἀπορρίψωμεν τὸ νομοσχέδιον λόγοι, ἐμφαίνοντες προφανεῖς παραβιάσεις τοῦ Συντάγματος, κανονίσαντος εὐκρινῶς τὰ περὶ διαρκείας τῶν συνόδων, τὰ περὶ γερουσιαστικῆς ἀποζημιώσεως καὶ τὰ περὶ ἐκπληρώσεως τῶν βουλευτικῶν καθηκόντων διὰ τῶν ἄρθρων 30, 31, 47, 58 καὶ 79, τὰ τρία πρῶτα ἐκ τῶν ὁποίων παρα-

τρέξας ὁ ἔντιμος βουλευτὴς Καλαβρύτων, ἐνόμισεν ὅτι εἶναι μέχρι τοῦδε ἀκανόνιστος ἡ διάρκεια τῶν βουλευτικῶν συνόδων. Ἂς ἐξετάσωμεν λοιπὸν ἤδη τὸ νομοσχέδιον καὶ ὑπὸ τὴν ἀντισυνταγματικὴν ἔποψιν του, ἀφ' οὗ ἐξετάσωμεν αὐτὸ ὑπὸ τὴν ἠθικήν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 30 τοῦ Συντάγματος ἔγκειται τῷ Βασιλεῖ τὸ δικαίωμα τοῦ συγκαλεῖν τακτικῶς καὶ ἐκτάκτως τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, τοῦ κηρύττειν τὴν ἔναρξιν καὶ λῆξιν τῶν συνόδων καὶ τοῦ διαλύειν τὴν Βουλήν· κατὰ δὲ τὸ ἑπόμενον 31, τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἀναβάλλῃ τὴν ἔναρξιν ἢ νὰ διακόπτῃ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐτησίας βουλευτικῆς συνόδου καὶ κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 47 ἡ διάρκεια ἑκάστης συνόδου δὲν δύναται νὰ ἦναι βραχυτέρα τῶν δυο μηνῶν. Ἐκ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τῆς διαρκείας ἐπὶ δύο τοὐλάχιστον μῆνας ἐξάγεται ἀριδήλως ὅτι τὸ Σύνταγμα θεωρεῖ ἀναγκαίαν καὶ ἀναπόφευκτον τὴν δίμηνον διάρκειαν τῆς συνόδου, ἀφίνει δὲ τὴν περαιτέρω διάρκειαν εἰς τὴν θέλησιν τοῦ Βασιλέως ἄνευ περιορισμοῦ, καθ' ὅσον κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Βασιλέως ὑφίσταται ἀνάγκη ἐλάσσονος ἢ μείζονος, μέχρις ἑνὸς κατ' ἀνώτατον ὅρον ἔτους, διαρκείας, ἐννοουμένης καὶ διὰ τῆς λέξεως ἐτησίως ἐν τῷ ἄρθρῳ 31 ὡς καὶ δωδεκαετὴς πρακτικὴ μᾶς διδάσκει τὴν τοιαύτην ἀλήθειαν, ὅτι δηλαδὴ ἡ διάρκεια τῆς συνόδου ἔχει ὡς τέρμα τὴν διὰ Βασιλικοῦ περὶ λήξεως τῆς συνόδου διατάγματος ἐκφραζομένην Βασιλικὴν ἀπόφασιν ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ τρίτου μέχρι τῆς τελευταίας τοῦ δωδεκάτου μηνὸς ἡμέρας τοῦ βουλευτικοῦ ἔτους· τὴν ἀλήθειαν ταύτην θέτει ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας ἡ διὰ τοῦ Βασιλικοῦ διατάγματος προταθεῖσα εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 67 τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ἡ Ἐθνοσυνέλευσις ηὐχήθη νὰ μένῃ ἀτροποποίητον κατὰ τὸ σχέδιον καὶ ὁ Βασιλεὺς παρεδέχθη τὴν τοιαύτην εὐχήν της.

Ἡ διὰ τοῦ Βασιλικοῦ διαγγέλματος προταθεῖσα τροποποίησις προσδιορίζει τὴν βουλευτικὴν ἀποζημίωσιν εἰς δραχμὰς χιλίας διακοσίας διὰ τὴν διάρκειαν πάσης τακτικῆς συνόδου, πρὸ τῆς ἀποπερατώσεως τῆς ὁποίας εἰς τοὺς ἀπουσιάζοντας ἢ παύοντας βουλευτὰς ἐλαττοῦται ἡ ἀποζημίωσις εἰς δραχμὰς τριακοσίας ἀνὰ ἕκαστον μῆνα συνεδριάσεως καὶ αὐξάνεται ἐπίσης τριακοσίας δι' ἑκάστην ἑκατοντάδα σύνοδον, καθ' ὅσον συμπεριλαμβανομένης

καὶ τῆς διαρκείας τῆς τακτικῆς τοῦ αὐτοῦ ἔτους συνόδου, ὑπερβαίνει τέσσαρας μῆνας. Καὶ ἐκ τοῦ γράμματος λοιπὸν καὶ ἐκ τοῦ πνεύματος τοῦ Βασιλικοῦ τούτου διαγγέλματος ἐξάγεται ὅτι ἡ διάρκεια τῶν τακτικῶν συνόδων ἀπεριόριστος οὖσα χρονικῶς ἐφ' ὅλον τὸ βουλευτικὸν ἔτος, ἐθεωρήθη περιοριστέα εἰς τετράμηνον χρονικὸν διάστημα, ὅπερ κατὰ τὴν εὐχὴν τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως δὲν παρεδέχθη, θεωρηθείσης ἀναγκαίας τῆς καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἀπεριορίστου καὶ ἐκ μόνης τῆς Βασιλικῆς θελήσεως διὰ τῆς κηρύξεως τῆς λήξεως τῆς συνόδου δυναμένης νὰ περιορισθῇ ἧττον τοῦ ἔτους διαρκείας. Ζήτημα λοιπὸν εὐκρινῶς ἀποφασισθὲν μεταξὺ Βασιλέως καὶ ἔθνους διὰ τῆς συντακτικῆς συνελεύσεως καὶ ἀποτελέσαν μέρος τοῦ Συντάγματος. δὲν δυνάμεθα οὔτε κἂν νὰ θίξωμεν νομοθετικῶς, χωρὶς νὰ ὑπερβῶμεν τὴν ἁρμοδιότητα ἡμῶν, χωρὶς νὰ σφετερισθῶμεν τολμηρῶς δικαιώματα συντακτικῆς Συνελεύσεως, χωρὶς νὰ παραβιάσωμεν ἀπροκαλύπτως τὸ Σύνταγμα ἡμῶν, προποποιοῦντες τὸ 47 ἄρθρον αὐτοῦ διὰ προσθήκης πρὸς ἀναπλήρωσιν δῆθεν ἐλλιψέως τινος ἐν αὐτῷ· ἀλλ' οἱ φρονοῦντες τὰ ἐναντία ἐμοῦ προτείνουν πάντοτε ὡς πρόφασιν τὴν πολιτικὴν ἀνάγκην, ὡς λόγον τῆς ὁποίας ἀναφέρουν τὴν πρὸς ἐρεθύτητα πρόθεσιν τὴν εἰς τὰ βουλευτικὰ Σώματα ἀπό τινος κατὰ τὸν Βουλευτὴν Ἀττικῆς ἀποδιδομένην. Τὴν τοιαύτην πολιτικὴν ἀνάγκην ἀπέδειξεν ἀνωτέρω συνηγοροῦσαν ὑπὲρ τῶν πολεμούντων τὸ νομοσχέδιον, πρὸς σωτηρίαν τῆς τιμῆς τῆς Βουλῆς, πρὸς ἀπόκρουσιν πάσης ἐξ ἀγνοίας βεβαίως προερχομένης ἀντισυνταγματικῆς ἐνεργείας. Ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποτεθῇ πρὸς στιγμὴν ὅτι ὑφίσταται τις πολιτικὴ ἀνάγκη ἀπαιτοῦσα συντονωτέραν καὶ κατὰ παραβίασιν καὶ αὐτῆς τῆς συνταγματικῆς ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας διάρκειαν, μήπως ἡ πολιτικὴ ἀνάγκη αὕτη δὲν θεραπεύεται διὰ τῆς χρήσεως τοῦ περὶ λήξεως τῆς Συνόδου δικαιώματος τοῦ Βασιλέως; πρὸς τί λοιπὸν, ὑπάρχοντος τοιούτου εὐχερῶς συνταγματικοῦ καὶ ἀνεπικινδύνου μέσου, νὰ καταφύγωμεν εἰς μέτα ἀντισυνταγματικὰ ἢ συνταγματικῶς ἀμφίβολα, εἰς μέσα ὑπερβαλόντως ἐπικίνδυνα;

Ἀποδείξας τὸ ἀντιπολιτικὸν, καὶ ἀντισυνταγματικὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ διὰ νόμου προσδιορισμοῦ τῆς διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων, μετέβαινει ἤδη εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ ἀπόδειξιν τῆς ἐπίσης ἀντιπολιτικῆς, ἐπίσης ἀντισυνταγματικῆς ἀρχῆς περὶ συντάξεως τοῦ σώματος τῆς Γερουσίας.

Ἐνταῦθα ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς παρετήρησεν εἰς τὸν ἀγορεύοντα βουλευτὴν Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς, ὅτι τὰς περὶ γερουσιαστικῆς συντάξεως ἀντιρρήσεις του, δύναται νὰ προτείνῃ καὶ νὰ ἀναπτύξῃ, ὅταν ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα τοῦ νομοσχεδίου φθάσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἀντικειμένου τούτου· τοῦ δὲ βουλευτοῦ Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς διϊσχυριζομένου ὅτι καὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο τῆς συντάξεως καὶ ἄλλα ἔτι ἀφορῶντα τὴν ἐν γένει ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου εἶναι συζητητέα καὶ ἤδη, ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο ὅτι ἡ περὶ συντάξεως συζήτησις ἀνήκει εἰς τὰ καθέκαστα καὶ αἱ ἀντιρρήσεις τοῦ βουλευτοῦ Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς δύνανται νὰ προταθῶσι καὶ ἀναπτυχθῶσιν ἐν ἐκείνοις.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι πρὸ ἑνὸς ἔτους ὅτε εἰσήχθη ὅμοιον περὶ διαρκείας τῶν συνόδων νομοσχέδιον, καὶ πρὸ δύο μηνῶν ἀφ' οὗ ὑπεβλήθη τὸ ἤδη προκείμενον εἰς συζήτησιν, ἐξέφρασε καὶ κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιστάσεις τὴν ὑπὲρ τῶν νομοσχεδίων ἰδέαν του, διότι ἀμφότερα σκοπὸν εἶχον νὰ κανονίσωσι τὴν διάρκειαν τῶν συνόδων καὶ νὰ δώσωσι τέρμα εἰς τὴν ἀνώμαλον ταύτην κατάστασιν. Οὐδεὶς ἐξ ὅσων ἐπολέμησαν τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου ἠρνήθη τὸ προσγινόμενον ἄτοπον τῆς καθ' ὅλον τὸ ἔτος διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων, καὶ πάντες μάλιστα ὡμολόγησαν ὅτι τοῦτο εἶναι ἐπιβλαβής τις ἀνωμαλία. Καὶ τῷ ὄντι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ ἀληθὴς συνταγματικὴ πολιτεία, ὅταν εἰς ὁμαλὴν πραγμάτων κατάστασιν αἱ σύνοδοι τῶν Βουλῶν διαιωνίζονται. Τοῦτο εἶναι ἀρχὴ ἀναντίρρητος, εἶναι ἀλήθεια ἱστορικῶς ἀνεγνωρισμένη. Ὁσάκις ἀλλαχοῦ ὑπῆρξαν διαρκεῖς αἱ σύνοδοι τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, ἡ ἱστορία μᾶς διδάσκει ὅτι τὰ ἔθνη ἐκεῖνα ἐκάθηντο ἐπὶ δεινοῦ ἡφαιστείου καὶ ἡ ὕπαρξις αὐτῶν ἐσαλεύετο ὑπὸ πολιτικῶν καταιγίδων. Ἀπόδειξις ἡ Ἀγγλία καὶ Γαλλία, ὅπου τὰ νομοθετικὰ Σώματα ὑπῆρξαν διαρκῆ ἐπὶ ὁλόκληρα ἔτη, διότι ἀνωμαλίαι πραγμάτων καὶ κίνδυνοι αὐξῶς ἀπῄτουν τὴν παρουσίαν των. Ἀλλὰ παρ' ἡμῖν ἀφοῦ τοιαῦται δὲν ἐπίκεινται περιστάσεις, ἀφοῦ τὰ πάντα βαίνουσι ἐν ἡσύχῳ πορείᾳ, ἡ διαρκὴς τῶν Σωμάτων παράτασις εἶναι ἄτοπος, καὶ ἢ ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία θέλει ἀπορροφήσει τὴν νομοθετικὴν, ἢ τοὐναντίον αὕτη θέλει ὑποδουλώσει εἰς ἑαυτὴν τὴν ἑτέραν. Ποῖον τούτων ἐγένετο παρ' ἡμῖν, δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ τὸ εἴπῃ· ἡ συνείδησις τῆς κοινωνίας, ἡ ἐθνικὴ συνείδησις ἀπεφήνατο περὶ τούτου. Ἀλλὰ ποία τῶν δύο τούτων ἐξουσιῶν πτταίει, δὲν θέλει νὰ εἴπῃ, διότι δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ ἔλθῃ εἰς ἀντεγκλήσεις, ἀλλ' ἡ τοιαύτη κατάστασις πρέπει νὰ παύσῃ καὶ πρέπει νὰ ἔλθωμεν

εἰς πραγματικήν τινα ἐφαρμογὴν τοῦ Συντάγματος. Ἐπαινεῖ διὰ τοῦτο καὶ τὴν παροῦσαν ὡς καὶ τὴν προϋπάρξασαν Κυβέρνησιν, διότι ἔσπευσαν νὰ δώσωσι τέρμα εἰς τοιαύτην πραγμάτων κατάστασιν. Δωδεκαετὴς πεῖρα ἀρκούντως μᾶς ἐδίδαξεν ἤδη ὅτι τὰ νομοθετικὰ Σώματα ὑπῆρξαν παρ' ἡμῖν ἀείποτε διαρκῆ· ἂν δὲ, ὡς λέγουν τινες, πταίωσιν αἱ κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεις, μὴ λησμονήσωμεν ὅτι εἰς τὰς ἕδρας τῶν ὑπουργῶν περιῆλθον οἱ ἄριστοι μέχρι τοῦδε πολῖται, καὶ ὅλοι οἱ ἄνδρες τῶν διαφόρων κομμάτων· δυνάμεθα λοιπὸν νὰ εἴπωμεν, ὅτι μεταξὺ ὅλων οὐδεὶς εἶχε τὴν πρόθεσιν νὰ περιστείλῃ τὸ τοιοῦτον κακόν; Τὸ βέβαιον ἄρα εἶναι ὅτι ὑπῆρχον προσκόμματα καὶ λόγοι εἰς τὴν παράτασιν ταύτην. Ἀλλ' ἡ μετὰ τῆς Κυβερνήσεως διηνεκὴς συνάφεια τῶν Βουλῶν κακὰ φέρει ἀποτελέσματα, διότι λησμονοῦσιν οἱ ἀντιπρόσωποι τὰς ἐντολὰς τῶν ἐκλογέων αὐτῶν, οὐδὲ βλέπουν ἐκ τοῦ πλησίον τὰς παρουσιαζομένας ἀνάγκας των, ἐντεῦθεν δὲ βεβαίως δὲν ὠφελοῦνται. Τὸ νομοσχέδιον λοιπὸν τοῦτο εἶναι ὑπαγόρευσις τῆς κοινῆς γνώμης, εἶναι ἡ ἀντανάκλασις ἀνάγκης κοινωνικῆς. Ἀλλ' ἂς ἰδωμεν ἔτι ἂν διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου καταστρέφωνται, ὡς λέγουν οἱ ἐναντίοι, ἄρθρα ῥητὰ τοῦ Συντάγματος, καὶ ἂν κατὰ συνέπειαν δὲν εἶναι ἔργον ἡμῶν νὰ ψηφίσωμεν τὸν τοιοῦτον νόμον. Τί λέγει τὸ ἄρθρον 30 τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ἀνέγνω πρὸς ὑμᾶς ὁ βουλευτὴς Λακεδαίμονος; Ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ συγκαλεῖν καὶ διαλύειν τὰ νομοθετικὰ Σώματα. Τί λέγει δὲ καὶ τὸ 31 ἄρθρον; Ὅτι ὁ Βασιλεὺς δύναται νὰ ἀναβάλλῃ τὴν ἔναρξιν ἢ καὶ νὰ διακόπτῃ τὴν ἐξακολούθησιν τῶν ἐτησίων συνόδων. Ἀλλ' ἐξ ἀμφοτέρων τῶν διατάξεων τούτων δύναται νὰ ἐξαγάγῃ τις ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἀντίκειται πρὸς τὸ Σύνταγμα, ὅτι δὲν εἶναι ἔργον τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας ἡ ψήφισις τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νόμου καὶ ὅτι ἀπαιτεῖται πρὸς τοῦτο ἡ ψῆφος συντακτικῆς Συνελεύσεως; ἐὰν διέλθῃ τις πάντα τὰ ἄρθρα τοῦ ἡμετέρου Συντάγματος, θέλει ἴδει ὅτι οὐδὲν τούτων ὁρίζει τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς τῶν Βουλῶν διαρκείας, καὶ ἐπομένως τὸ προκείμενον νομοσχέδιον δὲν ἀντιβαίνει πρὸς τὸ Σύνταγμα, ἀλλὰ συμπληροῖ μόνον τὸ 47 ἄρθρον αὐτοῦ. Τὸ Σύνταγμα ἀρκούμενον νὰ θέσῃ φραγμὸν κατὰ τῶν εἰσπηδήσεων τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ἔθεσε διὰ τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῆς ἐπὶ δύω μῆνας ὑπάρξεως τῶν Συνόδων, ἀλλ' ἀφῆκεν ἀπροσδιόριστον τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς διαρκείας αὐτῶν, καὶ ἐπομένως δύναται νὰ ὁρίσῃ τοῦτον ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία. Δὲν διαφεύγει λοι-

πὸν τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Βουλῆς ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἀνωτάτου ὅρου ἐντὸς τοῦ ὁποίου δύνανται νὰ ἐπεκταθῶσιν αἱ Σύνοδοι, καὶ ἡ Κυβέρνησις θέτουσα τέρμα εἰς τὴν τοιαύτην ἀνωμαλίαν, ἔφερε τὸ ὑπ' ὄψιν ἡμῶν νομοσχέδιον, ἵνα καταστῇ πλέον τὸ Σύνταγμα ἀλήθεια ἐν Ἑλλάδι. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ὑπὲρ τῶν γερουσιαστῶν διάταξιν τοῦ νομοσχεδίου, οἱ λόγοι τῶν ὑπεναντίων ἐὰν δὲν ἦναι ἰσχυροί, εἶναι τουλάχιστον ἰσχυροφανεῖς, διότι ἓν ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, τὸ 79 ὁρίζει ὅτι οἱ γερουσιασταὶ λαμβάνουσιν ἀποζημίωσιν ἐφ' ὅσον ἐργάζονται· ἀλλὰ καὶ οἱ λόγοι οὗτοι δὲν φαίνονται τόσον ἰσχυροί, ὥστε νὰ δείξωσιν ὅτι παραβιάζεται ἡ μνησθεῖσα διάταξις του Συντάγματος. Ὅταν, ὡς ὀρθῶς ἐξήγησεν ὁ εἰσηγητὴς, ἀναλογισθῶμεν ὅτι ἡ Ἐθνοσυνέλευσις προνοοῦσα ὑπὲρ τῶν γερουσιαστῶν, ἀνεγνώρισε τὰς ἕδρας αὐτῶν ἰσοβίους, δὲν μένει τότε ἀμφιβολία ὅτι σκοπὸς τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως ἦτον νὰ καταστήσῃ ἀνεξάρτητον τὸ νομοθετικὸν τοῦτο Σῶμα. Δὲν εὑρίσκει δὲ καὶ τὴν ὑπάρχουσαν, ὡς εἶπεν ὁ βουλευτὴς Λακεδαίμονος, ἰσότητα μεταξὺ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καθ' ὅσον, διὰ νὰ διορισθῇ τις γερουσιαστὴς, ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ προσόντα, τὰ ὁποῖα νὰ καθιστῶσιν αὐτὸν διακεκριμένον πολίτην, καὶ καθ' ὅσον οἱ πλεῖστοι αὐτῶν εἶναι ἄνδρες ἐπίσημοι τοῦ ἀγῶνος, ἐξαντλήσαντες τὰς περιουσίας των ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ ἔργου καὶ διαμένοντες διαρκῶς ἐν Ἀθήναις πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν νομοθετικῶν ἔργων των. Εἶναι λοιπὸν σύνταξις καὶ ὄχι ἀποζημίωσις ἡ πρὸς αὐτοὺς ἀπονεμομένη χορηγία καὶ ὡς τοιαύτη δὲν ἐμποδίζεται ἀπὸ τὸν θεμελιώδη νόμον. Ἐπὶ τέλους φέρων τὴν κρίσιν του καὶ ἐπὶ τῶν κανονιστικῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου, συμφωνεῖ καὶ αὐτὸς ὅτι δὲν ἔχουσι χώραν ἐντὸς αὐτοῦ καὶ πρέπει νὰ τεθῶσιν ἐν τῷ κανονισμῷ τῆς Βουλῆς. Παύων συμπεραίνει ὅτι, ἂν θέλωμεν νὰ ἦναι τὸ Σύνταγμα ἀλήθεια ἐν Ἑλλάδι, πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὸ ὑπ' ὄψιν ἡμῶν νομοσχέδιον, πρέπει νὰ ζητήσωμεν τὴν τροποποίησιν τοῦ περὶ ἐκλογῶν νόμου καὶ νὰ εὐχηθῶμεν τὴν μεταῤῥύθμισιν τοῦ ὑπάρχοντος περὶ δήμων νόμου· ἄλλως, δὲν θέλομεν ἔχει Σύνταγμα, θέλομεν ἔχει ἓν ψεῦδος.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι ὁ βουλευτὴς Καλαβρύτων ὑποστηρίζων τὴν ἰδέαν αὐτοῦ, ἔφερε λόγους τοὺς ὁποίους ἠδύνατο νὰ ἐκθέσῃ τις ἐντὸς τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως, καὶ πάντες οὗτοι οἱ λόγοι ἀνεπτύχθησαν τότε μετὰ πολλῆς ἀκριβείας, καὶ κατὰ συνέπειαν ἦλθεν ἡ Ἐθνοσυνέλευσις εἰς ὡρισμένην ἀπόφασιν. Δὲν πρόκειται λοιπὸν νὰ ἐξετάσωμεν ἡμεῖς σήμερον τί συμφέρει γε-

νέσθαι, ἀλλὰ μετ' εὐλαβείας νὰ προσέξωμεν ἐὰν τὸ νομοσχέδιον ἀντίκειται πρὸς τὸ Σύνταγμα. Καὶ παραλείπων πᾶσαν ἀπόδειξιν ἄλλην, ἀφοῦ οἱ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσαντες κατέδειξαν τὰ παραβιαζόμενα ἄρθρα, παρατηρεῖ ὅτι, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Καλαβρύτων, τὸ Σύνταγμα ἀφῆκεν ἀπροσδιόριστον τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς διαρκείας, ἡμεῖς δὲ καλούμεθα νὰ προσδιορίσωμεν ἤδη αὐτόν. Τοῦτο δὲν εἶναι ἐκ πρώτης ἀρετηρίας παραβίασις τοῦ Συντάγματος; Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ἐρχόμεθα νὰ προσθέσωμεν ἐντὸς αὐτοῦ ὅ,τι ἡ ἐθνικὴ Συνέλευσις παρέλειψε νὰ προσθέσῃ; Παρέλειψε δὲ τοῦτο οὐχὶ βεβαίως ἄνευ σκοποῦ, ἀλλὰ διότι, λογικῶς θεωρουμένου τοῦ πράγματος, δὲν ἠδύνατο νὰ προσδιορίσῃ αὐτὴ τὸν χρόνον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου νὰ διεξάγωνται τὰ νομοθετικὰ ἔργα, καὶ ἀρκεῖ τὸν προσδιορισμὸν τοῦτον εἰς τὸν Βασιλέα. Μία παρατήρησις τοῦ βουλευτοῦ Πανεπιστημίου, ἡ ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐπιτροπῆς ἀναφερομένη, εἶναι τῷ ὄντι ἀξία τῆς προσοχῆς μας, διότι κατ' αὐτὴν, ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία δὲν εἶναι μηχανή τις, ἣν διαθέτομεν ὅπως τύχῃ, καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ ὁρίσωμεν τὸν χρόνον τῆς κοινοβουλευτικῆς ἐνεργείας, καθ' ὅσον ἐξαρτᾶται ἐκ περιστάσεων διαφόρων. Τὸ ἀόριστον ἑπομένως ἑκάστης Συνόδου οὐ μόνον συνταγματικὸν εἶναι, ἀλλὰ καὶ συμφέρει εἴς τε τὴν Βασιλείαν καὶ εἰς τὸ ἔθνος. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ὑπὲρ τῆς γερουσίας προτεινόμενα ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου, σαφεστέραν διάταξιν τῆς τοῦ 97 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος δὲν δυνάμεθα νὰ ζητήσωμεν, κατ' αὐτὴν δὲ οἱ γερουσιασταὶ μισθοδοτοῦνται ἐφ' ὅσον ἐργάζονται μόνον. Ἡ διάταξις αὕτη ἐρρίφθη τυχαίως ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως; Ὄχι· ἀπ' ἐναντίας ἐγένοντο μακραὶ περὶ τούτου συζητήσεις, ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν τὰ ἐκ τοῦ ἀγῶνος δικαιώματα τῶν γερουσιαστῶν, ἐξετιμήθη ἡ ἐνεστῶσα πενία των, καὶ οὕτω παρεδέχθη ἡ ἐθνοσυνέλευσις τὸ 97 ἄρθρον. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων οὔτε ἀνάγκη εἶναι οὔτε ἐξουσίαν ἔχομεν νὰ περιβληθῶμεν ἡμεῖς μὲ συντακτικὰ ἔργα, καὶ ἤθελεν εἶσθαι ἁμάρτημα καὶ τὸ νὰ διανοηθῶμεν νὰ φέρωμεν μεταῤῥυθμιστικὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ Συντάγματος· ὥστε ἀπέναντι τῆς ἰδέας μόνον αὐτῆς πᾶν ἐπιχείρημα ἄλλο ἐκλείπει. Διὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς παρελθούσης Κυβερνήσεως εἰσαγωγὴν τοιούτου νομοσχεδίου καὶ σήμερον ἐπὶ τοῦ τεθειμένου ὑπ' ὄψιν τοῦ Σώματος ἐθεώρησεν ἀμφότερα τὰ νομοσχέδια ταῦτα ἀντισυνταγματικά. Μὴ λέγωσι δέ τινες, ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἶναι ἔκφρασις τῆς κοινῆς ἀνάγκης, καθ' ὅσον καὶ ὁ ὑπουργικὸς τύπος τὸ κατέκρινεν ἤδη καὶ ἡ κοινὴ

γνώμη δὲν δίδει σημεῖα ἐπιδοκιμασίας. Ἡ Βουλὴ ἐν διαστήματι δύω περίπου μηνῶν ἐψήφισεν, ὡς δὲν ἀγνοεῖτε, τόσα νομοσχέδια, ὅσα δὲν ὑπεβλήθησαν ἄλλοτε ἐν μιᾷ περιόδῳ. Ποῦ λοιπὸν ἡ θρυλλουμένη ἔλλειψις τῆς Βουλῆς; πόθεν ἡ ἀνάγκη τῆς εἰσαγωγῆς νόμου τοιούτου; Ἐπειδὴ δὲ οἱ πλεῖστοι τῶν προαγορευσάντων εἶπον, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἐκφράζουσι τὰ αἰσθήματά των, λέγει καὶ αὐτὸς, ὅτι ἡ ἐξήγησις αἰσθημάτων τοιούτων εἶναι περιττὴ, ἀφ' οὗ καὶ ἄρθρα ὁλόκληρα τοῦ Συντάγματος ἀντίκεινται πρὸς τὸ νομοσχέδιον, καὶ ἡμεῖς δὲν εἴμεθα ἁρμόδιοι νὰ τροποποιήσωμεν τὸν ἰσχύοντα νόμον τοῦ Κράτους.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἔχομεν ὑπ' ὄψιν ἓν νομοσχέδιον μεγάλης σπουδαιότητος καὶ μελέτης, ὡς ἀποδεικνύεται τοῦτο καὶ ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, διαιρεθείσης εἰς τέσσαρας διαφόρους γνώμας, καὶ ἀπὸ τὴν μακρὰν ταύτην συζήτησιν, καθ' ἣν οἱ μὲν διϊσχυρίζονται ὅτι προσβάλλεται τὸ Σύνταγμα εἰς διαφόρους αὐτοῦ διατάξεις, οἱ δὲ ζητοῦν νὰ ἀποδείξωσι τὸ ἐναντίον. Τίς λοιπὸν θέλει ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς τοιαύτης διαφωνίας; Ἡ σύνεσις, καὶ διὰ τοῦτο ἐπικαλεῖται τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς. Εἶναι δὲ καὶ σπουδαῖον τὸ νομοσχέδιον, διότι περιλαμβάνει ἐν ἑαυτῷ τρεῖς ταὐτοχρόνως ἀρχὰς, τὴν περὶ διαρκείας τῶν Συνόδων, τὴν περὶ συνταξιοδοτήσεως τῶν γερουσιαστῶν καὶ τὴν περὶ κανονιστικῶν διατάξεων τῶν Σωμάτων. Πρὸς πλείονα λοιπὸν εὐκολίαν περιοριζόμενος ἤδη ἐπὶ τῆς πρώτης ἀρχῆς, ἐπιφυλάσσεται νὰ φέρῃ εἰς τὰ καθ' ἕκαστα τὴν γνώμην αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν δύω ἀρχῶν. Πᾶσα εἰσαγωγὴ νόμου ἔχει ἀναμφιβόλως ἀντικείμενον ἀναγκαῖόν τινα, ἣν προτίθεται νὰ θεραπεύσῃ· ἐνταῦθα λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις ἐν τῇ φρονήσει αὐτῆς εὗρεν ὅτι ἄτοπον εἶναι τὸ νὰ διαρκῇ ἑκάστη σύνοδος ἐτησίως. Ἀλλ' ἐν ᾧ φαίνεται ἀφ' ἑνὸς τοιαύτη τις περὶ προσδιορισμοῦ τῶν Συνόδων ἀνάγκη, ἀφ' ἑτέρου ὅμως καὶ ὡς βουλευτὴς καὶ ὡς ὑπουργὸς διατελέσας δύναται νὰ εἴπῃ μετὰ πολλῆς παποιθήσεως, ὅτι ἡ ἀνάγκη αὕτη δὲν προῆλθεν οὔτε ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως οὔτε ἐκ μέρους τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων. Μὴ οὔσης ὅμως γνωστῆς τῆς αἰτίας εἰς τὸν ἔξω κόσμον, ἠγέρθησαν πικραὶ κατὰ τοῦ ἔθνους ἡμῶν συκοφαντίαι, ἠκούσθησαν καὶ ἀκούονται φωναὶ ξένων, διαδιδόντων ὅτι ὑπάρχει πλήρης ἀνωμαλία καὶ ἀποσύνθεσις ἐν Ἑλλάδι, διότι δὲν θέλουσι διαρκεῖ αἱ σύνοδοι τῶν Βουλῶν. Ἀλλ' εἰς τιμὴν τοῦ ἔθνους ὀφείλει νὰ διακηρύξῃ ὅτι αἱ αἰτιάσεις αὗται εἰσὶν ἄδικοι, ἐπειδὴ ἀφ' οὗ τῷ

1843 διὰ τῆς ἐνδοξοτέρας ἐγέρσεως μετέβημεν ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλο πολίτευμα, ἐννοεῖται ὅτι ἦτον ἀνάγκη νὰ ὀργανισθῇ τὸ Κράτος ἐξ ὁλοκλήρου, νὰ λάβῃ νέαν ὅλως διάφορον φάσιν καὶ νὰ εὑρεθῇ περιεβλημένον μὲ ὅλα τὰ στοιχεῖα συνταγματικῆς πολιτείας. Ἐντεῦθεν ἡ ἀνάγκη τῆς διαρκοῦς ὑπάρξεως τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, ἐντεῦθεν τὸ ἀπαραίτητον τῆς ἀδιαλείπτου αὐτῶν ἐνεργείας. Ῥίψατε ἓν βλέμμα καὶ εἰς τὸ ἐνεστὼς ἔτι σημεῖον τῶν κοινοβουλευτικῶν ἔργων, καὶ θέλετε ἰδεῖ ὅτι ἐν διαστήματι δύω μόλις μηνῶν μᾶς ἔφερον ὑπὲρ τὰ 80 νομοσχέδια, καὶ ὅτι ἡ σύνοδος αὕτη ἐπεκτείνεται μέχρι τῆς τελευταίας τῆς περιόδου ἡμέρας, ἵνα ἐπιψηφίσωμεν καὶ ὅσα καθ' ἑκάστην εἰσάγονται. Τὴν δὲ διάρκειαν τῶν Σωμάτων ταύτην οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι δὲν ἐπροκάλεσεν ἔλλειψις, ἀλλ' ἐθεώρησαν αὐτὴν ἀναγκαίαν καὶ ἡ παροῦσα καὶ ἡ προηγηθεῖσα Κυβέρνησις, διότι ἄλλως δὲν ἠθέλαμεν ἔχει τόσα ὡραῖα νομοθετήματα, ὅσα κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐδώκαμεν ἐπεψηφισμένα. Μὴ συκοφαντῶμεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ἑαυτούς, παραδεχόμενοι ὅσα φωναὶ ἄδικοι ἐπιτοξεύουσι καθ' ἡμῶν, διότι οὔτε ἡ Κυβέρνησις, οὔτε ἡ Βουλὴ οὔτε ἡ Γερουσία συνέτειναν εἰς τὴν διάρκειαν τῶν Συνόδων, ἀλλ' ἦτον τοῦτο συνέπεια ἀνάγκης ἀπαραιτήτου. Ἀλλὰ θέλουσιν ἴσως τὸν ἐρωτήσει· πρέπει νὰ διαιωνισθῇ ἡ τοιαύτη παράτασις τῶν νομοθετικῶν ἔργων; Ὄχι βεβαίως, καὶ ἀρκεῖ πρὸς ἐγγύησιν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην τοῦ περιορισμοῦ, ἵνα φροντίζον διὰ τὴν ἔγκαιρον εἰσαγωγὴν τῶν νομοσχεδίων του, φέρῃ τὴν δέουσαν θεραπείαν. Ἀλλὰ παρατηροῦσι τινές, ὅτι περιορίζοντες τὸ ἀπροσδιόριστον τῶν Συνόδων, προσβάλλομεν τὸ Σύνταγμα κατ' εὐθείαν, τὸ ὁποῖον ἀρῆκεν αὐτὰς ἄνευ ὁρίου τινὸς διαγεγραμμένου. Τὴν ἀλήθειαν ταύτην συνομολογεῖ καθ' ὁλοκληρίαν, ἀλλ' ἐπιφυλάσσεται νὰ ἀναπτύξῃ αὐτὴν ἐν οἰκείῳ τόπῳ καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν ἤθελε γίνει δεκτὴ ἡ ἐπὶ τούτῳ τροπολογία του. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν νομίζει ὅτι πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, καὶ ὅταν ἐλθωμεν εἰς τὰς λεπτομερείας αὐτοῦ, δυνάμεθα νὰ ζητήσωμεν πᾶν ὅ,τι θεωροῦμεν ὡς θεραπευτικὸν μέσον.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι καὶ ὅτε εἰσήχθη ὑπὸ τῆς παρελθούσης Κυβερνήσεως τὸ πρῶτον περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου νομοσχέδιον, τὴν αὐτὴν ἐξέφρασε γνώμην, ἣν ἔρχεται νὰ ὑποστηρίξῃ καὶ σήμερον. Ἐξ ὅσων ἤκουσεν ἰδεῶν κατὰ τοῦ νομοσχεδίου τὸ τελευταῖον ἐπιχείρημα τῷ ἐφάνη τὸ μᾶλλον παραδοξον, καθ' ὅσον εἶπε πρὸς τοὺς ἄλλους ὁ βουλευτὴς Ἐπιδαύρου, ὅτι

ἂν ἐν τῷ 31 ἄρθρον τοῦ συντάγματος ἀναφέρει τὴν φράσιν ἑτησίας συνόδου ἔπεται ὅτι ὁρίζει αὐτὴν εἰς ἐνιαύσιον. Ἀλλ' ἤθελε καταχραισθῇ τῆς ὑπομονῆς τῆς Βουλῆς ἐὰν ἐπιχείρει νὰ ἀναπτύξῃ τοιαύτην ἐξήγησιν, ἂν ἔλεγεν, ὅτι διὰ τῆς φράσεως ταύτης δὲν ἐννοεῖ τὸ 31 ἄρθρον ἢ τὴν κατ' ἔτος συνερχομένην ἁπλῶς Σύνοδον. Ἂν δ' ἡ Ἐνοποιοῦσα εἶπε τῷ ὄντι ὅτι αἱ σύνοδοι διαρκοῦσι καθ' ὅλον τὸ ἔτος, πόθεν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ συγκαλῇ αὐτὰς καὶ ἐπάκτους; πόθεν ἡ διαταξις καθ' ἣν βουλευταὶ καὶ γερουσιασταὶ δὲν συλλαμβάνονται οὐδὲ φυλακίζονται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Συνόδου, ἢ δὲν ὑπόκεινται εἰς προσωπικὴν κράτησιν ἑβδομάδας τινὰς πρὸ τῆς ἐνάρξεως καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς Συνόδου; εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἰσοβίους τοὺς γερουσιαστὰς καὶ τριετῶς τοὺς βουλευτὰς τὸ Σύνταγμα ἀπήλλαξε τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ὑπογρεώσεως τοῦ ἐκπληροῦν τὰς πολιτικὰς ὑποχρεώσεις των; Ἀλλ' ἐπαναλέγει· καταχράται τοῦ καιροῦ τῆς Βουλῆς ἀντιτιθέμενος τοιαῦτα ἐπιχειρήματα. Ἐφάνη δὲ ἀναπόστατος ὁ διϊσχυρισμὸς τῶν λεγόντων, ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἀντίκειται πρὸς τὸ Σύνταγμα, ἐπειδὴ διέρχεται πᾶν ἄρθρον αὐτοῦ, καὶ οὐδὲν γράμμα τοῦ Συντάγματος εὑρίσκει ἐπιδεδαιοῦν τὴν ἰδέαν αὐτῶν. Ἐν τοιαύτῃ λοιπὸν περιπτώσει πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν τὸ πνεῦμα τοὐλάχιστον τοῦ Συντάγματος, ὅπως ὁδηγηθῶμεν εἰς λύσιν τοῦ προκειμένου. Ποῖον εἶναι τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου; Νὰ μένωμεν ἐν Ἀθήναις μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας ἑκάστης Συνόδου; Νὰ παρατείνωμεν τὰς ἐργασίας ἡμῶν μέχρι καὶ τῆς ἐσχάτης ἡμέρας τοῦ ἔτους; Ὄχι· τοιοῦτον δὲν ἠθέλησε νὰ ἦναι τὸ πνεῦμα τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως. Ὑπῆρξαν, εἶναι ἀληθὲς, περιστάσεις, καθ' ἃς αἱ σύνοδοι τῶν Σωμάτων διετηρήθησαν ἀλλαχοῦ ἐπὶ ὁλόκληρα ἔτη, ἀλλ' ἤθελε λυπήσῃ τὴν εὐαισθησίαν τῆς Βουλῆς ἐὰν περιέγραφε τὰ συμβεβηκότα ἐκεῖνα· ἀρκέτει μόνον νὰ εἴπῃ ὅτι ἂν εἰς τὴν Ἀγγλίαν διετηρήθησαν συνεχῶς ἐπὶ δέκα πέντε ἔτη τὰ νομοθετικὰ Σώματα, ἡ Ἀγγλία εὑρίσκετο εἰς τοιούτους πολιτικοὺς κλονισμοὺς ἐπὶ πολλὰς δεκάδας ἐτῶν μέχρι τοῦ 1688, εἰς δὲ τὴν Γαλλίαν ἡ κοινωνικὴ τρικυμία ἐξηκολούθησεν ἀπὸ τοῦ 1793, τὸ δὲ τελευταῖον κῦμα ἐξέπνευσεν ἐπὶ τοῦ 1848. Καὶ ἤδη, παρ' ἡμῖν, ἐν μέσῳ ἐντελοῦς ἠρεμίας, ἔρχονται οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Ἔθνους νὰ ἐργασθῶσι παραλλήλως μὲ τὴν Κυβέρνησιν, καὶ ἀντὶ νὰ ἔχωσι τὸ κυριαρχικὸν ἔνδυμα τοῦ ἀντιπροσώπου, ἐνδύονται τὸ φόρεμα τοῦ ὑπαλλήλου! Καὶ ἐν τούτοις οἱ ἀντιπρόσωποι

οὗτοι ἔχουν τὴν ὑψηλὴν ἐντολὴν τῆς μεταξὺ Κυβερνήσεως καὶ λαοῦ μεσιτείας, ἵνα εἰς μὲν τὴν Κυβέρνησιν μεταβιβάζωσι τὰς ἀνάγκας καὶ τας εὐχὰς τοῦ λαοῦ, εἰς τοῦτον δὲ διεμηνεύωσι τὰς νομοθετηθείσας πράξεις καὶ τοὺς σκοποὺς τῆς Κυβερνήσεως. Πῶς θέλουσιν ἐκτελέσει τὸ ἱερὸν τοῦτο καθῆκον καὶ πρὸς τὴν ἐξουσίαν καὶ πρὸς τὸ Ἔθνος, ὅταν ἐρχόμενοι εἰς Ἀθήνας, διατελῶσιν ἐν πλήρει τῶν Βουλῶν διαρκείᾳ; Τὸ καθ' αὑτὸν, δὲν ἐξετάζει ποίος σφάλλει, ἡ ἐξουσία ἢ τὰ Σώματα, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα αὐτό, τὸ πρᾶγμα δὲ εἶναι κακὸν, καὶδὲν φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ συγκαλύπτωμεν τὰ κακὰ, ἀλλὰ νὰ λέγωμεν αὐτὰ παρρησίᾳ καὶ νὰ ζητῶμεν τὴν θεραπείαν των. Παράδειγμα τοιοῦτον ἔδωκε πρὸς ἡμᾶς ἡ Ἀγγλία, ἥτις ἐσχάτως, διαρκούντος τριμήνου πολέμου, εἶχε τὴν εὐτολμίαν νὰ ἐπιτρέψῃ τὰ λάθη της καὶ διορθώσῃ αὐτὰ δεόντως. Μετὰ θάρρους λοιπὸν ἂς εἴπωμεν καὶ ἡμεῖς, ὅτι εἶναι κακὴ ἡ κατάστασις αὐτὴ τῶν πραγμάτων, καὶ ἂς ζητήσωμεν τὴν θεραπείαν, καθ' ὅσον τὸ κακὸν δὲν περιορίζεται μόνον ἐσωτερικῶς, ἀλλὰ βλάπτει καὶ ἐξωτερικῶς τὴν ὑπόληψιν τοῦ Ἔθνους· τί ὠφελεῖ νὰ προσποιούμεθα ὅτι δὲν ἀκούομεν, ἐν ᾧ ἀντηχεῖ εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην ὅτι παίζομεν μὲ τὸ Σύνταγμα, δὲν γινόμεθα συνένοχοι, ἐὰν δὲν διορθώσωμεν τοῦ λοιποῦ τὸ κακόν; ἠρώτησέ τις τῶν ἀγορευσάντων εἰς ποῖον Ἔθνος εὑρίσκει ὅμοιον παράδειγμα, ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς ὁδηγὸς πρὸς παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου· παράδειγμα τοιοῦτον ὑπάρχει· ὄχι γραπτὸς ἀλλ' ἄγραφος νόμος, τὰ συνταγματικὰ ἔθιμα τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας, καθ' ἃ δὲν διαρκοῦσιν αἱ σύνοδοι πλέον τῶν τριῶν ἢ τεσσάρων μηνῶν. Ἐπὶ τέλους πᾶν ὅ,τι δὲν ἀπαγορεύει τὸ Σύνταγμα, πᾶν ὅ,τι δὲν ἀντίκειται εἰς ῥητὸν αὐτοῦ ἄρθρον, πᾶν ὅτι συνάδει μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ ὡς παράβασις αὐτοῦ, καὶ ἡ Βουλὴ ὀφείλει εἰς ἑαυτὴν νὰ δεχθῇ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἐμμ. Ἀντίπαν καὶ Α. Δανηλόπουλον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὡρισμένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ διὰ ψήφων 81 κατὰ 9.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ περικοπῆς τῶν βουλευτικῶν συνόδων, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Σόλων Κρεστενίτης	
Λουκᾶς Λόντος	Ν	Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Γεώργιος Διαμάντης	Ν
Πέτρος Καμπάνης		Ν. Δελένδας	Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Δ. Γαβρᾶς	Ο
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	Ο	Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Δημήτριος Τσόκρης		Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν
Γεώργιος Τσόκρης		Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Ν	Ἠλίας Παπαδατὸς	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Σταῦρος Βλάχος		Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος		Α. Κοντόσταυλος	Ν
Σωτήριος Στράτος		Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ἰωάννης Μπαλάφας	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Κωνστ. Γριβογεώργης		Νικόλαος Μπούκαυρας	
Α. Ν. Πετροπουλάκης	Ν	Π. Κολποδῖνος	Ν
Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Ἐμμ. Ἀντίπας	Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου		Γ. Πανοπιρτόπουλος	Ν
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Χρῆστος Ράγκος	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ο	Εὐθ. Κανελλόπουλος	
Βασίλειος Νώνης	Ν	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	Ο
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Δημήτριος Ζώτος		Ν. Χ. Ἁναγιώτου	Ν
Γ. Ι. Γιολδάσης	Ν	Σ. Κοπανίτσας	Ο
Ν. Α. Γρανίτσας		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ο
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης		Α. Κορφιωτάκης	Ο
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν	Γ. Γιατράκος	Ν
Ἀνδρέας Αὐγερινός		Λουκᾶς Στεφάνου	Ν

Ἰω. Παπαλουκόπουλος	N	Κωνσταντῖνος Βλάμης	N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	N	Σιδέρης Πράτσικας	
Β. Π. Δημητρακόπουλος	N	Π. Πατρινὸς	
Ἀναγ. Δεδόπουλος	N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	N
Α. Μαυροειδὴς		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	N
Γ. Κεφάλας	N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου.	N
Ἀναγ. Τσάκας	N	Ν. Α. Μπότασης	N
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος		Κ. Δαρειώτης	
Κων. Ἰω. Κορκουμέλης	N	Ἰω. Σκαβέντσος	N
Παναγ. Παπατσώνης		Γ. Νικολάου	N
Σπ. Ἀντωνόπουλος	N	Γεώργιος Ναύτης	N
Ἰω. Προβιλέγιος	N	Μιχαὴλ Σολωμὸς	N
Ἰω. Ταταράκης	N	Ἀν. Ῥενουάρδος	
Σ. Βαρότσης	N	Στ. Δάρας	N
Χ. Σουμαρίπας	N	Ἰωάννης Σαγρέδος	N
Δ. Δημητρακόπουλος	O	Παναγιώτης Ψάθης	N
Π. Χρυσοβέργης	N	Νικόλαος Νάζος	O
Α. Παπαδημητριάδης	N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης	
Δ. Κοκοτάκης		Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης		Κυριάκος Πονηρόπουλος	N
Ἰωάννης Εὐσταθίου	N	Δημήτριος Στάϊκος	N
Γεώργ. Μαδεμοχωρίτης	N	Α. Κιζάνης	
Γεώργ. Μπάνης		Παντολέων Κουνταυριώτης	
Νικόλαος Πιεράκος		Δημήτριος Βουδούρης	N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	N	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς	N
Δημήτριος Πουλικάκος		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	N
Γρηγόριος Πατριαρχέας	N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	
Π. Χριστόπουλος	N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Π. Κανελλόπουλος		Αὐγερινὸς Ἀδέρωφ	N
Νικόλαος Μοσχούλας		Νικόλαος Β. Μπουδούρης	N
Σπ. Πήλικκας	N	Α. Μάντσαρης	N
Ν. Πανουργιᾶς	N		

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγέλλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Ν. Πετιμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΑ'.

Τῆς 11 Ὀκτωβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθη ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω νομοσχέδια α) περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ συστάσεως ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας νόμου καὶ β) περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς κατασκευὴν προκυμαίας κτλ. ἐν Σκοπέλῳ, μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεων· ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐψηφίσθη ὁ ΣΠΑ'. νόμος περὶ συστάσεως ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν παραλίων τῆς Ἑλλάδος, ἐνεργηθησομένης εἰ δυνατὸν ὑπὸ ἀνωνύμου ἑταιρίας, εἰς ἣν καὶ ὑποχρεώσεις ἐπέβαλεν ὁ νόμος αὐτὸς καὶ πλεονεκτήματα ὑπεσχέθη διάφορα πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ὑψηλοῦ σκοποῦ, τὸν ὁποῖον προεθέτο.

Πολλαὶ ἔκτοτε κατεβλήθησαν προσπάθειαι πρὸς σχηματισμὸν ἑταιρίας τοιαύτης, καὶ τελευταῖον ἐπέφεραν τὸ εὐχάριστον ἀποτέλεσμα τῆς πρὸς τοῦτο καταγραφῆς διαφόρων μετόχων ἀπανταχοῦ σχεδὸν τῆς Ἑλλάδος καὶ πλείστων ἄλλων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐμπορευομένων ὁμογενῶν.

Οἱ καταγραφέντες οὗτοι μέτοχοι εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε διὰ πληρεξουσίου συνελθόντες εἰς ἑταιρίας ὑπ' αὐτῶν συσταινομένας ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ῥηθέντος νόμου, καὶ καθυπέβαλον ἐσχάτως αὐτὸ πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Εἰς τὸ καταστατικὸν αὐτὸ παρετηρήθησαν οὐσιώδεις τινες διαφοραὶ ὡς πρὸς τὸν νόμον, ἐξ ὧν τινὲς εὔλογοι μὲν καὶ δίκαιαι φαίνονται, ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνωσι παραδεκταὶ ἄνευ προηγουμένης τροποποιήσεως τῶν σχετικῶν μὲ τὰς διαφορὰς ταύτας διατάξεων τοῦ νόμου ΣΠΑ'.

Ὅθεν συνέταξα τὸ ἐπισυνημμένον νομοσχέδιον περὶ τῶν ἀναγκαίων αὐτῶν τροποποιήσεων, ἐξ ὧν, ἡ μὲν πρώτη τροποποιεῖ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου ὡς πρὸς τὸν κύκλον τῶν ἐργασιῶν τῆς ἑταιρίας, ἐπεκτείνει δηλ. αὐτὸν καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ὥστε νὰ δύναται ἡ ἑταιρία νὰ ἐνεργῇ καὶ ἐξωτερικὴν συγκοινωνίαν τῆς Ἑλλάδος δι' ἀτμοπλοίων χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ φέρῃ κανένα περιορισμὸν εἰς τὴν ἐσωτερικήν, καὶ οὕτως ἀναπτυσσομένη βαθ-

μηδὲν νὰ παρίχῃ πολὺ μεγαλειτέρας τὰς ὠφελείας καὶ εἰς ἑαυτὴν καὶ εἰς τὸ Ἔθνος.

Ἡ δὲ δευτέρα περιστρέφεται εἰς τὴν διάρκειαν τῆς ἑταιρίας καὶ τοῦ χορηγηθέντος εἰς αὐτὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § δ'. τοῦ νόμου πλευνεκτήματος ἀφορμιώσεως τῶν ἀτμοπλοίων της μὲ τὰ πολεμικά. Ἡ τρίτη καὶ τελευταία ἀποβλέπει τὴν διάρκειαν τῆς ἑταιρίας, ἥτις κατὰ πρόταση αὐτῆς ἐπεκτείνεται εἰς εἴκοσιν ἔτη· διότι ἐξ ἑνὸς μὲν εἰς τόσα ὑπολογίζεται ὡς ἔγγιστα ἡ ζωὴ τῶν ἀτμοπλοίων καὶ ἀφ' ἑτέρου τοιαύτης φύσεως ἑταιρία, κατὰ πρῶτον συσταινομένη εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ὑποκειμένη εἰς ἀπείρους κινδύνους καὶ δυσκολίας, χρήζει καὶ χρόνου πολλοῦ καὶ ὑποστηρίξεως μακρᾶς διὰ νὰ ὑπερνικήσῃ ὅλα ταῦτα, καὶ νὰ στερεωθῇ· πρέπει ἐπομένως καὶ ἀνάλογος νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν διάρκεια, ὡς ταῦτ' αὐτὰ ὑπαγορεύουν καὶ οἱ λόγοι τοῦ γενικοῦ συμφέροντος, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἐψηφίσθη τοιαύτης ἑταιρίας ἡ σύστασις· καὶ τὴν ἀτέλειαν εἰσαγωγῆς, τὴν ὁποίαν χορηγεῖ μὲν τὸ ἄρθρον 3 § 4 τοῦ νόμου διὰ τὰ ἀτμόπλοια καὶ τὸ ἐργοστάσιον τῆς ἑταιρίας, ἀλλὰ φέρει διαστολὴν ὡς πρὸς τὸν χρόνον, καὶ εἰς τινα μὲν τὴν συγχωρεῖ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἑταιρίας, εἰς ἄλλα δὲ ἐπὶ ἓξ ἔτη· καὶ εἶναι ἀναγκαῖον καὶ συντελεστικὸν πρὸς ἐμψύχωσιν τῆς ἑταιρίας εἰς τὸν κοινωφελῆ σκοπὸν τοῦ νομοθέτου νὰ χορηγηθῇ ἡ ἀτέλεια εἰς ὅλα αὐτὰ ἀδιακρίτως καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἑταιρίας.

Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο οὕτω πως συντεταγμένον, Κύριοι, ὑποβάλλεται εἰς τὴν ὑμετέραν συζήτησιν κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. καὶ παρακαλῶ νὰ συζητηθῇ κατὰ προτίμησιν ὡς κατεπείγον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
Α Μ Α Λ Ι Α.

Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ.

Ὑπερισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάσσομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ περὶ ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας νόμου ΣΠΑ'. συσταθησομένη ἑταιρία δύναται νὰ ἐνεργῇ τοιαύτην καὶ μεταξὺ τῶν παραλίων τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἄνευ βλάβης τῆς ἐσωτερικῆς.

Ἄρθρ. 2. Ἡ διάρκεια τῆς ἑταιρίας καὶ ἡ ἀφορμίωσις τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς μὲ τὰ πολεμικὰ καὶ ἡ ἀπολαυὴ τῶν αὐτῶν μὲ τὰ πλοῖα ταῦτα δικαιωμάτων, δύνανται νὰ ἐκτεκταθῶσι μέχρις εἴκοσιν ἐτῶν, ὡσαύτως καὶ ἡ ἀτέλεια εἰσαγωγῆς δύνανται νὰ παραχωρηθῇ εἰς αὐτὴν καθ' ὅλην τὴν διάρκειάν της, τόσον διὰ τὰ πρὸς κατασκευὴν, ἀπαρτισμὸν, ἐπισκευὴν καὶ συντήρησιν τῶν ἀτμοπλοίων καὶ τοῦ ἐργοστασίου καὶ τοῦ ναυπηγείου αὐτῆς, ὅσον καὶ διὰ τὸ καταναλισκόμενον ἐν αὐτοῖς ὑλικὸν πρὸς ἀποκλειστικὴν χρῆσιν τῆς ἑταιρίας εἰς τὴν ἀτμοπλοϊκὴν αὐτῆς ὑπηρεσίαν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Κατὰ διαταγὴν τῆς Α.Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν, Κύριοι, τὸ περὶ κατασκευῆς προκυμαίας εἰς Σκόπελον συνταχθὲν νομοσχέδιον, συνοδεύων αὐτὸ μὲ τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν.

Ἡ νῆσος τῆς Σκοπέλου, ἔχουσα καὶ ἐμπόριον ἄξιον λόγου καὶ ναυτικὸν ἱκανόν, στερεῖται πρὸ πολλοῦ λιμένος, ἡ ἔλλειψις τοῦ ὁποίου πολλὰ κατ' ἔτος ἐπιφέρει δυστυχήματα καὶ ζημίας, ὡς ἐκ τῶν συμβαινόντων ναυαγίων.

Ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ ἐπομένως ὑπ' ὄψιν ἔχουσα τὰς ζημίας ταύτας καὶ τὴν ὀπισθοδρόμησιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας τῶν κατοίκων, ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν καὶ κοινῇ συμφέρουσαν τὴν κατασκευὴν τοιούτου λιμένος. Ἐπὶ τούτῳ δὲ, ἀφοῦ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ συνταχθὲν παρὰ τοῦ ἀνήκοντος μηχανικοῦ σχέδιον καὶ προϋπολογισμὸν, ἐψηφίσατο τὴν ἐπιβολὴν ἐκτάκτων φόρων καὶ προσωπικῶν ἐργασιῶν. Διὰ νὰ φθάσῃ δὲ ταχέως εἰς τὸν σκοπόν της ἐπεψηφίσατο καὶ τὴν διὰ δανείου προμήθειαν τῶν ἀπαιτουμένων ἐξόδων ἐπὶ τῇ ἐγγυήσει τῶν ἐπιβαλλομένων φόρων. Ἐκτιμῶντες τὸ κοινωφελὲς τοῦ ἔργου, καὶ ὀφείλοντες

νὰ συντρέξωμεν τὸν δῆμον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν, δὲν εἰσηγούμεθα νὰ συμπεριλάβωμεν ἐν τῷ ὑποβαλλομένῳ νομοσχεδίῳ τὰς ἀναγκαίας διατάξεις, κατὰ τὸ ὑποβληθὲν ψήφισμα τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κ. τ. λ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι, τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Διὰ τὴν κατασκευὴν προκυμαίας πρὸς καταρτισιν λιμένος ἐν Σκοπέλῳ ἐπιβάλλονται οἱ ἑξῆς φόροι καὶ προσωπικαὶ ἐργασίαι·

α') Τρία τοῖς ἑκατὸν ἐφ' ὅλων τῶν προϊόντων τῶν κτημάτων τῶν κατοίκων τοῦ δήμου Σκοπέλου ὑπαγομένων εἰς τὴν ἄμεσον φορολογίαν τοῦ δημοσίου.

β') Ἓν τοῖς ἑκατὸν ἐφ' ὅλων τῶν εἰσαγομένων εἰς τὸν δῆμον, ἐξαιρέσει μόνον τῶν δημητριακῶν καρπῶν καὶ τῆς ναυπηγησίμου ξυλείας.

γ') Δέκα λεπτὰ κατ' ἔτος κατὰ κεφαλὴν ἐπὶ τῶν αἰγιδοπροβάτων τοῦ δήμου καὶ δέκα λεπτὰ διὰ πᾶσαν κυψέλην μελισσίων.

δ') Εἴκοσι πέντε λεπτὰ τὸν τόνον ἐπὶ τῶν ναυπηγουμένων εἰς τὸν δῆμον πλοίων.

ε') Ἐπὶ τῶν προσορμιζομένων εἰς τὸν λιμένα καὶ τοὺς ὅρμους τοῦ δήμου πλοίων ἐγχωρίων τε καὶ μή, ἀνὰ δέκα λεπτὰ τὸν τόνον ἐπὶ τῶν ἐχόντων ἕνὸς μέχρι δέκα πέντε τόνων χωρητικότητα, δέκα πέντε λεπτὰ τὸν τόνον ἐπὶ τῶν ἐχόντων ἀπὸ δέκα πέντε ἕως τριάκοντα τόνων χωρητικότητα δι' ἑκάστην προσόρμισιν, ἐπὶ δὲ τῶν ἐχόντων τριάκοντα τόνων καὶ ἐπέκεινα χωρητικότητα ἐγχωρίων πλοίων πρὸς λεπτὰ τεσσαράκοντα τὸν

τόνον, πληρονόμενα ἅπαξ εἰς τὰς ἀρχὰς ἑκάστου ἔτους εἴτε προσορμίζονται εἴτε μή ταῦτα.

ς') Τρία ἡμερομίσθια ἐτησίως ἐφ' ὅλων τῶν ἀρρένων κατοίκων τοῦ δήμου τῶν ἐχόντων ἀπὸ 18 ἕως 60 ἐτῶν ἡλικίαν μὴ ἐξαιρουμένων μηδὲ τῶν ἀριστειούχων ἢ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν προσδιορισθησόμενον διὰ ψηφίσματος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου νομίμως ἐγκεκριμένου.

Ἄρθρ. 2. Ἡ εἴσπραξις τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ φόρων ἐνεργεῖται συναμα μὲ τὴν τῶν δημοσίων, παρὰ τῶν ἁρμοδίων δημοσίων ὑπαλλήλων ἐπὶ ἀμοιβῇ ἑνὸς τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ εἰσπραττομένου ποσοῦ. Ἐφαρμόζονται δ' ὡς πρὸς τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων τούτων αἱ διατάξεις τῶν νόμων κατὰ τῶν καθυστερούντων εἰς τὸ δημόσιον, καὶ αἱ διατάξεις τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους.

Ἄρθρ. 3. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δῆμον Σκοπέλου νὰ δανεισθῇ παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἢ παρ' ἄλλου δανειστικοῦ καταστήματος τὰ ἀπαιτούμενα κεφάλαια διὰ τὴν ἔναρξιν καὶ ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου ἐπὶ τῇ ἐγγυήσει τῶν ἀνωτέρω φόρων.

Ἄρθρ. 4. Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου θέλει ἐνεργηθῇ κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ἔργων διατεταγμένα, ἐπιστατούσης ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ἐκ τοῦ ἐπάρχου, ὡς προέδρου, ἑνὸς μέλους διοριζομένου παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἑνὸς ἐκλεγομένου παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Σκοπέλου.

Τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης θέλουσι κανονισθῇ διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 5. Ἡ εἴσπραξις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 φόρων καὶ ἡ προσωπικὴ ἐργασία θέλει διαρκέσει ἐπὶ δέκα ἔτη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημ. εἰδ. τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τοῦ περὶ διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων νομοσχεδίου παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι τὸ ἀνωτέρω εἰσαχθὲν περὶ ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας νομοσχέδιον εἶναι ἐκ τῶν κατεπειγόντων, καὶ παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ ἐπιληφθῇ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ αὐθημερὸν μετὰ τὸ πέρας τοῦ περὶ διαρκείας τῶν συνόδων νομοσχεδίου· ἡ δὲ Βουλὴ συνήνεσεν εἰς τὴν πρότασιν.

Λαβών μετὰ ταῦτα τὸν λόγον, ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαρκείας τῶν συνόδων εἰσηγητὴς, ὅτι δὲν ὑπῆρξε ποτὲ φίλος τῆς παμψηφίας, ὅταν δι᾽ὁμοῦ συνεπείᾳ μεγάλης πλειονοψηφίας δικαιοῦται ἡ κοινὴ γνώμη, ἣν κατὰ τὴν ἰδέαν του ἀντιπροσωπεύει τὸ νομοσχέδιον, εἶναι καθῆκον τότε νὰ ἐκφράσῃ τις τὴν εὐγνωμοσύνην του εἰς τὴν μικρὰν τῶν Κ. βουλευτῶν φάλαγγα, ἥτις, ἂν καὶ ἀπὸ ὑπερβολικὴν ἐν μέρει εὐαισθησίαν πρὸς τὰς συνταγματικὰς διατάξεις, ὑπεστήριξε τὴν ἐναντίαν ἀρχὴν, διότι ἄνευ τοῦ πατριωτισμοῦ αὐτῶν ἡ συζήτησις ἤθελεν εἶσθαι ἐφ᾽ὅλης ἀχρὰ καὶ ἄχρους, καὶ δὲν ἤθελε δοθῇ ἀφορμὴ τοσούτων λόγων γονιμίων. διὸ, τὸ κατ᾽αὐτὸν, ἐκφράζει τὴν εὐγνωμοσύνην του εἰς τὴν ὁμάδα τῶν 9 μειονοψηφησάντων μελῶν.

Κἰπὶ τούτοις ἀ ἀγνωσθέντος τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου μετὰ τῆς ἐπ᾽αὐτοῦ τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς, καθ᾽ἣν προστίθεται εἰς τὸ τέλος τοῦ ἀ. παραγράφου τοῦ ἄρθρου καὶ ἡ περίοδος « ἐκτὸς ἐὰν ὁ Βασιλεὺς ἤθελε κρίνει ἀναγκαίαν τὴν πρᾶξιν τῆς Συνόδου καὶ ἐπὶ πλέον τοῦ ἀνωτέρου χρόνου τῶν ἓξ μηνῶν » ἀναπτύσσων τὴν τροπολογίαν αὐτοῦ. ἐξέθηκεν ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς, ὅτι ἐάν τις παρατηρήσῃ τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον, εὑρίσκει ὅτι δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὸ Σύνταγμα κενόν τι, τὸ ὁποῖον ἔρχεται νὰ συμπληρώσῃ τὸ νομοσχέδιον, καθ᾽ὅσον ἡ διάταξις αὐτοῦ προνοεῖται ἐν τῷ 30 ἄρθρῳ τοῦ Συντάγματος, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἀνήκειται εἰς τὸν Βασιλέα νὰ κηρύττῃ τὴν λῆξιν ἑκάστης συνόδου. Ὀρθῶς δὲ σκεπτομένη ἡ Ἐθνοσυνέλευσις ὅτι ὁ Βασιλεὺς ὡς ἀνώτατος ἀρχων καὶ κέντρον τῶν ἀναγκῶν τοῦ Κράτους εἶναι εἰς θέσιν νὰ ὁρίσῃ τὴν καταλληλοτέραν ἐποχὴν τῆς λήξεως τῶν συνόδων, εἰς μόνον αὐτὸν ἀνέθηκε τὸ δικαίωμα τοῦτο. Κἰπὶ καὶ χθὲς ὅτι διάφοροι περιστάσεις εὐλόγως ἔπεισαν τὴν Κυβέρνησιν νὰ εἰσαγάγῃ τὸ ὑπ᾽ὄψιν ἡμῶν νομοσχέδιον, δι᾽οὗ ὁρίζεται ἡ διάρκεια τῶν συνόδων εἰς ἓξ μῆνας. Ἐντὸς τοῦ διαστήματος τούτου ἔχει ὁ Βασιλεὺς τὸ δικαίωμα νὰ κηρύττῃ, δ νάμει τοῦ 30 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, τὴν λῆξιν τῶν συνόδων καὶ κατὰ τὸν τρίτον καὶ τέταρτον μῆνα μέχρι τοῦ ἕκτου, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου δὲν δύναται, νομίζει, νὰ παρατείνῃ τὴν σύνοδον πλέον τῶν ἓξ μηνῶν, καὶ κατ᾽αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ Βασιλεὺς στερεῖται ἑνὸς δικαιώματος, τὸ ὁποῖον καθιέρωτε τὸ Σύνταγμα ἐπ᾽ὀνόματί του. Ἂν ἔχῃ ὡς φρονεῖ, ἐπικαλεῖται τὴν σύντονον προσοχὴν τῆς Βουλῆς, διότι τὸ ἡγεμονικὸν τοῦτο δικαίωμα εἶναι πολυτιμότατον οὐχὶ πλέον

διὰ τὰ βασιλικὰ πρόσωπα, ἀλλὰ διὰ τὸ Ἔθνος αὐτό. Διάφοροι περιστάσεις εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπέλθωσι, καθ᾽ἃς ἡ ὕπαρξις τῶν Βουλῶν νὰ καθίσταται ἀναγκαιοτάτη· τοιαῦται δὲ περιστάσεις οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι παρουσιάσθησαν ἐν τῷ μεταξὺ, καὶ τὰ νομοθετικὰ σώματα παρέσχον συνδρομὴν τελεσφόρον εἰς τὴν εὐουσίαν. Ἂν λοιπὸν καὶ ἐπὶ ἁπλῷ διστογμῷ νομίσῃ ἡ Βουλὴ ὅτι τὸ ἡγεμονικὸν τοῦτο δικαίωμα καταστρέφεται, μὴν ἀναβάλῃ νὰ παραδεχθῇ τὴν τροπολογίαν του. Ἀλλὰ παρουσιάζεται καὶ ἄλλη τις περίστασις, δι᾽ἣν αὐτὸς τοὐλάχιστον ἀμφιβάλλει εἰσέτι. Ἀφ᾽οὗ κατὰ τὴν Γ᾽. σύνοδον κηρυχθῇ ἡ λῆξις, μετ᾽αὐτὴν βουλεύεται δὲν ὑπάρχουσι πλέον, καθ᾽ὅσον ἐγένετο ἡ κήρυξις τῆς τελευταίας συνόδου. Ἂν ἐν τῷ μεταξὺ ἀπαιτηθῇ ἡ παρουσία τῶν Βουλῶν, τί θέλει γίνει τότε, ἀφ᾽οὗ, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, Βουλαὶ δὲν ὑπάρχουσιν; εἰς τὴν ἀμφιβολίαν του ταύτην ἀπήντησαν μέλη τινὰ τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι οἱ βουλευταὶ ἐκλεχθέντες δι᾽ὁλόκληρον τριετίαν, θεωροῦνται ὑπάρχοντες μέχρι τῆς ἕκτης ἐξαμηνίας, καὶ ὅτι ἂν ὁ Βασιλεὺς διὰ τοῦ διατάγματος Αὐτοῦ ἔλεγεν, ὅτι κηρύττει τὴν λῆξιν τῆς Περιόδου, τότε μόνον οἱ φόβοι του ἦσαν εὔλογοι. Ἀλλ᾽ἐὰν μετὰ τὴν τελευταίαν σύνοδον, οἱ βουλευταὶ θεωροῦντες ὅτι ἔπαυσεν ἡ ἐξάσκησις τῶν χρεῶν των, μεταβῶσιν εἰς διάφορα μέρη ἐκτὸς τοῦ Κράτους διὰ προσωπικά των συμφέροντα, καὶ ἐπελθούσης ἀνάγκης τῆς ἐκτάκτου αὐτῶν συγκλείστεως, δὲν εὑρεθῶσι, τί θέλει γίνει εἰς τὴν περίστασιν ταύτην; ἀνάγκη λοιπὸν νὰ προσέξῃ τὸ Σῶμα, καὶ ἂς γίνῃ ἡ δέουσα ἐπὶ τῶν ἀμφιβολιῶν του ἐξήγησις, ἵνα τεθῇ ὡς ἑρμηνεία τοῦ νόμου ἐντὸς τῶν πρακτικῶν. Ἐὰν παρατηρήσωμεν δὲ τὰ μέχρι τοῦδε Β. διατάγματα, δυνάμει τῶν ὁποίων ἐγένετο τῶν συνόδων ἡ λῆξις, βλέπομεν ὅτι ἐν μὲν τῇ Α. Περιόδῳ ἔχομεν ἓν διάταγμα διαλύσεως· εἰς τὴν Β᾽. διάταγμα λέγον, ὅτι κηρύττεται ἡ λῆξις τῆς γ᾽. καὶ *τελευταίας* συνόδου· εἰς δὲ τὴν Γ᾽. διάταγμα, δι᾽οὗ κηρύττεται ἡ λῆξις τῆς γ᾽. συνόδου τῆς γ᾽. Περιόδου. Ὥστε καὶ κατὰ τὸν μέχρι τοῦδε τύπον τῶν Β. τούτων διαταγμάτων, αἱ ἀμφιβολίαι του δὲν φαίνονται ἀνυπόστατοι, καθ᾽ὅσον εἰς τὸ μὲν τούτων ἀναφέρονται αἱ λέξεις « τελευταίας συνόδου » εἰς δὲ τὸ ἕτερον « Γ᾽. Περιόδου. » Διὰ τῆς τροπολογίας του λοιπὸν δὲν ζητεῖ νὰ ἀνατρέψῃ τὸ νομοσχέδιον, ζητεῖ νὰ προστεθῇ ἀναγκαία τις ἐγγύησις, ἥτις δὲν εἶναι ἢ ἡ ἰδέα αὐτῶν τῶν ὑποστηριζόντων τὸ νομοσχέδιον. Ἂν δὲ ἡ ζητουμένη προσθήκη θεωρῆται ὑπό τινων περιττὴ, τὰ περιττὰ ποτὲ δὲν φέρουσι βλάβην, διότι δύνανται νὰ παρουσια-

θώσιν ἕκαστοι ἀνάγκαι, καθ' ἃς πρέπει νὰ ἔχει ὁ Βασιλεὺς τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς συγκλέσεως τῶν Βουλῶν.

Τοῦτον ἀντικρούων ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι οἱ φόβοι τοῦ προαγορεύσαντος οὐ μόνον εἰσὶν ἀνυπόστατοι, ἀλλὰ καὶ ὁ ἴδιος μετεχειρίσθη τὰ ἐπιχειρήματα, δι' ὧν ἠδύνατο νὰ τὸν ἀντικρούσωσιν ἄλλοι, καθ' ὅσον ἂν ἀναγνώσῃ τις τὸ 30 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς ἐπικαλέσθη, ἐξέρχεται καὶ τῆς ἐλαχίστης ἀμφιβολίας. Χθὲς ἀγορεύων ὁ αὐτὸς βουλευτὴς, παρεδέχθη ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν προσβάλλει διάταξίν τινα συνταγματικὴν, τὸ δὲ 30 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος λέγει, ὅτι ὁ Βασιλεὺς συγκαλεῖ τὰς Βουλὰς τακτικῶς μὲν ἅπαξ τοῦ ἔτους, ἐκτάκτως δὲ, ὁσάκις ἐγκρίνει. Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ἔθεσεν ὅρον τὸ Σύνταγμα ὅτι ἂν ἡ τελευταία σύνοδος λήξῃ μετὰ ἓξ ἢ καὶ μετὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας μῆνας, ὁ Βασιλεὺς δὲν δύναται νὰ συγκαλέσῃ τὴν Βουλὴν ἐκ νέου; Ὄχι· ὁ Βασιλεὺς εἶναι ἐλεύθερος εἰς τὸ ἡγεμονικὸν τοῦτο δικαίωμά του, καὶ αἱ ἀμφιβολίαι τοῦ ἀγορεύσαντος δὲν ἔχουσι βάσιν. Ἄλλως τε, κατὰ τὴν ἰδέαν αὐτοῦ, οἱ βουλευταὶ ἐκλέγονται τότε διὰ δύω ἔτη καὶ τέσσαρας μῆνας, ἐν ᾧ τὸ Σύνταγμα ῥητῶς λέγει, ὅτι ἐκλέγονται δι' ὁλόκληρον τριετίαν. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἴδιος βουλευτὴς ἐκφράζων τὰς ἀμφιβολίας του, ὡμολόγησεν ὅτι εἶναι περιττὴ ἡ ὑπ' αὐτοῦ προτεινομένη προσθήκη, καὶ ἠρκέσθη νὰ εἴπῃ μόνον, ὅτι τὰ περιττὰ δὲν φέρουσι βλάβην· ἡ τοιαύτη ὅμως προσθήκη ἐξασθενεῖ κατά τινα τρόπον τὸ ὑψηλὸν τοῦτο δικαίωμα, διότι ὑποτίθεται ὅτι θέτομεν εἰς ἀμφιβολίαν ἂν ὁ Βασιλεὺς δύναται νὰ συγκαλῇ τὰς Βουλὰς ὅταν θέλῃ. Ἐπὶ τέλους ἂς τῷ συγχωρηθῇ νὰ εἴπῃ, ὅτι ἤθελεν εἶσθαι μεγίστη ἀπρονοησία τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τὸ νὰ ὥριζε μὲν τὸ δικαίωμα τοῦτο διὰ τὰς δύω πρώτας συνόδους, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ μὴ προέβλεπε καὶ διὰ τὴν παράτασιν τῆς τρίτης. Ἀρκούμενος εἰς ταῦτα, συμπεραίνει ὅτι οἱ φόβοι τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς δὲν ἔχουν ὑπόστασιν, καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι ἀναγκαία ἡ παραδοχὴ τῆς τροπολογίας του.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι μετὰ τὴν χθὲς γενομένην ψηφοφορίαν δὲν ἔχει βεβαίως θέσιν εἰς τὴν προκειμένην συζήτησιν, ἀλλ' ἦλθε νὰ παρακαλέσῃ τοὺς Κ. βουλευτὰς νὰ μὴ ἐγγίσωσι τὸ ἤδη ἀναφυὲν ζήτημα. Δὲν ἤλθομεν ἐδῶ ἵνα ἐξηγήσωμεν ἂν μετὰ τὴν Γ'. Σύνοδον ὁ βουλευτὴς διατηρῇ τὴν ἰδιότητα ταύτην ἢ ὄχι, οὐδ' εἶναι ἔργον τῆς Βουλῆς ν' ἀποφανθῇ περὶ αὐτοῦ τοῦ ζητήματος. Ἂν δ' ἡ ἐπιτροπὴ ἔρριψε διὰ τῆς ἐκθέσεώς της ἁπλοῦς τινας λόγους, ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ φέρῃ

λύσιν αὐθεντικὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Ἄλλως τε τὸ Σῶμα παρὰ δεχόμενον τὴν τροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς, ἀναιρεῖ ὅ,τι χθὲς ἀπεδέχθη διὰ τοῦ νομοσχεδίου, τὴν ἀρχὴν ὁλ. τῆς ἐπὶ ἓξ μῆνας διαρκείας τῶν συνόδων. καὶ ἐρχόμενοι σήμερον λέγομεν ὅτι πρέπει ν' ἀφεθῇ εἰς τὸν Βασιλέα τὸ δικαίωμα τοῦ παρατείνειν τὰς συνόδους ὑπὲρ τοὺς ἓξ μῆνας. Τοῦτο εἶναι προσβολὴ ἐφαπτομένη τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος, καὶ ὡς τοιαύτην τὴν ἀποκρούει. Τὸ Σύνταγμα ὥρισεν ὅτι ὁ Βασιλεὺς δύναται νὰ κηρύττῃ διὰ διαταγμάτων τὴν ἔναρξιν καὶ λῆξιν ἑκάστης συνόδου, νὰ διαλύῃ τὴν Βουλὴν ἢ νὰ ἀναβάλλῃ τὴν ἔναρξιν της κτλ. Ἤδη δὲ ζητεῖται, κατὰ τὸν βουλευτὴν Ἀττικῆς, νὰ γίνῃ ἡ προσθήκη νέου Β. διατάγματος, δι' ὃ ἡ Ἐθνοσυνέλευσις δὲν ἀπεφάνθη.

Ἐνταῦθα ἐρωτήσαντός τινος ἂν ἡ ἑξάμηνος διάρκεια τῶν συνόδων λογίζηται ἀφ' ἧς καταρτισθῇ ἡ Βουλὴ ἢ ἀφ' ἧς γίνῃ ἡ ἔναρξις ἀπήντησε, ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι λογίζεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐνάρξεως.

Ἐπὶ τῇ διασαφήσει δὲ ταύτῃ ἠρώτησεν ὁ αὐτὸς βουλευτὴς ἂν ἐν τῷ χρονικῷ τούτῳ διαστήματι δὲν περιαιωθῶσιν ὅλα τὰ νομοθετικὰ ἔργα, δύναται νὰ γίνῃ παράτασις τῆς συνόδου; καὶ ἂν ὀλίγαι ἡμέραι λείπωσι πρὸς ὁλοσχερῆ αὐτῶν λῆξιν, δύναται ἐπίσης νὰ γίνῃ παράτασις καὶ ἐπὶ τὰς ὀλίγας ταύτας ἡμέρας;

Λαβὼν δὲ καταφατικὴν ἀπάντησιν ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ἐρωτήσεων τούτων εἶπεν, ὅτι ἀρκεῖται εἰς τὰς δοθείσας αὐτῷ ἐξηγήσεις.

Ἀκολούθως λαβὼν τὸν λόγον ἐπέφερεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι μετὰ τὰς γενομένας ἐντὸς τῆς ἐπιτροπῆς ἐξηγήσεις, εἶχε τὴν πεποίθησιν ἢ μᾶλλον τὴν φρεναπάτην ὅτι οὐδεμία ἦτον ἀνάγκη πρὸς συζήτησιν τῆς τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς. Ἐπειδὴ ὅμως ἐγένετο ἀντικείμενον μακρῶν λόγων, ἀρκεῖται ἐν ὀλίγοις νὰ εἴπῃ, ὅτι, ὡς καὶ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της ἡ ἐπιτροπὴ ἀναφέρει, οἱ βουλευταὶ ἐκλέγονται ἀκριβῶς, ἤ, κατὰ τὴν ὡραίαν φράσιν τοῦ βουλευτοῦ Πανεπιστημίου, *ἀστρονομικῶς* δι' ὁλόκληρον τριετίαν, καὶ ἑπομένως σημαίνει ὅτι διατελοῦσιν βουλευταὶ δι' ἓξ ὁλοκλήρους μῆνας. Μετὰ τὴν καθαρὰν ταύτην ἐξήγησιν καὶ μεθ' ὅσα ὁ βουλευτὴς Παρνασσίδος εἶπεν, ἤθελεν εἶσθαι περιττὸν νὰ προσθέσῃ ἄλλην τινὰ παρατήρησιν, καθ' ὅσον ἄλλως, ὅτι δίδομεν διὰ τῆς μιᾶς, ἤθελομεν ἀφαιρεῖ διὰ τῆς ἄλλης χειρὸς ἐν ᾧ τὰ ἡγεμονικὰ δικαιώματα μένουσιν ἐν πλήρει κυριαρχίᾳ καὶ ὁ Βασιλεὺς δύναται νὰ ἐφαρμόζῃ αὐτὰ ὅταν ἐγκρίνῃ. Ὀρθῶς

δὲ τὸ μνησθὲν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ διάταγμα τῆς Γ'. περιόδου δὲν ἀναφέρει τὴν λέξιν ε τῆς *τελευταίας* συνόδου, διότι τότε ἡ Σύνοδος εἶχεν ἐξαντληθῆ πλήρης, ἤτοι εἶχεν ἐπιμετρήσει ὁλόκληρον ἔτος, καὶ περιττὴ ἀπέβαινεν ἡ προσθήκη τῆς λέξεως *τελευταίας*. Ἐπὶ τέλους στρέφων τὸν λόγον καὶ πρὸς τὸν βουλευτὴν Λακεδαίμονος, παρατηρεῖ, ὅτι τὸ ν' ἀναφέρωμεν εἰς τὰς συζητήσεις ἄρθρον τι τοῦ Συντάγματος, δὲν σημαίνει καὶ ὅτι ἐρμηνεύομεν ἢ τροποποιοῦμεν τὸ Σύνταγμα, ἐπειδὴ τότε οὐδὲ νὰ ἐπικαλεσθῶμεν τὰς διατάξεις αὐτοῦ ἠθέλομεν δύνασθαι, οὐδὲ μνείαν νὰ κάμνωμεν τοῦ ὀνόματός του. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν ἡ ἄλλως εὐγενὴς ἀνησυχία τοῦ Κ. βουλευτοῦ δὲν εἶχεν εὔλογον ἀφορμήν.

Ἐπὶ τούτοις μὴ ὑποστηριζομένης ὑπ' ἄλλου τῆς τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ 1 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον ὡς ἑρεξῆς·

« Ἄρθρ. 1. Ἡ διάρκεια ἑκάστης βουλευτικῆς συνόδου, ἥτις, κατὰ τὸ 47 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, δὲν δύναται νὰ ἦναι βραχυτέρα τῶν δύω μηνῶν, δὲν θέλει ἐπεκτείνεσθαι πέραν τῶν ἓξ μηνῶν.

Εἰς τὸ ἀνωτέρω διάστημα τῶν ἓξ μηνῶν δὲν συμπεριλαμβάνονται αἱ τυχὸν συμβησόμεναι κατὰ τὸν ἄρθρον 31 τοῦ Συντάγματος διακοπαί. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, παρετήρησεν ὁ εἰσηγητής, ὅτι ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 3 περιέχει μίαν ἀρχὴν ἐπίσης μεγάλην ὡς ἐκείνην τοῦ ἄρθρου 1, ἐν ᾧ τὸ ἄρθρον 2 ἀφορᾷ τὴν πρόσθετον τῶν προέδρων ἀποζημίωσιν, ἡ ἐπιτροπὴ μετέβαλεν ἐναλλὰξ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 διὰ νὰ ἔλθῃ κατόπιν τῆς περὶ διαρκείας τῶν συνόδων ἡ περὶ συντάξεως τῶν γερουσιαστῶν διάταξις, καὶ τὴν εὔλογον ταύτην τῶν ἄρθρων μετάθεσιν πιστεύει ὅτι θέλει παραδεχθῆ καὶ τὸ ὑπουργεῖον.

Οὕτω δὲ συναινέσαντος καὶ τοῦ προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἡ Βουλὴ προέβη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ 3 ἄρθρου μεταβληθέντος εἰς 2 κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

Λαβὼν δ' ἐπ' αὐτοῦ τὸν λόγον ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ βουλευτὴς Ἄνδρου, ὁ τὴν τοῦ ἄρθρου ὑποστηρίζων ἀπάλειψιν, ἐξεθηκεν ὅτι ἐν τῇ ἐκθέσει φαίνονται οἱ λόγοι, οἵτινες ἠνάγκασαν αὐτὸν νὰ ζητήσῃ τὴν τοῦ ἄρθρου ἀπάλειψιν. Οἱ χθὲς ἀγορεύσαντες ἀρκούντως ἀπέδειξαν τὸ ἀντισυνταγματικὸν τῆς προκειμένης διατάξεως καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἤθελε λάβει τὸν λόγον, ἂν οἱ

τὰ ἐναντία διϊσχυρισθέντες δὲν ἐπέμενον λέγοντες, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἀπορρέει ἐκ τοῦ πνεύματος τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως.

Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι τὸ περὶ μισθοδοσίας καὶ ἀποζημιώσεως τῶν γερουσιαστῶν ζήτημα ἀπησχόλησεν ἀρκούντως τὴν Συνέλευσιν, πολλαὶ δὲ καὶ ζωηραὶ ἐγένοντο ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου συζητήσεις, ἀπορρέουσα τῶν ὁποίων ὑπῆρξε τὸ ἄρθρον 79 τοῦ Συντάγματος, διὰ τοῦ ὁποίου παρεδέχθησα τὸ ἔμμισθον τῶν γερουσιαστῶν, προσδιώρισε, μετὰ πολλὰς καὶ πάλιν συζητήσεις, τὴν ἀποζημίωσιν αὐτῶν εἰς 500 δρ. κατὰ μῆνα καὶ ἐφ' ὅσον μόνον διαρκέσωσιν αἱ νομοθετικαὶ ἢ δικαστικαὶ τοῦ Σώματος ἐργασίαι, ἀπέρριψε δὲ τὴν προταθεῖσαν γνώμην τοῦ νὰ δίδηται εἰς ἕκαστον γερουσιαστὴν ποσὸν 6000 δρ. κατ' ἔτος, διότι ἡ Ἐθνοσυνέλευσις ἐθεώρησεν, ὅτι τὸ ἰσόβιον μόνον ἀρκεῖ νὰ καταστήσῃ τοὺς γερουσιαστὰς ἀνεξαρτήτους, οὐδόλως δ' ἀπέβλεψεν εἰς τὴν εὐτελῆ χρηματικὴν ἀποζημίωσιν. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ῥητῶς τοῦ Συντάγματος διάταξις προσδιορίζει τοῦ γερουσιαστοῦ τὴν ἀποζημίωσιν εἰς 500 δρ. κατὰ μῆνα ἐφ' ὅσον ἐργάζεται, τίς δύναται ν' ἀντείπῃ, ὅτι ἡ προκειμένη διάταξις τοῦ νομοσχεδίου ἀντίκειται οὐχὶ μόνον εἰς τὸ ἄρθρον 79 τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, τὸ ὁποῖον ἀρκούντως ἀνεπτύχθη ἐκ τῶν συζητήσεων, καὶ τὸ ὁποῖον κατάδηλον ἐγένετο διὰ τῆς ἀποῤῥίψεως τοῦ διαγγέλματος, ὅπερ ἤθελε νὰ δίδωνται 6000 δρ. εἰς τὸν γερουσιαστὴν κατ' ἔτος;

Ἀλλὰ δὲν δίδομεν, λέγουσιν, ἀποζημίωσιν, ἀλλὰ σύνταξιν· ὁ διϊσχυρισμὸς τῶν ὅμως οὗτος εἶναι μία πλάνη ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν λέξεων πηγάζουσα, διότι ἡ σύνταξις δίδεται εἰς τοὺς ἔχοντας πραγματικὰς ὑπηρεσίας καὶ ἐκδουλεύτεις καὶ μὴ δυναμένους πλέον νὰ ὑπηρετῶσιν. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ σύνταξις δίδεται εἰς πρόσωπα ὡρισμένα οὐχὶ δὲ καὶ εἰς Σώματα. Ἀλλὰ τί τάχα ἐστὶν ἡ κατ' ἐξακολούθησιν διδομένη αὕτη σύνταξις, εἰμὴ, ὡς ὁ βουλευτὴς Ὕδρας εἶπεν ἐν τῇ ἐπιτροπῇ, προίκισις τοῦ Σώματος τῆς Γερουσίας, διὰ τῆς ὁποίας καθιεροῦμεν μίαν τάξιν εὐγενείας προνομιοῦχον, ἐν ᾧ ῥητῶς τὸ Σύνταγμα διὰ τοῦ ἄρθρου 33 κατήργησε τὰ τοιαῦτα;

Εἰσὶν ὅμως ἀγωνισταί, λέγουσιν οἱ τὸ νομοσχέδιον ὑποστηρίζοντες καὶ ὀφείλομεν διὰ τοῦτο νὰ τοὺς περιθάλψωμεν. Ἀλλ' ἡμεῖς δὲν νομοθετοῦμεν διὰ τοὺς ὑπάρχοντας μόνον γεροντιαρᾶς, οἱ δὲ ἀγωνισταὶ οὗτοι θέλουσι μετ' ὀλίγον ἐκλείψει καὶ οὕτω τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας θέλουσι συγκροτεῖ ἄτομα μὴ ἔχοντα τὰ ἐκ τοῦ ἀγῶνος προσόντα. Ἐκτὸς δὲ τούτου κατὰ τὸ ἄρθρον

72 τοῦ Συντάγματος μετὰ μικρὸν θέλουσι ἀναθεωρηθῇ τὰ προσόντα τῶν γερουσιαστῶν, καὶ τότε ἴσως θέλουσι νομοθετηθῇ νέα προσόντα, δυνάμει τῶν ὁποίων νὰ δίδηται ἡ ὑψηλὴ αὕτη θέσις καὶ εἰς ἄτομα μεγάλας προσενεγκόντα συνεισφορὰς εἰς τὸ Ἔθνος. Εἶναι λοιπὸν δίκαιον νὰ δώσωμεν πεντακοσιάδραχμον σύνταξιν εἰς τοὺς μέλλοντας βαθυπλούτους αὐτοὺς γερουσιαστὰς, ἐν ᾧ ὁ λαὸς δυστυχεῖ καὶ πάσχει καθεκάστην παρενοχλούμενος ἀπὸ τὸν ποινήτορα τοῦ δημοσίου, διότι ἀδυνατεῖ νὰ πληρώσῃ τὸ πρὸς αὐτὸ μικρότατον χρέος του; Τὸ νομοσχέδιον ὅμως, διαδίδουσιν ἄλλοι, πρέπει νὰ ἐπιψηφισθῇ καὶ διὰ νὰ διευκολυνθῇ ἡ ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐπιψήφισις του ἀνάγκη νὰ περιποιηθῶμεν τὴν Γερουσίαν, δίδοντες εἰς αὐτὴν διαρκῆ σύνταξιν. Ἀλλ' ἀδικοῦν, νομίζει, τὰ σεβαστὰ πρόσωπα τῶν γερουσιαστῶν, ἂν ὑπὸ τοιαύτης ὁρμῶνται ἀρχῆς εἰς τὴν προκειμένην διάταξιν, καὶ πέποιθεν, ὅτι ἂν ἡ Βουλὴ παραδεχθῇ αὐτὴν, ἡ Γερουσία βεβαίως δὲν θέλει ἀνεχθῇ νὰ καταδιδάσῃ ἑαυτὴν εἰς τὴν θέσιν εὐτελοῦς ἐμμίσθου ὑπηρεσίας.

Ζητεῖ λοιπὸν τὴν τοῦ ἄρθρου ἐξάλειψιν ὡς περιέχοντος διάταξιν ἀντισυνταγματικὴν, διὰ νὰ μὴ δώσωμεν εἰς τὰς παρούσας μάλιστα περιστάσεις οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ὑπόνοιαν ὅτι ζητοῦμεν νὰ ἐγγίξωμεν τὸ Σύνταγμα.

Ἀντιπαρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ὁ ἔντιμος προαγορεύσας ἔλαβε μίαν θέσιν τοσοῦτον σαφῆ καὶ καθαρὰν, ὥστε καὶ τὸ ἔργον τῆς ἀντικρούσεως τῶν ἰδεῶν του κατανταῖ ἐπίσης καθαρόν. Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι οἱ λόγοι, τοὺς ὁποίους ἔφερε πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἰδέας του δὲν εἶναι τοσοῦτον βάσιμοι, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀποδείξῃ τις διὰ τοῦ Συντάγματος, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ χορηγήσωμεν εἰς τὸν γερουσιαστὴν τὰ μέσα τοῦ ζῆν, καὶ ὅτι τοῦτο δὲν συντελεῖ εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ μᾶλλον ἀνεξάρτητον τὸν γερουσιαστήν. μολονότι ἡ ἀνεξαρτησία τοῦ χαρακτῆρος εἶναι κατ' αὐτὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἠθικῆς ἰδιοσυγκρασίας τοῦ ἀτόμου. Ἡ Ἐθνοσυνέλευσις παρεδέχθη τὸ ἰσόβιον τοῦ γερουσιαστοῦ διὰ νὰ τὸν καταστήσῃ ἀνεξάρτητον, ἀλλὰ τὸ ἀνεξάρτητον προϋποτίθησι βίον ἀξιοπρεπῆ, καὶ πρὸς τοῦτο ἀπαιτοῦνται ὑλικὰ μέσα, τὰ ὁποῖα τοῖς χορηγοῦμεν ἤδη δι' ἑνὸς σταθεροῦ καὶ ἀναλόγου πόρου ζωῆς. Ἡ προκειμένη λοιπὸν διάταξις, τοῦτο σκοπεύουσα, συμφωνεῖ πληρέστατα πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος.

Δὲν παραδέχεται τὴν ἰδέαν, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ δώσωμεν σύνταξιν εἰς τὸν γερουσιαστὴν, παραδέχεται ὅμως τὴν ἰδέαν

τοῦ ὅτι δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ αὐτὴ ὡς ἐξακολούθησις τῆς εἰς αὐτοὺς διδομένης ἀποζημιώσεως. Τὰ δύω νομοθετικὰ Σώματα εἶτι πάντη διάφορα· ὁ γερουσιαστὴς εἶναι ἰσόβιος· δὲν δύναται νὰ μετελθῇ ἄλλο ἔργον καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλομεν νὰ τῷ χορηγήσωμεν τὰ μέσα νὰ ζῇ ἀξιοπρεπῶς· ὁ δὲ βουλευτὴς εἶναι πρόσκαιρος, ἀντιπροσωπεύων μίαν ἐπαρχίαν, ἐνόσῳ ἀντιπροσωπεύει τὰς ἰδέας καὶ τὰς αὐγὰς τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης. Μετά τινα δὲ ὡρισμένον χρόνον μεταβαίνει εἰς τὸν ἰδιωτικόν του βίον ἀντικαθιστάμενος ὑπ' ἄλλου, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὸν βουλευτὴν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ χορηγήσωμεν διαρκῆ πόρον ζωῆς.

Ἐν ταῖς συζητήσεσι τῆς ἐπιτροπῆς ἐξετέθη ἡ ἰδέα, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ δώσωμεν σύνταξιν εἰς Σώματα. Ἀλλὰ τί ἄλλο πράττομεν, ὅταν νομοθετῶμεν, ὅτι οἱ συνταγματάρχαι ἢ οἱ ναύαρχοι μετ' ὡρισμένον τινὰ χρόνον λαμβάνουσι σύνταξιν; δὲν δίδομεν τότε σύνταξιν εἰς μίαν τάξιν ἀνθρώπων; πῶς λοιπὸν δὲν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν τοῦτο καὶ ὑπὲρ τῶν γερουσιαστῶν; ὁ βουλευτὴς Πανεπιστημίου θέλει νὰ δώσωμεν σύνταξιν εἰς ἐκείνους μόνους τῶν γερουσιαστῶν, οἵτινες ἔχουσι τὰ ἐκ τοῦ ἀγῶνος προσόντα· ἀλλὰ καὶ οὕτω δὲν δίδομεν σύνταξιν εἰς μίαν τάξιν ἀτόμων, τὴν τάξιν δηλ. τῶν ἀγωνιστῶν;

Καθ' ὅσον ἡ ἀρχὴ τὴν ἐνστασιν περὶ καθιερώσεως τάξεως ἀριστοκρατικῆς, ἠδύνατο αὕτη ἴσως νὰ προταθῇ, ἐὰν δὲν ἐγίνοντο δεκτὰ τὰ δύω νομοθετικὰ Σώματα. Ἀφ' οὗ ὅμως ἐνομοθετήθη τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας, καὶ τοῦ γερουσιαστοῦ τὸ ἰσόβιον, ὀφείλομεν καὶ νὰ τῷ χορηγήσωμεν τὰ μέσα ζωῆς ἀνέτου καὶ ἀξιοπρεποῦς.

Φρονεῖ λοιπὸν, ὅτι ἡ γνώμη τοῦ προαγορεύσαντος ἔχει μὲν χαρακτῆρα σαφῆ καὶ καθαρὸν, οὐχὶ δὲ καὶ ἀκαταμάχητον.

Ἀντεῖπεν ὁ βουλευτὴς Λακεδαίμονος ὅτι συνεπὴς πρὸς τὴν χθεσινὴν ἀγόρευσίν του λαμβάνει καὶ πάλιν τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ δευτέρου, οὕτως εἰπεῖν, νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ὡς ἄρθρον τοῦ πρώτου ἐτέθη. Ἤκουσε καὶ σήμερον τὸν εἰσηγητὴν λαλοῦντα περὶ τῶν συζητήσεων τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, καὶ χαίρει διότι οὗτος εἰς τὴν μειοψηφίαν ἐκείνης ἀνήκων δύναται ν' ἀμφιβάλλῃ καὶ ἐν τῇ ἀμφιβολίᾳ του ν' ἀντικρούσῃ τοῦ προαγορεύσαντος τὰς ἰδέας. μολονότι πολλάκις τὴν πλειοψηφίαν ἀποτελεῖ μία μόνη ψῆφος· ἀλλ' ἡ περὶ τούτου ἐξέτασις δὲν εἶναι ἔργον αὐτοῦ, σεβομένου πάντοτε τῆς πλειοψηφίας τὰς ἀποφάσεις. Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι ἡ Ἐθνοσυνέλευσις ἀπεφάσισε πρῶτον νὰ διορίζωνται οἱ γερουσιασταὶ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως. Ἐπῆλθε μετὰ ταῦτα τὸ ζήτημα

περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν, καὶ ἀπεφασίσθη οἱ μὲν πρῶτοι νὰ λαμβάνωσι 250 δρ. κατὰ μῆνα. οἱ δὲ γερουσιασταὶ 500· οἱ ὑποστηρίξαντες δὲ τὴν ἀποζημίωσιν τῶν 500 δρ. καὶ τὸ ἰσόβιον ὑπ' ὄψιν εἶχον καὶ τὸ ἀνεξάρτητον τοῦ γερουσιαστοῦ, ἐν ᾧ οἱ ἐναντίοι ἔφερον τὴν ὡραίαν ἔνστασιν, ὅτι τὸ ἀνεξάρτητον οὔτε διὰ τῶν 500 δρ. οὔτε διὰ τῆς ἰσοβιότητος ἀποκτᾶται, καὶ τινες μάλιστα ἐθεώρησαν μομφὴν κατὰ τοῦ ἔθνους τὸ νὰ τίθεται εἰς ἀμφιβολίαν ὁ χαρακτὴρ ἐκείνων, οἵτινες τὰ πάντα ἔθυσαν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας του. Ἐγεννήθη ἔπειτα ἡ ἰδέα, ὅτι Γερουσία ἰσόβιος σημαίνει κατάστασιν ὅλως ἐξαιρετικὴν καὶ διάφορον πρὸς τὰς ἕξεις τοῦ Ἕλληνος, καὶ φόβος ἠγέρθη μὴ οὕτω καθιερωθῇ τάξις προνομιοῦχος, ἀλλ' ἡ ἰδέα αὕτη ἀντεκρούσθη καὶ ἐρρέθη, ὅτι οὐδεμίαν τοιαύτην τάξιν καθιεροῖ ἡ σύστασις τῆς Γερουσίας, Σώματος ἄλλως σεβαστοῦ. Περὶ τούτου λοιπὸν δὲν ἔχομεν τίποτε νὰ εἴπωμεν σήμερον, καθ' ὅσον τὸ νομοσχέδιον ἠθέλησε μόνον νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὸν γερουσιαστὴν τὰς 500 δρ. καθ' ὅλον τὸ ἔτος. Ἀλλ' ἡ ἀνάγκη αὐτὴ εἶναι τάχα ἱκανὴ νὰ μᾶς πείσῃ νὰ προσβάλωμεν ῥητὴν τοῦ Συντάγματος διάταξιν; Τὸ ἄρθρον 79 τοῦ Συντάγματος ὥρισε τὴν ἀποζημίωσιν τῶν γερουσιαστῶν εἰς 500 δρ. ἑνόσῳ ἐργάζονται, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἐπῆλθεν ἡ σκέψις τί θέλουσι γείνῃ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ὅταν ἕνεκα γήρατος ἢ νοσήματος δὲν θέλουν εἶσθαι εἰς κατάστασιν νὰ ἐργάζωνται, καὶ τότε συνετάχθη τὸ ἄρθρον 97 τοῦ Συντάγματος. Δύω λοιπὸν ἄρθρα προνοοῦσι καὶ περὶ τοῦ παρόντος καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ γερουσιαστοῦ καὶ τὰ δύω δὲ ταῦτα καταστρέφομεν διὰ τῆς προκειμένης διατάξεως.

Ὁ βουλευτὴς τοῦ Πανεπιστημίου μὲ πολὺ πνεῦμα ἐδικαιολόγησε τὴν καλὴν ὑπὲρ τῶν γερουσιαστῶν διάθεσιν τῆς κυβερνήσεως, ἀλλ αὐτὸς δὲν ἀπήντησε μέχρι τοῦδε οὐδένα νόμον ἄλλου Κράτους νὰ χορηγῇ σύνταξιν εἰς Σῶμα· ὁ βουλευτὴς Ὕδρας εἶπεν, ὅτι τὸ αὐτὸ πράττομεν, ὅταν χορηγῶμεν σύνταξιν εἰς τοὺς συνταγματάρχας ἢ ναυάρχους· ἀλλ' ἡ σύνταξις αὕτη δίδεται μετὰ χρόνον ὡρισμένον, καὶ ὅταν παύσῃ πλέον τῆς ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας ὁ συνταγματάρχης δεῖνα, καὶ ὁ δεῖνα ναύαρχος. Τὴν ἰδέαν τῆς περιβάλψεως τοῦ ἀγωνιστοῦ σέβεται, ἀλλὰ σήμερον δὲν πρόκειται περὶ τούτου, οὔτε δυνάμεθα νὰ περιορίσωμεν τὸν ἀγῶνα εἰς τὸ πρόσωπον τῶν γερουσιαστῶν. Κατ' οὐδένα λοιπὸν λόγον δὲν δικαιολογεῖται ἡ προκειμένη διάταξις καὶ ἀμφιβάλλει μάλιστα ἂν ἡ Γερουσία δύναται νὰ ψηφίσῃ νόμον ἀφορῶντα αὐτὴν, ὅπερ μόνη ἡ Ἐθνοσυνέλευσις ἠδύνατο νὰ πράξῃ.

Παρακαλεῖ διὰ ταῦτα τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἀποσύρῃ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος διάταξιν καὶ ἀντ' αὐτῆς νὰ φέρῃ οἱανδήποτε ἄλλον θελήσῃ νόμον ὑπὲρ τῶν γερουσιαστῶν.

Πρὸς ταῦτα δ' ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς τάδε·

« Συγχωρήσατέ μοι νὰ δικαιολογήσω καὶ ἐγὼ ἐν ὀλίγοις ἓν νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον φέρει τὴν ὑπογραφήν μου. Δύω μεγάλαι ἀρχαὶ εἰσὶν ἡ βάσις τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, καὶ ὅταν χθὲς ἤκουα τοὺς ἐπικηδείους τῆς νομοθετικῆς ἀταξίας ἐλυπούμην μὲν, δὲν ἀπελπίσθην ὅμως, διότι καὶ τὰ ἄτοπα μακροχρονίζοντα γεννῶσι συμφέροντα καὶ ἀποκτῶσι ὀπαδούς· Ἰδοὺ διατὶ αἱ χθεσιναὶ ἱεροτιράδες μὲ ἐλύπησαν, δὲν μὲ ἀπήλπισαν. Ἡ πρώτη τῶν ἰδιῶν τοῦ νομοσχελίου ἀφορᾷ τὸ παρόν, ἡ δευτέρα συνδέεται μὲ τὸ μέλλον τοῦ Ἔθνους.

Σᾶς ὠμίλησαν χθὲς περὶ ἐλευθερίας, περὶ Συντάγματος, ἀλλ' ἐλησμόνησαν τὴν ἀρχὴν, ὅτι ἡ ἐλευθερία εἶναι τάξις, ἐκτὸς δὲ τῆς τάξεως ἡ ἐλευθερία μεταβάλλεται εἰς ἀναρχίαν. Ἠθελήσαμεν λοιπὸν τὴν ἐλευθερίαν τάξιν, καὶ οὐχὶ ἀναρχίαν καὶ τὸ Σύνταγμα μίαν ἀλήθειαν, ἀλλὰ τότε εἶναι ἀλήθεια, ὅταν περικλοῦται ὑπό τε ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ σεβασμοῦ, καὶ ὅταν ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ἀκούεται φωνὴ σεβαστὴ, φωνὴ ἐπιβάλλουσα.

Μετὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου ἀγορεύσεις τοῦ βουλευτοῦ Καλαβρύτων καὶ Πανεπιστημίου δὲν ὑπολείπεται εἰς ἐμὲ ἢ νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν πεῖραν καὶ τὴν ἰδίαν σας γνώμην. Σᾶς ἐρωτῶ λοιπὸν τὸ Σύνταγμα περιστοιχίζεται ἀπὸ ὅσαν ἔπρεπε σέβας; εἰς τοῦτο δὲ συνετέλεσεν ἡ παροῦσα τῶν πραγμάτων κατάστασις; καὶ ἐν ᾧ ἡμεῖς ζητοῦμεν νὰ καταπαύσωμεν τὴν κατάστασιν ταύτην, νὰ ἄρωμεν τοῦ κακοῦ τὴν ἀφορμὴν, εἶναι δίκαιον νὰ παρεμβάλλητε ὑμεῖς προσκόμματα εἰς τοῦ καλοῦ τὴν ἐπίτευξιν; θέλετε λοιπὸν ψεῦδος τὸ Σύνταγμα; θέλετε, ὡς χθὲς εἶπεν ὁ βουλευτὴς Καλαβρύτων, ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ν' ἀπορροφήσῃ τὴν νομοτελεστικὴν ἢ ἡ νομοτελεστικὴ τὴν νομοθετικήν;

Δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐπιμείνω εἰς τὴν ἰδέαν αὐτὴν, διότι δὲν ἔχω νὰ πολεμήσω τίποτε θετικόν. Σᾶς ἠρώτησεν ὁ βουλευτὴς τοῦ Πανεπιστημίου, ποῦ ἀπαντᾶτε τὸ ἀντισυνταγματικὸν τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἐσιγήσατε, διότι δὲν εἴχατε τίποτε ἀληθὲς νὰ εἴπητε. Κατεφύγατε δὲ εἰς συμπεράσματα μακρυνὰ καὶ δι' αὐτῶν ἐζητήσατε νὰ μονιμοποιήσητε τὴν παροῦσαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν.

Ἀλλ' ἐρχόμεθα εἰς τὴν δευτέραν τοῦ νομοσχεδίου διάταξιν, τὴν στηριζομένην εἰς τὴν ἠθικωτέραν ἀρχήν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὑπηρετῶν τὴν Πατρίδα του ὀφείλει νὰ λησμονῇ ἑαυτόν, ἡ δὲ Πατρὶς ὀφείλει νὰ ἐπιρυλάττῃ δι' αὐτὸν μίαν θέσιν τιμητικὴν καὶ ἀναπαυτικήν. Βεβαίως μετὰ μικρὸν θέλουσιν ἐκλείψει δυστυχῶς τοῦ ἀγῶνος οἱ ἄνδρες· ἀλλὰ μήπως καὶ αἱ πολιτικαὶ πρὸς τὸ ἔθνος ἐκδουλεύσεις δὲν ἀξίζωσι πολλάκις καὶ αὐταὶ μίαν δάφνην; ἐξετάσατε τὰς ἱστορίας τῶν ἐθνῶν, ἀναδιφήσατε τὴν ἱστορίαν τῶν προγόνων σας, καὶ θέλετε ἀπαντήσει μέγαν ἀριθμὸν ἀνδρῶν πολιτικῶν, οἵτινες μεγάλας προσήνεγκαν εἰς τὸ ἔθνος τῶν πολιτικὰς ἐκδουλεύσεις καὶ πολλαχῶς ἐδόξασαν τὴν πατρίδα των. Θέλετε λοιπὸν νὰ στερήσητε τοὺς ἄνδρους αὐτοὺς τῆς μεγαλοδωρίας σας; Δὲν εἶναι τάχα εὐγενέστερον καὶ ἠθικώτερον νὰ λέγητε, εὐπρέπειον τὴν Πατρίδα σου μετ' εἰλικρινείας καὶ αὐταπαρνήσεως, ἡμεῖς δὲ θέλομεν σὲ ἀνταμείψει διὰ τῆς θέσεως τοῦ γερουσιαστοῦ, ὅπου θέλεις εὑρῇ ἕτοιμα τὰ μέσα τοῦ ζῆν, παρὰ νὰ λέγητε «ὑπηρετῶν τὴν πατρίδα σου, φρόντισον νὰ πλουτίσῃς, φρόντισον ν' ἀποκτήσῃς ἐρόδια διὰ τὸ γῆρας σου, διότι τὸ ἔθνος οὐδεμίαν ἔλαβε διὰ σὲ πρόνοιαν;» Ἴδατε τὴν Ἀγγλίαν, ἴδατε πῶς ἐκεῖ τοῦ γερουσιαστοῦ ἡ θέσις συνεπάγει οὐχὶ τὰ μέσα τοῦ ζῆν, ἀλλὰ τὰ μέσα τοῦ εὖ καὶ ἀξιοπρεπῶς ζῆν. Αὕτη λοιπὸν ἡ ἀρχὴ τῆς προκειμένης διατάξεως, ἥτις προκαλεῖ πατριωτικὰς καὶ εἰλικρινεῖς θυσίας, καὶ τὴν ὁποίαν ὑμεῖς πολεμεῖτε μὲ μίαν καθαρὰν παρεξήγησιν. Νομίζετε ὅτι γινόμενός τις γερουσιαστὴς στερεῖται παντὸς ἄλλου δικαιώματος ἐν τῇ κοινωνίᾳ, θεωρεῖτε αὐτὸν νεκρὸν ἐκτὸς τῆς θέσεώς του; ἀλλὰ τότε ἡ θέσις τοῦ γερουσιαστοῦ καταντᾷ ποινή, καὶ οὐχὶ ἀμοιβὴ μεγάλων ἐκδουλεύσεων καὶ ὑπηρεσιῶν.

Ἐξήλθομεν τοῦ ἀγῶνος πένητες καὶ δυστυχεῖς πάντες, ἔχοντες δὲ τὴν ἰσχὺν νὰ πλουτίσωμεν ἐμείναμεν πάλιν πεινῶντες καὶ γυμνητεύοντες. Ἡ ἰσότης δ' αὕτη τῆς δυστυχίας καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως, ἡ ἱερὰ αὕτη ἰσότης εἶναι ὁ ὡραιότερος καὶ λαμπρότερος τῶν ἀγωνιστῶν στέφανος.

Ἡ ἰσότης τῆς δυστυχίας καὶ ἡ πτωχεία ἐπροκάλεσαν τὴν ἀνάγκην τῆς ἀποζημιώσεως τῶν βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν, διότι πρῶτος ἐγὼ οὔτε ὥραν ἠδυνάμην νὰ διαμείνω ἐν Ἀθήναις ἄνευ ἀποζημιώσεως. Ἀνάγκη λοιπὸν ἦτο νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς τὸν ἐπιούσιον ἄρτον· ἀλλὰ μήπως τοῦτο τοὺς ἀποκλείει πάσης ἄλλης ἀπολαυῆς; ὄχι· ἡ Συνέλευσις εἶπεν εἰς τὸν γερουσιαστήν, σὲ δίδω μίαν ἀποζημίωσιν, ἐνόσῳ ὑπηρετεῖς,

ἀλλὰ τίς τῷ εἶπεν, ὅτι ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας τοῦ γερουσιαστοῦ καὶ τῆς δι' αὐτὴν διδομένης ἀποζημιώσεως δὲν δύνασαι νὰ λάβῃς τοὐδέν ἄλλο; Ἔχει λοιπὸν τὸ δικαίωμα ὁ γερουσιαστὴς ἢ ὁ βουλευτὴς νὰ λαμβάνῃ ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας του καὶ διὰ πάντα ἄλλον λόγον ὅ,τι τὸ ἔθνος τῷ δίδει. Ἀλλὰ παραδεχόμενοι τοῦτο σᾶς λέγουν «δώσατε εἰς τὸν δεῖνα καὶ δεῖνα σύνταξιν, μὴ λέγετε δέ, ὅτι ὁ γερουσιαστὴς λαμβάνει σύνταξιν, καὶ τὴν λεκτικὴν ταύτην διαφορὰν ἀποκαλοῦσιν ἀντισυνταγματικήν.

Τὸ ζήτημα τῆς ἀρμοδιότητος τῆς Γερουσίας δὲν δυνάμεθα νὰ λύσωμεν ἡμεῖς. Παρατηρῶ δὲ μόνον ὅτι ἡ Γερουσία δὲν πρόκειται νὰ νομοθετήσῃ ὑπὲρ ἑαυτῆς, διότι ἂν τοῦτο ἦτο ἀληθές, οὐδ' ὑμεῖς ἠδύνασθε νὰ ψηφίσητε οὔτε φορολογικοὺς νόμους, οὔτε προϋπολογισμούς, διότι εἰς ἀμφοτέρους τοὺς νόμους ἐνέχεσθε, καὶ ὡς φορολογούμενοι καὶ ὡς λαμβάνοντες ἀποζημίωσιν, ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ ὁριζομένην. Ὁ βουλευτὴς Ὕδρας λίαν εὐστόχως ἀνέπτυξεν, ὅτι ἡ ἀρχή, ἣν περιέχει τὸ νομοσχέδιον, εἶναι ἀρχὴ παραδεδεγμένη ἤδη, ἀρχή, τὴν ὁποίαν καὶ αὖριον θέλετε παραδεχθῇ, διότι εἴπατε ὅτι οἱ συνταγματάρχαι ἢ στρατηγοὶ μετὰ χρόνον τινὰ ὡρισμένον θέλει λαμβάνει μίαν σύνταξιν, καὶ ἑπομένως ἂν τοῦτο ἦτο ἀντισυνταγματικόν, εἰσὶν ἄκυροι ὅλοι οἱ περὶ συντάξεως τῶν στρατιωτικῶν νόμοι, τοὺς ὁποίους ἐψηφίσατε. Τί δὲ λέγει τὸ προκείμενον νομοσχέδιον; Ὅταν μετὰ τὴν δεῖνα καὶ δεῖνα ὑπηρεσίαν καταστήσῃς εἰς τὴν θέσιν τοῦ γερουσιαστοῦ, θέλεις ἀπολαμβάνει σύνταξιν, τὴν ὁποίαν θέλω σὲ δίδει ὄχι διὰ τὴν θέσιν σου ἐκείνην, ἀλλὰ διὰ τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας πρὶν φθάσῃς εἰς τὴν Γερουσίαν ἐξετέλεσες, καὶ τὰς ὁποίας σοὶ ἀντεγνώρισεν ὁ Βασιλεὺς διὰ τοῦ διπλώματος τοῦ γερουσιαστοῦ. Ὑποθέσατε ὅτι, ἀντὶ τῆς προκειμένης διατάξεως, ἐφέραμεν ἕνα νόμον περὶ συντάξεων, καὶ ἐλέγομεν ἐντὸς αὐτοῦ, ὅτι ἡ σύνταξις συμψηφίζεται ἐν τῇ ἀποζημιώσει τοῦ γερουσιαστοῦ· ὁ νόμος οὗτος ἤθελε βεβαίως γείνῃ δεκτὸς ἄνευ ἀντιρρήσεως. Ἀλλ' ἡμεῖς δὲν ἠθελήσαμεν νὰ φέρωμεν νόμον προσωπικόν, ὁρμώμενοι ἀπὸ τὴν μεγάλην ἀρχήν, ὅτι ἓν εἶδος ὑπηρεσιῶν, ὅταν αὐταὶ ἐντίμως τελεσθῶσι, πρέπει νὰ χορηγῶσι τὸ δικαίωμα εἰς τὴν ἀπόλαυσιν μιᾶς θέσεως ἀναπαυτικῆς καὶ ἀξιοπρεποῦς, καὶ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ εἰσάξωμεν τὰς διαιρέσεις καὶ διακρίσεις ἐντὸς τῆς Γερουσίας καὶ νὰ δίδωμεν χάριν ἐλέους ὅ,τι πρέπει νὰ δίδηται χάριν σεβασμοῦ καὶ ἀναγνωρίσεως δικαιωμάτων, καὶ διότι τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας δὲν

ώρίσθη ὡς θέσις εἰς ἣν πρέπει νὰ συνταξιοδοτῶνται τοῦ ἀγῶνος αἱ θυσίαι.

Περαίνων δὲ τὸν λόγον μου πιστεύω ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ θέλει συμφωνήσει, ὅτι οὐδεμία συνταγματικὴ διάταξις παραβιάζεται διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου, διότι βεβαίως δὲν εἴμεθα ἡμεῖς οἱ δυνάμενοι νὰ παραβιάσωσι τὸ Σύνταγμα. Ὁ ἐν τῇ Βουλῇ βίος ἡμῶν ἀρκούντως ἀπέδειξε ποῖαι αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ αἰσθήματά μας· ὅ,τι, ἐγὼ τοὐλάχιστον εἰμὶ σήμερον δὲν τὸ ὀφείλω τύχῃ εἰς τὸ Σύνταγμα, ἄνευ τοῦ ὁποίου ἤθελον μένει μικρὸς καὶ ἄγνωστος· καὶ λόγῳ λοιπὸν συμφέροντος ἀκόμη ἀγαπῶμεν τὸ Σύνταγμα.

Δεχθῆτε τὸ νομοσχέδιον, καὶ ἀμέσως θέλουν παύσει αἱ ἀδικοι καθ' ἡμῶν συκοφαντίαι. Τὸ Σύνταγμα θέλει περιστοιχισθῆ ἀπὸ τὸ κοινὸν σέβας καὶ τὴν ὑπόληψιν καὶ τὸ βῆμα τοῦτο θέλει τηρήσει τὴν ἀξίαν του, καὶ οὕτω, ὡς χθὲς πολλὰ ὀρθῶς σᾶς εἶπον, φεύγοντες τὴν πνιγηρὰν τῆς πρωτευούσης ἀτμοσφαίραν θέλομεν ἐπανέρχόμενοι εἰς τὰς ἐπαρχίας σπουδάζει τὰς ἀνάγκας τῆς κοινωνίας καὶ ἐκτιμᾷ τὴν ἀξίαν τῶν ἔργων μας· οὕτω δὲ μ' ἐμπνεύσεις ἁγνὰς, τὰς ὁποίας θέλομεν ἀρύεσθαι ἀπὸ τὰ παθήματα καὶ τὰς ἀληθεῖς ἀνάγκας τῆς κοινωνίας, ἐπανακάμπτοντες ἐνταῦθα, θέλομεν ἀντιπροσωπεύει τὴν μεγάλην ἐκείνην συνταγματικὴν δύναμιν, τὴν ὁποίαν πάντοτε ἐπεδίωξε τὸ Ἔθνος. Ἰδοὺ πῶς ἡμεῖς ἐννοοῦμεν τὸ Σύνταγμα καὶ τὰς συνταγματικὰς ἐλευθερίας.

Ἐξέθεσέ τις ὅτι σέβεται τὴν λύπην τοῦ προαγορεύσαντος ὑπουργοῦ, τὴν ὁποίαν ἠσθάνθη ἀναγνοὺς τὴν χθεσινὴν ἀγόρευσίν του, ἀλλ' ὅπως οὗτος σέβεται τὴν λύπην ἐκείνου, ὡρείλε καὶ ἐκεῖνος νὰ σεβασθῇ τὸ αἴσθημα αὐτοῦ. Ἀποκρούει δὲ τὴν ἰδέαν, ὅτι διὰ τῆς ἀγορεύσεώς του ἀπέδωσεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀντισυνταγματικὰς διαθέσεις καὶ διὰ τοῦτο οὐδ' ὁ προαγορεύσας ἔπρεπε ν' ἀποδώσῃ ἡμῖν τοιοῦτον αἴσθημα, διότι ἐννέα ἐτῶν βουλευτικὸς βίος ἀρκούντως κατέδειξε τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ πορείαν. Διετέλεσε πάντοτε συντηρητικὸς καὶ φίλος τῆς Βασιλείας, διότι τοιαύτη ἦτο ἡ πεποίθησίς του, χωρὶς ποτὲ νὰ ἐπιδιώξῃ οἱανδήποτε ἐκ τῆς θέσεώς του ὠφέλειαν, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀπεβίωσεν ἰδιωτεύων, ἐν ᾧ ἄλλοτε τὰς ὑψηλοτέρας πολιτικὰς κατεῖχε θέσεις. Ἅπασαν δὲ τὴν διαγωγήν του γνωρίζει καλλιον παντὸς ἄλλου αὐτὸς ὁ ἴδιος ὑπουργός. Ἐπεθύμησε πάντοτε τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως, καὶ ἐχειροκρότησεν, ὅταν τὸ παρὸν ὑπουργεῖον ἀνέλαβε τὴν τῶν

πραγμάτων διοίκησιν, διότι ἀνελάμβανε τὸ Ἔθνος τὴν θέσιν του. Ὅτι δὲ δὲν ἀπέδωκεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον πνεῦμα ἀντισυνταγματικὸν ἀπέδειξε καὶ διὰ τῆς χθεσινῆς πρὸς τοὺς ὑπουργοὺς στροφῆς του, εἰπὼν ὅτι ποτὲ δὲν δύναται ν' ἀποδώσῃ τοιοῦτον πνεῦμα εἰς ὑπουργούς, τοσοῦτον ἀγαπήσαντας τὸ Σύνταγμα, καὶ εἰς αὐτὸ μάλιστα ὀφείλοντας τὴν πολιτικὴν προαγωγήν των.

Εἶπε χθὲς ἀγορεύων, ὅτι παραβλάπτομεν ῥητὴν τοῦ Συντάγματος διάταξιν, ἐὰν διώσωμεν διαρκῆ ἀποζημίωσιν εἰς τὸν γερουσιαστήν. Δὲν ἀρνεῖται, ὅτι ὀφείλομεν νὰ χορηγήσωμεν εἰς τὸν γερουσιαστὴν τὰ μέσα ἀνέτου ζωῆς, ἀλλὰ δι' ἰδιαιτέρου νόμου. Εἶπε τελευταῖον, ὅτι τὸν σκοπὸν τοῦ νομοσχεδίου ἠδυνάμεθα διὰ μέσων νομιμοτέρων νὰ ἐπιτύχωμεν, καὶ εἰς τὴν ἰδέαν αὐτὴν ἐπιμένει.

Κλεισθένης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς γνώμης τοῦ βουλευτοῦ Ἄνδρου περὶ ἀπαλείψεως τοῦ ἄρθρου 2, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀπέῤῥιψεν αὐτὴν μὴ ἀναστᾶσα.

Μεταβάσης εἶτα τῆς Βουλῆς εἰς τὴν τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τροπολογίαν, ἀναπτύσσων αὐτὴν ἐξέθηκεν ὁ πρωτείνας, ὅτι πρὶν ἡ προβῇ εἰς τὴν τῆς τροπολογίας αὐτοῦ ἀνάπτυξιν θέλει ἀπαντήσει ἐν ὀλίγοις εἰς τὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργόν.

Σᾶς εἶπεν ὅτι μία μεγάλη πολιτικὴ ἰδέα περιέχεται ἐν τῷ νομοσχεδίῳ. Συμφωνεῖ καὶ οὗτος, ὅτι ὑπάρχει τῷ ὄντι μία μεγάλη ἰδέα, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα ἐπικαλεῖται τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς προκειμένης διατάξεως. Λυπεῖται δὲ διότι ὁ φίλος του ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς δὲν ἀπετέλει μέρος τῆς Ἐθν. Συνελεύσεως διὰ ν' ἀναπτύξῃ τὰς περὶ τοῦ μεγαλείου τῆς θέσεως τοῦ γερουσιαστοῦ ἰδέας του. Δὲν ἀνέγνωσε δὲ φαίνεται τὰς συζητήσεις τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ἐκ τῶν ὁποίων ἤθελεν ἐννοήσει, ὅτι ἡ Ἐθνοσυνέλευσις ἠθικῶς μόνον καὶ οὐχὶ διὰ χρημάτων ἤθέλησε ν' ἀνταμείψῃ τὰς μεγάλας ἐκδουλεύσεις, τὰς ὁποίας οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἀντήμειβον μὲ μίαν δάφνην.

Καὶ χθὲς εἶπεν ἡμῖν εἷς τῶν συναδέλφων μας, ὅτι ἡ Ἐθνοσυνέλευσις διὰ τῆς ἰσοδιότητος ἤθέλησε νὰ καταστήσῃ τὸν γερουσιαστὴν ἀνεξάρτητον, ἀπεφάσισε δὲ συγχρόνως νὰ τῷ δίδηται καὶ 500 δρ. ἀποζημίωσις ἐνόσῳ ἐργάζεται. Τὴν πολιτικὴν λοιπὸν τοῦ νομοσχεδίου ἰδέαν ὀφείλομεν νὰ λύσωμεν σύμφωνα μὲ τὸ Σύνταγμα. Δικαίως εἶπεν ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ὅτι σέβεται τὸ Σύνταγμα, διότι εἰς αὐτὸ ὀφείλει τὴν πολιτικὴν

ὑπαρξίν του· ἀνατρέξατε εἰς τὴν πρὸ τοῦ Συντάγματος ἐποχήν, καὶ ἐκεῖ θέλατε ἀπαντήσει ἀξιοθρηνήτους περιστάσεις.

Ἡ πολιτικὴ ἀνάγκη τῆς ἐξαλείψεως τοῦ μώμου, ὃν προσέτριβεν εἰς τὸ Ἔθνος ἡμῶν ἡ τῶν συνόδων παράτασις, ἐξεπληρώθη διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ ἄρθρου 1, ἁπλῶν δὲ ζήτημα μένει ἤδη τὸ περὶ συντάξεως τῶν γερουσιαστῶν, περὶ τῆς ὁποίας ὁρίζει τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔφερε τροπολογίαν, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὁποίας προβαίνει ἤδη.

Ἴψατε ἓν βλέμμα εἰς τὴν συνοδεύουσαν τὸ νομοσχέδιον ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργείου, ὅπου θέλετε ἀπαντήσει τοὺς λόγους, εἵτινες ἐπροκάλεσαν τὴν προκειμένην διάταξιν· ἴδατε μετὰ τοῦτο τὸ ἄρθρον, τὸ ὁποῖον λέγει *ἕκαστος γερουσιαστὴς κτλ.* Ἐννοεῖ λοιπὸν οὐ μόνον τοὺς ὑπάρχοντας γερουσιαστάς, ἀλλὰ καὶ τοὺς μέλλοντας. Ἀλλὰ μετὰ τὰς ἐν τῇ 10ν. Συνελεύσει συζητήσεις καὶ μετὰ τὴν παραδοχὴν τοῦ ἄρθρου 79 τοῦ Συντάγματος, νομίζετε, ὅτι δὲν προσβάλλεται τὸ Σύνταγμα ἀπὸ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2; Πιστεύετε, ὅτι εἶναι εὔκολον ὑπὸ τὴν λέξιν *σύνταξις* νὰ δίδωμεν εἰς τὸν γερουσιαστὴν 500 δρ. δι' ὅλον τὸ ἔτος; καὶ τοῦτο δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον ῥητῶς εἶπε «δὲν δίδω εἰς τὸν γερουσιαστὴν διαρκῆ ἀποζημίωσιν, ἀλλ' ἑνόσῳ ἐργάζεται;» ὅπως λοιπὸν ἔχει τὸ γράμμα τοῦ νομοσχεδίου ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 79 τοῦ Συντάγματος. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου καὶ ὁ τρόπος, καθ' ὃν πρόκειται νὰ δοθῇ ἡ σύνταξις, δὲν ἀντιβαίνει τάχα εἰς τὸ Σύνταγμα; Ἀορίστως διδομένη μία σύνταξις εἰς τοὺς γερουσιαστὰς ἰσοδυναμεῖ μὲ προίκισιν τῆς θέσεως τοῦ γερουσιαστοῦ, ἵνα ἀνέτως καὶ ἀξιοπρεπῶς ζῇ. Ἀλλ' αὐτὸς νομίζει, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν τοῦτο, διότι οὕτω σχηματίζομεν θέσιν προνομιοῦχον, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 33 τοῦ Συντάγματος. Δίδοντες εἰς τὸν γερουσιαστὴν ἰσόβιον ἀποζημίωσιν, καθιστῶμεν αὐτὸν ἀσφαλῆ καὶ ἀνεξάρτητον· ἀλλὰ τότε αὐτὸς ὡς ἄνθρωπος, μηδέποτε ἀρκούμενος εἰς τὸ παρόν, δὲν θέλει ἐπιθυμήσει πλειότερόν τι διά τε τὸν ἑαυτόν του, τὰ τέκνα του, τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους του; προσέξατε λοιπὸν εἰς τὸν πολιτικὸν σκοπὸν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

Μυρία δὲ καὶ ἄλλα ἰσχυρὰ ἐπιχειρήματα ἔχων ν' ἀντιτάξῃ κατὰ τῆς διατάξεως τοῦ νομοσχεδίου, περιορίζεται μόνον εἰς ἓν συμπέρασμα, ἐξ αὐτῆς τῆς ἐκθέσεως ἐξαγόμενον. Παρ' ἡμῖν, λέγει ἡ ἔκθεσις, ἔνθα αἱ περιπέτειαι τοῦ πολέμου κτλ. Ἐὰν δὲν ἦτο Ἕλλην, ἐὰν δὲν κατῴκει τὰς Ἀθήνας καὶ δὲν ἐγνώριζε τοὺς

γερουσιαστάς, ἤθελε βεβαίως εἰπεῖ, ὅτι ὁ συλλογισμὸς τοῦ ὑπουργοῦ εἶναι ὀρθός· δυστυχῶς ὅμως οὔτε πάντες οἱ γερουσιασταὶ εὑρίσκονται εἰς τὰς αὐτὰς ἀνάγκας, οὔτε πάντες ἔχουσι τὰς αὐτὰς ἐκδουλεύσεις, καὶ ἑπομένως ὁ συλλογισμὸς τοῦ ὑπουργοῦ εἶναι σφαλερός.

Βεβαίως εἰς τὸ ὑπουργεῖον οὐδέποτε πλάγιον σκοπὸν δυνάμεθα ν' ἀποδώσωμεν, ἀλλὰ τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου ἀντιβαίνει εἰς ῥητὴν τοῦ Συντάγματος διάταξιν, καὶ οἱ κύριοι νομικοί, τοὺς ὁποίους τὸ ὑπουργεῖον ἐσυμβουλεύθη ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀπατήθησαν.

Ἀναγνωρίζει τὸ δίκαιον τῆς ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τινας τῶν γερουσιαστῶν, οἵτινες ἀπώλεσαν πᾶν ὅ,τι εἶχον κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, ἀλλ' ὅτι οἱ γερουσιασταὶ δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν αὐτήν, μετὰ δέκα δὲ ἔτη οὐδεὶς τοιοῦτος θέλει ὑπάρχει, εἰς δὲ τοὺς μέλλοντας νὰ προσφέρωσι πολιτικὰς εἰς τὸ Ἔθνος ἐκδουλεύσεις, ἔστω ἱκανὴ ἀμοιβὴ μόνη ἡ θέσις τοῦ γερουσιαστοῦ· ἀλλὰ μὴ θελήσητε νὰ περιορίσητε τὴν ἀμοιβὴν εἰς τὰ χρήματα.

Ἀντικατέστησε διὰ ταῦτα τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου διὰ μιᾶς τροπολογίας, διὰ τῆς ὁποίας, προσέτι νὰ μὴ προσβάλῃ οὐδεμίαν τοῦ Συντάγματος διάταξιν, ἐπικαλεῖται μίαν τινὰ ἀμοιβὴν διὰ τοὺς ἀγωνιστὰς γερουσιαστάς. Προσδιορίζων δὲ τὸν ἀνώτατον ὅρον εἰς 400 δρ. ἀφίησιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἐκτιμῶσα τὰς περιστάσεις καὶ τὴν οἰκονομικὴν τοῦ γερουσιαστοῦ κατάστασιν, νὰ προσδιορίζῃ αὐτὴ τὸν ἐλάχιστον, διότι ἡ Κυβέρνησις, ἐνόσῳ ἀπολαύει τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν Βουλῶν, παρέχει τὰς μεγαλειτέρας ἐγγυήσεις. Οὕτω δὲ ἡ τροπολογία του συμβιβάζεται καὶ μὲ τὴν οἰκονομικὴν τοῦ Κράτους κατάστασιν, διότι 500 δρ. διδόμεναι δι' ὅλον τὸ ἔτος καὶ εἰς ὅλους τοὺς γερουσιαστὰς εἶναι μέτρον ὅλως ἀντιοικονομικόν, ἐκπλαροῖ δὲ συγχρόνως καὶ μίαν ὑπὲρ τῶν ἀγωνιστῶν εὐχὴν τοῦ Ἔθνους, καὶ διὰ τοῦτο συνίστησιν αὐτὴν εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς Βουλῆς.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι εἰς ζήτημα τόσον οὐσιῶδες, οὗτινος ἡ λύσις μόλις διὰ τηλεσκοπίου δύναται νὰ εὑρεθῇ, ὁ βουλὴς Ἀττικῆς παρουσιάζει τὸ μικροσκόπιον καὶ ἔρχεται εἰς ὑποδιαιρέσεις. Ἀποκρούει διὰ τοῦτο οὐχὶ πλέον μὲ ἐπιφυλάξεις ἀλλὰ καθ' ὁλοκληρίαν τὴν γνώμην αὐτοῦ, καθ' ὅσον σκοπός της προφανὴς εἶναι ὁ ἐξευτελισμὸς τοῦ Σώματος τούτου, τοῦ ὁποίου τὴν ἀξιοπρέπειαν πρέπει νὰ ἔχωμεν ὡς γνώμονα τῆς προκειμέ-

νης συζητήσεως. Ἀλλ' ἐν ᾧ ἡμεῖς ἐσκεπτόμεθα περὶ Γερουσίας, ὁ ἀνωτέρω βουλευτὴς ἀπὸ ζητήματος εἰς ζήτημα μεταβαίνων, μᾶς ἔφερεν εἰς δαίδαλον διαιρέσεων καὶ ὑποδιαιρέσεων πολυμόρφων. Τὸ ἱερὸν ἑπομένως ζήτημα τοῦ ἀγῶνος δὲν θεωρεῖ ὅτι ἔχει χώραν ἐνταῦθα καὶ εἶναι ξένον τοῦ ὑπ' ὄψιν ἡμῶν ἀντικειμένου. Τὸ δὲ νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἀπόκειται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς θυσίας, τὴν θέσιν καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν γερουσιαστῶν, καὶ μὲ τὸν πῆχυν τοῦτον νὰ δαψιλεύῃ τὰς βοηθείας της, ἐμφαίνει ἀντισυνταγματικόν τινα χαρακτῆρα, καὶ φέρει κτύπον θανάσιμον εἰς τὸ νομοθετικὸν τοῦτο Σῶμα. Ἐνθυμηθῆτε ὁποία ἐγένετο ἄλλοτε ἄνισος ἐκτίμησις τῆς ἰδιαιτέρας τῶν γερουσιαστῶν καταστάσεως, διὰ νὰ ἐννοήσητε πόσον ἄτοπος εἶναι ἡ προτεινομένη ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς ἰδέα. Θέλετε ἤδη νὰ καταστήσωμεν τὸν γερουσιαστὴν δέσμιον εἰς τὴν ἐξουσίαν, νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς τὰ ἄδυτα τῶν ἰδιωτικῶν περιστάσεών του καὶ νὰ ἐκτιμᾷ τὰς μικρὰς ἢ μεγάλας ἀνάγκας αὐτοῦ; Βεβαίως δὲν θέλετε τοῦτο, διότι καὶ ἄδικον καὶ ἐπιβλαβὲς εἶναι. Ἀλλ' ἡ πολλὴ ἐνίοτε ἀναλυτικότης εἶναι τὸ ἀδύνατον μέρος τῆς εὐρύλας, καὶ εἰς τὴν ἀδυναμίαν ταύτην ὑπέπεσεν ὁ ἔντιμος βουλευτής, ὅστις πολλάκις ἐρώτισε τὸ Σῶμα διὰ τῶν ἐμβριθῶν αὐτοῦ σκέψεων. Ἀποκρούει λοιπὸν τὴν κατ' ἐκτίμησιν προτεινομένην ἀπονομήν, καθ' ὅσον ἡ ἀριστοκρατία αὐτὴ τῆς πενίας εἶναι σκανδαλώδης, ὁ δὲ προκείμενος νόμος σκοπὸν ἔχει νὰ καταστήσῃ ἄνετον τὴν θέσιν τῶν γερουσιαστῶν, ἵνα διάγωσιν ἀνεξάρτητοι καὶ ἐπαξίως τῆς ἕδρας, ἣν κατέχουσιν ἰσοβίως. Δὲν βλέπει δὲ καὶ ὅτι ἡ προίκισις τῶν γερουσιαστῶν συνεπάγει τὴν ἰδέαν τοῦ τιτλου, ὡς εἶπεν ὁ αὐτὸς βουλευτής, ἐπειδὴ δύναται νὰ δοθῇ σύνταξις χωρὶς νὰ παραβιασθῇ ἡ γενναία αὕτη διάταξις τοῦ Συντάγματος. Καὶ ὅμως ὑποπεσὼν μετ' ὀλίγον εἰς ὅ,τι κατέκρινεν, ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς ὠνόμασε τὴν θέσιν τοῦ γερουσιαστοῦ *τίτλον*. Ἀλλ' ἀφ' οὗ δυστυχῶς ἐντὸς τῆς Βουλῆς διαιρούμεθα εἰς τρία τμήματα, τὸ τῆς Πελοποννήσου, τῆς Στερεᾶς καὶ τῶν Νήσων, διὰ τῆς προτεινομένης διακρίσεως φανταισθῆτε τὸ ἄτοπον τοῦ νὰ διαιρεθῇ τὸ ἕτερον νομοθετικὸν Σῶμα εἰς γερουσιαστὰς τοῦ ἀγῶνος καὶ μή, εἰς γερουσιαστὰς α. καὶ β. τάξεως. Τὴν περὶ τὸν βίον λιτότητα θαυμάζει καὶ αὐτὸς ὡς ὡραίαν, ἀλλ' ὡς εἶπε, τὴν λιτότητα μόνον. Ὅταν ὅμως οἱ γερουσιασταὶ στερῶνται τῶν πρὸς συντήρησιν μέσων, ὅταν ὀλίγους μῆνας ἐργαζόμενοι, διάγουν ἔπειτα ἐν ἀργίᾳ, θέλουσιν εὑρεθῇ εἰς τὴν πλέον ἐξουτελιστικὴν θέσιν ὡς πρὸς τὸν ἴδιον αὐτῶν

χαρακτῆρα καὶ τὴν ὑψηλὴν περιωπήν, εἰς ἣν τοὺς θέτει τὸ Σύνταγμα.

Ἐπὶ τούτοις μὴ ὑποστηριζόντος οὐδενὸς τὴν τροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς, δὲν ἐψηφοφορήθη οὐδόλως.

Ἐπῆλθε μετὰ ταῦτα καὶ ἡ τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Πανεπιστημίου, δι' ἧς προτείνεται νὰ δοθῇ σύνταξις εἰς μόνους τοὺς γερουσιαστὰς τοῦ ἀγῶνος.

Ὑποστηριχθείσης δὲ ταύτης καὶ ὑπ' ἄλλου τινός, λαβὼν τὸν λόγον ὁ βουλευτὴς Πανεπιστημίου, ἐξέθεκεν, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ δοθῇ διὰ τοῦ ἀνὰ χεῖρας νομοσχεδίου ὅ,τι ἡ ἐθνοσυνέλευσις ἠρνήθη πρὸς τοὺς γερουσιαστάς, ἀλλὰ νὰ χορηγηθῇ σύνταξίς τις ἡ ἀμοιβὴ εἰς τοὺς γερουσιαστὰς ἐκείνους, οἵτινες ὡς ἐκ τῶν θυσιῶν καὶ ἀναγκῶν των ἔχουσιν ἰδίως τὸ τοιοῦτον δικαίωμα. Ἐν τῇ Γερουσίᾳ δύω ὑπάρχουσι τάξεις γερουσιαστῶν· α') ἡ διὰ τῶν προσόντων τοῦ ἀγῶνος παρουσιαζομένη, καὶ β') ἡ τὰ προσόντα φέρουσα τῆς ὑπηρεσίας. Εἰς τοὺς πρώτους λοιπὸν προτείνει νὰ ἀναγνωρισθῇ ἀμέσως τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως, δι' ὃν λόγον ἐγένετο τοῦτο πρὸ μικροῦ εἰς ἄνδρα τοῦ ἀγῶνος διακεκριμένον. Ἀλλ' ἡ ἀναγνώρισις αὕτη πρέπει νὰ περιορισθῇ ἕως ἐδῶ, διότι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐκ τῶν προσόντων τῆς ὑπηρεσίας γερουσιαστάς, θέλει κανονίσει τὰ δικαιώματά των ὁ μετ' ὀλίγον ψηφισθησόμενος νόμος περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀμφότεροι οἱ ἐσχάτως ἀγορεύσαντες ἔντιμοι βουλευταὶ Ἀττικῆς καὶ Πανεπιστημίου διὰ τῶν ἐξηγήσεών των τὸν ἀπαλλάττουσι τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ ἐνδιατρίψῃ ἀποκρούων μομφήν τινα προσκρθεῖσαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἥτις ἂν καὶ δὲν ἀπεδόθη ἀπ' εὐθείας, οὐχ ἧττον ὅμως σημαίνει ὅτι ὁ περιπίπτων εἰς ἀντισυνταγματικήν τινα πρᾶξιν ἢ δὲν εἴδεται τὸ Σύνταγμα ἢ δὲν τὸ ἐννοεῖ. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ ἑαυτὸν, περιττὸν νομίζει νὰ εἴπῃ, ὅτι ἐκ πρώτης ἀρχῆς ἠκολούθησε τὴν σημαίαν τοῦ Συντάγματος καὶ αὐτὸ ἔσχε πολιτικὸν σύνθημά του· τὰ δὲ λοιπὰ μέλη τοῦ ὑπουργείου εἰσὶ γνωστὰ διὰ τὸν πρὸς τὸ Σύνταγμα ζῆλον ἢ τὰς ὑπὲρ αὐτοῦ ἐνεργείας των. Ἀλλ' ἡ ἀποδοθεῖσα εἰς τὸ ὑπουργεῖον δικαιοσύνη ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω Κ. βουλευτῶν τὸν ἀπαλλάττει, ὡς εἶπε, τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ ἐνδιατρίψῃ πλειότερον ἐπὶ τῆς αἰτιάσεως ταύτης. Ἤθελε δὲ εἶσθαι πολλῆς λύπης ἄξιον ἂν ἦτον τῷ ὄντι ἀντισυνταγματικὸν τὸ νὰ ὁρισθῇ δικαία τις ἀνακούρισις εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν γερουσιαστῶν· ἂν ὅλοι οἱ προσενεγκόντες τὰς πε-

ριφανεστέρας θυσίας δὲν ἠδύνατο νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ ἀνώτατον τοῦτο Πρυτανεῖον τοῦ Ἔθνους, στερούμενοι τοῦ πρώτου δικαιώματος, ὃ παρεῖχε τὸ πάλαι· ἂν τέλος ἦσαν καταδικασμένοι οἱ ἐν τῇ Γερουσίᾳ εἰσερχόμενοι νὰ ὑπηρετῶσιν ἐπὶ ἓξ μῆνας καὶ νὰ λιμώττωσιν ἐπὶ ἴσον χρόνον, διὰ νὰ μαραίνηται ἡ ἐνεργὸς καὶ πρόθυμος φύσις, διότι ἤθελον οἱ πλεῖστοι ἀποτραπῆ τοῦ νὰ προσφέρωσι γενναίας ἐκδουλεύσεις, ἵνα φθάσωσιν εἰς τὴν ἕδραν τοῦ γερουσιαστοῦ. Καὶ ἂν μὲν ἡ ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου ζητουμένη χορήγησις ἦτον ἀμοιβή, ἤθελε συνταχθῆ καὶ αὐτὸς μὲ τὴν γνώμην τοῦ βουλευτοῦ Πανεπιστημίου, διότι ἤθελε διακρίνει παντὸς ἄλλου τοὺς εὐγενεῖς ἄνδρας ἐκείνους, οἵτινες καὶ ζωὴν καὶ περιουσίαν καὶ τὰ πάντα προσήνεγκαν, ἵνα ἱδρύσωσι τὸ βῆμα τοῦτο, ἀφ' οὗ ἀκούεται σήμερον ἡ φωνή μας. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται ἤδη περὶ ἀμοιβῆς τοῦ ἀγῶνος, καὶ τοῦτο εἶναι ὕβρημα ἱερόν, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κανονισθῆ ἄλλως, διότι ἤθελεν εἶσθαι ἄδικον νὰ ἀνταμειφθῶσι 40 τούτων καὶ νὰ ἐξαιρεθῶσιν ὡς ἀπόκληροι 400 ἄλλοι. Δὲν παραδέχεται δὲ τὴν ζητουμένην χορήγησιν οὔτε ὡς μισθοδοσίαν, διότι τὸ Σύνταγμα ἐθεώρησεν ὅτι ὁ περιβεβλημένος τὴν Ἐθνικὴν ἀντιπροσωπείαν, ὁ ἔχων τὸ καθῆκον νὰ διερμηνεύῃ τὰς ἀνάγκας ὁλοκλήρου λαοῦ, δὲν μισθοδοτεῖται ὡς ὁ συνήθης ὑπάλληλος. Τὰ εἰς τοὺς βουλευτὰς λοιπὸν χορηγούμενα εἶναι ἀποζημίωσις καθαρά, διότι μεταβαίνοντες ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν, ὑποχρεοῦνται εἰς ἐκτάκτους καὶ ἄλλας διαφόρους δαπάνας, ἀνθ' ὧν τὸ Σύνταγμα ὥρισε τὴν εἰς αὐτοὺς χορηγουμένην ἀποζημίωσιν. Ἀλλ' ἐν ᾧ εἰς τὸν βουλευτὴν ἐπιβάλλεται ἡ θυσία νὰ ἐπανιλθῆ τρὶς ἐν διαστήματι μιᾶς Περιόδου, ὁ γερουσιαστής, ὡς ὁ Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης, εἶναι καταδικασμένος νὰ μένῃ διαρκῶς ἓξ μῆνας εἰς τὸν οὐρανὸν τῆς Πριστευούσης καὶ ἓξ εἰς τὸν ᾅδην τῶν ἐπαρχιῶν, καὶ διὰ τοῦτο βιάζονται πάντες νὰ μείνωσιν ὁριστικῶς ἐν Ἀθήναις. Ἀλλὰ λέγουσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον· « ἐπεμβῆτε εἰς τὰ οἰκιακά των, ἀναδιφήσατε τὰς ἀνάγκας ἑκάστου, καὶ δότε ἀναλόγως ὅ,τι νομίζετε δίκαιον. » Τῇ ἀληθείᾳ ἂν ἡ Κυβέρνησις ἐπρότεινε τὸ τοιοῦτον μέτρον, ἀγνοεῖ ποῖαι ἤθελον γεννηθῆ συζητήσεις! Ἀλλὰ τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον δὲν θέλει νὰ ὠφεληθῆ τῆς παραχωρήσεως ταύτης· εἶναι μοχλὸς τοιοῦτος, ὃν ἔχει τὴν εἰλικρίνειαν νὰ μὴ δεχθῆ εἰς τὰς χεῖρας.— Ὑπὸ τὴν γενομένην λοιπὸν ἐξήγησιν τῶν βουλευτῶν Πανεπιστημίου καὶ Ἀττικῆς τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ δώσῃ τὴν αἰτουμένην ἀποζημίωσιν, χωρὶς οὐδόλως νὰ προσκρούσῃ εἰς τὰς ἐκ τοῦ Συντάγματος διατάξεις, διότι διὰ μὲν τοὺς ἓξ μῆνας τῆς ὑπη-

ρεσίας των θέλει δίδεσθαι εἰς τοὺς γερουσιαστὰς ἡ ὡρισμένη ἀποζημίωσις, διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς ἓξ μῆνας θέλει τοῖς δίδεσθαι, διότι ὑποχρεοῦνται νὰ διαμένωσι διαρκῶς ἐν Ἀθήναις, ἐν ᾧ πάντες σχεδὸν στενοχωροῦσιν ὑπ' ἀνάγκας. Τὸ νομοσχέδιον ἐπομένως ἐν ᾧ δὲν εἶναι ἀντισυνταγματικόν, συντελεῖ καὶ πρὸς δικαίαν ἀνακούφισιν τούτων.

Ἐπὶ τούτους ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἐπὶ τῆς τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Πανεπιστημίου, δὲν παρεδέχθη ταύτην μὴ ἀναστᾶσα.

Τελευταῖον ἀνεγνώσθη καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτω·

« Σχετικῶς δὲ μὲ τὸ τελευταῖον μέρος τῆς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς παρουσιασθείσης τροπολογίας ἐπροτάθη νὰ προστεθῶσιν ἐν τῷ τέλει τοῦ α' παραγράφου τοῦ 3 ἄρθρου τὰ ἑξῆς·

« Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει μέχρι τῆς ἐν τῷ τελευταίῳ ἐδα-» φίῳ τοῦ ἄρθρου 72 τοῦ συντάγματος ὁριζομένης ἀναθεωρή-» σεως τῶν προσόντων τοῦ γερουσιαστοῦ, ὅτε διὰ νόμου θέλουν » κανονισθῆ ὁριστικῶς καὶ τὰ περὶ τῆς εἰρημένης διατάξεως. »

Τὴν προσθήκην δὲ ταύτην ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη κατὰ πλειονοψίαν, θεωροῦσα παμψηφεὶ ἀπαραίτητον, τὴν μετὰ δεκαπενταετίαν ὑπὸ τοῦ συντάγματος ὁριζομένην ἀναθεώρησιν».

Ἀποδεξαμένου δὲ ταύτην τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν, ἔχον ὡς ἑπεται·

« Ἄρθρ. 2. Ἕκαστος γερουσιαστὴς λαμβάνει σύνταξιν δραχμῶν 500 κατὰ μῆνα, καθ' ὃν χρόνον δὲν εἶναι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του συγκεκλημένη ἡ Γερουσία.

Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει μέχρι τῆς ἐν τῷ τελευταίῳ ἐδαφίῳ τοῦ ἄρθρου 72 τοῦ Συντάγματος ὁριζομένης ἀναθεωρήσεως τῶν προσόντων τοῦ γερουσιαστοῦ, ὅτε διὰ νόμου θέλουν κανονισθῆ ὁριστικῶς καὶ τὰ περὶ τῆς εἰρημένης διατάξεως.

Ἐὰν γερουσιαστής τις διατελῇ ἐν ἐμμίσθῳ ὑπηρεσίᾳ ἢ λαμβάνῃ ἤδη ἄλλην σύνταξιν, ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 126 τοῦ νόμου περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ. »

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου μεταβληθέντος εἰς 3, μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς ἐχούσης οὕτως·

« Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 2 ὁ βουλευτὴς Ὕδρας θεωρῶν, ὅτι ἐντὸς τῆς ἰδίας συνόδου εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπέλθῃ ἐκλογὴ ἢ διορισμὸς νέου προέδρου, κρίνει ἀναγκαῖον νὰ δίδηται κατὰ μηνιαίας δό-

σεις ἡ διὰ τοὺς προέδρους ὁριζομένη πρόσθετος ἀποζημίωσις τῶν ἐκτάκτων ἐξόδων, μεριζομένη εἰς ἓξ ἴσας δόσεις.

Ἡ ἐπιτροπὴ παμψηφεὶ παραδεχθεῖσα τὴν ἰδέαν ταύτην προτείνει μετὰ τὴν λέξιν, χορηγεῖται, ν' ἀπαλειφθῶσιν αἱ λέξεις *κατὰ τὴν λῆξιν τῆς Συνόδου*, ἐν δὲ τῷ τέλει τοῦ ἄρθρου νὰ προστεθῶσι τὰ ἑξῆς· *ἡ ἀποζημίωσις αὕτη πληρώνεται κατὰ μῆνα μεριζομένη εἰς ἓξ ἴσας δόσεις.*»

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς συνήνεσε καὶ εἰς τὴν τροπολογίαν ταύτην, ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον κατὰ τὴν τροπολογίαν δι' ἀναστάσεως, ἔχον ὡς ἑξῆς·

«Ἄρθρ. 3. Εἰς ἑκάτερον τῶν προέδρων τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκτὸς τῆς κατὰ τὰ ἄρθρα **67** καὶ **79** τοῦ Συντάγματος ἀποζημιώσεως αὐτῶν, ὡς μελῶν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων χορηγεῖται καὶ ποσὸν δραχμῶν δύω χιλιάδων πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτῶν διὰ τὰ ἔκτακτα ἔξοδα, εἰς ἃ ἕνεκεν τῆς θέσεώς των κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνόδου ὑποβάλλονται. Ἡ ἀποζημίωσις δ' αὕτη πληρόνεται κατὰ μῆνα, μεριζομένη εἰς ἓξ ἴσας δόσεις.

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα **4**, **5** καὶ **6** τοῦ νομοσχεδίου, ἀπηλείφθησαν γνωμοδοτήσει τῆς ἐπιτροπῆς καὶ συναινοῦντος τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ἵνα παραπεμφθῶσιν αἱ διατάξεις αὐτῶν εἰς ἐπὶ τούτῳ σχηματισθησομένην ἐπιτροπὴν καὶ ἀποτελέσωσι μέρος τοῦ κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.

Ἐγκριθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Σ. Ἀντωνοπούλου καὶ Ν. Πιεράκου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον διὰ ψήφων **89** κατὰ **12**, ἀρνησιψηφούντος ἑνός. Ἔχει δὲ τὸ σύνολον ὡς παρεδέχθη οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐκυρώσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρ. **1.** Ἡ διάρκεια ἑκάστης βουλευτικῆς συνόδου, ἥτις κατὰ τὸ ἄρθρ. **47** τοῦ Συντάγματος δὲν δύναται νὰ ἦναι βραχυτέρα τῶν δύω μηνῶν, δὲν θέλει ἐπεκτείνεσθαι πέραν τῶν ἓξ μηνῶν. Εἰς τὸ ἀνωτέρω διάστημα τῶν ἓξ μηνῶν δὲν συμπεριλαμβάνονται αἱ τυχὸν συμβησόμεναι κατὰ τὸ ἄρθρ. **31** τοῦ Συντάγματος διακοπαί.

Ἄρθρ. **2.** Ἕκαστος γερουσιαστὴς λαμβάνει σύνταξιν δραχμιῶν

500 κατὰ μῆνα, καθ' ὃν χρόνον δὲν εἶναι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων της συγκεκλημένη ἡ Γερουσία.

Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει μέχρι τῆς ἐν τῷ τελευταίῳ ἐδαφίῳ τοῦ ἄρθρου **72** τοῦ Συντάγματος ὁριζομένης ἀναθεωρήσεως τῶν προσόντων τοῦ γερουσιαστοῦ, ὅτε διὰ νόμου θέλουν κανονισθῆ ὁριστικῶς καὶ τὰ περὶ τῆς εἰρημένης διατάξεως.

Ἐὰν γερουσιαστὴς τις διατελῇ ἐν ἐμμίσθῳ ὑπηρεσίᾳ ἢ λαμβάνῃ ἤδη ἄλλην σύνταξιν, ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου **126** τοῦ νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ.

Ἄρθρ. **3.** Εἰς ἑκάτερον τῶν προέδρων τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκτὸς τῆς κατὰ τὰ ἄρθρα **67** καὶ **79** τοῦ Συντάγματος ἀποζημιώσεως αὐτῶν, ὡς μελῶν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, χορηγεῖται καὶ ποσὸν δραχμῶν δύω χιλιάδων πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτῶν διὰ τὰ ἔκτακτα ἔξοδα, εἰς ἃ ἕνεκεν τῆς θέσεώς των κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνόδου ὑποβάλλονται. Ἡ ἀποζημίωσις δ' αὕτη πληρόνεται κατὰ μῆνα, μεριζομένη εἰς ἓξ ἴσας δόσεις.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, περὶ διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . . .	Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .
Λουκᾶς Λόντος	. . . . . N	Σωτήριος Στράτος	. . . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . N	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . .
Πέτρος Καμπάνης	. . . . O	Φίλων Φίλωνος	. . . . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης	ἀρνεῖται	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. O	Νικόλαος Τσέλιος	. . . N
Δημήτριος Τσόκρης	. . . O	Κων. Γριβογεώργης	. . . N
Γεώργιος Τσόκρης	. . . .	Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . . N
Νικόλαος Ἰατρός	. . . . N	Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος	. N
Σκαρλάτος Σοῦτσος	. . . .	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	. N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . N	Γεώργιος Κονδύλης	. . . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. . .
Σταῦρος Βλάχος	. . . . N	Ἰωάννης Ἀποστολίδης	. . O

Βασίλειος Νώνης	N	Γ. Γιατράκος	N
Σταμάτιος Μήτσας	N	Λουκᾶς Στεφάνου	N
Δημήτριος Ζῶτος		Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	N
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	N	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	N
Ν. Α. Γρανίτσας	N	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	N
Λύσανδρος Βιλαέτης		Β. Π. Δημητρακόπουλος	N
Σ. Χ. Στερανόπουλος	N	Ἀναγνώστης Δεβόπουλος	N
Ἀνδρέας Λύγερινός		Α. Μαυριειδές	N
Σόλων Κρεστενίτης		Γ. Κεράλας	N
Δημήτριος Ἀθανασίου	N	Ἀναγν. Τσάκας	N
Γεώργιος Διαμάντης	N	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	
Ν. Δελένδας	N	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	N
Δ. Γαβρᾶς	O	Παναγ. Παπατσώνες	N
Ν. Βαρβαρῆγος	N	Σπ. Αντωνόπουλος	N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	N	Ἰωάν. Προβιλέγιος	N
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς	N	Ἰω. Ταταράκης	N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	N	Σ. Βαρότσης	N
Ἠλίας Παπαδαῖος	N	Χ. Σουμαρίπας	N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	N	Δ. Δημητρακόπουλος	O
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Π. Χρυσοβέργης	N
Ἰωάννης Ζάρκος	N	Α. Παπαδημητριάδης	N
Α. Κοντόσταυλος	N	Δ. Κακοτάκης	N
Βελισσάριος Νικολαΐδης	N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	
Ἰωάννης Μπαλάφας	N	Ἰωάννης Εὐσταθίου	N
Πέτρος Δελιγιάννης		Γεώργιος Μαθειοχωρίτης	O
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	N	Γεώργιος Μπάνης	
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος		Νικόλαος Πιτσάκος	N
Νικόλαος Μπούκουρας	O	Γερμανος Μαυρομιχάλης	N
Π. Κολοκοτρώνης		Δημήτριος Πουλικάκος	
Ἐμ. Ἀντίπας	N	Γρηγόριος Πατριαρχέας	N
Γ. Πανοπριφτόπουλος	N	Π. Χριστόπουλος	N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος		Π. Κανελλόπουλος	
Χρῆστος Ῥάγκος	N	Νικόλαος Μοσχούλας	N
Εὐθ. Κανελλόπουλος		Σπ. Πήλληκας	N
Ἐμμ. Τσοῦχλος	O	Ν. Παναυργιᾶς	N
Νικόλαος Ματθαίου	N	Κωνστ. Βλάμης	N
Ν. Χ. Παναγιώτου	N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	N
Σ. Κοπανίτσας	O	Σιδέρης Πράτσικας	
Ἐμμ. Μελετόπουλος	O	Π. Πατρινός	
Α. Κορφιωτάκης	O	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	N

Περικλῆς Καλαμογδάρτης	N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	N	Κυριάκος Πονηρόπουλος	N
Ν. Α. Μπότσης	N	Δημ. Στάϊκος	N
Κ. Δαρειώτης	N	Α. Κιζάνης	
Ἰω. Σκαβέντσος	N	Παντολέων Κουντουριώτης	
Γ. Νικολάου	N	Δημήτριος Βουδούρης	N
Γεώρ. Ναύτης		Σταμάτιος Γ. Δοκός	N
Μιχαὴλ Σολωμὸς	N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	N
Ἀν. Ῥενουάρδος	N	Γεώργιος Ριζόπουλος	N
Στ. Δάρας	N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	N
Ἰωάννης Σαγρέδος	N	Λύγερινὸς Ἀδέρωφ	N
Παναγιώτης Ψαθᾶς	N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Νικόλαος Νάζος		Α. Μάντσαρης	N
Ἀναγν. Παπατσώρης	N		

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγέλλει ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 5 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Καίρης.
Ἰω. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΒ'.

Τῆς 12 Ὀκτωβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῶν δύω παρελθουσῶν συνεδριάσεων καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Παρελθόντες οἱ εἰσηγηταὶ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων α') περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου ἐκ δρ. 160,000· β') ἐπὶ τοῦ περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ συστάσεως ἀτμοπλοΐας συγκοινωνίας νόμου καὶ γ') περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου ἐκ δρ. 10,000, ἀνέγνων τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις, ἐχούσας οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Διὰ τοὺς ἐκτεθειμένους ἐν ταῖς αἰτιολογικαῖς ἐκθέσεσι τῶν Κ. Κ. ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν λόγους, ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ ἐκτιμήσασα τὴν ἀνάγκην

τῆς προκειμένης δαπάνης ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου γ'. ἄρθρ. 1. «Γεν. μέτρα ἀσφαλείας» τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου, περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 160,000.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ἠλ. Παπαδαῖος, Σταῦρος Βλάχος, Δ. Π. Δημητρακόπουλος
Σ. Α. Μπαρόταης, Παναγ. Χριστόπουλος.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἐκτιμήσασα ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ τὴν ἀνάγκην τῆς τροποποιήσεως τοῦ περὶ συστάσεως ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας νόμου, διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν ἐκτιθεμένους λόγους, συνίστησι τὴν παραδοχὴν τοῦ ὑποβληθέντος περὶ τούτου νομοσχεδίου, ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Αὐγερ. Ἀβέρωφ, Δ. Τσόκρης, Ν. Βαρβαρῆγος,
Ν. Καΐρης, Π. Ψάθης, Στ. Δοκός.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ τῶν τμημάτων συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1856 ἐκ δρ. 16,000.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ν. Α. Βαρβαρῆγος, Δ. Κοκοτάκης,
Ἐμ. Μιλετόπουλος, Κ. Α. Βλάμης.»

Προβάσης εἶτα τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν χθεσινὴν ἀπόφασίν της εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου περὶ συστάσεως ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας νομοσχεδίου, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Ἀντωνόπουλον καὶ Ν. Ματθαίου, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ συστάσεως ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς		Ἀνδρέας Αὐγερινός	
Λουκᾶς Λόντος	Ν	Σόλων Κρεστενίτης	
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν
Πέτρος Καμπάνης		Γεώργιος Δαμάντης	
Νικόλαος Π. Καΐρης		Ν. Δελένδας	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Δ. Γκρᾶς	
Δημήτριος Τσόκρης	Ν	Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Γεώργιος Τσόκρης		Θρασύβουλος Δ. Ζαΐμης	
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Ν	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	Ν
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Ἀνδρέας Ἴσαος		Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Σωτήριος Στράτος		Α. Κοντόσταυλος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν
Φίλων Φίλωνος		Ἰωάν. Μπαλάφας	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Πέτρος Δελιγιάννης	
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Νικόλαος Μπούκουρας	
Γεωρ. Δ. Τσιγκουράκης	Ν	Π. Κολοκοτρώνης	Ν
Ἀναγνώσ. Παπαθανασίου	Ν	Βρ. Ἀνείπας	Ν
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Χρῆστος Ράγκος	Ν
Βασίλειος Νώνης	Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος	
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	Ν
Δημήτριος Ζῶτος		Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Γ. Ἰω. Γκολφάσης		Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν
Ν. Α. Γρανίτσας		Σ. Κοπανίτσας	Ν
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν	Α. Κορφιωτάκης	

Γ. Γιατράκος	N	Ν. Πανουργιᾶς	
Λουκᾶς Στεφάνου	N	Κωνσταντίνος Βλάμης	N
Ἰωάννης Παπαλοκόπουλος	N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	N	Σιδέρης Πράτσικας	
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	N	Π. Πατρινός	
Β. Π. Δημητρακόπουλος	N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	N
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης.	N
Α. Μαυροειδής		Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Γ. Κεφάλας	N	Ν. Α. Μπότασης	
Ἀναγνώστης Τσάκας	N	Κ. Δαρειώτης	
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος		Ἰωάν. Σκαβέντσος	N
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	N	Γ. Νικολάου	N
Παναγιώτης Παπατσώνης	N	Γεώργιος Ναύτης	
Σπ. Ἀντωνόπουλος	N	Μιχαὴλ Σολωμός.	N
Ἰω. Προβιλέγιος		Ἀν. Ρενουάρδος	N
Ἰω. Ταταράκης	N	Στ. Δάρας	N
Σ. Βαρότσης	N	Ἰωάννης Σαγρίδος	N
Χ. Σουμαρίπας	N	Παναγ. Ψάθης	N
Δ. Δημητρακόπουλος		Νικόλαος Νάζος	
Π. Χρυσοβέργης	N	Ἀναγν. Παπατσώρης	
Α. Παπαδημητριάδης	N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Δ. Κοκοτάκης	N	Κυριάκος Πονηρόπουλος	N
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης		Δημ. Σταΐκος	N
Ἰωάννης Εὐσταθίου		Α. Κιζάνης	
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	N	Παντολ. Κουντουριώτης	
Γεώργιος Μπάνης		Δημήτριος Βουδούρης	
Νικόλαος Πιεράκος		Σταματίος Γ. Δοκός	N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	N
Δημήτριος Πουλικάκος		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	N
Γρηγόριος Πατριαρχέας	N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Π. Χριστόπουλος	N	Αὐγερινὸς Ἀδέρωφ	N
Π. Κανελλόπουλος		Νικόλαος Β. Μπουδούρης	N
Νικόλαος Μοσχούλας	N	Α. Μάντσαρης	N
Σπ. Ἡλλήνας	N		

Παραδεχθείσης δὲ τῆς Βουλῆς δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ νομοσχεδίου, ἐπανελήφθη καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ἡ αὐτὴ κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ψηφοφορίαν ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον αὐτοῦ διὰ ψήφων 76, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ περὶ ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας νόμου ΣΠΑ'. συστηθησομένη ἑταιρία δύναται νὰ ἐνεργῇ τοιαύτην καὶ μεταξὺ τῶν παραλίων τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἄνευ βλάβης τῆς ἐσωτερικῆς.

Ἄρθρ. 2. Ἡ διάρκεια τῆς ἑταιρίας καὶ ἡ ἀρμοίωσις τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς μὲ τὰ πολεμικὰ καὶ ἡ ἀπολαυὴ τῶν αὐτῶν μὲ τὰ πλοῖα ταῦτα δικαιωμάτων, δύνανται νὰ ἐπεκταθῶσι μέχρις εἴκοσιν ἐτῶν, ὡσαύτως καὶ ἡ ἀτέλεια εἰσαγωγῆς δύναται νὰ παραχωρηθῇ εἰς αὐτὴν καθ' ὅλην τὴν διάρκειάν της, τόσον διὰ τὰ πρὸς κατασκευὴν, ἀπαρτισμὸν, ἐπισκευὴν καὶ συντήρησιν τῶν ἀτμοπλοίων καὶ τοῦ ἐργοστασίου καὶ τοῦ ναυπηγείου αὐτῆς, ὅσον καὶ διὰ τὸ καταναλισκόμενον ἐν αὐτοῖς ὑλικὸν πρὸς ἀποκλειστικὴν χρῆσιν τῆς ἑταιρίας εἰς τὴν ἀτμοπλοϊκὴν αὐτῆς ὑπηρεσίαν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προέβη εἶτα ἡ Βουλὴ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. **160,000** ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου ἐγένετο ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων ἑπτὰ καὶ ἑβδομήκοντα **78**.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, περὶ ἀναπλ. πιστώσεως ἐκ δρ. **160,000**, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	
Λουκᾶς Λόντος		Δημήτριος Τσάκρης	N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	N	Γεώργιος Τσάκρης	
Πέτρος Καμπάνης	N	Νικόλαος Ἰατρός	
Νικόλαος Π. Καΐρης		Σκαρλάτος Σοῦτσος	N

Δημήτριος Καλλιγρονᾶς		Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Σωτήριος Στράτος		Π. Κολποδῖνος	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ἐμ. Ἀντίπας	Ν
Φίλων Φίλωνος		Γ. Πανοπιερτόπουλος	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος		Χρῆστος Ῥάγκος	Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος	
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	Ν
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Σ. Κοπανίτσας	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν	Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Α. Κορριωτάκης	
Βασίλειος Νώνης	Ν	Γ. Γιατράκος	Ν
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Λουκᾶς Στεφάνου	Ν
Δημήτριος Ζῶτος		Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	Ν
Γ. Ι. Γιολδάσης		Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	Ν
Ν. Α. Γρανίτσας		Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Ν
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης		Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν	Ἀναγνώστης Ἀθόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Αὐγερινός		Α. Μαυροειδὴς	
Σόλων Κρεστενίτης		Γ. Κεφάλας	Ν
Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν	Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν
Γεώργιος Διαμάντης	Ν	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	Ν
Ν. Δελένδας		Κωνστ. Κουρκουμέλης	Ν
Δ. Γαβρᾶς		Παναγιώτης Παπατσώνης	Ν
Ν. Βαρβαρῆγος	Ν	Σ. Ἀντωνόπουλος	Ν
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης		Ἰω. Προβιλέγιος	
Ἀθαν. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν	Ἰω. Ταταράκης	Ν
Χαρ. Θεοχαρόπουλος		Σ. Βαρότσης	Ν
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν	Χ. Σουμαρίπας	Ν
Ἀθαν. Δανηλόπουλος	Ν	Δ. Δημητρακόπουλος	Ν
Γρηγόριος Κορριωτάκης		Π. Χρυσοβέργης	Ν
Ἰωάννης Ζάρκος	Ν	Α. Παπαδημητριάδης	
Α. Κοντόσταυλος		Δ. Κοκοτάκης	Ν
Βελισ. Νικολαΐδης	Ν	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ν	Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν

Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	Ν	Γεώργ. Ναύτης	
Γεώργιος Μπάνης		Μιχαὴλ Σολωμός	Ν
Νικόλαος Πιεράκος	Ν	Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	Ν	Στ. Δάρας	Ν
Δημήτριος Πουλικάκος		Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Γρηγόριος Πατριαρχέης	Ν	Παναγιώτης Ψάθης	Ν
Π. Χριστόπουλος	Ν	Νικόλαος Νάζος	
Π. Κανελλόπουλος		Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν
Νικόλαος Μοσχούλας	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Σπ. Πηλλήκας	Ν	Κυριάκος Πανηρόπουλος	
Ν. Πανουργιᾶς	Ν	Δημήτριος Στάϊκος	Ν
Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν	Α. Κιζάνης	
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν	Παντολέων Κουντουριώτης	
Σιδέρης Πράτσικας		Δημήτριος Μπουδούρης	
Π. Πατρινὸς	Ν	Σταμάτιος Γ. Δοκός	Ν
Χρ. Τσαλαμιδᾶς		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	Ν
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	Ν
Ν. Α. Μπότασης		Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	Ν
Κ. Δαρειώτης		Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Ἰω. Σκαβέντσος	Ν	Α. Μάντσαρης	Ν
Γ. Νικολάου	Ν		

Δεκτοῦ δὲ γενομένου τοῦ μοναδικοῦ ἄρθρου δι' ἀναστάσεως, ἐπανελήφθη ἡ αὐτὴ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία, τῶν αὐτῶν πάντοτε ἐπιτρεπόντων ψηφοφόρων, ἐξ ὧν συνήχθη κατὰ πρωτοφανῆ ὁμοιον τῷ ἀνωτέρω ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων 78, ἔχον οὕτως·

ΟΘΩΝ κλπ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοροῦντως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον ἀναπληρωματικὴ πίστωσις δραχμῶν **160,000** καταλογιστέα εἰς τὸ κεφ. γ'. ἄρθρ. **1.** «Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας» τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως **1856** τοῦ ὑπουργείου αὐτοῦ.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἐπελήφθη τελευταῖον ἡ Βουλὴ καὶ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ἀναπληρ. πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου ἐκ δρ. 16,000, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου τῆς αὐτῆς ἐπαναληφθείσης ψηφοφορίας, ἐξήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 78 κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι.

Παραδεχθείσης δὲ τῆς Βουλῆς δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2, ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ὁμοία ταῖς προηγηθείσαις ψηφοφορίαις, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας τὸ αὐτὸ καταδείξασα ἀποτέλεσμα· ἔχει δὲ τὸ σύνολον οὕτω·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείων ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν δεκαεξ χιλιάδων (16,000) καταλογιζομένη εἰς τὰ ἐφεξῆς κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ τῆς χρήσεως 1856.

Κεφάλαιον IV. Ἔξοδα μεταβλητέα	
Ἄρθρον 2. Ἔξοδα ἀπρόβλεπτα	δρ. 12,000
Κεφάλαιον VI. Προξενικὴ ὑπηρεσία	
Ἄρθρον 1. Προσωπικὸν προξενείων	» 4,000
Τὸ ὅλον	δρ. 16,000.

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἔξοδα, δι' ἃ χορηγεῖται ἡ ἀνωτέρω ἀναπληρωτικὴ πίστωσις, θέλουσι πληρωθῆ ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1856.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω δήλωσιν προσθήκης δρ. 2000 εἰς τὸν διὰ τὸ ἔτος 1857 προϋπολ. τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, ἔχουσαν οὕτω·

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Παρὰ τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλ. Πρεσβεία ἀποβαίνει ἀναγκαία ἡ διατήρησις φυλακῆς τόσων διὰ νὰ ἐκτελῶσιν ἐν αὐτῇ καὶ οὐχὶ ἐν ταῖς Ὀθωμανικαῖς φυλακαῖς τὴν ποινὴν των οἱ ἐκεῖσε ὑπήκοοι Ἕλληνες, ὅσοι ἤθελον τυγχάνει καταδικασμένοι ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ἀρχῶν, ὅσον καὶ διὰ νὰ προφυλακίζωνται οἱ συλλαμβανόμενοι διὰ ν' ἀποσταλῶσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὡς ὑπόδικοι.

Τὰ ἔξοδα τῆς διατηρήσεως τῆς τοιαύτης φυλακῆς ὑπελογίσθησαν εἰς δραχ. 2000 κατ' ἔτος, καὶ ἐπὶ ἴσου ποσοῦ ζητεῖται προσθήκη πιστώσεως ἐπὶ τοῦ ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1857.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Ὀκτωβρίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς
Α. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν νὰ ζητήσῃ προσθήκην πιστώσεως ἐκ δρ. δύω χιλιάδων ἐπὶ τοῦ ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1857 τοῦ ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων ὑπουργείου καταλογιζομένης τῆς ἀνωτέρω προσθήκης εἰς τὸ κεφ. II διπλωματικὴ ὑπηρεσία ἄρθρ. 2 γραφικὰ ἔξοδα τῶν πρεσβειῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ, Α. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

Ὁ δὲ πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τῶν πολιτ. ὑπαλλήλων, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης
Ν. Καΐρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΓ'.
Τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν 1 μ. μ. ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ συντάξεως τῶν πολιτ. ὑπαλλήλων νομοσχεδίου, λαβὼν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τὸν λόγον ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς ἐξέθηκεν, ὅτι ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, ἧς εἶχε τὴν

τιμὴν ν' ἀποτελῇ μέρος, παρατηρεῖ ἡ Βουλὴ τὴν περὶ τοῦ νομοσχεδίου ἰδέαν του. Οἰκονομικοὶ ἀληθῶς φόβοι ἔφερον αὐτὸν εἰς δισταγμόν, εἰς ὃν ἐμμένει εἰσέτι, μὴ τυχὸν, ὅπως ἔχει τὸ νομοσχέδιον, δὲν δυνηθῇ τὸ Κράτος νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν πραγματοποίησίν του. Τὸ νομοσχέδιον στηρίζεται εἰς τὴν σωτήριον ἀρχὴν τοῦ ν' ἀνταμείψῃ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Κράτους, τοὺς ἀπὸ τῆς ἐπαναστάσεως διατελέσαντας, καὶ κατὰ τοῦτο δὲν δύναται εἰμὴ νὰ θεωρηθῇ αὐτὸ δίκαιον.

Ἐκ τοῦ φόβου δὲ, ὃν ἐξέθεσεν, ὁρμώμενος ἐζήτησεν ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς νὰ λάβῃ εἰ δυνατὸν πληροφορίας ἀπὸ τὰ διάφορα ὑπουργεῖα πόσοι ὑπάλληλοι εὑρίσκονται σήμερον εἰς ἐνέργειαν καὶ πόσοι διωρίσθησαν ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς Βασιλείας. Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὸ πρῶτον συνήνεσαν καὶ οἱ λοιποὶ συνάδελφοί του, τὸ δὲ δεύτερον ἐθεωρήθη δύσκολον καὶ διὰ τοῦτο περιωρίσθη ἡ ἐπιτροπὴ νὰ πληροφορηθῇ πόσον ὡς ἔγγιστα θέλει εἶσθαι τὸ ποσὸν, τὸ ὁποῖον ἐπιβοηθητικῶς θέλει καταβάλλει τὸ δημόσιον πρὸς πληρωμὴν τῶν συντάξεων, τὸ δὲ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν διὰ μακρᾶς ἀπαντήσεώς του παρέστησε τὸ δύσκολον τοῦ νὰ δώσῃ ἀκριβῆ περὶ τούτου πληροφορίαν, ὑποτίθησι δὲ ὅτι δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰς **23,000**, συμποσουμένου τοῦ ἐκ τῶν καταθέσεων ποσοῦ εἰς δρ. **115,000** ὥστε τὸ ὅλον τοῦ κατ' ἔτος ἀπαιτουμένου ποσοῦ πρὸς πληρωμὴν τῶν συντάξεων θέλει συμποσοῦσθαι εἰς δρ. **138,000**. Ἀλλ' ὁ ὑπολογισμὸς οὗτος δὲν τῷ ἐφάνη ὀρθὸς, ἦτον ὅμως εἰς αὐτὸν δύσκολον νὰ ἐνασχοληθῇ ὁ ἴδιος εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας.

Ἐμμένων εἰς τοὺς διστασμούς του, ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὰς Β. ἐφημερίδας τοῦ **1833**, **34** καὶ **35** διὰ νὰ δυνηθῇ οὕτω ν' ἀνεύρῃ πόσοι τῶν ὑπαλλήλων διανύσαντες τὸν ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου ὡρισμένον χρόνον, δύνανται μακρυνόμενοι τῆς ὑπηρεσίας νὰ ζητήσωσι σύνταξιν. Τοῦτο δὲ πράττων δὲν ὡρμᾶτο βεβαίως ὑπὸ αἰσθήματος κατὰ τῶν ὑπαλλήλων, διότι καὶ αὐτὸς, ὡς πάντες ὑμεῖς, εὑρέθη εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς ἀνάγκας καὶ τὰ δικαιώματα τῶν ὑπαλλήλων, ἀλλ' ἐκ τοῦ φόβου μήπως τὸ Κράτος δὲν εὑρεθῇ εἰς θέσιν νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ νομοσχέδιον. Καθ' ἃ λοιπὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῶν Β. ἐφημερίδων καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, ὑπάρχει εἰς μέγας ἀριθμὸς ὑπαλλήλων, οἵτινες συμπληρώσαντες τὸ **55** ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ **25** ἐτῶν ὑπηρεσίαν, δικαιοῦνται εἰς τὴν ἀπολαυὴν τῶν **25|40** τοῦ μισθοῦ των, καὶ ἑπομένως ἀπαι-

τοῦνται δι' αὐτοὺς, τῶν ὁποίων τὸν κατάλογον φέρει εἰς χεῖρας, ἐὰν θελήσωσι ν' ἀποσυρθῶσι τῆς ὑπηρεσίας, δραχμαὶ **286,660** κατ' ἔτος. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ ὑπουργοῦ, τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπαλλήλων συνίσταται εἰς **2000**, ἐὰν ὑποθέσητε ὅτι κατ' ἔτος ἀποκτῶσι κατὰ μέσον ὅρον τὸ δικαίωμα συντάξεως 5 τοῖς 0/0, θέλετε ἔχει τοῦ λοιποῦ κατ' ἔτος ἑτέρους ἑκατὸν ὑπαλλήλους. Ἐὰν δὲ δεχθῆτε, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀπολύει τῆς ὑπηρεσίας κατ' ἔτος καὶ κατὰ μέσον ὅρον 2 τοῖς 0/0, θέλετε ἔχει ὑπαλλήλους πενηκοντέντε κατ' ἔτος. Ἐὰν δὲ προσθέσητε κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὀγδοήκοντα οἰκογενείας ὑπαλλήλων ἀποβιωσάντων, εἰς ἃς ὀφείλομεν νὰ δώσωμεν σύνταξιν ἴσην μὲ τὸ τρίτον τῆς συντάξεως τοῦ ζῶντος ὑπαλλήλου, θέλετε ἰδῆ ὅτι πρὸς πληρωμὴν ὅλων τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος συντάξεων ἀπαιτοῦνται δρ. **480,000** κατ' ἔτος. Ἀφαιρουμένων δὲ ἐξ αὐτῶν τῶν **115,000** τῆς καταθέσεως, θέλει καταβάλλει τὸ δημόσιον δρ. **365 000** κατ' ἔτος. Ὁμολογεῖ ὅτι δὲν εἶναι ἄδικον νὰ πληρώνῃ τὸ δημόσιον τόσον ποσὸν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, οἵτινες τοσαῦτα ἔτη ἐμόχθησαν ὑπηρετοῦντες αὐτῷ καὶ διὰ τῆς ἱκανότητος καὶ τῶν γνώσεών των ἐμόρφωσαν τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ εἶθε νὰ εὑρίσκετο εἰς θέσιν τὸ δημόσιον νὰ πληρώνῃ καὶ ἓν ἑκατομμύριον, δυστυχῶς ὅμως οἱ πόροι τοῦ Κράτους εἶναι τοσοῦτον εὐτελεῖς, ὥστε μόλις ἐπαρκοῦσιν εἰς τὰς συνήθεις καὶ ἀπολύτους τῆς ὑπηρεσίας ἀνάγκας. Εὐχῆς ἔργον ἦτον ἐὰν τὸ μέτρον τῆς κρατήσεως ἐλαμβάνετο ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς Βασιλείας, διότι τότε ἠθέλαμεν ἔχει ἐξ αὐτῆς πρὸς περίπου ἑκατομμύρια, τὰ ὁποῖα ἤθελον μᾶς δίδει τόκον **240,000** δρ. εἰς τὰς ὁποίας προστιθέμενοι καὶ τὰς **115,000** τῶν καταθέσεων, ἠθέλαμεν ἔχει δρ. **350,000**, αἵτινες μὲ μικράν τινα τοῦ δημοσίου συνδρομὴν ἤθελον ἀρκεῖ εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν συντάξεων. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ μέτρον τοῦτο δυστυχῶς δὲν ἐλήφθη, καὶ ἐπειδὴ οὕτω θέλομεν ἐπιβαρύνει τὸ δημόσιον μὲ δαπάνην ἀνωτέραν τῶν δυνάμεών του κατὰ τὴν εἰλικρινῆ αὐτοῦ πεποίθησιν, καλὸν ἤθελεν εἶσθαι ἐὰν περιωρίζομεν τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου εἰς τὰς χήρας μόνον καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀποβιούντων καὶ εἰς τοὺς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ καταστάντας ἀνικάνους ὑπαλλήλους. Τὸν ὑπάλληλον δὲ, ὅστις συνεπλήρωσε μὲν τὸ **55** ἔτος τῆς ἡλικίας του, εὑρίσκεται δὲ εἰς εἰς ὑγιᾶ κατάστασιν, πρέπει νὰ τὸν ἀφήσωμεν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ νὰ λαμβάνῃ πλήρη τὸν μισθόν του, διότι ἄλλως θέλομεν στερήσει τὴν ὑπηρεσίαν πολλῶν ἱκανῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες λαμβά-

ντες τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ὡρισμένην σύνταξιν, θέλουν ἀποσύρεσθαι τῆς ὑπηρεσίας καὶ θέλουν πρέπεσθαι εἰς ἄλλο στάδιον ἐπικερδέστερον δι' αὐτούς. Παρακαλεῖ λοιπὸν καὶ τὸ ὑπουργεῖον καὶ τὴν Βουλὴν νὰ σταθμίσωσι τὰς σκέψεις του καὶ ἀποφασίσωσιν ὅ,τι δίκαιον καὶ συμφέρον.

Ἀντείπεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι ὡς ὁ προαγορεύσας παρετήρησε καὶ ὡς ἀναφέρεται ἐν τῇ ἐκθέσει, ἐν τῇ ἐπιτροπῇ ἀνεφάνη διαίρεσις τῶν γνωμῶν, τοὐτέστιν ὁ προαγορεύσας βουλευτὴς, κινούμενος ἐξ εἰλικρινοῦς αἰσθήματος, διότι οὐδεὶς δύναται νὰ τῷ ἀποδώσῃ ἄλλο αἴσθημα, καὶ ἀπὸ ὑπερβολικοὺς ἐπηρεαζομένους φόβους ἐκπρύχθη κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, θέλων νὰ περιορίσῃ αὐτὴν εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀποβιούντων ὑπαλλήλων καὶ τοὺς ἀνικάνους καταστάντας.

Ληθῶς ἐντὸς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπροτάθη ἡ γνώμη τοῦ νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον ὁ κατάλογος τῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ νόμου θέλουσιν ἔχει δικαίωμα πρὸς σύνταξιν· ἀλλὰ τὴν γνώμην αὐτὴν ἀπέκρουσεν ἡ πλειοψηφία, διότι ἐθεώρησε τὸ ἔργον ἀδύνατον, καθ' ὅσον εἰσέτι δὲν ἐκυρώθη ὁ νόμος, ὅστις θέτει διατάξεις τινὰς πρὸς ἐκκαθάρισιν τῶν προσόντων. Περιωρίσθη λοιπὸν ἡ πλειοψηφία εἰς ὅ,τι ἦτο δυνατὸν, τοὐτέστι νὰ μάθῃ ποῖον ποσὸν θέλει ἐπιβαρύνει τὸν προϋπολογισμὸν μετὰ τὴν τοῦ νόμου ἐπιψήφισιν· ἐπιφυλαττόμενος δὲ νὰ ἐξετάσῃ ἀκολούθως ἂν ἡ περὶ τούτου πληροφορία τοῦ ὑπουργείου εἶναι ἀκριβὴς, παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ὤφειλε πρὸ πάντων νὰ ἐξετάσῃ ἂν τὸ νομοσχέδιον στηρίζεται ἐπὶ δικαίας βάσεως καὶ ἂν ἦναι ὀρθὸν, καὶ κατὰ τοῦτο ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς οὐδόλως ἐδιστασεν, οὔτε ἠδύνατο νὰ διστάσῃ, διότι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι τὸ Σύνταγμα προβλέπει τὴν ἀνάγκην τοῦ νόμου τούτου, καὶ ἐντὸς τῶν περιβόλων τῶν δύω νομοθετικῶν Σωμάτων ἠκούσθησαν πολλάκις φωναὶ συνηγοροῦσαι ὑπὲρ τῆς συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων. Πολλάκις ἐγένετο λόγος διὰ τὴν λυπηρὰν τῆς ὑπαλληλίας κατάστασιν καὶ ἐζητήθη ἡ διόρθωσις καὶ βελτίωσις τῆς καταστάσεως ταύτης, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἔπρεπε νὰ ληφθῇ φροντὶς νὰ κατασταθῶσι πρῶτον ὑπάλληλοι, τὸ ὁποῖον διὰ νὰ κατορθωθῇ ἀπαιτεῖται νὰ τεθῶσιν αἱ βάσεις τῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων, διότι, ὡς δὲν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν στρατὸν καὶ ναυτικὸν, ἐὰν πρῶτον δὲν φροντίσωμεν περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν, οὕτω δὲν θέλομεν δυνηθῇ νὰ ἔχωμεν ὑπαλληλίαν, ἂν δὲν φροντίσωμεν περὶ τῆς καταστάσεως αὐτῆς. Τὸ προκείμενον λοιπὸν νομοσχέδιον οὐ μόνον δίκαιον εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ συμφέρον τῆς πολιτείας ὑπαγορεύεται, καὶ ἐπομένως ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἠδύνατο ν' ἀντικρούσῃ τὴν ἀρχὴν, ἀφ' οὗ μάλιστα τοιοῦτον νόμον ὑπὲρ τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ ἐψήφισε πρὸ τριῶν ἐτῶν.

Μετὰ ταῦτα οὐδόλως ἠμέλησε νὰ ἐξετάσῃ καὶ οἰκονομικῶς τὸ ζήτημα, καὶ ἂν οἱ φόβοι τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς ὦσι πραγματικοὶ, ἐπὶ τούτῳ δ' ἐπαρουσιάσθη καὶ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ὁ ὑπ' αὐτοῦ σχηματισθεὶς κατάλογος. Μὴ θέλων δὲ νὰ προέλθῃ εἰς προσωπικὰς ἐξετάσεις, βεβαιοῦ μόναν τὴν Βουλὴν, ὅτι μόλις τὸ τέταρτον τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ σημειουμένων προσώπων, ἔχει δικαίωμα πρὸς σύνταξιν, διότι οἱ πλεῖστοι αὐτῶν δὲν συνεπλήρωσαν οὔτε εἴκοσιν ἐτῶν ὑπηρεσίαν, καθ' ὅσον δυστυχῶς ἐν Ἑλλάδι ἡ τύχη τῶν πολιτ. ὑπαλλήλων παρακολουθεῖ τὰς πολιτικὰς μεταβολὰς, καὶ ἐν μὲν τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐσωτερικῶν δύω μόνον ἀνώτεροι ὑπάλληλοι συνεπλήρωσαν 25 ἐτῶν ὑπηρεσίαν, ἐν δὲ τῷ τῶν οἰκονομικῶν, ἐν ᾧ ἀριθμοῦνται ἑκατὸν σχεδὸν ὑπάλληλοι, τρεῖς μὲν συνεπλήρωσαν τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον, δύω δὲ πλησιάζουσι νὰ τὸν συμπληρώσωσιν, εἷς ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐκκλησιαστικῶν, εἷς ἐν τῷ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ οὐδεὶς ἐν τῷ τῆς δικαιοσύνης. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἅπαντες οἱ ἐν τῷ καταλόγῳ ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου, δὲν δυνάμεθα ποτὲ νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι θέλουσιν ἐγκαταλείψει τὴν ὑπηρεσίαν διὰ νὰ λάβωσι τὰ 20|40 τοῦ μισθοῦ των. Ἡ πλειοψηφία λοιπὸν τῆς ἐπιτροπῆς εὗρεν ὑπερβολικοὺς τοὺς φόβους τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς καὶ κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς αὐτῆς ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους δὲν θέλει ἐπιβαρύνεσθαι μὲ ποσὸν τόσον σημαντικὸν, ὅσον εἶπεν ὁ προαγορεύσας. Ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται, ὅτι τὸ ποσὸν τῶν 150.000 δρ. οἵτινες θέλουσιν εἰσπραχθῇ ἐκ τῶν καταταθέσεων τοῦ ἔτους 1857 καὶ τῶν ὑπολειπομένων ἤδη μηνῶν, δὲν θέλει ἀρκέσει εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν συντάξεων τοῦ 1858, καὶ ὅτι τὸ δημόσιον θέλει καταβάλει ἑτέρας 150.000· ἀλλὰ τὸ ποσὸν αὐτὸ ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐθεώρησεν ὑπερβολικὸν διὰ τοὺς ὑπαλλήλους πέντε ὑπουργείων, ἀφ' οὗ διὰ τὰ δύω ἄλλα ὑπουργεῖα δαπανᾷ πεντακοσίας χιλιάδας, ἄλλως δὲν θέλομεν μορφώσει ποτὲ καλοὺς ὑπαλλήλους, καθ' ὅσον μ' ὅσα καὶ ἂν εἶπον κατὰ τῶν ὑπαλλήλων, τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ὁ ὑπάλληλος ἐν Ἑλλάδι εἶναι δυστυχὴς, ἀποθνήσκει ἐπὶ τῆς ὕβρεως ἀφίνων τὰ τέκνα του πεινῶντα.

Ἐπήνεγκεν ὁ βουλευτὴς Πανεπιστημίου ὅτι κατὰ δυστυχίαν οὐ μόνον συμμερίζεται τοὺς φόβους τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς, ἀλλ' ὁμολογεῖ κατὰ συνείδησιν, ὅτι κατ' αὐτὸν οἱ φόβοι οὗτοι εἰσὶ βέβαιοι. Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, καθ' ἃ ἠκούσαμεν, ἀναβιβάζει τὸ ὑπὸ τοῦ δημοσίου καταβληθησόμενον ποσὸν εἰς 23000 δρ. κατ' ἔτος, ὁ δὲ εἰσηγητὴς ἀνεβίβασεν αὐτὸ εἰς 150,000, ἐζήτησε δὲ καὶ οὗτος ν' ἀνεύρῃ τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ χωρὶς ν' ἀκολουθήσῃ τὸν δρόμον τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς, ἠθέλησε κατ' ἀναλογίαν νὰ ἴδῃ τί γίνεται εἰς τὰ ἄλλα Κράτη, ἅτινα ἔχουσιν ὁδηγὸν τὴν πεῖραν. Ἐν τῇ Γαλλίᾳ ὁ πρῶτος περὶ συντάξεων νόμος ἐγένετο εἰς τὰ 1790, καὶ ἐπομένως ἔχουσι 60 ἐτῶν πεῖραν, τὴν ὁποίαν ὀφείλομεν νὰ συμβουλευθῶμεν καὶ ἡμεῖς, καὶ εὐχῆς ἔργον ἦθελεν εἶσθαι ἂν ἐλαμβάνετο ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ὁ περὶ συντάξεων νόμος τῆς Γαλλίας, ὅστις ἐψηφίσθη κατὰ τὰ 1852, συζητηθεὶς ἑπτὰ ὁλοκλήρους ἡμέρας καὶ πολλὰς ὑποστὰς τροπολογίας. Ἐξήχθη δὲ ἐκ τῆς συζητήσεως ὅτι οἱ μὲν μισθοὶ τῶν ὑπαλλήλων ἀνέβαινον ὡς ἐγγιστα εἰς 250 ἑκατομμύρια, αἱ δὲ συντάξεις εἰς 23, ἤτοι τὸ ἑνδέκατον τῶν μισθῶν, ἐπομένως ἐὰν ἡμεῖς πληρώνωμεν εἰς μισθοὺς τρία ἑκατομμύρια, τὸ ἑνδέκατον εἶναι δραχμαὶ 280000 περίπου, αἵτινες ἀπαιτοῦνται διὰ τὰς συντάξεις, καθ' ὅσον ὁ προκείμενος νόμος εἶναι διαρκὴς, καὶ μετ' οὐ πολὺ θέλουσι παύσει αἱ συνεχεῖς τῶν ὑπαλλήλων περιπέτειαι, ὥστε καὶ ἡμεῖς θέλομεν εὑρεθῆ εἰς τὴν ἀναλογίαν τῶν πεπολισμένων ἐθνῶν. Καὶ οἱ ὅροι δὲ, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων συνετάχθη ὁ νόμος ἐκεῖνος, εἰσὶν αὐστηρότεροι τῶν τοῦ ἡμετέρου νομοσχεδίου, διότι κατὰ τὸν γαλλικὸν νόμον, ἐν παραδείγματι, ἀπαιτεῖται τριακονταετὴς ὑπηρεσία, κατὰ δὲ τὸ νομοσχέδιον εἰκοσιπενταετής· ἡ ἡλικία τῆς ἐκουσίας τοῦ ὑπαλλήλου ἀποχωρίσεως ὁρίζεται εἰς 65 ἔτη, κατὰ δὲ τὸν ἡμέτερον εἰς 55. Κατὰ τὸν νόμον ἐκεῖνον ἡ σύνταξις δίδεται ὑπὸ ὅρους δυνητικοὺς, κατὰ δὲ τὸ νομοσχέδιον εἰς πᾶσαν περίπτωσιν. Κατ' ἐκεῖνον ἡ σύνταξις δὲν ὑπερβαίνει τὰ 3|4 τοῦ μισθοῦ, ἐν ᾧ κατὰ τὸ νομοσχέδιον φθάνει μέχρις ὁλοκλήρου τοῦ μισθοῦ. Ἐκτὸς δὲ τούτων ὅλων ὑπάρχουσι καὶ παραγραφαὶ τοῦ δικαιώματος τῆς συντάξεως, οὐδὲ δίδεται σύνταξις εἰς ὅλους τοὺς ἔχοντας δικαίωμα, ἀλλὰ κατ' ἀρχαιότητα κενουμένης μιᾶς θέσεως συνταξιούχου ἀποβιοῦντος ἔρχεται ὁ ἀρχαιότερος τῶν ὑπαλλήλων, ἐν ᾧ περὶ τούτων τὸ νομοσχέδιον οὐδένα ποιεῖ λόγον. Ὅταν λοιπὸν φθάσωμεν εἰς μίαν τακτικὴν κατάστασιν,

τὸ δημόσιον θέλει πληρόνει οὐχὶ πλέον ὅσα εἶπεν ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς, ἀλλὰ τὸ διπλοῦν καὶ τριπλοῦν αὐτῶν. Ἀποκρούει λοιπὸν τὸ νομοσχέδιον, δύναταί τις νὰ ἐρωτήσῃ, καὶ τὰς εὐχὰς τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως; οὐχὶ βέβαια, καὶ ἀναγνωρίζει τὸ ὀρθὸν τῶν παρατηρήσεων τοῦ προαγορεύσαντος εἰσηγητοῦ, παρατηρεῖ δὲ μόνον ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἀπαιτεῖται νὰ στηρίζεται εἰς βάσεις δικαίας, καὶ δικαίας οὐχὶ διὰ τὸ ἄτομον, ἀλλὰ διὰ τὴν πολιτείαν. Ἀποφασίσατε ὅ,τι θέλετε, ἀλλὰ φροντίσατε πρὸ παντὸς ἄλλου διὰ τὴν πολιτείαν, διότι ὅταν καταστήσητε τὴν πολιτείαν φθισικὴν, τὰ ἄτομα ἀποθνήσκουσιν ἀπὸ μαρασμόν. Ὑπάρχει ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἓν Κράτος ἐκ δέκα ἑκατομμυρίων, τὸ ὁποῖον ἀπώλεσε τὰς δυνάμεις αὐτοῦ ἐξανιχνιθὲν ἐκ τῶν μεγάλων συντάξεων.

Οὐ μόνον δὲ οἰκονομικῶς, ἀλλὰ καὶ ἠθικῶς τὸ νομοσχέδιον καθίσταται ἐπιβλαβὲς, διότι συγχωρεῖ τὸν 55 ἐτῶν ὑπάλληλον νὰ ἐγκαταλείπῃ τὴν ὑπηρεσίαν, κηρύττει δηλ. αὐτὸν ἄχρηστον ἐν ᾧ ὁ Ἀγησίλαος 85 ἐτῶν ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Αἰγύπτου, καὶ ὁ Ῥαδέτσκης 88 ἐτῶν εὑρίσκετο ἐπὶ κεφαλῆς πολυαρίθμου στρατοῦ. Ἐκτὸς δὲ τούτου δὲν πρέπει παντοῦ καὶ πάντοτε νὰ ὑποσχώμεθα χρήματα, ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ ὅτι εἴμεθα πτωχοί. Ἂς περιορίσωμεν τὰς ἀνάγκας μας, ἂς περιστείλωμεν τὰ πάθημας καὶ τότε τοὐναντίον εἴμεθα εὔποροι.

Ὑπάλληλος ἔχων ἡλικίαν 55 ἐτῶν δὲν εἶναι ἄχρηστος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν· ἀπομακρυνόμενος δ' αὐτῆς θέλει ὑπηρετήσει ἄλλον τινα παρὰ τὸ δημόσιον, καὶ δὲν εἶναι ποσῶς δίκαιον νὰ πληρόνεται ἀπὸ τὸ δημόσιον εἰς ξένην εὑρισκόμενος ὑπηρεσίαν· ἀρκεῖ αὐτῷ ἡ ἐξουσία τὴν ὁποίαν τῷ χορηγεῖ τὸ ἔθνος· εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἀμαθὴς, ἄπειρος, ἐμισθοδοτεῖτο, ἐν ᾧ συγχρόνως ἀπέκτα γνῶσιν τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἀφ' οὗ μορφωθῇ καὶ καταστῇ ὑπάλληλος ἱκανὸς, νὰ μακρυνθῇ τῆς ὑπηρεσίας διὰ νὰ πλουτίσῃ ἐμπορευόμενος, τὸ τοιοῦτον εἶναι ἐγωϊσμὸς, τὸν ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ καθιερώσωμεν διὰ νόμου. Ἐν Ἑλλάδι ἐγεννήθη πρῶτον ἡ λέξις Πατρὶς, καὶ ὅταν ἡ λέξις αὐτὴ δὲν προξενῇ ἐντύπωσιν εἰς τὸν ὑπάλληλον, δὲν δύναμαι νὰ τῷ ἀποδώσῃ οὐδεμίαν σημασίαν. Προτείνατε νόμον νὰ λαμβάνῃ ὁ ὑπάλληλος, 50 ἐτῶν γενόμενος, διπλοῦν μισθὸν, καὶ εὐχαρίστως θέλομεν τὸν παραδεχθῆ, ἀλλὰ μὴ στερήσητε τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἱκανότητος καὶ τῆς πείρας ὑπαλλήλων ἐγγηρασάντων ἐν αὐτῇ, διότι οὕτω ἐγκαθιστᾶτε τὴν παιδοκρατίαν, τὴν ἀπειρίαν. Ὁ Ἀσώπιος ὅταν ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπήλαυεν εὐρωπαϊκῆς φήμης, καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἔκτοτε ἐγένετο ἀνώτερος

ἑαυτοῦ· μὴ λοιπὸν πρὸς Θεοῦ στερήσητε τὰ τέκνα σας τῆς διδασκαλίας τοῦ σοφοῦ αὐτοῦ γέροντος.

Αἱ παρατηρήσεις του δὲ αὗται εἰσὶ πλειέττατα σύμφωνοι μὲ τοὺς περὶ συντάξεων νόμους τῆς Γαλλίας καὶ τοῦ Βελγίου, οἵτινες πολὺ διαφέρουσι τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον καὶ οἰκονομικῶς καὶ ἠθικῶς ἀπέδειξε βλαβερόν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δὲν δύναται νὰ παρακολουθήσῃ τὸν προαγορεύσαντα, διότι οὔτε παρὼν ἐξ ἀρχῆς ἦτο, καὶ πολλὰ τῆς ἀγορεύσεώς του μέρη ἀνήκουσιν εἰς τὰ καθέκαστα.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἀγορεύων ἐξήτασε πρῶτον τὸ νομοσχέδιον οἰκονομικῶς, τὸ ὁποῖον ὅμως θέλει ἐξετασθῆ ἀκριβέστερον εἰς τὰ καθέκαστα· ἐκεῖ θέλει ὑπολογισθῆ τὸ ποσὸν, τὸ ὁποῖον θέλει ἐπιβαρύνει τὸ δημόσιον, καὶ ἂν αἱ ἀπαιτούμεναι 300000 δρ. πρὸς πληρωμὴν τῶν συντάξεων κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ προαγορεύσαντος, δύνανται νὰ καλυφθῶσιν ἐν μέρει καὶ κατὰ πόσον ἐκ τῶν κρατήσεων. Περιοριζόμενος δὲ εἰς τὸ νὰ καταδείξῃ τὴν ἀνάγκην μόνην τοῦ νομοσχεδίου, νομίζει ὅτι δι' αὐτοῦ ἐκπληροῦται ἓν τῶν ἱερωτέρων χρεῶν τῆς Πατρίδος ἡμῶν. Τί δ' ἐστὶ σύνταξις; μισθὸς διδόμενος εἰς μὴ ὑπηρετοῦντα, καὶ τοῦτο βεβαίως καταπλήττει τὸν προαγορεύσαντα, ἀποροῦντα πῶς δίδομεν μισθὸν εἰς πρόσωπον, τὸ ὁποῖον δὲν ὑπηρετεῖ. Ἀλλὰ πῶς θέλετε ν' ἀρνήσωμεν πεινῶντα εἰς τὸ γῆρας του τὸν ὑπάλληλον ἐκεῖνον, ὅστις 40 ὅλα ἔτη ὑπηρέτησε τὴν Πατρίδα του ἐντίμως, εἰλικρινῶς καὶ μετ' ἄκρας αὐταπαρνήσεως; Θέλετε, τὸν τοιοῦτον ὑπάλληλον ἀπαυδήσαντα ἐκ τῆς ἡλικίας καὶ ζητοῦντα ν' ἀποσυρθῇ εἰς τοὺς κόλπους τῆς οἰκογενείας του διά ν' ἀναμείνῃ ἐκεῖ ἐν ἡσυχίᾳ τὸν θάνατον, νὰ στερήσωμεν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου, ἀφ' οὗ μάλιστα τὸν ἄρτον αὐτὸν δὲν πρόκειται νὰ τὸν δώσωμεν ἐκ τοῦ δημοσίου, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τῶν ἰδίων συνεισφορῶν του;

Ἀρχαϊκὴ τῷ ὄντι αὔρα ἔπνευσεν ὅταν ἤκουσε τὰς περὶ ἐγωϊσμοῦ καὶ περὶ πολιτείας παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, διότι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, πρὸ δύω χιλιάδων ἐτῶν ἡ πολιτεία ἦτο τὸ πᾶν, καὶ πολλάκις πρὸ δόξαν τῆς Πατρίδος ὁ πολίτης κατεδικάζετο εἰς δουλείαν. Αἱ Ἀθῆναι ἤθελον νὰ ὀνομάζωνται ἡ πρώτη πόλις τῆς Ἑλλάδος, καὶ διὰ τοῦτο ὁ νόμος οὐδόλως ἐφρόντιζε διὰ τὸ ἄτομον. Ἀλλ' οἱ χρόνοι ἐκεῖνοι παρῆλθον, σήμερον δὲ ὁ νέος κόσμος κέντρον θεωρεῖ τὸ ἄτομον, καὶ οὐχὶ τὴν πολιτείαν· καὶ τότε, νομίζει, ὅτι εὐδαιμονεῖ ἡ πολιτεία, ὅταν εὐδαιμονῶσι τὰ

ἄτομα, ἅτινα ἀπαρτίζουν τὴν πολιτείαν· αὐτὴ δὲ ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἀρχαίου καὶ νέου κόσμου. Θαυμάζει βεβαίως τὴν ἰδέαν τῶν ἀρχαίων, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἐκτιμᾷ καὶ τὴν τῶν νεωτέρων καὶ συμφωνεῖ ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου πρέπει νὰ ἦναι πῶς νὰ δώσῃ μεγαλειτέραν δόσιν καλοῦ εἰς τὸν πολίτην.

Ἑτέρα προσοχῆς ἀξία θεωρία τοῦ προαγορεύσαντος ἦτο καὶ ἡ περὶ ἀποχωρήσεως τοῦ ὑπαλλήλου εἰς ἡλικίαν, καθ' ἣν ὡριμώτερος θέλει εἶσθαι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν. Πῶς, εἶπε, συγχωρεῖτε εἰς τὸν ὑπάλληλον, 55 ἐτῶν γενόμενον, νὰ μακρύνηται τῆς ὑπηρεσίας, ἐν ᾧ ὁ Ἀγχεμίλος, ὁ Ῥαδίσκης καὶ τόσοι ἄλλοι στρατηγοὶ εἰς τὰ ἕξηκοντα τῆς ἡλικίας των συνεπλήρωσαν τὰς ὡραιοτέρας τῆς ἱστορίας τοῦ βίου των σελίδας; ἀλλὰ μήπως ὁ Ἀλέξανδρος τριάκοντα μόλις ἐτῶν δὲν εἶχε καταπλήξει τὸν κόσμον; Ἂν ὅμως ἐκ τῆς συζητήσεως ἀποδειχθῇ σύντομος ἡ ἡλικία τῶν 55 ἐτῶν, δυνάμεθα ν' ἀναβιβάσωμεν αὐτὴν, οὐχὶ ὅμως καὶ ν' ἀρνηθῶμεν τὸν ἄρτον εἰς τὸν ὑπάλληλον ὅστις ἐντίμως καὶ μετὰ ζήλου ὑπηρέτησε τὴν Πατρίδα, ἔχει ἀνάγκην μικρᾶς ἀναπαύσεως, καὶ κατὰ τοῦτο βεβαίως τὸ νομοσχέδιον συμφωνεῖ πληρέστατα καὶ μὲ τοὺς νόμους τῆς τε Γαλλίας καὶ τοῦ Βελγίου.

Οὕτω δὲ γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἐλ. Καλογεράν καὶ Α. Παπαδημητριάδην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὡ ὃ τε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 82.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	. . . .	Νικόλαος Ἰκτρός	. . . .
Λουκᾶς Λόντος	. . . . N	Σκαρλάτος Σούτσος	. . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . N	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. .
Πέτρος Καμπάνης	. . . .	Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .
Νικόλαος Π. Καλῆς	. . . N	Σταῦρος Βλάχος	. . . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. .	Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . .
Δημήτριος Τσόκρης	. . . N	Σωτήριος Στράτος	. . . .
Γεώργιος Τσόκρης	. . . .	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . .

Φιλων Φιλωνος . . . . Ν	Γ. Πανοπριφτόπουλος . . Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . Ν	Χρῆστος Ῥάγκος . . . . Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης . . Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . .
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . . Ν	Ἐμμανουὴλ Τσαΰχλος . . . Ν
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . . Ν	Νικόλαος Ματθαίου . . . Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . . Ν
Γεώργιος Κονδύλης. . . . Ν	Σ. Κοπανίτσας . . . . . Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . Ν	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . Ν	Α. Κορφιωτάκης . . . . Ν
Βασίλειος Νώνης . . . . Ν	Γ. Γιατράκος . . . . . Ν
Σταμάτιος Μήτσας . . . Ν	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . Ν
Δημήτριος Ζῶτος	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος . Ν
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	Ἰωάν. Ν. Ταμπακόπουλος . Ν
Ν. Α. Γρανίτσας	Γ. Ν. Ῥιβελιώτης . . . Ν
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	Β. Π. Δημητρακόπουλος . . Ν
Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . .	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . . Ν
Ἀνδρέας Λύγερινός	Α. Μαυρειδής . . . . . Ν
Σόλων Κρεστενίτης	Γ. Κεφάλας . . . . . Ν
Δημήτριος Ἀθανασίου . . . Ν	Ἀναγνώστης Τσάκας . . . Ν
Γεώργιος Διαμάντης . . . Ν	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Ν. Δελένδας . . . . . Ν	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . Ν
Δ. Γαβρᾶς . . . . . Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης . Ν
Ν. Βαρδαρῆγος	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . Ν
Θρασύβουλος Ζαΐμης . . . Ν	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . Ν
Ἀεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . . Ν	Ἰω. Ταταράκης . . . . . Ν
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . Ν	Σ. Βαρότσης . . . . . Ν
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . Ν	Χ. Σουμαρίπας . . . . . Ν
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . .	Δ. Δημητρακόπουλος . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . Ν
Ἰωάννης Ζάρκος	Α. Παπαδημητριάδης . . Ν
Α. Κοντόσταυλος . . . . Ν	Δ. Κοκοτάκης . . . . . Ν
Βελισάριος Νικολαΐδης . . Ν	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας . . . Ν	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . . Ν
Πέτρος Δελιγιάννης	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . Ν
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . .
Κωνς. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . . Ν
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . . Ν
Π. Κολποδίνος	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . Ν
Ἡμ. Ἀντίπας . . . . . Ν	Π. Χριστόπουλος . . . . Ν

Π. Κανελλόπουλος	Σ. Δάρας . . . . . Ν
Νικόλαος Μοσχούλας . . .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . Ν
Σπ. Ἡλλήνας . . . . . Ν	Παναγιώτης Ψάθας . . . Ν
Ν. Πανουργιᾶς	Νικόλαος Νάζος . . . . Ν
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . Ν	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . Ν
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Σιδέρης Πράτσικας	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Π. Πατρινός . . . . . Ν	Δημ. Σταΐκος . . . . . Ν
Χ. Τσαλαμιδᾶς . . . . . Ν	Α. Κιζάνης . . . . .
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . Ν	Παντολέων Κουντουριώτης .
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Ν. Α. Μπότασης	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . Ν
Κ. Δαρειώτης	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Ἰω. Σκαβέντσος . . . . . Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . Ν
Γ. Νικολάου . . . . . Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . Ν
Γεώργιος Ναύτης	Λύγερινὸς Ἀδέρφ . . . . Ν
Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . Ν	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν

Παρελθὼν ἐνταῦθα ὁ εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς προκυμαίας ἐν τῷ δήμῳ Σκοπέλου, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

« Θεωροῦσα ἡ ἐκ τῶν τμημάτων συγκειμένη ἐπιτροπὴ τὴν χρησιμότητα τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὴν συζήτησιν τῆς Βουλῆς νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρων κτλ. διὰ τὴν κατασκευὴν προκυμαίας πρὸς κατάρτισιν λιμένος ἐν Σκοπέλῳ, πρός τε τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν τῶν μερῶν ἐκείνων, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ, ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Ν. Μαδεμοχωρίτης,
Νικόλαος Χ. Παναγιώτου,
Νικόλαος Δελίνδας,
Γ. Νικολάου,
Ἰωάννης Μ. Σκαβέντσος,
Ι. Π. Ταταράκης.»

Διακοπείσης δὲ ἐπὶ μικρὸν τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων συζητήσεως, ἡ Βουλὴ προέβη εἰς τὴν ἄμεσον τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου συζήτησιν ὡς κατεπείγοντος.

Οὕτω δὲ γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Γ. Μαδεμοχωρίτην καὶ Α. Παπαδημητριάδην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 80.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ κατασκευῆς τοῦ λιμένος Σκοπέλου νομοσχεδίου καὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Δημήτριος Ζῶτος . . . . .
Λουκᾶς Λόντος . . . . . N	Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Ν. Α. Γρανίτσας . . . . .
Πέτρος Καμπάνης	Λύσανδρος Βιλαέτης . . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης . . . N	Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . N	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . .
Δημήτριος Τσάκρης	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Γεώργιος Τσάκρης	Δημήτριος Ἀθανασίου . . N
Νικόλαος Ἰατρὸς	Γεώργιος Διαμάντης . . . N
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Ν. Δελιδᾶς . . . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Δ. Γαβρᾶς . . . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . N	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N
Ἀνδρίας Ἴσκος	Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . . N
Σωτήριος Στράτος	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . N	Ἀθανάσιος Δανελόπουλος . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . .	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N	Α. Κοντόσταυλος . . . . N
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . N	Βελισάριος Νικολαΐδης . . N
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . N	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . N	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Γεώργιος Κονδύλης . . . N	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . N	Νικόλαος Μπούκουρας . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Π. Κολπιδίνος . . . . .
Σταμάτιος Μήτσας	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N

Γ. Παναγιωτόπουλος . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος. .	Π. Χριστόπουλος . . . . N
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . N	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Νικόλαος Μοσχούλας . . . N
Ἐμμανουὴλ Τσουχλος . . . N	Σπ. Πήλιγκας . . . . . N
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Α. Καρριωτάκης . . . . N	Π. Πατρινός . . . . . N
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . N
Λουκᾶς Στεράνου . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου . .
Ἰωάννης Ν. Ταμπακόπουλος. N	Ν. Α. Μπότασης . . . . .
Γ. Ῥεβελιώτης . . . . . N	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . . N
Ἀναγνώστης Δεβόπουλος . . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Α. Μαυροειδὴς . . . . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . . .
Γ. Κεφάλας . . . . . N	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N
Ἀναγνώστης Τσάκας . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Στ. Ἀφρας . . . . . N
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Παναγιώτης Παπατσώνης . N	Παναγιώτης Φάβης . . . N
Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N	Νικόλαος Νάξος . . . . N
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N
Ἰω. Ταταράκης . . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Σ. Βαρώτσης . . . . . N	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Χ. Σουμαρίπας . . . . . N	Δημ. Σταΐκος . . . . . N
Δ. Δημητρακόπουλος . . . N	Δ. Κιζάνης . . . . .
Π. Χρυσοβέργης . . . . N	Παντολέων Κουντουριώτης .
Α. Παπαδημητριάδης . . . N	Δημήτριος Βυδούρης . . .
Δ. Κοκοτάκης . . . . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . . N
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Γεώργιος Μπάνης	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . N
Νικόλαος Πιερράκος . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . . N	Α. Μάντσαρης . . . . . N

Ἀναγνωσθέντα ἐπομένως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ νομοσχεδίου, ἐψηφίσθησαν δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναπτάσεως παρατη-

ρηθέντος μόνον, ὅτι αἱ ἐν τῷ τελευταίῳ 5 ἄρθρῳ λέξεις «προσωπικῆς ἐργασίας» θέλουν διορθωθῆ εἰς «ἡ προσωπικὴ ἐργασία.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ὁμοίας καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ψηφοφορίας, συνέχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ πλειψηφεὶ διὰ ψήφων ἑπτὰς 80, ἔχον ὡς ἑξῆς·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Διὰ τὴν κατασκευὴν προκυμαίας πρὸς κατάρτισιν λιμένος ἐν Σκοπέλῳ ἐπιβάλλονται οἱ ἑξῆς φόροι καὶ προσωπικαὶ ἐργασίαι·

α') Τρία τοῖς ἑκατὸν ἐφ' ὅλων τῶν προϊόντων τῶν κτημάτων τῶν κατοίκων τοῦ δήμου Σκοπέλου ὑπαγομένων εἰς τὴν ἄμεσον φορολογίαν τοῦ δημοσίου.

β') Ἐν τοῖς ἑκατὸν ἐφ' ὅλων τῶν εἰσαγομένων εἰς τὸν δῆμον, ἐξαιρέσει μόνων τῶν δημητριακῶν καρπῶν καὶ τῆς ναυπηγησίμου ξυλείας.

γ') Δέκα λεπτὰ κατ' ἔτος κατὰ κεφαλὴν ἐπὶ τῶν αἰγιδοπροβάτων τοῦ δήμου καὶ δέκα λεπτὰ διὰ πᾶσαν κυψέλην μελισσίων.

δ') Εἴκοσι πέντε λεπτὰ τὸν τόνον ἐπὶ τῶν ναυπηγουμένων εἰς τὸν δῆμον πλοίων.

ε) Ἐπὶ τῶν προσορμιζομένων εἰς τὸν λιμένα καὶ τοὺς ὅρμους τοῦ δήμου πλοίων ἐγχωρίων τε καὶ μή, ἀνὰ δέκα λεπτὰ τὸν τόνον ἐπὶ τῶν ἐχόντων ἕνὸς μέχρι δέκα πέντε τόνων χωρητικότητα, δέκα πέντε λεπτὰ τὸν τόνον ἐπὶ τῶν ἐχόντων ἀπὸ δέκα πέντε ἕως τριάκοντα τόνων χωρητικότητα δι' ἑκάστην προσόρμισιν, ἐπὶ δὲ τῶν ἐχόντων τριάκοντα τόνων καὶ ἐπέκεινα χωρητικότητα ἐγχωρίων πλοίων πρὸς λεπτὰ τεσσαράκοντα τὸν τόνον, πληρωνόμενα ἅπαξ εἰς τὰς ἀρχὰς ἑκάστου ἔτους εἴτε προσορμίζονται εἴτε μὴ ταῦτα.

ς') Τρία ἡμερομίσθια ἐτησίως ἐφ' ὅλων τῶν ἀρρένων κατοίκων τοῦ δήμου τῶν ἐχόντων ἀπὸ 18 ἕως 60 ἐτῶν ἡλικίαν, μὴ ἐξαιρουμένων μηδὲ τῶν ἀριστευόντων ἢ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν προσδιορισθησόμενον διὰ ψηφίσματος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου νομίμως ἐγκεκριμένου.

Ἄρθρ. 2. Ἡ εἴσπραξις τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ φόρων ἐνεργεῖται συνάμα μὲ τὴν τῶν δημοσίων, παρὰ τῶν ἀρμοδίων

δημοσίων ὑπαλλήλων ἐπὶ ἀμοιβῇ ἑνὸς τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ εἰσπραττομένου ποσοῦ. Ἐφαρμόζονται δ' ὡς πρὸς τὴν εἰσπραξιν τῶν φόρων τούτων αἱ διατάξεις τῶν νόμων κατὰ τῶν καθυστερούντων εἰς τὸ δημόσιον, καὶ αἱ διατάξεις τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους.

Ἄρθρ. 3. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δῆμον Σκοπέλου νὰ δανεισθῇ παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἢ παρ' ἄλλου δανειστικοῦ καταστήματος τὰ ἀπαιτούμενα κεφάλαια διὰ τὴν ἔναρξιν καὶ ἀπαρτίτωσιν τοῦ ἔργου ἐπὶ τῇ ἐγγυήσει τῶν ἀνωτέρω φόρων.

Ἄρθρ. 4. Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου θέλει ἐνεργηθῇ κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ἔργων διατεταγμένα, ἐπιστατούσης ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ἐκ τοῦ ἐπάρχου, ὡς προέδρου, ἑνὸς μέλους διοριζομένου παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἑνὸς ἐκλεγομένου παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Σκοπέλου.

Τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης θέλουσι κανονισθῆ διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 5. Ἡ εἴσπραξις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 φόρων καὶ ἡ προσωπικὴ ἐργασία θέλει διαμένει ἐπὶ δέκα ἔτη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Οὕτω δὲ ἀναγνωσθὲν τὸ μέρος τοῦτο τῶν πρακτικῶν, ἐνεκρίθη καὶ ἐπεκυρώθη ἀμέσως διὰ τὸ κατεπείγον, ὁ δὲ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 4 μ. μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος
Ε. ΚΕΧΑΓΙΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ἰωάν. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΔ'.

Τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους τοῦ **1857** εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

« Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ διεξῆλθε τὸν ἀρτίως ὑποβληθέντα εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς προϋπολογισμὸν τῶν εσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἐπιόντος ἔτους **1857**.

Διὰ νὰ δυνηθῇ δὲ νὰ παρέξῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν εὐκολίαν τῆς τακτοποιήσεως τοῦ λογιστικοῦ αὐτῆς συστήματος, καὶ πεύσῃ ἡ ἐπικρατοῦσα ἀνωμαλία τῶν ἀλλεπαλλήλων ἀναπλ. πιστώσεων, διὰ τῆς ἐγκαίρου ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἔτους, ἡ ἐπιτροπὴ εθεώρησεν ἐπάναγκες νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐπεξεργασίας αὐτοῦ μὲ τὴν αὐτὴν σύντονον ἐνέργειαν, οἵαν τὸ βραχὺ διάστημα τοῦ ὑπολειπομένου χρόνου παρέχει εἰς τὴν Βουλήν.

Ἐνῶ δὲ παρατηρεῖ ὅτι πρίτην ἤδη φορὰν ἀναγκάζεται νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ μέτρον τοῦτο τῆς ἐπιψηφίσεως δύο ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει προϋπολογισμῶν, ἔχει τὴν πεποίθησιν, ἀποδοῦσα εἰς τὰ ὀργανικὰ ἔργα τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι δὲν θέλει τοῦ λοιποῦ παρουσιασθῇ τοιαύτη ἀνάγκη, γενομένης ἤδη πάσης ἐξομαλύνσεως τῆς ἀνωμάλου τῶν πραγμάτων καταστάσεως.

Προβᾶσα δὲ εἰς τὰ καθέκαστα παρατηρεῖ ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων ἐτηρήθησαν αἱ αὐταὶ βάσεις, ἐφ' ὧν καὶ ὁ ἐπιψηφισθεὶς τοῦ **1856**, ἐπὶ δὲ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων εὑρίσκει ὅτι προκύπτει αὔξησις ἐξόδων δραχμῶν **1,319,673:22** πρὸς τὰς δαπάνας τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1856**, ἀλλ' ἀφαιρουμένων τῶν ζητηθεισῶν καὶ ἐπιψηφισθεισῶν ἀπέναντι τούτου πιστώσεων ἐκ δραχ. **447,327:83**, τὸ ποσὸν τῆς ὑπερβάσεως περιορίζεται εἰς δραχ. **872,345:39**.

Ἡ ἐπιτροπὴ ὅμως ἐδόθησαν ἐκ τῆς γεν. ἐπιθέσεως τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, ὅτι ἡ προσθήκη αὕτη πρόκειται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἐκτέλεσιν δημοσίων ἔργων λίαν ὠφελίμων καὶ παραγωγικῶν καὶ νὰ θεραπεύσῃ ἀναποφεύκτους ἀνάγκας τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας, δὲν ἐδίστασε νὰ τὴν ἀναγνωρίσῃ καὶ τὴν παραδεχθῇ, ὡς καὶ νὰ συστήσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου προϋπολογισμοῦ ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ **16** Ὀκτωβρίου **1856**.

Ἡ ἐπιτροπή

Σταῦρος Βλάχος,	Δ. Καλλιφρονᾶς,
Ἰω. Ζάρκος,	Ἀν. Λύγκρινός,
Δ. Βυζούρης,	Σ. Στεφανόπουλος,
Ν. Μανδαλίου,	Χ. Θεοχαρόπουλος.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ προηγηθῇ τοῦ περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων νομοσχεδίου ἡ συζήτησις τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ ὡς κατεπείγοντος.

Ἐπὶ τούτοις ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα **1**, **2**, **3**, **4**, **5** καὶ **6** τοῦ Α. κεφαλαίου τοῦ πίνακος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, τὰ ὁποῖα ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἑξῆς·

ΚΕΦΑΛ. Α'. *Ἄμεσοι φόροι.*

« Ἄρθρ. **1**. Ἔγγειος φόρος καὶ δικαιώματα ἐπικαρπίας **7,417,000**

2. Φόρος ἐπὶ τῶν μελισσίων . . . **40,000**

3. Ἔγγειος φόρος 3 0/0 . . . . . **38,394**

4. Φόρος ἐπὶ τῶν ζώων **1,500,000**

5. » ἐπιτηδευμάτων **300,000**

6. » οἰκοδομῶν . . . . . **192,590.**»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου, ἀναβαίνοντος εἰς **9,485,984**, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἐμμ. Ἀντίπαν καὶ Π. Ματθαίου, συνήχθη, κατὰ τὸ ὑφ' ὅδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον αὐτοῦ παμψηφεί διὰ ψήφων **84**.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφ. Α'. τοῦ πίνακος τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1857**, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὁρεινός	Σταῦρος Βλάχος . . . . N
Λουκᾶς Λόντος . . . . . N	Ἀνδρέας Ἴσκος . . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Σωτήριος Στράτος . . . N
Πέτρος Καμπάνης . . . . N	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .
Νικόλαος Π. Καλφας . . .	Φίλων Φίλωνος . . . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης .	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . . .
Δημήτριος Τσάκρης	Νικόλαος Τσίλιος . . . . N
Γεώργιος Τσάκρης	Κωνστ. Γριβογεώργης . . N
Νικόλαος Ἰατρός . . . . N	Δ. Π. Πετροπουλάκης . . . N
Σκαλτσᾶς Σούτσος	Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . N	Ἀναγν. Παπαθωμαΐου . . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Γεώργιος Κουβάλης . . . N

Ἐλευθ. Καλογερᾶλίδης . . N	Ἐμ. Μελετόπουλος . . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .	Α. Κορριωτάκης . . . . N
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Γ. Γιατράκος . . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N
Δημήτριος Ζῶτος	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος . N
Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . N	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . N
Ν. Α. Γρανίτσας	Γ. Ν. Ρεβελιώτης . . . . N
Αὐσανδρος Βατιλέτης . . .	Β. Π. Δημητρακόπουλος . N
Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . N	Ἀνεγν. Δεδόπουλος . . . N
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . N	Α. Μαυροειδής . . . . . N
Σόλων Κρεστενίτης	Γ. Κεφάλας . . . . . N
Δημήτριος Ἀθανασίου . . N	Ἀναγν. Τσάκας . . . . N
Γεώργιος Διαμάντης . . . N	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος. .
Ν. Δελένδας	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . N
Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Παναγ. Παπατσώνης . . .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Σ. Ἀντωνόπουλος . . . .
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N	Ἰω. Προβιλέγιος . . . .
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . . N	Ἰω. Ταταράκης . . . . N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . . N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . .	Δ. Δημητρακόπουλος . . . N
Γρηγόριος Κορριωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . . N
Α. Κοντόσταυλος . . . . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Βελισάριος Νικολαΐδης . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπαλάρας . . . N	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . N
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . .
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . . N
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Π. Κολποδῖνος	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Π. Χριστόπουλος . . . . N
Γ. Παναφριφτόπουλος . . N	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Μιχ. Τριανταφυλλόπουλος . .	Νικόλαος Μοσχούλας . . . N
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . N	Σπ. Ἠλλήνικας . . . . . N
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . .	Ν. Παναυργιᾶς . . . . . N
Ἐμμανουὴλ Τσούχλος . . .	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . . N	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Π. Πατρινός . . . . . N

Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . N	Ἀναγν. Παπατσώρης . . . N
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Ν. Α. Μπότασης	Δημήτριος Στάϊκος . . . N
Κ. Δαρειώτης	Α. Κιζάνης . . . . .
Ἰωάννης Σκαβέντσος . . . N	Παντολέων Κουντουριώτης .
Γ. Νικολάου	Δημήτριος Μπουδούρης . . N
Γεώργιος Ναύτης . . . . N	Σταμάτιος Γ. Δακός . . .
Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Ἀν. Ρενουάρδος . . . . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Στ. Δάρας . . . . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀθέρωφ . . . N
Παναγιώτης Ψάθης . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Νικόλαος Νάζος	Α. Μάντσαρης . . . . . N

Ἀναγνωσθέντα δ' ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ Ε'. κεφαλαίου, ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ γ'. κεφαλαίου δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἑπεται·

ΚΕΦΑΛ. Β'. *Ἔμμεσοι φόροι.*

«Ἄρθρ. 1. Τελώνια 3,400,000
2. Χαρτόσημον 1,318,134
3. Διάφορα δικαιώματα . . . . . 387,974.»

ΚΕΦΑΛ. Γ'. *Δημόσια καταστήματα*

«Ἄρθρ. 1. Νομισματοκοπείον 100,000
2. Ταχυδρομεῖον 215,000
3. Τυπογραφεῖον . . . . . 4,700.»

Γενομένης δὲ ὁμοίας καὶ ἐφ' ἑκάστου τῶν κεφαλαίων τούτων ψηφοφορίας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον ἑκατέρου τούτων, ἀναβαῖνον τὸ μὲν εἰς δραχμὰς 5,106,108, τὸ δὲ εἰς 319,700 ἐπίσης διὰ ψήφων 84.

Ἀναγνωσθέντα δὲ ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ διάφορα ἄρθρα τῶν κεφαλαίων Δ'. Ε'. καὶ Ϛ'. ἔχοντα οὕτω·

ΚΕΦΑΛ. Δ'.

Δημόσια νομίσματα καὶ κτήματα.

«Ἄρθρ. 1. Μεταλλεῖα καὶ ὀρυκτά 386,750
2. Ὕδατα θερμά 4,000
3. Ἁλυκαί 520,000

4.	Ἰχθυοτροφεῖα	182,707
5.	Δάση	240,682
6.	Ἐλαιῶνες	350,000
7.	Σταφιδῶνες καὶ ἀμπελῶνες	200,000
8.	Περιβόλια καὶ ἄλλα κτήματα	143,363
9.	Κτήματα διοικούμενα δι' ἐπιστασίας	15,000
10.	Δημόσια κτίρια καὶ ἐργοστάσια	51,000

ΚΕΦΑΛ. Ε'.

Ἐκποίησις ἐθνικῶν κτημάτων.

«Ἄρθρ. 1.	α') Χρεωλ. καὶ τόκοι προικοκτησίας	
1.	β') Χρέη ἐκ προικ. ἀναν. κατὰ τὸν ΣΙΕ'. νόμον	289,120
2.	Δικαστικὰς πιστώσεις προικοκτησιῶν.	
3.	» » ἐθαρτῶν κτημ.	48,155.

ΚΕΦΑΛ. Ϛ'.

Διάφορα εἰσοδήματα

«Ἄρθρ. 1.	Τόκοι ὑπερημερίας	130,450
2.	Πρόσοδοι κτημάτων κατακυρωθέντων εἰς τὸ δημόσιον	9,355
3.	Χρέη ἀνανεωθέντα κατὰ τὸν ΣΛΒ'. νόμον	100,000
4.	Ποινικὰ ἐργοστάσια	
5.	Ἀπόληψις ποινικῶν ἐξόδων	134,000
6.	» ἐξόδων προκαταβληθέντων εἰς πολιτικὰς δίκας	12,080
7.	Ἀπόληψις ἐξόδων ἀναθεωρήσεως καὶ καταμετρ. ἀμπέλων, ζώων κτλ.	25,000
8.	Μερίσματα μετοχῶν τῆς Τραπέζης	79,000
9.	Τυχηρά	27,660.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν κεφαλαίων, τοῦ μὲν Δ'. ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 2,093,502, τοῦ Ε'. εἰς 337,275 καὶ τοῦ Ϛ'. εἰς 517,545, ὁμοίας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ψηφοφορίας, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἕκαστον τούτων διὰ ψήφων ἐπίσης 84, κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τοῖς προηγηθεῖσιν.

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα τῶν κεφ. Ζ'. καὶ Η'. ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως ἔχοντα ὡς ἑξῆς·

ΚΕΦΑΛ. Ζ'.

Ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα.

«Ἄρθρ. 1.	Ἐκποίησις ἀκινήτων μοναστηριακῶν κτημάτων	
2.	Πολυετεῖς ἐνοικιάσεις ἀκινήτων μοναστηριακῶν κτημάτων	77,587
3.	Μοναστεῖς	106,000
4.	Τόκοι ὑπερημερίας	7,702»

ΚΕΦΑΛ. Η.

Ἔξοδα κεκλεισμένων χρήσεων.

«Ἄρθρ. 1.	Δημόσια	1,000,000
2.	Ἐκκλησιαστικά	20,000»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν κεφαλαίων, ἀναβαινόντων τοῦ μὲν Ζ'. εἰς 191,289, τοῦ δὲ Η. εἰς 1,020,000 ὡς καὶ τοῦ Θ'. μὴ ὑποδιαιρουμένου εἰς ἄρθρα καὶ ἔχοντος οὕτω· «προκαταβολαὶ τῶν τριῶν δυνάμεων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου Ροδσχίλδ, δραχ. 3,848,874:81» ὁμοίας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, ψηφοφορίας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τοῖς ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ἑκάστου αὐτῶν διὰ ψήφων ἐπίσης 84.

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων, τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, καὶ ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφαλ. Α'. ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

ΚΕΦΑΛ. Α'.

Χρέος ἐξωτερικόν.

«Ἄρθρ. 1.	Χρεωλύσιον ἐξωτερικοῦ δανείου	3,885,473:58
	Προμήθεια τραπεζιτῶν	50,376:22»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 3 885,849:80, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἐμμ. Ἀντίπαν καὶ Ν. Ματθαίου, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον αὐτοῦ διὰ ψήφων 84.

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα τῶν κεφαλ. Β'. καὶ Γ'. ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἕπεται.

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Χρέος ἐσωτερικόν.

«Ἄρθρ. 1.	Χορηγήματα ναυτικῶν νήσων	200,000

2.	Ὅμοια ἀπέναντι παλαιῶν ἀπαιτήσεων	25,000
3.	Τόκοι ἐγγυοδοσιῶν ὑπολόγων . .	6,500
4.	Ὁμοίως ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ Τραπέζης	20,000»

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Συντάξεις.

«Ἄρθρ. 1.	Στρατιωτικαί.	822,544:72
2.	Ναυτικαί	360,000
3.	Ἐκκλησιαστικαί	26,000
4.	Πολιτικαί	36,000
5.	Περίθαλψις ὑπαλλήλων	15,000
	Προσθήκη	60,000

Ἐγένετο δὲ καὶ ἐπὶ τῶν κεφαλ. τούτων, ἀναβαινόντων τοῦ μὲν εἰς 1,319,544:72 τοῦ δὲ εἰς δραχ. 251,500, ὁμοίκ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ψηροφορία, καθ' ἣν συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὴν πίστωσιν τῶν κεφαλ. τούτων διὰ ψήφων ἐπίσης 84 κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τοῖς προηγηθεῖσι.

Γενομένου δὲ δεκτοῦ ἄνευ ψηφοφορίας καὶ τοῦ Δ'. κεφαλαίου, ἔχοντος οὕτω·

«Κεφάλ. Δ'. Βασιλικὴ χορήγησις 1,000,000.» ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφαλ. Ε'. τὰ ὁποῖα ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἑξῆς·

ΚΕΦΑΛ. Ε.

Ἀποζημιώσεις Βουλῶν.

«Ἄρθρ. 1.	Βουλὴ	340,000
2.	Γερουσία	255,000»

Δι' ὁμοίας δὲ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας καὶ τὸ σύνολον τοῦ κεφαλαίου, ἀναβαῖνον εἰς 595,000 δραχμὰς, διὰ ψήφων 84.

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ κεφαλ. Στ'. Ζ'. Η'. Θ'. Ι'. ΙΑ'. καὶ ΙΒ'. τοῦ γενικοῦ πίνακος τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐγένοντο δεκτὰ ἕκαστον κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον δι' εἰδικῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐπιτηρηθείσης ὑπὸ τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, διὰ ψήφων 85, ἔχουσι δ' οὕτω·

ΜΕΡΟΣ Δ'.

Γενικὴ ὑπηρεσία τῶν ὑπουργείων.

«Κεφαλ. Στ'.	Τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν Σχέσεων	637,476:66
Ζ'.	Τῆς Δικαιοσύνης	1,470,246:97
Η'.	Τῶν Ἐσωτερικῶν	2,610,307:90
Θ'.	Τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως. . . .	1,049,520:33
Ι'.	Τῶν Στρατιωτικῶν	5,337,428:90
ΙΑ'.	Τῶν Ναυτικῶν	1,571,975:64
ΙΒ'.	Τῶν Οἰκονομικῶν	902,515:61

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφ. Στ'. κ.τ.λ. τοῦ γενικοῦ πίνακος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς . . .	Ν	Ἀναγνώστης Παπαβασιλείου.	Ν
Λουκᾶς Λόντος		Γεώργιος Κονδύλης . . .	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . .	Ν	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . .	Ν
Πέτρος Καμπάνης . . .	Ν	Ἰωάννης Ἀποστολίδης . .	Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης . . .	Ν	Βασίλειος Νάνος	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . .		Σταμάτιος Μήτσας . . .	Ν
Δημήτριος Τσόκρης . .	Ν	Δημήτριος Ζῶτος	
Γεώργιος Τσόκρης . . .	Ν	Γ. Ι. Γιαλδάσης	Ν
Νικόλαος Ἰατρὺς	Ν	Ν. Α. Γρανίτσας	
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . .	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς .	Ν	Σ. Χ. Στερνάπουλος . . .	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Ἀνδρέας Λύγερινὸς . . .	
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Σόλων Κρεστενίτης . . .	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Δημήτριος Ἀθανασίου . .	Ν
Σωτήριος Στράτος		Γεώργιος Διαμάντης . . .	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . .	Ν	Ν. Δελένδας	
Φίλων Φίλωνος	Ν	Δ. Γαβρᾶς	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . .		Ν. Βαρβαρῆγος	
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . .	Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης . . .		Α. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης . .	Ν	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος .	Ν
Γ. Δ. Τσιγκουράκος . . .		Ἠλίας Παπαδαῖος	

Ἀθανάσιος Δανιλόπουλος . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . N	Π. Δημητρακόπουλος . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N	Π. Χρυσοβέργης . . . . N
Α. Κοντόσταυλος	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Βελισάριος Νικολαΐδης . . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . .
Ἰωάννης Μπαλάρας . . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μαθεμογωρίτης . N
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Γεώργιος Μπάκης . . . . N
Νικόλαος Μπούκουρας . . N	Νικόλαος Πετράκος . . . N
Π. Καλπούδινος . . . . N	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . N
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . .
Γ. Πανοπριφτόπουλος . . N	Π. Χριστάπουλος . . . . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . . N
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . N	Σπ. Πηλλήκας . . . . . N
Ἐμμανουὴλ Τσουχλος . . .	Ν. Πανουργιᾶς . . . . . N
Νικόλαος Ματθαίου	Κωνστ. Βλάμης . . . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Π. Πατρινός . . . . .
Α. Κορφιωτάκης	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . N
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Λευκᾶς Στεράνου . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Ἰωάννης Παπαλευκόπουλος . N	Ν. Α. Μπότασης . . . . .
Ἰω. Ταμπακόπουλος . . .	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Γ. Ν. Ρεβελιώτης	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . N
Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . . N
Α. Μαυρειδῆς	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N
Γ. Κεράλας . . . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N
Ἀναγνώστης Τσάκας . . . N	Στ. Δάρας . . . . .
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος . . .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Κωνστ. Κουρκουμέλης . . N	Παναγιώτης Ψάθας . . . N
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .	Νικόλαος Νάζος . . . . .
Παναγιώτης Παπατσώνης . .	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N
Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Ἰωάν. Προβιλέγιος . . . . N	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Ἰωάννης Ταταράκης . . . N	Δημήτριος Στάϊκος . . . N
Σ. Βαρότσης . . . . . N	Α. Κιζάνης . . . . . N

Παντολέων Κουντουριώτης .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Δημ. Μπουβούρης	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . N
Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N	Νικόλαος Β. Μπουβούρης . .
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . N	

Ἀναγνωσθέν των δὲ καὶ τῶν κεφαλαίων ΙΓ'. ΙΔ'. ΙΕ. καὶ ΙϚ' ἐγένετο ἐρ' ἑκάστου τούτων ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ψηροφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ἑκάστου αὐτῶν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 85. Ἔχουσι δ' ὡς ἑρεξῆς·

ΜΕΡΟΣ Ε.

Ἔξοδα διοικήσεως καὶ ἐπιστασίας.

«Κεφαλ. ΙΓ'. Ἔξοδα διοικήσεως, ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων . . . 1,700,917

ΜΕΡΟΣ Ϛ'.

Διάφορα πληρωμαί.

Κεφαλ. ΙΔ'.	Ἐπιστροφαὶ χρημάτων	20,000
» ΙΕ'.	Ἀποζημιώσεις	195,000
» ΙϚ'.	Μοναστηριακὰ χρέη. (κενόν) . .	

Προελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ ἐξαγωγικοῦ τέλους τῆς μετάξης καὶ τῶν κουκουλίων, ἔχει δ' οὕτω·

ΟΘΩΝ κτλ.

« Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπράσισαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ μέταξα ἡ ἀναπηνιζομένη κατὰ τὸν Ἰταλικὸν καὶ Γαλλικὸν τρόπον δὲν ὑπόκειται εἰς τέλος κατὰ τὴν ἐξαγωγήν.

Ἄρθρ. 2. Τὰ κουκούλια ἐξαγόμενα ὑπόκεινται εἰς τέλος λεπτῶν 70 ἑκάστη ὀκά.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἐπὶ δὲ τῇ προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ τυπωθῇ καὶ συζητηθῇ τὸ νομοσχέδιον ἄνευ ἐκθέσεως ἐντὸς τῆς αὔριον ὡς κατεπείγον.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς διαχειρίσεως τοῦ ταμείου τοῦ Σώματος τῆς λησάσης συνόδου, ἔχει δ' ὡς ἑξῆς·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Κατὰ τὸ ἄρθρον 107 τοῦ κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς ὁ ταμίας αὐτῆς ὀφείλει κατὰ τὸ τέλος τῆς συνόδου νὰ καταστρώνῃ τὸν ἀπολογισμὸν τῆς διαχειρίσεώς του καὶ τὸν ὑποβάλλῃ ὑπὸ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπῆς.

Σύμφωνα μὲ τὴν διάταξιν ταύτην ὁ κατὰ τὴν λήγουσαν σύνοδον ταμίας τῆς Βουλῆς Κύριος Α. Λέβερωφ περαιώσας τοὺς λογαριασμοὺς τῆς διαχειρίσεώς του παρέδωκεν ἡμῖν τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς, τὸν ὁποῖον ἀκριβῶς ἐπεξεργασθέντες ὑποβάλλομεν εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ Σώματος.

Διὰ νὰ ἐννοηθῶσι δὲ ἀκριβέστερον αἱ δαπάναι τῆς Βουλῆς, αἱ κατὰ τὴν λήγουσαν σύνοδον γενόμεναι, ἡ ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ ἐπιφέρῃ τὰς ἀκολούθους λεπτομερεῖς περὶ αὐτῶν παρατηρήσεις.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Α.

Τὸ κεφάλαιον α. περιλαμβάνει τὸ ποσὸν τὸ δαπανηθὲν ἐφ' ὅλην τὴν σύνοδον εἰς ἀποζημίωσιν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 67 καὶ 68 τοῦ Συντάγματος.

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἡ Βουλὴ διὰ τῶν κατὰ τὴν 7 Δεκεμβρίου 1855 καὶ 27 Ἰουλίου ε. ε. ἐπιψηφισθέντων προϋπολογισμῶν της ἠνέωξε πίστωσιν δραχ. 305,000, ἐξ ὧν ἐδαπανήθησαν μέχρι τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου δραχ. 301,901.22 καὶ κατελείφθη διαθέσιμον δραχ. 3098,78.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Β'.

Τὸ κεφάλαιον τοῦτο φέρον δρ. 27,160 περιλαμβάνει τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἀνωτέρων τῆς Βουλῆς ὑπαλλήλων, τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ, τῶν δύο εὐταξιῶν καὶ τῶν κλητήρων.

Ἐκτὸς τοῦ κονδυλίου τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ, ἐφ' οὗ ἐπήνεγκεν ἡ Βουλὴ μηνιαίαν αὔξησιν ἐκ δρ. 200, κατὰ τὰ λοιπὰ διετηρήθη ἡ αὐτὴ ἀναλογία τῶν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον δαπανηθέντων καὶ ἔμειναν διαθέσιμοι δραχ. 200.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Γ'.

Τὸ κεφάλαιον τοῦτο περιλαμβάνον τὴν μισθοδοσίαν τοῦ βιβλιοφύλακος, τῶν κλητήρων τοῦ ἀναγνωστηρίου, ἀγορὰν βιβλίων κλπ. ἀναβαίνει εἰς δραχ. 11,918.64. Ἡ ἐπιτροπὴ παρετήρησεν ὅτι τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἐπεβαρύνθη ἑκάστος οὐσιωδῶς, διότι ἡ Βουλὴ γενναία καὶ φιλόμουσος ἀείποτε, ἐχορήγησε διὰ διαφόρων ἀποφάσεών της ὑπερόγκους ἀληθῶς συνδρομὰς ὑπὲρ τῶν κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην ἐκδοθέντων καὶ φιλοπονηθέντων συγγραμμάτων. Ὡς ἐξάγεται δ' ἐκ τῶν βιβλίων τοῦ ταμείου, ἐπληρώθησαν ἐκ τοῦ κεφαλαίου τούτου τὰ ἑξῆς ποσά·

Εἰς τὸν Κύριον Ἀξελὸν διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ εὐρετηρίου τῶν Βασ. ἐφημερίδων δρ. 1100.

Εἰς τὸν Κύριον Γ. Ῥάλλην διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν κωδήκων καὶ τοῦ Συντάγματος τῶν ἱερῶν κανόνων δραχ. 2520.

Εἰς τὸν Κύριον Δ. Πανταζῆν διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Λεξικοῦ τῆς ἀρχαιολογίας δραχ. 600, εἰς τὸν Κύριον Πράτσικαν διὰ τὴν περὶ στρατοῦ πραγματείαν του δρ. 200, εἰς τὸν Κύριον Σποριδὴν διὰ τὴν βιογραφίαν τοῦ ἀειμνήστου Χατζῆ Χρήστου δραχ. 100, εἰς τὸν Κύριον Σοφιανὸν ταγματάρχην διὰ τὴν τριγωνομετρίαν δρ. 50, εἰς τὸν Κύριον Σγούταν διὰ τὸ νομικὸν σύγγραμμα ἡ Πεῖρα δρ. 300 καὶ εἰς ἄλλους, τῶν ὁποίων χάριν συντομίας παραλείπομεν τὰ ὀνόματα.

Ἐπληρώθησαν ὡσαύτως διὰ ἀγορὰν βιβλίων διακοσμούντων ἤδη τὴν βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς δραχ. 2369 καὶ μένει νὰ πληρωθῶσιν ἔτι δρ. 2900 δι' ἀγορὰν νέων βιβλίων, τῇ ἀξιεπαίνῳ μερίμνῃ τοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος Κυρίου Τσιτσίνια προμηθευθέντων, ἅτινα μετ' οὐ πολὺ κατατεθήσονται εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Δ'.

Τὸ κεφάλαιον τοῦτο περιλαμβάνει δρ. **7100** διὰ προμήθειαν τυπογραφικοῦ χάρτου, συνδρομὴν ἐγχωρίων ἐφημερίδων κλπ. ἐδαπανήθησαν δὲ δραχ. **5598:50** καὶ ἔμεινε διαθέσιμον ποσὸν δραχ. **1401.50.**

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Ε'.

Τὸ κεφάλαιον τοῦτο φέρει δρ. **8414:93** ἐπηύξησε δὲ κατὰ τὴν παροῦσαν Σύνοδον κατὰ δραχ. **3932** διὰ τὴν δοθεῖσαν ἀποζημίωσιν εἰς τοὺς δύω προέδρους, τὴν διακόσμησιν τοῦ θεωρείου τῆς Βασιλίσσης καὶ τὴν δαπάνην εἰς τὴν ἐκτύπωσιν τῶν ἀφορώντων τὴν κατὰ τοῦ Σ. Μηλίου κατηγορίαν ἐγγράφων.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Ϛ'.

Τὸ κεφάλαιον τοῦτο περιλαμβάνει δαπάνην μὴ ἀναγομένην εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς λημούσης συνόδου.

Τὸ δ' ἐν τῷ ἄρθρῳ **1** σημειούμενον ποσὸν δραχ. **6000** ἐπληρώθη ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ κεντρικοῦ ταμείου.

Μετὰ τὴν λεπτομερῆ ταύτην ἔκθεσιν τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς, ὑπολείπεται εἰς τὴν ἐπιτροπὴν νὰ παρατηρήσῃ ὅτι ἡ διαχείρισις τοῦ Κυρίου Λόβερδα, ὑπῆρξε καὶ κατὰ τὴν λήγουσαν σύνοδον ἀξιόλογος. Μολονότι δὲ τὸ ἔργον αὐτοῦ, ὡς δὲν σᾶς λανθάνει, καὶ ἐπίμοχθον καὶ δυσχερὲς ἦν, ὁ Κύριος Λόβερδα κατώρθωσε καὶ τὴν τάξιν καὶ οἰκονομίαν νὰ τηρήσῃ καὶ τὰ ἐκ τοῦ κανονισμοῦ προκύπτοντα δικαιώματα τῶν ΚΚ. βουλευτῶν νὰ ἱκανοποιήσῃ. Ἀπόδειξις δ' ἐναργὴς τούτου ὑπάρχει ὅτι οὐδενὸς νόμιμον δικαίωμα παρελείφθη ἀνεξόφλητον καὶ κάμμία ἀπαίτησις, τὴν διαχείρισιν τῆς λημούσης συνόδου ἀφορῶσα, ἔμεινεν ἐκκρεμής.

Ὅθεν ὑπὸ τοιαύτην εὐχάριστον κατάστασιν πραγμάτων ἡ ἐπιτροπή σας, ἀνακεφαλαιοῦσα τὰς δαπάνας τοῦ ἀπολογισμοῦ παρατηρεῖ ὅτι αἱ μὲν προϋπολογισθεῖσαι δαπάναι διὰ τῶν διαληθέντων δύω προϋπολογισμῶν καὶ διαφόρων ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς συμποσοῦνται εἰς δρ. **372,751**, τὰ δὲ πληρωθέντα ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν ἐνταλμάτων τοῦ προεδρείου ἀπὸ ἀριθμὸν **1—191** εἰς δραχ. **356,445.29.**

Κατελείφθη δὲ περίσσευμα ἐκ μὲν τῶν βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων δραχμαὶ **3,098:78** ἐκ δὲ τῶν ἄλλων ἐξόδων δραχμαὶ **7305:93**

Ἐπὶ τέλους ἡ ἐπιτροπὴ συνίστησιν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς τὸ ποσὸν τῶν δραχ. **149** προκύπτον ἐκ τῆς ἐκπτώσεως τῆς ἀξίας τῶν τουρκικῶν νομισμάτων, εὑρεθέντων εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν ἀ. Σεπτεμβρίου, σύμφωνα μὲ τὸ παρὰ τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς συνταχθὲν περὶ τούτου πρωτόκολλον, καὶ ἕτερον ἐκ δραχ. **228** πληρωθὲν εἰς τὸν εὐταξίαν τῆς Βουλῆς Ἀθ. Χριστοδούλου διὰ ἔκτακτα ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ἔκαμεν εἰς τὸ κατάστημα τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν λήγουσαν σύνοδον.

Οὕτως ἡ ἐπιτροπὴ περαιώσασα τὸ ἔργον τοῦτο φρονεῖ ὅτι ἐξεπλήρωσε πᾶν ὅ,τι ἐπεβλήθη αὐτῇ διά τε τοῦ κανονισμοῦ καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ **15** Ὀκτωβρίου **1856.**

Ἡ Ἐπιτροπή.

Ν. Α. Βαρβαρῆγος
Σ. Α. Βαρότσης
Ἐμμ. Ἀντίπας
Ἀουκᾶς Στέφανος
Χρ. Ῥάγκος
Ἠλ. Παπαδαῖος.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Μ. Χριστόπουλος.

Ἀπολογισμὸς τῆς διαχειρίσεως τοῦ Ταμείου τῆς Βουλῆς

Προυπολογισθέντα.

Διαίρεσις Κεφ.	Διαίρεσις Ἄρθρ.	Διατάξεις ἀνωδύνων	Ποσὰ κατ' ἄρθρον Δραχ.	Λ.	Ποσὰ κατὰ κεφάλαιον Δραχ.	Λ.
Α.	1	Ἀποζημίωσις τῶν Κ. βουλευτῶν διὰ ὅλην τὴν σύνοδον	305000	—	305000	
Β.	1	Μισθὸς τοῦ πρωτοκολλητοῦ ἀπὸ τὸ ἔτος	2400			
	2	Δύο συντακτῶν ὁμοίως	4800			
	3	Τοῦ λογιστοῦ καὶ τοῦ ἀρχιστέρου γραφείου ὁμοίως	3600			
	4	Τοῦ βοηθητικοῦ πρωτοκόλλου	6800			
	5	Δύο ὑπογείων ἀπὸ τὸ ἔτος	2160			
	6	Τῶν λοιπῶν ὁμοίως	7600	—	25360	
Γ.	1	Μισθὸς τοῦ βιβλιοφύλακος ἀπὸ τὸ ἔτος	2100			
	2	Δύο λοιπῶν ὁμοίως	420			
		Τοῦ ὑπογραμματέως ἀπαρχὴν ἀπὸ ἔρ. 15	180			
	3	Ἀγορὰ βιβλίων καὶ συνδεσμὸς διὰ διάφορα συγγράμματα	7970			
	4	Συνδεσμὸς ὕλης ἐφημερίδων	1500			
	5	Τύπωσις διαφόρων ἐγγράφων ὑπηρεσιῶν	3700	—	16170	
Δ.	1	Προμήθεια χαρτικῆς ὕλης	1000			
	2	Τυπογραφικὰ χάριν διὰ τὰ ὑπουργεῖα, ἐκθέσεις κλπ.	2500			
	3	Συνδεσμὸς ἐγγράφων ἐφημερίδων	2300			
	4	Δεσμὸς ἀρχειῶν	800			
	5	Φυσικὸς τοῦ Βουλευτηρίου	200		7100	
	6	Προμήθεια κασσιδίων καὶ σκήπτρων	300	—		
Ε.	1	Δι' ἐκτάκτους δαπάνας τῶν δύο τριμήνων	4000			
	2	Προμήθεια κασῶν καὶ ἐπίπλων	600			
	3	Διακόσμησις τοῦ σπιτιοῦ τῆς Βουλοπαγῆς	712			
	4	Δι' ἀνορθώσεις δαπάνας, ἐὰν ἐπιτακτικὸν διάταγμα ἀγάγῃ ἀμοιβὰς κλπ.	2000			
	5	Διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς κατὰ τοῦ Σ. Μηλίου κατηγορίας ἐγγράφων	1250		9562	
	6	Διὰ συμπλήρωμα τοῦ κόστους τοῦ Πανεπιστημίου	1000	—		
Ϛ.	1	Διὰ καθιστερούσας ἀποζημιώσεις ἄλλων βουλευτῶν κλπ.	6000			
	2	Ὁμοίως διὰ καθιστερήσεις διαφόρων εἰδῶν	1359	—	7359	
			Δραχ.		372751	

Κ. Α. Ἀθήνῃσι κατὰ τὴν Γ'. Σύνοδον τῆς Δ'. Περιόδου (1855—1856.)

Δαπανηθέντα.

Διαίρεσις Κεφ.	Διαίρεσις Ἄρθρ.	Διατάξεις ἀνωδύνων	Ποσὰ κατ' ἄρθρον Δραχ.	Λ.	Ποσὰ κατὰ κεφάλαιον Δραχ.	Λ.	Περίσσευμα τοῦ προϋπολογισμοῦ Δραχ.	Λ.
Α.	1	Ἀποζημίωσις τῶν ΚΚ. βουλευτῶν διὰ ὅλην τὴν Σύνοδον	301901	22	301901	22	3098	78
Β.	1	Μισθὸς τοῦ πρωτοκολλητοῦ	2400					
	2	» Δύο συντακτῶν ἐπὶ ὁμοίως	4800					
	3	» Τοῦ λογιστοῦ καὶ τοῦ ἀρχιστέρου γραφείου	3600					
	4	» Τοῦ βοηθητικοῦ πρωτοκόλλου	6600					
	5	» Τῶν δύο ὑπογείων	2160					
	6	» Τῶν λοιπῶν	7600		27360		200	
Γ.	1	Μισθὸς τοῦ βιβλιοφύλακος διὰ ὅλην τὴν Σύνοδον	2100					
	2	Δύο λοιπῶν ὁμοίως	420					
		Τοῦ ὑπογραμματέως ἀπαρχὴν ἀπὸ ἔρ. 15	180					
	3	Ἀγορὰ βιβλίων καὶ συνδεσμὸς διὰ διάφορα συγγράμματα	6798	75				
	4	Συνδεσμὸς ὕλης ἐφημερίδων	1339	89				
	5	Τύπωσις διαφόρων ἐγγράφων ὑπηρεσιῶν	780		11918	64	4251	36
Δ.	1	Προμήθεια χαρτικῆς ὕλης	1000	—				
	2	Τυπογραφικὰ χάριν διὰ τὰ ὑπουργεῖα ἰδίαιτερα, κτλ.	1643	50				
	3	Συνδεσμὸς ἐγγράφων ἐφημερίδων	2012					
	4	Δεσμὸς ἀρχειῶν	693					
	5	Φυσικὸς τοῦ Βουλευτηρίου	80					
	6	Προμήθεια κασσιδίων καὶ σκήπτρων	300		5698	50	1401	50
Ε.	1	Δι' ἐκτάκτους δαπάνας τῶν δύο τριμήνων	4000					
	2	Προμήθεια κασῶν καὶ ἐπίπλων	562	75				
	3	Διακόσμησις τοῦ σπιτιοῦ τῆς Βουλοπαγῆς	712					
	4	Δι' ἀνορθωτικὰς δαπάνας, ἐὰν ἐπιτακτικὸν διάταγμα ἀγάγῃ ἀμοιβὰς κτλ.	1920	18				
	5	Διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς κατὰ τοῦ Σ. Μηλίου κατηγορίας ἐγγράφων	1920					
	6	Διὰ συμπλήρωμα τοῦ κόστους τοῦ Πανεπιστημίου	.....	—	8414	93	1145	07
Ϛ.	1	Διὰ καθιστερούσας ἀποζημιώσεις διαφόρων βουλευτῶν κτλ.	1353		1353		6206	
	2	Ὁμοίως διὰ καθιστερήσεις διαφόρων εἰδῶν						
			Δραχ.		350446	29	16304	71

Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ ἡ ἔκθεσις αὕτη, ἵνα συζητηθῇ αὖριον καὶ ὁ ἀνωτέρω ἀπολογισμός.

Προσελθὼν ὁ βουλευτὴς Γυθείου, ὑπέβαλεν ἀναφορὰν τῆς χήρας τοῦ ἀποβιώσαντος βουλευτοῦ Δ. Πουλικάκου, δι' ἧς ἐξαιτεῖται αὕτη νὰ τῇ δοθῇ ἡ ποσότης 345 δραχμῶν, προκύπτουσα ἀπὸ συμπλήρωμα τῆς βουλευτικῆς ἀποζημιώσεώς του ἐκ τοῦ κατὰ μῆνα λαμβανομένου στρατιωτικοῦ αὐτοῦ μισθοῦ.

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐπερυλάχθη νὰ φέρῃ αὖριον τὴν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης ἀπόφασίν της.

Τελευταῖον ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος ἀνήγγειλε ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων νομοσχεδίου, ὡς καὶ ἡ τῶν ἀνωτέρω ἀποφασισθέντων ἀντικειμένων διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 Μ. Μ.

Ὁ προεδρεύσας Ἀντιπρόεδρος
Δ. ΜΠΟΥΔΟΥΡΗΣ. Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΕ'.

Τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1855.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀνήγγειλεν ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι, κατὰ τὰ χθὲς ἀποφασισθέντα, τὸ περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας Κ. Ρεβελιώτου ζήτημα.

Λαβὼν δ' ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τὸν λόγον, ἐξέθηκέ τις, ὅτι ὁ βουλευτὴς Κ. Ρεβελιώτης προσβληθεὶς ἐντὸς τοῦ βουλευτηρίου κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, ὑπέφερεν ἀπὸ δεινὴν φλόγωσιν τοῦ ποδὸς, καὶ διετέλεσεν ἐν Ἀθήναις ἐπὶ πολὺν χρόνον νοσηλευόμενος. Μετὰ δὲ ταῦτα ὑπεικὼν εἰς τὰς παραγγελίας ἰατρῶν ἀνεχώρησεν εἰς Τρίπολιν, ἵνα ἐνισχυόμενος ἐκ τοῦ κλίματος ὑποστῇ ἰατρικὰς ἐγχειρίσεις. Ἐκεῖθεν ἔπεμψεν ἀκολούθως ἀναφορὰν εἰς τὸ προεδρεῖον τῆς Βουλῆς καὶ δύω πιστοποιητικὰ ἰατρῶν, ἐξ ὧν ἐβεβαιοῦτο ἡ ἐπὶ τὰ χείρω πρόοδος τῆς ἀσθενείας του, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ἐζήτει νὰ τῷ χορηγηθῇ ἡ καθυστερουμένη ἀποζημίωσίς του, ὡς γίνεται εἰς περιστάσεις τοιαύτας, ἀφ' οὗ ἔπαθε διατρίβων ἐν Ἀθήναις καὶ κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν βουλευτικῶν αὐτοῦ χρεῶν. Ἦτον δὲ τότε ἕκτος ἀπὸ τῆς ἀσθενείας του μὴν καὶ ἐπρόκειτο νὰ τῷ δοθῶσι 1,500 δραχμαί. Ἀλλ' ἐν ᾧ ἡ ἀρχὴ τῆς προτάσεως εἶχε γίνει δεκτὴ, καὶ δὲν ἐλλείπετο ἢ νὰ ἐρωτηθῇ τὸ Σῶμα ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ, παρετηρήθη ὅτι δὲν ἔμενε πλήρης ἡ Βουλὴ, καὶ ἀνεβλήθη ἡ ἐπὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ ποσοῦ ἀπόφασίς της. Δὲν πρόκειται λοιπὸν νὰ παραδεχθῇ σήμερον ἡ ἀρχὴ, ἀλλὰ ν' ἀποφασίσῃ τὸ Σῶμα τὴν ἀποδοθησομένην εἰς τὸν βουλευτὴν ἀποζημίωσιν.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι καλὸν εἶναι νὰ ἀγνωσθῶσι τὰ πρακτικὰ τῆς μνησθείσης συνεδριάσεως, καθ' ὅσον θέλει ἀποδειχθῇ ἐξ αὐτῶν ὅτι ἡ Βουλὴ ἀπεράτισε τότε νὰ δοθῇ εἰς τὸν Κ. Ρεβελιώτην περίθαλψις, καὶ ὄχι νὰ πληρωθῇ διότι ἀπὸν ἐκ τῆς πρωτευούσης, διέμενεν εἰς τὴν οἰκίαν του ἀσθενής. Τὴν ἰδέαν ταύτην οὐ μόνον δὲν παρεδέχθη κατὰ τὴν συνεδρίασιν ἐκείνην τὸ Σῶμα, ἀλλὰ καὶ ὁ κανονισμὸς ἀποκρούει αὐτήν. Ἐντεῦθεν δὲ φαίνεται καὶ ὅτι δὲν ἐπληρώθη κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας αὐτοῦ, καθ' ὅσον ὑπῆρχεν, ὡς εἶπε, λόγος κωλύματος. Διὸ δὲν πρέπει νὰ καθιερώσωμεν σήμερον τὴν ἀρχὴν ταύτην, ἥτις θέλει ἀνοίξει στάδιον εἰς τοιαύτας αἰτήσεις, καὶ ἀντιβαίνει ἄλλως εἰς τὸ Σύνταγμα, καθ' ὃ οἱ βουλευταὶ πρέπει ν' ἀποζημιῶνται ἐφ' ὅσον ἐργάζονται.

Ἐπέφερεν ὁ βουλευτὴς Μαντινείας ὅτι λαμβάνει τὸν λόγον οὐχὶ διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ ζήτημα, ἀλλὰ διὰ εἰπῇ πρὸς πάντας, ὅτι οὐδὲ τὴν συνείδησιν τινὸς θέλει νὰ πείσῃ ἵνα φέρῃ τὸν ψῆφον ὑπὲρ αὐτοῦ, οὐδὲ τὸν οἶκτον νὰ προκαλέσῃ τῆς Βουλῆς ὑπὲρ τοῦ προσώπου του. Ἐντεῦθεν εὐκόλως δύναται νὰ ἐννοήσῃ ὁ προαγορεύσας ὅτι ἂν ἀπαιτῇ δικαιοσύνην ἀπέχει ὅμως μακρὰν τοῦ νὰ ζητήσῃ περίθαλψιν, καὶ προλαμβάνει νὰ εἰπῇ, ὅτι ἀποκρούει πᾶν εἶδος τοιαύτης προσφορᾶς. Ὀφείλει ὅμως νὰ παρατηρήσῃ εἰς τὸν προαγορεύσαντα ἓν μόνον, ὅτι ἡ παρ' αὐτοῦ πολεμουμένη ἀρχὴ εἶναι ἤδη πρὸ πολλοῦ καθιερωμένη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις διάφοροι βουλευταὶ ἀσθενήσαντες καὶ διαμένοντες μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν εἰς τὰς ἐξοχὰς καὶ τὰ πέριξ, ἐλάμβανον, ὡς οἱ βουλευταὶ ἐνθυμοῦνται, πλήρη καὶ ἀναμφισβήτητον τὴν ἀποζημίωσίν των. Ἀρκεσθεὶς οὕτω νὰ καταδείξῃ τὸ ἀνεγνωρισμένον τῆς ἀρχῆς ταύτης, παρακαλεῖ, ὅταν ἀφορᾷ ἑαυτὸν, οὐδὲ νὰ λάβῃ τὸ Σῶμα ὑπ' ὄψιν τὸ ζήτημα, διότι δὲν ἀξίζει τὸν κόπον.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ὁ κανονισμὸς δὲν προνοεῖ τῷ ὄντι ὑπὲρ τῶν ἐν Ἀθήναις προσβαλλομένων ἀπὸ ἀσθένειαν βουλευτῶν, καθ' ἑξῆς ὅμως καθιερώθη πρὸ πολλοῦ ἡ ἀρχὴ, ὅτι οἱ ἐν Ἀθήναις ἀσθενοῦντες λαμβάνουσι τὴν ἀποζημίωσίν των, καὶ τοῦτο,

ἐπειδὴ οἱ κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν βουλευτικῶν αὐτῶν χρεῶν παθόντες σημαίνει ὅτι ἔπαυσαν νὰ προσέρχωνται εἰς τὴν Βουλὴν ὡς ἐξ ἀνάγκης ἀνωτέρας ἐμποδιζόμενοι, καὶ ὄχι ὅτι διατελοῦσιν ἀπόντες, κατὰ δὲ τὸν κανονισμὸν οὗτοι μόνον ἀποκλείονται τῆς ἀποζημιώσεως. Ἂν δὲ ὁ Κ. Ῥεβελιώτης ἐμακρύνθη τελευταῖον τῆς Πρωτευούσης, ἠναγκάσθη νὰ πράξῃ τοῦτο μετὰ παρέλευσιν πολλῶν μηνῶν, καὶ ὁμοφώνως μάλιστα διαταγῇ τῶν ἰατρῶν, οἵτινες πρὸς σωτηρίαν αὐτοῦ ἐθεώρησαν ἀπαραίτητον τὴν ἀλλαγὴν κλίματος. Ἡ περίστασις λοιπὸν αὕτη δὲν ἐμφαίνει ὅτι ὁ μνησθεὶς βουλευτὴς ὑπῆρξεν ἀπὼν ἐκ τῶν καθηκόντων του, καὶ πρέπει τοὐναντίον νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπαγόμενος εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν παρόντων. Δὲν εἶναι δὲ ἐπιχείρημα καὶ ὅτι ὁ Κ. Ῥεβελιώτης δὲν ἐπληρόνετο ἐν τῷ διαστήματι τῆς ἀσθενείας του, ἐπειδὴ δὲν σημαίνει τοῦτο ἢ ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπὴ εἶχε τὰς ἀμφιβολίας της, ἀλλὰ δὲν ἔπεται καὶ ὅτι δὲν δικαιοῦται ν' ἀποζημιωθῇ διότι ἀμφέβαλλεν ἡ ἐπιτροπή, ἀφ' οὗ ἡ ἀσθένειά του εἶναι πασίδηλος καὶ μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ὑποφέρει.

Καὶ ἄλλου δέ τινος προσθέντος, ὅτι οὐδὲ χρήζει συζητήσεως τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, διότι ὁ κανονισμὸς ἐν τῷ 19 ἄρθρῳ αὐτοῦ ῥητῶς ἀναφέρει, ὅτι στεροῦνται τῆς ἀποζημιώσεως μόνοι οἱ ἄνευ κωλύματός τινος μὴ προσερχόμενοι, καὶ ἑπομένως ἐντὸς τοῦ κανονισμοῦ εἶναι τὸ νὰ λαμβάνωσι τὴν ἀποζημίωσίν των οἱ ἐξ ἀποδεδειγμένου κωλύματος ἐμποδιζόμενοι, καὶ εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπὲρ πάντα ἄλλον ὑπάγεται ὁ βουλευτὴς Μαντινείας· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι διὰ νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα ἐντὸς δικαίου, πρέπει νὰ ἐπικαλεσθῶμεν κανόνα τινὰ γενικὸν καὶ ἐπὶ τοῦ τῇ βάσει αὐτοῦ νὰ τὸ λύσωμεν, διότι ἄλλως θέλουσι μᾶς μεμφθῇ ὅτι ἀποφαίζομεν αὐθαιρέτως. Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι πρόκειται περὶ προσώπου λίαν ἐντίμου, καὶ περιπλέον γνωρίζομεν θετικώτατα τὴν ἀσθένειάν του. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν τὰς περὶ τούτου διατάξεις τοῦ Συντάγματος καὶ κατ' αὐτὰς νὰ ἀποφασίσωμεν. Τί λέγει τὸ Σύνταγμα; ὅτι εἰς τὸν βουλευτὴν δίδεται ἀποζημίωσις, ὅταν ὑποβαλλόμενος εἰς ἔξοδα, ἔρχεται εἰς Ἀθήνας καὶ ἐνεργῇ τὰ βουλευτικὰ χρέη του. Ἀλλ' ἐὰν ἐλθὼν ἐνταῦθα, δὲν παρουσιάζεται εἰς τὰς συνεδριάσεις ἕνεκα ἀσθενείας, τῆς ἀνωτάτης αὐτῆς ἀνάγκης, ὁ βουλευτὴς ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως, διότι ὑπέστη ἔξοδα ὅπως ἔλθῃ καὶ μένει ἀσθενὴς ἐν Ἀθήναις. Δὲν δύναται ὅμως νὰ ἐφαρμοσθῇ

τὸ δικαίωμα τοῦτο καὶ ὑπὲρ τῶν διαμενόντων εἰς τὰς οἰκίας των βουλευτῶν, καθ' ὅσον ἐκλείπουσιν οἱ λόγοι, δι' οὓς τὸ Σύνταγμα χορηγεῖ τὴν ἀποζημίωσιν, καὶ τότε μένει εἰς τὴν συνείδησιν τῆς Βουλῆς νὰ ὁρίσῃ, ὡς ἐπὶ τῆς περιστάσεως τοῦ Κ. Ῥεβελιώτου, ἀνάλογόν τι ποσόν, καθ' ὅσον ὁ βουλευτὴς οὗτος ἦλθεν εἰς Ἀθήνας, ἐδαπανήθη πρὸς τοῦτο καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν του.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι ἂν ἀνεγινώσκοντο τὰ πρακτικὰ τῆς γενομένης ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζητήσεως, πᾶς τις ἤθελεν ἴδει ὅτι αὐτὸς ἐξέθηκεν τότε ὅ,τι σήμερον ὁ βουλευτὴς Πλαστηρίου. Μόνη δὲ διαφορὰ ὑπῆρξεν, ὅτι τὸ συμπέρασμα αὐτοῦ ἦτον κατ' ὀρθὸν λόγον ὑπὲρ τοῦ Κ. Ῥεβελιώτου· Καὶ ἀληθῶς, ὅταν ὁ βουλευτὴς οὗτος ἦλθε νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ χρέη του· ὅταν προσβληθεὶς ἐντὸς τοῦ βουλευτηρίου, ἀπῆλθεν εἰς τοὺς ὤμους δύω ἀνθρώπων· ὅταν καὶ μετὰ τοῦτο διέμεινεν ἐπὶ ὁλοκλήρους μῆνας ἐνταῦθα· ὅταν ἀνεχώρησε τέλος κατὰ παραγγελίαν τῶν ἰατρῶν, ἵνα ὑποστῇ ἐγχειρίσεις· καὶ ὅταν μεθ' ὅλα ταῦτα δὲν ἀπῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαντου, ἀλλὰ διέμεινεν εἰς Τρίπολιν δαπανώμενος· εἶναι καὶ σκληρὸν καὶ ἀναξιοπρεπὲς νὰ τῷ ἀμφισβητῆται σήμερον ἡ ἀποζημίωσίς του, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ τὴν ἀρνηθῇ εὐσυνειδότως.

Καὶ ἄλλος δέ τις ἐπέφερεν, ὅτι ἂν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος ῥίψῃ τις ἓν βλέμμα ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ ἑκατέρου τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, θέλει ἴδει ὅτι ἡ μὲν Βουλὴ ἐκ τῆς αὐστηροτέρας οἰκονομίας ὁρμωμένη, μόλις χορηγεῖ ἑνὸς μηνὸς ἄδειαν εἰς τοὺς βουλευτάς, καὶ πέραν ταύτης παύει πᾶσα ἀποζημίωσις· κατὰ δὲ τὸν κανονισμὸν τῆς Γερουσίας, ἀρκεῖ ὁ γερουσιαστὴς νὰ ἀνανεοῖ τὴν ἐκπνέουσαν ἄδειάν του, καὶ δύναται νὰ μεισοδοτῆται ἐπὶ ὅσους μῆνας ἐλλείψῃ· ὁ μὲν κανονισμὸς λοιπὸν τῆς Βουλῆς ἐπιδιώκει τὴν αὐστηρὰν οἰκονομίαν, ὁ δὲ τῆς Γερουσίας, τὰ μέσα τῆς ὑπάρξεως καὶ τὸ δίκαιον ἴσως· ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ παρατηρεῖ, ὅτι ὁ βουλευτὴς Ῥεβελιώτης διατρίβων ἐνταῦθα ἠσθένησεν, ἐπέστρεψεν ἀσθενὴς εἰς τὴν ἐπαρχίαντου, καὶ ἐπανῆλθε φέρων ἀλάνθαστον πιστοποιητικόν, τὴν πληγὴν τοῦ ποδός του· ἀλλ' εἶναι πρωτοφανὲς τὸ ὑπ' ὄψιν ζήτημα διὰ τὴν ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον παράτασιν τῆς ἀσθενείας τοῦ βουλευτοῦ. Πρέπει λοιπὸν νὰ λυθῇ ἐν γενικῷ κανόνι, ἀποδεχομένης τῆς Βουλῆς, ὅτι βουλευτὴς ἀσθενήσας κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν αὐτοῦ, καὶ διαταχθεὶς ὑπὸ τῶν ἰατρῶν νὰ ἀναχωρήσῃ, δικαιοῦται εἰς ἀποζημίωσιν· Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει φρονεῖ ὅτι, ἀποδεδειγμένης οὔσης τῆς ἀσθενείας τοῦ βουλευτοῦ εἶναι δίη

καιον νὰ ἀποζημιωθῇ· ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἔλθωμεν εἰς τοιαύτην γενικὴν λύσιν, καθ' ὅσον μάλιστα ὑπ' ὄψιν τῆς Βουλῆς κεῖται τὸ περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων νομοσχέδιον, καθ' ὃ ὑπάλληλος ἀσθενήσας ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, δικαιοῦται πρὸς σύνταξιν ἐφ' ὅσον ὑπηρέτησε χρόνον. Ἐν τῇ λήξει λοιπὸν εὑρισκόμενοι τῆς συνόδου, μὴ λύσωμεν ἡμεῖς τὸ ζήτημα τοῦτο, καὶ ἂς ἀφήσωμεν νὰ ἀποφανθῇ ἡ ἐπερχομένη σύνοδος· ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν Κ. Ῥεβελιώτην ἰδίως, ὅστις ἠσθένησεν ἐν Ἀθήναις κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν του, διέμεινεν ἐπὶ πολὺν χρόνον, καὶ ἀπελθὼν ἀσθενὴς, ἐπέστρεψε μὲ τὸ στίγμα τῆς ἀσθενείας του ἐπὶ τοῦ ποδὸς, νομίζει ὅτι εἶναι δίκαιον ν' ἀποζημιωθῇ.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ἡ Βουλὴ, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ προεδρεύοντος, δὲν παρεδέχθη νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα γενικῶς μὴ ἀναστᾶσα. Ἐτέθη ἑπομένως τὸ ζήτημα ὡς ἑξῆς·

« Ὁ βουλευτὴς Μαντινείας Κ. Ῥεβελιώτης ἔχει δικαίωμα εἰς ἀποζημίωσιν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἀπουσίας του προκυψάσης ἐκ τῆς ἀσθενείας αὐτοῦ; »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου μυστικῆς ψηφοφορίας ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Σ. Δοκοῦ καὶ Ἰω. Προβιλεγίου, οἱ βουλευταὶ προσερχόμενοι, ἔρριπτον εἰς τὴν μὲν τῶν καλπῶν λευκὸν, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν μέλαν κύκλον. Ἐκ δὲ τῆς διελογῆς συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πλήρη ἀποζημίωσιν τοῦ Κ. Ῥεβελιώτου διὰ ψήφων 47 κατὰ 21, ἀρνησιψηφούντος αὐτοῦ.

Ἐπελήφθη εἶτα ἡ Βουλὴ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως 1857 νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀνακατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, τῶν ἰδίων ἐπιτηρούντων ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76. ἔχει δ' οὕτω·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Κατὰ τὸ ἔτος 1857 ἡ εἴσπραξις τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων, τῶν ἀπὸ δημοσίων κτημάτων καὶ νομισμάτων προσόδων, καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν δημοσίων εἰσοδημάτων, ἅτινα εἰδικώτερον ἀπαριθμοῦνται εἰς τὸν συνημμένον πίνακα τῶν δημοσίων ἐσόδων καὶ τὰ εἰς αὐτὸν προσαρτημένα ἀναλυτικὰ ψηφία, θέλει ἐξακολουθήσει δυνάμει τῶν ὑπαρχόντων νόμων καὶ διαταγμάτων, καὶ τῶν περί τινων ἐσόδων ἐκδοθησομένων νόμων.

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἔσοδα τῆς χρήσεως 1857 ὑπολογίζονται εἰς δραχμὰς δέκα ἐννέα ἑκατομμύρια, ἑβδομήκοντα μίαν χιλιάδας, τετρακοσίας τρεῖς, ἀριθμὸς 19,071,403. Προστίθενται δ' εἰς ταῦτα αἱ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου προσκαταβολαὶ τῶν τριῶν δυνάμεων ἐκ δραχμῶν τριῶν ἑκατομμυρίων, ὀκτακοσίων τεσσαράκοντα ὀκτὼ χιλιάδων, ὀκτακοσίων ἑβδομήκοντα τεσσάρων καὶ λεπτῶν ὀγδοήκοντα ἑνὸς, ἀριθμὸς 3,848,874: 81, κατὰ τὰ ἐν τῷ πίνακι τῶν ἐσόδων εἰδικώτερον ἐνδιαλαμβανόμενα.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1857, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . .	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . . .
Λουκᾶς Λόντος . . . . . N	Νικόλαος Τσέλιος . . . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Κωνστ. Γριβογεώργης . . N
Πέτρος Καμπάνης . . . . N	Δ. Π. Πετροπουλάκης . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης . . .	Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης .	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . N
Δημήτριος Τσάκρης	Γεώργιος Κονδύλης . . . N
Γεώργιος Τσάκρης	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N
Νικόλαος Ἰατρὸς . . . . N	Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .
Σκαλτσᾶτος Σοῦτσος . . .	Βασίλειος Νώνης . . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . N	Σταμάτιος Μήτσας . . . . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Δημήτριος Ζῶτος . . . . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . N	Ρ. Ι. Γυπιδάσης . . . . . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ν. Α. Γρανίτσας . . . . N
Σωτήριος Στράτος	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . N
Φίλων Φίλωνος	Ἀνδρέας Λύγερινός . . . . N

Σόλων Κρεστενίτης	Γ. Κεφάλας . . . . . N
Δημήτριος Άθανασίου . . . N	Άναγνώστης Τσάκας . . .
Γεώργιος Διαμάντης . . . N	Άλέξ δρος Μαυροκορδάτος .
Ν. Δελένδας	Κωνστ. Ι. Κουρκουμέλης . N
Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Σπ. Άντωνόπουλος . . . . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N
Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . . N	Ἰω. Ταταράκης . . . . .
Χαρίλαος Θεοχαράπουλος . N	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδάτος	Χ. Σουμαρίπας . . . . .
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . .	Δ. Δημητρακόπουλος . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . N
Ἀλέξανδρος Κοντόσταυλος . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Βελισάριος Νικολαΐδης . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . .
Πέτρος Δελιγιάννης	Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . N
Γ. Α. Άντωνόπουλος . . . N	Γεώργιος Μπάνης . . . .
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . N
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . . N
Π. Κολποδῖνος	Γρηγόρ. Πατριαρχέας . . N
Ἐμ. Άντίπας . . . . . N	Π. Χριστόπουλος . . . .
Γ. Πανοπριφτόπουλος . . N	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Νικόλ. Μοσχούλας . . . . N
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . N	Σπ. Πηλλήκας . . . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . .	Νάκος Πανουργιᾶς . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Κωνστ. Βλάμης . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . N	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Σ. Κοπανίτσας	Παν. Πατρινός . . . . . N
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . N
Α. Κορφιωτάκης . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης .
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Άναργύρου .
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Ν. Α. Μπότασης . . . . .
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος . N	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Ι. Ν. Ταμπακόπουλος . . N	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . . N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Β. Π. Δημητρακόπουλος . N	Γεώργιος Ναύτης . . . . N
Ἀναγνώστης Δεβόπουλος . . N	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N
Α. Μαυροειδής . . . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N

Στ. Δάρας . . . . . N	Παντολέων Κουντουριώτης .
Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Παναγ. Ψάθας . . . . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N
Νικόλαος Νάζος	Καλομοίρας Τσουκαλᾶς . . N
Ἀναγ. Παπατσώρτης . . . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Κυριάκος Πονηρόπουλος . .	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Δ. Στάϊκος . . . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . N
Α. Κιζάνης	Α. Μάνταρης. . . . . N

Προβᾶσα τελευταῖον καὶ εἰς τὴν τοῦ ἑτέρου περὶ κυριώσεως τῶν ἐξόδων νομοσχεδίου, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1 2 καὶ 3 κατὰ τὸ νομοσχέδιον μὲ τὰς διὰ δηλώσεων γενομένας προσθήκας, εἰς μὲν τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον δραχ. 2,000, εἰς δὲ τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν δραχ. 2,400.

Ἐπαναληφθεῖσα δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ἡ αὐτὴ ψηφοφορία, ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, κατέδειξε τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα· ἔχει δὲ τὸ σύνολον οὕτω,

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ὁ διὰ τὸ 1856 ἔτος προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους ἰσχύει καὶ διὰ τὸ ἔτος 1857, προστιθεμένων εἰς αὐτὸν καὶ τῶν αὐξομειώσεων, αἵτινες κατὰ τὸν συναπτόμενον πίνακα φέρονται εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ 1857. Οὕτω δὲ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1857 ἔτος προσδιορίζονται εἰς δραχμὰς εἴκοσι δύο ἑκατομμύρια, πεντακοσίας τεσσαράκοντα δύο χιλιάδας, ὀκτακοσίας ὀγδοήκοντα τρεῖς καὶ λεπτὰ ἑξήκοντα δύο ἀριθ. 22,542,883:62, καὶ διὰ τὴν ποσότητα ταύτην χορηγοῦνται εἰς τοὺς ὑπουργοὺς πιστώσεις, καταλογιζόμεναι, κατὰ τὸν συναπτόμενον γενικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων καὶ κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν ἑκάστου ὑπουργείου, ὡς ἐρεξῆς·

Μέρος Α'.	Εἰς χρέος δημόσιον, ἤτοι εἰς χρεώλυτρον καὶ τόκους τοῦ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων δανείου . . . Δραχ.	3,835,473:58
	Εἰς προμήθειαν καὶ ἄλλα ἔξοδα αὐτοῦ . . . . . »	50,376:22
	Εἰς τόκους ἐσωτερικοῦ χρέους, χορηγήματα τῶν ναυτικῶν νήσων κλ.	251,500

Εἰς συντάξεις	»	1,319,544:72
Β'. Εἰς τὴν Βασιλικὴν χορήγησιν .	»	1,000,000
Γ'. Εἰς ἀποζημιώσεις τῶν βουλευτικῶν Σωμάτων	»	595,000
Δ'. Εἰς τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὑπουργείων, ἤτοι τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερ. κλ. δρ. 637,476:66		
Δικαιοσύνης . .	» 1470,246:97	
Ἐσωτερικῶν . .	» 2,610,307:99	
Ἐκκλησιαστ. κλ.	» 1,049,520:33	
Στρατιωτικῶν .	» 5,337,428:90	
Ναυτικῶν . .	» 1,571,975:64	
Οἰκονομικῶν . .	» 902,515:61	
		13,575,472:10
Ε'. Εἰς ἔξοδα διοικήσεως, ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως φόρων κλπ. . .		1,700,907
ΣΤ'. Εἰς διαφόρους πληρωμάς . . .		215,000
Τὸ ὅλον δραχμ.		22,542,883:62

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἔξοδα πληρωθήσονται ἐκ τῶν κυρωθέντων ἐσόδων τῆς χρήσεως 1857, ἀναπληρούμενα κατὰ τὴν ἐτησίαν διαχείρισιν διὰ τῶν ὑπολοίπων ἐσόδων τῶν προλαβουσῶν χρήσεων, ἅτινα δὲν διετέθησαν εἰς πληρωμὴν ἐξόδων τῶν αὐτῶν χρήσεων.

Ἄρθρ. 3. Ἐκτὸς τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου χορηγουμένων πιστώσεων, ἐὰν αὗται ἄνευ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπηρεσίας δὲν ἐπαρκέσωσι διὰ τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως 1857, ἐπιτρέπεται νὰ δοθῶσιν ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν διὰ Β. διαταγμάτων, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἄρθρων τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργείων,

Τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης

Διὰ τὴν διατροφὴν ὑποδίκων,
Δι' ἀποζημιώσεις μαρτύρων,
Δι' ἔξοδα μεταφορᾶς ὑποδίκων,
Δι' ἔξοδα ἐκτελέσεως θανατικῶν ἀποφάσεων.

Τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Διὰ γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας,
Διὰ διατροφὴν καταδίκων.

Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

Διὰ ποσοστὰ ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων,
Διὰ δικαιώματα καὶ προμηθείας χαρτοσήμου,
Διὰ παραχωρήσεις εἰς τοὺς δήμους ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τῶν φόρων ἐπὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ τῶν οἰκοδομῶν,
Δι' ἔξοδα καλλιεργείας τῶν ὀρυκτῶν καὶ ἁλικῶν, καὶ μεταφορᾶς ἁλάτων·
Δι' ἔξοδα ἐκτυπώσεως νομισμάτων.
Δι' ἔξοδα ἐκποιήσεως κτημάτων·
Δι' ἔξοδα διοικήσεως δασῶν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀναγνωσθὲν δὲ καὶ τὸ μέρος τοῦτο τῶν πρακτικῶν ὡς κατεπείγον ἐκυρώθη προσηκόντως.

Ὁ Πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ

Οἱ γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΓ'.

Τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀναγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ὑπεγράφησαν προσηκόντως.

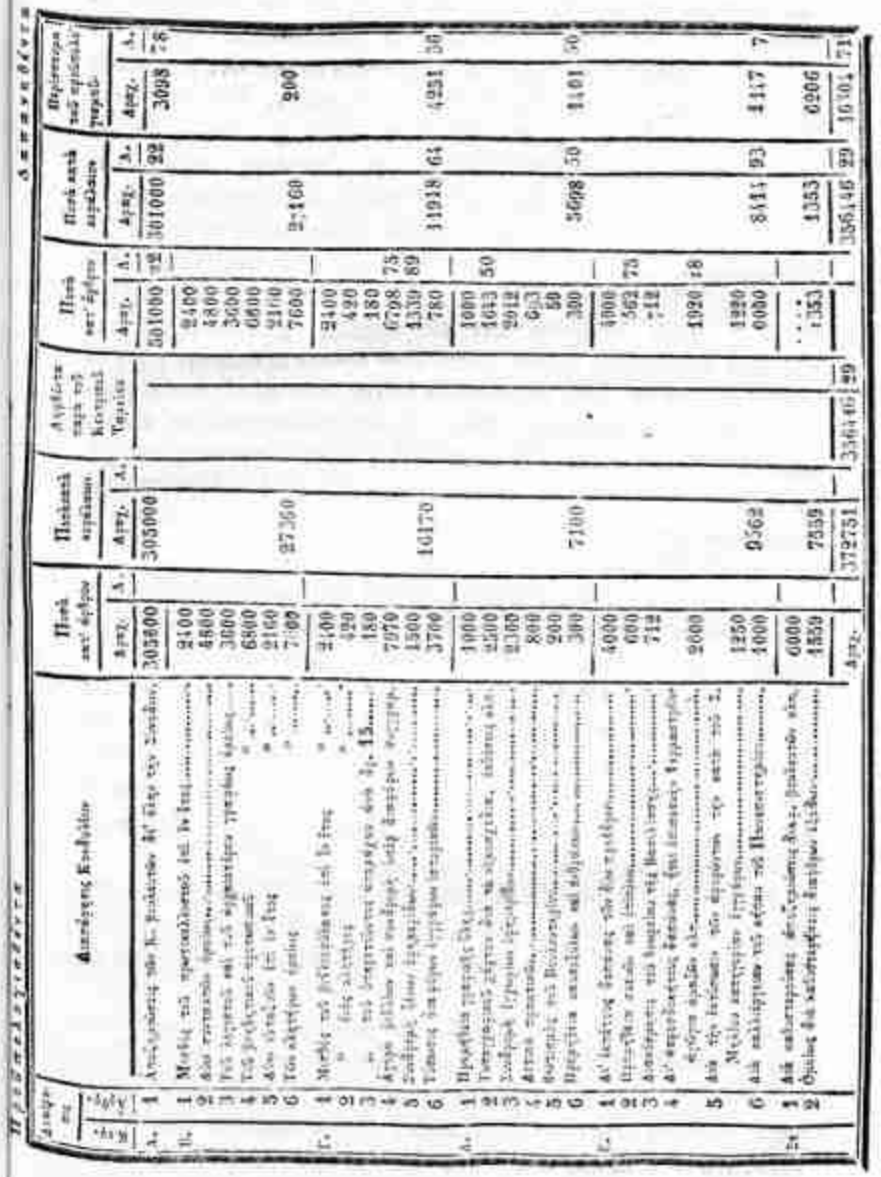
Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν δαπανῶν τῆς Βουλῆς διὰ τὴν λήγουσαν σύνοδον, ἀναγνώσθη ὁ πίναξ τῶν δαπανῶν κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα, ἐφ' οὗ λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν ἐπὶ τοῦ κονδυλίου τῶν ἐκτάκτων δαπανῶν τῶν ἀμαξῶν, ὅτι σκοπὸν δὲν ἔχει νὰ φέρῃ παρατηρήσεις ἐπὶ ἀντικειμένου, ὅπερ δὲν ἐμελέτησε, διότι πρὸ μικροῦ τῷ ἐνεχειρίσθη ὁ ἀπολογισμός. Μέλλει διὰ τοῦτο νὰ περιορισθῇ εἰς μίαν μόναν παρατήρησιν, διότι αἱ κακαὶ ἕξεις χρονίζουσαι, καθίστανται πολλάκις τάξις, καὶ

διότι δὲν θέλει ν' ἀφήσῃ εἰς τὸν νόμον οὐδεμίαν ἐλαστικότητα· ἡ παρατήρησίς του δ' αὐτὴ ἀφορᾷ βεβαίως τὸ μέλλον. Σχετικῶς λοιπὸν μὲ τὸν περὶ διαρκείας τῶν συνόδων νόμον θέλει εἴπει ὀλίγας λέξεις ἐπὶ μιᾶς τινος δαπάνης. Κατὰ τὸ πρῶτον νομοσχέδιον τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου, τὸ διὰ τοὺς προέδρους σημειούμενον ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ἐδίδετο δι' ἔξοδα ἁμάξης τοῦ προέδρου. Ἀλλ' ἀφ' οὗ ἐδόθη εἰς ἀμφοτέρους τοὺς προέδρους ἡ δισχιλιόδραχμος αὕτη ἀποζημίωσις, διατί νὰ σημειοῦται ἐν τῷ ἀπολογισμῷ καὶ ἑτέρα δι' ἁμάξας δαπάνη; Πιξεύρει ὅτι τοιαῦτα τις ἐγένετο κατὰ τὴν ἐντεῦθεν ἀναχώρησιν τοῦ Βασιλέως, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὰς τελετὰς διὰ τὰς ἐπιτροπάς, ἀλλὰ νομίζει ὅτι αἱ δαπάναι αὗται δὲν δύνανται νὰ ῥθάσωσι τὸ ἐν τῷ ἀπολογισμῷ σημειούμενον ποσόν. Θέλει διὰ τοῦτο νὰ ὁρισθῇ ἀπὸ τοῦδε ἂν ἐντὸς τῆς διὰ νόμου ὁρισθείσης ἀποζημιώσεως τοῦ προέδρου συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ ἔξοδα ἁμάξης.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι χρηματίσας πρόεδρος τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν σύνοδον ἤξεύρει, ὅτι ἐκτὸς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ προέδρου ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἐσημειώθη χωριστὸν διὰ τὰς ἁμάξας ἔξοδον, τὸ ὁποῖον ἐδαπανήθη κατὰ τὰς διαφόρους τελετὰς καὶ τὴν εἰς Πειραιᾶ κατὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Βασιλέως μετάβασιν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν.

Προσέθηκεν ὁ πρόεδρος ὅτι ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ προκατόχου του ἐκτεθεισῶν δαπανῶν, ἐπειδὴ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς προεδρείας του ὁ ἀριθμὸς τῶν παρόντων βουλευτῶν μόλις ἤρκει πρὸς συμπλήρωσιν τῆς Βουλῆς, τινὲς δὲ μάλιστα ἦσαν ἢ ἀσθενεῖς ἢ ἀπόντες εἰς Κηφισίαν καὶ Πειραιᾶ, ἠναγκάσθη πολλάκις νὰ στείλῃ ἐπίτηδες ἁμάξαν διὰ νὰ μεταφέρῃ τοὺς ἀσθενοῦντας ἢ ἀπόντας βουλευτὰς πρὸς συγκρότησιν συνεδριάσεως· ἐδαπανήθησαν δὲ ἐπὶ τῆς προεδρείας του μόνον **420** δραχμαί. Ἄλλως τε νομίζει ὅτι ἡ ἀξιοπρέπεια αὐτὴ τοῦ Σώματος, τὸ συμφέρον αὐτῆς τῆς ὑπηρεσίας ἀπαιτεῖ ὥστε ὁ πρόεδρος νὰ ἔχῃ διαρκῶς ἁμάξαν ὡς τοῦτο πράττουσι πάντες οἱ ὑπουργοί.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι αἱ παρατηρήσεις τοῦ βουλευτοῦ Ὕδρας δύνανται νὰ ἦναι ὀρθαὶ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, οὐχὶ δὲ σήμερον, ὅτε πρόκειται ἡ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐπιψήφισις· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸν ἀπολογισμὸν μὲ τὴν ἐν τῷ τέλει τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς περιεχομένην γνωμοδότησιν περὶ προσθήκης δραχ. 377, ἔχει δὲ ὁ ἀπολογισμὸς οὕτω·

Προέβη εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ μετάξης καὶ κουκουλίων νομοσχεδίου, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου ζητήσαντος τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος διασαφήσεις παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ἀπήντησεν οὗτος, ὅτι ἡ μέταξα ἔχει ἀνάγκην ἀτελείας καὶ ταύτην καθιερώμεν διὰ τοῦ νομοσχεδίου, ἀκολουθοῦντες τὸν γενικὸν ἐν Εὐρώπῃ κανόνα, ὅτι τὰ ἐντελῆ προϊόντα πρέπει νὰ ἐξέρχωνται ἐλεύθερα τέλους, καὶ θέλοντες νὰ ὑποστηρίξωμεν τὰ δύω βιομηχανικὰ καταστήματα τῶν ΚΚ. Ράλλη καὶ Δουρούτη, ἅτινα συνετέλεσαν οὐ μόνον εἰς τὴν αὔξησιν τῆς τιμῆς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ προϊόντος, ἐνῷ συγχρόνως καὶ ἱκανὸς ἀριθμὸς χειρῶν ἀργῶν εὗρον ἐν αὐτοῖς ἐργασίαν καὶ ἡμερομίσθια. Ἀφήσαμεν δὲ τὸν ἐπὶ τῶν κουκουλίων φόρον, διότι πᾶν προϊὸν ὑπόκειται εἰς φορολογίαν, καὶ διότι τὸ προϊὸν τῶν κουκουλίων δὲν ἔχει ἀνάγκην πλειοτέρας ὑποστηρίξεως, διότι ὁ περιορισμὸς τοῦ ἐπ' αὐτῶν φόρου εἰς 3 0/0 εἶναι μία ὑποστήριξις ἀρκετὰ γενναία, ἐνῷ τὰ ἐν Ἑλλάδι καταστήματα ἄνευ ὑποστηρίξεως δὲν δύνανται νὰ συναγωνισθῶσι μετὰ τῶν ἐν Εὐρώπῃ, διότι ζημιοῦνται καὶ κεφαλαίων καὶ χειρῶν.

Παρετήρησέ τις ὅτι ἀναγνοὺς τὴν ἐπὶ τοῦ δασμολογίου ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, ἐνόμισεν ὅτι καὶ τὰ κουκούλια μένουν ἀφορολόγητα· «παρεδέχθην, λέγει, καὶ διὰ τὰ γεωργικὰ τὴν ἀρχὴν τῆς καταργήσεως κτλ». Ἐκ τῆς σκωληκοτροφίας παράγεται ἡ μέταξα, καὶ διὰ τοῦτο πολλὴν ἐμψυχώσεως ἔχει ἀνάγκην, τὴν ὁποίαν ἀναγνωρίσασαι ὅλαι αἱ Κυβερνήσεις, περιώρισαν τὸν φόρον εἰς 3 0/0. Ἐνῷ δὲ ἐπεριμένετο ἡ κατὰ μικρὸν ἐντελὴς τοῦ φόρου ἐξάλειψις, διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου πρόκειται ν' αὐξήσωμεν αὐτόν, ὅπερ θεωρεῖ ἄδικον.

Προσέθηκεν ἕτερος ὅτι δὲν προτίθεται νὰ ψηφίσῃ κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλ' ὁμολογεῖ, ὅτι ἐπιλαμβάνεται ζητήματος λίαν σπουδαίου, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται ἐξ ἐφόδου νὰ συζητήσῃ

Ὁ ὑπουργὸς εἶπε πρὸ μικροῦ, ὅτι ἡ ὕπαρξις τῶν καταστημάτων ἔδωσεν ἀξίαν εἰς τὴν μέταξαν, ὁμολογεῖ δὲ καὶ οὗτος ὅτι τῷ ὄντι τὰ καταστήματα ἔδωσαν ἐν Ἑλλάδι καλλιτέραν περὶ μετάξης ἰδέαν καὶ ἐβελτίωσαν τὴν κατάστασίν της. Ἀλλὰ νομίζει ὅτι ἡ Ἑλλὰς διὰ μόνης τῆς παραγωγῆς δύναται νὰ εὐδοκιμήσῃ καὶ οὐχὶ διὰ τῶν βιομηχανικῶν καταστημάτων, εἰς τὰ ὁποῖα μολοντοῦτο δὲν πρέπει ν' ἀρνηθῶμεν τὴν συνδρομήν μας. Παρακαλεῖ λοιπὸν τὴν Κυβέρνησιν νὰ πιστεύσῃ, ὅτι πρόο-

δος καὶ εὐδαιμονία τῶν βιομηχανικῶν καταστημάτων δὲν σημαίνει πρόοδον καὶ εὐδαιμονίαν τῆς κοινωνίας.

Ἀλλ' ἂς ἰδῶμεν ἤδη κατὰ πόσον τὸ συμφέρον τοῦ παραγωγοῦ δύναται νὰ συμβιβασθῇ μὲ τὸ τοῦ βιομηχάνου. Τὰ κεφάλαια τῶν καταστημάτων εἰσὶν ὅλως δυσανάλογα πρὸς τὴν παραγωγὴν, διότι ἐνῷ ἡ Ἑλλὰς παράγει ἓξ ἑκατομμυρίων δραχμῶν κουκούλια, τὰ κεφάλαια τῶν καταστημάτων ἀναβαίνουν εἰς 500,000 δραχμάς, ὥστε ἐὰν ἐλλείψῃ ὁ ἐξωτερικὸς συναγωνισμὸς, οἱ παραγωγοὶ θέλουν ἀναγκάζεσθαι νὰ ἀνταλλάσσωσι τὸ προϊόν των μὲ 500,000 μόνον δραχμὰς, καὶ ἐπομένως θέλουν ὑποστῆ μεγάλην ζημίαν, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου οὐδεμία ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ φόρου θέλει προκύψει εἰς τὰ καταστήματα ὠφέλεια, διότι ὁ φόρος αὐτὸς θέλει ἐπιβαρύνει τὸν παραγωγὸν καὶ οὐχὶ τὸν ἔμπορον τῆς Εὐρώπης, καὶ ἐπομένως ὁ ἀνταγωνισμὸς θέλει μείνῃ ὁ ἴδιος.

Δι' ὅλα λοιπὸν αὐτὰ ἐπιθυμεῖ ὥστε καὶ τὰ κουκούλια νὰ μείνωσιν, ὡς ἡ μέταξα, ἐλεύθερα τέλους, καθ' ὅσον ἡ Ἑλλὰς ἔχει πλειοτέραν ἀνάγκην τὸν παραγωγὸν ἢ τὴν βιομηχανίας, ἢ τοὐλάχιστον ν' ἀρεθῇ ὁ φόρος οἷος ἦτο. Συγχρόνως δὲ παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν ν' ἀρήσῃ ἐπίσης ἐλευθέραν καὶ τὴν χονδρὴν μέταξαν, ἀφ' οὗ ἐκ τούτου δὲν προσβάλλονται οὐδενὸς τὰ συμφέροντα.

Ἐπέφερεν ἕτερος ὅτι θεωρεῖ ἑαυτὸν ἐντελῶς ἀναρμόδιον ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, καθ' ὅσον μάλιστα πρὸ μικροῦ λαβὼν τὸ νομοσχέδιον δὲν ἠδυνήθη νὰ μελετήσῃ αὐτό. Ἐξετάζων ὅμως κοινῶς τὸ ζήτημα δὲν δύναται ἢ νὰ ἐκφράσῃ τὸν θαυμασμόν του διὰ τὸ ὑποβληθὲν ἤδη νομοσχέδιον, ἐνῷ πρὸ μικροῦ ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν ἓν γενικώτερον, τὸ δασμολόγιον, ἐν ᾧ συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ μέταξα. Τίς λοιπὸν ὁ λόγος ὅστις ἀνάγκασε τὸ ὑπουργεῖον ν' ἀποσπάσῃ τοῦ γενικοῦ ἐκείνου νόμου τὴν μέταξαν καὶ νὰ συντάξῃ ἴδιον περὶ αὐτῆς νόμον, βασιζόμενον μάλιστα εἰς ἀρχὰς ἐναντίας ἐκείνου; Τὸ νὰ παρουσιασθῇ εἰς νόμος περὶ ἐπιβολῆς φόρου εἰς τὰ σιτηρὰ εἶναι μέτρον, τὸ ὁποῖον δύναται ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην· ἀλλὰ ποία ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου κατεπείγουσα ἀνάγκη; διατί νὰ μὴν ἀφεθῇ εἰς τὴν κοινὴν τῶν πραγμάτων ροπὴν, νὰ ἐκφανισθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἡ ἰδέα αὕτη, καὶ οὕτω σχετικῶς πρὸς τὰ λοιπὰ προϊόντα νὰ προβῇ εἰς μίαν γενικὴν ἀπόφασιν, ἀφ' οὗ μάλιστα τὰ ἐρτεινὰ κουκούλια ἐπωλήθησαν πλέον, ἡ δὲ μέταξα ἐν Εὐρώπῃ ὑπερετιμήθη ἐφέτος ὡς οὐδέποτε ἄλλοτε; Ποῦ

λοιπὸν ὑπάρχει τὸ κατεπείγον; Παρατηρεῖ δὲ μάλιστα ὅτε τοιαύτη βιαία καὶ κατεπείγουσα συζήτησις ἐπὶ ἀντικειμένων τοσοῦτον σπουδαίων ἀντιβαίνει καὶ εἰς τὰς συνταγματικὰς ἕξεις. Ἐν Ἀγγλίᾳ σπουδαῖα τοιαῦτα ζητήματα φέρονται κατὰ τὰς πρώτας τῆς πενταετοῦς περιόδου ἡμέρας καὶ τοῦτο διὰ νὰ ὑπάρχῃ μέγα χρονικὸν διάστημα πρὸς ὥριμον καὶ ἐμβριθῆ αὐτῶν συζήτησιν. Πιστεύει λοιπὸν ὅτι καὶ ἡ ἰδία Βουλὴ δὲν θέλει ἀνεγνωσθῇ τοιοῦτον ἄτοπον. Ἐψηφίσαμεν χθὲς κατεπειγόντως τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1857, ἀλλὰ τοῦτο ἐπράξαμεν διὰ νὰ διορθώσωμεν ἓν ἄτοπον, ὅπερ δυστυχῶς εἶχε λάβῃ χώραν, τὸ νὰ ψηφίζηται ὁ προϋπολογισμὸς ἐν τῷ τέλει τοῦ ἔτους. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν λοιπὸν τῆς τάξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς κηρύττεται κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου. Ἀλλὰ καὶ κατ' οὐσίαν ἐπίσης ἀντικρούει τὴν ἀρχήν. Πρὸ μικροῦ τὰ κουκούλια μετεβάλλοντο εἰς μέταξαν ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐξήγετο ἡ μέταξα, ἐξωτερικὸν δὲ τῶν κουκουλίων ἐμπόριον ἢ διόλου ἢ λίαν εὐτελὲς ἐγίνετο. Ἡ σύστασις δὲ τῶν βιομηχανικῶν καταστημάτων ἤνοιξε μίαν ἔξοδον εἰς τὸ προϊὸν αὐτό, τὴν ὁποίαν ὅμως ἐργόμεθα ἤδη νὰ ἐμποδίσωμεν, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀφινομεν ἐντελῶς ἀφορολόγητον τὴν μέταξαν, ἀφ' ἑτέρου δ' αὐξάνομεν τὸν ἐπὶ τῶν κουκουλίων φόρον καὶ οὕτω καταστρέφομεν τὴν παραγωγὴν τῶν κουκουλίων, ἐνῷ συμφέρει ν' αὐξήσωμεν αὐτήν, διότι πᾶν ἔθνος ἔχει καὶ ἰδιαιτέραν παραγωγὴν ἔκτε τῆς γεωγραφικῆς θέσεώς του καὶ τῆς φύσεως τοῦ τόπου.

Πρὸ μικροῦ ὁ ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι τὸ ἐπὶ τῶν κουκουλίων τέλος εἶναι 2 0/0, ἀλλὰ θεωρεῖ ἐσφαλμένον τὸν ὑπολογισμόν, διότι λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἐξαιρετικὴ τοῦ τρέχοντος ἔτους ὑπερτίμησις, ὅτε ἐν Εὐρώπῃ κατεστράφη καὶ ὁ σπόρος αὐτός. Καὶ δι' αὐτὸν μάλιστα τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ παρουσιασθῇ σήμερον τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ἀλλὰ ν' ἀφεθῇ διὰ τὸν ἐπερχόμενον Μάϊον, ὅτε θέλει εἶσθαι γνωστὴ καὶ ἡ διὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος τιμὴ τῆς μεταξης.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι ἐπειδὴ ἐγγίζει τὸ τέρμα τῶν ἐργασιῶν της μήπως τάχα ἡ Βουλὴ εἶν' ἀνίκανος νὰ συζητήσῃ σπουδαῖα ἀντικείμενα; μήπως διὰ τοῦτο ἀπωλέσατε τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς Κυβερνήσεως; Ἰδοὺ τί ὁ προαγορεύσας ἠθέλησε νὰ εἰπῇ καὶ τὴν ἰδέαν αὐτὴν ἀποκρούει μετ' ἀγανακτήσεως. Διὰ πραγμάτων δὲ θέλει ἤδη εἰπῇ τί τὸν ἠνάγκασε ν' ἀποσπάσῃ τοῦ γενικοῦ νόμου τὴν μέταξαν καὶ τὰ κουκούλια. Ἐνόμισε α) ὅτι μὴ συζητηθὲν ἐντὸς τῆς ληγούσης

συνόδου τὸ δασμολόγιον θέλει βραδύνει νὰ καταστῇ νόμος· β') κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς εἰς τὰς Βουλὰς παρουσιάσεως τοῦ δασμολογίου εἰς ἔμπορος ἐξ Ἄνδρου συνωδευμένος μετὰ τοῦ βουλευτοῦ Κ. Γιαννουλίδη προσῆλθεν ἐν τῷ ὑπουργείῳ καὶ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι σκοπὸν ἔχει νὰ συστήσῃ ἐν Ἄνδρῳ κατάστημα μεταξοκλωστίας, ἀλλ' ὅτι ἐμποδίζεται μὴ δυνάμενος νὰ συναγωνισθῇ μὲ τὰ ἐργοστάσια τῆς Εὐρώπης, ἐνόσῳ δὲν δοθῶσι πλεονεκτήματά τινα εἰς τὰ ἐν Ἑλλάδι καταστήματα. Ἀφ' οὗ δὲ τὸν ἐβεβαίωσεν ὅτι τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα θέλουν ἀποδοθῶσι διὰ τοῦ δασμολογίου, ἐπανέλαβεν ὅτι ἂν τοῦτο ἦναι ἀληθὲς εὐθὺς θέλει συστήσει τὸ κατάστημα. Ἰδοὺ λοιπὸν ὁ λόγος, ὅστις τὸν ἠνάγκασε νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν εἰς τὰς Βουλὰς παρουσίασιν τοῦ νομοσχεδίου, καθόσον ἐπρόκειτο νὰ ἀποκτήσωμεν ἓν νέον βιομηχανικὸν κατάστημα.

Διατὶ δὲ ἡ Ἑλλὰς νὰ παράγῃ ἀτελῆ μόνον καὶ πρωτότυπα προϊόντα; Ἕως πότε θέλετε νὰ εὑρισκώμεθα εἰς τὴν ἀρχικὴν ἐκείνην κατάστασιν, καθὼς τὰ προϊόντα ἀντιλλάσσουντο. Αὐτὸς τοὐναντίον ἀσπάζεται τὴν νέαν ἐποχήν, καθ' ἣν τὰ ἔθνη ὀφείλουν νὰ κατεργάζωνται καὶ τελειοποιῶν τὰ προϊόντα των, οὐχὶ λόγῳ ἐπιδείξεως, ἀλλὰ καὶ συμφέροντος, καὶ ἀπορεῖ μάλιστα πῶς ὁ βουλευτὴς Πανεπιστημίου ἠθέλησε νὰ διαιρέσῃ τὴν παραγωγὴν ἀπὸ τὰ βιομηχανικὰ καταστήματα, διϊσχυρισθεὶς ὅτι κατὰ τοσοῦτον προοδεύει ἡ παραγωγή, καθ' ὅσον τὰ καταστήματα καταστρέφονται. Ἐλησμόνησε, φαίνεται, ὅτι ἡ μέταξα ἔλαβεν ἐν Ἑλλάδι ἀξίαν, ὅταν ἤρχισε νὰ κατασκευάζηται κατὰ τὸν εὐρωπαϊκὸν τρόπον. Καταστρέψατε τὰ καταστήματα, καὶ τὴν ἰδίαν στιγμὴν θέλετε παραδώσει τὸ ἐμπόριον τῶν κουκουλίων εἰς δύω μόνον ἐμπόρους. Ἡ Τουρκία ἀπηγόρευσεν ἐντελῶς τὴν ἐξαγωγὴν τῶν κουκουλίων καὶ τοῦτο ἠνάγκασε τοὺς εὐρωπαίους νὰ μεταφέρωσιν εἰς Προῦσσαν τὰ καταστήματά των. Ὅτι ὠφελεῖ τοὺς πρώτους παραγωγοὺς καὶ ὅτι ἀνέπτυξε καὶ δύναται νὰ ἀναπτύξῃ τὴν σκωληκοτροφίαν εἶναι ἡ ὑπερτίμησις τῶν κουκουλίων καὶ τῆς μετάξης. Πρόκειται λοιπὸν νὰ ἀποφανθῆτε σήμερον ἂν τὰ καταστήματα, προκαλοῦντα τὸν συναγωνισμόν, συντελοῦν εἰς τὴν ὑπερτίμησιν, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὀφείλομεν νὰ ὑποστηρίξωμεν αὐτά, κάμνοντες καὶ ἡμεῖς μίαν τινὰ θυσίαν, ἤτις ἄλλως καθιεροῦται καὶ διὰ τοῦ δασμολογίου, καθ' ὃ μένουσιν ἀφορολόγητα τὰ ἀτελῆ προϊόντα. Διὰ νὰ διατηρηθῇ ἓν κατάστημα, ὡς ἐν παραδείγματι τὸ τοῦ Κ. Δουρούτη, καὶ διὰ νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὰς ἀναγκαίας προκαταβολὰς, ἔχει ἀνάγκην

500,000 τοὐλάχιστον δραχμῶν, ἂν ὄχι ἑνὸς ἑκατομμυρίου ὡς τινες διϊσχυρίζονται. Ἀλλὰ διὰ τὸ ποσὸν αὐτὸ ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ καταστήματος θέλει πληρώνει τόκον 50000 δρ. ἐνῷ ἐν Εὐρώπῃ θέλει πληρώνει πρὸς 4 ο/ο, 20000 μόνον δραχμὰς, καὶ ἰδοὺ ἀμέσως πρώτη διαφορὰ 30000 δρ. Ἐν Εὐρώπῃ δεύτερον ἔχουσι τὰς μηχανὰς προχείρους, ἐν ᾧ ἡμεῖς πρόκειται νὰ τὰς μεταφέρωμεν ἐκεῖθεν. Ἐκεῖ ὑπάρχουσι μηχανικοὶ, δυνάμενοι νὰ διορθώνουν αὐτὰς, ἐν ᾧ ἡμεῖς πρὸ μικροῦ ἐδαπανήσαμεν σημαντικὴν ποσότητα διὰ τὴν διόρθωσιν τῆς μηχανῆς τοῦ ἀτμοπλοίου ὁ Ὄθων. Ἐκτὸς δὲ τούτων ἐν Εὐρώπῃ τὰ ἡμερομίσθια εἰσὶ πολὺ εὐθηνότερα. Πῶς λοιπὸν θέλετε νὰ συναγωνισθῶσι τὰ ἐν Ἑλλάδι καταστήματα μ' ἐκεῖνα τῆς Εὐρώπης, τὰ ὁποῖα ἀπολαύουσι τοσούτων πλεονεκτημάτων; Ἀνάγκη διὰ τοῦτο νὰ κάμωμεν καὶ ἡμεῖς μίαν ὑπὲρ τῶν καταστημάτων θυσίαν, ἀρίνοντες τὴν μέταξαν ἐλευθέραν τέλους.

Ἀλλ' ἀφ' οὗ ἀρίνωμεν τὴν μέταξαν ἐλευθέραν, λέγουν, δικαίως αὐξάνομεν τὸν ἐπὶ τῶν κουκουλίων φόρον, ἐν ᾧ μάλιστα τοῦτο ἀντίκειται εἰς τοῦ δασμολογίου τὸ σύστημα; ἀλλὰ νομίζει, ὅτι ἡ προσθήκη τῶν 10 λεπτῶν δὲν δύναται νὰ βλάψῃ τοὺς παραγωγοὺς, διότι σήμερον τὸ κουκοῦλι τιμᾶται ἀντὶ δρ. 40 ἑκάστη ὀκᾶ, ὅτε δὲ τὸ τέλος ὡρίσθη εἰς 60 λεπτὰ, ἐτιμᾶτο μόνον ἀντὶ δρ. 12. Ἐν ᾧ δὲ ἡ αὔξησις τοῦ φόρου εἶναι τοσοῦτον ἀσήμαντος, συντελεῖ συγχρόνως καὶ εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῶν καταστημάτων, τὰ ὁποῖα ὀφείλομεν νὰ ὑποστηρίζωμεν, διότι δὲν ὑπάρχει μόνη ἡ τῆς μετάξης ἀτέλεια. Τὴν ἀρχὴν δ' αὐτὴν θέλετε ἀπαντήσει εἴτε τε τὴν Τουρκίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν.

Ἐπανέλαβεν ὁ βουλευτὴς Πανεπιστημίου, ὅτι δὲν ἀπεκάλεσε τοὺς βουλευτὰς οὔτε ἀνικάνους πρὸς συζήτησιν, οὔτε ἀναξίους ἐμπιστοσύνης, ἀλλ' ἁπλῶς μόνον εἶπεν, ὅτι ἐν ᾧ δὲν ὑπολείπεται εἰς τὰ Σώματα εἰμὴ ὀλίγων ἡμερῶν ζωὴ, παρουσιάζονται ἀντικείμενα τοσοῦτον σπουδαῖα ἀφορῶντα τὸ μέλλον, καὶ διὰ τοῦτο ἔπρεπε νὰ φυλάξῃ τὴν ἀγανάκτησίν του διὰ καταλληλοτέρας περιστάσεις. Δὲν ἐζήτησε δὲ οὔτε τὴν καταστροφὴν τῶν καταστημάτων, ἀλλ' εἶπεν ὅτι πρέπει ν' ἀρήσωμεν ἐλεύθερα τέλους καὶ τὰ κουκούλια ὡς τὴν μέταξαν, διὰ νὰ δώσωμεν οὕτω εἰς ἀμφότερα τὰ εἴδη τὴν αὐτὴν βαρύτητα.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι τὸ ἀντικείμενον εἶναι τῷ ὄντι σπουδαῖον, διότι ἀφορᾷ τὴν βιομηχανίαν καὶ τὴν παραγωγήν. Ἀλλ' εἰς τί συνίσταται ἡ σπουδαιότης τοῦ ζητήματος; Κατὰ τὸ 1853 τὸ ἐξαχθὲν εἰς μέταξαν ἢ εἰς κουκοῦλι ποσὸν ἀνέβη

εἰς 56000 ὀκάδ. κατὰ δὲ τὸ 1854 εἰς 57000, ὁ δὲ φόρος τῆς ἐξαγωγῆς ἀναβαίνει εἰς 60 μέχρις 80000 δρ. ἡ σπουδαιότης λοιπὸν συνίσταται εἰς 80000 δρ. τὰς ὁποίας θέλει στερηθῇ τὸ δημόσιον μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ἐπὶ τῆς μετάξης τέλους. Ἀλλ' ἡ πρόσοδος αὕτη τῶν 80000 δρ. δὲν εἶναι εἰμὴ μνημεῖον τῆς βαρβαρότητος, εἶναι μία ποινὴ ἐπιβαλλομένη εἰς τὴν ἐξαγωγὴν, ἐν ᾧ παντοῦ ἡ ἐξαγωγὴ βραβεύεται. Ἐξ ἀδροφροσύνης ἴσως τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἔπρεπε νὰ φέρῃ τὸν νόμον, λησμονήσας τῆς βουλευτικῆς συνόδου· ἀλλὰ προκειμένου περὶ ὠφελείας τοῦ λαοῦ, δύνανται νὰ ψηφίζῃ μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς μὲ τὴν μεγαλειτέραν χαρὰν, καὶ τοῦτο θεωρεῖ ὡς τὸ λαμπρότερον μνημεῖον τοῦ κοινοβουλευτικοῦ του βίου.

Παρατηρεῖ δὲ ὅτι ὁ συναγωνισμὸς θέλει μείνει ὁ αὐτὸς, ἐὰν δὲ οἱ σκωληκοτρόφοι θελήσωσι νὰ ἐξάγωσι μέταξαν καὶ οὐχὶ κουκούλια, θέλουν μένει καὶ αὐτοὶ ἀφορολόγητοι, καταργουμένου τοῦ ἐπὶ τῆς μετάξης τέλους καὶ ἐπομένως ὑποστηρίζει τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, παρακαλῶν μόνον τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν ἀτέλειαν καὶ εἰς τὴν μὴ εὐρωπαϊκῶς κατεργαζομένην μέταξαν.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Θεοχαράπουλον καὶ Π. Κολοκοτρώνην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὑφ' ἡμῶν προαναφερθὲν τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ διὰ ψήφων 71 κατὰ 3, ἀρνησιψηφούντος ἑνός.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ ἐξαγωγῆς τῶν μεταξῶν κτλ. νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Νικόλαος Ἰατρὸς . . . . Ν
Λουκᾶς Λώντος . . . . Ν	Σκαρλάτος Σούτσος . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . Ν
Πέτρος Καμπάνης	Ἀνδρέας Μεταξᾶς . . . . .
Νικόλαος Π. Καλφὰς . . . Ν	Σταῦρος Βλάχος . . . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . Ν	Ἀνδρέας Ἴσκος . . . . .
Δημήτριος Τσόκρης	Σωτήριος Στράτος . . . .
Γεώργιος Τσόκρης	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .

Φίλων Φίλωνος	Γ. Πανοπριφτόπουλος . . N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Χρῆστος Ῥάγκος . . . . .
Κωνσταντῖνος Γριβογεώργης .	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . .
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . N
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . . N	Νικόλαος Ματθαίου . . . N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου. .	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . N
Γεώργιος Κονδύλης . . . N	Σ. Κοπανίτσας . . . . O
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N	Ἐμμ. Μελετόπουλος . ἀρνεῖται
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . N	Α. Κορφιωτάκης . . . . N
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Γ. Γιατράκος . . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N
Δημήτριος Ζῶτος	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος . N
Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . N	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . N
Ν. Α. Γρανίτσας . . . . N	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . . N
Λύσανδρος Βιλαέτης	Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N
Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . N	Ἀναγνώστ. Δεδόπουλος . . .
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Α. Μαυροειδὴς . . . . .
Σόλων Κρεστενίτης	Γ. Κεφάλας . . . . .
Δημήτριος Ἀθανασίου . . .	Ἀναγνώστης Τσάκας . . . N
Γεώργιος Λιαμάντης	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Ν. Δελένδας	Κωνς. Ἰω. Κουρκουμέλης . N
Δ. Γαβρᾶς	Παναγιώτης Παπατσώνης . N
Ν. Βαρβαρῆγος	Σπ. Αντωνόπουλος . . . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . N	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . N
Χαρίλαος Θεοχαράπουλος . N	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N	Δ. Δημητρακόπουλος . . . N
Γρηγόριος Κορριωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . N
Α. Κοντόσταυλος . . . . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . .
Βελισάριος Νικολαΐδης . . N	Ἰω. Ἀμβροσιάδης . . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Γεώργ. Μαδεμοχωρίτης . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . N	Γεώργιος Μπάνης . . . .
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . N
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Π. Κολποδῖνος . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Π. Χριστόπουλος . . . . N

Π. Κανελλόπουλος	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Νικόλαος Μοσχούλας . . N	Παναγιώτης Ψαθᾶς . . . N
Σπ. Πηλλήκας . . . . . O	Νικόλαος Νάζος . . . . .
Ν. Πανουργιᾶς . . . . . N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . .	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N	Κυριάκος Πενκρόπουλος . . N
Σιδέρης Πράτσικας	Δημήτρ. Σταΐκος . . . . N
Π. Πατρινὸς . . . . . N	Α. Κιζάνης . . . . .
Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . N	Παντολέων Κουντουριώτης .
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .	Δ. Μπουδούρης . . . . N
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . O
Ν. Α. Μπότασης	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Κ. Δαρειώτης . . . . . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . .
Ἰωάν. Σκαβέντσος	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Γ. Νικολάου	Λύγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Γεώργ. Ναύτης . . . . . N	Νικόλαος Δ. Μπουδούρης . .
Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . .
Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . N	
Στ. Δάρας . . . . . N	

Ἀναγνωσθέντος οὕτω τοῦ **1** ἄρθρου, ἐπρότεινέ τις νὰ ἐξαλειφθῶσιν αἱ λέξεις « ἡ ἀναπνιζομένη κατὰ τὸν ἰταλικὸν καὶ γαλλικὸν τρόπον » ἵνα ὑπάγηται εἰς τὴν ἀτέλειαν τῆς ἐξαγωγῆς ἥ τε λεπτὴ καὶ χονδρὴ μέταξα.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου ὡς ἔχει συντελεῖ εἰς τὴν τελειοποίησιν τοῦ εἴδους τούτου τῆς βιομηχανίας, καὶ μόνην τὴν δυσκολίαν ταύτην ἔχει εἰς τὸ νὰ παραδεχθῇ τὴν πρότασιν· παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι πάντες ἐν γένει ἀναγνωρίζομεν τὴν ἀνάγκην ὅτι ἡ μέταξα πρέπει νὰ ἐξευγενισθῇ, ἀλλ' ἐν ᾧ ἡ χονδρὴ μέταξα εἶναι τὸ ἐλάχιστον μέρος τοῦ ὅλου, οὔτε σκοπὸν οὔτε δύναμιν ἔχει νὰ φέρῃ βλάβην εἰς τὴν λεπτὴν, ὥστε δὲν πρέπει νὰ γίνῃ διάκρισις τέλους.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν, ἔχον ὡς ἑρεξῆς·

«Ἄρθρ. **1.** Ἡ μέταξα δὲν ὑπάκειται εἰς τέλος κατὰ τὴν ἐξαγωγήν.»

Ἀναγνώσθη ἔπειτα τὸ **2** ἄρθρον, ἐφ' οὗ παρετήρησέ τις, ὅτι, ἐν ᾧ διὰ τοῦ **1** ἄρθρου ἐπετρέψαμεν πλήρη κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν ἀτέλειαν, ὅπως ἐνισχύσωμεν τὰ μεταξουργικὰ ἡμῶν

καταστήματα, διὰ τοῦ **2** ἤδη ἄρθρου γίνεται προσθήκη **1|2** τοῖς 0/0 ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων κουκουλίων, διότι ἀπὸ **60** λεπτῶν τὴν ὀκᾶν ἀναβιβάζεται τὸ τέλος εἰς λεπτὰ **70**. Διὸ προτείνει νὰ ἐξαλειφθῇ καθ' ὁλοκληρίαν τὸ **2** ἄρθρον, ἀφ' οὗ τὰ κουκούλια ὑπόκεινται, κατὰ τὸν ὑπάρχοντα γενικὸν νόμον, εἰς τέλος **60** τὴν ὀκᾶν.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι καθ' ἣν ἐποχὴν ἐπεβάλλετο **60** λεπτῶν τέλος ἐπὶ τῶν κουκουλίων, ἐπωλοῦντο ταῦτα πρὸς **15** δραχμὰς τὴν ὀκᾶν, ἐν ᾧ σήμερον ἡ τιμὴ αὐτῶν εἶναι πολὺ ἀνωτέρα, ὥστε διὰ τῶν ἤδη ὁριζομένων **70** λεπτῶν τὰ κουκούλια προστατεύονται, πληρώνοντα μόλις **3** τοῖς 0/0 ἀντὶ τῶν **6** τοῖς 0/0, εἰς ἃ ὑποβάλλονται τὰ λοιπὰ εἴδη. Τοῦτο εἶναι ἀρκετὴ τῶν κουκουλίων περιποίησις. Δὲν προσετέθησαν δὲ τὰ **10** λεπτὰ ἵνα ἐλαττώσωμεν τὴν περιποίησιν ταύτην, διότι ὁ ἐξάγων **40** ὀκάδας κουκουλίων λαμβάνει εἰς ἀντίτιμον αὐτῶν **600** ἕως **800** δραχμάς, ἐν ᾧ ὁ φόρος, τὸν ὁποῖον θέλει πληρώσει, δὲν ὑπερβαίνει τὰς **4** δραχμάς. Ἀλλὰ καὶ ὁ φόρος οὗτος μὴ πίπτῃ ἄρα γε ἐπὶ τὸν παραγωγόν; Ὄχι, διότι θέλουσι τὸν πληρώσει τὰ καταστήματα ἢ οἱ ἀγοραστάι. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ὑπὲρ τῶν ἐσωτερικῶν καταστημάτων κατάργησις παντὸς τέλους δὲν εἶναι ἀρκετὴ προστασία, τὸ ὑπουργεῖον ἐθεώρησεν ὅτι ὑποστηρίζονται μᾶλλον τὰ καταστήματα ταῦτα, ἂν διὰ τῆς προσθήκης τῶν **10** λεπτῶν οἱ μὲν ἔξωθεν ἀγοραστὰι λαμβάνωσι τὰ κουκούλια πρὸς **20** δραχμὰς τὴν ὀκᾶν, τὰ δὲ παρ' ἡμῖν καταστήματα πρὸς **19:60.**

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι τὰ κουκούλια δὲν εἶναι προϊὸν ὡς τόσα ἄλλα ὑπὸ τῆς γῆς παραγόμενα, τὰ ὁποῖα καὶ εἰς τὴν μεγαλειτέραν δυστυχίαν ἀποδίδουσι τοὐλάχιστον τὸν σπόρον. Ἀπ' ἐναντίας τὸ κουκούλιον κατασκευάζεται, οὕτως εἰπεῖν, ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἀπαιτεῖ τὰς μεγαλειτέρας δαπάνας, καὶ εἶναι τοσοῦτον εὐπαθὲς καὶ λεπτόν, ὥστε καὶ εἰς τὴν τελευταίαν ἡμέραν δύναται νὰ καταστραφῇ ἐξ ὁλοκλήρου. Ἐπομένως δὲν ὁμοιάζει τὰ λοιπὰ προϊόντα, καὶ ἡ εἰς ἕκαστον σκωληκοτρόφον ζημία **6** δραχμῶν ἀποτελεῖ μεγάλην ποσότητα. Ἐκτὸς δὲ τούτου τὸ προϊὸν τῶν κουκουλίων ἐθεωρήθη πάντοτε ἄξιον ἰδιαιτέρας ἐμψυχώσεως, καὶ διὰ τοῦτο αἱ κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεις ἠλάττωσαν τὸν ἐπ' αὐτῶν φόρον. Ἀφ' οὗ δὲ σήμερον ἐλαττοῦνται τῶν λοιπῶν προϊόντων οἱ φόροι, δὲν πρέπει νὰ τεθῇ νέον βάρος ἐπὶ τῶν κουκουλίων.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι τὸ κύριον ἡμῶν ζήτημα εἶναι ἂν πρέπῃ νὰ ἐμψυχωθῶσι τὰ ἐσωτερικὰ καταστήματα, καὶ εἰς τοῦτο πρέπει νὰ ἐπανέλθῃ ἡ συζήτησις. Γνωστὸν εἶναι ὅτι τὰ ἐκτὸς τοῦ Κράτους μεταξουργεῖα οὐ μόνον πληρόνουσιν ἐλαφροτέρους τόκους, ἀλλὰ καὶ μηχανὰς προμηθεύονται ὀλιγοδαπάνους, καὶ πρὸ πάντων συμφέρον ἔχουν νὰ καταστρέψωσι τὰ ἐσωτερικὰ ἡμῶν καταστήματα. Ἀπόδειξις τὸ συσταθὲν παρ' ἡμῖν ζαχαροποιεῖον, τὸ ὁποῖον ἐκ πρώτης ἀρχῆς τοσαύτας ἀντιδράσεις ἀπήντησεν, ὥστε μετ' οὐ πολὺ διελύθη. Ὅταν δὲ καὶ ἤδη τὰ ἐσωτερικὰ μεταξουργεῖα καταστραφῶσι, δὲν εἶναι κίνδυνος μήπως τὸ προϊὸν τῆς μετάξης γίνῃ μονοπώλιον τῶν ἔξω καταστημάτων; Τὸ κατ' αὐτόν, οὐ μόνον θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν ἐνίσχυσιν τῶν μεταξουργείων ἡμῶν, ἀλλ' ἤθελε καὶ νὰ ἔχωμεν καταστήματα τῆς ὑφαντικῆς, ἵνα μὴ πληρόνωμεν τὰ ὑφάσματα πρὸς **500** δραχμὰς τὴν ὀκᾶν. Ἡ ἐπιβολὴ λοιπὸν τοῦ ζητουμένου μικροῦ ἐπὶ τῶν κουκουλίων φόρου συντελεῖ εἰς τὴν παραγωγὴν τοῦ προϊόντος καὶ χάριν αὐτῆς εἶναι ἀναγκαία ἡ ἐμψύχωσις τῶν ἐσωτερικῶν καταστημάτων. Ἄλλως τε ἀντὶ νὰ πωλῶμεν ὕλην ἁπλῆν, τὰ κουκούλια, δὲν εἶναι συμφερώτερον νὰ πωλῶμεν μέταξαν; ἀλλὰ τοῦτο θέλει κατορθωθῆ, ὅταν αὐξήσωμεν τὰ παρ' ἡμῖν μεταξουργεῖα, τὸ ὁποῖον δὲν γίνεται ἢ διὰ τῆς ἐμψυχώσεως αὐτῶν, καὶ λέγει μάλιστα, ὅτι ἂν συστήσωμεν καὶ καταστήματα τῆς ὑφαντικῆς, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἡ ὠφέλεια θέλει εἶσθαι πολὺ μεγαλειτέρα. Διὸ ὑποστηρίζει τὴν παραδοχὴν τοῦ **2** ἄρθρου ὡς ἔχει.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἂν παραδέχηται, κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Ἰωαννίδου, τὴν ἐξάλειψιν τοῦ **2** ἄρθρου, ἵνα πληρόνηται τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος τῶν κουκουλίων πρὸς **60** λεπτὰ τὴν ὀκᾶν, κατὰ τὸν ὑπάρχοντα γενικὸν νόμον· δὲν παρεδέχθη τὴν πρότασιν μὴ ἀναστᾶσα.

Ἀκολούθως ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον κατὰ τὸ νομοσχέδιον οὕτως·

«Ἄρθρ. **2.** Τὰ κουκούλια, ἐξαγόμενα, ὑπόκεινται εἰς τέλος λεπτῶν **70** ἑκάστη ὀκᾶ.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Γ. Ῥεβελιώτην καὶ Χ. Θεοχαρόπουλον, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων **71** κατὰ **3**, ἀρνηθέντος ἑνός, ἔχει δ' ὡς ἕπεται·

ΟΘΩΝ κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ μέταξα δὲν ὑπόκειται εἰς τέλος κατὰ τὴν ἐξαγωγήν.

Ἄρθρ. 2. Τὰ κουκούλια, ἐξαγόμενα, ὑπόκεινται εἰς τέλος λεπτῶν 70 ἑκάστη ὁκά.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆ Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 4 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ

Οἱ γραμματεῖς
Ν. Καίρης.
Ἰω. Ἀποστολίδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΖ'.

Τῆς 19 Ὀκτωβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν 1 μ. μ. ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἐν πρώτοις παρετήρησέ τις, ὅτι πολλάκις ἐγένετο λόγος ἐν τῇ Βουλῇ περὶ τῶν εἰς διαφόρους βουλευτὰς καθυστερουμένων ἀποζημιώσεων, αἵτινες μέχρι τοῦδε δὲν ἐξωφλήθησαν ἐντελῶς καὶ τελευταῖον κατ' ἀπόφασιν τοῦ Σώματος ἀνετέθη εἰς τριμελῆ ἐπιτροπὴν νὰ ἐξετάσῃ περὶ αὐτῶν καὶ φέρῃ ὁριστικὸν ἀποτέλεσμα· ἐξαιτεῖται διὰ τοῦτο νὰ προσκληθῇ αὕτη ὅπως ὑποβάλῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐνεργειῶν της ἐν τάχει.

Παρετήρησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀπεφάσισε νὰ λάβωσι τὴν ἀποζημίωσιν αὐτῶν ὡρισμένα τινὰ πρόσωπα, ἐκ τούτων δὲ τὰ μὲν ἔλαβον, τὰ δὲ θέλουσι λάβει αὐτήν. Οὐχ' ἧττον ὅμως, διὰ νὰ μὴ ἐπανέλθωμεν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος, ἐν ᾧ ἄλλο εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῆς παρούσης συνεδριάσεως, ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται νὰ λάβωσι τὴν ἀποζημίωσίν των καὶ οἱ μήπω λαβόντες αὐτήν.

Ἐνστάντος δέ τινος, ὅτι, ὡς ἡ Βουλὴ ἐνθυμεῖται, ἐπειδὴ εἶχε γίνει λόγος ὅτι ἐδόθη ἀποζημίωσις καὶ εἰς πρόσωπα, τὰ ὁποῖα

δὲν ἐδικαιοῦντο νὰ λάβωσι, καὶ παρελείφθησαν ἄλλα ἔχοντα τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἐξελέχθη τριμελὴς ἐπιτροπὴ ἵνα καθαρίσῃ ἀμερατέρας τὰς περιστάσεις ταύτας, καὶ πρέπει νὰ προσκληθῇ αὕτη ἵνα ὑποβάλῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐνεργειῶν της χωρὶς νὰ ἐπανερχώμεθα εἰς νέας ἀποφάσεις· ἀνήγγειλεν ὁ πρόεδρος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων νομοσχεδίου.

Ἀνεγνώσθη οὕτω τὸ 1 ἄρθρον καὶ αἱ ἐπ' αὐτοῦ γνῶμαι καὶ παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαι ὡς ἑπεται·

«Ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ πρώτου ἄρθρου, περιλαμβάνοντος τὰς τάξεις τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐχόντων πρὸς σύνταξιν δικαίωμα, παρατηροῦμεν, ὅτι ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς προτείνει ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ νὰ μὴ καθιερωθῇ *ὡς δικαίωμα* ἡ σύνταξις, ἀλλὰ ν' ἀρεθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ ἐλευθερία τοῦ νὰ χορηγῇ συντάξεις εἰς τὰ πρόσωπα τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ κατηγορίας, ὡς ὑπάρχει νομοθετημένον εἰς τὸν νόμον τῆς Βελγίας.

Ἀλλ' ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς θεωροῦσα, ὅτι ὁ ὑπάλληλος ἀπέναντι τῶν προσενεχθεισῶν εἰς τὴν πολιτείαν ὑπηρεσιῶν του ἀποκτᾷ ἀληθῶς *δικαίωμα* διὰ νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτῆς ἀμοιβὴν διὰ τὰς πολυχρονίους ὑπηρεσίας του, δὲν ἠδύνατο νὰ δεχθῇ τοῦ μέλους τούτου τὴν ἰδέαν, ἥτις πολὺ χαλαρώνει τὸ δίκαιον τῶν ὑπαλλήλων, καὶ χορηγεῖ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐξουσίαν μεγάλην καὶ κύκλον ἐνεργείας εὐρύτατον. Ἐπρόκρινε δὲ διὰ τοῦτο τοῦ νομοσχεδίου τὴν διάταξιν, ὑψούσαν εἰς δικαίωμα τοῦ ὑπαλλήλου τὴν ἀπαίτησιν περὶ ἀμοιβῆς μετὰ πολυχρόνιον ὑπηρεσίαν ἢ ἐν περιστάσει ἀνικανότητος αὐτοῦ.

Τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου ὁρίζον τὰς τάξεις τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐχόντων πρὸς σύνταξιν δικαίωμα, παραλείπει τοὺς ἀνωτέρους ὑπαλλήλους τῶν γραφείων τῶν νομοθετικῶν σωμάτων. Ἀφοῦ εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐχόντων πρὸς σύνταξιν δικαίωμα ὑπαλλήλων ὑπάγονται καὶ οἱ γραφεῖς καὶ οἱ ὑπογραμματεῖς οἱ εἰς τὰ διάφορα γραφεῖα δυνάμει νόμων διοριζόμενοι, ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε δικαιότατον νὰ συμπεριληφθῶσι καὶ οἱ ῥηθέντες ὑπάλληλοι, οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰ γραφεῖα τῶν πρώτων τοῦ Κράτους Σωμάτων· διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ τροποποιηθῇ οὕτω τὸ ἐδάφ. 2 τοῦ ἄρθρ. 1. «Ὡσαύτως δικαίωμα συντάξεως ἔχουσι καὶ οἱ ὑπογραμματεῖς καὶ γραφεῖς οἱ εἰς τὰ διάφορα γραφεῖα δυνάμει τῶν κειμένων νόμων διοριζόμενοι, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τῶν γρα-

ρείων τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων.» Οἱ ἀνώτεροι δὲ ὑπάλληλοι αὐτῶν θεωροῦνται ἐκτὸς τοῦ ἀρχειοφύλακος καὶ βιβλιοφύλακος, οἱ πρωτοκολλισταὶ, οἱ συντάκται καὶ οἱ λαμβάνοντες μισθὸν ἀνώτερον τῶν 100 δραχ. κατὰ μῆνα γραφεῖς.

Κατὰ τὸ ἐδάφ. 2 τοῦ ἄρθρ. 1, δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἔχει πᾶς ὑπάλληλος, ὅταν μετὰ δεκαετῆ ὑπηρεσίαν καταστῇ ἀνίκανος εἰς ὑπηρεσίαν, ἡ δὲ ἀνικανότης δὲν ἤθελε προκύψει ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, δι' ἔτη ἰσάριθμα πρὸς ὅσα διετέλεσεν ἐν αὐτῇ.

Ἡ μειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς προτείνει, τὸ δικαίωμα πρὸς σύνταξιν νὰ ὁρίσηται οὐχὶ δι' ἔτη ἰσάριθμα πρὸς ὅσα διετέλεσεν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ *ἀλλ' ἐφ' ὅσον διαρκέσῃ ἡ ἀνεκανότης.*

Ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἐμμένει εἰς τοῦ νομοσχεδίου τὴν διάταξιν, ἣν εὑρίσκει λίαν γενναίαν καὶ γενναιοτέραν ἄλλων ἀντιστοιχουσῶν διατάξεων εὐρωπαϊκῶν νομοθεσιῶν.

Τῷ ὄντι, Κύριοι, ἡ πολιτεία ὀρθῶς περιθάλπει πρὸς τὸν καταστάντα ἀνίκανον ὑπάλληλον· ἀλλὰ τὸ καθῆκον τοῦτο τῆς πολιτείας πρέπει νὰ ἔχῃ μέτρον τι συμβιβαζόμενον οὐ μόνον μὲ τὴν δικαιοσύνην, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν οἰκονομικὴν τοῦ Κράτους κατάστασιν. Ἡ διάταξις δὲ τοῦ νομοσχεδίου κατὰ τὴν γνώμην τῆς πλειοψηφίας ἐστὶ σύμφωνος μὲ τὴν ἀνωτέρω τεθεῖσαν ἀρχήν.

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ § 2 ἑτέρα τῆς ἐπιτροπῆς πλειοψηφία προτείνει νὰ τεθῇ § 3 διὰ νὰ καθιερωθῇ δι' αὐτοῦ, ὅτι δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἔχει πᾶς ὑπάλληλος, ὅστις μετὰ δεκαετῆ ὑπηρεσίαν ἀπολυθῇ ἄνευ ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐφ' ὅσον μὲν διαρκεῖ ἡ ἀπόλυσις κατὰ τὰ πλειότερα τῆς πλειοψηφίας ταύτης μέλη, ἐπὶ ἰσάριθμα δὲ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὸ ἓν τῆς πλειοψηφίας ταύτης μέλος. Ἡ ἐμφαινομένη εἰς τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν διαφορὰ τῶν γνωμῶν παρίσταται καὶ ἐπὶ τοῦ § 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νομοσχεδίου. Δύω γνῶμαι προετάθησαν. Κατὰ τὴν πρώτην ὁ § γ'. πρέπει νὰ τροπολογηθῇ οὕτω· «Ὁ μετὰ εἰκοσαετῆ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν ζητήσας οἰκειοθελῶς ν' ἀποσυρθῇ καὶ ἔχει συμπεπληρωμένον τὸ ἑξηκοστὸν τῆς ἡλικίας ἔτος, θέλει λαμβάνει σύνταξιν ἰσόβιον.» Κατὰ τὴν δευτέραν πρέπει νὰ διατηρηθῇ τοῦ νομοσχεδίου ἡ διάταξις.»

Εἰπόντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ, ὅτι ἐξ ὅλων τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς φερομένων τροποποιήσεων τὸ ὑπουργεῖον μόνην παραδέχεται ὡς δικαίαν τὴν προτείνουσαν νὰ συμπεριληφθῶσιν ἐντὸς τοῦ νομοσχεδίου καὶ οἱ ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τῶν γραφείων τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων· ἐπέφερεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ πρέπει νὰ συναρμολογηθῇ ὁ ἀ. παράγ-

γραφος τοῦ ἄρθρου, μετὰ τὰς λέξεις «αἵτινες δικαίωμα συντάξεως ἔχουσιν ὡς ἑξῆς» οἱ ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τῶν γραφείων τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων καὶ οἱ ὑπογραμματεῖς καὶ γραφεῖς» νὰ παρακολουθῇ δὲ ὡς ἔχει τὸ τέλος τοῦ παραγράφου.

Συμφωνήσαντος δὲ καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ, λαβὼν τὸν λόγον ἐν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ἐξέθηκεν, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς καὶ ὁ τοῦ Πανεπιστημίου ἀνέπτυξαν τὰς ἐπιβλαβεῖς αὐτοῦ συνεπείας, καταδείξαντες ἀριθμητικῶς ὅτι οὐ μόνον θέλει ἐπιβαρυνθῇ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους διὰ μεγίστης δαπάνης, ἀλλὰ καὶ θέλει στερηθῇ ἡ ὑπηρεσία τῶν μᾶλλον ἱκανῶν καὶ ἐμπειροτέρων αὐτῆς ὑπαλλήλων. Τὸ νὰ χορηγηθῇ σύνταξις εἰς τοὺς πολιτικοὺς ὑπαλλήλους, ὡς ἐχορηγήθη εἰς τε τοὺς ναυτικοὺς καὶ στρατιωτικοὺς, οὐδεὶς ἀντιλέγει βεβαίως, καὶ μάλιστα ἀναγνωρίζομεν τὴν ἀνάγκην ταύτην πρὸς τὸ συμφέρον αὐτὸ οὐχὶ τῶν προσώπων ἀλλὰ τῆς ὑπηρεσίας, διότι πᾶσα δημοσία δαπάνη πρὸς μόνον τὸ συμφέρον τῆς πολιτείας πρέπει νὰ γίνηται. Ἡ ἀρχὴ λοιπὸν αὕτη πρέπει νὰ καθοδηγήσῃ καὶ ἡμᾶς εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ὑπ' ὄψιν νομοσχεδίου. Διὰ δὲ τὸ πρωτοφανὲς αὐτοῦ ἀνάγκη νὰ συμβουλευθῶμεν καὶ τοὺς περὶ τούτου νόμους ἄλλων ἐπικρατειῶν, αἵτινες καὶ φῶτα καὶ πεῖραν ἔχουσιν ἀνωτέραν. Ἐκ τῆς ἰδέας ταύτης ὁρμώμενος ἐσυμβουλεύθη καὶ αὐτὸς τὸν Βελγικὸν νόμον, ὅστις κατὰ πολλὰ διαφέρει τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προκειμένου. Μία δὲ τῶν διαφορῶν τούτων εἶναι, ὅτι ὁ Βελγικὸς νόμος δὲν καθιεροῖ *ὡς δικαίωμα* τὴν χορήγησιν τῆς συντάξεως, ἀλλ' ἀφίνει αὐτὴν προαιρετικὴν εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Προτιμᾷ δὲ τὴν νομολογίαν ταύτην τοῦ Βελγικοῦ νόμου, καὶ τὴν ἐπρότεινεν ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους. Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς δίδων τὸν ὁρισμὸν τῆς συντάξεως, εἶπεν, ὅτι εἶναι μισθὸς διδόμενος εἰς ὑπάλληλον μὴ ὑπηρετοῦντα· ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀντίφασις προφανὴς, διότι σημαίνει «μισθὸν διδόμενον δι' ἄμισθον πρόσωπον», ἐν ᾧ σύνταξις εἶναι ἀμοιβὴ τοῦ ζήλου, ὃν κατέβαλέ τις περὶ τὴν ὑπηρεσίαν. Ἵν' βραβεῖον λοιπὸν θεωρουμένη ἡ σύνταξις, ἀναντιῤῥήτως πρέπει ν' ἀφεθῇ εἰς τὴν προαίρεσιν τῆς Κυβερνήσεως, διότι ἄλλως, ὅταν ὁ ὑπάλληλος γνωρίζῃ ὅτι ἀπωσδήποτε θέλει λάβει σύνταξιν, δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ καταβάλῃ ἐξαιρετικὸν περὶ τὴν ὑπηρεσίαν του ζῆλον. Ἐπιβεβαιοῖ δὲ τὸν λόγον αὐτοῦ καὶ ὁ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων νόμος, ὅστις τὸν ζῆλον μόνον βραβεύων, λέγει, ὅτι ὅστις ὑπηρετήσας 40 ἔτη εὑρέστησεν,

ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως. Ἄλλως τε καὶ λόγος οἰκονομίας ὑπαγορεύει νὰ μὴ παραδεχθῶμεν τὴν σύνταξιν ὡς δικαίωμα, διότι ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι εἷς ὑπηρετεῖ τὴν Κυβέρνησιν λόγῳ τιμῆς μόνον, διατί ἡ Κυβέρνησις νὰ δώσῃ καὶ πρὸς αὐτὸν σύνταξιν, ἐν ᾧ οὐδὲ ζητεῖ οὐδ' ἔχει χρείαν αὐτῆς; Μὴ παραλείψωμεν δὲ καὶ ἄλλον τινὰ λόγον. Γνωστὸν εἶναι ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀγαπᾷ φύσει τὴν εὐζωΐαν καὶ ἑπομένως ὅταν ὁ ὑπάλληλος δὲν ἀγνοῇ ὅτι μετά τινα ἔτη ὑπηρεσίας θέλει ἔχει σύνταξιν ὡρισμένην, δὲν εὑρίσκεται πλέον εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ προνοῇ διὰ τὰς μελλούσας περιστάσεις του, καὶ θέλει δαπανᾷ μετὰ πλειοτέρας ἀφειδίας, μὴ οἰκονομῶν οὐδ' ἐλάχιστον μέρος τῆς μισθοδοσίας του. Δὲν εἶναι δὲ ἰσχυρὸς ὁ λόγος, ὅτι ἐνδέχεται Κυβέρνησίς τις ἄδικος νὰ παραβλάψῃ τὰ δικαιώματα ὑπαλλήλων, διότι ἐν συνταγματικῇ πολιτείᾳ ἢ δὲν ὑπάρχει τοιαύτη Κυβέρνησις, ἢ ἂν ὑπάρξῃ δὲν δύναται νὰ διατηρηθῇ ἐνώπιον τῶν Βουλῶν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι πολλάκις πολλοὶ ὑπάλληλοι παύονται, ἀλλὰ γίνεται τοῦτο ἀπὸ αἴσθημα μᾶλλον φιλανθρωπίας, διότι παύουσί τινας, ὅπως δώσωσιν ἄρτον εἰς ἄλλους, ὧν ἡ θέσις καθίσταται οἰκτροτέρα. Καὶ ὅμως γνωρίζει ὅτι ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς πρὸ πολλοῦ ἔχει ὑπ' ὄψιν ν' ἀντικαταστήσῃ ὑπαλλήλους τινας δι' ἄλλων ἱκανωτέρων, ἀλλ' ἀγνοῶν πῶς θέλει οἰκονομήσει τοὺς παυθησομένους, ἐπέσχε. Λὲν πιστεύει λοιπὸν ὅτι ὑπουργός τις, διὰ νὰ ἐκδικηθῇ, θέλει παύσει ἕνα ὑπάλληλον, διὰ νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ λάβῃ καὶ αὐτὸς σύνταξιν. Δι' ὅλους τούτους τοὺς λόγους ὑποστηρίζει τὴν ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐπιτροπῆς τροπολογίαν τοῦ νὰ μὴν ἦναι ἡ σύνταξις δικαίωμα, ἀλλὰ προαιρετικὴ τῆς Κυβερνήσεως πρᾶξις.

Ἐπέρεεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι πάντες ἀνεξαρτήτως συναισθανόμεθα τὴν ἀπαραίτητον ἀνάγκην τοῦ νὰ χορηγηθῇ σύνταξις ἀνάλογος καὶ δικαία εἰς τοὺς πολιτικοὺς λειτουργούς· διὰ τοῦτο παραδέχθη ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, διὰ τοῦτο θέλει διελθεῖ ὅσον ἐνεστὶν ἐν συντόμῳ τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ λόγους. Ἡ ἐν Ἀθήναις ἐθνικὴ συνέλευσις μίαν τῶν πρώτων μεριμνῶν τῆς πολιτείας ἐθεώρησε τὸ ν' ἀπονεμηθῇ σύνταξις εἰς τοὺς ναυτικοὺς, τοὺς στρατιωτικοὺς καὶ τοὺς πολιτικοὺς λειτουργοὺς τοῦ Κράτους, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐθέσπισε τὰ δέοντα ἐν τῷ 105 ἄρθρῳ τοῦ Συντάγματος. Ἡ ἐθνικὴ αὕτη ἐντολὴ ἐξεπληρώθη ἐν μέρει, πρόκειται δὲ νὰ ἐκπληρωθῇ ἤδη καθ' ὁλοκληρίαν καὶ διὰ τῆς ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τοὺς πολιτικοὺς ὑπαλλήλους. Εἶναι δὲ αὕτη καὶ δικαία καὶ λυσιτελεστάτη εἰς

τὸ δημόσιον· δικαία μὲν διότι τί δικαιότερον τοῦ ν' ἀπονείμωμεν σύνταξιν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ἐκείνους, οἵτινες καὶ νεότητα καὶ ὑγείαν καὶ πνεῦμα, τὰ πάντα ἀφιερώσαντες εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, δὲν ἔχουσι περὶ τὰ ἔσχατα τῆς ζωῆς των καμμίαν καταφυγήν; τί δικαιότερον τοῦ νὰ εὕρωσιν ὀλίγον ἄρτον ὑπάρξεως τὰ ὀρφανὰ τῶν θανόντων, ὧν ἡ κατάστασις κινεῖ τὸ ἔλεος τῆς πλέον ἀμειλίκτου ψυχῆς; Εἶναι δὲ ἡ ἀπονομὴ τῆς συντάξεως καὶ λυσιτελεστάτη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, διότι ὁ ἔχων τὰ εὐτυχέστερα στοιχεῖα καλοῦ ὑπαλλήλου, ὁ θέλων νὰ σχηματισθῇ ὑπάλληλος σπουδαῖος, ἐνεργός, ἀνεπίληπτος, σκέπτεται ὅτι ἀφοῦ ἀφιερώσῃ τὴν ὅλην ὕπαρξίν του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, πρέπει νὰ ἀνησυχῇ ἐπὶ τέλους περὶ τοῦ σκοτεινοῦ μέλλοντός του. Οἱ παρ' ἡμῖν διδόμενοι μισθοὶ εἶναι τοσοῦτον ἀνεπαρκεῖς, ὥστε οἱ ὑπάλληλοι μόλις ἐπαρκοῦσι δι' αὐτῶν εἰς τὰς ἀπολύτους ἀνάγκας των. Ἐπόμενον λοιπὸν εἶναι νὰ σκέπτωνται πῶς θέλουσι ζήσει, ἐὰν παυθῶσι, τί θέλουσι γίνει τὰ τέκνα των, ἐὰν ἀποθάνωσιν οὗτοι. Δὲν εἶναι δυνατὸν τότε νὰ ὑπηρετῶσιν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι μετὰ τοῦ δέοντος ζήλου, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ περισπῶνται ἀπὸ τὰς πλέον θλιβερὰς σκέψεις, καὶ ἐν μέσῳ τῆς τοιαύτης ἀβεβαιότητος δὲν εἶναι ἀδύνατον νὰ εὑρεθῶσι τινὲς, οἱ ὁποῖοι ὡς ἄνθρωποι νὰ περιπέσωσι καὶ εἰς πειρασμόν. Ἐντεῦθεν πολλοὶ ἀγαθῆς φύσεως ἄνδρες, δυνάμενοι διὰ τῆς ἱκανότητός των νὰ ὠφελήσωσι τὴν ὑπηρεσίαν, δὲν ἐπιδίδονται εἰς τὸ στάδιον τοῦτο, καθ' ὅσον καὶ οἱ μισθοὶ εἶναι εὐτελεῖς καὶ τὸ μέλλον ἄνευ τινὸς ἐγγυήσεως. Διὰ τοὺς λόγους λοιπὸν τούτους δότε σύνταξιν εἰς τοὺς πολιτικοὺς λειτουργοὺς, σπεύσατε νὰ ἐκτελέσητε μίαν ἐθνικὴν ἐντολήν. Ἀλλ' ὁ ἔντιμος βουλευτὴς Ἀττικῆς καὶ ὁ τοῦ Πανεπιστημίου εἶπον κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν, ὅτι διατρέχομεν τὸν ἔσχατον κίνδυνον, ἂν τὸ νομοσχέδιον τοῦτο γίνῃ δεκτόν· ἀλλ' ἡ οἰκονομική μας κατάστασις δὲν εἶναι ἀνεπαρκὴς, οἱ δημόσιοι πόροι δὲν ἀπορροφῶνται καὶ δὲν κινδυνεύει τὸ Κράτος ἂν ἀπονείμωμεν ποσόν τι συντάξεως εἰς τοὺς πολιτικοὺς λειτουργούς. Μέχρι σήμερον ἐξακολουθοῦμεν νὰ δίδωμεν τὰς ναυτικὰς καὶ στρατιωτικὰς συντάξεις ἀνελλιπῶς καὶ τὸ δημόσιον οὐδ' εἰς κίνδυνον οὐδ' εἰς ἀμηχανίαν τινὰ εὑρέθη. Διὰ πολὺ δὲ μείζονα λόγον δὲν θέλει συμβῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι τὰς μὲν ναυτικὰς συντάξεις πληρώνει τὸ δημόσιον καθ' ὁλοκληρίαν, ἐνταῦθα δὲ συνιστᾶται ταμεῖον συντάξεως, ἐκ τῶν κρατήσεων τοῦ ὁποίου θέλομεν ἔχει 115,000 δραχ. ἐτησίως πρὸς 3 τοῖς 0/0· ἀφοῦ δὲ 130,000 ἀπαιτοῦνται πρὸς πληρωμὴν τῶν συντά-

ξεων, τὸ δημόσιον μόλις θέλει προσθέτει 20,000 δραχμῶν. ἀλλ' ἐὰν φαίνωνται ὀλίγα εἰς τὴν Βουλὴν τὰ παρὰ τῶν ὑπαλλήλων καταβαλλόμενα, τὸ ὑπουργεῖον δέχεται νὰ αὐξηθῶσιν εἰς 4 τοῖς 0/0, καὶ τότε τὸ ταμεῖον δὲν θέλει προσβοηθεῖ. Ἄλλως τε θέλομεν ἔχει καὶ παρακαταθήκην κεφαλαίων πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν συντάξεων, ἐπειδὴ τῷ μὲν 1857 θέλομεν εἰσπράξει 150,000 δραχ. ἐκ τῶν καταβολῶν, τῷ δὲ 1858, ὅτε ἀρχίζουσιν αἱ συντάξεις, τὴν ἴσην πάλιν ποσότητα, ὥστε θέλομεν εὑρεθῆ μὲ 300,000 δραχμῶν. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων, ἐπειδὴ τῷ 1842 καὶ 1843 ἐκρατήθη παρὰ τῶν ὑπαλλήλων ποσοστόν τι ἐκ 280,000 δραχμῶν, καὶ τοῦτο εἶναι ἱερὰ ὀφειλή, ἣν δὲν δύναται νὰ μὴ ἀποδώσῃ τὸ δημόσιον, τὸ ταμεῖον τῶν συντάξεων θέλει εὑρεθῆ ἐκ πρώτης ἀρχῆς μὲ τὴν ποσότητα 580,000 δραχμῶν. Μετὰ τοσαῦτα λοιπὸν κεφάλαια δὲν ὑπάρχει πλέον οὐδ' ὁ ἐλάχιστος φόβος ὅτι θέλει προσβοηθήσει τὸ δημόσιον. Καὶ εἶπεν ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς, ὅτι πολλοὶ διορισθέντες ὑπάλληλοι ἀπὸ τοῦ 1833, διατελοῦσι μέχρι σήμερον ἐν ὑπηρεσίᾳ, καὶ κατὰ συνέπειαν εὐθὺς κατὰ τὸν νόμον θέλουσι λάβει σύνταξιν. Τὸν διϊσχυρισμόν του δὲ τοῦτον ἤθέλησε νὰ ὑποστηρίξῃ καὶ διὰ τῆς ἀναγνώσεως ὀνομάτων τοιούτων. Ἀλλ' ἐκ τοῦ καταλόγου αὐτοῦ λαμβάνων τὴν ἀνταπόδειξιν, ἀρκεῖται χάριν συντομίας νὰ εἴπῃ, ὅτι οὔτε ὁ Κ. Κυριακίδης, οὔτε ὁ Κ. Ἀμβροσιάδης ἦσαν διαρκῶς ὑπάλληλοι μέχρι τοῦδε, καθ' ὅσον πάντες γνωρίζουσιν ὅτι διετέλουν ἀμφότεροι ἐν ἀργίᾳ. Δὲν εἶναι δὲ φόβος μὴ σχηματισθῇ γενεὰ ὑπαλλήλων συνταξιούχων, ὡς διϊσχυρίσθησαν ἀμφότεροι οἱ μνησθέντες βουλευταί, διότι δὲν πρόκειται ἢ νὰ δοθῇ σύνταξις εἰς ὀλίγους δυστυχεῖς ὑπαλλήλους, καὶ νὰ βοηθηθῶσι τὰ ὀρφανὰ τῶν εἰς τὸ μνῆμα πρὸ καιροῦ καταβάντων. Εἶπον προσέτι, ὅτι διὰ τοῦ νόμου τούτου θέλομεν στερηθῆ τῆς πείρας καὶ τῶν γνώσεων τῶν γηραιῶν ὑπαλλήλων. Πῶς ὅμως θέλομεν στερηθῆ τούτων ἢ ποῦ ἀπήντησαν τοιαύτην ἐν τῷ νομοσχεδίῳ διάταξιν; Καθηγηταὶ ὡς ὁ πολιὸς Ἀσώπιος, ὑπάλληλοι ὡς ὁ Κ. Δάρας εἶναι πολύτιμοι εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν, ἔχει ἀνάγκην τοῦ εἴδους των ἡ ὑπηρεσία καὶ οὐδεὶς θέλει τοὺς μακρύνει αὐτῆς. Δὲν θέλουσι δὲ, ὡς εἴρηται, οὐδὲ ἀφ' ἑαυτῶν μακρυνθῆ ἅμα λαβόντες τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως, διότι ἔχουν τὸν πατριωτισμὸν νὰ ἐμμείνωσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Κυβερνήσεως προσφέροντες τὴν συνδρομήν των. Ἄλλως τε, ἀφοῦ οἱ μισθοὶ τῆς ὑπηρεσίας εἶναι ἀνεπαρκεῖς, πῶς θέλετε μακρυνόμενοι οἱ τοιοῦτοι ὑπάλληλοι, νὰ περιορισθῶσιν εἰς μικρὸν μέρος συντάξεως, ἀφοῦ τὸ ὅλον τῆς

μισθοδοσίας των δὲν ἐπαρκεῖ εἰς συντήρησίν των; Ἐκτὸς δὲ τούτου οἱ ὑπάλληλοι δὲν ὑπηρετοῦσι διὰ τὸν μισθὸν μόνον ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι βαθμιαίας προαγωγῆς, τὴν ὁποίαν ὁ ζῆλος καὶ ἡ ἱκανότης των τοῖς ὑπόσχεται. Ἂν γένει δὲ ὁ ὑπάλληλος ὁ ἐπὶ πολὺν χρόνον συνοικειωθεὶς μὲ τὴν ὑπηρεσίαν, δὲν τὴν ἐγκαταλείπει εὐκόλως, διότι τοῦ κατέστη ἀνάγκη καὶ ἡ ἀργία τῷ εἶναι ἐπαχθής. Ἀπόδειξις ὁ ἐσχάτως ψηφισθεὶς περὶ φαλαγγιτῶν νόμος, συνεπείᾳ τοῦ ὁποίου ἂν καὶ ὁ μισθὸς χορηγεῖται πλήρης, πολλοὶ φαλαγγῖται δὲν ἠθέλησαν, ὡφελούμενοι ἐκ τῶν διατάξεων αὐτοῦ, νὰ ἀπέλθωσιν εἰς τὰς ἑστίας των καὶ ἀναπαυθῶσιν. Ὁ βουλευτὴς Πανεπιστημίου παραβάλλων τὸν ὑπὸ συζήτησιν νόμον πρὸς τὸν γαλλικὸν, ἐπεκαλέσθη κυρίως τὰς αὐστηροτέρας αὐτοῦ διατάξεις, καὶ ταύτας μόνον ἔφερεν εἰς ἀντιπαράθεσιν, οὕτω δὲ εὔκολον ἦτον νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ γαλλικὸς νόμος εἶναι πολὺ αὐστηρότερος. Ἀλλ' ἐὰν ὁ γαλλικὸς νόμος θέλῃ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 60 ἔτους πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως, ὁ δὲ ἡμέτερος ἐχρ ὑπ' ὄψιν τὸ 55, κατ' ἐκεῖναν ὅμως αἱ ἐξωτερικαὶ ὑπηρεσίαι λογίζονται εἰς διπλοῦν χρόνον, καὶ τότε μόνον 30 ἔτη φθάνουσι πρὸς δικαίωμα τῆς συντάξεως, ἢ ἀναλόγως πλειότερα ὅταν ὁ ὑπάλληλος δὲν ὑπηρέτησεν ἐξωτερικῶς μόνον. Διὰ τί ὅμως ὁ βουλευτὴς Πανεπιστημίου ὡς καὶ ὁ τῆς Παρνασσίδος νὰ ἐπικαλεσθῶσι τοὺς νόμους τῆς Γαλλίας καὶ τοῦ Βελγίου, διὰ τί νὰ μὴ συμβουλευθῶσι τὸν Πρωσσικὸν, καθ' ὃν ἀποκτᾶται τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα μετὰ ἓξ ἔτη; διὰ τί νὰ μὴ καταφύγωσι εἰς τὸν Ἀγγλικὸν, ὅστις χορηγεῖ τὸ δικαίωμα μετὰ ἐννέα ἔτη; διὰ τί νὰ μὴ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τὸν νόμον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἑπτανησίων, ὅστις δὲν ἐκτείνει τὴν προθεσμίαν πέραν τῶν δέκα ἐτῶν; Ὁ νομοθέτης πρὸ παντὸς ἄλλου πρέπει νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὴν κατάστασιν τοῦ τόπου δι' ὃν νομοθετεῖ. Οὕτω π. χ. ἐν Γαλλίᾳ οἱ ὑπάλληλοι ἔχουσιν ἰδίαν περιουσίαν, εἰς ἣν καταφεύγουσι μετὰ τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπομακρυνσίντων. Παρ' ἡμῖν ὅμως οἱ ὑπάλληλοι μόνην τὴν μισθοδοσίαν των ἔχουσι κτῆμα καὶ πρόσοδον, καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις εἴδομεν ὅτι οἱ πρώτιστοι λειτουργοὶ τῆς ὑπηρεσίας θανόντες, ἐκηδεύθησαν διὰ δημοσίων βοηθημάτων, ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις πολλοὶ ὑπάλληλοι τελευτήσαντες, ἐτάφησαν διὰ συνεισφορᾶς τῶν ἰδιωτῶν, καὶ τοῦτο εἶναι συνέπεια φυσική, διότι ἐξήλθομεν πάντες γυμνοὶ καὶ ἄστεγοι ἀπὸ αἱμάτων ἀλλ' ἔνδοξον πάλιν. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἐν Γαλλίᾳ οἱ μισθοὶ τῶν ὑπαλλήλων εἶναι πολὺ ἀνώτεροι τῶν ἐν Ἑλλάδι διδομένων, ὥστε δύνανται καὶ ἐκ τοῦ μισθοῦ των οἰκονομοῦντες

ἀνέτως, νὰ ἐξασφαλίσωσι τὰς ὑπολοίπους ἡμέρας των. Κακῶς λοιπὸν ἀμφότεροι οἱ μνησθέντες βουλευταὶ ὁ μὲν κατέφυγεν εἰς τὸν γαλλικὸν, ὁ δὲ εἰς τὸν τῆς Βελγίας νόμον. Ἀλλ' ὁ βουλευτὴς Πανεπιστημίου ἀνατρέχων τὴν κλίμακα τῶν αἰώνων, δογματίζει ὅτι αἱ πολιτεῖαι ηὐτύχουν ἄλλοτε, διότι τὸ ἄτομον ἦτον μηδὲν καὶ τὸ πᾶν ἦτον ἡ πολιτεία. Δὲν εἶναι καιρὸς νὰ ἐξετάσῃ ἐνταῦθα τὴν ἀρχὴν ταύτην, ἀλλ' ὅπου τὰ ἄτομα δυσπραγοῦσιν, ἐκεῖ αἱ πολιτεῖαι δὲν ἔχουσιν ὕπαρξιν. Ἄλλως τε κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἓν πολίτευμα, τὸ δημοκρατικὸν, ὑπῆρχε, καὶ τοιοῦτον πολίτευμα δὲν πρέπει νὰ εὐχώμεθα εἰς τὰ ἔθνη, διότι ἡ δημοκρατία διὰ τῶν δυοστασιῶν της ἔφερε τοὺς Μακεδόνας πρῶτον καὶ ἔπειτα τοὺς Ρωμαίους εἰς τὴν Ἑλλάδα, διότι ἡ δημοκρατία ἐπότιζε τὸ κώνειον τὸν Σωκράτην, διότι ἡ δημοκρατία ἐξωστράκιζε τὸν Ἀριστείδην ὡς δίκαιον. Ἀλλ' ἐκ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ ἰδέαι καὶ ἤθη ἐπὶ πολὺ ἤλλαξαν. Τότε ὁ δαρνοστεφὴς Φωκίων τῶν Ἀθηνῶν μονοχίτων ἐξήρχετο καὶ ἀνυπόδητος εἰς τὴν ἀγορὰν. Σήμερον δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο ὁ βουλευτὴς Πανεπιστημίου; Τότε ὁ ἔνθους Σωκράτης ἐξήρχετο ζητῶν νὰ διδάξῃ τοὺς νέους ἄνευ μισθοῦ. Ὑπάρχει σήμερον καθηγητὴς, ὅστις νὰ πράξῃ τοῦτο ἄνευ διδάκτρων; Τότε ὁ Δημοσθένης εἰς μόνην ἀφορῶν τὴν πατρίδα, ἐκεραύνονε τοὺς ἐχθρούς της ἐκ τῆς Πνυκὸς, ἀλλ' εἶχε πλούσιον μαχαιροποιεῖον, ἐν ᾧ εἰργάζοντο ὑπὲρ αὐτοῦ δοῦλοι· σήμερον ὅμως οὐδεὶς εἶναι δοῦλος, καὶ ἕκαστος ὑπηρετῶν, πρέπει νὰ πληρώνηται.

Ἐνταῦθα διακοπεὶς ὁ ὑπουργὸς ὑπό τινος βουλευτοῦ, κατέβη τὸ βῆμα, καὶ παρακληθεὶς ὑπὸ τοῦ προεδρείου νὰ ἐξακολουθήσῃ, εἶπεν, ὅτι ἀρκεῖται εἰς τὰ λεχθέντα.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀποκρούει τὴν ἰδέαν τοῦ βουλευτοῦ Παρνασίδος τοῦ νὰ μὴ θεωρῆται *δικαίωμα* ἡ τοῦ ὑπαλλήλου σύνταξις, διότι, κατὰ τὴν ἀρχὴν ταύτην, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ φορολογῶμεν τὸν ὑπάλληλον. Ἀφοῦ ὁ ὑπάλληλος εἰς μόνην ἀφιερωθεὶς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἔθνους, μετὰ παρέλευσιν χρόνων μαρανθῇ καὶ ἐξασθενήσῃ, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν· «ὅ,τι εἶχον σοὶ τὸ προσέφερα, τὴν ὑγείαν μου, τὴν ζωήν μου, τὴν ἱκανότητα καὶ τὸ μέλλον μου· ἤδη ἀπηύδησα πλέον· βοηθησόν με.» Ἐν περιπτώσει λοιπὸν τοιαύτῃ εἶναι *δικαίωμα* τοῦ ὑπαλλήλου τὸ νὰ ζητήσῃ νὰ βοηθηθῇ παρὰ τῆς πολιτείας διὰ τὰς ὑπολοίπους ἡμέρας του. Ἀλλ' ὅταν ὁ ὑπάλληλος οὗτος σᾶς εἴπῃ περιπλέον· «συνεισέφερα ἐξ ἰδίων, σᾶς ἔδωκα τὰ χρήματά μου, δότε μοι τὰ

διὰ νὰ ζήσω» θέλετε νὰ τῷ ἀρνηθῆτε ὅ,τι ἐκ τοῦ στερήματος αὐτοῦ παρεχώρησε, καὶ ν' ἀφεθῇ τοῦτο εἰς τὴν τυχαίαν προαίρεσιν ἑνὸς ὑπουργοῦ, διὰ ν' ἀποφασίσῃ ἢ καὶ δώσῃ τὸ δικαίωμα τοῦ αἰτοῦντος εἰς ἄλλον; Ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ ἀρχὴ αὕτη τῷ φαίνεται ἀπεχθὴς, καὶ ἀντιβαίνει πρὸς τούτοις εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς νομοθεσίας μας, καθ' ἣν ἡ περιουσία εἶναι ἀναμφισβήτητος· Περιπλέον πρέπει νὰ προσέξῃ ἡ Βουλὴ μὴ διὰ τοῦ μέσου τούτου ἀνοίξῃ εἴς τινα ὑπουργὸν τὸ σύστημα τακτικῆς φορολογίας **150,000** δραχμῶν, εἰσπραττομένων ἐτησίως παρὰ τῆς τάξεως τῆς ὑπαλληλίας. Εἰς τὰ ὀλίγα ταῦτα ἀρκούμενος, συμπεραίνει ὅτι δὲν δέχεται τὴν τροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Παρνασίδος.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, παρετηρήθη ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης διὰ τὴν ἀναχώρησίν τινων βουλευτῶν. Ἑπομένως ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3. μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ν. Καΐρης.
Δ. Πετιμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΗ'.

Τῆς 24 Ὀκτωβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ ὑπὸ τῆς Γερουσίας τροπολογηθὲν περὶ διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων νομοσχέδιον καὶ ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἀναβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἰσαγάγω αὖθις εἰς ὑμᾶς, Κύριοι, τὸ περὶ διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων νομοσχέδιον, ὅπως ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐτροπολογήθη κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ συζήτησιν, καὶ παρακαλῶ ὑμᾶς νὰ εὐαρεστηθῆτε νὰ προβῆτε εἰς τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ.

Ἡ ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐπενεχθεῖσα τροπολογία ἀφορᾷ τὴν χορηγίαν τῆς προσδιορισθείσης ἐκ δραχμῶν πεντακοσίων κατὰ μῆνα συντάξεως εἰς ἕκαστον γερουσιαστὴν κατὰ τὰ διαλείμματα τῶν συνόδων. Κατὰ τὴν τροπολογίαν δὲ ταύτην ἀφῃρέθη μὲν

ἡ διάταξις περὶ κανονισμοῦ ὁριστικῶς τῶν περὶ τῆς συντάξεως ταύτης τῶν γερουσιαστῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατὰ τὸ Σύνταγμα ἀναθεωρήσεως τῶν γερουσιαστικῶν προσόντων, ἀντικατέστη δ' ἀντ' αὐτῆς ἡ διάταξις τοῦ § ε'. τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νομοσχεδίου.

Τὸ ὑπουργεῖον παραδεχθὲν τὴν τροπολογίαν ταύτην, συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν αὐτῆς καὶ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 8βρίου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ ἐν τῇ Βουλῇ, ὅπως ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐψηφίσθη, ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησιν, τῇ 23 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
Α Μ Α Λ Ι Α

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ διάρκεια ἑκάστης βουλευτικῆς συνόδου, ἥτις κατὰ τὸ 47 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος δὲν δύναται νὰ ἦναι βραχυτέρα τῶν δύω μηνῶν, δὲν θέλει ἐπεκτείνεσθαι πέραν τῶν ἓξ μηνῶν.

Εἰς τὸ ἀνωτέρω διάττημα τῶν ἓξ μηνῶν δὲν συμπεριλαμβάνονται αἱ τυχὸν συμβησόμεναι κατὰ τὸ ἄρθρ. 31 τοῦ Συντάγματος διακοπαί.

Ἄρθρ. 2. Ἕκαστος γερουσιαστὴς λαμβάνει σύνταξιν δραχμῶν πεντακοσίων, ἀριθ. 500, κατὰ μῆνα, καθ' ὃν χρόνον δὲν εἶναι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων της συγκεκλημένη ἡ Γερουσία.

Ἰδιαίτερος νόμος θέλει ὁρίσει τὰ περὶ συντάξεως τῶν μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν προσόντων τοῦ γερουσιαστοῦ νόμου διορισθησομένων γερουσιαστῶν.

Ἐὰν γερουσιαστής τις διατελῇ ἐν ἐμμίσθῳ ὑπηρεσίᾳ, ἢ λαμβάνῃ ἤδη ἄλλην σύνταξιν, ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 126 τοῦ νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ.

Ἄρθρ. 3. Εἷς ἑκάτερον τῶν προέδρων τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκτὸς τῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 67 καὶ 79 τοῦ Συντάγματος ἀποζημιώσεως αὐτῶν, ὡς μελῶν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, χορηγεῖται καὶ ποσὸν δραχμῶν δύω χιλιάδων πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτῶν διὰ τὰ ἔκτακτα ἔξοδα, εἰς ἃ ἕνεκεν τῆς θέσεώς των κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνόδου ὑποβάλλονται. Ἡ ἀποζημίωσις δ' αὕτη πληρόνεται κατὰ μῆνα, μεριζομένη εἰς ἓξ ἴσας δόσεις.

Ὁ παρὼν νόμος ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ψηφισθεὶς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ Γερουσία ἀφείλετο τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 γενομένην προσθήκην, ἀντικαταστήσασα αὐτὴν δι' ἑτέρας, παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ ψηφίσῃ τὸ νομοσχέδιον κατεπειγόντως ὡς ἐτροπολογήθη.

Συναινεσάσης δὲ τῆς Βουλῆς, λαβών τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι μετὰ τὰς μακρὰς ἀγορεύσεις, αἵτινες ἐγένοντο ἐν τῷ περιβόλῳ τούτῳ ὡς καὶ ἐν τῷ ἑτέρῳ ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, βεβαίως δὲν ὑπάρχουσι λόγοι ἀναβολῆς τῆς τροπολογίας. Χθὲς, ἅμα ἀρξαμένης τῆς συνεδριάσεως εἰς τὸ ἕτερον Σῶμα, ἦτον παρὼν καὶ ἤκουσε πάσας τὰς συζητήσεις· δὲν ἔρχεται ἤδη νὰ κάμῃ λόγον ἐπὶ τῆς τροποποιήσεως, οὔτε νὰ ἀποδεχθῇ οὔτε ν' ἀποκρούσῃ αὐτάς, προτίθεται δὲ μόνον νὰ εἴπῃ δύω λέξεις ἐπὶ ὅσων ἐκ τῶν χθὲς λεχθέντων ἀφορῶσιν ἡμᾶς αὐτοὺς ὡς μέλη τῆς Βουλῆς, ἤτοι αὐτὴν τὴν Βουλήν. Ὅταν εἷς ἄλλην τινὰ συνεδρίασιν ἐν τῷ περιβόλῳ τούτῳ εἷς τῶν συναδέλφων μας, τὸν ὁποῖον τιμᾷ καὶ διὰ τὴν ἐμβρίθειαν καὶ διὰ τὰ πρὸς τὴν πατρίδα αἰσθήματά του, ἠθέλησε νὰ ἐγγίσῃ τὴν Γερουσίαν, ἀντιπαραβάλλων τοὺς κανονισμοὺς τῶν δύω σωμάτων, διέκοψεν αὐτὸν λέγων, ὅτι τὰ νομοθετικὰ Σώματα δὲν πρέπει νὰ ἔρχωνται εἰς συγκρούσεις, καὶ ὅμως χθὲς προσεβλήθη ἡ Βουλὴ ὑπό τινος γερουσιαστοῦ, εἰπόντος, ὅτι τὴν τροπολογίαν ἢν ἡ Βουλὴ κατὰ παποίθησιν ἔφερεν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, ἵνα ἐξασφαλίζουσα τὴν συντήρησιν, προκαλέσῃ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς συνειδήσεως, πρέπει νὰ ἀπορρίψωσι μετὰ χλευασμοῦ. Δὲν ἔρχεται νὰ ἐξετάσῃ ἤδη οὔτε τὰ προηγούμενα τοῦ γερουσιαστοῦ τούτου, οὔτε τὴν πολιτικήν του διαγωγήν· ἀρκεῖται μόνον νὰ εἴπῃ, ὅτι ἐχαρακτηρίσθη αὐτὴ πάντοτε ὡς φέρουσα χαρακτῆρα μετα-

βολῆς καὶ ὡς παρέχουσα χαρακτῆρα εἰς τὴν μεταβολήν, προερχομένην ὑπὸ τῶν ἀτομικῶν συμφερόντων του. Διὸ παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἐπὶ τῶν λόγων τοῦ γερουσιαστοῦ τούτου ἀποδοκιμασίαν της.

Πολλῶν δὲ βουλευτῶν ἐπιδοκιμασάντων, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὡς πρόσωπον ἀπορρέον κυρίως ἐκ τῆς Βουλῆς, δὲν ἤθελεν ὑπορρέει νὰ λεχθῇ ἡ ἐλαχίστη προσβολὴ κατὰ τοῦ Σώματος τούτου, τῆς τρίτης ταύτης κυβερνητικῆς δυνάμεως· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρεξηγήθη ἡ ἔκφρασις τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος γερουσιαστοῦ, καὶ προσβολὴ κἀμμία δὲν ἐρρέθη. Ἂν ἡ Βουλὴ ἀναγνώσῃ τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς ἐν τῇ Γερουσίᾳ συζητήσεως, οὐδεμίαν θέλει ἀπαντήσει ἐν αὐτοῖς προσβολὴν καὶ ἑπομένως ἂν ἐν τῇ ὁρμῇ τοῦ λόγου του διέρυγαν καί τινες λέξεις, τὰς ὁποίας ὅμως δὲν εἶχε τὴν τόλμην ν' ἀρήσῃ ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ἡ Βουλὴ ἀξιοπρεπῶς φερομένη, δὲν πρέπει νὰ καταδικάσῃ ἄνθρωπον ἀπόντα καὶ μὴ δυνάμενον ν' ἀπολογηθῇ.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ προέδρου, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀποδοκιμάζῃ τὰ ἐν τῷ ἄλλῳ Σώματι λεγόμενα, διότι, κατὰ τὸ Σύνταγμα, ἕκαστος βουλευτὴς ἢ γερουσιαστὴς δύναται νὰ ἐκφράζῃ ἐλευθέρως τὰς ἰδέας του, ἀλλ' ἁπλᾶς μόνον νὰ φέρῃ παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν κατὰ τῆς Βουλῆς λεχθέντων, προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει τῷ ὄντι νὰ προέλθῃ εἰς ἀποδοκιμασίαν τῶν ὑπὸ τοῦ γερουσιαστοῦ λεχθέντων, διότι ὁ βουλευτὴς καὶ γερουσιαστὴς δὲν ὀφείλει λόγον δι' ὅσα ἀπὸ τοῦ βήματος λέγει. Ἐπανέλαβεν ὁ βουλευτὴς Μαντινείας, ὅτι τὸ ζήτημα ἂν καὶ ἐπὶ πόσον ἦναι ὑπεύθυνος ὁ ἀγορεύων βουλευτὴς καὶ γερουσιαστὴς, ὅσον δυσχερὲς εἶναι, τόσον μακροῦ λόγου δεῖται, καὶ ἑπομένως, ἐπειδὴ ὁ χρόνος ἐπήγει, ἀπέχει τοῦ νὰ κάμῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος λόγον περὶ τούτου, ἀρκεῖται δὲ μόνον νὰ εἴπῃ ὅτι δὲν συμφωνεῖ κατὰ πάντα μὲ τὸν βουλευτὴν Σύρου. Παρατηρεῖ δὲ συγχρόνως, ὅτι δὲν πρόκειται σήμερον ν' ἀποδοκιμάσωμεν τοῦ γερουσιαστοῦ τὴν ἀγόρευσιν, ἀλλὰ τὴν πρᾶξιν ἣν ἀπέδωκεν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ κατὰ τοῦτο βεβαίως ἔχομεν δίκαιον. Εὐχαριστεῖ δὲ καὶ τὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν, διότι διὰ τῆς ἀγορεύσεώς του τὸν ὑπέμνησε τὴν ῥῆσιν σοφοῦ τινος τῆς ἀρχαιότητος α εἰ · · · κἀγὼ ἀντιλακτίσω αὐτόν; ἀρκεῖται εἰς ταῦτα.

Προσέθηκεν ἕτερος ὅτι διὰ μιᾶς τροπολογίας τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας ἀντικατέστησε τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς γενομένην προσ-

θήκην. Ἡ μεγίστη προσοχὴ, ἥτις κατεβλήθη ὑπὸ πάντων ἡμῶν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου καὶ ἡ μεγίστη συρροὴ τοῦ ἀκροατηρίου καὶ ἐν τῇ Βουλῇ καὶ ἐν τῇ Γερουσίᾳ βεβαιοῦσιν ὅτι ὁ ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ ὑπὸ τῆς Γερουσίας τροπολογηθεὶς νόμος εἶναι λίαν σπουδαῖος. Ὁμολογεῖ ὅτε ὁλόκληρος ἡ χθεσινὴ τῆς Γερουσίας συζήτησις ὑπῆρξε λίαν σπουδαία καὶ πάντες οἱ ἀγορεύσαντες περιωρίσθησαν εἰς τὸ θέμα, εἷς δὲ μόνος γερουσιαστὴς εὑρεθεὶς ὑπατημένος εἶπεν, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐπέφερεν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ μεταβολήν τινα, θέλουσα νὰ βλέπῃ τοὺς γερουσιαστὰς λιμώττοντας. Ἐὰν τοῦτο ἦτον ἀληθὲς, ὁ γερουσιαστὴς εἶχε πραγματικῶς δίκαιον νὰ δυσαρεστηθῇ κατὰ τῆς Βουλῆς· ἀλλ' ἐπαναλαμβάνει, ὅτι ὁ γερουσιαστὴς ὑπατώθη καὶ ἐν τῇ ἀπάτῃ του ἐσυκοφάντησε τὴν Βουλὴν, διότι ἡ Βουλὴ ἐκ πεποιθήσεως ἐπρότεινε καὶ παρεδέχθη τὴν προσθήκην ἐκείνην. Ὁ γερουσιαστὴς λοιπὸν δὲν εἶχεν ὑπ' ὄψιν εἰμὴ τὰς 500 δραχμὰς καὶ εἰς ταύτας μόνον ἀποβλέπων, ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ Βουλὴ ἤθελε νὰ ἴδῃ τοὺς γερουσιαστὰς λιμώττοντας.

Λυπεῖται διότι ὁ ἀξιότιμος οὗτος γερουσιαστὴς εἰς ἄλλην τινὰ ἐν τῇ Γερουσίᾳ συζήτησιν ἐχαρακτήρισε τὸ Σῶμα τῆς φάλαγγος ὡς συγκροτούμενον ὑπὸ μαγείρων καὶ συνηριθμησεν ἑαυτὸν ἐν τοῖς ἀγωνισταῖς, ἐν ᾧ μετὰ τῶν τούρκων κατὰ τῶν χριστιανῶν πολεμήσας καὶ ὑπὸ τῶν χριστιανῶν μετὰ τούρκων συναιχμαλωτισθεὶς συμφέρον ἔχει νὰ σιωπᾷ.

Ἐνταῦθα διεκόπη ὁ ἀγορεύων ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ἑρμιονίδος, εἰπόντος, ὅτι συμπολεμήσας μετὰ τοῦ Κολοκοτρώνη καὶ ἄλλων γενναίων ἀρχηγῶν, οὐδέποτε εἶδε στρατόπεδον ἑλληνικὸν ὑπὸ μαγείρων συγκροτούμενον, διότι οἱ μάγειροι ἔχουσι μεθ' ἑαυτῶν μαχαίρια καὶ χύτρας, ἐν ᾧ ὁ Ἕλλην στρατιώτης ἀντὶ τούτων ἔφερε μόνον τὸ ξίφος του, τὸ ὁποῖον ἐνέπηγεν εἰς τὰ στήθη τῶν ἐχθρῶν, καὶ μὲ τὸ ἴλιον ἔκοπτε τὸν ἄρτον του. Χύτρας δ' ἕφερον μόνοι οἱ ἐχθροί, μετὰ τῶν ὁποίων ὁ γερουσιαστὴς Μαγγίνας ἐπολέμησεν ἡμᾶς, καὶ πολεμῶν ἡμαλωτίσθη ὑπὸ τῶν χριστιανῶν, οἵτινες καὶ παρέβλεψαν ἀφ' οὗ ὡμολόγησεν ὅτι ἦτο χριστιανός.

Προσθέντος δὲ καὶ ἄλλου, ὅτι κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἀπηλλάχθη ἐκ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀειμνήστου Καραϊσκάκη μεσολαβήσαντος τοῦ Νικηταρᾶ, καὶ ἀπήχθη εἰς Ναύπλιον ὑπὸ τοῦ Ἀγαλοπούλου μετὰ πολλῶν λειψάνων τῶν ἐχθρῶν συμφορᾶς· ἐξηκολούθησεν ὁ δικαιοπεὶς βουλευτὴς ζητῶν παρὰ τῆς Βουλῆς

συγγνώμην διὰ τὴν ὁποίαν ἀπὸ τῆς ἱερᾶς θέσεως τοῦ βήματος ἠσθάνθη δικαίαν ἀγανάκτησιν. Ἀνήκων εἰς τοὺς ἀγωνιστάς, ἔχει συγχρόνως τὴν τιμὴν νὰ ἦναι καὶ ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἔθνους, καὶ διὰ τὸν διπλοῦν αὐτὸν λόγον ὤφειλε νὰ ὑπερασπισθῇ τῶν ἀληθῶν ἀγωνιστῶν τὴν τιμήν. Ὁμολογεῖ ὅτι τινὲς τῶν γερουσιαστῶν κατήντησαν λίαν ἀπαιτητικοί, καὶ ἄδεται μάλιστα ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος γερουσιαστὴς ἀπῄτησε παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ν' ἀπησταλῇ ὁ υἱὸς αὐτοῦ εἰς Εὐρώπην δημοσίᾳ δαπάνῃ. Ταῦτα δὲ λέγων ἂς πιστεύσωσι πάντες ὅτι δὲν ὁρμᾶται ὑπὸ προσωπικῶν παθῶν οὔτε κατὰ προσώπου καταρέρεται. Ὅταν ἐν τῇ Συνελεύσει ἐπρόκειτο περὶ συστάσεως τοῦ Σώματος τῆς Γερουσίας καὶ περὶ ἰσοβιότητος τῶν γερουσιαστῶν, ὡς μόνος λόγος ἐπροτάθη ἡ ἀνάγκη ἑνὸς Σώματος συντηρητικοῦ, τὸ ὁποῖον ἤθελε χρησιμεύει ὡς φραγμὸς εἰς τῆς Βουλῆς τὰς ὁρμάς. Ἀλλὰ σήμερον ἡ μὲν Βουλὴ καθεῖξε τῆς Γερουσίας τὴν θέσιν, ἡ δὲ Γερουσία μετεβλήθη εἰς Βουλήν. Ὁλόκληρος ἡ τελευταία περίοδος, εἰς τὸ τέλος τῆς ὁποίας ἐγγίζομεν, ἐστερέωσε τὴν σύνεσιν, ἥτις ἐχαρακτήρισε τὴν Βουλὴν ἐν τῷ μέσῳ τῶν σοβαρωτέρων περιστάσεων, τὰς ὁποίας μετὰ παραδειγματικῆς αὐταπαρνήσεως διήλθομεν. Ἡ αὐτὴ σύνεσις, ἡ αὐτὴ αὐταπάρνησις ὡδήγησεν ἡμᾶς καὶ εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον πολιτικὴ ἀνάγκη ἀπῄτησε. Ἂς μὴ σταματήσωμεν λοιπὸν ἕως ἐδῶ, ἀλλὰ μὲ τὸ αὐτὸ αἴσθημα ἂς παραδεχθῶμεν καὶ τὴν ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐπενεχθεῖσαν τροπολογίαν, ἥτις οὐδεμίαν ἔχει σημασίαν, διότι εἰς ἄλλος νόμος δύναται νὰ τὴν ἐξαφανίσῃ, καὶ οὕτω νὰ μὴ διασωθῇ εἰμὴ μόνη ἡ ἰδέα, ὅτι τινὲς γερουσιασταὶ δὲν ἠγάπησαν εἰμὴ τὰς 500 δραχμάς.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι δὲν παραδέχεται καθ' ὁλοκληρίαν τὴν περὶ Γερουσίας ἰδέαν τοῦ προαγορεύσαντος. Ὁμολογεῖ ὅτι ἡ Βουλὴ κατανοήσασα τὸ ὠφέλιμον τῆς συντηρητικότητος, ἔδωκεν εἰς τὴν κυβέρνησιν πᾶσαν συνδρομὴν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ Ἔθνους καὶ ἐδείξε τὴν μᾶλλον ἀξιέπαινον διαγωγήν. Ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι τὴν ἐναντίαν διαγωγὴν ἠσπάσθη ἡ Γερουσία. Τὴν ἰδέαν αὐτὴν ἀποκρούει μετὰ πεποιθήσεως· ἂν δέ τινες τῶν ΚΚ. γερουσιαστῶν εἶχον ἐπί τινων κυβερνητικῶν προτάσεων ἐναντίαν ἰδέαν καὶ ἔφερον τὰς παρατηρήσεις των, τοῦτο ἠδύνατο καὶ ὁλόκληρος ἡ Γερουσία νὰ πράξῃ χωρὶς ποτὲ νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἐξώκειλε τοῦ προορισμοῦ της. Ὀφείλει μολαταῦτα νὰ παρατη-

ρήσῃ ὅτι ἡ πλειοψηφία τοῦ Σώματος ὑπεστήριξε πάντοτε τὰς προτάσεις τῆς Κυβερνήσεως.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 2 ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 2. Ἕκαστος γερουσιαστὴς λαμβάνει σύνταξιν δραχμῶν πεντακοσίων, ἀριθ. 500, κατὰ μῆνα, καθ' ὃν χρόνον δὲν εἶναι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων της συγκεκλημένη ἡ Γερουσία·

Ἰδιαίτερος νόμος θέλει ὁρίσει τὰ περὶ συντάξεως τῶν μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν προσόντων τοῦ γερουσιαστοῦ νόμου διορισθησομένων γερουσιαστῶν.

Ἐὰν γερουσιαστής τις διατελῇ ἐν ἐμμίσθῳ ὑπηρεσίᾳ, ἢ λαμβάνῃ ἤδη ἄλλην σύνταξιν, ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 126 τοῦ νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ.»

Ἀκολούθως ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Ματθαῖον καὶ Α. Λύγερινὸν ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων 66 κατὰ 3 ἀρνηθέντων 4.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ περὶ διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων ὑποβληθὲν νομοσχέδιον, ὅπως ἐτροπολογήθη παρὰ τῆς Γερουσίας, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . . . Ν	Σωτήριος Στράτος . . . .
Λουκᾶς Λόντος	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Φίλων Φίλωνος . . . . .
Πέτρος Καμπάνης . ἀρνεῖται	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης . ὁμοίως	Νικόλαος Τσέλιος . . . . Ν
Ἀναγνώστης Γιανουλίδης .	Κωνστ. Γριβογεώργης . . . Ν
Δημήτριος Τσόκρης	Δ. Π. Πετροπουλάκης . . . Ν
Γεώργιος Τσόκρης	Γ. Δ. Τσιγκουράκος . . . Ν
Νικόλαος Ἰατρός	Ἀναγν. Παπαθανασίου . . .
Σκαρλάτος Σούτσος	Γεώργιος Κονδύλης . . . . Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . Ν	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . ἀρνεῖται
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . Ν	Βασίλειος Νώνης . . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Σταμάτιος Μήτσας . . . .

Δ. Ζῶτος	Ἰω. Παπαλουκόπουλος . . N
Γ. Γιολδάσης . . . . . N	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . N
Ν. Γρανίτσας . . . . . N	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης	Β. Π. Δημητρακόπουλος . .
Σ. Χ. Στεφανόπουλος, ἀρνεῖται	Ἀναγν. Δεδόπουλος . . . .
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Α. Μαυροειδὴς . . . . . N
Σόλων Κρεστενίτης	Γ. Κεράλας . . . . . N
Δημήτριος Ἀθανασίου . . .	Ἀναγν. Τσάκας . . . . . N
Γεώργιος Διαμάντης . . .	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Ν. Δελένδας . . . . . N	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . N
Δ. Γαβρᾶς	Παναγ. Παπατσώνης . . .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . .	Ἰωάννης Προβιλέγιος . . . N
Α. Ν. Πετιμεζᾶς . . . . N	Ἰωάννης Ταταράκης . . N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἰλίας Παπαδαΐος . . . . N	Χ. Σαυμαρίπας . . . . N
Ἀθαν. Δανηλόπουλος . . .	Δ. Δημητρακόπουλος . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . N
Α. Κοντόσταυλος . . . . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Βελισ. Νικολαΐδης . . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάν. Εὐσταθίου . . . . .
Πέτρος Δελιγιάννης	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . .
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . N
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . N
Πρ Κολοκοδίνος	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Π. Χριστόπουλος . . . . N
Γ. Πανοπριφτόπουλος . . .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Μιχ. Τρεανταφυλλόπουλος . .	Νικόλαος Μοσχούλας . . . N
Χρῆστος Ῥάγκος	Σπ. Πήλληκας . . . . . N
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν. Πανουργιὰς . . . . . N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . N	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Σ. Κοπανίτσας . . . . . O	Π. Πατρινὸς . . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . O	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . N
Α. Κορφιωτάκης . . . . O	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου . N
Λουκᾶς Στεράνου . . . . N	Ν. Α. Μιόσασης . . . . . N

Κ. Δαρειώτης	Κυριάκος Πονηρόπουλος . . N
Ἰω. Σκαβέντζος	Δημήτρ. Στάϊκος . . . . N
Γ. Νικολάου	Α. Κιζάνης . . . . .
Γεώργ. Ναύτης . . . . . N	Παντολέων Κουντουριώτης .
Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N	Δημήτριος Μπουδούρης . . N
Ἀντ. Ῥενουάρδος . . . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . . N
Σταμ. Δάρας . . . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N	Γεώργ. Ῥιζόπουλος . . . . N
Παναγιώτης Ψάθας . . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Νικόλαος Κάζος	Αὐγερινὸς Ἀδέρωρ . . . . N
Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .	Α. Μάντσαρης . . . . .

Παρελθὼν ἐνταῦθα ὁ εἰσηγητὴς τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς ἀνέγνω ἔκθεσιν περὶ συμπληρώσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς συζήτησιν, πρακειμένου λόγου περὶ αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν τριῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Σώματος, ἡ Βουλὴ ἐπιφυλάχθη νὰ πράξῃ τοῦτο κατὰ τὴν λῆξιν τῆς Συνόδου, τηροῦσα τὴν ὑπὲρ αὐτῶν καθωρισμένην τάξιν.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν ἐπιφυλαξιν ταύτην τῆς Βουλῆς, καὶ συμμορφουμένη μὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 106 τοῦ κανονισμοῦ, γνωμοδοτεῖ καὶ συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὰ ἑξῆς·

α') Νὰ δοθῶσι πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας τῶν τριῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων Κ. Μιχαὴλ Παρίση, Γ. Παράσχου καὶ Σ. Σοφιανοῦ δρ. 2400.

β') Νὰ δοθῶσιν ἐπίσης εἰς τοὺς ὑπαλλήλους Ἰω. Πηλείδην καὶ Δ. Ῥαΐσην . . . . . δρ. 600.

γ') Εἰς τὸν εὐταξίαν Α. Χριστοδούκαν . . . . » 400.

δ') Εἰς τοὺς ἀρχαίους κλητῆρας . . . . . » 500.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Π. Χριστόπουλος, Ἠλ. Παπαδαΐος, Ἐμμ. Ἀντίπας,
Ν. Α. Βαρβαρῆγος, Λουκᾶς Στέρανος.»

Πολλῶν δὲ ὑποστηριξάντων τὴν ἀνωτέρω ἔκθεσιν, ὁ πρόεδρος παρατηρήσας ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης, ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐπιψήφισίν της, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ

Οἱ γραμματεῖς
Α. Ν. Πετιμεζᾶς
Σ. Κοπανίτσας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΘ'.

Τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικά, ἐπὶ τῶν ὁποίων λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι παρὰ πάντα ἄλλον γαθάνθη ἴσως αὐτὸς τὰ ἐν τῷ ἑτέρῳ περιβόλῳ λεχθέντα, καὶ εἶχον δίκαιον πάντες νὰ ἀγανακτήσωσι δι' αὐτὰ καὶ ἐπικρίνωσι τὴν διαγωγὴν τοῦ γερουσιαστοῦ δι' ὅσους ἐξέρραπε λόγους, τοὺς ὁποίους δίκτιον ἦτο ν' ἀναγκασθῇ ὑπὸ τῆς Γερουσίας ν' ἀνακαλέσῃ. Ἀλλ' ἐν μιᾷ τοσοῦτον ζωηρᾷ συζητήσει διέφυγον ἴσως τὴν προσοχὴν τοῦ Σώματος αἱ φράσεις ἐκεῖναι, καὶ διὰ τοῦτο ἐσίγησε μὲν τότε, ἀλλ' ἀκολούθως ἐξήλειψεν αὐτὰς ἐκ τῶν πρακτικῶν, ἀποδοκιμάσασα οὕτω τὰ ὑπὸ τοῦ γερουσιαστοῦ λεχθέντα· Φρονεῖ λοιπὸν ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ ὀφείλει εἰς τὸ αὐτὸ νὰ προέλθῃ μέτρον, διότι τοιαῦται ἐκφράσεις μένουσι ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ἐμφαίνουσι μίαν τινα ψυχρότητα μεταξὺ τῶν δύω Σωμάτων, ἥτις δὲν πρέπει νὰ προέλθῃ ἐκ τῆς Βουλῆς, καὶ διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὸ Σῶμα νὰ συναινέσῃ εἰς τὴν ἐξάλειψιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐκφράσεων.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι οὐχὶ ἔργον ἦτο νὰ μὴ γείνῃ λόγος σήμερον ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀλλὰ ν' ἀρκεσθῇ τὸ Σῶμα εἰς ὅ,τι χθὲς ἐρρέθη. Διὸ παραπονεῖται κατὰ τοῦ σαναδέλφου του βουλευτοῦ Ἐπιδ. Λιμηρᾶς, ὅστις ἐπανέφερε τὸ ζήτημα καὶ ἠθέλησεν ἐκ τῶν χθὲς λεχθέντων νὰ ὑποθέσῃ ῥῆξιν τινα ἀνύπαρκτον μεταξὺ τῶν δύω Σωμάτων. Οἱ χθὲς ἀγορεύσαντες ἠτιάθησαν τῶν ἐκφράσεων τοῦ γερουσιαστοῦ, αἵτινες ἄνευ ἴσως συνειδήσεως καὶ γνώσεως αὐτοῦ ἐρρέθησαν. Προκαλεῖ λοιπὸν σήμερον πάντας τοὺς βουλευτὰς νὰ ὁμολογήσωσιν ὅτι δὲν εἴχομεν σκοπὸν γὰ προσάψωμεν μῶμον κατὰ τοῦ ἄλλου Σώματος, ἀλλὰ ν' ἀποκρούσωμεν τὴν ὑπὸ τοῦ γερουσιαστοῦ ἀποδοθεῖσαν εἰς τὴν Βουλὴν μομφήν.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἀρκεσθεῖσα εἰς τὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, παρεδέχθη νὰ μείνωσι τὰ πρακτικὰ ὡς ἀνεγνώσθησαν.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ μισθοδοσίας τοῦ ἐφόρου τῆς δημοσίας καὶ τῆς τοῦ Πανεπιστημίου Βιβλιοθήκης, ἔχον οὕτω·

ΟΘΩΝ κτλ.

«Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῇ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι, τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ὁ Βασιλεύς
ΑΜΑΛΙΑ.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοῤῥώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ὁ μισθὸς τοῦ ἐφόρου τῆς τε δημοσίας καὶ τῆς τοῦ Πανεπιστημίου Βιβλιοθήκης προσδιορίζεται ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους εἰς δραχμὰς τετρακοσίας κατὰ μῆνα.

Ὁπαρὸν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Διεσάφησε δὲ ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος μισθοδοσία εἶχεν ὁρισθῇ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἀλλ' ἐνόμισε καλὸν νὰ φέρῃ ἐπὶ τούτῳ καὶ τὸ ἀναγκαῖον νομοσχέδιον.

Οὕτω δὲ ἀποδεξαμένης τῆς Βουλῆς τὴν ἄμεσον τοῦ νομοσχεδίου συζήτησιν ὡς κατεπείγοντος, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Κοπανίτσαν καὶ Π. Χρυσοβέργην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων **71**.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐφόρου τῆς δημ. βιβλιοθήκης, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν	Σόλων Κρεστενίτης	
Λουκᾶς Λόντος		Δημήτριος Ἀθανασίου	
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Γεώργιος Διαμάντης	
Πέτρος Καιπάνης	Ν	Ν. Δελένδας	Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Δ. Γαβρᾶς	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Δημήτριος Τσόκρης		Θ. Λ. Ζαΐμης	
Γεώργιος Τσόκρης		Λεωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
Νικόλαος Ἰατρὸς		Χ. Θεοχαράπουλης	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ἠλ. Παπαδαῖος	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Ἀθαν. Δανηλόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Σταῦρος Βλάχος		Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος		Δ. Κοντόσταυλος	Ν
Σωτήριος Στράτος		Βελισ. Νικολαΐδης	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ἰωάννης Μπαλάφας	
Φίλων Φίλωνος		Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Νικόλαος Μπούκουρας	
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Π. Κολποδῖνος	
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Ἐμ. Ἀντίπας	Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου		Γ. Πανοπιρτόπουλος	
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Μ. Τριανταφυλλόπουλος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν	Χρῆστος Ράγκος	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος	
Βασίλειος Νώνης	Ν	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	Ν
Σταμάτ. Μήτσας	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Δ. Ζῶτος		Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν
Γ. Γιολδάσης	Ν	Σ. Κοπανίτσας	Ν
Ν. Γρανίτσας		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Αὐσανδρος Βιλαέτης		Α. Κορφιωτάκης	Ν
Στέφ. Στεφανόπουλος	Ν	Γ. Γιατράκος	Ν
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Ν	Λουκᾶς Στεφάνου	Ν

Ἰω. Παπαλουκόπουλος	Ν	Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	Ν	Εὐθ. Κεχαγιάς	Ν
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Σιδ. Πράτσικας	
Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν	Π. Πατρινός	
Ἀναγ. Δεδόπουλος		Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Ν
Α. Μαυροειδὴς		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν
Γ. Κεφάλας	Ν	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	Ν
Ἀναγ. Τσάκας	Ν	Ν. Α. Μπάτασης	Ν
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος		Κ. Δαρειώτης	
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	Ν	Ἰω. Σκαβέντσος	
Παναγ. Παπατσώνης		Γ. Νικολάου	
Σπ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γεώργιος Ναύτης	Ν
Ἰω. Προβιλέγιος	Ν	Μιχαὴλ Σολωμός	Ν
Ἰω. Ταταράκης		Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν
Σ. Βαρότσης	Ν	Στ. Δάρας	Ν
Χ. Σουμαρίπας		Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Δ. Δημητρακόπουλος	Ν	Παναγ. Ψάθης	Ν
Π. Χρυσοβέργης	Ν	Νικόλαος Νάζος	
Α. Παπαδημητριάδης	Ν	Ἀναγ. Παπατσώρης	Ν
Δ. Κοκοτάκης	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης		Κ. Πανηρόπουλος	Ν
Ἰωάννης Εὐσταθίου		Δημήτριος Στεΐκος	Ν
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης		Α. Κιζάνης	
Γεώρ. Μπάνης		Παντολ. Κουντουριώτης	Ν
Νικόλαος Πιεράκος	Ν	Δημήτριος Βουδούρης	
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Σταμάτιος Γ. Δοκός	
Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	Ν
Π. Χριστόπουλος	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	
Π. Κανελλόπουλος		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	Ν
Ν. Μοσχούλας	Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	
Σπ. Πήλληκας	Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Νάκος Πανουργιᾶς	Ν	Α. Μάντσαρης	

Ἀναγνωσθὲν δὲ ἐγένετο δεκτὸν τὸ **1** καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως.

Γενομένης δὲ ὁμοίας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ψηφοφορίας καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ καθ' ὁμοιον τῷ προηγηθέντι πρωτόκολλον, διὰ ψήφων ἐπίσης **71**, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν,

Ὁ μισθὸς τοῦ ἐφόρου τῆς τε δημοσίας καὶ τῆς τοῦ Πανεπιστημίου Βιβλιοθήκης προσδιορίζεται ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους εἰς δραχμὰς τετρακοσίας κατὰ μῆνα.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ὑπὲρ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς ἀναγνωσθείσης χθὲς ἐκθέσεως, ἥτις ὑποστηριχθεῖσα παρὰ πάντων, ἐγένετο δεκτὴ δι' ἀναστάσεως, ἔχουσα ὡς ἑξῆς·

«α) Νὰ δοθῶσι πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας τῶν τριῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων Κ. Κ. Μιχ. Παρίση. Γ. Παράσχου καὶ Σ. Σαριανοῦ, καθ' ὅλην τὴν Σύνοδον δραχ. 2400.

β) Νὰ δοθῶσιν ἐπίσης εἰς τοὺς δύο ὑπαλλήλους Ἰωάν. Ηλιείδην καὶ Α. Ῥαΐσην δρ. 600.

γ) Εἰς τὸν εὐτάξιαν Α. Χριστοδούλαν δρ. 400 καὶ

δ) Εἰς τοὺς κλητῆρας τῆς Βουλῆς δρ. 500. Ἀνέρχεται δ' ἐπὶ τούτῳ πίστωσιν δραχ. τριῶν χιλιάδων ἐννεακοσίων.»

Ἐπὶ τῇ προτάσει δέ τινος ἡ Βουλὴ ἐνέκρινε νὰ δοθῶσιν ὡσαύτως καὶ εἰς τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν τοῦ Γραφείου, ἤτοι εἰς τοὺς γραφεῖς Ν. Παππούκην, Α. Εὐγενίδην, Α. Ἀποστολίδην, Β. Καραβελόπουλον καὶ Γ. Πέρην, δραχ. 600.

Ἐπὶ τῇ προτάσει ἑτέρου, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ δοθῶσιν εἰς τὴν χήραν τοῦ ἀποβιώσαντος βουλευτοῦ Δ. Πουλικάκου δι' ἀποζημίωσιν αὐτοῦ κατὰ τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον, Μάϊον καὶ Ἰούνιον τ. ἔ. καθ' οὓς διετέλει ἀσθενῆς, δραχ. 345.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπὶ τῶν βουλευτικῶν ἔργων τῆς λησθείσης Συνόδου, ἔχουσαν οὕτω·

Κύριοι Βουλευταί!

«Ἀναδειχθεὶς διὰ τῆς ἐκλογῆς ὑμῶν πρόεδρος τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν λήξασαν ἤδη σύνοδον ἐξετίμησα δεόντως τὴν ἐμβρίθειαν τῶν ἔργων, τὰ ὁποῖα ἡ ἐμπιστοσύνη σας μοὶ ἀνέθηκε καὶ πᾶσαν κατέβαλον προσπάθειαν διὰ τὴν μετὰ ζήλου ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων μου.

Ἡ Βουλή. Κύριοι! καιρίως λυπηθεῖσα διὰ τὴν πρόσκαιρον ἀποδημίαν τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως, καὶ συναισθανομένη τὰς κυβερνητικὰς δυσχερείας τῆς ἐποχῆς ταύτης καὶ

τὰς περιστάσεις τοῦ Ἔθνους, ἐπανεπαύετο μετὰ πληρεστάτης ἐμπιστοσύνης εἰς τὴν πατρικὴν περὶ τοῦ ἔθνους μέριμναν καὶ τὴν ἕξοχον σύνεσιν τῆς Σεβαστῆς ἡμῶν Βασιλίσσης, καὶ μετὰ ἀπαραδειγματίστου προθυμίας προσερέρθη εἰς τὴν συζήτησιν τῶν νομοσχεδίων, τὰ ὁποῖα τὸ ὑπουργεῖον ὑπέβαλε πρὸς συμπλήρωσιν καὶ βελτίωσιν τῶν νόμων τῆς πατρίδος ἡμῶν.

Ἦτε διοικητικὴ, οἰκονομικὴ καὶ δικαστικὴ νομοθεσία ἡμῶν ἐμπεριέχουσα ἐλλείψεις καὶ ἀτελείας, τὰς ὁποίας ἡ πρόοδος τῶν φώτων, ἡ ἀνάπτυξις τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν σχέσεων καταδεικνύουσιν, κατεπειγόντως ἐπροκάλεσε τοὺς νόμους, τοὺς ὁποίους μετὰ μεγίστης σπουδῆς καὶ μετὰ ἀκαμάτου ζήλου ἐσυζητήσατε καὶ ἐψηφίσατε, διὸ καὶ πολλὰς χάριτας ὀφείλουσιν εἰς ὑμᾶς οἱ λαοί, τοὺς ὁποίους ἐντίμως ἀντιπροσωπεύσατε, καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων ἐπανέρχεσθε.

Μολονότι σπουδαῖα εἶναι ἐν γένει τὰ κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην ἔργα τῆς Βουλῆς, ἀξιομνημόνευτος εἶναι ἰδίως ἡ προθυμία αὐτῆς εἰς τὸ νὰ χορηγήσῃ ὅλα τὰ θεωρηθέντα ἀναγκαῖα μέσα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐπιδεξίων μέτρων, τὰ ὁποῖα ἐπιτυχῶς ἡ Κυβέρνησις μετεχειρίσθη διὰ νὰ ἐπαναγάγῃ τὴν ἰσχὺν τῶν νόμων καὶ τὴν ἐσωτερικὴν ἀσφάλειαν εἰς τὸ Κράτος, ἄνευ τῆς ὁποίας καθικάστην ἦτο ἡ τιμὴ καὶ ἡ περιουσία τῶν πολιτῶν διακινδυνεύουσα.

Ἡ σπουδαιότης τῶν ὑποβληθέντων νομοσχεδίων, καὶ ἡ διαφορὰ τῶν ἰδεῶν, ἀναγκαίως συνέπειται τῆς ἐλευθέρας συζητήσεως καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν βουλευτῶν, ἐπέφερον ἐπὶ τινων ζητημάτων διχογνωμίαν, ἀλλ' ἡ καθ' ὅλην τὴν σύνοδον ἐπικρατήσασα ἑνότης τοῦ πολιτικοῦ φρονήματος καὶ ἡ σύμπνοια εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν εὐημερίαν καὶ τὴν τιμὴν τῆς Πατρίδος καὶ τοῦ Θρόνου, ἀπεικονίζουσι καὶ τὸν κατὰ τὰς περιστάσεις ταύτας γενικὸν σύνδεσμον τοῦ ἔθνους.

Ἐκτὸς τῶν προϋπολογισμένων τῶν εἰσόδων καὶ ἐξόδων τῶν χρήσεων τῶν 1856 καὶ 1857, ὑπεβλήθησαν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην νομοσχεδία 99, ἐξ ὧν ἐψηφίσθησαν μὲν 95, ἔμειναν δὲ ἀκρεμῆ διὰ τὴν ἔλλειψιν τοῦ χρόνου 4, τὸ περὶ ὑδάτων, τὸ περὶ τελωνιακοῦ δασμολογίου, τὸ περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ 1852 καὶ τὸ περὶ συντάξεως τῶν ὑπαλλήλων.

Ἡ μετ' ἀληθοῦς πατριωτισμοῦ καὶ πλήρους αὐταπαρνήσεως παραδοχὴ τοῦ περὶ διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων νομοσχεδίου, τοσοῦτον ἀναγκαίου ἀποδειχθέντος πρὸς τὴν ῥύθμι-

σιν τῶν ἔργων τῶν Βουλῶν, καὶ πρὸς διευκόλυνσιν τῆς κυβερνητικῆς πορείας περιποιεῖ μεγίστην τιμὴν εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἔθνους.

Μετὰ τὴν σύντομον ταύτην ἔκθεσιν περὶ τῶν ἔργων τῆς Βουλῆς, θεωρῶ καθῆκόν μου ν' ἀναφέρω καὶ περὶ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ γραφείου.

Ἐκ τῶν παρ' ὑμῶν ψηφισθέντων κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην ἐξόδων ἐδαπανήθησαν εἰς ἀγορὰν βιβλίων καὶ εἰς συνδρομὰς διαφόρων συγγραμμάτων δραχ. 9,798, πλουτισθέντος οὕτω τοῦ ἀναγνωστορίου τῆς Βουλῆς μὲ διάφορα νέα βιβλία.

Τὸ κιβώτιον, τὸ περιέχον τὸ Σύνταγμα κατετέθη πρὸ πολλοῦ εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον.

Τὰ ἔγγραφα τῆς ἱερᾶς ἡμῶν ἐπαναστάσεως, πολύτιμον κειμήλιον τῆς ἱστορίας τῆς ἐνδόξου παλιγγενεσίας ἡμῶν, ἅτινα ἐφείλκυσαν τὴν μέριμναν τῆς Βουλῆς, συλλεχθέντα τῇ ἀξιεπαίνῳ φροντίδι τῆς ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ προκατόχου προέδρου συσταθείσης ἐπιτροπῆς, συγκειμένης παρὰ τῶν ΚΚ. Ρ. Παλαμίδη, Ἰω. Κολοκοτρώνη, Σ. Βλάχου, Θ. Α. Ζαΐμη, Σ. Πήλλκα, Γ. Ναύτου καὶ Ν. Νάζου ἐτέθησαν ἤδη ὑπὸ τὰ πιεστήρια τῆς Βασ. τυπογραφίας καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀποτελέσουσιν ἀξιόλογον καὶ χρήσιμον συλλογήν.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ γραφείου τῆς Βουλῆς καθ' ὅλην τὴν πολυάσχολον ταύτην σύνοδον διεξήχθη, ὡς πάντες γινώσκετε, μετὰ δραστηριότητος καὶ πλήρους ἀκριβείας ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ Κ. Μ. Παρίση, τοῦ καὶ κατὰ τὰς προλαβούσας περιόδους ἐπαξίως διευθύναντος τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην. Τὸν ἀρχαῖον τοῦτον ὑπάλληλον συνιστῶν κἀγὼ εἰς τὴν Βουλὴν ἐκπληρῶ καθῆκον δικαιοσύνης.

Οἱ συντάκται τῶν πρακτικῶν Γ. Παράσχος καὶ Σ. Σοφιανὸς ἐξεπλήρωσαν τὰ ἔργα των μετὰ ζήλου καὶ ἱκανότητος.

Ἄξιοι ἐπαίνου εἰσὶν καὶ οἱ ὑπάλληλοι Δ. Ῥαΐσης καὶ Ἰω. Ηηλείδης διὰ τὴν προθυμίαν των περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν των.

Περὶ τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ δὲν φέρω τὸν λόγον, διότι τοιοῦτον μόνιμον, ὡς γινώσκετε, δὲν ὑπῆρξε· ἐκτὸς τεσσάρων βοηθῶν, οἵτινες ἀληθῶς διετέλεσαν καθ' ὅλην τὴν σύνοδον καὶ ἐδικαίωσαν τὴν ἐκλογήν των, τὸ λοιπὸν ἀπετελεῖτο ὡς καὶ τὸ παρελθόν, ἀπὸ ἐνδεεῖς σπουδαστὰς τῶν ἐνταῦθα ἐκπαιδευτηρίων ὀλίγον ἢ μηδόλως σχεδὸν ἐργασθέντας· τὸ προεδρεῖον παρηκολούθησε τὸ μέτρον τοῦτο ἐπί τινα χρόνον μέχρις οὗ τελευταῖον τὸ κατήργησεν, ὡς παρέχον δυσχερείας εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ γραφείου, καὶ δίδον ἀφορμὴν εἰς αἰτιάσεις.

Τὰ προϋπολογισθέντα ἔξοδα τῆς Βουλῆς καθ' ὅλην τὴν σύνοδον ἀνέβησαν, ὡς δὲν ἀγνοεῖτε, εἰς δραχμὰς 372,751, ἐξ ὧν ἐδαπανήθησαν εἰς βουλευτικὰς ἀποζημιώσεις, μισθοὺς ὑπαλλήλων κλπ. δραχ. 356,459 καὶ κατελείφθη ὑπόλοιπον δραχ. 16,304.

Ἡ διαχείρισις αὕτη γενομένη ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπῆς, ὑπῆρξεν ἀκριβεστάτη, ὁ δὲ ἀξιότιμος ταμίας Κ. Λιβέρως κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς τὴν τήρησιν τῆς τάξεως καὶ τῆς οἰκονομίας.

Τὰ πρακτικὰ τῆς συνόδου ἐκτυπούμενα ὀσονούπω, καὶ ἀποτελέσοντα τρεῖς ὀγκώδεις τόμους θέλουν κατὰ τὸν κανονισμὸν σᾶς παραδοθῆ, τὰ δὲ χειρόγραφα αὐτῶν ὑποβληθῆ εἰς τὴν ὑπογραφήν σας.

Περαίνων ΚΚ. τὸν λόγον ἐπιτρέψατέ μοι νὰ προσθέσω ὅτι, τὸ κατ' ἐμὲ κατέβαλον πᾶσαν προσπάθειαν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνατεθέντων μοι ἔργων, τῶν ὁποίων ἡ διεξαγωγὴ ἀπέβαινε δυσχερὴς ἄνευ τῆς προθύμου συνδρομῆς ὑμῶν, καὶ τῆς συμπράξεως τῶν ἀξιοτίμων μελῶν τοῦ προεδρείου διὰ τὴν ὁποίαν ἀπονέμω ἀποχαιρετῶν ὑμᾶς, τὴν ἄπειραν εὐγνωμοσύνην μου.»

Τελευταῖον ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῇ προτάσει τινός, ἀπεφήνατο ὁμοφώνως νὰ ἐκφρασθῶσιν αἱ εὐχαριστίαι τοῦ Σώματος εἰς τὸν πρόεδρον αὐτῆς διὰ τὴν ἀκριβῆ καὶ εὔστοχον ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του, ὡς καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ προεδρείου.

Οὕτω δὲ ἑτοιμασθέντα καὶ ἀναγνωσθέντα τὰ πρακτικά, ἐνεκρίθησαν καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ὁ Πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ν. Καίρης
Δ. Ν. Πετιμεζάς

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΑ'.

Τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς εἰσήγαγε τὸ περὶ μεταγραφῆς νομοσχέδιον, τροποποιηθὲν ὑπὸ τῆς Γερουσίας.

Οὕτω δὲ ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1, 3 καὶ 9 ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως ὡς ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐτροποποιήθησαν, ἔχοντα οὕτω·

« Ἄρθρ. 1. Μεταγράφονται εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ὑποθηκῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖνται τὰ ἀκίνητα·

α) Αἱ μεταξὺ ζώντων πράξεις, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν προικοσυμφώνων αἱ ἀντικείμενον ἔχουσαι·

1. Μεταβίβασιν κυριότητος ἀκινήτων, ἐμφυτεύσεως ἢ ἐπιφανείας.

2. Σύστασιν οἱασδήποτε δουλείας.

3. Παραίτησιν τοιούτων δικαιωμάτων.

β) Αἱ παντὸς εἴδους κατακυρώσεις τῶν προειρημένων δικαιωμάτων, καὶ αἱ δικαστικαὶ περὶ διανεμῆς αὐτῶν ἐκθέσεις·

Ἄρθρ. 3. Πᾶσα ἀπόφασις, δι' ἧς πρᾶξις μεταγεγραμμένη κηρύττεται ἄκυρος, διαλελυμένη, ἢ διερρηγμένη, διατάττει νὰ γίνεται αὐτῆς μνεία ἐν τῷ περιθωρίῳ τῆς μεταγεγραμμένης πράξεως ἐντὸς μηνός, ἀφ' ἧς κατασταθῇ τελεσίδικος.

Ὁ δικηγόρος τοῦ διαδίκου, ὑπὲρ οὗ ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεδόθη καὶ μὴ ὑπάρχοντος δικηγόρου, ὁ διάδικος αὐτὸς ὀφείλει, ἐπὶ χρηματικῇ ποινῇ πεντήκοντα μέχρι διακοσίων δραχμῶν, νὰ νὰ φροντίζῃ περὶ ἐκτελέσεως τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἐγχειρίζων σημείωσιν περὶ τούτου, ὑπογεγραμμένην παρ' αὐτοῦ, εἰς τὸν ὑποθηκοφύλακα, ὅστις δίδει αὐτῷ ἀπόδειξιν παραλαβῆς.

Ἡ ποινὴ αὕτη ἐπιβάλλεται κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

Ἄρθρ. 9. Τὰ ἄρθρα 1 καὶ 4 δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς πράξεις τὰς προγενεστέρας τῆς α. Ἰανουαρίου 1857, ἡ δὲ ἰσχὺς καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν κρίνονται κατὰ τοὺς νόμους, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων ἐγένοντο. Αἱ μετὰ τὴν πρώτην ὥραν Ἰανουαρίου 1857 ἀπορράσεις, δι' ὧν ἀποβαίνουσι διαλελυμέναι, ἄκυροι, ἢ διερρηγμέναι αἱ ἀνωτέρω πράξεις, ἐγγράφονται ἐν περιλήψει, φυλαττομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τοῦ 7 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 10 ἄρθρου λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι κατανοῶν ἀφ' ἑνὸς τὸ δύσκολον τῆς θέσεως παντὸς ὅστις ἤθελεν ἀπορασίσει νὰ φέρῃ τὸν λόγον σήμερον ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου πιστεύων, ὅτι ἔχει ἀρρωγὸν τὴν προηγηθεῖσαν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ἂν καὶ δισταζει νὰ πιστεύσῃ, ὅτι θέλει εἶσθαι ἀποτελεσματικὴ ἡ ἀγόρευσις του, θέλει μολαταῦτα φέρει παρατηρήσεις τινας ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου, ἀναμιμνήσκων ὑμῖν συγχρόνως ὅσα κατὰ τὴν

ἐν τῷ περιβόλῳ τούτῳ συζήτησιν ἐρρέθησαν ἄλλοτε. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἰς πολλὰ ἔθνη κατηργήθησαν τὰ πρανόμια τῆς προτιμήσεως, ὡς ἐπίσης ἀληθὲς, ὅτι ἔθνη νομοθετοῦντα πρέπει νὰ ἴχωσιν ὑπ' ὄψιν εἰς τὰς εἰδικὰς περὶ ὧν νομοθετοῦσι περιστάσεις καὶ τὰς τῶν ἄλλων ἐθνῶν νομοθεσίας διὰ ν' ἀνεύρωσι τὸ χρήσιμον. Ἀλλ' εἶναι καὶ ἀρχὴ ἀναλλοίωτος, ὅτι νόμος τις παραδεχθεὶς ἀπὸ ἓν ἔθνος δὲν πρέπει οἱασανίστως νὰ παραδέχηται καὶ ὑπ' ἄλλου. Ἐν Ἑλλάδι θεωρεῖ τὰ δικαιώματα τῆς προτιμήσεως καὶ ὑπὸ τὴν οἰκονομικὴν καὶ ὑπὸ τὴν κοινωνικὴν ἔποψιν ἀναγκαῖα. Ἡ Βουλὴ παραδεχθεῖσα τὴν κατάργησιν τῆς προτιμήσεως τοῦ γείτονος διετήρησε τὰ δικαιώματα τοῦ κοινωνοῦ καὶ περὶ τούτων πρόκειται σήμερον. Οἱ ταῦτα δὲ πολεμήσαντες ἓν προέταξαν ἐπιχείρημα, τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας τῆς ἰδιοκτησίας, καὶ οὐδεὶς ποτε ἠρνήθη ὅτι ἡ ἰδιοκτησία πρέπει νὰ ἦναι ἐλευθέρα, ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦ κοινωνοῦ οὐδόλως περιορίζει τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἰδιοκτησίας, ἡ δ' ἐλευθερία συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἔχῃ τις τὴν ἰδιοκτησίαν καὶ νὰ καρποῦται αὐτῆς. Ἀλλὰ λέγουν, ἡ ἰδιοκτησία δὲν εἶναι ἐλευθέρα, ὅταν ὁ ἰδιοκτήτης δὲν δύναται ν' ἀπαλλοτριώσῃ αὐτήν. Τὸ συμφέρον ὅμως τοῦ ἰδιοκτήτου εἶναι νὰ λάβῃ τὴν ἀξίαν τῆς ἰδιοκτησίας του καὶ ἀδιάφορον ἀπὸ ποίαν αἱ ἀτομικαὶ συμπάθειαι οὐδόλως λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν εἰς τὰς ἀπαλλοτριώσεις, ἀλλ' εἰς μόνον τὰς ὠφελείας. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι ἐκ τῆς καταργήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ κοινωνοῦ θέλουσι προκύψει ζημίαι εἴς τε τὰ κτήματα καὶ τοὺς ἰδιοκτήτας. Κτῆμα τι π. χ. κατέχεται ὑπὸ τριῶν, εἷς δ' ἐξ αὐτῶν δύναται ν' ἀντικαταστήσῃ εἰς τὴν ἀδιαίρετον αὐτὴν ἰδιοκτησίαν τρίτον πρόσωπον, ὅλως ξένον εἰς τοὺς ἄλλους ἰδιοκτήτας, οἵτινες κατὰ συνέπειαν τούτου θέλουν ἴσως ἀναγκασθῇ νὰ διανείμωσι τὸ κτῆμα, ἡ δὲ διανομὴ θέλει συνεπιφέρει μυρίας ζημίας ὡς πρὸς τὴν καλλιέργειαν καὶ τὴν ὕπαρξιν τοῦ κτήματος. Ἐκτὸς τούτου παντὶ γνωστὸν εἶναι ὅτι πολλὰ εἴδη δαπανῶν ἀπαιτοῦνται κατὰ τὸ αὐτὸ ποσὸν διά τε τὸ μικρὸν καὶ διὰ τὸ μεγάλον κτῆμα, καὶ ἑπομένως ὅσον περισσοτέρας δαπάνας ὑποχρεοῦνται οἱ ἰδιοκτῆται νὰ καταβάλωσι διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ κτήματος, τόσῳ περισσότερον ζημιοῦται ἡ ἰδιοκτησία καὶ ἡ κοινωνία· ἡ δὲ καλὴ ἢ ἡ κακὴ οἰκονομικὴ κατάστασις ἔθνους τινὸς χαρακτηρίζεται καὶ ἀπὸ τῶν μεγάλων ἢ μικρῶν δαπανῶν πρὸς τὴν παραγωγήν. Ὅταν λοιπὸν διὰ τῆς καταργήσεως τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος δικαιώματος ἐμποδίσωμεν τὸν κοινωνὸν τοῦ νὰ ἔχῃ τὴν εὐκολίαν νὰ

προσαυξάνῃ εἰς τὴν μερίδα του τὴν μερίδα τοῦ κοινωνοῦ του, τότε ἐμποδίζομεν καὶ τὴν βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως. Ἀλλὰ, θέλουσιν εἴπῃ, τὸ τοιοῦτον δικαίωμα δίδει ἀφορμὴν εἰς εἰκονικότητας, μακρὰς δίκας καὶ ψευδορκίας. Ὁ ἄνθρωπος ὅμως οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ παρακρούῃ τοὺς νόμους, ἀλλὰ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει καὶ νὰ καταστρέψωμεν ἕνα νόμον τοσοῦτον εἰς τὴν κοινωνίαν ἡμῶν ἀναγκαῖον. Τί ὠφελιμώτερον τοῦ σιδήρου, ἀλλὰ καὶ καταστρεπτικώτερον συγχρόνως, διότι δι' αὐτοῦ ἀλληλοκτονοῦνται οἱ ἄνθρωποι· πρέπει λοιπὸν διὰ τοῦτο νὰ καταστρέψωμεν τὸν σίδηρον;

Ὁ χρόνος ὅμως ἐπείγει καὶ ἰδοὺ εἰς λόγος πρὸς παραδοχὴν τῆς ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐπενεχθείσης τροπολογίας. Ἐὰν ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ νόμου ἐπρόκειτο νὰ παραχθῇ ὠφέλεια μεγαλειτέρα τοῦ ἐκ τῆς τροπολογίας προσγινομένου κακοῦ, ὠφείλομεν τότε νὰ παραβλέψωμεν τὸ μικρὸν κακὸν ἀντὶ τῶν μεγάλων ὠφελειῶν. Ἡ χρησιμότης ὅμως τοῦ νόμου θέλει βραδύνει νὰ ρανῇ, καὶ ἐπειδὴ πρόκειται νὰ λάβῃ ἰσχὺν ἀπὸ τῆς ά. τοῦ προσεχοῦς ἔτους φοβεῖται μάλιστα μήπως ἡ Κυβέρνησις ἀναγκασθῇ ν' ἀναστείλῃ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ δι' ἄλλου νόμου καὶ διὰ τοῦτο νομίζει ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ διατηρήσῃ τὸ δικαίωμα τοῦ κοινωνοῦ, ὅστις ἐξ ἀδιαιρέτου μετ' ἄλλου ἔχει ἰδιοκτησίαν τινα.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ὅταν πρῶτον εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν, κατήργει ἐν γένει τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως, ἀλλ' ἐν τῇ Βουλῇ κατὰ τὴν συζήτησιν διετηρήθη τὸ δικαίωμα τοῦ συγκοινωνοῦ, τὸ ὁποῖον ὅμως ἡ Γερουσία κατήργησεν ὡς γέννημα τοῦ μεσαιῶνος καὶ τῶν περιστάσεων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἀλλ' ἀφ' οὗ αἱ περιστάσεις ἐκεῖναι ἐξέλιπον, ἔπρεπε νὰ ἐκλείψῃ καὶ τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον περιορίζει τὸ ἱερὸν δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ κατάργησίς του καθίσταται ἀναγκαία, διότι δίδει ἀφορμὴν καὶ εἰς πορείαν δικῶν, εἰς εἰκονικότητας καὶ ἐπιορκίας. Ὡς πρὸς δὲ τὰ ἀδιαίρετα κτήματα, ὑπάρχουσιν αἱ διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καθ' ἃς τὸ τοιοῦτον κτῆμα δημοπρατεῖται καὶ αἱ τίτινες μένουν ἰσχυραί. Διὰ ταῦτα καὶ διότι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον θέλει προκαλέσει συῤῥοὴν κεφαλαίων καὶ κατὰ συνέπειαν ἐλάττωσιν τῶν τόκων, παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῇ αὐτὸ ὡς ἐτροπολογήθη.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα δὲν παρεδέχθη τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας, μὴ ἀναστάσα,

παρεδέχθη δὲ τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως ὡς ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐτροπολογήθη, καθὼς καὶ τὸ 11 ἄρθρον.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἰλ. Παπαδάτον καὶ Σ. Στεφανόπουλον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὁῖδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων 68 κατὰ μιᾶς ἀρνηθέντος ἑνὸς, ἔχει δ' οὕτω·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Μεταγράφονται εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ὑποθηκῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖνται τὰ ἀκίνητα.

ά) Αἱ μεταξὺ ζώντων πράξεις, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν προικοσυμφώνων, αἱ ἀντικείμενον ἔχουσαι,

1. Μεταβίβασιν κυριότητος ἀκινήτων, ἐμφυτεύσεως ἢ ἐπιφανείας,

2. Σύστασιν οἱασδήποτε δουλείας,

3. Παραίτησιν τοιούτων δικαιωμάτων.

β') Αἱ παντὸς εἴδους κατακυρώσεις τῶν προειρημένων δικαιωμάτων, καὶ αἱ δικαστικαὶ περὶ διανομῆς αὐτῶν ἐκθέσεις.

Ἄρθρ. 2. Οἱ συντάττοντες τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένας πράξεις δημόσιοι ὑπάλληλοι ὀφείλουσι νὰ ἐνθυμίζωσιν εἰς τοὺς συμβαλλομένους τὴν περὶ μεταγραφῆς, κατὰ τὸν παρόντα νόμον ὑποχρέωσιν αὐτῶν καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς παραλείψεως αὐτῆς, καὶ νὰ μνημονεύωσιν ἐν τῇ πράξει τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς εἰρημένης διατάξεως ἐπὶ χρηματικῇ ποινῇ πεντήκοντα μέχρι διακοσίων δραχμῶν, ἐπιβαλλομένῃ ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου, ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰσαγγελέως ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως.

Ἄρθρ. 3. Πᾶσα ἀπόφασις, δι' ἧς πρᾶξις μεταγεγραμμένη κηρύττεται ἄκυρος, διαλελυμένη ἢ διῤῥηγμένη διατάττει νὰ γίνηται αὐτῆς μνεία ἐν τῷ περιθωρείῳ τῆς μεταγεγραμμένης πράξεως ἐντὸς μηνὸς, ἀφ' ἧς κατασταθῇ τελεσίδικος.

Ὁ δικηγόρος τοῦ διαδίκου, ὑπὲρ οὗ ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεδόθη, καὶ μὴ ὑπάρχοντος δικηγόρου, ὁ διάδικος αὐτὸς ὀφείλει ἐπὶ χρηματικῇ ποινῇ πεντήκοντα μέχρι διακοσίων δραχμῶν, νὰ φροντίζῃ περὶ ἐκτελέσεως τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἐγχειρίζων

σημείωσιν περὶ τούτου, ὑπογεγραμμένην παρ' αὐτοῦ, εἰς τὸν ὑποθηκοφύλακα, ὅστις δίδει αὐτῷ ἀπόδειξιν παραλαβῆς.

Ἡ ποινὴ αὕτη ἐπιβάλλεται κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

Ἄρθρ. 4. Μόνη ἡ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου γενομένη μεταγραφὴ ἐπάγεται κατὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ πρώτου ἄρθρου καὶ τὴν μεταβίβασιν τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων, καὶ τὴν μεταβίβασιν ἢ σύστασιν τῶν λοιπῶν ἐπ' αὐτῶν πραγματικῶν δικαιωμάτων, μὴ προσαπαιτουμένης ἐπὶ τούτῳ παραδόσεως.

Ἄρθρ. 5. Τὰ βιβλία τῶν μεταγραφῶν εἶσι δημόσια, ὁ δὲ φύλαξ αὐτῶν ὀφείλει νὰ δίδῃ πρὸς τὸν αἰτοῦντα ἀντίγραφα ἢ περιλήψεις ἀκριβεῖς τῶν περιεχομένων, ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ εὐθύνῃ.

Ἄρθρ. 6. Ἐὰν συμπέσῃ συρροὴ πολλῶν μεταγραφῶν, ὁ δὲ φύλαξ τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν δὲν δύνηται ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας νὰ τὰς μεταγράψῃ ὅλας, συντάσσει ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ ἔκθεσιν διὰ τὰς μὴ καταχωρισθείσας, σημειώσας αὐτὰς κατὰ τὴν τάξιν τῆς προσαγωγῆς των.

Ἡ καταχώρισις αὐτῶν εἰς τὸ βιβλίον τῶν μεταγραφῶν γίνεται, καθ' ἣν τάξιν ἐνεγράφησαν εἰς τὴν ἔκθεσιν, ὁ δὲ φύλαξ πρὶν μεταγράψῃ αὐτὰς δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς ἄλλας μεταγραφάς. Αἱ ταιαῦται μεταγραφαὶ λογίζονται ὡς γενόμεναι ἀπὸ τῆς συντάξεως τῆς εἰρημένης ἐκθέσεως.

Ἄρθρ. 7. Μεταξὺ πολλῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν γενομένων μεταγραφῶν περὶ δικαιωμάτων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀκινήτου, προτιμᾶται ἡ στηριζομένη εἰς τίτλον ἀρχαιότερον.

Ἄρθρ. 8. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 1857.

Ἄρθρ. 9. Τὰ ἄρθρα 1 καὶ 4 δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς πράξεις τὰς προγενεστέρας τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 1857, ἡ δὲ ἰσχὺς καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν κρίνονται κατὰ τοὺς νόμους ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων ἐγένοντο. Αἱ μετὰ τὴν πρώτην ὅμως Ἰανουαρίου 1857 ἀποφάσεις, δι' ὧν ἀπιβαίνουσι διαλελυμέναι, ἄκυροι ἢ διεγγεγραμμέναι, αἱ ἀνωτέρω πράξεις, ἐγγράφονται ἐν περιλήψει, φυλαττομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 10. Αἱ περὶ προτιμήσεως διατάξεις, αἱ περιεχόμεναι εἰς τὸ βιβλίον Γ', τίτλον 3 τῆς ἐξαβίβλου τοῦ Ἀρμενοπούλου καὶ τὰ περὶ ταύτης ἔθιμα καταργοῦνται. Τὰ δὲ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἀποκτηθέντα δικαιώματα

προτιμήσεως παραγράφονται, ἂν ἡ ἀγωγὴ δὲν κινηθῇ ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου. Ἡ ἀγωγὴ ὅμως αὕτη δὲν παραβλάπτει τὰ μετὰ τοὺς ἓξ μῆνας ἀποκτώμενα ἐπὶ τοῦ κτήματος πραγματικὰ δικαιώματα ἂν αὐτὴ δὲν προσημειωθῇ ἐν τοῖς βιβλίοις μίαν ἡμέραν πρὸ τῆς μεταγραφῆς αὐτῶν.

Ἄρθρ. 11. Διὰ πᾶσαν μεταγραφὴν πληρόνονται εἰς τὸν φύλακα τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν δύω δραχμαί, ἐὰν τὸ πρὸς μεταγραφὴν προσαγόμενον ἔγγραφον δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ ἓν φύλλον, διὰ πᾶν δὲ ἐπόμενον φύλλον, καὶ διὰ πᾶσαν ἐγγραφὴν ἀποφάσεως ἢ προσημειώσεως εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 3, 9 καὶ 11 πληρόνεται δραχμὴ μία, διὰ δὲ τὰ ἀντίγραφα καὶ τὰς περιλήψεις ὁ φύλαξ τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν λαμβάνει τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας τοῦ χαρτοσήμου, ἐφ' οὗ ἐγράφησαν ταῦτα.

Ἄρθρ. 12. Καταργοῦνται προσέτι, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

1. Τὸ δικαίωμα τῶν γυναικῶν τῶν ἀνηλίκων καὶ τῶν γραπτωτῶν, πρὸς διεκδίκησιν τῶν διὰ προικῴων χρημάτων, τῶν ἀνηλίκων ἢ τῶν στρατιωτικῶν, τοῦ συζύγου, τῶν ἐπιτρόπων ἢ τῶν κηδεμόνων, τῶν διαχειριστῶν ἐν ἰδίῳ αὐτῶν ὀνόματι ἀποκτηθέντων πραγμάτων.

2. Τὸ δικαίωμα τῆς γυναικὸς πρὸς διεκδίκησιν τῶν διατεθειμένων πραγμάτων τῆς προικός.

3. Τὸ δικαίωμα τῶν συζύγων πρὸς διεκδίκησιν τῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ὁ εἷς ἀπέκτησεν ἐκ χρημάτων δωρηθέντων αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἑτέρου.

4. Τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 940 ἀρ. 7, τῆς πολιτ. δικονομίας προνόμιον τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῶν ἀκινήτων κτημάτων διὰ τὰς ἀπαιτήσεις ἐμμέσων φόρων μεταγενεστέρων τῆς ἐπὶ τῶν μεταγεγραμμένων κτημάτων ἐγγραφῆς ὑποθήκης.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ περὶ μεταγραφῆς κλπ. νομοσχέδιον, ὅπως παρὰ τῆς Γερουσίας ἐτροποποιήθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Πέτρος Καμπάνης . . . . Ν
Λουκᾶς Λόντος . . . . . Ν	Νικόλαος Π. Καΐρης . . . Ν

Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Δημήτριος Τσάκρης		Ἰωάννης Ζάρκος	N
Γεώργιος Τσάκρης		Α. Κοντόσταυλος	N
Νικόλαος Ἰατρός		Βελ. Νικολαΐδης	
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ἰωάννης Μπαλάφας	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N	Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Σταῦρος Βλάχος		Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Ἀνδρίας Ἴσκος		Νικόλαος Μπούκουρας	
Σωτήριος Στράτος		Π. Κολποδῖνος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ἐμ. Ἀντίπας	N
Φίλων Φίλωνος		Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	
Ἀντώνιος Γ. Γρίβας		Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος	N	Χρῆστος Ῥάγκος	
Κωνστ. Γριβογεώργης	N	Εὐθ. Κανελλόπουλος	
Δ. Π. Πετροπουλάκης	N	Ἐμμ. Τσοῦχλος	N
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	N	Νικόλαος Ματθαίου	N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου.	N	Ν. Χ. Παναγιώτου	N
Γεώργιος Κονδύλης	N	Σ. Κοπανίτσας	N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	N	Ἐμμ. Μελετόπουλος	N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	N	Α. Κορφιωτάκης	N
Βασίλειος Νόνης	N	Γ. Γιατράκος	N
Σταμάτης Μήτσας	N	Λουκᾶς Στεφάνου	N
Δημήτριος Ζῶτος		Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	N
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	N	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	O
Ν. Α. Γρανίτσας		Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	
Λύσανδρος Βιλαέτης		Β. Π. Δημητρακόπουλος	N
Σ. Χ. Στερανόπουλος	N	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	
Ἀνδρέας Λύγερινός	N	Α. Μαυροειδής	
Σόλων Κρεστενίτης		Γ. Κεράλας	N
Δημήτριος Ἀθανασίου		Ἀναγνώστης Τσάκας	N
Γεώργιος Διαμάντης		Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	
Ν. Δελένδας	N	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	N
Δ. Γαβρᾶς	N	Παναγιώτης Παπατσώνης	
Ν. Βαρβαρῆγος	N	Σπ. Ἀντωνόπουλος	N
Θρασ. Α. Ζαΐμης		Ἰω. Προβιλέγιος	N
Λεωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς	N	Ἰω. Ταταράκης	
Χ. Θεοχαρόπουλος	N	Σ. Βαρότσης	N
Ἡλ. Παπαδαῖος	N	Χ. Σουμαρίπας	
Ἀθαν. Δανηλόπουλος	N	Δ. Δημητρακόπουλος	N

Π. Χρυσοβέργης	N	Ἰω. Σκαβέντσος	
Α. Παπαδημητριάδης	N	Γ. Νικολάου	
Δ. Κοκοτάκης	N	Γεώργιος Ναύτης	N
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης		Μιχαὴλ Σολωμός	N
Ἰωάννης Εὐσταθίου		Ἀν. Ῥενουάρδος	N
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης		Στ. Δάρας	
Γεώργιος Μπάνης		Ἰωάννης Σαγρέδος	N
Νικόλαος Πιεράκος	N	Παναγιώτης Ψάθης	N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Νικόλαος Νάζος	ἀρνεῖται.
Γρηγόριος Πατριαρχέας	N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης	N
Π. Χριστόπουλος	N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Π. Κανελλόπουλος		Κυριάκος Πονηρόπουλος	N
Νικόλαος Μοσχούλας	N	Δημήτριος Στάϊκος	N
Σπ. Πολλήκας	N	Α. Κιζάνης	
Ν. Πανουργιᾶς	N	Παντολέων Κουνταυριώτης	N
Κωνσταντῖνος Βλάχης	N	Δημήτριος Μπουβούρης	
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	N	Σταμάτιος Γ. Δοκός	
Σιδέρης Πράτσικας		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	N
Π. Πατρινός		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	N
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου		Νικόλαος Β. Μπουβούρης	
Ν. Α. Μπότασης		Α. Μάντσαρης	
Κ. Δαρειώτης			

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ διὰ τὸ κατεπεῖγον καὶ ἐπικυρώθησαν.

Μετὰ ταῦτα λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις ὅτι εἰς ἡμέραν ἀναπαύσεως καὶ θρησκευτικῶν καθηκόντων, ἡ Βουλὴ συνελθοῦσα εἰργάσθη καὶ ἐπεψήφισε νομοσχέδιον λισιτελὲς εἰς τὴν κοινωνίαν. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν νομίζει, ὅτι γίνεται διερμηνεὺς τῶν αἰσθημάτων καὶ τῆς Βουλῆς καὶ παντὸς Ἕλληνος, προτείνων εὐχήν, ἣν πέποιθεν ὅτι συμμερίζονται ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ βουλευταί· αὕτη δὲ εἶναι ὅτι ἐπανερχόμενος ἤδη ἕκαστος ἡμῶν εἰς τὴν ἐπαρχίαν του, καθῆκον ἔχει νὰ προσκαλέσῃ παρὰ τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ τὰς γενναιοτέρας συνδρομὰς ὑπὲρ τῶν παθουσῶν ἀπὸ σεισμοῦ νήσων, μάλιστα δὲ ὑπὲρ τῆς ἀδελφῆς Κρήτης, τὸ ἔδαφος τῆς ὁποίας ἐπότισε τὸ αἷμα τοῦ Ῥαφαηλιᾶ, τοῦ Χατζῆ Μιχάλη, καὶ τόσων ἄλλων· καλῶς δὲ ποιοῦσα καὶ ἡ ἐκεῖσε ὀθωμανικὴ ἐξουσία, ἐπεμψεν ἐπὶ τούτῳ ἀτμόπλοιον

εἰς Πειραιᾶ, ἵνα ζητήσῃ τὴν ἀδελφικὴν ὑπὲρ τῶν Κρητῶν συνδρομήν· μας· διὸ πιστεύει ὅτι οἱ βουλευταὶ πάντες ἀκούοντες τὴν φωνὴν τῆς καρδίας των συμμερίζονται τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ θέλουν καταβάλει πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως συναχθῶσιν ἀνάλογοι ὑπὲρ τῶν παθόντων συνδρομαί.

Τῆς δὲ Βουλῆς ἀποδεξαμένης ὁμοφώνως τὴν ψυχὴν ταύτην τοῦ βουλευτοῦ Ὕδρας, ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης.
Ν. Καίρης.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

Τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1856.

Καταλαβόντος τοῦ προέδρου τὴν ἕδραν του, παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ περὶ τῆς λήξεως τῆς Γ'. Συνόδου τῆς Δ'. Περιόδου Β. διάταγμα, ἔχον οὕτως·

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΗ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

« Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 30 τοῦ Συντάγματος κηρύττομεν τὴν λῆξιν τῆς Γ'. Συνόδου τῆς Δ'. βουλευτικῆς Περιόδου.

Ὁ ἡμέτερος πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν θέλει κοινοποιήσει τὸ παρὸν διάταγμα εἰς τὴν Γερουσίαν, ὁ δὲ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης εἰς τὴν Βουλήν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
(Τ. Σ.) ΑΜΑΛΙΑ

Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ. Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ. »

Ὁ δὲ πρόεδρος ἐβεβαίωσεν ὅτι θέλει καταχωρίσει τὸ παρὸν διάταγμα εἰς τὰ πρακτικά.

Ὁ Πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Αἰγιάλεια	**Εὐρυτανία**
Δημήτριος Ὀρεινός	Δημήτριος Ζῶτος . . . .
Λουκᾶς Λόντος	Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . .
Αἴγινα	Ν. Α. Γρανίτσας . . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλας	**Ἦλεία**
Ἄνδρος	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . . .
Πέτρος Καμπάνης	Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης . . .	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . .	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Ἄργος	**Θῆβαι**
Δημήτριος Τσόκρης	Δημήτριος Ἀθανασίου . . .
Γεώργιος Τσόκρης	Γεώργιος Διαμάντης . . .
Νικόλαος Ἰατρός	**Θήρα**
Ἀττική	Ν. Δελένδας . . . . .
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Δ. Γαβρᾶς . . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	**Καλάβρυτα**
Σταῦρος Βλάχος	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . .
Βάλτος	Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Χαρίλαος Θεοχαράπουλος . .
Σωτήριος Στράτος	Ἠλίας Παπαδᾶτος . . . .
Βοιωτία	**Καλάμαι**
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . .
Φιλῶν Φίλωνος	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Βόνιτσα καὶ Ξηρόμερον	Ἰωάννης Ζάρκος. . . . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	**Καρυστία**
Νικόλαος Τσέλιος	Κωνσταντῖνος Δημητριάδης .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . .	Βελισάριος Νικολαΐδης . . .
Γύθειον	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . .
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	**Καρύταινα**
Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος . .	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Δωρὶς	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .
Ἀναγν. Παπαθανασίου . . .	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Γεώργιος Κονδύλης	Νικόλαος Μπούκουρας . . .
Ἐπίδαυρος Λιμηρὰ	**Κέα**
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Π. Κολπαδίνος . . . . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . .
Ἑρμιονὶς	**Κόρινθία**
Βασίλειος Νώνης	Γ. Πανοπριφτόπουλος . . .
Σταμάτιος Μήτσας	

Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . .

Κύνουρία

Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . .
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . .

Λακωνία

Σ. Κοπανιτσάρης . . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . .
Λ. Κορφιάτης . . . . . .
Τ. Γιατρόπουλος . . . . .

Λοκρὶς

Λουκᾶς Στεφάνου . . . . .
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .

Μαντίνεια

Ι. Ν. Ταμπακόπουλος . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . .
. . . . . .

Μεγαρὶς

Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . .
Α. Μαυροειδὴς . . . . . .

Μεγαλόπολις

Γ. Κεφάλας . . . . . .
Ἀναγνώστης Τσάκας . . . .

Μεσολόγγιον

Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης .

Μεσσήνη

Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος. .
Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Σ. Αντωνόπουλος . . . . .

Μῆλος

Ἰω. Προβιλέγιος . . . . .
Ἰω. Ταταράκης . . . . . .

Νάξος.

Σ. Βαρότσης . . . . . .
Χ. Σουμαρίπας . . . . . .
Π. Δημητρακόπουλος . . .

Ναυπακτία.

Π. Χρυσοβέργης . . . . . .

Α. Παπαδημητριάδης . . .
Δ. Κοκοτάκης . . . . . .

Ναυπλία

Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . .

Ξηρόμερι.

Γεώργιος Μαδεμοχώριτης . .
Γεώργιος Μπάνης . . . . .

Οἰτυλὸν

Νικόλαος Πιερράκος . . . .
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . .

Ὀλυμπία

Π. Χριστόπουλος . . . . .
Π. Κανελλόπουλος . . . . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . .

Πανεπιστήμιον

Σπ. Πηλιακὰς . . . . . .

Παρνασσὶς

Ν. Πανουργιᾶς . . . . . .
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . .
Ἰωὴλ Κεχαγιᾶς . . . . . .

Πάτραι

Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Π. Πατρινὸς . . . . . .
Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . . .
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .

Πίτσαι

Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Ν. Α. Μπότασης . . . . .

Πωλὶς

. . . . . .
Κ. Δαρειώτης . . . . . .

Σκιάθος

Ἰω. Σκαβέντζος . . . . . .
Γ. Νικολάου . . . . . .

Σύρος

Γεώργιος Ναύτης . . . . .
Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . .
Α. Ῥενουάρδος . . . . . .
Στ. Δάρας . . . . . .

Τῆνος

Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Παναγιώτης Φάθης . . . .
Νικόλαος Νάζος . . . . .

Τριφυλία

Ἀναγνώστης Παπατσώρης .
Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Κυριάκος Πονηρόπουλος . .

Τριχωνία

Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Δημήτριος Στάϊκος . . . .

Τροιζηνία

Α. Κιζάνης . . . . . .

Ὕδρα

Παντολέων Κουντουριώτης .
Δημήτριος Βουδούρης . . .
Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . .

Φθιῶτις

Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . .
Εὐαγέλης Κοντογιάννης . .

Χαλκὶς

Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . .
Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Α. Μάντσαρης . . . . . .

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΤΟΜΟΥ.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Σελίς

Συνεδρίασις ΚΗ'. τῆς 31 Αὐγούστου 1856.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων· α) ἐπὶ τοῦ περὶ συστάσεως θεάτρου νομοσχεδίου 721

β') Ἐπὶ τοῦ περὶ ἐγκεντρίσεως τῶν ἐθνικῶν ἀγριελαιῶν . . 722

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἐγκεντρίσεως τῶν ἐθνικῶν ἀγριελαιῶν νομοσχεδίου, καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας · · 723

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 725

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 727

Συζητήσεις ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν 729

Διακοπὴ τῆς συζητήσεως καὶ εἰσαγωγὴ νομοσχεδίων μετ' ἐκθέσεων α) περὶ δανείου 50,000 δρ. εἰς τὸν δῆμον Ἀθηναίων διὰ τὴν κάθαρσιν τῶν ὑδραγωγείων 731

β') Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ διατάγματος περὶ τοῦ ἐν Σινάνῳ συνοικισμοῦ 733

Ὑποβολὴ τῶν ὑπὸ τῆς Γερουσίας τροποποιηθέντων νομοσχεδίων περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων καὶ περὶ τῆς προκυμαίας Νάξου· ἐπανάληψις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν συζητήσεως · · · 734

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 76 ἀναφορᾶς τοῦ Γ. Α. Ῥάλλη. 736

Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ μελλουσῶν συνδρομῶν εἰς βιβλία. 740

Ἀρχαιρεσίαι τμημάτων 741

Συνεδρίασις ΚΘ'. τῆς 1 Σεπτεμβρίου 1856.

Κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς 3 Σεπτεμβρίου . . . . . α

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ· παραδοχὴ τοῦ τροποποιηθέντος ὑπὸ τῆς Γερουσίας 6 ἄρθρου τοῦ περὶ προκυμαίας τῆς Νάξου νομοσχεδίου, καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου 742

Παραδοχὴ τῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 7 γενομένης τροποποιήσεως τοῦ περὶ πεζοδρομίων κτλ. νομοσχεδίου 744

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 745

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ συστάσεως θεάτρου νομοσχεδίου 747

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς καὶ 756

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 757

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου· μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων. 759

Σελίς

Συνεδρίασις Ρ'. τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1856.

Χορήγησις ἀδειῶν 760

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαρκείας τῶν συνεδριάσεων τῶν κακουργιοδικῶν· ἐπίσης ἐπὶ τοῦ περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων 761

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προικίσεως τῶν ὀρφανῶν Σοφίας Καραμουτσάρη καὶ Βασιλικῆς Π. Ζάρκου· Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ 775

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . 779

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 781

Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως ἐπὶ τῶν τροπολογιῶν τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως ἄρθρων τινῶν τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νόμου 782

Παραδοχὴ τῶν ἀνωτέρω τροπολογιῶν 783

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ τροπολογηθέντος νομοσχεδίου· 784

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 785

Συνεδρίασις ΡΑ'. τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1856.

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίων τε καὶ ἐκθέσεων· α) περὶ πληρωμῆς τοῦ τιμήματος τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας τοῦ μακαρίτου Χ. Χρήστου. 787

β') Περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων 789

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσθέτου συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου· συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ προικίσεως τῶν ὀρφανῶν Σοφίας Καραμουτσάρη κτλ. νομοσχεδίου 800

Τροπολογία ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου 801

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας. 802

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαρκείας τῶν συνεδριάσεων τῶν κακουργιοδικῶν· ἐπίσης τοῦ συνόλου 804

Συνεδρίασις ΡΒ'. τῆς 6 Σεπτεμβρίου 1856.

Συζήτησις τῶν ὑπολειπομένων ἐκκρεμῶν ἀνωμοριῶν . . . 805

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως κλπ. τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος· συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσθέτου συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου 807

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . 809

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 811

Συνεδρίασις ΡΓ'. τῆς 7 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποζημιώσεων τῶν ἐν ἐνεργείᾳ κλπ. ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ 812

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων νομοσχεδίου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 813

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου 815

Παραδοχὴ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 824

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου 826

Σελίς

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 4 828

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 5 829

Συνεδρίασις ΡΔ'. τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1856.

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ . . . 832

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταγραφῆς τῶν ἀκινήτων κτημάτων 837

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως κτλ. τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος 839

Παρακοπὴ ἀναφορᾶς εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπὴν τῆς Βουλῆς· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀνωτέρω περὶ συντάξεως κλπ. τῶν φαλαγγιτῶν νομοσχεδίου 847

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 849

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποζημιώσεων ἐν ἐνεργείᾳ κτλ. ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 850

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 852

Συνεδρίασις ΡΕ'. τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1856.

Ὑποβολὴ ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ τροπολογηθέντος ὑπὸ τῆς Γερουσίας νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐν Τιμινῷ ὑποστρατηγείου 855

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 7 ἄρθρου τοῦ περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων νομοσχεδίου 857

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 8 864

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ προτεινομένου ὡς 10 ἄρθρου 863

Παράλειψις αὐτοῦ 865

Ἀξάλειψις τοῦ 13 ἄρθρου 866

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 21 ἄρθρου 870

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 24 873

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 27 877

Συνεδρίασις ΡΣ'. τῆς 12 Σεπτεμβρίου 1856.

Παραδοχὴ τῶν γενομένων ὑπὸ τῆς Γερουσίας τροπολογιῶν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐν Τιμινῷ ὑποστρατηγείου, καὶ παραδοχὴ τοῦ συνόλου 879

Πρωτοκόλλου ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου 881

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 30 ἄρθρου τοῦ περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων νομοσχεδίου 883

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 893

Πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 907

Συνεδρίασις ΡΖ'. τῆς 13 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἀρχαιρεσίαι τριμελῶν εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπουργικοῦ γραμματέως εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ ὑπουργεῖα 909

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ μεταγραφῆς τῶν ἀκινήτων κτημάτων νομοσχεδίου 911

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς 912

Σελὶς
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 913
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου 914
Διασαφήσεις ἐπὶ τοῦ 10 ἄρθρου 919
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 11 921
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 925
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 928

Συνεδρίασις ΡΙΒ'. τῆς 15 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ πληρωμῆς τοῦ τιμήματος τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας τοῦ μακαρίτου Χ. Χρήστου· ἐπίσης ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ παρατάσεως τοῦ περὶ συνοικισμοῦ τοῦ Σινάνου Β. διατάγματος 930
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγίας δανείου 50,000 ὀρ. εἰς τὸν δῆμον Ἀθηναίων· εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ ὀραχ. 269,777·83 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου· ἐπίσης καὶ τοῦ ὑπὸ τῆς Γερουσίας προπαλαγηθέντος νομοσχεδίου περὶ ἐπισκευῆς τῆς προκυμαίας Ναυπλίας 931
Ἄμεσος ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ πληρωμῆς τοῦ τιμήματος τῆς ἐν Τριπόλει οἰκίας τοῦ μακαρίτου Χ. Χρήστου νομοσχεδίου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 937
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 939
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ παρατάσεως τοῦ περὶ συνοικισμοῦ τοῦ Σινάνου διατάγματος· ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς ὡσαύτως καὶ τοῦ συνόλου τοῦ περὶ χορηγίας δανείου 50,000 ὀραχ. εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν νομοσχεδίου 940
Παραδοχὴ τῶν γινομένων ὑπὸ τῆς Γερουσίας τροπολογιῶν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπισκευῆς τῆς προκυμαίας Ναυπλίου· ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου καὶ κλήρωσις συγγραφητηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ προσεχεῖ ἑορτῇ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως· ἐπικύρωσις τῶν πρακτικῶν 941

Συνεδρίασις ΡΘ'. τῆς 19 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων· α') ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξενικῶν ἀρχῶν 942
β') Ἐπὶ τοῦ περὶ ἀστυκοῦ δικαίου 946
γ') Ἐπὶ τοῦ περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ 954
Ἀρχαιρεσίαι τμημάτων· ὑπόμνησις ἀναφορᾶς τῶν δημοτ. συμβούλων Κορίνθου κατά τινος ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου κτλ. 955

Συνεδρίασις ΡΙ'. τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἀστυκοῦ δικαίου νομοσχεδίου, καὶ πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 956
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 29 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου 958
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 960
Πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 975

Σελὶς

Συνεδρίασις ΡΙΑ'. τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ ἀπογραφῆς τῶν ἐμπορονναυτῶν νομοσχεδίου· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νομοσχεδίου· πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 978
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου 980
Τροποποίησις καὶ παραδοχὴ αὐτοῦ 985
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρου 986
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 10 ἄρθρου 988
Τροποποίησις καὶ παραδοχὴ αὐτοῦ 991

Συνεδρίασις ΡΙΒ'. τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἀρχαιρεσίαι τμημάτων· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπουργικοῦ γραμματέως ἐν τῇ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείῳ· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ 992
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 993
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 994
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νομοσχεδίου 995
Παραδοχὴ τοῦ 23 ἄρθρου αὐτοῦ μετὰ προσθήκης 996
Ἐπίσης τοῦ 26 καὶ 27 998
Ἐπίσης τοῦ 58 καὶ 59 1001
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου 1002
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου 1014

Συνεδρίασις ΡΙΓ'. τῆς 24 Σεπτεμβρίου 1856.

Κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Βασιλίσσης· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἀπογραφῆς τῶν ἐμπορονναυτῶν νομοσχεδίου, καὶ πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 1017
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου καὶ παραδοχὴ αὐτοῦ 1019
Τροποποίησις τοῦ 8 ἄρθρου 1020
Τροποποίησις ἐπὶ τοῦ 10 ἄρθρου καὶ ἀναβολὴ αὐτοῦ . . . 1021
Εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ παρατάσεως τῆς διαρκείας τῶν κακουργιοδικείων νομοσχεδίου ὡς ἐπροποποιήθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας· παραδοχὴ τῶν τροπολογιῶν καὶ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου . . 1022
Πρωτοκόλλου ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου 1023
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ συστάσεως ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ νομοσχεδίου, καὶ . . . 1024
Πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 1025
Τροπολογία ἐπὶ τῶν ἄρθρων 10, 11 καὶ 12 τοῦ νομοσχεδίου· παραδοχὴ αὐτῶν καὶ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 1027

Συνεδρίασις ΡΙΔ'. τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 10 ἄρθρου τοῦ περὶ ἀπογραφῆς τῶν ἐμπορανναυτῶν νομοσχεδίου 1030
Τροπολογία ἐπὶ τοῦ 10 ἄρθρου καὶ συζήτησις ἐπ' αὐτῆς . . 1031
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 1033
Πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 1036

Σελίς

Ὑπόμνησις τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ ἀσθενήσαντος βουλευτοῦ Γ. Ῥεβελιώτου ζητήματος 1038

Συνεδρίασις ΡΙΒ', τῆς 28 Σεπτεμβρίου 1856.

Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως καὶ νομοσχεδίου περὶ διατηρήσεως τῶν δασῶν . . . . . μ

Ἐπίσης ἐκθέσεως καὶ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ 10,000 δραχμῶν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου 1075

Ἀρχαιρεσίαι τμημάτων 1077

Συνεδρίασις ΡΙΓ', τῆς 2 Ὀκτωβρίου 1856.

Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως καὶ νομοσχεδίου περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν 1078

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 269,777:83 νομοσχεδίου τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου 1080

Ἄμεσος ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν νομοσχεδίου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας. 1081

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 1083

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων 1084

Ἄμεσος ἐπικύρωσις τῶν πρακτικῶν 1085

Συνεδρίασις ΡΙΖ', τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 269,777.83 νομοσχεδίου τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν . . . . . μ

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 1086

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 1087

Συνεδρίασις ΡΙΗ', τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1856.

Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεων καὶ νομοσχεδίων· α') περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1857 1089

β') Περὶ νέου τελωνιακοῦ διαμερίσματος, καὶ 1106

γ') Περὶ κυρώσεως τοῦ μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Πέτρου Δημάκη συμβολαίου περὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ 1191

Ἄμεσος ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου τούτου καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 1195

Ἐπιψήφισις τοῦ συ ὅλου· ἀρχαιρεσίαι τῶν τμημάτων . . . 1197

Συνεδρίασις ΡΙΘ', τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1856.

Διακοίνωσις τῆς τελευτῆς τοῦ βουλευτοῦ Δ. Πουλικάκου· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ διαιρέσεως τῶν βουλευτικῶν συνόδων νομοσχεδίου 1198

Συνεδρίασις ΡΚ', τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1856.

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 160,000 διὰ γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας. 1203

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων 1205

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ περὶ διαιρέσεως τῶν βουλευτικῶν συνόδων νομοσχεδίου 1213

Σελίς

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ 1250

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 1251

Συνεδρίασις ΡΚΑ', τῆς 11 Ὀκτωβρίου 1856.

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίων μετ' ἐκθέσεων· α') περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ ασυλίας ἀτομοπλοικῆς συγκοινωνίας νόμου· 1233

β') Περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς κατασκευὴν προκυμαίας ἐν Σκοπέλῳ 1255

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ περὶ διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων νομοσχεδίου 1258

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου 1262

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου 1278

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 1279

Συνεδρίασις ΡΚΒ', τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων· α) περὶ αναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 160,000 διὰ γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας 1281

β') Περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ ἀτμοπλοικῆς συγκοινωνίας νόμου· γ') περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ 16,000 δραχ. ἐπὶ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ ἀτμοπλοικῆς συγκοινωνίας νόμου 1282

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 1283

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 1284

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ αναπληρωτώσεως ἐκ δραχ. 160,000 διὰ γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 1285

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 1287

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ αναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 16,000 ἐπὶ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν· ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου· ὄλωσις προσθήκης 2,000 δρ. εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, καὶ ἔκθεσις ἐπ' αὐτῆς 1288

Συνεδρίασις ΡΚΓ', τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1856.

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων νομοσχεδίου 1289

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας. 1297

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς κατασκευὴν προκυμαίας κτλ. ἐν Σκοπέλῳ . . . 1299

Ἄμεσος ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 1300

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 1302

Συνεδρίασις ΡΚΔ', τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1857 1304

Σελίς

Ἐπιψήφισις τοῦ ά. κεφαλαίου τοῦ πίνακος τῶν ἐσόδων τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . 1305
Ἐπιψήφισις τῶν λοιπῶν κεφαλαίων 1307
Ἐπιψήφισις τῶν κεφαλαίων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων. 1309
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ ἐξαγωγικοῦ τέλους τῆς μεταξῆς καὶ τῶν κουκουλίων 1313
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς διαχειρίσεως τοῦ ταμίου τῆς Βουλῆς τῆς ληγούσης Συνόδου 1314
Ἀπολογισμὸς τῆς ἀνωτέρω διαχειρίσεως 1318
Ἀναφορὰ τῆς χήρας τοῦ ἀποβιώσαντος βουλευτοῦ Δ. Πουλικάκου περὶ καθυστερουμένου συμπληρώματος τῆς βουλευτικῆς αὐτοῦ ἀποζημιώσεως 1320

Συνεδρίασις ΡΚΕ'. τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1856.

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ βουλευτοῦ Γ. Ρεβελιώτου ἐκκρεμοῦς ζητήματος . . . . . "
Λύσις τοῦ ζητήματος διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας· ἐπιψήφισις τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως 1857 νομοσχεδίου. 1324
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 1325
Ἐπιψήφισις τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς αὐτῆς χρήσεως νομοσχεδίου 1327

Συνεδρίασις ΡΚΣ'. τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1856.

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν δαπανῶν τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν λήγουσαν Σύνοδον καὶ ἐπιψήφισις αὐτοῦ 1329
Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἐξαγωγικοῦ τέλους τῆς μεταξῆς καὶ τῶν κουκουλίων νομοσχεδίου . . . . . 133.
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας. 133"
Τροπολογία ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου καὶ συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 . . 1339
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 1341

Συνεδρίασις ΡΚΖ'. τῆς 19 Ὀκτωβρίου 1856.

Περὶ καθυστερουμένων βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων . . . 1342
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων νομοσχεδίου 1343

Συνεδρίασις ΡΚΗ'. τῆς 24 Ὀκτωβρίου 1856.

Εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων νομοσχεδίου ὡς ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐτροπολογήθη 1351
Ἄμεσος συζήτησις αὐτοῦ καὶ παρατηρήσεις πρὸς τὰ ὑπό τινος γερουσιαστοῦ λεχθέντα 1353
Παραδοχὴ τῆς τροπολογίας· ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 1357
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως περὶ συμπληρώσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς 1359

Συνεδρίασις ΡΚΘ'. τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1856.

Πρότασις περὶ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ λεχθέντων περί τινος Γερουσιαστοῦ 1360
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ μισθοδοσίας τοῦ

Σελίς

ἐφόρου τῆς δημοσίας κτλ. βιβλιοθήκης· ἄμεσος ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ 1361
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 1362
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 1363
Παραδοχὴ τῆς ὑπὲρ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς ἀναγνωρισθείσης ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς· παραδοχὴ προτάσεως ὑπὲρ τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ· ἐπίσης ὑπὲρ τῆς χήρας τοῦ ἀποβιώσαντος βουλευτοῦ Δ. Πουλικάκου· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῶν βουλευτικῶν ἔργων τῆς ληγούσης συνόδου 1364
Εὐχαριστίαι τῆς Βουλῆς πρὸς τὸν πρόεδρον αὐτῆς καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ προεδρείου 1367

Συνεδρίασις ΡΛ'. τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1856.

Εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ μεταγραφῆς τῶν ἀκινήτων κτημάτων νομοσχεδίου ὡς ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐτροπολογήθη . . . . . "
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 10 ἄρθρου αὐτοῦ 1368
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 1371
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 1373
Πρότασις περὶ εἰσπράξεως συνδρομῶν ὑπὲρ τῆς Κρήτης καὶ ἄλλων νήσων παθουσῶν ἐκ σεισμῶν 1375

Πρωτοκόλλων τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἀνάγνωσις τοῦ περὶ λήξεως τῆς γ'. συνόδου τῆς δ'. Περιόδου β. διατάγματος.

ΤΕΛΟΣ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ